Valentin Corban

VULTURUL MORȚII

Volumul I

Valentin Corban

VULTURUL MORȚII

(Acest roman a apărut în fascicole - 001-240 - în perioada 1931-1934)

Volumul I
(capitolul 1-74)

Editura I.G. Hertz
București, 1931-1933

CAPITOLUL 1
Balul mascat

Contele Gorciacov, guvernatorul rus al Varșoviei, dăduse un bal mascat, la care invitase toată nobilimea din oraș și din împrejurimi.

Orchestra cânta cântece vesele și contele Gorciacov ședea într-un colț, privind scrutător, la perechile care treceau dansând prin fața lui.

Deodată, o mână apăsătoare i se așeză pe umeri. Întorcându-se, în spatele lui zări un bărbat voinic, pe care însă, nu-l recunoscu, deoarece chipul îi era ascuns în dosul unei măști de catifea neagră, prin care doi ochi scânteietori își îndreptau privirile arzătoare asupra lui.

— Cine ești, mască? întrebă, guvernatorul.

— Ești foarte curios, conte, fu răspunsul înăbușit, și doar nu mai sunt, decât cinci minute, până la miezul nopții! Mai stăpânește-ți puțin curiozitatea, până atunci! Dar dacă totuși, vrei să știi ceva, află că, nu este om în orașul acesta, bărbat, femeie, sau chiar și numai copil, care să nu se roage lui Dumnezeu pentru moartea ta, nemernic asupritor al bietului popor polonez!

În clipa următoare, pumnul voinic al străinului căzu pe capul guvernatorului, cu atâta putere, încât contele Gorciacov se prăbuși la pământ, aproape în nesimțire.

Și se pare că soarta hărăzise ca ziua aceasta de petrecere, să fie o zi de doliu pentru guvernator, căci un servitor, îmbrăcat în livrea întraurită se apropie de el și-i zise:

— Iertați-mă, domnule guvernator, dar fiul dvs., a fost ucis!

Contele Gorciacov făcu un pas înapoi, fața, îi deveni palidă ca ceara și la început nu fu în stare să rostească niciun cuvânt. Peste o clipă însă, părăsi sala de bal și se năpusti pe trepte în sus, în odaia fiului său unde i se înfățișă o scenă înfiorătoare.

Singurul său copil, Petru, care de-abia împlinise optsprezece ani, zăcea întins la pământ. Lângă el o băltoacă de sânge. Inima îi fusese străpunsă de un cuțit de vânătoare. Zgribulită într-un colț, stătea o fată tânără, cu fața ca de var. Părul desfăcut îi atârna pe umeri, veșmintele de pe ea îi erau sfâșiate, ochii înlăcrimați.

— Ucigașa! zise servitorul.

— Nu este adevărat! strigă fata.

— Cine ești? De ce ai săvârșit această crimă?

— Nu am săvârșit nici o crimă, răspunse fata, ci m-a apărat! Am fost răpită de pe stradă și târâtă aici, în odaia aceasta… Apoi…Vai, mă îngrozesc, chiar și numai când îmi aduc aminte!… Tânărul acesta s-a repezit la mine, ca o fiară sălbatică… Dar eu, eu, domnule guvernator, sunt româncă și știu cum să-mi apăr cinstea!… Cuțitul de vânătoare era atârnat de perete… l-am luat și… și restul îl știți!

Contele Gorciacov ascultă cuvintele fetei, tremurând de mânie, apoi îi făcu servitorului un semn.

— Îngrijește să vină poliția. Fata să fie aruncată în închisoare și spre a o face să-și aducă aminte de ziua aceasta, să-i dați cincizeci de lovituri de cnut.

Peste câteva minute, biata româncă porni spre închisoare, încunjurată de cazaci.

CAPITOLUL 2
Vulturul Morții

Trecură două săptămâni. Guvernatorul își înmormântase singurul copil, și Mioara Comăneanu, ucigașa fusese osândită la moarte, prin spânzurătoare.

Dar în ajunul executării sentinței, liniștea Varșoviei fu tulburată de întâmplări neașteptate. În dimineața zilei de 17 februarie 1826, pe fiecare clădire mai însemnată a orașului, se putea citi următorul anunț, scris cu litere mari:

CONTE GORCIACOV, CALAU AL VARȘOVIEI!

De ani de zile asuprești populația Varșoviei, sute de oameni ai trimis la moarte și mii de nenorociți, pe câmpiile de zăpadă, ale Siberiei. Se pare că nu vrei să-i put capăt pornirii tale sângeroase, și inima-ți de piatră, nu vrea să se înduioșeze.

Nu a trecut o săptămână, de când ai trimis iarăși în Siberia, douăzeci de nobili polonezi, a căror, singură vină era că, își iubeau patria. Acum vrei să trimiți la spânzurătoare pe o tânără române, al cărui singur păcat este acela, de a-și fi apărat cinstea, împotriva unui atac mișelesc și nevrednic de un om.

Osânda de moarte a fost rostită împotriva ei și în dimineața zilei de 18 Februarie, Mioara Comăneanu va sfârși spânzurată, dacă până atunci, nu va fi grațiată! Conte Gorciacov, bagă bine de seamă, la ceea ce-ți spun: Dacă Mioara Comăneanu va muri, atunci și tu o

vei urma pe lumea cealaltă, iar Varșovia va pieri în flăcări, încă în aceeași noapte!

VULTURUL MORȚII

Dar cine era acest misterios „Vultur al Morții”, care îndrăznea să-l amenințe pe atotputernicul guvernator? Cine era acela, care nu se temea de mânia favoritului țarului și care îi declara război, lui, călăului Varșoviei, stăpânului a mii și mii de cazaci a și zbiri neîndurători? Cine era tainicul cavaler, care luase apărarea unei biete străine, în ajutorul căreia nu puteau să sară, nici chiar toți cei de un sânge și un grai cu ea, căci și ei gemeau sub jug străin?

Toată ziua nu se mai vorbi, decât despre această întâmplare, care fu luată în discuție din nou, seara, într-o odaie, a unei cârciumi de la marginea orașului, unde se adunau de obicei, conducătorii asociațiilor studențești, dizolvate nu de mult, tot din porunca guvernatorului.

Printre studenții adunați la cârciumă, se găsea și un român, Dan Dragomir, care învăța la școlile înalte din Varșovia și care, văzând asuprirea polonezilor, se alipi cu trup și suflet mișcării de independență a fraților săi de suferință.

Biata Țară Românească, nu era și ea sub jug turcesc?

În dosnica odăiță, a cârciumii de la marginea orașului, erau de față toți conducătorii asociațiilor studențești, afară de președintele lor, Stanislau Rimsky, pe care de câteva zile nu-l mai văzuse niciunul din prietenii săi.

— În orice caz, să bem un pahar de vin, zise Severin, un student gras și voluminos, pentru reîntoarcerea scumpului nostru președinte! Trăiască Stanislau Rimsky!

Studenții tocmai se pregăti au să izbucnească în urale, când ușa se deschise și în pragul ei se ivi un bărbat voinic, și mândru la înfățișare, care închizând ușa în urma lui, zise, cu glas cald, ca o boare ce alină suferințele:

— Vă mulțumesc, prieteni, pentru grija, pe care mi-o purtați. Voi ști să vă fiu întotdeauna, un adevărat tovarăș, în orice împrejurare a vieții.

Cu aceste cuvinte, luă el însuși un pahar și dintr-o înghițitură, îl goli până-n fund. Apoi, trântindu-l de pământ, adăugă:

— Așa să se spargă și țeasta Călăului Varșoviei!

— Măcar de i s-ar înfunda de data aceasta! zise Micislav, un tânăr student polonez.

— Te gândești la Vulturul Morții? întrebă Dan.

— La el. Și dacă într-adevăr Gorciacov o va spânzura pe biata româncă, atunci cred că guvernatorul și-a rostit și propria sa sentință! Vulturul Morții se va ține de cuvânt.

— Dar de unde știi tu că, acest cavaler misterios, nu este un lăudăros, care tremură la vederea celui dintâi cazac? se amestecă în vorbă Marius Garsot, un tânăr uscățiv, urât și cu trupul încovoiat.

Cuvintele acestea îl făcură pe Rimsky să sară, ca mușcat de șarpe.

— Crezi oare, într-adevăr, Marius, că, Vulturul Morții, nu este decât un lăudăros? întrebă Rimsky, apăsând pe fiecare cuvânt. Dar dacă, totuși, se va ține de cuvânt și-și va înfige pumnalul în inima asupritorului și va da foc Varșoviei?

— De unde știi cu atâta siguranță? întrebă Marius.

— Chiar de la el. Îl cunosc mai bine decât vă închipuiți voi, fiindcă…

Rimsky se opri și își roti privirea cercetătoare, pe fețele prietenilor săi.

— Fiindcă, poate tu ești Vulturul Morții? zise Marius, deodată.

— Întocmai! răspunse Rimsky. Suntem între noi și știu că, în mijlocul nostru nu se găsește niciun trădător, de aceea vă mărturisesc că, eu sunt Vulturul Morții!

O tăcere adâncă urmă acestor cuvinte ale tânărului voinic. Studenții priveau încremeniți la tovarășul lor, pe care îl crezuseră și până atunci mai mare, mai iscusit decât

ei, dar care acum apărea în fața lor încunjurat de aureola unui erou.

Dan Dragomir fu cel dintâi, care se dezmetici din uimire. El se îndreptă spre Rimsky, îi strânse mâna, cu căldură și zise:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, pentru a fi încercat scăparea unei martire, de același neam cu mine. Dacă ai nevoie de ajutor, te poți bizui pe mine. Îmi dau cu drag și viața, pentru cauza, în a cărei apărare ai sărit, cu atâta curaj și mărinimie!

— Îți mulțumesc Dane, pentru ajutorul, pe care mi-l dai. Voi avea nevoie de tine, deoarece singur n-aș putea duce la îndeplinire, sarcina, pe care mi-am luat-o.

— Suntem și noi aici!... Te ajutăm!... Poruncește-ne, ce trebuie să facem! strigară unul după altul și ceilalți studenți.

Rimsky fu foarte înduioșat de această dovadă de frăție.

— Ascultați, zise el, cu glasul înăbușit. Trebuie s-o scăpăm pe Mioara Comăneanu, chiar cu prețul vieții noastre. Poate să fie vreo lună, de când am întâlnit-o pe această gingașă române, în casa unui cunoscut. A venit la noi, la Varșovia, numai pentru câteva săptămâni, spre a-și vedea niște rude. Frumusețea ei feciorelnică, m-a fermecat din cea dintâi clipă a întâlnirii noastre și în timpul vizitelor pe care i le-am făcut de atunci, cunoscându-i tot mai bine felul nobil de a gândi și bunătatea inimii sale, sufletul mi-a fost cuprins de simțăminte din ce în ce mai duioase și inimile noastre se întâlniră, pe făgașul dragostei. Acum două săptămâni, când i-am dat guvernatorului cea dintâi dovadă, de puterea și curajul Vulturului Morții, s-a întâmplat nenorocirea, pe care o cunoașteți cu toții. Mi se strânge inima când mă gândesc că, trupul ei plăpând a fost lovit de cnutul cazacilor și mâna mi se încleștează în pumn, la gândul că, noaptea aceasta ar trebui să fie cea din urmă noapte a Mioarei Comăneanu. Dar aceasta nu se va întâmpla!

— Îți vom sări în ajutor! strigară studenții, în cor.

— Planul este gata și nu așteaptă, decât oameni hotărâți, spre a fi dus la îndeplinire, zise Rimsky. Lângă citadelă se găsește o căscioară dărăpănată. Acolo locuiește călăul și ajutoarele lui. Cea dintâi grijă a noastră trebuie să fie împiedecarea lor, de a ajunge la locul execuției. Îi vom lega cobză, pe toți trei, apoi ne îmbrăcăm noi, în hainele lor. În locul călăului și al ajutoarelor sale, ne vom duce noi la închisoare, spre a o lua pe osândită.

— Și cum ai de gând s-o scapi pe fată? întrebă Marius.

— Spânzurătoarea, răspunse Rimsky, a fost ridicată în imediata apropiere a zidului ce înconjoară închisoarea. Noi, care vom juca rolul călăilor, vom avea de lucru sus, pe podișcă și sub vreun motiv oarecare, va trebui s-o ducem acolo și pe osândită. De la marginea podiștii și până la zid, nu este decât un pas, iar dincolo de zid, se găsește Vistula... Cu ajutorul unei frânghii, așezată din vreme pe partea din afară a zidului, ne coborâm pe pământ; pe Vistula înghețată ne va aștepta o sanie, cu care vom porni înspre libertate!

Studentul polonez explică apoi amănunțit planul său și după ce împărți rolurile, își adună tovarășii în jurul său și trăgându-și de la brâu pumnalul cu plăsele de fildeș, zise:

— Priviți pumnalul acesta! Vă jur pe bunul Dumnezeu că, vă voi fi veșnic prieten credincios, vouă, care mă ajutați să-mi scap iubita de la moarte. Dacă-mi voi călca jurământul, aveți dreptul, oricare din voi, să-mi împlântați în inimă, pumnalul acesta. Dar tot pe bunul Dumnezeu jur că, pumnalul acesta va străpunge inima aceluia dintre voi, care se va gândi să ne trădeze vreodată.

— Printre noi nu sunt trădători! zise Micislav. Toți luptăm pentru o cauză sfântă, pentru independența Poloniei și nu văd, care ar fi polonezul, care să trădeze această sfântă cauză!

— Și eu mă gândesc la fel, răspunse Rimsky. Dar orele sunt târzii, e timpul să pornim la lucru.

La vreo jumătate de ceas, după ce, studenții se împrăștiară, o făptură învăluită într-o pelerină neagră se opri în fața palatului guvernatorului. Se uită scrutător în jurul său și după ce se încredință că, nimeni nu umbla pe stradă, la ora aceea, sună la poarta palatului.

În clipa următoare, două țevi de pușcă se îndreptară spre pieptul întârziatului vizitator.

— Cine ești? Ce vrei?

— Vreau să vorbesc cu domnul guvernator!

— Ai înnebunit? La ora aceasta? M-ar ucide în bătăi, tătuca, dacă i-ași tulbura somnul de dimineață, zise sentinela, încercând să-l îndepărteze.

— Spune-i tătucăi, că este cineva, care îi va dezvălui cine e Vulturul Morții și ce pregătiri se fac, pentru scăparea romancei osândită la moarte.

Sentinela aproape că nu scăpă pușca din mâini, de uimire.

— Dacă-i așa, apoi poți intra!

Omul învăluit în pelerina neagră se furișă în palat, iar poarta grea, de fier, se încuie din nou în urma lui.

CAPITOLUL 3
Chilia plângerii

În după amiaza din ajunul executării, Mioara Comăneanu fu dusă în chilia plângerii, o încăpere tristă și întunecoasă, unde își petreceau osândiții la moarte, noaptea cea din urmă. Clipa atât de apropiată a morții și loviturile de cnut, care îi mai sângerau și acum pe spinare, o slăbiseră într-atâta, încât paznicii trebuiră s-o sprijine, spre a nu se prăbuși la pământ.

Ajunsă în chilia plângerii, căzu pe un scaun și rămase cu privirea ațintită asupra crucii, așezată între două lumânări. Sărmana fată nici lacrimi nu mai avea, spre a putea plânge.

Într-un târziu, gândurile-i se îndreptară înspre aceia, pe care îi iubea și de la care nu i se îngăduise, să-și ia rămas bun. Îi veni în minte patria ei îndepărtată, unde crescuse fericită și fără griji, alături de mama sa iubitoare, care nu știa ce soartă tristă îi fusese hărăzită nefericitei sale copile. Prin fața ochilor săi se perindară lanurile aurii și livezile verzi și răcoroase, ale Țării Românești, pe care nu le va mai revedea niciodată, tot astfel, după cum nu va mai revedea nici chipul blând și iubitor al dragului ei Stanislau, cu care împreună, făurise visuri, menite să nu se îndeplinească niciodată.

Într-un târziu, noaptea putea să fie pe sfârșite, auzi scârțâitul unei chei, care se învârti în broască.

În pragul ușii se ivi paznicul și în dosul acestuia… călăul, cu cele două ajutoare ale sale.

— Dumnezeule, a și sosit timpul? strigă nenorocita fată.

De îndată ce Mioara Comăneanu zări călăul cu barbă și mustață roșie, cu veșmintele aprinse, ca sângele proaspăt, se clătină și mi lipsi mult să-și piardă cunoștința. Omul acesta era îngrozitor, chiar și numai la vedere, dar încă să te gândești că, peste câteva clipe el va fi acela, care îți va pune capăt vieții!

— Călăule, dacă în sufletul tău mai sălășluiește chiar și numai o fărâmă de milă, atunci nu mă chinui și sfârșește cât mai repede cu mine! zise Mioara, căzând în genunchi.

Mâinile călăului mângâiară părul mătăsos al fetei.

— Știi cum trebuie să apari în fața spânzurătorii?

Mioara se cutremură.

— Te gândești la părul meu?

— Da, trebuie, zise călăul, mângâind capul fetei, trebuie să-ți tai părul.

— Dumnezeule, îngână Mioara, tristă, îmi tăiați părul acesta, de care eram atât de mândră și pe care cineva îl iubea atât de mult! De câte ori nu mi l-a sărutat!… Doamne!… Călăule, este cineva, în Varșovia, căruia dacă îi vei da părul meu, nu numai că te va binecuvânta, dar îți va da și o răsplată împărătească.

Călăului îi căzu capul peste piept, și buzele lui sărutară părul osânditei.

Mioara se sperie. Până și călăului i se făcuse milă de ea? O voce cunoscută, foarte cunoscută o trezi din uimire.

— Mioaro, iubita mea… nu te speria… fii liniștită![!]

Cu aceste cuvinte, el își luă de pe cap peruca roșie și în dosul ei se ivi chipul nobil și îndurerat al lui Stanislau Rimsky, Vulturul Morții.

— Acum fii cu băgare de seamă! îi mai șopti odată Rimsky, după ce-i explică planul, sărutând-o pe frunte.

De pe coridor veni zgomotul unor pași.

— Au venit și cazacii! zise paznicul.

Mai întâi se ivi un ofițer, cu sabia scoasă, iar în urma lui opt soldați și la urmă, supraveghetorul închisorii, întovărășit de preot.

Convoiul se rândui pe coridor apoi porni, încet, călăul și cu cele două ajutoare ale sale mergând în urma tristei procesiuni.

Atât podișca, cât și spânzurătoarea erau încunjurate de cazaci și o întreagă armată de soldați fusese așezată și în fața mulțimii care se adunase.

În imediata apropiere a spânzurătorii, erau așezate câteva fotolii, pe care luaseră loc, personalitățile cele mai de seamă ale Varșoviei. În mijloc ședea Contele Gorciacov, guvernatorul; la dreapta lui, prințesa Fedora Feodorovna, o tânără și fermecătoare rusoaică, de care guvernatorul era îndrăgostit, până peste urechi; la stânga, Stirpski, ajutorul guvernatorului; apoi, câțiva înalți funcționari și ofițeri.

Când convoiul ajunse sub spânzurătoare, clopotul bisericuței închisorii, începu să-și sune dăngănitul său lugubru.

CAPITOLUL 4
Sub spânzurătoare

Mulțimea adunată spre a fi de față la executare, privea cu multă curiozitate la convoiul ce ajunsese sub furcă. În sufletul negru al lui Gorciacov ardea focul răzbunării și gându-i diabolic, se desfăta de pe acum, la plăcerea ce și-o făgăduia, la vederea zvârcolirilor fragedului trup al frumoasei romănce.

În schimb frumusețea curată și feciorelnică a Mioarei, o impresionă pe prințesa Fedora Feodorovna, care ședea lângă contele Gorciacov.

— Frumoasă femeie! exclamă ea, aplecându-se spre Gorciacov. Mărturisesc că, fiul d-tale n-a avut gust prost!

— Veți vedea îndată, prințesă, cât de schimonosit și de vânăt se va face chipul ei fermecător, când gâtul i se va frânge sub funia spânzurătorii! răspunse contele Gorciacov, cu un zâmbet de drăcească mulțumire.

În timpul acesta, Rimsky sări pe podișcă și ajutoarele lui o urcară și pe osândită. Falsul călău se îndreptă înspre funia spânzurătorii, ca pentru a o încerca, dacă este îndeajuns de tare. În realitate însă, el tăie funia, cu ajutorul unei lame de briceag, pe care o ascundea în palmă. Măsura aceasta o luase pentru cazul când, fuga nu ar fi fost cu putință și era nevoit să urmeze cu comedia spânzurării, spre a mai câștiga ceva timp, măcar cu schimbarea funiei.

La un semn al lui Rimsky, tovarășii săi, îmbrăcați în haine de călău, se repeziră la osândită și-i aplecară capul,

deasupra unui butuc. În mâna lui Rimsky luci tăişul unui cuţit ascuţit, ca briciul cu ajutorul căruia reteză dintr-o singură mişcare, părul mătăsos al Mioarei... părul acesta, pe care îl sărutase de atâtea ori şi în care de atâtea ori se pierduseră lacrimile lui de fericire!

Dar de-abia acum urma partea cea mai grea a isprăvii.

— S-o ducem la spânzurătoare! le spuse Rimsky tovarăşilor săi, acesta fiind semnalul pentru fugă.

Iar Mioarei îi şopti:

— Acum voi sări pe zid. Urmează-mă şi tu. Dan şi cu Severin vor veni în urma noastră!

Rimsky era cu foarte mare băgare de seamă, la fiecare mişcare, la fiecare privire a sa, spre a nu se trăda, tocmai în clipa cea din urmă.

Lui Gorciacov i se păru ciudată tărăgănarea şi strigă.

— Ce te codeşti atâta, călăule? Sau îţi tremură mâna, când e vorba să pui laţul în jurul gâtului unei fete tinere?

Spre uimirea tuturor celor de faţă, călăul se întoarse şi răspunse pe un ton foarte semeţ:

— Nu-mi tremură mână, conte Gorciacov, după cum nu-mi va tremura nici atunci, când îmi voi împlânta pumnalul în inima ta de câine, scăpând Varşovia de călăul ei şi Polonia de vampirul cel mai setos de sânge, pe care i l-a trimis vreodată ţarul Rusiei.

Luându-şi apoi, peruca de pe cap, o azvârli în faţa guvernatorului.

— Priveşte cine se ascunde sub masca sângerosului călău! Duşmanul tău cel mai neîmpăcat! Vulturul Morţii!

La auzul cuvintelor lui Rimsky, toţi cei de faţă rămaseră încremeniţi, ca şi când ar fi fost loviţi de trăsnet, afară de contele Gorciacov, care nu părea de loc uimit, de ceea ce se petrecea.

În clipa următoare, Rimsky sări pe zidul închisorii, unde îl urmară şi Mioara, Dan şi Severin. În aceeaşi clipă însă, sângele le îngheţă în vine.

Din pieptul lui Rimsky ieși un strigăt îndurerat, deznădăjduit:

— Suntem pierduți!… Am fost trădați!…

Pe marginea Vistulei fusese așezată o companie de cazaci.

Sărmana Mioara nu putu să mai îndure și această lovitură a soartei și pierzându-și cunoștința, se rostogoli de pe zid, căzând pe podișca ridicată pentru călăi.

Contele Gorciacov sări de pe scaun și cu ochii în sânge, de mânie, strigă:

— Ostași! Trageți în ei! Nu vă temeți, căci și dincolo de zid îi așteaptă cazacii! Ha ha ha!

În răstimp de o singură clipă, Rimsky cumpăni situația, în care se găsea. Sau rămânea acolo, să moară alături de Mioara și atunci trebuia să renunțe, de a-și mai răzbuna iubita și pe tatăl său, care fusese răpus tot de mânia lui Gorciacov, sau încerca să treacă dincolo de linia de trăgători a cazacilor și dacă izbutea, să-și ducă apoi amenințarea la îndeplinire. În timp de un sfert de secundă, hotărârea fu luată.

— După mine, băieți! strigă el și se și lăsă să alunece de-a lungul zidului, urmat de Dan și de Severin.

Apoi porniră toți trei într-o fugă nebună, spre Vistula.

— Stați! le strigă atunci ofițerul de cazaci.

Rimsky se cutremură la strigătul acesta.

— Faceți ce fac eu! le șopti el tovarășilor săi și își și ridică mâinile, în semn că se predă.

Ofițerul de cazaci luă cu sine câțiva ostași, apoi se îndreptă înspre fugari, spre a-i prinde.

Privirile lui Rimsky se rătăciră înspre sania, care îi aștepta pe apa înghețată a Vistulei, la o depărtare ca vreo patruzeci de pași.

Soldații se apropiau tot mai mult. Când ajunseră la trei pași de fugari, Rimsky strigă:

— Acum! și ocolind pe ofițer, se porni pe o fugă nebună,

Împreună cu tovarășii săi. Ajunși pe gheața Vistulei, fugiră mai departe, în zig-zag, și măsura aceasta se dovedi a fi bună, căci gloanțele și începuseră să fluiere în jurul lor. Un glonte îl și nimeri pe Dan Dragomir, dar dârzul român își stăpâni durerea și fugi mai departe, până când ajunse la sanie, în care se urcă, împreună cu tovarășii săi.

Micislav dădu bice cailor și sania porni ca o săgeată pe oglinda de gheață a Vistulei, urmată fiind de gloanțele cazacilor năuciți de atâta îndrăzneală.

Peste câteva clipe sania dispăru în ceața deasa ce se lasă iarna deasupra Vistulei.

Contele Gorciacov, care văzuse și el, de pe zidul închisorii, izbânda fugarilor, se înapoie și adresându-se adevăratului călău care venise între timp, împreună cu ajutoarele sale, îi strigă, cu vocea tunătoare de mânie:

— Acum să sfârșim cu ea. Spânzurați-o!

Călăul, pe care Rimsky îl imitase cu atâta măiestrie, o apucă pe Mioara de păr și o ridică pe podișcă. Dar nici această durere și nici căldarea de apă înghețată, pe care o aruncară peste ea, nu o putură readuce în simțiri.

— Atunci spânzurați-o și așa! tună Gorciacov.

Călăul luă lațul în mână și când ajutoarele lui ridicară trupul nenorocitei, i-l așeză în jurul gâtului și strigă:

— Acum!

Tobele începură să sune și ajutoarele, apucând picioarele Mioarei, le traseră în jos, cu toată puterea, pentru ca lațul să se strângă cât mai bine în jurul gâtului osânditei.

Dar atunci, mulțimea izbucni într-un țipăt de groază.

Cei doi călăi căzuseră la pământ și trupul osânditei se prăbuși peste ei.

— S-a rupt funia!... Semnul lui Dumnezeu! se auzea din ce în ce mai tare, din mijlocul mulțimii.

Fedora Feodorovna își întoarse fața ca de ceară înspre guvernator, care rămăsese și el, încremenit, în fața acestei întâmplări neașteptate.

— Nădăjduiesc că vei sfârși acum, cu această tortură! zise ea.

— Și totuși, vreau ca blestemata să moară! răspunse Gorciacov, mușcându-și buzele, de mânie…

— Numai că, este un obicei cunoscut în toată lumea, ca osânditul, sub care se rupe funia spânzurătorii, să fie grațiat. Nu vei putea călca în picioare, acest obicei, pe care îl practică chiar și țarul, fără a nu te pune într-o lumină foarte urâtă, la curtea din Petrograd.

În ajutorul prințesei, veni și apărătorul, care după obicei păși iarăși în fața guvernatorului și zise:

— Atotputernice stăpâne, nici Dumnezeu nu vrea moartea osânditei; de ce să ne împotrivim noi, voinței Aceluia, care ne stăpânește pe toți?

Contele Gorciacov rămase puțin pe gânduri, apoi se uită la Fedora Feodorovna și zise:

— O grațiez de pedeapsa cu moarte! Duceți-o în închisoare!

Prințesa îl invită pe guvernator să ia un ceai, la ea și se purtă cu el, cu o amabilitate neașteptată pentru conte.

— Acum, ce ai de gând să faci cu fata? îl întrebă ea.

— O trimit în Siberia, să mai schimbe puțin aerul.

— Vladimir Gorciacov, astăzi mi-ai mai îndeplinit o dorință; îndeplinește-mi-o și pe aceea de a mi-o da mie pe Mioara Comăneanu.

— Dar ce să faceți cu ea?

— N-am cameristă. O voi lua în slujba mea.

— Pe o ucigașă?… Dar, pentru dv. nu cunosc cuvântul „nu”, așa că dispuneți de ea!

— Aș dori s-o văd chiar astăzi, în apartamentul meu!

— Chiar astăzi o veți vedea în apartamentul dv.

Puțin mai târziu, guvernatorul trecu la biroul său și porunci ca Mioara Comăneanu să fie scoasă din închisoare și dusă… în apartamentul prințesei.

— Du-te numai, du-te, porumbiţo, murmură guvernatorul, după ce dădu porunca de eliberare, până la urmă însă, tot ceea ce vreau eu se va întâmpla!

CAPITOLUL 5
Trădătorul

Fugarii alergară vreo trei ceasuri cu sania, pe gheața Vistulei, apoi opriră în marginea pădurii Zlepitnak.

— Cunosc bine ținutul acesta, zise Micislav și știu chiar o peșteră, în care ne-am putea ascunde pentru câteva zile.

Fugarii nici nu-și puteau dori o ascunzătoare mai bună și peste câteva minute, cei patru tovarăși intrară într-o peșteră foarte mare, unde nu lipseau decât mobilele, pentru ca studenții să se simtă ca într-un castel, foarte bine apărat, prin întărituri naturale.

După ce intrară în ascunzătoare, Rimsky își ridică pumnii amenințător și ochii lui aruncau scântei de ură.

— Dragii mei! zise el. Încercarea de a o scăpa pe Mioara Comăneanu, ne-a tăiat drumul ce duce înapoi la Varșovia. Nu mai avem ce căuta în capitala Poloniei, deoarece cazacii lui Gorciacov ne pândesc prin toate colțurile de stradă și ne măcelăresc acolo unde vor da peste noi.

— Călău blestemat! murmură Micislav printre dinți.

— De aceea, urmă Rimsky, trebuie să ne gândim la ceea ce avem de făcut de astăzi înainte. În ceea ce mă privește, eu am hotărât. Viața-mi va fi închinată răzbunării. Biata noastră patrie zace de zeci de ani, sub jugul rusesc și este datoria noastră, a celor tineri, să scuturăm jugul asupritorilor. Eu sunt hotărât! Voi lupta pentru libertatea Poloniei și împotriva tuturor acelora care sunt prietenii țarismului și dușmanii bietei noastre patrii. Vulturul Morții le declară război!

— Și noi, împreună cu tine! strigară Micislav și Severin.

— Voi ști să găsesc pe trădătorul, care ne-a vândut, pe semne, întocmai ca Iuda, pentru un pumn de arginți, urmă Rimsky și-i voi înfige în inimă pumnalul acesta, așa după cum am jurat în cârciuma din marginea Varșoviei.

Spre seară, Rimsky le anunță tovarășilor săi că, se întoarce la Varșovia.

— Bagă de seamă! zise Dan, îngrijorat, tu singur ai spus că, zbirii lui Gorciacov ne pândesc pe la toate colțurile străzilor.

— Vă mulțumesc că-mi purtați de grijă! răspunse Rimsky. Dar nu trebuie să vă faceți gânduri din pricina mea. Voi ști să mă păzesc și chiar dacă Gorciacov va fi așezat o mie de paznici, în fața porților Varșoviei, tot mă voi strecura printre ei.

Apoi puse șeaua, pe unul din cai și luându-și rămas bun de la tovarăși, porni prin noaptea înzăpezită, care tocmai se lăsa.

Ajuns în dreptul orașului, își legă calul de un copac al pădurii, apoi porni pe jos, înspre Varșovia, deoarece în chipul acesta putea să treacă mai nebăgat în seamă.

El își îndreptă pașii înspre palatul guvernatorului.

În partea din spre curte, palatul era încunjurat de o grădină, cu un zid înalt, de piatră.

Pentru trupul voinic și mlădios al lui Rimsky, fu o jucărie să se cațere pe zidul acesta, spre a ajunge în grădină. Odată aici, se furișă în umbra pomilor, până lângă clădire, unde, sprijinindu-se în ornamente, se urcă până la un balcon, de la etajul întâi.

Aici se ghemui, câteva clipe, spre a pândi, dacă nu cumva fusese observat, apoi, apăsă, cu multă băgare de seamă, pe clanța ușii ce dădea în balcon.

Ochii lui scăpărară de fericire. Ușa era deschisă. În clipa următoare Vulturul Morții, era în una din odăile palatului guvernatorului și cu mâna încleștată pe plăselele de fildeș, ale pumnalului sau, murmură:

— Ne vom răfui, Gorciacov!

Izbuti să se strecoare prin mai multe odăi, fără să fi fost observat, până când ajunse într-o încăpere, care nu era despărțită de odaia vecină, decât printr-o draperie grea de catifea. Odaia cealaltă, era camera de lucru, a lui Gorciacov.

Privind prin crăpătura draperiei îl zări pe guvernator, șezând la masa sa de scris și stând de vorbă cu un bărbat.

— Ți-ai îndeplinit bine însărcinarea, îi spunea contele Gorciacov vizitatorului său. Îmi pare rău doar, că lucrurile nu s-au petrecut așa, după cum am fi dorit noi.

— Stăpâne, aceasta nu din vina mea s-a întâmplat.

— Știu și tocmai de aceea, îți vei primi răsplata.

Nu lipsise mult ca Rimsky să se trădeze. Fiindcă în clipa în care străinul începu să vorbească, el îl recunoscu.

Era Marius Gersot.

Mâna Vulturului Morții strânse și mai tare plăselele pumnalului, dar se stăpâni și privi nemișcat, cum guvernatorul îi plătește lui Marius prețul trădării, dându-i mai multe hârtii de o mie de ruble.

— Stăpâne, zise Marius, după aceea, aș mai avea o rugăminte!

— Care?

— Românca se găsește acum sub scutul prințesei Feodora Feodorovna. Să binevoiască domnul guvernator să intervină pe lângă prințesă, ca fata să-mi fie dată mie.

— Și ce vrei să faci cu Mioara Comăneanu?

— Îmi place fata.

— Serios?

— Nu! răspunse Marius, zâmbind. Așa, pentru o aventură!

Pumnul lui Gorciacov lovi cu putere în masă.

— Îți voi da fata, dar să-mi răzbuni copilul! zise el și ochii îi străluceau, arzând de o ură sălbatică.

Rimsky trebui să-și adune tot sângele rece, spre a se putea stăpâni. Surprizele se țineau lanț. Întâi aflase că

Marius Gersot, pe care ani de zile, îl crezuse prietenul său, nu numai că era un tovarăș necredincios, dar chiar și un trădător al oropsitei sale patrii, al propriului său neam. Acum apoi, auzise că Mioara nu fusese executată.

Contele Gorciacov se ridică din fotoliu și-i zise, trădătorului:

— Urmează-mă! Vom merge chiar acum la Feodora Feodorovna și sarcina ta nu va fi, decât să faci întocmai, după cum îți voi spune eu. Ha ha ha! Nici chinurile inchiziției nu vor fi fost mai cumplite, ca acelea, la care o vom supune pe frumoasa Mioara Comăneanu!

Cei doi nemernici părăsiră odaia, îndreptându-se spre cealaltă aripă a palatului, în timpul mersului fiind atât de cufundați în convorbirea lor, încât nici nu observară că, Vulturul Morții se furișă în urma lor, prin semi-întunericul coridorului.

Când Rimsky observă că guvernatorul se oprește în fața unei uși, îndată se lipi de perete, pentru a nu fi zărit.

Gorciacov bătu în ușă. Dinăuntru răspunse o voce de femeie.

— Cine este acolo?

— Guvernatorul!

Ușa se deschise. În prag se ivi Feodora Feodorovna.

— Vă aduc o veste bună, prințesă. Acest tânăr student polonez a venit la mine, spre a-mi spune păsul inimii sale și m-a rugat să pun o vorbă bună, spre a se putea însura cu Mioara Comăneanu, de care este îndrăgostit. Nădăjduiesc, prințesă, că nu vă veți împotrivi fericirii acestor doi oameni și-i veți preda fata.

Chipul Feodorei Feodorovna se întunecă.

— Îmi pare foarte rău, dar nu pot să vă îndeplinesc dorința. În urma enervărilor ultimelor zile, fata și-a pierdut mințile, doctorul Sabunin, a dus-o în casa de nebuni, acum un ceas.

În clipa aceea, liniștea coridorului fu străbătută de un urlet ca de fiară rănită.

Stanislau Rimsky nu se mai putu stăpâni și pieptul îi ardea de dorul de a răzbuna soarta înfiorătoare, care o ajunsese pe iubita sa, din pricina acestor nemernici.

El ridică pumnalul și se năpusti înspre locul unde se găseau Gorciacov și Marius. Acesta din urmă îl recunoscu îndată.

— Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

Gorciacov rămase și el încremenit, de neașteptata apariție a dușmanului său de moarte și uită chiar și să se apere împotriva acestuia, care venea asupra lui, ca o furtună, ca un uragan.

Pumnalul luci la un pas de el și în clipa următoare, vârful lui ascuțit se înfigea în inima aceluia, care vărsase sângele atâtor polonezi iubitori de patrie, dacă trădătorul nu intervenea din nou, spre a scăpa viața vampirului Poloniei.

Adunându-și toate puterile, el îl lovi pe Rimsky dintr-o parte, cu piciorul în pântece, așa încât, Vulturul Morții, căzu într-un genunchi.

În clipa următoare însă, el fu din nou în picioare și se pregătea să atace din nou, dar în timpul acesta Gorciacov și cu Marius se și refugiaseră în odaia prințesei, a cărei ușă o încuiară în urma lor.

Rimsky se gândea tocmai să dărâme ușa, cu umărul lui puternic, când auzi că, guvernatorul deschisese fereastra și striga în curte, cât îl ținea gura:

— Alarmă! Ajutor! Vulturul Morții este în palat! Ocupați toate ieșirile!

Așa dar, răzbunarea trebuia să fie amânată!

Cu pași grăbiți, Rimsky o luă înapoi, pe coridor. Dar de-abia ajunse în camera de lucru a guvernatorului că și auzi zgomotul pașilor soldaților și privind prin crăpătura ușii, văzu că ostașii alergau spre odaia prințesei.

Mulțumită acestei împrejurări, el câștiga un timp care în clipa aceea îi era foarte prețios.

Mai avu vreme chiar și să-i trimită guvernatorului o nouă amenințare, pe care o scrise în grabă, pe una din hârtiile, ce zăceau pe masa de lucru:

„În zadar te ascunzi de mine! Răzbunarea mea tot te va ajunge. Vulturul Morții”.

În vreme ce scria aceste cuvinte, el zări în saltarul deschis al biroului guvernatorului, pachetul de bancnote de o mie de ruble, din care Gorciacov plătise trădarea lui Marius Gersot. Fără șovăire, Rimsky înșfăcă bancnotele și le vârî în buzunar.

— Vor fi bune pentru aceia care au nevoie de ele!

Apoi mai luă cu sine și o carte, în care Gorciacov însemna cele aflate de la spionii săi, despre nobilii polonezi, care luptau pentru dezrobirea patriei lor.

În urmă luă lampa cu petrol, de pe masă și trântind-o de dușumea, exclamă:

— Salutul Vulturului Morții!

Covoarele, mobilele mai ușoare, fură cuprinse de flăcări, în câteva clipe și când urmăritorii ajunseră în camera de lucru a contelui Gorciacov, focul prinsese toată încăperea în ghearele lui mistuitoare.

Guvernatorul turba de mânie.

— Blestematul! A dat foc palatului! Aduceți apă, iute, căci altfel focul cuprinde toată clădirea!

În vremea aceasta Stanislau Rimsky ajunsese departe și drumul îi era luminat de flăcările care se îndreptau în spre cer, din palatul guvernatorului.

Locuitorii Varșoviei își șopteau, speriați:

— Vulturul Morții s-a ținut de cuvânt!

CAPITOLUL 6
Taina mamei

A fost o vreme, când Stanislau Rimsky nu era studentul sărac de astăzi. Părinții lui aveau un mândru palat în Varșovia și duceau o viață plină de belșug, până când, într-o zi, se întâmplă tragedia.

În urma unui denunț, tatăl lui Rimsky fu arestat și trimis în Siberia, unde, după opt ani de zile de muncă istovitoare în minele otrăvitoare de plumb, își dădu sfârșitul.

Dar o nenorocire nu vine nici odată singură!

Mama lui Rimsky, nepricepându-se în mânuirea banilor, ajunse pe mâna unui cămătar grec, Iani Kipriotis, care o încurcă în datorii și îi scoase averea la mezat.

Pe vremea aceea, Stanislau avea șase ani.

Biata mamă a lui Rimsky, murise cu vreo săptămână, mai înainte de arestarea Mioarei Comăneanu și de aceea întâmplările din urmă îi copleșiră sufletul, cu o îndoită durere.

În vreme se Stanislau se găsea în oraș, o trupă de cazaci oprise în fața căscioarei de pe țărmul Vistulei. Ofițerul intră în casă și dând cu ochii de bătrâna, care zăcea bolnavă, în pat, îi ceru să-i predea pe un nobil polonez, despre care guvernatorul aflase că s-ar găsi acolo. Cel urmărit petrecuse într-adevăr o noapte, în casa doamnei Rimsky, dar plecase mai departe,

Ofițerul însă nu voi să creadă și o bătu crunt.

Seara, când Stanislau se înapoie, mama lui era pe moarte.

— Numai dorul după tine, fiul meu, îngână muribunda și nevoia de a-ți dezvălui o taină, ce-mi apasă sufletul, m-au mai ținut în viață până acum. Simt că nu mai am mult de trăit... ascultă... A sosit timpul... să-ți fac o mare mărturisire... despre un punct negru al vieții mele...

— Ce este mamă? Despre ce vrei să-mi vorbești?

— Nu mă judeca prea aspru, copilul meu... Tu... tu ai o soră... despre existența căreia nu știe... decât un singur om... un bărbat... La el sunt documentele și din ele vei afla... cine este tatăl surorii tale...E boier mare... om de inimă... ne-am cunoscut odată... pe când tatăl tău a lipsit un an de acasă. Mă iubea, ca și tatăl tău... Nu te supăra și iubește-l și tu... căci merită!

— Pe cine? Cine este omul acesta? Cum se numește?

— Cine este?... Ascultă fiule drag, omul acesta se numește...

Buzele bietei bătrâne se mai frământară de câteva ori, dar fără a prinde vreo vorbă între ele. Se vedea prea bine că muribunda făcea sforțări uriașe pentru a mai vorbi, dar nu mai avea putere.

Ceasornicul vieții se oprise! Mama lui Stanislau murise, fără a-i fi putut spune, unde se găsește sora lui, fără a-i fi putut destăinui numele bărbatului, care era tatăl surorii sale.

În casa lor trăia o fată, Ludovica, puțin mai tânără decât el, dar ea nu putea fi sora lui, deoarece toată lumea știa că ea fusese găsită, ca sugaci încă, într-un leagăn, pe Vistula și cu toate că doamna Rimsky nu avea nici măcar strictul necesar pentru ea și fiul său, i se făcu totuși, milă de copilul Vistulei și-l luă la sine, dându-i numele de Ludovica.

Așa dar, Ludovica nu putea fi sora lui Stanislau!

Dar dacă era încredințat că Ludovica nu era sora lui, aceasta nu însemna să n-o iubească, pe copila Vistulei. Dimpotrivă, Stanislau o iubea, ca pe o soră adevărată și cel dintâi gând al lui, după ce se văzu în stăpânirea marii sume de bani, pe care o luase din biroul guvernatorului fu să asigure viitorul Ludovicăi.

Zăpăceala care domnea pe străzile Varșoviei, din pricina focului de la palatul guvernatorului, îi folosi de minune, spre a se strecura neobservat, afară din oraș, unde își îndreptă pașii spre căscioara lui, de pe malul Vistulei, unde Ludovica mai continua să locuiască și după moartea doamnei Rimsky.

Dar când Stanislau îi spuse că-i lasă casa ei și voi să-i mai dea și un pumn de bani, fata răspunse, cu hotărâre:

— Nu-mi trebuie.

— Dar ce ai de gând să faci, singură, fără niciun ajutor?

— Vreau să rămân cu tine. Ia-mă cu tine, ori unde ar duce drumul vieții tale. Îți voi fi sclavă credincioasă, întotdeauna.

— Este cu neputință ceea ce-mi ceri, Ludovica.

— Nimic nu este cu neputință.

— Pe unde voi umbla eu nu vor fi decât primejdii și moartea mă va pândi la fiecare pas.

— Inima mi-e destul de oțelită, nu mă voi speria.

— Începând cu ziua de astăzi, eu nu mai sunt Stanislau Rimsky, ci Vulturul Morții. Groază, răzbunare, blestem, acestea mă vor urmări, pe unde voi trece și numele meu va ajunge sperietoare de copii.

— Tu nu vei urmări decât pe cei răi și răzbunarea ta nu va cădea, decât asupra acelora, care o merită. De aceea, nu te vor blestema, decât aceștia, iar blestemul celor păcătoși este șuierat de vânt în pustiu. Du-mă cu tine, Vultur al Morții, vreau să lupt alături de tine și dacă va trebui să mor, voi ști să mor, pentru cauza sfântă, pe care o aperi.

— Bine! Fie astfel, după cum vrei tu!
Și Ludovica fu al patrulea tovarăș al Vulturului Morții.

CAPITOLUL 7
Libușa

Stăpânul morii din pădurea de la Grodno era înfuriat peste măsură. Fiica lui, Libușa, o copilă fermecătoare, care lucra în țesătoria din Grodno, nu venise încă de la lucru și el îi făgăduise boierului Iani Kipriotis, să-i ducă fata la castel, de îndată ce se va fi înserat.

Morarul cerceta furios cărăruia din pădure, de peste o jumătate de ceas, când în cele din urmă se ivi și Libușa, tristă și abătută.

— De ce ai întârziat atâta? se răsti la ea, tatăl său. Știi prea bine că trebuie să mergem la castel!

— Știu.

— Atunci ia-o din loc. Nu mai avem niciun minut de pierdut… Boierul ne așteaptă!

— Boierul! repetă Libușa și în fața ochilor săi se ivi chipul răutăcios al lui Iani Kipriotis.

— Iute, iute, nu mai căsca gura!

— Tată, tată, ai milă de mine…

— Iar începi? Trei mii de ruble sunt bani, nu glumă și atâta primesc în clipa în care vei fi pășit pragul castelului din Grodno. Știi prea bine că moara trebuie reparată și mărită și de unde vrei să iau banii trebuincioși?

— Tată, dar cu prețul acesta?

— Ce pierzi? Din cele trei mii de ruble îți dau și ție o parte și când se întoarce Dembo de la oștire, ai zestre, nu glumă.

— Lui Dembo nu-i trebuiesc bani.

— Libușa, ți-am spus să nu mă mai plictisești! Hai să mergem.

Dar deznădejdea fetei nu mai cunoscu margini și se împotrivi din răsputeri.

— Nu, nu, de o sută de ori, nu! Nu mă duc la castel orice s-ar întâmpla!

— Ce ai spus? scrâșni denaturatul părinte și își ridică bățul noduros, spre a-l lăsa să cadă pe spinarea nenorocitei copile.

În aceeași clipă însă, din dosul unui copac se ivi făptura voinică a unui bărbat, care prinse bățul ridicat spre a lovi și dintr-o singură mișcare îl smulse din mâna morarului.

— Tată denaturat, vrei să-ți vinzi propriul tău copil?

Morarul se uită speriat, la agresor. Își reveni însă, iute și răspunse, plin de mândrie:

— Cu ce drept îți bagi nasul unde nu-ți fierbe oala? Cu fata mea pot să fac ce vreau! Ai înțeles? Și acum, spală putina!

— Iar eu opresc de a-ți duce fata la castel.

— Dar cine ești tu, de îndrăznești să-mi vorbești în chipul acesta?

Necunoscutul se gândi, o clipă, apoi răspunse, cu voce tunătoare:

— Sunt Rimsky, Vulturul Morții!

Morarul rămase ca trăsnit, iar Libușa se uită mirată la acest cavaler legendar, care se ivise ca din pământ, spre a o feri de o groaznică nenorocire.

— Acum știi cine sunt, îi zise Rimsky morarului și cred că mai știi și aceea că, întotdeauna se întâmplă astfel, după cum vrea Vulturul Morții!

— Eu, totuși... începu morarul, dar nu apucă să sfârșească, deoarece pumnul voinic al Vulturului Morții și căzuse pe capul lui și morarul se întinse la pământ, fără cunoștință.

Libușa țipă, îngrozită.

— Ce-ai făcut?

— Nu te speria, frumoasă Libușa, un mic leșin și pe urmă își va veni în fire. Acum trebuie să ne îngrijim să nu se trezească înainte de vreme, zise Vulturul Morții și-l legă bine, pe morar, vârându-i și un căluș în gură, iar în urmă, îl duse în moară.

Apoi scoase la iveală o perucă, barbă și mustăți cărunte… într-o clipă și le așeză pe față, în urmă își puse pe cap pălăria cu boruri largi a morarului, iar pe umeri șuba acestuia.

Libușa exclamă, plină de admirație:

— Ești întocmai ca tata!

— Dacă și tu găsești că semăn, atunci nici el nu va băga de seamă! Putem merge!

— Unde?

— La castelul din Grodno. Iani Kipriotis te așteaptă!

— Așa dar, tot trebuie să mă duc? întrebă fata, îndurerată.

— Acum poți să te duci, fără frică, zise Vulturul Morții, blând. Mergi cu mine, ești sub scutul meu, deci, nu ți se poate întâmpla niciun rău.

Atunci Libușa nu se mai împotrivi și porni liniștită, alături de Vulturul Morții.

Ploaia se oprise, vântul nu mai sufla, luna se ivise pe cer și lumina calea drumeților prin pădurea de la Grodno.

Peste vreo jumătate de ceas, ajunseră în fața castelului Vulturul Morții bătu în poartă. La zgomotul acesta se deschise una din ferestrele luminate, ale castelului și chipul de satir al boierului din Grodno se ivi în cadrul ferestrei.

— Cine e acolo?

— Morarul din pădure! strigă Rimsky, cu vocea schimbată.

— Ai adus cu tine și pe frumoasa Libușa?

— E aici și ea, boierule, și arde de nerăbdare să ajungă în fața ta!

— Bine. Vin îndată să vă deschid, chiar eu.

CAPITOLUL 8
Iani Kipriotis

Numele lui Iani Kipriotis era unul din numele cele mai blestemate în ținutul Grodnoului.

Avea șaizeci de ani și toată viața lui fusese o goană nebună după aur. La vârsta de treisprezece ani, părăsise casa părintească, cu o singură rublă în buzunar. Iar astăzi?

Astăzi avea milioane și milioane de ruble și era unul din cei mai mari bogătași ai Poloniei. În ce chip ajunsese la averea aceasta, de asta nu se sinchisea și niciodată nu-și aducea aminte de drumul făcut până în vârful grămezii de aur pe care o stăpânea acum. Și doar avea ce să-și amintească, din drumul acesta!

Lacrimi, văduve și orfani jefuiți, săraci, cărora le vindea perna de sub căpătâi, bărbați aruncați în închisoare pe nedrept, patrioți trădați mișelește, părinți trimiși în Siberia, spre a putea fi despuiați de averea rămasă fără căpătâi, nobili polonezi, denunțați de uneltiri împotriva țarului, spre a putea încasa premiul ce se cuvenea denunțătorului, toți aceștia contribuiseră cu zecile, cu sutele la mărirea averii lui Iani Kipriotis, care nu cunoștea zăgaz în fața dorului său de îmbogățire.

Tot de Kipriotis fusese sărăcită și familia lui Rimsky și ura împotriva grecului fusese sădită în inima lui Stanislau, încă de pe când acesta nu era decât un copil.

Pașii târâți ai bătrânului cămătar începură să se audă.

Cheia se învârti în broască și în clipa următoare, poarta grea de fier se deschise și din dosul ei se auzi glasul răgușit al cămătarului:

— Intră, morarule!

Rimsky strânse mâna Libușei, ca spre a o îmbărbăta, apoi o trase după sine, în curte.

Iani Kipriotis închise poarta, învârti din nou cheia, apoi o luă înainte.

— Veniți după mine!

Bătrânul își duse mosafirii într-o odaie de la etaj. Pe Libușa o așeză astfel, încât fața să-i fie toată luminată de razele lămpii, apoi o măsură încântat.

— Cât ești de frumoasă, Libușa! Multe fete din Grodno au fost în castelul acesta, dar nici una nu mi-a plăcut atât de mult ca tine! Ce frumos îți strălucesc ochii, fața îți este albă, ca alabastrul, părul mătăsos, trupul mlădios! Pe Dumnezeul meu, Libușa, tu ești cea mai frumoasă fată din Grodno!

Fata tăcea cu încăpățânare. Iani Kipriotis se sili să zâmbească.

— Ei, Libușa, nu ești încântată că-ți spun vorbe atât de frumoase? Cred că știi că, vei rămâne șapte zile la castel?

Libușa se cutremură, auzind vorbindu-i-se de șapte zile.

Stăpânul castelului se întoarse din nou spre morar.

— Morarule, ție ți-am făgăduit o răsplată, în cazul când aduci fata la castel și Iani Kipriotis se ține întotdeauna de cuvânt. Ține punga aceasta! Vei găsi în ea, răsplata făgăduită!

Rimsky prinse din zbor punga aruncată de cămătar și se uită în ea, spre a se încredința că nu fusese înșelat, iar când zări hârtiile de câte o mie de ruble, ochii începură să-i strălucească.

— Cât sunt de fericit, boierule! Aceasta va fi zestrea Libușei!

Cămătarul se îndreptă acum înspre morar și-i zise:

— Morarule, ți-ai adus fata, ți-ai luat răsplata, acum cred că te poți duce!

— Mă duc, boierule! răspunse Rimsky, care pricepuse că grecul voia să rămână singur cu fata.

El se îndreptă înspre ușă, dar nu ajunse până la ea, când deodată se auzi un zgomot de copite, ca și când un călăreț ar fi ajuns în fața castelului.

— Stai puțin! strigă Kipriotis, după Rimsky. Mi se pare că a sosit cineva!

Cu aceste cuvinte se îndreptă înspre fereastră.

În clipa aceea, cineva bătu în poartă. Grecul deschise fereastra și ascuțindu-și, pe cât putu, glasul răgușit, strigă:

— Cine e acolo?

— Eu sunt, Iani Kipriotis!

— Nu văd în întuneric și glasul tău nu mi-e cunoscut! Nu-ți voi deschide poarta, până când nu-mi spui cum te numești.

— Atunci află că prințul Adam vrea să vorbească cu tine.

Răspunsul acesta schimbă ca prin farmec, felul de a vorbi al grecului.

— Numai o clipă, te rog, prințe. Vin îndată să deschid.

Cămătarul închise fereastra și furios, se pregăti să descuie poarta. Privirea însă, îi căzu asupra Libușei.

— Cine naiba l-a adus și pe acesta, tocmai acum! mormăi el. Dacă nu ne tulbura, în clipa aceasta ai fi fost în brațele mele, Libușa, cea mai frumoasă floare din Grodno!

Fata morarului se dădu înapoi îngrozită, din fața bătrânului satir.

— Dar nu te teme, inimioara mea. Îl trimit eu iute la plimbare și atunci vom rămâne singuri, singurei și nu ne va mai tulbura nimeni!

Luă în mână cheia mare a porții, apoi se întoarse înspre morar.

— Intrați în odaia de alături, încuiați ușa în urma voastră și să nu scoateți o iotă, câtă vreme va fi străinul aici. M-ați înțeles?

— Am înțeles, răspunse Rimsky și o și luă înainte, spre a se supune poruncii cămătarului. Libușa merse după el.

Când se văzu singură în odaie, numai cu apărătorul său, fata se lipi de el, fricoasă.

— Nu te teme, Libușa, îi spuse el. Ține banii, pe care mi i-a dat. Sunt ai tăi, să-ți servească de zestre, fără să fi fost silită să plătești prețul, pe care avea de gând să ți-l ceară… bătrânul acesta păcătos.

Cu aceste cuvinte, Rimsky vârî punga în mâna fetei.

Vulturul Morții ardea de curiozitate de a afla, cine era călărețul acela, care venise la Kipriotis, la o oră atât de târzie.

— Trebuie să aflu cine este! își zise el și se îndreptă în vârful picioarelor, în spre ușă, spre a privi prin gaura cheii.

Străinul se așezase la masă și, zărindu-i fața, Rimsky deabia putu să-și stăpânească un strigăt de uimire.

Vizitatorul păcătosului cămătar, era… prințul Adam Poniatowsky, una din figurile cele mai mărețe, cele mai iubite, ale mișcării pentru independența Poloniei. Era un dușman hotărât al stăpânirii rusești și ca toți Poniatowsky, își jertfise averea și era gata oricând, să-și jertfească și viața, pentru libertatea patriei sale.

Numele prințului era cunoscut în toată Țara Leșească și polonezii îl rosteau cu o dragoste și cu o stimă fără de margini. Personal însă, erau puțini aceia, care îl cunoșteau, fiindcă de ani de zile, se surghiunise prin țări streine.

În ultimul timp aflându-se la Viena se puse în legătură, cu prietenii săi din Polonia, spre a-i întreba dacă starea de spirit este favorabilă reîntoarcerii sale. Prietenii din Varșovia se interesară la curtea țarului și aici li se spuse că, prințul Adam Poniatowsky se poate întoarce liniștit în Polonia, dar numai cu condiția, de a nu se amesteca în politică și de a nu sprijini niciun fel de conspirație.

Prințul Poniatowsky plecă din Viena, chiar în ziua când primi această veste, spre a putea ajunge cât mai neîntârziat pe pământul mult iubitei sale patrii.

Dar anii petrecuți printre străini săpaseră urme adânci pe chipul prințului. Îmbătrânise, în jurul tâmplelor părul i se făcuse argintiu, iar obrazul îi era brăzdat de suferință. Privirea însă, îi era tot cea veche: blândă, dar hotărâtă și lucind de o strălucire alimentată parcă de un foc, ce ardea înăuntrul sufletului său.

Rimsky, care cunoștea în amănunțime viața zbuciumată a lui Poniatowsky, era foarte nedumerit, neputând pricepe, ce căuta această figură măreață a mișcării de independență polonă, în casa bătrânului cămătar, prietenul și spionul Contelui Gorciacov, asupritorul polonezilor?

Vulturul Morții își lipi urechea de gaura cheii, și atunci îl auzi pe prinț, spunându-i grecului:

— Iani Kipriotis, de-abia astăzi după amiază am sosit acasă, venind de la Viena și cel dintâi drum, după această lungă călătorie, l-am făcut spre casa ta.

— Și cărei împrejurări trebuie să-i mulțumesc această cinste deosebită?

— Mă mai întrebi, Iani Kipriotis?

— Copilul?

— Ai ghicit.

Pe fața lui Iani Kipriotis se înfiripă un zâmbet viclean.

— Ai venit din nou în zadar, prințe!

— Minți! strigă prințul Poniatowsky, cu ochi scânteietori de mâine.

— Nu mint, prințe, ci spun adevărul, așa, după cum l-am spus întotdeauna!

— Minți Iani Kipriotis, după cum ai mințit întotdeauna!

În urma acestor cuvinte se făcu o liniște apăsătoare.

Vocea prințului rupse această tăcere. Și vorba lui era acum mult mai blândă, aproape imploratoare.

— Iani Kipriotis, ajunge cu comedia, pe care o joci cu mine, de câțiva ani de zile. Ți-am încredințat copilul meu, fetița mea, deoarece situația era de așa natură că nu putea rămâne la mama sa. Ți-ai luat însărcinarea să îngrijești de

ea, spunând că o vei crește alături de fiul tău, întocmai ca și când ar fi copila ta. Ce s-a făcut cu ea? Unde este?

— Mi-aduc aminte, parcă s-ar fi întâmplat ieri, răspunse bătrânul cămătar. Și mama copilului a venit cu dv. și spunea că fetița s-a născut în lipsa soțului său de acasă și de aceea trebuia să ascundă copila de ochii lumii.

— Da. Și tu ai ascuns-o atât de bine, încât nici astăzi nu vrei să spui, unde se găsește. Trebuie să fie mare... Doamne cum aș vrea s-o văd!

— Prințe, eu am făcut tot ce mi-a stat în putință. Eu nu pot fi învinuit. Nu mă puteți trage la răspundere pe mine, din pricina necredinței guvernantei, care a fugit, într-o bună zi, ducând cu ea și copila dv.

— Dar tu, știi unde se găsește! zise prințul, pe deplin încredințat de ceea ce spune.

Pe față lui Iani Kipriotis se sălășlui un rânjet hidos.

— Se poate să aveți dreptate!

Prințul Poniatowsky nu-și mai putu stăpâni indignarea:

— Așa e că nu m-am înșelat?

— Într-adevăr, prințe, aveți dreptate. Fata trăiește...

— Trăiește! exclamă prințul, cu ochii strălucitori de bucurie. Unde este, spune-mi, unde? Unde pot s-o găsesc?

Chipul bătrânului cămătar luă atunci o înfățișare cu adevărat drăcească.

— Ei, vedeți, aceasta n-o voi spune niciodată!

Prințul tresări, în urma acestui răspuns neașteptat. Începu apoi să tremure din tot trupul, voi să vorbească, să urle, atât de tare, încât să crape pereții, dar nici un cuvânt nu-i veni pe buze, atât de cumplit îl doborî nemilosul răspuns al grecului.

Iani Kipriotis privi triumfător în ochii prințului și cu o plăcere diabolică, mai repetă odată crudele cuvinte:

— Nu, niciodată nu vă voi spune, unde se găsește!

— Omule, izbuti prințul să îngâne, în cele din urmă, de ce mă chinuiești?

— Așa trebuie să fie!

— Îți dau o sută de mii de ruble, dacă îmi spui.
— O sută de mii! Ha ha ha! râse Kipriotis, batjocoritor.
— Două sute de mii!
Răspunsul fu din nou un hohot de râs.
— Cinci sute de mii!
Iani Kipriotis râse din nou.
— Un milion de ruble!
— Chiar dacă mi-ați da o sută de milioane și tot nu v-aș spune!
Atunci pumnul puternic al prințului Poniatowsky se ridică în aer.
În clipa aceea însă, ușa odăii vecine se deschise, ca smulsă din țâțâni și în pragul ei se ivi Stanislau Rimsky.
Peruca albă, barba, mustățile false, pălăria, șuba, rămaseră în camera de alături.
În pragul ușii apăruse Stanislau Rimsky, Vulturul Morții.
Dintr-o singură săritură fu lângă prințul Poniatowsky și prinse mâna, care voia să lovească.
— Prințe, gândiți-vă la ceea ce faceți! Nu trebuie ca bătrânul acesta mizerabil să ducă taina cu sine în mormânt și apoi, nici nu se cade ca un Poniatowsky să-și murdărească mâinile cu sângele unui asemenea păcătos!
— Cine ești d-ta? întrebă prințul, foarte mirat.
— Lucrul acesta nu are nici o însemnătate, în clipa de față. Aveți încredere în mine că, voi ști să scot de la el taina, pe care n-a vrut să v-o dezvăluie dv.
Prințul Poniatowsky era din ce în ce mai uimit.
— Domnul meu, d-ta ai aflat acum o taină, care…
Rimsky îl întrerupse.
— Nu trebuie să vă îngrijorați, din pricina aceasta. În toată Polonia nu veți găsi un al doilea om, care să-l stimeze și să-l iubească pe prințul Poniatowsky, mai mult, decât mine! Fiți pe pace! Taina dv. este sfântă înaintea mea!
— Dar apariția aceasta, neașteptată, ca și când ai fi răsărit din pământ!… Spune-mi cel puțin cum te numești,

ca să știu, pe cine să cinstesc în tovarășul și prietenul meu neașteptat!

— Nu câștigați nimic, cu numele meu! Lucrul de căpetenie este, să-l facem pe acest ticălos bătrân, să vorbească.

Și cu voce tunătoare, se întoarse spre Iani Kipriotis:

— Vorbește!

Cămătarul se uita încremenit la necunoscutul, care se îndrepta acum înspre el, cu pași hotărâți.

În mâna lui Stanislau Rimsky se ivi un pumnal cu plăselele de fildeș, al cărui vârf ascuțit îl îndreptă spre partea stângă a pieptului lui Kipriotis. Înspăimântat de moarte, grecul făcu câțiva pași înapoi, dar Rimsky se ținu după el și pumnalul se înțepeni în veșmintele grecului.

Pe fruntea cămătarului se iviră broboane de sudoare.

Vârful pumnalului străpunse haina.

— Vorbește!

Iani Kipriotis simți vârful pumnalului pe piele.

— Vorbește!!!

Și atunci grecul îngână, cu voce slabă, tremurătoare:

— Spun… totul… totul… numai dă-mi drumul nu mă ucide. Fata prințului trăiește… am ascuns-o… fiindcă…

Afară se născu o gălăgie ciudată. Un tropot de cai, urmat de lumina mai multor făclii aprinse pe neașteptate.

Toți trei se îndreptară uimiți, înspre fereastră. Prințul Poniatowsky, care ajunsese cel dintâi acolo, strigă:

— Cazacii! Au împresurat casa…

Rimsky sări și el la fereastră.

În fața porții castelului se adunaseră făpturi negricioase și la lumina făcliilor aprinse. Vulturul Morții zări mai mulți cai, încălcați de cazaci.

Prințul Poniatowsky se uită nedumerit la Rimsky.

— Pe cine caută cazacii?

Rimsky răspunse liniștit:

— Vreți să știți, prințe?

Și după o șovăire de câteva clipe, văzând privirea întrebătoare a lui Poniatowsky, răspunse:
— Pe mine!
— Dar cine ești d-ta?
Rimsky se înclină curtenitor, în fața prințului:
— Sunt Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

CAPITOLUL 9
Vânatul încolțit

Prin pădurea de la Grodno înainta fluierând un bărbat voinic și lat în spete.

— De aș ajunge odată, spre a o putea îmbrățișa pe Libușa! oftă el, apoi își grăbi pașii și peste o jumătate de ceas, zări moara așezată în pădurea de la Grodno. Prin una din ferestre străbăteau razele unei lămpi.

Fața călătorului se însenină și mai mult.

El ciocăni în fereastră, apoi bătu la ușă, dar nu primi niciun răspuns. Intră în casă, părându-i-se ciudat că ușa nu fusese încuiată. O strigă pe Libușa, dar neprimind niciun răspuns, deschise și ușa odăii vecine, unde îl zări pe morar, zăcând la pământ, cu trupul legat cobză, cu un căluș în gură.

Dembo, căci el era, își făcu semnul crucii, apoi fără să mai stea pe gânduri, tăie frânghiile, care legau mâinile și picioarele morarului și-i scoase călușul din gură. Cel dintâi cuvânt al lui Dembo fu:

— Unde este Libușa? strigă flăcăul și văzând că morarul se zbate după aer, din pricina călușului, care-i îngreunase răsuflarea, îi duse la gură propria sa ploscă.

— Bea puțin și te vei liniști!

Morarul trase câteva înghițituri zdravene, care îi făcură bine, nu numai la răsuflare, dar și la starea sufletească în care se găsea, apoi, deschizând ochii mari, ca și când de-abia acum l-ar fi zărit pe Dembo, întrebă, mirat:

— Dar tu cum ai ajuns aici?

— Lasă asta acum și mai bine spune-mi unde se găsește Libușa și ce s-a întâmplat cu tine?

— Dumnezeu te-a trimis, zise morarul - dacă nu veneai tu, fără îndoială că mă înăbușeam! Blestematul acela mi-a vârât călușul în gură, de și acum… brrr… mă trec nădușelile când mă gândesc!

— Dar spune-mi odată ce s-a întâmplat?

— Libușa a fost răpită!

— A… fost… răpită? îngână Dembo, ca lovit de trăsnet. Îl ucid pe acela, care va îndrăzni să se atingă de ea!

Și ochii îi luceau amenințător.

— Și cine a răpit-o? întrebă el, apoi, așteptând răspunsul, cum își așteaptă fiara sălbatică prada.

— Cine? Cel mai puternic, cel mai temut om din împrejurimi…

— Stanislau Rimsky… Vulturul Morții!

Dembo tresări.

— Așadar, într-adevăr atât de temut să fie omul acesta? Dar, pe Dumnezeul meu că mă voi răzbuna și nu mă voi liniști, până când nu i-o iau înapoi pe Libușa.

— Atunci, grăbește-te, Dembo, căci fiecare clipă este prețioasă.

— De ce? Ce e cu el? Unde este? Unde a dus-o?

Ca un puhoi așa ieșeau întrebările din gura lui Dembo.

Morarul se încruntă și privi în pământ.

— Este în castelul boierului din Grodno și tu știi ce înseamnă ca o fată să calce pragul casei lui Iani Kipriotis.

— Doamne, de ce m-ai lăsat să trăiesc spre a auzi grozăvia aceasta? urlă Dembo, nebun de durere. Dar mă duc! Mă duc! Chiar dacă ar trebui să dărâm cu pumnii zidurile castelului din Grodno și tot o voi scăpa pe Libușa…

Și se și năpusti afară din casă.

Dar strigătul morarului îl opri din drum.

— Dembo!

— Ce e?

— Vino-ți în fire!

— Ce vrei să spui?

— Aleargă spui cât poți, la Grodno și vestește jandarmii că, se găsește prin împrejurimi.

Lui Dembo îi păru bun sfatul și vru s-o ia din loc, când morarul îl opri din nou.

— Nu te grăbi, căci nu ți-am spus totul!

— Ce mai este?

— La Grodno sunt puțini jandarmi și nu se știe, dacă Vulturul Morții nu este însoțit de toată ceata lui de bandiți. Fugi mai departe, la Ostrolenco...

— La ce bun?

— Acolo este o companie de cazaci... De mult umblă ei după Rimsky, dar până acum nu l-au prins în bătaia puștii... Ei, acum te poți duce!

Dembo ieși din moară ca un glonte și o luă la goană spre Grodno. La cea dintâi casă împrumută un cal și așa se duse până la jandarmerie.

— Vulturul Morții este în castelul boierului din Grodno! strigă el și porni mai departe, spre Ostrolenco.

Dembo era un călăreț minunat, stătea bine în șea și se pricepea să iuțească pașii calului.

Ajungând în tabăra cazacilor, la Ostrolenco, armăsarul era numai o spumă, iar el, căzu istovit în brațele unui ostaș.

— Spune-i comandantului că Vulturul Morții se găsește în castelul boierului de la Grodno.

Cazacul nu așteptă să i se spună mai mult și o luă la goană.

Peste câteva minute numai, douăzeci și patru de cazaci înarmați până în dinți porniră la drum, în frunte cu locotenentul Vasili.

— Dați pinteni cailor! își îndemna el oamenii. De data aceasta să nu ne mai scape vânatul!

Și în curând, cazacii înconjurară castelul, iar locotenentul Vasili bătu în poartă cu patul pistolului.

Ajungând la fereastră, Rimsky înțelese îndată cum stăteau lucrurile, dar pe fața lui nu se putea citi nici urmă de teamă și se purtă liniștit și curajos și mai departe, ca și când nu despre el ar fi fost vorba, ci despre o a treia persoană, de care nu-l lega niciun simțământ.

— Prințe, zise el, adresându-se lui Poniatowsky, pentru siguranța dv. personală, nu este bine ca, îndată după întoarcerea în patrie, să fiți văzut în tovărășia mea. Dușmanii dv. s-ar folosi de acest prilej, spre a spune că nu întâmplarea ne-a adus laolaltă ci că ne-am dat întâlnire, spre a pune la cale revoluția poloneză.

Prințul păli.

— Ai dreptate! Dar nu face nimic! Îmi iau răspunderea!

— Știam că acesta va fi răspunsul; dar nu trebuie să uitați că, nu este vorba numai despre persoana dv. ci și de Polonia. Nu trebuie ca scumpa noastră patrie să-și piardă pe cel mai mare fiu al său, în ziua, în care și l-a recâștigat. Nu trebuie să fiți găsit aici, de cazaci! Urcați-vă, iute, în etajul al doilea al castelului și ascundeți-vă acolo, pe undeva. Mai târziu, la cel dintâi prilej prielnic, părăsiți ascunzătoarea și castelul.

— Dar dacă vor scotoci castelul?

Vulturul Morții zâmbi.

— Cred că lucrurile nu vor ajunge până acolo! Voi avea eu de grijă să înșel supravegherea cazacilor.

Prințul Poniatowsky urmă sfaturile lui Rimsky, în vreme ce în poarta castelului din Grodno cazacii începură să lovească acum cu paturile armelor.

— În numele țarului, deschideți, sau spargem poarta! se auzi glasul poruncitor al locotenentului Vasili.

Rimsky se uită la boierul din Grodno.

— Ridică-te!

În mâna Vulturului Morții luci din nou pumnalul ascuțit și Iani Kipriotis socoti că era mai cuminte să se supună poruncilor lui Rimsky, fără nici o împotrivire.

— Iute, la fereastră!

Iani Kipriotis se îndreptă spre fereastră și Rimsky se ascunse în spatele lui.

— Acum bagă bine de seamă. Deschide fereastra și să spui, cuvânt cu cuvânt, ceea ce-ți voi șopti eu! Dacă vei încerca să mă trădezi, la cel dintâi cuvânt îți străpung inima, cu pumnalul acesta! Ai înțeles?

Stăpânul castelului din Grodno se supuse, deoarece știa că Vulturul Morții nu glumea și își ducea la îndeplinire toate amenințările. Cu mâini tremurânde, el deschise fereastra.

— Cine sunteți și ce vreți? De ce îmi tulburați liniștea? șopti Rimsky și Kipriotis repetă întocmai cuvintele sale.

— Deschide poarta, boierule, răspunse locotenentul Vasili, fiindcă ni s-a spus că Vulturul Morții se ascunde în castel.

— Ați înnebunit? Cum să ajungă Vulturul Morții în casa mea?

— Totuși ni s-a spus că este aici…

— Bine; locotenente, dacă vrei, vino sus și scotocește castelul! Pe d-ta te găzduiesc chiar cu dragă inimă. Oamenii însă, lăsați-i jos, să nu-mi murdărească covoarele, cu cișmele lor murdare.

— Spune să se deschidă poarta, boierule și vin!

— Ți-o deschid chiar eu!

Rimsky îl trase de halatul de noapte.

— Pleacă de la fereastră! șopti el și vrând nevrând, Kipriotis trebui să se supună puternicei smucituri.

Apoi, Rimsky îl trase în odaia vecină și mai înainte ca bătrânul cămătar să-și fi putut da seama, de ceea ce se petrece cu el, îl lovi cu atâta putere peste obraz, încât Kipriotis se lungi la pământ, fără cunoștință.

În urmă; totul fu gata, în câteva clipe.

Luă halatul de noapte de pe umerii bătrânului; îi luă și tichia împopoțonată de pe cap și după ce-și așeză din nou peruca și barba căruntă; se îmbrăcă cu ele și porni pe

trepte în jos. Ajungând în curte, imită pașii târșâiți ai bătrânului Kipriotis, ba din când în când, mai și tuși.

După aceea așeză cheia în broască. Poarta se deschise și locotenentul Vasili intră în curte; luând-o înainte, cu pași grăbiți, în vreme ce Rimsky încuie poarta în urma lui. Apoi se luă după locotenent, pe care-l ajunse pe treptele castelului.

— Nu te supăra, boierule - i se adresă acolo, locotenentul Vasili - că ți-am tulburat somnul. Se poate ca nici d-ta să nu știi că temutul bandit, se găsește în casă.

Rimsky răspunse cu vocea seacă a stăpânului castelului.

— Dar nu v-a mințit, cine v-a spus aceasta… așa este…

Cu aceste cuvinte își aruncă deodată halatul de noapte de pe umeri, își smulse peruca și barba falsă și urmă, cu glasul lui tunător, în fața locotenentului încremenit…

— Fiindcă Vulturul Morții se găsește aici!

Și mai înainte ca locotenentul de cazaci să-și revină din uluire, îl culcă la pământ, cu o singură lovitură de pumn.

Apoi îl dezbrăcă de tunică, de manta, îi luă chipiul din cap, sabia de la șold și peste câteva minute, toate acestea erau pe trupul lui.

În urmă, fără să-și piardă calmul, porni spre ieșire.

Nu prea departe de poartă, el vorbi din nou, dar așa, ca să fie auzit și de cei de afară:

— Încă odată te rog, boieruțe, nu te supăra! Ne-am înșelat…

Mai făcu doi-trei pași, ajunse la poartă și trecând pe sub ea, se îndreptă grăbit spre calul locotenentului.

Un plutonier îl întrebă:

— Domnule locotenent, nu l-ați găsit pe Vulturul Morții?

— Și-au bătut joc de noi! răspunse Rimsky, sărind în șea.

Apoi dădu pinteni calului și câțiva pași merse încet; peste câteva clipe însă, își vârî pintenii din nou în pântecele animalului, pornind în goană nebună.

În răstimp de câteva secunde, depărtarea dintre el și cazaci, fu de câțiva zeci de pași.

— Cazaci! strigă el, cât îl ajuta vocea lui răgușită. Puneți mâna pe el! Puneți mâna pe el. E Vulturul Morții… Locotenentul vostru zace în nesimțire, în castel…

Dar un minut mai târziu, se dezmeticiră.

Fereastra castelului din Grodno se deschise din nou și în cadrul ei se ivi chipul speriat al lui Iani Kipriotis.

— Cazaci! striga el, cât îl ajuta vocea lui răgușită. Puneți, mâna pe el! Puneți mâna pe el. E Vulturul Morții… Locotenentul vostru zace în nesimțire, în castel…

Cazacii nu mai știau ce să facă de spaimă.

Câțiva din ei alergară în vestibul; unde dădură într-adevăr peste locotenentul leșinat. Ceilalți dădură pintenii cailor și porniră în urmărirea Vulturului Morții.

Din când în când liniștea nopții era străbătută de câte o detunătură de pistol.

Împușcăturile nu-l supărau pe Rimsky. Câteva gloanțe trecură chiar pe lângă el, dar Vulturul Morții nici nu le băga în seamă.

El își îndreptă calul spre pârâul iute și lat din apropierea Grodnoului. La lumina lunii apa sclipea ca o mare de pietre prețioase.

— He-opp! strigă Rimsky și parcă ar fi avut aripi, armăsarul zbură peste pârâu, cu o săritură vrednică de toată lauda.

Vulturul Morții cu mulțumire grumazul deșteptului și istețului animal.

Apoi mână mai departe.

Peste câteva clipe ajunse și cel dintâi cazac la pârâu și voi să sară peste el. Dar calul sări prost, alunecă de pe malul celălalt și căzând în pârâu îngropă sub el pe călăreț.

Al doilea cal se opri pe țărm și nimic în lume nu l-ar mai fi putut sili să încerce isprava, în care tovarășul său o pățise atât de rău. Apoi veniră și ceilalți cazaci, care se trudiră să-și salveze tovarășul prăbușit. Nici nu se mai gândeau la urmărirea Vulturului Morții.

Acesta se îndepărta ca vântul.

Știa că nu mai este urmărit, că nu trebuie să se mai teamă că va fi prins, dar mai avea mult de mers, fiindcă voia să se întoarcă la prietenii săi, care îl așteptau în peștera din pădurea Zlepitnak.

Mâna mereu, dar calul obosea, văzând cu ochii. Goana nebună îl istovise, și aproape că nu-și mai putea ține călărețul în spinare. Dar Rimsky îl îmbărbăta, îl gonea, mai departe.

Deodată însă calul se prăbuși la pământ și călărețul căzu cât colo.

Într-o clipă Rimsky fu în picioare; nu tot așa și calul…

La câțiva pași se găsea un han, în care se auzise zgomotul căderii. Ușa se deschise și hangiul se ivi cu un felinar în mână, la razele căruia zări calul, ce zăcea în mijlocul drumului. Apoi îl văzu și pe Rimsky.

— Ai pățit ceva, stăpâne? strigă el, speriat.

— Eu nu, dar calul! Mi se pare că și-a frânt gâtul!

— Intră în han, stăpâne și odihnește-te puțin!

— Mi-ar trebui un alt cal răspunse Rimsky să pot călători mai departe.

— Poate că-ți voi face rost. Dar acum intră în han, să bei un pahar cu vin, în urma spaimei ce ai tras.

Rimsky primi invitația și intră în han, la lumina căruia hangiul observă strălucitoarea uniformă de ofițer de cazaci a călărețului.

Din clipa aceea omul deveni și mai curtenitor și-i dădu călărețului cel mai bun vin, pe care-l avea în pivniță.

Într-un colț al hanului, ședeau la o masă vreo trei patru servitori în livrele de lachei. Ne mai fiind alți oaspeți, aceștia atraseră îndată luarea aminte a Vulturului Morții. În schimb servitorii nici nu băgaseră de seamă sosirea noului venit, atât de cufundați erau în jocul lor de zaruri.

Hangiul se îndepărtă pentru câteva clipe, în care timp gustă din vin. După peripețiile ultimelor ceasuri, băutura aceasta schimb îi făcu foarte bine. Era la al doilea pahar, când intră hangiul.

Rimsky îl întrebă:
— Ai cui sunt lacheii aceia, care joacă zaruri în colț?
— O, tătucă, ai unei doamne foarte sus pusă!
— Ai unei doamne? repetă el, curios.
— Așa, zău! Vine de la Varșovia și e în drum spre Rusia.
— Cine poate să fie? Numele i-l știi?
— Cum să nu i-l știu! Prințesa Fedora Feodorovna.
Rimsky nu putu să-și ascundă uimirea...
— Fedora Feodorovna!... exclamă el.
— O cunoști cumva, tătucă?
— Am auzit vorbindu-se de ea.
— Nu mă mir. La Varșovia era o personalitate foarte cunoscută!
— Cum asta?
— Păi nu știi că la Varșovia locuia în palatul guvernatorului și că Gorciacov...
Hangiul se opri deodată. Uitase că vorbea cu un ofițer rus și trăncănise despre lucruri, care puteau să-i mai aprindă paiele în cap. În mijlocul frazei întrerupte, rămase cu privirea speriată, ațintită asupra lui Rimsky.
Dar Vulturul Morții îl liniști.
— Poți vorbi fără nici o teamă, numai haina este rusească pe mine. Inima mi-e poloneză.
— Atunci, tătucă, fii de două ori binevenit în casa mea!
— Mulțumesc. Spune mai departe.
— Nu știu, decât ceea ce am scos de la servitori. De la ei am aflat că Gorciacov a cunoscut-o pe prințesă, cu prilejul unei vizite, pe care a făcut-o la Petrograd. Pe vremea aceea prințesa era văduvă de curând, după o căsnicie de câteva săptămâni. Atunci guvernatorul a invitat-o la Varșovia și prințesa, care trecea drept favorita țarului, nu întârzie să vie în capitala noastră...
— Dar de ce se întoarce acum?
— Servitorii spun că s-ar fi stricat căruța cu guvernatorul.
— Așa? Și de ce?

— Vezi, asta n-o știe nici unul din ei.

— Și unde este prințesa acum?

— Sus, în odaie. Doarme.

Rimsky dădu din cap, își umplu paharul, îl goli până în fund, apoi rămase iar pe gânduri.

— Dumnezeu mi-a îndreptat pașii înspre hanul acesta - își zise el. Mă găsesc sub același acoperiș cu Fedora Feodorovna singura făptură omenească, care poate să-mi spună, ce s-a întâmplat cu sărmana Mioara!

Planul lui fu gata într-o clipă, dar nu voi să dea de bănuit trecând de-a dreptul la ducerea lui la îndeplinire.

— Bun vin! zise el, mai dând un pahar pe gât.

Hangiul se simți foarte măgulit, dar mai bine îi căzu când ofițerul de cazaci închină cu el.

Băură împreună, două clondire. Apoi hangiul zise:

— Tătucă, să pun caii la căruță, că totul e în bună rânduială?

Rimsky se gândi puțin și numai după aceea răspunse:

— Las-o baltă! De-abia acum simt că, în cădere, m-am lovit la umăr și de altfel sunt tare obosit, deoarece călătoresc de la amiază. Aș vrea să mă odihnesc noaptea aceasta.

Hangiul îl privi deznădăjduit.

— Vai, tătucă, de ce n-ai venit mai de vreme? În singura odaie de oaspeți, doarme prințesa. Doar aici să-ți aștern un pat!

— Dar aici nu mă pot odihni - răspunse Rimsky. În colț se joacă zaruri și peste noapte poate să-ți mai pice vreun călător.

— Sus, la etaj... am o cămăruță... dar aia nu e pentru d-ta!

— N-are a face - răspunse Rimsky - numai atât loc să fie, să mă pot trânti și să nu mă turbure nimeni.

— Păi atâta este!

— Atunci, să nu mai pierdem vremea. Arată-mi drumul!

Hangiul luă felinarul în mână și porni în sus pe treptele de lemn, care scârțâiau și trosneau sub pașii lui. Rimsky îl urmă.

Ajunși la etaj, hangiul înaintă în vârful degetelor. Rimsky îi urmă pilda.

— Aici doarme prințesa - zise hangiul, arătând în spre una din uși - să n-o trezim din somn!

Rimsky se uită cercetător la ușa aceasta. Apoi merse mai departe, după hangiu.

Acesta se opri, în fața unei uși, așezată nu prea departe de ușa în dosul căreia dormea prințesa și o lumină cu felinarul. Apoi o deschise.

— Asta ar fi, tătucă!

Rimsky aruncă o privire înăuntru.

— Foarte bună!

După aceea hangiul aduse câteva perne, o saltea, o pătură și înjghebă un pat pentru oaspele său.

Rimsky se întinse mulțumit.

— Așa, hangiule - zise el - acum poți să te duci liniștit. Numai dimineață să mă scoli de vreme!

— Te scol, tătucă! Somn ușor!

Ușa se închise încet. Rimsky auzi scârțâitul treptelor sub picioarele hangiului, care coborî în cârciumă. Mai așteptă puțin, apoi se furișă pe coridor și în vârful picioarelor se apropie de ușa prințesei, de care-și lipi urechea.

Din dosul ușii se auzea răsuflarea regulată a celei ce dormea. Rimsky luă în mâna stângă felinarul, pe care-l adusese cu sine, iar cu dreapta apăsă pe clanță.

Ușa se deschise și razele slabe ale felinarului alunecară ca o mângâiere pe chipul femeii ce dormea.

Fedora Feodorovna se trezi. Când văzu făptura unui bărbat străin, vru să țipe, dar țipătul îi fu înăbușit de exclamația uimirii:

— Rimsky!

Vulturul Morții se înclină curtenitor, în fața frumoasei femei.

— Prințesă Fedora Feodorovna este o mare cinste pentru mine, că m-ați recunoscut.

— Cum să nu te recunosc... nu te voi uita niciodată!... Dar cum ai ajuns aici - întrebă ea, după puțină răzgândire, adăugând numele popular al voinicului - Vultur al Morții?

— De data aceasta porecla nu se potrivește, prințesă!. N-am venit ca dușman, ca Vulturul Morții... acela care se găsește înaintea dv. este Stanislau Rimsky, care și-a luat îngăduința de a vă întreba...

— Ce?

— Iertați-mă, că, v-am tulburat somnul, dar altcineva nu-mi poate spune ce s-a întâmplat cu Mioara Comăneanu, iubita mea...

— Pentru care ți-ai primejduit viața?

— Pentru care mi-aș mai primejdui-o încă de o sută de ori!

Adânc mișcată, Fedora Feodorovna, se uită în ochii voinicului.

— Fii tare!... A murit!

— Dumnezeule! exclamă Vulturul Morții, adânc îndurerat.

— Nu se simțea bine nici când a fost dusă în casa de nebuni. După câteva zile am fost înștiințată că se îmbolnăvise greu, din pricina celor suferite în timpul din urmă. Boala ei însă, nu ținu, decât trei, sau patru zile și o răpuse...

— Sărmana Mioara! oftă Rimsky.

— Sărmana Mioara! repetă și Fedora Feodorovna... Și mie mi-a părut, dar gândindu-mă că avea de ales între două rele, găsesc că bună a fost moartea aceasta, decât cea prin spânzurătoare.

— Vai, prințesă, nici nu v-am mulțumit pentru bunăvoința pe care i-ați arătat-o, scăpând-o pe iubita mea Mioara, din ghearele sângerosului conte Gorciacov. Fapta aceasta v-a asigurat pentru totdeauna recunoștința și prietenia Vulturului Morții.

Prințesa măsură cu priviri duioase, trupul voinic al nocturnului său vizitator.

Vulturul Morții nu-și putu înăbuși durerea, pe care i-o pricinui vestea morții iubitei sale; o furtună sălbatică îi zbuciuma pieptul, își mușcă buzele, dar nu-și putu stăpâni lacrimile, care îi năpădiră ochii.

— Rimsky... Vulturul Morții... plânge! îngână prințesa.

Cuvintele acestea măriră și mai mult durerea voinicului, care căzu în fața prințesei, plângând amarnic.

Fedora Feodorovna mângâie părul negru al lui Rimsky. Degetele ei albe alunecau nervoase pe buclele negre, apoi începură să tremure.

Rimsky simți că, degetele acestea tremurânde erau interpreții inimii prințesei. Mai ales că cele două mâini îi prinseră acum capul și-l traseră mai aproape, tot mai aproape de ea.

Rimsky se cutremură.

— Prințesă! exclamă el, încercând să scape. Dar cele două brațe îl cuprinseră pătimaș.

— Cât ești de frumos și de voinic! Niciodată nu voi uita clipa aceea, când te-am văzut pe podișca spânzurătorii, răstindu-te la Gorciacov... erai întruchiparea răzbunării... Cum îmi tremura inima, să te văd scăpat!

— Fedora Feodorovna!...

— Și apoi, în noaptea aceea, în care ai apărut la palatul guvernatorului... eram îngrijată și-l ținui de vorbă pe guvernator spre a-ți da vreme să fugi!

— Prințesă! - zise Rimsky, ridicându-și capul, într-adevăr frumos. Cum ai ajuns aici?

— L-am părăsit pe contele Gorciacov. M-am săturat. A trebuit să fug din palatul lui, spre a putea să scap.

— Și acum, unde te duci?

— Înapoi, în Rusia. Rimsky, vino cu mine... Granița rusească nu este departe... Nu trebuie să-ți fie teamă... te trec eu...

— Prințesă! zise Rimsky, cu părere de rău. Ce vrei să faci cu un om, al cărui nume, în lumea din care faci parte tu, este amintit ca al unui răufăcător, ca al unui tâlhar, veșnic flămând după pradă?

— Ce-mi pasă mie! răspunse prințesa, pătimașă. Chiar dacă te-ar osândi de o sută de ori, chiar, dacă toată lumea ar vorbi disprețuitor despre tine, eu tot te-aș iubi! Te iubesc, fiindcă ești curajos, ești adevărat bărbat, un erou, ce nu cunoaște teama, te iubesc, fiindcă știu - despre aceasta nu le prea place să vorbească la palatul guvernatorului - că nu-i lovești pe aceia care nu merită să fie loviți, iar pe oropsiți, pe săraci, pe nedreptățiți, îi ajuți.

— Aceasta este adevărat.

— De aceea te iubesc Rimsky și de aceea mi-e drag să mă uit în ochii tăi negri ca noaptea, să mă odihnesc în brațele tale vânjoase.

Rimsky se smulse din brațele Fedorei Feodorovna și clătină din cap.

— Nu, prințesă! Fug, până când nu este prea târziu, până când nu mă orbește patima, până când nu mă vrăjește frumusețea ta fermecătoare!

Urmă o liniște apăsătoare, după care prințesa zise:

— Stanislau Rimsky, eu îți propun ceva. Ascultă-mă! Nu departe de granița poloneză, dar pe pământ rusesc, se ridică cetatea Rudinului, care e înconjurată de păduri seculare. În apropierea cetății, se află un turn părăsit, care este legat de cetate, printr-un coridor tainic, săpat sub pământ. Cetatea este a mea, iar despre coridorul subpământean, nu mai știe, decât un singur servitor bătrân.

— Ce vrei să spui cu aceasta, prințesă?

— Vă propun să vă așezați tabăra în turnul din apropierea cetății. Acolo nimeni nu vă va da de urmă, sunteți la adăpost și veți avea și voi un acoperiș, sub care să vă retrageți, după ce vă întoarceți de la aventurile voastre.

— Și nu s-ar găsi nimeni, cine să ne trădeze?

— Îți jur, Rimsky, că voi tăcea, ca un mormânt și nici bătrânul meu servitor nu vă va trăda.

Stanislau Rimsky rămase pe gânduri.

— Mă voi gândi la această propunere, Fedora Feodorovna și mă voi sfătui și cu tovarășii mei, să vedem, ei de ce părere sunt.

— Veniți cât mai iute. De îndată ce voi ajunge în cetatea Rudinului, voi îngriji ca până la sosirea voastră, turnul să fie adus în stare de locuit, pentru ca Stanislau Rimsky și cu tovarășii săi, să se simtă cât mai bine.

Afară se crăpase de ziuă. Rimsky se ridică, spre a-și lua rămas bun. Se înclină și sărută mâna prințesei. Fedora Feodorovna îi mai spuse încă odată:

— Nu uita de cetatea Rudinului, ale cărei porți vor fi veșnic deschise pentru tine și tovarășii tăi!

Rimsky părăsi odaia prințesei, se înapoie în cămăruța lui și își îmbrăcă mantaua. De altfel tocmai la timp, deoarece treptele începură să scârțâie din nou și în fața ușii se auzi glasul șoptit al hangiului:

— Tătucă, scoală, căci a răsărit soarele!

Peste câteva minute, Rimsky ședea în căruță, - la care erau înhămați doi cai polonezi, mici. Hangiul mai vârî lângă jilț, o sticluță cu țuică, apoi căruța o luă din loc.

— Încotro tătucă?

— Spre Zlepitnak!

Căruța ieși pe poartă huruind.

CAPITOLUL 10
Doctorul Leonida

De un ceas îl ducea căruța pe Rimsky, când în zare se iviră căsuțele mărunte și albe din Zlepitnak, în dosul cărora se întindea negricioasă, pădurea, în mijlocul căreia își căutaseră adăpost tovarășii Vulturului Morții.

Rimsky opri căruța, și porni pe jos, spre sat.

El își ridică gulerul mantalei, chipiul și-l trase tare, peste ochi și așa intră pe străzile din Zlepitnak.

Două femei, care veneau în urma lui vorbeau atât de tare, încât fără să vrea, auzi tot ceea ce-și spuneau.

— În casa tâmplarului e mare tămbălău! Toată ziua se fierbe, se frige și se spune că va fi o nuntă, cum nu s-a mai pomenit la Zlepitnak! zicea una din ele.

Cealaltă răspunse furioasă:

— Mi se strânge inima, când mă gândesc. Până acum i-am fost bună, dar astăzi, că a găsit fată bogată m-a lăsat baltă!

— Dar bine, Marusia, ce vorbești prostii? Cum vrei să te ia? Tu ai bărbat! Doi îți trebuiesc?

— Nu vreau să știu de nimic! Mă răzbun! Îl fac eu de mă ține minte, câte zile va avea!

— Dar Marusia, vino-ți în fire, femeie! Mai bine coace-i și tu o turtă, cum se cuvine când se însoară cineva…

— Turta e gata. Și e o turtă, cum nu va mai fi alta! E pentru mire!

— Ei, atunci nu ești tocmai așa de mânioasă, după cum vrei să arăți!

— Nu. Dar aș vrea ca ticălosul ăla de Rimsky să-l scarmene puțin!

— Cum, nici cu Vulturul Morții nu te ai bine?

— Cum vrei să mă am bine, când alaltăieri tovarășii lui s-au luat la harță cu tata?

— Primarul? Vezi că, dacă tu îl osândești pe Vulturul Morții, cei din sat îl urcă în slava cerului căci, tocmai când tatăl tău voia să-i vândă bietului Petrov și perna de sub căpătâi, spre a-i încasa birul, numai iată că se ivesc tovarășii lui Rimsky și-l iau pe primar la goană...

— Nu te teme că și Vulturului Morții o să-i fugă odată pământul de sub picioare! Nemernicii de teapa lui nu mor niciodată de moarte creștinească!

Cele două femei se opriră și Marusia își luă rămas bun de la însoțitoarea sa.

— Eu îți spun, Marusia - zise femeia care se îndepărta - vino-ți în fire, trimite darurile pentru nuntă și nu te mai gândi cu ură la Niculai.

— Darurile i le trimit, dar de iertat, nu-l iert! - răspunse Marusia, cu o ciudată apăsare, pe fiecare cuvânt. Apoi intră în casă.

Rimsky se uită bine la casă, apoi își grăbi pașii și se îndreptă spre pădurea de lângă Zlepitnak.

Ajungând în peștera, care între timp fusese rânduită ca o locuință, el le povesti tovarășilor săi, părerea pe care o avea fata primarului despre ei și voinicii hotărâră să se răzbune.

— E vorba numai de o glumă nevinovată - zise Rimsky. - Tu Severin, împreună cu Micislav, vă veți așeza la pândă în jurul casei. Marusia va trimite daruri de nuntă și voi veți îngriji ca aceste daruri să n-ajungă la casa tâmplarului, ci aici, ca să sărbătorim și noi, nunta lui Niculai!

— Minunată idee! Nici că se putea o răzbunare mai bună!

Ludovica se amestecă și ea în vorbă.

— Sosește la timp, fiindcă și așa proviziile sunt pe sfârșite.

— Atunci - zise Rimsky - Severin și Micislav, îngrijiți ca în seara aceasta să avem mâncare de la nuntă!

Cei doi studenți se îmbrăcară și porniră spre sat.

În urma descrierii lui Rimsky, ei găsiră casa, fără multă osteneală și cum în fața ei se găsea o cârciumă, nici pânda nu le fu prea trudnică. Se așezară, deci, la o masă, de lângă fereastră și în vreme ce-și umpleau paharele cu vin, nu pierdură o clipă din ochi, casa Marusiei.

Îndată, după amiază, se și ivi Marusia, în tovărășia unei servitoare. Într-o mână, servitoarea ținea un coș, plin cu băuturi și mâncări alese, iar în cealaltă, o turtă mare, împodobită cu flori de zahăr, asupra căreia Marusia îi atrase fetei o deosebită luare aminte.

Servitoarea porni la drum și femeia o urmări din ochi, câtva timp, spre a vedea, dacă nu cumva scapă turta atât de mult temută. Apoi intră în casă.

Severin și cu Micislav socotiră că, sosise timpul să pășească la îndeplinirea planului lor. Părăsiră cârciuma, ieșiră în stradă și se repeziră după fată.

Servitoarea mergea încet, de teamă să nu scape turta, așa că, cei doi studenți o ajunseră din urmă, foarte curând.

— Tii! Dar nostimă fată! zise Micislav, ajungând în apropierea ei.

Fata își întoarse capul și zâmbi.

— Zău, că și mie-mi place! zise și Severin. Mi-aș da cinci ani din viață, numai s-o pot săruta!

Fata se uită înapoi din nou, dar în loc de zâmbet, își scoase limba la Severin. Dar în urma mișcării prea grăbite, turta i se legănă în mână și cădea la pământ, dacă Micislav nu-i sărea în ajutor.

Dar studentul prevăzuse că așa se va întâmpla, și când sosi momentul, prinse turta, care urma să se prăbușească.

— Mă omora - zise fata, tremurând - dacă scăpăm turta. Mi-a spus să am grijă de ea, ca de ochii din cap, fiindcă

aceasta este turta cununiei, din care va gusta mai întâi mirele și mireasa.

— Atunci, fetițo - zise Micislav, zâmbind - dacă stăpâna ta ține atât de mult la turta aceasta, nici nu ți-o mai dau pe mână, ci ți-o duc eu.

Sever în luă coșul de urechi.

— Iar eu voi duce coșul - zise el - e prea greu pentru brațele tale gingașe.

Fata se învoi ca și Severin să-i vină în ajutor, fără să bănuiască ceva.

Acum cei doi studenți mergeau unul de o parte, altul de cealaltă, trudindu-se s-o țină de vorbă pe fată. Aceasta era în culmea fericirii, fiindcă își găsise deodată, doi cavaleri.

Deodată, ajungând în dreptul unei ulicioare, care o lua înspre pădure, Severin îi întinse fetei mâna.

— Acum, Dumnezeu cu tine, eu o iau pe aici!

Micislav își luă rămas bun și el.

— Și eu mă duc cu prietenul meu.

Și amândoi o luară înspre pădure.

La început fata rămase aiurită, de uimire. Mai târziu, dându-și seama de ceea ce se petrecea în realitate, începu să țipe, ca din gură de șarpe și să fugă după cei doi studenți.

— Turta!… Coșul!…

— Porumbița mea - îi zise Micislav, mângâindu-i obrajii, când ajunse lângă el - îți pare rău că vom mânca noi, aceste bucățele mai bune, în loc să le mănânce mirele, care va avea atâta, încât mâine și porcii se vor desfăta cu turtă?

— Nu-mi pare rău, - răspunse fata - dar stăpâna mă face una cu pământul, dacă nu duc darurile la casa tâmplarului!

— Fii cuminte, fetițo! și spune-i că le-ai dus.

— Dar dacă mai târziu se va dovedi că am mințit?

— Atunci spune-i că Vulturul Morții a sărit la tine, ți-a luat coșul și turta și te-a pus să juri că nu-l vei trăda…

— Asta o s-o creadă... căci mereu îl blestemă pe Vulturul Morții.

— Ei vezi! zise Micislav, sărutând-o în zbor și pornind iute după Severin, care și intrase în pădure.

Ajungându-l, începură să râdă amândoi.

— Nici nu mă așteptam să iasă atât de bine! zise Micislav.

— Tu ai cucerit nu numai turta, d și fata! răspunse Severin, care mângâia cu priviri lacome turta, ce făgăduia să fie într-adevăr foarte gustoasă. Îi și arătă lui Micislav, care acum ducea coșul, cât de frumoase erau podoabele de zahăr, așezate pe ea.

— Ia te uită, cât e de artistic alcătuită! Ce gustoasă trebuie să fie! Zău că ar fi fost păcat să lăsăm o bucățică atât de bună, pentru burțile nemâncaților, de la nuntă.

Spunând acestea, luă trandafirul de zahăr de pe turtă și-l înghiți, cât ai clipi din ochi.

— Cel puțin spune-mi și mie, dacă a fost bun? zise Micislav, râzând. Dacă nu mai pot mânca din el, măcar să știu ce gust avea.

— Grozav! zise Severin, plescăind din limbă.

În curând apoi, ajunseră la ascunzătoare, unde merindele fură date în grija Ludovicăi, care avea cămara pe mână.

După aceea, bărbații se lungiră pe pieile de urs, așezate într-un colț al peșterii - amintiri din vânătorile făcute prin pădurea de la Zlepitnak - și își aprinseră pipele.

Rimsky povesti tot ceea ce făcuse în timpul cât lipsise din peșteră iar Dan Dragomir istorisi isprăvile celor rămași în ascunzătoare.

Apoi, mai luând câte o înghițitură din plosca ce fusese așezată la îndemână, începură să facă planuri pentru viitor.

Numai Severin vorbea neobișnuit de puțin. Nu-i mai plăcea nici vinul, nici pipa și acum era roșu, ca focul, acum semăna cu o coală de hârtie. La început se feri, să nu fie

observat de tovarășii săi, dar peste câteva minute orice trudă îi fu în zadar.

— Ei, Severine, ce e cu tine? întrebă Rimsky, văzând că grăsuliul student își lasă capul într-o parte.

— Nu știu… gemu Severin - dar mi-e tare rău!

Micislav încercă să mai glumească:

— Nu te mai îmbolnăvi, Severine, căci atunci nu mănânci.

— Turta… turta… gemu Severin, cuprins de dureri.

— Ce tot aveți cu turta aceea?… întrebă Rimsky.

— Lui Severin i-a plăcut grozav turta de cununie și i-a și mușcat de pe ea trandafirul de zahăr, pe care trebuiau să-l mănânce mirele și mireasa - răspunse Micislav.

— Atunci știu cum stau lucrurile! strigă Vulturul Morții, speriat. Nu mai încape nicio îndoială că podoaba de zahăr a fost otrăvită și Severin a mâncat din ea!

Studenții se uitară îngroziți unul la altul. Și că bănuiala lui Rimsky era întemeiată, aceasta o dovedea și împrejurarea că, Severin se zvârcolea de dureri, fața i se schimonosise, la gură făcuse spumă și se văita îngrozitor.

— Trebuie să-l scăpăm! strigă Rimsky. Iute, un doctor, care să-i dea contra otravă!

— Dar unde găsim acum un doctor? se tângui Dan Dragomir.

— Stați aici, lângă el. Mă reped eu până la Zlepitnak!

În clipa următoare își aruncă pelerina pe umeri, își puse căciula în cap, își vârî pistoalele la brâu și părăsi ascunzătoarea.

Își dădea seama că își luase o însărcinare foarte grea, deoarece doctorului, care urma să vină în ajutorul lui Severin, nu-i mai putea ascunde taina peșterii și odată secretul acesta dezvăluit, erau trădați și ei.

Dar viața lui Severin prețuia mai mult decât o ascunzătoare, oricât de bună ar fi fost ea.

În Zlepitnak nu se găseau doctori. Rimsky auzise însă vorbindu-se de unul, care se așezase în ruinele cetățuii de

la marginea satului și care îi ura pesemne pe cei bogați, căci nu-și punea știința decât numai în serviciul oamenilor săraci, de la care nu lua niciun ban.

Vulturul Morții alergă deci, de-a dreptul spre ruinele cetățuii, unde ajungând începu să strige:

— Doctore Leonida!... Doctore Leonida!

Zidurile pe jumătate prăbușite ale cetățuii trimiseră înapoi strigătul Vulturului Morții, pe care acesta îl repetă îndată:

— Doctore Leonida!

La acest al doilea strigăt, o fâșie de lumină se ivi pe unul din ziduri, la înălțime de un etaj și o voce metalică întrebă:

— Cine mă caută?

— Am venit să te duc la un bolnav nenorocit! răspunse Rimsky, îndreptându-se spre punctul, de unde venea lumina.

În fața lui stătea un tânăr voinic, bine legat.

— D-ta ești doctorul Leonida?

— Eu. Intră înăuntru.

Rimsky primi invitația și atunci observă că, doctorul se rânduise foarte bine în câteva camere reparate ale ruinatei cetățui.

Doctorul Leonida nu locuia singur. În odaie se mai găsea o fată de o frumusețe răpitoare, a cărei masă de lucru era plină cu cărți.

Rimsky se înclină adânc înaintea tinerei fete, care abia putea să aibă șaptesprezece ani.

— Sora mea - zise doctorul Leonida. Și acum, domnul meu, spune-mi, cu ce-ți pot fi de folos?

— Doctore - răspunse Vulturul Morții cu înfrigurare - fiecare clipă de întârziere poate fi fatală! Un prieten al meu a fost otrăvit. Îți cunosc principiile și pot să te asigur că este unul din cei mai oropsiți oameni de pe pământ.

— Cu ce a fost otrăvit? întrebă doctorul.

— Nu știu. Cred că ar fi bine să iei cu d-ta mai multe contraotrăvuri.

Doctorul Leonida se uită la Rimsky, nu zise niciun cuvânt și vârî în geantă câteva sticluțe. După aceea se întoarse înspre sora sa.

— La revedere, Minerva, zise el îmbrățișând-o,

— La revedere! zise ea. Așa mă tem, de câte ori te văd pornind la drum...

— Nu trebuie să-ți fie teamă - răspunse doctorul, zâmbindu-i duios - domnul acesta pare să fie un om cumsecade, așa că n-ai pentru ce să-ți faci griji.

— Domnișoară - zise Rimsky - vă jur că niciun rău nu i se va întâmpla fratelui dv. Eu însumi îl voi însoți până acasă.

— Să mergem! zise doctorul Leonida, lăsând pe străin să pornească înainte. În urma lor, Minerva încuie bine ușa.

Rimsky o luă înainte și după ce ieși dintre ruine, se îndreptă în spre pădure. Nu se uită înapoi, dar simți că pașii din urma sa se răresc... doctorul nu-l mai urma. Atunci se întoarse.

— De ce nu vii, doctore?

— Unde mă duci? Într-acolo nu este decât pădure, nici urmă de casă, sau de altă locuință omenească.

— Așa este, dar nu văd pricina care să te împiedice de a mă urma. Te încredințez că te vei întoarce, fără ca cineva să-ți fi atins vreun fir de păr.

— Dar cine ești d-ta? întrebă doctorul.

— În clipa aceasta nu trebuie să ne batem capul cu altceva, decât cu viața bolnavului. Așa că numele meu n-are nicio însemnătate.

— Totuși, aș vrea să știu!

— Ei bine, dacă vrei să știi, cu orice preț, atunci află că eu sunt Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

— Vulturul Morții?!...

— Te-ai speriat? Ți-am spus doctore că, nu trebuie să-ți fie frică; ți-am dat cuvântul meu că nu ți se va întâmpla niciun rău și poți fi încredințat că te vei întoarce acasă, tot astfel, după cum ai plecat. Vulturul Morții nu și-a călcat cuvântul niciodată.

Doctorul Leonida răspunse blând:

— De ce să-mi fie frică? Mie îmi este tot una, dacă te cheamă Vulturul Morții… sau cel mai sărac dintre mujici. Este îndeajuns să știu că bolnavul are nevoie de mine; cu celelalte nu-mi bat capul.

Porniră mai departe, fără a mai rosti vreun cuvânt. Rimsky se orienta foarte bine prin întuneric și în curând ajunseră la gura peșterii.

— Slavă Domnului, căpitane, că ai veniți - exclamă Dan Dragomir, - care aștepta la intrarea în peșteră.

— Ce este cu Severin?

— Cred că se sfârșește, bietul de el! Suferă îngrozitor…

— Acum avem un doctor, care-l va ajuta! Pe aici, domnule doctor.

Bolnavul era întins pe o blană de urs, în peștera a doua și durerile lui erau atât de chinuitoare, încât bietul om se zvârcolea ca un șarpe și rupea cu dinții blana pe care zăcea.

Doctorul Leonida îngenunche lângă el.

— Liniștește-te prietene, liniștește-te! Din ce ți se trage nenorocirea?

— Turta!… Turta!

Micislav îi dădu lămuriri mai amănunțite, povestind aventura și ca dovadă, aduse și turta.

Doctorul tăie o bucată din turtă, o luă în gură și mestecând-o, o gustă timp îndelungat. Apoi o scuipă afară.

— Cred că turta a fost otrăvită cu mătrăgună. Ei, atunci nenorocirea nu este tocmai atât de mare!

Cu aceste cuvinte își deschise geanta, turnă mai multe leacuri într-o ceașcă, pe care după ce le amestecă bine, i le dădu lui Severin să le bea. Acesta înghiți cu lăcomie, băutura lecuitoare.

Dar nicio alinare nu se putu observa și durerile îl chinuiră și mai departe, pe nefericitul student, a cărui stare deznădăjduită începu să-l îngrijească chiar și pe doctorul Leonida.

În cele din urmă îl luă la o parte pe Rimsky și-i vorbi în șoaptă.

— Până acum efectul trebuia să se observe într-o măsură mult mai mare. Mă tem că turta nu a fost amestecată cu mătrăgună, ci cu altă otravă, de care nu-mi pot da seama. Și până când nu știu despre ce anume otravă este vorba, până atunci nu pot să-i dau leacul, care să-l scape de la moarte!

Vulturul Morții luă o hotărâre neașteptată.

— Doctore Leonida, mai ține-l în viață, numai un sfert de ceas și voi afla, care a fost otrava!

Fără a mai aștepta vreun răspuns, o și luă la goană, pentru a nu se mai opri, decât în fata casei Marusiei, unde bătu ușor în fereastră.

Peste câteva clipe zări o umbră albă, care se ivi prin jurul ferestrei. Apoi fereastra se deschise și o voce șoptită îl întrebă:

— Tu ești, Niculai?

— Eu sunt, Marusia! răspunse Rimsky, tot în șoaptă, recunoscând pe fata primarului. Vino până afară, vreau să-ți spun ceva!

— Vin îndată, numai de nu s-ar trezi bătrânul!

Apoi fereastra se închise și Rimsky se grăbi la poartă, unde se așeză la pândă.

Deodată auzi plescăitul unor papuci de casă și în curând poarta se deschise prin ea ivindu-se Marusia, așa cum se sculase din pat, în cămașă de noapte și cu picioarele goale, cu un șal aruncat doar peste cap și umeri.

Rimsky nu șovăi nici o clipă. El puse mâna pe femeie și dintr-o singură mișcare îi aruncă în cap pelerina sa neagră și o strânse la pieptul său cu atâta putere, încât Marusia nu putu nici măcar să se mai miște și i se părea că se înăbușe.

Când se mai dezmetici, încercă să strige, dar țipetele ei de groază muriră înăbușite în pelerina voinicului. Apoi începu să dea din picioare, dar fără să se sinchisească de

zvârcolirile ei, Rimsky alergă tot mai iute, spre ascunzătoarea din pădure, în fața căreia aștepta Dan Dragomir.

— Mai trăiește? întrebă Rimsky, gâfâind.

— Mai trăiește? dar e prăpădit cu totul… aiurează mereu!

Rimsky intră în peșteră, unde trânti femeia la pământ.

— Auzi horcăitul acela de moarte, de alături?

— Ce pot eu să-i fac? răspunse femeia, semeață.

— Ascultă ce-ți spun! Prietenul nostru a mâncat din turta, pe care o meniseși ibovnicului tău, care te-a părăsit și s-a însurat cu fata tâmplarului.

Marusia îngălbeni.

— Vezi că, știu totul! strigă Rimsky. Doctorul nu-i poate veni în ajutor, decât numai dacă spui, ce fel de otravă ai amestecat în aluatul turtei…

— Dacă a mâncat din turtă, și-a meritat soarta! răspunse femeia.

— Blestemato! se răsti la ea Vulturul Morții, cu ochi scânteietori. Nu te temi de Dumnezeu, nu te temi de judecata semenilor tăi, care te vor trimite la spânzurătoare, dacă se va afla că…

— Am vreme să mă tem atunci când voi ajunge acolo! îi tăie vorba Marusia, zâmbind batjocoritor.

— Atunci, află - tună Rimsky, cu glas înspăimântător - că ai și ajuns acolo, fiindcă acela, în fața căruia te găsești, este Vulturul Morții!

Semeția femeii dispăru ca prin farmec. Se prăbuși la pământ, îngrozită și începu să se bocească.

— Vulturul Morții!… Nu mă ucide!… Nu te atinge de mine!…

Rimsky se răsti la ea, din nou.

— Atunci răspunde la întrebarea mea!

— Am vopsit trandafirul de zahăr… cu zeama cireșii dracului!

Rimsky alergă alături, unde doctorul Leonida îngrijea de bolnav.

— Am găsit! Cu zeama cireșii dracului a vopsit trandafirul de zahăr! strigă el, cu ochii scânteietori de speranță.

Doctorul începu să caute cu înfrigurare, printre sticluțele sale. Le luă în mână pe toate, una după alta și în cele din urmă dădu peste cea căutată.

— Aici e! strigă doctorul Leonida, cu însuflețire și în clipa următoare și turnă câteva picături în ceașca umplută pe jumătate cu apă.

— Ține, prietene! Bea! îi zise el lui Severin, ridicând capul bolnavului și turnându-i băutura pe gât.

Rimsky, Dan Dragomir și Leonida, stăteau în jurul patului bolnavului, cuprinși de o înfrigurare de nedescris, în vreme ce Micislav rămăsese în cealaltă gaură a peșterii, spre a o păzi pe Marusia.

Toți trei se uitau triști și abătuți, când la doctor, când la Severin.

Miezul nopții trecuse, când doctorul Leonida se întoarse în spre Rimsky și tovarășii acestuia, vestindu-le, cu bucurie:

— Am izbutit să-l scap! Va rămâne în viață!

Vulturul Morții strânse mâna doctorului, cu recunoștință. Nu era în stare să rostească vreun cuvânt, dar strângerea aceasta de mână, lacrimile care i se iviseră printre gene, tălmăceau mai bine, decât oricâte cuvinte alese, simțămintele sufletului său.

Rimsky se înapoie la otrăvitoarea din Zlepitnak și se răsti.

— Acum te poți duce acasă!

— Într-adevăr mă lași să plec? întrebă ea, nevenindu-i să creadă. Cum, nu mă omori?

— Nu te omor, fiindcă prietenul meu a rămas în viață. Dar nu te voi lăsa să pleci cu mâna goală. Îți voi da o

amintire, care să te împiedice de a uita vreodată, turta otrăvită.

— Ce vrei să faci? întrebă femeia, privindu-l înspăimântată.

— Micislav, Dane! le strigă Rimsky tovarășilor săi. Puneți mâna pe femeia aceasta!

Marusia începu să strige, deznădăjduită și se zbătea neputincioasă, în mâinile celor doi studenți voinici.

— Ce vrei să faci? Îndurare! Îndurare!

Dar groaza ei nu mai cunoscu margini, când zări pumnalul în mâna Vulturului Morții. Și pumnalul cu plăselele de fildeș se apropia tot mai mult de capul ei.

Încă un țipăt înspăimântător și în urmă își pierdu cunoștința.

Pumnalul lui Rimsky alunecă pe gâtul alb al Marusiei și dintr-o mișcare, tăie părul negru, lung până la genunchi, al femeii.

— Așa pedepseau vechii ruși, pe femeile necredincioase! zise Micislav.

— Vulturul Morții a menținut acest soi de pedeapsă! întări Rimsky, privind la femeia leșinată care fusese prădată, de cea mai frumoasă podoabă a sa.

Rimsky le făcu un semn tovarășilor săi.

— Luați-o pe femeia aceasta și legați-o de unul din pomii din fata casei sale. Acolo s-o găsească sătenii, batjocorită și umilită, așa după cum merită.

Dan Dragomir o luă în brațe și așa o duse până în sat. Șalul și papucii și-i pierduse pe undeva, încă de mult și acum nu mai era decât în cămașă. Dar cei doi studenți îi rupseră și cămașa de pe ea și o legară goală de unul din pomii din fata casei.

În urmă se înapoiară în pădure și ajunși în peșteră, îi raportară Vulturului Morții:

— Căpitane, ți-am îndeplinit porunca!

Doctorul Leonida veghea tot acolo, la căpătâiul lui Severin și nu se ridică de lângă blana de urs, decât în zorii

zilei, când putu să vestească, cu toată încrederea și liniștea:

— Acum nu mai încape nicio îndoială că se va înzdrăveni. A avut noroc cu constituția lui de taur! Un altul în locul lui, ar fi dat ortul popii! Mâine poate să și călărească, dacă vrea!

Doctorul Leonida voi să se îndepărteze; dar mai înainte Vulturul Morții îl cinsti cu o țuică veche, de trei decenii, apoi își luă și el căciula și pelerina.

— Ți-am făgăduit, doctore Leonida că te voi însoți la întoarcere. Mă țin de cuvânt!

Apoi, porniră amândoi și cum era și firesc, pe drum mai stătură de vorbă.

— Acum pot să-ți mărturisesc - zise doctorul Leonida - că nu mă simții bine de loc, când am auzit că am de a face cu Vulturul Morții, fiindcă toată lumea mi-l descrisese ca pe un om fără inimă, sângeros, ca pe o căpetenie a unei bande de tâlhari la drumul mare. Dar am avut prilejul să mă încredințez că Vulturul Morții are inimă, știe să simtă și nici chiar lacrimile nu i-au secat din ochi.

Rimsky strânse cu recunoștință mâna tânărului doctor.

— Îți mulțumesc, doctore Leonida, pentru aceste cuvinte, care mă ating îndoit de plăcut, fiindcă vin de la un om, pe care nu-l leagă de mine nimic, căruia dimpotrivă, eu trebuie să-i fiu recunoscător.

— Am auzit vorbindu-se mult despre d-ta - urmă doctorul Leonida - și știu și în ce împrejurări ai fost silit să iei drumul codrului…

— Atunci nu mă îndoiesc că m-ai înțeles.

— Cu atât mai mult - răspunse tânărul doctor, trist - că și eu sunt un surghiunit, ca și d-ta și nu cred că soarta a fost mai vitregă cu d-ta, decât cu mine!

— Dar d-tale ce ți s-a întâmplat? - îl întrebă Rimsky, atunci. Cum ai ajuns în cuibul acesta, printre ruinele unei cetățui părăsite?

— E o poveste mult prea lungă - răspunse doctorul. Și apoi, fără nici o însemnătate, pentru d-ta.

— Te înșeli, doctore Leonida! Soarta d-tale mă interesează și încă mai mult decât îți poți închipui.

— Dacă nu te plictisește, îți voi spune, cum am ajuns aici.

— Te ascult cu dragă inimă.

Se făcu tăcere, în răstimp de câteva clipe ne mai auzindu-se, decât zgomotul făcut de pașii celor doi drumeți. Doctorul Leonida își adună gândurile, apoi își începu povestirea:

— M-am născut într-un palat și primii ani ai copilăriei mele, am dus o viață fără griji. Tata însă, era un om rău, crud și nu avea nimic sfânt pe lume, decât numai banul. După moartea mamei, mi-am luat surioara și am fugit de acasă, închiriind o odăiță în marginea Varșoviei, unde am trăit din lecțiile pe care le dădeam copiilor celor bogați, până când mi-am luat diploma de doctor.

După ce-mi isprăvit studiile universitare, mă mutai la Cracovia, fiindcă nu mai puteam să îndur starea de lucruri din Varșovia. Tatăl meu trăia acolo, în apropierea noastră și nici odată, nu s-a gândit măcar la noi. De altfel toată lumea vorbea cu scârbă și ură de el, așa că trebuia să-mi fie rușine de numele, pe care-l purtam. Se spunea că tata se îmbogățise pe spinarea oamenilor săraci, dar mai mult decât această împrejurare, ne durea faptul că, el era omul cel mai credincios al contelui Gorciacov, guvernatorul fără suflet al Varșoviei.

Rimsky tresări și cu glasul înăbușit, zise:

— Nu mai urma! Mi se pare că și eu îl cunosc pe tatăl d-tale, doctore Leonida!

— Îl cunoști?

— Nu este Iani Kipriotis, moșierul din Grodno?

— El este! răspunse tânărul doctor, abătut. Rușinea mă omoară, de câte ori mă gândesc la el și de fiecare dată mi se pare că numele lui atât de mult blestemat, este întipărit

pe fruntea mea, cu litere de sânge… Vai, Doamne, ce soartă cumplită mi-ai hărăzit!

— Îți înțeleg durerea și te plâng din adâncul sufletului.

Doctorul Leonida făcu cu mâna un gest de deznădejde.

— Și încă nici nu-l cunoști pe tatăl meu, în adevărata lui lumină! Atât timp cât am trăit în lipsuri și nevoi, atât timp, cât pâinea de toate zilele trebuia să ne-o câștigăm cu sudoarea frunții noastre, nici nu s-a sinchisit de noi. Dar când a aflat că eu ajunsesem un doctor, care câștiga destul de bine la Cracovia, într-o bună zi, ne pomenim cu el!

— Și ce voia? întrebă Vulturul Morții, cu înfrigurare.

— Bine că ne am dat peste voi, spunea el. De mult vă caut spre a vă aduce bucurie și noroc. Am pe cineva, care vrea s-o ia de soție pe Minerva, om bogat și distins. Dacă spune da - și nu văd, pentru ce n-ar spune da - atunci fiecare casă va fi deschisă înaintea voastră și veți trăi, ca doi prințișori.

— Așa ne vorbi tata - urmă doctorul Leonida - și la început credeam că într-adevăr avea gânduri bune și găsise un bărbat vrednic și bun pentru surioara mea. Dar în urmă, când i-am auzit numele, groaza mă cuprinse, mânia îmi biciui sângele, de credeam că voi înnebuni și în prada unei enervări de nedescris… Am dat pe tatăl meu afară din casă. Dar nici când nu mi-a părut rău de fapta aceasta.

— Și cine era acela, al cărui nume te-a înfuriat atât de grozav? întrebă Rimsky.

— Marius Gersot, secretarul contelui Gorciacov și omul lui cel mai credincios! răspunse doctorul Leonida, cu glasul tremurând de mânie.

— Marius Gersot?

— Îl cunoști?

Rimsky dădu din cap, cu scârbă.

— Și tata mai voia ca Minerva să se mărite cu acest om blestemat de un popor întreg, cu omul acesta, pe care-l urăște și de care se leapădă, chiar și cel din urmă polonez!

— Bine ai făcut că te-ai împotrivit! exclamă Rimsky, în prada uimirii.

— M-am împotrivit - urmă doctorul Leonida - și cu această împotrivire mi-am atras mânia lui asupra mea. Marius Gersot n-a renunțat la gândul de a o cuceri pe Minerva. S-a mutat la Cracovia, pentru câtva timp și nu pierdea nici un prilej de a se întâlni cu surioara mea. Firește că aceasta n-ar fi fost cu putință, atât timp cât eu eram de față. Dar Gersot este o fire născocitoare și mă amăgea pe la case așezate departe de locuința mea, ca și când aș fi fost chemat de un bolnav. Eu nu știam ce înseamnează gluma, când era vorba de datoria mea de doctor și porneam de îndată ce vreun biet mujic venea la mine, spre a-mi cere să-l ajut cu știința mea medicală. În asemenea prilejuri Minerva rămânea singură acasă și Marius Gersot se folosea, spre a-i face câte o vizită. Odată însă l-am prins și atunci l-am dat pe ușă afară, spunându-i că a doua oară îi voi da prilejul să facă cunoștință cu vârful pumnalului meu.

— Și ce s-a întâmplat după aceea? întrebă Rimsky nerăbdător.

— Într-o seară, pe când tocmai ne pregăteam de odihnă, mă pomenesc cu un bun prieten al meu, căpitanul Wladimiroff, care veni să-mi spună că i s-a poruncit ca la miezul nopții să înconjure cu cazaci casa în care locuiam, să mă aresteze și să mă pornească îndată spre Siberia, iar pe sora mea s-o trimită la Varșovia. Mulțumită acestei preveniri, am putut pleca la timp și la miezul nopții, când cazacii lui Wladimiroff înconjurară locuința mea, Minerva și cu mine eram departe.

— Atunci v-ați mutat aici?

Doctorul Leonida dădu din cap.

— Am colindat din sat în sat, tremurând în fiecare clipă, că vom fi urmăriți, până când am ajuns la Zlepitnak. Auzind că prin ținutul acesta nu este doctor, m-am gândit să mă stabilesc aici, căci într-adevăr, în Zlepitnak nu-ți

poate da de urmă nimeni. La început am vrut să-mi iau o locuință prin sat. Dar aflând despre aceste ruine și în urma venirii la fața locului, dându-mi seama că vreo două-trei odăi mai pot fi locuite, dacă se repară puțin am hotărât să mă mut în ele, fiindcă aici eram și mai ferit de ochii lumii. De atunci trăim aici, Stanislau Rimsky!

Vulturul Marții ascultă povestirea doctorului, cu multă băgare de seamă și inima lui se strânse de durere, dându-și seama, câte avusese de îndurat în viață și acest om.

— Doctore, suferința noastră este deopotrivă de mare și are multe puncte comune! Și pe mine m-a nenorocit tot trădătorul acesta laș, care a vrut să-ți răpească libertatea și d-tale! Am jurat însă, să răzbun această trădare și o voi răzbuna în chipul cel mai cumplit. Eu am obiceiul să mă țin de cuvânt.

Între timp ajunseră la ruinele cetățuii. Vălul întunecat al nopții se risipise și zorile se iviseră cu strălucirea lor proaspătă.

Cei doi înaintau din piatră în piatră și când ajunseră la locuința doctorului Leonida, acesta bătu în ușă.

Rimsky se pregătea să-și ia rămas bun.

— Mai stai puțin, zise doctorul să te cinstesc cu un pahar de țuică. Dimineața e răcoroasă și-ți va prinde bine.

Rimsky se înclină curtenitor, în semn că primește invitația.

— Ei, dar ce mai e și asta? - exclamă tânărul doctor, nerăbdător. Adânc trebuie să mai doarmă Minerva, de n-a auzit bătaia mea în ușă.

Și bătu a doua oară, ceva mai tare. Dar nici de data asta nimeni nu se mișcă înăuntru.

Doctorul Leonida prin puse mâna pe clanță, spre a o zgâlțâi, dar în urma apăsării ușa se deschise.

Doctorul se uită la Rimsky, uimit.

— Ce s-a întâmplat aici?... Ușa e deschisă!... Vino, să vedem... s-o căutăm pe Minerva!

Și glasul lui tremurând de spaimă, răsună puternic prin odăi:

— Minerva!... Minerva!

Nici un răspuns.

Doctorul ieși în fosta curte a cetățuii și începu să strige și acolo:

— Minerva!... Minerva!

Dar nici de data aceasta nu primi vrun răspuns.

O tăcere apăsătoare se lăsă. Medicul abia mai putu îngâna numele sorei lui. Rimsky scotoci înfrigurat toate încăperile. Niciun glas de nicăieri. Nici o urmă. Nici un semn. Rimsky cercetă din nou și iată' că, deodată...

O scrisoare!

Rimsky o luă în mână, dar știind că nu poate fi adresată decât doctorului Leonida, i-o dădu acestuia.

Tânărul doctor citi rândurile așternute pe hârtie, cu o curiozitate, învinsă tot mai mult, de o uimire fără margini și după ce sfârși, îi întinse scrisoarea și lui Rimsky, cu o mișcare negândită, automată.

— Citește!

Vulturul Morții luă scrisoarea, și într-o clipă o și citi:

„Dragă Leonida,

Fii fericit... și nu te supăra pe mine că ți-am pregătit o surpriză atât de crudă. Am plecat, din propria mea voință, din propria mea hotărâre, nesilită de nimeni s-o fac! Am plecat, fiindcă așa cred eu că este mai bine. Nu te supăra... că te-am înșelat... Îți doresc să fii fericit!... Nu mă căuta... uită-mă, pentru vecie... pentru vecie! Minerva”.

O durere nemărginită se putea citi pe chipul tânărului doctor și oricât de mult voi el să se stăpânească, nu-și putu învinge lacrimile.

— Minerva!... Minerva!... murmura el, deznădăjduit. Am meritat eu, să te porți astfel cu mine?

— Dar unde să se fi dus? se întrebă Rimsky.

— Unde să se fi dus? repetă doctorul Leonida, ridicându-și privirea, în care se aprinsese flacăra urii. Marius Gersot!

Apoi, căzu cu capul pe masă, plângând amarnic.

Rimsky veni lângă el, cu gândul să-l mângâie. Deocamdată însă, se uită fără să spună vreo vorbă, la nefericitul său prieten, fiindcă știa prea bine că, cel mai bun leac al durerii, sunt lacrimile. Cuvintele de mângâiere n-au efect, decât numai după ce lacrimile le-au pregătit drumul, mai dinainte.

Și doctorul Leonida plângea, ca un copil.

— Pe tata nu l-am simțit niciodată lângă mine... mama m-a părăsit de timpuriu... Minerva era singura ființă, care-mi mai rămăsese și acum m-a părăsit și ea... și ea...

Rimsky își așeză mâna pe umărul lui Leonida.

— Reculege-te, doctore Leonida. Suntem bărbați și nici cea mai mare durere nu trebuie să ne doboare! Și eu am fost încercat de soartă, fără nici o cruțare! Mi-am pierdut mama, mi-am pierdut iubita, am pierdut Varșovia, unde am crescut și am învățat! Când mi-am pus piciorul afară din ea, știam că nu mă mai pot întoarce acolo! Ia pildă de la mine! Privește la mine: trup de fier, voință de fier! O singură țintă am în viață: Să mă răzbun pe toți aceia, care m-au împins la pieire! O singură lozincă: Moarte trădătorilor! De aceea mi-am și ales numele de „Vulturul Morții”. Cum se lasă vulturul asupra prăzii sale, ca o săgeată, pe neașteptate, tot astfel cad și eu asupra trădătorilor, când se simt mai siguri, când nici nu bănuiesc, spre a le aduce moartea!

Doctorul Leonida își ridică încet capul și se uită cu priviri curioase la Rimsky, care urmă cu voce solemnă, ca într-un extaz:

— De când am părăsit Varșovia, lumea a învățat să tremure la auzul numelui Vulturului Morții! Oriunde mă ivesc, bag groaza în aceia care știu că au de ce să se teamă! Vulturul Morții cinstește și prețuiește pe oamenii drepți și buni la suflet, dar lovește fără milă în aceia, care se folosesc de puterea pe care o au spre a săvârși nedreptăți și cruzimi… Mi-ai văzut tovarășii, doctore Leonida! Toți prieteni credincioși! Trăim unul pentru altul, dar dacă trebuie, știm să și murim pentru fiecare din noi!

Doctorul Leonida se ridică încet de pe scaun și se uită la Rimsky, cu o profundă admirație.

— Vultur al Morții!… exclamă el.

Rimsky îi întinse mâna.

— Doctore Leonida! Intră în rândurile noastre și vei vedea că în mijlocul nostru, în mijlocul tovarășilor Vulturului Morții, vei uita de griji, vei uita de durerile sufletului!

Doctorul Leonida făcu câțiva pași înainte și strângând mâna întinsă a lui Rimsky, rosti, cu cea mai desăvârșită convingere:

— Vultur al Morții… intru în rândurile voastre!

Stanislau Rimsky, adânc înduioșat, își strânse la piept, pe cel mai nou tovarăș al său.

CAPITOLUL 11
Prizonierul mascat

Întoarcerea lui Rimsky fu primită cu urale în ascunzătoarea din pădurea Zlepitnak, dar și mai mare fu bucuria voinicilor când aflară că numărul lor crescuse și că noul tovarăș nu era altul decât doctorul Leonida, al cărui suflet era cuprins de aceeași ură nețărmurită pentru contele Gorciacov și Marius Gersot, ca și sufletul oricăruia din ei.

Dar surpriza lor fu și mai mare, când Rimsky le aduse la cunoștință cealaltă noutate:

— Dragii mei, strângeți iute, tot ceea ce putem duce cu noi, fiindcă plecăm, chiar acum!

— Unde? întrebă Severin, care se însănătoșise în câteva ceasuri, cât s-ar fi însănătoșit un altul, în câteva zile.

— Situația a devenit foarte primejdioasă pentru noi, aici. Copoii lui Gorciacov colindă prin împrejurimi, și cine, știe dacă întâmplarea nu-i pune pe urmele noastre! Apoi, nu trebuie să uităm de fata primarului din Zlepitnak, Marusia, care fără îndoială va face tot ce-i stă în putință, spre a ne da pe mâna urmăritorilor. Ea a fost în peșteră și chiar dacă nu-i ardea să-și însemneze drumul, nu-i va fi greu să dea peste ascunzătoarea noastră.

— Și unde vrei să ne duci, căpitane? întrebă și Dan Dragomir.

— Fiți liniștiți, căci vă duc la adăpost sigur. E mai bine să lipsim câtva timp de pe pământul Poloniei. În timpul acesta urmăritorii ne vor căuta tot în patrie și truda lor de

a ne prinde prin împrejurimile Varșoviei, nu ne poate fi decât de folos.

Rimsky băgă de seamă că vestea aceasta îi întristase pe toți tovarășii săi. El știa prea bine care era pricina tristeții lor și căută să le alunge teama neîntemeiată.

— Nu trebuie să vă întristați, fiindcă chiar dacă noua noastră tabără va fi așezată pe pământ rusesc, ea se va găsi foarte aproape de granița țării noastre. Și cuibul nostru va fi pe placul vostru, al tuturor. Din el vom porni, spre a duce la îndeplinire însărcinarea, pe care ne-am luat-o și după terminarea lucrului, ne vom înapoia fericiți în cuibul nostru de vultur, unde nu ne va tulbura nimeni!

Cuvintele lui Rimsky avură darul de a-i liniști pe voinici și fiecare își văzu de treabă, adunând cât mai în grabă cele trebuincioase călătoriei.

În privința aceasta Ludovica fiind cea mai îndemânatecă, o însărcinară pe ea cu împachetarea, studenții ducând pachetele, spre a le așeza pe spinarea cailor.

Într-un ceas totul fu gata și porniră la drum… Dar nu înaintau, decât cu multă băgare de seamă, deoarece știau că jandarmii, atât cei de prin orașe, cât și cei de la sate, fuseseră înștiințați să fie cu ochii în patru, fiindcă ceata Vulturului Morții operează prin împrejurimi. Tocmai de aceea, hotărâră să meargă mai mult noaptea, decât ziua. Dar chiar și așa, tot avură de furcă cu o patrulă de cazaci, care li se ivise în cale pe neașteptate. După o scurtă încăierare însă, cazacii o luară la goană, de îndată ce aflară că au de a face cu Vulturul Morții.

Apropiindu-se de granița rusească, trebuiau să fie cu și mai mare băgare de seamă.

— Acum nu mai suntem departe de cetatea Rudinului! le spuse Rimsky tovarășilor săi. Dacă izbutim să trecem granița, fără vreo nouă întâlnire nedorită, mâine la amiază vom ti în noul nostru adăpost.

— Pe unde trecem granița? întrebă Dan Dragomir.

— Aici trebuie să fim cu ochii în patru, fiindcă trupele rusești sunt foarte numeroase. Cred însă că, dacă facem un mic ocol și o luăm prin pădurea aceea, vom scăpa teferi!

— Atunci să pornim îndată! zise Severin.

— Avem vreme și după amiază - răspunse Rimsky. Acum să luăm ceva în gură!

Făcură deci un popas, într-o pădurice, adunară vreascuri și Ludovica aprinse focul. Apoi fata luă un ulcior și dându-i-l lui Micislav, îi zise:

— Fă rost de puțină apă, să fierbem ceai, spre a ne mai încălzi

Micislav porni prin pădure, nădăjduind să găsească undeva vreun izvor. Dar nu se îndepărtă prea mult de tabără, când auzi un strigăt deznădăjduit.

— Căpitane… Căpitane… veniți… iute!

Rimsky recunoscu glasul lui Micislav.

— Auziți? Aceasta este vocea lui Micislav! Pe semne ca a fost atacat! Iute, în ajutorul lui!

Și însoțit de Dan Dragomir și doctorul Leonida, porni printre copaci pe acolo, pe unde plecase Micislav cu câteva clipe mai înainte.

— Aici… căpitane! se auzi glasul lui Micislav, din apropiere și nu trecu niciun minut și voinicii îl și găsiră pe tovarășul lor în mijlocul unui mic luminiș.

Nu i se întâmplase nimic, nimeni nu-l atacase. El însă, îngenunchea lângă un om, ce zăcea întins la pământ, în fața sa.

— Dacă nu mă înșel, este vorba de un rănit - zise Rimsky…

Doctorul Leonida își iuți pașii.

Și într-adevăr, la picioarele lui Micislav zăcea un ostaș, îmbrăcat în uniformă de cazac. Din pieptul cazacului sângele curgea șiroaie, pătând în roșu uniforma de culoare pământie.

Doctorul Leonida îngenunche lângă el și-i cercetă rana. Apoi se întoarse în spre Rimsky și-i spuse încet:

— Nu-i mai putem veni în ajutor. Glontele i-a străpuns plămânii și nu mai are de trăit, decât câteva clipe!

— Sărmanul de el!

— Vrei să vorbești cu el?

— Da.

— Atunci grăbește-te! Acum mai este în simțiri!

Rimsky se aplecă deasupra rănitului, își scoase plosca și-l făcu să dea pe gât câteva înghițituri.

— Cine te-a împușcat? Grănicerii, sau contrabandiștii?

Cazacul clătină din cap.

— Din ce regiment faci parte?

— Nu… sunt… cazac…

— Dar uniforma?

— Am îmbrăcat-o… numai… așa…

— Și de ce ai îmbrăcat-o?

— Ca să-l pot… scăpa… pe bunul… meu, stăpân…

— Cine e stăpânul tău?

Muribundul își ridică privirea tulburată și o îndreptă asupra lui, Rimsky.

— Cine… ești… tu… prietenul… sau… dușmanul… rușilor?

— Nimeni nu-i urăște pe ruși mai mult decât mine și în toată Polonia nu sunt patrioți mai înflăcărați decât noi, aceștia din jurul tău.

— Atunci… îți spun!

— Spune, cine este?

— Prințul… Adam… Poniatowsky…

Rimsky tresări și exclamă, îngrozit:

— Prințul Adam Poniatowsky?… Dumnezeule, dar ce s-a întâmplat cu el? Vorbește, până când nu te părăsesc puterile. Îl cunoști… pe… stăpânul… meu?

— Îl cunosc. M-am întâlnit cu el chiar, și de când s-a întors din surghiun!

— Atunci… ajută-l!

— Acum câteva zile… au venit… cazacii… la castel și au arătat… porunca… contelui Gorciacov… călăul Varșoviei…

L-au luat pe bunul meu stăpân… și l-au dus… în citadelă… apoi… în miez de noapte…porunca țarului… l-au pornit… la drum… spre… Siberia…

— Ce tot spui? - exclamă Vulturul Morții, neputându-și crede urechilor. Prințul Poniatowsky să fi fost trimis în Siberia? Siberia?

— Pentru toată viața! șopti rănitul, cu glasul stins.

— E îngrozitor!

Moartea se și apropiase de bietul rănit… care însă se lupta cu ea din răsputeri, spre a apuca să-i mai spună unui om credincios de al prințului Poniatowsky, tot ceea ce știa despre el. Cuvintele nu-i ieșeau din gură, decât numai cu multă greutate. Dar dorul de a-și vedea salvat stăpânul îi dădu tăria de a se împotrivi încă, măcar pentru câteva clipe, nopții veșnice, ce voia să-l împresoare.

— Am aflat… când îl duc… și hotărâi… să-l scap… M-am îmbrăcat… cazac… și am venit cu el… până aici… Aici… au băgat de seamă… înșelăciunea… fără niciun cuvânt… căpetenia cazacilor și-a scos… pistolul… m-a împușcat… Apoi… au plecat… mai departe… m-au lăsat… aici…

— Când s-au întâmplat toate acestea? întrebă Rimsky.

— Să fie… vreo… două ceasuri… gâfâi muribundul.

— Două ceasuri? Atunci nu e prea mult! Dacă ne grăbim mai putem ajunge! zise el, apoi se întoarse iar spre muribund.

— Mai spune-mi, câți sunt la număr cazacii, care îl însoțesc?

— Douăzeci… împreună cu căpetenia lor!

Rimsky se întoarse în spre tovarășii săi.

— Ați auzit? Sunt douăzeci! Aveți curajul să înfruntați o forță de cinci ori mai mare decât a noastră, pentru a scăpa din robie figura cea mai măreață a luptei pentru independența Poloniei? Nu vă temeți că va trebui să muriți, sub ploaia de gloanțe a cazacilor, dacă veți încerca eliberarea eroului nostru național?

Micislav, Dan Dragomir și doctorul Leonida își ridicară mâinile, ca un singur om și cu voce solemnă, Dan zise:

— Căpitane, împreună cu tine, mergem, dacă va fi nevoie, chiar și în iad! Poruncește-ne, ce trebuie să facem?

— Atunci îl vom scăpa pe prințul Poniatowsky! răspunse Rimsky, cu glas hotărât.

Pe chipul muribundului se întipări un zâmbet de fericire.

— Dumnezeu… să vă binecuvânteze!… Trăiască… libertatea… Poloniei!

Cu aceste cuvinte, credinciosul servitor își dădu sufletul.

Rimsky se ridică și se adresă tovarășilor săi:

— Înainte, voinici! Trebuie să-l scăpăm pe prințul Poniatowsky!

*

*   *

Detașamentul de cazaci, care era în drum spre Siberia, făcu un popas, în marginea pădurii. Pe seama căpeteniei lor, cazacii ridicară în grabă, un cort, apoi făcură focul, spre a fierbe ceai. Chiar și în timpul popasului, prizonierul era ținut sub pază strictă, cu toate că nu părea să fie nevoie de așa ceva, deoarece prințul Poniatowsky își primi captivitatea, cu o seninătate uimitoare.

Nobilul polonez nu voia să-și trădeze deznădejdea, nu voia să-i vadă pe cazaci, compătimindu-l, sau bătându-și joc de soarta lui vitregă. Un Poniatowsky nu trebuia să fie doborât, nici chiar de captivitatea rusească.

Și Doamne, cum îi sângera inima!… Nu din pricina captivității, fiindcă se împăcase cu gândul acesta, ci din pricina credinciosului său servitor, care-și pecetluise credința cu propriul său sânge, cu propria sa viață.

Suferințele, loviturile soartei, le îndura în tăcere și cu demnitate, fără să-și deschidă gura, spre a se plânge de ceva. Noaptea doar, din când în când, privind singur la cerul înstelat, mai scăpa câte un oftat și în ochi i se mai ivea câte o lacrimă… pentru Polonia!

Căpetenia cazacilor vorbea cu plutonierul său.

— Nici acum nu-mi pot da seama, cum de a ajuns aici acest polonez blestemat!

— Nici eu nu știu, domnule căpitan!

— Să nu scoateți o vorbă, despre această întâmplare, fiindcă ar putea să devină neplăcută, pentru noi toți.

— **Am înțeles, domnule căpitan.**

— De aici înainte trebuie să fim cu și mai mare băgare de seamă, la prizonieri.

— Prizonieri? După cât știu eu, prințul Poniatowsky este sigurul nostru prizonieri

— Da, însă pe drum mai primim un prizonier.

— Unde?

— Aici, la graniță. Tocmai din această pricină poposim.

— Și cine este prizonierul?

— Nici asta nu știu. Contele Gorciacov ni-l trimite și va fi aici, astăzi, pe la amiază.

— Atunci trebuie să sosească!

Plutonierul se uită în jurul său și scrută zarea, cu ochii lui de șoim. Deodată rămase cu privirea ațintită asupra unui punct și zise:

— Mi se pare că vin!

— Mi se pare și mie! Văd niște călăreți! întări și căpitanul.

— Să mă duc în întâmpinarea lor?

— N-ar strica!

Plutonierul sări pe cal și o luă la goană, pentru ca în curând să se întoarcă întovărășit de un nou detașament de cazaci.

Noul detașament era comandat de un locotenent, care veni până în fața căpitanului, salută și sări de pe cal.

— Am onoarea să mă prezint, locotenentul Constantin Constantinovici, de la regimentul 4 de cazaci, din Varșovia.

— Bine ai venit, locotenente! D-ta ai adus prizonierul?

— Da.

— Este aici?

— Da.

— Cine-l trimite?
— Contele Gorciacov.
— Și cine este prizonierul?
— Îmi pare foarte rău, dar nu pot să vă spun!
— Și de ce, nu?
— Fiindcă nici eu nu știu, domnule căpitan!
— Cum se poate?
— De altfel, contele Gorciacov are o însărcinare specială pentru dv. domnule căpitan.
— Ce, anume?
— Încă înainte de plecarea din Varșovia, prizonierului i s-a pus pe față o mască de fier. Contele Gorciacov vă trimite vorbă că, masca aceasta trebuie să rămână neatinsă pe chipul prizonierului, până când va ajunge în Siberia.
— Aceasta, pentru a ascunde identitatea prizonierului?
— Așa se pare! De aceea nu știu cine este prizonierul și de aceea nu veți ști nici dv. domnule căpitan.
— Foarte curios! Trebuie să fie o persoană distinsă!
— Și eu cred la fel. Domnul guvernator a spus că trebuie să fie supravegheat cu aceeași asprime, ca și prințul Poniatowsky.
— Aș putea să văd prizonierul?
Locotenentul Constantin Constantinovici le făcu un semn cazacilor săi și aceștia luară pe călărețul de pe ultimul cal și-l aduseră înaintea căpitanului.
— Acesta este prizonierul! raportă tânărul locotenent.
— Dar prizonierul este o femeie! exclamă căpitanul, când îi aduseră în față pe prizonierul, ce de-abia se ținea pe picioare.
Căpitanul se uită scrutător la prizonierul cu masca de fier, apoi se întoarse spre locotenent și-i zise, în șoaptă:
— Este ciudat că guvernatorul a început să trimită și femei în Siberia.
— Mi-a spus că ar fi o răufăcătoare foarte primejdioasă.

— Cred și eu că trebuie să fie primejdioasă, dacă s-a simțit necesitatea de a-i ascunde fața!

Făptura cu masca de fier se clătina, ca o trestie bătută de vânt și până în cele din urmă nu se mai putu ține pe picioare și se prăbuși la pământ.

Câțiva cazaci săriră lângă ea și o ridicară.

— Nu mai pot... nu mai pot! se tânguia glasul din dosul măștii de fier.

Locotenentul Constantinovici le făcu un semn cazacilor săi.

— Duceți-o să se odihnească!

Cazacii o luară în brațe și o duseră acolo, unde se odihnea celălalt prizonier, prințul Poniatowsky.

— Nici nu mă mir că nu mai poate sta pe picioare - îi spuse locotenentul Constantinovici, căpitanului de cazaci - căci de azi dimineață stă pe cal, o sforțare, pe care chiar nici noi, ostașii încercați și de-abia o putem suporta, dar încă ea... o femeie neînvățată cu călăria.

— De câte ori nu va mai cădea de pe picioare, până când va ajunge în Siberia! zise căpitanul cazacilor.

— Siberia nu este făcută pentru femei!

— Nici nu pot suporta vreme îndelungată.

Căpitanul și cu locotenentul de cazaci se așezară în fața cortului și-și băură ceaiul stropit cu rom, din abundență. Peste o jumătate de ceas încălecară pe cai și porniră mai departe.

Trecură de granița rusească și merseră mai departe, mereu mai departe, ca și când drumul acesta n-ar fi urmat să se mai sfârșească niciodată.

Bietul prizonier cu masca de fier, de-abia putea să mai îndure și această nouă încercare, se clătina pe cal și în fiecare clipă se părea că se va prăbuși la pământ. În cele din urmă sosi și seara, când poposiră din nou.

Erau pe pământ rusesc și în regiunea aceasta satele fiind foarte rare, trupa se văzu nevoită să-și așeze tabăra într-un luminiș de pădure.

Bucătarul trupei îngriji de pregătirea mâncării și căpitanul Sergiu porunci ca și prizonierilor să li se dea de mâncare tot atât cât li se dă cazacilor.

Focurile de tabără fură aprinse și toată lumea mânca cu poftă, afară de cei doi prizonieri. Gândul amândurora zburau departe. Ei își pierduseră libertatea pentru totdeauna și viața nu mai însemna pentru ei decât un șir nesfârșit de zile fără de nădejde.

După cină ploștile cu rachiu mai umblară din mână în mână, apoi, căpitanul Sergiu porunci stingerea, după ce desemnă mai întâi pe cazacii, care urmau să păzească tabăra.

Apoi, încetul cu încetul se stinseră și focurile de tabără, ici, colo mai mijind doar câțiva cărbuni aprinși. Un foc însă pâlpâi și pe mai departe. Era focul, în jurul căruia stăteau de strajă cei doi cazaci, care păzeau prizonierii și liniștea taberei.

Cei doi prizonieri zăceau unul lângă altul, muți de grozăvia loviturii, cu care-i încercase soarta.

Nu se cunoșteau, unul nu știa, cine este celălalt, dar amândoi simțeau că, această încercare îi înfrățise.

Iar când cazacii adormiră și în jurul focului paznicii începură să îngâne cântece triste, prințul Poniatowsky își întinse mâna încătușată și mângâie trupul tristului său tovarăș de captivitate.

— Dormi, copila mea?

La auzul acestor cuvinte care îi erau adresate pe neașteptate, prizonierul cu masca de fier tresări.

— Nu, nu dorm! Situația aceasta este atât de îngrozitoare, încât somnul nu-mi poate închide ochii.

— Trebuie să ne împăcăm cu ea - zise prințul Poniatowsky.

— Este ușor de spus, dar greu de făcut!... Eu nu mă voi putea împăca niciodată cu ea.

— Cel puțin dă-ți osteneală să fii tare, copila mea! Toată după amiaza m-am uitat la d-ta și mereu îmi era teamă că te vei prăbuși de pe cal, atât păreai de slabă.

— Mi-e tot una, răspunse fața cu mască de fier. Dacă mor astăzi, aici, sau mâine, în Siberia, nu este tot una?

— Nu este așa, copila mea - răspunse prințul Poniatowsky - și nu mă înțelege greșit, dacă adineauri ți-am spus că trebuie să te împaci Cu situația. Da, trebuie să ne împăcăm cu ea... dar numai deocamdată! Și eu mă revolt, în fundul sufletului meu și necontenit mă gândesc la chipul în care aș putea scăpa din captivitate... Numai că eu nu-mi dau pe față gândurile și mă cruț, spre a fi tare atunci, când va trebui să pășesc la fapte. De aceea trebuie să te cruți și d-ta, copila mea și pentru ca acești câini să nu aibă prilejul de a se bucura de deznădejdea unei poloneze! Îngăduie-mi să-ți dau acest sfat, eu, care-mi iubesc patria mai presus de toate și pe care-l chinuiește cel ai mult, soarta vitregă a Poloniei.

— Dar cine ești d-ta?

— Sunt prințul Poniatowsky.

— Prințul Poniatowsky? Am auzit vorbindu-se de dv. și vă stimez, cu toate că nu sunt poloneză.

— Dar ce ești?

— Româncă.

— Și de ce ți-au ascuns fața, în dosul acestei măști de fier?

— Contele Gorciacov a poruncit astfel, ca să nu fiu recunoscută.

— Care este numele d-tale?

— Mioara Comăneanu.

— D-ta ești aceea, pe care contele Gorciacov a trimis-o la spânzurătoare, dar pe care a scăpat-o de la moarte Stanislau Rimsky.

— Eu sunt. Și nici nu vă puteți închipui ca fericită m-ați făcut, amintind numele unui bărbat care-mi este mai drag decât orice pe lume.

— Rimsky?

— Da. El este totul pentru mine pe acest pământ. Și-a primejduit viața, pentru a mi-o scăpa pe a mea și trăiesc în groaznica nesiguranță de a nu ști dacă mai este printre cei vii, sau mânia vampirului din Varșovia i-a pus capăt zilelor.

— E în viață! răspunse Poniatowsky, cu hotărâre.

— Vorbiți cu atâta hotărâre!... Îl cunoașteți, poate, pe logodnicul meu?

— Îl cunosc. Este un om întreg, cinstit, adevărat bărbat și bun patriot, pe care-l primesc oricând și cu dragă inimă, printre prietenii mei.

— Ce să fie cu el? Pe unde va fi?

— Fii liniștită copila mea. Eu m-am întâlnit cu el, de când a fost silit să părăsească Varșovia. El s-a retras în adâncimea pădurilor, împreună cu prietenii săi, care l-au ajutat să încerce scăparea d-tale și de acolo, din inima pădurilor pornește să-și verse mânia și să-i pedepsească pe toți aceia, căci merită.

— O, Rimsky... Rimsky! - exclamă fata, îndurerată.

— Liniștește-te, jupâniță Mioară - încercă bunul prinț s-o mângâie pe prizonieră - dacă Rimsky este iubitul d-tale atunci poți fi încredințată că el va încerca să te scape, încă înainte de a ajunge în Siberia.

— Dacă s-ar întâmpla astfel! Vai, Doamne, oare-mi va fi dat să mai simt odată îmbrățișarea brațelor sale voinice, așa cum le-am simțit în chilia plângerii, din temnițele Varșoviei, unde s-a strecurat în hainele sângeroase ale călăului, numai spre a mă salva de la moarte?

— Sunt pe deplin încredințat că, ziua aceasta de fericire va veni - urmă prințul Poniatowsky - și tocmai de aceea te sfătuiesc să cauți să fii cât mai tare, cât mai oțelită. Nu respinge mâncarea, așa cum ai făcut până acum, fiindcă puterile ți se vor irosi și vei avea nevoie de ele. Mănâncă cu poftă și nădăjduiește în ziua în care va răsări iarăși soarele libertății pentru d-ta. Dar îmi dai voie să te mai întreb ceva, jupâniță?

— Porunciți, prinţe Poniatowsky.

— Cum ajungi d-ta aici, când în Varșovia se răspândise vestea că… că ai…

— Nu vă sfiiți… rostiți cuvântul… că aș fi înnebunit, în urma grozăviilor executării?

— Așa este! Iartă-mă, dar nu voiam să întrebuințez cuvinte atât de lugubre!

— Într-adevăr nu lipsise mult ca toate veștile care se răspândiseră despre mine să devie o realitate. Zile întregi am îndurat chinuri îngrozitoare, vedenii fioroase mă urmăreau necontenit și mereu vedeam în fața mea furca spânzurătorii, mereu simțeam pe gât lațul frânghiei și mi se părea că zăresc sania în care se găsea Stanislau Rimsky, alunecând pe gheața Vistulei. Cazacii trăgeau neîncetat după el… Deodată mi se păru că Stanislau cade din sanie… că gheața Vistulei se vopsește în roșu… că lupii năvălesc, spre a-i sfâșia trupul neînsuflețit. Groaznic era visul acesta, care mă chinuia zi cu zi… și fără îndoială că aș fi înnebunit, dacă n-ar fi fost lângă mine prințesa Feodora Feodorovna, care m-a îngrijit cu o dragoste ca de mamă.

— Fedora Feodorovna? Dar toată lumea vorbește la Varșovia că, prințesa rusă ar fi drăguța contelui Gorciacov!

— Nu am căutat să scormonesc trecutul. Știu însă că Fedora Feodorovna mă încuraja cu o dragoste neprecupețită și am auzit-o cu urechile mele, și de nenumărate ori, certându-se cu guvernatorul, din pricina mea. În cele din urmă, dându-și seama că, nici chiar în apartamentul ei viața mea nu mai era la adăpost, vorbi cu doctorul său de casă, care mă îngriji ca pe o nenorocită cu mintea întunecată și în cele din urmă rândui lucrurile astfel, ca să fiu transportată în casa de nebuni. Fedora Feodorovna mă liniști, spunându-mi că acolo voi fi la adăpost, deoarece în casa de nebuni nu mă mai poate ajunge răzbunarea contelui Gorciacov. De aceea am și primit să intru alături de nenorociții cărora durerea le întunecase mințile. Mai târziu, prințesa mi-a trimis vorbă

că, în curând va părăsi palatul guvernatorului, spre a se duce la una din proprietățile sale din Rusia, unde mai târziu mă va aduce și pe mine. Prințesa fugi, într-adevăr, dar peste câteva zile mă văzui iarăși în fața vampirului Varșoviei. Guvernatorul aflase unde mă găsesc. Pesemne că spionii lui nu mă pierdură din ochi nicio singură clipă și de îndată ce Fedora Feodorovna ieși din Varșovia, trimise să fiu adusă înaintea lui spre a-și potoli setea de răzbunare.

— Blestematul!

— Simțea o adevărată plăcere, văzând cât suferеam, cât îmi era de groază de el. Nu se gândi mult în alegerea sentinței. Nu moartea, ci Siberia! Nu pentru câțiva ani, ci pe vecie! Trebuia să plec îndată, fără să-mi iau rămas bun de la cineva. Și de atunci mi-au așezat pe față această groaznică mască de fier, care mă chinuiește neîntrerupt, care mă împiedică să văd și să mănânc ca lumea.

— Și de ce a poruncit să ți se ascundă chipul în dosul acestei măști?

— Mi-e teamă de frumusețea ta, îmi spuse guvernatorul, când am fost dusă înaintea lui. Mi-e teamă că vei ispiti pe cineva care apoi te va ajuta să fugi. Și aceasta nu vreau să se întâmple. Vei purta masca de fier până când vei ajunge în Siberia.

Și lacrimile începură să se prelingă pe sub masca de fier. Apoi, Mioara Comăneanu urmă, tristă:

— Un ceas mai târziu am fost legată pe spinarea unui cal și părăsii Varșovia, întovărășită de un detașament de cazaci. Trecând prin fața casei unde locuiau rudele mele și unde mă întâlnisem cu Stanislau de atâtea ori, credeam că mi se rupe inima de durere. Amintirea clipelor fericite de mai înainte îmi reveni în minte și plângeam, plângeam în hohote, în dosul măștii de fier. Și drumul începu, ducând prin pădurile și satele Poloniei, în vreme ce atât însoțitorii mei, cât și sătenii, se uitau curioși la prizonierul cu masca de fier. De câtva timp, viața mea n-a fost decât un chin și

aș putea spune că de luni de zile, singurul meu ceas de bucurie a fost acesta, în care v-am cunoscut pe dv. prințe Poniatowsky.

Prințul strânse mâna atât de greu încercatei românce.

— Ai încredere în Dumnezeu, copila mea - zise el, cu blândețe - și vei vedea că El îți va trimite iubitul spre a te scăpa. Dar nu trebuie să-ți pierzi curajul, nici chiar dacă n-ai putea să scapi acum din captivitate. Nădejdea nu trebuie pierdută, ea trebuie să trăiască în inimi, întotdeauna!

— Cât sunteți de bun, prințe! zise Mioara Comăneanu adânc mișcată. Fiecare cuvânt al dv. mă liniștește, ca un balsam tămăduitor.

— Să ținem laolaltă, copila mea. Să ne împărtășim durerile, spre a le putea îndura mai ușor. Nu se știe ce va aduce ziua de mâine. Am mulți prieteni la Petrograd, care nici nu știu încă, cum că prințul Poniatowsky, care a avut încredere în cuvântul țarului, a fost trimis în Siberia. Dacă știam că nu mă pot încrede în cuvântul țarului, n-aș fi venit acasă. Nu încape nici o îndoială că prietenii mei din Petrograd vor face tot ce le va sta în putință, spre a mă scăpa și dacă planul lor va reuși și voi fi iarăși liber nu mă voi liniști, până când nu te voi fi scăpat și pe d-ta. Să avem încredere în ajutorul lui Dumnezeu, copila mea. Sunt încredințat că va sosi ziua, în care te vei putea întoarce în frumoasa d-tale Românie și-l vei duce cu d-ta și pe prietenul meu Rimsky. Atunci, nimic nu se va mai putea împotrivi fericirii voastre, fiindcă mâna lui Gorciacov n-ajunge așa departe.

Un oftat adânc ieși din dosul măștii de fier.

— Vai, prințe, cât de frumos descrieți dv. viitorul! Dar ce se va întâmpla atunci, când, ferească Dumnezeu, nu se va îndeplini niciuna din aceste speranțe ale dv.? Dacă nici eu nu voi fi scăpată de Stanislau Rimsky, nici dv. de prietenii din Petrograd?

— Atunci... vom rămâne prieteni și atunci - răspunse prințul Poniatowsky, netulburat. Vom colinda împreună,

prin nesfârșitele câmpii de zăpadă ale Siberiei și împreună vom coborî în minele de plumb, care au înghițit ațâți nenorociți... Și acum, noapte bună, jupâniță Mioara! Să dormim, fiindcă mâine avem de străbătut un drum tot atât de obositor ca și cel de astăzi și trebuie să îndurăm cu tărie noile încercări, care ne vor mai aștepta.

— Noapte bună, prințe Rimsky! - sună răspunsul blând, din dosul groaznicei măști de fier.

După aceea nu se mai auzi niciun cuvânt, în apropierea prizonierilor, afară de cântecul trist al cazacilor de lângă foc.

— Volga ne cheamă... Volga ne cheamă!, cântau ei, cu voce tristă, adormitoare.

Dar în curând se obosiră și cazacii tot cântând și ochii începură să li se închidă. Zărind însă foaia de cort mișcându-se și văzându-l pe locotenentul Constantin Constantinovici, ieșind sub cerul liber, își alungară somnul îndată și se uitară scrutător în jurul lor.

Numai drumul locotenentului nu-l spionară, fiindcă unui biet cazac nu i se cuvine să știe ce face ofițerul său.

În timpul acesta Constantin Constantinovici se plimba prin marginea taberei, trăgând din pipă, și având aerul că ieșise din cort, numai spre a-și fuma o pipă de tutun. Mai târziu, însă, când se încredință că ostașii nu-l mai pândeau cu privirile lor curioase, se furișă în spre acea parte a taberei unde se odihneau prizonierii.

Și sărmana Mioara Comăneanu nici nu ațipise bine... când se deșteptă din somn, simțind o mână, care-i mângâia părul.

Apoi simți două brațe vânjoase, ridicând-o de la pământ și ducând-o departe, tot mai departe de locul în jurul căruia păzeau cei doi cazaci.

Cel dintâi gând al său se îndreptă spre numele iubitului dar nu îndrăzni să-l rostească, decât în gând. Din pricina întunericului și a măștii de fier, care-i îngreuna vederea, ea

nu putea să-și dea seama, cine era mântuitorul ei misterios.

Nu simți, decât atingerea a două brațe puternice. Și la două brațe puternice se gândise, mai înainte de a adormi. La acele două brațe, care nădăjduia că vor veni spre a o scăpa.

Dar când ajunseră ceva mai departe, de foc și străinul începu să-i vorbească, ea își dădu seama îndată că n-avea de a face cu Rimsky.

— Femeie misterioasă, șopti Constantin Constantinovici, spune-mi cine ești? Aceasta este seara cea din urmă, pe care o petrec în jurul tău. Mâine trebuie să mă înapoiez la Varșovia și încă în seara aceasta vreau să aflu cine ești.

— Dă-mi drumul!

— Cred că ești frumoasă, uluitor de frumoasă!

— Ține-ți gura!

— Numai de aceea ți-au pus masca de fier pe obraz, ca nimeni să nu cadă în ispită zărindu-ți fața, ca nimeni să nu încerce să te scape.

— Într-adevăr, acesta a fost gândul contelui Gorciacov.

— Și spune-mi, cine ești, care este numele tău?

— Nu, nu… nu mă chinui!

— Bine! Atunci îți voi spune eu! Tu ești Mioara Comăneanu care l-ai ucis pe băiatul guvernatorului.

— De unde știi?

— Ce-ți pasă? Poate că am aflat, încă pe când eram în Varșovia, poate că nu știu decât de câteva minute, când am auzit convorbirea ta cu Poniatowsky și când credeai că nimeni nu vă aude. Dar nu-ți frământa capul cu asemenea nimicuri Mioara Comăneanu, ci află că te iubesc.

— Taci!

— Nu mă opri! Vreau să-ți spun tot!

— Locotenente Constantin Constantinovici, gândește-te, s-ar putea întâmpla să fii văzut de cazacii tăi!

— Ce-mi pasă mie de cazaci?

— E în joc situația ta!

— Ce-mi pasă mie de situația mea?

— Nici de Siberia nu te temi?

— Cel puțin voi fi lângă tine!

— Constantin Constantinovici, ai fost însărcinat cu paza mea, îndeplinește-ți deci îndatorirea.

— Mi-e silă de poruncile mai marilor mei, mi-e silă și-l urăsc pe contele Gorciacov și numai pe tine te iubesc!

— Dă-mi drumul! Lasă-mă să mă odihnesc, căci mâine mă așteaptă oboselile unui nou drum istovitor.

— Mâine vom fi departe de aici, dacă mă asculți. Îți voi lua de pe față masca de fier și vom zbura spre libertate.

Mioara Comăneanu îl împinse de la sine pe locotenent și trupul i se cutremură sub simțământul de dezgust.

— Ne vor executa, pe amândoi.

— Nu te teme!

— Nu, nu, dă-mi pace!

— Dacă nu vrei de bună voie vei voi altfel.

Și dintr-o singură mișcare cuprinse fata în brațe.

Mioara Comăneanu se apăra, îngrozită. Îl împinse de la sine pe locotenent, dar Constantin Constantinovici nu era omul care să renunțe, cu atâta ușurință, la o țintă pe care și-o pusese în minte. O prinse pe Mioara din nou în brațe și o strânse tot mai puternic la pieptul său.

Mioara izbucni, deznădăjduită:

— Lașule! Cât de josnic trebuie să-ți fie sufletul, dacă nu te sfiești să ataci o femeie, care nu se poate apăra!

— Te-am rugat să vii cu mine! De dragul tău aș fi fost gata să-mi jertfesc rangul de ofițer! N-ai vrut să vii și atunci mă port cu tine, așa după cum cred eu că se cuvine, așa după cum îmi place mie!

— Dă-mi drumul!

— Nici în ruptul capului!

— Mizerabile!

— Vei fi a mea!

Fata scoase un țipăt, îngrozită:

— Vai, dacă ar fi Rimsky aici...

— Cine-l cheamă pe Rimsky? se auzi o voce tunătoare din pădure.

În aceeași clipă o detunătură răsună în mijlocul copacilor... apoi încă una... și încă una!

Constantin Constantinovici sări în picioare.

— La arme cazaci! - strigă el - Suntem ata...

Mai mult nu apucă să zică! Răsună încă o împușcătură și Constantin Constantinovici se lungi la pământ, cu fruntea însângerată.

Locotenentul regimentului de cazaci din Varșovia, sfârși, fără a mai îngâna vreo vorbă!

De departe se auzi din nou vocea tunătoare.

— Înainte, voinici! Trebuie să-l scăpăm pe prințul Poniatowsky! Jos cu asupritorii poporului polonez!

Și iarăși urmă o salvă de pușcă.

Căpitanul Sergiu se ivi speriat în fața cortului. Dar cazacii și puseseră mâna pe arme și trecură la contra atac.

De-abia acum își dădu seama Rimsky, ce grea era însărcinarea, pe care și-o luase. Dușmanul era mult mai numeros decât ceata prietenilor săi. După socoteala lui, ar fi trebuit să se măsoare cu douăzeci de oameni; dar cei douăzeci de oameni se înmulțiseră cu cazacii lui Constantin Constantinovici, care avea de gând să se înapoieze la Varșovia de-abia a doua zi.

Cel dintâi gând al căpitanului Sergiu, fu să așeze prizonierii la adăpost, fiindcă își dădu seama îndată că acest atac nu putea să aibă alt scop decât salvarea prințului Poniatowsky, sau poate a misteriosului prizonier cu chipul ascuns sub masca de fier.

Printre cazaci se răspândi ca fulgerul, vestea înfiorătoare:

— Vulturul Morții!… Vulturul Morții!

Dar căpitanul Sergiu se răsti la cazacii săi de-i băgă în sperieți:

— Dobitocilor, fricoșilor, trântiți-vă la pământ și deschideți-vă ochii! Atunci veți vedea că focurile vin numai din patru părți. Chiar dacă unul ar încărca puștile, tot nu sunt decât cinci, iar noi de zece ori pe atâția! Dacă nu suntem în stare să le venim de hac nici acestora, atunci suntem vrednici să ne bată cu cnutul, până ne dăm sufletul!

Cuvintele acestea de îmbărbătare folosiră.

Cazacii atacară cu o sălbăticie de nedescris. Puștile pârâiau fără întrerupere și ostașii ajungeau tot mai aproape de pădure. Cu toate, că gloanțele trimise din dosul pomilor, care alcătuiau o minunată acoperire, doborau la pământ necontenit pe cazacii, care se avântau prea

nebunește spre pădure, grosul trupei înainta mereu, apropiindu-se pas cu pas de ascunzătoarea celor care atacaseră.

Sergiu răcnea ca un turbat:

— Trebuie să punem mâna pe ei! Băgați de seamă la Rimsky! Trebuie să-l prindem viu, pe Vulturul Morții!

Și împușcăturile nu mai conteneau.

Înăuntru, în cort, cei doi prizonieri așteptau cu înfrigurare sfârșitul acestei sângeroase încăierări.

— Aud rostindu-se numele Vulturului Morții. Nu ți-am spus eu că Rimsky va veni?

— Vai, dacă m-ar scăpa! exclamă Mioara, cu un oftat adânc.

Fața prințului Poniatowsky se întunecă.

— Ascultă!... Mi se pare că trebuie să renunțăm la nădejdea de a fi salvați de data aceasta! Împușcăturile se aud tot mai îndepărtate, ceea ce însemnează că trupa de cazaci a fost mai tare decât ceata voinicilor!

— Dumnezeule! Numai de nu i s-ar întâmpin vreun rău!

Mioara Comăneanu înălță spre Cer o rugăciune fierbinte, în care implora îndurare pentru iubitul său, pe care-l știa în primejdie de moarte; în vremea aceasta prințul Poniatowsky pândea cu încordare desfășurarea luptei.

Acum nu mai încăpea nicio îndoială că detașamentul de cazaci izbutise să respingă atacul voinicilor lui Rimsky. Nu se mai auzeau decât împușcăturile cazacilor. Armele voinicilor Vulturului Morții răsunau foarte rar și de la o depărtare crescândă.

Și într-adevăr, Stanislau Rimsky fusese nevoit să comande retragerea. El își dădu seama îndată că avea de a face cu o forță mult superioară și de aceea nici nu se mai gândi să reînnoiască atacul, căci în cazul acesta ar fi urmat să-și omoare toți oamenii în zadar.

Stanislau Rimsky nu se temea de moarte și niciunul din tovarășii săi n-ar fi șovăit să-l urmeze din nou, dar Vulturul

Morții nu voia să-și jertfească voinicii, numai de dragul unei morți vitejești.

— Ne retragem! îi strigă el Ludovicăi, care se găsea lângă el și care la rândul său transmise porunca lui Dan Dragomir, acesta lui Micislav, doctorului Leonida și lui Severin.

Și atunci începură să se retragă, încet, cu multă băgare de seamă, de la un copac la altul, fără a oferi o țintă descoperită gloanțelor căzăcești, până când ajunseră la locul unde erau legați caii.

Aici, Vulturul Morții își strigă tovarășii pe nume, pe rând.

— Suntem toți? Slavă Domnului! Dar ce însemnează aceasta? Dane, ce-i cu tine, sângerezi?

— Nu-i nimic! răspunse Dan Dragomir.

— Și tu, Ludovica?

— Un glonte mi-a străbătut brațul!

— De ce nu mi-ai spus?

— Fiindcă nu merită să-i dăm atâta însemnătate! Să mergem!

— Bine, să mergem! La cel dintâi popas doctorul Leonida vă va da îngrijirile sale.

Cu aceste cuvinte Vulturul Morții sări pe cal și ceilalți îi urmară pilda.

— Să nu credeți - zise el - că retragerea aceasta înseamnă o fugă rușinoasă. Inima mea sângerează mai mult, decât oricare alta, că n-am putut să-l salvăm pe prințul Poniatowsky, eroul luptei pentru neatârnare. Dar trebuia să ne împăcăm cu soarta. Sunt pe deplin încredințat că, nici prințul Poniatowsky, nu ne ia în nume de rău că, am renunțat la această luptă, în care am fi căzut până la cel din urmă, fără să slujim cât de puțin cauza noastră sfântă. Atât pentru el, cât și pentru izbânda finală, este mai bine dacă rămânem în viață, ducând mai departe steagul reînvierii!

— Așa este, căpitane! întări Dan Dragomir.

Între timp, ajunseră departe. Dar căpitanul Sergiu nu se mulțumi, numai să respingă atacul, ci hotărî să și urmărească pe oamenii Vulturului Morții.

Niciodată în viață, nu i se va mai îmbia un prilej atât de bun, de a se distinge înaintea guvernatorului din Varșovia, ca în împrejurările de față.

De luni de zile Rimsky este urmărit de adevărate armate de cazaci, dar până acum nimeni nu izbutise să-i dea de urmă măcar. Ceata voinicilor avea la îndemână atâtea adăposturi minunate, încât reușea să se facă nevăzută tocmai în clipa în care cazacii jubilau că, în sfârșit, au pus mâna pe Vulturul Morții și pe oamenii lui.

Acum i se oferea prilejul să pună mâna el, pe temutul cavaler al codrilor.

Căpitanul Sergiu se și vedea înaintat la gradul de maior și i se părea că pe pieptul lui a și început să lucească pietrele scumpe ale decorației ce i se va da, pentru fapta vrednică de laudă, de a-l fi prins pe Vulturul Morții. Câtă lume adunată pe străzi și izbucnind în urale nesfârșite când el va intra în Varșovia, în fruntea detașamentului, care-l va aduce, legat cobză, pe Vulturul Morții!

Cu aceste gânduri vanitoase în minte, căpitanul Sergiu le porunci cazacilor să pună mâna pe Rimsky, chiar dacă pentru aceasta ar trebui să piară jumătate din detașamentul său. El lăsă lângă corturi, câțiva cazaci, care aveau însărcinarea să păzească prizonierii și să îngrijească de răniți, apoi porni în urmărirea Vulturului Morții, în fruntea celorlalți oameni ai săi.

Cazacii, porniră în goană sălbatică după fugari, dar Stanislau Rimsky își conduse tovarășii cu atâta iscusință, încât soldații le pierdură urma, mai înainte de a ajunge în bătaia puștilor.

Zorile începuseră să se ivească.

Rimsky cunoștea împrejurimile, cunoștea nesfârșitele păduri, care se întindeau jur împrejurul lor și știa că cetatea Rudinului trebuia să fie prin apropiere. Acolo

găseau un adăpost sigur și mai târziu, dacă împrejurările se mai schimbau, va mai găsi el un prilej de a-l elibera pe prințul Poniatowsky.

Un ceas trecea după altul și mica trupă de voinici înainta mereu, nefăcând decât un scurt popas, ca doctorul Leonida să lege rănile lui Severin și a Ludovicăi. Cei doi răniți nici nu clipiră din ochi, când doctorul le spălă și le bandajă, rănile.

Stanislau Rimsky, zâmbi:

— Tocmai la timp s-a alăturat de noi doctorul Leonida, căci aveam mare nevoie de un tovarăș, care să ne poată da ajutoare medicale. Și mi se pare că, de astăzi înainte va trebui să facem apel foarte des, la știința doctoricească a bunului nostru tovarăș!

— Cu dragă inimă! - răspunse doctorul Leonida, zâmbind. Totuși, aș prefera să aveți nevoie cât mai puțin de știința și de leacurile mele.

— Și nu-ți pare rău că ai intrat în mijlocul nostru? Ia te uită, nu a fost îndeajuns sălbatica urmărire a cazacilor, acum trebuie să mai îngrijești și de răniți!

— Nu-mi pare rău și nici nu-mi va părea vreodată, căci am intrat în rândul unor oameni care luptă pentru adevăr și dreptate! răspunse doctorul Leonida, cu glas solemn.

Rimsky îi strânse mâna cu căldură.

— Ești vrednic de noi! Astăzi ne-ai dat dovadă că nu te temi de pârâitul puștilor de cazaci; ai luptat vitejește și suntem mândri de tine!

Rana lui Dan Dragomir nu era prea adâncă și nici glontele, care străbătuse brațul Ludovicăi, nu atinsese osul, sau mușchii principali.

Curajoasa fată se dovedi a fi și ea vrednică de Vulturul Morții. În vreme ce doctorul Leonida curăța drumul, pe unde trecuse plumbul căzăcesc, ea nu scoase o vorbă, nu scoase un geamăt.

— Încă puțină răbdare, voinici! - se adresă Vulturul Morții tovarășilor săi - peste câteva ceasuri vom fi la adăpost. În cetatea Rudinului vom avea vreme să ne odihnim și acolo nu ne vor da de urmă nici cei mai iscusiți copoi ai rușilor.

După ce doctorul Leonida sfârși cu bandajarea răniților, voinicii încălecară din nou și porniră mai departe.

Stanislau Rimsky călărea în frunte. El scruta zarea cu priviri curajoase, această zare, care făcea parte din ținuturile cele mai frumoase în sălbăticia lor, ale Rusiei. Marele șes al Rusiei începea mai departe. Aici se mai ridicau în spre cer munți uriași și pământul era acoperit cu păduri fără de sfârșit. Pârâuri de munte șerpuiau la fiecare pas și ici-colo se ridicau ruinele unor cetățui părăsite, sau zidurile mândre ale noilor castele, ce dădeau ținutului o priveliște din cele mai fermecătoare.

— Ce ținut minunat! exclamă Rimsky, privind cu admirație la panorama ce se desfășura înaintea ochilor săi.

Om trebuie să fie acela, care să ne dea de urmă, când ne vom ascunde în mijlocul acestor păduri uriașe.

— Ai dreptate, căpitane! întăriră și voinicii.

Deodată, Rimsky zări în depărtare zidurile unui turn, care se ridica măreț înspre cer.

— Priviți acolo!

Fiecare își întoarce capul în direcția arătată.

— Aceea este cetatea Rudinului, noul nostru adăpost.

Voinicii își îndemnară caii să meargă mai iute, spre a ajunge cât mai curând la noua lor ascunzătoare. Întâmplările din zilele din urmă îi obosiseră peste măsură și fiecare era dornic de câteva ore de odihnă.

CAPITOLUL 12
Cuibul Vulturilor

Deodată, Rimsky își opri calul.

— Așteptați-mă aici! zise el coborând de pe cal și pornind pe jos în spre cetate.

El se înțelesese cu Fedora Feodorovna, pe când se întâlnise cu ea în hanul unde intrase spre a căuta un cal de schimb, ca la sosirea voinicilor sub cetate, să o vestească printr-un semn mai dinainte hotărât.

În curând ajunse în dreptul acelei părți a cetății, pe care i-o desemnase prințesa, pentru a-i da semnalul stabilit. După ce găsi ferestrele în dosul cărora se găsea apartamentul Fedorei Feodorovna, Rimsky imită de trei ori fluieratul unei mierle.

Așteptă câtva timp și văzând că nu se arată nimic, se gândi că poate semnalul n-a fost auzit. De aceea îl mai repetă, de data aceasta mai tare.

Atunci una din ferestrele bătrânei cetăți se deschise și în cadrul ei se ivi chipul frumos al prințesei Fedora Feodorovna.

Rimsky ieși dintre copaci, pentru a clipă și-și flutură pălăria. Prințesa îi răspunse, făcându-i semn cu vălul pe care-l ținea în mâini.

După acea fereastra se închise și Rimsky se retrase în dosul copacilor.

Trecură vreo zece minute. Vulturul Morții se aștepta la această întârziere, deoarece știa că prințesa trebuia să părăsească cetatea în ascuns, fără să fie observată de

cineva, fiindcă dacă trezea vreo bănuială se sfârșea și cu siguranța ascunzătorii. În cazul când și alții ar fi aflat că cetatea Rudinului servea de adăpost Vulturului Morții și tovarășilor, se puteau aștepta oricând ca vreun servitor necredincios să trădeze taina vreunui guvernator rus.

Mai trecură încă zece minute, până când, în sfârșit, poarta grea a cetății se deschise și prin ea ieși prințesa Fedora Feodorovna, călărind pe un armăsar numai foc și pară.

Prințesa călări înainte, în galop și nu-și încetini mersul, decât numai după ce se închise poarta cetății în urma ei și deci, scăpă de privirile pânditoare ale servitorilor.

Rimsky își dădu seama că prințesa va fi părăsit castelul spunând că face o plimbare călare și de aceea intră și el în pădure, pentru a se întâlni cu Fedora Feodorovna în mijlocul desișului, unde întâlnirea nu putea fi spionată de niciun curios.

Vulturul Morții se furișă de la un copac la altul, apropiindu-se tot mai mult de călărețul îndepărtat, trudă, care îi fu înlesnită și de faptul că prințesa își mâna calul la pas acum.

Când crezu că este îndeajuns de departe de cetatea Rudinului, prințesa descălecă, își legă calul de un copac și așteptă sosirea Vulturului Morții.

— Cu plecăciune, prințesă! - o salută Rimsky pe Fedora Feodorovna. Am sosit, împreună cu oamenii mei, la cetatea Rudinului spre a răspunde invitație de găzduire, pe care ne-ați făcut-o, cu atâta bunăvoință!

Apoi luă mâna prințesei și o sărută, curtenitor.

— Îmi țin făgăduiala, Stanislau Rimski! răspunse ea. Privește la turnul acela din vârful stâncilor, unde nu se adăpostesc decât vulturii!

Privirea lui Rimsky urmă direcția arătată de mâna întinsă a prințesei.

— Îl văd.

— Acolo va fi ascunzătoarea Vulturului Morții.

— Pare să fie un adăpost sigur! zise Rimsky, dând din cap.

— Nimeni nu-și poate închipui că turnul acela din vârful stâncilor, de care se pare că nimeni nu se poate apropia, îl așteaptă pe Vulturul Morții și pe tovarășii săi, tot atât de bine aranjat, ca și oricare altă locuință boierească!

— Într-adevăr, prințesă?

— Nici o ușă nu duce la ascunzătoare; dar aici, în mijlocul pădurii se găsește un drum secret, pe care se poate merge până în cetatea Rudinului. Vino și ți-l voi

arăta. Pe urmă îți vei putea conduce singur oamenii, până la... Cuibul Vulturilor, căci așa se numește turnul.

Cu aceste cuvinte, Fedora Feodorovna o luă înainte, uitându-se cu luare aminte la copacii pe lângă care trecea. Deodată se opri în dreptul unuia din ei. Trunchiul uriaș al copacului trăda o vârstă de mai multe veacuri. Prințesa îl înconjură și se opri apoi, în fața unei peșteri, care se deschidea la câțiva pași de copac.

— Vezi această peșteră prin care nu s-au mai rătăcit oameni, poate de zeci de ani? Intrarea îi este acoperită cu ferigi și nimeni nu bănuiește, cât de departe se întinde această grotă, care printr-un tunel subteran, se sfârșește în Cuibul Vulturilor.

Rimsky privi uimit la intrarea tunelului subteran.

— Adu-ți oamenii aici și mergând mereu înainte, vei ajunge la ascunzătoare. Acolo totul este pregătit pentru venirea voastră și veți găsi tot de ceea ce aveți nevoie.

Apoi prințesa se întoarse, se îndreptă înspre locul unde își legase calul și peste câteva clipe Rimsky auzi galopul calului, care o ducea pe prințesă înapoi, spre cetatea Rudinului.

Vulturul Morții își însemnă bine drumul până la intrarea în tunelul subpământean, apoi se întoarse la tovarășii săi, spre a-i conduce la noua lor ascunzătoare.

Voinicii îl așteptau cu nerăbdare, fiindcă trecuse mai bine de un ceas de când se despărțiseră.

— Începusem să credem, căpitane - îi zise doctorul Leonida, când îl zări - că ți s-a întâmplat vreo nenorocire. Ne temeam să nu-ți fi dat cineva de urmă și voiam să pornim în căutarea ta.

— Nu trebuie să vă faceți gânduri negre din pricina mea - răspunse Rimsky, râzând - eu sunt întotdeauna cu ochii în patru.

— Dragostea, cu care te înconjurăm noi, căpitane, este un talisman sigur, care te apără de primejdii - zise și Ludovica.

Vulturul Morții mângâie cosițele fetei, apoi se adresă tovarășilor săi:

— Putem porni.

În curând după aceea, ajunseră la intrarea în peșteră.

— Unde duce? întrebă Severin, curios.

— Acolo! Vedeți turnul acela din vârful stâncilor?

— Dar până acolo drumul e lung!

— Lung este și tunelul subpământean.

— Și ce facem cu caii?

— Îi lăsăm aici, în pădure, până când vom izbuti să le găsim un adăpost și credincioaselor animale.

Rimsky porunci să se aprindă făclii, apoi dădu la o parte ferigile din gura peșterii și voinicii dispărură, unul după altul, în întunecimea grotei.

În frunte mergea Rimsky, apoi urmau pe rând, Dan Dragomir, doctorul Leonida, Ludovica, Severin și ultimul venea Micislav.

Nu înaintară decât câteva minute și deodată se păru că peștera se sfârșește. La început nu trebuiră decât să aplece capul, apoi să se încovoaie, iar în cele din urmă nu mai puteau înainta decât pe brânci.

Severin începuse să deznădăjduiască, gândindu-se că drumul s-a sfârșit. Dar ochiul ager al lui Rimsky observă iute că, stăpânul de pe vremuri al cetății fusese un om iscusit, care poruncise să se construiască o ușă, care de-abia să se vadă, chiar și la lumina faclelor.

— Hm găsit! - exclamă el, plin de bucurie și opintindu-și umărul voinic, ușa se deschise, scârțâind. După mine!

Partea aceea a peșterii, în care umblaseră până acum, era o alcătuire a naturii. Ceea ce urma de aici înainte însă era făcut de mână omenească. Voinicii se găseau într-un tunel înalt, bine lucrat, care dovedea că stăpânul cetății Rudinului, cheltuise mulți bani și mult timp, cu construirea acestui drum tainic.

După ce își văzu toți tovarășii în tunel, Rimsky închise ușa din nou și voinicii porniră înainte.

Acum nu mai trebuia să meargă pe brânci și nici măcar încovoiat. Cel mai înalt din toți era Dan Dragomir, dar nici chiar el nu trebui să-și aplece capul.

Să fi tot mers vreo zece minute, când deodată ajunseră la niște scări, a căror înălțime li se păru nesfârșită. Urcaseră vreo două sute de trepte și tot nu li se zărea capătul. În cele din urmă, facla din mâna lui Rimsky lumină o puternică ușă de fier. Un oftat de ușurare ieși din pieptul Vulturului Morții.

— Am ajuns!

Apoi apăsă pe clanță și ușa se deschise.

Înaintea lor se întindea o sală mare, în mijlocul căreia se găsea o masă pusă, anume pentru Rimsky și tovarășii săi. Pe masă mâncarea era din belșug, iar într-un colț fusese așezat un butoiaș cu vin.

Dar mai era ceva acolo, ce atrăsese atenția voinicilor.

Prințesa Fedora Feodorovna, îmbrăcată în costumul ei de călărie, ședea în picioare, lângă masă și zâmbea.

— Urez bun sosit Vulturului Morții și tuturor prietenilor săi! În turnul acesta veți fi bine adăpostiți și vă veți putea refugia oricând, din fața primejdiilor care v-ar amenința.

Rimsky și oamenii săi mulțumiră adânc mișcați, pentru bunătatea prințesei, care îi pofti îndată să se așeze la masă, spre a se întări cu mâncare și băutură, după greutățile îndurate în timpul din urmă.

Numai Vulturul Morții nu urmă pilda tovarășilor săi. El o însoți pe prințesă, care-l chemă să-i arate și celelalte încăperi ale turnului.

Din sala unde voinicii se așezară la masă cu o poftă de mâncare asemănătoare unor lupi flămânzi, se deschidea o priveliște minunată. De-abia acum puteau ei să-și dea seama cât de sus urcară pe treptele acelea, care nu mai voiau să se sfârșească. Pădurile se întindeau adânc la picioarele lor, iar în depărtare șerpuia, râul Rudin, ca o panglică de argint.

— Acum să mergem mai departe, zise prințesa.

Alături de sala, în care mâncau tovarășii săi se mai găseau alte două odăi, în care ajungând, Rimsky nu-și mai putu stăpâni curiozitatea, care-l chinuia de câteva minute.

— Cum ați ajuns aici, prințesă? întrebă el.

— Ți-am spus că și cetatea Rudinului este legată cu turnul din vârful stâncilor, printr-un drum secret. Iar drumul acesta este mult mai scurt decât acela pe care ai venit cu prietenii d-tale.

— Și unde se găsește ușa ascunsă prin care ați pătruns aici?

În loc de orice răspuns, Fedora Feodorovna apăsă pe un buton și peretele se despărți încet în două, în spatele lui ivindu-se o gaură întunecoasă. Stanislau Rimsky era uimit, dar în același timp, privirea lui trăda și o vădită îngrijorare.

Fedora Feodorovna își dădu seama de pricina acestei îngrijorări și cătă să-l liniștească.

— Știu la ce te gândești - zise ea. Te rog însă, să fii fără teamă, fiindcă nimeni nu va deschide ușa aceasta. Îți făgăduiesc, niciodată nu voi fi curioasă să știu unde te duci, ce faci și ce plănuiești. Vei fi singur stăpân aici, ca și când ușa aceasta nici n-ar exista.

Rimsky se uită la prințesă, cu o privire de recunoștință.

— Totuși - reluă Fedora Feodorovna - ar fi mai bine, dacă ai locui d-ta în odaia aceasta. S-ar putea întâmpla ca d-ta să vrei să-mi spui ceva și atunci pe drumul acesta poți ajunge cu ușurință până la mine. Iar în cazul când eu aș vrea să-ți comunic ceva, bătrânul meu servitor, care este singurul ce cunoaște drumul, afară de mine și care îmi este credincios până la moarte, ar putea să-ți aducă știrile mele, fără să fie nevoit să se întâlnească cu prietenii d-tale.

— Totul se va întâmpla, după dorința dv. prințesă!

— Acum să mergem, să-ți arăt și celelalte părți ale turnului.

Din odaia menită să-i servească lui Rimsky drept locuință, pornea o scară în spirală, care ducea în sus.

Prințesa mergea înainte, dar Vulturul Morții venea îndată în urma ei, luminându-i calea cu facla pe care o ținea în mâna ridicată. Nu se putea ști ce surpriză îi aștepta în locurile acestea, pe unde de zeci de ani nu mai călcase picior de om.

La ivirea razelor fācliei, o sumedenie de lilieci zburară de prin crăpăturile pereților, iar păianjenii, alergară cu miile, în colțul ascuns al pânzelor lor.

Îndată ajunseră la o nouă ușă de fier, pe care prințesa o deschise cu una din cheile aduse cu sine, cheie, pe care apoi o dădu lui Rimsky.

Ușa se deschise cu un scârțăit strident și razele faclei luminară interiorul turnului.

Dar nu apucară să facă decât doi-trei pași, când Rimsky rămase împietrit în fața priveliștii ce se desfășură înaintea sa, iar Fedora Feodorovna se înspăimântă într-atâta, la vederea grozavă dinaintea lor, încât își pierdu cunoștința și și-ar fi frânt gâtul, prăbușindu-se pe scări, dacă Rimsky nu era acolo, spre a o prinde în brațele sale vânjoase.

În partea cea mai îndepărtată a odăii turnului se ivise o făptură ciudată, supranaturală, care nu părea să fie nici om și nici animal, fiindcă numai capul îi semăna cu acela al unui pitic. Dar Rimsky nu putu să-și dea seama, dacă acel ceva alb, care înconjura chipul acesta, pe care numai cu multă bunăvoință putem să-l numim chip, era o barbă albă, sau o lumină orbitoare și nici nu putu să-și dea seama, dacă trupul acesta, în aparență supranatural era învăluit într-o mantie de purpură, sau era împresurat de un foc ce ardea cu pâlpâiri aprinse.

La câțiva pași de ei, își luă zborul în sus și Rimsky rămase cu privirea încremenită asupra acestei făpturi, asemenea căreia nu mai văzuse în viața lui.

Nu putea să-și închipuie ce era apariția aceasta, ca din povești, ce fel de făptură alungată din fundurile iadului și tare ar fi vrut să alerge după ea, spre a-i dezvălui taina întunecată; dar prințesa zăcea fără simțire în brațele sale

și el trebui să se uite liniștit, cum monstrul acesta apocaliptic se urca tot mai sus, zburând parcă, spre vârful turnului.

Deodată lui Rimsky i se păru că turnul fusese inundat cu nori înăbușiți de fum. Apoi se auzi o pârâitură înăbușită, urmată de căderea câtorva cărămizi, care se desprinseră din vârful turnului.

Tainica fantomă dispăruse.

Încetul cu încetul își reveni în fire și prințesa și se uită la Rimsky cu priviri nedumerite.

Vulturul Morții ardea de curiozitatea de a afla secretul turnului din vârful stâncilor și o întrebă:

— Prințesă, ce a fost aceasta?

— Nu știu… Nu știu… bâigui Fedora Feodorovna, amețită încă pe jumătate.

— O făptură ciudată, de neînchipuit…

— Îngrozitoare…

— Parcă-l mai văd și acum, pe monstrul acela! Și oricât îmi frământ creierul, nu pot găsi nici o tălmăcire!

— Suntem niște proști, amândoi! - zise Fedora Feodorovna, în șoaptă. Credeam că am avut o fantomă și doar ar trebui să ne dăm seama că, nu există fantome, nu există reveniri din lumea cealaltă!

— Dar flăcările, care îl împresurau, fumul, pe care l-a împrăștiat în turn, pârâitul, care a smuls cărămizile din zid și chipul acela asemănător cu un glob de foc?… Nu mai încape nicio îndoială că în turnul acesta a sălășluit o făptură ciudată, neînțeleasă de noi, care nu se aștepta să-i turburăm liniștea ascunzătorii sale.

Fedora Feodorovna privea zăpăcită înaintea sa.

— Poate că totul n-a fost decât închipuire! Vreun foc, ce arde undeva, nu prea departe de cetate, a putut să se oglindească aici, iar ceea ce am văzut noi, poate să nu fie, decât vreun liliac speriat. În ceea ce privește norii de fum înăbușitor, el poate să fie tot atât de bine un nor de praf! Privește praful acesta, adunat aici de veacuri! Iar de

câteva cărămizi, care se desprind dintr-un zid mâncat de vreme și cad pe lângă noi, nu treime să ne speriem.

— Fedora Feodorovna, dv. ați găsit tălmăcire pentru tot ceea ce am văzut și am simțit, dar din sufletul meu tot nu ați izbutit să alungați încredințarea că, această făptură misterioasă trăiește într-adevăr!

— Și totuși, nu poate fi vorba despre o făptură vie, răspunse prințesa cu hotărâre - deoarece turnul n-a mai fost locuit de veacuri, oamenii Vulturului Morții sunt cei dintâi, care mai aduc viață în el.

În clipa aceea ajunseră în vârful turnului și cu toate că Rimsky nu făcuse altceva, până atunci, decât să caute urmele ciudatei făpturi, ajungând la înălțimea aceea amețitoare, frumusețea nebănuită a priveliștii ce se întindea înaintea ochilor săi îl făcu să uite cu totul chiar și de monstrul apocaliptic, pe care îl zărise cu vreun sfert de ceas în urmă.

În vârful cel mai înalt al turnului se găsea un cuib de vulturi.

— Cât de bine nimerit este numele, pe care i l-ați dat acestui turn, Fedora Feodorovna! - zise el. Vulturii și-au făcut cuibul în vârful turnului, vulturii locuiesc și în încăperile lui!

După aceea, întorcându-se puțin, zări podul care lega cetatea Rudinului cu Cuibul Vulturilor.

— Nu mi-ați spus nimic despre podul acesta, prințesă! - zise el, arătând în vale.

— Pe acolo am venit eu. Podul acesta leagă turnul cu ușa ascunsă, a odăii mele. Pe vremea străbunilor decedatului meu soț, el se numea Podul Iadului.

Fedora Feodorovna îi vorbea lui Rimsky pentru prima oară, despre soțul ei, Fedor Feodorovici. Pe vremuri se vorbise foarte mult, în toată Rusia, despre această ciudată căsătorie și ea se ajunse pe limba gurilor sparte, chiar și la Varșovia, cu prilejul șederii prințesei în palatul guvernatorului.

Uluitor de frumoasa prințesă nu fusese căsătorită decât trei zile. La șaisprezece ani fusese măritată cu Fedor Feodorovici, care pe vremea aceea împlinea șaizeci. În schimb Feodorovici era putred de bogat.

El stăpânea nenumărate moșii, păduri, mine, castele, cetăți și palate și nu se poate spune că prințesa sărăcită a făcut o afacere proastă, când a primit mâna bătrânului Romeo.

Fedor Feodorovici muri în ziua a treia a căsniciei sale și toată nemărginita sa avere, care nici nu putea fi socotită, trecu asupra tinerei Fedora Feodorovna.

Averea aceasta a fost administrată de părinții săi până la majorat. Atunci însă, fermecătoarea prințesă luă asupra ei mânuirea bogățiilor și în clipa de față era socotită printre cei mai bogați locuitori ai Rusiei.

— Multe legende sunt legate de cetatea și de turnul acesta - zise Fedora Feodorovna, cu glasul ei blând, melodios. În evul mediu partea aceasta a Rusiei era stăpânită de cavalerii haiduci care aveau puteri nemărginite și care tăiau și spânzurau, după bunul lor plac. Și strămoșii soțului meu s-au îmbogățit în chipul acesta. Ei atacau negustorii bogați, care se duceau la bâlciuri din Varșovia, Lemberg și Cracovia. De multe ori atacurile erau săvârșite când negustorii se duceau cu marfa la târg, dar mai ales, când se întorceau cu pungile pline cu aurul dobândit pentru mărfuri. Era mai ușor să iei o pungă cu bani, decât să-ți bați capul cu căruțe întregi de marfă. Dar nu se mulțumeau numai să le ia banii, ci îi mai aruncau și în închisoare. Turnul acesta în care ne găsim acum, servea drept temniță. După ce aflau cine este, ce avere are și unde se îndeletnicește cu negoțul respectiv, trimiteau un curier la familia lui, ca să mai stoarcă și un preț de răscumpărare. După ce sosea curierul cu prețul de răscumpărare, în fața prizonierului se deschidea ușa, prin care am venit eu și i se spunea să-și vadă de drum, căci acum este liber. Oricine își poate închipui bucuria

prizonierului. El alerga pe pod, spre libertate, dar ajungând la mijloc simțea că pământul îi fuge de sub picioare și că se prăbușește mereu.

— Groaznic!

— Podul a fost astfel construit, încât să se desfacă în două la mijloc, în urma unei singure apăsări pe un buton. După căderea aceluia care trebuia să-l treacă, podul se împreuna din nou, fără a lăsa să se bănuiască ce cursă înfiorătoare ascundea înfățișarea lui nevinovată.

— Și dv. prințesă, ați venit pe podul acesta?

— Da.

— Și nu v-ați temut că se va desface sub picioarele dv.?

— Dacă cineva și-ar pierde vremea, cred că ar da peste butonul ascuns. După cât știu eu însă, podul nu s-a mai deschis poate de câteva sute de ani. Temelia i-a rămas tot atât de solidă, ca și pe vremuri, iar când trec pe el, nici prin minte **nu-mi vine să mă gândesc câți nenorociți și-au găsit moartea.**

Rimsky ascultase cu o vădită curiozitate povestirea prințesei. Ei mai rămaseră câtva timp în vârful turnului, apoi Fedora Feodorovna i se adresă astfel:

— Acum, Vultur al Morții, ai văzut totul! N-ai vrea să te întorci la prietenii d-tale?

— Aveți dreptate, Fedora Teodorovna să mergem, răspunse Rimsky.

Și porniră să coboare treptele acoperite de praf.

Ajungând în odăiță, Rimsky îi mulțumi prințesei, adânc înduioșat, pentru toată dragostea și amabilitatea, pe care o arătase.

— Niciodată n-aș fi îndrăznit să mă gândesc că-mi va mai fi dat să mă bucur de atâta îngrijire și siguranță! Bunăvoința pe care ne-ați arătat-o a întrecut orice așteptare.

— Singura mea dorință este să vă simțiți bine.

— E groaznic când te gândești, prințesă, că la Varșovia aș fi fost în stare să vă ucid, fiindcă, văzându-vă alături de

contele Gorciacov, credeam că sunteți o dușmană și iată că, să-mi dau seama că, nici cel mai bun prieten fi purtat cu mine așa, după cum v-ați purtat dv.

Cu o mișcare blândă, Fedora Feodorovna întrerupse cuvintele de mulțumire ale voinicului și își întinse mâna, spre a-și lua rămas bun.

— Așa dar, ne-am înțeles, Vultur al Morții! Ți-am făgăduit că nu voi tulbura liniștea oaspeților mei; aștept însă să fiu anunțată de îndată ce ei vor avea nevoie de ceva.

Rimsky sărută mâna pe care i-o întinse prințesa. Apoi, Feodorovna apăsă pe butonul secret și ușa tainică se deschise. Peste câteva clipe trupul ei mlădios dispăru în întunericul deschizăturii.

Rimsky se întoarse la prietenii săi. când

Aceștia erau în toiul mâncării și chiar și din vin gustaseră de câteva ori. Doamne, de când nu se mai ospătaseră ei atât fără de grijă, în mijlocul unei case de oameni! În peștera din pădurea de la Zlepitnak bătea vântul și mereu erau să fie descoperiți de urmăritori.

Pe când aici?...

Toți erau încântați și-l binecuvântau pe căpitan că le-a găsit **un adăpost atât de bun, numai Dan Dragomir părea îngrijat.**

Iar când Vulturul Morții se înapoie, nu se sfii să-i mărturisească și lui pricina îngrijorării sale.

— Mă **gândesc și mă răzgândesc, zise el, dacă femeia aceasta, care astăzi ne primește cu atâta dragoste în casa sa, nu ne va trăda într-o bună zi!**

Rimsky își bătu prietenul pe umăr și răspunse, zâmbind:

— Fii fără teamă, Dane!

— Nu trebuie să uiți - zise voinicul român - că prințesa a trăit vreme destul de îndelungată, alături de contele Gorciacov!

— N-am uitat! Pot să-ți spun însă, că ea îl urăște pe Gorciacov, cel puțin tot atât de mult, cât îl urâm și noi pe blestematul vampir al Varșoviei!

— Bine, căpitane, - răspunse Dan Dragomir - cuvântul tău este sfânt, pentru noi. Dar la noi, românii, bărbații au un obicei bun, acela de a nu încredința femeilor păstrarea tainelor lor.

— Te temi în zadar, Dane - zise Rimsky, încă o dată. Atât timp cât eu sunt lângă voi, nu trebuie să vă fie frică. Și nici să nu vă temeți că vom fi trădați! Cunoașteți pumnalul meu eu plăselele de fildeș și fără îndoială că vă mai aduceți aminte de jurământul pe care l-am făcut la Varșovia, de a străpunge cu acest pumnal inima acelora, care ne-ar trăda. Pumnalul acesta are multe însărcinări de îndeplinit și spre a nu le uita, le voi însemna chiar cu vârful lui.

Cu aceste cuvinte el ridică pumnalul în mână și apropiindu-se de ușă, săpă un nume:

Gorciacov.

Dar nu se întoarse la masă, ci sub numele guvernatorului Varșoviei mai săpă un al doilea nume. Literele se formau una după alta, sub vârful ascuțit al pumnalului și peste câteva minute, când se dădu la o parte din dreptul ușii, tovarășii săi citiră:

Gersot.

— Moarte lor! - strigară voinicii, ca un singur om.

Ochii lui Rimsky străluceau, hrăniți de un foc sălbatic și arătând cu vârful pumnalului în spre ușă, zise:

— Bine ați spus, prieteni! Moarte lor! Acești doi oameni mai trăiesc, dar nu vor mai trăi vreme îndelungată. Mâna mea răzbunătoare va cădea pe capul lor foarte curând! Și soarta aceasta îi așteaptă pe toți aceia, care vor îndrăzni să se împotrivească voinței noastre.

O scurtă tăcere urmă acestor cuvinte ale Vulturului Morții. Dan Dragomir, fu acela care rupse liniștea.

— Dar dacă s-ar dovedi că Fedora Feodorovna nu ne este prietenă credincioasă, așa, după cum se arată astăzi?

Rimsky se uită lung la voinicul român, apoi răspunse încet, dar apăsat:

— Atunci și numele ei va fi scris pe acest răboj!

Trecu o lună.

Iarna se pregătea de ducă de prin împrejurimile Rudinului. Copacii pădurilor începuseră să-și îmbrace mantiile de verdeață, florile își scoaseră capul pe la rădăcinile arborilor, întreaga fire reînviase și țăranii din ținutul Rudinului începură să iasă la câmp, spre a pregăti arăturile de primăvară.

Vulturul Morții găsise un adăpost minunat pentru el și tovarășii săi. În turnul de pe stânci, unde erau în siguranță deplină, în toate privințele. Ei dăduseră nenumărate raite prin satele înconjurătoare ale

Varșoviei. Numele lui era rostit cu teamă, de toți aceia, care se știau cu vreo pată pe conștiință și era prea slăvit de cei mici și asupriți.

Împreună cu tovarășii săi, Rimsky pornea aproape în fiecare zi, prin comunele din apropiere și pedepsea toate nedreptățile, care i se aduceau la cunoștință.

Cum se lățea vestea: «Vine Vulturul Morții», oamenii se ascundeau îngroziți prin case și Rimsky trecea ca o furtună prin satele rusești.

Și întocmai ca și la Varșovia, tot astfel începuseră și în împrejurimile Rudinului să se născocească legendele cele mai neînchipuite, pe socoteala Vulturului Morții.

Unii vorbeau despre cruzimea isprăvilor sale și dădeau ca pildă pățania cămătarului Beckoff, peste capul căruia Rimsky aprinsese casa. Este adevărat că Beckoff scăpase de moarte, mulțumită unui om de încredere al său, Andrei Acolov, dar nenumărate hârtii, care dovedeau datoriile nenorociților săteni, fură mistuite de flăcări, așa că Beckoff numai putea acum să scoată la mezat colibele și cele câteva mobile sărăcăcioase ale mujicilor. Firește că în urma acestei fapte țăranii ridicau în slava cerului numele Vulturului Morții, care-i scăpase din ghearele cămătarului.

Beckoff făcu jalbă, atât la guvernatorul din Varșovia cât și la șeful circumscripției Rudinului, plângându-se împotriva isprăvilor Vulturului Morții.

Dar și alte lucruri se povesteau despre Vulturul Morții.

O bătrână și săracă femeie spunea că, într-o noapte, cineva îi bătu la fereastră și când o deschise, văzu înaintea sa un bărbat învăluit într-o mantie neagră. Ea recunoscuse îndată pe Vulturul Morții. Spaima îi fu atât de mare, încât își pierdu cunoștința, iar când își reveni în fire, vizitatorul nocturn dispăruse. Voind să închidă fereastra, zări o pungă

plină cu galbeni așezată pe pervazul ferestrei. Strigătul de groază se transformă într-un strigăt de bucurie și biata femeie nu-și mai credea ochilor. Cum era să-și creadă că toată bogăția aceasta era a ei, care până atunci nu avusese nici măcar pâine îndeajuns, pentru copiii săi. Se gândea ca Vulturul Morții uitase doar punga acolo și că va veni să și-o ia, când privirea îi căzu pe un petec de hârtie ce se găsea lângă punga cu galbeni. Pe hârtie erau scrise următoarele:

> ***«Te zbați în mizerie, împreună cu cei șase copii ai tăi. De astăzi înainte nu vei mai duce lipsuri și nici griji nu vei mai avea».***

Nimeni nu voi să creadă în spusele bătrânei, până când aceasta nu arătă punga plină cu galbeni și petecul de hârtie, scris chiar de mâna Vulturului Morții.

Așa umblau din gură în gură poveștile despre isprăvile lui Rimsky. Adeseori se întâmpla ca vreun detașament de cazaci să dea peste el și să-l urmărească. Dar Vulturul Morții călărea pe un cal ce fugea ca vântul și de îndată ce apuca să intre în pădurea Rudinului, dispărea fără urmă, de parcă-l înghițea pământul. Scotoceau toată pădurea, până în părțile ei cele mai îndepărtate, nu lăsau tufă, nu lăsau văgăună necercetată, dar de urma Vulturului Morții nu erau în stare să dea.

Cuibul Vulturilor nu-și trăda taina.

*

*   *

Într-o frumoasă dimineață de primăvară, Stanislau Rimsky călărea pe șoseaua națională. Cetatea Rudinului era departe, în urma lui și în fața sa începuseră să se ivească albele căscioare din Meniza.

Ajungând în apropierea orășelului, coborî de pe cal, își legă credinciosul animal, de un copac al pădurii iar el însuși intră în orășel pe jos. În piață era mare mișcare, deoarece era ziua târgului săptămânal și Rimsky se amestecă printre oamenii care mergeau în sus și-n jos, căutând să-și cumpere cele trebuincioase.

Printre clădirile, care se ridicau în piață, atenția lui Rimsky fu atrasă în deosebi de una, cea mai înaltă și mai frumoasă.

Curios, Rimsky intră în vorbă cu un om și-l întrebă:

— A cui este casa aceasta?

— A primarului! fu răspunsul, urmat de următoarele cuvinte rostite cu glas morocănos:

— Nu i-a fost tocmai greu să-și ridice o asemenea casă!

Rimsky observă amărăciunea, cu care târgovețul rostise aceste cuvinte și hotărî să urmeze conversația începută, spre a afla, ce se ascundea în dosul acestor vorbe ale omului.

— De ce? - întrebă el. Are venituri atât de însemnate? Niciodată nu mi-aș fi închipuit că Meniza face parte din orășelele bogate ale Rusiei!

— Bogat, e el bogat, dar averea nu și-a făcut-o din muncă cinstită, ci din samavolnicii. Știe el, Petru Plevnic, primarul Menizei, cum să-și înmulțească rublele!

— Dar ce face?

— Dacă rămâi aici, până la închiderea târgului, vei vedea cu proprii tăi ochi, cum știe să gospodărească primarul nostru! Totuși, nu vei avea prilejul să vezi decât partea cea mai blândă a îndeletnicirilor sale. Isprava care-i face fală numelui a început atunci, când a fost numit primar al Menizei. Mai înainte de toate a cumpărat cele mai bune locuri care se găseau înăuntrul hotarului orașului. Prețurile le hotăra el și

nimeni nu se putea împotrivi. Pe aceia, care totuși, îndrăzneau să ridice vreo jalbă, nu se liniștea, până când nu-i alunga din oraș. Când ai puterea în mâini, nu este greu să-ți duci la îndeplinire nici chiar gândurile cele mai nesăbuite. Așa s-a îmbogățit Petre Plevnic, cumpărând cu sila pământurile orășenilor. Apoi și-a clădit această mândră casă cu material gratuit. Constructorului, zidarilor, lemnarilor, le-a rămas dator și cine oare îndrăznește să-și ceară drepturile de la puternicul primar al Menizei? Nimeni! Fiindcă nenorociții știu prea bine că aceasta ar însemna izgonirea lor din oraș!

Rimsky ascultă cu îndurerare jălania cetățeanului, care exprima tot amarul nenorociților locuitori ai orășelului. Și după ce auzi toate acestea, ajunse la convingerea că nu și-a pierdut timpul în zadar vizitând Meniza, deoarece își îmbogăți cunoștințele cu noi și interesante descoperiri.

Dar aceste descoperiri însemnau o nouă sarcină pentru el.

Înainte de toate voia să facă cunoștință cu temutul primar al orașului și pentru aceasta prilejul i se oferi mai curând decât ar fi putut nădăjdui.

Bâlciul săptămânal era pe sfârșite, când deodată mulțimea se dădu la o parte, speriată.

Pe drumul astfel deschis se ivi un bărbat burtos, urmat de doi voinici, îmbrăcați în uniforma servitorilor primăriei. Rimsky auzi mulțimea șoptind:

— Primarul!

— Petru Plevnic!

Atunci Rimsky se dădu mai aproape și se uită bine la stăpânul atât de temut al orașului.

Dar omul acesta nu avea deloc înfățișarea tiranilor care trebuiesc să fie temuți, ba dimpotrivă, părea o apariție caraghioasă, luată din una din caricaturile timpului. În ochii burtosului doar ardea un foc viclean, nemilos.

El se plimba mândru printre târgoveți și mulțimea se dădea în lături, respectuoasă, dinaintea lui.

Deodată se opri în fața unei căruțe încărcate cu lemne.

— Cum dai lemnele? îl întrebă el pe țăranul, care era proprietarul căruței și al conținutului său.

— Patruzeci de ruble, tătucă!

La auzul acestor cuvinte primarul izbucni într-un urlet ca de fiară sălbatică.

— Patruzeci de ruble? Asta este o mârșăvie ne mai auzită! Dar ce crezi tu că eu fur banii, ca să pot plăti patruzeci de ruble pentru o căruță cu lemne?

— Tătucă - zise țăranul umil, - patruzeci și cinci de ruble este prețul, dar pentru d-ta am lăsat mai eftin.

— Auzi acolo, patruzeci și cinci încă! - urlă mai departe Petru Plevnic, aruncând fulgere din ochi. Mi se pare mie că tu nu ești în toate mințile.

— Crede-mă tătucă - se rugă țăranul - niciunde nu se vând mai ieftin!

— Vă învăț eu să le dați mai eftin, câinilor! - strigă primarul, furios. Credeți voi că multă vreme vă mai bateți joc de biata populație a orașelor, vânzându-le marfa voastră blestemată pe prețuri atât de mari? Nici un cuvânt mai mult: îmi dai lemnele pentru douăzeci de ruble?

— Nu pot să ți le dau tătucă - se tângui bietul om - căci ți-am lăsat ceea ce aș fi câștigat la ele!

— Mi le dai pentru douăzeci de ruble? întrebă Petru Plevnic, pentru a doua oară, de data aceasta însă, mult mai aspru.

— Tătucă, cum poți să ceri d-ta, primarul bogat, de la un mujic sărac, să plătească din buzunar, la marfa pe care ți-o vinde?

— Mi le dai, sau nu mi le dai? La întrebarea aceasta să-mi răspunzi!

— Nu pot să ți le dau!

Petru Plevnic se întoarse la cei doi servitori comunali:

— Duceți-l la primărie și să-i dați douăzeci de lovituri de cnut. După aceea îl veți întreba, dacă-mi dă lemnele cu douăzeci de ruble. Dacă nu se învoiește, îi mai dați douăzeci și cinci…

Țăranul tremura ca varga.

Cei doi zbiri se apropiară de el și-l prinseră la mijloc, unul de brațul stâng, celălalt de dreptul. Bietul om era mai mult mort decât viu, deoarece știa că Petre Plevnic nu avea obiceiul să se mulțumească numai cu amenințările și adeseori se folosea de cnut, ca mijloc de tocmeală. De aceea strigă, deznădăjduit:

— Ia-le! Ia-le Numai nu pune să mă bată!

Petru Plevnic le făcu zbirilor un semn și aceștia dădură drumul bietului țăran, la picioarele căruia primarul aruncă douăzeci ruble.

— Ciudați oameni mai sunteți și voi! zise el, batjocoritor. Trebuia să vă amenințe omul, pentru ca să-i luați paralele!

În vreme ce primarul urmase această tocmeală puțin obișnuită, ceilalți negustori își strânseră marfa, spre a nu păți și ei ca țăranul cu lemnele. Bieții oameni se gândeau că mai bine să rămână cu marfa nevândută, decât să le-o ia Plevnic, pe un preț de nimic.

Așa că târgul săptămânal din Meniza se goli foarte repede.

Zbirii duseră lemnele cumpărate de Plevnic în curtea primăriei și uitându-se după căruța ce se îndepărta, îl cuprinse o mânie atât de nețărmurită, încât rupse în bucăți hârtia de douăzeci de ruble.

Vulturul Morții văzuse cele petrecute și sufletul lui fierbea împotriva neomenosului primar, care nu se sfiise să se folosească de puterea ce-i fusese încredințată de autorități, spre a prăda de fructul muncii sale, de săptămâni întregi, pe un nenorocit de țăran, care nu-și putea căuta dreptul, decât tot numai la acela care-l jefuise. Pentru țăran însă, Rimsky simți o adevărată milă și hotărî să-i vină în ajutor.

Deoarece, în vreme ce săteanul stătea cu capul în mâini, în mijlocul pieții, Vulturul Morții se apropie de el și-i vârî în mână o hârtie de cincizeci de ruble.

— Ține banii, pe care îi merita marfa ta. Și acum, sus capul și nu mai boci, ca o femeie!

Țăranul rămase uimit și se uită nedumerit la necunoscutul acesta, care-i plătise lemnele, cu un preț atât de bun... fără să se folosească de ele măcar, deoarece le luase primarul. Când se mai dezmetici, începu să cerceteze, dacă nu cumva hârtia era falsă. Dar până să se încredințeze că era bună, necunoscutul dispăru de lângă el și când vru să-i mulțumească pentru acest dar neașteptat nu mai avea cui.

În timpul acesta, Rimsky hotărî să se răfuiască cu nemilosul asupritor al populației din Meniza și ajungând acasă, cel dintâi gând al său fu să ia pumnalul cu plăselele de fildeș și să sape un nou nume pe ușa osândiților:

Plevnic.

După ce le istorisi tovarășilor săi, cele aflate la bâlciul săptămânal din Menisa, aceștia izbucniră în groaznice blesteme la adresa asupritorului și priviră cu mulțumire la numele lui Plevnic, care fusese încrustat lângă acela ale lui Gorciacov și Gersot.

Apoi se întoarseră curioși înspre Rimsky.

— Și acum ce ai de gând să faci, căpitane?

— Planul nu este destul de bine rumegat, totuși, cred că de data aceasta nu voi mai avea nevoie de ajutorul vostru, ci de al...

— Al cui? întrebă Micislav, văzând că Rimsky șovăie.

— Al Ludovicăi! zise Vulturul Morții.

Auzind rostindu-i-se numele ei, fata sări de pe scaun, fericită.

— Vai, căpitane, cum să-ți mulțumesc că, te-ai mai gândit și la mine? Spune-mi, ce să fac? Sunt gata să mor pentru tine, dacă-mi vei cere!

CAPITOLUL 13
Curierul țarului

După trecere de câteva zile Rimsky porni din nou spre Maniza.

De data aceasta însă, nu se mai duse dimineața, ci târziu, pe înserat, după ce stelele ieșiseră pe cer și luna îi lumina calea.

Rimsky își lăsă calul să meargă la pas și când ajunse în Maniza, ferestrele caselor se întreceau în întunecime cu bezna nopții.

Calul și-l legase și de data aceasta la marginea pădurii și intră în oraș pe jos, călcând ușor, ca și când s-ar fi temut ca zgomotul pașilor săi să nu trezească locuitorii din somn.

În fața unei case se opri. Nu-i fu greu să nimerească aici, fiindcă era casa cea mai mare, cea mai frumoasă din oraș, era casa primarului.

La una din ferestrele de la etaj mai era lumină.

— Am venit prea de vreme! murmură Vulturul Morții și porni mai departe, să se plimbe prin străzile pustii ale orășelului. Înapoindu-se mai târziu, în fața casei primarului, văzu că lumina se stinsese și-n dosul ultimei ferestre.

Rimsky se apropie de casă, se rezemă de un pom și așteptă liniștit.

Deodată, poarta se deschise aproape fără zgomot și o făptură învăluită într-o mantie neagră se furișă până lângă Vulturul Morții.

— Tu ești Ludovica? întrebă Rimsky, în șoaptă, mângâind capul fetei.

— Eu sunt, căpitane! răspunse fata, tot în șoaptă.

— Ți-ai îndeplinit însărcinarea foarte bine! Sunt mulțumit de tine!

Cuvintele acestea o umplură de bucurie pe fată.

— Știi prea bine, căpitane - zise ea - că aceia, care au umblat la școala ta, se pricep să iasă din orice încurcătură.

— Bine! Atunci povestește-mi ce s-a întâmplat cu tine, după ce te-ai despărțit de noi?

— Am făcut totul, așa după cum mi-ai poruncit tu. De îndată ce ai izbutit s-o amăgești pe menajera primarului, m-am prezentat la Petru Plevnic și i-am spus că aș dori să capăt o slujbă în casa lui. Primarul s-a arătat foarte drăguț cu mine, mai drăguț decât m-aș fi putut aștepta...

— Pe semne că i-ai plăcut, fiindcă Petru Plevnic nu prea are obiceiul să fie drăguț cu lumea!

— Și eu cred că lucrurile stau astfel - întări fata - mai ales judecând după cele ce au urmat.

— Spune mai departe.

— Primarul mi-a spus îndată că, fosta lui menajeră a fost agreată de un domn, care i-a oferit o sută de ruble pe lună dacă vrea să meargă la castelul lui din Grodus. Menajera a primit propunerea, mai ales că străinul îi dăduse și o sută de ruble, ca să aibă pentru cheltuielile de călătorie și părăsi casa primarului. Petru Plevnic era încântat că am venit la timp, căci dacă nu-i pleca menajera, ar fi fost cam greu să-mi dea vreo slujbă în casa lui.

— N-a bănuit nimic?

— Cum putea să bănuiască ceva? I-am arătat certificatele, pe care le-ai plăsmuit tu, iscălind numele unor boieri ruși și primarul era încântat că va avea o menajeră care a servit în case așa de mari.

Rimsky dădu din cap, mulțumit.

— Primarul - urmă Ludovica - mă puse să-mi despachetez lucrurile și-mi văzui de treabă prin casă. El se arătă foarte mulțumit cu mâncarea, pe care i-am pregătit-o pentru prima oară și drept răsplată, mă ciupi de obraz.

— Și tu?

— Firește că am răbdat eu ce am răbdat, dar, când a vrut să mă sărute cu buzele lui cărnoase, l-am cam repezit. Asta nu i-a prea plăcut lui Petru Plevnic și mi-a explicat, pe ton de imputare, că o menajeră trebuie să fie mândră când stăpânul se interesează de ea.

Rimsky începu să râdă.

— Și eu am râs de explicația burtosului primar. Atunci m-a așezat la masă cu el, m-a întrebat unde m-am născut, ce au fost părinții mei, ba chiar și dacă am vreun ibovnic. Firește că l-am liniștit, spunându-i că n-am pe nimeni pe

lume și că singurul meu scop este să lucrez câțiva ani, spre a-mi aduna ceva zestre, ca apoi să mă pot mărita cu un om de treabă. Primarul găsi că mă gândesc sănătos și-mi spuse că la el în casă voi putea rămâne cât vreau, iar când îmi voi fi găsit un om care să-mi placă, îmi făgădui să mă ajute și el cu câte ceva de ale casei. Am lăsat totul așa după cum spunea el și am început să-mi dau osteneala de a face totul… după voia lui - firește, cât se putea - de a-i găti mâncările, care știam că-i plac, într-un cuvânt, de a-l face să se simtă cât mai bine sub gospodăria mea. M-am lăsat chiar și să mă sărute, cu toate că, numai Dumnezeu știe, ce scârbă îmi era; seara însă, încuiam bine ușa camerei mele. Măsura aceasta de prevedere se dovedi a nu fi fost luată în zadar, căci la cel dintâi prilej îl auzii pe bătrân apropiindu-se de ușa odăii mele, ba chiar și bătu în ea, spre a mă întreba, dacă-mi place odaia și dacă patul este bun. I-am răspuns că mă simt foarte bine și că m-a trezit din somnul cel mai bun Atunci nu îndrăzni să mai insiste și îi auzii pașii târșâiți, cu care se înapoie în odaie. A doua zi însă întrebă că de ce în cui ușa camerei mele, că doar n-am de ce să mă tem. Cum să n-am de ce să mă tem, i-am răspuns eu, când Vulturul Morții dă târcoale prin împrejurimi. Petru Plevnic mă liniști, spunându-mi că Vulturul Morții nu îndrăznește să intre în Meniza, care se găsește sub scutul lui. Iar dacă totuși ar îndrăzni să se arate pe aici, atunci ar ști el să-i vină de hac! Am început să zâmbesc, căci mă gândeam că, oare peste câteva zile tot atât de vitejește va mai vorbi burtosul primar al Menizei?

— Bravo, Ludovica - zise Rimsky, dând din cap, cu mulțumire - ai aranjat totul, mult mai bine, decât aș fi îndrăznit să nădăjduiesc!

— Sunt peste măsură de fericită, căpitane! răspunse fata, cu glasul tremurător de bucurie.

— Acum însă, s-a sfârșit cu îndeletnicirea ta de menajeră și nu va mai trebui să înduri sărutările burtosului primar, căci te voi scăpa de puțin plăcuta

slujbă pe care ți-ai luat-o la el. Să lași deschisă portița gradinii și mă voi furișa în casă, spre a scăpa Meniza, încă în noaptea aceasta, de asupritorul ei fără suflet.

Dar se părea că Ludovica nu se gândea la fel cu căpitanul său.

— Nu se poate căpitane!

— De ce nu se poate?

— Astăzi nu poți să-ți duci planul la îndeplinire, deoarece primarul tot mai veghează.

— Tot mai veghează? Dar a stins lampa!

— Da, dar numai fiindcă s-a dus în una din odăile care dau spre curte. Privește!

Rimsky se uită în sus. Fereastra, pe care Vulturul Morții o văzuse luminată, când sosi pentru prima oară la casa primarului, se luminase din nou.

— Vezi că nu s-a culcat?

— Și de ce nu se culcă? De obicei e foarte somnoros?

— Așa este, dar astăzi trebuie să fie treaz, până mai târziu!

— Ce tot spui?

— Da. Ba mi-a atras atenția chiar și mie, să nu mă culc, fiindcă îi va veni un oaspe încă în timpul nopții.

— Un oaspe? La o oră atât de târzie?

— Și mie mi s-a părut ciudat, dar pregătirile dovedesc că primarul nu minte de data aceasta.

— Despre ce pregătiri vorbești?

— Ascultă-mă și-ți voi spune totul, așa, după cum am observat eu.

— Vorbește, Ludovica, repede! o zori acum Rimsky.

— Astăzi de dimineață - începu fata să spună - a sosit un curier, pe un cal numai o apă și-l căută pe primar. Luând în mâini scrisoarea adusă de curier, Plevnic deveni galben la față, dar înfrigurarea lui nu

mai cunoștea margini, după ce citi cuprinsul scrisorii.

— Nu știi despre ce era vorba în scrisoarea aceea?

— N-am putut s-o citesc, deoarece primarul a ascuns-o în buzunarul surtucului, pe care nu l-a mai lepădat toată ziua și eu turbam de necaz, fiindcă îmi pusesem în gând să i-o șterpelesc, spre a o citi. Totuși, am putut să bănuiesc despre ce era vorba, căci îndată după aceea îmi spuse că trebuie să rămân în picioare, toată noaptea, spre a-l servi pe oaspele care va sosi. Totodată însă, îmi mai dădu și câteva sfaturi foarte interesante.

— Vorbește! Vorbește! o zorea Rimsky, care ardea de nerăbdare, de a afla cine era oaspele primarului.

— Mai întâi îmi porunci să aranjez odaia de mosafiri. După ce făcui aceasta, mă trimise la lăcătuș, să-l chem îndată până la el.

— Ce să facă lăcătușul?

— Să cerceteze toate broaștele ușilor, începând cu aceea de la poartă și sfârșind cu zăvorul de la ușa bucătăriei. Unde nu era cheie, așezară zăvoare puternice. Dar cercetările lor se îndreptară mai ales asupra odăii de mosafiri. Din ordinul primarului, lăcătușul puse o broască și un zăvor nou la ușă și cu toate că odaia oaspeților se găsește tot la etaj, meșterul puse zăbrele de fier la ferestre.

— Nu-mi pot închipui, ce scop are această prevedere neobișnuită, murmură Rimsky. Cine ar putea să fie oaspele acesta?

— Și eu m-am gândit mult la aceasta; dar toate încercările mele, de a aduce convorbirea în jurul vizitatorului rămaseră fără rezultat, deoarece primarul schimba vorba cu încăpățânare de catâr. Ba, ceea ce nu prea este în obiceiul guralivului Petru Plevnic, nici măcar din greșeală nu scăpă o vorbă, care să trădeze numele oaspelui, pe care-l aștepta.

Rimsky se pregăti de plecare.

— E târziu. Ludovica! Întoarce-te în casă și fii mai departe cu ochii în patru, la tot ceea ce se petrece aici. Mâine noapte voi veni din nou și până atunci vei afla **cine este oaspele lui Petru Plevnic și atunci… atunci vom hotărî ce trebuie să facem.**

Cu aceste cuvinte strânse mâna Ludovicăi și se îndepărtă cu pași ușori.

Fata se uită după el, până când făptura Vulturului Morții se pierdu în bezna nopții. Apoi intră și ea în casă.

Ea se furișă până în odaia sa de la etaj unde își aruncă mantia neagră de pe umeri și în urmă trecu în bucătărie, spre a-și sfârși ceea ce mai avea de făcut.

În vreme ce Ludovica stătea de vorbă cu Vulturul Morții, primarul se înapoiase în odaia sa de lucru și trăgând din pipa sa cu coadă lungă, se cufundă în pitirea actelor, care zăceau pe masa sa de scris.

Petru Plevnic era cuprins de o înfrigurare neobișnuită și la cel mai mic zgomot sărea de pe scaun, alerga la fereastră și pândea, să vadă dacă nu cumva i-a sosit mosafirul.

În cele din urmă renunță la lucru, fiindcă din pricina nervozității sale nu putea să înțeleagă nimic din ceea ce citea și trântindu-se în fotoliul de lângă cămin, pufăia zgomotos din pipă.

Gândurile la Ludovica îi dădeau și ele de lucru.

Nu mai încăpea nici o îndoială că fata aceasta îi frământa creierul mai mult decât era firesc ca o menajeră să-l preocupe pe stăpânul său. Toată ziua nu făcea altceva, decât să se gândească la ea.

Până atunci, Petru Plevnic nu avusese parte, decât numai de menajere bătrâne și urâte, deoarece la zgârcitul primar nu veneau decât acelea care nu mai erau primite nicăieri. Dar nici acestea nu rămâneau la el vreme îndelungată, fiindcă nu se puteau împăca cu felul ciudat de

a fi al primarului. Și apoi nici leafa nu era atât de mare, încât să se supună toanelor lui Plevnic.

Ludovica era cea dintâi menajeră tânără și frumoasă, care a trecut vreodată pragul casei primarului.

Petru Plevnic se simți atras față de tânăra fată din cea dintâi clipă când îi veni în casă și de aceea o primi prietenește și cu bună voință, din prima zi. Fostele lui menajere nu l-ar fi recunoscut, dacă l-ar fi văzut cu câtă drăgălășenie și prietenie se purta burtosul cu Ludovica.

Petru Plevnic acest întruchipător desăvârșit al zgârceniei, îi dăduse Ludovicăi cea mai mare dovadă pe care o putea da el despre simțămintele sale bune: nu-i părea rău de mâncarea pe care era silit să i-o dea menajerei sale.

Chiar și acum, când aștepta cu atâta înfrigurare sosirea oaspelui vestit prin curier special, el se gândea necontenit la chipul drăgălaș al Ludovicăi. Ba îi veni în minte chiar și gândul s-o ia pe Ludovica de soție și nici o clipă nu s-ar fi îndoit că fata i-ar primi propunerea cu cea mai mare însuflețire.

Și rumegând planul acesta, pentru Petru Plevnic punctul de căpetenie era că o soție nu costă așa de mult ca o menajeră.

Menajerei trebuie să-i dai leafă - se gândea el - soției nu! Și acesta era un argument atât de puternic, încât Plevnic începu să se gândească serios la căsătoria sa cu Ludovica. La urma urmelor, ar fi o pereche foarte nimerită!

Primarul se cam plictisi de atâta așteptare și se duse în bucătărie, unde Ludovica se îndeletnicea în jurul focului, pentru a putea primi oaspele cu mâncare proaspătă.

Oprindu-se în pragul bucătăriei, Petru Plevnic o măsură pe fată, cu priviri strălucitoare de bucurie, apoi se apropie de ea, în vârful degetelor.

Ludovica era atât de cufundată în îndeletnicirea sa, încât nici nu băgase de seamă sosirea stăpânului.

Cânta încet, un cântec polonez când deodată primarul se ivi lângă ea și o cuprinse de mijloc.

Ludovica țipă, speriată.

— Vai! domnule primar, cum m-ai speriat! Nici nu te-am văzut când ai intrat!

— Fără îndoială că ți-ai închipuit că Rimsky este acela, care a venit așa, pe nesimțite! zise Petru Plevnic, râzând mulțumit, de gluma pe care o făcuse.

— Zău că nici de el nu m-aș fi speriat mai tare!

— Erai tare cufundată în gânduri! Ia spune-mi și mie, la cine te gândeai?

— Dar de unde ai scos-o și pe asta, domnule primar?

— Ehei! - zise Petru Plevnic, amenințând fata în glumă, cu degetul arătător - tare mă tem eu că, tot ai pe cineva și acela îți întunecă gândurile!

— Ce naiba, domnule primar, n-ai încredere în cuvântul meu?

— Ai întârziat cam mult, mai adineauri!

— Ți-am spus că m-am dus s-o văd pe mătușă-mea care e bolnavă.

Petru Plevnic izbucni într-un hohot de râs.

— Și oare această mătușică bolnavă, nu este vreun flăcău sănătos și frumos?

— Cum puteți crede așa ceva despre mine, domnule primar? zise Ludovica, prefăcându-se că se simte jignită. V-am spus că n-am pe nimeni în lumea aceasta că nu iubesc pe nimeni și vă rog să mă credeți!

— Nici chiar pe mine? întrebă Petru Plevnic, luând o înfățișare, după cât credea el, cât mai atrăgătoare, în realitate însă foarte caraghioasă.

— A, când este vorba de domnul primar, se schimbă socoteala! - răspunse Ludovica zâmbind, deoarece înfățișarea primarului o împiedica să se mai țină serioasă.

— Pe mine mă iubești? - întrebă primarul, cu ochii strălucitori de bucurie.

— Pe domnul primar îl prețuiesc și-l stimez!

— Numai? - exclamă Petru Plevnic, plouat.

Apoi adăugă, cu voce mieroasă:

— Și dacă ai ști, Ludovica, ce dragă-mi ești!

— Într-adevăr?

— Pe Dumnezeul meu!

— Dar dacă nu te cred?

— Îți voi dovedi. Dar și tu ai putea să fii mai drăguță cu mine, căci un om mai în vârstă... ei!... ce tot vorbesc... la urma urmelor nu sunt eu tocmai atât de vârstnic... dar, cum să spun... un om mai așezat, mai copt, prețuiește mai mult, decât mulți tineri flușturatici. Apoi, nu trebuie să uiți că, eu sunt cel dintâi cetățean al Mezinei și în orașul acesta nu se întâmplă, decât ceea ce vreau eu. Toată lumea mă iubește și mă stimează... numai tu nu vrei să fii mai drăguță...

— Vai, domnule primar - zise Ludovica - dar cum poți să spui așa ceva? Nu sunt eu destul de drăguță cu d-ta? Îți fac totul după voia d-tale, nu gătesc decât mâncările care știu că-ți plac, îți pregătesc halatul de noapte, papucii, îți pun tichia pe cap, îți umplu pipa... Ce vrei să mai fac?

Orologiul sună ceasurile unsprezece.

— Ei, Ludovica - urmă Petru Plevnic - aș avea eu multe să-ți spun și... cred că nu ți-aș vorbi în zadar!

— Tare mi-e teamă că te înșeli! zise tânăra fată în sinea sa.

Deodată se auzi zăngănitul unor clopoței de sanie. Petru Plevnic sări ca un arc.

— Mi se pare că a sosit oaspele… exclamă primarul și fără a sfârși fraza, alergă în odaie, unde deschise fereastra și privi curios în dreptul porții.

În fața casei se oprise o troică în care se găsea un singur călător, învăluit până peste urechi într-o șubă îmblănită cu piei de lup. Vizitiul sărise tocmai de pe capră și voia să sune la poartă.

— Cine e acolo? strigă primarul, de la fereastră.

Călătorul din troică se ridică în picioare și întrebă și el, la rândul său:

— Am cinstea cu domnul Petru Plevnic, primarul orașului?

— Eu sunt, la ordinele dv.

— Am sosit!

— Vă deschid îndată!

Plevnic alergă iute în bucătărie și gâfâi:

— Ludovica, iute! A sosit mosafirul! Aleargă ca vântul și deschide-i poarta!

Fata lăsă baltă îndeletnicirea-i culinară și sărind câte două trei trepte deodată, alergă să deschidă cât mai iute, oaspelui misterios al primarului.

Ajungând la poartă, întrebă curioasă:

— Cine este acolo?

— Oaspele primarului! răspunse o voce adâncă, bărbătească.

Ludovica deschise poarta și îndată, după intrarea străinului, o închise din nou.

Ea se uită curioasă la mosafir, dar nu-i putea zări chipul, deoarece gulerul de blană al șubei era ridicat și căciula vârâtă până peste ochi aproape.

Străinul se opri o clipă, așteptă până când fata încuie poarta și numai pe urmă porni mai departe, pe drumul arătat de Ludovica.

La lumina lămpii de pe coridor, misteriosul oaspe văzu chipul Ludovicăi și se înclină curtenitor în fața ei.

— Iertați-mă, jupâniță, că jos, în întuneric nu v-am putut observa îndeajuns, spre a-mi da seama cine sunteți. Fără îndoială, fiica domnului primar[1]?

— Nu, numai menajera lui - răspunse fata, la întrebarea străinului, din care nu putu vedea altceva, decât doi ochi negri, strălucitori.

— A primit domnul primar înștiințarea mea?

— A primit-o!

Între timp ajunseră înaintea ușii odăii de lucru a lui Petru Plevnic, care auzind pașii celor doi o deschise și se grăbi în întâmpinarea oaspelui său.

— Fiți binevenit în casa mea! - zise primarul, înclinându-se respectuos.

Străinul strânse cu căldură mâna lui Petru Plev sa

— Te rog să mă **ierți, domnule primar, că-ți tulbur liniștea în toiul nopții, dar programul călătorie n-a fost întocmit de mine, ci de aceia, care îmi poruncesc și mie. La drept vorbind, nici pentru mine nu este prea plăcută această călătorie de noapte. Credeam că a sosit primăvara. Prin șesul Rusiei nu este decât soare și flori. Aici, printre munți, de două zile a început să ningă din nou, ca în toiul iernii.**

— Vremea este foarte capricioasă! - zise Petru Plevnic și în vreme ce-și pofti mosafirul în odaie îi dădu Ludovicăi instrucțiunile necesare.

— Ludovica, fierbe ceaiul și frige carnea iute, căci oaspele nostru trebuie să fie flămânzit de când este pe drum!

Ludovica făcu stânga împrejur și dispăru în bucătărie. Dar ușa n-o închise în urma sa și în clipa

în care auzi închizându-se ușa camerei de lucru a primarului, se furișă încet pe coridor și lipindu-și urechea de gaura cheii, ascultă să audă ce se vorbește înăuntru, spre a-i putea comunica Vulturului Morții, amănunte despre persoana misteriosului străin.

Ajuns în odaia de lucru, oaspele își scoase căciula din cap și-și dezbrăcă șuba cu blană de lup.

Înaintea primarului se ivi un bărbat tânăr, ca de vreo treizeci și cinci de ani, chipeș și voinic, aproape cu două capete mai înalt decât primarul.

În mână avea o casetă de fier, pe care o așeză pe masă, cu multă băgare de seamă și de pe care nu-și luă ochii nici o clipă, nici după aceea. Pe semne că ea cuprindea acte sau valori foarte însemnate.

Petru Plevnic îl rugă să ia loc, dar străinul nu șezu ci-i adresă următoarea întrebare:

— Mai înainte de a lua loc în casa d-tale domnule primar – zise el în șoaptă, - aș vrea să știu dacă mă pot simți în deplină siguranță sub acoperișul d-tale?

Petru Plevnic se înclină:

— Ca și în palatul țarului!

— Cine mai locuiește în casă?

— Afară de mine, nimeni. Sunt văduv de treizeci de ani și m-am obișnuit cu burlăcia.

— Și menajera?

— Puteți avea toată încrederea în ea!

— Ești sigur de ceea ce spui?

— Îmi bag mâna în foc!

— Prin urmare, d-ta ești răspunzător de siguranța mea și a obiectelor care se găsesc asupra mea?

— Neapărat!

Străinul îi întinse mâna.

— Atunci, domnule Plevnic, te salut, ca pe omul de încredere al guvernului.

Strângerea aceasta de mână, care avea rostul de a însemna o distincție pentru primar, îl impresionă atât de mult pe Petru Plevnic, încât omul începu să tremure de emoție.

— Î**mi dați voie să vă pun și eu o întrebare? zise el, adresându-se umil în spre musafirul său.**

— Te rog! răspunse curtenitor străinul, care din clipa, în care se așezase pe scaun, nu-și mai luase mâna de pe caseta de fier.

— V-aș ruga să-mi spuneți - zise Petru Plevnic în ce chip trebuie să mă adresez dv.? În porunca pe care mi-a adus-o curierul azi dimineață, de la guvernatorul din Angorov, nu se pomenește de nici un nume și de aceea, nici acum nu știu, pe cine am cinstea să găzduiesc în umila mea locuință.

Străinul zâmbi.

— Ai dreptate, domnule primar!

Cu aceste cuvinte își vârî mâna în buzunarul dinnăuntru al surtucului și scoase de acolo un document, pe care-l așează sub ochii lui Petru Plevnic.

— Citește, domnule primar!

Petru Plevnic se cufundă curios în citirea acestui document, în josul căruia se găsea propria iscălitură a țarului, stăpânul tuturor rușilor.

Uimirea primarului fu atât de nemărginită, încât rămase cu gura căscată și se uită năuc când la document când la străinul, care ședea în fața lui, zâmbind.

— Porunca **țarului, bâigui primarul în cele din urmă.**

Străinul îndoi documentul și-l ascunse din nou în buzunarul surtucului. Petru Plevnic se uită la musafirul său și-i zise, cu cel mai desăvârșit respect:

— Te rog să mă ierți, stăpâne, dacă nu te-am primit cu stima ce ți se cuvine. Dar casa mea n-a mai avut până astăzi, un oaspe atât de distins!

Străinul continuă să zâmbească.

— De care oaspe distins vorbești, domnule primar[1]? Nici eu nu sunt altceva, decât tot un om, ca și d-ta.

— Nu, nu! - zise Petru Plevnic, buimăcit. Acela care călătorește cu propria iscălitură a țarului, nu poate fi decât un mare duce.

Străinul râse cu poftă.

— Ei, tocmai mare duce, nu, ci doar căpitanul de gardă Vladimir Korsakoff, curierul țarului...

— Curierul țarului!... repetă Petru Plevnic, primarul Menizei, ca și când ar fi zis «Împăratul Japoniei», sau «Șahul Persiei».

Dar Petru Plevnic știa ce însemnătate avea titulatura aceasta în Rusia și de aceea se purta cu atâta respect, cu atâta umilință, față de oaspele său. Nimeni pe lume nu se putea făli, să fi fost primit cu atâta stimă și considerație de primarul Manizei, ca Vladimir Korsakoff.

Pe vremea aceea nu existau trenuri și în consecință nici poșta nu funcționa în chip regulat, ca în zilele

noastre. Comunicația se făcea cu diligențele, care duceau și scrisorile și pachetele. Dar diligențele nu erau sigure niciodată, fiindcă bandele de tâlhari, care cutreierau țara aveau o deosebită slăbiciune pentru ele, atacându-le necontenit și ușurând pe călători și poștași de tot ceea ce aveau asupra lor.

De aceea poruncile țarului erau trimise întotdeauna cu ofițerii cei mai buni și mai încercați ai regimentului de gardă și acești ofițeri se numeau «curierii țarului». Firește că acești curieri ai țarului erau primiți cu cea mai mare stimă, peste tot locul, pe unde treceau. În localitățile mai mari ei erau găzduiți chiar de guvernatori, în cele mai mici, de primari, și unii și alții fiind obligați să le vină în ajutor și să le înlesnească de a-și duce însărcinarea la îndeplinire, cât mai bine și mai sigur.

— Și unde vă duceți domnule căpitan? întrebă Petru Plevnic, după ce-și mai reveni puțin din aiureală.

Curierul țarului răspunse liniștit:

— Ținta călătoriei mele este Varșovia, unde mă duc cu instrucțiunile verbale ale Majestății Sale Țarului, pentru contele Gorciacov, guvernatorul orașului. Totodată îi voi preda contelui Gorciacov și această casetă, care cuprinde darul Majestății Sale.

De-abia acum zări Petru Plevnic caseta de fier pe care degetele curierului băteau toba, nervos.

— Așa dar, caseta aceasta este pentru contele Gorciacov! După cât știu eu, guvernatorul Varșoviei este foarte bine văzut la curtea din Petrograd?

Căpitanul Vladimir Korsakoff dădu din cap.

Ludovica aflase îndeajuns. Încet, fără a face nici cel mai mic zgomot, care ar fi putut s-o trădeze, ea se furișă din dreptul ușii și alergă în bucătărie, spre a pregăti cele trebuincioase cinei, pentru ca

întârzierea să nu stârnească bănuiala primarului, sau poate a curierului, care părea atât de prevăzător.

În timpul acesta, primarul urmă conversația începută cu curierul țarului. Acesta fiind cel dintâi prilej care i se ivise lui Petru Plevnic, de a sta de vorbă cu persoane atât de suspuse, primarul Manizei începu să se intereseze, cu curiozitate de femeie bătrână, de tot ceea ce credea că-l va putea iniția în tainele vieții de curte.

— Nu-i așa, domnule căpitan de gardă că dv. faceți serviciul la regimentul de curieri ai țarului?

— Nu - răspunse Korsakoff, zâmbind - eu sunt ofițer de gardă și-mi îndeplinesc serviciul veșnic pe lângă persoana țarului. Dacă de data aceasta mi s-a dat o însărcinare de curier, se datorește numai împrejurării că este vorba de o însărcinare nespus de însemnată, foarte delicată și care necesită un curaj deosebit.

— Dacă v-ați luat o însărcinare atât de primejdioasă, de ce nu călătoriți cu o sanie de la curte și cu escortă de cazaci?

— O sanie de la curte n-ar putea decât să-mi strice. Călătorind cu ea, toată lumea ar ști cine sunt, ori eu trebuie să mă feresc tocmai de aceasta. Din aceeași pricină nu iau cu mine nici escortă de cazaci. Totuși, guvernatorul din Garadnow a hotărât să-mi dea un detașament de cazaci, care să mă însoțească o bucată de drum.

— În ținutul acesta nu vă pândește nicio primejdie - zise Petru Plevnic. Sub ocrotirea mea liniștea și pacea Menizei nu este tulburată de nimeni și niciunul din cetățenii orașului nu se poate plânge că a căzut jertfă vreunei spargeri sau tâlhării!

— Trebuie să-ți mărturisesc că declarația aceasta mă surprinde foarte mult - răspunse Vladimir Korsakoff - fiindcă, după câte mi s-au spus, Stanislau

Rimsky, temutul căpitan de bandiți, care este cunoscut sub numele de Vulturul Morții, s-ar îndeletnici tocmai prin împrejurimile acestea!

Petru Plevnic ridică din umeri disprețuitor.

— Nu îndrăznește Rimsky să-și pună piciorul în Meniza, deoarece cunoaște puterea pandurilor mei bine instruiți și știe că, n-ar mai scăpa viu, din mâinile lor! De altfel, el se mulțumește să prade satele din jurul graniței poloneze, hoinărind între Rudin și Chișinău. Cred însă că nu este departe ziua în care vom auzi că și capul lui a căzut în lațul spânzurătorii!

— Ai dreptate domnule primar! Chiar dacă acest cutezător bandit a izbutit să fugă din Varșovia, aici i se va înfunda!... În orice caz, împrejurarea că Vulturul Morții n-a îndrăznit să se avânte și în Meniza, pune într-o lumină foarte frumoasă puterea d-tale de organizare...

Petru Plevnic se înclină adânc în fața acestui compliment și se gândi că Vladimir Korsakoff va vorbi despre puterea lui de organizare și la locul în drept; ori, în cazul acesta nu mai încăpea nicio îndoială că va fi decorat de țar.

Ce fericire ar însemna o decorație pentru el!

Korsakoff urmă convorbirea începută:

— În orice caz, pare foarte ciudat că, până acum nu s-a putut pune mâna pe Vulturul Morții și tovarășii săi de tâlhării! Sunt încredințat că dacă mi s-ar da un detașament de cazaci, aș pune mâna pe el, în răstimp de câteva zile.

— A fost urmărit de nenumărate ori - răspunse primarul Menizei. Ba contele Gorciacov a trimis după el un regiment întreg. L-au și încolțit ostașii, dar a fost cu neputință să se dea peste ascunzătoarea lui. În cele din urmă, o femeie, căreia bandiții i-au tăiat părul și au legat-o goală de un pom, a dezvăluit că

ascunzătoarea mult căutată se găsește în pădurea de la Zlepitnak. În urma acestei știri, regimentul încercui pădurea, scotocind fiecare scorbură, fiecare văgăună ce i se ivi în cale. În felul acesta cazacii au și dat peste o peșteră alcătuită din mai multe părți, unde s-au găsit urmele bandiților. Dar tâlharii au prins de veste pe semne și au spălat putina la timp, așa că ostașii n-au mai găsit decât urmele bandiților în peșteră. De atunci au dispărut și nimeni nu știe, unde sunt…

În clipa aceea se deschise ușa și Ludovica intră, aducând ceaiul, care împrăștie un miros puternic de rom. După ceai, ea mai aduse și carnea de purcel proaspăt friptă, pe care o gătise la repezeală, după ce ascultase o bună parte din convorbirea primarului cu oaspele său.

Vladimir Korsakoff urmărea cu priviri calde fiecare mișcare a fetei și lucrul acesta nu-i scăpă lui Petru Plevnic, în inima căruia încolți gelozia.

Până atunci era foarte încântat de oaspele său; dar când zări privirile înflăcărate ale căpitanului gardă, se gândi:

— Cine dracul l-a mai adus aici pe acest **curier al țarului.**

Vladimir Korsakoff, care n-o zărise pe Ludovica decât numai în semi-întunericul coridorului, de-abia acum observă ce chip drăgălaș și trup ispititor avea fata. La rândul său, observă și Ludovica, privirile pline de înțeles ale căpitanului și răspunse zâmbind.

Atât îi mai trebuia lui Petru Plevnic. O lovitură de pumnal în inimă și cu acest zâmbet al Ludovicăi, erau tot una pentru el.

În vreme ce fata așeză ceașca cu ceai în fața căpitanului, acesta îi mângâie mâna, cu o mișcare foarte iute, aproape de neobservat. Dar ochilor lui

Petru Plevnic nu le scăpă nici chiar această mișcare fulgerătoare.

Șarpele geloziei încolăcise sufletul burtosului, care nu știa ce să facă, spre a îndepărta fata din odaie.

— Ludovica - zise el, în cele din urmă - cred că-ți vei găsi ceva de lucru prin bucătărie! Vezi de fă o plăcintă, să ne primim oaspele după cum se cuvine.

Ludovica se îndepărtă ascultătoare și în vreme ce se îndrepta spre ușă, Vladimir Korsakoff o urmări cu privirile lui aprinse. Cu toate că Petru Plevnic îi pândea fiecare mișcare, totuși ea izbuti să-i mai arunce o ocheadă căpitanului.

Bietul primar nu răsuflă ușurat, decât numai când văzu ușa închizându-se în urma ei.

— Vorbeam despre Vulturul Morții - reluă căpitanul de gardă. Așa dar după părerea d-tale nu trebuie să mă tem că voi fi vizitat de căpetenia bandiților?

— În privința aceasta puteți fi liniștit. De altfel, în urma poruncii primite astăzi de dimineață, am întărit toate broaștele și zăvoarele de la uși, așa că în clipa de față casa mea este o adevărată cetățuie, în care nu se poate pătrunde fără învoirea mea. Și mai ales odaia dv. este în afară de orice primejdie. Afară de broască, ușa mai are două reteveie groase de fier, iar fereastra e zăbrelită, cu toate că se află la etaj.

— Nici nu l-aș sfătui pe nimeni, să intre în odaia mea! zise Vladimir Korsakoff, amenințător. Nechematul vizitator ar fi primit cu arme, care nu dau greș nicicând! Este de datoria mea să apăr caseta, până la cea din urmă suflare!

— Atât de mare este valoarea cuprinsului ei? întrebă Petru Plevnic, curios.

— Neobișnuit de mare! răspunse curierul țarului. Și tocmai din această pricină am primit propunerea guvernatorului din Garadnow.

— Ce v-a propus guvernatorul?

— Ca din Meniza și până când voi ajunge în ținuturi mai sigure, să fiu însoțit de un detașament de cazaci, deoarece se pare că în timpul din urmă Vulturul Morții și-a așezat cartierul general al isprăvilor sale prin regiunea aceasta.

— Măsura nu poate să strice! Și cazacii care vă vor însoți vor fi din Meniza!

— Nu. Orașul d-tale nu poate să se lipsească de cazacii săi, fără riscuri. Guvernatorul din Garadnow îmi trimite, poimâine dimineața, o trupă de douăzeci de cazaci, în tovărășia cărora îmi voi urma drumul.

— Atunci - zise Petru Plevnic - și mâine voi avea cinstea să vă numesc oaspele meu?

— Da, trebuie să rămân aici - răspunse căpitanul de gardă - deoarece detașamentul de cazaci nu va sosi decât în cursul zilei de mâine.

— Îmi pare foarte bine - zise primarul, cu un zâmbet silit - că domnul căpitan mai rămâne o zi în Meniza!

În ascuns însă, se gândea tocmai pe dos. Din clipa, în care zărise privirile pline de înțeles pe care curierul țarului le schimbase cu Ludovica, de-abia aștepta să-l vadă plecat. Și ceea ce-l neliniștea mai ales era faptul că Ludovica găsise de cuviință să răspundă la aceste priviri.

— Nu face nimic! se gândi burtosul. Voi fi cu ochii în patru! Oare la Petrograd n-are destule prilejuri de aventuri, de ce nu se astâmpără nici măcar la Meniza.

Peste câtva timp Ludovica intră în odaie din nou, aducând plăcinta fierbinte, din care cei doi bărbați se ospătară cu poftă.

— Plăcinta aceasta este tot atât de bună - zise Vladimir Korsakoff - după cât de frumoasă este aceea care a făcut-o.

Ludovica zâmbi. Petru Plevnic se făcu alb ca varul și-și frământă creierul din nou, spre a găsi o pricină de a o trimite din odaie.

— Ludovica - zise el - coboară până în pivniță și mai adu câteva sticle cu vin, căci după cât văd, n-o să ne ajungă ce avem aici.

— Bine domnule primar, dar cine să bea atâta vin, când aci mai sunt trei sticle neîncepute? se amestecă Vladimir Korsakoff.

— Nu vă împotriviți, domnule căpitan - răspunse Petru Plevnic, cu un zâmbet forțat - mi-e teamă că, după ce veți gusta din vinul acesta, va trebui ca

Ludovica să mai coboare în pivniță și a treia oară!… Du-te Ludovica!

Și fata părăsi odaia din nou, ascultătoare.

Dar nu trecură nici cinci minute și Ludovica se și înapoie cu trei sticle, spre marea bucurie a căpitanului de gardă, care-i întinse paharul golit:

— Toarnă-mi un pahar, frumoasă jupâniță!

Și în vreme ce Ludovica turna vinul auriu, Vladimir Korsakoff o măsură din creștet până-n tălpi, cu privirile sale înflăcărate.

După cât se părea, singura grijă a fetei era să nu verse nici o singură picătură din nectar, alături de pahar; în realitate însă, ea își dădea seama prea bine că ofițerul o sorbea din ochi și hotărî să-l înflăcăreze și mai mult deoarece în chipul acesta putea să fie și mai folositoare Vulturului Morții. Cine știe ce secrete importante duce cu sine curierul țarului, secrete, pe care nu va întârzia să i le dezvăluie și ei, dacă va izbuti să-l prindă în mrejele sale.

Ea cunoștea îndeajuns de bine nemărginita ură ce fierbe în sufletul lui Stanislau Rimsky, împotriva asupritorilor Poloniei și ca poloneză, Ludovica simțea la fel cu Vulturul Morții. Ascultând prin gaura cheii, ea aflase că acest curier ducea porunci de foarte mare însemnătate guvernatorului Varșoviei, așa că, aflarea acestor porunci secrete, nu putea decât să folosească Poloniei, și gândul de a afla taina curierului țarului cu orice preț, se aprinse în mintea Ludovicăi, cu tăria unei hotărâri vrednică de admirat.

Umplu paharele din nou și în vreme ce turna vinul în cupa căpitanului, se uită la el, cu priviri surâzătoare.

Petru Plevnic se frământă pe scaun, se uita amărât la fată și în cele din urmă, izbucni, pe neașteptate:

— Ludovica, cercetează toate ușile și vezi, dacă sunt bine încuiate. După aceea du-te în bucătărie, fă rânduială

pe acolo și așteaptă până când te voi chema. Se poate să mai avem nevoie de tine.

Ludovica părăsi odaia, iar Petru Plevnic, pentru a nu-i da răgaz oaspelui său de a se gândi că o trimisese pe fata anume din casă, ridică paharul și zise:

— Trăiască bunul și iubitul nostru stăpân, Maiestatea Sa, Țarul tuturor rușilor!

Vladimir Korsakoff se sculă de pe scaun și ridicând paharul, repetă și el:

— Trăiască Țarul!

— Și întotdeauna să aibă parte numai de ostași așa de credincioși ca dv. domnule căpitan Vladimir Korsakoff!

Gazda și mosafirul mai goliră un pahar, apoi altul și iarăși altul.

Amândoi erau obișnuiți cu băutura și sticlele se goleau văzând cu ochii. Ludovica făcuse bine că mai aduse câteva sticle, deoarece vinul se irosea, de parcă buteliile ar fi fost găurite.

În mijlocul acestei beții, care se încinse în doi, Petru Plevnic uită deodată de stima ne care o datora oaspelui său și se adresă lui Vladimir Korsakoff cu o intonație foarte puțin curtenitoare:

— La dracu, **Vladimir Korsakoff, ce tot îți ții mâna pe caseta aceea? Găsesc prevederea d-tale** exagerată și **jignitoare! Oare ți-e teamă să nu te fur eu?**

— Vai, nici prin minte nu-mi trece…

— Atunci te temi, **pe semne, că Vulturul Morții să nu se furișeze în odaie, ca o nălucă nevăzută și să-ți șterpelească prețioasa casetă, într-o clipă de neatenție!**

— Ți-am spus că, nici de Vulturul Morții nu mă tem. Dar văd că ai dreptate, precauția mea e cam exagerată. Fiindcă, chiar dacă, ferească Dumnezeu, caseta ar cădea în mâini străine, totuși, hoțul nu s-ar

alege cu nimic, de pe urma furtului, deoarece hârtiile și documentele care se găsesc înăuntru sunt scrise cu un cifru secret și nu le-ar putea citi, decât numai acela, care ar avea cheia ascunsă a acestui scris.

Petru Plevnic înghițise cam multe pahare cu vin, așa că acum își îngăduia o intimitate tot mai mare, față de curierul țarului.

Așa de pildă, el nu se sfii să-l lovească pe căpitan pe umăr și să zică:

— Pe mine vrei să mă legi la gard, **Vladimir Korsakoff? Crezi într-adevăr că sunt tocmai atât de nătărău, încât să primesc ca bun, tot ce-mi îndrugi aici?**

Căpitanul de gardă se uită uimit la primarul, care își îngăduise într-adevăr, prea multe.

— Îți spun sincer... domnule primar... că nu prea înțeleg ce vrei să spui?

— Ce vreau **să spun, repetă Petru Plevnic, râzând atât de zgomotos, de răsunară ferestrele. Numai atâta că în caseta aceea nu se găsesc porunci scrise cu cheie tainică.**

Vladimir Korsakoff păli.

— Dar ce anume? întrebă el cu înfrigurare.

— Obiecte prețioase, sau bani.

— Și din ce deduci aceasta, domnule Petru Plevnic?

— Nu este obiceiul de a duce documente în **caseta de fier! - răspunse primarul.**

Vladimir Korsakoff începu să râdă:

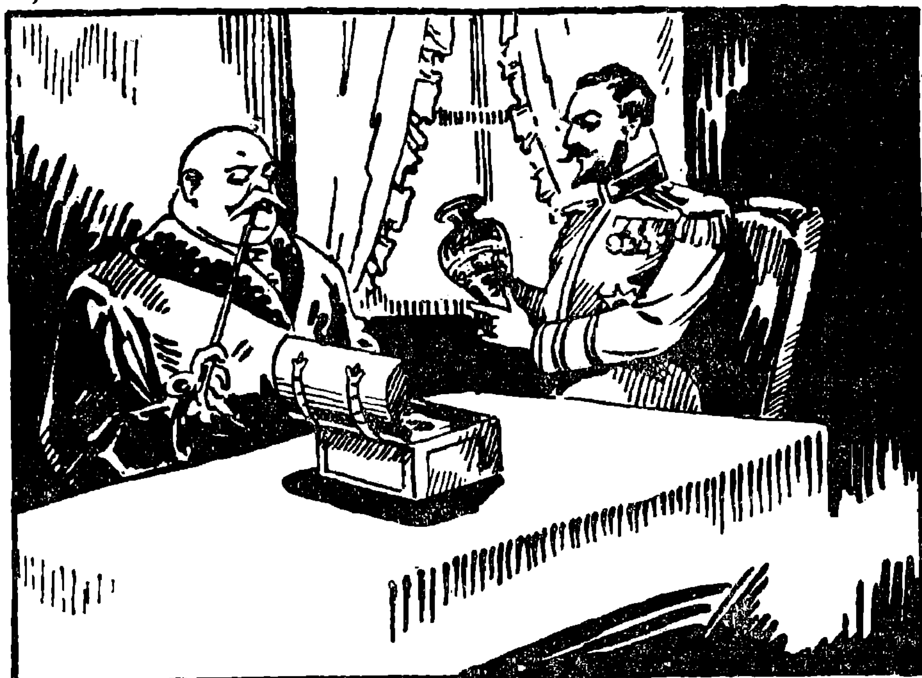
— **Petre Plevnic, ești vrednic de slujba impunătoare, pe care o ocupi în Meniza, fiindcă ești deștept și viclean. Văd că știi să te gândești, ori aceasta este o raritate în Rusia, la oamenii care ocupă slujbe atât de înalte ca d-ta. Ai dreptate, bănuiala d-tale este îndreptățită. Și fiindcă, mai înainte de a pleca din Petrograd, mi s-a atras atenția în mod deosebit, asupra credinței cu care slujești guvernul, Îți voi arăta.**

— Îmi arăți?

Fără a mai răspunde vreun cuvânt, Vladimir Korsakoff scoase o mică cheie din buzunar și deschise caseta.

Ochii lui Petru Plevnic se întoarseră aproape pe dos de curiozitate, când căpitanul de gardă ridică încet capacul casetei.

Încă o mișcare și în fața privirilor înmărmurite ale primarului Menizei se ivi o cupă de aur curat, lucrată de o mână de maestru și bătută cu nenumărate pietre prețioase.

Petru Plevnic nu mai văzuse niciodată în viața lui, un obiect atât de frumos lucrat și de un preț atât de mare, de aceea, după ce-și mai reveni în fire puțin, își făcu semnul crucii și mormăi:

— Numele Domnului fie binecuvântat!

Pe cupa aceasta de aur străluceau diamante de mărimea boabelor de fasole, rubine înfocate,

smaralde verzi, ca mânia, opale cu fețe ca oțelul care, împreună cu lucrătura nobilului metal, alcătuiau o adevărată comoară. Strălucirea giuvaerului mărise lumina din odaie.

Petru Plevnic uitase să mai tragă din pipă și rămase năuc, uitându-se încremenit la frumusețea din fața ochilor săi. De-abia într-un târziu își recapătă graiul.

— Vladimir Korsakoff și cui îi duci acest dar de o frumusețe atât de neobișnuită? Cine va fi fericitul, care se va putea făli de a fi proprietarul acestei comori?

Căpitanul de gardă se gândi o clipă, apoi răspunse:

— Este darul țarului, pentru contele Gorciacov, guvernatorul Varșoviei!

— Și pentru ce îl cinstește țarul pe contele Gorciacov, cu un dar atât de frumos și de neprețuit? întrebă primarul Menizei, cu curiozitate de babă.

— O mică distincție pentru subjugarea Poloniei! De când contele Gorciacov a fost numit guvernatorul Varșoviei, Polonia se zbate din ce în ce mai neputincioasă, sub jugul rusesc. Contele Gorciacov nu cunoaște gluma, orice încercare de revoltă, el o înăbușă în fașă și-și merită pe deplin poreclele de Călău al Varșoviei și Vampirul Poloniei. Apoi, contele Gorciacov mai este și omul care are grijă ca minele de plumb din Siberia să nu ducă lipsă de mână de lucru. El trimite acolo cu sutele, pe aceia care îndrăznesc să se împotrivească stăpânirii rusești.

— Așa și trebuie! - întări Petru Plevnic, cu multă importanță.

— Nu sunt decât câteva săptămâni, de când a sosit vestea la Petrograd, despre noua și însemnata captură care a făcu-o contele Gorciacov - își urmă Vladimir Korsakoff povestirea. El a prins ițele unei noi și puternice organizații revoluționare, căreia a

izbutit să-i smulgă arma cea mai importantă. Prin această faptă, contele Gorciacov a distrus partidul național polonez. Căpetenia conjuraților era prințul Adam Poniatowsky, care se înapoiase la Varșovia de foarte scurtă vreme. În zadar s-au trudit prietenii sus puși ai prințului să-i ușureze vina, în zadar au intervenit mamele cele mai ilustre, Gorciacov s-a dovedit a fi neînduplecat și l-a trimis și pe prinț în Siberia... Cupa, pe care o vezi înaintea d-tale, este răsplata țarului pentru această captură importantă.

Petru Plevnic oftă adânc.

— Ehei! Dacă aș putea să săvârșesc și eu asemenea ispravă!

Pentru însărcinarea aceasta vrednică de invidiat, dar în același timp și foarte primejdioasă, de a duce darul țarului și a-i comunica guvernatorului noile îndrumări ale Majestății Sale, am fost ales eu. Firește că sunt fericit de a fi distins cu această însărcinare, dar mărturisesc că am simțit oarecare temere și am puțin mai înainte de a primi.

— Recunosc și eu, Vladimir Korsakoff, că situația d-tale nu este de invidiat! exclamă primarul Manizei, clătinând din cap.

— Drept să-ți spun și mie mi-ar părea grozav de bine, să mă văd la Varșovia, înaintea guvernatorului, după ce i-am predat darul țarului!

— Să nădăjduim că dorința aceasta ți se va în deplini cât mai iute, mai ales că nu mai ești departe de ținta călătoriei.

— Este adevărat că față de calea străbătută până acum, drumul ce-l mai am de făcut este aproape neînsemnat, dar acest drum neînsemnat este mult mai primejdios, decât călătoria mea de la Petrograd și până la Meniza.

Petru Plevnic dădu din cap, întărind spusele căpitanului.

— Te înțeleg prea bine, domnule căpitan! Nici eu n-aș avea nici zi, nici noapte, dacă mi s-ar fi încredințat o comoară atât de neprețuită.

Curierul țarului așeză cupa din nou în caseta vătuită, apoi, după ce o încuie, vârî cheia în buzunar.

— Cred că, este de prisos să-ți atrag atenția că, tot ceea ce ai văzut și auzit, trebuie să rămână taina d-tale cea mai sfântă - zise el. Ferească Dumnezeu să afle cineva, ce comoară duc cu mine! Nu-ți mai spun, ce ar însemna aceasta, dacă Vulturul Morții ar prinde de veste...

Ludovica, ascunsă în dosul ușii, dădu din cap, râzând.

— Nu te teme - se gândi ea. Rimsky va afla despre cuprinsul casetei, mai iute, decât ai crede tu că este cu putință!

Apoi, socotind că nu mai era nevoie să stea la pândă, se înapoie în bucătărie.

De altfel era și timpul, căci peste câteva minute auzi glasul răgușit de băutură al lui Petru Plevnic, care strigă:

— Ludovica!

Fata alergă în odaie și privirile ei se întâlniră cu ale căpitanului de gardă, chiar în clipa când păși pragul.

— Ce doriți, domnule primar? întrebă ea adresându-se lui Plevnic.

— Distinsul nostru oaspe și-a exprimat dorința de a merge să se odihnească.

Ludovica se închină, iar Vladimir Korsakoff se pregăti de plecare. Îi întinse mâna primarului și-și urară noapte bună.

După aceea, curierul țarului își luă caseta și porni în urma Ludovicăi.

De îndată ce ajunseră pe coridor și scăpară de privirile geloase ale primarului, căpitanul nu se mai

putu stăpâni și cu o mișcare bruscă, o strânse pe Ludovica la pieptul său și o sărută cu patimă.

— Pe Dumnezeul meu - exclamă ofițerul de gardă, vădit mulțumit - dacă nu-mi placi mai mult, decât toate femeile pudrate și sulemenite, de la Petrograd!

Și pe semne, spre a-și întări spusele, Vladimir Korsakoff o mai sărută odată.

Ludovica nu se împotrivi prea mult, ci începu să râdă, ca și când ar fi luat în glumă, toată purtarea ofițerului.

— Aceasta este odaia dv. - zise ea, deschizând o ușă, înaintea lui Vladimir Korsakoff.

Căpitanul de gardă îi mai zâmbi odată.

— Noapte bună, Ludovica mea! Mâine ne vom revedea, iar când mă voi întoarce de la Varșovia, te duc cu mine, la Petrograd. Vrei?

Ludovica își împreună mâinile, prefăcându-se că, nu-i vine să creadă în atâta fericire.

— Oare vorbești serios?

— Eu am obiceiul de a mă ține, de cuvânt! Dacă ți-am făgăduit, să știi că așa se va și întâmpla. Și acum, noapte bună, draga mea!

Ușa se închise în urma lui și Ludovica auzi cum căpitanul trase zăvorul.

După aceea, porni și ea, triumfătoare, să se odihnească, după ziua aceasta, plină de peripeții.

Vladimir Korsakoff nu se hotărî să se culce, decât numai după ce se încredință că nicio primejdie nu-l pândește în odaia care fusese rezervată pe seama sa. Se uită în dulap, sub pat, să vadă dacă nu cumva s-a ascuns cineva pe acolo; apoi cercetă zăbrelele de fier de la fereastră și zăvorul de la ușă. Văzând că totul era în bună regulă, se trânti în pat.

De casetă însă, nu se despărți nici chiar acum, ci o așeză lângă sine, în pat, ca pe o iubită, iar pe măsuța

de noapte își pregăti pistolul încărcat, spre a-l avea la îndemână, în cazul când tot s-ar găsi cineva, care să-l atace în timpul nopții.

Dar îngrijorarea lui nu ținu decât numai până când apucă să-și lase capul pe pernă. De îndată ce simți sub căpătâi perna umplută cu fulgi moi, somnul îl cuprinse pe loc, ceea ce nici nu este de mirat, dacă ne gândim la marea cantitate de vin, pe care o băuse în tovărășia primarului.

Când se deșteptă, soarele se ivise pe cer, de mult.

Se spălă în grabă și apoi ieși pe coridor, în mână cu nedespărțita lui casetă. Aici se întâlni cu Ludovica.

— Ei, draga mea, cum ai dormit astă noapte?

Ludovica zâmbi cu viclenie.

— Ce să-ți spun, nu prea am închis ochii!

— Dar de ce?

Ludovica își coborî privirile în pământ.

— Pentru ce nu mi răspunzi?

— Mi-e rușine!

— Rușine? Ce copilărie! Hai, spune și încă acum, îndată!

— Fiindcă mereu te vedeam înaintea ochilor!

Lui Vladimir Korsakoff îi plăcu această declarație de dragoste și drept recunoștință, o sărută din nou. Fata se prefăcu, ca și când sărutarea aceasta ar fi însemnat pentru ea, cea mai mare fericire, pe care ar fi putut să-și dorească în lumea aceasta.

— Mică mea Ludovica - îi șopti ofițerul de gardă, la ureche - vrei să te duc cu mine?

— Vai, domnule căpitan - răspunse ea - cât aș fi de fericită, dacă aș putea părăsi cât mai neîntârziat casa aceasta unde viața este pentru mine un adevărat chin!

— Ce rău îmi pare că trebuie să suferi! Nu-ți dă pace bătrânul, nu-i așa?

— Așa este domnule căpitan! Și gândeșt-te că sunt singură singurică, numai cu el. N-am pe nimeni, cine ar putea să mă ajute.

— Cum se poate? N-ai chiar pe nimeni?

— Numai pe Grigore, fratele meu mai mare. Dar ce poate să facă el, împotriva puternicului primar, care l-ar alunga din oraș, de îndată ce ar îndrăzni să-i spună ceva?

Căpitanului Vladimir Korsakoff fata îi plăcea din ce în ce mai mult. **Mai ales acum, când o podidiră lacrimile și când părea și mai frumoasă decât înainte. Și se gândi cât de plăcută i-ar fi viața, dacă ar duce-o cu el la Petrograd. Îmbrăcată frumos, Ludovica ar putea să se ia la întrecere, cu oricare doamnă distinsă din capitala împărăției rusești. De aceea, îi făcu din nou propunerea din ajun.**

— Ludovica, te-ai gândit bine? Ai veni cu mine?

— Oricând vrei d-ta.

Cuvintele acestea îl înflăcărară și mai mult pe căpitanul de gardă. Era mai mult decât fericit, văzând că femeile nu-i pot rezista.

— Vai, domnule căpitan cât ești de nemilos cu mine! - zise fata, văzând că Vladimir Korsakoff nu-i răspunde nimic.

Privirile lui mângâiau mute chipul Ludovicăi, în ochii căreia se iviseră lacrimile.

— De ce? întrebă acesta.

— De ce trezești în sufletul meu speranțe care nu se vor îndeplini niciodată? Crezi oare că nu-mi dau seama că nu faci altceva decât să te joci cu mine?

— Cum te poți gândi la așa ceva, Ludovica?

— Știu, simt că va veni sania și te va duce, iar eu voi rămâne și pe mai departe aci, sub acoperișul acesta trist, singură cu soarta-mi neîndurătoare!

— Nu vorbi astfel! De ce nu ți s-ar îndeplini dorința?

— Nu pot avea încredere!

— Ascultă-mă! Mâine dimineață voi porni mai departe. Ești îndeajuns de deșteaptă spre a născoci vreun motiv oarecare, pentru a putea pleca de acasă și a veni după mine. Te voi aștepta cu sania, în dreptul pădurii.

— Să fie adevărat? exclamă fata, cu o fericire nespusă în priviri.

— Îți făgăduiesc solemn că, mă voi ține de cuvânt!

Ludovica era în culmea fericirii, văzând că planul îndrăzneț, pe care-l făurise în noaptea acea, începea să se realizeze.

Dar se stăpâni, spre a nu se trăda și urmă de a și juca rolul început.

— Dar ce va zice primarul? întrebă ea, speriată.

— Poți fi fără teamă! o liniști curierul țarului. Nu se va amesteca el în chestiunea aceasta!

— Te înșeli! El este puternic. Țăranii de prin împrejurimi tremură înaintea lui. Mi-e teamă că-și va trimite zbirii să mă urmărească.

— Ți-am spus că nu trebuie să te temi. Mai întâi, cu ce drept s-ar putea amesteca în afacerile tale? Apoi, nu va îndrăzni să se măsoare cu mine fiindcă știe că sunt omul țarului.

— Omul țarului? exclamă Ludovica, cu ochii mari deschiși, ca și când de-abia acum ar fi aflat cine este Vladimir Korsakoff.

Ofițerul de gardă o îmbrățișă și glasul ei rugător se auzi din nou.

— Aș mai avea o rugăminte.

— Care ar fi acea?

— După cum ți-am mai spus, n-am în Meniza decât o singură rudă și un singur om, care-mi vrea binele: fratele meu, Grigore. Nu te supăra, dacă mi-e greu să mă despart de el. O viață întreagă a îngrijit de mine

și ar fi prea mare nerecunoștința mea, să-l las aici, pradă mâniei primarului.

Ludovica se ruga cu atâta căldură și atât de înduioșător, încât lui Vladimir Korsakoff i se făcu milă.

— Te înțeleg prea bine! zise el. Dar nu știu cum ți-aș putea îndeplini dorința! Ce să fac eu cu fratele tău, la ce să-l folosesc?

— Vai, domnule căpitan, să vezi ce sprinten și deștept e! Dar n-a avut noroc, sărăcuțul de el! Gata! exclamă ea, cu un strigăt de izbândă. Am găsit!

— Ei?

— Îl luăm cu noi, ca vizitiu. Va mâna caii săniei și în chipul acesta îi găsim întrebuințare.

Lui Vladimir Korsakoff nu-i displăcu ideea aceasta.

— Minunat. Voi vorbi chiar acum cu primarul, ca sania, cu care voi părăsi Meniza să fie condusă de Grigore.

— Să nu cumva să faci una ca ata, domnule căpitan! zise Ludovica, speriată. I-am stârni bănuielile și tot planul nostru ar putea cădea baltă.

— Dar atunci cum să rânduim lucrurile?

Ludovica se prefăcu că se gândește, câtva timp, apoi exclamă:

— Am găsit! Îi vei da câteva rânduri stăpânului săniei, în care îi vei spune că sania va fi condusă de omul care se va prezenta cu scrisoarea d-tale. Nici primarului nu i se va părea ciudat că omul țarului își are vizitiul lui.

— Bine! zise Vladimir Korsakoff, mângâind obrajii îmbujorați ai fetei. Văd că ești foarte deșteaptă, Ludovica mea! Dacă vei fi în toate tot atât de ageră, atunci ne vom înțelege foarte bine!

Cu aceste cuvinte, Vladimir Korsakoff se înapoie în odaia sa, unde alcătui îndată scrisoarea, pe care apoi i-o încredință Ludovicăi.

— Ține-o! zise el. Fă astfel ca sa ajungă la fratele tău! Și… nu uita ce mi-ai făgăduit!

— Cum aș putea să uit, d-le căpitan - zise fata cu o bucurie minunat prefăcută - când aș putea spune că, singura dorință a vieții mele, de când te-am cunoscut, este de a rămâne veșnic alături de d-ta!

De-abia își sfârși Ludovica vorbele, că se și auzi zgomotul pașilor lui Petru Plevnic.

Ludovica se furișă în bucătărie, iar căpitanul de gardă se îndreptă spre odaia de lucru a primarului, ca și când acum ar fi părăsit dormitorul unde își petrecuse noaptea.

El se întâlni cu primarul chiar în ușa odăii acestuia din urmă.

Petru Plevnic era îmbrăcat cu o șubă polară și în cap avea o căciulă de astrahan, acoperită cu fulgi de zăpadă. Afară începuse să ningă din nou.

— De unde vii, atât de dimineață, domnule primar? întrebă curierul țarului, după ce-și dădură bună ziua.

— Am fost la omul cu sania și am aranjat totul. Mâine dimineață, la ceasurile șase, sania va fi aici, la porunca dv.

— Îți mulțumesc că te ostenești pentru mine!

— Cred că veți fi mulțumit, domnule căpitan. Căruțașul acesta are cei mai buni cai din Meniza…

— Ș**i cine va mâna caii? întrebă ofițerul de gardă.**

— Unul din slugile lui, fără îndoială.

Curierul țarului își încruntă sprâncenele.

— Nu e bine așa! D-ta știi mai bine decât orice altul, cât de însemnată este însărcinarea ce mi-a fost încredințată și vei înțelege că, nu mă pot bizui pe oricine. De aceea, te rog, domnule primar, să-i trimiți vorbă căruțașului, să nu încredințeze sania decât numai omului care se va prezenta cu o scrisoare din partea mea. Voi îngriji eu, ca omul meu de încredere să fie acolo la ceasurile șase fără un sfert.

— După cum doriți! Voi trimite vorbă îndată! răspunse Petru Plevnic, care devenise iarăși, foarte

curtenitor, după ce i se risipise buimăceala pricinuită de vinul care, în noaptea trecută, îi dăduse curajul de a vorbi cu curierul țarului, ca și cu prietenul său. Dar cine va fi omul acesta? Puteți avea încredere în el?

— În privința aceasta poți fi fără grijă, domnule primar - răspunse căpitanul de gardă, zâmbind plin de înțeles.

Curierii țarului au întotdeauna la îndemână oameni de încredere, care îi păzesc în ascuns, tot timpul drumului și care nu se arată, decât numai la un semn făcut de trimisul Majestății Sale.

Răspunsul acesta îl mulțumi pe deplin pe Petru Plevnic, care trimise îndată un pandur la căruțaș, spre a-i spune cele hotărâte de Vladimir Korsakoff.

Primarul Menizei făcu tot ce i stătu în putință, pentru ca șederea la el să-i pară cât mai plăcută distinsului sau oaspe, totuși, de-abia aștepta clipa în care să-l vadă plecat. Vladimir Korsakoff părea să fie un mare cuceritor de femei și Ludovica era în primejdie.

Burtosul primar nu scăpă niciuna din privirile pe care le schimbau cei doi pe furiș și purtarea lor îl făcu să se întrebe, dacă căpitanul de gardă a pus ceva la cale cu menajera lui. Gândul acesta îl chinuia grozav și-i strângea inima și mai mult.

Pentru ca Vladimir Korsakoff să fie cât mai puțin în apropierea Ludovicăi, îl invită pe căpitan la o plimbare cu sania, în timpul căreia îi arătă lucrurile demne de văzut ale orașului, precum și împrejurimile. Este adevărat că Vladimir Korsakoff ar fi fost mai mulțumit să poată rămâne acasă, pe lângă Ludovica, dar nu-l putea jigni nici pe găzduitorul său care se arătase atât de amabil și primi propunerea de plimbare, cu care prilej se exprimă foarte frumos despre oraș, urându-i să aibă în fruntea lui

întotdeauna un gospodar atât de priceput ca Petru Plevnic.

Ziua se scurse încetul cu încetul și primarul Menizei începu să se bucure de pe acum că primejdiosul curier al țarului va părăsi orașul a doua zi de dimineață, iar el va putea să reia asaltul pornit împotriva inimii Ludovicăi.

În ziua aceea se culcară mai de vreme.

Pe curierul țarului îl conduse tot Ludovica, până în odaia lui, așa că ei avură prilejul să se mai sfătuiască, asupra fugii de a doua zi.

— Ești gata cu toate? întrebă ofițerul de gardă.

— Da!

— Așadar n-ai uitat? La șase și un sfert, în marginea pădurii?

— La șase și un sfert voi fi acolo.

— Te aștept, Ludovica și vei vedea cât vom fi de fericiți!

— De-abia aștept!

— De ce ești atât de nerăbdătoare?

— Fiindcă te iubesc!

Vladimir Korsakoff sărută din nou gura ispititoare a fetei, care de teamă ca ofițerul să nu observe că dragostea ei era prefăcută, îl sărută și ea, cu toate că aceasta nu prea îi era pe plac.

După aceea se despărțiră.

Vladimir Korsakoff cercetă din nou, cu amănunțime, odaia, zăbrelele, zăvorul, pereții, apoi se culcă... cu caseta.

Ludovica se duse și ea în odaia sa, ca și când s-ar fi pregătit să se culce. Stinse lampa, dar nu se trânti pe pat, ci se așeză la pândă; iar când își dădu seama că adormiseră, atât căpitanul, cât și primarul, se furișă din odăița ei, și apoi din casă.

Tocmai atunci bătea orologiul din turn ceasurile zece.

Ludovica se îndreptă spre grădinița din dosul casei și așteptă acolo. Ea se gândi la viața înfrigurată pe care o trăise în timpul ultimelor zile și mai ales de la sosirea curierului țarului, când deodată, o făptură învăluită într-o mantie neagră se ivi lângă ea, ca și când ar fi ieșit din pământ.

— Ludovica?

— Eu sunt, căpitane!

— Ei, ce ai făcut?

— Am vești foarte însemnate. Mai însemnate, decât ai putea să-ți închipui!

Rimsky o privi cu o vădită curiozitate.

— Vorbește!

— Ți-am spus ieri că, primarul așteaptă sosirea unui oaspe.

— Da. Oare n-a venit?

— Dimpotrivă! Este aici. Și-a petrecut și ziua de astăzi, tot la Plevnic și numai mâine dimineață pleacă mai departe.

— Și cine este oaspele acesta?

— Închipuiește-ți căpitane, oaspele este… curierul țarului!

— Curierul țarului? exclamă Rimsky adânc uimit. E cu putință? Nu te-ai înșelat, Ludovica?

— Nu! Știu cu siguranță!
— Și unde merge curierul?
— Spre Polonia și anume la Varșovia, spre a-i înmâna contelui Gorciacov darul ca din basme al țarului, dar care este menit să fie o răsplată pentru serviciile pe care călăul Varșoviei le-a adus casei imperiale, prin asuprirea polonezilor și prinderea prințului Poniatowsky.
Rimsky își încleștă pumnii.
— Așa stau lucrurile, Ludovica?... Într-adevăr așa stau? exclamă el, mânios.
— Poți avea încredere în spusele mele, căpitane, deoarece tot ceea ce ți-am istorisit am auzit cu urechile mele și am văzut cu ochii mei.
Vulturul Morții bătu din palme.
— Dar aceasta ar fi lovitura cea mai grozavă, pe care mi-aș fi putut-o închipui! Unde este așezată

odaia în care se găsește curierul țarului? Mă duc în casă îndată și fac rost de cupa aceea minunată!

Ludovica însă îi mai liniști avântul.

— Ar fi încercare zadarnică. Odaia curierului este o adevărată fortăreață, în care este cu neputință să pătrunzi, fără voia căpitanului.

— Dar trebuie să pun mâna pe comoară! zise Rimsky cu nestrămutată hotărâre. Pentru mine nu există «nu se poate»!

Ludovica îl opri însă, pentru a doua oară, pe Vulturul Morții, care voia să se îndrepte spre casă.

— Ascultă-mă și pe mine, căpitane! În chipul acesta n-am izbuti să punem mâna pe caseta care conține cupa de aur. Altfel trebuie să pornim la lucru.

— Dar tu singură mi-ai spus că mâine dimineață curierul țarului pleacă mai departe!

— Da, dar am avut eu de grijă să rânduiesc lucrurile astfel, încât să nu scăpăm comoara din mâini.

În câteva cuvinte fata își dezvălui planul. Apoi îi dădu Vulturului Morții scrisoarea alcătuită de Vladimir Korsakoff, pentru căruțaș.

— Așa dar, nu vei uita, căpitane că, de astăzi înainte ești fratele meu, Grigore. Mâine de dimineață la ceasurile șase fără un sfert vei fi la căruțaș, de unde iei sania, vii cu ea aici, iar de aici pornim mai departe. Tu vei fi vizitiul, iar eu, singurul călător al săniei, afară de Vladimir Korsakoff. Iar când troica va zbura departe, prin ținuturi nelocuite, nu ne va fi greu să facem rost de casetă.

Rimsky îmbrățișă fata.

— Ludovica, este o adevărată comoară deșteptăciune. Îți mărturisesc că, sunt mândru de tine, căci nici eu însumi n-aș fi putut rândui lucrurile mai bine, decât cum le-ai aranjat tu. L-ai întrecut chiar și pe căpitanul tău în născocire.

Ludovica începu să râdă.

— Sunt împrejurări - zise ea - când femeia știe să fie mai iscusită, decât bărbații. Pentru izbânda întregului meu plan era nevoie neapărat, să-i plac lui Vladimir Korsakoff.

Vulturul Morții își luă rămas bun.

— Îți mulțumesc încă odată, Ludovica, pentru ceea ce ai făcut. Și ai încredere în mine, totul se va întâmpla astfel, după cum ai rânduit tu. Mâine dimineață Vulturul Morții va conduce sania curierului țarului!... Rămâi cu bine!

În clipa următoare Rimsky dispăru în noapte, iar Ludovica intră în casă.

Se crăpa de ziuă când Vulturul Morții se ivi din nou pe străzile orașului, îmbrăcat în portul simplu al țăranilor din împrejurările Menizei. Orologiul turnului sună ceasurile cinci și jumătate. Rimsky își îndreptă pașii spre casa căruțașului, unde și ajunse, în curând. În curte pregătirile erau în toi.

Dar de-abia făcu Rimsky câțiva pași în curte, că și fu văzut de căruțaș, la care strigă:

— Ei, omule, ce cauți acolo?

Vulturul Morții îl salută, ducându-și mâna la căciulă.

— Bună dimineața, tătucă! Eu sunt cel ce va mâna caii de la sania oaspelui primarului.

— Tu? Dar feciorul meu ce să facă?

— Citește aici! zise Rimsky, înmânându-i scrisoarea, la revederea căreia căruțașul se schimbă ca prin farmec.

Îl conduse pe Vulturul Morții până la sanie și la cai și-l întrebă, dacă e mulțumit.

Rimsky se uită bine la cai și dădu din cap, în semn că e mulțumit.

— Foarte buni cai! zise el. Și sania la fel!

Și după ce luă totul în primire, se urcă pe capră și dând bice cailor, ieși din curte.

Cu câteva minute înainte de ceasurile șase, troica mânată de el, opri în fața casei primarului. Îndată după aceea se și deschise poarta și prin ea ieșiră din casă, Vladimir Korsakoff, în mână cu nedespărțita lui casetă, după aceea Petru Plevnic, care era fericit că-și vede oaspele plecând și la urmă de tot, Ludovica.

Rimsky salută, respectuos, iar curierul țarului și cu primarul răspunseră mormăind.

Vladimir Korsakoff își așeză șuba în sanie, dar caseta n-ar fi dat-o din mână, pentru nimic pe lume.

Primarul ardea de nerăbdare să-l vadă pe căpitan urcându-se în sanie și plecând odată din fața casei sale. Dar Vladimir Korsakoff stătea liniștit lângă sanie și se părea că, deocamdată nici nu se gândește să plece.

În cele din urmă Petru Plevnic îl întrebă:

— De ce nu porniți, domnule Korsakoff?

— Ai uitat, domnule primar că aștept douăzeci de cazaci, cărora le-am dat întâlnire aici? Nu pot pleca fără ei, deoarece trupa de cazaci trebuie să mă însoțească tot drumul, până când trec din ținutul pe unde colindă banda Vulturului Morții.

— Așa e! Așa e! mormăi primarul.

— Dar nu înțeleg, de ce întârzie atâta! Ar fi trebuit să sosească până acum!

Dacă dimineața n-ar fi fost cețoasă și dacă din pricina frigului vizitiul nu și-ar fi ridicat gulerul șubei până peste urechi, fără îndoială că atât primarul, cât și căpitanul ar fi băgat de seamă tresărirea vizitiului, când auzi vorbindu-se de o trupă de douăzeci de cazaci.

Chiar și nervii de oțel ai Vulturului Morții se încordară, la auzirea acestei vești neașteptate.

Douăzeci de cazaci care vor însoți sania?... Dar Ludovica nu-i amintise nimic despre ei!

În cazul acesta, nu numai că nu-și putea duce planul la îndeplinire, dar mai căzuse și el însuși într-o cursă, din care nu se știe, dacă va putea scăpa.

Rimsky se uită în jurul său, cu priviri înfrigurate și în cele din urmă întâlni privirile Ludovicăi.

Fata tremura și ea, fiindcă și ea fusese lovită ca de trăsnet, de vestea sosirii cazacilor. În timpul în care căpitanul îi vorbise primarului despre trupa de cazaci, dată de guvernatorul din Garadnow, Ludovica fusese la bucătărie. Veni în fugă, fiindcă din depărtare se și auzi trapul regulat al călăreților și peste câteva clipe, cei douăzeci de cazaci se înșiră în fața casei primarului.

Trupa era condusă de un plutonier, care veni până lângă Vladimir Korsakoff și anunță:

— Să trăiți! Am venit și suntem gata de plecare!

Dar căpitanul de gardă nu-și putu stăpâni mânia.

— Ați fi putut să veniți și mai devreme, căci dacă nu mă înșel, a fost vorba să ne întâlnim la ceasurile șase!

— Să trăiți, întârzierea a fost pricinuită de un cal care și-a rupt piciorul și am fost siliți să căutăm un alt cal prin sat.

Vladimir Korsakoff își luă rămas bun de la primar.

— Domnule primar, zise el, adresându-se burtosului Petru Plevnic - primește, te rog mulțumirile mele cele mai călduroase, pentru primirea pe care mi-ai făcut-o. În casa d-tale m-am simțit ca la mine acasă și nu-mi aduc aminte să fi fost undeva, mai bine îngrijit, decât la d-ta. Dar nu am rămas surprins numai de casa d-tale, ci de toată ordinea și buna gospodărie, care se poate observa în tot orașul și poți fi încredințat, domnule primar, că voi vorbi la locul în drept, despre felul vrednic de

admirat, cum înțelegi d-ta să gospodărești Meniza. Și acum rămâi cu bine!

Petru Plevnic se înclină adânc, luând mâna întinsă a curierului țarului și emoționat, rosti câteva cuvinte de mulțumire:

— Domnule căpitan... am fost fericit... că v-am putut găzdui... sunt foarte fericit că părăsiți Meniza... cu impresii atât de plăcute... Și acum... în clipa despărțirii... vă rog ca... nici pe viitor... să nu ocoliți casa mea... care vă stă deschisă... la orice oră din zi și din noapte!

— Poți fi încredințat, domnule primar, că, întotdeauna mă voi gândi cu drag la casa aceasta și niciodată n-o voi ocoli, când mă voi mai abate prin părțile acestea.

După aceea, ofițerul se îndreptă spre Ludovica și-i întinse mâna și ei.

— Îți mulțumesc și d-tale, pentru tot ceea ce ai făcut pentru mine. Nădăjduiesc că - și zicând acestea, se uită la ea cu o privire plină de înțeles ne vom revedea în curând!

Ludovica își îndoi puțin genunchiul, făcând o mică reverență.

— La revedere, domnule Korsakoff!

Căpitanul se îndreptă apoi înspre sanie și luă loc în ea, în vreme ce o parte din cazaci o luară înaintea săniei, iar cealaltă parte rămase în urma ei.

— Gata! îi strigă Korsakoff vizitiului.

Rimsky dădu bice cailor și sania porni.

Curierul țarului mai făcu cu mâna spre primar și Ludovica, dar ceața se așeză între ei și le luă putința de a se mai vedea.

Rimsky se dovedi un adevărat maestru în mânuirea hățurilor și sania zbura ca o săgeată. Dar cazacii care călăreau înaintea și în urma lui îl înfuriară peste măsură. Bietul om se gândea amărât, că alergase singur în capcana aceasta, din care nu putea scăpa, decât numai în împrejurări foarte fericite. Însă se putea întâmpla mult mai ușor, să fie recunoscut și

atunci… era sfârșitul, fiindcă n-ar mai fi putut scăpa…

Își dădea seama că, ostașii aceștia nu ar glumi cu el, ci l-ar împușca fără șovăire, întocmai ca pe un câine.

În asemenea împrejurări era firesc ca Vulturul Morții să nu se simtă prea la locul lui. De altfel îl îngrijora și soarta care o aștepta pe Ludovica. Mai avea însă o nădejde și anume aceea că, în urma sosirii cazacilor, va avea destulă minte să nu mai vină la locul de întâlnire, pe care-l hotărâse Korsakoff.

Ar fi curată nebunie, să vină! se gândi el. Aș fi mai bucuros să mă văd scăpat pe mine însumi! Fuga în doi, ar fi mult mai anevoioasă și aici, în mâinile cazacilor n-aș putea-o lăsa!

Sania ieșise din Meniza și acum se apropia tot mai mult păduricea în marginea căreia Korsakoff își dăduse întâlnire cu Ludovica.

Ajungând la marginea pădurii, căpitanul îi făcu semn lui Rimsky.

Acesta se întoarse pe jumătate și întrebă:

— Ce-i porunca, tătucă?

— Oprește, Grigore!

Rimsky strânse hățurile și caii se opriră, aproape pe loc.

— Strigă-le și cazacilor.

Rimsky strigă cât putu, după cazacii, care mergeau înainte saniei.

— Ei, cazaci, opriți.

Cazacii opriră îndată și plutonierul veni în goană, până lângă sanie.

— S-a întâmplat ceva, tătucă? întrebă el.

— Nimic, fii pe pace! - îl liniști căpitanul. Dar trebuie să așteptăm pe cineva aici, care va călători mai departe, cu mine.

— Credeam că Vulturul Morții s-a ivit pe undeva și de aceea ai poruncit să ne oprim - zise plutonierul.

Vladimir Korsakoff începu să râdă.

— Nu trebuie să te temi, căci Vulturul Morții este mai deștept, decât să se măsoare cu o forță mult superioară lui! De altfel spune-le ostașilor să coboare de pe cai, fiindcă se poate întâmpla să fim nevoiți să așteptăm vreme îndelungată.

— După cum poruncești, tătucă!

Plutonierul plecă și peste câteva clipe, toți cazacii descălecară spre a-și mai dezmorți picioarele înțepenite în scările șeilor.

Vladimir Korsakoff se adresă vizitiului:

— Măi, Grigore, știi de ce așteptăm aici?

— Știu, tătucă!

— În curând sora ta va fi aici. Îți pare bine?

— Îmi pare, tătucă, dar în același timp sunt și neliniștit.

— De ce?

— Fiindcă sora mea este o fire foarte fricoasă și e în stare să se răzgândească în ultimul moment. Se mai poate însă, nici să nu poată scăpa de blestematul acela de primar!

Korsakoff începu să râdă foarte încrezut.

— Mie nu-mi prea vine să cred că, va rămâne acasă! Părea să fie mult prea încântată de propunerea mea, pentru ca să mă poată lăsa baltă. Apoi, nu trebuie să uiți că viața la Petrograd este o ispită pentru femei.

— Așa este, tătucă!

— Veți vedea voi cât de veți fi de fericiți! Ludovica va purta rochii de mătase lucitoare, iar tu vei avea o livrea strălucitoare. Ai înțeles?

— Înțeles, tătucă!

Timpul recea, ceața începuse să se risipească și Ludovica tot nu se mai arăta.

Rimsky se gândi, mulțumit:

— Se pare că a judecat bine ce-i **rămâne de făcut și și-a dat seama că, e mai bine să nu alerge orbește în ghearele pieirii.**

Dar în clipa următoare fusese menită să-i dovedească cum că se înșelase grozav!

În marginea pădurii se ivise făptura Ludovicăi.

Se întoarse și-i spuse lui Korsakoff:

— Uite-o că vine!

Korsakoff se ridică în picioare, în sanie.

— Da... da... o văd!

După aceea strigă cât îl ținu gura:

— Aici, Ludovica!...Aici!

Fata se apropie de sanie, cu pași grăbiți și în curând o ajunse.

Cea dintâi privire a fetei se îndreaptă spre Rimsky și ochii ei mari, parcă voiau să spună:

— Nu te părăsesc, căpitane!

Apoi se întoarse spre ofițerul de gardă și zise:

— Am întârziat, domnule Korsakoff.

— Te așteptăm cam de mult! răspunse acesta. Dar lucrul de căpetenie este că ai venit!

— De-abia am putut scăpa de primar și de aceea am întârziat. Și de-abia așteptam să mă văd aici!

— Draga mea! exclamă căpitanul fericit, strângând-o la pieptul său. După aceea o înfășură bine într-o șubă și când isprăvi cu așezarea fetei în sanie, dădu porunca de plecare.

Cazacii săriră pe cai și Rimsky plesni din bici.

Sania porni mai departe.

Văzând sosirea trupei de cazaci, Ludovica se întrebase, într-adevăr, dacă să se mai ducă la locul de întâlnire, sau să lase lucrurile baltă. Dar îndoiala ei nu ținu decât o clipă, apoi hotărî să rămână la planul stabilit. Nu-l putea părăsi pe Rimsky și locul ei era lângă căpitanul său.

Dacă era scris ca Vulturul Morții să piară, atunci va pieri și ea!

Dar oricât de tragică era situația, Ludovica nu-și pierdu cumpătul. Își jucă și mai departe rolul, pe care și-l luase și Korsakoff nu observă nimic din furtuna ce bântuia sufletul tinerei fete.

Curierul țarului îi vorbea duios, o strângea la sine și în vreme ce sania zbura pe drumul acoperit cu zăpadă, îi șopti vorbe dulci, despre viața fericită, care o aștepta de astăzi înainte.

În timpul acesta Rimsky își frământa creierul, să găsească un mijloc de scăpare.

Atâta vreme cât fusese vorba numai despre el, nu deznădăjduise, deoarece nu-l credea pe Korsakoff tocmai atât de isteț la minte, încât să nu-l poată zăpăci, la momentul oportun. Acum însă, că venise și Ludovica, situația era mult mai grea și nu vedea nici o putință de scăpare.

Făcuseră o bună parte din drum, când Korsakoff porunci oprirea spre a lăsa caii să se odihnească.

Rimsky opri caii și se opriră și cazacii, care obosiseră de atâta ședere în șea. Cazacii scoaseră la iveală merindele și după ce îngrijiră ca și caii să-și primească rația de ovăz, se așezară să-și împrospăteze puterile. Korsakoff scoase și el de sub scaunul săniei pachetul pe care i-l pregătise Ludovica pentru drum, în casa primarului din Meniza.

— Dă-i și lui Grigore de mâncare! zise curierul țarului Ludovicăi.

Rimsky luă merindele și cu toate că nu prea avea el poftă de mâncare - cum ar fi și avut, în situația în care se găsea? - totuși mâncă, spre a nu stârni bănuiala căpitanului.

Primejdia care plutea deasupra capului său, îi zdruncinase nervii, dar nici o clipă nu-și pierdu din

vedere rolul pe care și-l luase și Ludovica nu se mai sătura să-i admire sângele rece, cu care primise această nouă încercare a soartei. Altul în locul lui s-ar fi trădat de o sută de ori! Rimsky îl juca însă pe Grigore, de ai fi jurat că toată viața lui n-a fost altceva decât surugiu de troică.

Liniștea aceasta a Vulturului Morții o mai îmbărbătă și pe Ludovica. La urma urmelor, dacă Rimsky era atât de calm, primejdia nu putea să fie tocmai atât de mare, după cum își închipuia ea.

Fata avea un adevărat cult pentru căpitanul său și o admirație fără margini, care o făcea să vadă în el un om cu însușiri aproape supranaturale. De aceea, văzându-l și acum atât de liniștit, își zise că Vulturul Morții va ști să iasă din încurcătura aceasta, cum a mai ieșit și din altele, mult mai primejdioase.

Petru Plevnic îi dăduse lui Korsakoff pe drum și o damigeană cu vin, pe care în mărinimia lui, ofițerul o oferi cazacilor. Mai întâi el îi spuse lui Rimsky să bea cât îi trebuie și apoi să o dea mai departe ostașilor. Rimsky trase un gât bun, simțind nevoia de a bea, atât spre a se mai încălzi, cât se spre a mai prinde puteri, pentru întâmplările care aveau să urmeze.

După ce se sătură, se uită în jurul său, ca și când n-ar fi știut cui să treacă damigeana. Plutonierul, care pândea de mult clipa când urma ca damigeana să ajungă în mâinile lui, strigă unui cazac de îndată ce văzu că vizitiul a luat-o de la gură:

— Măi Stoianoff, aleargă la vizitiu și adu damigeana!

Stoianoff se supuse poruncii primite și pornind în spre sanie, întinse mâna spre a lua damigeana de la Rimsky.

Deoarece îl împiedica la băut, Vulturul Morții își coborâse gulerul înalt al șubei și mâinile fiindu-i

prinse cu damigeana, n-avusese încă timp să și-l ridice.

Chipul lui rămase descoperit în fața cazacului, care, îndată ce-l zări, îngălbeni de groază.

El luă damigeana, dar privirea-i scrutătoare rămase ațintită multă vreme pe obrazul vizitiului.

Rimsky îi susținu privirea și căută să-și păstreze sângele rece și mai departe, cu toate că observase tresărirea cazacului și cu toate că știa prea bine ce însemna aceasta.

Stoianoff îl recunoscuse.

Acesta își dădu seama îndată că vizitiul curierului țarului nu era Grigore, după cum i se spunea, ci… Vulturul Morții, faimosul căpitan de bandiți, care era urmărit de autoritățile a șapte gubernii.

Dar Vulturul Morții, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, își ridică din nou gulerul șubei, cu o liniște netulburată și pândi să vadă ce va face cazacul.

Acesta străbătu într-o clipă cei cincizeci de pași care îl despărțeau de plutonier și Rimsky îl văzu explicându-i plutonierului ceva, cu mișcări înfrigurate.

— La naiba, Stoianoff, crezi că ai văzut bine? întrebă plutonierul neîncrezător, pe cazac.

— Bine, tătucă! - răspunse Stoianof- nu încape nici o îndoială că vizitiul săniei este Vulturul Morții.

— Poate că seamănă doar cu el?

— Nu, nu! Nu este nici o săptămână, de când trupa noastră a urmărit banda Vulturului Morții și atunci s-a întâmplat să mă găsesc numai la o depărtare de câțiva pași de căpetenia bandiților. Chipul lui, trăsăturile feței, privirea lui, s-au întipărit adânc în mintea mea, așa că nu-i nici o minune dacă l-am recunoscut îndată.

Dar plutonierului tot nu-i venea să dea crezare cuvintelor cazacului, deoarece i se părea cu neputință ca temutul bandit să fie tocmai vizitiul săniei curierului țarului.

De aceea mai întrebă încă odată:

— Așa dar, crezi că este cu neputință să te fi înșelat?

— Este cu neputință! întări cazacul Stoianoff. Jur pe Sfânta Fecioară că el este!

Rimsky urmărea cu atenție convorbirea și cu toate că, din pricina depărtării nu putea să audă nici un cuvânt, totuși, știa prea bine, care era subiectul discuției celor doi cazaci.

Și fără să fi băgat în seamă, își vârî mâna în buzunar, spre a se încredința dacă pistolul este la locul lui.

Degetele lui înfrigurate se încleștară pe patul armei, gata să apese pe trăgaci, dacă era nevoie.

După aceea îi aruncă Ludovicăi o privire plină de înțeles.

Dar plutonierul tot mai clătină din cap, neîncrezător. În cele din urmă însă, se hotărî și porni spre sanie.

Ajungând în apropierea săniei, el căută să-l observe pe vizitiu cât mai bine. Dar acum chipul lui Rimsky era acoperit de gulerul ridicat al șubei. Și Vulturul Morții stătea atât de nepăsător ca și când nu viața lui ar fi fost în cea mai mare primejdie.

Plutonierul se duse de-a dreptul la Korsakoff.

Își drege glasul și cu cuvinte tremurătoare întrerupse convorbirea, pe care curierul țarului o urma cu Ludovica.

— Domnule căpitan, vă rog să nu vă supărați...

— Ce s-a întâmplat?

— Aș avea să vă comunic ceva foarte important.

— Vorbește!

Plutonierul tăcu.

— Ei! De ce taci? Sau vrei să te lași rugat?

— Iertați-mă, domnule căpitan, dar ceea ce vreau să vă comunic este de așa natură, că nu v-o pot spune decât numai între patru ochi.

Korsakoff era furios că-l tulburau de la mâncare, băutură și convorbirea cu Ludovica.

— Naiba să vă ia! Nici să mănânc în liniște nu mă lăsați!

Totuși, între timp coborî din sanie și se duse cu plutonierul până în marginea pădurii.

— Să auzim! Aici nu ne mai aude nimeni.

— Domnule căpitan, cazacul Stoianoff a făcut o descoperire foarte ciudată! Flăcăul susține că vizitiul dv. nu este nimeni altul, decât Stanislau Rimsky, vestitul tâlhar, cunoscut sub porecla de Vulturul morții.

Dar importanta comunicare avu un efect cu totul potrivnic aceluia la care se aștepta plutonierul. Bătrânul ostaș credea că la auzul acestei știri, căpitanul se va îngrozi, sau cel puțin că va rămâne încremenit; dar curierul țarului izbucni într-un hohot de râs atât de zgomotos, încât toată lumea își întoarse privirea în spre marginea pădurii.

— Oamenii tăi au început să vadă năluci! îi zise el plutonierului, bătându-l pe umeri. Pentru a-mi comunica o veste atât de importantă nu trebuia să mă faci să mai cobor din sanie.

— Iertați-mă, domnule căpitan, dar Stoianoff mi-a vorbit cu atâta hotărâre!

— Spune-i lui Stoianoff că sau a înnebunit, sau a băut mai multă votcă decât poate suporta. Ce rost ar avea Rimsky în sania mea?

— Și totuși, Stoianoff s-a jurat pe Sfânta Fecioară, că vizitiul dv. este temutul bandit.

— Chiar dacă s-ar jura pe toți sfinții din cer și nu l-aș crede!

— Atunci dați-i voie, domnule căpitan, măcar să se ducă la vizitiu și să-i spună în fața, ce crede despre el. Vom vedea atunci, cum se va purta și ce chip va face pretinsul Grigore!

Korsakoff ridică din umeri.

— Dacă ții atât de mult, n-are decât să i-o spună! În orice caz va fi ceva foarte caraghios! Să vină cazacul!

— Stoianoff! strigă plutonierul.

— Ți-o spun însă mai dinainte urmă Vladimir Korsakoff - că orice ar zice cazacul tău, nu-i dau crezare, deoarece fata care șade lângă mine în sanie este sora vizitiului și ea... crede mă... n-are niciun fel de legătură cu Vulturul Morții.

Stoianoff veni în grabă, apoi porniră toți trei în spre sanie.

Rimsky își dădu seama că de data aceasta nu-l mai poate scăpa decât numai cel mai desăvârșit sânge rece. De aceea se trudi să pară cât mai liniștit. Nu se uită nici la dreapta, nici la stânga, ci strânse încet păturile așezate pe cai, îndoindu-le cu atâta pricepere, de parcă toată viața lui n-ar fi făcut altceva.

În schimb cu atât mai speriată era Ludovica.

Din felul misterios, cu care plutonierul îl chemase la o parte pe Korsakoff, ea bănui că îi așteaptă ceva rău și bănuiala aceasta i se întări, când văzu privirea, pe care i-o aruncase Vulturul Morții.

Tremura din tot trupul, când se gândea ce va urma, dacă Rimsky va fi descoperit.

Între timp, cei trei bărbați ajunseră la sanie. Korsakoff se adresă vizitiului său:

— Grigore, coboară-ți gulerul de la șubă, iar tu, Stoianoff, mai uită-te odată la vizitiul meu.

Rimsky se întoarse și fără a spune un cuvânt, dar cu o foarte bine prefăcută uimire, se supuse poruncii.

Jucase totul, pe o singură carte.

Sau câștigă... sau pierde totul!

Stoianoff se uită la el, privirea lui se înfipse în ochii negrii ca noaptea ai voinicului, apoi își ridică mâna dreaptă și își îndreptă degetul arătător, în spre el.

Și vocea lui sună cu o hotărâre neclintită, când rosti următoarele cuvinte:

— Omul acesta este... Vulturul Morții!

Rimsky nici nu clipi.

Korsakoff începu să râdă din nou.

— Mai spun odată - zise Stoianoff din nou, cu aceeași nestrămutată hotărâre, ca și mai înainte - omul acesta este Rimsky, Vulturul Morții!

Atunci Vladimir Korsakoff se întoarse spre fata care ședea în sanie, tremurând ca varga, în șuba groasa de lup și zise:

— Ludovica, spune tu, cine este omul acesta?

Ludovica își dădu seama că, acum totul atârna de răspunsul ei și de felul acestui răspuns; oare va avea tăria de a confirma cu destulă hotărâre, că vizitiul este fratele său? Glasul ei tremurător, nu va trăda oare, furtuna care-i zbuciuma sufletul.

Își adună toată puterea de voință și se sili să pară cât mai liniștită.

— Cine să fie - zise ea, simplu - dacă nu fratele meu?

— Fratele tău, Grigore?

— Da!

Curierul țarului se întoarse la cei doi cazaci, cu o expresie triumfătoare pe față și în clipa aceea Rimsky își dădu seama că bătălia era câștigată.

Plutonierul clătină din cap și gestul lui fu o întărire a faptului că Stoianoff se înșelase. Și atunci și cazacul începu să-și dea seama că săvârșise una

din cele mai mari neghiobii și că fusese jertfa unei asemănări blestemate.

El căută să se scuze, speriat și zăpăcit:

— Iertați-mă... domnule căpitan... dar o astfel de asemănare... m-a înșelat și pe mine... Nu sunt eu de vină!

Cu aceste cuvinte se îndepărtă, rușinat.

Ludovica răsuflă, ușurată, dar și lui Rimsky i se luă o stâncă de pe piept.

Totuși, Vulturul Morții nu-și trăda nici bucuria, după cum nu-și trădase nici teama, când niciun singur mușchi al feții sale nu tresărise, cu toate că pierirea era numai la un pas de el. El își ascunsese cu măiestrie simțământul de bucurie, care-i cuprinsese sufletul atât de bântuit de furtună, până în clipa aceea și nici unul din cei de față nu putu bănui ce se petrecea în dosul frunții sale înalte.

De-abia acum, după ce scăpase de primejdie, văzu el cât de apropiat îi fusese sfârșitul.

Sania era înconjurată de cazaci, așa că nici vorbă nu putea fi de fugă și dacă atât el, cât și Ludovica, nu izbuteau să-și păstreze cel mai desăvârșit sânge rece, fără îndoială că sângele lor ar fi vopsit în roșu, zăpada proaspăt căzută în marginea pădurii.

Dar vorbele liniștite ale Ludovicăi, zdruncinase până chiar și convingerea fermă a lui Stoianoff; dacă cu toate acestea, Korsakoff, sau plutonierul ar mai fi avut vreo urmă de îndoială, în sufletul lor, clipa următoare era menită să o spulbere și pe aceasta.

Din desișul pădurii, anume, se ivi un țăran, plin da sânge, care alergă, mâncând pământul în spre cazaci, iar când ajunse lângă sanie, se prăbuși la pământ, îngânând următoarele:

— Ajutor!... Ajutor!... Rimsky... Vulturul Morții... mi-a atacat casa!

Mai mult nu fu în stare să spună, fiindcă își pierdu cunoștința.

Toți se uitară încremeniți la omul acesta, din pieptul căruia sângele curgea șiroaie.

Cel mai înmărmurit însă, era Rimsky, care nu putea să înțeleagă, nicidecum, ce căuta numele lui pe buzele acestui țăran.

Cel dintâi care se dezmetici, fu Vladimir Korsakoff.

— Aduceți iute, pansamente!... Sunt în sanie, într-o lădiță cenușie!

Și după ce i se aduse lădița cerută, legă el însuși rănile țăranului și se trudi să-l readucă în simțiri.

Mulțumită îngrijirilor căpitanului, omul își veni în fire.

— Cine ești și spune-mi, ce s-a întâmplat? întrebă Korsakoff, când rănitul își deschise ochii. Țăranul își îndreptă privirea asupra căpitanului dă și se jeli:

— Vulturul **Morții și cu banda lui… mi-au atacat… casa… mi-au prădat totul… clădirilor le-au dat foc… lupta mai continuă… între el și oamenii mei… ajutați-i!**

— Cine ești și unde-**ți este așezată casa?**

— Mă numesc… Samakin… casa mea… un sfert de ceas de aici!

— Pe unde?

— Dincolo… de pădure!… **Ajutați-i!**

— Când te-a atac Vulturul **Morții?**

— Cu puțin mai înainte… Banda lui Rimsky… nu se avea bine… cu fii mei… doi băieți zdraveni… Băieții mei… l-au urmărit pe Vulturul Morții… care… a jurat să se răzbune… Vai… ajutați-i… până nu este prea târziu… altfel… vor pieri… toți…

— **Dar pe tine când te-au rănit?**

— **Când am fugit… să aduc… ajutoare… Vulturul Morții m-a văzut… a trimis… un glonț… după mine… și m-a nimerit!**

— Vulturul **Morții e la casa ta?**

— **Acolo e… ajutați-i… pe băieții mei… fiecare clipă… e prețioasă… lupta e… în toi…**

Korsakoff nu șovăi.

— Vedeți nebunilor? Vi se năzărește că **ați descoperit pe Rimsky, în persoana unui vizitiu pașnic și în vremea aceasta Vulturul Morții aprinde casele deasupra capetelor oamenilor de treabă! Nici o clipă de zăbavă! Să alergați îndată, apucând-o pe drumul arătat de omul acesta și să împrăștiați banda Vulturului Morții!… Stoianoff, cred că, tu vei fi printre cei dintâi la luptă și nu te vei teme de Vulturul Morții!**

Tânărul cazac se înroși până-n vârful urechilor. Îi venea să intre în pământ de rușine.

Cazacii săriră pe cai.

Plutonierul îl întrebă pe curierul țarului:

— Domnule căpitan, câți oameni să vă las pentru paza săniei?

— Niciunul! Nu putem ști cu câți oameni a atacat Rimsky; cu cât veți fi mai mulți, cu atât mai sigură va fi și izbânda!

— După cum porunciți, domnule căpitan!

Plutonierul ridică și rănitul pe calul său și așa se pregăti de plecare.

Korsakoff mai strigă după el:

— Bagă de seamă și lucrează cu cap! Nu oricui i se îmbie prilejul de a pune mâna pe vestitul căpitan de bandiți!

— Nădăjduiesc că vom izbuti, domnule căpitan!

— Nu vă trebuie, decât curaj și cap! Atunci sunteți siguri de izbândă. Între timp, noi vom merge înainte. Dacă ați terminat, veniți după noi.

Trupa de cazaci porni la drum.

Nedumerirea lui Rimsky nu ținuse, decât numai câteva clipe. Fiindcă, de îndată ce auzi numele lui Samokin, își dădu seama, cum stăteau lucrurile. Într-adevăr, Vulturul Morții fusese acela, care rânduise atacul împotriva casei țăranului, numai că de la atac lipsise tocmai căpitanul.

Își aducea bine aminte de numele lui Samokin și știa că și el făcea parte din țăranii aceia bogați și îngâmfați, care îi purtau o ură de moarte și care se trudeau să răzvrătească țăranii împotriva Vulturului Morții. Ei îl ponegreau unde puteau și tocmai de aceea, tovarășii lui Rimsky hotărâseră de mult să dea o lecție familiei Samokin și mai ales celor doi băieți ai bătrânului, care făceau tot ce le stătea în putință,

spre a pune într-o lumină urâtă isprăvile voinicilor Vulturului Morții.

Se pare că tovarășii lui Rimsky se folosiseră de lipsa lui de acasă, spre a se răfui cu familia Samokin. Dar Vulturul Morții își cunoștea prietenii și știa că ei nu se duseseră la Samokin cu gândul de a pricinui o baie de sânge, ci numai spre a-i speria puțin și spera să le da o lecție, pentru a-i învăța cum să se poarte în viitor. Se mai părea însă că, ajunși la fața locului, lucrurile s-au desfășurat altfel decât plănuiseră ei de acasă și nu au mai putut ocoli o încăierare.

Rimsky fu deșteptat din gândurile acestea, de cuvintele curierului țarului:

— Să mergem, Grigore! Cazacii vor veni ei după noi mai târziu!

Văzând făpturile ostașilor pierzându-se în ceață, Rimsky simți o bucurie fără margini, iar când își întoarse capul, văzu că într-adevăr nu mai rămăsese decât cu Vladimir Korsakoff, cu Ludovica și cu… caseta.

Vladimir Korsakoff își aduse aminte din nou de caraghioasa întâmplare ce a precedat apariția țăranului rănit.

— Ce să-ți spun - îi zise el Ludovicăi - știu că am râs cu poftă! Auzi, fratele tău, Vulturul Morții! Sau poate că Stoianoff nu credea că sunteți frate și soră? Dar chiar un orb ar spune că sunteți frați, dacă s-ar uita la voi, atât de mare este asemănarea voastră!

— Zău, tătucă - îngână Rimsky - prin multe ciudățenii mai trece omul, cât trăiește!

Koraskoff mângâie fața îmbujorată a Ludovicăi.

— Ludovica zise el știi tu că-mi mai ești datoare cu ceva?

— Cu ce?

— Cu o sărutare, fiindcă l-am scăpat pe fratele tău. Dacă nu te puneam să depui mărturie, cazacii n-ar fi

luat lucrurile în șagă de loc și l-ar fi spânzurat pe bietul Grigore de vreunul din copacii pădurii.

Ludovica se supuse cu dragă inimă.

Nu o sărutare, dar nici chiar o mie de sărutări nu ar fi fost o plată prea scumpă pentru viața căpitanului!

Korsakoff primi sărutarea și o dădu înapoi, înzecit, apoi se întoarse la Rimsky, care se muncea cu caii.

— Ei, Grigore, nu mai plecăm? Văd că norii se adună în chip amenințător și mi-e teamă că ne va apuca viscolul pe drum! De aceea aș vrea să ajungem cât mai iute la un adăpost.

Rimsky se uită și el pe cer.

— Ai dreptate, tătucă. Și mie mi e teamă că vom avea viscol, nu glumă!

— Atunci să ne grăbim!

Rimsky sări pe capră.

— Să mân pe șosea sau s-o iau pe drumul acela mai scurt, care duce prin pădure și pe care putem ajunge la satul cel mai apropiat? întrebă el, întorcându-se pe jumătate.

— Mână pe drumul cel mai scurt.

Vulturul Morții zâmbi triumfător. Acum știa că mândrul curier al țarului căzuse în mâinile sale, împreună cu caseta, care cuprindea comoara aceea ca din povești.

Caii porniră și biciul din mâna lui Rimsky pocnea tot mai des, deoarece Vulturul Morții voia să câștige timp, spre a-și putea duce planul la îndeplinire, mai înainte de întoarcerea cazacilor.

Sania zbura aproape pe drumul ce străbătea pădurea.

Fulgii de zăpadă cădeau tot mai deși și Vladimir Korsakoff strigă mânios:

— Dracul a mai văzut o asemenea primăvară? Câteva zile cu soare și iarăși s-a întors iarna cea mai morocănoasă!

În timpul ăsta Rimsky mâna caii tot mai sălbatic.

El coborâse de mult, de pe drumul cel bun, fără ca Vladimir Korsakoff să fi băgat de seamă.

Pădurea începu să se rărească și în depărtare se zăriră zidurile unei minunate cetățui.

— Ce cetate frumoasă! exclamă curierul țarului.

— Cetatea Kudinului - îi spuse Ludovica, recunoscându-și turnul ce le servea de adăpost și în același timp înțelegând și gândul Vulturului Morții.

— Cetatea Kudinului? repetă Vladimir Korsakoff. Dacă nu mă înșel, este proprietatea prințesei Fedora Feodorovna!

— Așa mi se pare și mie! răspunse Ludovica. O cunoști pe prințesă?

— Îmi aduc aminte de ea. Pe vremuri era frumusețea mult sărbătorită a societății bune din Petrograd. În timpul din urmă însă, ocolește capitala.

Viscolul îi ajunse din urmă.

Un vânt ascuțit sufla șuierând și încovoind coroanele copacilor, iar zăpada cădea atât de des, încât nici nu te mai puteai orienta.

Dar viscolul acesta era tocmai pe placul lui Rimsky, care contată că până și vremea îi venea în ajutor.

Viscolul era menit să fie paravanul în dosul căruia el putea să-și ducă planul la îndeplinire, nestingherit.

Korsakoff se înfășură tot mai mult în șubă și tot mai mult o strânse la sine pe Ludovica, care aștepta cu înfrigurare, trecerea fiecărui minut, deoarece nu știa când se hotărăște Rimsky să-și ducă planul la îndeplinire.

Și atunci trebuia să fie cu ochii în patru, deoarece se putea întâmpla să fie nevoie și de ajutorul ei.

Deodată, Rimsky opri caii și sări de pe capră.

— Ce s-a întâmplat, Grigore? întrebă Vladimir Korsakoff.

— Zăpada cade atât de des, încât nu-mi văd nici vârful nasului - mormăi Rimsky furios - și mi se pare că ne-am împotmolit!

Într-adevăr sania întâlnise în cale o grămadă mare de zăpadă.

Rimsky se trudi câtva timp să ridice sania din zăpadă, dar văzând că n-o poate scoate la capăt, îi zise lui Korsakoff:

— Tătucă, nu pot singur! Mi-ar trebui o mână de ajutor.

Korsakoff coborî vădit, plictisit, dar văzând că nu poate face altfel, se hotărî să-și pună și el umărul puternic la sanie, spre a încerca s-o despotmolească.

Dar în clipa în care se aplecă, se petrecu ceva cu totul neașteptat.

Cu o mișcare fulgerătoare, Rimsky se repezi la el și-l trânti la pământ. Atacul acesta nebănuit îl surprinse pe curierul țarului într-atâta, încât, până să se gândească să se apere, Rimsky îi legă mâinile și picioarele, cu o frânghie, pe care Ludovica o luase iute din sanie.

Ochii curierului aruncau scântei și bietul Vladimir Korsakoff începu să strige, deznădăjduit.

— Grigore, ai înnebunit?... Și tu, Ludovica?... Dar aceasta este o mârșăvie fără pereche!

— Fii liniștit, Vladimir Korsakoff, zise Rimsky foarte calm. Nu trebuie să te temi, căci nu ți se va întâmpla niciun rău!

— Dar bine, Grigore...

— Nu sunt Grigore!

— Dar cine ești? întrebă Vladimir Korsakoff, îngrozit, presimțind o nenorocire.

— Stanislau Rimsky, Vulturul Morții! răspunse simplu cel întrebat.

Căpitanul de gardă oftă deznădăjduit.

— Nenorocitul și prostul de mine! Mi se spune în față cu cine am de a face și eu nu vreau să cred! Apoi, îmi trimit cazacii de la mine, spre a mă lăsa atacat cu mai multă ușurință… Dar pentru ce ai făcut aceasta? Pentru ce?

— Pentru aceasta! zise el foarte liniștit.

Korsakoff tresări.

În ochii lui ardea focul urii, pe față i se întipărise o mânie fără seamăn.

— Și ce… ce… vrei să faci? întrebă el.

— Ți-am spus, Vladimir Korsakoff, răspunse Vulturul Morții, că nu trebuie să te temi! Dacă ar fi fost un altul în locul tău, poate că-l lăsam aici, să înghețe, sau să-l mănânce lupii; dar fiindcă tot timpul te-ai purtat omenește și m-ai scăpat din mâinile cazacilor, care m-au recunoscut, vreau să te ajut…

Rimsky se duse la sanie și scoase caseta de sub bancă.

— Mai bine nu te-aș fi scăpat, căci atunci nu a-și fi ajuns aici!

— Soarta ți-o voi hotărî-o mai târziu; deocamdată te voi duce cu mine, dar pentru ca să nu știi unde mergi, voi fi nevoit să-ți leg ochii.

Ludovica îi dădu o năframă neagră, cu care Rimsky legă ochii căpitanului; în urmă Vulturul Morții conduse sania până pe șosea, unde dădu bice cailor, care o luară într-un galop nebun, târând după ei sania fără stăpân.

Rimsky zâmbi mulțumit.

— Așa, așa! Fugiți și vestiți cazacilor, ce s-a întâmplat cu Vladimir Korsakoff, curierul țarului.

După aceea se întoarse în pădure, unde o lăsase pe Ludovica și pe căpitanul de gardă.

— Vladimir Korsakoff - îi zise el, căpitanului - dacă-mi făgăduiești că mă vei urma, fără nici o împotrivire, îți dezleg legăturile de la picioare.

Ofițerul nu răspunse nimic.

— Nu răspunzi?

— Te voi urma!

— Dar nu-ți voi lua nici cârpa de pe ochi și nici nu-ți voi dezlega legăturile de la mâini. Și îți mai atrag atenția asupra faptului că, dacă vei încerca să fugi, nu voi mai fi îndurător cu tine. Am două pistoale încărcate în buzunar și glontele Vulturului Morții nu dă greș. Ai înțeles?

— Da!

Rimsky îi desfăcu legătura și porunci:

— Acum putem merge! Înainte!

Vulturul Morții își alesese bine locul unde să dea atacul împotriva curierului țarului. Partea aceasta a pădurii se găsea la o depărtare numai de vreo zece minute de intrarea în peștera care ducea la turnul cetății Rudinului.

Cei trei și ajunseră în curând și peste câteva minute dispărură în intrarea ascunzătorii.

Rimsky răsuflă ușurat, când se văzu din nou în cuibul său, mai ales că niciodată nu fusese atât de aproape de moarte, ca în ziua aceea. Și tocmai, fiindcă Vladimir Korsakoff fusese acela, care intervenise pentru a-l scăpa de la o moarte sigură, Vulturul Morții se purta cu prizonierul său, cu foarte multă bunăvoință.

Când ajunseră pe treptele ascunzătorii, îi luă de pe ochi și năframa neagră, pe care i-o dăduse Ludovica.

— Acum e de prisos - zise Rimsky - căci nu vei afla niciodată, unde ești și în ce chip ai ajuns aici.

Când cei trei intrară în Cuibul Vulturilor, acesta era gol.

— Îmi închipuiam - zise Rimsky - că nu se vor fi întors încă. Nădăjduiesc însă că se vor înapoia nevătămați. Ia loc Vladimir Korsakoff!

Ofițerul de gardă se uită uimit prin odaia lui Rimsky, unde fusese condus.

Căută să ghicească unde ar putea fi, dar niciun amănunt nu-i trăda aceasta.

Rimsky luă caseta în mână.

— Așa dar tot ai ajuns în mâna mea! zise el, mulțumit. Contele Gorciacov va aștepta darul țarului, până în ziua de apoi. Spune-mi, Vladimir Korsakoff, te-ai gândit vreodată că această casetă va ajunge tocmai în mâinile celui mai neîmpăcat dușman al Călăului Varșoviei?

Căpitanul de gardă nu răspunse, ci se mulțumi doar să-l măsoare pe Vulturul Morții, din creștet până-n tălpi, cu o privire disprețuitoare.

Deodată, Rimsky își ridică brusc capul și începu să tragă cu urechea.

De dincolo de ușă veneau zgomote de voci și pași. Ludovica alergă să deschidă ușa.

Apoi se întoarse spre Rimsky și cu fața strălucitoare de bucurie, îl vesti.

Vin!

Și într-adevăr erau voinicii.

Veneau obosiți, însângerați, cu hainele rupte și socotind după înfățișarea lor, se părea că avuseseră mult de furcă.

Dar zărind-o pe Ludovica fața li se însenină, deoarece știau că dacă fata era aici și căpitanul se înapoiase.

— A venit și căpitanul! strigară toți, ca un singur om.

Rimsky se duse înaintea lor și strânse mâna fiecăruia din ei.

— Doctorul Leonida, Severin, Dan, Micislav! Slava Domnului că v-ați înapoiat toți!

— Ne-am înapoiat și mulțumim lui Dumnezeu, fără nici o nenorocire prea mare! zise Dan Dragomir.

— Dar ați avut de furcă, nu glumă! zise Rimsky, zâmbind.

— De unde știi, căpitane? întrebă Dan Dragomir, mirat.

— V-ați folosit de lipsa mea de acasă, spre a ataca gospodăria lui Samokin, unde însă, ați dat peste o împotrivire, la care nu v-ați așteptat. Atunci ați dat foc casei și tocmai vă pregăteați de plecare, când a sosit o trupă de cazaci, alcătuită din douăzeci de oameni.

Tovarășii Vulturului Morții se uitau înmărmuriți la căpitanul lor.

— De unde știi toate acestea? întrebă Dan Dragomir, înmărmurit. Ne povestiți totul, întocmai după cum s-a întâmplat, de parcă ai fi fost martor ocular!

În cele din urmă, Rimsky le mulțumi curiozitatea.

— Este de neînchipuit! exclamară voinicii, odată atacul vostru împotriva gospodăriei lui Samokin n-ar fi fost mai nimerit ca în ziua de astăzi; pe de o parte și le spuse, de unde știe aproape amănunțit, pățania de la gospodăria lui Samokin.

— Ce să vă spun - își sfârși comunicarea - nici vorbă, m-ați scăpat dintr-o situație foarte critică, pe de altă parte, după plecarea cazacilor mi-ați dat putința bătută toată cu pietre prețioase și de o valoare nebănuită, pe care țarul i o trimetea dușmanului atât de urât de noi, contelui Gorciacov, Călăul Varșoviei, drept răsplată pentru serviciile aduse curții din Petrograd, de a lua de la curierul țarului, cupa aceea ca din basme, prin trimeterea în Siberia, a tuturor bunilor patrioți ai Poloniei.

— Așa să fie, căpitane?

— Dar acum spuneți-mi și voi, cum ați scăpat?

Și atunci chiar și cazacul începu să-și dea seama.

— Până la sosirea cazacilor, povesti doctorul Leonida am ținut noi piept; dar veniră aceștia, în ajutorul celor de la gospodăria lui Samokin, nu ne-a mai putut împotrivi, deoarece dușmanul era de șapte ori mai numeros decât noi. În situația aceasta ne-am gândit că, nu ne mai rămâne altceva de făcut, decât să fugim!

— Bine că ați izbutit!

— Am izbutit, dar n-a fost tocmai ușor, cum îți închipui. Cazacii ne-au urmărit și dacă am izbutit să fugim, aceasta n-o putem mulțumi decât numai

faptului că a început viscolul. Sub perdeaua deasă a fulgilor de zăpadă am putut să ne schimbăm mereu drumul, așa că, până la urmă, cazacii ne-au pierdut și au rămas departe de noi.

— Sunteți răniți?

— Fără însemnătate! comunică doctorul Leonida.

Rimsky dădu din cap mulțumit.

— Bravo, băieți! V-ați purtat vitejește! Acum să sfârșesc și eu raportul meu. Mai înainte însă, să vă fac cunoștință cu oaspele nostru.

— Un oaspe în Cuibul Vulturilor? întrebă Severin, foarte mirat.

— Da. Și încă un oaspe foarte distins!

Rimsky se duse în odaia lui și peste câteva clipe se înapoie cu Vladimir Korsakoff.

Prietenii Vulturului Morții se uitară mirați la străinul care pătrunsese în ascunzătoarea lor și ‘n ochii tuturor se putea citi întrebarea înfrigurată:

— Cine este acesta?

Vulturul Morții le satisfăcu curiozitatea, îndată.

— Acesta este oaspele nostru, Vladimir Korsakoff, căpitan al regimentului de gardă imperială, cavaler al ordinului Caterina, cu câteva ceasuri mai înainte, curierul țarului, acum nimic altceva, decât prizonierul Vulturului Morții.

— Ah!... Ah!... exclamară voinicii, mirați.

Rimsky urmă:

— Mai înainte de a vă face vre-o părere despre Vladimir Korsakoff, socotesc că este de datoria mea să vă spun că s-a purtat foarte frumos și când unul dintre cazaci ne-a recunoscut, a sărit în ajutorul meu și m-a scăpat de la o moarte neîndoielnică. De aceea, îl stimez pe căpitanul de gardă, Vladimir Korsakoff și-i voi reda libertatea!

Korsakoff zâmbi trist:

— Ce-mi va folosi libertatea, când mi-am distrus cariera, mi-am nimicit viața? Am fost un măgar fără pereche când am ascultat de vorbele unei femei și am alergat **orbește în brațele pieirii!**

— Nu te acuza singur, căpitane Korsakoff, zise Micislav. Nu este nici o rușine să fii înfrânt de Vulturul Morții!

— Vladimir Korsakoff, zise Rimsky, adresându-se fostului curier al țarului, mai înainte de a-ți reda libertatea, te somez să-mi predai cheia de la caseta în care se găsește cupa bătută cu pietre scumpe!

— Niciodată, răspunse căpitanul hotărât.

— De ce te împotrivești? Crezi că ajungi la vreun rezultat?

— ...

— E o prostie să te încăpățânezi, **Vladimir Korsakoff! Ești om deștept și o prostie nu este vrednică de tine!**

— Nu voi da cheia de bună voie!

— Atunci ți-o voi lua! Pune-ți mâna pe el băieți!

Severin și cu Dan Dragomir se supuseră poruncii lui Rimsky și într-o clipă căpitanul de gardă fu prins în brațele vânjoase, de nici nu mai putea să se miște. Rimsky se apropie de ofițer și-i luă mica cheie de la casetă pe care Vladimir Korsakoff o purta la gât cu un șiret de mătase.

— Priviți-o, zise el, arătând-o triumfător și apoi se duse de-a dreptul la casetă.

Voinicii își înconjurară căpitanul, arzând de curiozitate, Rimsky vârî cheița-n broască, deschise caseta și în clipa următoare cupa de aur bătută cu pietre prețioase se ivi înaintea ochilor înmărmuriți ai voinicilor.

— Minunată!

— Superbă

— Fără pereche! exclamară voinicii, unul după altul.

Ochii lui Dan Dragomir aruncau scântei de mânie:

— Și aceasta **urma să fie a contelui Gorciacov?**

Severin zâmbi, în culmea fericirii.

— Căpitane, niciodată n-am avut o pradă atât de bună!

Rimsky se întoarse spre Vladimir Korsakoff, care se uita amărât la această societate ce înota în bucurie.

— Vladimir Korsakoff cât prețuiește cupa aceasta?

— Este foarte **prețioasă! răspunse căpitanul gardă după oarecare gândire și puțin cam încurcat.**

— Primarului i-ai spus - se amestecă și Ludovica în vorbă - că e neprețuită și că ar face multe, multe milioane de ruble.

— Este adevărat, Vladimir Korsakoff? întrebă Vulturul Morții.

— Da!

Doctorul Leonida se uită mai de aproape la cupă, arătă înspre diamantul strălucitor și de mărimea unui ou de porumbel, care era așezat în mijlocul celorlalte pietre scumpe.

— Piatra aceasta singură prețuiește mai multe milioane de ruble!

Și voinicii nu se mai săturau să se minuneze de această frumoasă și prețioasă pradă, pe care pusese mâna căpitanul lor. În cele din urmă, Dan Dragomir ridică plosca și zise:

— Căpitane, să sfințim cupa!

— Ai dreptate!

Îndată după aceea, vinul negru se vărsă ca un val de sânge în cupă.

Rimsky fu cel dintâi, care ridică minunatul și nestimatul obiect de artă și glasul lui sună tunător, când strigă:

— Trăiască Polonia!

După aceea i-o dădu Ludovicăi.

Fata ridică și ea cupa și uitându-se la Rimsky, zise, cu căldură:

— Trăiască Vulturul Morții, căpitanul nostru!

Apoi cupa ajunse în mâinile lui Dan Dragomir.

— Trăiască libertatea, strigă voinicul român care se gândea necontenit la asuprita sa țară, ce gemea sub jugul turcilor.

Pe urmă o luă Micislav.

— Trăiască prințul Adam Poniatovsky, marele fiu al Poloniei!

Când cupa ajunse la Severin, acesta exclamă:

— Eu beau, pentru pieirea contelui Gorciacov.

În cele din urmă, nu mai rămăsese decât doctorul Leonida, care ducând-o la gură, strigă:

— Trăiască frăția noastră!

Toți voinicii băuseră și cupa se întoarse la Vulturul Morții, care adresându-se ofițerului de gardă, îi zise:

— Vladimir Korsakoff, îți mai aduci aminte că, în dimineața aceasta friguroasă, ți-ai cinstit vizitiul, pe Grigore, dându-i să bea vin din damigeana, ta? Rimsky, Vulturul Morții, vrea să-ți înapoieze această datorie… Bea!

Vladimir Korsakoff își ridică mâna încet, ca și când ar fi vrut să ia cupa, dar când mâna îi ajunse la înălțimea pieptului, lovi deodată, cu putere, peste brațul Vulturului Morții, care, neașteptându-se la așa ceva scăpă cupa din mână.

Toți se uitară încremeniți, la ofițerul de gardă. Chipul lui Rimsky se făcuse ca para focului și se părea că se va năpusti la Korsakoff, spre a-l nimici cu o singură lovitură de pumn. Dar se stăpâni la timp și întorcându-se spre prietenii săi, întrebă:

— S-a întâmplat ceva cu cupa?

Doctorul Leonida cerceta tocmai cupa, pe care o ridicase de la pământ:

— A plesnit! întrebară ceilalți, apropiindu-se de el.

Doctorul Leonida se apropie și mai mult de lampă și cercetă cu mai mare băgare de seamă.

— Și aici… o altă piatră… care s-a ciocnit… iar aceasta… a crăpat și ea…

Și atunci izbucni din el marea descoperire, vestea senzațională:

— Prieteni, cupa aceasta prețioasă este împodobită… cu pietre false!

— Ce spui? urlă Rimsky.

Doctorul Leonida arătă una după alta, toate pietrele ciocnite, sau crăpate.

— Nu încape nici o îndoială! Toate pietrele sunt false, imitații foarte reușite, bucăți de sticlă, minunat șlefuite!

Toate privirile se îndreptară spre Vladimir Korsakoff.

Ofițerul de gardă stătea încremenit și palid ca ceara într-un colț al încăperii.

Rimsky se apropie de el și vocea lui sună ca metalul, când întrebă:

— Ei, Vladimir Korsakoff ce spui la această dezvăluire?

— Drept să vă spun, nu știu ce să răspund - zise prizonierul liniștit. Eu eram pe deplin încredințat că fiecare piatră de pe cupă este adevărată și de aceea o păzeam, ca pe ochii din cap!

Vulturul Morții, se uită îndelung la ofițerul de gardă, își sfredeli privirile adânc în ochii lui, apoi, apăsând pe fiecare cuvânt, zise:

— Vladimir Korsakoff, căpitan al regimentului de gardă imperială din Petrograd, cavaler al ordinului Caterina, aghiotant și curier al țarului... acum n-ai spus adevărul!

Vladimir Korsakoff porni amenințător spre Rimsky și voinicii se țineau gata să intervină, dacă ar fi fost nevoie. Deodată însă, ofițerul de gardă se răzgândi și cu un gest trist, exclamă:

— Ți-e ușor să mă jignești aici, unde ești tare și mare. Da îndrăznește să repeți aceste cuvinte atunci, când stăm față-n față, cu arme egale, când n-ai lângă tine oameni, care să-ți sară în ajutor, când te-ar vedea în primejdie!

— Prieteni, vă rog lăsați-mă singur cu Vladimir Korsakoff!

Voinicii se uitară uimiți la căpetenia lor, dar fiindcă se obișnuiseră să se supună poruncilor lui, părăsiră încăperea fără împotrivire.

— Ludovica, du-te și tu!

Pe scări se auziră pașii celor cari se îndepărtau.

Rimsky se mai uită după ei, spre a se încredința că se îndepărtează și mai strigă după ei:

— Peste un ceas vă puteți întoarce!

După aceea închise ușa în urma lor.

— Acum, Vladimir Korsakoff, suntem numai noi doi! Un ceas este îndeajuns de mare, chiar și pentru a mă ucide... dacă poți! Fiindcă, acum, când am rămas numai în doi, îți mai spun odată că *ai mințit*!

Rimsky se aștepta ca ofițerul de gardă să se repeadă la el. Dar în loc să se năpustească împotriva lui, Vladimir Korsakoff dădu din umeri, trist și amărât.

Vulturul Morții îl întrebă:

— Aș vrea să știu, cum au ajuns pietrele false pe cupa țarului ?

Korsakoff îi răspunse implorător.

— Nu mă cerceta!

— Văd Korsakoff că ai ceva pe suflet!

— Vai, dacă ai ști, Stanislav Rimsky... zise el, fără a-și sfârși vorba.

— Ce ai vrut să spui ?

— Nimic ! Nimic !

— De ce nu ai încredere în mine ?

— Nu mai are niciun rost! răspunse ofițerul de gardă, oftând.

Vulturul Morții îi vorbi din nou, de data aceasta, cu glasul ridicat, solemn:

— Până astăzi, Stanislau Rimsky nu și-a călcat cuvântul dat! Ți-am spus, Vladimir Korsakoff, că vei fi liber și mă țin de cuvânt. Dacă vrei, îți leg ochii pe loc și te scot afară din ascunzătoarea noastră. Nu te voi forța să-mi răspunzi, nu-ți voi stoarce mărturisirea cu sila. Să nu-mi răspunzi decât numai dacă simți necesitatea de a o face.

Rimsky făcu o mică pauză și numai după aceea întrebă din nou:

— Te-ai hotărât? Vrei să mă lămurești și pe mine, cum au ajuns pietrele false pe cupa țarului?

În sufletul lui Vladimir Korsakoff se dădu o luptă crâncenă, apoi deodată, izbucni:

— Le-am... le-am... falsificat eu!

Rimsky se aștepta la răspunsul acesta. El era un foarte bun cunoscător de oameni și în cea dintâi clipă a descoperirii pietrelor false, citi în ochii ofițerului de gardă, că acesta știa și cunoștea adevărul.

Acum, după ce trecuse greul mărturisirii, Vulturul Morții vorbi încet și blând, spre a afla și celelalte amănunte ale acestei tainice afaceri.

— Spune-mi, cum ai făcut aceasta și pentru ce?

— Povestea e prea lungă! răspunse ofițerul de gardă, trist.

— Nu face nimic! Te voi asculta cu dragă inimă!

Vladimir Korsakoff căzu pe gânduri, ca și când ar fi căutat să-și împrospăteze amintirile.

Rimsky fu cel dintâi care rupse tăcerea.

— Singur n-ai putut lucra. Fără îndoială că ți-a dat ajutor și vreun giuvaergiu.

Korsakoff dădu din cap.

— Te înțeleg! reluă Vulturul Morții cunosc viața ofițerilor ruși și știu că strălucirea, pompa, viața luxoasă de la curtea țarului costă mulți bani... Te-ai lăsat ispitit, ca atâția alții înaintea ta !

Atunci Korsakoff izbucni într-un strigăt grozav.

— Nu-i adevărat!

— Atunci?

Ofițerului de gardă i se dezlegase limba. Și în vreme ce vorbea, chipul lui palid până atunci, deveni din ce în ce mai roșu.

— Până acum am tăcut! Am luat asupra mea vina schimbării pietelor prețioase; dar fiindcă mă acuzi că aș fi făcut aceasta cu gândul de a profita eu însumi, protestez cu toată tăria.

— Dar atunci, cum s-a întâmplat?

— Nu te poate interesa pe tine, Rimsky, povestea aceasta, care pot spune că, mă privește numai pe mine.

— Dacă ți-am oferit încrederea mea, nu mă jigni, respingând-o. Spune-mi ce ai pe suflet, cine știe, dacă nu te pot ajuta!

— Să mă ajuți? exclamă ofițerul de gardă, râzând amarnic. Pe mine nu mai mă poate ajuta nimeni!

— Nu se știe! Povestește-mi încet și liniștit, cum s-au petrecut lucrurile.

— Bine! răspunse Vladimir Korsakoff, după o oarecare gândire. - Nu-mi pasă, poți afla totul, căci și așa am ars în urma mea toate punțile de trecere! Eu nu mă mai pot înapoia la Petrograd!

— Te ascult!

— Trebuie să încep prin a-ți spune că eu nu sunt de viță nobilă, cum sunt aproape toți ofițerii ruși. Tatăl meu a fost un simplu mujic și dacă am ajuns în școala militară, aceasta n-o pot mulțumi decât faptului că, odată, am scăpat de la înec pe un ofițer

superior rus, sub picioarele căruia se rupsese gheața Nevei. Generalul acesta bătrân mi-a purtat de grijă, ca și când aș fi fost propriul lui copil și m-a înscris în școala militară din Petrograd, unde am dovedit a fi un elev foarte silitor. Într-o bună zi sosi și întâmplarea cea mare: am fost făcut sublocotenent. Bătrânul general însă, nu mă părăsi nici atunci, ci se interesă de mine și mai târziu. Dovedind a fi un element în care se poate avea încredere, am înaintat iute, apoi am ajuns în regimentul de gardă și în urmă am fost numit chiar printre aghiotanții familiei imperiale. Când bătrânul general a ajuns ministru de război, am fost avansat și eu la gradul de căpitan.

Îmi îndeplineam serviciul la palatul imperial și în curând mi s-a dat cea mai mare distincțiune: am fost numit aghiotantul personal al țarului. Mă simțeam foarte bine, în toate privințele. Cum n-ar fi fost astfel, când mă vedeam în fața unei cariere uluitoare și viitorul se desena în culorile cele mai frumoase? Fiindcă nu duceam lipsă nici de bani, am luat-o pe mica mea verișoară pe lângă mine și în curând fata se făcu atât de fermecătoare, încât toți bărbații se întorceau după ea, ori unde ar fi apărut. Dar aceasta a însemnat începutul nenorocirii.

Ileana, sora mea, venea și ea pe la curtea țarului, unde, după cum am aflat mai târziu, a făcut cunoștința cu un tânăr ofițer, de care s-a îndrăgostit și cu care se întâlnea, fără știrea mea. Idila aceasta a ținut luni de zile, până când, odată, Ileana îmi mărturisi plângând că iubitul a părăsit-o, că de săptămâni întregi nu se mai arată, tocmai atunci când, dragostea lor începuse să aibă urmări.

Cred că-ți poți închipui starea sufletească, în care eram eu atunci! Am făcut tot ce mi-a stat în putință, spre a afla numele amăgitorului surorii mele. Dar toată truda mea rămase zadarnică. Într-o bună zi însă, chestiunea luă o

întorsătură neașteptată. Mergeam cu Ileana pe stradă, când deodată trece pe lângă noi o trăsură de la curte.

Ileana zări trăsura, apoi căzu leșinată în brațele mele. Mă uitai iute înspre trăsură. În ea ședea marele duce Mihai, fratele cel mai mic al țarului. Ajuns acasă, am aflat apoi că marele duce Mihai fusese amăgitorul surorii mele. Alergai îndată la palat ca ieșit din fire și cerui satisfacție chiar de la țarul însuși. Dar cererea mea n-a avut altă urmare, decât că, marele duce Mihai a fost certat și atâta tot!

Dar amărăciunea mea fu și mai mare că, din ziua aceea Ileana a dispărut, fără să mai dea vreun semn de viață. De atunci n-am mai aflat nimic despre ea, de parcă ar fi înghițit-o pământul. Nici nu-ți poți închipui, Rimsky starea mea sufletească de atunci. Mă târâm prin viață ca un mort viu și nu știam ce se va alege de mine. Când am ajuns iarăși în fața țarului, l-am implorat să-mi dea voie măcar, să mă bat cu marele duce Mihai. Dar țarul îmi râse în nas și râsul lui batjocoritor îmi mai răsună în urechi, chiar acum... Nu l-am uitat și nici nu-l voi uita vreodată! Și a trebuit să plec umilit și jignit, fără a fi putut șterge pata de rușine de pe umerele familiei mele.

Korsakoff se opri din povestire. Se părea că amintirile acestea îl chinuiau cumplit și avea nevoia să se mai odihnească.

Rimsky căută să-l mângâie, cu un cuvânt de compătimire.

— Sărmane Vladimir Korsakoff, ce rău îmi pare de tine!

Ofițerul de gardă urmă:

— Poate că un altul în locul meu, ar fi căzut în dizgrație, eu însă aveam un protector puternic în ministrul de război, așa că am rămas și mai departe în regimentul de gardă. În sufletul meu însă, ardea dorul de răzbunare și eram hotărât să spăl rușinea

aceasta, chiar și cu prețul vieții mele. Nu așteptam decât momentul propice. Dar amărăciunea mea a ajuns iute la urechile acelora care se interesează de aproape de viața aghiotanților de la curtea imperială… Așa s-a făcut că am ajuns în rândul nihiliștilor care luptă pentru răsturnarea domniei țarului și am devenit unul dintre membrii cei mai înflăcărați ai acestei asociații secrete, căreia îi duceam zilnic știri, despre ceea ce se petrecea la palat. Atunci s-a întâmplat să mi se dea însărcinarea de a duce la Varșovia, contelui Gorciacov, cupa de aur bătută în pietre prețioase, de o valoare atât de nestimată. Dar de îndată ce le spusei nihiliștilor ce se pregătește, aceștia fură gata numai decât cu planul lor. Voiau să pună mâna pe cupă!

Rimsky dădu din cap.

— Acum înțeleg! zise el, cu sânge rece.

— Aș fi putut foarte bine, urmă Vladimir Korsakoff să fug cu cupa și niciodată să nu mă mai întorc la palatul imperial. Dar nihiliștii nu voiau aceasta. Ei nu se puteau lipsi de informațiile pe care li le aduceam eu despre ceea ce se petrecea la curtea țarului. De aceea au hotărât că vor copia cupa, aidoma, iar eu îi voi duce contelui Gorciacov, o cupă împodobită cu imitațiuni, fără valoare.

Rimsky asculta cu încordare povestirea căpitanului de gardă.

Vladimir Korsakoff își urmă istorisirea:

— De îndată ce mi s-a încredințat cupa, am pornit la drum. Seara însă, m-am înapoiat la Petrograd pe drumuri ascunse și m-am dus de-a dreptul la sediul nihiliștilor, unde unul din membrii noștri, un giuvaergiu foarte iscusit, fu gata cu copia cupei în mai puțin de două zile. Firește că trebuia să recâștig cele două zile pierdute și nu pornii la drum cu sania, ci cu cai de schimb, până când câștigai timpul petrecut la Petrograd, în ascuns. Din clipa aceea,

trecând pe la diferiții guvernatori, am avut de grijă ca toți să observe, cu câtă sârguință păstram caseta în care se găsea comoara ce-mi fusese încredințată.

— Dar la ce-ți folosea aceasta?

— Pentru că în cazul când odată și odată tot s-ar fi putut descoperi, cum că cupa înmânată contelui Gorciacov era bătută în pietre fără preț, să nu mi se poată imputa, nici măcar că n-am păzit caseta îndeajuns de bine, în timpul călătoriei.

Vladimir Korsakoff tăcu pentru câteva clipe, apoi adăugă:

— Ți-a spus tot, Stanislav Rimsky, nu ți-am ascuns nimic, niciun amănunt! Acum poți să mă judeci și să-mi spui dacă sunt un ticălos sau un nenorocit.

Rimsky îi întinse mâna ofițerului de gardă și i-o strânse cu multă prietenie.

— În locul tău și eu aș fi făcut la fel, Vladimir Korsakoff și acum, după ce ți-am auzit nenorocirea te prețuiesc și mai mult ca până acum.

Curierul țârului strânse cu căldură mâna ce-i fu recunoștință:

— Îți mulțumesc... îți mulțumesc din tot sufletul!

Și în clipa aceea amândoi avură simțământul că, strângerea aceasta de mână însemna pecetluirea prieteniei lor. Și ofițerul de gardă nu putu să nu-și exprime și el, cu sinceritate, gândurile care îi frământau creierul, în privința Vulturului Morții.

— Stanislau Rimsky - zise el - trebuia să-ți mărturisesc și eu că m-am înșelat grav în privința ta. Până astăzi nu te-am cunoscut decât din auzite. La curtea țarului nu se vorbea despre tine, decât ca despre o căpetenie de bandiți, de tâlhari la drumul mare, ca despre un monstru, lipsit de orice simțământ omenesc. Soarta a rânduit lucrurile în așa chip, încât să te pot cunoaște personal. Și în câteva ceasuri te-am cunoscut mai bine decât m-aș fi

așteptat, mai bine decât ai putea să-ți închipui tu însuți. M-am înșelat în tine, ți-am spus, dar m-am înșelat într-un chip plăcut, deoarece am găsit în tine un bărbat simțitor, cu suflet nobil și curajos, cu adevărat bărbat.

În urma acestor cuvinte, veni rândul lui Rimsky să-și exprime recunoștința.

— Mulțumesc! zise el adânc mișcat.

— De ce nu-mi este dat să mă mai pot întoarce printre oameni - exclamă Vladimir Korsakoff, cu vădită părere de rău - spre a le spune ce fel de om este în adevăr Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

— Cum, nu vrei să te mai întorci?

— Cum aș putea să mă întorc, când, după cum ți-am spus, am ars toate punțile de trecere în urma mea? Faptul că nu mi-am îndeplinit datoria, înmânând contelui Gorciacov cupa trimisă de țar, ar fi îndeajuns, pentru a ajunge înaintea consiliului de război... Nu mă mai pot întoarce... Trebuie să rup cu viața de până acum...

— Și de ce vrei să te apuci? îl întrebă Rimsky liniștit.

Korsakoff zâmbi, trist.

— De ce?

Ofițerul de gardă tăcu, dar în aceste două cuvinte scurte se ascundea toată tragedia tristei situații a fostului curier al țarului.

— Răspunde - repetă Rimsky - ce ai de gând să faci?

— Ce?... Până în clipa de față n-am fost degradat încă. Tot mai sunt căpitan al regimentului de gardă, ofițer, care are îndatoriri față de uniforma pe care o poartă. Nu mi-ai luat pistolul încărcat, așa că știu ce trebuie să fac!

Rimsky sări de pe scaun, ca mușcat de șarpe.

— Ar fi o nebunie! exclamă el.

— Așa mi-a fost scris!

— Prostii! Până acum nu ți-am luat pistolul; acum însă îți pretind să mi-l dai, sau să renunți la gândul nebunesc, care ți-a încolțit în minte!

— Ți se pare că viața mea mai prețuiește ceva?

— Numai viața ticăloșilor și a lașilor nu prețuiește nimic. Tu ești tânăr, puternic și curajos. Și nu trebuie să-ți închipui că la hotarele Rusiei sfârșește lumea. Pământul e destul de mare și vei găsi tu un colțișor pe el, unde să începi o altă viață.

— Viața nu mă mai atrage, nu mai am nici o poftă de ea!

— Îți va veni pofta.

— Niciodată!

— Sau… s-ar mai putea ceva…

— Ce? întrebă Korsakoff, privind deodată curios la Vulturul Morții.

— Ai avut prilejul să ne cunoști atât pe noi, cât și felul nostru de viață. Chiar și adineaori ai spus că a fost o surpriză pentru tine când ți-ai dat seama de adevărata înfățișare a Vulturului Morții; dacă nu mai vrei să te întorci în rândul oamenilor, dacă ești obosit și plictisit de fățărnicia lor, atunci vino cu noi, intră în mijlocul nostru, fi-ne tovarăș credincios și toți îți vom fi prieteni adevărați, până la moarte.

Ochii lui Korsakoff începură să strălucească de bucurie.

— Rimsky vorbești serios?… Te-ai gândit bine la ceea ce ai spus?

— Eu am gândit foarte bine și ți-am vorbit cât se poate de serios. E rândul tău să te gândești și să-mi răspunzi sincer la propunerea pe care ți-am făcut-o!

— Am hotărât!

— Ce anume?

— Rămân cu voi și-ți voi fi prieten și soldat credincios, Vultur al Morții!

Rimsky îl strânse în brațe, fericit, pe ofițerul de gardă.

— Și eu **salut ca cea mai mare bucurie în rândurile noastre pe Vladimir Korsakoff.**

Ceasul trecuse. Pe trepte se auzi zgomot de pași și capul curios lui Severin se ivi cel dintâi în ușa deschisă larg.

Grăsunul credea că-i va fi dat să vadă urmele unei lupte crâncene; în loc de sânge și capete sparte, el îl văzu pe Vulturul Morții, stând de vorbă liniștit cu curierul țarului.

Rimsky de î**ndată ce-l zări pe Severin, îi strigă:**

— Veniți! *Veniți!*

Și voinicii intrară unul dună altul: Severin, Micislav, Dan Dragomir, doctorul Leonida, iar la urmă de sânge tot, Ludovica.

Când îi văzu pe toți în jurul său, Vulturul Morții se ridică de pe scaun și arătând în spre Korsakoff, zise:

— Vă prezint pe cel mai nou soldat al Vulturului Morții, pe cel mai proaspăt tovarăș și prieten al vostru.

Cuvintele lui fură urmate de o uimire fără margini.

Cum?... Korsakoff?

Dar Ludovica strigă, cu însuflețire:

— Stanislau, ai săvârșit o adevărată minune!

Rimsky își urmă vorba întreruptă de exclamațiile de mirare ale prietenilor săi.

— Primiți-l cu dragă inimă. În decursul ceasului, pe care l-am petrecut împreună, am avut prilejul să mă încredințez că Vladimir Korsakoff este un om întreg, de treabă, un adevărat bărbat, care este vrednic să stea alături de noi.

Micislav nu se putea stăpâni să nu facă o mică observație, care însă împărtășea gândul tuturor voinicilor:

— Dar căpitane, uiți că Vladimir Korsakoff a fost soldatul țarului?

Rimsky nu se supără de această vorbă de îndoială și privindu-și prietenul blând, îi răspunse:

— Ai dreptate, a fost soldatul țarului. Dar de atunci a curs multă apă pe Vistula și am avut prilejul să mă încredințez că ne va fi un tovarăș mai bun decât a fost un soldat credincios, pentru țarul Rusiei.

Cine ar fi îndrăznit să se mai îndoiască de sentimentele noului tovarăș, când Vulturul Morții garanta pentru el? Toți voinicii se perindară pe rând, în fața lui Vladimir Korsakoff.

CAPITOLUL 14
Vrăjitoarea din Malzin

Rimsky avusese dreptate. Vladimir Korsakoff s-a dovedit a fi un adevărat prieten și un tovarăș credincios. Luase parte la toate isprăvile voinicilor, care profitau mult de pe arma cunoștințelor lui militare și de pe urma priceperii sale în strategie.

Când se întâmpla, după cum era și firesc, ca voinicii să aibă de a face cu un dușman mult mai numeros, Vladimir Korsakoff născocea întotdeauna câte ceva ce-i scotea pe voinici din încurcătură.

Și locuitorii Cuibului de Vulturi își trăiau mai de parte viața lor cu care se obișnuiseră. Numele Vulturului Morții era rostit cu tot mai multă groază de aceia care aveau motive să se teamă de pedeapsă, iar guberniile din împrejurimi aducea tot mai mulți cazaci, pentru prinderea temutului bandit.

Cazacii aceștia atacau pe neașteptate satele, pădurile, unde bănuiau că ar putea fi ascunzătoarea voinicilor, dar toată truda lor rămase zadarnică și soldații se întorceau mereu cu mâna goală. Din această pricină se tot vestea că Rimsky ar avea legături cu dracul și de aceea nu poate fi prins niciodată.

Rimsky avea obiceiul să umble singur, său însoțit numai de unul din prietenii săi, prin satele vecine, spre a vedea unde este nevoie de ajutorul său, sau

spre a se încredința dacă situația era propice pentru a pedepsi pe un asupritor sau cămătar.

În timpul acesta, Vulturul Morții trecea tocmai întovărășit de doctorul Leonida pe teritoriul Malzinului, un sătuleț din împrejurimile Rudinului, în dosul caselor mărunte ale căruia se ridica mândru, castelul moșierului din partea locului. Stăpânul Malzinului era unul din moșierii cei mai cumsecade, poate tocmai fiindcă nu era rus de origină, ci venise din Boemia, de unde adusese cultura și spiritul gospodăresc al neamului său.

Rimky se pregătea tocmai să părăsească satul în tovărășia doctorului Leonida, când cei doi voinici auziră dăngănitul trist al clopotelor bisericii din Malzin.

— Ce să fie? Îngroapă pe cineva? întrebă doctorul Leonida.

— Așa se vede, zise Rimsky - și după care, mortul trebuie să fie dintr-o familie mai bună, căci altfel n-ar suna clopotele atât de îndelungat.

Fiindcă cimitirul era în drumul lor, intrară și ei. Fără multă greutate voinicii dădură peste mormântul proaspăt săpat, în jurul căruia se adunase o mulțime neobișnuit de numeroasă.

În toată mulțimea aceasta însă, se părea că nu este decât o singură ființă într-adevăr îndurerată: o fată foarte tânără, îmbrăcată toată în negru și care stătea chiar la marginea mormântului.

Rimsky și doctorul Leonida se amestecară în mulțime și Vulturul Morții întrebă pe unul din țăranii care veniseră la trista ceremonie:

— Cine a murit?

— Cum, nu știi, tătucă? Moșierul Malzinului.

— Moșierul Malzinului? - repetă Rimsky. Când a murit?

— Acum două zile.

— Am auzit că era om de treabă!

— N-ai auzit rău. Tocmai de aceea îl și iubeam.

— Și cine este fata aceea îmbrăcată în haine cernite?

Țăranul răspunse puțin cam încurcat:

— Fata lui... Vrăjitoarea din Malzin!

— Ce spui?

— Vrăjitoarea din Malzin! Nu eu i-am dat porecla aceasta, tătucă. Toată lumea îi zice astfel...

Rimsky își aținti privirile asupra fetei. Vestmintele cernite și părul negru al fetei făceau să se observe și mai bine blândețea trăsăturilor feții.

Vulturul Morții fu foarte mirat, auzind că fata aceasta cu o înfățișare atât de blândă, fusese poreclită vrăjitoare.

Și gândul acesta nu-i mai dădu pace.

De aceea, urmă convorbirea începută cu țăranul de lângă el.

— Și de ce a fost poreclită Vrăjitoarea din Malzin?

— E o poveste foarte ciudată, tătucă! răspunse țăranul. Vrăjitoarea din Malzin... sau jupânița Theodora vindecă animalele cu băuturi necunoscute și adeseori a scăpat de la moarte oameni, care erau cu un picior în groapă... Afară de aceasta, toată ziua nu face altceva, decât să scotocească prin cărți, iar noaptea, în turnul castelului lampa arde adeseori, până la miezul nopții... atunci îl așteaptă pe dracul...

Rimsky zâmbi, compătimitor.

— Năzbâtii!

Dar nu-și pierdu vremea căutând să-i dovedească țăranului că nu există draci, care să se arate oamenilor, deoarece știa că truda lui ar fi rămas zadarnică. Când o superstiție intră în capul țăranului rus, nici chiar Dumnezeu însuși n-ar mai fi fost în stare să o scoată de acolo, dacă ar fi coborât în persoană pe pământ.

— Vezi, tătucă - zise țăranul din nou - nici popa n-a vrut să vină la înmormântarea boierului.

— Păi cum era să vină - zise un alt sătean - dacă boierul e luteran!

— Dacă e luteran, nu-l poate îngropa un preot ortodox - răspunse Rimsky - și preot luteran nu se prea găsește prin împrejurimile acestea.

Convorbirea se opri aici. Rimsky și doctorul Leonida se apropiară de groapa în care oamenii tocmai coborau coșciugul. Ochii tinerei Theodora înotau în lacrimi și trupul îi era zguduit de suspine, iar când sicriul dispăru în mormânt, buzele ei murmurară cu voce tare: ***Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău...***

În imediata apropiere a Theodorei stătea un bărbat înalt, voinic, despre care Rimsky află că era Popov, unul din cei mai bogați moșieri de prin împrejurimi, a cărui proprietate se învecina cu aceea a lui Malzin.

Lopețile începură să arunce pământul în groapă și în curând o moviliță proaspătă se ridică deasupra coșciugului. În capul moviliței fu așezată o cruce simplă, de lemn, cu următoarea inscripție:

Aici se odihnește
ION MALZIN
Întemeietorul satului Malzin
Mort în vârstă de 67 de ani.

După aceea mulțimea se împrăștie și odată cu ea porniră spre ieșirea din cimitir și Rimsky cu doctorul Leonida. Lângă mormânt nu mai rămăsese decât jupânița Theodora, care tot se mai ruga pentru mântuirea sufletului tatălui său. Popov, aștepta lângă ea, ca și când ar fi păzit-o să nu i se întâmple vreun rău.

După ce Theodora își sfârși rugăciunea, porniră amândoi, unul lângă altul.

Rimsky și cu doctorul Leonida își încetiniră pașii, deoarece voiau ca perechea să-i ajungă din urmă, spre a putea observa mai de aproape chinul orfanei.

Dar când Popov și cu Theodora trecură pe lângă ei, crâmpeiul de conversație pe care-l prinse Vulturul Morții păru atât de interesant, încât voinicii hotărâră să-i urmărească și de acum înainte, spre a vedea ce se va întâmpla.

— Am crezut că este de datoria mea să-i dau acest ultim salut răposatului dv. părinte - zise grasul Popov - cu toate că știu prea bine că decedatul nu mă prea avea la inimă... În ceea ce mă privește însă, eu nu l-am urât niciodată... cum mă ura el pe mine.

— Tatăl meu n-a urât pe nimeni. Dacă legăturile dintre el și d-ta n-au fost prea prietenești, vina nu trebuie s-o cauți altundeva, decât tot numai la d-ta.

Popov mormăi nemulțumit.

— Știu... știu că și eu am greșit... dar voi căuta să-mi repar greșeala acum.

— Cum?

— Jupâniță, dacă îmi dai voie, îți ofer sprijinul meu. Îmi dau seama prea bine că d-ta ești slabă, ca toate femeile și nu ai avea energia și puterea necesară, pentru administrarea unei moșii atât de mari. În privința aceasta îți stau la dispoziție oricând și poți dispune de mine în ce chip vei voi.

— Îți mulțumesc foarte mult, domnule Popov - răspunse fata încet. D-ta însă mă cunoști de vreme destul de îndelungată și prin urmare știi că am moștenit de la tatăl meu toată puterea de muncă, așa că n-am ne voie de niciun ajutor. Ceea ce trebuie făcut pentru bunul mers al moșiei, voi ști să fac și singură.

— Știu! Am spus aceasta însă pentru cazul când totuși s-ar întâmpla să ai nevoie de vreun ajutor!

— Mulțumesc! Dar dacă totuși s-ar întâmpla să am nevoie de vreun ajutor, atunci nu m-aș adresa la străini, ci l-aș chema acasă pe fratele meu Benedict, care în clipa de față studiază la universitatea din Praga și care ar îngriji de administrarea moșiei.

— După cât îl cunosc eu pe Benedict - zise Popov cu un ușor zâmbet ironic - nu prea îmi vine să cred că, după viața pe care o duce la Praga, ar fi încântat să se așeze la Malzin.

— Încântat poate că n-ar fi; dar când ar vedea că este vorba de salvarea moștenirii pe care ne-a lăsat-o bunul nostru părinte, nu încape nicio îndoială că ar fi neîntârziat. Și nu s-ar putea să nu vină, când știe cu câtă trudă și putere de muncă a înjghebat tata moșia Malzin. Știi și d-ta că la venirea tatii aici, tot satul era alcătuit din câteva colibe de pământ și din castel. Nici nu-mi mai aduc aminte ce nume purta pe vremea

aceea; îmi amintesc însă că soarta satului s-a schimbat ca prin farmec, odată cu această schimbare de nume. Bietul om a muncit neobosit, zi și noapte, dar truda nu i-a fost zadarnică, deoarece până în cele din urmă tot a izbutit să facă Malzinul să înflorească. Puterea lui de lucru, bună starea lui crescândă, au stârnit multe invidii, știu prea bine, dar aceasta nu l-a împiedicat pe tata să muncească și mai departe, fără preget.

— Așa dar s-au găsit și invidioși? întrebă Popov cu nevinovăție.

— Mă mir domnule Popov că d-ta nu știai aceasta! Și doar toată lumea din împrejurimi știa că aproape toți boierii ruși erau furioși că un străin se pricepea să cultive pământul mai bine decât ei și să-l facă mai roditor... Dar tata nu se lăsă înrâurit nici de invidioși și nici de invidia și nici de ura pe care i-o purtau dușmanii din pricina religiei sale. A lucrat, a lucrat necontenit și Malzin a devenit proprietatea cea mai înfloritoare a întregului ținut.

— Ai dreptate, jupâniță Theodora - zise grasul Popov, dând din cap - moșia d-tale este cea mai frumoasă din partea locului.

— Sunt și mândră de ea!

— Îmi aduc aminte cât de îmbelșugată a fost și ultima recoltă, pe moșia dv.

— Fiindcă am îngrijit pământul.

— Și vitele, cât sunt de numeroase și frumoase pe moșia Malzin! Molima n-a bântuit niciodată prin ele!

— Fiindcă am luat toate măsurile de prevedere!

Popov își aținti asupra fetei ochii lui mari, apoși.

— Cred că știi, jupâniță, că moșiile noastre se învecinează, și se întâlnesc chiar, având două hotare comune.

— Cum să nu știu, domnule Popov!

Grasul moșier oftă adânc.

— Ce frumos ar fi dacă aceste două moșii s-ar uni, spre a face una singură!

Jupânița Theodora măsură cu o privire ciudată această masă de carne și grăsime.

— Domnule Popov, poate că nu te-ai exprimat bine, poate să cumperi moșia Malzin?

— Nu, nu!

— Dar atunci cum ai vedea d-ta unirea moșiilor?

— Așa că... Doamne... aceasta ar fi cel mai nimerit..

Theodora îl privi și mai nedumerită.

— Nu înțeleg nici o singură vorbă! Nu știu ce vrei!

— Mă mir... căci am vorbit... atât de lămurit...

— Domnule Popov, poate că nu te-ai exprimat bine, poate că nu știi să-ți tălmăcești gândurile în cuvinte!

— Cum să nu!... Numai că, mă trudesc... să nu cumva... să te jignesc... jupâniță Theodora!

— Să mă jignești?... Dar cum ai putea să faci aceasta?... Domnule Popov, știi prea bine că nu-mi place decât vorba deschisă! De aceea te rog să-mi spui lămurit despre ce este vorba.

Atunci Popov hotărî să-și mărturisească gândul, fără niciun fel de ocol.

— Jupâniță Theodora, m-am gândit că cele două moșii nu s-ar putea uni decât odată cu unirea inimilor noastre.

După această mărturisire, Popov se uită triumfător la fată.

— Ce tot vorbești d-ta? exclamă Theodora, mirată.

Dar lui Popov i-a fost greu numai să facă începutul, căci acum nu l-ar mai fi putut opri nimeni să-și rostească declarația, până la capăt.

— Crede-mă, jupâniță Theodora, te iubesc din tot sufletul și de multă vreme, singurul meu gând este de a te face tovarășa mea de viață. Dacă izbutesc să fac aceasta, atunci voi fi cel mai fericit și cel mai bogat om din ținutul acesta.

— Așa? exclamă Theodora, care nu scăpase am vedere cuvântul prin care Popov își trădase adevăratele simțăminte. Poate că fericirea nu te-ar interesa tocmai atât de mult ca bogăția!

Popov nu-și dădu seama decât acum că se trădase singur și se trudi să-și repare greșeala.

— Te înșeli jupâniță Theodora! Sufletul meu nu este dornic decât de o fericire adevărată și simt că această fericire n-o pot găsi decât numai alături de d-ta! Nu te voi zori cu răspunsul și poate că nici nu se cădea să vorbim despre asemenea lucruri acum, îndată după trista ceremonie a înhumării părintelui d-tale. Tocmai de aceea voi avea răbdare și voi aștepta, fiind încredințat că nu vei pregeta să rostești acel «da», care m-ar face atât de fericit.

— Așa dar mi-ai făcut o propunere de căsătoriei Da. Aș fi fericit, dacă...

Theodora îi tăie vorba.

— Este ciudat că de-abia acum ai venit să-mi mărturisești aceste simțăminte! Până astăzi ai știut să ți le ascunzi cu măiestrie.

Jupânița se uită la moșier cu priviri pline de înțeles.

Popov se înroși și își aplecă privirile. Știa prea bine despre ce vorbea Theodora.

— Să uităm trecutul, îngână el, și crede-mă că te iubesc cu adevărat.

Dar Theodora nu-l slăbi:

— Cum îți închipui d-ta căsătoria aceasta? Ai uitat oare că lumea n-a încetat să fie ațâțată împotriva noastră de aceia care ne urăsc, fiindcă nu suntem ruși de origină și nici de religie ortodoxă, ci luterană?

— Noi, Popovii - răspunse grasul moșier - nu avem asemenea prejudecăți!

— Așa? exclamă Theodora, batjocoritoare. Mă miră grozav! Și dacă într-adevăr așa este, atunci această schimbare nu s-a putut întâmpla, decât astăzi; fiindcă ieri încă, d-ta erai unul dintre cei mai neîmpăcați agitatori, împotriva noastră!

Popov îngălbeni. N-ar fi crezut niciodată că jupânița Theodora va avea curajul să-i arunce în față această grea învinuire. El încercă să nege.

— Dar cum îți poți închipui așa ceva, jupâniță Theodora? Eu sunt omul cel mai răbdător din lume!

Fata îl măsură pe Popov, din creștet până-n tălpi, cu o privire batjocoritoare.

— Fii cel puțin bărbat și dacă ai făcut ceva nu tăgădui, când ți se aruncă în față.

Popov nu mai putea de rușine.

Ne învârtindu-se decât printre țăranii lui, care obișnuit ca toată lumea să i se supună orbește. Țăranii, nenorociții de ei, nu i se puteau împotrivi și căutau să-i umble în voie cât mai mult. Acum, deodată, se ivise cineva, care nu se sfia să-i arunce în față cele mai crude adevăruri. Și încă cineva, de la care trebuia să rabde orice, fiindcă nu-i putea cere socoteală.

Și cu toate că adevărurile acestea îl răscoliseră până în fundul sufletului, totuși, își ascunse simțămintele de ură și mânie și urmă să facă pe îndrăgostitul.

Așa trebuia să se poarte, dacă voia să-și ajungă marea țintă, pentru care lupta: Moșia Malzin. Întotdeauna dorința lui cea mai fierbinte fusese să pună mâna pe această proprietate model.

— Jupâniță - zise el, cu o liniște prefăcută - te înțeleg prea bine! În clipa de față durerea vorbește în d-ta. De aceea, nici nu vreau să mai insist asupra acestei convorbiri, ci o voi lăsa pentru mai târziu, când vei fi mai liniștită. Atunci voi veni din nou și

nădăjduiesc că vei avea răbdare să mă asculți până la capăt.

— Îți pierzi timpul în zadar, domnule Popov!

— Nu se poate!

— Și totuși așa este! Te sfătuiesc odată pentru totdeauna să renunți la gândul de a uni moșia model Malzin, cu proprietatea neglijată și neîngrijită a Popovilor.

— Dar jupâniță - zise Popov cu fățărnicie - lucrul de căpetenie nu este unirea moșiilor, ci unirea inimilor noastre!

— Nici în privința aceasta nu trebuie să nădăjduiești nimic.

Popov începu să-și cam piardă răbdarea.

— Așa dar, mă refuzi? întrebă el, tremurând de enervare.

— Cu foarte multă hotărâre, atât acum cât și în viitor.

Popov se făcu fețe-fețe.

— Aceasta... aceasta... într-adevăr n-aș fi așteptat-o... de la d-ta... de la d-ta...

— Vrăjitoarea din Malzin! întregi Theodora. Spune-o pe față, fiindcă știu prea bine că la aceasta te-ai gândit!

Și după acest răspuns energic, nu mai așteptă nici un răspuns, ci întorcându-se, plecă iute de lângă grasul moșier, pe fața căruia era întipărită o mânie fără margini.

Când Theodora dispăru în depărtare, Popov își ridică pumnii încleștați și scuturându-și-i amenințător, zise:

— Îți voi arăta eu ție, Vrăjitoare din Malzin! Ne vom răfui noi! Rușinea pe care mi-ai făcut-o astăzi nu ți-o voi uita niciodată! Vrei să te iei la întrecere cu mine? Ei bine, vom vedea, cine va fi mai tare?

Cu aceste cuvinte se îndepărtă și el.

De îndată ce trupul lui voluminos dispăru pe o potecă a pădurii, din dosul unui copac secular se iviră Rimski și cu doctorul Leonida.

Cei doi voinici izbutiseră să asculte toată convorbirea moșierului cu jupânița Theodora și chiar și amenințările lui Popov.

— Ei, ce zici de acestea? îl întrebă Vulturul Morții pe tovarășul său.

— M-a impresionat adânc liniștea sufletească și curajul fetei.

— Și Popov?

— Cred că este un ticălos, în stare să săvârșească orice mârșăvie.

— Bravo, doctore Leonida, ai dovedit că ești un bun cunoscător de oameni! Și eu cred că această convorbire a fost sămânța unei lupte deznădăjduite, care se dă între cei doi proprietari cu moșiile învecinate. Nu încape nicio îndoială că purtarea și curajul domnișoarei Malzin sunt vrednice de toată lauda.

— Mi-e teamă doar că această purtare lăudabilă să nu însemneze o nenorocire pentru biata fată.

— Cu dragă inimă i-aș veni în ajutor, dacă aș ști că nu mă refuză. În orice caz, nu trebuie s-o pierdem din vedere și dacă vom observa că Popov caută să-i facă neplăceri, îi voi face și eu moșierului cinstea, de a se întâlni cu Vulturul Morții, care va ști să-i taie pofta de a persecuta pe o orfană.

Doctorul Leonida arătă înspre soarele care apunea.

— Ai văzut, căpitane, cum trece vremea? zise el. Am plecat din Cuibul Vulturilor cu gândul să vânăm ceva. Dar timpul a trecut și noi n-am doborât nimic!

Rimsky începuse să râdă.

— Cum era să doborâm ceva, când nici n-am vânat încă?

— Atunci să ne vedem măcar acum de treabă!

— Ai dreptate doctore. Nu e prea târziu și dacă ne înfundăm puțin în pădurea de la Malzin, nu se poate să nu vânăm ceva!

Și cu pași grăbiți cei doi voinici porniră spre ținta hotărâtă.

Pădurea de la Malzin, o adevărată pădure seculară, în care vânatul era din belșug, se întindea la poalele castelului Malzin.

Rimsky și cu doctorul Leonida mergeau cu puștile gata să tragă, dar se părea că de data aceasta soarta râdea de ei, fiindcă în pădurea de la Malzin, atât de bogată în sălbăticiuni, nu le ieșea în cale nici un singur vânat.

Ceasurile treceau unul după altul și în cele din urmă voinicii se pregăteau să renunțe la o pradă pe ziua aceea și să se înapoieze la Cuibul Vulturilor, nădăjduind că altădată vor avea mai mult noroc și vor putea să-și satisfacă patima vânatului.

Dar de-abia hotărâseră să se retragă, că din desișul pădurii se și auzi un mormăit înăbușit.

Doctorul Leonida se uită cu ochii mari la căpitanul său.

— Se pare că, tot nu ne vom înapoia acasă fără pradă! zise acesta.

— Uite-l, căpitane!... Îl vezi? strigă doctorul Leonida.

Și în clipa următoare un urs uriaș se ivi înaintea ler.

Rimsky își luă iute pușca de pe umăr și se pregăti să tragă.

Ursul se apropia greoi, ținând sub ochi pe vânători.

— Trage! strigă doctorul Leonida.

— Așteaptă! răspunse Rimsky, în șoaptă. Lasă-l să vină mai aproape!

După ce ursul mai făcu câțiva pași, Rimsky apăsă pe trăgaci.

Detunătura armei răsună înzecită prin pădurea seculară, străbătută, aproape în același timp și de urletul înfiorător al ursului, care acum se ridică în două picioare, gata să se năpustească asupra vrăjmașului său.

Ecoul trimise înapoi urletul înspăimântător al fiarei rănite.

Doctorul Leonida își dădu seama îndată de primejdie și strigă, speriat:

— Bagă de seamă, căpitane! Ursul e rănit ușor!

Rimsky nu mai avu vreme să-și încarce pușca din nou, iar doctorul Leonida nu îndrăznea să tragă, fiindcă între timp, fiara se apropiase de Rimsky atât de mult, încât o ușoară tremurare a mâinii ar fi fost îndeajuns ca glontele să-l lovească pe Vulturul Morții, în loc de urs.

Situația devenea tot mai primejdioasă. Dar Vulturul Morții nu-și pierdu sângele rece și trăgându-și de la brâu cuțitul de vânătoare, așteptă liniștit apropierea fiarei.

Ursul mai urlă odată, apoi se repezi la Rimsky.

Dar Vulturul Morții era mult mai sprinten decât greoiul rege al pădurilor poloneze și sări la o parte, în ultima clipă. Spre nenorocirea lui însă, se împiedică într-o ridicătură de copac și căzu la pământ, cât era de lung.

Și mai înainte de a se fi putut ridica, ursul se repezi din nou la el și cu laba lui puternică izbi piciorul lui Rimsky.

Dar oricât de mare îi era durerea pricinuită de această lovitură, voinicul sări în picioare și își înfipse cuțitul de vânătoare, până în plăsele, în gâtul fiarei.

În aceeași clipă, doctorul Leonida, care izbutise să se apropie de urs, dintr-o parte, își descarcă pușca și animalul se prăbuși la pământ, horcăind.

— S-a sfârșit! - exclamă doctorul Leonida, văzând cele din urmă spasme ale ursului.

Rimsky voi să se apropie și el de pradă, dar durerea îl sfâșia cu atâta putere, încât căzu la pământ.

Căderea atât de neașteptată a căpitanului său, îl înspăimântă de moarte pe doctorul Leonida, care alergă iute lângă Vulturul Morții.

— Căpitane, ce ți s-a întâmplat? întrebă el, îngrozit.

— Nimic! Nimic! Nu te speria! Piciorul mă doare al naibii!

Doctorul Leonida nu-și pierdu vremea cu șovăieli, ci trase iute cizma din piciorul lui Rimsky. Bietul om se temea de o ruptură a osului. Din fericire însă, nu era vorba decât de o scrântitură mai ușoară.

Tânărul doctor puse iute la loc laba scrântită, faptă care firește, îi pricinui lui Rimsky dureri sfâșietoare

după aceea legă bine piciorul care începuse să se umfle și-l ridică pe Rimsky de la pământ, spre a se înapoia cu el în Cuibul Vulturilor.

Dar Vulturul Morții țipa ca din gură de șarpe, de îndată ce așeză piciorul pe pământ, și atât de grozave îi erau durerile, încât se văzu nevoit să se așeze din nou.

Doctorul Leonida îl întrebă îngrijorat.

— Nu merge, căpitane?

Vulturul Morții mai încercă odată, dar iarăși trebui să renunțe la gândul de a merge mai departe.

— Am dureri atât de năprasnice, încât îmi este cu neputință să pun piciorul pe pământ.

— Atunci ce e de făcut! întrebă, foarte plictisit, tânărul doctor. Și spre nenorocirea noastă ne mai găsim și îndeajuns de departe de Cetatea Rudinului!

— Și nu ne rămâne altceva de făcut - zise Vulturul Morții - decât să te duci singur până la Cuibul

Vulturilor, să aduci ajutoare. Până la înapoiere te voi aștepta aici.

— E cu putință, ceea ce spui, căpitane!

— De ce ar fi cu neputință?

— Mai întâi de toate, fiindcă drumul până la ascunzătoarea noastră, ar ține trei ceasuri și atâta nu te pot lăsa singur în mijlocul pădurii.

— Nu te teme că nu mă va fura nimeni!

— Tocmai de aceasta mă tem. Dacă se rătăcește cineva pe aici și te recunoaște? Poate chiar o trupă de cazaci? Pe urmă, hoitul ursului va atrage în curând lupii flămânzi ai pădurii și crede-mă că dihăniile acestea nu s-ar arăta de loc recunoscătoare, le-ai doborât o pradă, atât de minunată.

Vulturul Morții se văzu să recunoască, cum că doctorul Leonida avea mare dreptate.

— Nu ne rămâne altceva de făcut - zise tânărul doctor - decât să te iau în spinare și să te duc până la cea dintâi locuință de om, sau până la șosea, unde nu se poate să nu dăm peste vreo căruță.

— Dar nu pot să-ți cer aceasta! zise Rimsky, căutând să se împotrivească.

Doctorul Leonida însă, răspunse cu hotărâre:

— Niciun cuvânt! Oare tu, căpitane, n-ai face la fel în locul meu?

Răspunsul acesta închise gura Vulturului Morții, care însă nu putu să nu rămână în admirație, în fața unei asemenea dovezi de prietenie.

Doctorul Leonida îl luă în spinare pe căpitanul său și porni încet cu el, prin pădure.

— Peste un sfert de ceas vom ajunge la șosea - zise el, căutând să-l îmbărbăteze pe rănit. Acolo vom găsi noi un mijloc de transport cu care să mergem la Cetatea Rudinului.

Dar sfertul de ceas trecu și nu numai o dată, ci de trei, de patru ori, fără ca doctorul să fi zărit șoseaua.

Ei se odihniră de mai multe ori și căutară să-și dea seama de drumul cel bun, dar nu găsiră nici un amănunt, nici un semn, după care să se fi putut orienta, așa că erau nevoiți să mereu înainte.

Ceasurile se scurgeau necontenit și șoseaua nu se ivea niciunde.

Doctorul Leonida obosise grozav și pe lângă aceasta foamea îi chinuia pe amândoi. Bietul doctor își șterse sudoarea rece de pe frunte și zise deznădăjduit:

— Căpitane, mi se pare că ne-am rătăcit și am ajuns în mijlocul pădurii!

Rimsky dădu din cap.

— Și eu mi-am dat seama că nu putem fi pe drumul cel bun. Și numai lupta cu ursul ne-a făcut să pierdem direcția cea bună. După înfrigurarea acestei lupte, am uitat din ce parte venisem și am pornit tocmai în direcția opusă celei bune.

— Se poate să ai dreptate, căpitane. Dar cu convingerea aceasta n-am ajuns mai departe. Ar trebui să născocim ceva mai deștept, pentru a putea ajunge cât mai iute sub un acoperiș, fiindcă și piciorul tău umflat are nevoie de odihnă, și foamea ne chinuiește pe amândoi, sleindu-ne puterile și mai mult. Ferească Dumnezeu să ne întâlnim acum cu o trupă de cazaci!

Teama aceasta îl chinuia și pe Rimsky, mai mult decât durerea și foamea.

Pus în neputință de a lupta, din pricina piciorului, pe care nu se putea sprijini, câțiva cazaci ar fi fost îndeajuns spre a-i prinde fără nici o împotrivire, ca pe niște șoareci căzuți în capcană.

Dar Rimsky nu voia să-și descurajeze tovarășul și răspunse, ca și când n-ar lua în seamă partea din urmă vorbelor lui Leonida.

— Și totuși, n-avem altceva de făcut, decât să mergem înainte zise el. Trebuie să răzbim noi undeva! De întors nu ne mai putem întoarce, căci a și început să se însereze și dacă ne prinde noaptea prin pădure, ne pândesc primejdii mult mai mari chiar și decât a ceea a unei trupe de cazaci! Fiarele sălbatice nu-și pierd vremea cu judecăți și consilii de război. Ele execută imediat!

— Ai dreptate căpitane, să pornim!

Doctorul Leonida îl luă iar în cârcă pe Rimsky și porni mai departe, cu pași înceți.

Să mai fi mers vre-o jumătate de ceas, când zăriră la o oarecare depărtare, strălucirea unei lumini.

Rimsky fusese acela, care o zărise mai întâi și aducându-i-o la cunoștință doctorului Leonida acesta răspunse:

— Trebuie să fie vreo casă mare. Să nădăjduim că e locuită de oameni de treabă, care nu ne vor alunga de la poartă!

— Numai de nu ne-ar recunoaște!

— După cât știu eu, sunt puțini aceia care te cunosc în ținutul acesta, fiindcă la toate isprăvile ai apărut cu masca aceea neagră pe ochi care îți schimbă înfățișarea cu totul.

Dar mai înainte de a merge mai departe, trebuiră să se odihnească din nou, căci bietul doctor nu mai putea de oboseală.

Când porniră iarăși la drum, după un scurt popas, Rimsky nici nu se mai învoi să se urce din nou pe spinarea prietenului său, ci își tăie din pădure o bâtă groasă, în care se sprijini cu o mână, în vreme ce cu cealaltă se ținea de brațul doctorului Leonida. În chipul acesta își urmară drumul.

În curând ajunse în fața casei, prin una din ferestrele căreia străbătea razele palide ale unei lămpi. Casa aceasta era o clădire mare, în formă de

castel și socotind după liniile ei uniforme părea să fie locuită de unul din moșierii ținutului.

Doctorul Leonida bătu în poarta castelului; răspunsul la bătaia lui nu veni decât mai târziu, sub chipul unor pași ușori, care se apropiau de poartă.

După aceia se auzi scârțâitul unei chei, care se învârti în broască, poarta se deschise și în fața uimită a celor doi prieteni se ivi stăpâna castelului: Theodora Malzin!

Rimsky și doctorul Leonida rămaseră încremeniți în fața tinerei fete, pe care astăzi o vedeau pentru a doua oară și a cărei viață și simțăminte nobile le cunoscuseră, din convorbirea pe care fata o avusese înainte de amiază cu grasul Popov.

Dar nici mirarea fetei nu fu mică, zărind pe cei doi vizitatori întârziați și întrebă, curioasă:

— Cu ce vă pot fi de folos, domnii mei?

Rimsky se înclină adânc înaintea fetei și doctorul Leonida urmă pilda căpitanului său. După aceea Vulturul Morții vorbi astfel:

— Iertați-ne, jupâniță, că vă turburăm la o oră atât de târzie, dar suntem într-o situație foarte neplăcută și numai de nevoie ne-am hotărât să apelăm la ospitalitatea dv. Suntem vânători și în timpul unei lupte cu un urs am fost grav lovit, așa că, nu sunt în stare să mă întorc la locuința mea, care se găsește la o depărtare destul de mare de locurile acestea. Afară de aceasta, ne-am mai și rătăcit prin pădure și umblam nehotărâți și dezorientați, când în cele din urmă am zărit lumină la una din ferestrele castelului dv.

Theodora se uită scrutător la cei doi bărbați și după ce i se păru că sunt oameni cum se cade, deschise larg poarta castelului.

— Poftiți! zise ea, făcându-le loc să intre. Cu toate că acest castel n-are stăpân, totuși, vă ofer cu dragă inimă ospitalitatea casei mele!

Rimsky se înclină din nou.

— Vă vom fi veșnic recunoscători!

— Vă rog să mă urmați! zise jupânița Theodora, după ce încuie poarta din nou în urma celor doi mosafiri ai săi.

Ea însăși îi conduse pe trepte și deschise înaintea lor ușa unei odăi rânduite cu mult gust.

— Aceasta va fi odaia dv.! mai zise ea.

De îndată ce se văzu în odaie, Rimsky nu se așeză, ci se prăbuși pe scaun. Durerile îi deveniseră de neîndurat, de multă vreme, dar și le stăpâni, fiindcă nu voia să-l sperie pe doctorul Leonida. Acum însă, orice putere de voință ar fi fost în zadar. Durerea era mai tare chiar și decât răbdarea de fier a voinicului.

Theodora văzu îndată că oaspele său este bolnav de-a binelea, poate chiar grav rănit și întorcându-se spre doctorul Leonida, îl întrebă, speriată:

— Nu trebuie chemat un doctor? Pare să fie greu bolnav!

Doctorul Leonida zâmbi.

— Mulțumesc, jupâniță, dar și eu sunt doctor de meserie și voi ști să-l îngrijesc!

— Dar ce i s-a întâmplat prietenului d-tale?

— S-a împiedicat într-o rădăcină, în timpul vânatului și a căzut la pământ, unde ursul rănit l-a ajuns mai înainte ca prietenul meu să fi apucat să se ridice și i-a dat o lovitură zdravănă cu laba lui voinică. Din pricina căderii, sau poate din pricina grozavei lovituri, i s-a scrintit laba piciorului, ceea ce nu este primejdios, dar cu atât mai dureros și neplăcut. Eu i-am așezat laba la loc, dar din pricina mersului forțat, i s-a umflat și mai tare. Dar, după cum v-am spus, nu este nici o primejdie.

— Ai nevoie de ceva, domnule doctor?

— Nu mi-ar trebui decât puțină apă rece ca să-i pun niște prișnițe.

Theodora se îndepărtă și peste câteva minute se înapoie ea însăși cu un lighean cu apă rece. În vreme ce doctorul Leonida îngriji de bolnav, jupânița Theodora porunci să se pregătească cina, pentru cei doi musafiri ai săi. Când piciorul umflat al Vulturului Morții fu înfășurat în prosoape înmuiate în apă rece, Theodora veni să-i anunțe:

— Domnii mei, vă rog treceți în odaia vecină, unde vă așteaptă cina.

Sprijinindu-se de doctorul Leonida și de Theodora, Rimsky trecu și el în sufragerie, unde voinicii mâncară cu o poftă de lup. După cină se așezară la vorbă cu gazda.

Rimsky nu spuse cine este, ci se dădu drept unul din moșierii de prin împrejurimi.

— Curios - zise Theodora - eu îi cunosc aproape pe toți moșierii din ținutul acesta și pe d-ta nu te am văzut niciodată.

— Am fost foarte rar prin părțile acestea - răspunse Vulturul Morții. De altfel, cea mai mare parte a anului o petrec la Petrograd și sunt foarte puțin la moșia mea.

— Atunci nu mă mai mir.

— Dacă nu mă înșel, aceasta este moșia Malzin zise Rimsky.

Theodora dădu din cap.

— Atunci urmă Vulturul Morții știu că ne găsim într-o casă îndoliată. Am auzit că tatăl dv. a **murit și cu toate că, n-am avut norocul să-l cunosc pe stăpânul Malzinului, totuși, rog să primiți cele mai sincere păreri de rău, pentru lovitura cu care v-a încercat destinul.**

— Îți mulțumesc.

— Și vă mai rog încă odată să ne iertați că am căzut pe capul dv. tocmai acum când doreați să fiți singură.

— Nu, vă rog să mă credeți că, societatea dv. îmi este foarte plăcută și a venit tocmai la momentul nimerit, răspunse Theodora. Acum, după moartea tatălui meu, castelul mi se pare apăsător de pustiu așa că nu pot decât să vă mulțumesc că ați venit spre a mai pune puțină viață în el.

Și fata nu spuse aceasta, numai spre a părea bine crescută, ci într-adevăr, făcu tot ce-i sta în putință ca cei doi oaspeți ai săi să se simtă bine în casa ei. după copioasa cină porunci să se aducă din pivniță vinurile cele mai bune și vorbi cu mosafirii săi într-un chip atât de plăcut încât atât Rimsky cât și doctorul Leonida se atașară foarte mult de tânăra stăpână a Malzinului. Theodora se dovedi a fi o persoană nebănuit de cultă și foarte deșteaptă, pricepându-se să vorbească de orice și având despre toate, părerea sa proprie, ceea ce arătă că, cu toate că era femeie, totuși era o fire de o hotărâre bărbătească.

— Dacă nu mă înșel, zise Rimsky, odată, dv. mai aveți și un frate mai mic?

Aceasta o miră mult pe Theodora.

— Domnul meu pare că d-ta îmi cunoști familia de vreme îndelungată. Mai am, într-adevăr, un frate, care însă n-a aflat încă, până acum, despre groaznica lovitură, care a căzut pe capul nostru și care a făcut din noi, de pe o zi pe alta, doi orfani.

— E în străinătate?

— Da, este la Universitatea din Praga. Scrisorile fac mult până acolo și de altfel nici nu cred că fratele meu să vrea să vină acasă. Nici n-ar putea să se simtă bine la Malzin.

— Eu îi dau dreptate și-l înțeleg. Nu ne-am putea plânge împotriva firii, căci natura este aici de o frumusețe desăvârșită; dar oamenii...

— **Ce este cu oamenii?**

— **Sunt răi și fără suflet.**

— **Jupâniță, mi se pare că dv. vedeți lumea în culori prea negre!**

— **N-o văd, decât așa cum este.**

— **Și pe ce vă bazați această părere?**

— **Moșierii din împrejurimi l-au urât de moarte pe bietul meu părinte, numai și numai fiindcă avea în totdeauna recoltă mai bună decât ei... Dar și lucra mai mult, decât ceilalți moșieri!**

— **Se poate ca moșierii să se fi lăsat orbiți de invidie. În schimb însă, cred că țăranii de pe proprietatea dv. îl copleșeau pe răposatul Malzin cu dragostea lor!**

— O, domnul meu, țăranilor de pe moșia noastră le merge foarte bine! Tatăl meu avea o inimă într-adevăr de aur și sufletul său nobil nu admitea să știe că are sclavi în jurul său. De aceea nici nu urma pilda celorlalți moșieri, de prin împrejurimi, care își țineau oamenii în sclavie, ci îi copleși cu toate bunătățile și îi răsplăti din belșug pentru lucrul lor. Dar oamenii aceștia nu știu să prețuiască libertatea. Dacă nu șuieră cnutul în urma lor, se lenevesc și în loc să se simtă fericiți și să fie recunoscători, își ridică nasul tot mai sus. Așa s-a întâmplat că, prin bunătatea lui, părintele meu a ținut în jurul său dușmani, pe care îi plătea el însuși. Țăranii ne urăsc, fiindcă preotul și cu câțiva moșieri invidioși îi ațâță mereu împotriva noastră. Despre tatăl meu spunea că era meșter-vrăjitor, iar mie toată lumea nu-mi zice, decât...

— **...Vrăjitoarea din Malzin! întregi Rimsky spre uimirea fetei.**

— **Mă mir din ce în ce mai mult, cât de bine cunoști d-ta ceea ce se petrece pe aici! exclamă stăpâna Malzinului, cu un zâmbet amarnic.**

— **Da. Am auzit și eu zise Rimsky și aș fi foarte curios să aflu, de unde vi se trage această poreclă. Și**

de ce i se zicea răposatului dv. părinte meșter-vrăjitor?

Theodora dădu tristă din cap.

— Domnul meu, pentru a deștepta bănuiala țăranilor acestora este îndeajuns ca omul să citească o carte. Oamenii aceștia cu desăvârșire analfabeți și întunecați la minte, socotesc ca tovarăși ai diavolului pe aceia care iau în mână o carte. Dacă-ți voi spune că tatăl meu era un mare prieten al științei și că de zeci de ani, singura lui patimă erau știința astronomiei și a agriculturii, având și o foarte bogată bibliotecă cu cărți de specialitate, vei înțelege prea bine, ce părere și-au făcut despre el, țăranii aceștia. Nu apărea o carte despre agricultură, pe care tatăl meu să nu o comande, îndată. În chipul acesta el era printre cei dintâi care se foloseau de noile descoperiri și care căutau să profite de dezvăluirile științei spre a-și îmbunătăți nu numai calitatea recoltei, ci și pământul însuși de pe moșia lor. În chipul acesta era firesc să avem un rezultat mult mai bun decât țăranii, sau moșierii trândavi, de prin împrejurimi. Faima moșiei Malzin a pătruns până în inima Rusiei, fiindcă pământul ei dă o recoltă de trei ori mai bună și mai mare, decât celelalte moșii, fiindcă noi lucrăm cu cap și după ultimele metode gospodărești. Un om învățat pricepe aceasta, un prost însă, crede că este vorba de farmece și vrăjitorie.

Stanislau Rimsky ascultase cu multă luare aminte povestirea tinerei fete, povestire, care-l impresionase adânc. După aceea mai rămaseră împreună, până când veni unul din servitori și anunță că odaia oaspeților era pregătită.

Rimsky și cu doctorul Leonida se hotărâră să se retragă, mai înainte însă, îi mai mulțumiră odată gazdei, pentru buna primire, de care îi împărtășise.

Oboseala zilei precedente nu se observă, decât a doua zi, când cei doi voinici nu se deșteptară, decât numai când soarele răsărise de mult. Cel dintâi gând al doctorului Leonida fu să cerceteze piciorul căpitanului său.

El se arătă mulțumit cu rezultatul obținut cu prișnițele reci. Umflătura dispăruse, aproape cu desăvârșire, totuși, locul mai era încă, foarte dureros.

Doctorul Leonida puse o prișniță nouă, apoi hotărî:

— Ziua de astăzi o vom petrece tot aici, în castelul frumoasei Theodora. Cred că o zi va fi îndeajuns să te înzdrăvenești pe deplin și mâine, dacă vrei, poți porni din nou la vânătoare de urși.

— Îți mulțumesc prietene - răspunse Vulturul Morții, strângând mâna tovarășului său. Trebuie să-ți fiu recunoscător că m-ai lecuit atât de iute!

De-abia acum observară ei, în ce loc minunat se rătăciseră. Castelul Malzinilor se ridica într-o regiune pitorească și din fereastra odăii lor, se oferea o priveliște încântătoare spre valea ce se întindea la poalele castelului.

Ei rămaseră mult timp la fereastră, minunându-se de frumusețea priveliștii, apoi porniră să viziteze în teritoriul clădirii, cu care prilej rămaseră uimiți de bunul gust, cu care erau aranjate nenumăratele odăi ale castelului. Prin labirintul încăperilor, cei doi voinici fură conduși de Iaroslav, bătrânul servitor al Malzinilor, care la urmă de tot arătă oaspeților și marea sală a bibliotecii.

Stanislau Rimsky era și el un prieten al cărților și se uită cu admirație la volumele legate în piele și așezate la rând pe nenumăratele rafturi. Printre volumele acestea erau multe cărți foarte prețioase.

Rimsky se așeză în unul din fotoliile de piele, care erau resfirate prin bibliotecă și se cufundă în citirea unei cărți, care îi atrăsese atenția în mod special.

Doctorul Leonida îi urmă și el pilda, răsfoind câteva volume de știință medicală, pe care nu le mai întâlnise până atunci.

Cei doi prieteni rămaseră cufundați în lectură, ceasuri întregi și poate că n-ar fi ieșit din bibliotecă, decât seara, dacă într-un târziu nu s-ar fi deschis ușa, în pragul căreia se ivi chipul stăpânei castelului.

Ochii ageri ai Vulturului Morții citiră îndată în privirea jupâniței Theodora, o mânie fără margini și o teamă, pe care n-ar fi crezut-o cu putință la fiica lui Benedict Malzin.

De aceea Rimsky sări de pe scaun și întrebă cu înfrigurare:

— Ce s-a întâmplat, jupâniță Theodora? Păreți foarte neliniștită? Să se fi întâmplat ceva?

— Țăranii refuză să mi se supună! strigă tânăra fată, mânioasă.

— Ah! exclamă Rimsky uimit. Nu m-aș fi așteptat!

— Pe mine nu mă uimește tocmai într-atâta, răspunse domnișoara Malzin. Bănuiesc care trebuie să fie pricina acestei răzvrătiri.

— Atunci spuneți-ne-o și nouă, jupâniță, poate că vă putem ajuta!

— Să mă ajutați? repetă Theodora Malzin, amărâtă. Dacă bănuiala mea este adevărată, atunci lucrurile stau mult mai rău, decât ați putea să vă închipuiți!

— Totuși, vă rugăm să ne spuneți și nouă, care este bănuiala dv.?

— Trebuie să repet, ceea ce v-ara mai amintit și ieri - zise fata - și anume că, bunătatea răposatului meu părinte, a fost întotdeauna răsplătită cu nerecunoștință. În zadar se purta el cât mai omenește cu țăranii săi, șleahta aceasta de trândavi își îndeplinea îndatoririle numai cu chiu cu vai, cu toate că erau plătiți cu bani și bucate, pe când țăranii de pe celelalte moșii nu căpătau, decât lovituri de cnut, drept răsplată pentru munca lor. Acum, după moartea tatălui meu, hoarda aceasta crede că nu sunt îndeajuns de tare spre a administra moșia și vrea să mă pună la încercare, chiar din prima zi.

— Dar ce au făcut?

— Unul din logofeți a venit să-mi spună că țăranii refuză să mai lucreze în pădure, la tăiatul lemnelor.

— Ne mai auzit!

— La auzul acestei vești, m-am dus în pădure, împreună cu logofătul, unde ne-am întâlnit tocmai cu

țăranii, care porneau spre casă. Unul din țărani, mai obraznic, mi-a râs în față și mi-a spus că nu-i pot obliga la lucru, căci ei nu lucrează când li se poruncește, ci numai când vor.

— Ne mai auzită obrăznicie!

— Am încercat să-i conving, dar toate cuvintele mele au fost în zadar. Râdeau de mine și până la urmă au început să fie atât de amenințători, încât am socotit că este mai bine dacă mă îndepărtez.

Rimsky ascultă până la capăt povestirea Theodorei apoi zise, îngândurat:

— Răzvrătirea țăranilor este cât se poate de semnificativă. După cât pot să-mi dau eu seama, țăranii sunt prea proști, pentru a se fi hotărât la această împotrivire, de capul lor. În dosul acestei revolte trebuie să fie cineva, care i-a îndemnat să lase lucrul.

— Domnul meu, bănuiala d-tale este foarte îndreptățită. Și eu sunt de aceeași părere.

— Și pe cine bănuiți, jupâniță?

— E greu să acuz pe cineva. Cu hotărâre, mai ales, fiindcă, după cum v-am mai spus, răposatul meu părinte nu se bucura de o prea mare popularitate, prin împrejurimi. Totuși, nu a avut dușmăni - și vreau să subliniez aceasta - ci numai invidioși.

— Cu atât mai rău! zise Rimsky.

— Și eu cred la fel.

— Totuși, dintre acești invidioși, cine credeți că ar fi în stare de o faptă atât de mârșavă ca aceasta?

Theodora rămase pe gânduri. Ochii ei frumoși se întunecară, apoi răspunse:

— Dintre toți moșierii de prin împrejurimi, este unul, pe care-l bănuiesc în deosebi. Am avut prilejul să ne încredințăm și în trecut, de firea lui invidioasă. Ne îmbăta țăranii cu rachiu și în asemenea ocazii aveam veșnic de furcă cu ei. Cred că și de data

aceasta, tot el le-a dat de băut și în beția lor, s-au hotărât la a ceastă răzvrătire, la care n-ar fi îndrăznit să se dedea atât timp cât a trăit tata.

— Și cine este omul acesta?

— Popov.

Rimsky bănuise că numai despre el putea să fie vorba.

Dădu din cap și întrebă, liniștit:

— Moșierul acela gras?

— El.

O tăcere apăsătoare urmă acestui răspuns, apoi, Theodora exclamă, deznădăjduită:

— Ce să mă fac, domnii mei? Dați-mi un sfat!

Vulturul Morții rămase gânditor, câteva clipe, apoi răspunse:

— Leacul cel mai bun este să așteptăm. Cred că mâine, după ce se vor dezmetici din beție, își vor reveni din nebunia ce i-a cuprins acum și vor relua

lucrul. Dv. căutați de uitați cele petrecute și faceți astfel, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Theodora dădu din cap, ca un copil înțelegător.

— Bine, domnul meu! Te voi asculta și voi face întocmai, după cum mi-ai…

Fiica lui Malzin nu mai putu urma, fiindcă vorba îi fu curmată de o întâmplare neașteptată.

Ușa se deschise deodată și în pragul ei se ivi bătrânul Iaroslav.

Bietul om gâfâia și groaza îi era întipărită pe față.

Toți trei se uitară la el, foarte curioși și bătrânul servitor povesti cea mai nouă întâmplare:

— Stăpână, în curte așteaptă trei țărani care vor să vorbească cu dv. cu orice preț.

Theodora se uită la Rimsky, ca și când ar fi așteptat un sfat de la el. Dar Rimsky rămase nemișcat, cufundat în gândurile sale, ca și când nici n-ar fi observat privirea rugătoare a Theodorei.

Atunci fata se îndreptă și întorcându-se din nou spre servitor, îi spuse, cu energie:

— Spune-le țăranilor că, atâta timp cât nu vor reîncepe lucrul întrerupt, nu stau de vorbă cu ei.

Iaroslav părăsi biblioteca.

Jupânița se întoarse spre Rimsky:

— Ce zici de aceasta?

— Ca să fiu sincer, răspunse Vulturul Morții, trebuie să mărturisesc că mă așteptam ca țăranii să vină la dv. spre a vă aduce la cunoștință pretențiunile lor.

Tăcerea ce urmă, fu ruptă deodată de strigătele sălbatice, întretăiate din când în când, de vocea tremurândă a bătrânului servitor. Dar strigătele țăranilor întreceau glasul lui Iaroslav:

— Vrem să vorbim cu ea!

— Ce-i aia că nu primește?

— Dacă nu ne primește, vom intra cu forța!

— Puțin ne pasă de musafirii ei!

— Așa e! Vom intra cu forța!

Strigătele se apropiau tot mai mult și în cele din urmă, ușa fu trântită de perete și în pragul ei se iviră trei țărani, cu părul vâlvoi. O dezgustătoare duhoare de rachiu năpădi biblioteca.

Când zăriră pe cei doi bărbați, care stăteau în apropierea Theodorei, țăranii rămaseră cam încurcați. Dar încurcătura lor nu ținu, decât câteva clipe. Ei se reculeseră iute și porniră spre Theodora, apropiindu-se tot mai mult de ea.

Rimsky îi șopti jupâniței:

— Să sfârșesc cu ei?

Dar fată se împotrivi, speriată:

— Nu! Nu!

După aceea se adresă țăranilor, cu voce blândă, liniștită:

— Ați venit în solie? Să auzim, care vă este rugămintea!

Cei trei țărani se aflau la o depărtare numai de câțiva pași de Theodora și se uitau cu o ură nețărmurită la tânăra fata, care răspundea cu o liniște vrednică de admirat, la privirile sălbăticite ale bețivilor.

Capul delegației țăranilor era cârciumarul Petrov, care era cunoscut în tot Malzinul ca fiind omul cel mai violent și mai sălbatic din tot ținutul. De altfel, chiar și înfățișarea lui era înspăimântătoare. Pe față avea o rană, care supura, un ochi îi lipsea, fiindu-i scos cu prilejul unei încăierări în cârciuma lui, iar mustața și barba îi atârnau împletindu-se una în alta și făcându-i înfățișarea și mai respingătoare.

Acest Petrov îi răspunse Theodorei, batjocoritor și obraznic:

— N-am venit să ne rugăm, ci să cerem dreptul nostru!

La auzul acestei obrăznicii fără seamăn, Rimsky de-abia se putu stăpâni, de a nu se repezi la acest ticălos spre a-l amuți cu o singură lovitură, ceea ce de altfel ar fi și făcut, dacă nu-l împiedica doctorul Leonida.

Dar Theodora nu-și pierdu cumpătul nici chiar în urma acestei obrăznicii, din partea cârciumarului.

Ai un fel foarte ciudat de a vorbi astăzi. Petrov! Eu nu sunt obișnuită să mi se vorbească în chipul a-cesta!

Atunci te vei obișnui de astăzi înainte, jupâniță! răspunse cârciumarul, izbucnind într-un hohot de ras.

— Și de altfel - urmă Theodora Malzin, netulburată - eu ce drept vii tu la castelul meu când cu tine n-am avut până astăzi niciun fel de legătură? Tu nu lucrezi pentru mine, așa că, n-ai ce căuta aici!

Dar Petrov nu se dădu bătut și strigă triumfător:

— Domnișoară Malzin, în zadar cauți să mă dai afară din castel, căci nu vei putea. Bieții țărani m-au rugat să fiu purtătorul lor de cuvânt și să viu aici, spre a anunța în ce condiții sunt înclinați să reia lucrul și care sunt pretențiunile lor.

— Poate că vrei să spui «rugămințile» lor? zise Theodora, cu aceeași voce blândă.

— Adunarea, care ne-a împuternicit pe noi, la plecarea de la cârciumă, vorbea de pretențiuni și nu de rugăminți! - răspunse Petrov cu aceeași obrăznicie.

Aceste cuvinte o scoaseră din sărite chiar și pe Theodora Malzin.

— Dacă astfel stau lucrurile, atunci pieriți dinaintea ochilor mei! - strigă ea, în prada nobilei și îndreptățitei sale mânii. Ați pătruns în castel, întocmai ca niște tâlhari de drumul mare și chiar și numai împrejurarea aceasta ar fi fost îndeajuns, spre a vă da afară din casă.

Petrov începu să urle ca un nebun și glasul lui sălbatic întrecu vocea Theodorei Malzin.

— Domnișoară, nu-ți dau voie să vorbești astfel cu mine! urlă el. În spatele meu stă toată țărănimea Malzinului, sunt purtătorul ei de cuvânt, vorbesc în numele ei și te vestesc că nu mai suntem înclinați să îndurăm starea de lucruri care a dăinuit până acum în Malzin! Moșierul a murit și credem că a sosit vremea să punem capăt...

Theodora îi tăie vorba:

— Ajunge! Se vede că ați uitat că, dacă mă adresez jandarmilor vă veți căi amarnic de răzvrătirea

aceasta! Dar la ce bun să-mi pierd vremea cu tine! Spuneți-mi, ce vreți? urmă jupânița, întorcându-se spre cei doi săteni. Proștilor, ați uitat că soarta voastră este de o mie de ori mai bună, decât a țăranilor care lucrează pe celelalte moșii? În loc să fiți mulțumiți și fericiți că aveți un stăpân atât de bun, vă mai răzvrătiți? Voi câștigați mai mult, decât țăranii oricărei moșii de prin împrejurimi! Pe lângă simbria urcată, mai primiți și daruri și ajutoare. Care moșier a mai dat țăranilor săi câte cincizeci de ruble de cap de om ca dar de Crăciun, după cum v-a dat vouă, Benedict Malzin? Până acum am tăcut, astăzi însă vă spun în față că, niciodată nu v-ați arătat vrednici de bunătatea pe care a avut-o răposatul meu părinte față de voi. Pe alte moșii, darul vostru de Crăciun ar fi fost cincizeci de lovituri de cnut, nu cincizeci de ruble! Unde se mai poartă moșierul într-un chip atât de omenos cu supușii săi, ca pe moșia Malzin? Nenorociților, nu vă dați seama că, prin această răzvrătire, vă răsculați împotriva propriului vostru bine, împotriva propriei voastre liniști? Tu, Niculai și tu, Alexei, voi trebuie să vă dați seama de adevăr, mai bine decât oricare altul! Nu aveți niciun cuvânt de spus împotriva obrăzniciei lui Petrov, care lucrează pentru Popov, întărâtându-vă împotriva stăpânei voastre? Ați auzit ce v-am spus? Vreau să vă deschid ochii, să vedeți care este adevărul! Spuneți voi, pe conștiința voastră, nu voi sunteți țăranii cei mai fericiți din tot ținutul acesta?

Neculai, unul dintre cei doi țărani, dădu din cap.

— Așa e, jupâniță, așa e, numai că popa zice că…

Cârciumarul îl întrerupse, deoarece se temea că vorbele blânde și înțelepte ale Theodorei îl vor dezarma pe țăran. Glasul lui părea o șuierătură de șarpe.

— Da, popa zice și noi zicem să nu vom mai sluji, decât un bun creștin și nu o… o…

Jupânița Theodora își ridică mândră capul și se uită întrebătoare la Petrov.

— Nu o…? zise ea. Ei, de ce nu mai urmezi?

Cârciumarul tăcu.

Theodora îi spuse, blând:

— Până acum strigai grozav și acum ai amuțit deodată? De ce nu îndrăznești să spui ce ai pe limbă? Ei bine, atunci îți voi spune eu ce ai vrut să zici și anume ca, nu vreți s-o mai slujiți pe o vrăjitoare… pe vrăjitoarea din Malzin!

Petrov privi cu încăpățânare și ușurat, în ochii fetei:

— Da, asta am vrut să zic! Dar nu este părerea mea, ci a tuturor acelora, care s-au adunat acolo jos, la cârciumă. Toată țărănimea se gândește la chipul în care s-ar putea alunga diavolul, care se furișează în fiecare noapte în castelul acesta.

— Așa? - întrebă Theodora, batjocoritor. Și cine v-a spus prostia aceasta, cine v-a băgat în cap asemenea dobitocii?

— Popa și cu nevasta lui l-au văzut într-o noapte pe drac, venind pe un car de văpaie.

— Și credeți tot ceea ce vă spune popa?

— Popa nu minte!

— Nenorociților! Nu pot decât să vă plâng de milă!

Petrov se înroși ca focul.

— Nu trebuie să ne plângi de milă d-ta… Noi suntem oameni cinstiți, care n-avem nicio legătură cu dracul!

— Iar eu nu-mi voi mai da nicio osteneală de a vă scoate din cap asemenea prostii! N-aveți decât să credeți ce vreți… Trăncănelile popii le cunosc eu prea bine! Dar aduceți-mi un alt om, afară de popă, care să fi văzut, care

să poată depune mărturie că aș avea vreo legătură cu dracul! răspunse Theodora, mândră.

— Dacă nu-i adevărat ce spune popa, zise cârciumarul cu un singur ochi, atunci dă-ne o dovadă!

— Și ce dovadă vreți?

— Jos, la cârciumă, s-a hotărât!

— Ei?

— Vei jura pe biblia rusească, pe Sfânta Fecioară din Cazan…

Theodora Malzin îl întrerupse, înfuriată:

— Ajunge!… Pieriți din fața mea! Voi rămâne credincioasă religiei mele, după cum a rămas și tatăl meu, până la moarte, oricât s-au trudit ceilalți boieri să-l convingă să treacă la religia rusească… Dacă aceasta este dovada pe care o vreți, atunci n-aveți decât să credeți și pe mai departe că, sunt în cârdășie cu dracul!

Petrov se întoarse triumfător spre cei doi țărani:

— Ați auzit? Ea însăși a recunoscut că e în cârdășie cu diavolul!

Theodora strigă, scoasă din sărite:

— Plecați de aici!… Pieriți din ochii mei nemernicilor! Cu voi să fie omul bun? Nu sunteți obișnuiți să fiți recunoscători, decât acelora, care stau în spatele vostru cu cnutul în mână!

Dar cei trei oameni nici nu se mișcară din loc, ci rămaseră nemișcați în fața Theodorei, privind-o cu obrăznicie.

— Iaroslav! Iaroslav! strigă jupânița, după bătrânul servitor, ai cărui pași târâți se și auziră în curând.

— Porunciți, stăpână!

— Cheamă îndată trei-patru grăjdari, să curețe castelul de murdăria aceasta.

Dar bătrânul servitor nu se mișcă din loc și privi tăcut la stăpâna sa.

— Ce-i asta, Iaroslav, n-ai auzit ce ți-am spus?

— Ba am auzit, stăpână... dar...

— Ce este?

Servitorul nu răspunse nici de data aceasta, dar din privirea lui deznădăjduită înțelese îndată ce se întâmplase.

— Au plecat?... Au plecat toți?... întrebă ea încet.

Bătrânul servitor dădu din cap trist.

Vestea aceasta le dădu și mai mult curaj celor trei țărani.

Necredința slugilor sale o impresiona pe jupânița Theodora atât de dureros, încât trebui să se reazeme într-unul din spetezele scaunelor sculptate ale bibliotecii, spre a nu cădea la pământ.

Dar pe urmă își adună puterile din nou și mândră, cu capul ridicat, le zise țăranilor:

— Plecați... plecați și răspândiți vestea că, cu toate că sunt singură la castel, totuși, nu mă tem de voi! Aș

vrea să văd, care din voi ar avea curajul să se măsoare cu mine! Și să le mai spuneți răzvrătiților voștri tovarăși că, voi vesti jandarmeria de îndată și dacă vorba bună nu va ajunge, atunci îi voi readuce la lucru cu puștile cazacilor!

— Suntem mulți, nu ne temem nici chiar de jandarmi! se făli cârciumarul Petrov.

— Să vedem, Petrov, dacă vei mai vorbi tot astfel și când vor fi aici cazacii! Plecați de aici! Astăzi mai apuca de lucru, mâine dimineață, îl voi alunga din sat și atunci veți avea măcar dreptul să spuneți că Vrăjitoarea din Malzin este fără milă!

— Domnișoară… gândește-te!… Ar fi mai bine să juri…

— Taci!

— Sunt foarte mulți, jos, în cârciumă… și tare sunt întărâtați…

Fata îl măsură din creștet până-n tălpi pe țăranul, care rostise aceste cuvinte și zise, cu un dispreț adânc:

— Tu îndrăznești să-mi spui aceasta, Niculai, tu, pe a cărui soție am scăpat-o din ghearele morții?

— Tocmai de aceea, răspunse țăranul. Domnișoara i-a dat soției mele un leac fermecat… un leac fermecat, care nu poate veni, decât de la diavolul!

— Nebunule! Dobitocule! Atunci nu știai să-ți mai arăți recunoștința, îmi sărutai poalele fustei, te târai la picioarele mele și acum îndrăznești să-mi vorbești cu atâta obrăznicie?

Cei trei țărani primiră cu un rânjet batjocoritor această explozie de durere a tinerei fete.

În clipa următoare însă, rânjetul le muri pe buze celor trei țărani. Rimsky, care până atunci privise tăcut la cearta dintre stăpâna Malzinului și supușii săi, făcu câțiva pași înainte.

Ochii lui aruncau scântei, mâinile i se strânseseră amenințătoare în pumni și din întreaga lui înfățișare se desprindea ceva hotărât, poruncitor.

Glasul lui tuna înspăimântător.

— Acum ajunge, adunătură de ticăloși. Până acum am ascultat cu mâinile în sân la toate obrăzniciile, la toată nemernicia voastră, acum însă vreau să pun capăt ticăloșiei voastre! Dacă nu dispăreți într-o clipă dinaintea ochilor mei, vă fac una cu pământul.

Și văzând că ticăloșii nu mișcă, se repezi la cârciumar, cel mai apropiat de el, și-l înșfacă cu atâta putere, încât Petrov nici nu mai încercă să se apere.

— Cine este omul acesta? strigă Petrov, speriat. Dă-mi drumul!

Dar vocea Vulturului Morții o întrecu pe a cârciumarului.

— Leonida - zise el - deschide ușa și îngrijește de ceilalți doi!

Doctorul Leonida nu așteptase decât dezlegarea căpitanului său.

El voise să se amestece de mult și de mult avea poftă să-și lase pumnii să cadă pe chipurile acestor ticăloși și numai mulțumită marii sale puteri de voință izbuti să se stăpânească și să-l împiedice și pe Rimsky de a se amesteca mai înainte de vreme.

Acum însă, îi părea bine că nu trebuia să se mai împotrivească nobilei revolte, care îi cuprinsese sufletul.

Deschise ușa și Vulturul Morții porni pe coridor îmbrâncind înaintea sa pe cârciumarul, care căuta în zadar să se împotrivească puterii lui de uriaș.

Petrov căuta în toate chipurile să scape din mâinile lui Rimsky, ca și când ar fi vrut să-și ducă la îndeplinire încă o însărcinare ascunsă, pe care o primise de la țăranii adunați la cârciuma lui, dar din

mâinile de oțel ale Vulturului Morții nu exista scăpare.

Ajungând în fața ușii vestibulului, Rimsky îl ridică pe cârciumar, ca pe un fulg și-l azvârli pe trepte cu atâta putere, încât acesta se rostogoli ca o minge, până jos, unde se ridică, văitându-se și pipăindu-și mijlocul și capul.

Petrov își ridică pumnul și strigă:

— Te vei căi de asta! Îți voi...

Dar nu apucă să sfârșească fraza începută, deoarece în clipa următoare Niculai zbură drept în el și-l trânti la pământ din nou.

După aceea urmă și al treilea țăran, care ajunse la tovarășii săi, făcând și el o plimbare prin aer. Iar când toți trei se întâlniră în capătul de jos al scărilor, Rimsky ieși zâmbind în ușa vestibulului.

— Acum veți, avea măcar și voi motiv, de a nu vă uita cu drag la castelul Malzin! Nădăjduiesc că, nu veți uita prea iute lecția aceasta. Îmi pare rău că nu v-am aruncat afară, de cum ați deschis gura!

— Vei vedea tu, cu cine ai de a face! suna amenințarea cârciumarului cu un singur ochi.

Dar Rimsky primi cu un zâmbet disprețuitor și aceste cuvinte ale lui Petrov.

— Să vă povestiți pățania, așa după cum s-a întâmplat și spuneți-le tovarășilor voștri că, îi aștept și pe ei, cu dragă inimă. Toți aceia, care vor mai îndrăzni să se apropie de castel, vor păți la fel. Ați înțeles?

Cei trei țărani se târâră până la cârciumă, șchiopătând și blestemând. Tot timpul cât ținu drumul lor, nu se gândiră la altceva, decât că cine ar putea să fie străinul acesta cu puteri de uriaș, care s-a purtat atât de semeț cu ei.

În vremea aceasta Rimsky și doctorul Leonida se înapoiară în bibliotecă, unde jupânița Theodora îi primi cu cele mai călduroase cuvinte de recunoștință.

— Vă mărturisesc sincer, că nu știu ce aș fi făcut, dacă din întâmplare nu erați dv. aci.

— Jupâniță! zise Rimsky înclinându-se curtenitor, nu ne datorați niciun fel de recunoștință, fiindcă nu ne-am făcut decât datoria. Este o datorie a omului de a și ajuta semenul la nevoie și acestei porunci creștinești ați dat ascultare și dv. ieri, când ne-ați găzduit la castel, cu toate că era ziua înmormântării părintelui dv. și poate ați fi dorit să fiți singură cu amintirea răposatului. S-a întâmplat ca astăzi, să fiți dv. într-o încurcătură și era de datoria noastră să vă sărim în ajutor.

— Nici nu vă puteți închipui în ce situație grea mă găsesc! Și toate acestea le pune la cale numai blestematul acela de Popov, care răzvrătește țăranii împotriva mea, numai fiindcă...

— ...n-ați primit propunerea lui de căsătorie!

Theodora Malzin rămase încremenită de uimire.

— Domnule, se pare că atotștiința d-tale n-are margini! Dar cine ești d-ta, de știi totul, chiar și lucruri, care...

— ...s-au petrecut numai ieri, în decursul unei convorbiri ce a avut loc între patru ochi, de-a lungul marginii pădurii! se amestecă Rimsky în vorbă, spre a întregi ceea ce avea de gând să spună Theodora.

Theodora rămase și mai uluită și se uită neînțelegătoare la Rimsky, care continua să zâmbească.

— Nu trebuie să vă mirați, jupâniță! Într-adevăr eu sunt înștiințat întotdeauna, într-un chip puțin obișnuit, despre lucruri pe a căror taină oamenii ar fi în stare să pună chezășie mântuirea sufletelor lor!

— Dar cine ești d-ta? întrebă Theodora, îți ochi cu o privire atât de ciudată, ca și când ar fi în fața sa o făptură supraomenească.

Vulturul Morții zâmbi din nou.

— În clipa de față amănuntul acesta n-are nici un fel de însemnătate, deoarece situația este mult mai primejdioasă decât să ne îndreptățească să ne ocupăm de asemenea nimicuri. Mulțumiți-vă să știți jupâniță Theodora, că vă sunt un prieten sincer și credincios, pe al cărui ajutor vă puteți bizui oricând și în orice împrejurare.

Theodora se uită fericită la frumosul voinic.

— S-ar putea întâmpla să vină și ziua când să fiu nevoită să apelez la ajutorul dv. Acum însă, vă rog să părăsiți castelul cât mai neîntârziat, deoarece s-ar putea ca puhoiul țăranilor să vină aici, spre a demonstra împotriva mea și n-aș vrea să vă găsească aici. Iaroslav vă va da doi cai, cu care să puteți pleca de îndată din Malzinul care a început să fiarbă.

Rimsky se uită uimit la fată.

— Jupâniță, dar cum vă închipuiți că să plecăm tocmai acum? În timpul celor douăzeci și patru de ore, pe care le-am petrecut aici, ne-ați cunoscut ca niște bărbați care ar fi în stare să părăsească o femeie, tocmai în clipa când aceasta se găsește în cea mai mare primejdie? Plecarea noastră de aici n-ar îndepărta primejdia de deasupra capului dv. ci dimpotrivă, ar mări-o!

— Bine domnii mei - răspunse fata, cu voce blândă, rugătoare - dar cum aș putea eu primi să vă primejduiți viața, din pricina mea?

— Vom rămâne aici! - exclamă Rimsky, scurt și doctorul Leonida repetă cuvintele căpitanului său, cu și mai multă hotărâre:

— Vom rămâne aici!

Bătrânul servitor se amestecă și el în vorbă, foarte îngrijat.

— Stăpână, am o presimțire foarte rea. Mi-e teamă că ne așteaptă primejdii foarte mari!

— Fii fără teamă, Iaroslav! îl îmbărbătă Theodora. Ia pildă de la curajul oaspeților noștri!

— Nu **mi-e teamă pentru mine, răspunse bătrânul servitor. Eu sunt bătrân și pentru mine nu mai are nici o însemnătate dacă mor astăzi, sau mâine.**

— Dar pentru cine ți-e teamă?

— Pentru dv. jupâniță!

Theodora se apropie fericită de bătrânul său servitor, singurul care-i mai rămăsese credincios și în mijlocul primejdiei.

— Nu trebuie să te temi, bătrâne Iaroslav, zise ea, cu voce blândă. Avem aici, doi buni prieteni și de altfel situația nici nu este atât de gravă după cum îți închipui tu.

Zicând acestea se întoarse spre Rimsky și-l întrebă:

— Nu este aceasta și părerea d-tale?

Vulturul Morții nu răspunse îndată. El se uită adânc în ochii fetei și se gândi câteva clipe, la răspunsul pe care trebuia să-l dea. Să-i spună oare adevărul, să-și mărturisească bănuiala care încolțise în sufletul lui? Și după cele câteva clipe de răzgândire, hotărî să răspundă așa, după cum simțea, să nu ascundă nimic.

— Nu, jupâniță, eu nu împărtășesc părerea dv. ci dimpotrivă, cred că presimțirea bătrânului servitor este cât se poate de îndreptățită.

— Într-adevăr? Și d-ta crezi că ne pândește o primejdie atât de mare?

— Și încă primejdia cea mai mare!

Theodora scoase un țipăt ușor.

— Dar nu trebuie să vă temeți, jupâniță!

— Vai, Dumnezeule!

— E mult mai bine să vă pregătesc la ceea ce va urma, decât ca întâmplarea să vă găsească nepregătită.

— Poate că țăranii se vor liniști!

— Nu se poate!

— Cred că până în cele din urmă tot simțămintele bune vor pune stăpânire pe sufletul lor!

— Iertați-mă, jupâniță, dar nu sunteți o prea bună cunoscătoare de oameni.

— Nu vor îndrăzni să mă atace.

— Rachiul le ia mințile și nu-și vor mai da seama de ceea ce fac.

— Dumnezeule, dar ce se va întâmpla atunci?

— Trebuie să fim pregătiți la orice! Cred că vor asedia castelul!

La auzul acestei bănuieli biata fată se prăbuși pe scaunul de lângă ea.

Rimsky se apropie de ea. Nici o mișcare, nici o tresărire a feței nu trăda lupta cumplită care se dădea în sufletul său. Era înspăimântător de liniștit și liniștea lui o îmbărbătă și pe Theodora Malzin.

— Dacă vrem să scăpăm teferi din această primejdie, atunci trebuie să ne pregătim cât mai bine, pentru asediul ce ne așteaptă - zise Vulturul Morții. Și mai înainte de toate, să privim liniștiți și cu încredere în fața evenimentelor.

— Dacă ești d-ta aici, atunci nu mă tem!

— Vom face toate pregătirile și atunci șleahta de bețivi n-are decât să vină!

— Ce să facem?

— Dacă nu mă înșel, castelul are și o ieșire prin partea din fund?

— Are.

— Atunci trebuie să pregătim calul cel mai iute în apropierea acestei porți. Calul trebuie să stea cu șeaua pe el, pentru ca dacă situația o va cere, să

putem aduce ajutoare. Însărcinarea aceasta și-o va lua doctorul Leonida și el știe unde trebuie să alerge după ajutor.

Doctorul Leonida dădu din cap.

— Știu!

Rimsky urmă:

— După aceea vom încuia poarta principală și toate odăile din casă. În dosul porții și a ușilor vom ridica baricade, spre a împiedica în orice chip înaintarea țăranilor, sau în cel mai rău caz, spre a le-o îngreuna.

Theodora privi speriată la Vulturul Morții.

— Cum, crezi că vor fi în stare să pătrundă până aici?

— Eu nu cred nimic - răspunse Stanislau Rimsky - dar mă aștept la orice!

— Doamne, nu ne lăsa! oftă biata fată.

— N-avem timp de pierdut! reluă Vulturul Morții. Trebuie să ne așezăm pe lucru fără întârziere, căci s-ar putea ca peste un sfert de ceas nemernicii să fie aici.

Cu aceste cuvinte Rimsky și porni.

Doctorul Leonida și cu bătrânul Iaroslav îl urmară.

Din ușă Rimsky se mai adresă odată Theodorei:

— Jupânița, nici d-ta nu poți scăpa de corvoadă.

— Poruncește-mi și voi face tot ceea ce vei vroi! Să merg cu d-ta?

— Nu! Nu!

— Atunci ce să fac?

— Să aduni toate armele care se găsesc la castel și să le aduci în odaia aceasta, căci aici vom avea cartierul general. Să mai cauți și toate gloanțele care se află în casă și să aduci și ceva pânză curată, căci s-ar putea întâmpla ca vreunul din noi să fie rănit și atunci e mai bine să avem totul la îndemână.

— Vai, domnul meu, n-ar fi mai bine, dacă totuși ați părăsi castelul?

— Nu, nu! Nu te teme pentru noi, jupâniță, căci noi suntem prea obișnuiți cu luptele.

Curiozitatea puse din nou stăpânire pe fată și ea întrebă cu mai multă hotărâre, decât până atunci:

— Dar cine ești d-ta? Spune-mi, vreau să știu!

Rimsky se înclină în fata frumoasei fete.

— Iartă-mă, jupâniță Theodora, dar nu sunt drept cine m-am dat!

— Atunci?

— Stanislau Rimsky...Vulturul Morții!

Theodora Malzin n-apucă să-și revină din uluire și Rimsky și dispăru din odaie. Ea nu-i mai zări trupul voinic, decât prin fereastră, în curte, unde pregătea apărarea, în tovărășia doctorului Leonida și a bătrânului Jaroslav.

Cel dintâi gând al Vulturului Morții fu să încuie poarta principală. Rimsky cercetă cu băgare de seamă poarta aceasta grea, de stejar bătut în fier și

constată cu mulțumire că era întocmai după cum își închipuise el, adică în stare să reziste asaltului.

— Doctore Leonida - îi zise el, prietenului său - du-te acum cu Iaroslav, puneți șeaua pe cal și ascundeți-l în apropierea porții, ca să știi de unde să-l iei. De îndată ce va fi dat asaltul și vom vedea că avem de-a face cu o forță, căreia nu ne-am putea împotrivi cu succes, te urci pe cal și alergi, cât poți mai iute, până la Cuibul Vulturilor, spre a-i aduce pe prietenii noștri.

— Dar cu tine ce se va întâmpla, căpitane?

— Nu te îngriji de mine! Să nădăjduim că până la înapoierea ta tot vom izbuti să ținem piept mulțimii.

— Dar drumul e lung, până la Cetatea Rudinului!

— Tocmai de aceea trebuie să alegeți calul cel mai iute. Dar nici când veniți cu toții, nu trebuie să cruțați caii!

— Sunt îngrijat din pricina ta!

Rimsky se uită uimit la credinciosul său prieten.

— Ești îngrijat din pricina Vulturului Morții? Nu te cunoșteam în lumina aceasta, doctore Leonida!

Tânărul doctor își lăsă capul peste piept.

— Ai dreptate, căpitane. Nu-mi este îngăduit să mă tem pentru Vulturul Morții... Am încredere în tine... și am încredere că Dumnezeu te va ajuta...

Cu aceste cuvinte, doctorul Leonida se duse în spre grajduri, unde bătrânul servitor îl aștepta de mult.

Iaroslav punea tocmai șeaua, pe un cal și-i spuse doctorului, cu multă încredere:

— Acesta este calul cel mai iute. Și bietul meu stăpân tot pe acesta îl iubea mai mult. E iute ca vântul și sare peste șanțuri, peste tufișuri, ca un fulg. E un animal deștept și credincios.

— Vom vedea! - zise doctorul Leonida, bătând calul pe gât.

În timpul acesta Rimsky lucra de zor.

În dosul porții încuiate el ridică o baricadă de neînvins. El îngrămădi acolo tot ce-i cădea în mână, iar când zări în magazie sacii plini cu porumb, ochii îi străluciră de bucurie.

Vulturul Morții luă sacii unul după altul pe umerii săi puternici și-i cără pe rând în dosul porții, unde îi așeză grămadă.

În curând el fu ajutat în aceasta îndeletnicire și de doctorul Leonida și Iaroslav, așa că nu trecu mult și toți sacii cu porumb din magazie fură îngrămădiți în dosul porții principale.

— Nu prea îmi vine să cred că vor putea răsturna această puternică baricadă! exclamă Vulturul Morții cu mulțumire.

Dar spre și mai multă siguranță, nu se mulțumi numai cu atâta, ci mai adună de prin curte și toate uneltele de câmp și le așeză în dosul porții, care întradevăr că acum părea cu neputință de dărâmat.

După ce isprăviră cu aceasta se retraseră în castel, a cărei ușă principală o încuiară și o baricadară cu mobilele aflătoare în vestibul. La fel făcură și cu ușa următoare, iar după ce sfârșiră și cu această îndeletnicire, se retraseră în odaia din turn, pe care Vulturul Morții o ochise din curte, ca fiind cea mai nimerită pentru scopul lui.

Din odaia aceasta se vedea o bună parte din curte, ba se zărea chiar și cotitura drumului, care ducea în spre castel.

Ferestrele acestei odăi se deschideau din trei părți în spre curte și împrejurarea aceasta i se păru lui Rimsky foarte favorabilă, deoarece în chipul acesta se puteau apăra din trei părți deodată, împotrivă mulțimii, care eventual ar fi pătruns în curte.

Pe marea masă din mijlocul odăii se înșirau nenumărate arme și o cantitate foarte mare de gloanțe fiindcă Theodora Malzin, credincioasă

poruncii dată de Vulturul Morții, adună **nu numai toate armele, ci și toate gloanțele, care se găseau în clipa aceea la castel.**

Stanislau Rimsky cercetă toate armele, pe rând.

— Jupânița, d-ta știi să umbli cu pușca?

— Cum să nu! Am fost adeseori la, vânătoare cu tatăl meu.

— Foarte bine!

— Crezi că va fi nevoie și de mine?

— S-ar putea întâmpla! Deocamdată îți dau o însărcinare mai ușoară. Noi ne vom așeza la aceste trei ferestre, iar d-ta vei încărca mereu armele, cu care vom trage noi.

Theodora se cutremură.

— Ți-e teamă, jupâniță?

— Nu mi-e teamă - răspunse fata - dar e groaznic să te gândești prin ce clipe înfrigurate va trebui să trecem, dacă bănuiala noastră se va dovedi a fi îndreptățită!

— E mai bine să fim pregătiți pentru primejdia cea mai mare și să ne înșelăm în bănuiala noastră decât să luăm lucrurile cu ușurință și apoi deodată să ne vedem în fața primejdiei, fără să ne putem apăra.

— Ai dreptate, Stanislau Rimsky și eu... eu am mare încredere în d-ta! zise fata, strângând mâna curajosului bărbat.

*

Ceasurile trecură unul după altul. Rimsky stătea necontenit la fereastra odăii turnului, de unde se uita scrutător la drumul ce ducea în spre castel, dar nu observă nimic suspect.

Începuseră să se bucure că teama lor fusese neîndreptățită și că țăranii renunțaseră la asedierea castelului. Theodora Malzin zise chiar:

— Slavă Domnului că ne-am ales numai cu spaima! Se vede că tot simțămintele cele bune au fost mai puternice la țăranii adunați în cârciuma lui Petrov.

— Nu te încrede prea mult, în simțămintele țăranului rus, jupâniță Theodora - zise Rimsky,

întunecat. Suntem încă departe de a fi trecut peste primejdie.

— Cum? Crezi că n-au renunțat să ne atace?

— Sunt pe deplin încredințat că nu!

— Dar atunci când crezi că vor da atacul împotriva castelului?

Rimsky rămase pe gânduri.

— Cunosc prea bine lașitatea țăranului rus. El nu îndrăznește să atace la lumina zilei; dar de îndată ce se lasă întunericul nopții, el capătă deodată curaj și devine foarte primejdios. Atunci își părăsește coliba spre a-și satisface patimile cele mai sălbatice.

Trecură iarăși câteva ceasuri și pe sufletul Theodorei liniștea punea stăpânire din ce în ce mai mult. Încă tot nu se putea observa nici o urmă de pregătirea unui atac și chiar dacă n-o spunea pe față, dar în sufletul ei tot se gândea că Rimsky văzuse lucrurile mult mai în negru, decât erau în realitate.

Cu toate că ar fi vrut să stea de veghe și ea, totuși, în cele din urmă se supuse rugăminților lui Rimsky și se duse să se culce. Bătrânul Iaroslav se trânti să se odihnească puțin și el. În schimb Vulturul Morții și cu doctorul Leonida rămaseră de paza în odaia turnului.

Cei doi prieteni fumau liniștit din pipă, în vreme ce în fața lor strălucea în pahare minunatul vin negru din Malzin. Ei vorbeau, dar privirile lor nu scăpau din vedere nicio clipă drumul ce ducea la castel.

— N-ar fi mai bine, zise deodată doctorul Leonida dacă aș porni de pe acum la Cuibul Vulturilor? Am putea avea ajutoarele necesare, de îndată ce s-ar simți nevoia lor.

Vulturul Morții răspunse liniștit:

— N-aș vrea să-i fac să se obosească în zadar. Poate că țăranii vor fi atât de puțini la număr, încât vom putea sfârși cu ei chiar și noi.

— Nu prea îmi vine să cred.

— De ce?

— Fiindcă dacă vin, atunci vin mulți!

— Dar nu ți se pare că ne putem apăra împotriva unei adevărate armate, de pe locul acesta atât de minunat adăpostit? Ei nu ne pot face nici un rău, deoarece n-au arme de foc cu care să ajungă până la noi. În schimb noi îi putem culca la pământ, unul după altul, ca pe niște iepuri!

— Vom vedea!

Rimsky se uită la ceas.

— Sunt zece. Cred că ar fi mai cuminte să ne culcăm cu rândul.

— Culcă-te tu, căpitane și voi veghea eu. Când voi obosi, te scol eu, să-mi iei locul!

Rimsky se învoi.

Mai dădu pe gât un pahar cu vin apoi se întinse pe canapea.

Doctorul Leonida se așeză la fereastră și privirea lui se pierdu în depărtare.

Razele argintii ale lunii luminau tot ținutul și deodată doctorul Leonida zări la razele astrului nocturn mai multe umbre întunecoase, care se furișau pe la cotitura drumului.

La început umbrele acestea erau rare și răzlețe. În curând însă ele se înmulțiră, de se părea că nu se mai sfârșesc.

Doctorul Leonida tresări.

Așadar Vulturul Morții nu se înșelase, când spusese că țăranii nu vor renunța la asedierea castelului.

Tânărul doctor își strigă prietenul.

— Căpitane, dormi?

Rimsky tresări din somn și se sculă îndată.

— Ce este?

— Vin țăranii!

— Într-adevăr?

— Privește-i! zise doctorul Leonida, arătând spre cotitură.

Rimsky sări la fereastră și privi uimit la nesfârșitul convoi al țăranilor, care veneau din ce în ce mai mulți, ca un adevărat potop de oameni. Și acum nu mai erau înconjurați de întuneric, căci unii din ei aprinseseră făclii de rășină.

Priveliștea era înfiorătoare.

Este adevărat că Rimsky se obișnuise cu primejdia, dar la vederea acestui puhoi, chiar și el avu o strângere de inimă.

— Nu mai avem timp să stăm cu mâinile în sân! zise el, scuturându-se, ca și când ar fi căutat să se scuture chiar și de cea din urmă moleșeală a somnului.

— Trebuie s-o trezim pe Theodora.

— Ai dreptate!

Și se duse în odaia vecină, unde dormea Iaroslav.

— Sus, bătrâne, vin țăranii!

Bătrânul servitor sări drept în picioare și ducându-se la fereastră își împreună mâinile și strigă, înspăimântat:

— Dumnezeule! Dar vine tot satul!

Rimsky căută să-l îmbărbăteze:

— Nu-ți fie teamă! Le vom arăta că și noi știm să fim atât de voinici ca ei!

Dar bătrânul Iaroslav tremura ca varga și Rimsky își dădu seamă îndată că, dacă trebuiau să lupte mai din greu, nu prea se putea bizui pe curajul servitorului.

Vulturul Morții bătu apoi la ușa odăii Theodorei.

Fata se sperie.

— Ce este?

— Scoală-te jupâniță!

— Au venit?

— Încă un!

— Dar se poate să vină?

— Nu mai sunt prea departe!

Peste câteva clipe se ivi și Theodora în odaia din turn.

Rimsky vroia s-o pregătească cu binișorul pentru primejdia ce se apropia, dar lumina făcliilor de la cotitură atraseră îndată privirile Theodorei, care se cutremură.

— Dar e îngrozitor! exclamă ea.

Convoiul mulțimii tot nu se sfârșise încă. Țăranii veneau ca un potop, pe drumul îngust ce ducea la castel.

— Nu mai **încape îndoială că vin înspre noi? întrebă fata, ca și când ar fi căutat să se liniștească pe sine însăși, prin această întrebare.**

— Dar unde să se ducă, dacă nu aici? - întrebă Rimsky la rândul lui, cu un zâmbet amar. Vezi,

jupâniță că ai avut prea multă încredere în oamenii aceștia! Acum poți să-ți dai seama cât de mare este josnicia lor și că nu se dau în lături nici de a-l ataca pe propriul lor binefăcător.

— Ce ne așteaptă, Doamne, ce ne așteaptă? începu să se tânguiască deznădăjduită Theodora Malzin.

— Atât timp cât îmi mai pot mișca aceste două brațe, zise Rimsky, cu hotărâre, nu trebuie să-ți pierzi orice nădejde.

— Ce este de făcut?

— În cât timp pot să ajungă ei de la cotitură până la castel?

— Într-un sfert de ceas.

— Atunci doctorul Leonida va sări în șea, fără întârziere și va porni la drum.

Doctorul Leonida stătea gata de plecare, lângă Vulturul Morții.

— Sunt gata, căpitane! Pot pleca!

— Ascultă bine la ceea ce-ți spun, doctore Leonida!

— Poruncește, căpitane!

— Cât e drumul până la Cuibul Vulturilor?

— Un ceas și jumătate.

— Trebuie să alergi cât poți mai iute!

— Știu!

— Vei face drumul într-un ceas?

— Îl voi face!

— Le vei spune să sară îndată pe cai și să vină mâncând pământul!

— Am înțeles, căpitane!

— Mai mult de un sfert de ceas nu pot ține pregătirile.

— Știu.

— Mai mult de un ceas nu trebuie să faceți la înapoiere, până aici!

— Chiar dacă ne-ar costa viața și tot vom fi aici!

— Așa dar, peste două ceasuri și un sfert ne vom revedea?

— Ne vom revedea!

— Bine, doctore Leonida. Dumnezeu cu tine!

— Și cu tine, căpitane!

— Du-te liniștit, căci până la venirea voastră le vom ține noi piept și singuri.

Doctorul Leonida îl îmbrățișă pe Vulturul Morții și își luă rămas bun de la Theodora Malzin.

— Aveți încredere în Rimsky, jupâniță și nu deznădăjduiți! îi zise el fetei.

După aceea coborî în curte, urmat de bătrânul Iaroslav.

Scoaseră calul la iveală, doctorul Leonida sări în șea și după ce Iaroslav îi deschise poarta, o luă la goană spre Cetatea Rudinului, spre a aduce ajutoare pentru cei ce urmau să fie asediați în castelul Malzin.

Bătrânul servitor încuie poarta în urma lui, o baricadă și pe aceasta cu sacii pregătiți din vreme în acest scop și pe urmă se înapoie în castel.

Cei trei prizonieri ai castelului Malzin se refugiară în odaia din turn.

Toți trei erau palizi și tăcuți. Fiecare își dădea bine seama de însemnătatea covârșitoare a clipelor care aveau să urmeze.

Numai Rimsky era în stare să-și stăpânească înfrigurarea, cu toate că și el înțelegea că primejdia era poate cea mai mare din toate primejdiile pe care le avusese de înfruntat până atunci.

Pentru a nu-și trăda enervarea, el luă iarăși în mână, pe rând, toate armele și le cercetă cu amănunțime.

Cu un surâs forțat, el zise:

— Cred că Petrov și cu tovarășii lui nu se vor bucura prea mult, dacă voi descărca puștile acestea asupra lor.

După aceea se întoarse spre bătrânul servitor și-i zise:

— Bătrâne Iaroslav, nădăjduiesc că nu te vei speria, dacă-ți voi da o pușcă în mână!

Cuvintele lui Rimsky turnară deodată curaj în sufletul servitorului.

— Nu mă tem eu de moarte! Pentru scăparea Malzinului, îmi jertfesc cu dragă inimă chiar și viața!

Nici Iaroslav și nici Rimsky nu puteau bănui că soarta avea să-i ceară bătrânului servitor această jertfă. Nebănuind hotărârile destinului, Vulturul Morții răspunse, zâmbind:

— Să nădăjduim că nu va fi nevoie să faci acest sacrificiu! Când vor auzi țăranii detunăturile de pușcă, vor fugi, mâncând pământul.

Gândul lui Rimsky se întoarse apoi la doctorul Leonida.

— Numai de ar ajunge ia timp! își zise ei.

Privirea i se rătăci din nou asupra drumului.

Razele lunii nu mai luminau acum, decât drumul gol.

Țăranii trecuseră de cotitură și acum erau ascunși privirilor Vulturului Morții, de un perete înalt de stâncă.

Răzvrătiții trebuiau să fie în apropierea castelului. Într-adevăr, peste câteva clipe se auziră niște urlete sălbatice, ceea ce însemna că țăranii ajunseră în fața porții principale.

Theodora tresări îngrozită.

Rimsky încercă s-o liniștească.

— Nu te teme, jupâniță! zise el, luând lampa de pe masă și așezând-o pe podea.

— Ce faci?

— Nu trebuie ca țăranii să știe că suntem sculați și ne-am pregătit în vederea atacului. E mai bine să creadă că dormim.

Poarta începu să răsune sub puternicele lovituri ale răzvrătiți lor și Theodora se cutremura la fiecare lovitură.

Pumnii lui Rimsky se încleștară.

Vulturul Morții stătea la fereastră și pândea să vadă ce va urma.

Dar de văzut nu putea vedea nimic. În schimb auzi lămurit loviturile de topor ale țăranilor, care încercau să spargă poarta.

Rimsky se uită la ceas.

Trecuseră două zeci de minute de la plecarea doctorului Leonida.

Theodora se apropie de Vulturul Morții.

— E îngrozitor… îngrozitor! șopti ea în vreme ce fața i se făcu mai albă decât varul.

— Totul depinde de rezistența porții! răspunse Rimsky.

— Vai, Dumnezeul meu!

— Cred că va trece un ceas, până când vor izbuti să doboare poarta. Un ceas vom izbuti noi să-i mai reținem în curte și până atunci ne vor sosi și ajutoarele.

Theodora Malzin își împreună mâinile înspre cer și exclamă:

— Doamne, ajută-ne!

Afară mulțimea mormăia ca o ciurdă de urși înfuriați.

Strigătele și blestemele țăranilor cu mintea zăpăcită de rachiu nu mai conteneau.

— Jos cu vrăjitoarea!

— Să piară Vrăjitoarea din Malzin!

— Dați foc castelului!

— Să-l dărâmăm până-n temelii!

— Să moară ibovnica diavolului!

Prin liniștea nopții cuvintele acestea de ocară ajunseră până în odaia turnului castelului și lacrimile

o năpădiră pe sărmana Theodora Malzin, auzind nerecunoștința acelora, pe care ea îi ajutase și-i copleșise cu daruri.

— Ce mi-a fost dat să trăiesc! se tânguia biata fată. De abia ieri l-am înmormântat pe sărmanul meu părinte și nici n-am avut vreme să mă dezmeticesc din durere, că o nouă primejdie se lasă deasupra capului meu! Doamne, ce se va alege din mine?

În fruntea mulțimii se găsea Petrov, cârciumarul cu un singur ochi.

El fu cel dintâi care puse mâna pe o secure, spre a sparge poarta principală a castelului.

Și strigătele sălbatice ale răzvrătiților răsunară din nou tot mai înspăimântătoare.

— Doborâți poarta cu lovituri de topor!

— Trebuie să dărâmăm castelul blestemat!

— Să piară vrăjitoarea!

— Ucideți-o!

— Moarte ei!

Și sub puternicele lovituri de topor, poarta grea de stejar se fărâmița, încetul cu încetul, țandără cu țandără.

Totuși trebuia timp, până să fie doborâtă cu totul, căci acela care o construise, avusese grijă s-o facă rezistentă, spre a se putea împotrivi unui atac neașteptat.

Rimsky stătea la fereastră, cu pușca în mână și tremurând de mânie. Ochiul lui ager scruta noaptea întunecoasă, prin care lumina fumegândă a făcliilor de rășină apărea ca lumina înconjurătoare a unei adunări de fantome.

Strigătele se ridicară din nou, din mijlocul mulțimii înnebunită de alcool.

— Moarte vrăjitoarei!

— Să piară ibovnica Necuratului.

— Omorâți-o ca pe un șarpe!

Deodată strigătele sălbatice amuțiră și câteva clipe nu se mai auzi decât un mârâit înăbușit.

Apoi răsună vocea răgușită a lui Petrov.

— Dar până când va mai sta în picioare poarta aceasta? strigă el.

Drept orice răspuns, loviturile de topor începură să cadă cu și mai multă furie.

— Spargeți poarta! Vrăjitoarea Malzinului trebuie să piară în noaptea aceasta!

Brațele obosite ale țăranilor își recăpătară puterile lâncezite, în urma cuvintelor de îmbărbătare ale lui Petrov.

Un flăcăiandru strigă deodată:

— Ridicați-mă! Voi trece zidul și pe dinăuntru poate-mi va fi mai ușor să sparg poarta!

Câțiva țărani voinici îl luară în brațe și în câteva clipe flăcăiandrul se prinse cu mâinile de partea de sus a porții, trudindu-se să se cațere pe zid.

Se și cățăra și privirea lui căzu asupra baricadei de saci cu porumb.

— Ei, tovarăși! strigă el, uimit. Poarta e baricadată! O sumedenie de saci cu bucate au fost îngrămădiți în dosul porții!

După ce le vesti țăranilor descoperirea sa, flăcăiandrul se pregăti să sară în curte, pe semne cu gândul să îndepărteze sacii din dreptul porții.

De sus, din odaia turnului, Rimsky observase pe țăranul care se cățărase pe poartă și-i ghici gândul.

— Mi se pare - zise el - că a sosit timpul să intrăm și noi în activitate.

Cu aceste cuvinte ridică pușca la umăr, ochi o singură clipă și apăsă pe trăgaci.

Glontele porni din armă și aproape în aceeași clipă, curajosul flăcău se rostogoli de pe zid, descriind un cerc mare prin aer.

Plumbul îl nimerise drept în inimă și flăcăul se întinse la pământ, fără a mai scoate o vorbă.

Rimsky constată cu mulțumire că mâna și ochiul lui lucrau tot cu aceeași siguranță, ca și în trecut, căci de la o depărtare atât de mare nu era lucru ușor să nimerești o țintă vie.

Moartea tânărului țăran pricinui o zarvă de nedescris în rândurile țăranilor răzvrătiți. Ei nu puteau să-și dea seama de unde venise glontele. Nu știau decât că flăcăul țipase deodată, își duse mâna la inimă și se rostogoli din vârful porții.

Uluirea lor fu atât de mare, încât uitară cu totul de asediul castelului și toți căutau să ajungă cât mai aproape de trupul însângerat al tovarășului lor.

— Ce ai?

— Ce s-a întâmplat?

— De unde s-a tras asupra ta?

Curgea ploaia de întrebări, care, însă, nu avea să primească niciun răspuns.

Flăcăul Ilie Iliici, mai gâfâia încă, pieptul i se mai mișca, dar din ce în ce mai slab. Din inima lui izvora un pârâu de sânge.

Un țăran bătrân își croi drum prin mulțime și se aruncă peste cadavrul însângerat.

— Ilie! Ilie! se tânguia bătrânul. Bunul meu copil, ce s-a întâmplat cu tine?

— Bătrânul Iliici! își șoptiră țăranii.

Bătrânul țăran plângea deznădăjduit. Deodată își ridică iute capul, îl căută din ochi pe Petrov și găsindu-l, îi strigă:

— Blestemat să fii, căci numai din pricina ta mi-am pierdut băiatul!

Apoi, sări în picioare, cu ușurința unui tânăr și se repezi la cârciumar, turbând de mânie.

Dar Petrov îl împinse la timp cu coada toporului, pe care-l avea în mână și-i zise:

— Vezi-ți de treabă, Iliici! Te ridici împotriva mea, în loc să pui mâna pe o secure și să dai și tu o mână de ajutor, spre a pătrunde în castel să-ți răzbunăm băiatul?

Față de mulțime, cuvintele cârciumarului chiar avură efectul dorit. Bătrânul Iliici însă, nu se lăsă înrâurit.

Cu mâinile lui osoase ridică trupul copilului iubit și bocind și plângând plecă cu el din mijlocul mulțimii, care începu să urle din nou, mai sălbatic decât până atunci.

Țăranii beți de rachiu se îmbătară acum și de pofta de sânge, mai ales că perfidul Petrov îi întărâta mereu:

— Trebuie să răzbunăm moartea lui Ilie, martirul țăranilor din Malzin!

Și loviturile de topor începură să cadă din nou asupra porții principale.

Moartea lui Ilie nu le servi drept pildă țăranilor sălbătăciți de alcool, cadavrul însângerat nu fu o sperietoare pentru ei, căci din nou se ivi un nebun, care să încerce să pătrundă în curtea castelului.

Dar Rimsky veghea și de data aceasta.

Pușca luă foc și al doilea țăran se prăbuși și el de pe zid, plin de sânge, în mijlocul tovarășilor săi.

Dar Petrov nu se dădu bătut.

— Chiar dacă ar pieri jumătate din noi și tot nu ne vom lăsa! Acum nu mai avem dreptul să batem în retragere, fiindcă avem doi tovarăși pe care trebuie să-i răzbunăm! Încordați-vă puterile, flăcăi!… Să cadă poarta!

Loviturile de topor nu mai încetau.

Sus, în odaia din turn, Rimsky luă în mână pușca cea de a treia.

— În chipul acesta tot ar mai merge! zise Vulturul Morții. Dacă vor încerca să pătrundă în curte, unul cât unul, atunci nu-mi va fi prea greu să le viu de hac!

Theodora oftă.

— Doamne, când și cum se vor sfârși aceste grozăvii?

— Nu te teme, jupâniță! răspunse Vulturul Morții, căutând s-o îmbărbăteze. Îi vom împușca, pe rând, unul câte unul, până când se vor plictisi și-și vor vedeai de drum.

— Dar dacă vor izbuti să spargă poarta?

— Vezi și d-ta că încercarea aceasta le este zadarnică! Baricada este minunată, nu vor izbuti s-o doboare. În orice caz va mai trece multă vreme, până când să spargă și poarta aceasta de stejar!

Cârciumarul Petrov era furios.

— Mai departe! Mai departe! striga el ca un nebun. Nu vă opriți, căci nu mai este mult și vom pătrunde în castel.

De îndată ce vedea că vreunul obosește, îl schimba cu un țăran proaspăt, așa că, oricât de puternică era poarta de stejar, totuși, ea începu să se prăbușească, sub neostenitele lovituri de topor ale brațelor mereu odihnite.

Fâșiile de scândură se desprindeau tot mai mari și deodată, sub puternica lovitură a unui uriaș înalt de doi metri, poarta se sparse până dincolo.

La început, tăișul toporului nu deschise decât o crăpătură îngustă; dar loviturile dese măriră crăpătura văzând cu ochii și până în cele din urmă gaura fu atât de mare, încât un om putea să treacă prin ea, fără multă trudă.

Petrov voi chiar să intre prin ea, dar atunci observă baricada alcătuită de sacii cu porumb.

Cârciumarul cu un singur ochi urlă ca o fiară:

— Se pare că se așteptau la venirea noastră! Dar nu-i nimic! Tot vor pieri câinii dinăuntru!

În câteva clipe el alese pe țăranii cei mai voinici și cu puteri unite încercară să dărâme baricada de saci. Dar toată truda țăranilor rămase zadarnică. Rimsky ridicase baricada aceasta cu atâta măiestrie, încât nici o putere omenească n-ar fi fost în stare s-o înlăture.

Petrov turba de mânie.

— Blestemații! Ce bine s-au pregătit! Dar tot nu ne vom da bătuți!

Apoi se întoarse înspre aceia, care stăteau mai la o parte.

— Veniți mai aproape cu făcliile! Trebuie să dăm foc porții! Sacii sunt plini cu porumb și păpușoiul arde de minune! Focul ne va deschide drumul.

Cu aceste cuvinte, cârciumarul smulse făclia aprinsă din mâna celui mai apropiat țăran și o ținu sub crăpătura făcută în poartă.

Lemnul uscat și porumbul luaseră foc într-o clipă și Petrov își desfăta privirile însângerate cu o plăcere diabolică la începutul acesta de nimicire.

— Vă facem șunci afumate, ticăloșilor! striga blestematul.

Ceilalți țărani se bucurau și ei, împreună cu nemernicul lor conducător, văzând că focul mistuie tot mai furios poarta și baricada de porumb.

Sacii cu porumb se aprindeau unul de la altul, limbile de foc cuprindeau tot mai mult scândurile și în curând țâșnitul flăcărilor fură văzute și de Stanislau Rimsky, care privea din odaia turnului.

— Au pus foc porții! strigă Theodora, speriată, când vâlvătaia se oglindi și în geamul ferestrei turnului.

Și bătrânul Iaroslav nu făcu, decât să mărească deznădejdea stăpânei sale, mormăind înăbușit:

— Suntem pierduți!

Rimsky se răsti la el, mânios.

— De ce am fi pierduți? De ce această neîncredere? În chipul acesta vom mai câștiga ceva timp! În urma focului va fi o căldură în jurul porții, încât ticăloșii nu vor putea pătrunde în curte, decât numai mai târziu. Până atunci însă, vor fi aici și oamenii mei, spre a le da o lecție acestor nemernice făpturi.

Cu aceste cuvinte el lăsă și pușca din mână, deoarece știa că, atât timp cât focul va arde cu furie, nu va avea nevoie de ea, căci nimeni nu s-ar fi putut apropia de poartă.

Cu toate acestea el nu se mișcă de la fereastră. El urmărea cu fața întunecată, dar cu multă atenție, fiecare mișcare a țăranilor.

Îngrozitoare era priveliștea pustiirii focului acestuia.

Deodată, poarta se prăbuși, cu un zgomot asurzitor. Acum nu mai ardeau, decât sacii cu porumb.

În pieptul Vulturului Morții inima se strânse.

Simțea, știa că situația devine din ce în ce mai amenințătoare și totuși trebuia să se prefacă cum-că este liniștit, căci dacă Theodora ar fi observat înfrigurarea lui și i-ar fi ghicit bănuiala, atunci atât ea, cât și Iaroslav și-ar fi pierdut cumpătul și i-ar fi fost cu neputință, chiar și numai să încerce să țină piept mulțimii înfuriate și setoasă de răzbunare, având alături de el, doi oameni deznădăjduiți.

Afară, în fața porții, zarva era acum și mai mare.

Răzvrătiții aveau până acum, cinci morți. Prăbușindu-se, aripile porții îngropaseră sub ele pe trei din tovarășii lor și orice încercare de a-i desprinde de printre dărâmăturile arzânde, rămaseră fără rezultat. Cei trei țărani pieriră în chinuri

îngrozitoare, în fața ochilor tovarășilor lor, care nu puteau face nimic pentru ei.

Moartea celor trei săteni neprevăzători întărâtă și mai mult mulțimea îmbătată cu rachiu, a cărei sete de răzbunare Petrov o ațâța necontenit.

— Nu vă temeți! - le striga el tovarășilor săi. Popa vă va ierta toate păcatele. Mâine nu va ști nimeni ce s-a petrecut aici și cine a locuit în castelul din Malzin. Se va crede că Rimsky a fost acela care a trecut pe aici și toată lumea îl va blestema pe Vulturul Morții.

Din ordinul lui Petrov țăranii aduseră mai multe bârne lungi, cu care începură să împingă sacii din vârful baricadei, spre a-i face să cadă în curte. Lucrul acesta mergea foarte greu, deoarece căldura era îngrozitoare și-i chinuia pe oameni, așa că trebuiau să fie schimbați neîntrerupt. Dar erau destui țărani la fața locului, așa că sacii fură dărâmați unul după altul. Ei cădeau la pământ cu zgomote înăbușite și spre nemărginita bucurie a răzvrătiților drumul se elibera tot mai mult înaintea lor.

Și cu cât creștea bucuria mulțimii, cu atâta creștea și îngrijorarea Vulturului Morții. Rimsky nu se așteptase ca țăranii să dărâme baricada atât de iute și știa că acum nu mai aveau să treacă, decât cel mult cincisprezece minute până când răzvrătiții vor pătrunde în curte.

Izbânda de până atunci îl făcu pe Petrov să fie și mai sălbatic și de-abia aștepta clipa, în care va putea să năvălească în curte împreună cu oamenii săi. Deocamdată însă, din dreptul porții venea o căldură atât de groaznică, încât ar fi fost cu neputință chiar și numai să încerci să pătrunzi în curte.

Dar cârciumarul cu un singur ochi știu să scape din încurcătură și de data aceasta.

În apropiere se găsea o fântână și făcând rost de găleți și de ciubere, țăranii începură să care apă spre a stinge focul. Acum drumul era liber și numai flăcările mai trebuiau să fie stinse, spre a putea năvăli în curte.

Țăranii cărară apa, neobosiți, aruncând-o asupra sacilor cu porumb, care tot mai ardeau încă. Cele două elemente se ciocneau sfârâind, dar sub puhoiul de apă adus necontenit de țărani, focul slăbea văzând cu ochii.

În cele din urmă chiar și ultimul tăciune fu stins și sus, în odaia din turn, Vulturul Morții luă iarăși pușca în mâini.

După aceea se uită la ceas și inima i se strânse. Un ceas și un sfert trebuia să se mai împotrivească răzvrătiților, căci mai iute nu-i puteau sosi ajutoarele.

În clipa aceea văzduhul fu străbătut de un urlet înfiorător.

Petrov socotise că a sosit momentul să pătrundă în curte și așezându-se în fruntea mulțimii, dădu semnalul de pornire.

Țăranii se năpustiră unul peste altul și strigătele lor sălbatice răsunară din nou.

— Moarte vrăjitoarei!

— Să piară!

— Trebuie s-o ucidem!

Gălăgia făcută de năvălitori era atât de infernală, încât ei nici nu observară că de la una din ferestrele odăii din turn porneau împușcături repezi și regulate, în urma cărora cădea de fiecare dată, câte un țăran.

Răzvrătiții se năpustiră de-a dreptul spre poarta interioară a castelului, dar și aici se văzură față-n față cu o piedică, la care nu se așteptau.

Și această poartă era încuiată și baricadată.

Petrov se îndreptă spre mulțime cu un hohot de râs diabolic.

— Vrăjitoarea din Malzin s-a încuiat! Aceasta e o dovadă mai mult despre vinovăția ei! Se teme de mânia noastră, dar chiar dacă ar încuia o mie de porți în urma ei, noi tot vom pune mâna pe ea, spre a o trage la răspundere…

După aceea conduse mulțimea spre clădirile laterale, strigând necontenit:

— Puneți foc peste tot! Nimic să nu mai rămâie în picioare!

Și rând pe rând fură cuprinse de flăcări cocinile, grajdurile, locuințele servitorilor, magaziile cu unelte.

Caii, vitele simțiră primejdia care se apropia și rupând căpestrele, se năpustiră în curte, în galop sălbatic și culcând la pământ câțiva țărani, care n-apucaseră să se ferească la timp dinaintea lor.

Theodora privea cu lacrimi în ochi la pustiirea averii sale.

— Tot… tot îmi nimicesc!… Mulțimea aceasta sălbăticită nu mai are nimic sfânt pe lume!

Rimsky răspunse înăbușit și trist:

— Nu ei sunt de vină, ci acela care i-a întărâtat, precum și rachiul, care le-a luat mințile.

Clădirile aprinse ardeau cu flăcări uriașe. Theodora își ascunse ochii în mâini, spre a nu mai vedea nimicirea gospodăriei sale.

Totul era roșu și se părea că vâlvătaia flăcărilor se înălța până la cer.

Deodată Theodora strigă:

— Voi mai face o încercare de a îndepărta de la noi groaznica soartă, pe care ne-o pregătesc ticăloșii aceștia. Nu-mi pasă de pagubele, pe care mi le-au pricinuit. Cu bani se mai poate repara pustiirea

acestei hoarde de sălbatici, dar ceea ce va urma apoi…

— Ce vrei să faci? întrebă Vulturul Morții.

— Să le vorbesc!

— Cu șleahta aceasta de bețivi?

— Poate că voi izbuti să-i readuc la simțăminte mai omenești.

— Niciodată!

— Eu cred că te înșeli!… Vei vedea că am dreptate!

— Jupâniță Theodora, te încredințez că nu vei ajunge la niciun rezultat!

— Nu cred… nu cred! Nu se poate ca oamenii aceștia, cărora le-am făcut atât bine, să se schimbe așa de mult, de pe o zi pe alta!

— Dar bine, jupâniță - răspunse Vulturul Morții, cu un zâmbet amarnic - nu vezi că este cu putință?

— Nu are cine să-i sfătuiască! Vei vedea că se vor căi!

Theodora se uită în jurul său.

— Cred că cel mai bun lucru ar fi să mergem pe balcon. De acolo mă pot auzi!

— Bine! Să încercăm! Putem merge.

Și porniră într-adevăr.

Vulturul Morții mai strigă din ușă:

— Iaroslav, până la întoarcerea noastră încarcă din nou puștile cu care am tras, căci mi se pare că vom mai avea nevoie de ele!

După aceea porni în urma Theodorei, care mergea cu un curaj vrednic de admirat prin numeroasele odăi, care duceau până la aceea, care avea balcon. Și curajul n-o părăsi nici aici. Ea păși în balcon liniștită, ca și când s-ar fi dus să vorbească unei mulțimi care o aclama și nu care îi cerea moartea.

Rimsky se opri ceva mai departe.

Mulțimea era încă tot pe la grajdurile și clădirile din fundul curții, care ardeau în toi. Deodată însă, unul dintre țărani o văzu pe Theodora și strigă:

— Ia priviți pe Vrăjitoarea din Malzin!

Petrov se uită cu singurul lui ochi în spre locul arătat și răcni, râzând batjocoritor.

— Ia te uită, cât e de liniștită, de parcă niciun păcat nu i-ar apăsa conștiința!

După aceea alergă sub balcon și mulțimea îl urmă îndată și peste câteva minute, toată șleahta de bețivi era adunată sub balconul castelului Malzin.

Strigătele batjocoritoare se ridicară din nou spre jupânița Theodora, care stătea nemișcată, ca o statuie.

— A ieșit la iveală și vrăjitoarea!

— S-o aruncăm în casa în flăcări!

— Vrăjitoare din Malzin!

— Unde este ibovnicul tău, diavolul?

— Uite că-i luminăm calea, să poată veni cu carul lui de foc!

— Ucideți-o!

Inima Theodorei bătea sălbatic. Trebui să-și adune toate puterile, spre a nu se prăbuși la pământ. Își dădea seama prea bine că, aceasta era cea din urmă carte pe care o juca și că de liniștea și tăria ei atârnă evenimentele ce aveau să urmeze.

Strigătele batjocoritoare și pline de amenințări nu mai conteniră, până când nu se ivi Stanislau Rimsky, care cu vocea lui tunătoare întrecu urletele mulțimii.

— Tăcere, ciurdă de ticăloși, nu vedeți că stăpâna voastră vrea să vă vorbească?

La ivirea și amestecul neașteptat al Vulturului Morții, mulțimea tăcu o clipă, dar numai pentru a reîncepe pe urmă și mai sălbatic.

— Ia priviți! Dar ăsta de unde a ieșit?

— E diavolul!

— Vrăjitoarea și ibovnicul său!

— Frumoasă pereche!

— V-am stricat petrecerea?

— Lasă că le facem de petrecanie!

Rimsky îi șopti Theodorei, amărât:

— Acum vezi că am avut dreptate, când ți-am spus că le vei vorbi în zadar? Rachiul le-a luat mințile.

În loc de răspuns, Theodora ridică mâna și în urma acestui semn, gălăgia tot mai slăbi puțin.

Îndată însă se și auzi vocea șuierătoare a lui Petrov:

— Să auzim, ce minciuni vrea să ne mai spună Vrăjitoarea din Malzin!

Theodora își păstră tot sângele rece și rosti, cu voce cristalină:

— Oameni din Malzin, sunt înclinată să vă iert toate faptele nesăbuite, pe care le-ați săvârșit sub înrâurirea beției, dacă plecați îndată spre casele voastre. Sunt gata chiar nici să nu cercetez spre a afla cine este acela, care v-a îndemnat la această faptă mârșavă. Și nici nu vă voi denunța jandarmilor, dacă mâine vă reluați lucrul… Voi uita de tot ceea ce ați făcut astăzi, numai întoarceți-vă acasă.

Cuvintele Theodorei avură o înrâurire neașteptată asupra adunăturii de bețivi și Rimsky începu să creadă că intervenția jupâniței nu va rămâne fără rezultat. El se așteptase ca urletele sălbatice să reînceapă, dar în locul lor se făcu o liniște și mai desăvârșită.

Vulturul Morții observă cu uimire, schimbarea pricinuită de cuvintele Theodorei Malzin, dar tot atât de bine observă această schimbare și cârciumarul Petrov. Acesta din urmă se uită speriat în jurul său și văzu că mulțimea era gata să urmeze sfatul fetei și să se retragă de la castel. Dar aceasta ar fi însemnat pieirea lui, deoarece nu-și închipuia că Theodora îi va

uita vreodată ațâțarea țăranilor la răzvrătire și temându-se de urmările înfrângerii, se hotărî să încerce de a înflăcăra din nou țărănimea împotriva stăpânei sale.

— Ce vă trebuie vouă iertarea Vrăjitoarei din Malzin? șuieră el, ca un șarpe otrăvitor. Vreți să vă vindeți sufletul Necuratului, care rânjește în spatele ei? Ați uitat oare că popa vă va ierta toate păcatele? Dacă vreți să vă câștigați mântuirea sufletului, atunci trebuie să piară Vrăjitoarea din Malzin, căci aproape toți ați primit daruri de la ea, care în adevăr nu erau decât ispitiri de ale diavolului.

Și întocmai după cum merge turma după berbec, întocmai astfel se luă și mulțimea orbită, după conducătorul său.

Și în urma cuvintelor lui Petrov, țăranii începură să urle și mai amenințător, ca până atunci:

— Să piară Vrăjitoarea din Malzin!

Petrov sări în fruntea mulțimii. În apropiere se găsea o masă, care fusese folosită și ea pentru ridicarea baricadei. Cârciumărul o așeză în picioare și de acolo începu să le strige țăranilor:

— E laș și păcătos acela, care va da un pas înapoi...

Ați uitat că trebuie să vă răzbunați frații, pe care diavolul acela i-a culcat la pământ și pe aceia, care au murit de o moarte cumplită sub dărâmăturile porții aprinse? Ați uitat că sângele cere sânge? Vreți să fiți milostivi cu Vrăjitoarea din Malzin?...Moarte ei!

— Moarte vrăjitoarei!

— Gândiți-vă că...

Petrov nu apucă să-și sfârșească vorba.

Fără ca cineva să-l fi observat, Rimsky își scoase pistolul din buzunar și în clipa următoare Petrov se rostogoli de pe masă cu gâtul străbătut de glonț. În loc de vorbe ațâțătoare, din gâtul lui ieși acum un val

de sânge și vreme ce unii săriră în ajutorul lui, ceilalți începură să arunce pe balcon cu ce le cădea în mână.

Rimsky își dădu seama îndată de primejdie și o trase pe Theodora în casă de pe balcon, a cărui ușă o încuie și o baricadă. După aceea se retraseră din nou în odaia din turn, îngrămădind mobile în dosul fiecărei uși.

Rimsky se uită din nou la ceas și din nou fruntea i se întunecă.

Nu trecuse decât un sfert de ceas de când se uitase la el, pentru ultima oară.

Theodora tremura din tot corpul și Rimsky trebui s-o așeze pe divan, de teamă să n-o vadă prăbușindu-se la pământ.

— Ce se va întâmpla acum?... Ce se va întâmpla acum?... zicea ea deznădăjduită, fără întrerupere.

Rimsky privi la mulțimea care forfotea prin curte.

— Mai am o singură nădejde! Poate că odată cu moartea capului răzvrătirii mulțimea se va răzgândi și va renunța la continuarea asediului. Cu toate că se prea poate să se întâmple și tocmai contrariul.

Și viitorul foarte apropiat avea să dovedească, cum că tocmai această ultimă bănuială a lui Rimsky avea să fie cea adevărată.

După ce văzură că Petrov a murit, răzvrătiții se însetară și mai mult de sânge și de dorul de răzbunare.

Căpetenia căzuse, dar în locul lui se ivi îndată un altul, care să ațâțe mulțimea.

— A murit și Petrov! - strigă un flăcău, cu părul vâlvoi. Priviți la trupurile acestea neînsuflețite, care toate, toate au căzut din pricina Vrăjitoarei din Malzin și pe voi vă lasă rece că această unealtă a iadului mai este în viață?

— Moarte Vrăjitoarei din Malzin! - urlă mulțimea din nou.

— Înainte, fraților! Să asediem castelul! Să moară dracul si ibovnica lui!

— Să piară amândoi!

Și flăcăul năvăli în fruntea mulțimii. În mâna lui străluci o secure, cu care porni să lovească cel dintâi în poarta interioară a castelului.

Dar Rimsky pândea de la fereastra odăii turnului. El duse pușca la umăr, o detunătură și noul conducător se lungi și el la pământ.

— Să pieriți cu toții, câinilor! exclamă el.

Însă nici aceasta nu folosi. Mulțimea nu se înspăimântă nici de această nouă jertfă. Ba dimpotrivă, ea părea să fie menită a o întărâta și mai mult, întocmai cum ațâță paiele focul.

Cineva smulse toporul din mâna mortului și porni în goană la atac, pentru ca după doi pași să se prăbușească și el, fără viață, nimerit în cap de glontele Vulturului Morții.

Și acum nimeni n-ar mai fi putut stăpâni ciurda înfuriată. În mijlocul unor înjurături și blesteme înfiorătoare, loviturile de topor cădeau necontenit pe poarta interioară a castelului, din care săreau țăndări la fiecare lovitură.

Rimsky strigă enervat:

— Nu pridídesc singur! Theodora, d-ta încarcă armele! Iaroslav, du-te la cealaltă fereastră și trage în grămadă! Să piară cu toții!

Acum erau două puști care se descărcau asupra mulțimii.

Și de îndată ce se descărca una, cealaltă era acolo, la îndemână, spre a-și trimite plumbul ucigător.

Și niciun glonte nu-și greși ținta, în urma fiecăruia cădea câte un țăran.

Cu toate acestea, mulțimea nu dădea înapoi.

Ai fi crezut că ies din pământ, așa se înmulțeau necontenit, întocmai ca hidra cu o sută de capete,

căreia îi creşteau două căpăţâni, de îndată ce i se tăia una. Tot astfel se înmulţeau şi ţăranii din Malzin, care treceau nepăsători peste trupurile neînsufleţite ale tovarăşilor lor, spre a lovi necontenit în poarta castelului, care în cele din urmă căzu la pământ, cu un zgomot de iad.

— Suntem pierduţi! strigă Theodora.

— Încă trei sferturi de ceas! zise Rimsky, uitându-se la ceasornicul său de buzunar.

În sinea lui el se gândi:

— Nu mai există nicio scăpare!

Ţăranii aruncară la o parte bucăţile de mobilă aşezate în dosul porţii şi năvăliră mai departe.

O nouă uşă încuiată le stătu în cale, dar şi aceasta fu doborâtă în câteva minute.

Răzvrătiţii pătrunseră în a doua odaie.

În curând ei se găseau la etaj, în a treia încăpere de la odaia turnului, unde cei trei nenorociţi aşteptau cu înfrigurare, să vadă ce se va întâmpla cu ei.

În liniştea adâncă a odăii din turn se auzi glasul blând al jupâniţei Theodora:

— Dumnezeule, fii îndurător cu sufletul meu!

Rimsky îşi încleştă pumnii. Era înfiorător gândul că, poate vor cădea în mâinile ţăranilor. Chinuitorul simţământ al neputinţei de a face ceva îi strângea inima. Ehei, dacă oamenii lui ar fi fost acolo, ce iute s-ar fi descotorosit el de această hoardă de sălbatici!

Dar aşa?

Cum putea să lupte el singur, împotriva a sute de oameni?

Din nou pătrunse până la ei, zgomotul unei uşi doborâte şi al unor mobile aruncate furios din cale.

Acum nu-i mai despărţeau decât două odăi de mulţimea însetată de sânge.

Rimsky le dădu lui Iaroslav şi Theodorei câte o armă în mână.

— Trebuie să ne vindem viața cât mai scump! le zise el. Acum trebuie să ne luăm rămas bun de la viață, căci numai o minune ne mai poate scăpa. Și minuni nu există!

Theodora îi întinse mâna lui Rimsky, cu ochii scăldați în lacrimi.

— Vreau să-mi iau rămas bun de la d-ta, în aceste ultime clipe, pe care le mai avem de trăit. Că eu trebuie să mor, înțeleg, căci împotriva mea a pornit mânia mulțimii, d-ta însă, ai fost cuprins numai din întâmplare în vârtejul acestor evenimente sângeroase. Acum, când simt că moartea este atât de aproape de mine, dă-mi voie să-ți mulțumesc pentru neîntrecutul curaj cu care m-ai apărat și care este vrednic de toată admirația. Dumnezeu să te binecuvânteze și să fie milostiv și cu noi!

Stanislau Rimsky sărută mâna Theodorei.

— Jupâniță Theodora - zise el - chiar dacă situația pare deznădăjduită, în adâncul sufletului nostru nu trebuie să pierdem orice speranță.

Theodora zâmbi obosită.

— D-ta tot mai nădăjduiești? întrebă ea.

— Până la cea din urmă suflare!

Zgomotele înfricoșătoare ale mulțimii răsunau acum din odaia alăturată.

— Să piară!

— Vrem capul Vrăjitoarei din Malzin!

— Pe rug cu ea!

— Ucideți diavolul de lângă ea!

— Moarte lor!

Și îndată după aceea ușa se cutremură sub puterea loviturilor de topor.

Una din scânduri fu străbătută de o bardă și prin crăpătură se zărea câte un cap cu părul vâlvoi, câte o pereche de ochi cu privirile de fiară.

Rimsky sări la ușă și-și așeză țeava pistolului în crăpătură.

O detunătură… urmată de un urlet înfiorător.

Glontele nimerise în ochiul unuia dintre asediatori.

Rănitul se prăbuși la pământ cu un strigăt înfricoșător. Ceilalți însă, erau atât de îmbătați de pofta de răzbunare, încât nici nu se sinchisiră de tovarășul lor rănit și-l călcară în picioare, fără milă, spre a putea ajunge la ușa, pe care o loveau acum cu pumnii, cu topoarele, cu bucăți de mobilă.

În timpul acesta Rimsky se folosea neobosit de puști, descărcându-le una după alta și curajul lui nebun, îl învioră și pe bătrânul Iaroslav, care simțind că este vorba de propria sa viață și mai ales de viața bunei sale stăpâne, se lupta ca un leu.

Până în cele din urmă însă, tot forța mulțimii ieși biruitoare.

Ușa căzu și în urma lor năvăliră asediatorii, care se năpustiră cu o ură de nedescris asupra asediaților, care le țineseră piept, până atunci.

Cel dintâi care pătrunse în odaie fu un flăcău, tânăr de tot, care cu o groaznică lovitură de topor despică în două capul bătrânului Iaroslav.

Theodora țipă îngrozită.

Era îngrozitor să-ți vezi servitorul cel mai credincios, pierind înaintea ochilor tăi, într-un chip atât de fioros.

Și dacă nu era alături de ea Rimsky, care s-o prindă în brațe la timp, nenorocita fată s-ar fi prăbușit la pământ, unde fără îndoială că sălbaticii răzvrătiți ar fi călcat-o în picioare.

Dar oare n-ar fi fost mai bine să moară atunci, leșinată, decât să se mai trezească, spre a-și da seama de toată grozăvia ce o aștepta

Vulturul Morții o ținea cu mâna stângă, iar cu dreapta urmă să lupte vitejește. El întorsese pușca și lovea necontenit cu patul armei, așa că țăranii nu se puteau apropia de el.

Era gata să moară, fiindcă știa că de acolo, din situația aceea înspăimântătoare nu mai exista nicio scăpare. Poate că nu mai avea de trăit, decât câteva minute, mai ales că brațul îi obosise și apărarea era foarte anevoioasă în împrejurările acelea. Și asupra capului său putea să cadă un topor, întocmai după cum căzuse asupra bietului Iaroslav, a cărui țeastă securea o despicase în două, până la beregată, încât nici chiar mama lui nu l-ar mai fi recunoscut.

Deodată unul dintre țărani răcni cât îl ținea gura:

— Nu vă atingeți de ei! Trebuie să-i prindem de vii!

La auzul acestor cuvinte, țăranii își aruncară topoarele și se năpustiră cu mâna goală asupra Theodorei și a lui Rimsky, spre a i prinde vii, cum propusese unul din tovarășii lor.

Și în zadar se luptă Vulturul Morții ca un tigru, el singur își dădu seama că în curând va cădea în fața acestei adunături de ticăloși, care erau sute, pe când el, unul singur. Deodată băgă de seamă că Theodora îi fusese smulsă din brațe și câțiva vlăjgani o aduceau triumfători în spre ușă.

— Am pus mâna pe vrăjitoare!

— Am prins pe duhul rău al Malzinului!

— Să ne mai scape și acum, dacă e vrăjitoare!

— Să piară!

— Să moară!

Strigătele acestea din urmă erau pe toate buzele și erau rostite cu atâta ură, încât Rimsky își dădu seama că mulțimea aceasta nu glumea cu amenințările, ci că într-adevăr avea de gând să treacă la fapte.

Dar Vulturul Morții lupta fără întrerupere.

Încetul cu încetul se retrase până în colțul odăii, pentru ca măcar acest avantaj să-l aibă față de mulțime, ca să nu poată fi atacat pe la spate. Și de

aici, luptă mai departe, cu toate că nu mai avea nimic de nădăjduit.

Pumnii lui loveau în stânga și-n dreapta, cu picioarele izbea atât de puternic, încât țăranii zburau ca niște mingi și dacă nu se putea apăra altfel, îl înșfăca pe unul din aceia care se repezeau la el și ridicându-l în văzduh, lovea cu el în ceilalți atacatori, împrăștiindu-i.

Țăranii priviră cu un amestec de groază și admirație la acest luptător, care se apăra într-un chip, cum ei nu credeau că-i este cu putință unui muritor.

Și deodată, exclamația de groază trecu din gură-n gură:

— Acesta nu este un om ca noi, ci însuși diavolul!

Rimsky începu să nădăjduiască cum că țăranii se vor retrage, deoarece pentru câteva clipe încetară de a-l mai ataca.

Dar voinicul se înșelă în această nădejde, căci țăranii se repeziră la el cu mai multă îndârjire, ca și când ar fi vrut să-l silească să dea lupta hotărâtoare.

Opt năvăliră asupra lui deodată. Rimsky izbea cu pumnii, cu picioarele, deodată însă, primi o groaznică lovitură în cap.

Înaintea ochilor săi se întunecă totul! Îndată după aceea puterile îl părăsiră, brațele îi căzură de-a lungul trupului, genunchii i se îndoiră și apoi se lungi pe podea.

Din mijlocul țăranilor se ridică un urlet de bucurie!

— Bravo, Mihai! îl felicitau ei pe un țăran voinic, în mâna căruia se mai putea vedea piciorul de masă, cu care-l lovise-n cap pe invincibilul potrivnic.

Țăranii ridicară trupul lui Rimsky, în mijlocul unor nesfârșite chiote de bucurie și-l duseră în curte, unde pe Theodora Malzin o și legaseră de un pom.

Bucuria ciurdei îmbătate era nemărginită. Izbânda le fusese desăvârșită, își ajunseseră scopul, amândoi dușmanii căzuseră în mâinile lor.

Atât vrăjitoarea din Malzin, cât și ibovnicul ei diavolul.

Conducerea răzvrătiților o luase acum Mihai, în locul lui Petrov, care căzuse, răpus de glontele lui Rimsky. Vlăjganul râdea cu mâinile în șolduri și le strigă țăranilor:

— Aduceți o găleată cu apă, să-i stropim puțin, căci la urma urmelor nu se cuvine ca tocmai acum să nu-și dea seama de ceea ce se petrece cu ei.

Nu unul, ci zece, douăzeci alergară să îndeplinească porunca șefului lor.

Peste câteva minute în fața lui Mihai se înșirară mai multe ciubere cu apă. El însuși puse mâna pe unul și vărsă asupra Theodorei Malzin, care își reveni în fire, în urma valurilor de apă rece, care o udară din creștet până-n tălpi. Alți țărani urmară și ei pilda conducătorului și azvârliră asupra lui Rimsky apa din două găleți. Vulturul Morții își deschise încet ochii obosiți.

Creierul tot îi mai vâjâia încă, din pricina grozavei lovituri și la început nici nu putu să-și reamintească de ceea ce se întâmplase. Numai atunci își aduse aminte de cele petrecute, când observă că era legat atât de strâns de trunchiul unui pom, încât nici nu putea să miște și o zări pe Theodora la câțiva pași de el, în aceeași situație.

Dar jupânița nu-și pierdu mândria și demnitatea nici chiar în această situație deznădăjduită.

Țăranii se așteptau s-o vadă bocind și implorându-le îndurare; dar stăpâna Malzinului îndura soarta pe care i-o hărăzise destinul, cu o resemnare vrednică de laudă. Și ea îndură cu aceeași resemnare și

batjocura lașă a mulțimii, care-i râdea în față, o lovea, o scuipa.

— Și acum e mândră!

— S-a sfârșit cu vrăjitoria ei!

— Acum ți s-a înfundat, cu ibovnicul tău drăcesc cu tot!

— Vei pieri, câine de păgân!

Și lacrimile n-o năpădiră pe nenorocita copilă, decât numai atunci când văzu că și Rimsky împărtășea soarta ei. O mustra conștiința că omul acesta viteaz și cu simțăminte atât de nobile, trebuia să-și piardă viața din pricina ei și gândul ei înălță o rugă fierbinte spre cer:

— Dumnezeule Atotputernic, îți ofer sufletul meu, dar lasă-i lui viața!

Aproape în aceeași clipă, același gând zămisli în mintea lui Rimsky:

— Nu-mi pasă, dacă mă vor ucide, numai pe ea de ar lăsa-o în viață!

Urletele de izbândă ale mulțimii fură întrecute de răcnetul lui Mihai:

— Fraților! Tăcere!

Strigăte curioase se îndreptară spre el, din toate părțile:

— Să auzim!

— Ce vrei?

— Vorbește!

Mihai răspunse răcnind, spre a fi auzit de toată lumea:

— Trebuie să hotărâm soarta vrăjitoarei, de aceea să alcătuim tribunalul, care va judeca vrăjitoriile ei.

Mulțimea răspunse prin chiote de aprobare.

— Așa este!

— Ai dreptate!

— Să fie judecată de noi!

— Și ea ne-a fost judecător!

— Să moară!

— Să piară Vrăjitoarea din Malzin!

Câțiva țărani aduseră iute masa, pe care Rimsky îl omorâse cu un glonte bine țintit, pe cârciumarul Petrov, și spre a imita cât mai bine tribunalul, luară din casă și câteva scaune, pe care le așezară în jurul mesei.

Theodora Malzin privea tăcută și liniștită la aceste pregătiri, care pentru ea însemnau un fel de prolog al morții.

— Cine să fie capul judecății?strigă Mihai în spre mulțime.

— Mihai, urlă mulțimea.

Încrederea aceasta a țăranilor îi căzu foarte bine lui Mihai, care se îndreptă spre masă cu pași măsurați; după ce luă loc în fruntea mesei, mai numi încă patru flăcăi, care împreună cu el aveau să îndeplinească funcțiunea de judecători.

— Acum începe judecarea vrăjitoarei! vesti el, cu îngâmfare. Locuitori al Malzinului, ne-am adunat aici spre a-i judeca pe Theodora Malzin și pe străinul acesta, care au păcătuit greu și în repetate rânduri împotriva noastră.

— Așa e! urlă mulțimea.

— Deoarece judecata trebuie să fie nepărtinitoare - acestea zicând, era să-l bufnească râsul - îi chem pe toți cei de față să vină aici și să ne spună tot ceea ce știu despre vrăjitoriile Theodorei Malzin.

Firește că s-au găsit nu unul, ci zece, o sută de pârâtori.

— Eu!

— Pe mine să **mă întrebi!**

— Păi să vă spun eu!

Mihai vru să arate că era vrednic de cinstea ce i se făcuse, numindu-l pe el capul judecății și de aceea, din toți cei care se prezentaseră mărturie împotriva

Theodorei, îi alese pe aceia, despre care știa că erau cei mai neîmpăcați dușmani ai fetei.

Ivan Erminoff, un tânăr căruțaș, urma să fie acuzatorul de căpetenie.

Pe vremuri fusese în slujbă la castel, dar Malzin îl prinse asupra unui furt și-l dădu afară. Mai târziu, a venit să se roage să fie iertat și om bun, cu suflet simțitor, bătrânul Malzin îl reprimi, dar Erminoff își dădu în petec iute și atunci îl dădu afară, cu totul.

Din clipa aceea vizitiul vorbea cu o ură neîmpăcată despre stăpânul castelului și fata sa, și tot el a fost acela care răspândi vestea că Theodora ar face vrăjitorii.

Mihai trase o dușcă din plosca cu rachiu, ce se găsea pe masă, înaintea lui și apoi îl întrebă:

— Ivan Erminoff, spune-ne ce știi?

Vizitiul își drese glasul și răspunse cu voce tare, ca toată lumea să-l audă, chiar și aceia care erau foarte departe de masa tribunalului improvizat.

— Eu am stat mult la castelul Malzin, așa că sunt în măsură să știu ce se petrecea aici. Fata aceasta este o vrăjitoare și dracul îi este ibovnic.

Mulțimea aprobă cu frenezie:

— Așa este!

— E adevărat!

Theodora primi învinuirea aceasta cu fruntea senină, fără a spune vre-un cuvânt. Biata fată își dădea seama că în zadar ar vorbi despre pornirea vizitiului împotriva ei, căci mulțimea i-ar râde în obraz.

— Urmează-ți acuzarea, Ivan Erminoff - zise Mihai. Învinuirea am auzit-o cu toții, dar am vrea să avem și ceva dovezi.

— Dovezi? răspunse Erminoff, râzând zgomotos.

— Am dovezi, câte vreți! Eu însumi am văzut de nenumărate ori că Necuratul venea la castelul Malzin. Odată a venit cu un car învăluit în flăcări, altă dată pe un cal întraripat, iar altădată a răsărit din pământ, în mijlocul unui nor de fum și a trecut prin zidul castelului Malzin, de parcă pietrele ar fi fost de mămăligă și după aceea s-a dus în odaia de culcare a Theodorei Malzin.

— Mai departe!

— Apoi, șezând la pândă, am văzut că bătrânul Malzin și-a vândut sufletul diavolului, în odaia aceea, unde sunt îngrămădite atâtea cărți.

Jupânița Theodora nu se mai putu stăpâni și se răsti la vizitiu, plină de scârbă.

— Taci nenorocitule! N-ai decât să-ți bați joc de mine, căci nu sunt decât o femeie slabă, care nu se poate apăra; dar nu-ți dau voie să te atingi de amintirea bunului meu părinte, căruia nu meritai nici măcar să-i săruți tălpile ghetelor!

Un hohot de râs batjocoritor fu răspunsul la această nobilă izbucnire a fetei.

— Da - repetă Erminoff, cu un rânjet diabolic - mai spun încă odată că stăpânul Malzinului avea legături cu Necuratul, căruia și-a vândut sufletul. M-am uitat prin gaura cheii și l-am văzut stând de vorbă cu Ucigă-l Toaca, așa cum vă văd pe voi, la masa judecății.

— Bine, Erminoff, spune mai departe dacă mai știi ceva.

— Cum să nu știu! În odaia cu cărți lampa ardea în fiecare noapte, până-n zori, luminând chipurile bătrânului Malzin, al diavolului și al ibovnicei lui, Theodora. Iar Theodora Malzin nu se folosea de cărdășia ei cu Diavolul, pentru a ne veni nouă în ajutor, ci dimpotrivă, spre a ne face rău, oriunde și oricând putea.

— Ai putea să ne dai vreo dovadă și în privința aceasta? întrebă Mihai, mai trăgând o dușcă din plosca cu rachiu, pe care o duceau la gură necontenit și ceilalți membri ai judecății.

— Am o mie de dovezi, nu numai una! sună răspunsul lui Ivan Erminoff. Aduceți-vă aminte de molima, care a bântuit printre animale, cu doi ani în urmă. Jos, în sat, fiecare din noi am pierdut câte o vită, pe când aici, la castel niciuna n-a pierit. Dracul a curățat moșia lui Malzin. Caii castelului erau sănătoși tun, pe când caii noștri toți au căpătat tignafes.

— Minți! strigă jupânița Theodora, revoltată. Ești un bârfitor nerușinat! Tocmai tu ești acela, care ar trebui să știe mai bine decât ori cine altul, ce măsuri de prevenire am luat, spre a scăpa animalele de molimă. În sat voi nu vă frământați capul cu nimic. Nu diavolul v-a omorât vitele, ci propria voastră trândăvie.

Mihai se răsti la Theodora:

— Ține-ți gura, vrăjitoareo! Nu e rândul tău. Urmează, tu, Erminoff.

— Dar ciudățenia aceasta nu s-a petrecut numai cu animalele. Vrăjitoarea fermecă chiar și oamenii. Aduceți-vă aminte cu ce vicleșug a lucrat. Mai întâi v-a îmbolnăvit copiii, ca apoi să vi-i lecuiască spre a apărea în ochii voștri ca o mântuitoare, ca o binefăcătoare, care are la inimă binele țăranilor.

Aprobarea mulțimii fu tradusă printr-o nouă izbucnire de urlete.

— Așa e!

— Vorbește bine!

— Spune adevărul!

— Întocmai așa s-a întâmplat!

Ivan Erminoff urmă, liniștit:

— Pe acela care nu-i era pe plac, îi lăsa să moară. Vă mai aduceți aminte de bătrânul Ursakin, văcarul satului? Theodora Malzin a venit și la patul lui, dar nu l-a ajutat. Bătrânul Ursakin a murit...

— ...fiindcă avea optzeci și trei de ani! - întregi Theodora, pe care o durea grozav să vadă că nemărginita sa bunătate, pe care nu și-o precupețise față de oamenii aceștia, era adusă acum ca o învinuire împotriva sa, menită să o piardă.

— Cred că am adus destule dovezi! zise Erminoff. Din toate câte v-am spus, cred că v-ați putut încredința că Theodora Malzin este o vrăjitoare și veți putea s-o judecați după cum merită. Dar să nu fiți îndurători, căci atunci îi dați prilej să-și cheme ibovnicul, pe Necuratul, în ajutor și atunci va fi vai de voi!

După aceea Ivan Erminoff se retrase și drept răsplată pentru rolul însemnat pe care-l jucase, Mihai îi întinse plosca cu rachiu de pe masa judecății, ploscă din care fostul vizitiu bău cu sete.

În urmă, Mihai se ridică de pe scaun și se adresă celorlalți judecători, cu următoarele cuvinte:

— Ați auzit toți, învinuirile pe care le-a adus Ivan Erminoff. Nu avem nici o pricină să ne îndoim de buna credință a pârâtorului, așa că, spuneți ce merită femeia aceasta, despre care s-a dovedit atât de bine că este vrăjitoare?

— Moartea! zise unul din țăranii improvizați în judecători.

— Moartea! zise al doilea, al treilea, al patrulea...

— Moartea! urlă și mulțimea, după ei.

Atunci Mihai se întoarse înspre jupânița legată de pom.

— Ai auzit, Theodora Malzin! - zise el, cu un rânjet diabolic. Majestatea Sa Poporul și-a spus sentința asupra ta. Trebuie să mori!

Theodora Malzin își ridică mândră capul.

— Am luat cunoștință: va trebui să mor! Țin însă să vă spun că, prefer de o mie de ori să mor, decât să respir și mai departe același aer cu voi.

Ivan Erminoff se mai repezi odată la masa judecătorilor și strigă:

— În timpurile vechi era obiceiul ca vrăjitorii să fie arși pe rug!

Atâta i-a trebuit mulțimii.

Răzvrătiții începură să urle, ca niște nebuni:

— Pe rug cu ea!

— S-o ardem!

— Să piară în flăcări!

Mihai făcu semn mulțimii să tacă, apoi rosti sentința:

— Facă-se voia poporului! Vrăjitoarea din Malzin va pieri pe rug!

În tot timpul acestei parodii de judecată, Rimsky îndură chinuri cumplite. Era silit să vadă, să audă, ce învinuiri josnice i se aduceau acestei nobile făpturi,

fără a-i putea sări în ajutor, spre a o scăpa din mâinile celor mai mârșave și nerecunoscătoare ființe, pe care le lăsase Dumnezeu pe pământ.

El încercă să rupă funiile, cu care îl legaseră de pom, spre a se năpusti asupra lașului pârâtor, pentru a-l culca la pământ, cu o singură lovitură a pumnului său puternic. Puțin îi păsa ce avea să se întâmple cu el după aceea.

Dar truda lui rămase zadarnică, deoarece țăranii îl legaseră cobză și încercarea lui nu avu alt rezultat decât că-și juli încheieturile până la sânge.

Răzvrătiții erau acum beți, nu numai de rachiu, ci și de setea de cruzime.

Ei începură să îngrămădească în curte tot ce le cădea în mână, mobile rămase de la baricade, paie, fân, unelte de lemne și lucrau cu o sârguință de necrezut la ridicarea rugului. Pregătirile erau în toi, când o voce puternică străbătu prin aer.

— Oameni buni… ați înnebunit? tună vocea aceasta.

Unul din țărani strigă, speriat:

— Învățătorul!

În mijlocul mulțimii, care se dădea la o parte, plină de respect, se ivi făptura subțirică a învățătorului Lew Vlasovici.

Cuvintele lui biciuiau fără milă ciurda alcoolizată.

— Ce faceți aici?… Oare v-a luat mințile rachiul, de vă dedați la asemenea josnicii?… Să-i dați drumul stăpânei voastre, numaidecât!

Mulțimea se îmblânzi ca prin farmec, la auzul cuvintelor învățătorului; dar atunci ieși la iveală și Mihai, care se măsură obraznic cu Lew Vlasovici, spunându-i răstit:

— Nu te amesteca în treburile noastre, domnule învățător!

— Dar ce aveți de gând să faceți, nenorociților?… Cum îndrăzniți să va purtați astfel cu binefăcătorul vostru?

— Nu a fost o binefăcătoare pentru noi, ci…

— Ci?…

— Vrăjitoare, care a adus toate relele pe capul nostru.

— Ați înnebunit? Orice simțământ omenesc a dispărut din sufletele voastre? Ați uitat binele pe care vi l-a făcut răposatul boier? V-a îmbunătățit viața ridicând cea dintâi școală în ținutul acesta…

Mihai îl întrerupse cu un gest disprețuitor:

— Cu școala lui mai mult rău ne-a făcut, decât bine! Învățătura tâmpește copiii!

— Cum poți vorbi astfel?… Mai bine răzgândiți-vă, până nu e prea târziu și renunțați la planul vostru nesăbuit, căci va veni și ziua răfuielii și atunci vă veți căi grozav, de ceea ce aveți de gând să faceți astăzi.

În urma apariției învățătorului, o mică licărire de speranță se aprinse în sufletul Vulturului Morții și a Theodorei. Nădăjduiau că vorbele așezate ale tânărului învățător îi va dezmetici pe țărani și erau gata să plângă de bucurie, când văzură că Lew Vlasovici se îndreaptă spre Theodora, pentru a-i desface legăturile. Deodată însă, mai înainte ca Vlasovici să fi ajuns la jupâniță, Erminoff se repezi la învățător, îl prinse în brațe și-l aruncă în mijlocul mulțimii. Țăranii îl îmbrânciră ai departe, din brațe în brațe, iar când ajunse destul de departe de Theodora, rândurile lor se strânseră din nou, spre a-l împiedica de a se mai înapoia.

Mihai începu să râdă, zgomotos.

— Ați auzit ce a spus învățătorul? Zice că Theodora Malzin ar fi binefăcătoarea noastră! Și apoi, se îndoiește că e o vrăjitoare! Ei bine, o vom pune la încercare! Până când se va pregăti rugul vom face

proba, spre a ne încredința dacă este vrăjitoare sau nu. Mulțimea începu să murmure, curioasă, deoarece nu știa, ce are de gând Mihai să facă.

Dar curiozitatea răzvrătiților fu satisfăcută chiar în clipa următoare, când Mihai chemă doi țărani lângă el.

— Înroșiți în foc un drug de fier! Vom face proba cu fierul roșu, așa după cum se făcea pe vremuri. Vom așeza la pământ un drug de fier înroșit în foc, iar jupânița Theodora va face o plimbare pe el, cu picioarele goale. Dacă sufletul ei nu este încărcat cu păcate, atunci fierul n-o va arde; dar dacă picioarele i se vor prăji, atunci e semn că Theodora Malzin este într-adevăr vrăjitoare. Și atunci…

— Pe rug cu ea! - răcni mulțimea îmbătată, căreia cruzimea lui Mihai îi plăcu foarte mult.

Rimsky se zvârcolea ca un șarpe și se îngrozea gândindu-se la chinurile înfiorătoare, pe care avea să le îndure biata fată. În adâncul sufletului său însă, el nădăjduia că ducerea la îndeplinire a acestui plan, ar putea să însemneze salvarea lor, deoarece în chipul acesta se mai câștigă puțină vreme și în timpul acesta putea să sosească și doctorul Leonida cu voinicii din Cuibul Vulturilor.

El aruncă o privire îmbărbătătoare înspre Theodora, care însă nu-l zări, deoarece planul diabolic al țăranilor o doborâseră cu desăvârșire.

— Vreți să-mi luați viața? îi zise ea lui Mihai. Bine, ucideți-mă, dar cel puțin nu mă chinuiți!

Mihai răspunse printr-un hohot de râs.

Țăranii se și apucară să înroșească în foc o șină de fier, pe care o luaseră de printre dărâmăturile porții, iar Mihai mai chemă la sine încă doi vlăjgani.

— Scoateți-i pantofii din picioare și ciorapii, porunci el. Să vedem cum umblă desculță mândra noastră jupâniță!

Rimsky observă marea durere a Theodorei, groaza ei nemărginită și se răsti la ei:

— Câinilor, nu mai aveți niciun pic de milă în sufletul vostru, pentru aceea care v-a scăpat copiii și soțiile de la moarte?

La auzul acestor cuvinte, Mihai se apropie de Vulturul Morții și izbindu-l cu pumnul în față îi strigă:

— Ține-ți potaia! Va veni și rândul tău în curând! Deocamdată desfată-ți privirile la suferințele ibovnicei tale. Și așa nu-ți va fi dat să mai vezi o probă cu fierul înroșit!

Țăranii aduseră fierul sfârâitor, pe care-l așezară pe pământ.

— Dezlegați-o - strigă Mihai - și aduceți-o aici!

Țăranii se supuseră poruncii, dar biata fată se împotrivea, așa că ticăloșii trebuiră s-o ia în brațe spre a o duce până în fața sângeroșilor săi judecători. Ajungând în apropierea fierului înroșit, sărmana jupâniță nu-și mai putu stăpâni nervii și țipând sfâșietor, își încordă trupul cu puterea deznădejdii și încercă să scape din mâinile sălbaticilor săi chinuitori. Dar aceștia erau mulți și vânjoși și chiar dacă cu greu, dar tot o apropiară tot mai mult de fierul roșu ca jăraticul.

Piciorul alb, fin, al Theodorei Malzin tremura ca varga, dar țăranii sălbăticiți de setea de sânge nu mai cunoșteau mila și o duceau tot mai aproape de locul supliciului.

Mihai strigă cu o diabolică plăcere:

— Băgați de seamă! Acum începe proba vrăjitoarei!

Țăranii apucară piciorul nenorocitei fete și-l apăsară cu cruzime, pe fierul înroșit.

Un țipăt groaznic, înspăimântător străbătu văzduhul...

Dar țăranii nu se lăsară înrâuriți, inima lor nu putea fi mișcată de chinurile nefericitei Theodora Malzin. Ei îi ridicară piciorul din nou și din nou i-l apăsară pe fierul torturii, întâi dreptul, apoi stângul și așa o purtară până la capătul șinei sfârâinde.

Când drumul torturii se sfârși, Theodora Malzin se prăbuși la pământ, fără cunoștință.

Iar Mihai strigă triumfător, înspre mulțime:

— Priviți! Proba ne-a dat dreptate nouă! S-a adeverit că Theodora Malzin este o vrăjitoare!

— Pe rug cu ea!

— Să fie arsă!

— Să moară!

— Să piară neamul ei vrăjitoresc:

Mihai mai făcu un semn și țăranii știură ce trebuie să facă.

Ei o ridicară pe fată de la pământ și o duseră la rug. Aici o legară de o masă și coborându-se, dădură foc paielor și lemnelor care înconjurau groaznicul loc de expiațiune.

— Blestemaților! Afurisită șleahtă de ticăloși! urla Rimsky, dar fără să fie auzit de cineva, căci răzvrătiții făceau acum o gălăgie infernală, dănțuind ca niște diavoli, în jurul osânditei.

Toate privirile erau îndreptate asupra rugului.

La început focul ardea înăbușit, apoi se înteți tot mai mult, limbile de foc ridicându-se tot spre cer. Atunci se ivi din nou Lew Vlasovici, care cu o putere înzecită de deznădejde, îmbrâncea oamenii care îi stăteau în cale și-și croia drum strigând:

— La o parte!… La o parte nemernicilor!… Lăsați-mă s-o scap, până nu este prea târziu!… La o parte!

Mai mult n-apucă să spună, căci zece răzvrătiți se repeziră la el și culcându-l la pământ, îl ținură de nici nu se mai putea mișca. În timpul acesta rugul ardea mai departe, cu flăcări tot mai furioase. Iar sus, în vârful rugului, Theodora Malzin își redobândi cunoștința, în clipele acestea de neînchipuită grozăvie. Ea își deschise ochii, pe care și-i îndreptă spre cer și în clipa aceea avea înfățișarea unei sfinte.

Rimsky o privi cu inima sfâșiată și din ochii dârzului voinic lacrimile curgeau șiroaie.

Vulturul Morții plângea.

— Dumnezeule, fii îndurător cu sufletul ei! murmură el.

Vreascurile trosneau și limbile de foc și norii de fum o învăluiră aproape pe nenorocita fată. În curând ea dispăru cu totul din ochii mulțimii și mobilele îngrămădite una peste alta, lemnele uscate și uneltele agricole nu mai erau decât o mare de flăcări.

Theodora Malzin își dăduse sufletul.

*

Țăranii se mai uitară multă vreme la rugul fumegând și se bucurau ca niște nebuni de mârșăvia lor.

— Am scăpat de vrăjitoare! spuneau ei, mulțumiți.

Rugul mai ardea încă și fumul gros nu se risipise, când Mihai își aduse aminte și de celălalt prizonier, cu care nu sfârșiseră încă.

El adună din nou pe membrii tribunalului, apoi se duse la Rimsky.

— Cine ești? îl întrebă el, batjocoritor și măsurându-l disprețuitor ne Vulturul Morții, care în urma morții chinuitoare a Theodorei Malzin, era atât de abătut, încât nici chiar cei mai buni prieteni ai lui nu ar fi recunoscut în el pe temutul căpitan din Cuibul Vulturilor.

— N-ai auzit ce te-am întrebat? se răsti la el Mihai. Răspunde, cine ești?

— Ce-ți pasă? răspunse Rimsky.

— Îți porți nasul cam în vânt, dar ți-l vom tăia noi!

— Poruncește să se mai ridice un rug și voi merge la moarte, fără a mă plânge cu un singur cuvânt!

— Dacă nu vrei să răspunzi de bună voie, îți vom dezlega noi limba.

Cu aceste cuvinte Mihai se întoarse în spre mulțime și strigă:

— Locuitori ai Malzinului, hotărâți! Ce merită omul acesta, care a trimis pe lumea cealaltă, pe cei mai buni prieteni ai noștri? Ce merită omul care a fost tovarășul de fărădelegi și păcate al Vrăjitoarei din Malzin?

Mulțimii buimăcite de rachiu nu-i fu greu să răspundă.

— Moartea! urlă ea, după cum mai urlase încă de atâtea ori în seara aceea.

Rimsky aruncă o privire batjocoritoare înspre mulțime, dându-i de veste prin această privire că nu se teme de moarte.

Din toți răzvrătiții Ivan Erminoff era cel mai gălăgios.

— Să mai ridicăm un rug! striga el, cât îl ținea gura.

Dar Mihai avea un alt plan, mai bun.

— Nu! Stați! Pentru diavolul acesta am născocit o moarte mai nimerită!

— Care?

— Să auzim!

— Vorbește!

— Îl vom duce în partea de miazănoapte a castelului și-l vom arunca în prăpastie, din vârful stâncilor! anunță el glasul răgușit de atâta strigăt.

Mulțimea aprobă cu chiote de bucurie și îndată și puseră mâna pe osândit, spre a-l duce la groaznica moarte, pe care i-o hărăziseră.

În clipa, în care îl dezlegară de pom, Rimski își adună toate puterile și încercă să scape din mâinile ticăloșilor. Dar năvălitorii erau prea numeroși și-l doborâră la pământ, unde-l legară din nou, iar apoi îl luară pe sus și așa îl duseră până la marginea prăpastiei, care se întindea în partea de miază noapte a castelului.

Prăpastia, aceasta oferea o priveliște atât de fioroasă, încât cei mai slabi de înger se îngrozeau, chiar și numai privind-o. Dar încă să te gândești că cineva te aruncă în adâncimea aceea înfiorătoare.

Chiar și Rimsky, cât era el de fără teamă, se cutremură privind în adâncimea aceea fără fund.

Își dădea seama prea bine că de acolo nu mai era scăpare. Era cu neputință să nu-și fărâme trupul de

ieșiturile stâncilor și chiar dacă, cine știe prin ce minune, ar fi ajuns nevătămat până în fundul prăpastiei, ar fi fost osândit să moară de o moarte și mai cumplită: de foame și de sete, căci nici nu se putea gândi să mai iasă vreodată de acolo, atât de drepți erau pereții văgăunei.

În jurul lui țăranii beți urlau și chiuiau necontenit.

— Să moară!

— În prăpastie cu el!

— În iad se vă întâlni din nou cu vrăjitoarea din Malzin!

— Aruncați-l în prăpastie!

Totuși, mai era cineva care-i luă partea.

Lew Vlasovici, învățătorul.

— Pentru numele lui Dumnezeu, tot nu v-a venit încă mintea la cap?

— Nu vă ajunge sângele pe care l-ați vărsat până acum, nu vă ajunge păcatul pe care l-ați săvârșit cu stăpâna voastră, vreți să-l mai trimeteți la moarte și pe străinul acesta?

Dar strigătele mulțimii întrecură iute cuvintele sfătuitoare de bine ale învățătorului.

— Ucideți-l!

— Jos eu el!

Și atunci Mihai se apropie din nou de Vulturul Morții, pe față cu un rânjet de diavol.

— Străinule, te-ai pregătit de moarte? întrebă el, batjocoritor.

Rimsky răspunse, cu mândrie:

— Ți-am mai spus că eu nu cunosc frica! Nu știu ce este lașitatea și voi porni cu fruntea sus pe drumul, pe care mi l-a sortit Dumnezeu!

— Ia te uită! Dracul vorbește de Dumnezeu!

— Sfârșiți odată cu mine și nu vă mai faceți speranțe deșarte, căci nu mă veți vedea tremurând, spre a vă desfăta în groaza mea!

Mihai îi râse în obraz.

— Adineauri te-am întrebat cine ești, dar n-ai vrut să ne spui. Acum te întreb din nou și aceasta, pentru a-i putea vesti pe aceia care țin de tine, de ce moarte ai pierit. Sau poate că nu mai aveai pe nimeni, afară de Vrăjitoarea din Malzin?

Rimsky stătea chiar în marginea prăpastie!. În jurul lui nu erau decât oameni din care duhnea mirosul de rachiu, oameni ai căror ochi se roteau în orbitele larg căscate, spre a vedea odată sfârșitul acestui potrivnic, care nu-și pierdea cumpătul și semeția, nici chiar în pragul morții.

Deodată Vulturul Morții simți două mâini înfrigurate, care se trudeau să i dezlege frânghiile de la mâini.

Era învățătorul.

Vulturul Morții se gândi cu adâncă recunoștință la Lew Vlasovici a cărui bărbăție și curaj îi atrăsese luarea aminte din prima clipă, când luase apărarea nefericitei Theodora Malzin. Lui Rimsky îi părea doar rău că nu va mai avea prilejul să-l răsplătească pe învățător pentru frumoasa și nobila lui purtare, din noaptea aceea de pomină.

Dar truda bunului învățător nu fu încununată de succes nici de astă dată, deoarece câțiva vlăjgani băgaseră de seamă că Vlasovici se îndeletnicește cu ceva în jurul prizonierului și apucându-l de umeri, îl azvârliră cât colo.

— Învățătorul își vâră coada din nou! Să vede că nu vrea să se liniștească, până când nu-l vom pune la locul lui!

Apoi îl îmbrânciră și mai departe și îngrijiră să-l împiedice de a se mai apropia de prizonier.

Rimsky simți că legăturile mai erau tot pe el, dar că slăbiseră foarte mult și nu-l mai strângeau ca până atunci.

Mihai se răsti din nou la el:

— N-ai auzit? Te am întrebat din nou, cum te cheamă? Dacă nu răspunzi, te aruncăm în prăpastie, numaidecât.

Rimsky îi râse în nas batjocoritor.

— Și dacă ți-aș spune, oare nu tot aceeași soartă m-ar aștepta. Totuși, deschideți-vă urechile, adunătură de nemernici. Până acum v-am ascuns cine sunt; acum însă, fiindcă văd că sunt în pragul morții, nu voi mai tăcea. Vreau să știți cu cine ați avut a face, spre a vă aduce aminte de el, în vecii vecilor. Nu am niciun fel de rude apropiate, dar am prieteni credincioși, care vor afla despre moartea mea și vor veni să vă ceară socoteală! Vă veți reaminti voi de seara aceasta, în care ați ucis o femeie nevinovată în chipul cel mai bestial! Când va sosi ceasul răfuielii, prietenii mei vor ieși ca din pământ înaintea voastră și în zadar vă veți târî în genunchi înaintea lor, cerșind îndurare, moartea mea o veți plăti cu moartea voastră a tuturor!

— Dar cine ești? întrebă acum Mihai, pe care cuvintele curajoase ale voinicului îl făcură să simtă un fior de gheață prin spate.

— Vulturul Morții strigă cu glasul lui tunător, așa ca toată lumea să-l audă:

— Aflați că sunt Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

— Vulturul Morții? murmură mulțimea încremenită de mirare.

— Da, Vulturul Morții! repetă Rimsky, cu voce și mai tunătoare. Acum cred că vă dați seama că amenințarea mea nu va rămâne vorbă deșartă, căci toți aceia, care se poartă cu dușmănie cu Vulturul Morții, de mâna lui au a prietenilor săi trebuie să piară! Dar nu vă îngădui să vă atingeți de mine, spre a mă murdări cu mâinile voastre mârșave ci vă voi arăta că Vulturul Morții știe să fie și vestitorul propriul său sfârșit, când știe că trebuie să moară!

Și dintr-o smucitură își eliberă mâinile din legăturile slăbite și mai înainte ca mulțimea să se fi dezmeticit, se repezi la Mihai, care era cel mai aproape de el.

Rimsky îl înșfăcă pe conducătorul țăranilor răzvrătiți, mâinile lui îl strânseră ca într-un clește de fier și porni cu el spre marginea prăpastiei.

Ajungând acolo, ridică în aer trupul ce se zbătea cu deznădejde al lui Mihai și adresându-se mulțimii, strigă:

— Mai înainte însă, vreau ca ticălosul vostru conducător să-mi arate drumul, pe care va trebui să apuc!

Și în mijlocul groazei de nedescris ce cuprinse pe țărani, Rimsky îl aruncă pe Mihai în adâncul prăpăstiei. În clipa aceea se dezmeticiră și țăranii din uluirea lor și se repeziră la Vulturul Morții.

Dar Rimsky era mult mai sprinten, decât și-l puteau închipui răzvrătiții.

— Priviți - strigă el - cum știe să moară Vulturul Morții!

Și cu aceste cuvinte, Rimsky se aruncă în fioroasa prăpastie.

Trupul lui care se prăbușea, se mai văzu o clipă, la lumina palidă a lunii, apoi dispăru în adâncimea prăpăstiei, apucând pe drumul, pe care i-l arătase Mihai...

*

* *

Rimsky se hotărâse la fapta aceasta, numai după ce-și dădu seama că nu mai există niciun mijloc de scăpare. Știa că chiar dacă izbutea să-și mai prelungească viața cu câteva clipe, ținându-i de vorbă

pe țărani, care ar fi pus mâna pe el, se putea întâmpla ca ticăloșii aceștia să-i născocească o moarte și mai fioroasă spre a-l răzbuna pe conducătorul lor, Mihai

Dacă trebuie să moară, atunci să moară curajos, din propria lui voință!

De îndată ce picioarele lui se desprinseră de marginea prăpastiei și pierdură orice legătură cu pământul, trupul lui porni vertiginos înspre fundul abisului.

Nervii lui de oțel îl ajutară să nu-și piardă cunoștința, nici chiar în aceste clipe înfiorătoare și mergea spre moarte pe deplin conștient, gândindu-se chiar și în răstimpul părticelelor de secunde care se scurgeau în decursul prăbușirii, la ultima clipă a vieții sale, când urma ca trupul să i se sfărâme, izbindu-se de fundul stâncos al prăpastiei.

Aștepta clipa aceasta... aștepta moartea... trecerea la veșnicul întuneric și deodată, observă că prăbușirea încetase și că trupul lui se legăna în aer, atârnat între cer și pământ.

Legănarea aceasta fusese precedată de o puternică smucitură, pe care Rimsky și-o tălmăci, crezând că trupul i se izbise în cădere de craca vreunui pom, ce creștea pieziș pe zidul prăpastiei.

Ce se întâmplase?

Vreo minune?

Sau poate că totul se sfârșise, sufletul i se desfăcuse de trup și acum zbura spre depărtări nesfârșite?

Vulturul Morții nu putea să înțeleagă nimic.

Totuși, aceasta nu putea să fie moartea! Era pe deplin conștient!

Simțea, vedea cum trupul i se legăna la stânga, la dreapta, vedea celălalt perete al prăpăstiei, care era luminat de razele lunii.

Ce se întâmplase?

O taină de neînțeles, o întâmplare capricioasă, care-i salvase viața.

Încercă să-și ridice capul în sus și auzi murmurul mulțimii care se îndepărta, murmur ce ajungea tot mai slab până la urechile lui. Faptul acesta îl întări și mai mult în convingerea că scăpase, mulțumită unei minuni, pe care nu putea să și-o tălmăcească încă.

*

* *

Luna trecea încet pe cerul înstelat și în curând razele ei luminară și celălalt perete al prăpăstiei. Atunci, la lumina lunii, Rimsky își dădu seama de ceea ce se întâmplase cu el.

Înaintea mortalei sărituri, în clipa în care se repezi să-l înșface pe conducătorul țăranilor răzvrătiți, când își scoase mâinile din legături, frânghia rămase tot încolăcită în jurul mijlocului și pieptului său. Aruncându-se în prăpastie, spre o moarte sigură, un inel mai slăbit al frânghiei se prinse într-o ieșitură de stâncă și frânghia întinzându-se, Rimsky rămase atârnat între aer și pământ, întocmai ca sicriul lui Mahomed.

Dându-și seama de fericita împrejurare, în care scăpase de la o moarte sigură, mulțumi lui Dumnezeu, din tot sufletul, pentru minunea pe care o săvârșise, pentru a-l scăpa de la o groaznică pieire.

Frânghia îi strângea trupul tot mai tare, întocmai cum strângea lațul gâtul spânzuratului, dar Rimsky nu se sinchisea de durerea ce i-o pricinuise această strângere, căci bucuria de a fi scăpat era prea mare, pentru a se mai gândi la chinurile trupului său.

Cu toate acestea el nu se putea socoti salvat. Trebuia să mai scape și din această poziție ciudată, din care nu prea vedea în ce chip ar putea ieși.

Tot gândindu-se la un mijloc de scăpare, își dădu seama că nu era decât o singură posibilitate: aceea de a ajunge cumva până la colțul stâncii din fața lui, de unde i se părea mai cu putință să iasă din prăpastie. Pe unde și cum, nu-și dădea seama încă, dar în orice caz, alt mijloc nu putea să întrevadă.

Clipă după clipă se scurgea, fără a vedea în ce chip ar putea ajunge până la colțul de stâncă al peretelui din față.

Deodată, începu să se legene, să-și facă vânt, zvârlindu-și trupul înainte și înapoi. Frânghia descria prin aer cercuri tot mai mari, până când, în cele din urmă trupul lui atinse peretele, din vârful căruia se aruncase în prăpastie.

Atunci se opinti din toate puterile și făcându-și vânt cu picioarele de pe peretele prăpăstiei, ajunse vârful stâncii atât de mult dorite.

Dar izbitura de stâncă fu prea tare și Vulturul Morții porni înapoi, ca o minge, mai înainte de a fi apucat să se prinde de stânca al cărei vârf îi aluneca printre mâini, de parcă ar fi fost unsă cu ulei.

Și grozăvie!... Din pricina legănărilor, frânghia încolăcită în jurul trupului său, începu să slăbească și Rimsky simțea acum cum funia i se desfăcea de pe trup, inel după inel și cum corpul lui aluneca tot mai jos spre fundul prăpastiei.

Salvarea lui să nu fi fost decât un capriciu al soartei, care voia să-și bată joc de el, prelungindu-i viața cu câteva minute, numai spre a-i da putința să-și dea seama și mai bine de grozăvia morții?

Nu, nu se putea! Dumnezeu nu era crud ca țăranii din Malzin și dacă făcuse astfel ca frânghia să se agațe în ieșitura de stâncă, spre a-i împiedica

prăbușirea, o făcu spre a-l salva de la moarte și nu pentru a se desfăta în chinurile lui.

El își aduse aminte de o zicătoare, care spune: «Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta» și căută să-și păstreze tot cumpătul, spre a se putea gândi la ceea ce trebuia să facă.

Și într-adevăr, Dumnezeu îi trimise gândul cel bun. Inelele frânghiei încolăcite în jurul trupului săli se desfăceau mereu și trupul lui aluneca necontenit spre fundul prăpăstiei. Deodată, Rimsky își ridică amândouă mâinile și se prinse cu putere de frânghie, împiedicând-o astfel, de a se mai desfășura.

Fără să stea pe gânduri, începu să se legene din nou și din nou ajunse la peretele prăpastiei, de unde-și făcu vânt spre stânca din față.

Dar frânghia desfășurându-se, se lungise și Vulturul Morții atinse stânca din peretele opus, pe la mijlocul ei, unde piatra n-avea nici o ieșitură, de care să se poată prinde.

De aceea se văzu alunecând iar înapoi și rămânând din nou atârnat între cer și pământ.

Avea însă nestrămutata credință că va scăpa și credința îl mântui.

Adunându-și cele din urmă puteri, atât de greu încercate, începu să se cațere pe frânghie și când ajunse cam la înălțimea unde fusese când funia începuse să se desfășoare, își făcu vânt din nou și… după două-trei legănări, atinse vârful stâncii din față.

Cu mâinile însângerate, din pricina colțurilor pietrei, el se cramponă de vârf și după o trudă deznădăjduită de câteva minute, izbuti să se cațere până într-un loc al ieșiturii de stâncă, care părea mai sigur.

Aici se odihni, căci puterile îi fuseseră puse la o grea încercare. Numai Rimsky, cu trupul lui cu mușchi de oțel și voință fără seamăn ar fi putut să

săvârșească o asemenea ispravă. Oricare alt om în locul lui ar fi fost o pradă a morții.

Dar Vulturul Morții nu era omul care să se refacă încetul și cu greu, după o asemenea, încordare. Câteva minute de odihnă și apoi începu să-și frământe mintea din nou, spre a vedea în ce chip ar putea ajunge la gura prăpăstiei.

Minunea revenirii la viață după ce se pregătise de moarte, îi dădu noi puteri și întreaga lui făptură i se păru ca renăscută.

Știa că destinul îl scăpase de la pieire numai pentru a răzbuna moartea fioroasă a Theodorei Malzin, deoarece Dumnezeu nu putea lăsa nepedepsite lașitatea și cruzimea țăranilor răzvrătiți. Trebuia o pildă, care să înspăimânte pe alții de a mai săvârși asemenea mârșăvii.

Rimsky se ridică de la pământ și la lumina lunii, lipindu-și trupul de peretele stâncii, începu să urce încet și cu băgare de seamă spre gura prăpăstiei. Drumul era anevoios, adeseori nu avea mai mult loc decât numai spre a-și așeza vârful ghetei și sub el se căsca înfiorătoare adâncimea abisului; dar Rimsky nu șovăi, nu ameți, căci mintea lui nu era frământată decât de un singur gând: mereu înainte! Și gândul acesta îl făcea să nu șovăie, să nu amețească!

Mergea de vreun sfert de ceas, cățărându-se mai sus, tot mai sus, neodihnindu-se decât foarte rar, pe câte un vârf de stâncă și apoi pornind din nou mai departe.

Vârful peretelui prăpăstiei se vedea lămurit. Nu mai avea de făcut decât vreo patru-cinci metri, pe care îi și făcu și în cele din urmă își trase trupul înădușit și însângerat pe marginea prăpastiei.

Scăpare!

Dar acum, după ce scăpase de primejdie, toate frământările și încordările din ultimele ceasuri își

făcură efectul și pe Vulturul Morții îl părăsiră puterile. El zăcea aproape fără cunoștință pe piatra rece a stâncii.

În curând însă îl readuseră în simțiri flăcările uriașe care se înălțau în spre cer, de pe partea cealaltă a prăpăstiei.

Țăranii dăduseră foc frumosului castel Malzin și impunătoarea clădire ardea acum în mijlocul unei vâlvătăi care vopsea cerul în roșu, pe o mare întindere.

Atunci Rimsky își aduse aminte că mai avea o mare sarcină de îndeplinit și că nu avea dreptul să se odihnească nici o clipă, până când nu va fi pregătit răzbunarea care să le aducă aminte țăranilor din Malzin, în vecii vecilor, de noaptea fioroasă a rătăcirii lor.

Din nou își adună toate puterile și porni, alergă mai departe.

Astfel ajunse în pădurea de la Malzin, pe care o cunoștea acum și împiedicându-se, gâfâind și plin de nădușeală, alergă înainte, până când ieși la drumul ce ducea spre Rudin.

Pe drumul acesta el alerga cât îl ajutau picioarele și fugea de vreun sfert de ceas, când deodată se opri, spre a îngenunchea și a-și lipi urechea de pământ.

— Tropot de cai! își zise el.

După aceea se ridică, se ascunse după un pom și așteptă sosirea călăreților, în vreme ce în sufletul lui se frământa o întrebare înfrigurată:

— Ei să fie oare?

Peste câteva minute, călăreții se iviră la cotitura șoselei.

Unul din călăreți alerga nebunește, în frunte, iar ceilalți veneau după el.

Iar când călărețul din frunte ajunse în dreptul pomului, în dosul căruia se ascunsese Rimsky, acesta ieși la iveală pe neașteptate și strigă:

— Doctore Leonida!

— Rimsky!

Între timp ajunseră și ceilalți la fața locului și-și înconjurară căpitanul cu o bucurie de nedescris.

— Ești aici?

— Ai scăpat?

Doctorul Leonida era de nerecunoscut. Cumplita goană îi sfârșise puterile și de-abia mai putea să se ție pe cal.

Gâfâind și înecându-se, îl întrebă pe Vulturul Morții:

— Ce s-a întâmplat? Ați fugit?

Rimsky arătă în spre cerul înroșit.

— Nu vezi? Au aprins castelul!

Credincioșii prieteni ai Vulturului Morții săriră iute de pe cai, spre a auzi de la căpitanul lor sfârșitul istorisirii al cărei început îl știau de la doctorul Leonida.

Dar tânărul doctor nu-l slăbi pe Rimsky cu întrebările:

— Și Theodora Malzin unde este? Ai scăpat-o și pe ea?

Chipul lui Rimsky se întristă de moarte.

— Din nenorocire, n-am izbutit!...

— Au ucis-o? exclamă doctorul Leonida, în spăimântat.

Rimsky dădu mut din cap.

Dan Dragomir își încleștă pumnii și zise, cu o mânie sălbatecă:

— Hoardă blestemată! Vă veți mușca degetele de căință!

— Mi-ai luat vorba din gură, dragă Dane! zise Vulturul Morții. Prieteni, nu vă pot tălmăci în

cuvinte toată grozăvia, în mijlocul căreia s-a stins fata aceea atât de bună și cu simțăminte atât de nobile! A fost pusă pe rug, ca o vrăjitoare, și așa și-a dat sufletul în mijlocul flăcărilor.

— Îngrozitor!

Doctorul Leonida plângea de durere.

— Așadar, totul a fost în zadar!… Și cum m-am grăbit!… Într-o goană nebună m-am dus… în goană nebună am venit și totuși… totuși, prea târziu!

— Dar tu, căpitane, cum de ai scăpat? întrebă Severin

— Mi-e mi-a fost dat să privesc, legat cobză, la sălbăticia cu care au executat-o pe sărmana fată. Vă puteți închipui durerea și chinurile mele, văzând că nu pot să-i viu în ajutor. Și pe mine m-au osândit la moarte și numai bunătății nemărginite a Celui de Sus îi pot mulțumi că în clipa de față mă găsesc iarăși în mijlocul vostru.

— Slavă Domnului! exclamă Micislav.

— Dar acum, dragii mei, zise Rimsky, care știa să și stăpânească emoția, de la o clipă la alta, e rândul nostru să ne răzbunăm pe hoarda aceasta de sălbatici, care și-au ucis stăpâna, într-un chip atât de josnic și nevrednic de numele de om. Vreau ca țăranii din Malzin să nu rămână nepedepsiți pentru mârșăvia faptei lor din noaptea aceasta și răzbunarea noastră să fie atât de neîndurătoare, după cum neîndurătoare a fost și isprava lor!

Tovarășii Vulturului Morții fură cuprinși de un avânt de necrezut. Fiecare din ei ardea de dorul de răzbunare.

Rimsky își îndreptă mâna în spre castelul în flăcări.

— Priviți! Tot mai arde castelul Malzin, piere și el, prefăcându-se în cenușă, după cum s-a prefăcut și Theodora Malzin. Și în clipa de față, țăranii se cinstesc cu rachiu, mulțumiți de ticăloasa și nemernica lor ispravă.

— Nu se vor cinsti prea mult! exclamă Dan Dragomir.

— Și eu zic la fel! întări și Vulturul Morții. Vreau ca piatră pe piatră să nu mai rămână din Malzin. Vom pustii totul și pe toți! Nu vom cunoaște mila, după cum n-au cunoscut-o nici ei. Eu, Stanislau Rimsky, Vulturul Morții, voi șterge Malzinul de pe suprafața pământului

Apoi mai porunci:

— Pe cai!

Voinicii încălecară într-o clipă. La început, Rimsky îl luă pe doctorul Leonida lângă el în șea și așa alergară spre Malzin. Pe drum însă, dădură peste un

armăsar fără stăpân, fugit pe semne din grajdurile castelului și tânărul doctor călări singur mai departe.

Voinicii înaintau ca vântul spre castelul în flăcări, la care și ajunseră, în câteva minute.

Înaintea lor se înfățișă o priveliște înfiorătoare.

Totul fusese nimicit și urmele nemiloșilor răzvrătiți se vedeau peste tot. Ticăloșii pustiiră în câteva ceasuri tot ceea ce izbutise să agonisească întemeietorul Malzinului, cu o muncă neobosită de câteva decenii.

Castelul era o mare de foc, iar în curte țăranii beți chefuiau de zor. Câțiva din ei căzuseră în nesimțire, alături de butoaiele de vin și de rachiu, pe care le scoaseră din pivniță și nu-și mai dădeau seama de ceea ce se petrecea în jurul lor.

Rimsky și cu oamenii săi năvăliră călare în curte, prin locul unde fusese poarta arsă de răzvrătiți.

Vulturul Morții călărea în frunte și răcnetul lui de mânie cutremură văzduhul. El avea în mână pumnalul cu plăselele de fildeș, cu care înjunghie cu o singură lovitură, pe cel dintâi țăran ce-i ieși în cale și care se prăbuși la pământ, într-un lac de sânge.

Ceilalți voinici, Dan Dragomir, doctorul Leonida, Korsakoff, Severin și Micislav, galopau prin curte ca tot atâtea întruchipări ale răzbunării, pedepsind într-un chip înfiorător pe netrebnicii țărani din Malzin.

Voinicii îi ucideau unul după altul, rânduind o adevărată baie de sânge și necunoscând mila și îndura rea față de nimeni.

Câțiva țărani căzură în genunchi și se rugară deznădăjduiți pentru viața lor, dar nici Rimsky nu avu milă de aceia, care nu avuseră nici ei, la rândul lor.

— Nu v-am spus câinilor, că va suna și ceasul răzbunării? le strigă el. Vedeți că a sosit mai iute, decât ați fi putut să vă închipuiți. În zadar l-ați

aruncat pe Vulturul Morții în adâncimea fără fund a prăpastiei! El este aici, a venit spre a răzbuna moartea Theodorei Malzin și pustiirea castelului.

Și țăranii îngenunchiați căzură loviți de pumnalele răzbunătoare ale voinicilor.

Deodată atenția lui Rimsky fu atrasă de un om care fugea mâncând pământul, în spre poarta castelului.

Vulturul Morții alergă după el și la lumina flăcărilor îl recunoscu.

Era Ivan Erminoff.

Rimsky se răsti la el, batjocoritor:

— Ivan Erminoff, mă mai recunoști?

— Îndurare… îndurare… bâigui vizitiul.

— Îți mai aduci aminte că m-ați legat de pomul acela, de colo?… Îți mai aduci aminte că de lângă pomul acela v-am cerut îndurare, nu pentru mine ci pentru buna voastră stăpână?… Îți mai aduci aminte, care a fost răspunsul?…

— Iartă-mă, stăpâne!

— În zadar te bocești, câine! După cum nu ați avut voi nici o fărâmă de milă în sufletul vostru de fiare, tot astfel nu voi avea nici eu! Piei!…

Și dintr-o mișcare îi străpunse inima cu pumnalul.

Ivan Erminoff, lașul acuzator al Theodorei Malzin, căzu mort la pământ.

Groaznică fu răzbunarea. Prinzând de veste că Rimsky, pe care-l credeau mort, se înapoiase cu oameni înarmați până-n dinți, țăranii încercară să fugă, care încotro, ca niște ieșiți din minți.

Dar orice încercare era în zadar.

Pe o parte le tăia calea castelul în flăcări, pe altă parte prăpastia fără fund, iar în față oamenii Vulturului Morții.

Și răzvrătiții căzură unul după altul, pe rând sub armele ucigătoare ale răzbunătorilor.

În zadar încercau câte unii să se împotrivească. Rachiul, din care băuseră peste măsură de mult și care le slăbise puterile, îi făcu asemenea unor jucării în mâinile Vulturului Morții și a prietenilor săi, pe care setea de răzbunare îi făcuse atât de năprasnici, încât nicio armată din lume nu li s-ar fi putut împotrivi.

Încetul cu încetul, toată curtea castelului se umplu de cadavre însângerate, și oamenii lui Rimsky scoteau acum de prin ascunzători, chiar și pe cei mai care se pitiseră, din primul moment al sosirii voinicilor. Vulturul Morții vroia să-i pedepsească pe toți, cumplita moarte a Theodorei Malzin.

Nu cunoștea mila, nu cunoștea îndurarea.

Țăranii erau scoși la iveală chiar și din ascunzătorile cele mai sigure și într-o clipă se sfârșea cu ei.

Iar la urmă, când niciunul dintre răzvrătiții care năvăliseră la castel nu se mai găsi în viață, Rimsky își adună prietenii și le porunci:

— Acum, dragii mei, vom coborî în sat, spre a desăvârși opera răzbunării!

Voinicii se urcară pe cai, fără a răspunde vreun cuvânt, și la lumina sinistră a castelului în flăcări, porniră spre sat. Copitele cailor le înveliseră în paie, pentru ca tropotul lor să nu-i trădeze, iar când ajunseră, așa, pe nesimțite, dădură foc fiecărei colibe.

Adăposturile luară foc pe rând, cu o repeziciune de necrezut și în câteva minute tot satul era în flăcări. Oamenii alergau speriați, pierzându-și capul și de îndată ce ieșeau în stradă, se întâlneau cu moartea.

Voinicii lui Rimsky stăteau de veghe și culcau la pământ pe toți aceia, care își căutau scăparea în fugă.

O groază de nedescris pusese stăpânire pe tot satul și în mijlocul acestei înfiorătoare pustiiri, o singură casă mai rămăsese, în care veselia urma neîntreruptă: cârciuma.

În jurul mesei celei lungi erau adunați o sumedenie de țărani, iar pe masă zăceau nenumărate sticle cu vin și rachiu, din care sătenii beau neîntrerupt.

Ei cântau cântece sălbatice și se bucurau de pieirea Theodorei Malzin și de nimicirea castelului.

Dar petrecerea aceasta avea să se sfârșească cu totul în alt chip, decât ar fi crezut bețivii.

Un mănunchi de câlți aprinși zbură pe acoperișul de trestie al cârcimei și peste câteva minute pârâitul focului și norii de fum înecăcios pătrunseră în cârciumă, din care țăranii căutau acum să se

refugieze cât mai iute. Și spre nemărginita lor groază, observară atunci că, tot Malzinul era în flăcări.

— Cine a făcut asta? urlă unul din țărani.

Atunci, din mijlocul întunericului se ivi pe neașteptate Rimsky și cu tovarășii săi.

— Stanislau Rimsky, Vulturul Morții, care răzbună pustiirea castelului! strigă voinicul, amenințător.

Țăranul nu mai avu vreme să se mire, căci în clipa următoare se și prăbuși la pământ cu inima străpunsă de vârful pumnalului cu plăselele de fildeș.

Mulțimea vru să fugă, dar voinicii îi încercuiră într-o clipă și-i trimiseră pe lumea cealaltă, unul după altul.

Satul răsuna de vaietele și implorările țăranilor, iar focul, care ardea cu o furie de nedescris, nu făcea decât să mărească panica și mai mult.

Oamenii căutau să scape cu ultima încordare a puterii lor. Erau mulți, care primeau moartea cu privirea năucă a omului tâmpit de rachiu, dar mulți erau și aceia pe care groaza îi trezi din beție și care alergau înnebuniți din fața răzbunătorilor.

După ce sfârșiră cu cei de la cârciumă, voinici porniră iarăși prin sat, spre a-și desăvârși pedepsirea vinovaților. Oamenii ieșeau ca niște șoareci, din casele aprinse deasupra capetelor lor. Și voinicii nu fură milostivi, decât numai cu femeile și cu copiii. Bărbații pieriră până la cel din urmă.

În piață, un bărbat uscățiv fugea dinaintea lui Severin, dar din partea opusă se și ivise Micislav, care tocmai se pregătea să-l răpună, când Rimsky observă scena și strigă:

— Stați!

Apoi călări mai aproape și se uită în fața bărbatului fugărit.

— Nu m-am înșelat! Așa că tu ești Lew Vlasovici, învățătorul Malzinului!

— Da! răspunse cel întrebat, ridicându-și capul spre Rimsky, de abia acum.

De îndată ce-l zări, făcu un pas înapoi și exclamă, aiurit:

— Este cu putință ?... D-ta să fii ?... Nu visez oare ?

— E cu putință și nu visezi ! Eu sunt, Stanislaw Rimsky, Vulturul Morții ?

— Dar cum de ai scăpat ?

Rimsky îi întinse mâna învățătorului.

— Lew Vlasovici, numai ție pot să-ți mulțumesc că am scăpat de la o moarte cumplită și mă bucur din suflet că mi-a fost dat să-ți pot răsplăti purtarea vrednică de laudă, pe care ai avut-o față de mine. Tu ai fost acela, care mi-ai slăbit frânghiile, cu care mă legaseră țăranii și numai acestei împrejurări pot să-i mulțumesc că sunt în viață.

După aceea Rimsky se întoarse înspre prietenii săi.

— Primiți-l cu dragoste și din inimă, pe învățătorul din Malzin. El a fost singurul care a încercat să înfrâneze mârșăvia răzvrătiților. El a fot singurul, care și-a ridicat cuvântul împotriva uciderii mișelești a Theodorei Malzin, el a fost singurul care a căutat să mă apere, și căruia, după cum v-am mai spus, îi datorez în bună parte, viața mea.

Severin si cu Micislav, care cu câteva clipe mai înainte îl urmăriseră pe învățător, cu gândul de a-l ucide, strânseră călduros mâna curajosului bărbat.

— Rămâi cu mine, **zise Rimsky învățătorului din Malzin, și nu te va mai pândi nici o primejdie. După aceea vom vedea ce este de făcut!**

Răzbunarea Vulturului Morții nu se sfârși decât numai spre revărsatul zorilor, când din toți bărbații Malzinului nu mai rămăsese în viață decât Lew Vlasovici.

După isprăvirea sângeroasei răzbunări, voinicii se adunară în piață și Rimsky le spuse, mulțumit:

— Vinovații și-au primit pedeapsa! Moartea nefericitei Theodora Malzin a fost răzbunată!

Dan Dragomir dădu din cap și zise:

— Acum putem pleca!

Atunci privirile lui Rimsky căzură asupra lui Lew Vlasovici, care se uita trist la ruinele fumegânde ale Malzinului.

— Ce groaznică nimicire! exclamă el, dând din cap trist. Și totuși, cât de îndreptățită! A meritat-o pe deplin poporul acesta de netrebnici care s-au purtat atât de nerecunoscători față de binefăcătoarea lor.

Rimsky se întoarse spre învățător, însuflețit de gândurile cele mai bune.

— Și ce se va întâmpla acum cu d-ta. domnule învățător? întrebă el. După moartea Theodorei Malzin nu văd cine ar mai da bani pentru școală. Ce te vei face?

Învățătorul răspunse, trist:

— Nici eu nu știu ce se va alege din mine!

— Va trebui să pleci spre alte ținuturi!

— N-am nici rude, nici cunoștințe!

Rimsky rămase o clipă pe gânduri, apoi zise încet:

— Îți spun ceva, Lew Vlasovici!

— Ce, stăpâne?

— Te-ai purtat vitejește, ca un adevărat bărbat, atunci când furia țăranilor nu mai vroia să cunoască nici o margine. Cu toate că îți primejduiai propria ta viață, ai încercat în repetate rânduri să ne scapi de la moarte. Aceste fapte curajoase ale tale, nu pot fi uitate niciodată. Eu am nevoie de oameni curajoși și cu simțăminte atât de nobile, ca ale tale. Dacă n-ai nimic împotrivă, intră în rândurile noastre și te vom primi cu brațele deschise și cu dragă inimă!

Lew Vlasovici nu se gândi prea mult. Îi întinse mâna lui Rimsky și răspunse:

— Stanislau Rimsky, intru cu dragă inimă în rândul voinicilor tăi. Până acum, credeam că ești tot atât de rău, după cât ești de nemilos, căci așa se vorbește despre tine, în ținutul Malzinului. În noaptea aceasta de pomină însă, te-am cunoscut și te-am cunoscut așa cum ești în realitate. Am văzut că nu este nimic adevărat din ceea ce răspândesc dușmanii tăi despre tine. Am văzut că nu te-ai sfiit să te măsori cu o mulțime covârșitoare ca număr, pentru o femeie pe care ai cunoscut-o cu o zi înainte. Am văzut cu cât dispreț ai privit moartea în față, într-o situație, în care nu mai aveai nimic de nădăjduit și te-am văzut acum, când te-ai ivit ca un bici al lui Dumnezeu, pentru a lovi, pentru a-i pedepsi pe aceia, care au uitat că sunt oameni și nu fiare și care în sălbăticia lor neînfrânată au pustiit bunul binefăcătorului lor și chiar pe el însuși. Te-am cunoscut așa cum ești, Stanislau Rimsky și socotesc ca o deosebită cinste pentru mine, că ești gata să mă primești în rândul voinicilor tăi…

— Mă bucur de bucuria ta, Lew Vlasovici… Du-te de dă mâna cu tovarășii mei și începând cu ziua de astăzi, să-i iubești ca pe proprii tăi frați!

Prietenii Vulturului Morții îl îmbrățișară cu sinceră bucurie pe noul lor frate și tovarăș.

După aceea săriră pe cai și când se crăpă de ziuă ajunseră la Cetatea Rudinului.

După noaptea aceea atât de furtunoasă, puțină odihnă era foarte nimerită.

Numai Rimsky nu se grăbi să se culce.

El își scoase pumnalul de la brâu și mai scrise un nume pe ușă, numele autorului moral al nopții sângeroase din Malzin:

Alexandru Popov.

CAPITOLUL 15
Dominoul roșu

În vreme ce voinicii lui Rimsky duceau o viață mai mult sau mai puțin monotonă în turnul Cuibul Vulturilor, la castel petrecerile erau foarte dese. De la întoarcerea sa, prințesa Fedora Feodorovna primea adeseori la castel pe moșierii din împrejurimi, ba rânduise chiar și serate, la care invitații veneau din ținuturi îndepărtate. Printre acești invitați erau numeroși curtezanii ei, pe care îi cunoscuse pe vremea când trăise la curtea de la Petrograd.

Pentru marile vânători de primăvară, Fedora Feodorovna chemă din nou la castel, o societate foarte numeroasă. În timpul acestor vânători, Rimsky și cu prietenii săi nu-și părăsiră ascunzătoarea, deoarece se putea întâmpla ușor să fie recunoscuți și aceasta ar fi însemnat pieirea lor, a tuturor.

De altfel, din noaptea sângeroasă de la Malzin, cazacii și jandarmii cercetau ținutul cu îndoită vigilență, deoarece guvernatorul din partea locului avea ferma convingere că Rimsky nu dăduse foc numai satului, ucigând bărbații până la cel din urmă, ci pusese foc și castelului și tot el o omorâse pe Theodora Malzin.

Micislav se furișase din ascunzătoare de câteva ori, aducând vestea că tot ținutul era străbătut de patrule de cazaci, care căutau neobosiți ascunzătoarea Vulturului Morții.

Așadar, Fedora Feodorovna nici n-ar fi putut să-și rânduiască vânătoarea pentru un timp mai potrivit, căci în chipul acesta voinicii erau siliți din două motive să rămână liniștiți în ascunzătoarea lor.

Totuși, zilele acestea de odihnă forțată nu erau plictisitoare, cum s-ar fi putut crede. Voinicii aveau mâncare și băutură din belșug și Ludovica gospodărea cu o pricepere uimitoare. Ei aduseră mai multe cărți din biblioteca castelului și apoi, pe vremea aceea zarurile și jocul de șah erau petreceri foarte mult gustate.

În vremea aceasta în Cetatea Rudinului se ducea o viață foarte veselă. Numai pe fața Fedorei Feodorovna zâmbetul nu vroia să vină cu niciun chip. În zadar era înconjurată de oameni cu fire veselă, în zadar se trudea toată lumea să-i fie pe plac. Cine putea să știe că fermecătoarea prințesă se gândea necontenit la Cuibul Vulturilor, la Stanislau Rimsky, a cărui bărbăție și curaj o vrăjiseră încă din prima zi când îl zărise, încercând să-și scape iubita de la moarte, cu riscul propriei sale vieți.

Ca o încheiere a vânătorilor de primăvară Fedora Feodorovna rânduise un mare bal mascat, la care invită nu numai pe vânătorii aflători la castel, ci și pe cunoscuții și prietenii săi mai îndepărtați.

Și zile întregi, trăsurile se opreau necontenit în fața castelului din Rudin, aducând oaspeții dornici de a lua parte la balul mascat al prințesei, bal care făgăduia să fie foarte interesant și vesel. Croitorii și croitoresele orășelului din apropiere erau mobilizați toți, de vreo săptămână, la castel, unde aveau de întocmit și de cusut costumele, dominourile și veștmintele cele mai felurite. Fiecare mosafir vroia să-și întreacă vecinul prin originalitatea costumului său.

Toată lumea se bucura din pricina acestui bal mascat, numai Fedora Feodorovna rămase abătută, chiar și de data aceasta.

«Pentru ce să fiu veselă? se gândea, ea. În tot noianul acesta de lume nu este nici un singur om care să mă intereseze. Mă simt atât de părăsită, cum nu m-am mai simțit de multă vreme. Am chemat societatea aceasta în jurul meu, cu gândul că poate va izbuti să-mi mai desmorțească sufletul. Și ce s-a întâmplat? Nu s-a schimbat nimic și inima mi-e tot atât de deșartă, ca și mai înainte… Dar vai, cât de mult s-ar schimba lucrurile, dacă ar fi și el aici, lângă mine!…»

Prințesa se îndeletnicea cu pregătirea seratei, când îi sosi o mică prietenă de prin împrejurimi, Olga Popov, sora mai mică a lui Alexandru Popov. Fata alergă cu fața strălucitoare de bucurie înspre prietena sa, prințesa, care o sărută părintește pe frunte.

— Și ce te-a adus la mine, drăguța mea? o întrebă ea. Credeam că ești prima cu pregătirea costumului pentru bal.

— Ai ghicit, prințesă! În clipa de față singurul meu gând este costumul pentru balul mascat și tocmai de-aceea am venit până aci, spre a-ți cere sfatul.

— Ce ai vrea să știi, mică Olga?

— Închipuiește-ți, prințesă! Sunt într-o încurcătură de nedescris, fiindcă nu știu să mă hotărăsc asupra costumului. Am două, anume.

— Să auzim, care-i pricina încurcăturii?

— Nu știu cum să viu la bal: îmbrăcată în țigancă, sau în păstoriță!

Un zâmbet binevoitor flutură o clipă pe chipul Fedorei Feodorovna.

— Ce să-ți spun dragă Olga, aceasta este o încurcătură din cele mai mari!

— Sfătuiește-mă, prințesă!

— Nimic mai ușor! Ție ți-ar sta mai bine în costumul de păstoriță și cu atât mai mult, cu cât ca țigancă… mă voi îmbrăca eu!

— Vai, prințesă, tot d-ta vei fi cea mai frumoasă, chiar și în costumul acesta! zise fata, care era îndrăgostită de Fedora Feodorovna.

— Vom vedea, draga mea Olga!

Surioara lui Popov se pregăti de plecare, dar se răzgândi și mai adresă o întrebare, care, după cât se părea, o chinuia grozav, poate chiar mai mult decât încurcătura cu costumele.

— Vor fi mulți oaspeți la bal, prințesă? zise ea.

— Foarte mulți!

— Vai, de-ar fi și el printre ei! oftă fata, roșindu-se până peste urechi.

Prințesa o privi nedumerită.

— Despre cine vorbești, Olga?

De-abia acum își dădu seama că se trădase și căută să se apere:

— Vai… nimic… nimic… prințesă… M-a luat gura pe dinainte… așa…

Fedora Feodorovna o trase pe fată mai aproape de ea și-i zise blând:

— Dragă Olga, cred că nu merit să-mi retragi încrederea pe care ai avut-o în mine până acum. Spune-mi păsul inimii tale și cine știe, dacă nu-ți pot veni în ajutor!

Olga Popov însă nu răspunse nimic, ci doar se făcu din nou roșie ca racul.

— Nu vrei să-mi spui? urmă Fedora Feodorovna. Mi se pare că tare ai vrea să vezi pe cineva! Nimic mai ușor decât aceasta! Spune-mi cine este și-ți făgăduiesc că, dacă nu este printre invitați, îl voi invita chiar acum la bal.

— Dacă aș ști cine este!

— Nici nu știi cine este și te-ai și îndrăgostit de el! Cine este fericitul?

Olga se mai luptă câteva clipe cu sine-însăși, dar în cele din urmă tot își deschise inima înaintea prințesei.

— Acum vreo două săptămâni m-am întâlnit cu el în apropierea cetății. Cred că venea de la vânătoare. Eu

călăream pe șosea. Calul meu era cam nărăvaș și deodată se sperie de ceva și se opinti s-o ia razna. Dar străinul fu lângă el, mai înainte de a-și fi luat vânt și-l înfrână dintr-o singură smucitură a frâielor. I-am mulțumit pentru curajoasa lui intervenție, printr-o înclinare a capului, după cum se cuvenea, iar el, după ce-și ridică pălăria, cu multă eleganță, dispăru în pădure. În viața mea n-am văzut un bărbat mai frumos! Chipul lui a rămas adânc întipărit în inima mea și nu voi mai avea zi liniștită până când nu-l voi revedea.

Fedora Feodorovna ascultă cu fața posomorâtă povestirea Olgăi Popov. Chiar după cele dintâi cuvinte ale fetei știa că nu putea să fie vorba, decât numai despre Stanislau Rimsky, iar mai târziu, când Olga îi descrise înfățișarea chipeșului ei salvator, prințesa se încredință pe deplin că Vulturul Morții era bărbatul de care prietena ei se îndrăgostise atât de nebunește.

Fedora Feodorovna mângâie părul fetei.

— Mica mea Olga, nu știu despre cine poate fi vorba. Să nădăjduim însă că soarta nu va fi atât de nemiloasă cu tine încât să nu te lase să-l mai revezi. Du-te frumos acasă, îmbracă-te în costumul de păstoriță și diseară să fii aici. Cine poate ști dacă nu-ți vei recunoaște iubitul în persoana vreunuia din moșierii de prin împrejurimi!

Fata își luă rămas bun și părăsi sala. În urma ei, Fedora Feodorovna rămase tristă și gânditoare.

— Așadar și Olga! Doamne! Toate femeile trebuie să cadă la vederea chipeșei înfățișări a acestui Stanislau Rimsky, asemenea căruia se pare că n-a mai fost bărbat pe lume!

Și un dor de neînvins o cuprinse de a-l revedea pe Vulturul Morții, cu care nu mai dăduse ochi de săptămâni de zile. În ziua în care Rimsky și cu tovarășii săi s-au mutat în Cuibul Vulturilor, prințesa îi făgăduise voinicului că, niciodată nu-i va tulbura, și de atunci se și ținuse de cuvânt, cu toate că era veșnic ispitită să-l calce, mai ales

că, după cum știm, odaia ei era legată printr-un coridor secret cu încăperea din turn, în care dormea voinicul.

Până atunci se putuse împotrivi dorului. Acum însă simțea o nevoie sufletească să stea de vorbă cu Vulturul Morții. Spre a-și duce la îndeplinire acest gând, născoci un plan foarte isteț.

— De ce n-ar putea să ia parte și Rimsky la balul mascat din seara aceasta? Măștile nu se iau de pe față decât la miezul nopții. Până atunci se poate amesteca în voie printre ceilalți costumați, căci nimănui nu-i va trece prin minte că, printre invitații prințesei Fedora Feodorovna, se găsește și atât de temutul Vultur al Morții.

Cu acest gând în minte, ea se îndreptă înspre un dulap, din care, după îndelungată căutare, scoase ceea ce-i trebuia. Apoi își sună camerista.

— Nașa - îi zise prințesa - mă voi odihni pentru un ceas. Bagă de seamă ca nimeni să nu mă tulbure în timpul acesta.

Camerista se înclină și zise:

— Am înțeles, prea milostivă stăpână!

După aceea se îndepărtă.

Fedora Feodorovna încuie ușa în urma ei, apoi se îndreptă înspre oglinda ce ajungea până la podea și în marginea acesteia apăsă pe un buton. În aceeași clipă sticla oglinzii începu să coboare și în dosul ei se ivi o ușă. Prințesa porni pe acest drum secret, trecu printr-un coridor îngust și în curând se găsi în fața ușii tainice, care dădea în odaia lui Rimsky.

Ea bătu în ușă, încet.

Rimsky sări în picioare. Recunoscuse bătaia în ușă și deschise fără întârziere.

— Dv. sunteți, prințesă? întrebă el, mirat de această vizită.

— Nu te superi că te-am tulburat?

— Nu mă tulburați și nu sunt supărat, prințesă. Sufletul mi se umple de bucurie întotdeauna când o pot vedea pe

acea femeie nobilă, care mi-a dat adăpost mie și prietenilor mei.

— Nu trebuie să te simți obligat să-mi arăți recunoștință, Stanislau Rimsky, căci știi foarte bine că ți-am oferit acest adăpost cu dragă inimă.

Rimsky îi oferi un scaun vizitatoarei sale.

— Am venit - zise Fedora Feodorovna - spre a-ți da de veste că, începând de mâine poți să-ți părăsești ascunzătoarea din nou, deoarece vânătoarea de primăvară s-a sfârșit și mosafirii mei vor pleca.

— Știu, prințesă! Și ca o încheiere a acestui sezon de vânătoare, ați rânduit pentru astă seară un mare bal mascat.

— Și aceasta ai aflat-o? zise Fedora Feodorovna, adânc mirată.

— Prietenul meu Micislav este un informator foarte bun. Din noi toți, numai el părăsește Cuibul Vulturilor, spre a ne aduce vești despre ceea ce se mai petrece prin împrejurimi.

Prințesa privi adânc în ochii Vulturului Morții, dar în loc ca ea să pătrundă în sufletul voinicului, spre a vedea ce se ascunde acolo, trebui să-și dea seama că și ea era o sclavă a acestui bărbat chipeș, cu o înfățișare atât de nobilă, întocmai după cum era și mica Olga Popov.

— Da - răspunse ea - astă seară este un bal la castelul din Rudin și acum, îți mărturisesc că adevăratul scop al venirii mele aici, este de a te invita și pe d-ta la balul acesta.

Rimsky se uită cu uimire la frumoasa prințesă.

— Pe mine, prințesă? Dar nu vă dați seama că este cu neputință? Cum să mă înfățișez eu oaspeților dumneavoastră?

— Grija aceasta las-o pe seama mea!

— Prințesă, trebuie să vă atrag atenția că aventura aceasta poate fi foarte primejdioasă! Gândiți-vă la ceea ce s-ar întâmpla dacă m-ar recunoaște cineva! Vă încredințez că, nu mă tem pentru mine, ci pentru dumneavoastră.

— Dar nimeni nu te va putea recunoaște!

— Nu se poate ști!

— Am rânduit eu lucrurile în așa chip, încât să nu avem nici o surpriză.

— Și cum le-ați rânduit, dacă-mi dați voie să vă întreb?

— Mă mir că n-ai ghicit d-ta însuți! La un bal mascat, toată lumea vine mascată, iar măștile nu se dau jos, decât numai la miezul nopții. Deci până la miezul nopții - zicând acestea, ea desfăcu pachetul, pe care îl adusese cu sine și din care ieși la iveală un domino roșu, cu glugă - în dominoul acesta nimeni nu te va putea recunoaște.

Lui Rimsky îi plăcu planul acesta.

— Și după miezul nopții? întrebă el, curios.

— În clipa în care se vor stinge lămpile - urmă prințesa - pentru ca toată lumea să-și scoată masca, te voi conduce până în odaia mea de dormit de unde te vei întoarce în Cuibul Vulturilor, prin coridorul știut.

Rimsky tăcu.

— Nu te gândi prea mult, ci spune da! îl zori prințesa.

Vulturul Morții se gândea cât timp trecuse, de când nu mai fusese în societate. Se gândea că pe vremea când trăia la Varșovia, nu era serată, nu era bal, la care să nu fie văzut cu dragă inimă și ce viață monotonă, lipsită de orice distracție ducea acum, în surghiunul pe care și-l alesese de bună voie. Ce bine trebuie să fie să te mai vezi înconjurat de lume bună, să dănțuiești în acordurile melodioase ale orchestrei!

Și gândindu-se la toate acestea nu se putu împotrivi ispitei.

— Voi veni, prințesă!

Fedora Feodorovna se îmbujoră de bucurie.

— Nici nu-ți poți da seama, Stanislau Rimsky, cât de fericită m-ai făcut cu răspunsul d-tale! D-ta vei fi oaspele meu preferat și toată seara nu voi dănțui, decât numai cu dominoul roșu.

— Este o deosebită onoare pentru mine, prințesă! răspunse Rimsky, cu o înclinare adâncă.

După ce mai aranjară câteva amănunte, Fedora Feodorovna își luă rămas bun de la Vulturul Morții.

— Așadar, la revedere! Balul începe la ceasurile zece. Te rog să fii punctual!

Fedora Feodorovna se înapoie la castel fericită și peste un ceas, când veni Nașa, s-o scoale, camerista de-abia își recunoscu stăpâna, căci de mult n-o mai văzuse atât de veselă. Și schimbarea aceasta dezlegă limba cameristei.

— Somnul v-a făcut foarte bine, prea milostivă stăpână.

Fedora Feodorovna răspunse cu un râs zglobiu:

— Într-adevăr Nașa? Se prea poate, căci am avut un vis foarte frumos!

În timpul acesta pregătirile pentru balul mascat erau în toi. Sala cea mare a castelului fusese feeric împodobită și sosiseră chiar și muzicanții din Meniza. Servitorii se învârteau ca niște sfârleze, prin toate colțurile, pentru ca la venirea oaspeților totul să fie gata.

În odăile de musafiri ale castelului, oaspeții își îmbrăcau de zor cele mai felurite costume, iar pe la nouă jumătate sosi și cea dintâi trăsură, care-l adusese pe Alexandru Popov, unul din cei mai bine văzuți moșieri de prin împrejurimi. El era însoțit de sora lui mai mică, Olga, care se îmbrăcase în costum de păstoriță.

După aceea trăsurile veniră una după alta, și în curând marea sală a castelului din Rudin se umplu de oaspeți.

Costumele pestrițe ale invitaților ofereau o priveliște foarte pitorească. Ei se luaseră la întrecere, într-adevăr, fiecare căutând să fie mai original decât prietenul său.

Erau aproape zece ceasuri din noapte și puhoiul musafirilor tot nu se sfârșise încă.

O nouă trăsură opri în fata castelului din Rudin. Judecând după caii care erau foarte obosiți și după praful așezat pe ea, trăsura aceasta trebuia să vie din ținuturi mai îndepărtate.

Din ea coborâră doi bărbați, care urcară apoi cu pași hotărâți treptele castelului.

Amândoi purtau măști și dominouri, iar peste domino câte o șubă groasă, așa că ar fi fost cu neputință să-i recunoască cineva.

Cel mai în vârstă dintre cei doi mascați, părea să fie un om foarte sus pus, deoarece tovarășul lui îi vorbea cu mult respect și multă curtenire.

— Gersot, ce zici tu, ce ochi va face prințesa, când mă va vedea? zise cel mai în vârstă.

— Va rămâne uluită. Numai trebuie să bagi de seamă, prea milostive stăpâne, să nu te trădezi prea iute! răspunse celălalt.

— Fii fără teamă, Gersot, mai înainte de miezul nopții nu se scot măștile!

Mergeau pe scări, în sus și amândoi se uitau curioși în jurul lor.

— Pe Dumnezeul meu că e frumos castelul acesta! exclamă cel mai tânăr.

Guvernatorul Varșoviei răspunse, zâmbind.

În vestibul își lepădară șubele și merseră mai departe. Gorciacov era îmbrăcat în domino roșu, iar Marius Gersot în negru.

Prințesa provenea din femeile cele mai bogate ale Rusiei.

Peste câteva clipe se deschise înaintea lor ușa merei săli de bal și cele două măști se amestecară printre ceilalți invitați.

Contele Gorciacov se plimba la braț cu dominoul negru. După ce înconjurară sala, se așezară pe două fotolii catifelate dintr-un colț, de unde puteau arunca o privire asupra tuturor măștilor aflătoare acolo.

Contele Gorciacov râse mulțumit.

— N-a fost rea ideea de a veni la balul acesta!

— Prea milostivului meu stăpân i-a venit.

— Dar d-ta mi-ai atras atenția asupra seratei, spunându-mi că Brandeler, fostul ambasador olandez la Petrograd, a primit o invitație la bal.

— E de necrezut ce viață veselă se duce în cuibul acesta de la hotarele țării! Chiar și Petrogradul și Moscova ar putea fi invidioase!

Contele Gorciacov începu să râdă.

— Unde se ivește Fedora Feodorovna viața ia avânt, în mod magic. Prințesa este foarte iubită, în toate cercurile.

— Câți oaspeți! Și câți au venit din depărtări destul de însemnate!

— Și pe deasupra nu s-au temut nici chiar de Rimsky. Știi că blestematul colindă prin ținuturile acestea acum!

— Mie mi se pare ciudat că până acum n-au putut pune mâna pe el!

— După cum vestește guvernatorul de aici, banda lui se înmulțește necontenit, iar isprăvile sale sunt tot mai dese și mai îndrăznețe. Ai dreptate că ar fi timpul să se pună mâna pe el.

Gersot răspunse, gânditor:

— Va veni și ziua aceea! Rimsky se joacă cu focul și se va arde odată!

Guvernatorul și cu însoțitorul său se cufundară în observarea măștilor.

Contele Gorciacov găsi foarte mulți cunoscuți și-i explica lui Gersot, de îndată ce recunoștea pe cineva.

— Acel de acolo este contele Dittmann, atașat la ambasada din Petrograd. E un mare prieten al polonezilor, de aceea nu mi-a plăcut niciodată. Doamna aceea, îmbrăcată în «Regina Inimilor», este contesa Walevsky, soția guvernatorului de aici. E o femeie foarte frumoasă. Am cunoscut-o încă pe vremea când îmi făceam slujba la Moscova. Sarasinul acela voinic este maiorul Brisow. Acum un an mai era la Varșovia, dar a fost mutat la Petrograd.

— Numai pe stăpâna casei n-o vedem! zise Gersot. Sau poate că, n-am recunoscut-o!

Contele Gorciacov își clătină capul.

— Ar fi cu neputință să n-o recunosc! Nicio femeie din lume nu are un trup atât de desăvârșit și de mlădios, ca Fedora Feodorovna. Din partea mea poate să se ascundă sub șaptezeci și șapte de măști și tot o voi recunoaște!

Ei urmară cu observarea măștilor, care la drept vorbind, ofereau o priveliște destul de obișnuită. Prin fața lor trecea mulțimea cea mai pestriță, pe care și-o poate închipui o minte omenească. Un pașă turc, mergea la braț cu o femeie romană, un cavaler cruciat discuta ceva cu aprindere, cu un faraon egiptean, iar un marinar îi făcea o curte îndrăcită unei cadâne.

Deodată contele Gorciacov prinse mâna lui Gersot și strângând-o cu putere, îi zise:

— Privește!

Gersot se uită în direcția arătată.

— N-o vezi?

— Pe cine?

— Pe prințesă!

— Unde e?

— E îmbrăcată ca țigancă… Privește la înfățișarea ei majestoasă, la spatele ei mlădios, la gleznele acelea fine! Îmi dau capul că e Fedora Feodorovna!

— Da, da, văd! răspunse Gersot. Acum am recunoscut-o și eu!

— Cât e de frumoasă și acum! șopti contele Gorciacov, uitându-se cu totul. Îți spun pe Dumnezeul meu că nu-mi pare rău că am venit!

Apoi se ridică din fotoliu.

— Acum, Gersot, drumurile noastre se despart. Îți urez petrecere bună. Sucește și tu capul vreunei gâsculițe din Rudin. Eu mă duc să încerc să vorbesc cu prințesa.

Cu aceste cuvinte se amestecă în mulțime și Gersot mai văzu dominoul roșu, câteva clipe și pe urmă îl pierdu din ochi.

După plecarea lui Gorciacov, Gersot, care în timpul din urmă ajunsese secretarul guvernatorului Varșoviei, căută să urmeze sfatul stăpânului său. Se ridică și el din fotoliul îmbrăcat în catifea și uitându-se scrutător la toate măștile de sex feminin, începu să se plimbe prin sala balului.

Privirile lui se opriră asupra unei păstorițe, a cărei statură gingașă îi atrăsese luarea aminte. Gersot nu stătu mult pe gânduri, ci îi vorbi fără niciun înconjur.

— Frumoasă măsculiță - zise el, curtenitor - îmi dai voie să-ți cer un dans?

Păstorița începu să râdă și răspunse voioasă:

— Cu dragă inimă, cavalere!

— Când îmi dai voie să mă prezint?

— La dansul al treilea.

— Nu voi uita.

Între timp muzica începu să cânte și balul fu deschis. Marius Gersot își privi aleasa cu băgare de seamă și observă că mica păstoriță dănțuia foarte bine, cu mișcări grațioase și ușoare, care contrastau grozav cu nedibăcia partenerului său.

Gersot își zise, mulțumit:

— Se pare că n-am făcut o alegere proastă! Cine știe ce aventură plăcută îmi va mai aduce cunoștința aceasta!

Cel dintâi dans se sfârși, măștile începură să se plimbe din nou în sus și-n jos, iar servitorii umblau forfota, oferind răcoritoare.

Contele Gorciacov nu-și pierdu țiganca din ochi nicio singură clipă, dar îi fu cu neputință să se apropie de ea, deoarece cele mai elegante măști bărbătești porniseră un adevărat asediu împotriva ei, înconjurând-o din toate părțile. Aproape toată lumea cunoștea masca Fedorei Feodorovna, așa că era firesc ca toți curtezanii ei să roiască în jurul său.

Prințul Nișov, mai ales... un aristocrat rus, cel mai bun călăreț-amator, care la cursele de la Tzarkojeselo lua

întotdeauna premiul întâi, îi făcea Fedorei Feodorovna o curte îndrăcită.

Dar pe prințesă n-o încântau de loc complimentele pe care i le făceau curtezanii aceștia. Pe sub mască, ea se uita cercetător în toate părțile, ca și când ar fi căutat pe cineva.

Iar când dominoul roșul al contelui Gorciacov se ivi prin apropiere, ea se scuză, față de ceata îndrăgostiților și porni spre masca atât de mult așteptată.

Guvernatorul Varșoviei se miră foarte mult, când văzu că prințesa travestită în țigancă, vine de-a dreptul spre el.

— Să mă fi recunoscut? îi trecu prin minte. Dar mai înainte de a-și putea răspunde Fedora Feodorovna și fu lângă el și-și întinse mâna înspre dominoul roșu.

— Așadar, totuși ai venit! De-abia așteptam să te văd!

Gorciacov avu un simțământ de adâncă uimire, dar și de bucurie, în același timp. Ce se întâmplase? Să-l fi iertat oare Fedora Feodorovna, de era atât de drăguță cu el?

El strânse cu căldură mâna mică a contesei.

— Eu mă bucur mult mai mult că pot să vă revăd! șopti el.

Muzica începu să cânte din nou și mai înainte ca alții să se fi putut apropia, contele Gorciacov o și luă la dans pe Fedora Feodorovna.

Amândoi se învârteau prin mulțime, se amestecau printre celelalte măști și contele Gorciacov o strânse pe frumoasa femeie cu căldură la pieptul său. Iar prințesa nu numai că nu se împotrivi, dar se și lipi fericită, de dănțuitorul său.

Dar contelui Gorciacov i se păru ciudată purtarea prințesei, încă de la început, și cele ce urmară, avură menirea să-l întărească tot mai mult în credința că gingășia neobișnuită și felul drăgăstos de a fi al Fedorei Feodorovna nu-l priveau pe el, ci pe acela, pe care prințesa îl bănuia în dominoul roșu.

De aceea, contele Gorciacov își dădea acum și mai multă trudă, ca nu cumva să se trădeze. Nu vorbea, decât numai când era silit s-o facă, dar chiar și atunci, o făcea doar în

șoaptă, așa că Fedora Feodorovna nu putea să-și dea seama că își schimba glasul.

Guvernatorul Varșoviei hotărî să urmeze și pe mai departe jocul început și se bucura mai dinainte că, în chipul acesta, va avea măcar prilejul să afle, cine era fericitul pe care-l favoriza prințesa cu grațiile sale.

Lumea urmărea cu multă încordare dansul prințesei. Dar de data aceasta punctul de atracție nu mai era prințesa, ci dansatorul ei.

Societatea adunată la bal nu bănuia cine se ascundea în dosul dominoului roșu. Și niciun amănunt nu se putea observa, după care să-l fi putut recunoaște, căci fața îi era acoperită cu desăvârșire de o mască întreagă, iar pe cap își trăsese gluga dominoului.

Dar cel mai curios din toți era prințul Nișov, care-și întreba toți prietenii și cunoscuții:

— Nu știi cine este dominoul acela roșu, care dănțuiește cu prințesa?

Dar nimeni nu putu să-i satisfacă curiozitatea. De altfel mai erau și alții care își spărgeau capul, spre a-și putea răspunde la această întrebare, dar nimeni nu era în stare să răspundă cu certitudine.

— Eu cred - îi zise contele Ursakov, tânărului prinț Nișov - că trebuie să fie vreun moșier de prin partea locului.

— Vezi cum se lipesc unul de altul?

— Tocmai aici stă ciudățenia! De unde putem noi să știm cine a câștigat inima prințesei în singurătatea castelului din Rudin.

— Mi se pare că prințesa nu va mai exista pentru noi, în seara aceasta! Dansul s-a sfârșit și dominoul roșu tot lângă ea a rămas.

Cu aceste cuvinte tânărul prinț își roti privirile în jurul său, căutând o altă mască frumoasă, cu care să se răzbune împotriva necredinței prințesei.

Dănțuitorii nici nu apucară să se odihnească bine, că muzica și întonă danțul al treilea și Marius Gersot începu

să îmbrâncească măștile, alergând în căutarea micuței păstorițe, care-i făgăduise lui dansul al treilea.

Căutându-și dansatoarea, îl zări pe contele Gorciacov, șezând pe o canapea, alături de Fedora Feodorovna și vorbind cu ea.

— Se pare că domnul guvernator are noroc astă-seară! În zadar, femeile nu pot fi înțelese niciodată! Aș putea spune că prințesa a fugit din Varșovia, într-atâta îl ura pe contele Gorciacov, iar acum este în culmea fericirii că se vede din nou lângă omul pe care nu-l putea suferi!

Deodată își zări păstorița și în curând se învârtea cu ea printre ceilalți dănțuitori.

De la primele acorduri ale muzicii prințul Nișov nu mai avea astâmpăr. Deodată își luă inima în dinți și se hotărî să-i ceară prințesei un dans.

Îi fu foarte greu să străbată prin mijlocul perechilor prinse în dans, dar în cele din urmă tot izbuti să-și croiască

drum și ajungând în fața Fedorei Feodorovna se înclină adânc și zise:

— Prințesă, sunteți liberă pentru dansul acesta?

Și se aștepta ca frumoasa femeie să se ridice de pe canapea și prinzându-se braț de braț să se avânte amândoi în mijlocul vălmășagului învârtitor.

Dar bietul prinț se înșelă amar în așteptarea lui.

— Ai întârziat, dragă prințe! zise ea, privindu-l cu bine prefăcută părere de rău, dar dominoul roșu mi-a cerut dansul numai cu o clipă înaintea venirii d-tale!

Tânărul prinț se înroși de rușine și o mânie grozavă îi cuprinse sufletul. El socotea refuzul aceasta ca o palmă. Dacă ar fi putut l-ar fi străpuns cu privirile pe acela care se ascundea sub dominoul roșu. De față cu prințesa însă, nu putea să-și arate mânia ce-l rodea și de aceea, se înclină tăcut, apoi se îndepărtă.

Fedora Feodorovna se întoarse înspre dominoul roșu cu un zâmbet triumfător.

— Cred că nu te supără răspunsul meu?

— Dimpotrivă, nu pot decât să vă fiu recunoscător.

— Dar atunci vino să dănțuim, căci altfel s-ar putea ca prințișorul să se mai supere.

Contele Gorciacov se ridică fericit și peste câteva clipe, cea mai invidiată pereche din seara aceea, lunecă din nou în acordurile muzicii.

Acest dans al prințesei pricinui o mare senzație. Datoria gazdei este de a dănțui pe rând cu toți invitații. Dar Fedora Feodorovna nici nu băgă de seamă această datorie de bună creștere și se avântă într-al doilea dans cu dominoul roșu.

Perechile alunecau încet în acordurile melodioase ale muzicii și toată lumea avea un simțământ de fericire. În amestecul acesta de grație și duioșie. Contele Gorciacov o strângea la sine pe Fedora Feodorovna cu patimă crescândă, iar prințesa răspundea tot mai fierbinte la aceste manifestări de dragoste ale dănțuitorului său.

Iar când dansul se sfârși și perechile se grăbeau braț la braț spre locurile de odihnă, prințesa îi șopti dominoului roșu.

— Vino să mergem în odăile mai lăturalnice. Acolo nu ne va tulbura nimeni. Vom putea sta de vorba liniștiți.

Contele Gorciacov zâmbi batjocoritor pe sub mască.

Simțea că nu mai era departe clipa, în care urma să dezvăluiască taina acelei seri de bal mascat. Chiar dacă s-ar mai fi îndoit la început, chemarea aceasta a prințesei l-ar fi făcut să fie încredințat că frumoasa Fedora Feodorovna bănuia pe altcineva în dominoul roșu pe care-l purta el.

Venise la castelul din Rudin, fiindcă îi era tare dor de Fedora Feodorovna, iar acum, după ce o văzuse, hotărî să nu se liniștească până nu o va recâștiga pe fermecătoarea femeie. Inima îi bătea sălbatic, ochii îi străluceau cu luciri pline de înțeles, căci știa că acum avea să fie numai între patru ochi cu prințesa. Îndată însă i se strânse inima, gândindu-se că poate Fedora Feodorovna era a altuia!

Poate?

Fără nici o îndoială!

Toate dovedeau aceasta. O cunoștea de multă vreme pe Fedora Feodorovna, dar niciodată n-o mai văzuse atât de pătimașă ca în seara aceea. Pe vremea șederii ei la Varșovia, prințesa fusese o frumusețe rece, a cărei nepăsare de gheață îl înnebunise pe puternicul guvernator, care nu putea să facă altceva, decât să se târască umil la picioarele ei.

Și acum?

Acum o revedea pe Fedora Feodorovna schimbată cu totul. O revedea așa, cum n-ar fi crezut niciodată că ar putea fi femeia aceasta rece, nepăsătoare și mândră, o revedea îndrăgostită!

Fermecătoarea stăpână a castelului din Rudin, pe care o curtaseră ațâți aristocrați, purta în suflet o dragoste fără

margini, o dragoste, care făcuse din ea, atât de mult sărbătorita prințesă, o sclavă, o biată și umilă sclavă.

Dar oare pentru cine nutrea ea aceste simțăminte'?

Cine era fericitul?

Cine izbutise să facă ceea ce o lume întreagă credea că este cu neputință?

Cine o cucerise pe prințesă?

La întrebările acestea aștepta contele Gorciacov răspuns. Sau mai bine zis, nu *aștepta*, ci *voia.* Fiindcă temutul guvernator al Varșoviei putea numai să vrea, nu să dorească. De aceea el hotărî să afle cine era misteriosul fericit cu care-l asemuise prințesa.

Și în vreme ce mergeau agale - pentru a nu stârni curiozitatea mosafirilor - spre încăperile lăturalnice ale castelului, contele Gorciacov nu adresă o vorbă însoțitoarei sale, ci tot timpul se gândi la chipul în care ar putea afla numele tainicului iubit al prințesei.

În tot timpul convorbirii lor de până atunci, Fedora Feodorovna nu rostise nici o singură dată măcar, numele iubitului său, lucru pe care de altfel prințesa îl făcuse anume, deoarece își dădea seama prea bine, în ce situație neplăcută ar fi ajuns, dacă cineva o auzea rostind numele Vulturului Morții.

În drum spre interiorul castelului, ei se întâlniră cu contele Ursakov. Tânărul conte se adresă îndată prințesei:

— Prințesă - zise el - sunteți liberă pentru dansul următor?

Cuvintele acestea o încurcară pe Fedora Feodorovna. Își dădea seama prea bine că ar fi fost o nepolitețe de neiertat, de a-l refuza și pe acest obișnuit dănțuitor al său, dar în același timp nici nu se putea împăca cu gândul că acest conte lipsit de tact avea să-i strice convorbirea între patru ochi, pe care și-o rânduise cu dominoul roșu, în dosul căruia îl bănuia pe Rimsky.

Ea rămase pe gânduri, o clipă, dar muzica și începu și contele Ursakov își repetă rugămintea:

— Îmi dați voie, prințesă?

Fedora Feodorovna tot nu se putuse hotărî.

— Dragă Ursakov...

Tânărul conte observă încurcătura în care se găsea frumoasa femeie și se scuză, pe un ton plin de ironie:

— Iertați-mă, prințesă, dacă v-am deranjat. Nu știam că sunteți ocupată pentru toată seara... Dacă știam, nu vă tulburam...

— Nu, nu, răspunse Fedora Feodorovna, căutând să-l împace cumva pe tânărul conte, pe care refuzul său îl jignise. Crede-mă însă, dragă Ursakov că sunt atât de obosită, atât de istovită, din pricina pregătirilor pe care le-a necesitat balul, încât simt o imperioasă nevoie să mă odihnesc puțin... Îți făgăduiesc însă că, după miezul nopții, când nu voi mai fi mascată, cel dintâi dans este al d-tale.

Contele Ursakov se înclină și apoi se îndepărtă, iar Fedora Feodorovna își urmă drumul cu dominoul roșu.

— Vezi - zise prințesa, mustrându-l în glumă - ce nu fac eu pentru d-ta! Mă cert cu oaspeții mei, sunt nepoliticoasă, nu dănțuiesc cu ei! Îmi închipui ce vor mai fi bârfind acum pe socoteala mea! Dar nu mă interesează niciunul din ei, așa că, nu-mi pasă nici de părerile pe care și le vor face despre mine.

Ei ajunseră într-o încăpere împodobită cu plante exotice. Pe o măsuță rotundă fuseseră așezate mai multe feluri de băuturi răcoritoare și sticle cu vin răcit la gheață. Lampa ce atârna din tavan răspândea o lumină dulce, care nu supăra ochii, cu raze prea tari.

Dincolo de odaia aceasta se găsea camera de dormit a prințesei.

Fedora Feodorovna se așeză pe divan și contele Gorciacov luă loc lângă ea, mângâind drăgăstos mână catifelată și micuță a prințesei.

— Prințesă - șopti Gorciacov, cu voce înăbușită, cum se cuvine să fie glasul unui îndrăgostit - de când aștept clipa aceasta, în care să pot fi singur, numai cu d-ta!

— O dorință, care nu atârna decât de d-ta, spre a o vedea îndeplinită, răspunse prințesa.

— Sunt nespus de fericit că, în sfârșit, dorința aceasta mi s-a îndeplinit, urmă guvernatorul.

— Nu te mai recunosc! exclamă Fedora Feodorovna, adânc mirată. Nici odată nu mi-ai vorbit așa! Ce s-a întâmplat cu d-ta?

Dar guvernatorul își jucă rolul cu multă măiestrie.

El răspunse înăbușit, cu glasul întretăiat, ca și când pieptul i-ar fi fost zguduit de o mare furtună sufletească:

— Nu știu... ce s-a întâmplat... dar seara aceasta... când te-am văzut... când am putut să stau mereu lângă d-ta... și dansul... dansul, când te-am ținut în brațele mele... când te-am strâns la pieptul meu... Fedora Feodorovna... d-ta ești cea mai frumoasă femeie din lume!

Cum nu era nimeni prin apropiere, prințesa își luă masca de pe față.

Capul ei fermecător ieși atunci la iveală, cu gura bine tăiată, cu nasul fin, ale cărui nări tresăreau nervoase, cu ochii strălucitori și îmbujorarea pricinuită de apropierea bărbatului…

Și în clipa aceea, revăzând chipul atât de mult dorit, contele Gorciacov uită de planul și de rolul pe care și-l luase, uită că hotărâse să afle, cine era fericitul ales al Fedorei Feodorovna și toată făptura lui nu mai era însuflețită decât de un singur gând: de gândul de a săruta buzele acelea trandafirii, zâmbitoare, ispititoare.

— De ce nu-ți scoți masca! îl întrebă prințesa.

— Să mă trădez?

— Nu te trădezi, căci aici nu suntem decât noi doi! răspunse prințesa.

Guvernatorul Varșoviei mai șovăi o clipă, neputându-se hotărî, dacă să mai joace rolul pe care și-l luase, sau să renunțe la această comedie. Se gândi însă că, lucrul de căpetenie nu era aflarea numelui favoritului prințesei, ci recucerirea Fedorei Feodorovna.

Motivul acesta era mult prea puternic pentru ca Gorciacov să nu-și ia masca de pe față, dintr-o singură mișcare.

Un țipăt ușor urmă gestului lui Gorciacov.

Fedora Feodorovna sări de pe canapea și strigă speriată:

— Contele Gorciacov!

Guvernatorul Varșoviei zâmbi, ironic.

— De ce această nemărginită surpriză, frumoasă prințesă? Oare nu mă credeai pe mine sub dominoul roșu? Oare nu mie îmi erau adresate privirile cele înflăcărate? Nu pe mine ai vrut să mă cinstești cu dansurile d-tale?

— Cum ajungi d-ta aici?

— La fel ca și ceilalți! Am venit cu trăsura, ca și ceilalți invitați, numai poate că puțin mai de departe decât ei. Mărturisesc însă că merita să fac un drum atât de lung spre a te revedea!

— Dar eu nu te-am invitat!

— Totuși, nădăjduiesc că nu-mi vei lua în nume de rău că am venit și neinvitat.

— Nu, nu!

— Aceasta este o dovadă mai mult de dorul arzător care m-a făcut să pornesc spre castelul din Rudin. Chiar în clipa în care am aflat că vei da un mare bal mascat, am hotărât să iau și eu parte la el, cu orice sacrificiu. Șase cai s-au prăpădit, până când am ajuns aici, dar tot am venit.

Fedora Feodorovna tot nu se dezmeticise încă. Apariția contelui Gorciacov însemna pentru ea o surpriză la care nu s-ar fi așteptat niciodată. Și pe deasupra și împrejurările puțin obișnuite ale acestei revederi: ea îl bănuiește pe Stanislau Rimsky sub dominoul roșu… și când colo, masca ascundea pe dușmanul cel mai neîmpăcat al Vulturului Morții!

Se îngrozi la gândul că s-ar putea ca Rimsky să se ivească tocmai acum și să-l vadă acolo pe guvernatorul Varșoviei. Ce să facă spre a scăpa cât mai iute de acest oaspe nepoftit!

Dar contelui Gorciacov nici prin minte nu-i trecea să plece. El era peste măsură de fericit, că în sfârșit, i se mai oferise prilejul de a sta de vorbă, între patru ochi, cu frumoasa prințesă și dădu îndată asaltul pentru cucerirea ei,

— După câte văd, prințesă, uimirea nu ți-a trecut încă!

— Da, da… Nu mă așteptam la venirea d-tale!

— Eu prințesă sunt peste măsură de fericit că pot să te văd din nou!… Dar d-ta?

Fedora Feodorovna zâmbi:

— Vrei să mă simt și eu, tot atât de fericită?… Ai uitat oare că persoana d-tale mă lasă cât se poate de nepăsătoare?

— Fedora Feodorovna, tot nu te-ai schimbat încă?

— Și nici nu mă voi schimba vreodată! La ce bun m-aș schimba?

— Nu fi atât de crudă!

— Aceasta e o cruzime?
— Îmi sfâșii inima!
Prințesa începu să râdă.
— D-ta... d-ta vorbești astfel? Guvernatorul neîndurător al Varșoviei? Nemilosul asupritor al unui popor întreg știe să se înmoaie până într-atâta?
— Acum nu sunt guvernator, ci numai un simplu îndrăgostit, care te imploră, Fedora Feodorovna, să te înapoiezi la Varșovia!
— Dacă acesta ți-a fost scopul, răspunse prințesa, cu o răceală de gheață, atunci, conte Gorciacov, ai făcut în zadar drumul până aici, căci tot fără de niciun rezultat te vei înapoia la Varșovia!
— Gândește-te bine, Fedora Feodorovna!
— N-am la ce să mă gândesc, căci în privința aceasta hotărârea mea este luata de mult. Crede-mă, conte Gorciacov că n-am plecat din Varșovia pentru a mă mai înapoia acolo!
— De ce? Oare nu te-ai simțit îndeajuns de bine la Varșovia?
— Crezi oare că era o cinste pentru mine ca toată lumea să spună că sunt ibovnica guvernatorului? Crezi că mă simțeam bine, când știam că un popor întreg mă hulește și mă urăște de moarte?
— De ce să te urască?
— Fiindcă ura, pe care locuitorii Varșoviei i-o păstrau contelui Gorciacov - răspunse prințesa, cu priviri întunecate - se revărsa și asupra mea, chiar dacă nu în aceeași măsură, dar totuși, îndeajuns pentru a nu mă simți bine.
Guvernatorul izbucni în râs.
— Așadar, acesta este singurul motiv care te împiedică să te înapoiezi?
— Nu! Toată făptura mea se revoltă la gândul reîntoarcerii! Și la urma urmelor, de ce m-aș întoarce?... Sunt liberă, nu atârn de nimeni și fac ceea ce-mi place!

După cât vezi, Cetatea Rudinului nu este prea plicticoasă, mă simt destul de bine aici și în asemenea împrejurări cred că ar fi o prostie s-o părăsesc!

Contele Gorciacov se apropie de prințesă. Ochii lui aruncau scântei și în inimă i se aprinsese cu o patimă nebună, vechea dragoste, pe care încerca în zadar s-o potolească.

— Dar dacă ți-aș spune - zise el acum, cu voce înceată, dar plină de înțeles - întoarce-te la Varșovia... ca soția mea?

— Și atunci ți-aș spune „nu!” răspunse Fedora Feodorovna, cu nestrămutată hotărâre.

— Știu că, bogăția nu te atrage - răspunse guvernatorul - dar nu trebuie să uiți înalta situație socială pe care o am și slujba pe care o îndeplinesc!

— Dragă conte Gorciacov - zise prințesa, cu voce blândă, - e păcat să te obosești în zadar și să-mi înșiri cuvinte convingătoare, căci eu nu mă voi clinti din hotărârea pe care am luat-o și pe care o cunoști îndeajuns de bine. Ai dreptate că bogăția nu mă atrage, deoarece eu însămi sunt îndeajuns de bogată. Nici puterea d-tale socială nu mă ispitește, fiindcă marea mea avere îmi dă putința să fiu puternică și eu!

— Și dragostea?

— Pentru a doua oară nu mă voi mai mărita, decât numai cu bărbatul pe care-l voi iubi. Iar pe d-ta, dragă domnule guvernator, oricât de neplăcut mi-ar fi aceasta, trebuie să-ți mărturisesc că nu te iubesc și nici n-aș putea să te iubesc vreodată!

— Așa?... exclamă contele Gorciacov, amărât, în vreme, ce dorul și patima ii răscoleau sufletul, cu furia unui vulcan, care se pregătește să erupă. Ei bine, eu totuși îți voi arăta că vei fi a mea!

Și dintr-o săritură fu lângă prințesă, o îmbrățișă cu o pornire sălbatică și căută să o sărute.

Fedora Feodorovna încercă să scape din brațele guvernatorului, țipă, dar țipătul ei nu ajunse până în sala balului, unde orchestra cânta neîntrerupt și perechile dănțuiau voioase.

— Dă-mi drumul... dă-mi drumul! striga ea gâfâind.

— Nu... nu-ți dau drumul! răspunse guvernatorul, ca înnebunit de patimă. Nu vei măi scăpa din brațele mele... Vreau buzele tale... Și vei veni cu mine, la Varșovia... fiindcă așa vreau eu!

— Dumnezeule!... Ajutor! se mai auzi odată vocea deznădăjduită a prințesei, apoi buzele guvernatorului se apropiară de tot de gura Fedorei Feodorovna.

Încă o clipă și o va ajunge.

Dar în clipa aceasta, guvernatorul Varșoviei fu înșfăcat de un braț voinic, care cu o singură, dar puternică smucitură, îl smulse pe contele Gorciacov de lângă prințesă.

Guvernatorul Varșoviei își întoarse capul speriat. Nu putea să-și închipuie cine se amestecase într-o chestiune care-l privea numai pe el și pe Fedora Feodorovna. Dar zărindu-și agresorul, se înspăimântă și mai mult. În fața lui stătea un bărbat înalt, voinic, îmbrăcat într-un domino, aproape tot atât de roșu, ca și acela, pe care-l purta el însuși.

Agresorul se răsti la contele Gorciacov, cu o mânie, pe care nu și-o putu stăpâni îndeajuns:

— Nemernic și ticălos ce ești! Nu ți-e rușine să ataci o femeie care nu se poate apăra?

Contele Gorciacov se dădu înapoi, speriat, din fața agresorului său care însă îl urmărea pas cu pas.

— Ai merita - urmă mascatul - să te duc în mijlocul sălii de bal și acolo să te pedepsesc, în fața tuturor oaspeților, pentru îndrăzneala și obrăznicia ta!

Cuvintele acestea grele îi erau foarte neplăcute guvernatorului Varșoviei.

— Nu știu, cine ești d-ta, dar în orice caz, nu-ți dau voie să-mi vorbești astfel. Se vede că nu știi în fața cui te găsești!

Al doilea domino roșu râse batjocoritor.

— Cum să nu știu! Știu prea bine că acela care se găsește în fața mea este contele Gorciacov... Pe Călăul Varșoviei îl cunoaște toată lumea și toată lumea îl urăște...

— Cum îndrăznești... cum îndrăznești să-mi vorbești astfel? strigă contele Gorciacov, furios.

În loc de orice răspuns, mascatul sări la guvernator și pumnul lui puternic căzu pe fața contelui Gorciacov.

— Poftim! Vezi că îndrăznesc chiar și mai mult!

Contele Gorciacov începu să urle ca o fiară.

— Cutezi să ridici mâna împotriva celui mai credincios servitor al țarului? Pentru aceasta vei pătimi amar!

Și sări la agresor spre a-i smulge masca de pe față. Dar dominoul roșu văzuse îndată care era gândul guvernatorului și, mai înainte ca acesta să și-l fi putut duce la îndeplinire, pumnul lui de fier căzu încă odată, cu și mai multă furie, pe fața contelui Gorciacov.

Cu nasul spart, plin de sânge, guvernatorul se întinse la pământ, cât era de lung.

El începu să strige îngrozit:

— Ajutor! Ajutor!...

Fedora Feodorovna rămase nemișcată.

— Vezi, domnule conte - zise ea, batjocoritoare, - că tot se mai găsesc bărbați curajoși, care iau apărarea femeilor atacate cu lașitate!

Dar, ca și când nici n-ar fi auzit cuvintele prințesei, contele urlă mai departe:

— Unde este? Trebuie să punem mâna pe el!

Dominoul roșu dispăruse fără urmă.

Sub înrâurirea primei spaime, contele Gorciacov nici nu știa ce să facă. Să-și îngrijească nasul care-i sângera, sau să se repeadă după îndrăznețul său agresor?

El se adresă prințesei, tremurând de ciudă:

— Prințesă! Oricât ar fi de neplăcut pentru dv. mă văd silit să dau ordin ca omul acesta să fie prins! Trebuie să-l pedepsesc pe acest răzvrătit, care a cutezat să ridice mâna asupra celui mai credincios ostaș al țarului!

— De ce i-ai dat prilej să-și ridice mâna asupra d-tale?

— Nu fiți ironică, prințesă! Situația este foarte serioasă…

Prințesa arătă înspre sângele, care picura din nasul guvernatorului și adăugă, zâmbind:

— Ai dreptate… sângeros de serioasă!

Contele Gorciacov răspunse întărâtat:

— Mă mir foarte mult, prințesă, că dvs.… luați întâmplarea aceasta cu atâta ușurință! Urmarea scenei ce s-a petrecut aici, adineauri, va fi foarte serioasă!

— Aceasta te privește pe d-ta!

— Prințesă, vă rog să-mi spuneți cine era bărbatul care se ascundea sub dominoul roșu?

— Spre cea mai mare a mea părere de rău, trebuie să-ți spun că nu pot!

— Și de ce nu? De ce șovăiți să-mi spuneți numele lui, când îl cunoașteți?

— Nu-l cunosc!

— Afirmați cu atâta hotărâre?

— Cu atâta hotărâre! Poate te îndoiești de cuvântul meu?

— Îmi pare ciudat ca cineva să vă sară în ajutor fără să vă cunoască!

— Nu uita, conte Gorciacov - răspunse prințesa, pe un ton neobișnuit de tăios - că nu d-ta ești singurul bărbat de pe pământ! Mai sunt cavaleri…

Contele n-o lăsă să sfârșească. El se înclină, rece, în fața prințesei.

— Am înțeles răspunsul și nu vă voi mai plictisi!

Cu aceste cuvinte părăsi încăperea și se duse de-a dreptul în sala de bal unde-l căută pe Marius Gersot. Dar nu-i fu prea ușor să dea de secretarul său, deoarece numărul celor de față era foarte mare și cei mascați în domino negru, ca Gersot, erau foarte mulți.

Contele Gorciacov opri trei dominouri negre, până când în sfârșit dădu peste cel căutat, în care se ascundea secretarul său.

Marius Gersot îi făcea o curte îndrăcită micuței păstorițe și retrăgându-se cu ea, într-un colț nu prea umblat, căuta s-o încânte cu vorbe frumoase, dar deșarte, așa cum fac toți tinerii de teapa lui.

Ivirea contelui Gorciacov nu-l bucură prea mult, mai ales când observă starea de suflet în care se găsea guvernatorul. La un semn al stăpânului său, se ridică îndată de pe canapea și căută să se scuze în fata fetei:

— Iartă-mă, dragă Olga că sunt nevoit să te părăsesc pentru câteva minute, dar mă cheamă cineva într-o chestiune foarte însemnată. Voi face tot ce-mi va sta în putință, spre a mă înapoia cât mai iute lângă d-ta, unde mă simt atât de bine. La revedere, jupâniță!

— La revedere, domnul meu!

Contele Gorciacov își luă secretarul de braț și porni cu el spre încăperea împodobită cu plante exotice.

— Gersot, s-a petrecut ceva îngrozitor!

— Ce anume, prea milostive stăpâne?

— Am fost insultat!

— Ne-mai-auzit!

— Într-adevăr, este revoltător că s-a putut întâmpla așa ceva!

— Și cine este vinovatul?

— Dacă aș ști…

— Nici nu bănuiești măcar, prea milostive stăpâne?

— Nu!

— Poate vreun revoluționar?

— Poate!

— Sau vreun dușman mai vechi?

— Poate!

— Nu cunoaștem niciun amănunt spre a putea stabili persoana mizerabilului?

— Numai atât că este mascat într-un domino roșu…

Ochii lui Gersot sclipiră de bucurie.

— Atunci va fi ușor. Fără îndoială că ticălosul se simte în siguranță amestecându-se prin vălmășagul mulțimii și vom pune mâna pe el când se va aștepta mai puțin.

— Ai dreptate Marius!

— Dar vreun alt amănunt nu ai băgat de seamă, prea milostive stăpâne?

— E înalt de statură și dominoul lui e aproape la fel cu al meu.

Gersot se întunecă din nou.

— Prea milostive stăpâne, oare nu ne va fi dat ca în chipul acesta să punem mâna pe ițele unei vaste conspirații?

— Ce te face să te gândești la așa ceva?

— Dominoul roșu!

— Nu te înțeleg.

— Mă gândesc, prea milostive stăpâne, că, s-ar putea întâmpla ca cineva să fi prins de veste despre venirea noastră aici. Acest cineva, putea să afle chiar și amănuntul că domnul guvernator va veni îmbrăcat într-un domino roșu și atunci s-a mascat și el la fel, având un scop ascuns bine hotărât!

Contele Gorciacov clătină din cap.

— Gersot, tu vezi întotdeauna năluci! Nu-ți închipui în jurul tău, decât numai conjurații și uneltiri ascunse… Crede-mă că, în jurul acestei întâmplări, nu se ascunde nici o uneltire politică.

— Atunci?

— Cred că este vorba de favoritul prințesei, deoarece dominoul roșu a venit peste noi tocmai atunci când… când… cum naiba să-ți spun… când am vrut s-o sărut pe prințesă!

— Atunci trebuie să pornim neîntârziat în căutarea lui.

— Ai dreptate, Gersot, să pornim!

O luară spre sala de bal în ușa căreia se despărțiră.

Guvernatorul o luă la dreapta, iar Gersot la stânga, așa ca să nu poată scăpa din vedere niciun singur invitat.

În aparență ei se plimbau fără nici un scop hotărât; în realitate însă, amândoi căutau din ochi dominoul roșu. Dar toată truda lor fu zadarnică, fiindcă niciun domino roșu nu se arătă prin sala de bal. Guvernatorului tot îi mai suna capul din pricina celor două puternice lovituri primite, dar mai mult decât durerea fizică îl supăra gândul că poate nu va izbuti să dea peste agresorul său și în cazul acesta va trebui să renunțe la răzbunare.

Marius Gersot era și el foarte plictisit de această căutare zadarnică, deoarece el nădăjduia că se va putea înapoia cu o captură senzațională, câștigând astfel și mai multe merite înaintea stăpânului său. Dar agresorul guvernatorului Varșoviei intrase parcă în pământ. Renunțase la orice speranță, când deodată zări un domino roșu în mijlocul mulțimii.

— L-am prins! își zise el. Voi avea de grijă să nu-mi scape din ochi!

Dominoul roșu se apropia tocmai de el. Dar Gersot, șiret, îl ocoli și când ajunse în spatele lui îi așeză mâna pe umeri și-i zise:

— Nu te supăra domnul meu… dar aș vrea să vorbesc ceva cu d-ta… Dacă ești bun, să mergem împreună până într-o odaie mai lăturalnică.

Bărbatul mascat în dominoul roșu își întoarse capul.

— Gersot… măgarule! răspunse guvernatorul. Nu cumva îți închipui că m-am insultat pe mine însumi?

Gersot rămase încremenit.

— Iartă-mă, prea milostive stăpâne, iartă-mă, bâigui el. Îmi va fi rușine toată viața de prostia pe care am săvârșit-o acum!

Sub mască însă, el bufni în râs.

Acum porniră amândoi în căutarea insultătorului.

— Nu l-ai găsit? întrebă guvernatorul.

— Nu este nicăieri!

— Să știi că a dat bir cu fugiții!

— Și eu cred la fel! Pe semne că și-a dat seama față de cine a fost atât de îndrăzneț și a socotit că este mai bine pentru el să se facă nevăzut.

Cu toate acestea nu renunțară la orice nădejde și se învârtiră și mai departe prin mijlocul mulțimii ce forfotea în sala de bal, căutându-l pe misteriosul domino roșu…

Dominoul roșu era Stanislau Rimsky.

După cum îi făgăduise Fedorei Feodorovna, el venise la balul mascat. Sosise prin coridorul secret, cu câteva

minute după ceasurile zece și trecând prin dormitorul prințesei, se duse în sala de bal… unde se ascunsese în dosul unui stâlp de marmoră, spre a putea observa mai nestingherit perechile dănțuitorilor…

Atunci prințesa dănțuia cu contele Gorciacov și din purtarea ei, Vulturul Morții înțelese îndată că, Fedora Feodorovna era încredințată că dănțuiește cu el.

El ar fi râs de această schimbare de roluri, dacă nu se temea că prințesa ar putea să scape vreo vorbă, care să-l trădeze, nu numai pe el și prietenii săi, dar chiar și ascunzătoarea lor din Cuibul Vulturilor. De aceea își dădu toată osteneala de a ajunge în apropierea prințesei, ceea ce nu-i reuși însă deoarece, îndată după aceea, muzica începu să cânte din nou și Fedora Feodorovna porni și la al doilea danț, tot cu dominoul roșu.

Rimsky, stătea la pândă și băgând de seamă că perechea ce-l interesa avea de gând să se retragă în mica seră a castelului, el o luă înainte și izbuti să se ascundă printre palmieri, mai înainte ca prințesa și cu dominoul roșu să fi ajuns acolo.

Și într-adevăr, peste câteva minute prințesa se și ivi la brațul necunoscutului său însoțitor.

Canapeaua pe care se așezară ei era în imediata apropiere a palmierilor… așa că Rimsky putea să audă fiecare cuvânt, pe care-l schimbau cei doi.

Vulturul Morții stătu liniștit în ascunzătoarea lui pândind convorbirea drăgăstoasă a celor doi, fără să crâcnească. Dar în clipa în care curtezanul prințesei își scoase masca și în dosul ei se ivi chipul blestemat al guvernatorului Varșoviei, nu lipsi mult ca Rimsky să se trădeze.

Trebui să-și adune toate puterile, pentru a-și înăbuși revolta, care-i bântuia sufletul. El nu putea să-și închipuie, cum se făcea că guvernatorul Varșoviei era acolo, la balul Fedorei Feodorovna. În clipele următoare însă, conversația prințesei cu contele Gorciacov îl făcu să înțeleagă totul, și atunci văzu că explicația era mult mai puțin complicată decât bănuise el la început.

Mâna lui Rimsky, se încleștă pe pumnalul cu plăselele de elefant, gata la orice moment să dea frunzele palmierilor la o parte, și să străpungă cu el trupul dușmanului său de moarte.

Dar Vulturul Morții nu-și pierdu cumpătul nici de data aceasta.

El dădu dovadă încă odată, de bunul lui simț și de judecata lui, într-adevăr cavalerească. El își dădea seamă că locul acesta nu era propice pentru ducerea la îndeplinire a răzbunării sale, deoarece ar fi băgat-o în bucluc pe Fedora Feodorovna, binefăcătoarea lor. Prințesa

ar fi fost vârâtă într-o foarte mare încurcătură dacă contele Gorciacov, guvernatorul Varșoviei, ar fi fost asasinat la balul mascat, la care fiecare mosafir fusese invitat de ea. Afară de aceasta, asasinarea guvernatorului ar fi dezlănțuit, prin împrejurimi o cercetare atât de amănunțită, încât nici ascunzătoarea lor n-ar mai fi scăpat neobservată și atunci ar fi trebuit să părăsească Cuibul Vulturilor, acest adăpost atât de sigur și plăcut.

— Timpul n-a sosit încă - își zise el - dar aceasta nu înseamnează că blestematul conte Gorciacov nu-și va primi răsplata pentru păcatele pe care le-a săvârșit împotriva Poloniei și-a fiilor săi!

Însă în clipa în care purtarea necavalerească și lașă a lui Gorciacov o amenința serios pe prințesa lipsită de orice apărare, Rimsky nu-și mai putu stăpâni mânia și ieșind ca din pământ, îi dădu puternicului guvernator o lecție de bunăcuviință.

Cele două lovituri de pumn, fuseseră o satisfacție pentru Vulturul Morții, care se făcu nevăzut, mai înainte ca guvernatorul să se fi dezmeticit.

De altfel Rimsky se folosise cu multă iscusință de situația creată de puternicele sale două lovituri de pumn. În urma celei de a doua lovituri, contele Gorciacov amețise. Lumea se învârtea cu el, totul se contopise înaintea ochilor săi, împiedicându-l de a mai vedea ceva hotărât, și în aceste câteva clipe de buimăceală, Rimsky dispăruse, ca și când niciodată n-ar fi fost pe acolo.

El cunoștea îndeajuns firea violentă a contelui Gorciacov și știa că guvernatorul va căuta pe toate cărările să se răzbune pentru insulta care-i fusese adusă. Dominoul roșu îl trăda, ușor și de aceea, primul lui gând fu să-și schimbe înfățișarea.

El văzuse mai dinainte că în una din încăperile din apropierea intrării se găseau nenumărate costume. Deci, îndată după săvârșirea grozavei insulte, se duse în odaia

aceasta și lepădându-și dominoul roșu, se îmbrăcă în unul albastru.

Schimbarea de costum avu loc în câteva clipe. După aceea Rimsky se înapoie în sala de bal, pe deplin convins că în noul său costum nu putea să-l mai recunoască nimeni.

Și în curând îi fu dat să se încredințeze că nu se înșelase în prima sa bănuială, deoarece nu peste mult timp, îl zări pe contele Gorciacov străbătând sala de bal, în tovărășia unui domino negru, în care recunoscu îndată pe trădătorul Marius Gersot.

Rimsky râse cu poftă pe sub mască, apoi se îndreptă încet înspre bufet, unde se adunase o ceată mare de cheflii.

O adevărată armată de lachei umblau de colo până colo, oferind băuturi răcoritoare, iar pe mese, acoperite cu fețe din olanda cea mai scumpă, mâncările și prăjiturile erau atât de multe încât ar fi ajuns spre a sătura chiar și o oaste întreagă.

În imediata apropiere a lui Stanislau Rimsky, contele Walevsky vorbea cu un bărbat costumat în Rinaldo Rinaldini.

— Te felicit pentru ideea costumului! Fără îndoială că, dacă ne am îi întâlnit noaptea, în pădure, te luam drept căpetenia unei bande de tâlhari!

— Poate că mă luai drept Stanislau Rimsky! zise râzând, cel îmbrăcat ca bandit.

Vulturul Morții își încleștă pumnii că lumea îl disprețuia și-l înjosea atât de mult, dar nu putea să se răzbune, fără a se trăda, așa că se văzu nevoit să tacă și nici măcar să nu răspundă la injuria care i se aducea.

Acum se mai alăturară și alți invitați celor doi de mai înainte și conversația urmă un fir foarte vioi.

Dându-și masca puțin mai la o parte, Rimsky bău o oranjadă și fără ca cei din jurul lor să fi băgat de seamă, le

spionă convorbirea, care se învârtea în jurul unei întâmplări, ce-l interesa în cel mai mare grad.

Ei vorbeau despre soarta ciudată și crudă a Theodorei Malzin.

— Domnii mei - zicea contele Walevsky - aici ne aflăm în fata unei ticăloșii, care abia are pereche în istoria popoarelor. Cei câțiva martori oculari, care mi au descris arderea pe rug a nenorocitei fete, acuzată de vrăjitorie, povestesc lucruri atât de înfiorătoare, încât ajungi să te îndoiești, dacă trăim într-adevăr în veacul al nouăsprezecelea!

— Într-adevăr este de neînchipuit - urmă un altul - ca în zilele noastre să mai fie oameni care să creadă în vrăjitorie.

— Cine vorbește despre oameni care să fi crezut în vrăjitorie? reluă contele Walevsky. La Malzin n-a fost decât opera unei răzbunări de o sălbăticie fără pereche.

— Te înșeli, conte! În mintea strâmtă a poporului din Malzin se înrădăcinase credința că Theodora Malzin ar fi fost o vrăjitoare!

— E cu neputință!

— Dar nu numai țăranii credeau aceasta, ci chiar și câțiva bărbați care și-au frecat coatele pe băncilor școlilor.

Contele Walevsky, tot mai clătina din cap, neîncrezător.

— Nu-mi vine să cred și pace!

Alexandru Popov intră și el în încăperea unde era așezat bufetul.

— Îți voi dovedi îndată, - zise mascatul, care începuse această discuție. Tocmai sosește unul din ei. Vă rog să-i ascultați părerea!

Între timp Popov ajunse la cercul alcătuit în jurul contelui Walevsky.

— Bună seara, domnii mei!

— Bună seara!

— După cât văd, sunteți prinși într-o discuție foarte aprinsă. Vă deranjez?

— Dimpotrivă!

— Atunci îmi dați voie să aflu și eu despre ce este vorba?

— Despre moartea Theodorei Malzin!

Pe chipul lui Popov trecu o umbră de-abia perceptibilă.

— Așadar, vorbeați despre Vrăjitoarea din Malzin? Și-a meritat soarta pe deplin. În chipul acesta ținutul a scăpat de spiritul său rău.

Contele Walevsky rămase surprins de acest răspuns…

— Domnule Popov, d-ta, un om deștept, cum poți să vorbești astfel?

— Credeți-mă, domnii mei, că, Theodora Malzin a fost o vrăjitoare.

— Și pe ce-ți sprijini această părere?

— Ea însăși mi-a spus-o!

— Nu se poate! Când să ți-o fi spus?

— Veneam împreună de la înmormântarea părintelui său și în timpul convorbirii mi-a spus că omul nu poate să ajungă la o situație înfloritoare în viață decât numai dacă se împrietenește cu puterile întunericului.

Stanislau Rimsky nu putea să asculte liniștit această minciună neobrăzată.

El se ridică de la măsuța la care se așezase, se apropie de cei prinși în discuție și strigă:

— Nu-i adevărat!

Cei de față îl priviră uimiți.

Dar nedumerirea lor nu ținu decât o clipă, căci vocea sonoră a Vulturului Morții se ridică din nou.

— Minți, domnule Popov! Theodora a fost ucisă, dar nu de țărani. Aceștia n-au fost decât uneltele unui om care și-a pus în gând nimicirea Malzinului. Iar ațâțătorul, instigatorul… ai fost d-ta, Alexandru Popov!

Afirmația aceasta căzu ca un trăsnet în mijlocul celor de față și toți se uitau curioși, la misteriosul mascat. Popov era încurcat peste măsură. În cele din urmă, pentru a risipi tăcerea apăsătoare, începu să râdă. Dar se vedea prea bine că râsul lui era silit.

— Ha ha ha! Mărturisesc că este o glumă de carnaval, foarte izbutită. Dar acum, spune-ne cine ești?

— O iei drept glumă de carnaval? fu răspunsul neîndurător al Vulturului Morții. Atunci te înșeli, căci toate acestea le-am spus foarte serios.

— Domnul meu… dacă lucrurile stau astfel… atunci te somez să-mi spui cine ești… căci insulta aceasta… n-o pot lăsa să treacă… fără a-ți cere satisfacție!

— Satisfacție! răspunse Vulturul Morții, râzând batjocoritor. Nu cumva îți închipui că mă voi purta ca și cu un cavaler cu un om atât de josnic!

— Ce însemnează aceasta?

— Dacă n-am vorbit destul de lămurit, pot să-ți explic și mai bine. Este o josnicie că ai ațâțat poporul incult împotriva unei făpturi nevinovate și lipsită de apărare, dar este o mârșăvie și nevrednic de numele de om, ca astăzi, după moartea nefericitei fete, s-o mai și ponegrești!

Cu aceste cuvinte, Rimsky se întoarse înspre contele Walevsky și însoțitorii săi, în fața cărora înclinându-se curtenitor, urmă:

— Domnii mei, iertați-mă că v-am tulburat. Dar scopul meu n-a fost altul decât de a-i arunca în față acestui ticălos că este un om care nu merită să stea alături de dv.

După aceea, ca și când scena aceasta ar fi fost cât se poate de firească, făcu stânga-mprejur și părăsi bufetul.

Timp de câteva minute Popov rămase ca lovit în cap.

Ceilalți îl priveau foarte mirați și așteptau curioși să vadă cum se vor sfârși lucrurile.

În cele din urmă, Popov exclamă, cu un zâmbet silit:

— Domnii mei, printre invitații prințesei se găsește un nebun!

Contele Walevsky, răspunse ironic:

— În orice caz, acesta este un mod foarte plăcut de a termina incidentul.

Baronul Colin, pe care prietenii săi îl porecliseră „Muțko”, se amestecă și el în vorbă.

— Dragă domnule Popov, mărturisesc sincer că nu sunt obișnuit să văd ca asemenea incidente să se socotească închise, printr-o simplă farsă, rostită în dosul insultătorului. Trebuie să afli cine este…

— Dar bine, dragă Muțko, d-ta n-ai băgat de seamă că omul acesta este nebun?

— Dimpotrivă, mie mi-a făcut impresia că era pe deplin conștient de ceea ce spunea și că, la caz de nevoie, ar putea chiar să-și dovedească afirmațiile!

Dar Popov zâmbi din nou, cu toate că zâmbetul lui era foarte acru.

— Atunci, domnii mei - zise el - nu-mi rămâne, decât să constat că nu suntem de aceeași părere, deoarece eu susțin sus și tare că am avut de-a face cu un nebun, care nu-și dă seama de ceea ce spune!

Cu aceste cuvinte își luă rămas bun și părăsi bufetul.

Baronul Colin se uită uimit în urma lui.

— Acum sunt și mai încredințat - le zise el prietenilor săi - că ceea ce a spus străinul este adevărat, până la ultimul cuvânt.

— Și eu cred la fel, zise un altul.

Al patrulea, un moșier de prin împrejurimi, fu și el de aceeași părere.

— Pentru mine învinuirea aceasta nu este nici o noutate, deoarece de mult se șoptește că numai el ar fi ațâțat țărănimea împotriva Theodorei Malzin. Până astăzi însă, n-am auzit pe nimeni să i-o spună așa, de la obraz!

— Dar ceea ce dovedește mai ales că învinuirea aceasta nu este o minciună - încheie discuția contele Walevsky, - e chiar purtarea și graba cu care domnul Popov a căutat să fugă de lângă noi, spre a nu fi silit să se mai apere. În orice caz pot să vă spun că părerea mea despre el este făcută!

În timpul acesta Alexandru Popov se pierduse în vălmășagul balului. El își pusese din nou masca pe obraz, poate și numai din dorința de a-și ascunde roșeața de până peste urechi. Atacul neîndurător al necunoscutului mascat îl supăra grozav, dar mai mult îl durea faptul că acesta îl înjosise tocmai în fata acelora de prietenia cărora era atât de mândru.

El își frământa creierul, să vadă cum ar puteai ieși cu față curată înaintea contelui Walevsky și a prietenilor săi. El găsi iute o explicație și hotărî să spună că mai târziu s-a

întâlnit din nou cu mascatul, care luându-și masca de pe obraz, s-a dovedit a fi un vechi prieten de la Moscova. În felul acesta, toată lumea va crede că totul n-a fost decât o glumă.

— Acesta va fi lucrul cel mai bun! își zise el sfârșindu-și frământările.

Deodată, cineva îl atinse pe umăr.

Se întoarse speriat.

În fața sa stătea un bărbat de o statură neobișnuită și Popov se temea că și acesta îi va cere socoteală pentru moartea Theodorei Malzin. Cuvintele cu care i se adresă străinul nu făcură decât să-i mărească și mai mult bănuiala.

— D-ta ești domnul Alexandru Popov?

— Da!

— Atunci te rog să mă urmezi fără întârziere!

Popov se uită nedumerit la bărbatul care se ascundea în dominoul negru.

Străinul îl prinse de mână, se apropie și mai mult de el și-i șopti la ureche:

— Trăiască Țarul!

Popov răsuflă ușurat. Acum știa că străinul nu putea să-i fie dușman, deoarece rostise cuvântul de recunoaștere al spionilor, sau, după cum își spuneau ei, al „delegaților guvernului”.

Și Popov îi răspunse străinului, cu simțământul omului, care a scăpat de o cumplită spaimă:

— Merg domnul meu! Spuneți-mi pe unde s-o iau și vă voi urma pas cu pas.

Marius Gersot - dominoul negru - porni prin forfoteala sălbatică a mosafirilor prințesei și Popov trebui să-și adune toată agerimea spre a nu-și pierde conducătorul din ochi.

Anevoiosul drum se sfârși în seră.

Contele Gorciacov ședea pe una din bănci și când Popov se apropie, luându-și masca de pe obraz, îi făcu semn să se apropie cu un gest prietenos.

— Vino mai aproape, domnule Popov!

— Cu adâncă plecăciune, prea milostive stăpâne! zise Popov uluit.

— Dacă nu mă înșel - urmă contele Gorciacov - d-ta ești delegatul secret al guvernului în ținutul acesta.

— La ordinele dv. prea milostive stăpâne.

— În orice caz îmi pare foarte bine că această sarcină delicată a fost încredințată unui om serios și de încredere ca d-ta.

Popov se înclină din nou.

— În totdeauna mi-am dat toată silința să fac față în chipul cel mai conștiincios, acestei însărcinări. Nădăjduiesc că domnii guvernatori sunt mulțumiți cu activitatea mea.

— Despre aceasta vom vorbi mai târziu. Deocamdată trebuie să ne ocupăm de o chestiune mult mai serioasă.

— Porunciți, prea milostive stăpâne!

— Cred că d-ta cunoști toți oamenii din ținutul acesta!

— Pe toți aceia care au un rol oarecare.

— Foarte bine! Atunci fără îndoială că d-ta trebuie să știi și cine ar putea fi acela, care a îndrăznit să mă atace astă seară, la balul prințesei.

Popov era gata să cadă la pământ de uimire.

— Un atac… împotriva prea milostivului meu stăpân?… Ce-mi fu dat să aud?… Dar aceasta este îngrozitor.

Contele Gorciacov căută să-l liniștească pe Popov care începuse să vadă lucrurile mult mai rău decât se petrecuseră în realitate.

— Ei, dar aceasta nu poate fi un motiv să exagerezi, dragă domnule Popov! Mulțumită purtării mele curajoase, atentatul n-a avut urmări prea serioase. Când agresorul - contele Gorciacov nu vroia, sau, mai bine zis, nu-i dădea mâna să spună toate amănuntele - a făcut cunoștință cu pumnul meu de fier, a luat-o la fugă și a dispărut în mulțime. Alt indiciu n-am despre el, decât că era mascat și purta un domino roșu.

— Dar atunci va fi ușor să punem mâna pe el!
Contele Gorciacov clătină din cap.
— Am încercat, dar în zadar. Fără îndoială c-a părăsit castelul, deoarece se temea de răzbunarea mea.
— Dar atunci ce-i de făcut? întrebă Popov, deznădăjduit.
Contele Gorciacov răspunse foarte hotărât:
— D-ta, domnule Popov, trebuie să știi cine ar putea fi agresorul. D-ta însuți ai spus că cunoști toată lumea din împrejurimi și, în consecință, trebuie să știi și cine ar putea fi îndeajuns de îndrăzneț de a-și ridica mâna asupra celui mai credincios servitor al țarului.
Cuvintele acestea îl găsiră pe Popov foarte nepregătit. El rămase cu gura căscată și nu știa ce să răspundă.
— Spre a fi sincer - zise el, în cele din urmă - trebuie să mărturisesc că în ținutul acesta guvernul are mulți dușmani dar eu nu-i pierd din ochi!
— Să auzim, cine sunt aceștia?
— Așa de pildă, este baronul Colin - începu Popov, hotărât de a se folosi de prilejul acesta neașteptat, spre a-i ponegri pe aceia care cu câteva minute mai înainte îl puseseră într-o situație atât de neplăcută.
Contele Gorciacov făcu un semn și Marius Gersot însemnă numele baronului Colin într-un carnet.
— Urmează, cine mai este?
— Și contele Walevsky, face parte din ei…
— Foarte bine! Gersot, scrie! Contele Walevsky. Apoi?
— Winterov, negustorul.
— Winterov!… Mai departe!
— Banov… învățătorul din Rudin!
— Banov!… Altul!
Popov își înșiră pe rând, toți dușmanii și-i râdea sufletul că în chipul acesta se putea răzbuna pe toți aceia care îi pricinuiseră vreodată vreo nemulțumire, oricât de mică.
În cele din urmă, însă, contele Gorciacov se plictisi de numele acestea, care nu voiau să se mai sfârșească.

— La naiba, domnule Popov, d-ta începi să exagerezi! D-ta te apuci să-mi înșiri toți oamenii, care ți se par suspecți în ținutul acesta și eu aștept de la d-ta un răspuns hotărât, asupra unei singure persoane. De aceea, te-aș ruga să-mi spui, care este părerea d-tale, în privința aceasta?

Popov era tare încurcat. El se gândea, din nenumărații săi dușmani - avea atâția, căci nimeni nu-l iubea - asupra cui să arunce bănuiala. Dar cum era cam încet la minte, până să apuce să rostească un nume, nerăbdătorul Gorciacov i-o luă înainte și zise:

— După cât văd, dragă domnule Popov, nici d-ta nu ești mai deștept decât noi!... Te rog să nu te mai frămânți atâta, fiindcă n-aș vrea ca din pricina mea să-ți obosești creierul prea mult.

Popov căută să se scuze, speriat:

— Prea milostive stăpâne... puteți să aveți deplină încredere în mine... în orice chestiune... îmi jertfesc cu drag chiar și viața pentru țar!

— Ai face și bine să-ți dai puțin mai multa osteneală - răspunse guvernatorul Varșoviei, tăios, căci în timpul din urmă plângerile împotriva d-tale sunt tot mai dese...

— Plângeri împotriva mea? repetă Popov, îngălbenind. Dar ce învinuire mi se poate aduce?

— Ți-o voi spune, dacă te interesează, zise Gorciacov. Am primit mai multe denunțuri anonime, care spun că d-ta ai avea o bună parte de vină, în răzvrătirea țăranilor din Malzin, care au pustiit castelul și au ucis-o pe Theodora Malzin.

Pe Popov îl trecură toate năduşelile. Theodora Malzin îi procura pentru a doua oară, într-o singură seară, clipe foarte puţin plăcute. Fără îndoială că tot vrăjitoare fusese, dacă-i pricinuia neplăceri, chiar şi de pe lumea cealaltă.

— Dacă denunţurile au fost anonime - răspunse el - atunci nu este niciun motiv să vă neliniştiţi, căci nu pot fi serioase. Credeţi-mă, domnule guvernator că sunt puţini aceia care să-l servească pe ţar cu mai multă râvnă ca mine! Tocmai de aceea am mulţi duşmani, fiindcă îmi îndeplinesc prea conştiincios datoria pe care o am faţă de stăpânire.

După ce-l făcu să tremure puţin, contele Gorciacov căută să-l liniştească.

— Nu trebuie să te sperii, domnule Popov! Atâta timp, cât vei fi credincios guvernământului din jurul Rudinului, nu vom cerceta să aflăm dacă învinuirile ce ţi se aduc sunt întemeiate sau nu. Până acum suntem mulţumiţi cu serviciile pe care ni le-ai adus. Îţi atrag atenţia însă, că, şi

de acum înainte trebuie să lucrezi cu aceeași râvnă, ca și până acum, deoarece de astăzi înainte vom avea și mai multă nevoie de d-ta!

— La ordinele dv. domnule guvernator.

Contele Gorciacov se ridică de pe bancă și plimbându-se aruncă o privire în încăperea vecină, spre a vedea, dacă nu cumva îi spionase cineva. Dar și odaia aceea era goală deoarece dansul era în toi și musafirii se îmbulzeau în sala de bal.

— Mai porunciți ceva, prea milostive stăpâne? întrebă Alexandru Popov, foarte umil.

— Cum să nu! răspunse guvernatorul. Te-am chemat doar, spre a discuta cu d-ta, chestiuni de mare însemnătate. Tocmai de aceea am vrut să mă încredințez dacă convorbirea noastră nu mai are și vreun martor nechemat.

Popov se întoarse înspre guvernator, cu o privire plină de așteptări. Guvernatorul se aplecă la urechea delegatului din Rudin și-l întrebă în șoaptă:

— Ai făcut ceea ce ți-am cerut în scrisoare?

— Prințesa?

— Da. Ai spionat viața Fedorei Feodorovna?

Popov dădu din cap.

— Am spionat-o cu cea mai mare luare aminte, dar în privința aceasta n-am nimic de raportat. Spre a-mi ușura sarcina, am făcut apel și la serviciile surorii mele. Olga este cea mai bună prietenă a prințesei și-mi spune tot ce se petrece la castel, fără să-și dea seama ce cauză servește.

— Foarte bine! exclamă contele Gorciacov, dând din cap.

— De aceea, prea milostive stăpâne, pot să vă raportez totul, după cum este în realitate. Prințesa trăiește cu totul retrasă de lume, în castelul ei de la Rudin. Singura ei patimă este călăria. Încolo nu prea iese din castel. De când și-a luat reședința aici, vânătoarea rânduită în primăvara aceasta este cea dintâi schimbare care a survenit în viața ei.

— Și în privința dragostei, cum stăm cu prințesa? întrebă contele Gorciacov mai departe.

— Aceasta este o taină și pentru mine! răspunse Alexandru Popov. Niciun străin nu trece pragul castelului și după cât știu eu, nu este nimeni în ținutul acesta care să se poată făli că a stârnit un simțământ de dragoste în sufletul prințesei.

Răspunsul acesta îl cam uimi pe contele Gorciacov. În mintea lui el își făcuse socoteala că Rudinul este o localitate mică, unde se poate ține seamă cu ușurință de chestiunile de inimă și unde viața castelanei poate fi urmărită pas cu pas, fără a da de bănuit. Acum trebuia să-și dea seama că se înșelase în această socoteală.

El rămase pe gânduri timp de câteva clipe. Se gândea în ce chip ar putea să dobândească vreo dovadă în privința aceasta, deoarece era pe deplin încredințat că agresorul nu putea să fie decât un bărbat care era legat sufletește de Fedora Feodorovna…

— Dar d-ta, domnule Popov, în ce relații ești cu prințesa? întrebă el, după o scurtă pauză.

— Suntem vecini pașnici. După cum v-am mai amintit, sora mea Olga a fost distinsă de prințesă cu prietenia sa, e în fiecare zi la castel și după cât știu eu, prințesa n-are taine față de ea.

Contele Gorciacov își frecă mâinile.

— Minunat! Planul meu este gata!

— Care, prea milostive stăpâne? întrebă Popov, cu ochii mari deschiși.

— Trebuie să te folosești de intervenția surorii d-tale, pentru a face ca un om, pe care-l voi trimite eu, să fie băgat în slujbă la castel. Crezi că vei izbuti să faci aceasta?

— Fără nici o îndoială! răspunse Popov cu hotărâre,

— Cred însă că nu mai este nevoie să subliniez că nici chiar sora d-tale nu trebuie să afle că omul pe care-l va face să fie primit în castel este omul meu de încredere.

Popov se înclină.

— Am înțeles, prea milostive stăpâne!

— Și despre ce slujbă ar putea să fie vorba?

— În privința aceasta să nu vă îngrijiți, zise Popov. Tocmai ieri s-a întâmplat o nenorocire cu pădurarul prințesei. A pornit în urmărirea unor braconieri care l-au ucis. Așa că, slujba de pădurar ar fi liberă.

Contele Gorciacov zâmbi satisfăcut.

— Foarte bine, domnule Popov! Chiar zilele acestea se va înfățișa la d-ta un om, care cred că va fi foarte nimerit pentru însărcinarea pe care vreau să i-o dau.

— Iar eu voi îngriji - răspunse Popov - ca omul acesta să ajungă în slujba despre care v-am vorbit.

— Bine, domnule Popov! Acum mai am să-ți dau o veste îmbucurătoare.

— Care ar fi prea milostive stăpâne?

— Ți-am adus cele zece mii de ruble care ți se cuvin pentru un sfert de an de îndeplinire a slujbei de delegat secret al guvernului.

— Vă sunt adânc recunoscător, prea milostive stăpâne!

Gersot își și scoase din buzunar punga umflată cu bani, din care scoase zece hârtii de câte o mie de ruble, pe care apoi i le înmână lui Popov, în schimbul unei chitanțe de primire. Moșierul ascunse banii în buzunar cu o mulțumire nețărmurită.

Contele Gorciacov își luă rămas bun.

— Așadar suntem pe deplin înțeleși. Ți-am spus care este dorința mea și nădăjduiesc că nu-mi vei da prilejul să-mi pară rău de încrederea pe care ți-am dovedit-o. Sper că și de astăzi înainte vei fi un slujitor tot atât de harnic al guvernământului, după cum ai fost și până acum.

Lui Popov îi căzu tare bine lauda aceasta. El se înclină adânc în fața guvernatorului Varșoviei.

— Voi face tot ce-mi va sta în putință spre a merita și pe mai departe încrederea pe care mi au arătat-o guvernămintele!

După această făgăduială se îndepărtă.

Își așeză din nou masca pe ochi și se amestecă în vălmășagul mulțimii.

O căută pe Olga și în curând o și găsi pe mica păstoriță.

— Bine că te-am găsit, Olga! îi zise el. Mi-ajunge cât am stat la bal! Să mergem acasă!

— Atât de iute? exclamă păstorița, vădit nemulțumită.

— O chestiune foarte însemnată mă silește să părăsesc balul!

— Dar nici n-a bătut miezul nopții ca să se scoată măștile! Să stăm măcar până la douăsprezece!

— Nu se poate Olga! Nu fi neascultătoare!

— Vrei să-mi strici seara aceasta?

— Cu cel dintâi prilej te vei despăgubi!

— Sunt supărată pe tine!

— Haide, fii cuminte! S-o căutăm pe prințesă spre a ne lua rămas bun de la ea!

Toate încercările Olgăi rămaseră fără rezultat; fratele ei era neînduplecat.

După o scurtă căutare Popov o zări pe Fedora Feodorovna!

— Uite-o, se plimbă pe acolo! îi zisei el surorii sale.

Și într-adevăr, prințesa îmbrăcată în costum de țigancă se plimba la brațul unui domino verde.

Iar acest domino verde nu era nimeni altul decât Stanislau Rimsky, care după ciocnirea avută cu Popov, socotise că era mai cuminte să-și schimbe dominoul din nou.

După noua travestire, cel dintâi gând al lui fu de a se duce la prințesă spre a o ruga să-i acorde un dans.

Fedora Feodorovna îi recunoscuse vocea și în clipa următoare ei alunecau ritmic prin sala de dans, în acordurile melodioase ale orchestrei.

Fedora Feodorovna se folosi de acest prilej, spre a-și arăta recunoștința pe care i-o purta:

— Îți mulțumesc din tot sufletul pentru intervenția d-tale curajoasă!

— Nu merită să mai vorbim despre întâmplarea aceasta!

— Ba da, fiindcă m-ai scăpat din ghearele lupului.

— Nu mi-am făcut decât datoria! Dacă în locul dv. ar fi fost o femeie străină, aș fi făcut la fel.

— D-ta ești un adevărat bărbat!

— M-ați recunoscut, prințesă?

— Îndată!

— Cum a ajuns aici blestematul acela?

— Nici eu nu pot să-mi dau seama!

— Vă închipuiți la ce încercare au fost puși nervii mei, în urma acestei revederi!

— Îmi închipui!

— Numai din considerație pentru dv. nu am terminat cu el. N-am voit să vă pricinuiesc neplăceri, când ați fost atât de ospitalieră cu noi. Dar nu face nimic; nădăjduiesc că voi mai avea prilejul să mă întâlnesc cu el și încă în asemenea

împrejurări, când să nu mă mai împiedice nimic de a fi neîndurător.

Orchestra se opri, dansul încetă și perechile porniră să se plimbe, braț la braț.

— Păcat, zise Rimsky - că se apropie miezul nopții și voi fi silit să mă retrag în ascunzătoarea mea!

— Mie îmi pare și mai rău! zise prințesa încet.

Ei porniră înspre odăile lăturalnice unde se odihneau dansatorii, când Rimsky îl zări pe Popov, care se apropia.

— Priviți, prințesă, îi zise Rimsky, Fedorei Feodorovna. Popov și cu sora lui se apropie de noi.

— Văd că-i cunoști foarte bine pe oamenii mai de seamă ai ținutului! Îl știi și pe Popov…

— Din nefericire îl știu…

— Dar sora lui este o făptură tare drăgălașă.

— O cunosc și pe ea. E drăgălașă, dar e neîndemânatică la călărie. Zilele acestea…

— Nu mai urma - îi tăie vorba prințesa - cunosc întâmplarea! Mi-a povestit-o Olga. Olga îmi spune totul. Pot să-ți dezvălui chiar că fetița este îndrăgostită de d-ta!

— Serios?

În timpul acesta Popov și cu sora lui ajunseră lângă ei, așa că nu mai putură urma convorbirea.

Prințesa se adresă mirată mosafirilor săi:

— Nu cumva aveți de gând să părăsiți castelul?

— Din păcate, trebuie să plecăm prințesă! zise Popov, dând din cap.

— Atât de iute? Dar de-abia acum va începe petrecerea, când invitații își vor scoate măștile!

— Și eu am spus la fel! se amestecă în vorbă și Olga.

— Nu se poate, prințesă! Trebuie să mergem!… Nu mă simt tocmai bine și aș vrea să mă odihnesc!

— Îmi pare foarte rău că plecați!

Popov se înclină înaintea prințesei.

— Numai nouă ne poate părea rău că suntem nevoiți să părăsim o societate atât de aleasă și plăcută! Aș avea însă

și o rugăminte, prințesă, dacă mi-ați da voie să v-o adresez!

— Spune-o, dragă Popov!

— Având în vedere că în timpul din urmă Vulturul Morții devine tot mai îndrăzneț în atacurile pe care le dă prin împrejurimi, v-aș ruga să fiți atât de bună și să-mi dați pe unul din servitorii dv. înarmați spre a mă însoți până acasă.

— Cu dragă inimă, domnule Popov.

— Vă mulțumesc din adâncul sufletului.

— Dar mă mir - zise prințesa, cu un surâs plin de înțeles, - că ceri un însoțitor, când toata lumea te știe ca un om foarte curajos!

— Da…da…

— Cred că n-ar fi pentru prima oară că ai face drumul acesta singur!

— Este adevărat, prințesă, dar de data aceasta…

Popov nu sfârși fraza.

Prințesa îi observă încurcătura.

— Din moment ce întrebările mele îți sunt neplăcute, nu voi mai căuta să le repet. Vei avea însoțitorul dorit!

— Pentru nimic în lume, prințesă! Cum ar putea să-mi fie neplăcute, întrebările dv.? V-am cerut un însoțitor, deoarece de data aceasta am la mine o sumă mai mare de bani, care mi-a fost înmânată la balul din seara aceasta.

Fedora Feodorovna dădu din cap.

— Acum îți înțeleg îngrijorarea și cred că este îndreptățită, mai ales dacă e vorba de o sumă mai mare…

— Îndeajuns de mare. Zece inii de ruble!

Stanislau Rimsky auzise totul și începu să zâmbească pe sub mască. După aceea se îndreptă înspre prințesă, și se înclină în fața ei, ca și când ar fi vrut să-și ia rămas bun.

Prințesa se adresă lui Popov și sorei acestuia:

— Vă rog să mă iertați pentru o clipă! Mi se pare că dănțuitorul meu vrea să se retragă. Mă înapoiez îndată.

Fedora Feodorovna înțelesese gândul lui Rimsky de a se retrage și se îndepărtă cu el la câțiva pași de Popov și Olga.

— Prințesă - zise Vulturul Morții - ați auzit ce a spus omul acesta?

— Am auzit.

— Atunci trebuie să-mi dați o mână de ajutor, spre a-mi putea duce planul la îndeplinire.

— Poți să te bizui pe mine!

— Pe omul acesta îl voi prăda la noapte.

— Rimsky, pentru d-ta voi face orice!

— Nu vă cer, decât să-i mai rețineți aici, măcar o jumătate de ceas - zise Rimsky, în șoaptă - și să le dați ca însoțitor un om care să nu fie prea bine înarmat!

— Îți voi îndeplini amândouă rugămințile - răspunse Fedora Feodorovna, cu supunere oarbă. Nu mi va fi greu să-i mai țin aici, câtva timp, iar ca însoțitor ți-l voi da pe Vasile, care-și pierde capul la cea dintâi împușcătură.

— Vă mulțumesc, prințesă!

— Te rog însă, să-l cruți pe Vasile!

— Vă făgăduiesc!

Rimsky dispăru în mijlocul mulțimii, iar Fedora Feodorovna se înapoie la Popov, căruia îi zâmbi, fermecător:

— Ei, dragă Popov, te-ai răzgândit? Nu vrei să rămâi aici?

— Îmi paie foarte rău, prințesă, dar oricât mi-ar fi de drag să rămân, n-o pot face!

— Iar eu mă încăpățânez să nu-ți dau drumul!… Nu vezi ce bine se simte Olga aici?… Te-ar lăsa inima s-o întristezi pe buna și mica mea prietenă?

— Cu alt prilej va rămâne mai mult.

— Cine poate ști când va mai fi în nou bal mascat la castelul din Rudin! Rămâneți aici, măcar până la miezul nopții, când invitații își vor scoate măștile și vom ști despre toți cine sunt.

— Da, să rămânem măcar până atunci! îl imploră și Olga.

Fedora Feodorovna observase că și Popov începuse să se înmoaie și urmă să-l roage să rămână.

— Miezul nopții e aproape! Cred că pentru mine, dragă domnule Popov, poți să-ți mai jertfești o jumătate de oră din odihnă!

— Dv. prințesă, nu vi se poate refuza nimic! zise Popov spre marea bucurie a Fedorei Feodorovna. Vom rămâne! Dar plecăm, îndată după miezul nopții!

— Atunci nici nu te voi mai reține - făgădui prințesa.

Olga nu-și putu stăpâni bucuria și sărind de gâtul prințesei, o acoperi cu o ploaie de sărutări.

— Dragă, dragă, prințesă, cât de fericită mă faci!

Iar peste câteva minute, mica păstoriță se plimba la brațul lui Marius Gersot.

În timpul acesta musafirii pândeau orologiul cu mare nerăbdare, așteptând ca cele două arătătoare să se unească la ceasurile douăsprezece. Mulți erau curioși să vadă cutare sau cutare mască, pe cine ascundea. Până în cele din urmă, nici lui Popov nu-i mai păru rău că rămăsese la bal, deoarece în chipul acesta nădăjduia că va vedea cine a fost îndrăznețul care cutezase să-i arunce în față grozava învinuire.

Cu cât se apropia miezul nopții, cu atât mai mare înfrigurare cerceta puhoiul mascaților, fără însă a izbuti să dea peste dominoul albastru. Faptul acesta îl făcu să fie mai nervos, dar în curând uită de neplăcerea avută, gândindu-se la răsplata împărătească pe care o primise de la guvernatorul Varșoviei pentru serviciile aduse guvernământului.

Alexandru Popov era bogat, dar ca toți bogătașii era nesătul și dorea să aibă tot mai mult. Pe vremea aceea zece mii de ruble însemnau o sumă foarte mare și alcătuiau o dovadă de risipă cu care răsplăteau guberniile rusești serviciile de spionaj pe care li le aduceau oamenii

lor de încredere. Obiceiul acesta era practicat în toate colțurile puternicei Rusii, dar mai ales în ținuturile locuite de polonezi, unde, din pricina necontenitelor conjurații, guvernămintele țineau nenumărați spioni, pe care îi răsplăteau împărătește. Cu supravegherea acestor spioni, numiți „delegați ai guvernului”, fusese însărcinat contele Gorciacov, care se achita foarte conștiincios de datorie și mergea personal și de mai multe ori pe an la fiecare delegat, spre a se încredința de activitatea lui și spre a lua el însuși informațiile de care avea nevoie.

În cele din urmă sosi și miezul nopții și mulțimea invitaților își scoase masca, în mijlocul unui bairam de nedescris. Voia bună și râsetele răsunau din toate colțurile. Gersot luase și el masca de pe fața micuței sale păstorițe și rămase uluit, când văzu chipul drăgălaș al copilei ce stătea în fața lui. Dar se bucură și mai mult când află că frumoasa lui dănțuitoare era sora mai mică a domnului Popov.

În schimb Olga nu era și ea tot atât de încântată de cucerirea lui Gersot. Oricât de fin și de curtenitor era secretarul guvernatorului Varșoviei, față de ea, inima nu i-o putea mișca. Gândurile fetei zburau tot înspre misteriosul său necunoscut și acum, după ce toată lumea își scosese masca, fiind miezul nopții, se uită curioasă în jurul său, spre a vedea dacă salvatorul ei nu se afla cumva și el printre invitații Fedorei Feodorova.

Dar în zadar îi fu toată așteptarea, în zadar se uită cercetător, în toate părțile! Străinul, pe care-l închisese în inima sa, încă de la cea dintâi întâlnire a lor, nu era nicăieri.

Așa că, vrând nevrând, trebui să-l primească pe Marius Gersot, ca dănțuitor; după dans însă, porni îndată spre casă, împreună cu fratele său.

Fedora Feodorova își conduse mosafirii și în vreme ce aceștia se pregăteau de drum, în vestiar, ea-l chemă pe Vasile la sine.

— Îți voi da o însărcinare de mare însemnătate, îi zise prințesa, bătrânului servitor.

— Porunciți, prea milostivă stăpână!

— Întrebarea e însă, dacă ești îndeajuns de curajos?

Este adevărat că în vinele lui Vasile nu prea curgea sânge de erau, dar nu îndrăzni să-și trădeze frica.

— Nu mă sperii de propria mea umbră! - răspunse el, zâmbind.

— Atunci totul e în regulă! Domnul Popov m-a rugat să-i dau un însoțitor, deoarece se teme ca vreuna din bandele de tâlhari care colindă prin împrejurimi, să nu l atace.

Vasile păli și începu să tremure din tot trupul.

— Sfântă Maică Precistă, ajută-mă! Prea milostivă stăpână, doriți într-adevăr să…

— Foarte într-adevăr! Nu cumva ți-e teamă?

— Nu;…nu!

— Atunci?

— Intr-adevăr nu văd ce aș putea…Voi îndeplini porunca!

— Vino cu mine în sala de arme, să-ți alegem o pușcă, de care să se sperie bandiții!

Vasile tot nu-și reveni încă din spaimă; el o urmă pe prințesă cu simțământul omului, care se duce la moarte.

El mormăi îngrozit:

— Numai Rimsky de nu s-ar rătăci în calea noastră!

— Ce fel de bărbat ești? se răsti la el Fedora Feodorovna. Vrei oare să te fac de râs, ducându-mă eu însă-mi să-l însoțesc pe domnul Popov? Aș vrea să văd, cine ar îndrăzni să mă atace, când aș avea o armă în mână!

Vasile se scuză, dar tot tremurând:

— Nu sunt eu fricos, prea milostivă stăpână! Dacă trebuie, mă măsor chiar și cu dracul!

Prințesa luă dintr-un dulap o flintă veche, care nu mai văzuse praf de pușcă de zeci de ani. Ca înfățișare însă, părea menită să ucidă zece oameni, cu un singur foc.

— Bagă de seamă - zise Fedora Feodorovna, întinzându-i-o lui Vasile - e încărcată și ia foc foarte ușor!

Un nihilist nu-și poate duce bomba cu mai multă precauție decât aceea cu care Vasile luă pușca din mâinile prințesei.

Fedora Feodorovna știa ce face. Ea era pe deplin încredințată că omul acesta nu putea să fie primejdios pentru Stanislau Rimsky.

— Acum du-te și îngrijește ca totul să fie pregătit pentru plecarea domnului Popov. Îți mai atrag însă luarea aminte înc-odată, să fii cu ochii în patru! Nădăjduiesc că nu se va întâmpla nimic și te vei întoarce întreg!

— Doamne, de m-aș vedea odată întors! se gândi Vasile, care tremura ca varga.

Se simțea foarte prost dispus, pe deoparte, din pricina primejdioasei călătorii, pe de altă parte, fiindcă fusese smuls din mijlocul celei mai plăcute petreceri.

În vreme ce oaspeții petreceau în sala de bal, el juca zaruri, cu ceilalți servitori și acum era nevoit să-și întrerupă jocul, spre a alerga în ajutorul lui Popov, pe care nu-l putea suferi. El îl ura de mult pe burtosul moșier, fiindcă. Întotdeauna fusese tare zgârcit în darea bacșișului și pe lângă asta, îi mai vorbea și atât de mândru, încât îl apuca groaza, chiar și numai când se gândea la el.

Nici pentru însoțirea aceasta nocturnă nu nădăjduia vreun bacșiș mai ca lumea. Știa prea bine că Popov era în stare să-i scoată ochii cu vorbe bune și poate, cu vreun pahar de vutcă.

În asemenea împrejurări, el se pregăti de drum fără nicio tragere de inimă și tare ar fi vrut mai bine să rămână acasă. Dar o iubea și o stima prea mult pe prințesă, pentru a încerca măcar să se împotrivească.

Când totul fu gata, își luă rămas bun de la prietenii săi, care rămaseră să joace zaruri și pe mai departe.

— Dracul să-l ia și pe Popov, ăsta! strigă unul din servitori. Ceilalți mosafiri rămân aici până în zori, iar el

trebuie să plece în miez de noapte și pe deasupra ne mai ia și pe cel mai bun tovarăș de chef!

Din partea lui, Vasile îl trimise și el pe Popov în partea cea mai îndepărtată a iadului, dorindu-i să se înapoieze de acolo când îl va chema el.

Ajungând înaintea lui Popov, acesta îl privi cercetător.

— Tu vei fi însoțitorul?

— Eu, stăpâne!

— Dar știi să umbli cu pușca?

— Cred și eu!

— Și ești curajos?

— Aceasta o veți vedea, dacă ne întâlnim cu Rimsky.

Popov, speriat, căută să-l liniștească pe Vasile:

— Pentru Dumnezeu, nici să nu-i pomenești numele! Numai ăsta ne-ar mai lipsi să ne iasă în cale!

Vizitiul își făcu cruce și el când auzi cuvintele lui Vasile și apoi, își zise zâmbind:

— Ce să spun, dar în curajoasă societate m-am mai rătăcit! Până la sfârșit se va dovedi că eu sunt cel mai viteaz din ei!

Popov se așeză în trăsură, împreună cu sora lui, vizitiul luă hățurile în mână, iar Vasile se urcă pe capră, lângă vizitiu. El strângea flinta, s-o rupă, iar când vizitiul dădu bice cailor și trăsura o luă din loc, curajosul Vasile își recomandă sufletul Domnului.

Bătea un vânt aspru și tăios. Vasile dârdăia de frig și de spaimă și se simți și mai nenorocit când văzu că vizitiul nici nu-l bagă în seamă, ci își mână caii, tăcut, îmbrobodindu-se în șuba-i de oaie. Drumul spre Rudin ducea printre pășuni și arături. Mai încolo intră prin ținuturi împădurite, unde frigul era mai puțin tăios, deoarece copacii împiedicau vântul să bată cu aceeași furie ca pe câmpie.

După aceea trecură și de păduri și acum drumul ducea prin așa zisul „Muntele Dracului”, unde șoseaua era mărginită pe amândouă părțile de prăpăstii, adeseori foarte adânci. Vasile se îngrozi la gândul că s-ar putea

întâmpla ca deodată să se sperie caii și s-o ia la goană pe drumul acesta unde moartea pândea la fiecare cotitură. Până în cele din urmă însă, trăsura trecu și de această parte primejdioasă a drumului și acum înainta din nou prin mijlocul unei păduri.

Vasile începuse să se obișnuiască cu gândul că nu se va întâmpla nimic și vor ajunge teferi până în sat. În minte cu gândul acesta de fericire el începu să moțăie pe capră când, deodată, văzduhul se cutremură sub bubuitura unei detunături de armă.

În urma împușcăturii unul din cai se ridic în două picioare, apoi se prăbuși la pământ, cu un nechezat înfiorător de dureros. Speriat, celălalt cal se pregătea s-o ia la goană, când un glonte bine țintit îl culcă și pe el la pământ.

Popov sări speriat în trăsură.

— Ce s-a întâmplat? Mânați! Să fugim!

— E ușor de zis, dar greu de făcut - mormăi vizitiul - când ne-au împușcat amândoi caii.

În clipa următoarea trăsura fu înconjurată de vreo cinci-șase făpturi negricioase care se apropiau de ea cu puștile întinse. O voce tunătoare strigă:

— Cine se împotrivește e un copil al morții!

Vasile tremura din toate încheieturile. Și încet, spre a nu fi observat, aruncă flinta cât colo, temându-se să nu-l împuște bandiții, dacă-l găsesc cu arma în mână. Agresorii îl smulseră de pe capră, împreună cu vizitiu cu tot, în câteva clipe și-i legară cobză pe amândoi. După aceea deschiseră ușa trăsurii.

Rimsky fusese acela care deschise ușa, dar, în aceeași clipă, el și sări la o parte, spre a se feri de vreun atac neprevăzut.

Și bine făcuse, căci în aceeași clipă răsună o detunătură și un glonte porni să se piardă prin pădure. Aproape în același timp ușa trăsurii fu deschisă și pe partea cealaltă și mai înainte ca Popov să se fi dezmetecit, se și văzu prins în

brațele voinice a doi bărbați, care nu erau alții decât Korsakoff și cu Dan Dragomir.

— Tâlharilor! Dați-mi drumul! Vă veți căi amarnic! striga grasul moșier.

Dar strigătele lui nu-i speriară pe tovarășii Vulturului Morții, care în câteva clipe îl legară atât de bine încât nici nu se mai putea mișca.

— Cruțați fata! porunci Rimsky și într-adevăr, Micislav și cu Severin o rugară pe Olga, cu cea mai desăvârșită curtenire, să părăsească trăsura

Biata Olga se uita uluită la agresori.

— De ce ne-ați atacat? Ce vreți de la noi?

— Liniștiți-vă, domnișoară - zise Micislav, cu aceeași desăvârșită politeță. Atacul nu este îndreptat împotriva dv. ci împotriva lui Alexandru Popov!

— Nu vă atingeți de el căci doar nici el nu v-a făcut niciun rău!

În timpul acesta fură aprinse câteva facle și la lumina lor, Alexandru Popov recunoscu cu groază în căpetenia agresorilor pe Vulturul Morții.

El strigă, înspăimântat de moarte:

— Rimsky!

Olga țipă și ea, ușor, deoarece acum își dădu seama că Vulturul Morții era una și aceeași persoană cu tainicul ei necunoscut, care atunci îi venise în ajutor cu o purtare atât de curtenitoare și demnă, de parcă n-ar fi fost o căpetenie de bandiți, ci, cel mai desăvârșit om de lume.

Rimsky observă încurcătura fetei și se întoarse spre ea cu un zâmbet politicos:

— Ce surpriză, jupâniță! Acum îmi dau seama că suntem vechi cunoștințe! Vă mărturisesc sincer că-mi pare foarte rău că revederea noastră are loc în împrejurări atât de neplăcute.

Popov tremura ca varga. Căuta însă să-și ascundă teama, pe cât putea. Și doar avea motiv sa se teamă, căci cunoștea prea bine neîndurarea lui Rimsky și își dădea seama că Vulturul Morții îi va cere socoteală pentru moartea Theodorei Malzin.

Numai atunci nădejdea îi mai umplu puțin sufletul când văzu că Rimsky o salută pe Olga ca pe o veche cunoștință. Cine știe, poate că mulțumită surorii lui va scăpa. Gândul acesta îi dădu curaj.

— Totuși, e de necrezut - începu el să strige - ca nici măcar în apropierea satului omul să nu mai fie în siguranță.

— Tăcere, Alexandre Popov! Nu începe să te revolți căci mă silești să te fac să taci!

— Te vestesc că dacă mi se va atinge chiar și numai un fir de păr mă voi răzbuna cumplit!

— Tăcere, Alexandre Popov! Te găsești în fața judecătorului d-tale și n-ai voie să vorbești decât atunci când vei fi întrebat!

— Un tâlhar de drumul mare nu poate să fie judecătorul meu! răspunse moșierul din Rudin cu dispreț.

Purpura mâniei înroși fața lui Rimsky. Vru să se repeadă la Popov, dar atunci își dădu seama că moșierul era legat cobză și că deci, era neputincios față de el, care avea amândouă mâinile libere. În felul acesta lupta ar fi fost neegală.

— Vorbește, blestemă, înjură, căci și așa nu mai ai mult de trăit! zise el.

— Moarte lui Alexandru Popov! se auzi glasul lui Micislav, pe care-l imitară toți ceilalți voinici, strigând și ei:

— Moarte lui!

Popov îngălbeni.

În clipa atacului el crezu că este vorba numai de o tâlhărie și de-abia acum își dădu seama că viața lui era în cea mai mare primejdie.

— Într-adevăr, vreți să mă ucideți? întrebă el neîncrezător, dar speriat de moarte.

— Noi nu avem obiceiul de a ne juca de-a amenințările! răspunse Rimsky. Pregătește-te de moarte!

Popov începu să se roage.

— Aveți milă de mine! Nu mă atingeți, căci doar nici eu nu v-am făcut niciun rău!

— Numai acela poate avea dreptul la milă, care și el a fost milostiv fată de semenii săi! - îi răspunse Rimsky.

— Vai, dar cine este mai milostiv decât mine? - zise Popov.

— Îndrăznești să mai vorbești în chipul acesta? - râse Vulturul Morții batjocoritor. - Nu este nici un singur om, în tot ținutul acesta, care să-și poată aminti fie chiar și numai de o singură faptă bună a tal Dacă venea un cerșetor la casa ta, puneai să fie alungat cu câinii și tu mai îndrăznești să vorbești de milostivenie, tu, care ești vinovat, principalul vinovat de moartea Theodorei Malzin?

— Nu, nu, nu este adevărat!

— Tăgăduiești? Să-ți fie rușine, Alexandre Popov! Oare nu tu ai fost acela, care ai luptat cu încăpățânare spre a-i face pe țărani să creadă că Theodora Malzin ar fi o vrăjitoare?

— Eu? repetă Alexandru Popov, cu o obrăznicie fără seamăn. Niciodată în viața mea n-am rostit un cuvânt asemănător.

Rimsky izbucni într-un hohot de râs batjocoritor.

— Chiar dacă n-ai avea niciun alt păcat, decât această minciună respingătoare, ea ar fi îndeajuns spre a ne îndreptăți de a scăpa omenirea de un om ca tine! Ai îndrăzni să tăgăduiești că nici astă seară, la balul mascat al Fedorei Feodorovna n-ai spus că Theodora Malzin ar fi fost vrăjitoare?…

Alexandru Popov tăcu, abătut, căci pe dinaintea ochilor săi trecu scena petrecută cu câteva ceasuri mai înainte, în bufetul castelului din Rudin, unde un necunoscut îi aruncase în față toate aceste groaznice învinuiri.

Cine să fi fost îndrăznețul acuzator?

Rimsky?

Gasul… da… acum, că-l auzea din nou… același glas… metalic, aspru, neîndurător!

Dar cum să fi ajuns Rimsky la balul mascat rânduit de prințesă?

Vulturul Morții le făcu un semn tovarășilor săi.

— Pregătiți-vă!

Severin scoase la iveală un ștreang pe care-l legă de craca unui copac secular.

Olga înțelese privirea fratelui său și îndreptându-se spre Rimsky, îi zise:

Popov privea palid și tremurând din tot trupul, la aceste pregătiri. El căută privirea Olgăi și când o întâlni, o imploră din ochi, să-i vină în ajutor.

— Stanislau Rimsky, fii îndurători Dăruiește-mi viața fratelui meu! Chiar dacă a păcătuit vreodată, în clipa aceasta și-a ispășit toate greșelile. Întâmplarea din seara aceasta îi va fi o lecție pentru viitor, făcându-l să apuce pe calea cea bună.

Rimsky o ridică duios pe Olga care, la ultimele cuvinte, căzuse în genunchi înaintea sa.

— Ridică-te, jupâniță! Orice implorare este în zadar. Îmi pare foarte rău că este vorba de fratele d-tale, dar Alexandru Popov s-a făcut vinovat de atâtea păcate încât nici chiar o sută de morți n-ar fi îndeajuns spre a-l face să le ispășească pe toate.

Dar Olga nu se dădu bătută.

— Îndurare, Stanislau Rimsky! Gândește-te că s-ar putea întâmpla ca și d-ta să ajungi în situația ca cineva să se roage pentru viața d-tale!

Rimsky se uită cu ochii lui mari și negri la fata în ale cărei priviri nu putea citi decât blândețe și supunere oarbă. Câtă deosebire între fata aceasta și fratele ei? Dar hotărârea lui Rimsky era atât de nestrămutată încât nici chiar acești ochi frumoși și această rugă imploratoare nu-l putură îndupleca.

— N-a lipsit mult - zise el - ca și eu să cad jertfă răzvrătirii la care i-a ațâțat el pe țărani! Cu cei mai puțin vinovați m-am răfuit, și acum, când vinovatul cel mare se găsește în mâna mea, să-l las să fugă? Nu!

Ștreangul se legăna cu un capăt prins de craca copacului.

Rimsky le făcu un semn tovarășilor săi.

— Mai înainte de a executa sentința, căutați-l, căci are zece mii de ruble la el.

Popov tresări.

„Dar asta de unde o mai știa omul acesta? trecu prin mintea înmărmurită a lui Popov.

Micislav și cu Severin îi întoarseră pe dos toate buzunarele dar fără a da peste biletele de bancă.

— Nu sunt nicăieri, căpitane!

Popov zâmbi, batjocoritor:

— Nici nu le veți găsi!

Vulturul Morții se înfurie.

— Tot tu ești cel neobrăzat? Îndrăznești să-ți mai bați joc de noi? Ei bine, să vedem până când îți va mai arde de joacă! Voinici, luați-l și spânzurați-l de craca aceea pentru a fi o pildă înspăimântătoare pentru toți locuitorii ținutului acestuia de felul cum înțelege Vulturul Morții să-i pedepsească pe cei vinovații

Micislav, Korsakoff și cu Severin, nu așteptară să li se spună de două ori, ci-l luară pe Popov care se făcuse alb ca varul și-l duseră sub copac.

Pe burtosul moșier din Rudin îl trecură toate nădușelile.

— Îndurați-vă!

— Nu cunosc îndurarea, pentru oameni ca tine!

Olga țipă înspăimântată și aruncându-se la picioarele lui Rimsky, pe care le îmbrățișă, se rugă cu glas sfâșietor:

— Îndurare! Îndurare! nu-l ucide pe fratele meu!

— Nu-l ucid, ci fac dreptate!

— Fii milostiv!

— Nu se poate, jupâniță! Un om atât de încărcat de păcate, ca Alexandru Popov, trebuie să plătească cu propriul său sânge, fărădelegile pe care le-a săvârșit.

— Îndură-te de el și-ți voi spune unde sunt banii!

Glasul lui Popov șuieră, deodată:

— Olga!… Taci!… Să nu spui nimic…

Cu această exclamare Alexandru Popov își arătă adevărata fire. Lațul spânzurătorii îi atârna de gât și tot nu se putea despărți de gândul banilor.

Rimsky se gândi o clipă.

— Bine, jupâniță! zise el, după o scurtă gândire. Dacă-mi dai banii, voi cruța viața fratelui d-tale!

Olga răspunse, fără niciun fel de șovăire:

— I-am ascuns sub jilțul trăsurii!

Alexandru Popov scrâșni din dinți, de mânie.

— De ce le-ai spus unde sunt banii? urlă el.

Dan Dragomir luă una din făclii și se repezi la jilțul trăsurii, de unde, după o scurtă căutare, se înapoie cu cele zece hârtii de câte o mie de ruble, pe care Popov le urmări cu priviri deznădăjduite.

— Hoților! Tâlharilor! striga el, ca ieșit din minți.

Rimsky se răsti furios la burtosul moșier:

— Încă o insultă și-mi retrag cuvântul! Nu uita, Alexandre Popov, că ești în puterea mea și lațul spânzurătorii n-așteaptă decât să se strângă în jurul gâtului tău!… Eu nu sunt obișnuit să glumesc!

După aceea, Vulturul Morții se întoarse spre Olga.

— Jupânită, ai salvat viața fratelui d-tale. Vulturul Morții se va ține de cuvânt. Nu-l voi ucide pe Alexandru Popov, dar deocamdată va rămânea prizonierul meu.

— Dar nu i se va întâmpla niciun rău?

— Niciunul, care să-i primejduiască viața!

— Și eu?

— D-ta, jupâniță, vei porni spre casă, în tovărășia servitorului și a vizitiului.

— Dar fratele meu?

— Ți-am spus că deocamdată rămâne prizonierul meu.

— Așa mi-e de teamă!

— E de prisos să te temi, jupânită! Sau poate că te îndoiești de cuvântul meu?

— Nu mă îndoiesc!

— Se poate ca mâine dimineață să fie acasă și fratele d-tale!

Rimsky spuse tovarășilor săi să-l dezlege pe servitor și pe vizitiu. După aceea îi chemă înaintea sa pe cei doi oameni.

— Ascultați la ceea ce vă spun! O veți conduce acasă pe jupânița Olga! Ați înțeles?

— Da!

— Veți merge de-a dreptul acasă! Pe drum nu veți încerca să adunați ajutoare cu care să vă înapoiați aici căci aceasta ar însemna că vă jucați cu propria voastră viața!

Cei doi oameni de serviciu dădură din cap. Vasile, mai ales, era peste măsură de fericit că scăpase atât de ușor de la întâlnirea cu temutul Vultur al Morții. Nici prin minte nu i-ar fi trecut să se împotrivească poruncilor lui Rimsky. El era bun bucuros că scăpase din ghearele morții.

Vulturul Morții se întoarse din nou spre Olga:

— Jupâniță, poți porni la drum!... Doi prieteni de ai mei te vor întovărăși până mai încolo… Dan… Korsakoff!

Cei doi voinici se alăturară îndată de fată și porniră în tovărășia ei și a celor doi servitori. Întunericul înghiți iute

pe cei cinci oameni și atunci Rimsky se întoarse spre Popov.

Chipul moșierului din Rudin schimba fețe-fețe. El era pe deplin încredințat că Rimsky o păcălise pe Olga și că acum, după ce o îndepărtase, își va duce amenințarea la îndeplinire, spânzurându-l. Sudoarea morții i se îmbrobonă pe frunte, tremura ca varga și blestema clipa în care se hotărâse să plece la drum în miez de noapte, în loc să rămână la castel, unde ar fi putut să petreacă până în zori de zi.

Rimsky i se așeza în față și-i zise:

— Alexandre Popov, numai surorii tale poți să-i mulțumești că ai scăpat de la moarte! Deocamdată! Subliniez aceasta și te sfătuiesc să te ferești de a mai cădea odată în mâinile mele, căci atunci nu voi mai fi îndurător! Acum, că sora ta nu mai este aici, pot să-ți spun că pe toată suprafața globului pământesc nu mai există un om mai mârșav ca tine! Nu mai este un al doilea om al cărui suflet să fie împovărat cu mai multe păcate ca al tău! Am făgăduit să-ți cruț viața și mă voi ține de cuvânt. În orice caz, te vom ridica pe acest copac ca toți aceia care vor trece pe aici să vadă cum se poartă Vulturul Morții cu îngâmfatul Alexandru Popov.

Rimsky făcu un semn tovarășilor săi care într-o clipă îl legară cobză pe burtosul moșier. Voinicii îi legară mâinile la spate și așa îl atârnară de copac.

Atârnarea aceasta între cer și pământ îi pricinui groaznice dureri lui Alexandru Popov, dar orice implorare fu în zadar, căci Vulturul Morții nu mai era înclinat să-l ierte și de aceasta pedeapsă. Și de îndată ce Dan Dragomir și cu Korsakoff se înapoiară voinicii dispărură în pădure, iar Alexandru Popov rămase atârnat de un copac, acolo, în pădurea Rodinului.

Olga se temea de amenințările Vulturului Morții și nu îndrăzni să se înapoieze în pădure. Văzând însă că fratele

ei nu se întoarce acasă nici în revărsatul zorilor, luă câțiva servitori cu sine și porni în căutarea lui.

Și-l găsi tot unde-l lăsase, numai că acum atârna între cer și pământ, spânzurat de un copac.

La început crezu ca Rimsky tot își călcase cuvântul, și îl spânzurase și de-abia mai târziu băgă de seamă că îl agățase numai de copac.

Dar pentru Alexandru Popov și aceasta era o pedeapsă destul de grea.

Chipul i se învinețise cu totul și din pricina durerilor își pierduse cunoștința. Servitorii îl luară de pe copac, îl frecară cu rachiu și după îndelungată trudă, Alexandru Popov își reveni în fire.

— Ce s-a întâmplat cu mine?… întrebă el, aiurit

— Nimic! Nimic! încercă Olga să-l încurajeze. Acum totul e bine. Bucură-te că ai scăpat de la moarte…

Dar din pricina istovirii Popov își pierdu cunoștința din nou și servitorii îl duseră acasă, așa, în nesimțire. Ajunși acasă, Olga trimise îndată după un doctor. Zile întregi Popov nu mai putu părăsi patul și nervii, mai ales, îi fuseseră foarte zdruncinați de pe urma acestei întâlniri cu Vulturul Morții.

În urechi îi suna mereu amenințarea pe care o rostise Vulturul Morții în momentul despărțirii:

— Te sfătuiesc să te ferești de a mai cădea încă odată în mâinile mele, căci atunci nu voi mai fi îndurători

Mania persecuției pusese stăpânire pe mintea moșierului de la Rudin și în toată lumea nu-l vedea decât pe Stanislau Rimsky. Casa lui era veșnic păzită de oameni înarmați, deoarece se aștepta în fiecare zi ca Vulturul Morții să apară în fața lui spre a și duce amenințarea la îndeplinire.

Dar vizita Vulturului Morții a rămas pe din afară; în schimb, într-o bună zi veni un bătrân, îmbrăcat în veșmânt de vânător, care ceru să vorbească cu domnul Alexandru Popov.

Bătrânul acesta fu primit la castelul moșierului cu foarte multă neîncredere și nu-l lăsară înaintea Olgăi decât numai după ce ceru să vorbească neapărat cu stăpânul casei.

Fetei, omul îi mărturisi că era trimis de contele Gorciacov. Și de îndată ce Olga îi spuse fratelui său această veste, Popov porunci ca omul să fie adus înaintea lui.

Burtosul moșier vorbi între patru ochi cu vizitatorul său.

Acesta îi spuse că ar vrea să ocupe slujbă de pădurar, pe domeniul Rudinului și în sprijinirea cererii sale arătă mai multe certificate și scrisori de recomandare, iscălite toate de oameni foarte suspuși, care vorbeau cu multă căldură și recunoștință, despre capacitatea și credința dovedită în serviciu de către pădurar.

— Bine! zise Alexandru Popov. Îți voi satisface cererea. Până atunci, însă, vei rămâne la mine.

În ziua sosirii pădurarului Olga făcu o vizită la castel și în timpul convorbirii, ea îi spuse prințesei că, ar avea o rugăminte, făcută în același timp și de fratele său.

— Să auzim, dragă Olga, zise Fedora Feodorovna. Știi prea bine că sunt gata sa fac orice pentru tine.

— Aș vrea să iei pe un biet om, pe care-l cunosc, în locul rămas liber prin moartea pădurarului dv. Dacă prințesa ar fi atât de bună…

Fedora Feodorovna mângâie fața micuței sale prietene.

— Cu dragă inimă, Olguța mea. Îmi pare bine că pot să-ți fiu de folos cu ceva! Trimite-mi omul și mă voi împăca eu cu el.

Olga se înapoie acasă foarte mulțumită și-i spuse bucuroasă fratelui său:

— Prințesa a fost drăguță, ca întotdeauna. Mi-a primit rugămintea cu toată solicitudinea.

Popov avea motive să fie și el mulțumit și dădu din cap.

A doua zi de dimineață, bătrânul pădurar se prezentă la castelul din Rudin.

Servitorii îl duseră în fața Fedorei Feodorovna.

— Așadar, d-ta ești acela care vrei să iei slujba de pădurar.

— Eu, prea milostivă stăpână!

— Numele d-tale?

— Garcov!

— Unde ai mai slujit până acum?

— Poftiți scrisorile mele de recomandație, prea milostivă stăpână.

Prințesa le luă, aruncă câte o privire în fiecare și i le înapoie mulțumită.

— Certificatele acestea te descriu ca pe un om de toată încrederea. Să nădăjduim că nu mă voi înșela în d-ta!

— Singurul meu gând va fi să mă arăt vrednic de bunătatea prea milostivi mele stăpâne - răspunse străinul, cu glas mieros.

— Bine Garcov, zise prințesa. Începând cu ziua de astăzi, d-ta ești șeful pădurarilor domeniului Rudin.

Străinul se înclină adânc și cu umilință în fața Fedorei Feodorovna, în slujba căreia intrase din clipa aceea.

CAPITOLUL 16
Moartea lui Nicorov

Castelul prințesei era cale de o bună jumătate de ceas de satul peste care stăpânea Fedora Feodorovna. Locuitorii care aparțineau prințesei trăiau foarte bine fiindcă Fedora Feodorovna se interesa de soarta celui din urmă mujic. În mijlocul satului se ridica o clădire frumoasă, întinsă, unde locuia primarul Nicorov, care era omul de legătură între prințesă și locuitorii comunei.

Nicorov era văduv de zece ani, căci soția îi murise de timpuriu, pe când Ivan, singurul lor copil, n-avea decât doisprezece ani.

Între timp Ivan se făcuse un om bine legat și chipeș, după care toate fetele își întorceau capul când trecea prin sat. Nicorov își iubea copilul foarte mult și Ivan nu putea să aibă o dorință fără ca tatăl său să nu i-o și îndeplinească îndată. Față de fiul său, primarul Nicorov era foarte duios, cu toate că sătenii nu se prea puteau lăuda cu duioșia primarului lor. Față de aceștia era mândru și autoritar și nu-și bătea capul, decât cu propria lui bună stare și cu fiul său care era cea mai mare bucurie a lui.

Vreme îndelungată tatăl și fiul trăiră în cea mai desăvârșită bună înțelegere. În timpul din urmă, însă, lucrurile începură să meargă cam șchiopătând.

Nicorov bagase de seamă că băiatul lui lipsește tot mai des de acasă și se găsiră oameni care, în dorul de a fi pe placul primarului, îi aduseră vestea cea mare:

— Auzi, tătucă, fiul tău, Ivan, îi trage clopotele Soniei!

Nicorov primi veștile acestea cu mânie crescândă și de mai multe ori căută să capete o explicație de la Ivan, dar acesta știa întotdeauna să ocolească un răspuns hotărât.

Flăcăul nu voia să înrăutățească situația și mai mult și de aceea, mai bine tăcea decât să mărească mânia tatălui său.

Spre a dejuca planurile băiatului său bătrânul Nicorov hotărî să-l însoare pe Ivan cât mai iute. Băiatul era destul de mare ca să fie de sine stătător căci în curând avea să împlinească douăzeci și trei de ani. De aceea Nicorov socoti că venise timpul să-i găsească fiului său o nevastă.

După multe cercetări se hotărî la fata unui țăran putred de bogat. Nicorov se gândea că și fata era singură la părinți, ca și Ivan și după moartea bătrânilor toată bogăția unită avea să fie pe mâna fiului său. Atunci va trebui să colinzi șapte sate spre a găsi un om mai bogat ca Ivan Nicorov!

Tocmai se gândea cum să-i spună fiului său că i-a găsit nevastă când Ivan veni acasă și ducându-se la tatăl său îi spuse foarte serios:

— Tată, aș avea ceva de vorbit cu tine!

— Ce tot spui? Dă-i drumul!

— Vreau să mă însor!

Bătrânului Nicorov aproape că-i pică pipa din gură de uimire. Parcă i-ar fi luat vorba din gură. În grabă nici nu putu să-și dea seama de ceea ce se întâmplase. El se gândi că flăcăul prinsese de veste, te miri cum, despre hotărârea lui și acum voia să-i facă o plăcere spunându-i el însuși că e hotărât să se însoare.

— Foarte bine! răspunse primarul Rudinului, într-un târziu. Și eu socotesc că a sosit timpul să fii om la casa ta! … Ne vom uita prin sat, căci slavă Domnului, avem destule fete, care sunt și chipeșe și bogate…

— Nu trebuie să ne uităm prin sat… zise Ivan, foarte liniștit.

— Și de ce nu?

— Fiindcă eu mi-am și ales mireasa!

Primarul se miră din nou.

Dar mirarea lui crescu și mai mult, când Ivan urmă:

— La drept vorbind, nici nu sunt aici spre a-ți cere sfatul, ci numai învoirea. Apoi aș vrea să te mai rog să-mi dai o mână de ajutor pentru a mă putea însura cu aceea pe care o iubesc și căreia i-am făgăduit că va fi soția mea!

Nicorov se întunecă. Tocmai atât de departe să fi mers lucrurile? La aceasta, într-adevăr nu se așteptase.

— Și cine este aleasa ta?

— O fată săracă!

— Săracă? Destul de prost.

— De ce ar fi prost, tată? Nu suntem noi îndeajuns de bogați? Și apoi, tu știi prea bine că eu nu sunt un trântor și nu mă tem de muncă!

— Aici ai dreptate, Ivane! La urma urmelor, dacă e săracă, buba nu e tocmai atât de mare, dacă fata e chipeșă și cinstită!

— În privința aceasta nu mă tem, căci alesei mele nu i se poate aduce nicio vină. E frumoasă și cinstită.

— Ci spune-mi odată, cum o cheamă?

— Sonia?

Nicorov răcni ca o fiară rănită.

— Ce spui? Ai înnebunit?

Ivan se uită cu hotărâre în ochii tatălui său.

— De ce te înfurii așa? Poate că aleasa mea nu este frumoasă și cinstită?

Primarul începu să râdă batjocoritor.

— Ivane, ai înnebunit? Vrei să-mi aduci în casă pe fata unui spânzurat, ca toată lumea să râdă de mine și să mă arate cu degetul?

— Tată, nu vorbi așa!

— Ajunge, Ivane! Să nu mai aud o vorbă despre acest plan nebunesc, căci altfel îți voi retrage toată dragostea mea și după cât te iubesc acum, tot atât de mult te voi urî de astăzi înainte!

— Tată!

— Mai bine o lua dracul pe bătrâna aceea de Marta, cu fata ei cu tot! De aceea le-am dat voie să rămână în sat, ca să-ți sucească ție capul?

— Tată, eu o iubesc pe Sonia din toată inima!

— Și te mai lauzi cu aceasta în loc să te rușinezi?

— Tata ești nedrept cu mine…

— Îndrăznești să mai iei apărarea acestei bătrâne cerșetoare și a fiicei sale?

— Ascultă-mă, mai înainte de a arunca cu piatra în ele! Eu le cunosc mai bine, căci de multă vreme le calc pragul zilnic și am văzut încordarea lor eroică pentru a-și putea câștiga pâinea cea de toate zilele! Lucrează necontenit și de îndată ce au ceva lucru de mână gata, aleargă la oraș, spre a-și cumpăra o pâine cu banii pe care îi iau pe lucrul vândut… Căsuța este ținută curată, lucrează grădina și bucățica de pământ pe care o au, și cred că în tot ținutul Rudinului nu mai găsesc o a doua femeie mai vrednică și mai cinstită ca Sonia.

Primarul își scoase pipa din gură, se ridică de pe scaun și începu să se plimbe enervat prin odaie, în sus și în jos. Din când în când arunca priviri furioase asupra fiului său, fata i se înroși de mânie, ochii lui aruncau săgeți.

— În schimb, nu spui un cuvânt, strigă el, după ce Ivan isprăvi cu ceea ce avea de spus, despre ceea ce s-a întâmplat cu tatăl Soniei?

— Știu, tată! răspunse flăcăul liniștit.

— A fost spânzurat!

Ivan răspunse, blând:

— De ce să pătimească fata pentru un păcat, pe care părintele său l-a ispășit? De ce să fie alungată din rândul oamenilor fata aceasta, pentru că tatăl ei a săvârșit o greșeală, pe care a plătit-o cu prețul vieții sale?

— Tatăl Soniei a ucis!

— Spre a se apăra!

— Ele spun așa!

— N-am auzit-o de la ele!

— Dar de la cine?

— De la cei din sat.

— Nu ți-au spus adevărul! Și știi și pe cine a ucis tatăl Soniei?

Flăcăul dădu din cap, mut.

Primarul se apropie mai mult de fiul său și i se uită țintă în ochi.

— Pe unchiul tău… pe fratele mai mic al meu!

— Știu, tată!
— Și totuși, vrei s-o iei de soție?
— Și totuși o voi lua!
— Ai înnebunit!
— Știu, cum s-au întâmplat lucrurile! S-au luat la ceartă în pădure. Unchiul a fost acela care a început și s-a repezit cu un retevei, la tatăl Soniei, care ridică securea, spre a se apăra… Poate că nici nu voia să-l ucidă, dar brațul ridicat căzu, poate sub puterea fricii de moarte și securea despică în două capul aceluia care începuse cearta. Așa s-au petrecut lucrurile! Acela care a greșit și-a ispășit păcatul și, datoria noastră este… să uităm trecutul!
Primarul Nicorov strigă furios:
— Eu nu pot uita! Clipa, în care bietul meu frățior a fost adus acasă însângerat, mort, va trăi veșnic în amintirea mea!
Ivan Nicorov răspunse tot cu hotărâre dar fără asprime:
— Tată, eu nu mă uit niciodată înapoi, ci numai înainte. Nu cercetez trecutul, ci privesc în viitor. Și eu văd că viitorul meu nu poate fi fericit decât numai alături de Sonia…
— Dar din toate planurile acestea nu se va alege nimic!, răspunse primarul, tunând de mânie. Află că te dezmoștenesc, că, dacă nu se va putea altfel, te omor, dar planul acesta ți-l zădărnicesc!
— Te vei răzgândi încă, tată! zise Ivan, cu aceeași liniște netulburată, pregătindu-se să plece.
— Niciodată! strigă primarul după fiul său.
Bătrânul Nicorov era în prada unei mânii fără seamăn. El pregătise totul pentru fericirea fiului său și acum Ivan voia să se lase orbit de patimă și să dea cu piciorul la tot norocul pe care i-l înjghebase el. Dacă flăcăul și-ar duce la îndeplinire planul lui nesăbuit și ar lua de nevastă pe fata aceea de cerșetoare, atunci și-ar pierde toată autoritatea pe care o avea fată de săteni. Nu, nu, el nu va îngădui ca această căsătorie să aibă loc, nici în ruptul capului și dacă

nu se va putea altfel, se va folosi de mijloace mai aspre, spre a scoate din mintea lui Ivan acest gând nebunesc.

Bătrânul Nicorov umbla deznădăjduit de colo până colo, prin odaie, când cineva bătu la ușă.

În clipa următoare, în pragul ușii se ivi Fedor, unul din logofeții domeniului Rudinului.

— Bună ziua, domnule primar!

Nicorov mai era încă într-atâta stăpânit de mânie împotriva fiului său încât uită să răspundă.

— Nicorov, nu prea ești în toane bune, după cât văd eu!

— Da… da… am avut o mică neplăcere!

— Ei?

— Nimic!… nimic!… Cu ce te pot sluji, domnule Fedor?

— Eu îți aduc o veste bună.

— Să auzim!

— Pentru sfârșitul vânătoarei de primăvară prințesa a hotărât să-și reia obiceiul din trecut, de a cinsti mâine seară, populația satului. Astăzi după amiază vor fi aduse în comună butoaiele cu vin și prințesa dorește ca pentru mâine seară să se rânduiască cea dintâi petrecere cu danturi.

Cu toate că Nicorov nu era într-o stare sufletească în care o asemenea veste să-l înveselească totuși, fața i se mai însenină la auzul acestei știrii.

— Va veni și prințesa?

— Da, prea milostiva stăpână este hotărâtă să vină și ea la petrecere.

Vestea aceasta îl bucură foarte mult pe primarul Rudinului, fiindcă în felul acesta i se oferea prilejul de a vorbi cu stăpâna ținutului, ba mai mult decât atâta, el fiind capul satului, lui i se cuvenea să deschidă petrecerea dănțuind cu prințesa.

— Vestea aceasta mă umple de bucurie - îi spuse el logofătului - și te rog, domnule Fedor, săi fii bun și să-i spui prințesei că îi mulțumesc cu cea mai supusă recunoștință pentru grija, pe care o poartă țăranilor.

— Mulțumesc, domnule Nicorov. Te rog însă ca mâine seară totul să fie pregătit.

Fedor se îndepărtă și peste o jumătate de ceas tot satul află că a doua zi va avea loc cea dintâi petrecere de primăvară. Pe vremuri, pe când Fedora Feodorovna locuia în castelul din Rudin, aceste petreceri populare se repetau mai des. După plecarea prințesei la Petrograd și Varșovia însă, petrecerile rămaseră pe din afară, spre cea mai mare părere de rău a locuitorilor. Era firesc deci ca toată lumea să privească cu bucurie reluarea acestor sărbători populare care se sfârșeau întotdeauna în mijlocul unei mari veselii.

Printre fetele și femeile satului începură pregătiri înfrigurate, fiecare căutând să-și înfrumusețeze și mai mult portul pitoresc, pentru ca prințesa să poată fi mândră de femeile Rudinului.

La amiază, când Ivan se întoarse acasă, tatăl lui îl privi cât se poate de morocănos. Dar nici flăcăului nu-i ieșise din minte ciocnirea, pe care o avusese cu tatăl său și în tot timpul mesei nu rosti un cuvânt, ba căută să ocolească chiar și privirile bătrânului.

După masă Ivan voi să plece din nou dar Nicorov îl opri.

— Ivane, după amiază vor sosi în sat câteva butoaie cu vin pe care prințesa le trimite pentru petrecerea de mâine seară. Îngrijește ca butoaiele să ajungă la cârciumă, unde vei porunci ca sala de joc să fie curățită, ca mâine să strălucească întocmai ca oglinda.

— Am înțeles, tată!

Bătrânul Nicorov își luă haina și căciula.

— Eu trebuie să plec.

— Unde te duci?

— La Dubro!

— Ce mai este acolo iarăși?

— Nu știu. Subprefectul din Dubro mi-a trimis vorbă să viu acolo, căci avem lucruri însemnate de vorbit. Și fiindcă

tot voi fi acolo, am hotărât să cumpăr și un cal, fiindcă astăzi este târg de cai la Dubro. Până diseară voi fi acasă.

— La bună vedere, tată!

Ivan se îndepărtă.

Se bucura că tatăl său n-adusese vorba din nou despre Sonia, căci nu încăpea nicio îndoială că s-ar fi luat din nou la ceartă cu bătrânul.

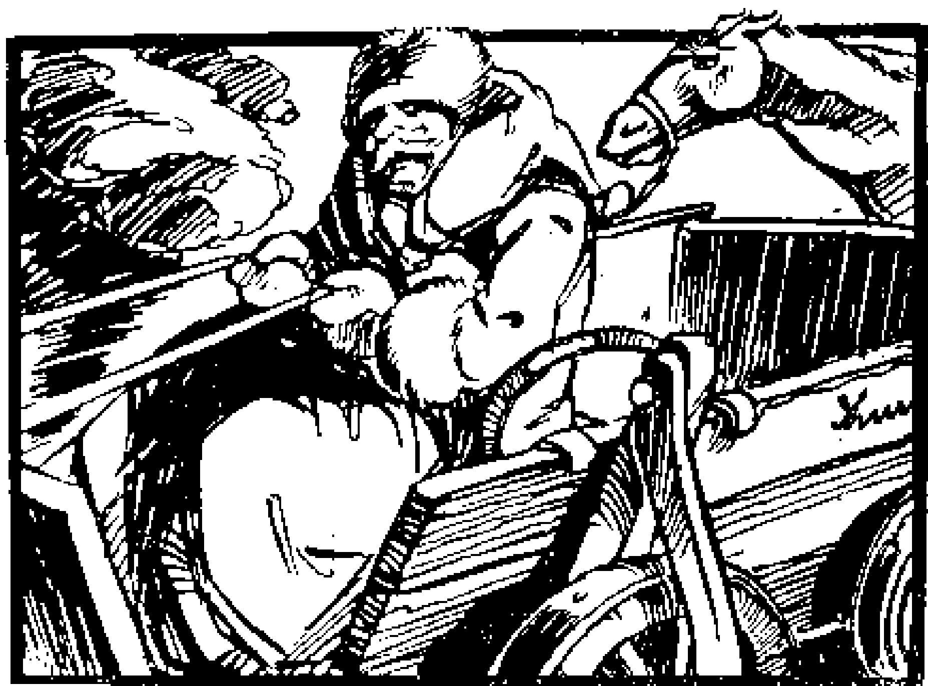
Nu mult după plecarea flăcăului, părăsi casa și Nicorov. Puse caii la o căruță mai ușurică și porni la drum spre Dubro, unde și ajunse peste un ceas.

Tot timpul drumului, Nicorov nu făcu altceva, decât să se gândească în ce chip l-ar putea face pe Ivan să renunțe la gândul lui nesocotit? Până la urmă ajunse la încredințarea că nu-i rămânea de făcut nimic mai bun decât s-o alunge din sat pe bătrâna Marta, împreună cu fata sa cu tot. Ca primar el avea acest drept și era nestrămutat în hotărârea de a se folosi de dreptul pe care-l avea, de a alunga din comună pe aceia care i se păreau lui că nu sunt vrednici de a sta înlăuntrul hotarelor satului.

În fața subprefectului din Dubro aștepta un șir nesfârșit de căruțe și trăsuri.

— Se pare că am fast chemați într-o afacere foarte însemnată - își zise Nicorov - căci văd că toți primarii de prin împrejurimi sunt aici!

Și într-adevăr, în sala de sfat a subprefectului din Dubro erau adunați aproape toți primarii plășii. Mai așteptară puțin, în care timp sosiră încă trei primari, apoi subprefectul deschise ședința.

— V-am chemat aici, într-o chestiune foarte însemnată - începu subprefectul scoțând la iveală un sul de hârtie, pe care-l desfăcu, cu multă îngrijire.

— Documentul acesta vine de-a dreptul de la Petrograd. Ascultați ce scrie în el.

Primarii își îndreptară privirile curioase înspre subprefect, care începu să citească:

„Către subprefectul din Dubro! Ținuturile din jurul graniței ruso-poloneze, în timpul din urmă sunt prădate cu tot mai multă îndrăzneală de către banda de tâlhari a lui Stanislau Rimsky, cunoscut sub porecla de „Vulturul Morții” și fost student la Universitatea din Varșovia, care nimicește fără milă, tot ceea ce-i cade în mână. El primejduiește liniștea pașnicilor locuitori, ținându-i într-o veșnică groază. Am hotarât să luăm cele mai întinse măsuri pentru prinderea acestei căpetenii de bandiți. Se va da un premiu de douăzeci de mii de ruble aceluia care-l va prinde pe Stanislau Rimsky, sau va duce autoritățile pe urmele lui.

Spre a ușura urmărirea lui, am hotărât să îndoim detașamentele de cazaci, însărcinați cu paza liniștei ținutului. Această poruncă va fi adusă la cunoștința tuturor primarilor din comunele și orașele respective. Din însărcinarea țarului: Ministru de Interne, Samanov”.

Subprefectul din Dubro așeză sulul de hârtie pe masă și se întoarse înspre primarii adunați în sala de sfat.

— Ați înțeles?

— Am înțeles!

Numai Nicorov mai găsi ceva de întrebat.

— Ia spune, tătucă, despre ce sumă vorbește porunca de la Petrograd?

— Despre douăzeci de mii de ruble, Nicorov!

Primarul din Rudin își împreună mâinile, minunându-se.

— Douăzeci de mii de ruble! exclamă el. Dar asta însemnează o adevărată avere! Ce să zic, pentru asta face să-ți baţi capul cu prinderea lui Stanislau Rimsky.

Primarii ceilalți se minunară și ei, pe rând, de premiul acesta neobișnuit de mare și exclamară, oftând:

— Frumoase parale!

— Dar oare cine poate să-l prindă pe Stanislau Rimsky? aruncă unul din ei.

Subprefectul din Dubro mai scoase la iveală un al doilea sul de hârtie. Pe hârtia aceasta era un desen care înfățișa un chip bărbătesc.

— Pentru ca lucrul să vă fie ușurat, priviți bine la desenul acesta!

— Cine e?

— Rimsky, Vulturul Morții!

Atunci toți ochii se îndreptară spre hârtia din mâna subprefectului.

— Întipăriți-vă în minte trăsăturile acestui om - zise subprefectul din Dubro. Poate că în chipul acesta vă va fi mai ușor să puneți mâna pe el.

Primarii de prin împrejurimi mai statură de vorbă câtva timp, apoi își luară rămas bun de la subprefect și porniră fiecare spre satul lui.

Numai Nicorov mai rămăsese în oraș cu gândul să-și ducă planul la îndeplinire.

El se duse la bâlci unde cercetă, pe rând, toți caii aduși spre vânzare.

Geambașii înțeleseră îndată că primarul din Rudin avea de gând să cumpere un cal și fiecare căuta să-l ispitească spre marfa lui.

— Ia privește aici, tătucă, - îi zise unul - calul acesta n-are pereche în tot târgul!

Nicorov aruncă doar o privire și-și făcu părerea.

— E bătrân, tătucă, și mie îmi trebuie un cal care să mănânce jăratic!

— Atunci vino la mine, tătucă - strigă un al doilea geambaș, de pe partea cealaltă. Uită-te la mânzul acesta și minunează-te și tu de el!

Nicorov se duse.

Într-adevăr îi plăcu. Era un cal tânăr, foarte bine făcut. Nicorov se pricepea la cai. În câteva clipe văzu că animalul n-avea niciun cusur, totuși, nu se arătă mulțumit.

— Nu te mai tot lăuda atâta - zise el, disprețuitor - căci cal ca acesta am mai văzut eu, nu unul ci o sută!

— Ca acesta?... Nu prea îmi vine să cred, tătucă! Calul acesta n-are pereche nu numai în târg aici, dar nici chiar în tot ținutul!

— Și cum îl dai?

— Pentru tine, îl las mai ieftin, căci știu că-l vei ține bine!

— Să auzim!

— O sută de ruble!

— Ai înnebunit?

— Crede-mă, tătucă, face o sută cincizeci!

— Atunci dă-l altuia, nu mie!

Și Nicorov plecă mai departe.

— Dar tu ce dai, tătucă?

— Cincizeci de ruble!

Geambașul se înfurie.

— Cincizeci de ruble, pentru calul acesta? De ce nu-mi ceri să ți-l dau degeaba, sau să-ți mai plătesc ceva dacă mi-l iei?

Și-l lăsă, pe Nicorov să plece.

Dar primarului din Rudin îi plăcuse calul foarte mult, chiar dacă se făcea că n-ar vrea să-l cumpere. Mai târziu, întorcându-se și trecând din nou prin fata geambașului, îi strigă:

— Cu șaizeci de ruble nu-l dai?

— Cu nouăzeci! Nici o copeică mai ieftin!

— Atunci ține-ți-l!, strigă Nicorov supărat și-și văzu de drum.

Dar drumul lui nu fu decât de câțiva pași, căci apoi se înapoie din nou și din nou începu să se tocmească. În cele din urmă izbutiră să se împace la optzeci de ruble. Primarul Rudinului plăti banii, apoi luă calul și-l legă de spatele căruței.

Pe urmă se urcă în căruță, plesni din bici și porni spre casă.

El mâna la pas și din când în când își mai întorcea capul, spre a-și desfăta privirile pe mânz care era într-adevăr un animal foarte frumos.

„Știu că mă vor invidia, când îl vor vedea cei din Rudin. Orice s-ar zice, om deștept ca mine nu mai este în tot ținutul, căci chiar de nu face o sută cincizeci, dar o sută douăzeci ar da oricine pe el, cu ochii închiși.

Acum nu mi-ar mai trebui, decât ca Vulturul Morții să-mi cadă în mână și atunci n-ar fi om mai fericit decât mine, pe toată suprafața pământului! Numai băiatului ăla de i-ar veni mințile…”

De îndată ce se gândea la Ivan, mânia îl cuprindea din nou și blestema că singurul lui copil trebuia să-i facă așa zile fripte.

O cârciumă de la marginea orașului îl ispiti grozav. Cum îi era și tare sete, opri caii, căci își zise că tot mai are timp pentru un pahar două de vin.

Dar cum găsi acolo câțiva cunoscuți, cele două pahare se făcură zece și douăzeci și trecură câteva ceasuri, până ce Nicorov, cu capul buimac se gândi la plecare.

Între timp însă, începu o ploaie, de credeai că toarnă cu găleata. Nicorov rămase pe gânduri, neștiind dacă să mai rămână, la un pahar de vin, sau să pornească prin ploaie. Dar își aduse aminte că trebuie să fie acasă, încă înainte de a se înnopta, având să mai rânduiască câte ceva, pentru petrecerea ce avea loc a doua zi, așa că se hotărî să plece.

Își ridică gulerul surtucului și porni la drum. El nădăjduia că ploaia va mai înceta; dar nădejdea aceasta nu i se îndeplini, ba dimpotrivă, ploaia cădea tot mai deasă.

Nicorov mai mângâie din când în când spinarea cailor, cu biciul, spre a-i face să fugă mai repede; caii își și dădură toată osteneala, dar Rudinul era încă destul de departe. Trecea pe lângă o pădure, când Nicorov băgă de seamă că animalele erau foarte neliniștite. Nu putea să-și închipuie, ce se întâmplase. Dar nu numai caii din față, dar și cel nou cumpărat, care era legat în dosul căruței, ciulea urechile necontenit, privea speriat înapoia sa și tremura, ca și când ar fi simțit apropierea unei primejdii.

Nicorov se uită cercetător în jurul său și peste câteva clipe își dădu seama de pricina spaimei animalelor. Din depărtare se auzeau urlete de lupi. Bătrânul le recunoscu îndată și începu să biciuiască deznădăjduit caii.

— De-aș ajunge în sat! se gândi el, lovind animalele tot mai des, cu toate că n-ar fi fost nevoie să le bată, căci ce îndemn putea fi mai bun decât presimțirea dușmanului care se apropia.

Primarul Rudinului se uită înapoi și observă cu groază că o adevărată haită de lupi venea pe urma lui.

— Sfântă Maică Precistă, ajută-mă! striga el deznădăjduit și lovind cu și mai multă sălbăticie în cai.

Dar lupii erau obișnuiți cu asemenea alergări de întrecere și în loc să se îndepărteze, se apropiau tot mai mult de căruță. Nu-i mai despărțea decât o depărtare de câțiva metri și Nicorov se aștepta în fiecare clipă să-i vadă sărind asupra calului, care era legat la spatele căraţii.

Nicorov luă hăţurile într-o mână, iar cu cealaltă își căută pistolul. Unul din lupi se desprinse din haită și trupul lui lungit se repezi ca o săgeată înspre mânz. Dar un glonte bine țintit îl culcă la pământ.

Câțiva lupi rămaseră în urmă spre a-și sfâșia tovarășul căzut; ceilalți însă nu se lăsară și urmăriră căruța mai departe.

Biciul din mâna lui Nicorov plesnea necontenit, caii se prinseră într-o goană nebună, cu toate acestea situația părea deznădăjduită.

Lupii se apropiaseră cu totul de căruță și săreau în jurul mânzului, care necheza înspăimântat și dădea din picioare cu o furie disperată. Dându-și seama de situație, Nicorov înțelese că nu mai avea decât un singur mijloc de scăpare: să jertfească mânzul cumpărat la bâlciul din Dubro.

Cu multă băgare de seamă, își trecu hăţurile pe după gât, scoase briceagul din buzunar și târându-se spre spatele căraţii, tăie căpăstrul mânzului, cu o singură mișcare.

Tocmai la timp.

Lupii înfometați se repeziră la bietul animal care încercă să scape îngrozit. Nechezatul lui înfiorător răsună cale de o poștă, fiarele îi mușcară piciorul, pulpa îi era numai sânge, dar cu toate acestea, tot mai alerga în urma căruței.

Dar piciorul rănit nu-l mai putea duce departe. El căzu, ca lovit de trăsnet, pe neașteptate și în aceeași clipă haita fiarelor sălbatice se și năpusti asupra lui mușcându-l fiecare unde apuca!

Încă două trei nechezări sfâșietoare și apoi… se sfârși!

Lui Nicorov îi părea rău de cal, îi părea rău de cele optzeci de ruble, dar se bucura că scăpase cu viață.

În vreme ce lupii se ospătau cu lăcomie din trupul nenorocitului mânz, Nicorov dădea bice cailor, îndemnându-i la o goană nebună. El luă hățurile între genunchi, spre a-și putea încărca pistolul din nou, căci nu putea ști dacă scăpase de primejdie, cu totul.

Și într-adevăr, primejdia nu trecuse.

De îndată ce au sfârșit cu mânzul, lupii porniră din nou în urmărirea căruței. Trupul fraged al mânzului nu făcuse, decât să le deschidă pofta. Și apoi, erau atât de mulți, încât de-abia le ajunsese pe o măsea. La auzul urletelor lor înfiorătoare, inima lui Nicorov se făcu cât un purece.

— Tot nu s-a sfârșit încă? exclamă el tremurând.

Între timp ajunsese în apropierea pădurii Rudinului; dar până în sat mai era cale destul de lungă și lupii puteau să-l sfâșie de o sută de ori.

I se făcu părul măciucă, gândindu-se la soarta care-l aștepta. Primarul Nicorov se temea grozav de moartea care-l pândea acum.

Ploaia cădea cu beșici, dar lupii nu se speriară nici chiar de furtuna care bântuia. Alunecau, se rostogoleau pe drumul noroios, dar pe urmă se ridicau din nou, spre a porni cu puteri îndoite în urma căruței. Nicorov se frământă neștiind ce să se facă. Caii erau rupți de oboseală din pricina acestei cumplite goane ar fi vrut să se miște mai încet, dar biciul lui Nicorov îi zorea necontenit.

Situația devenea tot mai primejdioasă și atunci Nicorov se gândi la un plan foarte îndrăzneț pe care numai deznădejdea i-l putea inspira. El întări hățurile de speteaza jilțului, după aceea opri caii și sări din căruță. În clipa următoare însă lovi cât putu cu biciul în bietele animale.

Căruța fără stăpân aluneca acum, cu iuțeală nebună, pe șoseaua Rudinului, iar Nicorov sări iute la unul din copacii de pe marginea drumului și izbuti să se cațere pe trunchiul lui.

Nu trecu mult și haita de lupi și ajunse la picioarele copacului, printre crăcile căruia se ascunsese Nicorov.

Lupii miroseau copacul jur împrejur, își clănțăneau dinții și urletul lor înfiorător se auzea cale de o poștă. Dar bătrânul Nicorov nu se mai temea.

El se așeză liniștit pe una din crengile copacului, unde ploaia nu-l mai ajungea tocmai atât de mult și-și scoase pistolul la iveală. Ținti și unul din lupii de la rădăcina copacului se rostogoli cu un răcnet sălbatic.

Își încărcă pistolul din nou și trase iarăși. Al doilea glonte însă nu-și nimeri ținta, fiindcă se atinse de o cracă și schimbă direcția; Dar cu a treia împușcătură izbuti să mai rănească încă un lup.

Fiarele își dădură seama de primejdie și se retraseră ceva mai la o parte, dar din purtarea lor se putea vedea prea bine că nici gând n-aveau să se îndepărteze definitiv.

Și la vederea acestor lupi, care se încăpățânau într-atâta să-i sfâșie pielea, primarul Nicorov începu să aibă din nou un simțământ foarte puțin plăcut. În clipa în care se cățărase pe copac, el își făcuse socoteală că lupii sau se vor lua după caii, care trăgeau căruța înspre sat, sau văzând că nu pot ajunge până la ei, vor renunța la atac și-și vor vedea de drum.

Trecu un sfert de ceas după altul și Nicorov începu să dârdâie. Veșmintele-i udate i se lipiră de trup, degetele, cu care se ținea de crengi, i se înțepeniseră și era amenințat în fiecare clipă să se prăbușească din pom.

Din când în când își mai descărca pistolul, nu atât pentru a speria lupii, cât spre a atrage atenția trecătorilor care s-ar fi rătăcit pe acolo.

Și se părea că într-adevăr, acest fel de a semnaliza nu va întârzia de a avea efectul dorit, deoarece din depărtare se auzi un tropot de cai.

Auzul ascuțit al lui Nicorov prinse zgomotul îndată și începu să strige, cât îl ținea gura:

— Ajutor!… ajutor!…

Pe după o cotitură se iviră șase-șapte călăreți înarmați care, de îndată ce zăriră haita de lupi, își descărcară

puștile și pistoalele. Câțiva lupi se rostogoliră, ceilalți căutară să scape fugind mâncând pământul, dar gloanțele călăreților mai doborâră vreo doi și din ei.

După ce pârâitul armelor încetă, un glas plângător veni de printre crengile copacului.

— Scăpați-mă!

Călăreții se întoarseră înspre locul de unde venea vocea.

— Acum poți coborî, tătucă, zise unul din ei, căci am alungat lupii!

Nicorov coborî cu chiu cu vai și mulțumi călăreților cu recunoștință:

— Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru bunătatea pe care a-ți avut-o față de mine!

Căpetenia călăreților, un bărbat oacheș, voinic și bine făcut, se desprinse din mijlocul celorlalți și păși în fața lui Nicorov.

— Cine ești?

— Nicorov, primarul Rodinului!

— În mare încurcătură te găseai!

Nicorov își povesti primejdioasa pățanie, plângându-se mai ales de pierderea mânzului pe care de-abia îl cumpărase.

— Calul nu pot să ți-l mai dau înapoi - zise voinicul - dar ți-am scăpat viața! Mulțumește-i lui Dumnezeu ca am auzit împușcăturile pistolului tău, căci altfel, lupii te-ar fi păzit aici până în clipa în care ai fi căzut din pom, cu puterile sfârșite. Acum, Dumnezeu cu tine!

Voinicul îi întinse mâna lui Nicorov, care strânse cu recunoștință mâna distinsului vânător necunoscut.

— Spuneți-mi măcar numele dv., zise primarul Rudinului, pentru a ști, cui îi sunt dator viața mea?

Voinicul zâmbi!

— Nu te supăra că nu-ți îndeplinesc rugămintea. Dar crede-mă, Nicorov, că nu numele este lucrul care trebuie băgat în seamă, ci fapta!

După aceste cuvinte sări pe cal și dispăru împreună cu însoțitorii săi.

Nicorov se uită uimit în urma lor și mereu se întreba cine ar putea să fie salvatorul lui? El îi cunoștea prea bine pe moșierii de prin împrejurimi, dar cu acesta nu se

întâlnise niciodată. Dar ceilalți, care erau cu el, cine puteau să fie?

Fiecare era înarmat până în dinți și fiecare îl stima pe bărbatul acela voinic ca și când ar fi fost șeful lor.

Cine să fi fost oare?

Deodată chipul lui Nicorov se însenină și-și duse mâna la frunte:

— Prostul de mine! Cum de nu mi a trecut prin minte? A fost Vulturul Morții!... Acum îmi aduc aminte de chipul lui! Mă miram eu, de ce-mi pare așa de cunoscut! Nu mi l-a arătat subprefectul din Dubro desenat pe hârtie? Întocmai așa e!... Nu, nu mai încape nicio îndoială... el a fost! Ei, bătrâne Nicorov, acum ai prilejul să câștigi cele douăzeci de mii de ruble!...

Și în clipa următoare, omul acesta lacom de bani, uitase că Rimsky îl scăpase de la o moarte îngrozitoare, uitase că-i datora veșnică recunoștință. Acum, la câteva minute numai după ce Rimsky și cu tovarășii săi îi redaseră viața, care îi era ca și pierdută, el își frământa creierul gândindu-se în ce chip ar putea să pună mâna pe Vulturul Morții, spre a-l preda călăului.

— Trebuie să aflu pe unde au apucat-o! murmură el.

Bătrânul Nicorov nu era cine știe ce om curajos, dar gândul că acum avea prilejul să câștige cu ușurință premiul de douăzeci de mii de ruble care fusese pus pe capul Vulturului Morții îl îmbărbăta.

Ploaia încetase, așa că nu-i fu prea greu să găsească drumul pe care o luaseră voinicii. Urmele cailor se întipăriseră în noroiul proaspăt și drumul urmat de salvatorii lui Nicorov se vedea destul de bine.

Bătrânul porni după urmele copitelor.

El mergea cu ochii ațintiți în pământ din pricina semiîntunericului care se lăsase și, cu gândul ca cele douăzeci de mii de ruble, uită că dârdăia de frig, uită de primejdia de moarte, prin care de-abia scăpase, uită chiar și de mânzul, pe care i-l sfâșiaseră lupii.

— Nu-mi va scăpa! își zicea el necontenit și se umfla de pe acum, gândindu-se la faima ce-i era asigurată în cazul prinderii temutului căpitan de bandiți. Era neîndoielnic că, dacă guvernul din Petrograd punea așa preț pe prinderea Vulturului Morții, ministerul de interne îl va înainta, numindu-l primarul vreunuia din orașele din apropiere.

Urmele copitelor duceau prin pădure și bătrânul Nicorov se ținea de ele, fără să șovăie o singură clipă. În desișul pădurii se încredință și mai mult că umbla pe drumul cel bun. Într-un loc ascuns, pe care nimeni nu-l cunoștea, primarul Rudinului dădu peste grajdul unde-și lăsaseră caii salvatorii săi. De aici, urmele de copite fură înlocuite cu urme de cizme care duceau în sus, cum veneai de la grajdul improvizat.

Inima lui Nicorov bătea să-i spargă pieptul. De-abia acum își dădea el seama, cât de primejdios era jocul în care se prinsese. Căci dacă Rimsky, sau vreunul din tovarășii săi, dădeau peste el, atunci era pierdut, fără nicio nădejde de scăpare. Dar bătrânul își stăpâni teama iute și merse mai departe, spunându-și că, douăzeci de mii de ruble nu se pot câștiga stând cu mâinile în sân.

Și în chipul acesta, primarul Rudinului ajunse la peștera, care ducea la Cuibul Vulturilor.

Acum, pe de o parte, știa îndeajuns pentru prinderea lui Rimsky, pe de altă parte, nu îndrăznea să meargă înainte, căci ar fi însemnat să alerge orbește, în brațele propriei sale pieiri.

De aceea se înapoie înspre casă și gândul la îmbogățirea neașteptată și la faima pe care avea să și-o câștige prin prinderea celui mai temut și îndrăzneț bandit pe care l-a cunoscut Rusia vreodată, îl făcură să uite de toate oboselile acelei zile și să meargă pe șoseaua Rudinului, fluierând și cântând ca un flăcău.

Era destul de târziu când ajunse acasă primarul din Rudin. Acum însă, oboseala puse stăpânire pe întreaga lui făptură. Servitorii îl primiră cu chiote de bucurie, căci bieții oameni erau foarte îngrijați, din pricină că cei doi cai veniseră acasă cu căruța goală și nu puteau să-și închipuie, ce s-a întâmplat cu stăpânul lor. Ei erau încredințați că primarul zăcea mort prin vreun șanț oarecare, doborât de tâlhari.

— Ce să vă spun, nu am fost departe de moarte! le zise Nicorov, uitând să amintească și de acela care-l scăpase de la această moarte.

Istovit peste măsură, primarul Rudinului se culcă și nu se trezi, a doua zi, decât numai după ce soarele răsărise de mult. La început, el nu putea să-și dea seama dacă trăise aievea ceea ce se întâmplase cu el în răstimpul celor din urmă douăzeci și patru de ceasuri, sau visase numai. Pe urmă însă, își reaminti de toate amănuntele pățaniei cu lupii și apoi, de cealaltă primejdie, nu mai puțin amenințătoare, a urmăririi Vulturului Morții și a tovarășilor acestuia.

Îl strigă pe Ivan, dar servitorii îi spuseră că flăcăul plecase de acasă încă din zorii zilei.

Nicorov se îmbrăcă, mâncă în lege, apoi îl chemă la sine pe Strunikov, mâna dreaptă a lui. Meseria de căpetenie a lui Strunikov era paza satului. Dar tot el îndeplinea și slujbele de ajutor de primar, polițist, paznic de noapte și gropar.

— Bună dimineață, tătucă, zise el, foarte umil, intrând la primarul Rudinului. Bine că te vedem acasă, căci noi eram încredințați că le-ai slujit lupilor drept cină.

— Ești treaz, Strunikov? îl întrebă primarul, care cunoștea prea bine slăbiciunea paznicului.

— Treaz, tătucă! Că dacă n-aș fi treaz, aș vedea doi primari în locul tău!

— Te întreb fiindcă am de gând să-ți dau o însărcinare foarte însemnată.

— O însărcinare însemnată?

— Așa, după cum ți-am spus! Trebuie să mergi într-o afacere oficială…

— Unde? întrebă Strunikov, văzând că primarul șovăie.

— La bătrâna Marta!

— La mama Soniei?

— Acolo! Și bagă bine de seamă la ceea ce-ți spun… Deschide-ți urechile… Îi vei spune că, până mâine la

amiază, să părăsească Rudinul, cu fata ei cu tot! Satul acesta n-are nevoie de cerșetori.

Strunikov se scărpină după ureche. Vestea aceasta nu-i plăcea de loc. O cunoștea bine pe bătrâna Marta și-i era dragă. Așa că îi venea foarte greu să se ducă să comunice această nemiloasă hotărâre a primarului.

— Tătuca, dar de ce-i alungi?... întrebă el.

Nicorov i-o tăie scurt.

— Niciun cuvânt, Strunikov! Tu nu ai niciun drept de a te amesteca în afacerea aceasta, ci doar o datorie: aceea de a îndeplini porunca, pe care ți-am dat-o!

Ce putea să facă bietul paznic, decât să se încline și să plece?

Trecu încet, cu pași leneși, prin sat, spre a ajunge cât mai târziu la coliba din marginea comunei. Mergea cu capul plecat și mormăia nemulțumit. Era omul de încredere al lui Nicorov, dar în chestiunea aceasta nu împărtășea părerile primarului.

Dar oricât de încet mergea, în cele din urmă drumul tot se sfârși și Strunikov ajunse la mica colibă care strălucea de curățenie. În fața casei erau sădite flori, iar grădina din spate era lucrată până la cel din urmă colțișor. Curtea curată, în care nu găseai o țandără, sau o frunză veștejită căzută din ajun, dovedea că aici locuiau oameni iubitori de rânduială și curățenie.

Strunikov intră cu inima strânsă în căscioară, unde îndată o și întâlni pe bătrâna Marta.

— Ia te uită, Strunikov? zise Marta, cu fața zâmbitoare. Tot n-ai uitat că mai sunt și eu pe lume?

— Bună ziua, Marto!

— Bună să-ți fie inima, Strunikov! Ia spune, ce veste bună îmi aduci?

La auzul acestei întrebări, bătrânul paznic se încurcă grozav.

— Nu prea ți-am adus veste bună!

— Nădăjduiesc însă că, nici tocmai așa de rea! zise bătrâna, cu un zâmbet blând.

Strunikov se simțea foarte nelalocul lui.

— Mai bine o lua dracul, toata însărcinarea asta oficială! mormăi el. Cum naiba să-i spun eu bietei femei, hotărârea primarului? I se va rupe inima de durere…

— Ce tot mormăi acolo? zise Marta, ștergând un scaun, cu poalele șorțului. Șezi colea și spune ce ai de spus!

Vrând nevrând, Strunikov trebui să se așeze și după o nouă șovăire, începu:

— Marto, știi prea bine că eu, nu-ți sunt vrăjmaș ca mulți alții din sat…

— Știu… Dar ce rost au cuvintele tale?

— Păi, uite… ca să nu fii supărată pe mine!

— Și de ce aș fi supărată?

— Pentru ceea ce-ți voi spune!

— Dar ce s-a întâmplat?

— Ceva tare păcătos… Primarul îți trimite vorbă că, până mâine la amiază, să părăsești satul împreună cu Sonia…

Marta țipă:

— Sfântă Maică Precistă!

— Ți-am spus eu că-ți aduc veste proastă!

— Nu e vina ta! răspunse bătrâna, tu nu ți-ai făcut decât datoria!

— Am încercat să pun o vorbă bună pentru voi, dar în zadar.

— Nu-i nimic, Strunikov. Dacă așa a poruncit primarul, vom pleca!

În clipa aceea se auzi un strigăt.

— Ba nu veți pleca!

În ușă se ivise Ivan Nicorov împreună cu Sonia.

Flăcăul nu auzise decât cuvintele din urmă, dar acestea fură îndeajuns, spre a-i umple sufletul de revoltă.

— Ivan! strigă Marta.

Chipul flăcăului se făcuse roșu ca focul, ochii lui aruncau scântei.

— Vă spun încă odată că, nu veți pleca! Dacă vă fi nevoie, mă voi măsura chiar și cu o mie de diavoli, nu numai cu tatăl meu!

Strunikov se îndepărtă, dar Ivan mai strigă după el.

— Să nu-i spui tatii niciun cuvânt despre ceea ce ai auzit aici! Ai înțeles?

— Înțeles!

După aceea paznicul plecă, iar Ivan încercă să le consoleze pe cele două femei nenorocite.

— Totul este în zadar - zise bătrâna Marta - tatăl tău este mai puternic aici, în sat, decât tine. El este capul comunii și aceea se întâmplă, ce vrea el.

— Nu prea e așa! Nu el este stăpânul atotputernic! Mai e cineva, care e mai tare decât el!

— Cine?

— Prințesa!…

— Prințesa… Doamne, dar cum pot să ajung până la Fedora Feodorovna?… Nici nu m-ar lăsa să intru în castel!

— Prințesa e o femeie cu suflet bun și milostiv, care ascultă orice plângere și găsește leac pentru toți aceia, care vin la ea… Îmi aduc bine aminte de vremea, pe când locuia în Rudin. În fiecare an venea în sat, de mai multe ori și cu aceste prilejuri îi ajuta pe toți aceia care veneau cu plângeri la ea. Fedora Feodorovna știe să șteargă lacrimile din ochii plânși și să toarne curaj în inimile deznădăjduite.

— Asta a fost pe vremea aceea…

— Și tot astfel va fi și acum! strigă Ivan Nicorov, nestrămutat în credința lui.

— Ești prea încrezător, Ivane!

— Ascultați-mă pe mine! Eu știu că este de făcut! Astă-seară va avea loc cea dintâi petrecere cu dans, rânduită de Fedora Feodorovna, petrecere, la care va veni și prințesa.

— Și?

— Va trebui să veniți și voi! Veți fi acolo, și când prințesa va păși în sală, veți cădea la picioarele ei, vă veți spune păsul și sunt pe deplin încredințat că Fedora Feodorovna nu va îngădui ca planul răutăcios al tatălui meu să fie dus la îndeplinire.

— Să ne plângem împotriva tatălui tău? exclamă Sonia, înspăimântată. Nu te gândești că atunci ne va urmări cu și mai multă îndârjire?

— Nu te teme, inimioara mea! zise Ivan, căutând s-o liniștească. Dacă vă spun eu că așa trebuie să faceți, nu vă mai temeți de nimic. Dar chiar dacă v-ar urmări și ar căuta să vă facă vreun rău, eu voi fi veșnic lângă voi și vă voi apăra!

— Dumnezeu să te binecuvânteze și să te ajute să faci totul, așa după cum crezi tu! zise bătrâna Marta, cu glasul ei blând, tremurând de emoție.

În Cuibul Vulturilor, din turnul părăsit al cetății Rudinului, oamenii Vulturului Morții se treziră din somn unul după altul. Apa rece, cu care se spălară pe față, îi

învioră în câteva clipe. Ludovica și pregătise de mâncare și după masă, voinicii se duseră toți în odaia lui Rimsky, spre a vedea ce aveau de făcut în ziua aceea.

— Vânătoarea de primăvară - începu Dan Dragomir - ne-a silit să stăm cu mâinile în sân în timpul din urmă. Acum, că mosafirii au plecat de la castel și drumul ne este iarăși liber, cred că a sosit timpul să ieșim din ascunzătoare, spre a ne împrospăta depozitul de merinde.

Rimsky dădu din cap.

— Ai dreptate, Dane. Tu ai fost acela care ai propus, de aceea, tu să fii și cel care va duce planul la îndeplinire. Ia-l cu tine și pe Korsakoff și după ce veți cutreiera pădurea, să vă înapoiați acasă, cu o pradă cât mai bogată.

Dan Dragomir și cu căpitanul Korsakoff primiră cu dragă inimă această însărcinare, care le îngăduia să-și mai desmorțească membrele și îndată se așezară să-și facă pregătirile necesare. Se uitară să vadă dacă puștile erau în ordine, își umplură pungile cu încărcătură, apoi își luară rămas bun de la căpitan și tovarăși și plecară.

Ceilalți rămaseră să se sfătuiască mai departe.

Micislav luă cuvântul cel dintâi.

— Am auzit vorbindu-se multe rele pe socoteala morarului din Rudin. E om rău și îngâmfat. Cred că n-ar strica să-l speriem puțin. E plin de bani, dar n-ar da o copeică pentru săraci și dacă se întâmplă ca vreun sătean la nevoie să vină la el după ajutor, îl alungă de la casa lui.

— Te-ai încredințat - întrebă căpitanul - că într-adevăr așa este? Nu ai fost indus în eroare?

— Știi prea bine, căpitane că, întotdeauna, ascultăm de poruncile tale și mai înainte de a învinui pe cineva, cercetăm ca multă băgare de seamă, să vedem ce este adevărat din ceea ce se spune, spre a nu pedepsi pe un om care n-are nicio vină.

— Bine, Micislav. Atunci nu mă mai împotrivesc pedepsirii morarului din Rudin… Trebuie să vedem însă ca planul nostru să fie la înălțime.

— Eu am găsit și planul… Mă voi îmbrăca altfel, ca negustor ambulant de pildă, fiindcă morarul…

Micislav nu putu să-și sfârșească vorba, căci ușa, se deschise brusc și în pragul ei se ivi Dan Dragomir, gâfâind, cu fața roșie ca focul, speriat de moarte.

Rimsky sări de pe scaun, temându-se de o nenorocire.

— Ce s-a întâmplat? strigă Vulturul Morții.

— Căpitane, îngână Dan Dragomir, de-abia mai putând răsufla, dacă nu mă înșel, ne pândește o mare primejdie!

— Vorbește! Ce este?

Dan Dragomir scoase la iveală o batistă colorată.

— Vedeți batista aceasta?… Am găsit-o la intrarea în peștera noastră… Afară de aceasta, am mai zărit și urme suspecte de picioare omenești… Mi-e teamă că ascunzătoarea noastră a fost descoperită!

Rimsky se uită țintă la batista colorată.

— Îmi pare atât de cunoscută batista aceasta!

— Să-ți spun eu, căpitane, de unde o cunoști! zise Dan Dragomir. Nu e prea mult de când ai văzut-o… Ieri seară… în mâna primarului din Rudin… Îți aduci aminte?

— Da, da! răspunse Vulturul Morții. Îmi aduc bine aminte! Cu batista aceasta și-a șters nădușeala de pe frunte, când s-a coborât din copac.

— Așa este… o recunosc și eu! zise doctorul Leonida.

Între timp intrase și Korsakoff în ascunzătoare.

— Căpitane! vesti el, cu înfrigurare. E fără îndoială că numai primarul Rudinului a putut să ne spioneze, căci urmele pașilor de la intrarea în peșteră, duc înspre locul unde l-am scăpat din ghearele lupilor. Urmele pașilor săi se văd bine în noroi. Ele duc spre șoseaua Rudinului.

Rimsky ascultase uimit rapoartele tovarășilor săi. El se uită pe rând la toți prietenii săi și pe chipul fiecăruia citi expresia aceluiași simțământ, care-i frământa sufletul său propriu: uimirea și revolta.

Severin strigă, amărât:

— Nu trebuie să fii milostiv cu oamenii aceștia! Aceasta ar trebui să ne slujească drept învățătură… Scapi pe cineva de la moarte și care-i este recunoștința?… Vrea să te arunce în ghearele pieirii!… Blestematul!

Vulturul Morții căută să-și stăpânească înfrigurarea, spre a-și putea liniști prietenii.

— Nu deznădăjduiți băieți! Fără îndoială că situația pare foarte serioasă, dar poate că primejdia tot nu este atât de mare, după cum pare. În orice caz, trebuie să ne gândim bine la ceea ce avem de făcut, în cazul când ascunzătoarea noastră ar fi descoperită.

Mai înainte de toate, trebuie să ne încredințăm dacă ascunzătoarea noastră n-a și fost împresurată de cazacii, care n-așteaptă, decât să părăsim Cuibul Vulturilor, pentru a pune mâna pe noi cu cea mai mare ușurință.

— Ai dreptate, căpitane! zise Dan Dragomir.

— De aceea - urmă Rimsky - toți care ne găsim aici, ne vom răspândi prin pădure, fiecare urmând un alt drum și

cercetând orice colț, orice văgăună. La amiază ne adunăm din nou, toți, aici și spunem ce am constatat.

Oamenii Vulturului Morții se pregătiră îndată de plecare. Ei coborâră împreună din turn, iar în fața peșterii se împrăștiară, luând fiecare o altă direcție.

— Fiți cu ochii în patru, băieți! le mai zise Rimsky, ca rămas bun.

După aceea porniră la drum, fiecare ducându-se în direcția pe care i-o arătase Rimsky.

După cum le fusese înțelegerea, la amiază se întâlniră toți din nou, în Cuibul Vulturilor. Nici unul din ei nu descoperise nimic neobișnuit. Nici urmă de cazaci, iar jandarmii din sat nu primiseră vreo întăritură, care să fi dat de bănuit.

Cu toate acestea Vulturul Morții nu se liniști.

— Încă nu s-a irosit primejdia de deasupra capului nostru-zise el. Se prea poate ca primarul Radioului să nu știe ce ascunzătoare este aceea pe care a descoperit-o, dar se poate tot atât de bine, ca el să-și dea seama ce captură minunată a făcut. Apoi, se mai poate ca dușmanul să fi hotărât atacul pentru timpul nopții, când nădăjduiesc să fim mai puțin pregătiți și deocamdată nu iau nicio măsură pentru a nu ne da de bănuit. Sunt multe, foarte multe posibilități!… Dar eu vreau să știu de ce să mă țiu… Voi afla încă în noaptea aceasta, ce s-a întâmplat!

— Ce vrei să faci, căpitane? întrebă Dan Dragomir.

— Veți afla îndată. Se pare că soarta ne favorizează. Astăzi are loc în sat, cea dintâi petrecere cu danț, petrecere, la care va veni și prințesa. Mă voi coborî în sat…

— Dar dacă vei fi recunoscut? se amestecă în vorbă și Ludovica.

— Nu te teme, Ludovica mea, căci nu voi fi recunoscut - o liniști Vulturul Morții. N-avem oare un arsenal întreg de peruci, bărbi și mustăți false, care n-așteaptă, decât să fie

întrebuințate? Îmbrăcat în haine țărănești și mascându-mă în om bătrân, nimeni nu mă va putea recunoaște.

— Și unde ai de gând să te duci, spre a afla cum stau lucrurile, întrebă Severin.

— Mă voi duce și eu la petrecere, unde voi căuta să mă furișez în apropierea primarului, spre a vedea care este situația. De altfel, dacă prietenul Nicorov a dat sfoară în țară despre marea lui descoperire, tot satul va vorbi despre apropiata prindere a Vulturului Morții și atunci nu-mi va fi prea greu să știu ce se pregătește... Dar dacă voi afla că Nicorov știe că Vulturul Morții se ascunde în Cuibul Vulturilor, atunci...

— Atunci nu trebuie să mai rămână în viață - îi tăie vorba Micislav, ai cărui ochi aruncau fulgere - chiar dacă ar jura că nu ne va trăda ascunzătoarea! De unde putem ști noi, că în somn, sau la beție, nu ne trădează taina? Ar fi cu neputință să trăim într-o veșnică nesiguranță, într-o veșnică groază.

— Aveți încredere în mine - răspunse Rimsky, care-și redobândise sângele rece. Voi ști eu ce am de făcut!

Spre seară Rimsky începu să-și schimbe înfățișarea. Părul lui negru, ca pana corbului, dispăru sub o perucă albă, iar în jurul obrazului își așeză o barbă și o mustață căruntă. El își mai desenă și câteva zbârcituri pe obraz și chipul fraged, tineresc al lui Rimsky se transformă cu totul. Iar când se mai și îmbrăcă, cu portul țărănesc din partea locului, nimeni nu s-ar fi îndoit că se găsește în fața unui sătean de vreo șaizeci de, ani.

Rimsky își luă rămas bun de la prietenii săi, strângându-le mâna călduros, la fiecare, pe rând.

— Domnul să vă aibă în paza lui!

— Și pe tine, căpitane?

După aceea părăsi ascunzătoarea și se îndreptă spre Rudin.

În sat era o veselie neobișnuită, din pricina petrecerii din seara aceea. Toți sătenii se bucurau că prințesa va veni

la petrecere. Dar nu mai mică le era bucuria și din pricina celor zece butoaie cu vin, pe care Fedora Feodorovna le trimisese la cârciumă. Nici nu se înserase bine și puhoaiele de țărani și începură să se verse spre han, în a cărui sală mare se țineau petrecerile cu danțuri.

Rimsky ajunse în cârciumă, fără să atragă în deosebi atenția cuiva și luă loc la una din mese. Îndată după ce se așeză, își roti privirile prin cârciumă, cercetând fața fiecăruia și în curând ochii îi străluciră de bucurie, căci îl zărise pe acela pe care-l căuta: pe primarul Rudinului, care ședea la o masă nu prea îndepărtată de a lui.

Dar, cum din pricina gălăgioasei veselii a sătenilor, nu putea să audă ce se vorbea la masa primarului, se ridică de pe scaun, se învârti odată prin cârciumă, ca și când ar fi căutat pe cineva, apoi se așeză, ca din întâmplare, la o masă din apropierea primarului. Acum Rimsky auzea tot ce se vorbea la masa lui Nicorov.

La urletul lui răgușit, perechea se opri din joc, lăutarii încetară de a mai cânta.

— La sfatul primarilor, care a avut loc ieri, la Dubro, zicea Nicorov, cu îngâmfare, s-a dovedit că, tot eu sunt primarul cel mai bine văzut, din ținutul acesta. Subprefectul de-abia a schimbat câteva vorbe cu ceilalți primari; toate chestiunile mai însemnate le-a vorbit cu mine și de câteva ori mi-a cerut chiar și sfatul.

— Dar mare domn mai ești, măi Nicorov! zise batjocoritor, Zamov, unul din cei mai bogați țărani ai satului, care nu prea se avea bine cu primarul.

— Te cred că sunt! În orice caz, în curând voi fi și mai mare! răspunse Nicorov.

— Bine înțeles, dacă vei mai fi pe placul prințesei - ripostă Zamov. Căci nu vei fi primarul Rudinului, decât numai până când vrea prințesa.

— Și ce ai să mai zici, dacă în curând voi fi numit primarul vreunui oraș de prin împrejurimi?

— Poate în vis!

— Râzi tu, râzi, Zamov, vom vedea noi, cine va râde la urmă! Afară de aceasta, trebuie să recunoști că, nu numai slujba mă face fruntașul satului. Eu sunt omul cel mai bogat din comună…

— Ei, las-o mai încet! îi tăie vorba Zamov. Dacă am pune averile noastre, una lângă alta, nu știu care ar ieși învingătoare!

— Am trei cai, patru vaci, doi boi, șase porci… Ei, ce mai zici?

— Nu cu asta se măsoară bogăția - răspunse Zamov - ci cu pământ și bani gheață!

— Și pământ am atâta cât ai tu.

— Și bani gheață?

— Numai câteva mii de ruble, fiindcă pe ceilalți i-am băgat în gospodărie.

Zamov râse, triumfător.

— Păi vezi că eu am învins? Eu am cincisprezece mii de rublei Acum să bem una pentru izbânda mea!

Cu aceste cuvinte își ridică paharul plin cu vin.

Nicorov se înfurie, când văzu că țăranii ciocnesc cu înflăcărare cu Zamov, câștigătorul acestei ciudate întreceri și căută să nu se dea bătut.

El izbi cu pumnul în masă cu atâta putere, încât sticlele și paharele de pe ea începură să joace.

— Nu te vei bucura prea mult de această izbândă, măi Zamov, căci în curând te voi întrece și în bani gheață!

— Ce vrei să spui cu asta? Poate că ai de gând să pornești în căutarea vreunei comori?

— Vei vedea tu!… În orice caz, pot să-ți spun de pe acum că, peste câteva zile voi pune mâna pe douăzeci de mii de ruble… Atâți bani n-ai văzut tu în viața ta!

Zamov izbucni din nou într-un hohot de râs batjocoritor.

— Cine te crede? Pe semne că ai băut cam multicel, Nicorov, că vorbești asemenea gugumanii! Visezi despre primărie la oraș și douăzeci de mii de ruble!… Spune drept, unde ai mai băut, înainte de a veni aici?

— Mai țineți gura, Zamov! zise primarul Rodinului. Ți-am mai spus eu că acela râde mai bine, cine râde la urmă!

Rimsky ascultase cu multă luare aminte, la fiecare cuvânt, dar de-abia acum ar fi fost mai curios să vadă ce va urma. El trebui însă, să-și stăpânească curiozitatea, căci hangiul veni la Nicorov și-i spuse:

— Vine prințesa!

Nicorov lăsă baltă discuția și ridicându-se de la masă, străbătu cât mai iute sala plină de țărani, spre a ajunge în fața hanului. Trăsura prințesei trebuia să fie aproape, căci se auzea deslușit zăngănitul clopoțeilor de la gâtul cailor. Nicorov dădea porunci cu înfrigurare și se umfla tot mai mult în pene, căci în curând avea de îndeplinit o datorie foarte însemnată: trebuia s-o salute pe prințesă.

Trăsura Fedorei Feodorovna ajunse în fața cârciumii și țăranii Rudinului își primiră pe iubita lor stăpână, cu un „ura”, care nu mai voia să sfârșească.

— Ura!... Trăiască!... Ura!... strigau, sătenii și prințesa primi cu bucurie manifestația de dragoste a supușilor săi.

Nicorov se înclină adânc, apoi ajută prințesei să coboare din trăsură. Pe urmă începu să strige, cu voce autoritară:

— La o parte!... La o parte, căci vine prințesa!

Când Fedora Feodorovna intră în sală, uralele izbucniră din nou, cu o putere și mai mare, spre deznădejdea lui Nicorov, care nu putea să-și rostească cuvântarea de bun sosit. În cele din urmă mulțimea se potoli și primarul Rudinului izbuti să zică următoarele:

— Prea milostivă prințesă și buna noastră stăpână! Din însărcinarea locuitorilor credincioși ai Rudinului... ai Rudinului... eu am fost împovărat cu cinstea de... de a vă ura bun sosit... pentru că a-ți binevoit să ne cinstiți... să ne cinstiți cu venirea dv....

— Trăiască!... Trăiască! - urlă din nou mulțimea, de data aceasta spre cea mai mare bucurie a lui Nicorov, care de-abia putuse îngâna aceste câteva cuvinte. Dacă poporul nu

izbucnea în urale, bietul primar al Rudinului s-ar fi făcut de râs, căci n-ar mai fi știut ce să spună.

Nesfârșitele urale îl scoaseră însă din încurcătură și acum luă, fericit, mâna pe care i o întinse prințesa.

— Dragul meu popor din Rudin - zise Fedora Feodorovna și de îndată ce-și deschise gura, se făcu o tăcere desăvârșită. Fiindcă ați vrut să-mi arătați bucuria pe care o simțiți de a mă vedea în mijlocul vostru, țin să vă spun că și eu simt aceeași bucurie și sunt mulțumită că împrejurările au fost de asemenea natură, încât am putut să viu astăzi lângă voi. Știți prea bine că, întotdeauna m-am simțit bine în mijlocul vostru și credeți-mă că dragostea pe care v-am purtat-o pe vremuri, nu s-a schimbat de loc, în timpul cât am fost departe de Rudin. Îmi pare foarte bine, văzând că și voi îmi păstrați aceeași dragoste neștirbită, ca și în trecut și vă rog, ca și pe viitor să-mi rămâneți tot atât de credincioși, ca și în trecut, pentru ca sufletu-mi să n-aibă pricină de întristare, când mă voi gândi la locuitorii Rodinului. Dumnezeu să vă ajute!

În urma călduroaselor cuvinte ale prințesei, uralele izbucniră din nou, ca o adevărată furtună.

— Și acum, să înceapă jocul! zise prințesa, întorcându-se spre Nicorov.

Primarul Rudinului cuprinse mijlocul fin al prințesei cu mâinile lui cărnoase și cu mișcări greoaie și neîndemânatice începu să dănțuiască jocul, pe care toată lumea îl urmări cu încordare.

De altfel era și vrednic de văzut cum juca burtosul primar al Rudinului cu mlădioasa și fermecător de frumoasa Fedora Feodorovna.

La început dănțuiră numai ei doi; încetul cu încetul însă, tot mai mulți flăcăi prinseră curaj și în curând sala hanului se umplu de perechi, care se învârteau în ritmul melodiilor cântate de lăutari.

Nicorov tare ar fi vrut ca lăutarii să tacă odată, căci trupul lui greoi și dat trândăviei, nu era obișnuit cu

asemenea sforțări; dar scripcarii îi ziceau de zor și Fedora Feodorovna nici nu se gândea să se oprească, căci de mult nu mai petrecuse atât de bine. Sus, la balul mascat de la castel, nu se bucurase atât de mult, ca aici, la această petrecere populară, unde toată lumea o înconjura cu o dragoste nețărmurită și lipsită de fățărnicie.

În sfârșit, spre marea ușurare a lui Nicorov, lăutarii încetară. Perechile se retraseră spre marginea sălii și când prințesa luă loc pe scaunul de onoare ce i fusese pregătit, două femei își croiră drum prin mulțime, aruncându-se la picioarele ei.

Erau bătrâna Marta și cu fiica sa, Sonia.

— Prea milostivă prințesă, îndură-te de noi! se rugă bătrâna.

Nicorov se uită furios la cele două femei, care veniseră să tulbure veselia serii și fără îndoială că le-ar fi alungat cu lovituri de picior, dacă prințesa nu era de față.

Fedora Feodorovna se întoarse cu blândețe înspre Marta și fiica ei, așa că Nicorov se văzu silit să-și înăbușe mânia, care-i zbuciuma pieptul.

— Care este păsul vostru? întrebă prințesa, cu o căldură și blândețe, care turnă curaj în inimile tremurânde ale celor două femei.

Fără îndoială că dacă prințesa le vorbea atât de blând, încercarea lor deznădăjduită avea să fie încoronată de succes. Și ea era femeie și femeile își simt necazurile reciproc.

Bătrâna Marta își ridică ochii înlăcrămați și cu voce plângătoare, se adresă astfel, Fedorei Feodorovna:

— Prea milostivă prințesă, fă-ne dreptate!

— Numai acolo trebuie făcută dreptate, unde alții au săvârșit nedreptăți.

— Vai, prea milostivă stăpână, nouă ni s-a făcut o mare nedreptate!

Nicorov nu-și mai putu stăpâni mânia. De altfel știa prea bine că cele două femei aveau să se plângă acum împotriva

lui și, spre a împiedica aceasta, se amestecă în vorbă, strigând:

— Ce obrăznicie, să veniți aici, spre a strica veselia petrecerii!

Prințesa îi aruncă lui Nicorov o privire plină de imputări.

— Ei, primarule, lasă-le să spună, pentru ce au venit la mine! Știi prea bine că în asemenea prilejuri îmi place să mă folosesc de drepturile mele de stăpână a pământului și că nimeni nu pleacă din fața mea fără a-și fi descărcat inima de ponos.

Fedora Feodorovna băgă de seamă că nu numai Marta plângea, ci și frumoasa fată a bătrânei.

— De ce plângi, copila mea? o întreba ea, binevoitoare.

— Am fost alungate din sat!

— De ce s-a luat măsura aceasta împotriva voastră?

— Noi nu avem nicio vină!

— Și cine v-a alungat?

— Primarul Nicorov.

Prințesa își ridică privirile încet, de la cele doua femei și le îndreptă asupra primarului.

— Este adevărat, Nicorov?

— Adevărat, prea milostivă prințesă!

— Și de ce ai făcut-o?

— Credeți-mă, prea milostivă prințesă că și-au meritat soarta! Amândouă au fost prinse asupra furtului, de mai multe ori!

Cele două femei se uitară speriate la Nicorov. Ele își aduseră aminte de truda amarnică cu care-și câștigau pâinea cea de toate zilele și de nenumăratele nopți, pe care le prefăcuseră în zile, numai spre a putea trăi în mod cinstit. Și acum, nemilosul primar, le arunca în față, o învinuire atât de cumplită, înaintea satului întreg?

Lacrimile le înăbușeau și groaznica acuzare le lovise atât de crunt, încât nici una din ele nu fu în stare să se apere, nici măcar cu un singur cuvânt.

Prințesa era gata să creadă că primarul avea dreptate, căci cele două femei nici nu încercau măcar să se apere, când deodată se ivi un flăcău lângă cele două femei, și strigă, cu voce metalică, hotărâtă:

— Aceste două femei nenorocite n-au săvârșit nici-o fărădelege! Jur aceasta pe Dumnezeul meu din cer!

Era Ivan, fiul primarului.

Țăranii adunați acolo rămaseră înmărmuriți, apoi se auzi un murmur de nemulțumire. Toate privirile erau îndreptate asupra lui Ivan Nicorov, care sărise în ajutorul celor două nenorocite, în clipa, când toată lumea se aștepta mai puțin.

Cel mai înmărmurit însă, era bătrânul Nicorov. În clipa, în care își văzu băiatul, ivindu-se înaintea prințesei și pârându-l pe el însuși, i se făcu negru înaintea ochilor. N-ar fi crezut niciodată că propriul lui copil va fi în stare să-l facă de râs înaintea satului întreg. Rușinea aceasta n-o mai putea spălă niciodată.

Dar prințesa se uită prietenește la acest flăcău cu ochii înflăcărați și-l întrebă:

— Cine ești tu, care sari în ajutorul acestor două femei?

— Sunt Ivan Nicorov.

— Ivan Nicorov? Ești rudă cu primarul?

— Sunt fiul lui!

Acum fu rândul prințesei să rămână înmărmurită.

— Ești fiul lui? Și îndrăznești să-ți învinuiești părintele, înaintea mea și a satului întreg?

— Prințesă, zise flăcăul cu glasul lui sunător - mie îmi place dreptatea! Cinstea și dragostea mea de adevăr nu puteau îngădui ca aceste două nenorocite să fie alungate din sat, fără să fie vinovate!

— Taci, ticălosule! strigă primarul, care însă nu mai apucă să urmeze, căci un singur semn al prințesei fu îndeajuns, spre a-l face să tacă el însuși.

După aceea, Fedora Feodorovna se întoarse din nou spre flăcău:

— Ia spune, ce știi tu despre această întâmplare?

— Nu-l ascultați, prea milostivă prințesă, căci niciun cuvânt nu este adevărat din ceea ce vrea să spună! strigă Nicorov.

— Taci, Nicorov! zise acum prințesa, mai aspru. Numai atunci pot să fac dreptate, dacă ascult pe fiecare, pe rând. Vorbește, Ivan Nicorov!

— Prea milostivă prințesă - începu flăcăul să spună - aceste două femei nenorocite trăiesc de ani de zile în satul nostru, fără niciun sprijin. Nu voi trece sub tăcere nimic. Bărbatul, care era apărătorul lor, soțul, tatăl, a ucis un om, spre a se apăra. Pentru această faptă el a fost pedepsit, poate mai aspru… decât trebuia: a murit pe spânzurătoare! În orice caz, el și-a primit pedeapsa, pentru fapta sa, poate cam pripită și nimeni nu are dreptul de a le urmări pe aceste două nefericite făpturi, pentru o greșeală ispășită și nesăvârșită de ele. Femeile acestea trăiesc cinstit, din munca mâinilor lor și măsura luată împotriva lor este cea mai mare nedreptate care li se poate face.

Prințesa se întoarse spre primarul Rudinului:

— Primarule, ce spui la toate acestea?

— Nu ascultați la ceea ce spune băiatul, prea milostiva prințesă, răspunse bătrânul Nicorov, mânios. Fata aceasta i-a sucit capul…

Prințesa vedea lămurit acum. Intervenția curajoasă a flăcăului o încredințase de la început că în această ceartă numai cele două femei puteau să aibă dreptate.

De aceea, ea nu întârzie să aducă sentința, care era menită să facă dreptate:

— Primarule Nicorov, bagă bine de seamă la ceea ce-ți spun! Aceste două femei vor rămâne aici, în sat și te opresc să le mai urmărești cu ura ta! Dacă va ajunge la urechile mele cea mai neînsemnată plângere în privința aceasta, îți iau slujba de primar al Rudinului. Iar dacă de data aceasta îți trec cu vederea greșeala, aceasta o fac numai fiindcă până acum ți-ai îndeplinit îndatoririle în mod conștiincios.

Nicorov se înclină.

— Am înțeles, prințesă! zise el, răgușit, și sufletul îi fu cuprins de o furie atât de cumplită, încât ar fi fost în stare să le ucidă pe cele două femei.

— Iar voi, urmă prințesa, adresându-se Martei și Soniei, veniți într-una din zilele acestea la castel și voi îngriji ca viața să vă fie mai ușoară. Vă voi da de lucru, ca să nu mai munciți atât de amarnic, ca până acum.

Cele două femei sărutară recunoscătoare mâinile prințesei.

Fedora Feodorovna mângâie părul, bălai al Soniei.

— Dacă nu mă înșel, dragostea l-a făcut pe Ivan să-ți sară în ajutor! zise ea, zâmbind.

Fata se înroși până peste urechi.

— Nu trebuie să te rușinezi, din pricina aceasta - zise prințesa, binevoitoare - ci dimpotrivă, să fii mândră fiindcă o dragoste care este în stare de o asemenea jertfă, e vrednică să fie cunoscută de toată lumea. Iar când vă veți

hotărî să vă luați, nu uitați să mă chemați și pe mine la nuntă!

— Prea buna și milostiva noastră stăpână! zise tânăra fată, sărutând încă odată, cu recunoștință, mâna albă a prințesei.

— Și acum - zise Fedora Feodorovna - urmați cu petrecerea. Să reînceapă jocul!

Lăutarii începură să cânte, perechile să se învârtească prin sală, iar prințesa părăsi hanul.

Rimsky fusese de față la această neobișnuită întâmplare și pe cât de mult îl ura acum pe bătrânul Nicorov, pe atât de drag îi era Ivan, a cărui purtare curajoasă îl umpluse de admirație.

— Niciodată n-aș fi crezut - își zise Vulturul Morții în gând - că primarul Rudinului ar putea să fie un om atât de rău. Dacă știam mai iute, atunci nu alergam în ajutorul lui, ci-l lăsam să-l sfâșie lupii, căci nu era vrednic de o soartă mai bună!

După plecarea prințesei, Nicorov se înapoie în cârciumă, morocănos și înfuriat, spre a și îneca în vin necazul, pe care i-l pricinuise fiul său. Rimsky nu-l pierdu din ochi și se așeză din nou, în apropierea lui. Vulturul Morții simți o adevărată plăcere, văzând că Zamov începe să-l necăjească din nou pe primar.

— Ei, măi Nicorov - zicea țăranul, râzând zgomotos - nu lipsi mult să se ducă pe gârlă, toată mândria ta! N-a lipsit decât un fir de ață, ca prințesa să dea un nou primar Rudinului!

— Își va mușca degetele Ivan, pentru aceasta! exclamă Nicorov, amenințător.

— În zadar te răzbuni pe băiat, căci întâmplarea aceasta ți-a mâncat stima sătenilor, odată pentru totdeauna!... Niciodată nu vor uita oamenii întâmplarea din seara aceasta!... Poți tu să-l pedepsești pe Ivan, cât vei vrea!... Te-ai curățat, bătrâne Nicorov!

— Crezi? Ei bine, vom vedea noi! zise primarul Rudinului, cu un zâmbet misterios.

— Ce vrei să spui cu aceste cuvinte tainice? îl sâcâi Zamov. Eu nu cred în vorbe de clacă, ci numai în fapte!

— Vei avea și fapte… mai curând de cât te aștepți! Se va vorbi de mine nu numai în Rudin, ci în toată Rusia!

— Ce tot spui?

— În zadar te miri și în zadar faci pe Toma Necredinciosul! Nu va trece mult și voi pune mâna pe douăzeci de mii de ruble, iar numele meu va fi slăvit în toata țara!

— Măi, Nicorov - reluă Zamov, cu o privire obraznică - ție ți s-a urcat vinul la cap? Eu cred c-ar fi mai bine să te duci acasă, să-ți dormi buimăceala și să urmam mâine cu povestea aceasta.

— Râzi tu, Zamov, și îndrugă la glume, vom vedea noi cine va fi domn! În orice caz, te sfătuiesc să citești puțin hârtia aceea pe care am lipit-o pe peretele cârciumii în seara aceasta.

Zamov se ridică de pe scaun și împreună cu ceilalți comeseni, se duse la peretele arătat de primar. Rimsky se alăturase și el de țărani și citind cele cuprinse în publicație, rămase foarte uimit.

Zamov o citi cu voce tare, spre a putea auzi și aceia, care nu știau carte, sau cei care erau mai îndepărtați.

Cuprinsul publicației era următorul:

SPRE ȘTIREA TUTUROR!

Se aduce la cunoștință că, guvernul din Petrograd a pus un premiu de

DOUĂZECI DE MII DE RUBLE

pe capul lui

STANISLAU RIMSKY

studentul polonez cunoscut sub porecla de

Vulturul Morții

care în timpul din urmă tulbură liniștea ținuturilor din apropierea graniței ruso-poloneze. Premiul aceasta se va înmâna aceluia care-l va prinde pe Stanislau Rimsky, viu sau mort. Acela care știe ceva despre ascunzătoarea numitului tâlhar, poate cere ajutoare armate de la autoritatea cea mai apropiată

MINISTRUL DE INTERNE

Sătenii ascultară cu multă încordare cuvintele lui Zamov și în clipa următoare toată lumea nu mai vorbea decât de Vulturul Morții. Cele douăzeci de mii de ruble erau o ispită căreia nimeni nu i se putea împotrivi și poate că ar fi fost puțini, foarte puțini aceia, care știind un amănunt cât de mic despre Rimsky, să nu fi pornit în cursa pentru câștigarea marii sume de bani.

După ce se așezară la masă, din nou, Zamov, se întoarse batjocoritor la primarul Rodinului:

— Și ia spune, măi Nicorov, ești tu tocmai atât de încredințat că vei pune mâna pe Vulturul Morții? Te și simți cu cele douăzeci de mii de ruble în buzunar? Nu ți se pare că tu ești cam mic față de Vulturul Morții, pe care n-a putut pune mâna nici chiar contele Gorciacov, puternicul guvernator al Varșoviei, cu toate că l-a urmărit cu o armată întreagă de cazaci?

Primarul nu-și schimbă zâmbetul misterios și zise:

— Eu voi fi mai isteț decât contele Gorciacov!

— Ia auziți!

— Veți vedea voi!
— Și crezi într-adevăr, că vei izbuti să găsești ascunzătoarea Vulturului Morții?
Nicorov răspunse, cu multă hotărâre:
— Nu cred, ci am și găsit-o!
Primarul Rudinului se uită triumfător în jurul său…
Rimsky auzise și el cuvintele lui Nicorov și numai cu greu putu să se stăpânească.
Totuși, el duse mâna în buzunar și strânse cu putere mânerul pistolului.
El era hotărât ca, în cazul când primarul ar avea de gând să trădeze locul ascunzătorii, să-l culce la pământ, cu un glonte, de la cel dintâi cuvânt trădător.
Puțin îi păsa de ceea ce avea să se întâmple în urmă. Putea să fie călcat în picioare de țărani, puteau să-l ucidă în bătăi, el ar fi murit liniștit, căci odată cu moartea lui Nicorov ar fi șters din rândurile celor vii pe singurul om care cunoștea taina Cuibului Vulturilor și deci, prietenii și tovarășii lui ar fi fost la adăpost și nu ar mai fi fost amenințați să li se descopere ascunzătoarea. Chiar și în aceste clipe, atât de hotărâtoare, nobilul Stanislau Rimsky nu se gândea la el, ci la viața prietenilor săi.
Zamov nu știa, dacă trebuie să-l creadă pe Nicorov, sau nu. În orice caz, el urmă să-l sâcâie:
— Măi Nicorov, dacă ai fi dat, într-adevăr, peste ascunzătoarea Vulturului Morții, atunci n-ai sta tu acum, liniștit, aici, ci de mult ai fi fugit să aduci o trupă de cazaci, pentru a pune mâna pe pasărea care ți-ar aduce douăzeci de mii de ruble.
Nicorov zâmbi.
— Așa ai fi făcut fu, fiindcă nu erai legat de slujba de primar. Dar eu, care îndeplinesc sarcina de cel dintâi fruntaș al satului, nu puteam să părăsesc Rudinul tocmai în ziua, când prințesa urma să vină aici. Mâine dimineață însă, voi trimite un curier până la Dubro, sau mai bine, mă

voi duce eu însumi, spre a mă întoarce cu trupa de cazaci. Așa că cele douăzeci de mii de ruble îmi sunt asigurate!

Rimsky răsuflă ușurat.

— Până acum nu-i nicio primejdie! se gândi el. Am sosit la timp, spre a împiedica această mârșavă trădare.

— Și ia spune, măi Nicorov - îl întrebă Zamov pe primar - ascunzătoarea Vulturului Morții este pe aici, prin împrejurimi?

Nicorov începu să râdă, ironic:

— Ce crezi tu că am înnebunit să-ți spun ție ceea ce am aflat cu atâta trudă, pentru ca să-mi șterpelești premiul de la nas? Nu măi Zamov, prea mă crezi prost! Cele douăzeci de mii de ruble le voi primi eu și nimeni altul! Pot să-ți mai spun însă că, nu numai că știu unde este ascunzătoarea Vulturului Morții, dar am și vorbit cu temutul căpitan de bandiți.

— Ai vorbit cu el? exclamă Zamov, uimit.

— Da, am vorbit!

— Și nu te-a ucis?

— După cum vezi!

— Atunci n-ai vorbit cu el!

— Ba am vorbit. Numai că Vulturul Morții nu este tocmai atât de primejdios, după cum spune lumea. Eu de pildă, i-am cunoscut partea cea bună! Dar asta nu mă împiedică să-l dau pe mâna călăului!

Vulturul Morții tresări la auzul acestor cuvinte.

— Vom vedea noi, se gândi el, cine va izbuti să-l doboare pe celălalt!

În timpul acesta lăutarii cântau și perechile tinerilor se învârteau necontenit, prinse în jocurile naționale și la modă pe vremea aceea. Marta se retrăsese într-un colț, împreună cu Sonia, care tot mai tremura și Ivan Nicorov se așezase lângă cele două femei, spre a le mai risipi teama, care tot le mai zbuciuma sufletul.

Biata bătrână nu se putea împăca cu gândul că primarul nu se va răzbuna.

— Mă tem - zicea ea – că dreptatea făcută de prințesă nu va rămâne așa, până la sfârșit. Va ști el, bătrânul Nicorov, să găsească un mijloc, spre a se răzbuna pe noi.

— Atunci va avea de a face cu mine, din nou! zise Ivan, cu vocea lui sonoră.

— Prințesa este cu noi! zise și Sonia.

— Așa e! întări Ivan. Și tata ține prea mult la slujba de primar ca să și-o primejduiască printr-o măsură care n-ar fi pe placul prințesei.

— Ai dreptate, răspunse Marta, dar tot atât de mult ține și la despărțirea ta de Sonia.

— Da! Dar chiar dacă nu-și va da învoirea ca Sonia să fie soția mea, totuși, slujba de primar îi va fi mai prețioasă, decât despărțirea noastră.

— Știu bine că, niciodată nu se va învoi s-o iei pe Sonia! zise bătrâna, oftând îndurerată.

— Atunci o voi lua chiar și fără voia lui!

Sonia se lipi fericită de iubitul său.

— Cât îmi ești de drag, Ivane!

Flăcăul o mângâie pe cosițele bălaie, apoi se ridică și zise:

— Vino să jucăm, Sonia!

Fata se ridică și ea și în curând se învârteau amândoi, în mijlocul sălii. Era o priveliște fermecătoare să te uiți la flăcăul acesta chipeș și la fata aceea mlădioasă, despre care trebuiră să recunoască chiar și dușmanii ei de până atunci că era fata care juca cel mai bine din tot satul.

Încetul cu încetul, perechile se împuținară și încurând numai Ivan și cu Sonia se mai învârteau în acordurile melodioase ale lăutarilor. Ceilalți flăcăi și fete se mulțumeau să admire această pereche minunată care dănțuia cu o grație desăvârșită. Sonia juca mlădioasă, ca o trestie, lăsându-se vrăjită de farmecul jocului, iar Ivan o purta ca pe un fulg, cu privirile-i îndrăgostite cufundate în ochii iubitei sale.

Deodată, însă, voia bună a tuturor fu risipită de un urlet răgușit, ca de fiară.

În ușa sălii unde se încinsese jocul, se ivise primarul Nicorov. Era amețit de băutură, ochii i se învârteau sălbatic și tot sângele i se suise la cap.

La urletul lui răgușit, perechea se opri din joc, lăutarii încetară de a mai cânta. Ivan își lăsă iubita din brațe și privi liniștit la tatăl său care se apropia cu pași mari.

— Nu te-ai săturat încă? strigă primarul Rudinului, sub puterea băuturii. Nu-ți ajunge rușinea pe care ai aruncat-o asupra mea, în seara aceasta?

— Ce rost au vorbele tale, tată?

— Cum îndrăznești să joci cu fata aceasta? urlă Nicorov, ca turbat.

Ivan își dădu seama îndată că vinul era acela care vorbea din tatăl său, și de aceea încercă să-l liniștească, cu vorbe blânde.

— Liniștește-te, tată! De ce te amărăști în zadar?

— Taci, copil blestemat, ce ești! Te opresc să mai joci cu fata aceasta, ai înțeles? Te opresc!

Acum nici Ivan nu se mai putu stăpâni și răspunse furios:

— Chiar dacă m-ai opri de o mie de ori și tot voi juca cu ea! Voi juca cu ea, fiindcă mi-e dragă și, orice s-ar întâmpla, ea va fi nevasta mea!

Și cu brațele lui vânjoase îmbrățișă fata, care plângea încet, lângă el.

În urma cuvintelor îndrăznețe ale lui Ivan, mulțimea începu să murmure și toată lumea aștepta cu înfrigurare să vadă care va fi răspunsul primarului la vorbele semețe ale fiului său. Cuvintele lui Ivan fură paie peste foc. Bătrânul Nicorov se făcu foc și pară.

El nu se mai putu stăpâni și se repezi ca un mistreț la fiul său, ridică pumnul și mai înainte ca cineva să-l fi putut împiedica, îl lovi pe Ivan drept în față.

Flăcăul se clătină, dar în clipa următoare prinse mâna ridicată a tatălui său și-l îmbrânci cu atâta putere, încât primarul zbură până în marginea sălii unde căzu în brațele sătenilor care rămaseră încremeniți, căci niciunul nu se aștepta ca schimbul de vorbe să ajungă atât de departe.

Și în vreme ce mulțimea aștepta cu înfrigurare să vadă care va fi sfârșitul acestei încăierări neobișnuite între tată și fiu, Ivan Nicorov strigă cu voce tunătoare:

— Dacă m-ar fi lovit altcineva, l-aș fi ucis! Tu ești părintele meu și nu pot ridica mâna asupra ta. Să știi însă că fapta ta ne-a despărțit pentru totdeauna.

După aceea Ivan o luă de braț pe Sonia și împreună cu Marta, părăsi cârciuma.

Bătrânul Nicorov se uită cu ochii holbați după ei. Își înclește pumnii și nesfârșită amărăciune puse stăpânire pe sufletul lui văzând că este cu totul neputincios în fața fiului său.

În vremea aceasta Ivan mergea pe drum în tovărășia celor două femei, încă tot sub înrâurirea celor întâmplate cu câteva clipe mai înainte. Îl supăra grozav cearta aceasta care făcea și mai de netrecut prăpastia ce se deschisese între el și tatăl său.

Ei ajunseră tăcuți la coliba din marginea satului. Aici Ivan se despărți de Marta și Sonia și porni înapoi prin întunecimea nopții.

Era însă foarte enervat din pricina celor petrecute, așa că nu se duse de-a dreptul acasă, ci se mai plimbă câtva timp pe la marginea satului. Într-un târziu, amărât și obosit, își îndreptă pașii spre casă.

Strada principală a Rudinului era destul de populată, căci oamenii se întorceau de la hanul unde fusese rânduită petrecerea. Ivan îi ocoli însă, nevrând să se întâlnească cu oameni care să-i facă imputări sau să-i dea sfaturi. De altfel, înspre mijlocul satului, unde era așezată casa primarului trecătorii erau mai puțini. Flăcăul mergea încet,

fără grabă, căci i se strângea inima la gândul că trebuie să se întoarcă acasă, după cele petrecute la han.

Oare nu-i declarase el război tatălui său, nu-i spusese că se vor despărți, pentru totdeauna? Oare nu ar fi fost mai bine să se întoarcă din drum și să-și petreacă noaptea, în vreo șură părăsită?

Dar apoi îi sunară în urechi cuvintele bătrânei Marta:

— Tu ești cel mai tânăr, tu trebuie să te duci cu ramura de măslin…

Se apropie de casa părintească și felinarul așezat în fata porții îi trimise din depărtare razele sale gălbicioase, atât de cunoscute lui. În tot Rudinul, casa primarului era singura căreia i se făcuse cinstea de a fi luminată de un felinar.

Razele slabe ale felinarului luminau făpturile a doi bărbați. În una din ele Ivan crezu că-l recunoaște pe tatăl său; cealaltă nu-i era cunoscută. Flăcăul era la o depărtare de douăzeci-treizeci de pași de casă, dar nu-și urmă drumul, deoarece nu vroia să se întâlnească cu tatăl său în prezența unui om străin. El se retrase în umbra unei case și pândea de acolo plecarea străinului. I se părea că cei doi bărbați aveau un schimb de cuvinte destul de agitat. Deodată străinul ridică mâna dreaptă.

În clipa următoare se auzi o detunătură, străinul o rupse la fugă, iar primarul Rudinului se prăbuși la pământ.

Ivan alergă uluit, la fața locului.

Tatăl său zăcea la pământ, cu pieptul însângerat, și gemea dureros.

Ivan nu știa de ce să se apuce: să pornească în urmărirea ucigașului, sau să încerce să-i dea tatălui său o mână de ajutor.

Primarul Rudinului gemea sfâșietor:

— Ajutor!… Ajutor!…

Ivan se aplecă asupra lui.

— Tată, ce s-a întâmplat? întrebă el, îndurerat.

— Ivan!

— Vorbește, tată!
— Vai… mor!
Ivan se apropie și m-ai mult de fața tatălui său.
— Fii tare, tată.
— Vai… mă sfârșesc… Dumnezeu cu tine, Ivane! Ivănușul meu… nu fi supărat pe sărmanul tău părinte!
Lacrimile năpădiră în ochii flăcăului.
— Spune-mi, tată, cine este ucigașul ca să te răzbun?
— Ucigașul… ucigașul… u… ci… ga… șul…
Primarul nu mai putu rosti numele pe care-l avea pe limbă. Vorba i se schimbă într-un horcăit sfâșietor și sufletul se despărți de trupul primarului din Rudin, peste care Ivan se trânti, plângând amarnic.
De-abia acum își dădu seama Ivan de ceea ce se întâmplase. El sări de la pământ și se repezi să pornească în urmărirea ucigașului, dar n-apucă să facă decât câțiva pași și se găsi față în față cu cizmarul Sacarov, vecinul lor, care venea cu un felinar în mână.
— Ce împușcătură s-a auzit? întrebă acesta cu înfrigurare.
Razele felinarului căzură pe trupul neînsuflețit și însângerat al primarului și cizmarul strigă îngrozit:
— Sfinte Dumnezeule, dar aici zace un mort!
— Tatăl meu! zise Ivan, cu nesfârșită durere în glas.
— Așa e, bătrânul Nicorov, primarul.
La zgomotul pricinuit de detunătură și în urma strigătelor de ajutor ale cizmarului, sătenii se adunară în număr tot mai mare la fața locului nenorocirii.
Deodată, Sacarov strigă:
— Ia priviți, aici e și pistolul cu care s-a tras glontele! Zăcea la pământ!
— Cine să-l fi ucis pe primar?
Ivan stătea palid și tremurând lângă trupul neînsuflețit al părintelui său.
— Venind spre casă - zise el - l-am văzut pe tata stând de vorbă cu un străin… După aceea am auzit deodată o

detunătură, dar până să ajung aici, ucigașul dispăruse, iar tatăl meu își dădea sfârșitul.

— Și n-a spus cine a fost ucigașul?

— Și-a dat sufletul tocmai în clipa când vroia să rostească numele ucigașului.

Sacarov aruncă o privire ciudată asupra flăcăului, iar acesta simți ce voia cizmarul să spună cu această privire.

— De ce te uiți așa la mine? strigă el, îndurerat. Nu eu sunt ucigașul!

— Am spus eu că tu ai fi? răspunse cizmarul liniștit, fără nicio încredințare.

— Mai bine ajutați-mă - zise Ivan - să duc trupul în casă.

În timpul acesta țăranii veneau în număr tot mai mare la locul crimei. Doi flăcăi ridicară de la pământ trupul neînsuflețit al bătrânului Nicorov.

Ajuns în casă, Ivan își pierdu cumpătul și căzu cu capul pe masă, plângând în hohote.

— Ivane, îți pare tocmai atât de rău că tatăl tău a plecat din lumea aceasta? întrebă Zamov, care între timp venise și el acolo.

— Cele din urmă cuvinte ale lui au fost să-mi ceară iertare pentru ceea ce s-a întâmplat în seara aceasta…

— Ai vorbit cu el?

— Numai atâta a apucat să mai spună!

Zamov clătină, din cap.

— Ciudat!

Ivan sări de pe scaun și zise, răstit:

— Ce găsești că este atât de curios?

— Că bietul Nicorov n-a spus numele ucigașului său, cu cele din urmă cuvinte, pe care a apucat să le mai rostească.

— Nu vă temeți, căci vom pune mâna pe ucigaș!

— Crezi? În orice caz, ar trebui să vestim autoritățile. Ar fi bine ca unul din voi, măi flăcăi, să vă aruncați îndată pe un cal și să vă duceți la Dubro, ca autoritățile să pornească cercetările cât mai neîntârziat.

Stepkin, un flăcăiandru de vreo nouăsprezece ani, se arătă gata să dea ascultare cuvintelor lui Zamov.

— Mă voi duce eu.

Și porni îndată după aceea.

Ceilalți mai rămaseră acolo, câtva timp, apoi se împrăștiară, unul câte unul. Ivan era atât de abătut, încât nici nu băgă de seamă că la plecare, nimeni nu-i întinse mâna.

El ședea cu capul între mâini, și coatele rezemate de masă, pe care pâlpâiau flăcările galbene a două lumânări.

Ședea nemișcat, cu privirile ațintite pe chipul mortului.

Tăcerea nopții nu era străbătută, decât din când în când, de suspinele lui.

— Tată, scumpul meu tată!... exclamă el, îndurerat. De ce nu-mi vorbești?... De ce a trebuit să pleci de lângă mine atât de timpuriu?

Ei mângâie degetele înțepenite ale primarului și urmă:

— De ce nu poate mâna ta să mă lovească din nou… căci nu mi-ar părea rău… aș îndura orice jignire, cu dragă inimă… Știu prea bine că m-ai iubit… și chiar când m-ai lovit, tot numai binele meu l-ai vrut!…

Și în prada unei dureri fără margini, flăcăul veghe până în zori, la căpătâiul nefericitului său părinte…

CAPITOLUL 17
Cine e ucigașul?

— Unde poate să fie căpitanul?

— E de neînțeles!

— Ceasurile sunt trei și încă tot nu s-a înapoiat.

— Să nu i se fi întâmplat vreo nenorocire!

Cuvintele acestea erau rostite cu multă îngrijorare de locuitorii Cuibului Vulturilor. Niciunul nu se putea împăca cu gândul că ascunzătoarea lor era cunoscută acum și de un străin de ei și așteptau cu nerăbdare întoarcerea Vulturului Morții, să vadă ce veste le aduce.

Vor putea să rămână… sau vor fi siliți să plece?

Și cu cât treceau ceasurile, cu atâta creștea și neliniștea voinicilor.

Dan Dragomir era singurul care nu-și pierduse curajul și vajnicul român căuta să-și îmbărbăteze și prietenii deznădăjduiți.

— Nu vă temeți, căpitanului nostru nu i se poate întâmpla niciun rău!

Dar cum căpitanul nu veni nici mai târziu, îndoiala începu să se strecoare și în sufletul lui. Însă Dan și-o ascunse, cu încăpățânare și urmă să-și îmbărbăteze tovarășii.

Cuvintele lui avură darul de a-i liniști pe voinici, întrucâtva, dar când se scurse un nou ceas, fără ca Rimsky să se fi întors, Severin începu să alerge ca un nebun de colo până colo.

— Nu mai încape nicio îndoială că s-a întâmplat ceva!… zise el, în prada unei mari frământări.

— Și mie mi se pare foarte ciudată această întârziere. Eu cred că n-ar strica, dacă unul din noi s-ar repezi până în sat, să vadă ce s-a petrecut acolo!

Dan Dragomir se împotrivi.

— Știți prea bine că Rimsky ne-a conjurat ca până la întoarcerea lui, niciunul din noi să nu părăsească ascunzătoarea. De aceea, nu trebuie să ne împotrivim voinței lui chiar dacă am avea încredințarea că facem bine… Sunt de părere să mai așteptăm!

Mai trecu o jumătate de ceas.

Toți erau obosiți, dar nu atâta din pricina nedormirii, cât din cauza frământării și a nesiguranței în care trăiau de la plecarea Vulturului Morții. Nu le mai plăcea nici vinul, se lăsaseră și de zaruri și ședeau tăcuți și abătuți în jurul mesei.

Deodată, căpitanul Korsakoff sări de pe scaun.

— Parcă s-ar auzi niște pași!

Micislav se repezi la ușă și o deschise.

În clipa următoare un strigăt de bucurie îi ieși din piept.

— Vine căpitanul.

Toți răsuflară ușurați.

Stanislau Rimsky se ivi în pragul ușii, în strigătele de bucurie ale tovarășilor săi.

— Vai, căpitane, ce ne-a tremurat inima pentru tine! zise Ludovica. Nu ne puteam închipui, ce să ți s-o fi întâmplat, că întârzii atâta!

— Dar oare nu v-am spus să fiți liniștiți?

— Totuși, ne-a fost teamă!

— Vezi că nu mi s-a întâmplat nimic! În schimb mi-e foame și mi-e sete. Ludovica, dă-mi ceva de mâncare și toarnă vin!

Dan Dragomir puse mâna pe clondir și umplu paharul căpitanului, până în vârf.

Rimsky ridică paharul și adresându-se tovarășilor săi, le zise:

— Noroc, voinici! Să bem, căci am scăpat de primejdie!

Chipurile prietenilor Vulturului Morții se înseninară și mai mult.

— Așadar ai îndepărtat orice primejdie? întrebă Dan Dragomir, cu fața strălucitoare de bucurie.

— Nu trebuie să mai fiți îngrijorați. Cuibul Vulturilor va rămâne al nostru și pe mai departe și nimeni nu ne va tulbura în el.

— Dar spune-ne, căpitane, ce s-a întâmplat? întrebă Micislav, arzând de curiozitate.

— Jos, în sat, am aflat că guvernul din Petrograd a făgăduit douăzeci de mii de ruble aceluia care mă va prinde, viu sau mort.

— Douăzeci de mii de ruble? exclamă căpitanul Korsakoff foarte mirat.

— Te miri, dragă căpitane? zise Rimsky, zâmbind. Trebuie să-ți mărturisesc că și eu m-am mirat văzând că guvernul mă prețuiește atât de scump. Era firesc ca o asemenea sumă să-l zăpăcească pe primarul Rudinului, care a vrut să-mi plătească viața pe care i-am dăruit-o, luându-mi propria mea viață… În orice caz, e un fel cam ciudat de a-ți arăta recunoștința!… El se fălea încă, în fața sătenilor, că ne-a descoperit ascunzătoarea.

— Și a trădat taina? întrebă Micislav, întunecat…

— Era mult mai viclean, decât să facă așa ceva. Îi era teamă ca nu cumva un altul să i-o ia înainte și să-i șterpelească de la nas cele douăzeci de mii de ruble, pe care credea că le are în buzunar. Își pusese în gând să se ducă la Dubro, astăzi de dimineață și să se înapoieze cu o trupă ce cazaci.

— Și? întrebă Dan Dragomir, în tăcerea înfrigurată care urmă.

Rimsky nu răspunse îndată. După o clipă de gândire, el zise doar atât:

— Primarul Rudinulai nu se va duce la Dubro în dimineața aceasta.

Tovarășii Vulturului Morții se uitară curioși la căpitanul lor. Așteptau tălmăcirea acestor cuvinte misterioase…

— Ce s-a întâmplat? întrebă Severin, cel mâi curios din voinici.

— L-am împușcat! răspunse Rimsky, încet.

După o scurtă pauză, urmă:

— Se înapoia spre casă de la petrecerea rânduită de prințesă. L-am urmărit pas cu pas, iar în fața casei am sărit înaintea lui. Mi-am smuls barba falsă, mustața, peruca și l-am întrebat: „Mă cunoști Nicorov?”

Ticălosul a început să tremure ca varga. I-am spus atunci:

— Nicorov, ești un nemernic care n-ar mai merita să trăiască pe acest pământ. Ți-am scăpat viața și drept recunoștință vrei să o pierzi pe a mea. Ești un osândit la moarte. Totuși, îți dau putința să mai scapi și de data aceasta, dar numai cu două condiții: întâi, îmi vei da o scrisoare, prin care recunoști că faci parte din banda Vulturului Morții, că ai luat parte la multe din isprăvile noastre din ținutul acesta și că tu ești acela care ne dai de știre despre măsurile pe care le iau autoritățile împotriva noastră. Îți cer aceasta, pentru a fi sigur că nu ne vei trăda niciodată, căci odată cu capul nostru, ar cădea și capul tău; al doilea, pentru a-ți răscumpăra mârșăvia pe care ai vrut s-o săvârșești, căutând să dai pe mâinile călăului pe aceia care te-au scăpat de la moarte, te vei învoi ca fiul tău să se cunune cu Sonia, fată săracă, dar mai muncitoare și mai cinstită, decât toate celelalte fete din sat.

Nicorov își așeză mâinile în șolduri și-mi râse în față, batjocoritor:

— Cerșetoarea aceea, nevasta băiatului meu?… Și eu tovarășul unui tâlhar de drumul mare?… Eu, Nicorov, primarul Rudinului?

Îngâmfarea țăranului ajuns, m-a scârbit într-atâta, încât îmi păru rău că am mai stat cu el de vorbă și dându-mi seama că zgârcitul acesta nemernic ar fi fost în stare să ne trădeze, chiar dacă mi-ar fi dat scrisoarea, pe care i-am cerut-o, numai pentru ca lumea să nu spună că băiatul lui se însurase cu cea mai săracă fată din sat, îl împușcai, fără nicio vorbă.

Vulturul. Morții tăcu.

— Ești sigur că a murit? întrebă Severin.

— Nu încape nicio îndoială!

— Nu ne-a putut trăda nici cu cele din urmă cuvinte ale sale?

— Nu. Îmi pare rău că s-a întâmplat astfel, îmi pare rău că l-am ucis, dar n-aveam ce face. Îngâmfarea și lăcomia de bani îl orbiseră într-atâta încât ar fi fost în stare să ne trădeze, chiar dacă ar fi avut numai o nădejde cât de mică, cum că ar scăpa cu câțiva ani de închisoare, având în vedere că el ne-ar fi dat pe mâinile urmăritorilor. Și de altfel, și-a meritat soarta, dacă și-a bătut joc de bunătatea noastră.

— Ai dreptate, căpitane! zise doctorul Leonida și de aceeași părere erau și ceilalți voinici.

— I-am oferit un mijloc de scăpare, pe care l-a refuzat cu îngâmfare. Atunci a trebuit să-l ucid, căci dacă nu, mâine de dimineață cădeam în mâinile cazacilor.

După ce îmbucă ceva, Vulturul Morții se trânti să se odihnească, ceea ce de altfel făcură și tovarășii săi…

După frământările acelei zile, voinicii adormiră îndată. Numai pe ochii Vulturului Morții, somnul nu voia să se lase cu niciun chip. Se crăpa de ziuă, când, în cele din urmă… închise și el ochii, pentru câteva ceasuri.

A doua zi însă, el fu cel dintâi în picioare.

Era obosit, totuși, hotărî să-și ducă la îndeplinire planul pe care-l țesuse în noaptea aceea fără somn. El își schimbă hainele din nou și se îmbrăcă în veștminte de lucrător. Nimeni din aceia care îl văzuseră cu o zi mai înainte nu l-ar fi recunoscut.

— Unde pleci, căpitane? îl întrebă Dan Dragomir.

— Mă duc până în sat, să văd ce impresie a făcut acolo moartea primarului. Rămâi cu bine, Dane!

— Drum bun, căpitane!

Rimsky părăsi din nou Cuibul Vulturilor și în curând ajunse pe drumul ce ducea spre Rudin.

În sat, spre a nu stârni nicio bănuială, bătu aproape la fiecare casă, oferindu-se să muncească. Sătenii, nici nu-l băgară în seamă.

Toată lumea era dusă, sau se ducea acum, înspre casa primarului.

Atenția lui Rimsky fu atrasă de o trăsură ce trecu în goană, prin strada principală a Rudinului. Dar o singură

privire îi fu îndeajuns, spre a-și da seama cine putea să fie aceia care se găseau în trăsură. Pe capră, lângă vizitiu, ședea un jandarm, iar înăuntru, patru bărbați. Pe jilțul din fund se găsea Verșeghin, polițaiul orașului Dubro, lângă el judecătorul de instrucție al plășii, în fața lor, doctorul și un scrib.

Vulturul Morții știa că aceștia veneau pentru cercetarea crimei și-și grăbi pașii, spre a ajunge cât mai iute la casa primarului.

În fața casei se adunase o mulțime de oameni și Rimsky îl întrebă pe unul din țăranii care căscau gura acolo:

— Ce este aici, tătucă?

— O crimă!

— O crimă? Pe cine au ucis?

— Pe Nicorov, primarul satului.

— Pe primar? Și cine e ucigașul?

— Nu se știe; dar polițaiul din Dubro îl va găsi.

Curtea era și ea plină de curioși și lui Rimsky îi fu ușor să pătrundă înăuntru, împreună cu ceilalți țărani, care se înghesuiau. El se uita năuc, în toate părțile și juca cu o măiestrie desăvârșită pe străinul, pentru care totul era o noutate.

— Cunoști pistolul acesta?

— Ieri l-am văzut pentru întâia oară.

Polițaiul Verșeghin și cu membrii comisiei pătrunseră mai întâi în odaia, unde se găsea mortul și unde Ivan tot mai veghea lângă trupul neînsuflețit al tatălui său.

Apariția membrilor comisiei, îl smulseră pe flăcău din toropeală. El salută respectuos și se dădu ceva mai la o parte când doctorul se apropie de pat.

Omul de știință se aplecă peste mort, cercetă rana și apoi îi dictă scribului observațiunile sale.

— A fost împușcat de foarte aproape… cu pistolul… se vede după surtucul, care este pârlit… Glontele a intrat pe sub inimă și a ieșit prin spate… În trecere, atingând inima

și plămânii, moartea s-a produs aproape îndată după împușcătură.

— N-a murit îndată - zise Ivan. Eu am mai apucat să schimb câteva cuvinte cu el.

Verșeghin, polițaiul, se întoarse spre el:

— Dar tu cine ești?

— Ivan Nicorov, fiul celui ucis.

— Ai fost de față la crimă?

— Nu. Am sosit la câteva clipe după săvârșirea faptei. Mă găseam la o depărtare de vreo douăzeci treizeci de pași, când am văzut pe un străin ridicându-și mâna și în clipa următoarea am auzit detunătura armei.

— Așadar, tot ai fost de față la crimă? Adineaori ai spus altceva. Nu vorbi aiurea, căci altfel nu putem descurca afacerea.

— Am văzut, dar din depărtare.

— Și ce căutai pe stradă, în mijlocul nopții?

— Mă înapoiam acasă.

— De unde?

— De la petrecerea rânduită de prințesă.

— Și tatăl tău?

— Și el venea tot de-acolo.

— De ce n-ați venit împreună?

— Fiindcă eu am mai însoțit pe cineva, până acasă.

— Și tatăl tău cu cine a venit?

— Nu știu.

— Adineaori ai spus că era cu un străin.

— Nu știu dacă au venit împreună. Poate că s-au întâlnit aici, poate că necunoscutul îl pândea.

— De unde deduci aceasta?

— Bănuiesc și eu.

Întrebările lui Verșeghin curgeau cu grămada și Ivan trebui să-și adune toată memoria spre a-i putea răspunde, fără a se încurca.

— Avea dușmani primarul?

— Cine n-are dușmani?

— Dar printre aceștia era vreunul care să fi fost în stare de o crimă?

— Nu cred.

— În timpul din urmă, primarul nu s-a certat cu cineva?

La auzul acestei întrebări Ivan tresări și Verșeghin observă aceasta numaidecât.

— Ei?... De ce taci? Răspunde: da, sau nu?

— La petrecerea de aseară... începu Ivan Nicorov, dar pe urmă se opri.

Verșeghin însă îl asaltă îndată, cu întrebarea:

— Ce s-a întâmplat la petrecerea de aseară?

— Tata s-a certat...

— Cu cine?

— Cu mine!

Verșeghin rămase mirat și încurcătura flăcăului i se păru acum și mai ciudată.

— Cum s-au petrecut lucrurile? Spune încet și fără să amesteci întâmplările.

Ivan povesti cearta pe care o avusese cu tatăl său. Nu ascunse nimic, căci în zadar ar fi ascuns ceva, deoarece martori erau destui, tot satul fusese de față.

Verșeghin ascultă cu luare aminte, toată istorisirea și când flăcăul sfârși, el se întoarse spre scrib:

— Voșavelitek, ai însemnat totul în procesul verbal?...

— Până la cel din urmă cuvânt, tătucă!

— Atunci putem să începem cu ascultarea celorlalți martori. Cine a fost acela care a venit la locul crimei, îndată după Ivan Nicorov?

Sacarov, cizmarul, se prezintă.

— Eu am fost!

— Cum te cheamă?

— Sacarov.

— Ce știi despre afacerea aceasta?

— De la petrecere am venit acasă împreună cu primarul. Pe drum el mi-a vorbit foarte amărât despre băiatul lui, care împotriva voinței sale, vrea să se însoare cu o fată

nevrednică de el. Eu am căutat să-l liniștesc, spunându-i că Ivan este un copil bun și cu timpul își va da seama de prostia pe care vrea s-o facă acum și se va supune voinței părintelui său. Cum casa mea e mai înainte de casa primarului, ajungând în fața porții mi-am luat rămas bun de la el, am intrat în casă și Nicorov a pornit mai departe. Mă dezbrăcasem pe jumătate, când deodată, am auzit o detunătură de armă. Am pus mâna pe un felinar și am fugit afară...

— Și ce ai văzut?

— Primarul zăcea într-un lac de sânge. Își mișca buzele, dar nu se mai putea pricepe ce spunea.

— Dar pe Ivan Nicorov unde l-ai văzut?

— La câțiva pași de mort.

— Era tulburat?

— Foarte!

— Și pe ucigaș nu l-ai văzut?

— Nu!

— Nu fugea nimeni în depărtare? N-ai zărit nici o făptură care căuta să se facă nevăzută?

— Nu!

— Ești pe deplin încredințat de ceea ce spui?

— Pe deplin!

— Tu ai găsit pistolul?

— Eu. Zăcea alături de mort.

Polițaiul luă pistolul în mână, îl întoarse și pe față și pe dos, apoi i-l arătă lui Ivan Nicorov.

— Cunoști pistolul acesta?

— Ieri l-am văzut pentru întâia oară.

— Nu știi al cui ar putea să fie?

— Nici prin minte nu-mi trece!

Verșeghin dădu pistolul scribului.

— Pune-l printre celelalte corpuri delicte.

La un semn al polițaiului, interogatoriul fu urmat de judecătorul de instrucție:

— Așadar, Ivan Nicorov, tu n-ai fost alături de tatăl tău în clipa în care s-a auzit detunătura?

— Cum să fi fost? Dacă eram eu acolo crima nu s-ar fi întâmplat. L-aș fi strâns de gât cu mâinile acestea două!

— Dar adineauri ai spus că l-ai zărit din depărtare. Era în miez de noapte, cum se putea să-l vezi din depărtare pe necunoscutul care vorbea cu tatăl tău?…

— L-am văzut, fiindcă în fața casei noastre este un felinar și la razele lui am zărit cele două făpturi.

— Dacă felinarul lumina partea aceea a casei, atunci trebuia să vezi și cu cine stă de vorbă tatăl tău.

— Nu i-am zărit decât statura și după aceasta nu l-am putut recunoaște.

— Recunoști că acela care a săvârșit crima trebuia să-l urască de moarte pe tatăl tău?

— Recunosc… Altfel nu s-ar putea tâlmăci…

— Toate semnele dovedesc că scopul crimei a fost răzbunarea!

— Și eu cred la fel.

— Dar atunci, Ivan Nicorov, nu te gândești că tatăl tău n-ar fi lăsat să se apropie de el un om, despre care ar fi știut că îi este dușman de moarte și nu așteaptă decât cea dintâi împrejurare propice spre a se putea răzbuna?

— Da… așa e…

— Așadar, numai un asemenea om a putut fi ucigașul, pe care primarul l-a lăsat să se apropie de el, fără să aibă nicio umbră de bănuială despre gândurile lui criminale. Tot astfel, nu încape nicio îndoială că primarul îl cunoștea foarte bine pe ucigaș și la rândul lui, ucigașului nu-i era străin câtuși de puțin, primarul!… Mă înțelegi, Ivan Nicorov?

— Înțeleg! îngână flăcăul, tremurând din tot trupul, căci de-abia acum își dădu seama că observația aceasta îl privea pe el.

Și deznădejdea lui se traduse printr-un strigăt de revoltă:

— Nu l-am ucis eu!… Nu l-am ucis eu!

Judecătorul de instrucție se uită la Verșeghin, iar Verșeghin la judecătorul de instrucție. Bănuiala lor fu întărită de faptul că flăcăul se dezvinovățea cu deznădejde de o acuzare care nici nu fusese rostită.

Părerea lor nestrămutată era că primarul Nicorov, fusese ucis… de propriul său copil. Și bănuiala lor părea să fie îndreptățită și din pricina certei care avusese loc între tată și fiu, chiar în seara crimei. Primarul Nicorov își lovise copilul, făcându-l de rușine în fața satului întreg și mai ales în fața iubitei sale. În asemenea împrejurări era neîndoielnic că flăcăul se gândea la răzbunare și pe semne, fiind și sub înrâurirea băuturii, își pândi părintele, spre a sfârși cu el.

La un semnal al judecătorului de instrucție, Verșeghin se apropie de flăcău și așezându-și mâna pe umărul lui, zise:

— Ivan Nicorov, în numele legii ești arestat!

Flăcăul exclamă îndurerat:

— Nu-mi ajunge groaznica lovitură cu care m-a încercat soarta… acum mă mai învinuiți și de uciderea propriului meu părinte?… Nu eu l-am omorât!… Sunt nevinovat!

— Toate bănuielile sunt împotriva ta!

— Greșiți! Jur că sunt nevinovat! striga flăcăul…

— Dacă într-adevăr ești nevinovat, vei putea să dovedești aceasta în decursul cercetărilor care vor urma…

Dar Ivan Nicorov striga neîncetat:

— Sunt nevinovat! Sunt nevinovat!

Verșeghin se întoarse spre el amenințător:

— Nu spune că ești nevinovat, ci dovedește-ne aceasta!

— Dovediți-mi dv. că sunt vinovat! strigă flăcăul, revoltat.

— Ți-am dovedit aceasta! Toate mărturisirile sunt împotriva ta, chiar și propria ta mărturisire!

— Ceea ce se pare nu este o dovadă!

— Nu mi se pare, ci suntem încredințați că tu ești ucigașul tatălui tău!

Ivan Nicorov căută cuvintele, cu care să se apere, dar Verșeghin îi tăie încercarea de a vorbi:

— Ajunge cu atâta vorbărie zadarnică! Vei veni cu noi la Dubro!

Cu aceste cuvinte, el îi făcu un semn jandarmului care și pregătise cătușele.

Ivan Nicorov se cutremură.

— Nu… nu vă dau voie…

Dar mai înainte de a se putea împotrivi, mâinile îi și fură încătușate și sătenii priviră cu un murmur de groază cum copilul era smuls de lângă trupul neînsuflețit al părintelui său… al cărui ucigaș era.

— Cine ar fi crezut?

— Ivan, ucigașul!

— Și ce blând părea să fie!

— Răzbunarea!

Asemenea vorbe treceau din gură în gură.

Inima lui Rimsky bătea sălbatică în clipa când flăcăul fu dus prin fața lui. Simțământul lui de cinste îi poruncea să se dezvăluie și ducându-se în fata polițaiului, să spună cu bărbăție și curaj: Eu l-am ucis pe primarul Rudinului?

Prudența însă îl silea să nu dea ascultare acestui simțământ revoltat și să nu alerge el singur în brațele primejdiei. La urma urmelor, Ivan Nicorov mai avea tot timpul să-și dovedească nevinovăția, pe când el, odată încăput pe mâinile poliției, nu mai avea nicio scăpare. De aceea tăcu.

Clipa următoare, îl puse la o nouă și grea încercare.

Rândurile strânse ale curioșilor fură rupte de o fată care se aruncă la pieptul flăcăului ce înainta abătut alături de jandarm.

Fata aceasta îl îmbrățișă, îl sărută.

Era Sonia.

— Ivane… scumpul meu… nu te voi lăsa să te ducă… Eu știu că ești nevinovat…

Ivan strânse fata, cu mâinile-i încătușate.

— Rămâi cu bine, Sonia mea!

— Nu… nu se poate… să nu te ducă… Ești nevinovat! striga fata necontenit și se agăță de flăcău cu toată puterea.

Verșeghin trebui să intervină el însuși spre a o smulge de lângă flăcăul cu care jandarmul porni mai departe.

Peste câteva clipe, cei patru membri ai comisiei de cercetare luară loc în trăsura care porni spre Dubro, ducându-l și pe Ivan Nicorov.

*
* *

A doua zi după petrecerea din sat, Fedora Feodorovna se sculă de dimineață și ca în fiecare zi se pregăti să iasă la călărie, când bătrânul ei camerist îi aduse vestea uciderii primarului.

— Închipuiți-vă, prea milostivă stăpână, ce s-a petrecut în sat - îi spuse el, îngrozit.

— Ce?

— Primarul a fost ucis!

— Bătrânul Nicorov?

— El!

— E de necrezut! Aseară a luat parte la petrecere, iar astăzi nu mai este printre cei vii!

— Așa zău! Știu că de astăzi înainte bătrânul Nicorov nu va mai juca pe la petreceri!

— Și cine l-a ucis?

— Se bănuiește că chiar propriul lui copil.

— Copilul lui? exclamă Fedora Feodorovna și în clipa aceea își aduse aminte de întâmplarea petrecută cu o seară mai înainte în sala de dans din cârciuma satului. Prințesa nu știa nimic, despre ceea ce s-a întâmplat între tată și fiu, după plecarea ei, așa că ea nu putea să vadă nicio pricină care să fi îndreptățit bănuiala aruncată asupra lui Ivan Nicorov.

— E de neînțeles! zise ea. Este adevărat că ieri l-am văzut pentru prima oară pe băiatul primarului Nicorov, dar aș putea să jur cu mâna pe cruce că flăcăul acesta nu este vinovat de moartea tatălui său. Mi s-a părut un băiat așezat, iubitor de dreptate și bun la inimă, despre care cu cea mai rea voință și tot nu ai putea crede că ar fi în stare să săvârșească un asemenea păcat.

Cameristul ridică din umeri.

— Multe ciudățenii se mai întâmplă și în lumea asta!...

Prințesa se mai gândi vreme îndelungată la aceasta tainică întâmplare. Îi părea rău de soarta lui Ivan Nicorov, dar nădăjduia că, în decursul cercetărilor i se va dovedi nevinovăția și dorea din tot sufletul ca adevăratul vinovat să cadă în mâinile justiției…

Coborî în curte spre a porni la călărie, când deodată se aruncă la picioarele ei o fată care plângea sfâșietor. Și scena din seara precedentă se repetă. Sonia își zicea că numai de la prințesă putea să nădăjduiască un ajutor, că Fedora Feodorovna era singura ființă cu suflet milostiv care putea să pună o vorbă bună, pentru logodnicul ei.

— Prea milostivă prințesă!… ajută-l… ajută-l… se tânguia ea cu lacrimi în ochi.

Prințesa mângâie binevoitoare părul fetei și o întrebă:

— Ce s-a întâmplat, copila mea?

— Ivan… pe Ivan…

— Știu, copila mea, acum știu despre ce este vorba! Așadar este adevărat că băiatul primarului a fost arestat?

— Adevărat! Da e nevinovat… nevinovat! Prea milostivă prințesă, jur pe tot ce am mai sfânt în lumea aceasta că Ivan Nicorov n-are nicio vină în moartea tatălui său!

Prințesa dădu din cap, binevoitoare.

— De aceeași părere sunt și eu, copila mea.

— Vai! - exclamă fata, înseninată - atunci pot să mai nădăjduiesc că va scăpa…

— L-au dus?

— Da. La Dubro.

— În temnița din Dubro?

— Da, acolo, în temnița din Dubro, de unde nimeni nu mai scapă.

— Ai încredere, copila mea.

— Dar e groaznic, prea milostivă prințesă, când te gândești că toate bănuielile care cad asupra lui par îndreptățite, ca și când într-adevăr el ar fi săvârșit crima!… Dar nu el a săvârșit-o… nu el… El e nevinovat!… Vă implor, prea milostivă prințesă, puneți o vorbă bună pentru el!

Fața prințesei se întunecă.

— Copila mea, nu trebuie să uiți că și puterea mea are o margine... Eu nu mă pot împotrivi legilor.

— Vai, Dumnezeule! oftă Sonia, îndurerată, dar atunci...

Cuvintele îi fură înăbușite de plâns.

Prințesa încercă s-o îmbărbăteze, dar durerea fetei era prea mare, ca vorbele ei s-o poată încuraja. Sonia plângea deznădăjduită, căci Fedora Feodorovna fusese singura ei speranță și acum vedea că nici ea nu putea să-i dea nicio mână de ajutor spre a-l scăpa pe Ivan din temnița de la Dubro.

— Trebuie să-ți dai seama, copila mea - îi zise Fedora Feodorovna - că eu nu pot să le poruncesc judecătorilor. Legea este lege și toți trebuie să ne supunem ei. Trebuie să pricepi aceasta...

— Dar atunci, este pierdut! strigă fata.

— Poate că se va pune mâna pe adevăratul vinovat.

— Nu-mi vine să cred!

— Atunci vom căuta un alt mijloc...

Sonia căzu în genunchi din nou și sărută poalele costumului de călărie al prințesei.

— Prea milostivă prințesă, - îngână ea - mă rog de bunătatea inimii dvs.... ajutați-l... ajutați-l!

— Nu-ți făgăduiesc nimic, copila mea, căci nu vreau să-ți deștept speranțe care ar putea fi zadarnice, dar îți promit că mă voi gândi să vedem în ce chip i-am putea veni în ajutor.

Fata sărută recunoscătoare, mâna prințesei.

— Du-te cu Dumnezeu, copila mea! Nădăjduiesc că voi izbuti să fac ceva spre a ușura soarta lui Ivan Nicorov.

Sonia plecă, iar Fedora Feodorovna îi făcu un semn băiatului de grajd.

— Du calul înapoi în grajd, căci astăzi nu mai călăresc.

După aceea se înapoie la castel, intră în odaia sa de dormit și de acolo trecu în Cuibul Vulturilor.

Ea se gândise că, în asemenea împrejurări nu i se putea adresa, decât numai Vulturului Morții. Rimsky era cel mai în măsură să-i spună, ce trebuie să facă și fără îndoială că el o va putea ajuta, măcar cu un sfat, în încercarea de a-l scăpa pe Ivan Nicorov.

Ajungând în dreptul odăii lui Rimsky dădu semnalul convenit mai dinainte și ușa se deschise îndată.

— Fiți binevenită, prea bună prințesă, în locuința, pe care mi-ați pus-o la dispoziție! îi zise Rimsky, Fedorei Feodorovna.

Vulturul Morții se sfătuia tocmai cu doctorul Leonida, care se înclină și el adânc înaintea prințesei. Rimsky citi îndată pe chipul prințesei că se petrecuse ceva neobișnuit. Până atunci prințesa fusese întotdeauna foarte drăguță cu el; astăzi era pentru prima oară că o vede nervoasă și tristă.

— S-a întâmplat ceva, prințesă? întrebă el.

— Dragă Rimsky, vin la d-ta cu o mare rugăminte!

— Porunciți-mi prințesă, știți prea bine că stau cu totul la dispoziția dv.

— În sat s-a întâmplat o groaznică nenorocire, despre care dv. cei de aici, nici n-ați putut prinde de veste.

— Ce anume?

— Primarul Rudinului a fost asasinat.

Vulturul Morții nici nu tresări. El primi această veste cu o liniște uluitoare și după o clipă, întrebă curios:

— Bătrânul Nicorov?

Doctorul Leonida rămase și el uimit de această stăpânire de sine a căpitanului său și acum își dădea seama că toată puterea neobișnuită și iscusința proverbială a Vulturului Morții stătea în acest sânge rece, pe care Rimsky nu și-l pierdea nici în clipele cele mai primejdioase.

La întrebarea lui Rimsky, prințesa dădu din cap.

— Da! L-ai cunoscut?

— Am auzit că era un om îngâmfat și fără inimă, care se purta neomenos, nu numai cu oamenii din sat, dar se pusese chiar și în calea fericirii propriului său copil.

— Cât de bine cunoști d-ta toate amănuntele! zise prințesa mirată. Se pare că aici se cunoaște orice noutate, tot atât de repede, ca și la castel…

— Așadar, primarul Rudinului e mort! Nu știu însă, prințesă, ce legătură poate să fie între moartea bătrânului Nicorov și vizita cu care ne onorați?

— Este o legătură foarte firească.

— Poate să pornesc pe urmele ucigașului?

— Nu. Am venit să mă rog pentru un nevinovat.

— Nu vă înțeleg!

— Băiatul primarului a fost arestat sub cumplita învinuire că ar fi ucigașul tatălui său. Băiatul însă, este cu desăvârșire nevinovat.

— Sunteți atât de încredințată de aceasta prințesă?

— Pe deplin încredințată! răspunse Fedora Feodorovna. De altfel logodnica flăcăului a fost la mine și m-a rugat atât de sfâșietor, încât mi-ar fi cu neputință să n-o ajut!

Rimsky își lăsă ochii în pământ.

Era pentru prima oară că Vulturul Morții se simțea vinovat. Nu-l mustra conștiința că-l ucisese pe bătrânul Nicorov, ci că prin fapta lui pricinuise o nenorocire unor oameni nevinovați. Căci cu ce greșise oare împotriva lui Ivan Nicorov, care acum era dus în temnița din Dubro și pus în lanțuri, ce greșise sărmana Sonia, care odată cu Ivan își pierduse iubitul, apărătorul, își pierduse tot ceea ce biata fată mai avea în lumea aceasta? Și gândindu-se la toate acestea situația i se păru și mai deznădăjduită.

— Rimsky, de ce taci? îl întrebă Fedora Feodorovna pe Vulturul Morții. De ce nu-mi dai curaj? Nu vreau decât să-mi spui dacă sunt oarecari speranțe ca Ivan Nicorov să fie scăpat din închisoare?

— Nu cred!

— N-ai putea d-ta să-l scapi?

— La ce bun? Ar fi prins din nou și din nou băgat în lanțuri.

— Doamne - suspină prințesa - și eu, bizuindu-mă pe ajutorul d-tale, i-am mai dat speranțe acelei nenorocite! Ar fi îngrozitor ca Ivan Nicorov să fie condamnat fără a fi vinovat, sau poate chiar... executat!

Rimsky tresări!

— Nu este decât o singură putință ca Ivan Nicorov să scape!

— Care?

— Ca adevăratul vinovat să fie prins.

Fedora Feodorovna se uită neînțelegătoare la Vulturul Morții.

— Dar de unde să-l iau eu pe adevăratul vinovat?

Rimsky, ca și când n-ar fi știut nimic, despre cele petrecute în noaptea aceea sângeroasă, se adresă doctorului Leonida cu următoarele cuvinte:

— Cine ar fi putut să săvârșească fapta?

Doctorul Leonida se înveșmântă și el cu liniștea Vulturului Morții și răspunse, fără a clinti:

— Nici prin minte nu-mi trece!

— În orice caz, este de bănuit că - urmă Rimsky - acela care l-a ucis pe primarul Rudinului, trebuie să fie un om care avea pricini foarte îndreptățite să se răzbune pe Nicorov într-un chip atât de sângeros. Poate să fi fost vreun biet țăran căruia Nicorov voia să-i vândă și ultima vită din grajd, sau poate un om despre care primarul știa mai multe decât ar fi trebuit să știe…

— Nu înțeleg, zise prințesa. Te rog tălmăcește-ți cuvintele.

— Mai târziu vă voi tălmăci. Deocamdată însă, v-aș ruga să-mi răspundeți la o întrebare.

— Să auzim!

— Fiți cu băgare de seamă la ceea ce voi spune, prințesă! Copoii au dat de ascunzătoarea vulpii și chelălăiesc în apropierea adăpostului, așteptând clipa în care vor putea să-și sfâșie prada. Vulpea e gata să cadă, când în lupta pentru apărarea propriei sale vieți, ucide pe unul din câini…

Fedora Feodorovna urmărea cu multă atenție și mirare cuvintele Vulturului Morții.

— Aș vrea sa știu - urmă Rimsky - care este părerea dv. despre vulpe, în cazul acesta? Este ea vinovată?

— Nu, răspunse prințesa, fără șovăire.

— S-ar putea - reluă Vulturul Morții - ca un om să fi fost într-o situație asemănătoare aceleia în care se găsea vulpea din fabula mea și omul acesta să fi căutat să se

apere în același chip. Să zicem că Ivan Nicorov este nevinovat și că un altul a săvârșit crima. Să nu căutăm împrejurările care l-au împins pe ucigaș la acest act disperat, ci să rămânem numai la faptul în sine. Spuneți-mi prințesă, credeți că este vreun om care s-ar prezenta autorităților de bună voie și ar spune: Omul pe care l-ați arestat este nevinovat, dați-i drumul, fiindcă eu sunt ucigașul?

Fedora Feodorovna își lăsă capul în jos.

— Așa este, Stanislau Rimsky, înțeleg situația prea bine, chiar dacă nu-ți dau dreptate în totul. Sunt pe deplin încredințată că, dacă făptuitorul ar fi fost un adevărat bărbat, nu i-ar fi lipsit curajul să-și ia întreaga răspundere, pentru fapta sa.

— Într-adevăr, prințesă? întrebă Rimsky, cu înfrigurare.

— Oare d-ta socotești că este un adevărat bărbat omul care se culcă liniștit, în fiecare seară, în vreme ce un nevinovat este osândit în locul lui?

Rimsky se îndreptă cât era de înalt.

— Aveți dreptate prințesă! Ați vorbit așa cum v-a poruncit simțământul dv. de dreptate! Întoarceți-vă liniștită, la castel… În curând Ivan Nicorov va fi liber!

Ochii prințesei străluceau de fericire. Ea luă dreapta lui Rimsky cu amândouă mâinile și o strânse cu căldură.

— Îți mulțumesc, Rimsky, că te vei interesa de soarta acelui nevinovat! Îți mulțumesc eu, căci mie îmi faci un serviciu.

Se părea că în clipa aceea gândurile lui Rimsky erau departe, departe de tot. În urmă, după câteva secunde, își ridică ochii și privind țintă la Fedora Feodorovna, îi zise încet, dar cu multă hotărâre:

— Prințesă, poate că nu nădăjduiați să vă înapoiați acasă cu un asemenea rezultat! Dar Stanislau Rimsky v-a făgăduit și se va ține de cuvânt. Mâine Ivan Nicorov va fi liber și împreună cu Sonia lui se va duce la prea milostiva

prințesă Fedora Feodorovna pentru a-i mulțumi în genunchi, pentru nemărginita ei bunătate.

— Încă mâine?

— Da! Fiindcă adevăratul ucigaș se va înfățișa încă în seara zilei de astăzi, înaintea polițaiului din Dubro!

De-abia acum înțelese Fedora Feodorovna toată grozăvia realității. De abia acum începu să-i frământe sufletul cumplita bănuială, când privi la chipul hotărât și întunecat al Vulturului Morții.

Și în pradă unei spaime de nedescris, ea strigă.

— Rimsky… d-ta… d-ta..

Vulturul Morții răspunse încet:

— Da, prințesă… pe primarul Nicorov… eu l-am ucis!

Mica încăpere fu străbătută de un țipăt sfâșietor.

— Să fie cu putință?

— Prințesă, nu mă judecați prea aspru, nu vă lepădați de mine! Eram în legitimă apărare și nu puteam face altfel… Nicorov, pe care l-am smuls din ghearele morții, drept recunoștință a vrut să mă dea pe mâinile cazacilor… Ne-a descoperit ascunzătoarea și… și… da, da, eu am fost vulpea, care s-a văzut silită să-și sfâșie pe unul din urmăritori, spre a scăpa cu viață.

Lacrimile năpădiră frumoșii ochi ai prințesei.

— Doamne Dumnezeule! Ce se va întâmpla acum?

Rimsky zâmbi cu blândețe.

— Ce se va întâmpla? Ce poate să se întâmple? Se va găsi cineva, care nu se va sfii să dovedească, cum că este un adevărat bărbat și că are curajul să-și mărturisească fapta și să-și ia răspunderea urmărilor… Îl voi scăpa pe Ivan Nicorov, care este nevinovat, prezentându-mă, încă în seara aceasta, polițaiului din Dubro…

Fedora Feodorovna se prăbuși pe un scaun cu un țipăt înăbușit. Doctorul Leonida rămase și el încremenit la auzul cuvintelor căpitanului său.

— Nu, căpitane, n-ai dreptul să faci aceasta! Gândește-te la primejdia la care te expui.

— Dar nici nu pot lăsa ca un nevinovat să sufere în locul meu!

Fedora Feodorovna sări de pe scaun. Nici pe ea n-ar mai fi recunoscut-o nimeni. Fața ei frumoasă era brăzdată de lacrimi și tremura din tot trupul.

— Doctorul Leonida are dreptate!... zise ea, cu glas tremurător de emoție. Nu trebuie să te duci și nici nu te vom lăsa să pleci.

— Și Ivan Nicorov?... întrebă Rimsky.

— Mai bine să piară Ivan Nicorov și toată lumea numai d-ta să rămâi în viață!

— Prințesă! zise Rimsky nu vă mai recunosc!... Adineaori ați spus...

— Aceasta s-a întâmplat adineaori! răspunse Fedora Feodorovna.

Vulturul Morții însă se apropie de ea și i se uită țintă în ochi.

— Prințesă, adineaori ați vorbit drept, ați vorbit fără părtinire… acum vorbiți sub înrâurirea simțămintelor care vă fac să preferați scăparea prietenului, înaintea salvării unui om, care vă este necunoscut. Țin să vă liniștesc însă, spunându-vă că, în orice caz aș fi încercat să-l scap pe Ivan Nicorov. Dv. n-ați făcut decât să-mi arătați drumul pe care trebuia să apuc. Mi-ați atras atenția că Stanislau Rimsky trebuie să se poarte ca un adevărat bărbat și pentru fapta aceasta vă voi fi recunoscător în vecii-vecilor!

— Iar eu, te voi pierde pentru totdeauna! zise Fedora Feodorovna, tălmăcindu-și în cuvinte gândul, care-i frământa mintea, ca o tortură a iadului.

Doctorul Leonida trecu în odaia alăturată, pentru a le spune tovarășilor săi, întorsătura neașteptată pe care o luase afacerea Nicorov. Credincioșii prieteni ai Vulturului Morții ascultară uimiți povestirea tânărului doctor, apoi săriră până la cel din urmă spre a-l hotărî pe căpitanul lor să-și schimbe gândul.

Ușa se deschise și cel dintâi fu Dan Dragomir, care luă cuvântul.

— Căpitane, zise el, dacă ne părăsești, vom pieri cu toții!

— Nu se poate să pleci! strigă Micislav.

— Nu-ți dai seama că te-ai duce la o moarte sigură? sună și glasul cristalin al Ludovicăi.

Dragostea nețărmurită a prietenilor săi îl mișcă adânc pe Vulturul Morții. Ochii lui de culoarea abanosului se înlăcrimară. Îndată după aceea însă, voinicul își stăpâni slăbiciunea și se întoarse spre tovarășii săi spunându-le cu glas metalic:

— Dragii mei, ascultați-mă! Hotărârea mea este nestrămutată! Gândiți-vă la situația în care mă găsesc eu și întrebați-vă dacă am dreptul să las ca un nevinovat să sufere din pricina mea? Dacă m-aș împăca cu gândul acesta, atunci ar trebui să-mi fie rușine o viață întreagă, nu numai în fața voastră, dar chiar și în fața mea însămi. Dacă vreau să mai pot trece prin lume tot cu capul ridicat, după cum am trecut până astăzi, atunci trebuie să fac pasul acesta!

— Dar căpitane, tu nu te gândești la ceea ce se va întâmpla? stărui Dan Dragomir.

Rimsky își scutură capul împodobit cu plete ca pana corbului.

— Ivan Nicorov va fi liber, căci adevăratul ucigaș se va preda autorităților! Aceasta trebuie să se întâmple!

— Căpitane, dă-ți seama! zise Severin, cu glasul înăbușit de durere.

— Îmi dau seama prea bine! urmă Rimsky.

— Nădăjduiesc însă că nu ne vom despărți pentru totdeauna și mai curând, sau mai târziu, drumul meu va duce tot spre Cuibul Vulturilor.

— E cam temerar să crezi așa ceva, căpitane! zise Dan Dragomir, trist. Tocmai de aceea este atât de mare grija noastră, fiindcă știm spre ce primejdie pornești. Crezi oare că după ce vor fi izbutit să-l prindă pe Stanislau Rimsky,

autoritățile vor sta cu ochii închiși, spre a-i da putința să le scape din mâini? Zi și noapte te vor păzi cu cazaci cu schimbul, căci temnița din Dubro n-a avut până astăzi un prizonier mai temut și mai însemnat decât cum va fi Stanislau Rimsky, Vulturul Morții.

— Îți înțeleg teama, dragă Dane - răspunse Vulturul Morții. Și eu m-aș gândi la fel, dacă aș hotărî să mă înfățișez polițaiului din Dubro, ca Stanislau Rimsky. Numai că aceasta nu se va întâmpla, fiindcă tocmai pe acest fapt se reazemă tot planul meu. Dacă mă predau sub un nume străin, atunci cei de la închisoare se vor purta cu mine, la fel ca și cu ceilalți prizonieri, nu mă vor pune sub o pază specială și în asemenea împrejurări, poate că nu va fi tocmai așa de greu să fug din temniță.

Tovarășii Vulturului Morții primiră cu admirație planul căpitanului lor și se minunară din nou de spiritul lui născocitor, care-l scotea întotdeauna din cele mai mari încurcături.

Numai Fedora Feodorovna nu se putea împăca cu hotărârea voinicului.

— Și dacă nu vei izbuti?

— Dar voi izbuti!

Dan Dragomir păși lângă Rimsky.

— Vom fi aici noi, prietenii și tovarășii lui credincioși, care îl vom ajuta și-l vom scăpa, dacă va trebui chiar cu prețul vieții noastre!

Rimsky privi cu recunoștință la voinicul român, care vorbea din inima tuturor prietenilor săi.

— Nădăjduiesc - zise Vulturul Morții - că în timpul cât nu voi fi aici, nu vă va paște nicio nenorocire. Doctorul Leonida și cu Dan Dragomir să-mi țină locul și cred că nu va trece mult timp și ne vom revedea.

După aceea, Rimsky trecu în odaia alăturată, se îmbrăcă cu veștminte țărănești, își așeză o căciulă în cap și se făcu gata de drum.

Înapoindu-se, Fedora Feodorovna îl privi cu ochi în care era întipărită o teamă fără margini.

Vulturul Morții se duse de-a dreptul la ea și ducându-i mâna fină la buze, zise:

— Prea bună prințesă, fiți liniștită și aveți încredere că nu mi se va întâmpla nimic. Vă rog ca în timpul lipsei mele de aici, să vă purtați cu prietenii mei cu aceeași bunăvoință, pe care le ați arătat-o și până acum.

Fedora Feodorovna strânse cu căldură mâna Vulturului Morții.

— Dumnezeu să te aibă în paza lui, Stanislau Rimsky.

— La revedere, Fedora Feodorovna!

După aceea ușa se închise în dosul prințesei, iar Rimsky se întoarse înspre prietenii săi.

— Rămâneți cu bine, dragii mei - le zise el. Până la Dubro drumul e lung și este datoria mea să scap pe bietul Ivan Nicorov cât mai iute.

Credincioșii tovarăși își îmbrățișară căpitanul și lacrimi străluceau în ochii fiecărui voinic.

Numai cu greu putu Rimsky să scape din cercul care se strânsese în jurul lui.

Iar când ușa se închise în urma lui, voinicii se simțiră asemenea unor copii orfani. Lipsea din mijlocul lor acela pe care-l iubeau cel mai mult, care trebuia să-i conducă, pentru care și-ar fi jertfit cu drag chiar și viața.

Dar și Vulturul Morții mergea pe șosea cu inima strânsă. Când își întoarse capul și zări Cuibul Vulturilor, care se ridica mândru spre cer, îl năpădiră lacrimile.

El se întrebă, dacă-i va fi dat să mai revadă vreodată turnul acesta și dacă își va mai putea privi în ochi tovarășii care rămăseseră să-l aștepte în ascunzătoarea din vârful stâncilor.

Lacrimile îl înăbușeau, dar, peste câteva clipe… Vulturul Morții își urmă drumul, cu pași hotărâți.

CAPITOLUL 18
În temnița din Dubro

Cetatea Rudinului avea una din temnițele cele mai temute ale Rusiei. Vinovații care erau prinși în apropierea graniței ruso-poloneze erau toți aduși aici și puțini din ei apucau să mai iasă vii din acest lăcaș de groază, unde cea dintâi privire a celor noi aduși, cădea asupra spânzurătorii, ce era ridicată în curtea închisorii ca o prevestire a soartei ce-i aștepta.

Acela care era întemnițat în închisoarea din Dubro, putea să-și ia rămas bun de la lume, chiar dacă nu era osândit la temniță pentru toată viața. Să fii închis în temnița din Dubro era tot una cu o condamnare la moarte, deoarece închisoarea era așezată într-o regiune atât de nesănătoasă și celulele erau atât de mizerabile, încât, chiar dacă prizonierul apuca să rămână în viață până la capătul pedepsei, tot era pierdut, căci ieșea din temniță cu câte o boală de care nu se mai lecuia niciodată.

În imediata apropiere a zidului închisorii și în partea aceea unde se găseau celulele, curgea râulețul Dubro, care se umflă în fiecare primăvară și se revarsă. În zilele de revărsare celulele erau inundate de apa râului, dar prizonierii nu erau scoși de acolo spre a fi adăpostiți înaltă parte. Nenorociții rămâneau pe loc și adeseori stăteau zile întregi cu picioarele în apa care le ajungea până peste genunchi.

Comandantul temniței din Dubro era polițaiul Verșeghin, care locuia și el în clădirea închisorii, dar într-o aripă cu

totul separată, rânduită astfel încât să alcătuiască o locuință foarte plăcută. Aripa aceasta era împrejmuită de o grădină cu flori care, firește, se îngrijea numai cu ajutorul prizonierilor.

O altă aripă a temniței fusese transformată în cazarmă și aici se găsea întotdeauna o companie de cazaci, care și ea, la rândul ei, era supusă polițaiului Verșeghin. Verșeghin era de doi ani comandantul închisorii din Dubro. El făcuse o carieră foarte repede, înaintând în timp scurt la o situație unde alții nu puteau ajunge nici în zeci de ani.

Cariera și-a început-o în Siberia, ca simplu cazac, unde făcea parte din trupa însărcinată cu paza osândiților. În acest iad pământesc inima i s-a înăsprit și a învățat să fie fără milă, neîndurător. Verșeghin petrecuse în Siberia aproape zece ani încheiați după care timp a fost mutat la Petrograd. În capitala Rusiei însă s-a lăsat de ostășie și a intrat în poliție. Aici a fost detașat la secția politică și era întrebuințat ca agent secret, sau mai bine zis, ca spion, menit să atragă în cursă pe capii mișcărilor care lucrau împotriva regimului.

Nihiliștii se organizau tocmai în vremea aceea și Verșeghin izbuti să dezvăluie mai multe conjurații. Atunci i se dădură însărcinările cele mai gingașe și Verșeghin izbuti să se achite de ele întotdeauna, cu multă iscusință.

În chipul acesta a înaintat foarte repede, până când în cele din urmă a fost numit polițaiul orașului Dubro și comandantul închisorii, unde putea să trăiască întocmai ca un vice rege, căci nu era numai stăpânul orașului, ci și al împrejurimilor lui.

Când a fost numit polițaiul orașului Dubro, era necăsătorit. Singurătatea orașului de provincie însă, îl sili să se gândească la însurătoare. Verșeghin se învârti prin oraș, dar chiar dacă nu lipseau fetele frumoase, niciuna nu era pe placul lui.

Își pusese în gând să plece peste câteva zile la Petrograd și să-și aducă soție de acolo, când într-o bună zi, zări în curtea închisorii o fată de o frumusețe încântătoare.

Înaltă, mlădioasă, plină de grație, fata atrase atenția lui Verșeghin din prima clipă și polițaiul nu se mai sătură să se uite la ea. Stătea la fereastră și-i urmărea cu privirea fiecare mișcare, când deodată intră în odaie bătrânul Rutkin, funcționar vechi la poliția din Dubro.

Verșeghin îl înhăță pe bătrân și-l duse la fereastră.

— Ia te uită, bătrâne Rutkin!

— La ce să mă uit, tătucă?

— La naiba, ce, ești orb? N-o vezi pe fetița aceea încântătoare, care trece prin curtea închisorii?

— Păi, cred și eu că e încântătoare.

— Dar cum ajunse aici? O floare, un boboc, în răceala temniței?

— Face parte de aici!

— Cum asta? N-am mai văzut-o niciodată până astăzi!

— Fiindcă de-abia zilele acestea s-a înapoiat acasă, la Dubro.

— Cum? O cunoști, bătrâne Rutkin?

— Cum naiba să n-o cunosc, tătucă, dacă e fata mea!…

Verșeghin începu să zâmbească, apoi, cu mâna lui voinică îl bătu pe umeri pe Rutkin, cu atâta căldură, încât bătrânul era gata să cadă în genunchi.

— Felicitările mele, Rutkin! Frumoasă fată. Tare aș vrea s-o cunosc și eu!

La auzul cuvintelor polițaiului, lui Rutkin îi venea să joace de bucurie. El alergă iute acasă și începu să-și sărute și să-și îmbrățișeze fata, cu atâta ardoare, încât aceasta se întrebă dacă nu cumva tatăl ei își pierduse mințile.

— Sașa, Șașa, nu în zadar te-ai născut Vinerea! Ești fată norocoasă, Sașa!

— De ce, tată?

— Ia ghicește, cine a pus ochii pe line?

— De unde vrei să știu?

— Ei bine, atunci îți voi spune eu! Verșeghin, polițaiul orașului, se interesează de tine!

— Omul acela morocănos, aspru și urât? zise Sașa, râzând.

— Nu trebuie să cauți dacă este urât sau frumos, ci să te gândești ce domn mare este Verșeghin! El este stăpân peste moartea și viața tuturor locuitorilor din ținutul acesta și după cât știu eu, Verșeghin este foarte bine văzut de guvernul din Petrograd.

— Cu toate acestea, mie nu mi ar trebui!

— Bine, nenorocito, - exclamă Rutkin, deznădăjduit - dar ce crezi tu că va veni un prinț caucazian ca să te ia de nevastă? Fii fericită că domnul polițai Verșeghin se interesează de tine și crede-mă că toate fetele din Dubro vor plesni de mânie când vor auzi că domnul polițai Verșeghin umblă după tine!...

— Ce-mi pasă mie de fetele din Dubro?

Totuși, bătrânul Rutkin rândui lucrurile astfel ca în seara aceea domnul Verșeghin să fie invitatul său. Nici prin minte nu i-ar fi trecut lui Verșeghin, altădată, să primească o asemenea invitație, căci, ca toți aceia care se ridică prea iute, era îngâmfat și mândru față de cei mai mici decât el. De data aceasta, însă, știind că va avea prilejul s-o cunoască pe Sașa și să rămână câteva dansuri în apropierea ei, hotărî să renunțe la unele din principiile sale.

În ziua aceea nu mai putea de nerăbdare să se vadă odată în casa lui Rutkin. Mai înainte de venirea serii, trecu de nenumărate ori prin fața oglinzii, își cercetă uniforma cu multă băgare de seamă, își răsuci bine mustața și numai după ce fu mulțumit pe deplin cu înfățișarea sa, numai atunci porni spre casa funcționarului său.

În tot timpul cinei nu avu alt gând decât să placă Sașei, ceea ce, de altfel îi și reuși întrucâtva. Este adevărat că Sașa era departe de a avea vreun simțământ mai duios față de Verșeghin, dar felul lui curtenitor de a se purta cu ea și gândul că prin aceasta ar putea îmbunătăți soarta tatălui său, o făcură să fie drăguță cu polițaiul.

Împotriva bătrânului Rutkin anume, plângerile erau foarte dese și fostul polițai al orașului îl amenințase de câteva ori că-l va da afară din slujbă fiindcă nu-și vedea de treabă. Bietul Rutkin avea o patimă, de care nu se putea dezbăra și care îl făcea să uite, adeseori, chiar și de îndatoririle pe care le avea față de autoritate, de unde își câștiga pâinea cea de toate zilele. Patima aceasta era: vodca!

Îi plăcea grozav să bea. Ar fi fost în stare să înceapă dimineața și să nu mai sfârșească până seara, căci după el, lucrul cel mai bun din lume era vodca.

Firește că, cu capul buimac nu-și putea vedea de treabă și adeseori săvârșea greșeli atât de grosolane, încât Verșeghin se vedea silit să-l facă de două parale, batjocorindu-l într-un chip îngrozitor. În asemenea cazuri,

Rutkin se jura întotdeauna pe lună și pe stele că nici prin apropierea sticlei de vodcă nu va mai trece; dar de-abia ieșea din biroul închisorii, că și trăgea un gât bun din sticluța cu vodcă pe care o avea ascunsă te miri unde.

Plecând din casa lui Rutkin, Verșeghin se culcă încredințat că, mulțumită purtării sale de om binecrescut, eleganței și bărbăției sale, izbutise s-o câștige pe Sașa, care i se părea cea mai frumoasă fată, nu numai din Dubro, nu numai din Rusia, ci chiar din lumea întreagă.

Și din ziua aceea Verșeghin era un mosafir nelipsit din casa lui Rutkin, ceea ce-l măguli nespus de mult pe bătrânul funcționar al poliției din Dubro, care acum bea de două ori atâta vodcă, fiindcă știa că Verșeghin nu va mai îndrăzni să-l certe și să-l amenințe cu darea afară din slujbă.

După o săptămână, Verșeghin puse chestiunea de încredere și Sașa, atât pentru a-l ajuta pe tatăl său, cât și îndemnată de acesta, zise da.

După o altă săptămână se celebră cununia și Sașa se mută în locuința împodobită a polițaiului. Verșeghin era mai mult decât fericit, căci niciodată nu nădăjduise să aibă o soție atât de frumoasă. Și în asemenea împrejurări, oricât de mare domn era Verșeghin în Dubro și împrejurimi, acasă tot nu se întâmpla decât ceea ce vroia Sașa.

De îndată ce pășea pragul locuinței sale, toată autoritatea lui se irosea ca prin farmec, supunându-se fără crâcnire tuturor toanelor frumoasei sale soții.

Spre a face ca farmecul Sașei să iasă în evidență cât mai mult, el o îmbrăcă numai cu toalete aduse de la Petrograd, îi comandă parfumuri, pudră, sulemeneli, de-a dreptul de la Paris și în toată împrejurimea. Sașa era cea dintâi femeie care avea îmbrăcămintea după modă.

Din ziua căsătoriei fiicei sale și bătrânului Rutkin îi mergea mai bine. În urma rugăminților Sașei, Verșeghin îl desărcină de greaua muncă de birou și-l numi șeful

paznicilor închisorii. Slujba aceasta însemna ca bătrânul Rutkin să nu facă nimic toată ziua și, după el, aceasta era meseria care-i convenea cel mai mult.

În mod oficial, datoria lui ar fi fost să controleze pe paznicii închisorii. Dar temnița din Dubro avea o companie de cazaci și paznici foarte numeroși, așa că, încă nu se întâmplase ca vreun prizonier să poată fugi și deci, nici controlul paznicilor nu era necesar.

În asemenea împrejurări, tatăl Sașei nu făcea altceva, toată ziua, decât să bea vodcă și deci, nu este de mirare că toată lumea era uimită când vedea că socrul polițaiului mai era și treaz, câteodată.

*

*   *

Trăsura se opri în fata temniței din Dubro. Sentinelele îl zăriseră de departe pe comandantul lor pe care-l salutară cu onorurile cuvenite.

Verșeghin fu cel dintâi care coborî din trăsură. După el fu coborât cel încătușat, care, în urma poruncii polițaiului, fu dus într-o celulă de la etaj. Flăcăul urmă pe cazaci cu resemnare. Nu se mai împotrivea, nu mai vocifera ca în clipa când fusese smuls din casa părintească.

Dar în timpul drumului din Rudin și până la Dubro, bietul om îmbătrânise cu ani de zile.

Învinuirea care i se aducea îl durea grozav și-l doborâse tatăl său, dar îl mai și acuzau că și-ar fi ucis propriul părinte. Dar mai mult îl amăra gândul că nu putea avea nicio nădejde să scape. Își dădea seama prea bine că n-avea nimic cu ce să se fi putut apăra. El n-avea nicio dovadă că nu era cu nimic vinovat de moartea tatălui său. Faptul că tăgăduia orice amestec în crimă, nu era îndeajuns în fața oamenilor legii. Nicio dovadă de nevinovăție, în schimb toate împrejurările în care se petrecuse nenorocirea, se îndreptau împotriva sa.

Situația era, într-adevăr, înspăimântătoare.

Odată cu sosirea noului prizonier, se ivi și bătrânul Rutkin, care-i conduse pe cazaci și care, în calitatea lui de șef al paznicilor, trebuia să desemneze celula în care urma să fie ținut vinovatul până la darea sentinței.

Celulele de la etaj erau adevărate locuințe confortabile pe lângă celulele de la suprafața pământului, unde și acum, din pricina umflării râulețului, apa ajungea până la glezne. Dar chiar și aici, în aceste celule mai omenești, un mănunchi de paie pe jumătate putrezite ținea loc de pat, iar lumina pătrundea printr-o ferestruică foarte mică.

Într-una din aceste celule fu adus Ivan Nicorov. Ușa se închise zgomotos în urma lui.

Flăcăul privi obosit în jurul său, apoi căzu istovit pe paiele umede.

Nu dormise toată noaptea, iar întâmplările din dimineața aceia îi zdruncinaseră nervii și mai mult decât nesomnul. Dar oricât era de obosit și istovit, el nu putea închide ochii; gândurile-i zburau necontenit spre Rudin, unde acum se făceau pregătirile pentru înmormântarea tatălui său, înmormântare la care el nu va putea lua parte.

După aceea înaintea ochilor săi înfrigurați apăru chipul blând și îndurerat al Soniei.

Lui Ivan i se păru că-i aude și glasul, glasul acela plin de revoltă, cu care biata fată încercase să se împotrivească jandarmului care-l smulgea de lângă trupul neînsuflețit al tatălui său.

Cine știe, când o va mai revedea pe Sonia!

Cine știe, dacă o va mai revedea vreodată!

Ivan se ridică de pe paie și se duse la ferestruica din peretele ce da înspre curtea închisorii.

Atunci zări și spânzurătoarea, care se ridica înspăimântătoare înspre cer.

Văzând-o, flăcăul se cutremură din tot trupul.

El știa prea bine că legile rusești pedepsesc foarte aspru paricidul și se îngrozi, gândindu-se că s-ar putea întâmpla

ca într-o bună dimineață să se trezească în fața sa cu călăul care vine să-l ducă… să-l ducă… sub spânzurătoare!

La gândul acesta puterile îl părăsiră, se prăbuși din nou pe paiele mucegăite și căzu într-un somn adânc.

Astfel dormi toată noaptea și când se trezi, a doua zi de dimineață, trupul îi era scuturat de friguri. Suferea grozav, dar n-avea pe nimeni căruia să se fi putut plânge. Îndată după răsăritul soarelui i s-a adus o strachină cu un fel de lături, pe care însă nu le putu mânca, atât erau de dezgustătoare.

Și în vreme ce Ivan Nicorov se frământa în celulă, sus, în biroul lui Verșeghin se punea la cale soarta lui.

Judecătorul de instrucție, Mancicoff, venise să se sfătuiască cu Verșeghin asupra lui Ivan. Ei recitiră procesele verbale, după care, Verșeghin zise:

— Din mărturiile acestea reiese lămurit că Ivan Nicorov este acela care l-a omorât pe primar.

Mancicoff dădu din cap.

— Bănuiala aceasta este întărită și de împrejurarea că flăcăul era foarte palid și tremura grozav lângă trupul neînsuflețit al tatălui său.

— Și nu poate aduce nici un amănunt care să dovedească nevinovăția lui.

— În orice caz, trebuie să-i stoarcem mărturisirea faptei.

— Cred că va fi cam greu, căci flăcăul pare să fie tare încăpățânat.

— Cu timpul se va înmuia.

Verșeghin zâmbi plin de înțeles.

— Sau dacă nu va mărturisi de bună voie, vom ști noi să-l facem să spuie și să-și aducă aminte de laptele pe care l-a supt de la maică-sa.

La urma urmelor, pentru ce au fost inventate cnuturile? După a douăzeci și cincea lovitură de cnut, cred că va mărturisi că și-a ucis nu numai părintele, ci și străbunicul!

La cererea lui Mancicoff, Verșeghin porunci ca prizonierul să fie adus în fața lui.

Ivan Nicorov se opri istovit și clătinându-se înaintea polițaiului și a judecătorului de instrucție.

— Ei, măi Ivan Nicorov, îl întrebă judecătorul de instrucție, ia spune tu, cum s-a desfășurat crima?

— Eu n-am săvârșit nicio crimă! răspunse flăcăul cu indignare.

— Ascultă Ivan Nicorov, eu te înțeleg mai bine decât oricine. Acasă, în Rudin, ți-a fost rușine de săteni să-ți mărturisești vina. Aici însă, nu suntem decât noi, niciun străin nu-ți va auzi mărturisirea, așa că nu trebuie să te mai rușinezi de nimeni. Noi suntem obișnuiți cu așa ceva și nu aruncăm cu pietre în vinovați, cum poate ar face țăranii.

— Sunt nevinovat!

— De ce nu-ți ușurezi conștiința? Știi prea bine că un acuzat nu-și poate ușura situația decât numai făcând mărturisiri complecte!

— N-am ce să mărturisesc!

— Măi, dar încăpățânat mai ești! În loc să spui totul, așa cum s-a întâmplat, ții morțiș că ești nevinovat! Crede-mă că încăpățânarea aceasta n-are nici un fel de înțeles și nici nu-ți va folosi cu ceva, ba dimpotrivă, îți va îngreuna soarta.

— Nu pot lua asupra mea un păcat, pe care nu l-am săvârșit!

— Ei, poate că lucrurile n-au stat tocmai așa! De altfel aveai o pricină foarte puternică să ridici mâna împotriva tatălui tău!

— N-am avut nicio pricină!

— Nu minți, Ivan Nicorov! Noi am stabilit că cearta iscată între voi, în seara petrecerii, nu era cea dintâi între tine și tatăl tău. Vă certaserăți și mai înainte și anume, atunci când i-ai spus bătrânului Nicorov că vrei să te însori cu fata aceea!

— Asta este adevărat!

Mancicoff se repezi, sigur de izbândă:

— Dar atunci de ce mai tăgăduiești? Vezi bine că știm totul! întocmai după cum am aflat scena aceasta petrecută între tine și primar, tot astfel știm și că l-ai pândit pe tatăl tău spre a sfârși cu el!

— Nu-i adevărat!

— Ivan Nicorov, îți atrag atenția înc-odată, aceste tăgăduiri nu fac decât să-ți îngreuneze situația! Mai bine ascultă-mă pe mine! Cred că știi și tu că legea face deosebire între o vină și alta. O crimă este judecată altfel, decât alta. Sunt cazuri, când anumite împrejurări micșorează vina. În ceea ce te privește pe tine, împrejurările par să fie în favoarea ta. Legea pedepsește mai blând o crimă săvârșită în prada unei mânii de o clipă și se uită și la starea sufletească în care se găsea ucigașul, în clipa săvârșirii faptei.

Ivan Nicorov răspunse, gâfâind de istovire:

— Sunt nevinovat! Sunt nevinovat!

Dar Mancicoff era neîndurător. El nu-l lăsă pe flăcău să se odihnească nicio clipă, ci-l asedie mai departe cu vorbele sale, care toate alcătuiau câte o cursă. Metoda aceasta se dovedise de multe ori a fi bună. El le vorbea prizonierilor cu atâta convingere și perseverență, încât, până în cele din urmă, aceștia mărturiseau adeseori fapte, pe care în realitate nu le săvârșiseră.

Nici de data aceasta, el nu se dădu bătut, ci urmă neobosit:

— Vezi, măi Ivan Nicorov, eu înțeleg prea bine situația nenorocită, în care te găseai. Este o fată pe care o iubești, dar pe care n-o poți lua de nevastă cât timp trăiește tatăl tău! Știi bine că tatăl tău este puternic în sat și nu poți face nimic împotriva lui. Colac peste pupăză, mai vine și întâmplarea de la petrecerea rânduită de prințesă, când tatăl tău te face de râs în fața satului întreg, lovindu-te cu pumnul în față. Cum mai și băuseși în seara aceea, sub înrâurirea vinului rușinea aceasta ți se păru mai mare decât era în realitate. Ducându-te spre casă, te-ai gândit că, numai moartea tatălui tău ar putea spăla rușinea aceasta și numai astfel te-ai putea însura cu aceea pe care o iubești. Așa a fost?

Dar nici Ivan Nicorov, nu se lăsă mai prejos.

— Nu… nu este adevărat!… E drept că nimic în lumea aceasta nu-mi era mai drag ca Sonia, dar nici chiar dragostea pe care o am pentru ea nu m-ar fi putut face ucigaș și încă ucigașul propriului meu părinte!

— Așadar, Ivan Nicorov, nu vrei să-ți ușurezi conștiința și gravitatea faptei tale?

— Vă mai spun înc-odată, strigă băiatul primarului din Rudin, că nu pot să iau asupra mea o faptă pe care nici nu m-am gândit vreodată s-o săvârșesc!

— Acesta este ultimul tău cuvânt?

— Da!

Judecătorul de instrucție chemă paznicii.

— Duceți-l înapoi!

După plecarea lui Ivan Nicorov, Mancicoff se întoarse spre Verșeghin cu fruntea înmuiată în nădușeală…

— Îți mărturisesc sincer că nu mi s-a întâmplat să mai văd un păcătos mai încăpățânat decât acesta!

Verșeghin răspunse, morocănos:

— Am spus eu că nu va ajuta nimic, decât numai cnutul! Cnutul este interogatoriul cel mai bun și vei vedea, dragă domnule judecător de instrucție că interogatoriul acesta va aduce rezultatul dorit!

Mancicoff clătină din cap.

— Te îndoiești? întrebă Verșeghin.

— Cu multă hotărâre!

— Și de ce?

— Mă socotesc drept un bun cunoscător de oameni, căci de zeci de ani am de-a face numai cu astfel de soiuri de oameni și am învățat să cunosc sufletul împricinaților. De aceea, sunt pe deplin încredințat că flăcăul acesta va muri mai curând sub loviturile de cnut, decât să ia crima asupra sa!

Polițaiul se uită mirat la judecătorul de instrucție.

— Și cum îți tălmăcești d-ta, domnule judecător de instrucție, încăpățânarea neobișnuită a împricinatului?

Mancicoff își ridică brusc capul și zise cu multă hotărâre:

— Împricinatul aceste este… nevinovat!

Uimirea lui Verșeghin nu mai avea margini.

— D-ta… d-ta vorbești astfel? D-ta, care cu câteva clipe mai înainte erai tot atât de încredințat de vinovăția lui Ivan Nicorov ca și mine, poate chiar mai mult?

— În timpul acestui ultim interogatoriu mi-am schimbat părerea!

— Și de ce?

— Ai fost de față la asediul, pe care l-am pornit împotriva lui! Până astăzi aceste atacuri oratorice au dat întotdeauna rezultatul dorit, acesta este singurul caz când am fost înfrânt cu el. Pe vremea când eram la Moscova, felul acesta de a face cercetările se numea „Interogatorul Mancicoff” și toată lumea se minuna văzând că acuzații făceau mărturisiri complecte după a treia, a patra întrebare. În decurs de douăzeci de ani, Ivan Nicorov este singurul acuzat care n-a căzut în urma „Interogatorului Mancicoff”.

Verșeghin ridică din umeri.

— Acestea sunt presupuneri! Dovezile sunt toate împotriva lui!

Dar Mancicoff se arătă tot atât de încăpățânat, după cum fusese Ivan Nicorov, cu câteva clipe mai înainte.

— Recunosc că dovezile sunt împotriva lui. Dar acuzarea noastră nefiind întemeiată decât pe bănuieli și presupuneri, căci crima n-a avut niciun martor ocular, de ce n-am crede și ceea ce spune învinuitul și anume că n-a ajuns la locul crimei decât în clipa când misteriosul necunoscut a tras cu pistolul asupra tatălui său?

Polițaiul își scutură capul cu plete nepieptănate.

— Nu te mai recunosc, domnule Mancicoff! D-ta ții o adevărată pledoarie de apărare pentru Ivan Nicorov!

— N-am ce face! Sunt încredințat că flăcăul este cu totul nevinovat și că ucigașul trebuie căutat cu totul în altă parte.

— Aceasta este convingerea d-tale, răspunse Verșeghin. A mea, dimpotrivă, este aceea că ucigașul se găsește în mâinile noastre, ca prizonier în temnița din Dubro, unde va

rămâne până în ziua când vor veni spre a-l duce la spânzurătoare, unde va trebui să-și ispășească păcatul.

Dar nu trecu nici un ceas întreg și afacerea lui Ivan Nicorov luă o întorsătură cu totul neașteptată. Flămând, obosit, istovit de interogatoriu, Ivan Nicorov dormea pe mănunchiul de paie mucegăite, când deodată fu trezit din somn de scârțâitul cheii care se învârtea în broasca ușii celulei sale, în pragul căreia se ivi peste o clipă bătrânul Rutkin.

— Ivan Nicorov, scoală-te și urmează-mă! îi zise tatăl Sașei.

— Unde mă duci?

— Te cheamă domnul polițai.

— Dumnezeule, iar vor să înceapă cu chinurile interogatorului?

— Haide, haide!

— În zadar mă mai duci, căci nu veți scoate nimic de la mine! Mai bine mor decât să iau vina asupra mea!

Apoi își adună puterile sleite și se ridică cumva pe picioarele-i care de-abia îl mai țineau. Atunci bătrânul Rutkin se apropie de el și-i luă cătușele de pe mâini.

Fața lui Ivan Nicorov se însenină și o rază de nădejde îi lumină sufletul.

— Îmi iei cătușele? Dar asta înseamnă că… sunt iarăși liber!

Bătrânul Rutkin vru să fie diplomat și răspunse:

— Asta nu pot s-o știu! Eu nu fac decât să îndeplinesc porunca ce mi s-a dat! Domnul polițai Verșeghin mi-a spus să te aduc înaintea lui, fără cătușe, și eu îndeplinesc porunca primită! Asta este.

Ivan Nicorov nu putu să-și dea seama cărui fapt se datora această schimbare și porni nerăbdător în urma bătrânului Rutkin.

CAPITOLUL 19
Adevăratul ucigaș

Amurgul se lăsase, când Stanislau Rimsky părăsi ascunzătoarea din Cetatea Rudinului, și Vulturul Morții mai aruncă o privire plină de nostalgie înspre Cuibul Vulturilor care se ridica mândru înspre cer și unde rămăseseră în urmă, întristați și amărâți de moarte, bunii săi prieteni și tovarăși.

El se oprise la cotitura șoselei Rudinului și de îndată ce trecu de ea, privirea îi fu împiedicată de desișul pădurii, care-i ascunse mândrul turn al Cuibului Vulturilor. Până să ajungă în sat, noaptea se lăsă. El străbătu tot Rudinul și în cele din urmă ajunse la mica colibă din marginea satului unde locuia Marta și Sonia. Aproape toate casele din sat erau cufundate în întuneric. În coliba de la marginea Rudinului, însă, cineva tot mai veghea, căci razele slabe ale unui opaiț pătrundeau în noapte prin fereastră.

Stanislau Rimsky se furișă încet până la ușă și auzi plânsetul celor două femei. Ele vegheau, căci somnul fugea fără milă de ochii lor din clipa în care Ivan Nicorov fusese dus la Dubro.

Singura speranță a sărmanelor femei era la Fedora Feodorovna, care, nădăjduiau că va putea face ceva spre a veni în ajutorul lui Ivan Nicorov.

Plângeau încet și înăbușit, când deodată, cineva bătu în ușă.

— Cine să fie? zise bătrâna, ridicându-se de pe scaun și ducându-se de-a dreptul la ușă. Sonia se uită și ea înspre

ușă, în al cărei prag se ivi un bărbat voinic, cu înfățișare foarte atrăgătoare.

— Vă rog să nu vă supărați - zise el, cu voce caldă - că vă tulbur în miez de noapte.

— Casa noastră este deschisă oricând, pentru oameni buni! răspunse bătrâna Marta.

— Vă mulțumesc pentru primire și vă spun ca sunt om bun, nu trebuie să vă temeți.

— Nici n-avem de ce să ne temem, zise Marta. Noi suntem făpturile cele mai sărace și mai nenorocite din tot satul. De ești călător și n-ai unde să-ți petreci noaptea, noi te primim cu dragă inimă, numai să te mulțumești cu mica noastră colibă.

— Îți mulțumesc înc-odată - răspunse străinul - dar n-am venit pentru a vă cere adăpost. Încă în noaptea aceasta trebuie să plec mai departe, însă nu singur…

— Dar cu cine?

— Cu fiică ta, bătrână Marta!

Bătrâna tresări.

— Cu fiica mea?... Dar de unde știi cum mă cheamă?... Cine ești, străine?

Rimsky căută să scape de răspuns.

— Numele meu n-are nicio însemnătate! Mulțumiți-vă cu aceea că vă cunosc și vă vreau binele. Sonia, ai curajul să vii cu mine?

— Unde? Pentru ce? întrebă fata, speriată.

— Pentru a-l scăpa pe Ivan Nicorov! răspunse Rimsky.

Fata sări de pe scaun cu un strigăt de fericire:

— Vai, străine, spune-ne, cine ești? Te joci numai cu mine, sau într-adevăr vrei să mă faci fericită?

— Vreau într-adevăr să te fac fericită!

— Și cum vrei să-l scapi?

— Ai încredere în mine! În temnița din Dubro vei afla totul.

— În temnița din Dubro?

— Da, acolo trebuie să mergem.

— Bine, dar acolo sunt paznici înarmați, care stau de veghe zi și noapte, așa că este cu neputință să pătrundem înăuntru.

— Pentru mine nimic nu este cu neputință! Înaintea mea se deschide orice ușă și-ți făgăduiesc, Sonia, că în revărsatul zorilor îți vei strânge iubitul în brațe, care va fi liber, ca și mai înainte.

Sonia, căzu în genunchi în fața străinului și mai înainte ca acesta s-o fi putut împiedica, îi sărută mâna... aceeași mână care-l ucisese pe primarul Nicorov.

— Străine nu te întreb cine ești - oricine ai fi, dacă vei duce la îndeplinire ceea ce mi-ai făgăduit, îți voi purta o recunoștință veșnică și numele tău va fi sfânt peste mine.

Rimsky mângâie cu blândețe părul bălai al fetei.

— Acum pregătește-te de drum, Sonia, căci calea până la Dubro nu este tocmai scurtă.

— Du-te, Sonia! îi zise și bătrâna Marta. Dumnezeu să fie cu voi!

Sonia nu așteptă să i se spună de două ori, ci își aruncă iute un șal pe umeri, își luă rămas bun de la maică-sa și porni la drum, în tovărășia străinului.

Ei mergeau tăcuți pe șoseaua Dubro-ului, pe care luna o scălda în razele sale argintii. Sonia încercă de mai multe ori să vorbească cu însoțitorul său, dar acesta își vedea de drum, tăcând cu încăpățânare. Din când în când îi răspundea doar, însă aproape întotdeauna cu aceleași cuvinte:

— Vei vedea mâine, în temnița din Dubro!

Drumul din Rudin și până la Dubro este lung, mai ales când mergi pe jos, cum mergeau călătorii din noaptea aceea. Dar Sonia nu simțea oboseala și ar fi mers până la capătul pământului, căci un gând îi dădea puteri, pe care nu le cunoscuse până atunci: gândul că Ivan va scăpa și că nevinovăția lui va fi dovedită.

Se luminase de ziuă, când intrară în Dubro, dar tot mai aveau de mers… căci închisoarea era așezată în capătul celălalt al orașului, aproape de pădurea Dubro-ului. Dar cu toată lumina slabă a zorilor, puternica clădire tot se desprindea din ceață, atrăgând atenția trecătorilor. Zărind închisoarea ridicată cu atâta chibzuință, lui Rimsky i se cam strânse inima, totuși, nu-i păru rău de hotărârea pe care o luase.

— Tot voi scăpa eu, într-un chip oarecare - se gândi el. Sau voi sparge zidul, sau vor veni tovarășii să mă scape. Un lucru este neîndoielnic: Atâta timp cât nu vor afla cine sunt, pot nădăjdui să scap mai ușor.

Cu toate că nu era nimic de râs, în situația în care se găsea, totuși, nu se putu stăpâni să nu zâmbească când îi veni în minte un alt gând.

— În închisoare voi fi mai liber decât în libertate, unde mă urmăresc necontenit, căci nimeni nu se va gândi să mă caute în temniță. Și până în cele din urmă voi găsi eu un mijloc oarecare de a șterge putina!

Între timp ajunseră în fața închisorii, unde cazacul care făcea de sentinelă se răsti la ei:

— Cine sunteți și ce căutați pe aici?

— Vrem să vorbim cu domnul polițai! răspunse Rimsky.

— Cu domnul comandant? Dar ce credeți că altă treabă n-are decât să stea de vorbă cu voi?

— Lasă-ne să trecem, căci trebuie să-i vorbim într-o afacere de mare însemnătate!

Cazacul își așeză din nou pușca pe umăr și răspunse:

— Intrați! Șeful gărzii vă va spune, dacă dorința voastră poate să fie îndeplinită sau nu!

Rimsky o luă înainte și Sonia îl urmă pas cu pas…

În fața Vulturului Morții se ivi acum interiorul temniței din Dubro, pe care n-o cunoștea, decât din auzite. El tresări, zărind în toate părțile numai cazaci și paznici și acum începu să-și dea seama și el, pentru ce nu izbutise până atunci niciun prizonier să fugă din temnița din Dubro.

Și inima i se strânse din nou, căci acum văzu cât de greu îi va fi și lui să fugă din această temută închisoare; căci chiar dacă izbutea să spargă zidul celulei, aceasta nu însemna că a scăpat, deoarece partea cea mai grea era tocmai să păcălească supravegherea paznicilor și să se strecoare printre ei, fără să fie recunoscut.

Înăuntru se văzură față în față cu bătrânul Rutkin.

— Ce vreți? îi întrebă el.

— Vreau să vorbesc cu domnul polițai Verșeghin! răspunse Vulturul Morții.

Bătrânul Rutkin se uită la străin dându-și aere de persoană însemnată.

— Asta nu merge așa, cu una cu două! Domnul comandant al închisorii nu primește pe cel dintâi venit!

— Dar eu trebuie să vorbesc cu el într-o chestiune foarte importantă.

— Asta o va hotărî domnul Verșeghin, dacă este importantă, sau nu!

— Nu ne mai sta în drum…

— Dacă veniți spre a pune o vorbă bună pentru vreunul din prizonieri, atunci puteți-să vă întoarceți îndată, căci domnul comandant nu vă va primi.

— N-am venit, pentru așa ceva!

— Atunci?

— Asta i-o voi spune domnului polițai!

— Oho! mai încet, prietene! Așa nu vei ajunge niciodată înaintea domnului comandant, fiindcă eu sunt omul lui de încredere și pentru a ajunge în biroul lui, trebuie să treceți pe la mine!

— Atunci spune-i că vreau să depun o mărturie de mare însemnătate în cazul Nicorov!

— În cazul Nicorov? repetă bătrânul Rutkin, încrețindu-și fruntea. Bine așteptați aici, până când îi voi spune domnului comandant despre ce este vorba.

Cu aceste cuvinte se îndepărtă.

În timpul acesta Rimsky se uită în jurul său cercetând cu privirea aranjamentul curții și așezarea celulelor, căci mintea lui nu era frământată decât de gândul fugii, cu toate că încă nici nu fusese arestat. În ceea ce o privește pe Sonia, ea se gândea numai la Ivan și tremura să vadă ce va aduce clipa următoare, de care știa că atârna soarta iubitului său.

Bătrânul Rutkin nu se înapoie, decât peste vreo zece minute.

— Domnul comandant nu este în birou, ci la locuința d-sale. La început a vrut să mă dea afară că nu-l las în pace cu chestiunile oficiale nici chiar când este acasă, dar spre

norocul vostru, s-a întâmplat să fie de față și soția lui… fata mea, Sașa… și ea l-a convins să vă asculte… Așa că veniți cu mine, ne vom duce la locuința domnului comandant Verșeghin.

Peste câteva clipe Vulturul Morții se găsea în fața temutului comandant al închisorii din Dubro. Sașa era și ea în odaie și se uită curioasă la bărbatul, care intră.

— Ei, ce vreți? De ce nu-mi dați pace, nici măcar când sunt acasă? se răsti Verșeghin la Rimsky.

Vulturul Morții se înclină, ca un om care știe cum să se poarte cu boierii.

— Ți-am trimis vorbă, tătucă, că vreau să-ți spun ceva, în afacerea Nicorov!

— Ce vrei cu afacerea Nicorov? Ucigașul a fost prins și cu aceasta chestiunea este încheiată. N-a mai rămas decât spânzurarea vinovatului.

Sonia țipă deznădăjduită și dacă Rimsky n-o prindea la timp în brațe s-ar fi prăbușit la pământ.

Atunci Verșeghin recunoscu fata. El își aduse aminte că fata aceasta se repezise la Ivan Nicorov în clipa când jandarmul îl împingea să iasă din casa primarului din Rudin. Își aduse aminte că ea fusese aceea care se agățase de gâtul flăcăului și striga, cât o ținea gura, că nu îngăduie să i se ia iubitul.

În urma acestor amintiri, se răsti la ei și mai furios.

— Acum știu pentru ce ați venit… O recunosc pe fată… Dar este în zadar orice implorare… Pe Ivan Nicorov nu-l va mai scăpa nimeni de aici… Puteți pleca!

— Te înșeli, tătucă! zise Rimsky, foarte liniștit.

— Ce vrei să spui?

— N-am venit să vă rugăm!

— Atunci?

— Vreau să fac o mărturisire foarte însemnată!

— Mărturisire însemnată?

— Da! Eu știu cine este ucigașul primarului Nicorov.

Acest răspuns neașteptat îl făcu pe Verșeghin să-și piardă cumpătul. El sări de pe scaun și se apropie de Rimsky.

— Ce ai zis? Ia mai spune odată!

— Eu știu cine este ucigașul primarului Nicorov!

— Cum înțelegi tu asta? Nu Ivan Nicorov l-a ucis pe tatăl său?

— Nu!

— Gândește-te bine la ceea ce spui!

— M-am gândit!

— Nu uita că ceea ce spui trebuie să și dovedești!

— Voi dovedi!

Verșeghin începu să umble de colo până colo prin odaie, apoi se întoarse spre Sașa:

— Îți spun drept că este un caz cu totul neobișnuit!

După aceea se duse din nou la Rimsky.

— Ei, ia să auzim, prietene, cine l-a ucis pe primarul Rodinului?

Dar Rimsky tăcu.

Polițaiul din Dubro strigă, înfuriat:

— Ai înnebunit? Ce crezi că-ți vei bate joc de mine multă vreme? Ai spus că-mi vei numi pe ucigașul primarului, așa că te rog să te fii de cuvânt! Ai înțeles?

— Îți mai spun înc-odată, tătucă, că ți-l voi dezvălui, dar deocamdată nu-ți pot spune numele lui.

— Vrei să induci în eroare autoritățile care cercetează cazul? Nu te temi că vei ajunge și tu în închisoare? Spune, de ce nu vrei să-mi dezvălui numele vinovatului?

— Fiindcă am venit aici, din însărcinarea chiar a vinovatului!

— Din însărcinarea vinovatului? repetă Verșeghin, uimit.

— Întocmai!

— Și ce vrea vinovatul?

— Întreabă că, în ce condiții poate să se prezinte?

Polițaiul începu să râdă, batjocoritor.

— Cum? Prietene, sau ești beat, sau ești nebun! Ce fel de condiții poate să ceară un ucigaș? Sau poate că vrea să-i ridicăm un arc de triumf și să-i presărăm flori pe unde trece?

Dar cu tot râsul batjocoritor al lui Verșeghin, Rimsky nu-și pierdu cumpătul. El stătea nemișcat ca o statuie, chiar și atunci… când Verșeghin se mai oprea câteodată din plimbarea prin odaie și se uita țintă în ochii lui.

Însă Rimsky nu-și întoarse privirea, cu toate că știa prea bine că, clipa aceea putea să fie hotărâtoare pentru soarta lui. Verșeghin îl privi cercetător, apoi exclamă:

— Îmi pari tare cunoscut!

Lui Rimsky inima îi bătea să-i spargă pieptul.

El știa prea bine de unde îl cunoștea polițaiul din Dubro.

Știa prea bine că contele Gorciacov poruncise unui pictor cunoscut, să facă din memorie portretul Vulturului Morții și portretul acesta, reprodus în sute de exemplare, fusese trimis tuturor autorităților, care fuseseră însărcinate cu urmărirea și prinderea lui.

Nu încăpea nicio îndoială că și Verșeghin primise vreo copie de pe acest portret și dacă-l recunoștea acum… atunci era pierdut!

Rimsky se uita drept înaintea sa și atunci i se păru că Sașa, soția polițaiului, îi face semne. El nu putea să înțeleagă ce rost au semnele acestea și nici nu-i prea venea să se gândească la ele, deoarece în fiecare clipă trebuia să se aștepte ca Verșeghin să se oprească în fața lui și să-i strige în față:

— Tu ești Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

Voinicul își adună toată puterea de voință, spre a nu-și trăda zbuciumul ce-i frământa pieptul și apoi, după ce se mai liniști, răspunse încet, cu glas aproape nepăsător:

— Se poate să mă cunoști, tătucă. Mă vei fi văzut la Rudin, în timpul cercetărilor. Și eu eram acolo, împreună cu ceilalți săteni, ba apucasem să ajung chiar până lângă onorata comisie.

Verșeghin se mulțumi cu această explicație.

— Ai dreptate… la Rudin… cu prilejul cercetărilor… Cum te cheamă numai?

— Gheorghe Ierșin.

— Gheorghe Ierșin! repetă polițaiul din Dubro, ca și când ar fi vrut să-și întipărească numele acesta în memorie, cât mai bine. Așadar, tu-l cunoști pe ucigașul primarului din Rudin?

— Îl cunosc!

— Și în ce condiții ești gata să ni-l trădezi?

— Vi-l trădez, dacă-mi făgăduiți că, în cazul când se va prezenta adevăratul ucigaș, îi veți da drumul lui Ivan Nicorov.

— Dar aceasta se înțelege de la sine! Însă numai în cazul când adevăratul ucigaș va veni să se predea! Ai înțeles, Gheorghe Ierșin?

— Înțeles, tătucă!

— Atunci, cine este ucigașul?

Rimsky tăcu o clipă, apoi răspunse încet, dar cu multă hotărâre:

— Ucigașul este… Gheorghe Ierșin!

Verșeghin se clătină de uimire.

— Ce spui?

— Am spus numele ucigașului, așa după cum am făgăduit!

— Tu… tu… să fii?

— Da, eu!… Eu l-am ucis pe bătrânul Nicorov.

Verșeghin tot nu se putea dezmeteci din înmărmurire. Lui nu i se întâmplase să mai vadă încă un nebun care să vină să se predea, atunci când un altul era bănuit și deci, nimeni nu l-ar mai fi urmărit vreodată.

Dar mai mult chiar și decât Verșeghin se mira Sonia, în creierul căreia nu vroia să intre nicidecum gândul că, omul acesta, ce părea atât de bun la suflet, să fi săvârșit crima împotriva primarului Nicorov. Ea se uită încremenită la Rimsky, ai cărui ochi o priveau cu nesfârșită bunătate.

Clipele zburau una după alta și Verșeghin tot nu putea să se dezmeticească. El se duse lângă Sașa și-i zise:

— Ascultă Sașa, omul acesta nu poate fi decât sau beat, sau nebun!

Rimsky auzi cuvintele acestea rostite în șoaptă și răspunse îndată:

— Nu-i așa, tătucă! Sunt foarte treaz și tocmai de aceea am venit să mă predau. Știu prea bine ce mă așteaptă și cu toate acestea, vezi bine că nu mă tem. Îmi aștept soarta cu resemnare și voi fi tot atât de curajos și când voi auzi rostindu-se sentința împotriva mea.

Verșeghin clătina din cap.

— Mă mir grozav că ai avut curajul să-ți mărturisești fapta!

— Tătucă, crede-mă că e grozav să fii chinuit de mustrările conștiinței! Nu-mi părea rău că am săvârșit crima, ci de Ivan Nicorov, care suferea fără să fie vinovat!

— Bine!

— Ține-mă aici, tătucă și în locul meu, redă-i libertatea lui Ivan Nicorov.

Verșeghin mai clătină din cap odată, apoi strigă:

— Rutkin! Rutkin!

Strigătul lui îl trezi pe socru din dulcea amețeală pricinuită de vodcă. Acesta intră în odaie, clătinându-se și-l întrebă:

— Care-i porunca, tătucă?

— Scoate-l din temniță pe Ivan Nicorov, ia-i cătușele de la mâini și adu-l la mine!

Bătrânul Rutkin primi porunca cu gura căscată, dar de aceea o îndeplini fără să crâcnească.

Peste câteva minute, ușa se deschise, spre a-l lăsa pe Ivan Nicorov să intre. Intrând în odaie, flăcăul nu știa ce să creadă, nu știa dacă ceea ce vedea era adevăr, sau numai o nălucire. Strigătul de bucurie al Soniei îl făcu să vadă că nu visa și totul era o realitate, la care, cu câteva clipe mai înainte nici n-ar fi îndrăznit să se gândească.

— Ivan… scumpul meu Ivan!

— Sonia… dragostea mea!

— Ești liber… Ești al meu, iarăși

— Liber?… Vai, nu te juca cu mine, pentru ca deșteptarea să fie cu atât mai amarnică!

— Nu, nu! Nu este vis, Ivane! Nu vezi, nu simți că sunt lângă tine?

— Te văd, te simt Sonia și sunt atât de fericit!

Verșeghin își drese glasul, spre a-i putea comunica vestea lui Ivan, cu toată solemnitatea necesară în asemenea împrejurări:

— Ivan Nicorov, am o veste foarte importantă pentru tine! În afacerea uciderii tatălui tău s-a ivit o întorsătură neașteptată! Adevăratul ucigaș s-a predat, zicând acestea, polițaiul arătă înspre Stanislau Rimsky, și el este… Gheorghe Ierșin!

Flăcăul se uită cu o ură neîmpăcată la Vulturul Morții.

— Tu… tu l-ai ucis pe tata?

Rimsky dădu din cap.

— Eu!

Ivan Nicorov fu cuprins de o mânie fără margini.

— Vai, mă… mă ticălosule… fi bles…

Dar n-apucă să-și sfârșească vorba, căci mâna Soniei îi astupă gura.

— Ivane, nu-l blestema, căci nu merită să fie blestemat. A venit la mine în miez de noapte și m-a luat cu el. Nimeni nu l-a silit să se predea. A venit de bună voie, spre a te scăpa pe tine și spre a ne reda fericirea!

— Totuși, mi-a ucis părintele! zise flăcăul, în prada mâniei, pe care de-abia putea să și-o stăpânească.

Dar glasul blând al Soniei îi potoli mânia, cât ai clipi din ochi:

— Nu trebuie să vezi în el pe ucigașul tatălui tău, ci pe mântuitorul propriei tale vieți. Pe cât este păcat, una din faptele sale, pe atâta este virtute cealaltă!

Ivan Nicorov simți că Sonia avea dreptate și se apropie de Rimsky.

— L-ai ucis pe tatăl meu, deci, nu pot să-ți întind mâna; în schimb trebuie să-ți mulțumesc pentru curajul pe care l-ai avut de a veni să spui adevărul și de a mă scăpa din prada chinurilor pe care le înduram.

— N-ai pentru ce să-mi mulțumești, Ivan, Nicorov! răspunse Vulturul Morții liniștit. Ceea ce am făcut, era datoria mea s-o fac și pentru fapta aceasta nu merit nici mulțumiri și nici recunoștință... Iar în ceea ce privește uciderea tatălui tău, crede-mă că nu eu sunt cel vinovat...

El m-a atacat mai întâi și dacă l-am doborât, n-am făcut-o, decât spre a-mi apăra propria mea viață.

— Te iert, Gheorghe Ierșin!

— Acum duceți-vă! zise Rimsky. Și îți doresc să fii fericit cu Sonia!

Verșeghin făcu și el un semn cu mâna.

— Puteți pleca!

Dar lui Ivan Nicorov tot nu-i venea să creadă că ușa temniței din Dubro era deschisă înaintea lui. Numai atunci văzu că într-adevăr așa era, numai atunci se bucură din nou de libertate, când bătrânul Rutkin îi conduse până la poarta cetății și le strigă:

— Duceți-vă cu Dumnezeu!

Și cei doi fericiți porniră îmbrățișați, spre satul lor, spre Rudin.

Rimsky se apropie de fereastra care dădea spre șoseaua Rudinului și privi îndelung după tânăra pereche, care se îndepărta de temuta închisoare.

După aceea suspină din adâncul sufletului. Cu pași mărunți el se înapoie la locul său și trecând pe lângă Sașa, îi se păru c-o aude șoptind:

— Rimsky!

Nu putea să-și dea seama, dacă auzise într-adevăr, sau totul nu fusese decât o închipuire.

El se uită la soția lui Verșeghin.

Pe fața acesteia era întipărit un surâs misterios, enigmatic, din care el nu putu înțelege nimic.

De altfel îl aiurise și vocea lui Verșeghin, care răsună ca o furtună, nu numai în odaie, dar chiar și pe coridor:

— Rutkin! Rutkin!

Bătrânul Rutkin se ivi din nou.

— Ce-i porunca, tătucă?

— Ia toate măsurile, să vină câțiva cazaci, care să-l ducă pe omul acesta în celula ce tocmai s-a golit, căci el este adevăratul ucigaș al primarului din Rudin…

Bătrânul Rutkin se uită la Rimsky din stânga, din dreapta, din față și din spate și apoi, cu glasul lui răgușit de vodcă exclamă:

— Ei!… Așadar tu l-ai ucis pe primarul Rudinului?

Rimsky, se uită la el și se mulțumi să-i spună numai atât:

— Adu cazacii și să mergem! Sunt obosit! Întâmplările acestea m-au istovit! Aș vrea să mă odihnesc!

— Du-l, Rutkin! zise și Verșeghin. Iar când va sosi domnul judecător de instrucție, îl vei aduce în biroul meu. Ai înțeles?

— Înțeles, tătucă.

Pe coridor se auzi zgomotul pașilor greoi ai cazacilor și inima lui Rimsky începu să bată mai repede… Acum… acum va sosi și clipa, când va fi pus sub pază armată și cine știe, dacă-i va mai fi dat să scape vreodată de aici?

După aceea se așeză fără să crâcnească între paznicii cu baioneta la armă și porni spre temnița din Dubro.

Pe tot drumul, de la locuința lui Verșeghin și până la închisoare, el cercetă cu multă atenție curtea și așezarea celulelor, spre a se putea orienta, în clipa când urma să încerce să fugă.

Peste câteva minute se deschise înaintea lui ușa celulei, care până mai adineaori îl separase de lumea de afară pe Ivan Nicorov și care acum se închise zornăind în urma lui. Când cheia se învârti în broască, Vulturul Morții se cutremură. Aceasta însemna că-și luase rămas bun de la libertate.

Se uită cu luare aminte la locul strâmt cuprins între cei patru pereți. El se și gândea la putința de a scăpa. Acum îi părea rău că nu-și luase cu sine nicio unealtă, căci se temuse că, în clipa arestării îi vor scotoci buzunarele și găsirea unor unelte asupra lui, ar fi stârnit bănuieli, care ar fi putut să-i fie fatale.

Dar din pricina uimirii, Verșeghin uitase să poruncească perchiziționarea prizonierului, așa că, Rimsky avea tot

dreptul să se căiască acum, de a nu fi luat cu sine nici un instrument, care i-ar fi putut sluji la fugă.

Vulturul Morții era obosit, istovit cu desăvârșire.

Noaptea trecută mersese fără întrerupere, nu dormise nici cu o seară mai înainte și dacă ne gândim și la zbuciumul prin care trecuse, vom vedea că dorința lui de a se odihni puțin era mai mult decât îndreptățită.

El se trânti pe paiele umede, dar multă vreme somnul nu i se așeză pe ochi.

I se păru că aude din nou glasul șoptit al soției lui Verșeghin:

— Rimsky!

Își aduse aminte de scenă și de zâmbetul misterios al Sașei. Oare să-l fi recunoscut într-adevăr? Iar dacă l-a recunoscut, de ce nu l-a dezvăluit soțului său? S-au poate că-l va fi trădat după plecarea lui, spre a-i pregăti o surpriză?

Gândul că între zidurile temniței din Dubro se găsea o ființă care știa cine este cu adevărat îi umplu sufletul de neliniște. Chiar dacă Sașa nu era pe deplin încredințată de temeinicia bănuielii sale și voia să se încredințeze mai înainte de a-i vorbi soțului său, această încredințare putea să-i vină dintr-o clipă într-alta și atunci tot planul său ar fi fost nimicit.

Așa, crezându-l un simplu țăran, un oarecare Gheorghe Ierșin, putea să mai nădăjduiască, cum că va putea să înșele vigilența paznicilor și a cazacilor; dar dacă era păzit ca Stanislau Rimsky, temutul și atât de căutatul Vultur al Morții, atunci trebuia să renunțe la orice speranță de a mai ieși vreodată din temnița Dubro-ului.

Ca timpul, într-un târziu, ațipi. Somnul lui însă nu ținu decât vreun sfert de ceas, căci deodată se trezi în zgomotul unor pași târâți, care se apropiau de ușa lui, care apoi se deschise, scârțâind.

— Gheorghe Ierșin! zise Rutkin, cu glasul lui răgușit.

— Eu! Ce vreți cu mine?

— Scoală-te! Interogator!

Rimsky se ridică greoi. De-abia ațipise și îl și treziră din somn.

De îndată ce adevăratul ucigaș al primarului din Rudin fu închis în celulă, Verșeghin îi trimise vorbă judecătorului Mancicoff, să vină până la închisoare.

Mancicoff nu așteptă să fie chemat de două ori și peste o jumătate de ceas se prezentă în biroul lui Verșeghin, unde polițaiul și comandantul închisorii îl așteptau.

— Dragă domnule Mancicoff, am o mare noutate, pentru d-ta?

— Și anume, care?

— Am găsit pe adevăratul ucigaș al primarului din Rudin!

— Adevărat?

— Atât de adevărat, că lui Ivan Nicorov i-am și dat drumul.

Pe chipul judecătorului de instrucție se putea citi un simțământ de mulțumire.

— N-am spus eu că Ivan Nicorov este nevinovat?

— Dar - răspunse Verșeghin... căutând să se pună într-o lumină mai favorabilă, după ce se înșelase atât de grozav în privința lui Ivan Nicorov - și eu eram încredințat că nu băiatul își ucisese părintele, dar în interesul cercetărilor, n-am vrut să fiu pe față de aceeași părere ca d-ta, căci numai din păreri deosebite poate să iese lumină [adevărul]. Acum însă, am pus mâna pe adevăratul asasin, un om de la țară, cu numele de Gheorghe Ierșin.

Mancicoff îi întinse mâna polițaiului.

— Te felicit pentru această izbândă! Să nădăjduim însă că, de data aceasta am pus mâna pe adevăratul ucigaș!

— Nu mai încape nicio îndoială, căci chiar și Gheorghe Ierșin a mărturisit că el este acela care a săvârșit crima.

Pe coridor se auzi un zgomot de pași.

— A și venit! zise Verșeghin, și în clipa următoare Rimsky intră în birou, însoțit de paznici.

Era foarte obosit, ochii i se închideau aproape, totuși, își dădu toată osteneala să fie tare. Se duse de-a dreptul la masa judecătorului de instrucție și se opri fără să spună un cuvânt, în fața lui.

Mancicoff se uită la el și-l cercetă cu priviri scrutătoare. Bietul Rimsky trebui să îndure pentru a doua oară tortura acelor priviri iscoditoare.

În cele din urmă judecătorul de instrucție îi spuse:

— Cum te cheamă?

— Gheorghe Ierșin!

— Cu prilejul interogatorului, pe care ți l-a luat domnul polițai Verșeghin, ai mărturisit că tu l-ai ucis pe primarul Rudinului. Menții aceasta mărturie?

— În totul!

— Așadar pot să trec în procesul verbal că în noaptea de alaltăieri l-ai ucis pe Nicorov, primarul Rudinului, cu un foc de pistol?

— Așa este!

Mancicoff însemna totul, după cum recunoscuse acuzatul, apoi, își ridică deodată capul și întrebă:

— Și de ce ai făptuit crima?

— Mă dușmăneam de mult cu primarul Nicorov!

— Totuși, ce te-a făcut să-l ucizi?

— Tătucă, dacă ai cunoaște unele amănunte, dacă ai ști ce fel de om era Nicorov, atunci nu te-ai mai mira că l-am trimis din lumea aceasta!

— Ia să auzim! Spune tot ce știi, pe rând, așa după cum s-a întâmplat.

Lui Rimsky nici prin minte nu-i trecea încă, ce avea să spună, dar de aceea nu-și trădă încurcătură, cu nicio mișcare. El se gândi să născocească o asemenea poveste, care să necesite o cercetare cât mai îndelungată, pentru a-i rămâne lui cât mai mult timp pentru a-și pregăti fuga.

El începu deci să istorisească o poveste, pe care o concepea în clipa aceea și a cărei acțiune o țesea atunci, cuvânt cu cuvânt.

— Primarul Nicorov nu era iubit în Rudin, fiindcă a fost un om nemilos și iute la mânie. Fără inimă a fost el chiar din fragedа-i copilărie… toată lumea știe aceasta și, de altfel, în timpurile acelea îndepărtate trebuie căutată pricina, pentru care primarul Nicorov a trebuit să moară.

— Cum putem căuta pricina în timpuri atât de îndepărtate - îi taie vorba judecătorul de instrucție - când tu ești un om încă foarte tânăr, iar primarul Nicorov trecuse de cincizeci de ani?

Dar Rimsky nu se încurcă.

— Ascultă-mă până la sfârșit, tătucă și atunci vei înțelege toată povestea. Pe vremea aceea tatăl meu locuia în satul Owen, din apropierea Rodinului și de acolo se duse la cătănie. El a slujit împreună cu primarul de mai târziu al Rudinului, cu care, certându-se odată, l-a bătut măr. Atunci Nicorov a jurat să se răzbune și într-adevăr s-a și răzbunat. Într-o zi se răspândi vestea că nihiliștii vor să arunce

cazarma în aer și comandantul militar făcu îndelungate cercetări spre a găsi firul conspirației spre a putea împiedeca atentatul. Și în cursul acestor cercetări comandantul militar primi o scrisoare anonimă, în care se arăta că tatăl meu ar face parte dintre nihiliști. Părintele meu fu chemat îndată la interogator și în timpul acesta i se scotociră boarfele, printre care s-a dat peste o mașină infernală. Firește că, în zadar au fost toată tăgada și jurămintele lui. Comandantul l-a trimis în Siberia. De acolo ne scria din când în când și veșnic scrisorile lui erau pline de acuzări împotriva lui Nicorov, despre care el era încredințat că trimisese scrisoarea anonimă Comandamentului militar și că el fusese acela care-i vârâse bomba printre lucruri. În fiecare scrisoare tata îi mai spunea mamii să nutrească în sufletul meu dorul de răzbunare împotriva omului care-l nenorocise, pentru ca ajungând mare, să pedepsesc mârșăvia lui Nicorov. Așa am crescut eu, nutrind în suflet o ură neîmpăcată, împotriva lui Nicorov, din pricina căruia nenorocitul meu părinte a trebuit să se sfârșească în minele de plumb ale Siberiei. Zi și noapte nu mă gândeam la altceva, decât la chipul în care aș putea să dau de urma lui, spre a-mi răzbuna părintele. În cele din urmă, acum câteva zile ani aflat că trăiește în Rudin, că este chiar primarul satului, dar că nici acolo nu-l iubește nimeni. Auzind că stăpâna satului, prințesa Fedora Feodorovna rânduiește o petrecere pentru popor, m-am gândit că acesta era prilejul cel mai nimerit de a-l cunoaște pe primar și de a sta de vorbă cu el. M-am dus deci și eu la petrecere, unde nu mi-a fost greu să aflu care este primarul. Toată seara n-am făcut altceva, decât să-l urmăresc cu privirea și am avut prilejul să văd cu câtă cruzime se purta chiar și cu propriul său copil, ceea ce ațâțat și mai mult ura, pe care i-o nutream și până atunci.

— Și cum s-a întâmplat crima? întrebă judecătorul de instrucție Mancicoff.

Rimsky își urmă povestirea, născocită cu atâta iscusință.

— Când am văzut că părăsește cârciuma, m-am luat după el. L-am urmărit pas cu pas și îndată ce s-a despărțit de săteanul cu care venise până în apropierea casei... m-am așezat în calea lui, pe neașteptate. Primarul se sperie. Nu știa cine sunt și pe semne că se temea că l-am oprit spre a-l prăda. În clipa următoare însă, i-am și pus întrebarea, care mă chinuia de atâta amar de vreme:

— Ia spune, bădie Nicorov, îți mai aduci aminte de Fedor Ierșin?

Primarul tresări și făcu câțiva pași înapoi, ca și când tatăl meu ar fi înviat din morți și ar fi venit să-i ceară socoteală.

— Ce vrei? strigă el speriat și încercă să fugă. Eu însă l-am prins de braț, căci teama lui era destulă dovadă că sărmanul meu părinte spusese adevărul, arătându-l pe Nicorov, ca pe omul care-l nenorocise pe nedrept.

— Nu vei fugi - i-am strigat eu - căci trebuie să ne răfuim pentru moartea lui Fedor Ierșin!

— Dar cine ești tu? strigă primarul Rodinului, tremurând ca varga.

— Sunt Gheorghe Ierșin, fiul lui Fedor Ierșin!

Atunci primarul Rudin-ului își duse mâna la brâu, unde își purta cuțitul. Dar eu am fost mai iute decât el și l-am culcat la pământ, cu un glonte de pistol.

Mancicoff își însemnase totul. Întreaga poveste a Vulturului Morții era așternută pe hârtie, în fața lui.

După ce Rimsky își sfârși istorisirea, judecătorul de instrucție mai însemnă unele lucruri, care îi veniră în minte pe urmă, apoi întrebă:

— Și ce ai simțit după săvârșirea crimei?

— Tremuram atât de tare, încât și pistolul mi-a căzut din mână. Nu mă gândeam, decât să scap cu viață...

— Ia stai! Cum era pistolul?

Rimsky își descrise pistolul, întocmai.

— Ai dreptate! zise Mancicoff. Nu mai încape nicio îndoială că tu ai săvârșit crima! Urmează!

— N-am avut nici un fel de mustrare de cuget, ci dimpotrivă, îmi părea bine că-mi răzbunasem părintele. A doua zi de dimineață însă, am fost cuprins de curiozitatea de a afla cum au primit sătenii moartea primarului Nicorov și m-am coborât până în Rudin.

— Mai departe!

— Am zărit de departe mulțimea adunată, am fost de față la sosirea autorităților din Dubro și m-am strecurat printre curioși, să aud ce se va întâmpla. Măcar de n-aș fi ajuns niciodată acolo, căci aceasta a fost pieirea mea!

— De ce?

— Fiindcă atunci am aflat că Ivan Nicorov este învinuit de a-și fi ucis părintele. Pe flăcău îl cunoscusem cu o seară mai înainte și mi-a fost drag de la prima vedere, fiindcă vedeam că are o fire tocmai potrivnică aceleia a lui Nicorov. Ivan este un băiat bun, cinstit, căruia nu-i plac nedreptățile. Și a trebuit să văd cu ochii mei cum Ivan Nicorov este arestat și dus la închisoare. Din clipa aceea mi-am pierdut liniștea. Vedeam necontenit înaintea mea pe acest flăcău, care suferea pe nedrept și mai vedeam și chipul plâns și îndurerat al iubitei sale. Cugetul mă mustra, nu puteam să dorm, nu puteam să mănânc, până când în cele din urmă m-am dus de am luat fata, am pornit cu ea spre Dubro și aici m-am prezentat domnului polițai căruia m-am predat.

Mancicoff se uită mirat la Verșeghin.

— Cum?… Ucigașul s-a prezentat de bună voie?

Verșeghin primi încurcat privirea judecătorului de instrucție, fiindcă își dădea seama că acum va fi prins cu minciuna.

— Da… da… s-a prezentat… de bună voie! răspunse el încurcat peste măsură.

După câteva clipe de apăsătoare tăcere, urmă triumfător:

— Dar eu l-am arestat!

Rimsky se întoarse din nou spre judecătorul de instrucție:

— Trebuie să vă mai spun că nu l-am căutat pe primarul Rodinului cu gândul hotărât de a-l ucide și dacă totuși l-am împușcat, aceasta am făcut-o numai fiindcă am văzut că vroia să pună mâna pe cuțit.

— Cercetările vor avea să stabilească, dacă uciderea a fost săvârșită cu premeditare, sau numai sub înrâurirea unei mânii de o clipă. În orice caz, prin predarea de bună voie, ți-ai ușurat soarta mult și justiția va avea în vedere nu numai aceasta, dar și împrejurarea că Nicorov a fost pricinuitorul morții în Siberia a tatălui tău. Firește, aceasta dacă se va adeveri că spusele tale nu sunt minciuni. În scopul acesta va trebui să facem rost de toate amănuntele privitoare la cele petrecute pe vremea când tatăl tău era ostaș. În care regiment a slujit tatăl tău?

— În regimentul douăzeci și nouă de cazaci, din Nijninovgorod! răspunse Rimsky, fără nicio șovăire.

Judecătorul de instrucție însemnă și acest amănunt…

Rimsky se simți mulțumit de iscusita poveste pe care o născocise. El socotise foarte bine că cercetările vor fi întinse și asupra faptelor, pe care le va istorisi el și-i părea bine că nu se înșelase nici în privința aceasta. El dăduse anume numele Nijninovgorodului, punctul cel mai de răsărit al Rusiei. Până să ajungă scrisoarea acolo și până să vină răspunsul, avea tot timpul să fugă din închisoare.

Mancicoff porunci ca prizonierul să fie dus înapoi, în celulă.

Vulturul Morții găsi aici strachina cu ciorbă, dar nici nu se atinse de ea, că nu era de mâncat. În schimb cercetă din nou pereții celulei, gândindu-se necontenit la mijlocul prin care ar putea scăpa din temnița din Dubro. Acum, după ce judecătorul de instrucție crezuse cuvânt cu cuvânt, toată istorisirea lui, câștigase un timp foarte prețios, așa că nu trebuia să se mai grăbească în ruptul capului, ca atunci

când n-ar mai fi fost decât câteva zile până la judecarea procesului.

În vreme ce se gândea la toate acestea, ușa se deschise și în crăpătura ei se ivi capul zbârlit al bătrânului Rutkin. Bătrânul era foarte vesel și din întreaga lui înfățișare se vedea prea bine că de data aceasta băuse mai mult chiar și decât de obicei.

— Ei, dragul meu, cum ne simțim la închisoare? întrebă el, inundând cu duhoare de vodcă celula.

— La ce mă mai întrebi, tătucă? Oare nu-i tot una, dacă prizonierul se simte bine, sau rău?

Bătrânul Rutkin se apropie și mai mult de Vulturul Morții și luându-l în brațe, exclamă, încet:

— Gheorghe… Gheorghe… Știu totul!

Rimsky se uită mirat, dar și foarte serios la bătrânul Rutkin, care era beat turtă.

„Ce să știe oare?" se gândi el, neputând pricepe purtarea neobișnuită a bătrânului.

Rutkin urmă cu vorbele lui misterioase, învăluite într-o groaznică duhoare de rachiu:

— Știu totul, Gheorghe… dar voi fi mort, ca groapa… Sașa, fiica mea, mi-a mărturisit că tu al fost iubitul ei pe vremuri și numai de aceea s-a măritat cu Verșeghin, fiindcă vroia să-mi îmbunătățească soarta.

Acum Rimsky pricepea și mai puțin, din toate acestea, cu toate că din spusele bătrânului Rutkin se vedea lămurit că el fusese trimis de soția lui Verșeghin.

Vulturul Morții își zise însă că, poate scăparea lui stătea în mâinile acestor doi oameni și de aceea se hotărî să joace rolul pe care i-l dăduse bătrânul și cu fiica lui.

El răspunse, prefăcându-se adânc întristat:

— Sărmana Sașa. Așadar tot nu m-a uitat?

— Cum să te fi uitat?… Fata mea… un înger, nu altceva… Și acum se gândește la tine… Gheorghe… și mi-a poruncit să-ți dau mâncare și băutură ca lumea… Dar acum vino să mergem, căci Sașa te așteaptă!

Lui Rimsky i se păru că visează de-a binelea. Nu-i venea să creadă că ajutorul îi era atât de aproape. Dar nici timp n-avea să se gândească, deoarece bătrânul Rutkin o și luase înaintea lui, pe coridor și trebuia să pornească și el, vrând nevrând.

El băga bine de seamă, să nu facă zgomot, dar inima îi bătea grozav, deoarece la drept vorbind, el nici nu știa încă ce-l așteaptă, acolo unde se duce.

Putea să fie scăparea, dar putea să fie și o groaznică trădare!

Între timp, bătrânul Rutkin găsi, oricât era de beat, drumul care ducea la o ușă dosnică a închisorii, o ușă, pe care nu se umbla decât foarte rar. Ușa aceasta dădea în grădina lui Verșeghin. Cei doi bărbați traversară iute grădina, apoi Rutkin conduse pe prizonier, printr-o altă ușă dosnică, în locuința ginerelui său.

Rimsky se văzu pe nesimțite într-o odaie foarte bine mobilată și în fața Sașei, care acum era cu mult mai frumoasă decât prima oară când o văzuse.

El se înclină adânc în fata frumoasei femei și sărută curtenitor mâna albă, pe care i-o întinse ea.

Sașa se întoarse înspre tatăl său:

— Ți-am pregătit în pivniță o sticlă de vodcă. Bea-o, dar bagă de seamă, să nu dea cineva peste noi!

Auzind că-l așteaptă o sticlă de vodcă, bătrânul o luă la goană de parcă l-ar fi urmărit tătarii. Îndată după plecarea lui Rutkin, Sașa se întoarse înspre mosafirul său:

— Îți urez bun sosit în casa mea, Stanislau Rimsky!

Vulturul Morții privi înmărmurit la frumoasa femeie, care se uita la el zâmbind și care, văzându-i încurcătura, îi zise:

— Nu trebuie să te temi! Îți făgăduiesc că nu te voi trăda!

— Vă spun sincer că, sunt adânc uimit de ceea ce se petrece cu mine! Intrând în temnița Dubroului, credeam că nu mă va recunoaște nimeni, or aici, a trebuit să mă întâlnesc de la început cu dv. care m-ați recunoscut îndată... fără ca eu să-mi pot da seama, de unde mă știți...

— D-ta nu poți să știi dar eu îmi aduc aminte... Și ajunge dacă-mi aduc aminte eu!

— Sașa, nu mă lăsa în această nesiguranță.

— Te-am văzut acum doi ani... la Balul Studențesc din Lemberg!

— La Balul Studențesc din Lemberg? repetă Rimsky, căutând să-și aducă aminte. Dar cum ai ajuns d-ta acolo?

— Eu am trăit ani de zile la Lemberg, la o mătușă a mea, care m-a și crescut... Am fost dusă la Lemberg îndată după moartea mamei mele, căci rudele n-au vrut să mă lase pe mâinile tatei, care încă de pe atunci nu avea nimic mai sfânt pe lume ca vodca. Am trăit trei ani la Lemberg și acum doi ani l-am cunoscut pe Stanislau Rimsky. La balul acesta au venit și studenții din Varșovia, care au dat petrecerii o vioiciune neobișnuită și seara aceea s-a întipărit adânc în mintea mea, căci îl cunoscusem pe Stanislau Rimsky, cel mai chipeș și elegant student al Varșoviei. Nu te-am mai uitat de atunci, nici chiar până în ziua de astăzi și de aceea te-am recunoscut îndată.

— Și... și cum ai ajuns alături de Verșeghin?

— La câteva zile după ce m-am înapoiat din Lemberg, Verșeghin m-a văzut. După două săptămâni am fost soția lui... Am făcut aceasta pentru tatăl meu, care era slujbașul lui... M-am jertfit pentru el, întocmai după cum te-ai jertfit d-ta astăzi, pentru un om străin! Vai, Rimsky, cum ți-a trecut prin minte să faci un asemenea lucru, căci din temnița din Dubro nu te va mai putea scăpa nimeni! Numai din mărinimie nu ia nimeni astăzi asupra sa păcatul săvârșit de un altul. Îți spun sincer că nu te înțeleg de loc!

— Să lăsăm chestiunea aceasta... Mai târziu se va ști totul!

După aceea Sașa îl conduse pe Rimsky în fata mesei încărcate cu toate bunătățile.

— Nu te supăra că te-am chemat aici, dar voiam să-ți dau o mâncare mai cumsecade decât cea de la închisoare, pe care știu că d-ta n-o poți mânca!

— Cât ești de bună!

Rimsky nu așteptă să fie îmbiat de două ori, ci se așeză la masă, unde mâncă cu poftă. În timpul acesta Sașa îi spuse că Verșeghin este în oraș, de unde nu se va înapoia, decât numai peste două-trei ceasuri.

— Până atunci vom fi singuri - zicea ea - nu ne va tulbura nimeni, așa că, pentru timpul acesta poți schimba fără

grijă celula d-tale, cu locuința aceasta, care e mai plăcută decât închisoarea.

— Și nu te temi că o poți păți cu acest joc îndrăzneț? întrebă Rimsky.

— În casa aceasta se întâmplă ceea ce vreau eu! Verșeghin este mare domn în Dubro, dar aici eu poruncesc și nimeni altul!

— Atunci trebuie să fii fericită!

— Atunci aș fi fericită, când te-aș ști pe d-ta la adăpost. Dar așa!? Primejdiile se îngrămădesc tot mai amenințătoare deasupra capului d-tale. Vreau să-ți atrag atenția asupra acelora pe care soțul meu le-a vorbit cu judecătorul de instrucție, Mancicoff, după plecarea d-tale. Cred că sunt lucruri care te vor interesa.

— Ce anume?

— Mâine vei fi confruntat cu bătrânul pădurar al prințesei Fedora Feodorovna…

— Și ce nădăjduiesc ei să ajungă cu această confruntare?

— Nu știu!

— Dar cum le-a venit în minte să mă pună în fata acestui pădurar, pe care nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată în viața mea?

— După cât știu eu, pădurarul s-a oferit el singur, spunând că ar vrea să-l vadă pe ucigașul primarului din Rudin!

— Să-l ia dracul! Dar nu-mi va fi teamă să mă uit în ochii lui…

— Dar dacă te va recunoaște?

— Nu, nu! Este cu neputință!

— Nu te juca cu focul, Stanislau Rimsky!

— Ar fi în zadar, dragă Sașa, căci în închisoarea din Dubro nu se întâmplă ceea ce vreau eu, care nu pot să fac altceva decât să mă supun poruncilor primite de la alții.

Sașa tăcu câteva clipe, apoi zise încet, aproape în șoaptă:

— Rimsky! Amândoi știm ce loc primejdios este închisoarea Dubro-ului. Până astăzi niciun prizonier n-a scăpat de aici, căci chiar dacă a izbutit să fugă din celulă, în timpul evadării era ajuns de gloanțele cazacilor. Cu toate acestea, eu voi încerca să te scap!

Ochii lui Rimsky străluciră de bucurie.

— Sașa… femeie cu suflet de înger… într-adevăr ai fi gata să încerci?…

— Și nădăjduiesc că cu deplin succes!

— Cum să-ți mulțumesc pentru atâta bunătate? Prin ce am meritat eu de la d-ta, ca să mă aperi cu atâta căldură?

Sașa zâmbi dureros:

— Să nu căutăm pricinile!

Rimsky tăcu o clipă, căci înțelegea prea bine răspunsul frumoasei femei.

Sașa îl iubise și îl mai iubea încă și acum.

— Și cum crezi că am putea să punem fuga la cale? întrebă el, spre a schimba vorba.

— Planul este gata.

— Care ar fi planul?

— Verșeghin tot își mai păstrează într-un dulap vechi, uniforma de ofițer de cazaci. Eu am pregătit uniforma aceasta cu care te vei îmbrăca și vei părăsi închisoarea încă în timpul acestei nopți. Sentinelele te vor saluta, nimeni nu va îndrăzni să te oprească, fiindcă toți vor crede că unul din ofițerii de cazaci a plecat în căutarea vreunei aventuri galante… N-ar fi un lucru neobișnuit, așa că nimeni nu s-ar mira.

— Dar cine va răspunde pentru fuga mea? întrebă Vulturul Morții.

— Restul lasă-l pe seama mea! Fără îndoială că Verșeghin se va mira mult că imposibilul s-a întâmplat și un prizonier a fugit din colivie… Dar tot atât de sigur este că nu va face gălăgie prea mare, căci tot numai lui și-ar strica.

— Dar bătrânul Rutkin nu ne va trăda?

— De tata nu trebuie să ne temem. Nici el nu-l poate suferi pe Verșeghin și apoi, cu o sticlă de vodcă am rânduit totul. Cu el lucrurile merg foarte ușor.

— Cât ești de deșteaptă și de iscusită, Sașa! zise Rimsky, foarte sincer.

Sașa îl conduse apoi în odaia vecină, unde îi arătă uniforma de cazac pe care trebuia s-o îmbrace.

— Ți-am pregătit totul - îi spuse ea lui Rimsky, - pantalonii, tunica, mantaua, șapca, sabia. Pe întunericul acesta nimeni nu te va recunoaște, mai ales dacă-ți vei ridica gulerul de la manta și-ți vei trage bine șapca pe ochi. În chipul acesta vei putea părăsi închisoarea, fără nicio primejdie.

Rimsky luă mâna albă a frumoasei femei și o sărută cu căldură.

— Niciodată nu voi putea să-ți răsplătesc această bunătate!

Sașa răspunse, emoționată:

— Te ajut cu dragă inimă, căci pentru mine este o fericire de a ști că ți-am putut fi de ajutor. Dar grăbește-te, căci nu mai ai timp de pierdut! Fiecare clipa este prețioasă! Te las singur! În timpul acesta te rog să îmbraci uniforma!

Cu aceste cuvinte, Sașa porni să iasă.

În aceeași clipă însă, bătrânul Rutkin năvăli în odaie, speriat de moarte.

— Băgați de seamă! Băgați de seamă! Verșeghin s-a înapoiat acasă, pe neașteptate!

Sașa se îngălbeni și chiar și Rimsky se schimbă la față.

Mai înainte de toate, Sașa aruncă uniforma de cazac înapoi în dulap. În timpul acesta Rimsky sări la Rutkin:

— Bătrâne Rutkin, du-mă iute înapoi, în temniță! Nu mai avu decât chiar numai atâta vreme ca să strângă mâna Sașei, care-l îmbărbătă cu multă hotărâre:

— Ai încredere în mine! Ceea ce nu s-a făcut astăzi, se va face mâine, sau altădată!

Vulturul Morții se repezi după Rutkin, care-l conduse înapoi în închisoare, pe același drum, pe care venise cu el. Nici nu apucară să ajungă în curtea închisorii când Verșeghin și intră în odaia soției sale.

El se mira grozav văzând lumină.

— Cum Sașa, nu te-ai culcat încă?

— Nu mi-a fost somn și de aceea nu m-am culcat! Dar tu de ce ai venit astăzi acasă, atât de devreme?

— Unul din parteneri n-a venit, așa că partida de cărți nu s-a mai putut alcătui.

Sașa se stăpâni cu multă măiestrie. Nicio singură mișcare nu-i trăda enervarea. Era foarte liniștită și nimic nu trăda furtuna în sufletul său.

Verșeghin văzu masa bogat pusă și urmele ospățului, care avusese loc acolo.

— Sașa! strigă el, uimit.

— Ce este, Verșeghin?

— Ce înseamnează aceasta? zise el, arătând înspre masa pusă.

Dar Sașa nu-și pierdu cumpătul nici la strigătul înfuriat al soțului său.

— De ce te miri atâta? S-au n-ai mai văzut în viață nicio masă pusă?

— Știi prea bine că nu masa pusă mă miră.

— Dar ce atunci?

— Cine a mâncat aici?

— Eu!

— Și?

— Și Rutkin, tatăl meu, zise Sașa, cu hotărâre.

Verșeghin își clătină capul cu părul vâlvoi.

— Ciudat! Foarte ciudat! Nu prea îți stă în obicei să iei masa cu tatăl tău.

— Așa este, dar astăzi m-am abătut de la acest obicei.

— Și de ce, dacă-mi dai voie să știu și eu?

— Fiindcă astăzi era ziua lui de naștere.

De data aceasta însă, Verșeghin nu se lăsă convins de soția sa. Aceasta era pentru prima oară că polițaiul Dubroului îndrăznea să se îndoiască de cuvântul soției sale.

— Nu cred! Nu pot crede! mormăi el, amărât.

— Dar ce s-a întâmplat cu tine, Verșeghin? întrebă femeia, foarte mirată. Sau poate că te-ai întors acasă beat? Atunci mai bine nu veneai!

Dar vorbele Sașei nu izbutiră să-l înfrâneze pe Verșeghin.

— Nu încape nicio îndoială că ți-ai primit iubitul!

— Verșeghin!

— Cum crezi că aș putea să dau crezare poveștii tale? Tocmai de dragul bețivului de Rutkin ți-ai găsit să deschizi vinul cel mai bun din pivniță?

— Verșeghin, îndrăznești să-mi vorbești astfel de tatăl meu? Aceasta nu ți-o voi ierta niciodată!

Și începu să plângă, nădăjduind că lacrimile vor izbuti să-l mai liniștească pe Verșeghin.

Și tocmai în clipa cea mai dramatică, se înapoie și bătrânul Rutkin din închisoare, cu gândul de a-i comunica fiicei sale că prizonierul este iarăși în siguranță, în celula lui.

De-abia apucă bătrânul să intre în casă, că Verșeghin îl și asaltă cu întrebarea:

— Ia spune, Rutkin; când te-ai născut tu?

— În iulie! răspunse bătrânul.

Verșeghin începu să râdă batjocoritor, apoi își întoarse privirile triumfătoare spre Sașa.

— Ce ți-am spus eu? Acum te-am prins și pentru aceasta vei fi pedepsită așa după cum meriți!

Dar Sașa își păstră sângele rece, chiar în urma acestei întorsături neașteptate. Ea se întoarse spre tatăl său și pe un ton de blândă imputare, îi zise:

— Bine tată, dar de ce m-ai păcălit? De ce, îndată după plecarea lui Verșeghin, mi-a spus că astăzi este ziua ta de naștere și când te-am întrebat, ce ți-ai dori pentru ziua de naștere, de ce mi-ai spus: o cină bună!

Bătrânul Rutkin înțelese îndată cum întorsese fiica lui lucrurile și răspunse, umil:

— Sașa, dragă, nu fi supărată că te-am păcălit, dar drept să-ți spun, tare mi-era dor și mie de o mâncare udată cu puțin vin mai de soi… Numai vodcă și iar vodcă, m-am plictisit și eu de ea… Așa Sașa, nu fii supărată! S-au poate

că soțul tău s-a supărat?... Dacă-i așa, atunci renunț la masa pe care mi-ai fi dat-o în iulie!

— Nu m-am supărat, dar nu cred toată povestea aceasta! ... zise Verșeghin, foarte aspru.

Atunci Sașa se înfurie.

— Așadar nu mă crezi? Te îndoiești de cuvântul meu și pe deasupra îți mai pare rău și de o mâncare și un vin bun pe care am îndrăznit și eu să i-l dau tatălui meu, crezând că este ziua lui de naștere? Ei, bine, jupân Verșeghin, te vei căi amarnic, pentru cuvintele acestea și-ți vei mușca degetele că ai fost atât de zgârcit cu tatăl soției tale și atât de prost crescut cu propria ta nevastă!

Această ieșire războinică nu întârzie să-și aibă efectul dorit. Polițaiul știa prea bine că într-o ceartă dintre un bărbat și o femeie, aceasta din urmă este mult mai rezistentă și de aceea se gândi să sfârșească.

— Aș mânca ceva, dacă a mai rămas vreo bucățică, din aceasta cină bogată! zise el.

— N-a rămas nimic! Tata a avut o poftă de lup! De altfel tocmai de aceea s-o fi gândit să născocească afacerea cu ziua de naștere.

— Asta însemnează că eu nu pot mânca nimic în casa aceasta?

— Dacă vrei neapărat, pot să-ți fac ceva!

Și cu aceste cuvinte se și duse în bucătărie să facă niște ouă pentru înflămânzitul polițai al Dubro-ului.

Între timp Rutkin îi șopti la ureche:

— Totul e bine! Am izbutit să-l duc pe Gheorghe Ierșin înapoi în celula lui!

— Slavă Domnului! exclamă Șașa.

Peste câteva minute fu gata cu mâncarea de ouă și se înapoie în odaie. La întoarcerea Sașei, Verșeghin bătu cu pumnul în masă și strigă triumfător:

— Acum știu cine a fost aici!

— Cine?

— Pe cine ai avut ca mosafir?

— Ți-am mai spus că pe tata!

— Nu-i adevărat, ci pe Petrov, locotenentul de cazaci!

Sașa izbucni într-un hohot de râs, care nu mai vru să se sfârșească.

— Ai înnebunit de-a binelea! De locotenentul acela ciupit de vărsat ai ajuns să fii gelos? Dar ce crezi că m-aș așeza măcar cu el la aceeași masă? Ascultă, Verșeghin, gluma ta a început să fie cam nesărată și eu încep să mă plictisesc!

— Așadar n-a fost el?

— Nebunule, ți-am spus că am cinat cu tata!

Verșeghin clătină din cap.

— Mă mir, căci am văzut adeseori că Petrov nu se mai sătura să se uite după tine!

— Din partea mea, poate să se usuce, tot uitându-se! răspunse Sașa, apoi se așeză într-un colț și luă un lucru de mână.

Verșeghin îi vorbi de mai multe ori, dar ea, se prefăcu că nici nu-l bagă în seamă.

— Ești supărată? o întrebă polițaiul, în cele din urmă.

— Ba nu! răspunse Sașa, jignită. Doar la drept vorbind, nici nu merită să mă supăr. Mai bine aș face să râd de caraghioasa ta gelozie!

Acesta era spinul, care înțepa cel mai dureros inima lui Verșeghin.

— Sașa, fi cuminte! zise el, lingușitor. N-are niciun rost să fim supărați! Recunosc că am fost poate prea aspru, dar din pricina aceasta nu trebuie nici să nu mă bagi în seamă!

— Nu meriți altceva! Ești un zgârcit fără pereche și ai ajuns să-ți pară rău chiar și de o bucățică mai bună pe care i-o dau și eu tatii, odată pe an! Ar trebui să-ți fie rușine, Verșeghin!

Și cu aceste cuvinte se întoarse disprețuitoare de la puternicul stăpân al Dubro-ului.

Verșeghin turnă vin în două pahare. Unul îl luă el, pe celălalt îl așeză înaintea soției sale.

— Hai să ne împăcăm, Sașa!

Dar aceasta se trase mai la o parte, morocănoasă.

— Sașa, nu vrei să bei?

— Lasă-mă în pace?

— Haide, nu fi atât de răutăcioasă! Acesta este paharul de împăcăciune!

— Nu-mi trebuie pahar de împăcăciune de la un om care mă bănuiește, într-un chip atât de josnic! Nenorocita de mine, de ce a trebuit să mă mărit cu tine? Ce bărbați buni m-au cerut la Lemberg, dar mie mi-a trebuit să viu aici, în orașul acesta pustiu și pe deasupra să mai îndur și grosolăniile unui soț prost crescut! Asta le întrece pe toate!

— Sașa, fii cuminte!

— Voi fi cuminte, chiar și fără sfatul tău și voi ști eu să pun capăt unor scene asemănătoare. Îndrăznești să mă bănuiești pe mine, despre care lumea spune că aș putea servi drept model statuii care ar simboliza credința conjugală?

Acum Sașa nu mai tăcea și lui Verșeghin îi păru rău de o sută de ori că fusese atât de aspru față de soția sa.

El căută în fel și chip s-o îmbuneze, se duse mai aproape de ea, o mângâie, imploră iertare și până în cele din urmă izbuti să ajungă până acolo, ca Sașa să-i îngăduie să-i sărute mâna.

A doua zi de dimineață veni la închisoarea din Dubro un bătrân cu barbă căruntă și îmbrăcat în haine de pădurar care ceru să vorbească cu Verșeghin.

Sentinelele îl opriră, dar pădurarul, răspunse cu îngâmfare:

— Îl caut pe Verșeghin! Spuneți-i că pădurarul Gorkov este aici!

Când numele acesta fu adus la cunoștința comandantului închisorii, Verșeghin porunci să fie lăsat înăuntru, fără întârziere.

Pădurarul fu condus în birou și peste câteva minute el luă loc chiar în odaia de lucru a lui Verșeghin.

— Mărturisesc că ești foarte punctual, dragă domnule pădurar! Ai venit exact la ora la care te-am rugat să-mi faci o vizită!

— La drept vorbind, eu te-am rugat să-mi dai prilejul acestei vizite - răspunse pădurarul, cu aceeași curtenire - și îți mulțumesc, domnule polițai, că mi-ai îndeplinit rugămintea!

Verșeghin își cinsti musafirul cu rachiu și în vreme ce turna în pahare îl întrebă:

— Dacă nu mă înșel, domnule Gorkov, d-ta nu ești de mult în Rudin?

— Să tot fie câteva săptămâni, de când am intrat în slujbă la prințesa Fedora Feodorovna, prin bunăvoința lui Alexandru Popov.

— Cum? D-ta îl cunoști pe Alexandru Popov?

— Lui i-am fost recomandat, iar la rândul său, Popov s-a îngrijit să capăt o întrebuințare la castelul Fedorei Feodorovna.

— Și ești mulțumit cu slujba?

— Foarte mulțumit!

— Și dacă-mi dai voie să te întreb, de unde crezi că-l cunoști pe Gheorghe Ierșin, ucigașul primarului din Rudin, care s-a predat de bună voie?

— Totul nu se bizuie, decât pe o bănuială, care se prea poate să nu fie îndreptățită. Dar nu de mult, o crimă asemănătoare a fost săvârșită în satul Sulef, unde eram și eu pe vremea aceea și m-am gândit că s-ar putea întâmpla să fie o oarecare legătură între cele două asasinate. Asta este totul!

— S-ar putea să ai dreptate!

— Dar tot atât de bine se poate și să mă înșel!

— Vom vedea îndată! zise Verșeghin și chemă un cazac.

— Aduceți-l în fata mea pe Gheorghe Ierșin, cel bănuit de a-l fi ucis pe primarul Rudinului! Sau mai bine să-l duceți în odaia domnului judecător de instrucție, unde vom veni și noi, îndată!

Cazacul se îndepărtă și Verșeghin îi spuse mosafirului său pe un ton foarte politicos:

— Putem merge!

Când cei doi bărbați intrară în odaia judecătorului de instrucție, Mancicoff ședea înaintea mesei sale de lucru, cufundat în cercetarea unui maldăr de hârtii.

Verșeghin își prezentă mosafirul:

— Domnul Gorkov, pădurarul-șef, al prințesei Fedora Feodorovna!

Judecătorul de instrucție îi întinse mâna.

Câteva clipe ei vorbiră despre lucruri fără nicio însemnătate, apoi deodată se auzi zgomotul unor pași care se apropiau pe coridor, ușa se deschise și în pragul ei se ivi Stanislau Rimsky, cu mâinile încătușate și însoțit de doi cazaci.

În clipa în care Vulturul Morții păși în odaie, bătrânului pădurar i se păru că picioarele îi prind rădăcini în podeaua încăperii. Uimirea lui nețărmurită fu observată și de Verșeghin, căre-l întrebă:

— Îl cunoști?

Gorkov dădu din cap.

— Și într-adevăr, este Gheorghe Ierșin?

— Nu!

— Nu? Dar cine, atunci?

— Vei afla îndată, domnule polițai!

Înfrigurarea bătrânului pădurar trecu și asupra polițaiului, care aștepta cu o curiozitate crescândă să vadă care va fi sfârșitul acestei confruntări.

Pădurarul se adresă din nou comandantului închisorii:

— Domnule polițai, îmi dai voie să-i pun prizonierului, câteva întrebări?

— Cum dorești, domnule Gorkov!

Rimsky auzi rostirea numele de Gorkov și stabili mulțumit că nu mai auzise niciodată numele acesta și că deci, nu era amenințat de primejdia de a fi recunoscut.

Totuși, i se păreau foarte ciudate privirile acestui străin, care-l măsura din creștet până în tălpi. Necunoscutul nu-și mai lua ochii de pe el și oricât de stăpân era Vulturul Morții pe nervii săi, totuși, privirile acestea scrutătoare îl atingeau într-un chip foarte puțin plăcut.

Pădurarul veni mai aproape de el și-l întrebă, cu glasul lui răgușit:

— Cum te cheamă?

Rimsky nu răspunse.

— N-ai auzit că, te-am întrebat cum te cheamă?

Dar Vulturul Morții nu răspunse nici de data aceasta.

Verșeghin se înfurie și lovind cu pumnul în masă, se răsti:

— De ce nu răspunzi?

— Dv. sau domnului judecător de instrucție, răspunse prizonierul, de data aceasta, vă răspund. Dar nu văd ce rost are amestecul acestui străin în chestiunea mea, când el nu este un reprezentant al autorităților?

— Ce tot îndrugi aici verzi și uscate! Îți poruncesc să răspunzi la întrebările domnului pădurar, fiindcă întrebările pe care ți le va pune d-sa, fac parte din interogator.

— Nu văd cum se face aceasta?

— Aceasta este confruntarea!

— Și la ce bun servește această confruntare? Domnul pădurar nici nu știe cine a fost primarul Nicorov, pe care l-am ucis!

— În schimb, domnul pădurar bănuiește că în afară de uciderea primarului Nicorov, mai ai și alte păcate pe conștiință.

— Nu este adevărat!

— Aceasta se va vedea, după ce vei fi răspuns la întrebările domnului pădurar! Domnule Gorkov, întreabă-l mai departe.

Bătrânul pădurar îi puse tot prima întrebare:

— Cum te cheamă?

Rimsky se uită la pădurar cu ochi scrutători, aruncători de fulgere, apoi răspunse cu glas tunător, mânios:

— Gheorghe Ierșin!

— Ești încredințat că ai spus adevărul?

— Am spus adevărul tot astfel, după cum pe tine te cheamă Gorkov!

La auzul acestui răspuns rostit cu un ton deosebit, bătrânul pădurar zâmbi.

— Cu toate acestea, eu mă îndoiesc de adevărul spuselor tale!

— N-am înnebunit, să-mi fi uitat numele! Repet, mă numesc Gheorghe Ierșin!

— N-am spus că ți-ai uitat numele, dar ți-ai luat un altul.

— Minciună! strigă Rimsky, cu multă hotărâre…

Chipul bătrânului pădurar se strâmbă din nou într-un zâmbet trecător.

— Te înfurii în zadar, căci prin aceasta nu mă vei încredința că n-am dreptate. Și dacă tu nu poți să-ți aduci aminte de numele tău adevărat, te voi ajuta eu!

Rimsky păli.

Se putea ca omul acesta, pe care nu-l mai văzuse niciodată în viața sa, să știe cine era acela, care se ascundea sub numele de Gheorghe Ierșin?

Totuși, se gândi că nu trebuie să se dea bătut, ci să-l înfrunte cu tărie, căci în chipul acesta poate îl va face să se îndoiască de îndreptățirea bănuielii sale.

— Sunt foarte curios să știu și eu!

Atunci străinul se apropie și mai mult de prizonier, întinzându-și mâna cu degetul lui osos atinse aproape

cătușele lui Rimsky și glasul lui până atunci răgușit, devenind deodată metalic, zise:

— Nu ești Gheorghe Ierșin, ci Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

Vorbele bătrânului pădurar avură un efect neașteptat. Judecătorul de instrucție Mancicoff sări în sus, iar Verșeghin, căzu năuc în fotoliul din fața mesei de lucru.

Cel mai înmărmurit însă, era Rimsky însuși.

Dezvăluirea aceasta neașteptată, îl făcu să-și piardă sângele rece, atât de admirat întotdeauna, și el își ridică mâinile încătușate, lăsându-le să cadă cu furie, asupra capului trădătorului său. Acesta însă se feri din vreme, așa că grozava lovitură izbi în aer, iar în clipa următoare Vulturul Morții simți țeava unui pistol așezată în dreptul inimii sale.

— Încă un pas, Stanislau Rimsky și glontele îți va străbate inima!… strigă pădurarul amenințător.

Mișcarea neașteptată a prizonierului îl trezi și pe Verșeghin din buimăceală. El sări din fotoliu și începu să strige, cât îl lăsau plămânii:

— Cazaci! Ajutor… Ajutor…

Cei doi cazaci se năpustiră în odaie, speriați.

— Puneți mâna pe el! strigă Verșeghin, arătând înspre Rimsky, care se împotrivi cu îndârjire, scuturând de pe el, când pe unul, când pe celălalt din cazaci.

Se încinse o luptă cumplită. Chiar și cu mâinile încătușate Vulturul Morții opunea a împotrivire vrednică de admirat celor doi cazaci cu trupuri de uriași.

Văzând că cei doi ostași erau amenințați să fie învinși. Verșeghin deschise ușa și începu să urle, ca un turbat:

— Cazaci! Cazaci! Ajutor…

La strigătele de ajutor al comandantului lor, mai veniră în birou, încă patru cazaci, care izbutiră să-l răpună pe Vulturul Morții, ce se luptase cu deznădejde. El se simți prins deodată de douăsprezece brațe vânjoase, care îl

trântiră la pământ, unde apoi îl legară cobză, de nici să se miște nu mai putea.

Verșeghin și cu judecătorul de instrucție nu putură să-și vină în fire nici chiar acum. Ei credeau că prinseseră pe un ucigaș oarecare, or, iată că acum ieșea la iveală că, acest simplu criminal, era cel mai temut căpitan de bandiți din toată Rusia, pe care-l căutau cu îndârjire toate autoritățile imperiului.

O mândrie grozavă umplu sufletul lui Verșeghin, în urma acestei capturi prețioase și se bucura mai dinainte, gândindu-se la recunoștința, pe care i-o datora guvernul din Petrograd. Era încredințat că, odată cu prada aceasta, cariera lui făcuse un nou salt înainte și se vedea avansat într-o slujbă mai mare aceleia pe care o ocupase până atunci.

El se întoarse spre pădurar și-l întrebă, curios:

— Domnule Gorkov, dar de unde ai bănuit d-ta că, sub numele de Gheorghe Ierșin se ascundea temutul căpitan de bandiți?

Bătrânul pădurar răspunse, peste umăr:

— O, Stanislau Rimsky este o veche cunoștință de a mea!

Cu aceste cuvinte, el își smulse din jurul feței, barba albă, își luă mustața și peruca de pe cap și chipul bătrânului pădurar deveni deodată, foarte tânăr.

Lui Rimsky se părea că ochii îi vor ieși din orbite. Sângele îi îngheță în vine și buzele lui palide, murmurară:

— Marius Gersot!

— Da, Marius Gersot! Te miră, poate, că mă întâlnești aici? Firește că nu credeai că se va mai găsi cineva, care nu se va teme să lupte împotriva ta! Și acum, Stanislau Rimsky, unde este temutul Vultur al Morții, unde este puterea ta, făcătoare de minuni? Văd că nici să te miști nu mai poți?

Fiecare din aceste cuvinte sfâșiau inima voinicului ca tot atâtea lovituri de pumnal. Își adună toate puterile spre a rupe frânghia cu care fusese legat, dar nici chiar puterea lui proverbială nu-i mai putu ajuta la nimic. Legăturile îi intrară doar și mai adânc în trup, rănindu-l în mai multe locuri.

Iar Marius Gersot urmă cu vorbele lui batjocoritoare:

— Ce să-ți spun, Stanislau Rimsky, tare prost ai trebuit să fii, de ai alergat așa orbește în brațele pieirii! În clipa în care s-a răspândit în Rudin vestea că s-a găsit cineva care s-a prezentat de bună voie la închisoare, spre a-l scăpa de la o pedeapsă nemeritată pe Ivan Nicorov, am știut îndată că un singur om în lumea aceasta ar fi în stare de o asemenea nebunie și omul acesta erai tu, Stanislau Rimsky. Se pare că te-ai crezut mai puternic decât ești în realitate și te bizuiai că nu se va găsi nimeni care, sub numele lui Gheorgne Ierșin, să-l descopere pe atât de căutatul Vultur al Morții. Văzând că în tot ținutul acesta nu

se găsește nimeni care să știe despre un oarecare Gheorghe Ierșin și după ce l-am pus pe Ivan Nicorov să-mi descrie înfățișarea salvatorului său, am știut îndată că nu putea fi vorba decât numai despre Stanislau Rimsky. Mă bucur că nu m-am înșelat, dar mă bucur și mai mult că am scăpat Rusia de cel mai mare și ticălos criminal, pe care l-a cunoscut vreodată!

— Taci! strigă Vulturul Morții, îndurerat.

— Hahaha! răsună râsul ironic al lui Marius Gersot.

— Acum poți să-ți bați joc de mine, poți să mă jignești, dar încearcă s-o faci și atunci, când mâinile nu-mi sunt încătușate și când nu stau șase cazaci lângă mine!

Marius Gersot începu să râdă și mai tare.

— Nu, zău, Stanislau Rimsky, tu îți închipui că așa ceva se va mai putea întâmpla? Crezi că, vei mai ajunge să fii liber? Atunci dragul meu, este de datoria mea să-ți scot din minte aceste visuri și să-ți spun că închisoarea din Dubro nu mai are pentru tine decât un singur drum, acela care duce la spânzurătoare!

Verșeghin dădu din cap, mulțumit.

— Așa este!

— Acum trebuie să luați toate măsurile - urmă Marius Gersot - ca pasărea să nu scape din colivie!

— Lăsați-l pe mâna mea! răspunse polițaiul.

— Trebuie să băgați de seamă foarte bine, căci închisoarea din Dubro n-a mai avut un prizonier mai primejdios decât acesta. Afară de aceasta nu trebuie să uitați nici de tovarășii lui, care sunt în stare de orice și care nu s-ar sfii să-și dea și ultima picătură de sânge, dacă ar ști că prin aceasta ar putea să-și salveze căpitanul.

— Vom fi cu ochii în patru! răspunse Verșeghin, care porunci îndată ca bătrânul Rutkin să vină înaintea sa.

— Înc-odată - zise Gersot - fiți cu luare aminte! Eu voi pleca îndată la Varșovia, spre a-i anunța contelui Gorciacov, marele eveniment. Guvernatorul Varșoviei va hotărî apoi despre soarta prizonierului, care în orice caz

trebuie să rămână aici, până la noi ordine. Poate că-l vom transporta la Varșovia, sau la Petrograd… Totuși, cred că spânzurătoarea închisorii din Dubro îi vom face cinstea să mângâie gâtul Vulturului Morții!

Marius Gersot fu întrerupt de sosirea bătrânului Rutkin. Acesta era cam cherchelit și de data aceasta și rămase foarte mirat când îl văzu pe Gheorghe Ierșin legat cobză. El nu-și putea închipui ce se întâmplase cu prizonierul, pe care cu o seară mai înainte îl condusese la fiica sa.

Ginerele lui însă, își luă însărcinarea să-l lămurească îndată.

— Rutkin, uite-te bine la prizonierul acesta!

— De ce să mă uit la el? Oare nu l-am văzut îndeajuns pe Gheorghe Ierșin?

— Ei bine, află că prizonierul acesta nu este Gheorghe Ierșin!

— Dar cine?

— Stanislau Rimsky, Vulturul Morții, atât de mult căutat - zise Verșeghin… arătând cu mândrie la pieptul său - a cărui prindere este legată de numele ginerelui tău!

— Stanislau Rimsky, Vulturul Morții?

— El însuși – zise polițaiul Dubro-ului - și tocmai de aceea îți atrag luarea aminte, să-l păzești, ca pe ochii tăi din cap!

Rutkin dădu din cap.

— Ai o celulă goală, bună pentru el? întrebă mai departe comandantul închisorii din Dubro.

— Cea de până acum nu mai e bună?

— Nu! Trebuie să-l ducem la un loc mai sigur.

— În celulele de jos?

— Acolo!

— Este una goală, dar… apa ajunge până le glezne!

Ochii lui Verșeghin sclipiră.

— Cu atât mai bine! De-abia va avea prilejul faimosul Vultur al Morții, să facă cunoștință mai bine cu temnița Dubroului.

— De acolo nu poate să fugă? întrebă Marius Gersot.

Verșeghin zâmbi, răutăcios:

— Acolo, prizonierii pot cel mult să moară, dar nu să fugă!

Rimsky tresări.

Așadar acestea erau vestitele celule ale temniței din Dubro, despre care toată lumea vorbea cu atâta groază!

Verșeghin le făcu semn cazacilor.

— Duceți-l!

După aceea se întoarse spre Marius Gersot.

— Aș fi de părere să mergem și noi, domnule Gersot. Aș vrea să-i spuneți prea milostivului guvernator al Varșoviei, ce locuință am pus la îndemâna Vulturului Morții.

Polițaiul râse singur de această glumă aspră.

În timpul acesta, Stanislau Rimsky trecea prin groaznice chinuri sufletești. Ieri încă, mai nădăjduia să scape, iar astăzi vedea că, ceea ce-l așteaptă era o moarte sigură. Suferea înspăimântător, mai ales din pricină că, tocmai dușmanul său cel mai înverșunat îl aruncase în ghearele pieirii. Își dădea seama că acum totul era în zadar. Dacă-l duceau în celulele de jos, unde atâția pieriseră înaintea lui, nu mai exista niciun mijloc de scăpare. Iar în timpul acesta, Marius Gersot îi va aduce știrea contelui Gorciacov și cei doi dușmani de moarte ai săi, vor jubila de nenorocirea lui.

— Vai, Doamne! oftă el, trist. Dacă aș mai putea fi liber odată!

Liber?... Ce nebunie să te gândești la libertate, când în stânga, în dreapta, înaintea și în spatele tău pășesc cazaci, gata să te culce la pământ, la cea dintâi încercare de fugă, chiar dacă ai mai putea să încerci așa ceva, când ești legat cobză!

Vulturul Morții fusese sortit să facă și el cunoștință cu iadul temniței Dubroului. Celulele destinate criminalilor îmbătrâniți în rele, erau așezate puțin mai jos de suprafața pământului, așa că, spre a ajunge la ele, trebuia să cobori

câteva trepte înguste și întunecoase. Din dosul zăbrelelor de la uși, ici și colo se ivea câte un chip slab, osos, ca de fantomă, în care numai strălucirea înfrigurată a ochilor mai dovedea că sălășluiește viața.

Din una din aceste celule se auzeau cuvinte neînțelese, urlete fioroase, care se repetau la răstimpuri egale.

Marius Gersot își întoarse curios capul, în direcția de unde veneau aceste sunete și întrebă:

— Ce este aceasta?

— Nimic neobișnuit! Unul din prizonieri a înnebunit acum câteva zile. De atunci urlă necontenit.

Vulturul Morții se cutremură.

Aici a trebuit să ajungă el? Aici, în iadul acesta, de unde nu mai exista nicio scăpare?

Îi venea să plângă, dar se stăpâni, căci nu vroia să se spună că Vulturul Morții s-a temut, fie chiar și numai o clipă, de soarta care-l aștepta. Nevoia de a plânge, nu izvora din teamă, nu izvora din deznădejde. Ea era rezultatul încordării nervoase prin care trecuse din clipa când își zări dușmanul atât de aproape de el, fără a-i putea face nimic, fără a putea răzbuna sângele atâtor martiri ai Poloniei, care cursese din pricina acestui mârșav trădător.

În cele din urmă convoiul ajunse până la celula pe care Rutkin i-o hărăzise lui Rimsky.

Tatăl Sașei scoase la iveală legătura de chei din care luă una, cu ajutorul căreia deschise ușa celulei.

Un cazac ridică felinarul ale cărui raze palide luminară slab interiorul.

Dar razele felinarului erau îndestulătoare spre a lumina toată grozăvia ce se desfășura aici înaintea ochilor celor de față.

Toți pereții celulei fuseseră îmbibați de umezeală, iar podeaua era o adevărată mlaștină, alcătuită din noroi, murdărie și apă. Nu era niciun pat, nicio bancă măcar. Dacă prizonierul vroia să se culce, trebuia să se întindă în

noroiul acela pestilențial, sau poate, de mai avea putere, să se reazeme de zidul din care apa picura fără întrerupere.

Peretele din dreptul ușii, avea o mică ferestruică zăbrelită pe unde pătrundea o lumină foarte slabă și pe unde se auzea murmurul și plescăitul necontenit al râulețului Dubro.

— Ce ziceți de celula aceasta?... întrebă Verșeghin, adresându-se lui Gersot.

— Bună! Nădăjduiesc că de aici nu va mai putea să fugă prizonierul nostru!

— Iar dacă se plictisește, tovarăși își va găsi, câți vrea! zise Verșeghin, cu râsul său batjocoritor. Celulele acestea sunt pline de șobolani!

— În orice caz, cred că n-ar strica, dacă l-am și înlănțui de perete! Apoi ar fi bine să pun o sentinelă specială, numai pentru el!

Verșeghin dădu din cap.

— În orice caz l-aș fi legat de perete. Acum însă... îi voi pune și o sentinelă specială, care să n-aibă alt rost decât să păzească în fiecare clipă, ca Vulturul Morții să n-o șteargă din închisoare.

— Foarte bine! Contele Gorciacov va fi foarte mulțumit aflând despre măsurile de precauție pe care le-a luat polițaiul Verșeghin și va face un referat favorabil la autoritățile în drept, despre felul cum sunt păziți prizonierii din temnița Dubro-ului.

La un semn al lui Verșeghin, Rimsky fu dus în celula aceea înfiorătoare, pe unul din pereții căreia era întărit un lanț, prevăzut la capăt cu un inel gros de fier, care fu fixat de piciorul voinicului.

Vulturul Morții îndura cu resemnare această înjosire. Știa că și așa, orice împotrivire, orice crâcnire ar fi fost în zadar.

Verșeghin și Marius Gersot se uitau cu o plăcere diabolică la prizonierul încătușat de mâini și de picioare.

— Petrecere bună, Stanislau Rimsky! strigă, râzând batjocoritor, Marius Gersot, părăsind celula a cărei ușă grea de fier se închise. Bătrânul Rutkin învârti de două ori cheia în broască.

Pașii se pierdură pe coridor și soarta Vulturului Morții se îndeplinise.

Stanislau Rimsky rămăsese singur în locul acela mai înfiorător decât un iad.

De pe coridor se auzeau din când în când urletele prizonierului înnebunit, întovărășite de plescăitul neîntrerupt al apelor râulețului Dubro.

— Ce se va întâmpla cu mine?… oftă Rimsky cu sufletul hărțuit de nesiguranță.

Situația era cum nici nu se putea mai groaznică. Voinicul nu putea să facă mai mult de doi pași, căci mai mult nu se întindeau lanțurile cu care fusese întărit de perete.

Cu toate acestea, gândurile lui nu se frământau decât în căutarea unui mijloc de scăpare.

Își aduse aminte de Sașa. Soția polițaiului îi făgăduise că-l va scăpa. Dar în clipa în care Sașa îi făgăduise să-l salveze el era închis în celula de la etaj, de unde era mult mai ușor să scape decât din gaura în care tânjea acum.

De aici orice fugă părea cu neputință. Piedicile erau nenumărate. Cătușele, zidul neobișnuit de gros al celulei, numărul mare al paznicilor…

Trebuia să renunțe la orice încercare de fugă!

Cum ar fi vrut să se întindă, fie chiar și pe un mănunchi de paie mucegăite, spre a uita în somn, toată cruzimea cu care-l lovise soarta! Dar cum să se întindă pe pământul acesta mocirlos, ce răspândea un miros înăbușitor?

Se rezemă de perete și… începu să plângă.

Da, temutul Vultur al Morții plângea! Nu se temea de moarte, căci moartea o înfruntase de nenumărate ori fără să se cutremure, dar inima i se sfâșia la gândul că trebuie să piară într-un chip atât de mizerabil.

Și durerea aceasta îl frământa într-un chip atât de cumplit, încât încetul cu încetul puterea de rezistenta a trupului său începu să lâncezească, să slăbească și deodată, i se păru că peretele îi fuge din spate, ca și pământul de sub picioare și în clipa următoare, Vulturul Morții începu să alunece mai jos, tot mai jos, până când căzu cu totul în mocirlă, unde rămase nemișcat.

CAPITOLUL 20
Prieteni credincioși

După ce se întoarse din înfiorătoarea celulă, la dorința lui Marius Gersot, Verșeghin porunci să fie puși la o trăsură caii cei mai iuți pe care îi avea orașul, căci trădătorul neamului polonez vroia să plece la Varșovia cât mai neîntârziat.

În clipa despărțirii Gersot îi mai atrase atenția că o fugă a Vulturului Morții ar însemna căderea lui în dizgrație, apoi îi strânse mâna polițaiului din Dubro și trăsura porni.

Verșeghin se înapoie în odaia sa de lucru, spre a se mai gândi puțin la marele eveniment ce se întâmplase la închisoarea Dubro-ului. El știa prea bine că guvernul din Petrograd pusese un premiu de douăzeci de mii de ruble pentru prinderea Vulturului Morții.

— Ziua de astăzi este o zi foarte norocoasă, pentru mine! mormăi el, frecându-și mâinile, cu mulțumire. Ea nu-mi va aduce numai faimă, ci și ceva părăluțe, care nu sunt tocmai de disprețuit.

Își aduse aminte însă că s-ar putea întâmpla ca Marius Gersot să ceară ca premiul să-i fie dat lui. În cazul acesta Verșeghin era hotărât să lupte cu cea mai mare îndârjire pentru dreptul pe care îl credea al său. Căci la urma urmelor, meritul prinderii Vulturului Morții era tot al său, fiindcă în clipa, în care Gersot i-a smuls masca lui Rimsky, temutul căpitan de bandiți era prizonierul temniței din Dubro.

Dacă Vulturul Morții n-ar fi fost prizonierul lui Verșeghin, cum ar fi putut Gersot să-l recunoască? Deci, lucrul de căpetenie nu era recunoașterea, ci prinderea lui Rimsky, căci în timpul cercetărilor era neîndoielnic că și el, Verșeghin, ar fi aflat cine este acela care se ascunde sub numele lui Gheorghe Ierșin.

Polițaiul se duse acasă și neobișnuita lui veselie i se păru ciudată Sașei, care-l întrebă:

— Ce s-a întâmplat, de ești atât de vesel și ce rost are forfoteala aceasta din curtea închisorii? Sau poate că țarul îți va face cinstea de a vizita temnița Dubro-ului?

— S-a întâmplat ceva mai însemnat chiar și de cât o vizită a țarului! zise Verșeghin, înălțându-se mândru.

— Ce tot spui!

— L-am prins pe Stanislau Rimsky, Vulturul Morții!

Sașa păli și fără îndoială că s-ar fi prăbușit la pământ dacă Verșeghin n-o sprijinea la timp.

— Sașa, ce-i cu tine? întrebă el, îngrijat.

— Nimic, nimic… M-am speriat doar… că Rimsky… Vulturul Morții… este… este în aceeași casă cu mine!

Verșeghin începu să râdă.

— Bine, comoara mea, dar pentru aceasta nu trebuie să-ți fie frică! Fi liniștită, căci Rimsky nu mai este în măsură să mai facă vreun rău cuiva! E jos, în una din celulele inundate, ferecat de zid și sub pază deosebită. De acolo nu va mai putea fugi, nici chiar dacă zidurile închisorii s-ar prăbuși, căci și atunci, ar fi îngropat sub ele.

Sașa pălea tot mai mult, dar spre a nu stârni bănuielile soțului său, se prefăcu că-i pare bine.

— Și ia spune-mi, Verșeghin, cum ai pus mâna pe Vulturul Morții?

— Închipuiește-ți, draga mea că, cu prilejul confruntării prizonierului cu pădurarul prințesei Fedora Feodorovna, s-a dovedit că Gheorghe Ierșin, nu este altul, decât Stanislau Rimsky…

Polițaiul descrise amănunțit cele petrecute în odaia judecătorului de instrucție, apoi vorbi de viitorul său, pe care-l vedea în culori foarte trandafirii:

— Vei vedea tu, Sașa, că prinderea lui Rimsky va fi temelia norocului meu. Cei mari își vor da seama ce om iscusit sunt și își vor zice că e păcat, ca un om atât de capabil să lâncezească în cuibul acesta din Dubro. Părerea mea este că voi fi chemat la Petrograd și mi se va încredința comanda închisorii Petropavlovsk…

Și în vreme ce Verșeghin visa atât de ispititor despre viitorul său, Sașa se gândi, amărâtă, că, în asemenea împrejurări trebuie să renunțe de a-l mai salva pe Stanislau Rimsky.

Vestea prinderii Vulturului Morții se răspândi ca fulgerul în toată împrejurimea și toată lumea nu mai vorbea decât despre cele petrecute la închisoarea din Dubro.

Verșeghin luă toate măsurile ca strălucita lui faptă să ajungă la urechile tuturor. El trimise curieri la toate guvernămintele și pe cel dintâi, la guvernul din Petrograd.

Dar vestea prinderii Vulturului Morții fu primită de oameni cu simțăminte foarte deosebite. Firește că autoritățile jubilau de bucurie, dar se și gândeau cu invidie la Verșeghin, care izbutise să pună mâna pe temutul Rimsky, pe care nici chiar atotputernicul guvernator al Varșoviei nu reușise să-l prindă. Și se gândeau cu invidie, deoarece știau că pentru prinderea Vulturului Morții, Verșeghin nu numai că punea mâna pe premiul de douăzeci de mii de ruble, dar urma să fie și decorat și înaintat.

Împreună cu autoritățile se bucurau și aceia care avea motive să se teamă de mânia lui Stanislau Rimsky; dar mult mai numeroși erau aceia care plângeau și care se rugau lui Dumnezeu să facă vreo minune ca Vulturul Morții să scape din închisoare. Căci numai printr-o minune putea cineva să scape din temnița Dubro-ului.

La Varșovia, contele Gorciacov primi cu o bucurie nespusă vestea adusă de Marius Gersot, iar la Petrograd, îndată după primirea raportului lui Verșeghin, ministrul de interne se duse în audiență la țar, spre a-i și aduce la cunoștință tatălui tuturor rușilor vestea îmbucurătoare.

Numele Dubro-ului, a micului orășel de la granița ruso-poloneză, ajunsese deodată pe buzele tuturor. Prinderea lui Stanislau Rimsky, ridicase deodată faima orășelului.

Toată lumea vorbea despre marele eveniment, despre soarta care-l aștepta pe Vulturul Morții, despre lovitura dată de Verșeghin; și numai în Cuibul Vulturilor vestea prinderii lui Rimsky nu pătrunsese încă.

Credincioșii tovarăși ai lui Rimsky se gândeau necontenit la căpitanul lor, dar nici unuia nu i-ar fi trecut prin minte cele petrecute în temnița din Dubro.

Dar zilele treceau una după alta și tovarășii Vulturului Morții începură să se neliniștească.

Căpitanul întârzia cam mult.

— Trebuie să ne grăbim în ajutorul lui!

Dar doctorul Leonida se împotrivi:

— Nu trebuie să vă îngrijorați! Aduceți-vă aminte de vorbele căpitanului, pe care ni le-a spus la despărțire: Atâta timp cât nu vor afla că, l-au prins pe Stanislau Rimsky, în mine, nu mă pândește nicio primejdie.

— Așa este! întări și Dan Dragomir. Veți vedea voi că într-o bună zi Vulturul Morții se va ivi din nou în mijlocul nostru și atunci chipurile noastre vor deveni iarăși zâmbitoare!

Mai trecură două zile.

De la plecarea Vulturului Morții voinicii nu părăsiseră încă Cuibul Vulturilor. Acum însă, Dan Dragomir se îmbrăcă în veștminte țărănești și se duse la bâlciul săptămânal din Rudin, pentru a împrospăta provizia de alimente.

Voinicul român cumpărase aproape tot de ceea ce aveau nevoie cei din Cuibul Vulturilor, când deodată luarea aminte îi fu atrasă de convorbirea a doi țărani.

— Și ce se va întâmpla cu el?

— Îți închipui că nu prea îl vor mângâia și nici nu-i vor da să mănânce cu tacâmuri de argint!

— Dar nu-l pot omorî, decât o singură dată!

— De asta nu va scăpa. După cât am auzit, guvernatorul Varșoviei este acela care-l va judeca…

Acest crâmpei de conversație îl făcu pe Dan Dragomir să tragă cu urechea mai departe și prefăcându-se că se uită la marfa expusă pentru vânzare, asculta cu luare aminte la ceea ce vorbeau cei doi țărani.

— Vorba zicătoarei - urmă unul din săteni - ulciorul merge la fântână, până când se sparge! Și Rimsky credea că niciodată nu va fi prins și iată că, tot a ajuns în temnița Dubro-ului.

— Și încă în celula inundată.

Dan Dragomir se cutremură.

— L-au aruncat în celula inundată? întrebă mirat celălalt țăran. Dar de acolo nu mai e scăpare!

— Se prea poate ca nici să nu ajungă să se vadă sub spânzurătoare, căci celulele inundate sunt atât de nesănătoase, încât cred că diavolul îi va lua sufletul Vulturului Morții, mai înainte de judecata contelui Gorciacov.

Dan Dragomir aflase îndeajuns.

Părăsi târgul săptămânal al Rudinului și alergă, cât îl țineau picioarele, înapoi la Cuibul Vulturilor.

Ajungând în ascunzătoare, deschise ușa încăperii unde erau adunați tovarășii săi, cu atâta înfrigurare, încât era s-o smulgă din țâțâni.

Voinicii îl privită înmărmuriți și după chipul lui contractat își dădură seama îndată că se întâmplase o nenorocire.

— Ce s-a întâmplat? întrebară voinicii, într-un singur glas.

— Căpitanul a fost recunoscut! gâfâi Dan Dragomir.

O gălăgie de nedescris urmă acestor cuvinte ale românului. Ici-colo, câte un strigăt înăbușit, plânsul Ludovicăi, înjurături furioase și întrebări înfrigurate se amestecau într-un haos infernal.

După ce se mai liniști puțin înfrigurarea, Dan Dragomir le povesti tot ce aflase la bâlciul din Rudin.

— Bietul nostru căpitan e pierdut! exclamă Severin, îndurerat de moarte. Din temnița Dubroului nu este nicio scăpare... Doamne, de ce s-a încăpățânat el să se jertfească pentru țăranul acela!

— Liniștește-te, Severin! zise doctorul Leonida, care de la plecarea căpitanului întruchipa cumințenia, liniștea sufletească și seriozitatea celui arestat. Dacă începem să ne bocim, nu vom câștiga nimic. Mai bine să ne sfătuim, să vedem cum l-am putea salva pe căpitan.

Căpitanul Korsakoff se amestecă și el în vorbă.

— Sufletul meu este cuprins de aceeași îngrijorare, ca și sufletul lui Severin. Pe vremea când eram sublocotenent, am slujit câteva luni la regimentul de cazaci din Dubro și cu acest prilej am cunoscut îndeajuns de bine închisoarea în care a fost aruncat căpitanul.

— Aceasta ne poate fi de folos, strigă doctorul Leonida, cu însuflețire.

— Mă jertfesc cu dragă inimă pentru salvarea Vulturului Morții - răspunse fostul curier al țarului - trebuie să vă spun însă că nu am nicio nădejde de izbândă, căci din celulele inundate ale temniței Dubro-ului nu există scăpare!

— Cu toate acestea, noi ne vom scăpa căpitanul! - răsună glasul înflăcărat al lui Dan Dragomir. Dacă va fi nevoie, vom ști să ne dăm cea din urmă picătură de sânge pentru Vulturul Morții!

Cuvintele înflăcărate ale românului stârniseră și entuziasmul celorlalți voinici care strigară ca un singur om:

— Viața și sângele nostru pentru Vulturul Morții!

După ce strigătele de entuziasm se mai liniștiră, Korsakoff luă cuvântul pentru a spune:

— Entuziasmul nostru este vrednic de toată lauda dar cu el nu vom ajunge prea departe. Pentru salvarea căpitanului n-avem nevoie de putere și avânt, ci de iscusință și viclenie.

— Așa este, căpitane, urmează! zise doctorul Leonida, dând din cap.

— În zadar am căuta să luăm temnița cu asalt, căci ea este supravegheată de paznici numeroși și de o companie întreagă de cazaci. De aceea, trebuie să căutăm cu totul o altă cale de a-l salva pe Vulturul Morții.

— Și te-ai gândit la ceva, căpitane? întrebă Dan Dragomir.

— Îmi aduc bine aminte de orânduirea temniței Dubro-ului și știu unde sunt așezate celulele mlăștinoase. În una

din care sărmanul nostru căpitan suferă acum chinuri îngrozitoare. În imediata apropiere a aripii acesteia a temniței curge râulețul Dubro, care cu prilejul topirii zăpezilor se umflă așa de tare, încât apa ajunge până la pereții clădirii. Dar au fost cazuri când râulețul s-a umflat atât de mult încât apele lui au pătruns până în celulele prizonierilor. Îmi reamintesc foarte bine că, cu prilejul marilor inundații din anul 1812, toți prizonierii celulelor mlăștinoase au pierit înecându-se în apa ce a năvălit peste ei.

— Groaznic!... exclamă Ludovica.

— După părerea mea - urmă căpitanul Korsakoff - singurul drum, care poate că ne-ar aduce izbânda, duce numai peste apele umflate ale râulețului Dubro. Trecând râulețul, poate că am izbuti să ajungem până la ferestrele celulelor, cu toate că paznicii veghează zi și noapte în partea aceasta - și să tăiem zăbrelele de fier, spre a ne salva căpitanul.

— Doamne, dacă s-ar putea! exclamă Micislav.

— Eu cred că acesta este planul cel mai bun! zise și doctorul Leonida.

— Atunci să nu mai pierdem timpul în zadar și să pornim îndată la lucru!... strigă Severin, cu înflăcărare.

— Încet! Încet! zise doctorul Leonida, căutând să-l calmeze. Mulți nu ne putem duce, căci cu cât vom fi mai numeroși, cu atât putem fi văzuți mai ușor și în chipul acesta putem primejdui tot planul.

— Mai mult de doi oameni nu pot merge! zise și Korsakoff.

— Cine să fie acești doi? întrebă doctoral Leonida.

— Eu!

— Eu!

— Eu! se auzi din toate părțile.

Doctorul Leonida îi liniști, cu o singură ridicare de mână și le zise:

— Am hotărât, dragii mei! Unul voi fi eu, iar al doilea, căpitanul Korsakoff, ale cărui cunoștințe despre așezarea locului ne vor fi de mare folos!

— Sunt fericit că mă iei! zise Korsakoff cu sinceră bucurie.

Nimeni nu îndrăzni să se împotrivească voinței aceluia pe care căpitanul îl lăsase locțiitorul său și pentru a nu mai pierde niciun ceas în zadar, se ocupară toți cu facerea pregătirilor necesare.

După sfatul doctorului Leonida, amândoi se îmbrăcară ca negustori ambulanți și-și schimbară înfățișarea într-atâta încât nimeni nu i-ar mai fi putut recunoaște.

Fiecare din ei își mai atârnă de gât câte o lădiță de lemn, plină cu feluritele mărfuri cu care umblă de obicei negustorii ambulanți: cuțite, bricege, mărgele, butoni, pipe, podoabe femeiești și altele.

Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că lăzile acestea aveau fund dublu și că acolo erau ascunse uneltele, de care voinicii aveau nevoie pentru salvarea căpitanului lor.

Și cei doi negustori ambulanți porniră din Cuibul Vulturilor.

Amândoi ardeau de înfrigurarea însărcinării pe care și-o luaseră. Nu se temeau de nimic și porniseră la drum hotărâți și având încredere în iscusința lor, care trebuia să-i ajute, spre a păcăli vigilența paznicilor.

Spre amiază ei ajunseră la Dubro și se opriră într-un han de la marginea orășelului, spre a mânca ceva.

După masă o luară încet spre celălalt capăt al orașului, unde se găsea temuta închisoare.

Ei ajunseră la țintă, obosiți, plini de praf și jucându-și rolul cu dibăcie, oferindu-și marfa fiecărui trecător, pe care-l întâlneau în cale.

În fața porții închisorii păzeau doi cazaci. Doctorul se duse lângă ei și-i vorbi astfel aceluia, care privea mai curios spre lădița lui cu mărunțișuri.

— Lasă-mă să intru, tătucă. Știu că înăuntru sunt mulți soldați, care ar cumpăra câte ceva din marfa aceasta.

— Nu se poate! zise cazacul, clătinându-și capul. Fără voia domnului comandant nimeni nu poate trece pragul închisorii.

— Tătucă, noi suntem niște bieți negustori amărâți, care am vrea să câștigăm acolo, câteva copeici, că știm noi că nici ostașii nu sunt bogătași și nu vrem să le jupuim pielea.

Cu aceste cuvinte el căută un briceag frumos, cu plăselele de os și i-l arătă cazacului:

— Uite, tătucă, îți dau ție briceagul acesta, dacă ne lași să intrăm. Face o rublă și jumătate, e o minune de briceag, dar eu ți-l dau degeaba, ți-l dau în dar.

Însă cazacul clătină din cap, cu încăpățânare, și de data aceasta.

— Nu se poate, căci îmi aprind paie în cap dacă vă las să intrați.

— Dar de ce ți le-ai aprinde?

— Verșeghin, ne-a poruncit numai acum câteva zile că chiar dacă ar veni țarul însuși, nici pe el să nu-l las să intre fără învoirea lui. Paza este foarte înăsprită, de când Vulturul Morții a ajuns în temnița Dubro-ului.

— Acum pricep! zise doctorul Leonida, dând din cap. Dar de noi zău că…

Din spatele porții se auziră copitele unui cal. Cazacul luă poziția de „drepți”, și strigă la doctorul Leonida, cu glas înăbușit:

— Cărați-vă de aici! Vine Verșeghin!

Doctorul Leonida vru să sară la o parte, dar nu mai avu timp, căci Verșeghin și ieși pe poartă și zărindu-i pe cei doi negustori ambulanți, care se învârteau în jurul intrării, îl apucă o mânie nețărmurită.

— N-o ștergeți de aici?… Nu știți că nu-i voie să umblați prin apropierea închisorii?

— Suntem negustori ambulanți! zise doctorul Leonida, cu umilință.

— Puțin îmi pasă mie ce sunteți, dar să vă cărați de aici!

Și spre a da cuvintelor sale o tărie și mai mare, îi lovi cu cravașa de călărie.

— Iar tu - zise el apoi adresându-se cazacului - dacă nu se vor îndepărta, vei trage în ei! Ai înțeles?

— Înțeles, tătucă!

După aceea Verșeghin își văzu de drum, iar doctorul Leonida și cu Korsakoif socotiră că era mai bine să se îndepărteze, căci cazacul și începuse să-i amenințe cu pușca.

Ei porniră spre oraș, vorbind încet unul cu altul.

— N-am izbutit să pătrundem înăuntru - zise Korsakoff - dar nu-i nimic! Diseară vom vedea să ne ducem la îndeplinire partea a doua a planului nostru.

— Măcar aceea de ne ar reuși! oftă doctorul Leonida.

— Să avem încredere, doctore și să fim dibaci și atunci nu se poate să nu izbutim.

— Mi-aşi da eu drag chiar şi viaţa, numai să-l ştiu scăpat din temniţa aceasta înfiorătoare.

— Acum n-avem ce face - zise Korsakoff - trebuie să aşteptăm până la noapte. Ai văzut singur cu câtă asprime este păzită temniţa. Cu cea mai mare bunăvoinţă ne-ar fi cu neputinţă să-l scăpăm pe căpitan ziua. După ce se va fi lăsat noaptea, ne vom apuca să ducem la îndeplinire partea cea mai însemnată a planului nostru.

Doctorul Leonida văzu şi el că tovarăşul lui are dreptate. Se înapoiară deci la Dubro, unde intrară într-o cârciumă, în care hotărâră să rămână până când se va înnopta.

Timpul le trecea foarte greu. Li se părea că ziua aceea nu mai avea să se sfârşească niciodată. Şi ardeau de dorul de a se aşeza la lucru, în acelaşi timp însă, sufletul le era frământat şi de bănuială şi de întrebarea: Ce va fi dacă nu vom izbuti?

Își dădeau seama prea bine cât de primejdioasă era încercarea pe care o făceau. Paznicii închisorii Dubro-ului n-au obiceiul să glumească prea mult cu aceia pe care îi prind că vor să ajute pe vreun prizonier să fugă. Un glonte… și apoi totul se sfârșește.

Arătătorul ceasornicului ajunse la zece.

Încetul cu încetul cârciuma se goli și cei doi negustori ambulanți din Rudin socotiră că sosise timpul să pornească și ei la drum.

Plătiră, își adunară marfa, apoi porniră spre râulețul Dubro, făcând un mare ocol.

Ei poposiră într-un tufiș, unde desfăcură fundul dublu al lăzilor lor, de unde luară uneltele aduse: pile, drugi de fier, ferestraie pentru tăiat metalele. Ei ascunseră uneltele în surtuc, apoi porniră mai departe, ajungând într-un târziu, în dreptul clădirii întunecoase a închisorii.

Căpitanul Korsakoff îl apucă de mână pe doctorul Leonida și arătă înainte:

— Vezi umbrele acelea care se mișcă?

— Sunt paznicii?

— Da.

Doctorul Leonida rămase câteva clipe pe gânduri, apoi zise:

— Dragă Korsakoff, mie mi se pare că, în ceea ce ne privește pe noi, paznicii sunt așezați cum nici nu s-ar putea mai bine!

— Nu te înțeleg!

— Celula lui Rimsky, este așezată jos, la picioarele clădirii, iar paznicii se plimbă pe terasa de sus, de unde nu prea pot urmări cu privirea… ce se petrece la poalele clădirii.

— Ai dreptate!… zise și Korsakoff. Cu toate acestea, trebuie să umblăm cu cea mai mare băgare de seamă.

— Nu trebuie să-mi mai atragi atenția, căci și eu știu prea bine că este în joc viața noastră.

Între timp ajunseră în partea dinspre miază-zi a închisorii și de aici drumul lor ducea chiar pe țărmul râulețului. Mai încolo râulețul se lăți, valurile repezi se izbeau de zidul închisorii și cei doi prieteni credincioși ai Vulturului Morții trebuiră să intre în apă și să se lipească de zid, spre a putea merge mai departe.

Cum Korsakoff prevăzuse că numai astfel se vor putea apropia de partea aceasta a închisorii, cei doi voinici veniseră în cizme în care nu pătrunde apa.

Cu toate cizmele lor însă, apa le ajungea până peste genunchi, ba adeseori chiar și mai sus.

În curând ajunseră la partea aceea a închisorii, unde se găseau celulele mocirloase. Ferăstruici mici, cu zăbrele de fier se înșirau una lângă alta, în dosul fiecăreia din ele tânjind câte un biet prizonier, care fără îndoială că visa la timpul pe când nu era întemnițat și la soarta nenorocită ce-l aștepta în închisoarea aceasta înfiorătoare.

Doctorul Leonida o luă înainte și lipindu-și fața de fiecare ferastruică, striga înăbușit:

— Căpitane!

La cele două ferestre dintâi, nu primi niciun răspuns. În dosul celei de a treia însă, lanțul prizonierului zăngăni și o față palidă, tristă, se lipi de zăbrele.

— Rimsky! exclamă doctorul Leonida, înăbușit…

O mână încătușată se ivi printre gratii și strânse mâna doctorului Leonida.

— Doctore Leonida! zise atunci prizonierul, cu adâncă recunoștință. Scumpul meu prieten! Așadar tot ați venit?

— Mai încet căpitane! Și Korsakoff este cu mine.

— Salută-l în numele meu!

— Bine că te am găsirt - zise doctorul Leonida, în șoaptă. Acum te vom scăpa…

— Dumnezeu să vă ajute! răspunse Vulturul Morții. Începusem să renunț la orice nădejde și căutam să mă împac cu gândul că va trebui să mor.

— Cum căpitane, îți pierduseși nădejdea chiar și în prietenii tăi?

Doctorul Leonida făcu câțiva pași mai la o parte așa că și Korsakoff putu să vină la fereastră.

Korsakoff rămase și el înmărmurit când zări chipul palid și suferind al căpitanului. De-abia mai putu recunoaște în el pe Vulturul Morții de pe vremuri. Numai ochii îi mai luceau cu vechea strălucire.

Și mai ales acum, când scăparea era atât de aproape, Rimsky strânse cu căldură și mâna lui Korsakoff apoi doctorul Leonida zise în șoaptă:

— Căpitane, acum trebuie să ne așezăm pe lucru! Avem în fața noastră o noapte întreagă. Cred că, până să se ivească zorile, vom fi gata și tu vei fi iarăși liber…

— Să te audă Dumnezeu!

Voinicii scoaseră la iveală uneltele, cu care veniseră.

— Trebuie să ne împărțim lucrul!… zise doctorul Leonida. Căpitane, ține fierăstrăul acesta și cu mâna rămasă liberă, caută să-ți tai cătușele. Până atunci, Korsakoff și cu mine vom căuta să pilim zăbrelele.

Tânărul doctor îi întinse lui Rimsky fierăstrăul de metal, iar el și cu căpitanul Korsakoff se așezară să pilească gratiile de fier ale ferestrei.

Era o muncă grea, obositoare, mai ales că în fiecare clipă trebuia să bage de seamă să nu facă zgomot și să se uite, dacă nu au fost observați de paznici. În privința zgomotului aveau noroc, din două motive: pe deoparte fiindcă paznicii erau departe, iar pe de alta, fiindcă plescăitul râulețului acoperea zgomotul făcut de pilele lor.

Dar munca cea mai grea căzuse tot asupra lui Rimsky, deoarece el nu putea lucra decât numai cu mâna stângă, căci dreapta îi fusese încătușată de picior așa că de-abia putea să și-o miște. Afară de aceasta, el trebuia să lucreze și mult mai încet, spre a nu fi auzit de paznicii de pe coridor, care de obicei nu disprețuiau vodca și ațipeau liniștiți, știind că din celulele mocirloase nu există scăpare.

Cu toate acestea, dacă vreunul prindea de veste, despre ceea ce se petrecea în celulă, atunci totul era pierdut.

Orologiul din turnul închisorii din Dubro bătu ceasurile douăsprezece.

Căpitanul Korsakoff și cu doctorul Leonida sufereau și ei grozav, fiindcă de mai bine de un ceas și jumătate stăteau cu picioarele în apa rece și furioasă a râulețului și cu toate cizmele lor impermeabile, frigul îi pătrunsese până la oase și pe frunți nădușeala li se adunase în broboane.

Dar în clipa, în care tăiară două gratii, uitară de orice durere trupească și căutară să le îndoaie, spre a face liber drumul în celulă.

Munca aceasta căzu în sarcina lui Korsakoff, care, mulțumită puterii lui de taur, îndoi una din gratii, apoi se așeză s-o îndoaie și pe a doua. Doctorul Leonida însă îl opri.

— Odihnește-te puțin!

În urmă se aplecă pe fereastră în celulă și îl întrebă:

— Cum stai căpitane?

— Merge foarte greu! răspunse Rimsky, cu glasul sfârșit. Lanțul e tare gros, iar eu nu prea sunt îndemânatic cu mâna stângă.

Doctorul Leonida băgă de seamă că gaura făcută în gratii era îndeajuns de mare, ca să poată trece prin ea și zise:

— Nu deznădăjdui, căpitane. Viu și eu și ne vom așeza pe lucru cu puteri unite.

După aceea se întoarse spre Korsakoff.

— Korsakoff, ajută-mă să mă ridic până la fereastră. Slavă Domnului că sunt destul de slab ca să pot trece prin deschizătura făcută. Ajuns înăuntru îi voi ajuta căpitanului să-și pilească lanțul. În timpul acesta tu caută să îndoi și cealaltă gratie, ca să poată trece prin fereastră și căpitanul.

Căpitanul Korsakoff îl ridică pe doctorul Leonida ca pe o jucărie și trupul tânărului doctor trecu prin fereastră, e drept, cu multă greutate.

Doctorul Leonida îl îmbrățișă pe Rimsky și exclamă, adânc mișcat:

— Scumpul, scumpul nostru căpitan, mulțumesc lui Dumnezeu că te-am mai putut revedea!

Tânărul doctor simți două lacrimi care căzură pe mâinile sale. Erau lacrimile de bucurie ale Vulturului Morții.

După aceea se așeză pe lucru cu o înfrigurare și mai mare. În vreme ce Rimsky urma să taie placa de fier care-i încătușa mâna dreaptă, doctorul Leonida începu să pilească lanțurile de la picioare.

Între timp el îi povesti căpitanului tot ceea ce se petrecuse de la plecarea lui din Cuibul Vulturilor, iar apoi îl întrebă, cine și cum l-a recunoscut.

La rândul său, Rimsky istorisi confruntarea cu pădurarul, care nu fusese altul, decât Marius Gersot.

La auzul numelui trădătorului, pumnii doctorului Leonida se încleștară și un groaznic blestem răsună în celula mlăștinoasă.

— De atunci sufăr aici, fără nicio nădejde de scăpare! își încheie Vulturul Morții povestirea.

— Acum însă, nu trebuie să mai fi îngrijorat căpitane, căci scăparea este aproape!

În timpul acesta Korsakoff îndoi și a doua gratie și într-adevăr acum nu mai lipsea altceva decât ca și lanțurile căpitanului să fie tăiate.

— Ai răbdare, căpitane! îl îmbărbăta doctorul Leonida pe Rimsky. Lucrul merge greu, dar sigur. În curând va fi gata și atunci putem să pornim înapoi spre Cuibul Vulturilor, unde…

În clipa aceea liniștea nopții fu sfâșiată de o împușcătură.

Doctorul Leonida scăpă pila din mână, iar Rimsky tresări atât de tare încât lanțurile zăngăniră.

Cei doi bărbați din celulă se priviră și în ochii fiecăruia se putea citi întrebarea înfrigurată:

— Ce s-a întâmplat?

Împușcătura fu urmată de o a doua.

Doctorul Leonida sări speriat la fereastră, tocmai la timp, spre a vedea soarta tristă, pe care destinul i-o pregătise căpitanului Korsakoff.

Unul din paznici zărise trupul lipit de zid al lui Korsakoff și trăsese asupra lui.

Cel dintâi glonte dădu greș, al doilea însă nimeri și viteazul tovarăș al Vulturului Morții se prăbuși însângerat în apa furioasă a râulețului.

Doctorul Leonida de-abia se putu stăpâni să nu strige de durere și poate că tot nu ar fi izbutit să se oprească la timp, dacă nu observa la lumina lunii, buzele dureros strânse ale iui Korsakoff, care chiar și în această clipă tragică, se stăpâni să nu țipe, spre a nu-și trăda tovarășul care lucra în celulă.

Tânărul doctor sări înapoi de la fereastră și auzi glasul șoptit al lui Rimsky:

— Vorbește!

Doctorul Leonida se aplecă la urechea căpitanului și-i spuse în șoaptă, ce se întâmplase:

— Totul s-a sfârșit!… Korsakoff a fost observat!

— Și?

— L-au împușcat!

— Dumnezeule! Din pricina mea a trebuit să moară!

— Ce ne facem acum?

— Ce se va întâmpla cu tine?

— Trebuie să fug! Dar cum?

— Cum vei ști, numai pleacă!… Nu încape nicio îndoială că acum vor veni în celula mea și dacă te prind aici… s-a sfârșit cu tine!

În celulă pătrunseră într-adevăr zgomote de pași, care alergau în toate direcțiile, cuvinte încrucișate și porunci date cu voce tunătoare.

Doctorul Leonida luă mâna lui Rimsky și o strânse cu căldură.

— Nu deznădăjdui căpitane! Noi nu te părăsim și ne vom gândi la tine!

— Doctore Leonida!

— Te vom scăpa, chiar dacă ar trebui să pierim cu toții.

— Bunul meu prieten!

— Mă duc!… Dumnezeu să fie cu tine, căpitane!

Doctorul Leonida nu se temea de primejdie și de aceea, simțind grija care se strecurase în inima lai Rimsky din pricina lui, îi zise fără a-l mai lăsa să vorbească:

— De mine să nu te temi! Am scăpat eu și din încurcături mai grele! Și apoi, nu e tot una? Ori mor aici, ori în mijlocul bătăliei, nu e tot la fel? Dacă-mi va fi scris să mor, orice precauție este în zadar!

Trupul lui mlădios se avântă pe fereastră, se strecură prin deschizătura făcută în gratii și picioarele-i intrară în apa rece a Dubro-ului. Un simțământ de groază îl

stăpânea, gândindu-se că în fiecare clipă putea să răsune o a treia, detunătură și atunci îl urma pe căpitanul Korsakoff pe lumea cealaltă.

El mai auzi cum ușa celulei lui Rimsky se deschise cu zgomot și pe semne că pila uitată de el acolo fusese găsită, căci o voce, în care-l recunoscu pe Verșeghin, începu să urle:

— Dar bine, aici a umblat cineva! Gratiile de fier ale ferestrei îndoite… Vor fi fost doi… După el!… Să se cerceteze țărmul Dubro-ului și toată împrejurimea… Viu sau mort, să-mi aduceți aici pe tovarășul ticălosului…

Doctorul Leonida își dădu seama că nu era decât un singur mijloc de scăpare.

Se vârî în apă și încercă să înoate mai mult pe sub apă. El înotă împotriva curentului, fiindcă își dădu seamă că urmăritorii nu puteau veni decât din josul Dubro-ului și până la sosirea lor poate că găsea vreun loc spre a se ascunde.

Peste câteva clipe ieși din apă, udat până la piele și se uită nehotărât în jurul său. În jos, la o depărtare de câteva sute de pași se și iviseră felinarele cazacilor, care în câteva minute puteau să ajungă până la el și atunci era pierdut.

Bietul doctor se lipi de zidul închisorii și se furișă tot mai sus, uitându-se neîntrerupt la punctele acelea luminoase, care se făceau tot mai mari, ceea ce însemna că purtătorii lor se apropiau tot mai mult de locul unde se găsea el.

Și mergând tot așa, de-a-ndăratelea, deodată dădu peste o ușă.

Era ieșirea de din dos a temniței din Dubro.

Doctorul Leonida apăsă pe clanță, dar aceasta rezistă.

Atunci își aduse aminte că avea la el toate uneltele necesare spre a sparge o ușă. Dacă izbutea să deschidă poarta și să ajungă în curtea închisorii, atunci era scăpat, căci până se sfârșea urmărirea se putea ascunde undeva, pe acolo. Îl vor căuta peste tot, nimănui însă nu-i va trece

prin minte să-l dibuiască în curtea închisorii, căci nimeni nu se va gândi că și-a căutat scăparea chiar în cușca leului.

Apoi, după ce se va fi sfârșit cu urmărirea, prin poarta aceasta putea să scape cu ușurință și să se înapoieze la tovarășii săi din Cuibul Vulturilor.

De aceea nu mai pierdu nicio clipă în zadar.

Scoase uneltele din buzunar și adunându-și toate puterile, încercă să spargă broasca.

Soarta îl favoriză, făcându-l să mai câștige puțin timp. Cazacii dădură în apă peste cadavrul adus de curent al lui Korsakoff și Verșeghin le porunci ostașilor să scoată trupul mortului la țărm, spre a putea stabili identitatea tovarășului Vulturului Morții.

În timpul acesta doctorul Leonida lacra cu deznădejde și în curând un oftat ușurător îi ieși din piept.

Izbutise să spargă broasca. Poarta se deschise, iar el se furișă încet prin ea, închizând-o cu băgare de seamă în urma sa.

Spre marea lui mirare văzu că nu ajunsese în curtea temniței, ci într-o grădină foarte bine îngrijită, plină cu flori și boschete. În partea din față a grădinii se afla o locuință, care părea rânduită cu mult gust.

Doctorul Leonida bănui îndată care putea să fie adevărul.

— Dacă nu mă înșel, am nimerit chiar la locuința lui Verșeghin! Bun adăpost! Cred că aici voi fi căutat cel mai puțin!

El se retrase iute în dosul unui boschet mai des, așteptând cu inima tremurândă desfășurarea evenimentelor. Zidul gros al închisorii îl împiedică să audă alt zgomot, afară de plescăitul uniform al râulețului.

Doctorul Leonida trăi poate clipele cele mai groaznice ale vieții sale.

Pe de o parte sufletul îi era torturat da tragicul sfârșit al căpitanului Korsakoff și de neizbânda scăpării lui Rimsky, pe de altă pare îl neliniștea situația primejdioasă în care se afla și la care se mai adăuga și faptul că tremura ca varga, din pricina hainelor ude, care se lipiseră de trupul lui, ca un veștmânt de gheață.

Se părea însă că chinurile acestea nu erau singurele pe care i le hărăzise soarta în ziua aceea, căci clipa următoare îi mai rezervă și alte surprize neplăcute.

Ușa locuinței lui Verșeghin, care dădea în grădină, se deschise încet și o făptură omenească se strecură prin ea. Trupul îi era învăluit într-o mantie neagră, în mână ținea un pistol și la razele felinarului care cădeau asupra lui, doctorului Leonida i se păru că ar fi un cazac, sau un paznic al închisorii.

Inima i se strânse și un fior de gheață îi străbătu corpul la gândul că paznicul acesta îl căuta pe el. Nu se temea de moarte, căci pentru Rimsky și-ar fi jertfit și viața, cu dragă inimă, dar se gândea că, dacă și el va avea aceeași soartă ca și Korsakoff, atunci nu va mai fi nimeni care să ducă la Cuibul Vulturilor vestea despre cele întâmplate.

Lumina felinarului se apropia tot mai mult și parcă ar fi fost văzut, unde se ascunsese, căci umbra aceea întunecată venea de-a dreptul spre boschetul în care se ghemuise bietul doctor, a cărui față fu luminată peste câteva clipe de razele felinarului.

Mâna cu pistolul se ridică și țeava armei se îndreptă amenințătoare spre capul doctorului Leonida.

— Îndurare! strigă doctorul Leonida.

La strigătul lui de groază răspunse o voce femeiască, șoptită:

— Cine ești? Ai vrut să-l scapi pe Rimsky?

Doctorul Leonida rămase foarte uimit. Mantaua neagră se desfăcu și în fața ochilor voinicului se ivi făptura unei femei de o rară frumusețe. Întâmplarea aceasta îl ului atât de mult, încât nici nu știu ce să răspundă.

— Vorbește, nenorocitule! zise femeia din nou. Eu sunt o prietenă credincioasă de a Vulturului Morții, așa că de mine nu trebuie să te temi.

Felul în care îi vorbea femeia aceasta îi inspira, încredere doctorului Leonida, așa că el mărturisi adevărul:

— Așa este, doamna mea. Am vrut să-l scap pe Rimsky!

— Și?

— N-am izbutit!

— Te-au observat?

— Tovarășul meu a fost văzu…

— Ce s-a întâmplat cu el?

— L-au împușcat!

— Groaznic! Și d-ta?

— M-am refugiat până aici… dar pot fi găsit în orice clipă.

— Și în ce hal ești!

— Am trecut prin apă.

— De neînchipuit!

— Numai de l-am putea scăpa pe Vulturul Morții! Restul n-are nicio însemnătate!

— Bine, dar aici nu poți rămâne! Se prea poate ca ostașii și paznicii să te caute și pe aici și dacă te găsesc…

— Ce să fac?

— Ai încredere în mine! Te voi scăpa eu! zise Sașa, luându-l de mână.

— Cum aș putea să vă arăt recunoștința mea, pentru această bunătate?… exclamă doctorul Leonida, fericit că găsise un ocrotitor.

— Dacă ești prietenul lui Rimsky, atunci nu trebuie să-mi arăți nicio recunoștință, căci prin aceasta îi fac un serviciu Vulturului Morții.

— Sunt încredințat că el va ști să vă mulțumească!

— Acum vino! Nu trebuie să mai rămâi aici nicio singură clipă! zise Sașa, cu înfrigurare.

— Unde mă duceți?

— Te voi ascunde în pivniță, unde nimeni nu te va putea căuta!

În clipa aceea pătrunseră în grădină strigătele cazacilor care cercetau râulețul.

— Iute, iute! șopti Sașa, speriată. Se întorc!

Sașa îl apucă de mână pe tânărul doctor, cu și mai mare înfrigurare și-l târî aproape după ea, până în marea pivniță a lui Verșeghin unde butoaiele de felurite mărimi, erau așezate unele peste altele. În unul era vin, în altul vodcă, în al treilea erau aruncate fel de fel de unelte.

Afară de aceasta în pivniță mai era păstrat un adevărat depozit de alimente: cârnați afumați, slănină, șuncă și altele.

— Stai aici, liniștit, îi zise Sașa peste câteva minute mă voi înapoia.

Cu aceste cuvinte și porni pe trepte în sus. Rămas singur, doctorul Leonida se uită prin pivniță. Pereții groși îl mai liniștiră, dar suferea grozav din pricina frigului.

Aștepta cu nerăbdare întoarcerea misterioasei femei, care venise să-l scape în clipa cea mai primejdioasă.

Doctorul Leonida nu putea să-și închipuie, cine era femeia aceasta.

Peste câteva minute se auzi un zgomot de pași și îndată după aceea se ivi Sașa, aducând cu sine un rând de veștminte uscate, o șubă caldă și o sticlă.

— Iute, îmbracă hainele aceste, zise ea, întinzând voinicului tot ceea ce adusese, și vâră-te în șubă, să nu răcești... Ți-am adus și puțină vodcă să te încălzești!

Doctorul Leonida nu aștepta să fie îmbiat de două ori. El trase un gât bun din sticlă, iar când își mai puse și bunda pe umeri, i se păru că se naște la o nouă viață, atât de iute îi trecu frigul ce-l chinuise până atunci.

Femeia se așeză pe o bancă și-i povesti în ce chip îl cunoscuse pe Stanislau Rimsky.

— Nu trebuie să te miri, îi zise ea, dacă vei afla că sunt soția lui Verșeghin!

Cu toată prevestirea aceasta, doctorul Leonida tot rămase uluit.

— Soția lui Verșeghin și binevoitoarea Vulturului Morții? exclamă el?

— Îl cunosc de mult pe Rimsky! răspunse Sașa și povesti întâlnirea de la balul studențesc din Lemberg, precum și încercarea neizbutită de a-l ajuta pe Rimsky să fugă, îmbrăcat în hainele de ofițer de cazac ale lui Verșeghin. Cu acest prilej doctorul Leonida află că Sașa hotărâse să repete încercarea peste două zile, când deodată, surveni demascarea.

— De îndată ce au aflat cine este acela care se ascunde sub numele lui Gheorghe Ierșin, au luat măsurile cele mai aspre, din celula de la etaj l-au aruncat în iadul celulei mocirloase, l-au înlănțuit de perete, așa că orice încercare a mea de a-i mai veni în ajutor, ar fi rămas zadarnică!

Doctorul Leonida se aplecă și sărută mâna Sașei.

— Doamna mea, dv. ați fost îngerul păzitor al Vulturului Morții! Îngăduiți-mi, să vă mulțumesc pentru bunătatea pe

care ați avut-o față de Stanislau Rimsky, în numele tuturor prietenilor săi!

— Voi face tot ce-mi va sta în putință - și de acum înainte - răspunse Sașa - spre a-i veni în ajutor și spre a-l vedea scăpat din temnița Dubro-ului.

— Și ce credeți că s-ar putea face, doamna mea? întrebă doctorul Leonida. Oricât, dv. sunteți mai familiarizată cu împrejurările și starea lucrurilor de aici, așa că sunteți mai în măsură să știți ce ne este îngăduit să încercăm, fără a ne expune să fim descoperiți!

— Deocamdată nu poți face altceva decât să te odihnești! În privința aceasta ești la adăpost sigur, fiindcă cheia este veșnic la mine. Dormi, odihnește-te, după frământările și zbuciumul din noaptea aceasta, pentru ca mâine să putem încerca salvarea iubitului nostru prieten, cu puteri noi și cu mai mulți sorți de izbândă…

Cu aceste cuvinte Sașa își luă rămas bun. Ea se grăbea să ajungă cât mai iute în dormitor, unde Verșeghin se putea înapoia în orice clipă, întorcându-se din urmărire.

Doctorul Leonida adormi cu încredințarea că găsise un tovarăș de neprețuit în soția lui Verșeghin și în sufletul lui începu să licărească din nou nădejdea că va izbuti să-l scape pe Vulturul Morții din închisoare…

CAPITOLUL 21
Trădarea

Sașa petrecu o noapte foarte neliniștită. Ea vedea necontenit înaintea ochilor săi trupul istovit al Vulturului Morții, tânjind în înfiorătoarea celulă mocirloasă, apoi auzi din nou detunăturile de pușcă, detunături care o făcură să-și dea seama ca în închisoare se petrecuse ceva neobișnuit.

Ea revăzu în vis scena aceea, când ducându-se la fereastră, zări o umbră furișându-se în grădină și apoi pitindu-se după un boschet. Mai trăi înc-odată și clipa când a pornit cu pistolul în mână, prin grădină, spre a vedea cine era acest vizitator nocturn și auzi din nou glasul implorator al necunoscutului, care cerea îndurare…

Dar tot atât de neliniștită fu și noaptea lui Verșeghin, care de-abia acum își dăduse seama cât de bine trebuie să fie organizată banda Vulturului Morții, dacă tovarășii lui nu s-au sfiit să încerce, ceea ce până atunci era socotit ca fiind ceva cu totul cu neputință și voiseră să-l facă pe Rimsky să evadeze din temnița Dubro-ului.

De data aceasta izbutise să împiedice evadarea, dar Verșeghin se cutremură gândindu-se ce ar fi însemnat pentru el, dacă tovarășii Vulturului Morții izbuteau să-și scape căpitanul.

Pe cât de mare este cinstea și meritul de a-l fi prins pe Vulturul Morții, pe care nu putuse să pună mâna, nici chiar atotputernicul conte Gorciacov, pe atât de mare ar fi rușinea de a-l lăsa pe prizonier să-i scape din mâini.

În noaptea aceea își dădu seama Verșeghin, pentru prima oară, de marea răspundere care apăsa pe umerii lui. Până acum temnița din Dubro neadăpostind decât vinovați nu prea însemnați pentru lume, răspunderea lui era normală, adică, cu nimic mai mare, decât a celorlalți comandanți de închisoare. Astăzi însă, când privirile întregii Rusii erau îndreptate înspre temnița orășelului Dubro, devenită și mai celebră acum din pricina prinderii atât de temutului Vultur al Morții, astăzi răspunderea lui era înzecită și trebuia să ia toate măsurile de a înăbuși încă în fașă... orice încercare de evadare a lui Rimsky.

Și grija lui era atât de mare, încât se sculă pentru a doua oară din pat și se încredință cu ochii lui că paznicii din fața celulei lui Stanislau Rimsky fuseseră dublați, așa după cum poruncise el.

A doua zi de dimineață, când se sculă, îi povesti și Sașei, cele petrecute în noaptea aceea.

Firește că Sașa se prefăcu, ca și când habar n-ar avea despre cele întâmplate și se arătă foarte mirată de îndrăzneala tovarășilor lui Rimsky.

În realitate însă, întâmplările din noaptea trecută lăsaseră urme adânci în sufletul ei. Toată dimineața fu neliniștită și nervii și-i vărsă asupra Natașcăi, servitoarea ei, cu care nu se prea putea împăca și pe care o dădu afară din slujbă, spunându-i să plece, chiar de săptămâna viitoare.

Și la masă, Verșeghin nu vorbi decât despre Rimsky.

— Mare noroc, draga mea - îi zise el Sașei - că am izbutit să împiedicăm fuga Vulturului Morții!

— De ce-ți pare atât de bine?

— Bine Sașa, dar nu-ți dai seama că dacă Vulturul Morții fugea din închisoare, atunci se ducea dracului și premiul de douăzeci de mii de ruble și înaintarea și decorare și total? În chipul acesta însă, meritul meu a crescut, deoarece pot dovedi cu câtă vigilență veghez asupra lui Stanislau Rimsky.

— Și cine este tovarășul Vulturului Morții, pe care l-ați împușcat? întrebă Sașa. I-ați stabilit identitatea?

— Din păcate nu! Și când te gândești că, dacă aflam cine este, poate că puneam mâna pe întreaga bandă și atunci scăpam de veșnica teamă că, poate că tovarășii blestemați ai lui Rimsky, tot vor izbuti, cine știe cum, să-și scape căpetenia din temniță.

— Și de ce n-ați putut să-i stabiliți identitatea? întrebă Sașa mai departe, voind să știe totul spre a-i putea da amănunte doctorului Leonida.

— Fiindcă glontele l-a nimerit drept în frunte și i-a sfârtecat partea de sus a feței, atât de groaznic, încât chipul mortului nu mai poate fi recunoscut.

De îndată ce sfârși masa, Verșeghin se înapoie în biroul său, iar Sașa se trânti puțin, spre a se mai odihni, după întâmplările zbuciumate ale acelei nopți. Natașca, servitoarea, se folosi de aceasta spre a se furișa până în curte, unde-l căută pe Stipko, vizitiul lui Verșeghin.

— Natașca, dar ce vânt te aduce la mine, la o oră atât de neobișnuită? întrebă vizitiul, foarte mirat.

— Închipuiește-ți, Stipko, m-am certat cu cucoana!

— Păi asta nu-i nicio nenorocire!

— Cum să nu fie!

— Nu-ți face rău, din pricina asta, Natașca. Te-ai mai certat tu și până acum cu ea și te vei mai certa și de acum înainte! Nu este nici pentru prima și nici pentru cea din urmă oară!

— Da, dar de data aceasta cucoana m-a dat afară!

— Și din pricina aceasta ești supărată?

— Nu-mi pasă de slujbă, Stipko, dar mă gândesc că dacă plec de aici, nu te mai pot vedea pe tine!

— Nu te amărî, Natașca! Îndrăgostiții știu să se găsească, chiar dacă i-ar despărți șapte țări și șapte mări. Și apoi, se poate întâmpla ca totul să se întoarcă spre bine. Poate că Verșeghin, sau chiar și cucoana să se mai răzgândească și să-ți spună să rămâi.

— Dar măcar de m-aș putea răzbuna! exclama fata, în vreme ce ochii ei aruncau scântei de ură.

Dar Stipko căută s-o liniștească.

— Nu la răzbunare să te gândești, Natașca, ci că diseară ne întâlnim din nou acolo, unde ne am întâlnit ieri!

— În pivniță?

— Acolo. E locul cel mai bun, Natașca, acolo nu ne tulbură nimeni!

— Bine, Stipko, voi veni!

Vizitiul sărută fata, care se întoarse iute la locuința stăpânilor săi, unde așteptă cu nerăbdare să se lase noaptea, când urma să se întâlnească din nou cu iubitul său.

Deșteptându-se, doctorul Leonida nu putu să-și dea seama, cât dormise. Jur-împrejurul lui era întuneric beznă, așa că nu putu nici măcar să-și dea seama, dacă se luminase de ziuă, sau mai era tot noapte.

Strănuta grozav, dar numai cu atâta se alesese după noaptea aceea memorabilă. De-abia acum își dădea el seama, ce noroc fusese pentru el soția lui Verșeghin.

Ca medic, el știa prea bine că s-ar fi prăpădit, fără nicio îndoială, dacă ar fi petrecut noaptea în aer liber, cu hainele acelea ude pe el.

Somnul îndelungat îi reîmprospătă puterile, dar îi și pricinui o foame de lup. Astâmpărarea foamei însă, nu era o problemă, căci pivnița lui Verșeghin era plină cu alimente, din care tânărul doctor și mancă cu poftă, udându-le chiar și cu vin, supt de-a dreptul de la cana.

Dar după ce se ospătă, i se păru că timpul trece foarte încet și începu să se neliniștească. Mintea îi era frământată de gândurile cele mai felurite. Dacă Sașa îl lăsa baltă și nu mai venea să-l scoată de acolo? Dacă îl va fi văzut cineva și acum Verșeghin îi ridică spânzurătoarea, spre a-l duce din pivniță de a dreptul la furcă? Dacă Sașa nu era decât o trădătoare și-l ținea în pivniță, până la osândirea lui Rimsky, numai spre a-l împiedica de a mai veni în ajutorul

căpitanului său? Dar oare nu era o prostie să se gândească la asemenea posibilități, când văzuse înflăcărarea cu care îi vorbise Sașa despre Rimsky,? Nu, era cu neputință ca femeia aceasta să mintă!

Frământându-și creierul cu asemenea întrebări, la care răspundea el însuși, îndată, doctorul Leonida trăi clipe de groaznică așteptare, fiecare secundă părându-i-se un veac, fiecare zgomot, pârându-i-se o trădare, sau mântuirea.

În sfârșit, într-un târziu auzi cheia învârtindu-se în broască și ușa pivniței se deschise încet.

Doctorul Leonida se gândi că s-ar putea întâmpla ca nu Sașa să fie aceea care intra atunci în pivniță și spre a fi mai sigur se ascunse după un butoi. Clipa următoare însă îl liniști, deoarece uitându-se pe furiș din ascunzătoarea sa, observă că soția lui Verșeghin coborâse în pivniță și ieșind de după butoi se grăbi întru întâmpinarea ei.

— De când vă aștept!

— Nu te supăra că n-am venit până acum - se scuză Sașa - dar n-am putut să viu!

— Mi-am închipuit!

— Sau se întâmpla să fie Verșeghin lângă mine, sau trebuia să mă feresc de cei din casă, spre a nu stârni bănuieli, așa că a trebuit să aștept până când mi s-a oferit momentul favorabil.

— Sunt mulțumit că vă văd și acum!

— Iar eu aș fi mulțumită dacă l-aș ști pe Rimsky în libertate.

— Cât sunteți de bună, doamnă!

— Din nenorocire însă, noi piedici s-au îngrămădit în fața fugii sale!

Doctorul Leonida tresări. Un nor îi întunecă fața și întrebă îngrijorat:

— Ce piedici?

— Cred că-ți dai seama și d-ta că, era firesc ca după încercarea neizbutită de evadare să se ia măsurile cele mai severe ca o asemenea încercare să nu se mai poată repeta.

Așa că, în împrejurările de față, evadarea prizonierului pare cu totul cu neputință.

— Dar atunci ce e de făcut?

— Verșeghin mi-a vorbit cu o mânie de nedescris despre această încercare de fugă, care, dacă ar fi izbutit ar fi însemnat nimicirea tuturor planurilor sale de viitor. De altfel oricine își poate explica această mânie, căci este știut că pentru prinderea lui Rimsky îl așteaptă un premiu destul de însemnat, precum și înaintarea. Dacă scapă din mână prizonierul, atunci a scăpat și premiul și decorarea și înaintarea. Vezi deci că, chiar și interesele lui personale îl fac pe Verșeghin să ia toate măsurile ca Vulturul Morții să nu poată evada.

— E groaznic!

— Sfătuiește-mă, cum l-am putea scăpa? Arată-mi drumul și eu sunt gata să-l urmez, cu orice sacrificiu!

— Doamnă, niciodată nu voi putea uita bunătatea sufletului dv. și vă făgăduiesc că nici prietenii mei nu o vor uita cândva. În privința sfatului însă și eu sunt cu desăvârșire dezorientat!

Urmă o tăcere adâncă, o tăcere dureros de apăsătoare, pe care o rupse tot doctorul Leonida.

— La cine este cheia celulei?

— La Verșeghin! răspunse Sașa.

— Dacă nu mă înșel și cătușele de la picioarele lui Rimsky se deschid tot cu cheia?

— Da.

— Și cheia aceasta este tot la Verșeghin?

— Așa mi se pare.

Doctorul Leonida rămase câteva clipe pe gânduri, apoi, apropiindu-se mai mult de Sașa, o întrebă:

— Și nu există nicio posibilitate de a pune mâna pe cheile acestea?

— Poate că aș putea să fac rost de ele, dar… la ce ne-ar folosi?

— Dacă puteți să puneți mâna pe ele, aceasta ar însemna aproape salvarea Vulturului Morții!

— Cum asta? zise Sașa mirată.

— Eu am și alcătuit pe jumătate planul evadării.

— Vorbește!

— Lucrul de căpetenie ar fi să avem cheia care deschide celula și pe aceea de la cătușe.

— Da, dar până acum nu m-am gândit cum voi izbuti să le iau de la Verșeghin.

— Dar m-am gândit eu!... răspunse tânărul doctor triumfător.

— Cum?

— Verșeghin n-are obiceiul să bea ceai înainte de a se culca?

— Întotdeauna bea!

— Minunat!

Sașa îngălbeni și întrebă, speriată:

— Vrei să-l otrăvesc?

— Pentru nimic în lume! răspunse doctoral Leonida, grăbit, spre a o liniști.

— Dar atunci?

— Sunt doctor, doamnă și cunosc leacuri, care au darul de a adormi buștean pentru câteva ceasuri pe acela căruia îi sunt date.

— Acum înțeleg.

— Așa că eu vă voi scrie pe o bucățică de hârtie, ce să puneți în ceaiul domnului polițai și când Verșeghin va fi adormit, pe de o parte, veți putea să-i luați cheile, fără teamă că v-ar putea observa, pe de altă parte, nu trebuie să mai fim îngrijorați că inimosul comandant al închisorii va descoperi încercarea de evadare, mai înainte ca noi să ne fi dus planul la îndeplinire.

— Ai dreptate!

— Partea aceasta am rezolvat-o! Mai rămâne de văzut, în ce chip am putea să trecem peste cazacii așezați să păzească intrarea în celula Vulturului Morții?

— Aceasta este partea cea mai ușoară a întregii chestiuni! răspunse Sașa zâmbind.

— Credeți?

— Adeseori am obiceiul de a le trimite cazacilor vin fiert. Așa că nimănui nu i se va părea ciudat dacă-i voi cinsti și în seara aceasta.

Doctorului Leonida îi venea să joace de bucurie.

— Cât de bine vă gândiți, doamnă! Dacă amestecăm narcoticul și în vinul cazacilor, atunci într-adevăr nimeni nu ne va mai sta în cale.

— Dar cum faci pe urmă să ieși cu Rimsky din închisoare?

— Restul lăsați-l pe seama mea. Dv. să faceți ce am hotărât până acum!

— Aceasta se va întâmpla! răspunse Sașa, cu hotărâre.

Dar doctorul Leonida nu uită nici chiar în clipa aceasta atât de arzătoare, de cavalerismul cu care un bărbat este

dator să se poarte față de o femeie, în orice împrejurare și întrebă:

— Dar mai înainte de a începe ducerea la îndeplinire a planului nostru, trebuie să vă întreb, dacă nu veți avea vreo neplăcere? Fiindcă, dacă ați avea chiar și cea mai neînsemnată neplăcere, oricât de dragă mi-ar fi salvarea lui Rimsky, totuși, aș fi obligat să renunț la prețiosul dv. ajutor și să încerc în alt chip să-mi scap căpitanul.

— Doctore, dumneata ești un adevărat bărbat! zise Sașa, strângând cu căldură mâna tânărului doctor. Îți mulțumesc că nici chiar în împrejurările de față n-ai uitat să fii cavaler față de o femeie, însă pot să te liniștesc că nu voi avea nici un fel de neplăcere. După ce-i vom fi adormit pe Verșeghin și pe cazaci, în aripa aceasta nu va mai rămâne treaz decât numai Rutkin - și în tata am o încredere oarbă, căci el nu mă va trăda.

— Dar dacă vor face cercetări, spre a se afla împrejurările în care s-a desăvârșit fuga?

— Poți fi fără grijă și în privința aceasta. Îndată după plecarea dumitale, cu Vulturul Morții, voi încuia din nou ușa celulei, iar cheile le vâr înapoi în buzunarul lui Verșeghin. Când se va trezi din somn și va observa evadarea, nu va putea să-și dea seama, în ce chip a putut să fugă prizonierul păzit cu atâta severitate. Este de la sine înțeles că nu va face prea mare gălăgie despre evadarea Vulturului Morții, deoarece în chipul acesta s-ar amesteca și pe sine însuși în scandal; or, interesul lui este să se înmormânteze cât mai iute o chestiune care nu mai cinste nu-i face. După cum îl cunosc eu pe Verșeghin, el va da toată vina asupra tovarășilor Vulturului Morții și-l cred în stare să facă un raport în care să spună că Stanislau Rimsky a scăpat din temniță cu ajutorul puterilor necurate.

— Atunci la lucru, doamna mea!

După aceasta, doctorul Leonida îi spuse cum să pregătească ceaiul și ce anume să pună în el.

— M-ați înțeles, doamnă? întrebă el, după ce-i explică totul, amănunțit.

— Pe deplin!

— Și credeți că de data aceasta vom izbuti?

— Fără îndoială!

— Încrederea dv. îmi mărește și mie speranța!

— Voi face tot ce-mi va sta în putință.

— Repet, doamnă că, nu vom uita niciodată bunătatea de care ați dat dovadă. Cât să fie ceasul acum?

— Cred că opt.

— Până la zece veți fi gata cu toate?

— Cred că da!

— Atunci cel mai bun lucru ar fi…

Deodată, doctorul Leonida se întoarse, cu o mișcare fulgerătoare.

Sașa îl privi speriată.

— Ce s-a întâmplat?

— N-ați auzit?

— Ce?

— Parcă s-ar fi mișcat ceva în fața ușii!

— Te înșeli!

— Nu mă înșel!

— E cu neputință!

— Și eu vă spun că sunt pe deplin încredințat că am auzit zgomot de pași.

— Nimeni nu umblă pe aici!

— Sunteți sigură?

— Pot să mă încredințez!

Sașa se repezi la ușă, o deschise, se uită jur împrejur, apoi se înapoie.

— Nu ți-am spus eu?

— Cu toate acestea eu sunt convins că am auzit un zgomot, în fața ușii.

— Va fi fost vreun șoarece… Nu trebuie să te temi, căci aici ești în siguranță.

— Am încredere în dv. doamna mea! zise doctorul Leonida sărutând mâna Sașei, care părăsi pivnița, lăsându-l în prada gândului chinuitor: „oare vor izbuti să-l salveze pe Vulturul Morții?”

*
*   *

Ceasurile erau aproape nouă și Verșeghin tot mai lucra în biroul său. În ziua prinderii Vulturului Morgii, Verșeghin trimesese curieri călare la fiecare guvernământ și mai ales la guvernul din Petrograd, de unde și primi răspuns, îndată, în care i se cerea să dea explicațiuni amănunțite despre felul cum a fost prins Stanislau Rimsky.

Verșeghin nu prea era prietenul scrisului și de altfel pana de gâscă nici nu mergea prea repede în mâna lui neîndemânatică la lucruri mai fine. Așa că, își pierdu aproape o zi întreagă cu întocmirea răspunsului cerut de guvernul din Petrograd.

În clipa aceea era pe la sfârșitul raportului și cu toate că mâinile i se înțepeniseră aproape de neobișnuita încordare, totuși, nu lăsă pana de gâscă dintre degete, tocmai fiindcă nu mai avea decât câteva rânduri, pe care le așternu pe hârtie, în chipul următor:

> …și așa am pus mâna pe Stanislau Rimsky, Vulturul Morții. Pe atât de mult căutatul căpitan de bandiți, l-am așezat în celula cea mai sigură a temniței Dubro-ului. La mâini i-am pus cătușe speciale, iar în fața celulei am așezat pază îndoită. În chipul acesta este cu desăvârșire cu neputință să poată evada, cu toate că tovarășii lui, a căror ascunzătoare până acum n-am izbutit s-o descopăr, încearcă tot ce-și poate închipui o minte omenească, pentru a-i ajuta fuga.
>
> Chiar și ieri noapte doi complici îndrăzneți s-au strecurat în temniță, dar mulțumită vigilenței mele și

pazei severe pe care am instituit-o, lovitura a dat greș. Pe unul din prietenii Vulturului Morții oamenii mei l-au împușcat, iar celălalt, fără îndoială că s-a înecat în apele umflate ale Dubro-ului.

Deci, pot să anunț cu supunere adâncă și din nou, că Vulturul Morții se găsește în temnița Dubro-ului sub paza cea mai severă, așteptând să-și primească pedeapsa bine meritată.

Sunt, prea supusul și credinciosul slujitor al Guvernului țarului,

VERȘEGHIN
polițaiul orașului Dubro
și comandantul închisorii
Dubro-ului

Un simțământ de ușurare îl cuprinse pe Verșeghin când sfârși rândurile acestea. În sfârșit putea să lase pana de gâscă din mână și putea să se întindă după plac. Mai citi odată raportul, dacă nu s-a strecurat vreo greșeală și apoi îl chemă pe bătrânul Rutkin.

Rutkin nu se dezminți nici de data aceasta. Și acum era beat, ca de obicei, duhoarea de vodcă ieșea din gâtul lui, ca dintr-un cazan de țuică și se clătina pe picioare, de te așteptai în fiecare clipă să-l vezi căzând la pământ.

— Ascută, bătrânele!

— Po… runceș… te… Ver… șe… ghin!

— Te duci până la cazarmă, alegi un călăreț curajos și iscusit, care să plece la Petrograd, încă în noaptea aceasta…

— Așa de… târziu?

— Gura! Vei face după cum spun eu!

— Am înțeles… tătucă!

Cu aceste cuvinte ieși din odaie, pe două cărări.

Verșeghin sigila scrisoarea, o adresă și când fu gata se și prezentă un tânăr subofițer de cazaci.

— Tu ești, Alexei?
— Eu tătucă!
— Ți s-a spus ce însărcinare te așteaptă?
— Trebuie să mă duc la Petrograd.
— Așa e! răspunse Verșeghin, înmânându-i scrisoarea.
— Să bagi de seamă de ea, ca de ochii tăi din cap, căci mi-ajunge că a trebuit s-o scriu odată!
— Am înțeles, tătucă!
— Ajuns la Petrograd, o vei duce la adresa de pe plic…
— Așa voi face tătucă!
— Dar trebuie să te grăbești! Ține, aici ai și porunca scrisă, în baza căreia fiecare oficiu poștal îți va da un cal odihnit.
— Bine, tătucă!
— Atunci poți pleca!
— Plec, tătucă!
Cazacul salută, și părăsi odaia.
Verșeghin își frecă mâinile, mulțumit.
— Am terminat și cu asta! Acum într-adevăr n-a mai rămas altceva, decât să încasez cele douăzeci de mii de ruble și să-mi aștept înaintarea!
Își așeză la locul lor, toate hârtiile de pe masă și tocmai se pregătea să sufle în lampă, când cineva bătu în ușă, încet.
— Cine naiba să mai fie?… se întrebă comandantul închisorii Dubro-ului.
Bătaia în ușă se repetă, de data aceasta, puțin mai tare.
— Intră! strigă Verșeghin.

Ușa se deschise încet și prin crăpătură se ivi capul Natașcăi, urmat de acela al lui Stipko.

— Ce dracu v-a apucat de nu-mi dați pace nici la ore atât de târzii? Ce vreți? strigă Verșeghin, înfuriat peste măsură. Cărați-vă din fața mea!

— Nu te supăra, tătucă, zise Stipko, umil, dar vrem să-ți spunem ceva de foarte mare însemnătate!…

— De mare însemnătate? zise Verșeghin, râzând batjocoritor. N-ai vrea să-mi spui și mie măi Stipko, cam ce ar putea fi lucrul acela de mare însemnătate, care te face să nu mă lași în pace nici în mijlocul nopții?

— Tocmai de aceea am venit, tătucă, pentru ca să-ți spun!

— Atunci, spune iute! Îți atrag luarea aminte însă că, dacă ai venit să-mi trăncănești vreo neghiobie, pun să ți se dea douăzeci și cinci de lovituri de cnut!

După această invitație nu tocmai surâzătoare, Stipko începu să vorbească, dar cam încurându-se:

— Să vezi, tătucă… lucrurile s-au petrecut așa că… astăzi, spre seară…

— Scurt, că n-am timp de pierdut!

— Scurt tătucă! Așadar, spre seară… M-am dus cu Natașca, în pivniță… adică numai am vrut să mergem…

— Ei și unde este însemnătatea?

— Stai puțin, tătucă! Cheia era în broasca ușii de la pivniță…

— Dacă era acolo, de ce n-ai încuiat ușa, măgarule?

— Păi aș fi încuiat-o eu, tătucă, numai că cheia era în broască, dar pe dinăuntru, ceea ce însemna că în pivniță era cineva…

— Cine era?

— Erau chiar doi!

— De unde știți, dacă n-ați intrat în pivniță?

— Ne-am lipit urechile de ușă și am ascultat. În pivniță erau doi…

— Hoți? Atunci voi coborî îndată și-i voi prinde asupra faptului.

— N-au fost hoți, tătucă, ci…

— Ci?

— Am auzit glasul unui bărbat și… și al unei femei!

— Cine era bărbatul și cine era femeia?

Stipko se încurcă și mai tare.

— Glasul bărbatului nu l-am recunoscut, dar femeia…

— Ei, cine era femeia?

— Femeia… femeia…

— Ce tot bâlbâi acolo? Spune odată!

— Nu îndrăznesc să-ți spun, tătucă!

— Atunci voi spune eu! strigă Natașca. Femeia era… soția domnului polițai!

Cuvintele fetei avură o înrâurire de nedescris asupra lui Verșeghin. El izbi cu pumnul în masa de scris cu atâta putere încât crăpă în două.

— Ce tot spui?… Ce tot îmi minți aici? strigă el, nemaiputându-se stăpâni.

— Așa să-mi ajute Sfânta Maică Precistă, dacă n-am spus adevărul!… se jură Natașca…

— Așa este, tătucă!… A spus adevărul!… întări și Stipko, care mai prinsese puțin curaj.

Verșeghin se făcu foc la față.

— Mințiți câinilor și va fi vai de pielea voastră… Mă reped îndată până acasă și-o voi întreba pe Sașa… Dacă-mi va spune că ea n-a fost în pivniță, atunci pun cazacii să vă bată până vă dați sufletul… bârfitori ticăloși ce sunteți!

Cu aceste cuvinte și porni spre ușă.

Stipko însă își dădu seama că dacă Verșeghin își întreba nevasta, nu mai încăpea nicio îndoială că aceasta va tăgădui și atunci polițaiul își va duce amenințarea la îndeplinire. Așa că el se așeză în calea lui Verșeghin, cu curajul pe care i-l insuflă deznădejdea și zise:

— Mai stai puțin, tătucă, fiindcă partea însemnată urmează de-abia de acum înainte.

Și într-adevăr, cuvintele vizitiului avură darul de a-l opri pe furiosul Verșeghin.

Timp de o clipă, o liniște apăsătoare se lăsă peste odaia de lucru a comandantului închisorii Dubro-ului, apoi Verșeghin mai întrebă înc-odată:

— Sunteți pe deplin încredințați că soția mea a fost în pivniță?

— Pe deplin, tătucă!

— Și cine era bărbatul?

— Numele nu i-l știu, dar din cele vorbite am văzut că străinul nu putea să fie altcineva, decât un prieten de al Vulturului Morții, pe semne ticălosul care a scăpat ieri noapte ascunzându-se în pivniță.

Verșeghin urlă ca o fiară sălbatică. Acum nu mai voia să plece, ci umbla ca un nebun prin odaie. Deodată se opri în fața lui Stipko și se răsti la el:

— Vorbește! Ce ați auzit?

— Tătucă - începu vizitiul - te pândește o primejdie grozavă!

— Ce fel? Vorbește! Vorbește!

— Nevasta ta s-a unit cu străinul acela ca să-l ajute pe Vulturul Morții să fugă din închisoare.

Verșeghin se repezi la vizitiu și ridicându-și pumnul strigă:

— Câine, te ucid eu însumi, dacă se va dovedi că ai mințit!

Dar Stipko nu se înspăimântă de amenințare și știind că spune adevărul răspunse cu o liniște vrednică de admirat:

— Fiecare cuvânt este adevărat, tătucă!

Și apoi istorisi amănunțit tot ceea ce auzise vorbindu-se în pivniță.

Verșeghin alerga prin odaie, ca un tigru înfuriat, din când în când se mai oprea în fața lui Stipko, sau a Natașcăi, spre a-i privi scrutător, apoi pornea din nou să măsoare încăperea în lung și în lat, cu pași înfuriați.

— ...așa că - își sfârși Stipko trădarea - ea are de gând ca îndată după ce vor fi adormit paznicii, să coboare în celulă și cu cheile luate din buzunarul tău, să-l libereze pe Vulturul Morții.

Verșeghin își mai urmă plimbarea câteva minute, apoi se opri în fața lui Stipko și zise, cu voce liniștită, dar cu atât mai amenințătoare:

— Băgați bine de seamă, la ceea ce vă spun! Puteți pleca, dar dacă scăpați chiar și numai un singur cuvânt, despre cele vorbite în pivniță, sau despre rolul soției mele, atunci să știți că voi fi neîndurător față de voi! Vă trimit la spânzurătoare pe amândoi, fără niciun pic de milă! Ați înțeles?

— Am înțeles, tătucă! zise Stipko, dând din cap, ceea ce făcu și Natașca.

— Atunci puteți pleca!

Vizitiul și servitoarea părăsiră odaia și Verșeghin rămase singur, spre a-și continua plimbarea prin odaie și spre a se înfuria tot mai mult, din pricina celor auzite.

Nu-i venea să creadă că Sașa ar fi fost în stare să primească un asemenea rol, dar jurămintele slugilor erau prea hotărâtoare spre a se mai putea îndoi și începu să se

întrebe dacă nu cumva tovarășii lui Rimsky izbutiseră s-o amăgească chiar și pe Sașa lui.

— Dar dacă într-adevăr astfel stau lucrurile, voi fi fără crutare față de ea, oricât îmi este soție! Dacă e în stare de o trădare atât de josnică, atunci își merită soarta!

Cu această hotărâre își părăsi odaia de lucru. Cu pași înceți, el porni spre locuința sa, dar când ajunse aproape de casă, se răzgândi deodată și se duse în închisoare, spre a controla paznicii care stăteau în fața celulei Vulturului Morții.

De îndată ce-l zăriră, cazacii săriră în picioare și-l salutară reglementar. Verșeghin se duse în mijlocul lor și le vorbi pe un ton neobișnuit de prietenos.

— Ascultați! Am prins de veste că tovarășii Vulturului Morții vor încerca să repete în noaptea aceasta lovitura de ieri seară.

— Poți fi liniștit, tătucă - răspunse plutonierul cazacilor. Vom fi cu ochii în patru! Nici dracul nu va putea trece fără să-l vedem!

Verșeghin dădu din cap.

— Știu că mă pot încrede în voi. Dar chestiunea trebuie rânduită altfel! Trebuie să punem mâna pe ticăloșii aceștia! De aceea, ascultați ce vreau să vă spun!

— Ascultăm, tătucă!

— Astă seară va veni o fată care vă va aduce vin fiert. Din vinul acesta însă, niciunul să nu gustați, căci o singură picătură este îndeajuns să vă trimită pe lumea cealaltă, fiindcă este otrăvit. Ați înțeles?…

— Nu bem, tătucă! răspunse bătrânul cazac, îngrozindu-se, căci niciunul din noi nu vrea să moară!

— Vinul care vi se va aduce să-l vărsați și după aceea să vă trântiți cu toții la pământ, prefăcându-vă că dormiți tun. Orice s-ar întâmpla, nici să nu vă mișcați…

— Dar dacă între timp îl vor elibera pe Vulturul Morții?

— Nu trebuie să te temi de aceasta, căci și eu voi fi cu ochii în patru! În orice caz, nu vă mișcați, până când nu vă voi porunci eu însumi s-o faceți! Ați înțeles?

— Așa vom face, tătucă!

— Iar când voi veni eu, veți sări în picioare și veți pune mâna pe cei doi îndrăzneți, chiar și atunci, dacă unul din ei va fi o femeie…

— Dar dacă ar încerca să fugă?

Verșeghin rămase câteva clipe gânditor, apoi răspunse, cu multă hotărâre:

— Atunci vă veți folosi de arme… și-i împușcați, fără nicio milă.

— Chiar și atunci, dacă unul din ei va fi femeie? - mai întrebă bătrânul cazac.

— Chiar și atunci! răspunse Verșeghin, aproape urlând. Apoi porni pe trepte în sus și se duse la locuința sa.

Încă de cum intră în vestibul își dădu seama că cele două slugi spuseseră adevărul.

Sașa cu toată ora înaintată, era la bucătărie și fierbea ceva.

— Așadar, este adevărat! mormăi Verșeghin. Femeie nebună, dacă ai ști ce te așteaptă!

Deocamdată însă nu se trădă că știe totul și urmându-și obiceiul din fiecare zi, își salută nevasta și apoi se retrase în odaia de culcare.

În curând Sașa veni și ea în dormitor și atunci Verșeghin o întrebă, într-un chip foarte firesc:

— Sașa, dar ce faci tu la bucătărie, atât de târziu?

— Fac ceai! Bei și tu o ceașcă, nu-i așa?

— Cum să nu beau - răspunse Verșeghin liniștit, fără să se fi trădat, nici măcar cu o tresărire a mușchilor feței.

— Bine, dragul meu - zise femeia, lingușitoare - atunci mă duc să ți-l pregătesc și ți-l voi aduce îndată!

După plecarea Sașei, Verșeghin zâmbi amărât.

Oricât vroia el să fie de tare, tot nu-l lăsă rece necredința Sașei și i se strânse inima gândindu-se că,

poate peste o jumătate de ceas, trupul soției sale va fi străpuns de gloanțele cazacilor.

— Dar ce-mi pasă mie! zise el, îndată. De ce își bagă nasul, unde nu-i fierbe oala? Prin faptul că încearcă să-l scape pe Vulturul Morții, nu face decât să-mi sape propria mea groapă, căci evadarea lui Rimsky ar însemna prăbușirea mea! Doamne, ce femeie rea! I-am dat tot ce a vrut, i-am îndeplinit toate dorințele și acum aceasta este recunoștința? Ei bine, să piară!

Verșeghin făcea parte din oamenii aceia care nu se mulțumesc că-și răpun jertfele, dar mai simt și nevoia de a se desfăta la chinurile lor. Și în privința aceasta el nu făcea nicio deosebire, nici în ceea ce o privea pe Sașa.

Când soția lui apăru cu ceaiul, Verșeghin era culcat în pat și-și fuma liniștit pipa cu coada lungă.

— Bine că ai venit Sașa!

Sașa se apropie de pat și-i întinse ceașca cu ceaiul aburind.

Verșeghin amestecă ceaiul cu lingurița și duse ceașca la buze, dar nu bău din ea, ci se mulțumi să miroase doar aburii care ieșeau în nori alburii. Chiar dacă nu i-ar fi spus Natașca și Stipko, că ceaiul are narcotic, el tot ar fi bănuit aceasta din purtarea neîndemânatică și sfiicioasă a soției sale!

Ea își întoarse capul, tremurând și temându-se să nu se trădeze, se duse la fereastră, spre a trage obloanele.

Dar încurcătura ei nu făcu decât să-i ușureze lui Verșeghin ducerea la îndeplinire a planului său.

În vreme ce Sașa se trudea cu obloanele, Verșeghin vărsă ceaiul într-un ibric, pregătit mai dinainte, iar când Sașa, simțindu-se mai stăpână pe nervii săi, își întoarse capul, Verșeghin tocmai își lua ceașca de la gură, ca și când atunci ar fi sfârșit de băut.

— A fost bun ceaiul? întrebă Sașa.

— Mai bun decât oricând!

Sașa duse ceașca din nou la bucătărie și o strigă pe Natașca, spre a-i da cana cu vin în care băgase narcoticul și spre a o trimite pe ea la cazacii care făceau de pază.

— Du vinul acesta paznicilor care veghează în fața celulelor mocirloase! E frig, să se încălzească și ei puțin!

Natașca luă cana și porni cu ea, fără să arunce măcar o privire asupra stăpânei sale.

După aceea Sașa se înapoie în odaia de culcare, unde Verșeghin juca cu multă măiestrie rolul omului care este sub înrâurirea unei băuturi adormitoare. Căsca de zor, își freca ochii necontenit și se prefăcea că luptă eroic împotriva somnului.

Văzând că Sașa nu se culcă și caută ceva de lucru, o întrebă:

— Sașa, tu nu te culci? E târziu!

— Mă culc și eu îndată, numai să termin ce am de cusut!

— Mâine n-ai timp să coși?

— Îmi trebuie de dimineață!

În timpul acesta Sașa se uită pe furiș la soțul său, să vadă dacă băutura își face efectul. Și văzu cu mulțumire că polițaiul de-abia mai putea să-și țină ochii deschiși și o ducea numai într-un căscat. De altfel Verșeghin zise el însuși:

— Nu știu ce naiba am, draga mea! Mi se-nchid ochii de somn!

— Se vede că ai muncit prea mult!

— Așa e! A trebuit să fac un raport foarte lung guvernului din Petrograd, despre prinderea Vulturului Morții.

— Pe urmă te vor fi istovit și aceste veșnice frământări. Nici noaptea trecută nu te-au lăsat să dormi.

— Ai dreptate… să nădăjduim însă… că în noaptea aceasta… voi putea dormi liniștit… nu va trebui să mă mai tem că… prietenii lui Rimsky… vor încerca… din nou… să-l scape… din închisoare… Tu… ce crezi… Sașa?

— Dormi, dragul meu, dormi liniștit! Știi bine că Vulturul Morții e bine păzit, așa ca nu va putea evada, oricât ar căuta prietenii lui să-l ajute.

— Căci… dacă evadează… s-au dus… douăzeci de mii… de ruble… decorații…îna… in… tare… și…

Verșeghin nu-și mai sfârși fraza.

Pleoapele i se închiseră.

Sașa lăsă lucrul din mână și întrebă, tare:

— Verșeghin, dormi?

Niciun răspuns.

— Verșeghin! strigă Sașa pentru a doua oară, dar nici de data aceasta nu primi răspuns.

Atunci Sașa se apropie de pat și se aplecă peste soțul său, care respira regulat.

Verșeghin se prefăcea cu multă măiestrie că doarme, cu toate că trebuia să se stăpânească mult, spre a nu se trăda. Chiar dacă nu putea să vadă, din dosul pleoapelor lăsate,

totuși el simțea tot ceea ce se petrecea în jurul său și-i trebui o putere de voință cu adevărat eroică, să nu sară din pat, când Sașa își vârî mâna sub pernă spre a o scoate apoi, împreună cu legătura de chei. Dar oricât își iubea Verșeghin soția, totuși, n-o putu, nu vru s-o împiedice de a merge mai departe, spre cumplita soartă, pe care și-o căutase ea însăși.

El nu-și deschise ochii, decât numai în clipa în care Sașa se furișă afară din odaie.

Dar nu se dădu jos din pat îndată, de teamă ca Sașa să nu se mai înapoieze cumva.

Între timp însă se îmbrăca de zor, spre a sosi la vreme, pentru a dejuca îndrăznețul plan al Sașei.

În vremea aceasta soția lui coborî în pivniță, unde doctorul Leonida o aștepta cu nerăbdare.

— Am venit!… exclamă ea, de-abia mai putând răsufla, când ajunse în pivniță.

— Ați aranjat totul? întrebă tânărul doctor.

— Așa, după cum mi-ai spus d-ta și după cum ți-am făgăduit.

— Cazacii?

— Și-au primit porția de vin fiert!

— Dorm?

— Fără îndoială!

— Dar Verșeghin?

— Doarme dus!

— Nu se poate să se trezească?

— Cred că înainte de revărsatul zorilor nu va deschide ochii.

— Cheile?

— Sunt aici! zise Sașa, ridicându-le triumfător.

— Atunci să mergem!

— Dumnezeu să ne ajute!… zise Sașa, luând-o înainte, spre a-l conduce pe doctorul Leonida pe drumul cel mare.

Ei trecură neobservați prin curte, doctorul Leonida ținându-se mereu în urma soției lui Verșeghin. Sașa

cunoștea bine drumul și în curând ajunseră la coridorul care ducea la celulele mocirloase.

— Pe aici trebuie să mergem! zise ea în șoaptă.

În clipa aceea se auzi un urlet sălbatic.

Sașa și doctorul Leonida se lipiră unul de altul speriați. Tânărul doctor întrebă, nedumerit și cu glasul înăbușit de emoție:

— Ce a fost asta?

— Nicio primejdie! răspunse femeia, liniștitor. Unul din prizonieri a înnebunit și strigă din când în când, de ți se rupe inima.

— Numai de nu s-ar fi trezit cazacii!

— Să așteptăm o clipă și vom ști!

Teama lor părea să fie neîntemeiată. Cazacii zăceau nemișcați la pământ, așa după cum le poruncise Verșeghin.

— Drumul este liber! Putem merge! zise Sașa, în șoaptă.

Și porniră, cu băgare de seamă și trăgând cu urechea la fiecare pas, pe care-l făceau.

Inima le bătea să le spargă pieptul, când trecură pe lângă cazacii întinși la pământ. Erau pe deplin încredințați că planul lor va izbuti, cu toate acestea, înfrigurarea îi făcea să tremure și să se sperie de cel mai mic zgomot.

În curând ajunseră în fața celulei lui Stanislau Rimsky, pe care mișcarea produsă înaintea ușii sale îl trezi din toropeală.

— Pentru mine au venit! își zise Vulturul Morții, dar cine să fie, prieteni, sau dușmani?

Cu toate că era obosit și cu picioarele amorțite din pricina strânsorii cătușelor, totuși, se târî până la ușă, de care-și lipi urechea.

— Sașa, iute cheile! îl auzi el spunând pe doctorul Leonida și îndată după aceea auzi și zgomotul atât de cunoscut al învârtirii cheii în broască.

Un simțământ de nespusă fericire cuprinse sufletul Vulturului Morții.

Era fericit, văzând că doctorul Leonida nu avusese trista soartă a căpitanului Korsakoff, cu prilejul încercării din noaptea trecută și era fericit, văzând că tot sunase ceasul libertății, ceasul în care se va deschide ușa celulei, spre a-l lăsa să se întoarcă în mijlocul bunilor săi prieteni, care nu-l uitaseră nici o singură clipă.

Și el aștepta cu inima tremurândă să vadă ușa deschizându-se și să-și poată strânge la piept, prietenul credincios și viteaz.

Dar, în locul deschiderii ușii, temnița răsună de un strigăt înfiorător.

Era Verșeghin!

Aproape îndată după sosirea pe coridor a doctorului Leonida și a Sașei, Verșeghin venise și el și-i urmări pe salvatori, pas cu pas. El înaintase de-a lungul celulelor, cu multă băgare de seamă și cei doi oameni, cuprinși de înfrigurarea isprăvii lor, nici nu auziră pașii ușori ai lui Verșeghin, așa că polițistul izbuti să se țină în imediata lor apropiere.

Iar când doctorul Leonida vârî cheia în broască, socoti că sosise timpul să zădărnicească și această nouă încercare de eliberare a Vulturului Morții.

— Sus cazacii! strigă el, cu voce atât de tunătoare încât tot coridorul se cutremură. Vor să-l scape pe Vulturul Morții!

Sașa și cu doctorul Leonida nici nu apucaseră să se dezmeticească din uluirea pricinuită de apariția lui Verșeghin, când soarta le rezervă o altă surpriză dureroasă.

Cazacii, pe care ei îi credeau narcotizați, la auzul poruncii stăpânului lor săriră toți în picioare și porniră amenințători spre tânărul doctor și Sașa, care stăteau încremeniți în fața ușii de la celula lui Rimsky.

Și atunci pereții trimiseră înapoi ecoul rânjetului batjocoritor al lui Verșeghin!

— Pe mine vreți voi să mă legați la gard?

Doctorul Leonida era atât de amărât, încât i se părea că ceasul din urmă îi bătuse, dar nu spre a muri de gloanțele sau baionetele cazacilor, ci spre a-și da sufletul din pricina nețărmuritei dureri, care-i sfâșia inima.

În timpul acesta cazacii ajunseră aproape până lângă el și baionetele lor se și îndreptau amenințătoare spre pieptul lui.

Primejdia apropiată îl trezi din amorțeală și cu un curaj vrednic de admirat se repezi la Verșeghin care tocmai se întorsese în spre cazaci și cu brațele sale voinice îi prinse mâinile pe la spate, acoperindu-și corpul său cu trupul polițaiului.

— Acum n-aveți decât să trageți! - le strigă doctorul cazacilor. Odată cu mine va muri și comandantul vostru!

Cazacii coborâră armele, speriați, în vreme ce Verșeghin striga ca din gură de șarpe:

— Scăpați-mă! Săriți-mi în ajutor!

Dar cazacii erau neputincioși, căci în clipa în care doctorul Leonida îl prinsese în brațe pe Verșeghin, Sașa scoase la iveală pistolul, pe care-l adusese pentru tânărul voinic și îndreptându-l spre pieptul polițaiului, strigă:

— La cel dintâi pas, pe care-l mai faceți, comandantul vostru va fi un copil al morții!

Cazacii se uitară uluiți la cei doi oameni, pe care îi prinseră… și totuși, nu-i prinseră!

Pe Verșeghin îl înăbușea mânia.

— Lua-v-ar dracii să vă ia de tâmpiți, nu găsiți niciun mijloc de a mă scăpa? Săriți-mi în ajutor, boilor!

Dar nici unul dintre cazaci nu îndrăzni să se miște, căci Sașa vorbise cu prea multă hotărâre și pielea comandantului lor le era poate mai scumpă, decât propria lor piele, deoarece știau prea bine că, dacă Verșeghin murea din pricina amestecului lor, pe toți îi aștepta Siberia sau spânzurătoarea.

Doctorul Leonida își dădu seama că nici vorbă nu mai putea fi despre salvarea lui Rimsky și trebuia să fie fericit,

dacă într-un chip oarecare izbutea să scape din această situație primejdioasă.

Mulțumită curajului și sângelui său rece, izbutise să câștige ceva timp, prin imobilizarea lui Verșeghin, din care își făcuse un scut.

— Să ne retragem încet spre ieșire! îi șopti el Sașei. Și vârâd mâna în buzunarul surtucului meu, vei mai găsi și acolo un pistol.

Sașa făcu după cum îi spuse doctorul Leonida și în clipa următoare, ea avea și în mâna stângă un pistol pe care-l îndreptă împotriva cazacilor.

Și atunci, doctorul Leonida începu să se retragă încet, spre ieșire, fără însă de a-i da drumul lui Verșeghin care alcătuia cel mai bun scut, ce și-ar fi putut dori împotriva gloanțelor cazacilor.

Când ajunseră aproape de ieșire, doctorul Leonida îi zise Sașei:

— Ieși în curte!

Sașa, făcu după cum o sfătuise voinicul, fără însă de a schimba direcția țevilor celor două pistoale.

— Gata?… mai întrebă tânărul doctor.

— Da!

— Atunci ia-o la fugă!

În clipa aceea doctorul Leonida îl ridică în aer pe Verșeghin și-l azvârli în cei patru cazaci cu atâta putere, încât trei din ei se rostogoliră la pământ, iar al patrulea se izbi cu capul de ușa unei celule. În aceeași clipă, tovarășul lui Rimsky sări afară și închise ușa în urma sa, încuind-o de două ori, cu cheia, care spre norocul lui, se găsea în broască.

Era și timpul să facă aceasta, căci cazacii, ridicându-se de la pământ și începuseră să lovească în ușă cu paturile puștilor.

— Fugi, cât poți de iute! Fiecare clipă de întârziere poate să ne fie fatală!

— Dar încotro? întrebă femeia, cu ochii plini de lacrimi.

— După mine!

— Nu văd nicio scăpare!

— Nu trebuie să deznădăjduim!

În timpul acesta ei fugeau, cât puteau. Doctorul Leonida, care mergea înainte, se îndreptă în spre ușa de din dos a închisorii, prin care se strecurase cu o noapte mai înainte.

— Unde mergem pe aici? zise Sașa. Poarta aceasta duce la râu!

— N-avem alt drum de ales! Trebuie să trecem râulețul!

Fără a mai zăbovi, doctorul Leonida deschise poarta, o luă în brațe pe Sașa, care tremura ca varga și porni cu ea prin apă.

— Curaj, Sașa! zise el, căutând să-și îmbărbăteze tovarășa de nenorocire. Cu voință fermă vom scăpa!

— Numai în mâinile lui Verșeghin de n-aș cădea!

Cei doi fugari izbutiră să treacă apa, fără să fie observați, dar când ajunseră pe țărmul celălalt, una din sentinelele de pe terasă îi zări și trase în ei. Spre norocul lor, noaptea nu era prea luminoasă, așa că gloanțele nu-și nimeriră ținta.

Sașa simți un fior de gheață străbătându-i trupul.

— Doamne, ce se va întâmpla cu noi? exclamă ea, deznădăjduită.

— Curaj, curaj! Nu trebuie să pierdem speranța!

O nouă detunătura străbătu liniștea nopții, dar doctorul Leonida nici nu se sinchisi de ea.

— Nu te teme! îi zise el Sașei, care leșinase aproape. Întunericul ne ascunde… înainte, mereu înainte!

Pe terasa închisorii, paznicii se adunaseră în număr mare și împușcăturile răsunau fără întrerupere.

În timpul acesta, cei împotmoliți în coridorul celulelor mocirloase, se luptau cu deznădejde să iasă în curte. Verșeghin turba de mânie. El luă pușca din mâna unui cazac și începu să lovească și el însuși, în ușă, care în cele din urmă, se prăbuși sub loviturile celor patru paturi de armă.

Verșeghin începu să strige ca un nebun.

— După ei! Trebuie să-i prindem, cu orice preț!

Cazacii porniră într-o fugă sălbatică prin curte.

Verșeghin alergă în fruntea lor.

— O voi ucide pe femeia aceea nevrednică!

În clipa aceea răsună cea dintâi împușcătură de pe terasă.

— Slavă Domnului că au fost zăriți!

Poarta de din dos, rămasă deschisă, arăta drumul pe care apucaseră fugarii. Verșeghin se năpusti prin ea și cazacii după el.

Ajungând afară, polițaiul le strigă cazacilor care trăgeau de pe terasă:

— Pe unde au luat-o?

— Au trecut râulețul și s-au înfundat în pădure!

— După ei! urlă Verșeghin din nou, ca și când ar fi pornit pentru câștigarea tuturor averilor din lume.

Sufletul lui ardea de dorul de răzbunare. Îl rodea cumplit că soția lui se întorsese împotriva sa și vroia să le arate cazacilor că nici chiar cu propria sa nevastă nu este îndurător, când se face vinovată de călcarea poruncilor sale. El intră în râu, împreună cu cei patru cazaci și le mai strigă sentinelelor de pe terasă:

— Să mai vină vreo patru-cinci oameni! Aduceți și făclii! Iute!

În timpul acesta împușcăturile nu mai conteneau. Paznicii trăgeau în neștire, nu spre a-i lovi pe fugari, căci nu-i mai puteau vedea, ci numai spre a-i ține mereu sub groază, ca să nu le lase răgaz să se odihnească.

Paznicii chemați de Verșeghin coborâră în câteva minute, aducând cu ei, afară de făclii, și cei doi câini polițiști ai lui Verșeghin, care alergară câtva timp, în dreapta și-n stânga, până când se repeziră deodată, într-o direcție anumită.

— Pe urmele câinilor! urlă Verșeghin și porni ca o furtună după cele două animale ale sale.

În timpul acesta, Stanislau Rimsky era chinuit de gândurile cele mai groaznice. Cu câteva minute mai înainte se gândea la clipa apropiată a eliberării sale și acum…

I se părea dă, niciodată în viața lui - dar oare cât avea să mai țină această viață? - nu va putea uita clipa aceea, când auzi deodată răcnetul lui Verșeghin, care-i risipi orice nădejde de scăpare.

Sufletul îi era torturat de moarte la gândul că, după moartea căpitanului Korsakoff, aceeași soartă tristă îi pândea acum și pe doctorul Leonida și pe Sașa, bunul său înger păzitor.

Și toate acestea numai din pricina lui... și totuși, în zadar!

Această a doua încercare de a-l scăpa, îl încredința și mai mult că, este păzit cu o strășnicie, care face cu neputință orice tentativă de evadare.

În răstimp de două zile, două încercări dădură greș și de data aceasta trebuia să renunțe definitiv la gândul libertății. Acum Verșeghin descoperise și rolul pe care-l juca Sașa și în soția polițaiului el își pierduse singurul sprijin de la care mai nădăjduia un ajutor.

Din depărtare veneau până la el bubuiturile puștilor și Vulturul Morții se gândi cu inima îndurerată, la cei doi prieteni, în jurul cărora șuierau acum gloanțele aducătoare de moarte.

Mâinile lui încătușate se împreunară și buzele lui murmurară:

— Doamne Dumnezeule ajută-i și scapă-i de la moarte.

*
*   *

Fugarii pătrunseseră în pădurea care lega Dubroul cu Rudinul.

În urma lor puștile pocneau neîntrerupt, ca spre a le reaminti mereu că în goana aceasta alergau pentru salvarea propriei lor vieți.

Ei înaintau necontenit, goniți de moartea care-i urmărea pas cu pas. Crăcile copacilor le rupeau veșmintele, le sfâșiau mâinile, fața, dar ei tot nu se opreau.

Dacă simțeau că oboseala, istovirea, amenință să-i doboare, luptau împotriva ei cu puterea de voință, o învingeau și fugeau mai departe, mereu mai departe…

— Dar unde fugim noi? întrebă Sașa, care de-abia mai putea gâfâi.

— La prietenii Vulturului Morții!

— Și acolo nu ne poate ajunge mâna lui Verșeghin?…

— Nu! Acolo suntem la adăpost… și toți te vom înconjura cu dragoste și recunoștință, pentru jertfa pe care ai adus-o pentru el!

— Vai, Doamne… ce se va întâmpla cu el?

— Cu Vulturul Morții?

— Da!

— Sașa… acum trebuie să scăpăm noi… pentru ca mai târziu să-l putem scăpa și pe el… După ce vom fi ajuns… la ascunzătoare… vom făuri un nou plan..

Fugeau mereu, adunându-și toate puterile, dar doctorul Leonida observă că Sașa alerga tot mai încet, silindu-l și pe el să-și încetinească pașii.

— Sașa, nu mai poți? întrebă el odată, văzând că soția lui Verșeghin de-abia se mai târăște.

— Aș vrea… aș vrea să mă odihnesc!

— Doamne, dar acum, când trebuie să fugim?

Din când în când, în depărtare și începuseră să se zărească luminile făcliilor printre copaci.

— Privește… urmăritorii se apropie!

— Nu mai pot… gâfâi Sașa. Lasă-mă aici. Fugi singur mai departe!

— Cum poți vorbi așa ceva? Pe d-ta să te las, care ți-ai primejduit viața, spre a-l salva pe Stanislau Rimsky?… Niciodată!

Și fără a mai aștepta vreun răspuns, luă femeia în brațe și așa fugi cu ea mai departe. Firește că acum nu mai putea să fugă tot atât de iute ca mai înainte, dar doctorul Leonida nu s-ar fi despărțit pentru nimic în lume de Sașa.

El se mai oprea din când în când, spre a mai răsufla, apoi pornea din nou.

Lumina făcliilor se mărea tot mai mult și lătratul câinilor se apropia tot mai tare.

Încăpățânata urmărire mări și mai mult puterea de rezistență a tânărului voinic. El alerga nebunește, dar în fuga aceasta deznădăjduită se împiedică într-o rădăcină de copac și căzu cât colo, împreună cu Sașa.

Amândoi se loviră destul de rău, se zgâriară și mai tare pe mâini, pe față și până să se ridice, spre a porni din nou, trecură câteva minute, în care timp urmăritorii se apropiară și mai mult.

Sașa se ruga cu lacrimi în ochi:

— Te implor, doctore, lasă-mă aici, căci și așa ne vor ajunge! În schimb, dacă vor da peste mine, d-ta mai câștigi câteva minute, în care timp te poți îndepărta și poate chiar ascunde undeva!

— Nu se poate! răspunse doctorul Leonida cu hotărâre și se și aplecă s-o ia în brațe din nou, când lătratul foarte apropiat al câinilor, îl făcu să-și schimbe gândul. Își scoase din buzunar pistolul cu două țevi și așteptă până ce câinii ajunseră mai aproape de el.

După aceea noaptea fu spintecată de două detunături care răsunară una după alta și cei doi câini, care alergau ca niște săgeți, se rostogoliră la pământ.

Gloanțele doctorului Leonida nu dădură greș.

— De aceștia măcar am scăpat! exclamă el, mulțumit.

Cazacii erau încă departe, dar gloanțele lor începură să șulere din nou, în urma celor două împușcături ale voinicului.

Acum însă, doctorul Leonida înainta tot mai greu, în vreme ce urmăritorii se apropiau tot mai tare de el și în curând strigătele și blestemele lor ajunseră la urechile fugarilor.

Cu toate acestea, prietenii lui Rimsky se văzură nevoiți să facă un nou popas, după care Sașa spuse că se mai odihnise și că va putea reîncepe fuga, poate că astfel, vor înainta mai repede.

Doctorul Leonida se învoi și acum o luară la goană unul lângă altul, în cumplita ploaie de gloanțe, care putea să-i ucidă dintr-o clipă într-alta.

Deodată voinicul băgă de seamă că Sașa rămâne iarăși în urmă.

— Nu mai poți merge, ești istovită, Sașa?

— Nu mă doboară oboseala… îngână ea, cu fața albă ca varul.

— Ci?

— Sunt…

— Te-au rănit?

— Așa mi se pare! Sunt plină de sânge!

Doctorul Leonida se opri, împietrit.

Un glonte o nimerise într-adevăr pe Sașa în umăr. Doctorul Leonida se gândea cum să facă să lege rana, când Sașa zise, cu voce rugătoare:

— Te implor, doctore, lasă-mă aici, căci eu și așa nu pot merge mai departe!

— Nu pot să te las aici!

— Nu cred să mă ucidă! Caută de scapă d-ta!

Dar voinicul nu vroia să audă de așa ceva, cu toate că urletele cazacilor și pârâiturile puștilor se apropiau tot mai mult. Dacă se mai încăpățânează câteva minute, cazacii pun mâna pe el.

— Du-te! Pleacă!… Gândește-te la Rimsky…

Cuvintele acestea fură hotărâtoare. Doctorul își dădu seama că Sașa nu mai poate merge înainte și înțelese că, rămânând pe loc, urma să cadă în captivitatea lui Verșeghin, sau poate să fie chiar împușcat și prin aceasta nu folosea cu nimic cauzei Vulturului Morții, ba dimpotrivă, îi lăsa pe ceilalți tovarăși fără știri, așa că nici ei n-ar fi știut ce se întâmplase își ar fi zăbovit cu o nouă încercare de salvare a căpitanului, poate până când ar fi fost prea târziu.

Gândindu-se la toate acestea, își zise că Sașa avea dreptate și luându-și rămas bun, o rupse de fugă.

Tocmai la timp, căci peste câteva minute cazacii și sosiră la fața locului și Verșeghin rămase încremenit lângă trupul căzut în nesimțire al soției sale.

La vederea sângelui se sperie. De-abia acum își dădu seama că pornise în urmărirea aceleia, pe care o iubea nebunește, cu toate greșelile pe care le săvârșise împotriva lui. Inima însă nu i se înmuie de loc în privința aceluia care o amăgise pe Sașa să se ridice împotriva lui și în vreme ce el rămase lângă trupul în aparență neînsuflețit al soției sale, trimise cazacii în urmărirea doctorului Leonida.

— Mai departe! Mai departe! Ce căscați gura aici? Porniți după el, căci altfel câștigă timp și ne scapă din mână!

Cazacii se repeziră din nou pe urmele fugarului și doctorul Leonida, care era din ce în ce mai obosit, auzi iarăși strigătele copoilor și pârâitul puștilor în urma sa. Și cetatea Rudinului era departe încă, și mai avea mult până să ajungă sub scutul ocrotitor al prietenilor săi.

Cazacii nu aveau în urma lor oboseala a două nopți de nesomn, rezistau mai bine la fugă și se apropiau de el văzând cu ochii.

Deodată, auzi în spatele său o voce care striga:

— Stai, căci de nu te culcăm la pământ!

Dar voinicul fugi cu și mai multă îndârjire, în vreme ce gloanțele șuierau sinistru în jurul său.

Alerga atât de iute, încât picioarele de-abia îi mai atingeau pământul.

Deodată însă, se împiedică din nou și căzu la pământ, cât era de lung.

Încercă să se ridice, dar nu putu.

Acum își dădu seama că totul se sfârșise.

Știa că peste câteva minute urmăritorii îl vor ajunge și vor fi neînduratori cu el.

Se îngrozi gândindu-se la soarta care-l aștepta. Văzând că nu mai are nicio scăpare, își închise ochii și-și așteptă sfârșitul, cu resemnare.

Deodată se auzi o nouă pârâitură de puști.

Dar detunăturile veneau din partea opusă direcției de unde trebuiau să sosească urmăritorii. Doctorul Leonida își ridică puțin capul și uitându-se în jurul său, i se păru că zărește în dosul unui copac chipul lui Severin…

Detunăturile se repetau necontenit și câțiva cazaci se prăbușiră la pământ, cu sălbatice urlete de durere. Tovarășii lor o luară la goană, fugind mâncând pământul.

Din pricina prea marei încordări trupești și sufletești, doctorul Leonida își pierdu cunoștința, de îndată ce începu neașteptata încăierare.

Deșteptându-se, el nu putea să-și dea seama cât zăcuse în nesimțire, dar în locul sentimentului de groază cu care leșinase, acum simți o bucurie nespusă, când se văzu înconjurat de chipuri cunoscute și dragi.

Severin… Micislav… Dan Dragomir… Lew Vlasovici.

— Cum ați ajuns voi aici? întrebă el uluit.

— Liniștește te, prietene! îi zise Dan Dragomir, aplecându-se peste el. Suntem lângă tine și primejdia a trecut.

Dar nervii bietului doctor Leonida erau istoviți cu desăvârșire. Frământările ultimelor două zile fuseseră prea mari pentru a nu lăsa urme, chiar și într-o constituție atât de oțelită ca aceea a tovarășului Vulturului Morții.

El vru să vorbească, dar nu putu, vru să se ridice, dar nu izbuti să se țină pe picioare.

În timpul acesta prietenii îl copleșeau cu întrebările lor:

— Ce este cu căpitanul?

— Ce s-a întâmplat cu tine?

— Unde este Korsakoff?

— Cine te urmărea?

Doctorul Leonida ar fi vrut să răspundă la fiecare din aceste întrebări, dar nu putu la niciuna. Înaintea ochilor săi se făcu iarăși beznă, capul îi căzu într-o parte și-și pierdu din nou cunoștința, îngânând câteva frânturi de fraze:

— Rimsky… celula mocirloasă… nu se poate… Verșeghin… sfârșit!

Prietenii Vulturului Morții se uitară înlemniți unul la altul.

— Mi-e teamă că s-a întâmplat o mare nenorocire, zise Dan Dragomir, cu inima strânsă.

După aceea voinicii ridicară trupul nemișcat al doctorului Leonida și-l duseră în Cuibul Vulturilor, unde se așezară îndată să-și readucă la viață tovarășul regăsit în împrejurări atât de neînțelese pentru ei.

CAPITOLUL 22
Siberia

Oriunde se îndreaptă privirea, numai o nesfârșită câmpie de zăpadă. Cei ce locuiesc în ținutul acesta nu cunosc primăvara. Frigul începe toamna, de timpuriu și nu se mai înmoaie, până târziu, spre vară, când vânturile sunt ceva mai puțin înghețate, totuși, nu îndeajuns, spre a putea asemui această parte a anului cu începuturile primăverii de la noi.

Siberia!

Câte inimi nu se strâng, câți pumni nu se încleștează la auzul acestui cuvânt.

Siberia!

Ce rece sună, câte grozăvii nu trezește în minte, chiar și numai pomenirea acestui cuvânt? Dar ce poate să le amintească acelora, care au fost zvârliți de soartă în această parte îndepărtată a Asiei?

Și câți sunt de numeroși aceia pe care destinul i-a aruncat acolo și din inima cărora s-a stins pentru totdeauna nădejdea că vor mai revedea primăvara, că vor mai fi vreodată fericiți!

Siberia!

Câte drumuri nu s-au sfârșit în acest pământ trist, unde râsul nu se cunoaște, unde oamenii nu știu să zâmbească, unde nu cresc decât lacrimi, tristețe și durere!

De câte ori a fost străbătut pământul Rusiei de caravane de robi, legați în lanțuri, robi care cu trupul și sufletul sângerând, înghețați de frig și loviți fără milă de cnuturile

cazacilor, erau mânați ca o ciurdă de vite spre această țară a morții! Și cine ar putea spune câți din cei smulși din sânul familiilor lor, ajungeau până pe acest pământ al groazei, cine i-ar putea număra pe toți aceia care nemaiputându-și târî lanțurile, erau lăsați în mijlocul câmpiilor nesfârșite de zăpadă, cu mâinile și picioarele încătușate, pradă fiarelor sălbatice?

Pâlcurile celor trimiși în minele de plumb ale Siberiei nu se mai sfârșeau niciodată și cei mai mulți surghiuniți proveneau din Polonia subjugată de atotputernica Rusie. Era îndeajuns să-ți exprimi dorința de a vedea Polonia eliberată de sub stăpânirea rusească, era îndeajuns, de multe ori, să ai un dușman, care să te pârască, pe nedrept, că ai fi conspirator, pentru a fi smuls de lângă ai tăi și a fi trimis în Siberia, în minele de plumb, unde nu era odihnă, unde nu se cunoștea ziua de sărbătoare, unde prizonierii trebuiau să muncească zi de zi, din zori și până în noapte, sub loviturile de cnut ale cazacilor, mai nemiloși de cât fiarele sălbatice.

Aerul otrăvit de emanațiile plumbului, lipsurile de tot soiul, neîndurarea paznicilor, care nu lăsau să se odihnească o clipă, nici chiar pe aceia pe care nu-i mai despărțeau de moarte decât câteva ceasuri, nimiceau chiar și constituțiile cele mai voinice, așa că erau foarte puțini robi care apucau să trăiască mai mult de trei-patru ani.

Și lângă colibele dărăpănate ale robilor, se întindea cimitirul, în care morții zăceau cu miile fără cruce, fără vreun semn deasupra ridicăturii de pământ unde nu era zi să nu fie îngropat câte unul sau mai mulți prizonieri, unde își dormeau somnul de veci mii și zeci de mii de nenorociți, pe care o mamă, un copil, sau o soție, tot îi mai așteptau cu nerăbdare, nădăjduind mereu în sosirea zilei revederii.

*

*   *

Aici târâse stăpânirea țarilor pe prințul Adam Poniatowsky, și pe Mioara Comăneanu, care tânjeau de luni de zile în tabăra de prizonieri din Sadova, punctul cel mai îndepărtat al Siberiei.

Pe vremea aceea Sadova era una din cele mai însemnate tabere de prizonieri ale Siberiei, care se întindeau de-a lungul vestitelor mine de plumb ale Sadovei și unde numărul robilor era întotdeauna mai mare de cinci sute.

Prințul Adam Poniatowsky, mândrul, bogatul și vestitul urmaș al unei familii foarte vechi poloneze, n-ar fi crezut niciodată că va ajunge și el în tabăra de la Sadova. Chiar și în drum spre Siberia, el tot mai nădăjduia că prietenii săi cu trecere la curtea din Petrograd vor izbuti să dobândească punerea sa în libertate.

Nădejdea aceasta însă i se risipi și ea, când într-o bună zi se văzu prizonierul taberei din Sadova, unde avea timp destul să se gândească la necredința prietenilor săi.

Cu toate acestea, mulți dintre marii prieteni ai prințului interveniseră la curtea țarului, pentru grațierea capului familiei Poniatowsky, una din personalitățile cele mai de seamă ale Poloniei, a cărui surghiunire în Siberia era o rușine pentru Rusia.

Dar orice încercare rămase în zadar. Guvernul din Petrograd se împotrivea cu încăpățânare grațierii prințului și dacă tot se mai găsea cineva care să ia apărarea surghiunitului, i se răspundea:

— Prințului Poniatowsky i s-a îngăduit să se înapoieze în Rusia, numai cu condiția să nu se mai amestece în niciun fel de mișcare politică. Prințul însă nu s-a ținut de această condiție, veșnic era în legătură cu oameni cunoscuți ca revoluționari, conspira împotriva Rusiei și făcea tot ce-i stătea în putință spre a vedea Polonia despărțită de Coroana Țarilor. În asemenea împrejurări, prințul Poniatowsky și-a meritat soarta. Guvernul nu poate să facă deosebire între vinovat și vinovat. Prințul Poniatowsky este un revoluționar și locul revoluționarilor e în Siberia!

Și în loc ca aceste încercări să fi avut vreun rezultat bun, ele înrăutățiră și mai mult situația prințului. Guvernul din Petrograd - și aceasta mai ales în urma intervenției contelui Gorciacov - trimise poruncă la comandamentul taberei din Sadova, să nu se facă nicio deosebire între prințul Poniatowsky și ceilalți prizonieri și să fie tratat la fel cu cel din urmă rob al taberei.

Așa că, ajungând în Siberia trebui să ia și el târnăcopul în mână, la fel cu cel din urmă mujic pe care soarta îl aruncase în această țară a morții.

Dar marele erou național al Poloniei primi cu resemnare și această umilire, deoarece știa că martiriul acesta îl suferea pentru mărirea și libertatea patriei sale scumpe. Nu cârtea, nu se plângea, lucra la fel cu ceilalți, cât îl lăsau puterile și nu se răzvrătea nici chiar atunci, când paznicii îl loveau fără milă cu cnutul.

Singura lui mângâiere în această tristă situație, erau clipele când stătea de vorbă cu Mioara Comăneanu. În timpul lungului drum din Varșovia și până la Sadova, prințul îndrăgise foarte mult pe fina și buna română, care mereu se trudea să alunge amărăciunea martirului, ca și când ea n-ar fi suferit la fel cu el, ba poate chiar mai mult, căci ea nu era decât o femeie.

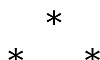

Ajunși la Sadova însă, trebuiră să se despartă.

Marea tabără de prizonieri era alcătuită din nenumărate colibe, așezate înăuntrul unui zid înalt de doi metri și jumătate, colibe pe care prizonierii trebuiau să le ridice cu mâinile lor. Înăuntrul zidului se ridicau vreo sută cincizeci de asemenea colibe, zidite ca vai de lume, din pricina nepriceperii și a lipsei de materiale, colibe în care prizonierii locuiau câte trei, de multe ori chiar și câte patru. Tabăra era împărțită în două: de o parte femeile, de cealaltă bărbații.

În apropierea taberei se ridicau locuințele paznicilor și ale ofițerilor de cazaci, cazarma cazacilor, grajdurile și dependințele. Firește că toate acestea erau clădiri ridicate cu îngrijire, din piatră și cel din urmă grajd era un palat pe lângă cea mai frumoasă colibă de rob.

Înăuntrul acestui zid de piatră se scurgea viața prizonierilor. Ce era dincolo de zid nu mai exista pentru ei.

Fuga!

Robii Siberiei se gândeau adeseori la fugă, dar din nenumăratele planuri, foarte puține ajungeau să fie duse la îndeplinire și din cele duse la îndeplinire, de-abia izbuteau unul sau două.

Prizonierii taberei erau foarte sever supravegheați, santinele înarmate ocoleau mereu zidul înalt de piatră și apoi, chiar dacă vreun rob izbutea să treacă dincolo de zid, la ce-i folosea?

Cale de poște în jurul Sadovei nu exista nicio locuință de om. Numai nesfârșita câmpie de zăpadă, pustiul rece și alb, în care fugarul se rătăcea ușor, murind de foame sau pierind sfâșiat de fiare.

O soartă înfiorătoare îi aștepta pe prizonieri, de abia după ce părăseau tabăra din Sadova. Chiar dacă ajungeau să treacă peste toate primejdiile câmpiei de zăpadă, ei erau departe de a fi scăpați căci dacă întâlneau oameni în calea lor, aceștia, în loc să-i ajute să fugă mai departe, îi prindeau și-i aduceau înapoi în tabăra de la Sadova. Comandamentul taberei plătea pentru fiecare prizonier adus înapoi câte zece ruble și suma aceasta era mai hotărâtoare pentru popoarele nomade ale Asiei decât orice rugăminte sau implorare deznădăjduită a prizonierului.

Și ce-l aștepta pe fugar când era readus în tabără?

Viața lui atârna de comandantul taberei din Sadova. Dacă se întâmpla să fie în toane bune, atunci poruncea să fie bătut cu cnutul până când trupul nenorocitului nu mai era decât un morman de carne sângerândă ce atârna în fâșii. Dacă nu era în toane bune, îl punea la zid și-l împușca.

Cimitirul prizonierilor se mai îmbogățea atunci cu o groapă fără cruce.

Nimeni nu-i cerea socoteală de viața prizonierilor.

*
*   *

Așadar, aici ajunseră prințul Adam Poniatowsky și cu Mioara Comăneanu. Aici nimeni nu se mai interesa de numele lor. Li se dădea un număr și sub numărul acesta trebuiau să lucreze zi de zi, din zori și până în noapte.

Un singur noroc avuseră și ei. De când veniseră în Siberia, frigul se mai înmuiase și câteva zile însorite mai încălziră puțin ținutul acesta în care ivirea soarelui pe cer însemna o adevărată raritate.

Râul Sad, care trecea pe lângă Sadova, se umflase din pricina topiri zăpezii și apa pătrunsese și în minele de plumb. În asemenea împrejurări munca în mine trebui să fie suspendată și robii fură însărcinați să scoată apa din adâncimile pământului. Pe vremea aceea nu se cunoșteau încă pompele de supt apa și prizonierii erau siliți să lucreze cu găleți, pe care le treceau din mână în mână.

Munca aceasta era istovitoare, dar prizonierul n-avea voie să se odihnească nicio singură clipă, căci cnutul paznicului și cădea pe spinarea lui.

— O sută nouăzeci și patru, nu dormi!

Și nenorocitul rob și țipă, căci cnutul supraveghetorului îi și spintecase pielea de pe obraz.

— Optzeci și șase, mai iute!

Și cnutul șuieră din nou.

Așa mergeau lucrurile pe toată linia.

Unul din paznici se apropie de robul care purta numărul 146 și ridicând amenințător cnutul cu cinci brațe, se răsti:

— Nu-mi ridica găleata aia cu atâtea ifose, căci nici tu nu ești mai mult decât ceilalți robi, câine polonez!…

Și prințul Poniatowsky - prizonierul însemnat cu numărul 146 - trebui să îndure această înjosire și să dea mai departe găleata cu apă cenușie, apoi să se întoarcă, să

primească alta, de la vecinul său din stânga și s-o treacă celui din dreapta.

Și lucrul mergea înainte, din mână în mână, din ceas în ceas.

Prințul Poniatowsky nu răsuflă mai ușurat decât numai atunci când paznicul trecu mai încolo, spre a se răsti la alt prizonier.

— Ce mi te clatini aici ca o curcă beată! strigă el.

— Iartă-mă, tătucă, dar stau aici de la ceasurile cinei, de dimineață și picioarele nu mă mai țin!

— Nu cumva ai vrea să-ți aduc un scaun? răspunse paznicul, batjocoritor și lovi cu cnutul în nenorocitul bătrân, care urlă de durere.

După aceea se duse mai departe, căci mai încolo se observa o mișcare oarecare.

— Ce s-a întâmplat aici? strigă el.

O femeie mai în vârstă zăcea nemișcată la pământ. De îndată ce ajunse acolo, paznicul îi și dădu o lovitură de cnut.

— Scoală de-acolo!

Dar femeia nu se mișcă.

— N-auzi, vită, scoală de acolo?

Și iarăși lovi cu cnutul, iar apoi îi mai dădu și un picior, în urma căruia trupul femeii se întoarse cu fața în sus, lăsând să i se vadă ochii sticloși.

— A murit!… țipă unul din prizonieri.

— Ce urli, dobitocule? Mai bine puneți mâna și scoateți-o de aici?

Câțiva robi se aplecară și ridicară de la pământ trupul neînsuflețit al bătrânei.

Numărul morților taberei din Sadova mai spori cu unul.

După aceea, paznicul se plimbă din nou printre prizonieri, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. Cnutul din mâna lui cădea necontenit pe bieții prizonieri ai minelor de plumb, care îndurau fără să crâcnească această dureroasă înjosire.

Deodată, unul din robi scăpă găleata din mână și apa se vărsă, tocmai pe picioarele paznicului.

Ladinoff - prizonierii rosteau cu groază numele acestui paznic urât de moarte - se înfurie ca un câine turbat.

— Ce-ai făcut, măgarule?

Dar prizonierul nu se sinchisi de amenințarea paznicului, nu-i păsă de cnutul, care șuieră prin văzduh, ci învârtindu-se într-un picior, striga cu voce răgușită, animalică:

— Țarul… țarul… vine țarul… aici… în mijlocul nostru..

Ladinoff lăsă cnutul să cadă pe trupul prizonierului, dar acesta, ca și când nici n-ar fi simțit cumplita lovitură, urmă să strige:

— Și țarul va fi rob… îl vor lovi și pe țar… vine țarul… țarul…

Strigătele lui atraseră acolo încă doi supraveghetori.

Ladinoff se uita rânjind la rob.

— Ce-i cu ăsta? întrebă Barkin, un alt paznic.

— A înnebunit!

Cu chiu cu vai, paznicii îl însfăcară pe nebun, îl duseră în una din clădirile care slujeau de dependințe și-l aruncară într-o cămară întunecoasă unde-l lăsară în voia soartei.

În vreme ce supraveghetorii erau ocupați cu ducerea nebunului, prizonierii se mai odihniră puțin și mai schimbară câteva vorbe între ei, căci în timpul lucrului nu era îngăduit să se stea de vorbă.

Prințul Poniatowsky se duse lângă Mioara Comăneanu, care se găsea în apropierea lui.

— E mult, copila mea, de când n-am mai putut sta de vorbă! Spune-mi, cum îți mai treci zilele?

— Cum pot să treacă în Sadova, prințe Poniatowsky! răspunse Mioara Comăneanu, pe față cu o nețărmurită amărăciune.

— Ce bine ar fi dacă am putea să stăm odată de vorbă mai mult! Cine știe, dacă n-am găsi vreun mijloc de scăpare!

— Totul este în zadar, prinţe! răspunse deznădăjduită românca, de pe al cărui chip frumos dispăruseră bujorii.

— Ascultă, Mioaro… una din zilele acestea… după lucru… vino până în coliba mea… Tovarăşii de colibă… sunt oameni de încredere… nu te vor trăda..

Mioara strânse cu recunoştinţă mâna prinţului.

— Poate chiar astă seară… prinţe Poniatowsky!

Mai departe nu putu să urmeze, căci prizonierii zăriră apropierea paznicilor şi se împrăştiară în grabă, spre a şi vedea de lucru.

Dar ochilor ageri ai lui Ladinoff nu-i scăpase scena petrecută între româncă şi prinţul Poniatowsky. Întorcându-se, se duse de-a dreptul la Mioara Comăneanu. Biata româncă se sperie când văzu apropierea paznicului recunoscut pentru cruzimea sa şi-şi văzu de lucru cu toată râvna.

Ladinoff se opri în fața ei și-și holbă ochii, fără să spună un cuvânt, asupra frumoasei fete, care nu îndrăznea să-și ridice privirile la el.

— Așadar, astfel stau lucrurile, fetițo! zise el într-un târziu, zâmbind batjocoritor. Acum știu de ce nu vrei să dai ascultare cuvintelor mele. Bătrânul îți trage clopotele… blestematul de 146!

Mioara nu răspunse. Nu era decât o simplă prizonieră în îndepărtata Siberie, un nimeni fără nume, un număr printre sute de numere, cu toate acestea, oricât era de umilită și nenorocită, se simțea cu mult superioară lui Ladinoff și crezu că, nu este vrednic de ea, să-i răspundă.

Dar Ladinoff nu era omul, care să se lasă înrâurit de o asemenea nepăsare și urmă să zică pe același ton batjocoritor:

— Acum știu de ce ești atât de rece față de mine! Dar fii pe pace, voi știi eu să vă tai cheful de a mai unelti în spatele meu!

Îi mai aruncă o privire plină de înțeles, apoi se duse mai departe.

Josnica bănuială a lui Ladinoff umplu cu amărăciune sufletul Mioarei. Acum simțea cât era de singură, cât era de părăsită și de amenințată de primejdii.

În asemenea ocazii, când simțea lipsa unui braț ocrotitor, se gândea și mai mult la Stanislau Rimsky, care era totul pentru ea în lumea aceasta.

Adeseori, în nopțile de nesomn, chipul iubitului se ivea înaintea ochilor săi obosiți și plânși și de fiecare dată o chinuia întrebarea: Oare ce se va fi întâmplat cu Vulturul Morții? Mai trăiește… sau va fi murit?

Dacă ar fi putut să aibă vreo veste de la el! Atunci ar fi îndurat cu mai multă ușurință, toate umilințele și lipsurile de tot soiul, căci atunci ar fi putut nădăjdui măcar că poate, odată și odată tot avea să se sfârșească cu iadul din Sadova și tot avea să mai cunoască și ea clipe de fericire.

Dar așa! Trebuia să-și trăiască zilele în încredințarea că, libertatea și fericirea erau lucruri la care ea nu mai avea dreptul să nădăjduiască.

CAPITOLUL 23
Un prieten misterios

— Ce să se fi întâmplat?
— Dumnezeu singur poate să știe!
— Ce să fie cu căpitanul?
— Unde să fi rămas Korsakoff?
— Mai încet, își revine în fire!
— Cum respiră de greu!

Acestea erau întrebările care frământau mintea credincioșilor prieteni ai Vulturului Morții, care stăteau nedumeriți și triști în jurul doctorului Leonida, care nu-și revenise încă în simțiri.

Ludovica aduse o sticlă cu oțet, pe care i-o puse la nas și aceasta folosi, căci tânărul doctor își deschise ochii și privi uluit în jurul său.

La început nu putu să-și dea seama unde se găsește, deoarece zbuciumul din ultimele zile îi zdruncinase nervii atât de mult, încât nu putu să-și mai amintească de ceea ce se petrecuse cu el. Zărind însă chipurile cunoscute ale prietenilor lui în jurul său, memoria îi reveni încetul ca încetul și își aduse aminte de fuga deznădăjduită prin pădure, de împușcăturile cazacilor, de rănirea Sașei și apoi, de neașteptatul contraatac, care-l scăpă din mâinile urmăritorilor.

— Oare să fie adevărat? Sunt la noi? întrebă ei încet, obosit.

— Aici ești, doctore, aici! îi răspunse Dan Dragomir, strângându-i mâna cu căldură.

Doctorul Leonida se ridică în capul oaselor și-și duse mâna la frunte.

— Spune-ne, ce s-a întâmplat? întrebă românul. Ardem de nerăbdare să știm ce s-a întâmplat cu tine, cu căpitanul, cu Korsakoff și cine erau aceia, care te urmăreau prin pădurea Rudinului.

Doctorul Leonida ceru un pahar cu vin, pe care-l bău cu nesaț și după ce se simți mai întărit, răspunse:

— Căpitanul... tot în temnița Dubroului a rămas, cu toate că am încercat de două ori să-l scăpăm.

O durere nespusă se întipări pe chipurile prietenilor Vulturului Morții.

— Dar cu Korsakoff ce este? întrebă Severin.

Două lacrimi se iviră în ochii doctorului Leonida.

— A căzut la prima încercare...

— A murit?

Doctorul Leonida dădu mut din cap.

Vestea aceasta căzu ca un trăsnet asupra voinicilor. Era pentru prima oară că unul din ai lor cădea. Toate primejdiile, toate încercările soartei le trecuseră fără pierderi, până atunci. Acum se dusese unul din ai lor. Cel mai proaspăt în trupă, este adevărat, dar nu cel mai puțin iubit.

O liniște mormântală se lăsă pe ascunzătoarea din Cuibul Vulturilor.

Doctorul Leonida nu putu să urmeze decât mai târziu, spre a povesti toate cele întâmplate în închisoarea Dubroului, în decurs de două zile și două nopți. Sfârșind, el se adresă astfel prietenilor săi:

— Acum este rândul vostru să-mi spuneți cum m-ați scăpat din mâinile urmăritorilor. Mie mi se pare că numai unei minuni pot să mulțumesc că mai sunt în viață!

— Ai dreptate, zise Dan Dragomir. Numai unei minuni îi poți mulțumi că te-am scăpat!

— Nu înțeleg!

— Vei înțelege îndată, când îți voi povesti ciudata întâmplare care s-a petrecut astăzi de dimineață.

— Vorbește!

— Ieri noapte ne-am culcat foarte târziu. Somnul nu voia să ne cuprindă ochii, din pricina îngrijorării care ne frământa sufletul din cauza voastră. Cu toate că știam prea bine cât de grea era însărcinarea pe care v-o luaserăți, totuși, toți eram încredințați că Vulturul Morții se va întoarce la noi, încă în ziua plecării voastre. Dar ziua trecu fără să vă înapoiați. Nu ne înduram să ne culcăm, nădăjduind să vă auzim venind în fiecare clipă. Trecuse de miezul nopții, când în sfârșit, hotărârăm să ne odihnim. Dimineața am fost treziți din somn de țipătul înspăimântat al Ludovicăi.

Doctorul Leonida se uita foarte mirat la tovarășii lui, ale căror chipuri erau nespus de serioase.

— Dar ce s-a întâmplat?… Vorbiți!

— După cum știi și tu, Ludovica este aceea, care se scoală mai de dimineață, dintre noi, spre a pregăti cele necesare. Astăzi de dimineață s-a întâmplat la fel. Ludovica pregătea cafeaua cu lapte, pe masă, când deodată zări o foaie de hârtie. O luă în mână, o citi și atunci, un țipăt de groază îi ieși de pe buze. Toți am sărit din pat și am citit pe rând cele scrise pe fițuica aceea. Iat-o, citește-o și tu!

Cu aceste cuvinte, Dan Dragomir scoase din buzunar o foaie de hârtie, pe care i-o înmână doctorului Leonida.

Era o bucată de hârtie îngălbenită, veche, foarte veche și pe ea erau mâzgălite următoarele rânduri:

> *„Cineva, pe care-l iubiți mult, se găsește în mare primejdie. Dacă voiți să-l scăpați, ieșiți-i înainte, în pădurea Rudinului, mergând spre Dubro*”...

Doctorul Leonida rămase cu privirea pironită pe foaia de hârtie. Scrisul de pe ea îi era necunoscut. Ochii lui miraţi se îndreptară spre Dan Dragomir.

— Şi noi am rămas tot atât de miraţi ca şi tu acum! Este de neînţeles, cum a putut să ajungă pe masă. La miezul nopţii când ne-am culcat nu era acolo, aşa ca numai în decursul nopţii a fost pusă pe masă..

— Dar cine să fi fost aici, în timpul nopţii? întrebă doctorul Leonida.

— Uite o întrebare, la care nici noi n-am putut răspunde şi cred că nici nu vom putea răspunde vreodată. Este ciudat ca niciunul din noi să nu se trezească la zgomotul făcut de acest misterios necunoscut şi apoi, cine să ne cunoască ascunzătoarea?

— E de neînţeles! mormăi doctorul Leonida.

— Ajunşi în stăpânirea misterioasei foi de hârtie, ne-am luat puştile şi am pornit la drum, fără întârziere. În curând ne-a fost dat să vedem că tainica scrisoare nu minţise. În pădurea Rudinului auzirăm nenumărate împuşcături şi apoi văzurăm un om care fugea deznădăjduit. Erai tu!

— Şi după aceea?

— Îndată ce ne-au simţit, cazacii au luat-o la goană, iar noi te-am adus în ascunzătoare.

Doctorul Leonida tot mai ţinea în mână misterioasa foaie de hârtie şi se uita mirat, la scrisul acela necunoscut.

— Cine s-o fi scris? se întrebă el.

Deodată îi veni în minte un nume: Prinţesa Fedora Feodorovna!

El îşi împărtăşi îndată această bănuială.

— Crezi? zise Micislav. Totuşi, eu nu sunt de aceeaşi părere!

— De ce nu?

— Din mai multe motive. Întâi, nu pare cu putinţă ca prinţesa, care locuieşte în castel, să ştie ce se petrece la Dubro şi apoi, să poată să ne vestească despre aceasta într-un răstimp atât de scurt. Al doilea, Fedora Feodorovna

ne cunoaște îndeajuns de bine pentru ca în cazul când ar avea să ne dea o veste atât de însemnată, să nu fie silită să recurgă la un chip atât de misterios de a ne vorbi. Chiar și numai pentru a nu pierde un timp prețios, ea nu ne-ar fi scris, ci ar fi venit să ne spună vestea cu viu grai…

— Ai dreptate, Micislav! zise doctorul Leonida. Într-adevăr, văd și eu ca n-a putut să fie prințesa… Dar atunci cine a fost? Cine este persoana aceasta misterioasă, care ne cunoaște ascunzătoarea și care nu ne este dușman, ci prieten binevoitor?

— Cu cât ne gândim mai mult, cu atât ni se pare mai de neînțeles! zise Dan Dragomir.

— Așa este! zise și Severin. Și eu sunt de părere că, deocamdată să nu ne mai ocupăm de chestiunea aceasta, ci mai bine să ne gândim în ce chip ne am putea salva căpitanul.

— Are dreptate! ziseră și ceilalți voinici.

Doctorul Leonida, care cunoștea situația mai bine decât oricare din ei, nu le putu da speranțe prea mari.

— Căpitanul este ținut sub o pază atât de aspră, încât salvarea lui pare cu neputință! zise el, trist.

— Noi nu cunoaștem cuvântul „nu se poate”! exclamă Dan Dragomir, cu înflăcărare. Nici căpitanul nu-l cunoaște și nici noi nu trebuie să-l cunoaștem, mai ales atunci, când este vorba de salvarea lui!

Dan Dragomir era pătimaș, omul marilor hotărâri, al faptelor temerare, care oricând era gata să se măsoare cu oameni și situații, care nu sunt făcute de a fi învinse de muritori de rând. El nu cunoștea frica, nu cunoștea șovăiala, chiar dacă știa că merge la pieire sigură. Doctorul Leonida era în multe privințe, tocmai opusul lui. Nici el nu era fricos, dar nu-i lipsea nici sângele rece nici putința de a judeca orice faptă mai înainte de a porni la săvârșirea ei. El nu se lăsa stăpânit de patimă, se gândea mai înainte de a făptui și nu pornea niciodată orbește

înainte, fiindcă știa că în chipul acesta i se poate înfunda ușor.

De aceea, căută să le arate și tovarășilor săi, în frunte cu Dan Dragomir, care era situația.

— N-ai dreptate, Dane! Tu nu cunoști situația cum o cunosc eu și deci, nu poți să-ți dai seama de greutățile care stau în calea eliberării căpitanului, mai ales acum, când amândouă încercările noastre au dat greș. Sunt pe deplin încredințat că Verșeghin, comandantul închisorii, își păzește acum prețiosul prizonier cu o severitate înzecită și nu numai că n-am putea să-l scăpăm pe căpitan, dar nici măcar în apropierea lui n-am putea ajunge.

— Dar aceasta este îngrozitor! strigă Severin.

— Îngrozitor, dar adevărat! răspunse doctorul Leonida.

— Să luăm închisoarea cu asalt! zise Dan Dragomir.

— Cum vezi tu aceasta? întrebă doctorul Leonida.

— Ne ascundem în pădurea Dubroului și într-o noapte dăm atacul!

— Închisoarea din Dubro este păzită de o companie de cazaci! zise doctorul Leonida, clătinând trist din cap.

— Nu ne speriem noi de ei!

— Nu ne speriem, dar pierim până la cel din urmă!

— Vom pieri și gata!

— Dar dacă vom pieri noi, cine-l mai scapă pe căpitan? răspunse doctorul Leonida, privind țintă în ochii lui Dan Dragomir.

Acesta își aplecă privirile și zise:

— Ai dreptate, doctore Leonida! Îmi dau seama că, cu forța, nu putem ajunge la țintă! Dar atunci ce este de făcut?

— Trebuie să așteptăm câteva zile, până când se vor mai da uitării cele două încercări neizbutite!

— Dar dacă, Doamne ferește, îl execută? S-au îl duc altundeva?… strigă Severin, speriat.

— De asta nu trebuie să ne temem, îl liniști doctorul Leonida, căci primejdia nu este atât de apropiată. După cât

știu eu, vor mai trece câteva zile până când se va hotărî soarta căpitanului și în niciun caz, nu va fi mutat din temnița Dubroului. Așa că putem să ne pregătim planul în liniște!

*
*   *

Ziua aceea trecu foarte greu.

Voinicii rămaseră tot timpul în ascunzătoare, gândindu-se când la posibilitățile de salvare a căpitanului, când la misteriosul alcătuitor al scrisorii. Ei cercetară cu amănunțime, fiecare încăpere, în căutarea unui semn, sau al unei uși secrete, dar toate cercetările lor rămaseră zadarnice. Nicio urmă, nicăieri, nicio ușă secretă, afară de aceea care dădea în coridorul ce lega castelul de Cuibul Vulturilor.

Noaptea se lăsă, în cele din urmă, și voinicii se culcară cu nădejdea că ziua următoare va fi mai norocoasă pentru ei.

Doctorul Leonida adormi cu greu, iar când îl cuprinse somnul avu visuri foarte rele. Mai întâi visă că râulețul Dubro se revărsase și, cu toată lupta lui eroică, nu putu scăpa din prada valurilor înfuriate care îl îngropară în mormântul lor rece și umed. După aceea visă pregătirile care se făceau pentru executarea lui Rimsky. Călăul și pășise spre spânzurătoare, când deodată Verșeghin se adresă mulțimii din curtea închisorii, spunând că numai atunci îl grațiază pe Vulturul Morții dacă se găsește cineva care să se lase spânzurat în locul lui. La auzul cuvintelor comandantului închisorii, el pășise înainte și se arătă gata să se jertfească. Atunci, în locul lui Rimsky, el fu așezat în spânzurătoare. Călăul îi puse lațul după gât, ucenicii lui începură să-l tragă de picioare, simți cum se înăbușe… când se trezi, deodată.

Se crăpa de ziuă.

Fruntea îi era numai o năduşeală şi gâtul i se uscase cu desăvârşire. Se sculă din pat şi se târî până la masă pentru a şi astâmpăra chinurile setei cu o înghiţitură de vin.

El bâjbâi cu mâna după clondirul cu vin, când dădu peste o piatră.

Doctorul tresări. Nu putea să-şi închipuie ce căuta o piatră pe masa lor şi nedumerirea lui crescu când simţi că sub piatră se găsea un teanc de hârtii.

Doctorul Leonida nu se mai putu stăpâni şi strigă:

— Sculaţi, prieteni!

Voinicii săriră speriaţi din paturi. Nu puteau să-şi închipuie ce se întâmplase şi o ploaie de întrebări înfrigurate căzură asupra doctorului Leonida:

— Ce este?

— Ce s-a întâmplat?

— Vorbeşte!

— Vreo nenorocire?

Doctorul Leonida răspunse cu glasul tremurând de emoţie:

— Dragii mei, mi se pare că misteriosul necunoscut a fost din nou pe aici!

— Vreo nouă scrisoare?

— Aşa mi se pare şi încă o scrisoare destul de ciudată: un teanc întreg de hârtii peste care a aşezat o piatră.

Micislav alergă să aducă opaiţul la lumina căruia doctorul Leonida încercă să descifreze noul răboj al misteriosului necunoscut.

Şi de-abia apucă să citească două rânduri că şi exclamă triumfător:

— Aşa este! Nu m-am înşelat!

— Este vorba tot de necunoscutul nostru prieten?

— Da!

— Şi ce veste ne trimite?

— Parcă ar fi simţit durerea sufletului nostru, parcă ar fi simţit care este gândul ce ne frământă: ne arată calea prin care îl putem scăpa pe Vulturul Morţii!

— Să fie cu putință?

— Ascultați, dragii mei!

Și doctorul Leonida citi cu voce tremurândă cele trimise de misteriosul lor prieten:

> *„În clipa în care prietenii Vulturului Morții vor fi citit hârtiile aici alăturate, vor cunoaște drumul pe care trebuie să apuce pentru a-și scăpa căpitanul din temnița Dubroului! Vă încredințez cheia cu ajutorul căreia îl veți putea salva pe Vulturul Morții și vă vestesc să nu pierdeți nicio clipă, căci prizonierul poate fi transportat în altă închisoare și atunci orice încercare ar fi în zadar. Vulturul Morții nu poate fi scăpat decât numai din mâinile lui Verșeghin, comandantul închisorii din Dubro.*
>
> *Un bun prieten.*

Prietenii lui Stanislau Rimsky rămaseră uluiți. Ei nu puteau să înțeleagă cum ajunsese acest al doilea răboj pe masa lor. Ei se uitau nedumeriți, unul la celălalt, fiecare așteptând deslușirea parcă de la vecinul său.

În decursul vieții lor zbuciumate trecuseră prin multe situații ciudate, dar niciuna nu se putea asemui cu aceea care se întâmpla acum pentru a doua oară cu ei, în răstimp de două zile.

Cel dintâi care se dezmetici din uluială fu doctorul Leonida. El luă în mână teancul de hârtii și zise:

— Și acum să vedem ce cuprind documentele acestea!

*

*   *

În clipa în care Verșeghin își găsi soția întinsă la pământ, lovită de un glonte de cazac și cu trupul plin de sânge, îi iertă tot ceea ce-i făcuse până atunci și

aplecându-se peste trupul ei nemișcat, îngână, cu îngrijorare:

— Sașa! Sașa!

Dar Sașa rămase nemișcată.

O parte din cazaci porniseră în urmărirea doctorului Leonida, cealaltă parte, rămasă cu Verșeghin, se trudea acum s-o readucă pe Sașa la viață. Mai înainte de toate însă polițaiul cercetă rana și când văzu că nu este prea primejdioasă, se mai liniști puțin.

— Faceți o targă, numaidecât, s-o ducem acasă - le porunci el ostașilor - iar tu, Niculai, leagă-i rana căci tu te pricepi să oprești pierderea sângelui.

Peste câteva minute se înapoiară și ceilalți cazaci, porniți în urmărirea doctorului Leonida și vestiră înspăimântați:

— N-am putut să punem mâna pe el deoarece străinul a primit ajutoare, pe neașteptate. Tovarășii lui au ieșit la iveală din mijlocul pădurii și cum erau mult mai numeroși decât noi am socotit că e mai bine să ne retragem!

— Bine! Bine! zise Verșeghin, după ce primi raportul. Atunci mai bine să ne grăbim să ajungem cât mai iute înapoi la Dubro, căci s-ar putea întâmpla să mai cădem în mâinile bandei Vulturului Morții! Dumnezeu singur poate ști câți membri are banda lui Rimsky!

Cazacii alcătuiră o targă în grabă și așezând-o pe Sașa în ea, porniră grăbiți spre Dubro. Tot timpul Verșeghin nu făcea altceva, decât să tragă cu urechea și să se uite în toate părțile, spre a se încredința că nu este urmărit.

Cu toată grija pe care o avea, de a nu cădea în mâinile bandei Vulturului Morții, el tot mai găsi timp să se gândească și la cele petrecute în împrejurări atât de misterioase pentru el. Acum el nu putea înțelege nici în ruptul capului cum se făcea că soția lui primise de a se alătura prietenilor lui Rimsky… Ce s-o fi îndemnat pe Sașa la pasul acesta? Nu-și dădea ea seama oare ce neplăceri ar

fi avut el dacă Rimsky izbutea să evadeze cu ajutorul propriei sale soții?

Nu mai încăpea nicio îndoială că, ar fi căzut în dizgrație și poate că-l mai dădeau chiar și afară din slujbă, căci guvernul nu mai putea să aibă încredere într-un om a cărui soție îl ajută să fugă tocmai pe cel mai primejdios prizonier.

Pentru Verșeghin nu exista nicio altă explicație decât că tovarășii lui Rimsky puseseră mâna pe Sașa, cine știe mulțumită cărei împrejurări nenorocite și biata femeie fusese silită să urmeze poruncile lor, sub amenințările cele mai cumplite.

Cu toate acestea, el se gândi că era mai bine să acopere lucrurile cât mai iute, căci dacă se afla ce rol jucase soția lui în afacerea aceasta, tot mai putea să aibă neplăceri, chiar dacă evadarea prizonierului nu izbutise.

Și de-abia ajunse acasă că i se și oferi un prilej de a mușamaliza toată afacerea. Trecând prin curte cu cazacii după el, îl zări pe vizitiu și-i strigă, cu o mânie nestăpânită:

— Stipko, vino aici!

Vizitiul se îngrozi văzând mânia polițaiului, dar neavând încotro, se supuse poruncii și se apropie.

— Măi, ticălosule! se răsti Verșeghin, turbând de manie. Când voi pune mana pe tine, nici dracul nu te mai scapă cu pielea întreagă! Cum ai îndrăznit, mă, nemernicule, s-o bârfești pe soția mea, o biată jucărie în mâinile blestematului aceluia, care văzând că nu-i reușește planul, a târât-o și pe ea cu sine, de de-abia am putut-o scăpa din mâinile lui? Ai auzit, mă, dobitocule cum s-au întâmplat lucrurile? Acela care va îndrăzni să spună altfel, acela minte și va avea de furcă cu mine!

Cuvintele din urmă Verșeghin le rosti pe un ton cu totul deosebit și cazacii înțeleseră că amenințarea aceasta îi privea și pe ei.

Stipko fu și el silit, vrând nevrând, să ia la cunoștință cele hotărâte de polițai și răspunse, cu adâncă supunere:

— Am înțeles, tătucă, așa s-a întâmplat!

Dar Verșeghin nu se mulțumi cu atâta, ci spre tu băga și mai mult frica în aceia care s-ar fi gândit să spună adevărul, se întoarse la plutonierul ce stătea lângă el și-i zise:

— Ascultă, Niculai! Ai auzit și tu că ticălosul acesta și-a recunoscut păcatul de a o fi bârfit pe soția mea, care este nevinovată. Vei îngriji ca mâine dimineață să i se dea douăzeci și cinci de lovituri de cnut!

— Am înțeles, tătucă!

— Dar să alegi cazacii cei mai voinici, ca blestematul să-și aducă aminte o viață întreagă de ticăloșia pe care a săvârșit-o!

Stipko căzu îngrozit la picioarele lui Verșeghin și se rugă, deznădăjduit:

— Îndurare, tătucă, îndurare! Iartă-mă, această singură dată că am îndrăznit să mă amestec în lucruri care nu sunt de nasul meu!

Dar Verșeghin nu se sinchisi de implorările înspăimântatului vizitiu. Îl lovi cu piciorul, apoi porni mai departe, ducând-o pe Sașa în locuința sa cu ajutorul cazacilor.

Peste o jumătate de ceas sosi și doctorul din oraș care spălă și legă rana, recomandând bolnavei liniștea cea mai desăvârșită.

Cu toate acestea Sașa fu foarte slăbită din pricina pierderii de sânge și frigurile puseră stăpânire pe ea cu atâta putere, încât două zile și două nopți nici nu-și reveni în fire.

A treia zi își recapătă cunoștința, dar își aducea aminte cu greu de cele petrecute. Scăparea lui Rimsky, fuga, urmărirea cazacilor, toate acestea i se păreau un vis. Dar când simți usturimea rănii și văzu pansamentele însângerate, își dădu seama că totul fusese o crudă realitate și nicidecum un vis. Atunci își aduse bine aminte și de clipa când fu nimerită de glontele unui cazac și când

prăbușindu-se la pământ îl imploră pe doctorul Leonida să fugă.

Dar cum ajunsese aici? Nu-i venea să creadă că după cele petrecute, Verșeghin să mai fi fost în stare să-i facă parte de o îngrijire atât de desăvârșită. Din nefericire, nu-i rămase prea mult timp de gândit, căci ușa se deschise și în pragul ei se ivi Verșeghin.

De îndată ce observă că soția lui deschise ochii, polițaiul alergă la patul ei și cu nespusă bucurie în ochi, îi spuse:

— Sașa… draga mea Sașa, te simți mai bine?

— Cum, Verșeghin, nu ești supărat pe mine?

— Pentru ce aș fi draga mea?

— Cum, nu știi… în ce împrejurări… am fost rănită?

— Cum să nu știu? Nu lipsi mult să cazi jertfă unei întâmplări nenorocite… Ai fost rănită de un glonte rătăcit!

— O întâmplare… glonte rătăcit?… exclamă Sașa, mirată. Cum se poate așa ceva?

— Dar nu-ți mai aduci aminte?

— Ba da… celula mocirloasă… fuga… Rimsky… pădurea Rudinului!

— Ce tot vorbești, Sașa? Pe semne că ai visat toate acestea!

— Să fi visat?

— Firește că ai visat!

După aceea o sfătui să se mai odihnească, deoarece doctorul îi recomandase liniște și Sașa începu să creadă și ea că Verșeghin are dreptate. Dar cum încercarea de a-l ajuta pe Vulturul Morții să fugă din închisoare, fuga deznădăjduită alături de doctorul Leonida să nu fi fost decât un vis?

Verșeghin își luă rămas bun de la soția sa și se înapoie la birou. Cu două zile mai înainte, îndată după a doua încercare de fugă a lui Rimsky, comandantul închisorii poruncise ca paza din fața celulei prizonierului să fie întărită și mai mult. Îndoita tentativă de evadare a Vulturului Morții se află curând în tot orașul și cercurile competente nu se mai saturau să-l laude pe Verșeghin pentru chipul conștiincios cu care înțelegea să vegheze asupra celui mai primejdios prizonier al închisorii din Dubro.

Dar Verșeghin luase într-adevăr măsuri cu totul neobișnuite. El îndoi numărul santinelelor, iar noaptea ridică în jurul închisorii făclii uriașe. Făcliile acestea făceau o lumină ca ziua și în asemenea împrejurări era cu neputință ca cineva să se mai apropie de temniță fără să fie văzut. Mai înainte de a se culca, Verșeghin controla toate posturile și nu se ducea să se odihnească decât numai atunci, când era pe deplin încredințat, că orice evadare este cu neputință.

În chipul acesta Verșeghin își petrecea zilele între inspectarea santinelelor și patul soției sale, așteptând cu nerăbdare să-i sosească de la Petrograd, recunoașterea oficială și bine meritată a serviciilor sale, care nu puteau fi tăgăduite.

Chiar și în ziua aceea, stând în fața mesei sale de scris și văzând că ușa se deschide, crezu că sosește curierul de la Petrograd.

Dar cel ce intră nu era decât bătrânul Rutkin, care, credincios obiceiului său, era beat și de data aceasta.

— Tătucă, un om este aici, care vrea să vorbească cu tine!

— Un om? Atunci tot numai curierul de la Petrograd poate fi! se gândi el și-l întrebă pe Rutkin:

— De unde vine?

— L-am întrebat, dar nu vrea să-mi spună?

— Nici numele nu și l-a spus?

— Nici! E foarte misterios!

— Nu arată ca un curier al țarului?

— Nu, nu!

Verșeghin rămase pe gânduri o clipă, apoi zise:

— Lasă-l să intre! Să vedem ce e cu el?

Comandantul închisorii Dubroului se uită curios spre ușă în pragul căreia se ivi străinul.

— Mii de draci! își zise Verșeghin, uitându-se țintă la cel sosit. Unde l-am mai văzut pe omul acesta?

— Cine ești? întrebă el, când văzu că memoria nu-l ajută.

Străinul se apropie de el și când ajunse chiar lângă polițai, zise liniștit:

— Domnule polițai Verșeghin, eu sunt doctorul Leonida!

— Doctorul Leonida? repetă comandantul închisorii. Cu asta nu m-am lămurit de loc!

— Dar dacă-ți voi spune că eu sunt acela care a încercat în două rânduri să-l scape pe Stanislau Rimsky din închisoare - zise doctorul Leonida, cu un calm desăvârșit - atunci îți vei aduce aminte?

Cuvintele doctorului Leonida căzură ca o bombă. Acum Verșeghin își aducea aminte de omul acesta, care cu câteva zile mai înainte, încercase să-l scape pe Vulturul Morții cu ajutorul soției sale.

În clipa următoare făcu o mișcare bruscă, spre a pune mâna pe pistol.

Dar doctorul Leonida nici nu se mișcă, ci zâmbind curtenitor, zise:

— Lasă pistolul, Verșeghin, căci n-am de gând să te atac. Nici să mă apăr n-aș putea, căci am venit fără niciun fel de armă în cușca leului.

CAPITOLUL 24
Scrisoarea

Verșeghin nu se dezmetecise încă cu totul. Se uita zăpăcit la tânărul care stătea în fata sa și nu putea să-și închipuie că un om cu mintea întreagă, ar putea să alerge de bună voie în ghearele pieirii așa cum făcuse acesta.

În curând însă zâmbi batjocoritor, gândindu-se că-i căzuse în mână și cel mai primejdios tovarăș al Vulturului Morții. De aceea se răsti la doctorul Leonida:

— Așadar tu ești acela care ai tulburat liniștea Dubroului, două zile de-a rândul? Tu ești acela, care ai târât-o cu tine și pe soția mea?

— Da! răspunse doctorul Leonida, fără șovăire. Eu sunt acela care am încercat să-mi scot din închisoare căpitanul mult iubit și în timpul acestei încercări, am găsit un tovarăș de neprețuit în soția ta!

— Obraznicule! strigă Verșeghin. Îndrăznești să mi-o spui în față?

— Verșeghin, eu am obiceiul de a spune adevărul în orice împrejurare!

— Ai o limbă foarte ascuțită, amice! Nu ți-e teamă că poți rămâne fără ea?

— Nu am obiceiul să mă tem, Verșeghin! Nici de tine, nici de altul!

— Eu cred că te vei căi amarnic pentru cuvintele acestea!

Dar doctorul Leonida nu-și pierdu liniștea uluitoare nici o singură clipă.

— Ai uitat că în celula Vulturului Morții, în celula mocirloasă, mai este loc și pentru tine?

Doctorul Leonida zâmbi nepăsător.

— Eu însă nu-ți voi face plăcerea de a locui între pereții acelei celule!

Verșeghin rămase uluit în fața acestui bărbat, care știa să fie atât de liniștit, care nu-și pierdea tonul batjocoritor nici chiar în mijlocul primejdiei. Și omul acesta îl făcu să înțeleagă în ce consta tăria proverbială a tovarășilor Vulturului Morții.

— Vorbești foarte semeț, doctore Leonida! În temnița din Dubro vei avea timp destul să te gândești la ceea ce ți-am spus acum!

Dar doctorul Leonida răspunse cu aceeași uluitoare nepăsare:

— Iar eu îți spun, Verșeghin, nu numai că eu nu voi ajunge în închisoarea din Dubro, dar îl voi scăpa chiar și pe Stanislau Rimsky de acolo!

Verșeghin tresări la auzul acestei declarații care întrecea orice închipuire a sa.

Aceasta era într-adevăr ceva nemaiauzit ca cineva să aibă curajul să vină la el spre a-i spune mai dinainte ce are de gând să facă.

— Amice, eu cred că nu ești în toate mințile! zise el, mai mult cu milă, decât cu mânie. Crezi oare cu adevărat că planul acesta îți va reuși? Cele două lecții pe care ți le-am dat nu ți-au fost îndeajuns? Nu-ți mai sună în urechi șuieratul gloanțelor cazacilor, nu-ți mai amintești de fuga-ți deznădăjduită?

— Crede-mă, tătucă, răspunse doctorul Leonida, că de data aceasta lucrurile vor merge mult mai neted!

— Nebunule! strigă Verșeghin, îndreptându-se spre ușă. O singură poruncă este îndeajuns, ca zece cazaci să alerge la strigătul meu spre a te arunca în temniță. Și orice ai face, oricât te-ai împotrivi, tot aceasta este soarta care te așteaptă!

— Iar dacă nu se va întâmpla așa, atunci te vei mai fi înșelat și tu puțin, tătucă! zise doctorul Leonida, zâmbind.

— Îți spun drept că nu mai înțeleg nimic! Pentru ce ai venit aici omule, pentru a te jertfi?

— Dacă mi-era dor de moarte, nu trebuia să vin aici, căci aș fi găsit-o mai aproape!

— Totuși, aici nu poți căuta decât moartea, care de altfel te va ajunge! zise Verșeghin, râzând. Uită-te puțin la spânzurătoarea ridicată în curte. Frânghia, pe care vântul o leagănă acum în stânga și-n dreapta, de-abia așteaptă să se strângă în jurul gâtului lui Stanislau Rimsky și al tău. Căci aceasta este soarta care v-a fost scrisă la amândoi!

Doctorul Leonida se duse la fereastră, dar nici chiar vederea lugubră a spânzurătorii nu-i șterse de pe buze zâmbetul nepăsător, care era o dovadă de încrederea pe care o avea în sine și în izbânda planului său.

După aceea, se întoarse la comandantul închisorii și-i zise:

— În clipa în care am intrat aici ți-am dovedit că nu mă tem de moarte, ceea ce de altfel îți mai dovedisem și prin cele două încercări de a-l salva pe Vulturul Morții. În amândouă rândurile mi-am primejduit viața, căci așa după cum l-au împușcat pe tovarășul meu, gloanțele cazacilor puteau să mă nimerească și pe mine. Dar după cum nu m-am temut atunci, tot astfel nu mă tem nici astăzi. Verșeghin, poți să mă ucizi pe mine, poți să-l ucizi pe Vulturul Morții, poți să ne ucizi pe amândoi, dacă vrei. Dar în clipa în care unul din noi doi va fi executat, guvernul din Petrograd va primi o scrisoare… Și ce crezi că va cuprinde scrisoarea aceasta?

— Vezi, aceasta sunt foarte curios s-o știu și eu!

Verșeghin se uită cercetător în ochii doctorului Leonida, care zise, cu vocea ridicată:

— Din scrisoarea aceasta locurile cele mai înalte vor afla cine a fost ucigașul marelui duce Constantin!

Verșeghin păli, mâinile începură să-i tremure și cu glasul sacadat, întrebă:

— Dar… ei… cine a fost… ucigașul… marelui duce… Constantin…?

— Cum, nu știi?

— Nuu…

— Ei bine, atunci află că ucigașul a fost Grigore Verșeghin, actualul polițai al Dubroului și comandantul închisorii cu același nume!

La aceste cuvinte, tânărul doctor își ridică triumfător capul. În schimb Verșeghin era de nerecunoscut. Învinuirea aceasta căzu asupra lui ca o stâncă, făcându-l să se prăbușească în fotoliul dinaintea mesei de lucru și luându-i cunoștința aproape.

Cuvintele doctorului Leonida avură efectul dorit și acum, când puternicul Verșeghin fusese redus la o cârpă fără voință, fără putere de a rosti vreo vorbă, voinicul urmă cu atacul.

— Da, Verșeghin! Credeai că păcatul acesta vechi a fost uitat, credeai că nimeni în lumea aceasta nu-ți mai cunoaște mârșava faptă! Dar cu timpul totul iese la lumină și timpul acesta fiind sosit, am venit înaintea ta spre a-ți arunca în față că tu ai fost acela care ți-ai împlântat pumnalul în inima fratelui mai mic al țarului!!

Verșeghin se zbătea neputincios sub grozava povară a acestei acuzații.

— Nu știu… nu știu nimic… despre toate acestea!

Dar doctorul Leonida nu-l slăbi.

— E în zadar orice tăgadă! Propria ta purtare te învinovățește! Privește cum te-a doborât povara acuzației!

După aceea se duse la comandantul închisorii Dubroului, îl apucă de braț și-l smuci din fotoliu.

Verșeghin se supuse, fără să crâcnească.

Doctorul Leonida îl târî până la fereastră și întinzându-și brațul, zise:

— Cum spuneai mai adineaori, Grigore Verșeghin? Uită-te puțin la spânzurătoarea ridicată în curte. Frânghia pe care vântul o leagănă acum în stânga și în dreapta de-abia așteaptă să se strângă în jurul gâtului tău! Căci aceasta este soarta care ți-a fost scrisă! Ha, ha, ha!

Verșeghin își acoperi fața cu mâinile și se cutremură din tot trupul. Nu avea puterea să se uite pe fereastră, căci știa prea bine că vorbele doctorului Leonida s-ar putea adeveri și atunci aceasta ar fi soarta care l-ar aștepta!

Tăgăduirea izbucni din el, cu toată puterea deznădejdii.

— Nu este adevărat… Nu este adevărat!

— Te pomenești că acum vei tăgădui și moartea marelui duce Constantin?

— Nu știu nimic…

— Tăgăduiești că tu ai fost acela care l-a condus pe marele duce de la Tomsk[1] la minele de plumb?...

— Eu... nu știu... nimic...

— Ei bine, Verșeghin, atunci îți voi împrospăta eu memoria, să vezi că pentru mine taina aceasta nu mai este un mister și pentru a te face și să-ți dai seama de cuprinsul scrisorii, care nu așteaptă decât să fie predată guvernului din Petrograd.

---

[1] **oraș rusesc din Siberia, capitala regiunii Tomsk. A fost**

Verșeghin se uită curios, dar în același timp și cu teamă, la doctorul Leonida, care începu să-i aducă aminte de trecut:

— Acum vreo douăzeci de ani, marele duce Constantin, fratele cel mai mic al țarului, a făcut o călătorie prin țară, după obiceiul membrilor familiei împărătești, pentru a cunoaște popoarele peste care poate că-i era dat să stăpânească odată. Ajungând la Tomsk, își exprimă dorința de a pătrunde și mai mult în Siberia, spre a vedea și aceste părți îndepărtate ale Rusiei. Firește că dorința lui a fost

---

întemeiat în 1604, când țarul Boris Godunov a ordonat să fie

îndeplinită. El a pornit la drum însoțit de doisprezece cazaci, printre care se găsea și tânărul Grigore Verșeghin.

Doctorul Leonida se opri o clipă, dar nu fiindcă ar fi obosit, ci pentru a observa impresia produsă de cuvintele sale asupra polițaiului.

Comandantul închisorii din Dubro ședea încremenit în fotoliu și se uita cu priviri aproape sticloase, la tânărul doctor.

Prietenul Vulturului Morții urmă cu povestirea celor petrecute cu vreun sfert de veac în urmă.

---

construită o cetate fortificată pentru a proteja colonia rusă

— De atunci, marele duce nu a mai fost văzut viu! Peste opt zile cazacii s-au înapoiat la Tomsk, dar numai cu trupul neînsufleţit al marelui duce. După cum era şi firesc, întâmplarea aceasta a stârnit o adevărată panică la guvernământul din Tomsk, care a pornit îndată cercetările cele mai severe. Fiecare membru al suitei a fost ascultat pe rând, de mai multe ori şi fiecare istorisi faptul, după fantezia lui. Toţi erau însă de acord că, într-o bună dimineaţă, marele duce Constantin, a fost găsit mort, cu inima străpunsă de un pumnal şi jefuit de toate obiectele de preţ şi de toţi banii pe care îi avea la el. Aşa este, Verşeghin?

— Nu... nu ştiu!

— Grigore Verşeghin a fost ascultat şi el, împreună cu fratele său, Osip. Amândoi Verşeghinii au mărturisit că în noaptea aceea l-ar fi văzut pe cazacul Ghinterov dând târcoale sălaşului marelui duce. Singura dovadă împotriva lui Ghinterov erau declaraţiile fraţilor Grigore şi Osip Verşeghin. În urma acestei dovezi, Ghinterov a fost osândit şi spânzurat ca ucigaşul marelui duce Constantin.

— Nu-i adevărat... Nu ştiu nimic!

Atunci vorba doctorului Leonida deveni poruncitoare:

— Ba ştii! Şi dovezile vinovăţiei tale sunt în mâinile mele!

— Minţi... minţi, câine! strigă Verşeghin, cu deznădejde. Nu există niciun fel de dovadă!

---

de atacurile nomazilor.

— Într-adevăr, Grigore Verșeghin, n-ar fi existat nicio dovadă dacă umblai cu mai multă băgare de seamă! răspunse doctorul Leonida. Dar ai uitat să-ți iei cele mai elementare măsuri de precauție și aceasta îți va pricinui pieirea!

— Nu-i adevărat!… Aș vrea să văd și eu aceste dovezi!

— Te cred și eu că ai vrea să le vezi! Și sunt pe deplin încredințat că dacă ți le-aș arăta, în clipa următoare n-aș mai fi printre cei vii. Bine, Verșeghin, dar așa de prost mă crezi tu pe mine, să iau asupra mea asemenea dovezi prețioase, ca apoi să mă duc cu ele în casa dușmanului meu de moarte?

— Dar măcar spune-mi ce sunt dovezile acestea?

— Rugămintea aceasta ți-o îndeplinesc cu dragă inimă. Așadar, după săvârșirea crimei, l-ați jefuit pe marele duce, iar tu ai luat banii și obiectele de preț la tine spre a le ascunde undeva. Însărcinarea aceasta ai și dus-o la îndeplinire, dar comoara ascunsă n-ai dezgropat-o nici chiar mai târziu, când te-ai înapoiat din Siberia. De-abia mai târziu, după ani de zile, când lumea dăduse uitării moartea marelui duce Constantin, te-ai hotărât să-i scrii fratelui tău Osip, care rămăsese acolo, în Siberia.

Cuvintele acestea îl făcură pe Verșeghin să îngălbenească și mai tare. Dar doctorul Leonida urmă necruțător cu nimicitoarea acuzare:

— În scrisoarea aceasta îi arăți fratelui tău unde este locul în care ai ascuns comoara răpită de la cel ucis și-l rogi s-o dezgroape și să vină cu ea la Petrograd unde ședeai pe vremea aceea. Așa este? Așa s-a întâmplat?

Verșeghin tremura ca varga. O teamă de moarte îl cuprinsese, nădușeala îi acoperise toată fața și capul îi căzu peste piept, căci n-avea curajul să privească în ochii tânărului doctor.

— Ei, de ce taci? Sau poate că nu este adevărat?

— Nu… nu… îngână comandantul închisorii Dubroului de de-abia se putea auzi.

Doctorul Leonida începu să râdă.

— E în zadar orice tăgadă, Grigore Verșeghin! Scrisoarea este în mâinile mele și mă voi folosi de ea atunci când vreau, atunci când voi avea poftă! Am dovada scrisă cu mâna ta… Cu propria ta iscălitură mărturisești crima… care se pedepsește cu moartea! Spune, temute stăpân al Dubroului, cum te vei simți când călăul îți va atârna lațul de gât?

Verșeghin se cutremură și întrebă răgușit:

— Unde este scrisoarea?

— Poți fi liniștit, că e în loc bun! I-am înmânat-o unui prieten, care-i este lui Rimsky un tovarăș tot atât de bun, ca și mine!

— Și nu te temi că te nimicesc? întrebă Verșeghin pe neașteptate.

— De ce să mă tem? răspunse doctoral Leonida, foarte liniștit. Tot nu mă vei ucide!

— Dar dacă totuși aș face-o?

— Dacă a-i face această prostie, atunci te-ai omorî pe tine însuți.

— Cum?

— Dacă în decurs de douăzeci și patru de ceasuri nu mă prezint la prietenul meu, atunci el știe ce are de făcut!

— Și ce anume?

— Pornește spre Petrograd, schimbând caii cei mai buni și acolo predă scrisoarea în mâinile acelora pe care îi interesează chestiunea aceasta.

Verșeghin se simți trăsnit din nou, căci văzu că și acest gând, de a-l ucide pe loc pe doctorul Leonida nu-i aducea mântuirea. El rămase tăcut câteva minute, apoi își ridică încet capul și întrebă, atât de încet, încât de-abia se auzi:

— Ce-mi ceri pentru scrisoarea aceasta?

— Așadar recunoști că ai săvârșit crima? exclamă doctorul Leonida.

Verșeghin tăcu câteva clipe, apoi zise încet, ca și când ar fi vorbit mai mult pentru sine:

— Da… din momentul ce tot știi, la ce aș mai tăgădui?

Chipul doctorului Leonida se însenină.

— Am săvârșit, într-adevăr, în tinerețe, această faptă nenorocită - urmă Verșeghin - m-au ispitit banii cei mulți și prețioasele giuvaeruri pe care le văzusem la marele duce Constantin. Diavolul m-a ispitit și nu am mai putut scăpa din puterea lui… De atunci însă sunt slujitorul cel mai credincios al țarului și greșeala săvârșită într-o clipă de uitare mi-am reparat-o de mult.

— Cred însă că țarul n-ar fi de aceeași părere! zise doctorul Leonida. Și nici familia bietului Ghinterov, care a fost executat fără nicio vină…

— Nu mai deștepta năluciri - imploră Verșeghin - căci am pătimit îndeajuns pentru crima aceasta și destule nopți de nesomn mi-a pricinuit!

Cu aceste cuvinte își închise ochii și își lăsă capul pe masă.

Comandantul temniței Dubroului era de plâns. În decurs de o oră îmbătrânise cu câțiva ani.

Doctorul Leonida îl privea tăcut, dar în sufletul lui nu știa cum să-i mulțumească misteriosului necunoscut care-i dăduse o armă atât de bună împotriva lui Verșeghin.

Polițaiul Rudinului își ridică încet capul de pe masă și cu voce ca de dincolo de mormânt, întrebă:

— Cum a ajuns în mâinile tale scrisoarea aceasta pe care o credeam de mult distrusă de fratele meu?

— Împrejurarea n-are nicio însemnătate, numai faptul interesează. Nu-ți frământa creierul în căutarea mijlocului prin care scrisoarea a ajuns în mâinile mele, ci mai bine gândește-te că, cu ajutorul ei, te pot nimici în orice clipă.

— Și dacă... ți-aș cumpăra scrisoarea aceasta? întrebă Verșeghin, cu precauție.

— Tocmai în acest scop am venit la tine!

— Cât îmi ceri pe ea?

— Nu-ți cer bani, ci eliberarea Vulturului Morții!

Verșeghin se cutremură.

— E cu neputință!

— Dacă e cu neputință, atunci nici tu nu vei primi scrisoarea compromițătoare, ci omul meu va porni cu ea la Petrograd spre a o preda guvernului.

Comandantul închisorii Dubroului se gândi să încerce de a înmuia inima doctorului Leonida prin rugăminți:

— Ce câștigi tu dacă mă nenorocești? Gândește-te că, dacă i-aș da drumul lui Rimsky, aș fi dat afară din slujbă!

— Dacă rânduiești lucrurile cu pricepere, nu vei avea niciun fel de neplăcere. Dar chiar dacă te-ar da afară din slujbă, găsesc că tot mai bine este să nu mai fii polițaiul Dubroului și să rămâi în viață, decât să pornești la spânzurătoare în uniforma de comandant al închisorii!

Amintirea spânzurătorii îl făcu pe Verșeghin să se cutremure din nou. O luptă cumplită se dădea în sufletul lui între dorința de a trăi și dorul după mărirea pe care o simțea că o pierde din mână și doctorul Leonida interveni

cu cuvinte de îmbărbătare când simți că momentul este propice:

— Nu mai șovăi, Grigore Verșeghin și crede-mă că nu ți se va întâmpla nicio nenorocire. Poți fi liniștit, căci mai marii tăi știu prea bine cât de hotărâți și de puternici sunt tovarășii Vulturului Morții și vor găsi foarte firesc, când vor auzi că Stanislau Rimsky a fost eliberat. La drept vorbind, tu ai făcut tot ce ți-a stat în putință. În două rânduri ai împiedicat evadarea, prin aceasta ai dovedit îndeajuns cu câtă agerime ai vegheat asupra primejdiosului prizonier și dacă a treia oară tot a izbutit să fugă, de aceasta nu mai poți fi tras tu la răspundere. De altfel nici nu-i va trece prin minte nimănui să te bănuiască pe tine.

Cuvintele doctorului Leonida nu rămaseră fără efect. Cu toate că Verșeghin nu se învoise încă pe față la eliberarea lui Rimsky, totuși din purtarea lui, din întrebările, pe care le punea, se vedea prea bine că începuse să se împace cu gândul acesta.

— Să zicem că m-aș învoi, cum ai vedea tu fuga Vulturului Morții?

— Nu-ți cer decât să-mi chezășuiești că Rimsky va părăsi temnița Dubroului fără să i sie întâmple nici cel mai mic rău. De rest mă voi îngriji eu. Caii ne vor aștepta în apropiere și cu ajutorul lor vom fugi mai departe.

— Dar cum îmi dai scrisoarea, despre care mi-ai vorbit?

— Scrisoarea este la prietenul meu, care așteaptă lângă cai.

— Așadar, va trebui să viu și eu acolo?

— Să vii tu însuți, sau dacă nu, o ascundem într-un loc mai dinainte hotărât de tine, de unde o vei lua când vei vrea.

— Dar cum vom face să părăsească închisoarea? Vulturul Morții este urmărit cu cea mai mare severitate în toată închisoarea, paznicii care veghează în fața celulei

sale sunt foarte numeroși și nu văd cum l-am putea scoate de acolo.

— Vom găsi noi un chip oarecare de a duce planul la îndeplinire!

— Dar eu nu mă pot învoi decât la un asemenea plan din care pot ieși cu fața curată, fără să cadă asupra mea, fie chiar și numai o umbră de bănuială. Evadarea trebuie să aibă loc astfel încât eu să nu am nici un fel de neplăcere.

Doctorul Leonida dădu din cap.

— Nu te teme, Verșeghin! Planul este gata și va fi dus la îndeplinire așa după cum vrei tu!

CAPITOLUL 25
Surghiuniții din Sadova

Seara se lăsă asupra Sadovei și odată cu ivirea ei se sfârși și munca istovitoare, pe care prizonierii o depuneau de dimineață și până când se lăsa întunericul.

Nenorociții robi erau mânați în colibele lor unde li se dădea porția sărăcăcioasă de mâncare, cu care n-apucau să se sature nici când, și mulți din surghiuniți adormeau îndată din pricina oboselii de peste zi.

Mioara Comăneanu locuia chiar la începutul taberei de femei, în a treia colibă din cap, pe care trebuia s-o împartă cu încă două tovarășe de suferință. Celelalte două locuitoare ale colibei erau mamă și fiică, ajunse în tabăra de la Sadova fiindcă își ajutaseră soțul și părintele revoluționar să scape de urmăritorii săi.

Era al patrulea an de când sosiseră la Sadova, patru ani plini de tristețe și înjosiri, a căror povară apăsa mai ales pe umerii femeii, care însă își îndura soarta cu mândrie, fără să se plângă cuiva.

Fata, Vardia, la început se îngrozi de viața pe care trebuia s-o ducă în tabăra de prizonieri, cu timpul însă se resemnă și căută să se acomodeze, după împrejurări. Împrejurările acestea o siliră să dea ascultare stăruințelor unui paznic, nădăjduind că în chipul acesta își va mai ușura atât propria sa viață, cât și aceea a mamei sale.

Ea nici nu se înșelă în această așteptare, caci paznicul le dădu o colibă mai bună și în ascuns le aducea și de mâncare din belșug.

Dar cunoscând-o mai de aproape, Mioara Comăneanu nu se mai putu împăca cu felul de a gândi al Vardiei și nici nu se mai purta cu ea cu aceeași bunăvoință ca în primele zile, când nu vedea în ea, decât tot o nenorocită, ca și ea însăși.

Biata româncă se îngrozea văzând viața pe care o ducea fata aceasta, deoarece se gândea cu groază că, poate aceeași soartă îi rezerva destinul și ei. Și așa paznicii își puseseră ochii pe ea și de nenumărate ori fusese silită să respingă cu cea mai mare încăpățânare propunerile lor josnice.

Dar ce se va întâmpla dacă îndărătnicia și încăpățânarea ei nu vor mai fi arme îndeajuns de puternice împotriva atacurilor care se întețeau pe fiecare zi și când paznicii vor recurge la alte mijloace, spre a o sili să le dea ascultare poftelor lor mârșave?

Chiar și numai gândul acesta o făcea să se cutremure și de câte ori îi venea în minte, își împreuna mâinile și se ruga:

— Doamne Dumnezeule, ajută-mă și fii cu mine!

Robii se retrăseseră în colibele lor când Ladinoff, cunoscut în toată tabăra din pricina cruzimii sale, porni să facă controlul, spre a vedea dacă toate erau în bună ordine.

În același timp, Lapușin, unul din tovarășii de colibă ai prințului Poniatowsky, rânduia ceva prin fața colibei. De îndată ce-l zări pe Lapușin, pe care nu-l putea înghiți, Ladinoff se răsti la el:

— Vino aici!

— Ce vrei, tătucă? întrebă voinicul bărbat, cu umilință.

Mai înainte de a-i vorbi, Ladinoff îi croi una cu cnutul.

— Ați lăsat gălețile împrăștiate peste tot! Să le strângi îndată!

Lapușin se uită la paznic. Cu o singură lovitură a pumnului său de uriaș ar fi putut să-l trimită pe lumea cealaltă; dar pumnul său încleștat nu se ridică, fiindcă robii

n-aveau decât un singur drept: acela de a îndura orice lovitură, orice chin!!

Și supus, el porni să strângă gălețile răsfirate prin curte. Dar ochiul ager al lui Ladinoff observă că în coliba Mioarei Comăneanu mai era lumină.

Se furișă până acolo și zărind-o pe fată își aduse aminte de cele petrecute în după amiaza acelei zile, când Mioara stătuse de vorbă cu prințul Poniatowsky. Și își mai aduse aminte și de aceea că românca se împotrivise cu îndărătnicie la toate propunerile lui.

— Acum mă pot răzbuna! își zise el și în clipa următoare și deschise ușa colibei.

Femeile se uitară speriate la acest vizitator neașteptat. Numai Vardia rămase nepăsătoare.

Ladinoff se răsti la Mioara:

— Stai aici, ca o prințesă, în vreme ce gălețile sunt împrăștiate prin curte!

—Nu știam că eu trebuie să le strâng! zise Mioara cu umilință.

—Sus și la lucru! urmă paznicul, poruncitor.

Și biata Mioara Comăneanu nu se putu împotrivi.

În mâna lui Ladinoff cnutul se învârtea amenințător și biata română știa că nemilosul paznic nu se sfia să le bată chiar și pe femei.

Ea se ridică, fără a spune vreun cuvânt și-l urmă pe Ladinoff în curte unde se așeză să strângă gălețile, întocmai după cum făcea și Lapușin.

Uriașul rus o văzu pe fată târându-se prin întuneric și când ajunse lângă ea îi șopti:

— Lasă, jupâniță Mioară, le voi aduna eu, nu te mai osteni și d-ta!

Pe Mioara o mișcă adânc bunătatea lui Lapușin, dar nu primi propunerea uriașului deoarece știa că Ladinoff n-o pierde din ochi, nicio clipă.

În curând toate gălețile fură adunate la un loc.

— Acum puteți pleca, câinilor! se răsti Ladinoff la ei.

Drept rămas bun, Mioara îi aruncă o privire plina de recunoștință lui Lapușin, care întotdeauna se purtase cu ea cu multă duioșie, apoi se îndreptă în spre coliba sa.

Lapușin porni și el în aceeași direcție, dar Ladinoff îl văzu și strigă după el.

— Stai, câine, unde te duci? Vrei să mergi în tabăra femeilor? Ai înnebunit?

— Vream doar s-o însoțesc pe prizonieră!

— S-o însoțești? Dar ce crezi tu, unde suntem aici?… Dă-i bună pace, căci nimerește ea și singură! N-o fură nimeni!

Lapușin se opri. Voința paznicului era poruncă în fața căreia trebuia să se supună toată lumea, așa că se dădu la o parte.

Iar Ladinoff luă rolul lui Lapușin și porni după fată, urmărind-o pas cu pas.

Mioara Comăneanu parcă ar fi simțit primejdia care o pândește, se întoarse brusc și atunci se trezi față în față cu Ladinoff.

— Tătucă, ce vrei? strigă ea, speriată.

Ladinoff îi râse în nas.

— Ce vreau? Pe tine te vreau, frumoasă floare.

Mioara Comăneanu se uită încremenită la paznic.

—Lasă-mă în pace!

— Ha ha! Dimpotrivă, îmi pare bine că în sfârșit suntem în doi și putem sta de vorbă, fără să ne audă cineva.

— Ladinoff!

— E în zadar, comoara mea, acum nu-mi mai scapi.

— Ladinoff, dă-mi pace!

— Nici prin minte nu-mi trece!

— Nu ți-e rușine? Să ataci o femeie care nu se poate apăra?... Nu te gândești ce josnică este fapta ta?

— Nu-mi pasă de nimic! Vei fi a mea!

Cu o mișcare hotărâtă, Mioara Comăneanu se smuci din brațele lui Ladinoff și o rupse la fugă.

Dar Ladinoff o ajunse îndată și din nou o prinse în brațe:

— Prostuțo, ascultă-mă și nu te mai zbate în zadar, căci și așa nu este nimeni care să-ți sară în ajutor...

— Dumnezeu nu mă va lăsa!

— Fii cuminte și asculta-mă! Sadova este un adevărat iad pentru prizonieri, dar eu îți pot ușura suferințele.

— Îți mulțumesc, dar eu n-am nevoie de ușurarea la care te gândești tu! răspunse fata deznădăjduită.

Dar Ladinoff nu se dădu bătut.

— Fii deșteaptă fetițo și nu da norocului cu piciorul! Gândește-te, cu cât ți s-ar schimba soarta dacă ai asculta de mine. Știi prea bine, câte atârnă de voința mea!

— Știu și cu toată acestea eu nu vreau să te ascult!

— Nesocotito, acum muncești toată ziulica și lucrul acesta te va doborî foarte curând. Dacă mă asculți, îți dau voie să rămâi în colibă și să nu cobori în mină decât numai când va veni vreo inspecție.

— Prefer să lucrez!

— Acum dormi pe scânduri. Îți voi trimite saltea de lână și perne.

— M-am plâns eu că dorm pe scânduri?

— Acum de-abia capeți de mâncare ca să-ți ții zilele. Dacă mă asculți, îți voi trimite ceea ce mâncăm noi, supraveghetorii.

— Prefer să flămânzesc!

Ladinoff se uită uimit la această româncă a cărei încăpățânare el n-o putea înțelege.

— Este cu putință ca niciun fel de promisiune, nici un fel de schimbare a vieții tale nenorocite de acum, să nu te ispitească?

— Uite că e cu putință! răspunse Mioara Comăneanu cu hotărâre. Nu trebuie să uiți că sunt româncă și o româncă preferă să moară decât să se vândă.

Răspunsul acesta îl scoase din sărite pe Ladinoff.

— Oricât te-ai împotrivi, eu tot nu-ți voi da drumul și-ți voi arăta că, toată încăpățânarea ta nu te va ajuta să-mi mai scapi din mâini și de data aceasta.

Mioara Comăneanu se uită încremenită la supraveghetorul care se apropia de ea, pe față cu un rânjet diabolic.

Ladinoff o cuprinse în brațe și vru s-o sărute, dar fata își adună toate puterile și-l împinse cu scârbă de la sine. Dar Ladinoff se înfuriase și mai mult în urma aceste îndrăzneli. Într-o clipă el fu din nou lângă Mioara, o cuprinse cu brațele sale puternice și sărmana fată tremura în strânsoarea lor, ca o pasăre căzută în capcană, fiindcă își dădea seama că orice împotrivire era zadarnică.

Ladinoff se aplecă peste chipul ei, spre a o săruta, când deodată, cutezătorul primi în ceafă o lovitură atât de puternică, încât capul începu să-i vâjâie, brațele strânse în jurul trupului fetei se înmuiară și Mioara îi scăpă din mâini. După aceea, Ladinoff se prăbuși la pământ, cât era de lung.

Mioara nici n-apucă să se dezmeticească din aiureală când o voce șoptită ii spuse:

— Jupâniță… eu sunt!

Mioara îl recunoscu pe Lapușin.

Voinicul rus nu se supusese poruncii lui Ladinoff de a se înapoia în colibă, ci, bănuind gândurile lui Ladinoff, se furișă după el. Îl urmări pas cu pas și când văzu că Mioara avea nevoie de ajutorul lui, nu șovăi nicio clipă să i-l dea.

Își dădea seama prea bine, cât de primejdioasă era încercarea la care se hotărâse; căci dacă Ladinoff nu cădea de la cea dintâi lovitură, sau îl zărea, mai înainte de a-și pierde cunoștința, ar fi fost pierdut, fiindcă supraveghetorii aveau dreptul de a se folosi de armă, în cazul când erau atacați de vreun prizonier.

Dar pumnul lui lovise cu toată puterea și supraveghetorul zăcea acum la pământ, fără cunoștință.

Mioarei îi părea bine că scăpase de primejdiosul său agresor, dar și tremura de groază, gândindu-se la Lapușin.

— Fugi, Lapușin, până nu-și vine în fire, căci dacă te vede, ești un copil al morții! îi zise ea îngrijorată.

— Nu te teme, jupâniță! E întuneric beznă și nu va ști cine l-a lovit. Până să-și vină îi fire, eu voi sforăi în colibă.

Mioara strânse cu recunoștință mâna lui Lapușin, mâna aceea muncită, care o scăpase din ghearele nemernicului de Ladinoff.

— Grăbește-te - îi zise ea, în șoaptă - și spune-i prințului că, de îndată ce voi putea, îl voi vizita, poate chiar în cursul acestei nopți.

Cu aceste cuvinte Mioara se despărți de salvatorul său și se îndreptă în spre coliba sa, de care n-o mai despărțeau decât câțiva pași. Lapușin porni și el înspre tabăra bărbaților.

El ajunse fără greutate în coliba, unde în afară de prințul Poniatowsky, mai era un prizonier. Acesta însă, era o fire foarte tăcută și până atunci se ținuse departe de ceilalți doi tovarăși de suferință ai săi… Nici chiar grozăvia soartei

comune nu-i dezlegase limba până atunci și tovarășii săi de colibă nu știau nici cine este și pentru ce faptă ajunsese la Sadova.

Înapoindu-se, Lapușin povesti cele întâmplate în fața taberei de femei și prințul Poniatowsky auzind primejdia din care uriașul rus o scăpase pe sărmana Mioara Comăneanu, îi strânse mâna cu recunoștință:

— Îți mulțumesc, Lapușin, te-ai purtat vitejește, așa cum se cuvine să se poarte un bărbat.

— N-am făcut altceva, tătucă, decât ceea ce ai fi făcut și tu în locul meu.

— Și ce s-a întâmplat cu supraveghetorul?

— Cred că zace și acum, tot acolo unde l-am lăsat! A leșinat, din pricina loviturii, dar altceva nu cred să i se fi întâmplat. Dar la drept vorbind, n-ar fi nicio pagubă, dacă ar da ortul popii! Câți n-au pierit din pricina cruzimii sufletului lui!

Prințul Poniatowsky oftă amarnic.

— Vai Lapușin, oare când se va sfârși și cu suferințele noastre? Se pare că vor ține până în ziua de apoi! Nu văd nicio speranță de scăpare.

— Speranța nu trebuie să ne-o pierdem niciodată! zise atunci o voce sonoră, și atât prințul cât și Lapușin se întoarseră mirați spre locul de unde venea vocea aceasta.

Acela care vorbise era cel de al treilea prizonier al colibei, despre care Poniatowsky, și cu Lapușin credeau că doarme de mult și deci nu le aude convorbirea.

Străinul se ridică de pe scânduri și se apropie de ceilalți doi bărbați.

— Vă rog să nu vă supărați că până acum am stat atât de retras, dar în iadul acesta al Siberiei nu știi niciodată dacă tovarășul tău de colibă este și el într-adevăr un surghiunit, sau numai vreun spion al guvernului, care nădăjduiește să afle numele conspiratorilor, care n-au ajuns încă aici. Afară de aceasta, soarta ce m-a lovit m-a doborât într-atâta, încât simțeam nevoia să trăiesc retras de toți și de toate. Dar oricât de nedemnă de un om este viața pe care o ducem noi aici, totuși, nădejdea în ziua eliberării nu mi-am pierdut-o niciodată. Și de aceea, acum, când m-am

încredințat că nu am de-a face cu spioni de-ai guvernului care ne-a surghiunit aici, și când văd că sunteți pe punctul de a renunța și la nădejde, am hotărât să ies din mutismul în care mă refugiasem, spre a turna îmbărbătare în inimile dv. disperate, spre a aprinde din nou în sufletele dv. speranța mântuirii din iadul acesta al Siberiei.

Străinul vorbise cu înflăcărare, cu deplină convingere în ceea ce spunea.

Era No. 149.

Prințul Poniatowsky se uită cu uimire la tovarășul său de captivitate.

— Mărturisesc sincer că mi se părea foarte ciudată tăcerea d-tale. Nădăjduiesc însă că, de astăzi înainte, vom deveni buni prieteni, căci împărtășim aceeași soartă și inimile ne sunt însuflețite de aceeași dorință. Eu sunt prințul Adam Poniatowsky…

Ochii străinului începură să strălucească la auzul acestui nume atât de cunoscut în Europa, pe vremea aceea.

— Eroul național al Poloniei?

Prințul Poniatowsky zâmbi cu blândețe:

— Nu erou, ci numai un om, un patriot, care luptă în rând cu mulți alții pentru salvarea națiunii sale oropsite și subjugate.

Dar străinul tot nu se dezmetecise încă din uimire.

— Prințul Poniatowsky?… Dar este îngrozitor!… Cunoșteam și până acum mijloacele nemiloase cu care luptă guvernul din Petrograd, dar nu aș fi crezut niciodată că va îndrăzni să trimeată în Siberia, în minele de plumb, pe una din cele mai mărețe figuri ale Poloniei, pe omul care se bucură de stima tuturor curților domnitoare din Europa… Măsura aceasta întrece orice închipuire.

— După cam vezi, domnul meu - zise prințul, cu un zâmbet amarnic - ceea ce credeai că nu se poate întâmpla niciodată s-a întâmplat totuși: Prințul Poniatowsky a fost aruncat în robie, aici, în această Siberie îndepărtată și

afară de mine, câți alți patrioți polonezi nu lâncezesc în alte tabere de prizonieri ale Siberiei!

— O, când Europa va afla toate acestea - strigă străinul, în prada unei nobile mânii - va fi cu neputință să nu se amestece spre a cere socoteală guvernului din Petrograd!

Prințul Poniatowsky se întoarse mirat spre necunoscutul său tovarăș de colibă.

— Dar d-ta cine ești?

— Sunt lordul Rudyard Wardmoore! răspunse străinul, încet.

Acum fu rândul lui Poniatowsky să rămână împietrit de uimire, dar nu mai puțin fu uimit Lapușin, care, ca om de rând, se vedea în tovărășia unor oameni atât de sus-puși.

— Lordul Rudyard Wardmoore? exclamă prințul polon.

Străinul se uită cu mirare la Poniatowsky.

— Vă este cunoscut numele meu, prințe?

— Dar cine nu cunoaște numele lordului Rudyard Wardmoore? răspunse prințul. Și dacă pe deoparte îmi pare bine că mi s-a oferit prilejul de a face cunoștință cu marele și adevăratul prieten al Poloniei, pe de altă parte mă doare din suflet că această cunoștință mi-a fost dat s-o fac în împrejurări atât de triste!

Într-adevăr, prințul Poniatowsky cunoștea prea bine numele lui Wardmoore. Familia Wardmoore era una din cele mai bune familii ale Angliei și numeroși Wardmoore fuseseră miniștri.

Dar lordul Rudyard Wardmoore își crease un renume și mai mare decât înaintașii săi. De-abia își dobândise majoratul când Rudyard își pierdu părintele, așa că, averea enormă a acestuia trecu asupra lui.

Dar în loc ca tânărul lord să se dedea plăcerilor așa cum făceau mulți alți tineri aristocrați când rămâneau stăpâni pe averi atât de mari, el își închină viața frământărilor sociale și își jertfi o bună parte din avere pentru alinarea suferințelor celor oropsiți. Niciunul din aceia care se adresau după ajutor lordului Wardmoore, nu pleca de la el

cu mâna goală. El fundase mari instituții de binefaceri și numele tânărului lord era rostit cu multă stimă, nu numai în Anglia, ci și în toată Europa.

Pe acest om cinstit de o lume întreagă, prințul Poniatowsky îl întâlni în hainele murdare, jerpelite și umilitoare ale surghiuniților din Sadova.

Prințul nu plutea să înțeleagă cum ajunsese acolo tânărul lord englez, mai ales că, până atunci nu se mai întâmplase ca guvernul rus să trimită în Siberia pe un supus străin care se bucura în toată lumea de o faimă atât de mare.

Lordul Wardmoore simți parcă la ce se gândea tovarășul său de captivitate.

— Bănuiesc prințe, la ce te gândești. Te liniștesc însă, încredințându-te că sunt tot atât de nevinovat ca și d-ta. N-am păcătuit cu nimic și dacă mă vezi aici, aceasta se datorește numai cruzimii guvernului din Petrograd.

— Într-adevăr, la aceasta mă gândeam! întări prințul Poniatowsky. Soarta d-tale mă interesează foarte mult și tare aș vrea să știu cum ai ajuns în tabăra de la Sadova, d-ta, răsfățatul societății aristocrate din Londra.

Lordul Wardmoore rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse:

— Prințe, mai adineaori mi-ai spus să fim buni prieteni… Mâna pe care mi-ai întins-o o primesc cu bucurie și cu mândrie… Dar cu aceeași bucurie voi primi și mâna acestui simpla țăran cu care soarta m-a făcut tovarăș de suferință.

Și distinsul englez strânse cu căldură, mai întâi mâna lui Poniatowsky și apoi pe aceea a lui Lapușin.

— Acum, dacă vă interesează, vă voi povesti drumul, pe care l-am făcut din Londra… și până la minele de plumb ale Siberiei.

Prințul Poniatowsky și cu Lapușin așteptau cu nerăbdare, povestea celui de al treilea prizonier al dărăpănatei colibe.

CAPITOLUL 26
Povestea lordului Wardmoore

— Spre a mă putea face înțeles - își începu povestea lordul Wardmoore - trebuie să mă întorc până la moartea părintelui meu. Îmi iubeam părintele cu o dragoste care întrece orice închipuire și este adevărat că și el îmi dovedea aceleași simțăminte, care sunt neobișnuite, chiar și atunci când este vorba de unicul copil al unui tată. M-a crescut cu multă îngrijire și pe patul de moarte mi-a legat de suflet să fiu vrednic de numele Wardmoore. Până acum i-am îndeplinit această dorință și mă voi trudi să i-o îndeplinesc până la ultima mea suflare.

Moartea tatălui meu mă copleși peste măsură și cu toate că moștenisem una din cele mai mari bogății ale Angliei, vreme de un an am trăit retras de lume cu desăvârșire. Dar timpul mai închise puțin rana sângerândă și atunci am început să lucrez la opera pe care mi-o lăsase tata moștenire. Am pus temelia multor societăți de ajutor pentru săraci, am înființat numeroase instituții de binefacere, am început să mă ocup și de politică, dar și aceasta numai în scopul de a-i putea ajuta pe aceia care aveau nevoie să fie ajutați și care apelau la sprijinul iubitei mele patrii.

Am colindat aproape toată Europa și în decursul acestei călătorii de studii am trecut și prin Polonia, unde am rămas adânc mâhnit de soarta pe care i-a hărăzit-o stăpânirea rusească poporului polonez. La Varșovia am stat vreme mai îndelungată și eram mosafirul zilnic al boierilor

polonezi, de la care am aflat că d-ta, care ești socotit ca fiind conducătorul luptei pentru neatârnarea Poloniei, te găsești în străinătate. Îmi părea foarte rău că nu am avut norocul să te cunosc atunci și nici prin minte nu mi-ar fi trecut că soarta rânduise întâlnirea noastră pentru mai târziu, în împrejurările triste de astăzi.

Șederea mea în Polonia se sfârși într-un chip foarte puțin plăcut. Contele Gorciacov, guvernatorul Varșoviei, prinzând de veste, mulțumită iscusitei sale organizații de spionaj că în timpul șederii mele în capitala Poloniei nu fac altceva decât să adun date despre asuprirea poporului polonez, mă expulză din Polonia, este adevărat, cu îndeplinirea tuturor formalităților diplomatice, dar cu o asprime, care făcea cu neputință rămânerea mea și pe mai departe, pe teritoriul țării subjugate. De la Varșovia m-am înapoiat în Anglia și ajungând la Londra, am scris o carte despre asuprirea poporului polonez…

— Știu - îl întrerupse prințul Poniatowsky - cartea d-tale am citit-o și eu și nu găseam cuvinte de a preaslăvi numele bărbatului care, cu toate că era un străin, totuși, nu se sfii să lupte pentru cauza poloneză, ca și când ar fi fost cauza propriei sale națiuni.

— Nu mi-am făcut decât datoria și n-am urmat decât porunca sufletului meu revoltat, răspunse lordul.

Cartea mea „Polonia Asuprită” a stârnit mare vâlvă chiar și în Anglia și în urma sfatului prietenilor mei, reluai viața de societate, pe care o părăsisem din pricina morții tatălui meu și a călătoriei de studii prin Europa. Am început să fiu invitat iarăși în familiile cele mai bune unde mă duceam aproape întotdeauna în tovărășia celui mai bun prieten al meu lordul Cecil Denver, aghiotantul Majestății Sale. Cu un asemenea prilej el mă prezintă unei femei de o frumusețe răpitoare. Din pricina părului său de culoarea bronzului deschis, ea era poreclită în toată lumea bună a Londrei „Lady cea roșie”! Frumusețea neobișnuită a acestei femei avu o înrâurire adâncă și asupra mea și din

clipa aceea nu mai scăpăm niciun prilej de a fi în apropierea ei. Simțeam că Lady cea roșie mă interesa în fiecare zi tot mai mult și…

Lordul Wardmoore nu putu să mai urmeze, căci de-afară se auzi o gălăgie infernală.

— Aici șade nemernicul! tună o voce, în care prizonierii recunoscură îndată glasul lui Ladinoff.

Într-o clipă Lapușin sări pe patu-i de scânduri și se prefăcu că doarme adânc.

Îndată după aceea ușa se deschise și în pragul ei se ivi Ladinoff, în tovărășia altor doi supraveghetori.

Pe Ladinoff se mai vedeau urmele neplăcutei aventuri, căci în cădere se izbise la față și avea acum o vânătaie cât o piesă de cinci ruble.

O furie de nedescris îl cuprinse când îl văzu pe prințul Poniatowsky stând de vorbă cu lordul Wardmoore…

— Câinilor, cum îndrăzniți să nu vă culcați - urlă el - când toată tabăra doarme?

— Vrem să ne cârpim hainele - răspunse prințul Poniatowsky. Nădăjduiesc că nu te vei împotrivi la aceasta, căci domnul comandant a poruncit ca fiecare prizonier să-și țină veștmintele în ordine.

— Și unde este al treilea câine?

— S-a culcat!

Ladinoff își roti privirea prin coliba cufundată pe jumătate în întuneric și în curând îl zări pe Lapușin care se prefăcea că doarme.

— Aha, aici e câinele! strigă el și în clipa următoare lăsă cnutul să cadă cu toată puterea pe spinarea lui Lapușin care sări în picioare, speriat.

— Tătucă… ce este?… Cu ce am păcătuit?

— Taci, că te omor în bătăi! urlă Ladinoff. Răspunde: Tu ai fost acela care ai primit porunca de a strânge gălețile din curte?

— Eu am fost tătucă și am făcut întocmai după cum mi-ai poruncit tu: am strâns toate gălețile.

— Și după aceea ce ai făcut?

— M-am înapoiat acasă!

— De-a dreptul acasă?

— De-a dreptul acasă, tătucă! răspunse Lapușin, cu o expresie de o nevinovăție atât de desăvârșită, încât chiar și Ladinoff se cam încurcă și nu mai știu ce să creadă.

O clipă, el rămase pe gânduri, apoi se răsti la Lapușin cu un urlet ca de fiară, nădăjduind ca în chipul acesta să-l pună în încurcătură.

— Minți, câine, minți! Tu ai fost acela, care te-ai furișat după mine și m-ai atacat pe la spate…

Lapușin își făcu semnul crucii.

— Tătucă, dar cum îți închipui că aș îndrăzni să fac așa ceva? Și apoi… de ce te-aș fi atacat, căci doar nu mi-ai făcut nimic?

Ladinoff se întoarse în spre prințul Poniatowsky:

— Vorbește, dar să spui adevărul, câine bătrân! De mult doarme trântorul acesta?

Prințul Poniatowsky îndură cu resemnare jignirea adusă de supraveghetor, ceea ce de altfel nici nu era de mirat, când toți supraveghetorii le vorbeau prizonierilor… spunându-le „câini” și răspunse, liniștit:

— De mult, domnule!

Atunci se amestecă în vorbă și unul din ceilalți doi supraveghetori, care îl întovărășeau pe Ladinoff și zise:

— Ei, Ladinoff ce mai spui acum?

— Să mă fi înșelat? zise Ladinoff. Poate să fi fost vreun alt ticălos!… Dar dacă-i dau de urmă îl bat cu cnutul până-și dă ultima suflare!

Cu această amenințare făcu stânga’mprejur și se îndepărtă în tovărășia însoțitorilor săi.

Cei trei prizonieri se uitară ușurați unul la altul.

Primejdia trecuse.

Timp de câteva minute rămaseră tăcuți, fiindu-le teamă că poate că supraveghetorii mai pândeau prin apropiere spre a-i surprinde.

Nu începură să vorbească decât mai târziu, după ce se încredințară că nu-i mai pândește nicio primejdie, deoarece supraveghetorii plecaseră într-adevăr.

— Nu v-am spus eu! exclamă Lapușin, triumfător, că nu vor putea dovedi că eu l-am lovit? Acela, asupra căruia a căzut pumnul acesta, nu mai are vreme să se uite de unde vine atacul!

Prințul Poniatowsky se întoarse spre englez.

— Lord, urmează-ți povestirea, pe care a întrerupt-o apariția acestor fiare sălbatice.

— Nu voi căuta să vă istorisesc pe larg toată idila de dragoste care s-a născut între mine și Lady cea roșie. Vă voi spune doar că, prin purtarea ei, lady aceasta a izbutit să-mi smulgă făgăduiala că o voi lua în căsătorie, ceea ce eu de altfel am făcut, aproape fără împotrivire, deoarece o

iubeam foarte mult pe femeia aceasta, al cărei bărbat dintâi murise în Indii, răpus de gloanțele indigenilor.

Eram deci un logodnic fericit și fericirea mea nu era umbrită decât întrucâtva, de faptul că, prietenul meu, lordul Cecil Denver, se răcise de mine din clipa când i-am anunțat logodna noastră. Am căutat în mai multe rânduri că aflu care era pricina acestei răceli, dar Cecil Denver știu să scape întotdeauna de o explicație, spunându-mi că prietenia lui pentru mine nu scăzuse de loc. Buna creștere mă silea să primesc ca bună această explicație, dar în sufletul meu simțeam că nu acesta era adevărul.

Pe de altă parte am aflat că prietenul meu Denver îi făcuse curte lady-ei vreme îndelungată, cu mult înaintea mea și de aceea a rămas și lumea cam surprinsă, când am anunțat logodna mea cu lady cea roșie. Ziua cununiei se apropia tot mai mult și eu eram în culmea fericirii, când într-o bună zi se petrecu ceva cu totul neașteptat.

Ducându-mă la logodnica mea, fără a o anunța mai dinainte despre vizita mea, cum făceam de obicei, am observat pe chipul speriat al cameristei că ceva nu era la locul lui. Camerista voia cu orice preț să mi-o ia înainte, dar eu am izbutit s-o împiedic, așa că am intrat în casă pe neașteptate, fără să fiu anunțat. Spre uimirea mea n-am găsit pe nimeni în salonul cel mare. Atunci am mers mai departe, în vârful picioarelor, spre budoarul lady-ei, de unde, ajungând mai aproape, auzii zgomot de voci. În una din aceste voci am recunoscut glasul logodnicei mele, iar în cealaltă, pe a prietenului meu Denver.

Aceasta mă miră mult, dar rămăsei împietrit, auzind convorbirea dintre logodnica mea și prietenul meu cel mai bun. Lordul Denver îi făcea logodnicei mele imputări că-l părăsise așa, de pe o zi pe alta, pe el, cu care avusese legături atât de strânse până atunci. Denver îi mărturisi că, de aceea tăgăduise legătura lor, față de mine, deoarece, ca gentleman desăvârșit, socotea de datoria lui să fie discret în privința unei femei care-l învrednicise de discrețiunea

ei. La început lady zâmbi, apoi râse cu hohot și căută să-l liniștească pe prietenul meu, spunându-i că numai pe el îl iubea și că nu se mărita cu mine decât numai spre a deveni soția lordului Wardmoore și pentru ca în chipul acesta să poată pune mâna pe bogățiile mele… Și pentru a face ca vorbele sale să aibă o putere de convingere cât mai mare sări de gâtul lui Denver și sărutându-l cu foc, exclamă:

— Te iubesc, numai pe tine te iubesc!

Logodnica mea de-abia rostise cuvintele acestea, când eu am ieșit de după draperia ce mă despărțea de budoar. Lady se făcu albă ca varul și Denver rămase împietrit.

— Iertați-mă, dacă vă tulbur! zisei eu, zâmbind, și liniștea mea o încurcă pe lady și mai mult. După aceea mă așezai lângă ei și fără îndoială că mă vor fi socotit drept nebun, căci, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic, le vorbii despre lucruri fără nicio însemnătate. Cu puțin înainte de miezul nopții m-am ridicat și mi-am luat rămas bun.

— Plec, lady și cred că nu ne vom mai vedea vreme îndelungată, deoarece zilele acestea voi porni într-o călătorie care nu pot ști când va lua sfârșit. Firește că, din această pricină, va trebui să renunțăm și la excursia care fusese plănuită pentru ziua de douăzeci și șase a acestei luni.

Îmi aduc bine aminte că acestea au fost cuvintele pe care le-am rostit și parcă văd și acum efectul pe care l-au avut asupra lady-ei roșii. Cununia fusese fixată pentru ziua de douăzeci și șase și deci atunci urma să pornim în călătoria de nuntă. Mă implora să rămân, spunându-mi că vrea să-mi vorbească, însă eu am rămas nestrămutat în hotărârea mea.

M-am îndepărtat, ba l-am luat cu mine și pe lordul Denver, care m-a urmat fără nicio împotrivire, fiindcă simțea că trebuie să ne răfuim. Gentleman desăvârșit, de îndată ce am părăsit vila lady-ei, lordul Denver mi-a declarat că este gata să-mi dea orice satisfacție. Eu însă am refuzat propunerea lui, socotind că ușurința unei femei

nu trebuie să pună față în față, cu arma în mână, doi vechi prieteni.

Spunându-i această părere a mea mi-am luat rămas bun de la lordul Denver și pornii mai departe, plimbându-mă liniștit, nepăsător.

Dar de îndată ce am ajuns acasă, liniștea și sângele rece m-au părăsit și am început să vărs lacrimi amare, fiindcă lady cea roșie îmi plăcea mult și nu mă puteam împăca cu gândul despărțirii.

Privirile-mi înlăcrimate căzură asupra mesei mele de lucru, unde erau îngrămădite în teancuri scrisorile care îmi fuseseră trimise din toate colțurile lumii.

De când apăruse cartea mea despre asuprirea Poloniei, aproape în fiecare zi primeam câte o scrisoare din această țară și în aceste scrisori mi se aduceau la cunoștință nenumăratele laturi ale cruzimii cu care era asuprită națiunea poloneză. Și aproape fiecare din aceste scrisori îmi vorbea de Siberia, de iadul acela al imperiului rusesc, unde erau aruncați aceia care îndrăzneau să vorbească sau să dorească numai eliberarea patriei lor.

În seara aceea, când fusesem silit să rup cu o iubire ce-mi fusese atât de dragă și care lăsase urme în sufletul meu mă hotărâi să întorc din nou spatele societății zgomotoase și să-mi închin viața ajutorării semenilor mei oropsiți.

În aceste ordine de idei, citirea acelor scrisori deznădăjduite avură o înrâurire hotărâtoare asupra mea. Sub impresia implorării acestor strigăte disperate, hotărâi să mă duc în Siberia, spre a vedea cu ochii mei iadul descris de urmașii atâtor mii de nenorociți, spre a-l putea da în vileag în fața lumii civilizate care trebuia să pună piciorul în prag și să nu mai îndure cruzimea și sălbăticia guvernului de la Petrograd.

Îi vorbisem logodnicei mele necredincioase despre o călătorie îndelungată. Acum călătoria aceasta era hotărâtă și ea avea să mă ducă prin întreaga Rusie, până în Siberia,

spre a mă încredința dacă toate grozăviile de care îmi vorbeau sutele de scrisori erau adevărate.

După pregătiri de câteva săptămâni pornii la drum și mai întâi colindai toată Rusia, spre a studia organizația politică a țării și apoi mă dusei până în Siberia unde grozăviile cele mai neînchipuite se desfășurau înaintea ochilor mei, așa cum erau în adevăr.

Unsprezece luni am petrecut în Siberia și în decursul acestor unsprezece luni am văzut atâtea dureri, atâtea suferințe, atâtea cruzimi, încât nu le voi putea uita până la capătul zilelor mele. Pe vremea aceea nu mă gândeam că ar putea veni o zi când va trebui să îndur și eu soarta înfiorătoare a osândiților din minele de plumb.

Întorcându-mă acasă din această lungă călătorie de studii, nu mă dădui odihnei, ci mă așezai pe o muncă și mai îndârjită. M-am retras în unul din castelele mele din provincie și acolo, aș putea zice lucrând zi și noapte, am scris cea de a doua carte a mea „Siberia, iadul alb”, în care descriam cu o sinceritate fără milă soarta îngrozitoare a surghiuniților. Tirania imperialismului rusesc am biciuit-o în cuvinte usturătoare și am adus nenumărate dovezi despre felul mai mult decât neuman cu care sunt tratați osândiții.

Cartea aceasta am tradus-o aproape în toate limbile europene și pentru ca toată lumea să-și dea seama de adevăr am împărțit-o fără bani, în mai multe mii de exemplare. În chipul acesta scopul meu a fost atins pe jumătate: „Siberia, iadul alb” a străbătut toate colțurile globului pământesc și peste tot a stârnit revoltă și groază. Mai multe popoare europene începură să se miște spre a determina Rusia să pună capăt grozăviilor din Siberia și cartea mea era pe buzele tuturor.

Am primit multe scrisori de recunoștință, printre care și una de la soția lordului Cecil Denver care nu era alta decât lady cea roșie. Rândurile ei îmi deschiseră din nou rana care de-abia încetase de a mai sângera. Dar sângerarea n-a

ținut decât puțin timp căci în curând mi-am închinat toată activitatea din nou scopurile pe care-l urmăream.

Firește că dezvăluirea grozăviilor pe care le practica a fost foarte neplăcută guvernului din Petrograd și a poruncit un adevărat război de exterminare împotriva cărții mele. Rezultatul însă a fost tocmai contrariul. Cartea mea se citea și mai mult și mai ales în Rusia, de unde fusese excomunicată.

Dar cu timpul, valul de răzvrătire pe care-l stârnise se mai liniști și vedeam cu ochii cum curentul pornit de cartea mea slăbește, pentru ca în curând să fie dat uitării, cu totul.

Atunci mi-am zis că este de datoria mea să țiu trează conștiința Europei asupra destinului nenorociților deportați și hotărâi să fac a doua călătorie în Siberia, spre a strânge date noi, pe care publicându-le într-o a doua carte, să stârnesc din nou interesul lumii civilizate, pentru soarta nenorociților din fundul câmpiilor de zăpadă ale Asiei. Îmi dădeam seama că punerea în practică a acestei hotărâri era foarte primejdioasă, deoarece pricinuisem mari neplăceri guvernului rus și tocmai de aceea mă gândii să întreprind această nouă călătorie sub un nume străin. Legăturile mele din Anglia mă ajutară să dobândesc un pașaport pe nume străin, așa că, în noul meu voiaj de studii pornii sub numele unui negustor de blănuri din Everton.

Ajungând în Rusia avui prilejul să-mi dau seama că măsura mea de prevedere fusese foarte bună, deoarece în chipul acesta puteam să călătoresc fără ca cineva să mă bănuiască. Dar bucuria mea fu de scurtă durată fiindcă, ajungând în inima Siberiei, în acea parte a Rusiei care este tăiată cu desăvârșire de restul lumii, se petrecu ceva cu totul neașteptat.

În hanul unui orășel cazacii tăbărâră asupra mea și pretextând că aș fi agentul unei asociații revoluționare, mă arestară. Nu știu cum se numea localitatea unde m-au dus

deoarece zbirii tăceau cu încăpățânare la toate întrebările mele și nu m-ar fi lămurit nici chiar pentru toate comorile lumii.

După ce-mi luară toți banii și toate documentele pe care le aveam asupra mea, mă aruncară într-o închisoare umedă și întunecoasă. În temnița aceea am stat timp de două săptămâni, apoi, într-o bună noapte mă porniră la drum, pentru a nu mă mai opri decât aici, la Sadova, unde tânjesc de atunci.

Povestirea lordului impresionă adânc, atât pe prințul Poniatowsky, cât și pe Lapușin și amândoi se gândeau cu compătimire la distinsul englez care era martirul bunelor sale intenții.

— Lord Wardmoore, zise prințul Poniatowsky, cu vocea lui caldă, trebuie să-ți mulțumesc, în numele întregului popor polonez, pentru serviciile neprețuite pe care ni le-ai făcut. Mă doare nespus de mult că mi-a fost dat să te văd aici tocmai pe d-ta care ești unul din cei mai vajnici luptători ai cauzei nenorociților surghiuniți ai Siberiei.

— Să nădăjduim - răspunse lordul - că va veni din nou și ziua când voi putea lupta din nou pentru această cauză căreia i-am închinat întreaga mea activitate.

— Dar oare când? În orice caz, a fost o mare ușurință din partea d-tale să pornești pentru a doua oară pe drumul acesta când știai prea bine câte primejdii te vor pândi.

— Am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a le preveni.

— Totuși, realitatea dovedește că n-ai fost îndeajuns de prevăzător. Se pare că în zadar ai colindat pământul Rusiei timp de unsprezece luni căci n-ai izbutit să-ți dai seama de fantastica organizație de spionaj a guvernului din Petrograd, pe care se bizuie astăzi puterea țarului.

— Am auzit vorbindu-se mult despre această organizație.

— Dar nu e îndeajuns! În Rusia se poate spune cu adevărat că până și pereții au urechi. Dar această organizație de spionaj nu se întinde numai în Rusia, ci și în

străinătate, acolo unde guvernul din Petrograd crede că-i poate fi de folos. Așa de pildă, eu, știam prea bine că guvernul rus îmi urmărește fiecare pas, tot timpul cât am stat în străinătate. Spionii roiau în jurul meu, ei știau cu cine mă întâlneam și poate chiar și ceea ce vorbeam și-și trimeteau rapoartele zilnic la Petrograd.

— De necrezut.

— La fel s-a întâmplat și cu d-ta, lord Wardmoore. Sunt pe deplin încredințat că din ziua când a apărut „Siberia, iadul alb”, d-ta ai fost veșnic sub supravegherea spionilor ruși. Aceștia nu te pierdeau din ochi nicio singură clipă, îți cunoșteau toate întâlnirile, toate planurile și când au prins de veste că vrei să pleci în Siberia pentru a doua oară au și înștiințat guvernul din Petrograd de gândurile d-tale.

— Să fie cu putință?

— În zadar călătoreai d-ta sub numele unui negustor de blănuri din Everton; autoritățile rusești știau prea bine cine și-a pus piciorul pe pământul Rusiei și te-au urmărit zi cu zi, pas cu pas.

— Dar atunci de ce nu m-au arestat numaidecât?

Prințul Poniatowsky zâmbi amar.

— Rușii sunt prevăzători. Ei au așteptat până când ai ajuns în inima Siberiei, unde arestarea d-tale nu mai stârnea prea mare vâlvă și unde nu-ți mai puteai vesti prietenii, care fără îndoială că ar fi izbutit să te scape.

Lordul Wardmoore tăcu timp de câteva clipe, apoi deodată își ridică cu hotărâre capul și exclamă:

— Am suferit mult de când sunt aici, dar nu mă plâng. N-aș fi crezut niciodată că mi se va oferi prilejul să pot descrie cu atâta competență grozăviile Siberiei. Prințe Poniatowsky, adevărata carte, care va cuprinde grozăviile trăite ale unui osândit va fi dată în vileag de-abia de acum înainte!

Prințul Poniatowsky strânse cu recunoștință mâna nobilului englez.

— Vai, dacă oropsita mea patrie ar avea numai o sută de prieteni atât de devotați ca d-ta, atunci știu că n-ar mai zăcea multă vreme sub jugul rusesc!

CAPITOLUL 27
Evadarea

Deasupra Dubroului se strânseră nori negri și în curând ploaia începu să toarne cu găleata. Paznicii și santinelele temniței din Dubro se retraseră zgribuliți pe sub acoperișuri unde ploaia nu-i putea ajunge.

— Ne udăm până la piele! exclamă unul din ei.

— Cumplită vreme, mormăi un altul.

Prin ferestruica zăbrelită a uneia din celulele mocirloase ale temutei închisori, un prizonier privea abătut la furtuna care se dezlănțuise. Era Stanislau Rimsky.

Temnița și soarta ce-i fusese hărăzită aici, îl doborâseră într-atâta, încât cu greu l-ar fi putut recunoaște chiar și aceia care îl văzuseră zilnic, mai înainte.

Și bietul Vultur al Morții, nu era frânt numai trupește, ci și sufletește. Și suferințele trupești le-ar fi îndurat el cumva, cele sufletești însă, îl copleșeau cu desăvârșire.

Îl supăra gândul că din temnița aceasta nu va putea scăpa cu una cu două, dar îl chinuiau mult mai grozav cele două încercări de fugă, care nu izbutiseră și din care una se sfârșise cu moartea căpitanului Korsakoff.

Neliniște îi mai pricinuia și doctorul Leonida, despre care nu știa dacă izbutise să scape sau împărtășise și el trista soartă a fostului curier al țarului.

I se strângea inima de câte ori se gândea la acest bun și credincios prieten și de câte ori își aducea aminte de ceilalți tovarăși ai săi, care îl așteptau în turnul din Cuibul Vulturilor.

Oare îi va fi dat să se mai întoarcă la ei?

Afară ploaia cădea necontenit și Vulturul Morții se gândea cu groază că apele râulețului se vor umfla, vor pătrunde în celulă și situația va deveni și mai de neîndurat. Căci și așa, suferise îndeajuns de pe urma frigului și a umezelii și dacă boala nu-l răpuse încă, aceasta o datora numai constituției sale neobișnuite de dârze.

Stanislau Rimsky asculta trist plescăitul picăturilor de ploaie, când deodată băgă de seamă că, în zgomotul ploii se mai amestecase și un alt sunet.

Sări iute la fereastra zăbrelită, alături de care îl zări pe doctorul Leonida îndeletnicindu-se cu ceva.

— Doctore, tu aici? exclamă el, în culmea fericirii…

— Mai încet, căpitane, că ne aud paznicii!

— Doamne, ar fi îngrozitor, dacă din nou…

În timpul acesta doctorul Leonida pilea mai departe zăbrelele de fier ale ferestrei.

— Fii fără grijă, căpitane, căci încercarea aceasta va izbuti, nu ca celelalte două. De data aceasta te voi elibera.

— Dumnezeule, ascultă-l! suspină Vulturul Morții.

— Puțină răbdare, căpitane!

— Oare să fie cu putință ca un prizonier să scape din închisoarea din Dubro?

— Totul este cu putință… mai ales atunci când este vorba de eliberarea Vulturului Morții.

Lucrul mergea acum mult mai ușor, deoarece fierarul nu putuse să repare prea bine zăbrelele tăiate cu prilejul celei dintâi încercări de evadare, așa că nu peste mult timp, doctorul Leonida izbuti să intre la prizonier.

De îndată ce sări în celulă, el se și repezi la Rimsky.

— Numele Domnului fie binecuvântat că te-a ajutat să pătrunzi până aici! exclamă Vulturul Morții.

Revederea aceasta îl făcu să plângă de bucurie, ceea ce de altfel se întâmplă și cu tânărul și curajosul doctor.

— De când nu ne-am mai văzut am fost prin Rudin, căpitane, zise el, încet, când în cele din urmă izbuti să se mai stăpânească.

— Ce fac prietenii?

— Toți sunt întregi, dar tristețea îi doboară, fiindcă te știu pe tine prizonier.

— Dar acum voi fi liber din nou! zise Rimsky, cu ochii strălucitori de bucurie. Nu-i așa, doctore Leonida, că voi fi liber?

— Ai încredere în mine, căpitane! Am făcut toate pregătirile. Caii ne așteaptă în apropiere și de îndată ce vom fi ajuns afară, vom porni spre casă, fără ca cineva să ne mai poată ajunge.

— Dar evadarea nu va fi observată?

— Nu vezi că și vremea ne favorizează? Ploaia, care toarnă cu găleata, a stins făcliile, iar santinelele s-au retras prin locuri mai ferite. Nici n-aș fi îndrăznit să nădăjduiesc într-o împrejurare atât de bună…

— Atunci taie-mi cătușele, să putem porni cât mai iute!…

— La ce bun să ne mai obosim?

— Dar nu vei fi vrând să duc și zidul cu mine?

— Nu, dar vei scăpa de cătușe într-un chip mult mai simplu. Să ți le tai cu pila ar ține prea mult.

— Dar atunci cum voi scăpa de ele?

— Le vom deschide cu cheia.

— Ai cheile la tine?

— Nu le am.

— Atunci?

— Le voi avea.

— Cum?

— Mi le va aduce tovarășul meu, îndată.

— De asta nici nu mi-ai vorbit. Care tovarăș? Dan Dragomir?

— Nu!

— Micislav?

— Nu.

— Severin?

— Nu.

— Vlasovici?

— Nu.

— Dar cine atunci?

— Îți voi spune, căci numele acesta nu ți-ar trece prin minte niciodată!

— Ei, spune odată!

— Verșeghin!

Vulturul Morții încremeni de uimire. Într-adevăr, la acestea nu s-ar fi gândit niciodată.

— Comandantul închisorii? întrebă el, neîncrezător, căci tot nu-și putea da seama în ce chip ajunsese Verșeghin tovarășul doctorului Leonida.

— Același, care te-a arestat și care a împiedicat evadarea ta în două rânduri.

— Să fie cu putință?

— Te vei încredința tu însuți.

— Atunci ai săvârșit o adevărată minune.

— Nu eu - râse doctorul Leonida, care nu voia să i se atribuie un merit, la care nu avea dreptul, decât în parte - ci un prieten misterios.

— Doctore, ce tot vorbești astăzi?

— Numai ceea ce s-a petrecut. Dar în orice caz îți voi povesti lucrurile, poate că tu vei găsi o tălmăcire celor întâmplate.

Doctorul Leonida istorisi misterioasa ivire a scrisorii care-l compromitea pe Verșeghin și cum această scrisoare făcu din comandantul închisorii Dubroului, tovarășul de o noapte al voinicilor.

Stanislau Rimsky ascultă cu multă luare aminte istorisirea tânărului doctor, apoi zise, pe deplin încredințat că nu se înșeală:

— Prietenul acesta misterios nu poate să fie decât prințesa Fedora Feodorovna. Fără îndoială că, numai ea poate fi, căci altcineva nu ne cunoaște ascunzătoarea!

— Și noi ne-am gândit la aceasta, numai că, nu ne-am putut explica pentru ce a vrut prințesa să se înconjure de atâta mister.

— Pe semne că are ea motivele ei - răspunsă Rimsky - fiindcă altfel nu s-ar fi folosit de calea aceasta tainică.

Pe coridorul subteran se auzi zgomot de voci și de pași.

Rimsky se întoarse speriat spre doctorul Leonida.

— Fugi… Vin!

— Acesta este Verșeghin! răspunse doctorul, fără a se mișca.

Într-adevăr Verșeghin era acela care coborâse la celulele mocirloase.

— Totul este în ordine? întrebă el.

Cei patru cazaci luară poziția de „drepți” și plutonierul răspunse:

— În cea mai desăvârșită ordine, tătucă!

Verșeghin dădu din cap, mulțumit. Dar în gândul lui era un adevărat infern, căci acum venea partea cea mai grea. Trebuia să-i îndepărteze pe acești patru cazaci, pentru a-l ajuta pe Vulturul Morții să fugă. Dar planul și-l făcuse mai dinainte.

— Sergiu! strigă el, la unul din cazaci.

— Poruncește, tătucă!

— Te urci la etaj și controlezi, dacă totul e în ordine!

— Ara înțeles, tătucă!

— Niculai! Tu vei controla celulele de la parter.

— Așa voi face, tătucă!

— Ioane, tu du-te de-l caută pe bătrânul Rutkin spune-i să mă aștepte în birou.

— Mă duc, tătucă!

Cei trei cazaci porniră să îndeplinească poruncite lui Verșeghin. Nu mai rămăsese decât plutonierul.

— Tu du-te până la santinele - îi zise Verșeghin și acestuia și spune-le că, pe o vreme ca aceasta, nu trebuie să stea în ploaie, să li se ude praful de pușcă, ci e în de ajuns dacă păzesc din gherete.

— Am înțeles tătucă!

Plutonierul plecă și el.

Rămas singur, Verșeghin se duse de-a dreptul la celula Vulturului Morții.

Cheia se învârti în broască și în clipa următoare ușa grea de fier se deschise, pentru ca în pragul ei să se ivească Verșeghin, temutul comandant al închisorii Dubroului.

— Sunteți gata? întrebă el cu înfrigurare și Stanislau Rimski avu prilejul să se încredințeze cum că, Verșeghin se întovărășise cu ei, într-adevăr.

— Dă-mi cheile! zise doctorul Leonida și în clipa următoare legătura de chei era în mâinile lui.

Tânărul doctor nu zăbovi. Peste câteva clipe cătușele, care îl ținuseră pe Rimsky țintuit de peretele închisorii Dubroului, căzură. Vulturul Morții putea să-și miște acum liber mâinile, picioarele, trupul.

— Grăbiți-vă... grăbiți-vă - îi zori Verșeghin - căci dacă se întorc paznicii, atunci totul s-a sfârșit!

— Pornim, Verșeghin! răspunse doctorul Leonida.

— Mai înainte însă, jurați-mi că scrisoarea va fi pusă în scorbura copacului clin valea Dracului, așa după cum am vorbit!

— Nu este nevoie să-ți mai jurăm! răspunse Rimsky. Tovarășii Vulturului Morți au obiceiul de a se ține de ceea ce au făgăduit, fără să fie nevoie de jurăminte întăritoare... Dacă doctorul Leonida ți-a făgăduit că-ți va da scrisoarea, atunci poți fi mai încredințat că vei avea această scrisoare, decât că vei mai vedea răsăritul soarelui, a doua zi!

— Atunci legați-mă, și fugiți, căci fiecare clipă poate însemna pieirea noastră a tuturor.

Dacă cu câteva zile mai înainte cineva i-ar fi spus comandantului închisorii Dubroului că el va fi acela care-l va îndemna pe Vulturul Morții să evadeze mai repede, fără îndoială că Verșeghin l-ar fi trimis la casa de nebuni. Și totuși, aceasta se întâmpla acum.

Doctorul Leonida sări la Verșeghin cu o frânghie groasă, pe care o scoase din buzunar și îl legă cobză, încât de-abia mai putea respira.

— Ajunge! gemu comandantul Dubroului.

— Trebuie să rabzi puțină durere - îi răspunse tânărul doctor - dacă nu te leg bine, s-ar putea ca soldații să-și dea seama că nu este vorba decât de o înscenare.

Cuvintele acestea avură un efect desăvârșit, deoarece Verșeghin se îngrozi la gândul că amestecul lui în evadarea prizonierului ar putea fi descoperit. Aceasta ar fi însemnat prăbușirea lui definitivă, și nu numai că l-ar fi dat afară din slujba pe care o avea la Dubro, dar fără îndoială că l-ar fi trimis în Siberia.

De aceea, nu se mai plânse că doctorul Leonida îl strânge prea tare, ba se învoi chiar și să-i vâre un căluș în gură. După aceea, voinicul îl culcă în noroi și în apă, așa că, Verșeghin avu prilejul să cunoască foarte de aproape neplăcerile șederii în celulele mocirloase ale închisorii Dubroului.

După ce-și sfârși lucrul, doctorul Leonida se întoarse înspre Vulturul Morții:

— Acum să fugim!

Stanislau Rimsky își ridică greoi membrele obosite, pe jumătate paralizate din pricina cătușelor pe care le purtase atâta vreme.

— Mă simt atât de slăbit, zise el, încât nu știu dacă voi avea puterea să mă ridic până la fereastră.

Dar doctorul Leonida găsi repede o ieșire din încurcătură. El se ghemui sub fereastră, apoi îi zise lui Rimsky.

— Urcă-te pe spinarea mea, căpitane! De acolo vei ajunge până la fereastră.

În chipul acesta lucrurile mergeau mai ușor.

— După ce ai ieșit prin fereastră, lasă-te în jos, încet și nu te speria, dacă vei intra cu trupul în apă. Râulețul este umflat, dar tot nu-ți va trece de piept. Ajuns în apă, lipește-te de perete și așteaptă, până când vin și eu.

După aceea doctorul Leonida, se întoarse înspre Verșeghin și-i zise:

— Nu te supăra ca nu voi depune scrisoarea în scorbura copacului, pe care l-ai ales în Valea Dracului…

La auzul acestor cuvinte, Verșeghin crezu că plesnește de mânie. Fața i se făcuse roșie, verde și-i aruncă tovarășului lui Rimsky o privire plină de dispreț, cu care parcă vroia să-l fi ucis pe loc pe tânărul voinic.

Dar doctorul Leonida nici nu se sinchisi de furia lui Verșeghin și își sfârși liniștit fraza începută:

— ...ci ți-o voi preda chiar acum!

Zicând acestea, el scoase din buzunar un sul de hârtii pe care-l vârî în dolmanul lui Verșeghin.

Chipul schimonosit de mânie al comandantului închisorii își schimbă înfățișarea.

— De altfel, hârtiile acestea erau la mine și atunci când am venit în fața ta singur, fără nici un fel de armă, fără să mă pot apăra. Acum rămâi cu bine, Grigore Verșeghin!

Trupul mlădios al voinicului se avântă prin fereastră și în clipa următoare dispăru în întunericul nopții.

Rămânând singur, pe Verșeghin îl cuprinse din nou o mânie fără margini, căci la drept vorbind, tânărul doctor tot își bătuse joc de el. Ehei, dacă ar fi știut el atunci! Și se gândi, că, dacă ar mai putea da alarma la timp, ar mai putea pune mâna pe fugari și atunci ar împușca doi iepuri cu un singur glonte: l-ar prinde din nou pe Vulturul Morții

și ar avea în mână și singura dovadă a păcatului săvârșit în tinerețe, așa că nu i-ar mai putea strica nimeni.

Dar doctorul Leonida era mult prea prevăzător, pentru a nu se fi gândit și la această posibilitate. De aceea vârâse el călușul în gura comandantului închisorii.

Verșeghin se simțea foarte nelalocul lui în mocirla celulei, dar mai mult decât noroiul și apa care-i udaseră frumoasa lui uniformă îl supăra faptul că nu putea vesti paznicii, despre fuga prizonierului. Și doar cazacii erau acolo, la doi pași de el, căci după ce își îndepliniră însărcinările date de comandant, se înapoiaseră toți la postul lor. Niciunul din ei nu se miră că nu-l mai găsiră pe comandant acolo, toți fiind încredințați că Verșeghin se va fi înapoiat între timp în birou, unde-l aștepta bătrânul Rutkin.

Ușa celulei lui Rimsky era închisă și legătura de chei nu mai era în broască, fiindcă Verșeghin o luase, având nevoie de ea, spre a îndepărta cătușele de pe mâinile și picioarele Vulturului Morții.

Așa că ostașii habar n-aveau de ceea ce se petrecuse în timpul lipsei lor de acolo și întorcându-se, luară loc liniștiți pe băncile așezate pentru ei, de-a lungul coridorului. Ei scoaseră la iveală sticlele cu vodcă și aprinseră pipele, spre a mai omorî urâtul, căci zorile erau încă departe și nu era tocmai plăcut să stai de veghe în fața celulelor mocirloase.

În timpul acesta Verșeghin blestema și înjura în gând, căci doctorul Leonida nu glumise, frânghia îi intrase adânc în carne. Dacă ostașii nu prindeau de veste de cele întâmplate, atunci putea să stea acolo până a doua zi, tânjind în noroi și înăbușindu-se cu călușul în gură.

Dar n-avea niciun mijloc de a-i vesti pe cazaci, căci gura îi era astupată de batista voinicului, iar mâinile și picioarele nici nu și le putea mișca.

El se gândi cu o mânie sălbatecă la fugari, care, după cât se părea, izbutiseră să fugă, căci nu se auzea nicio

împușcătură care să fi dovedit că fuga lor fusese observată. Doamne! și ce n-ar fi dat Verșeghin ca paznicii să pună mâna pe fugari și el să-i poată râde în nas Vulturului Morții, că, iarăși a ajuns în temnița Dubroului.

Așa zăcu Verșeghin, vreme de un ceas, neputincios, plin de noroi, cu mâinile și picioarele legate cobză.

În cele din urmă, însă, tot îi veni în minte un mijloc de a-i vesti pe cazaci. Vroia să ajungă până în apropierea ușii celulei. Dar gândul fusese mai ușor de născocit, decât de pus în practică. Membrele-i legate îl împiedecau de a se putea târî până acolo, așa că nu-i mai rămânea alt mijloc decât să încerce să se rostogolească până la ușă.

Mai înainte de a-și pune gândul în practică, Verșeghin se gândi bine, dacă nu mai există nici o alta posibilitate de a-i vesti pe cazaci. Spre nenorocul lui, însă, alt mijloc nu exista într-adevăr, așa că, până în cele din urmă tot fu nevoit să-și adune toate puterile, și să înceapă să se rostogolească înspre ușă. Dar rostogolirea aceasta avu ca rezultat că Verșeghin se udă leoarcă și spatele, obrajii, gura, nasul, ochii, i se umplură de noroi și murdărie.

Dar izbuti cel puțin să ajungă la ușă și cu micile mișcări pe care i le îngăduiau mâinile și picioarele legate cobză, începu să hârșâiască ușa. Este adevărat că aceasta nu era o semnalizare prea de soi, totuși, unul din cazaci o auzi și zise:

— N-auziți, parcă umblă cineva prin celula Vulturului Morții?

— Fără îndoială - răspunse un altul - sunt șobolanii, care și-au rânduit un bal!

Paznicii începură să râdă cu poftă.

Dar hârșâiala se repetă, și din când în când se mai auzea și câte o lovitură mai ușoară.

Niculai, care băgase cel dintâi de seamă zgomotul acesta neobișnuit, zise din nou:

— Totuși, eu cred că șobolanii nu pot face un zgomot atât de mare! Trebuie să fie Rimsky!

Ivan, un alt cazac, începu să râdă din nou.

— Ei, și? Se vede că e cu chef!... În ceea ce mă privește pe mine, ce să vă spun, nu prea aș avea chef, dacă ar trebui să stau în celula mocirloasă!

Verșeghin auzi cuvintele cazacilor și știa că trebuie să se folosească de acest prilej spre a le ține atenția încordată asupra zgomotului din celulă, fiindcă numai așa putea să nădăjduiască să fie observat de ostași.

Adunându-și toate puterile, el lovi odată ceva mai tare, cu picioarele-i legate, în ușă.

Ivan se ridică de pe bancă și strigă:

— Tăceți!

Apoi se duse la ușă și o izbi cu patul puștii. În urma acestei lovituri, ușa se deschise, căci nu era decât trântită, fără să fie încuiată.

Ivan încremeni.

— Dar ușa aceasta e deschisă! bâigui el.

Cazacii săriră de pe bancă, speriați și glasul răgușit al lui Ivan umplu coridorul din nou:

— Un felinar!… Un felinar!

Ceilalți alergară ca niște zăpăciți și doi din ei veniră cu felinare luate de pe perete. Lumina lor străpunse întunericul din celulă și ostașii fură cuprinși de o înfrigurare ce nu se poate descrie.

— Un om zace aici! strigă unul din ei.

— Nu vedeți că este domnul comandant? - urla al doilea.

— Verșeghin!

— Și unde este Vulturul Morții?

— Dumnezeule fii îndurător cu noi!

Strigăte fără rost umplură partea de jos a temniței Dubroului. Când se mai dezmeteciră din aiureală, cazacii îl scoaseră pe Verșeghin în coridor.

Comandantul Dubroului era de nerecunoscut. Fața și hainele nu i se mai vedeau din pricina noroiului și a murdăriei.

— Domnule comandant, ce s-a întâmplat? întrebă plutonierul.

Dar Verșeghin nu răspunse. Atunci unul din ostași observă călușul din gura polițaiului și i-l scoase cu înfrigurare.

Verșeghin se zbătea după aer, gâfâind, de-abia mai putând respira, în vreme ce cazacii îi desfăcură frânghiile de la mâini și picioare.

După câteva clipe, Verșeghin se și răsti la ei:

— Câinilor, unde ați fost?… Ce ați făcut?…

Privirile lui căzură pe una din bănci, unde zăceau câteva sticle de vodcă și o pereche de zaruri.

— Firește iarăși băutura… și zarurile!… De asta vă pasă vouă și între timp pot să evadeze toți prizonierii din închisoare și să vă ucidă comandantul! Vă veți căi amar de trândăvia aceasta…

— Dar ce s-a întâmplat, domnule comandant? îndrăzni plutonierul să întrebe.

— Ce s-a întâmplat? Mă mai întrebi? Nu vezi în ce hal sunt? Nu vezi că celula e goală?

— Dar cum a putut Vulturul Morții să fugă?

— Cum? După ce ați plecat voi, am deschis ușa celulei să mă încredințez, ca în fiecare seară, că totul este în ordine. Dar când am pus piciorul înăuntru, am primit în cap o lovitură că m-am prăbușit la pământ, fără cunoștință… Ce s-a întâmplat apoi, nu știu și nici nu știu cât timp voi fi stat așa, în nesimțire. Trezindu-mă din leșin, capul îmi vâjâia cumplit și încetul cu încetul am început să-mi dau seama că am un căluș în gură și că sunt legat, de nici nu mă puteam mișca.

— Îngrozitor!

— Nemaiauzit!

— De necrezut! exclamară cazacii, pe rând.

Dar Verșeghin urlă și mai tare decât ei:

— Cu asta n-ajungem la nici un rezultat! Dacă păzeați cu mai multă băgare de seamă, tâlharul n-ar fi putut evada!… Dar poate că nu-i prea târziu nici acum! Să pornim în urmărirea lui!

Peste câteva clipe, clopotul rupse tăcerea adâncă de care era înconjurată temnița Dubroului.

La auzul clopotului de alarmă, curtea închisorii se populă deodată și paznicii treziți din somn alergau buimăciți la dreapta și la stânga.

Fiecare din ei își asalta vecinul cu întrebarea:

— Ce s-a întâmplat?

Deodată se ivi Verșeghin, dar într-o stare atât de vrednică de plâns, încât nimeni nu-l recunoscu. Numai după glas aflară că au în fața lor pe comandantul Dubroului:

Un murmur crescând, ieșit din mijlocul paznicilor și cazacilor, repetă fraza aceasta ca un ecou:

— Vulturul Morții a fugit!

După aceea tună din nou glasul lui Verșeghin:

— Porniți pe urmele lui și să mi-l aduceți, viu sau mort! Să scotociți toate împrejurimile, căci nu pot fi prea

departe! Bănuiesc că trebuie să fie cu încă unul din tovarășii lui. După ei!...

Verșeghin sări și el pe cal și peste câteva clipe, călare, sau pe jos, aproape toată armata Dubroului porni în urmărirea temutului Vultur al Morții!

*
* *

Dar în vremea aceasta, Rimsky, întovărășit de salvatorul său era departe.

După ce scăpă din temnița de tristă amintire și picioarele-i intrară în apa râulețului Dubro, unde peste câteva minute îl ajunse și doctorul Leonida, Vulturul Morții își întinse brațele spre cer și exclamă:

— Sunt liber... iarăși sunt liber!

Dar doctorul Leonida căută să-i mai liniștească bucuria prea zgomotoasă.

— Să nu ne bucurăm prea de timpuriu, căci încă n-am scăpat de primejdie! Închisoarea Dubroului este foarte bine păzită și s-ar putea întâmpla ca santinelele să ne observe mai înainte de a fi într-adevăr în siguranță.

— Condu-mă, doctore! șopti atunci Stanislau Rimsky. Vreau să trec cât mai iute peste aceste primejdii, căci mai bine mă înec în apa aceasta decât să mă mai întorc odată în celula mocirloasă.

— Să nădăjduim căpitane, că aceasta nu se va mai întâmpla! Ține-te după mine, peste tot!

Ploaia cădea necontenit și în vreme ce altă dată, făcliile paznicilor învăluiau temnița Dubroului într-o mare de lumină, acum nu ardea nicio singură făclie și umbra nici unei santinele nu se mișca sus pe zid.

Doctorul Leonida constată cu mulțumire că, de data aceasta timpul era mult mai favorabil pentru evadare, decât fusese în celelalte două rânduri când încercarea dădu greș, pe rând, mai întâi cu căpitanul Korsakoff și apoi

cu Sașa. Pe de altă parte, cu prilejul celor două încercări anterioare, avusese ocazia să cunoască bine împrejurimea, așa că, acum nu mai bâjbâia la întâmplare, ci mergea de-a dreptul spre ținta pe care și-o hotărâse.

În clipa în care-și lepădă cătușele, Vulturul Morții se simțise grozav de slăbit, cu membrele paralizate aproape. Acum însă, puterea începuse să-i revină în brațe și în picioare și mișcările trupului său deveneau din ce în ce mai mlădioase. Simțământul de libertate săvârșește adevărate minuni.

Cei doi prieteni spintecau apa cu hotărâre, nu se sinchiseau de ploaie, nici de vânt, ci mergeau înainte mereu înainte.

După cale de câteva minute, ajunseră la capătul dinspre miazăzi a-l temniței Dubroului și doctorul Leonida, întorcându-se, îi zise tovarășului său:

— Aici va trebui să trecem râul. Se poate întâmpla să fim siliți și să înotăm. Te simți în stare?

— Dacă trebuie voi trece înot chiar și oceanul, numai să fiu cât mai departe de închisoarea aceasta blestemată! răspunse Rimsky.

— Atunci, înainte!

Doctorul Leonida intră în apă și peste câteva clipe trupul lui spinteca valurile furioase ale râulețului. Vulturul Morții îi urmă pilda și din câteva mișcări voinice cei doi prieteni ajunseră pe țărmul celălalt.

— Acum trebuie să fugim, cât putem de iute! zise tânărul doctor. Pe de o parte, spre a nu răci, din pricina veștmintelor ude de pe noi, pe de altă parte, pentru a ajunge cât mai iute la tovarășii noștri, care ne așteaptă de-a lungul pădurii Dubroului.

— Câtă fericire - exclamă Stanislau Rimsky - să știi că ai alături de tine prieteni atât de credincioși și gata oricând, de orice jertfă! Niciodată nu voi putea să mă arăt îndeajuns de recunoscător, pentru tot ceea ce ați făcut pentru mine!

— Nu trebuie să ne fii recunoscător pentru nimic - răspunse doctorul Leonida - căci nu ne-am făcut decât datoria.

În timpul acesta cei doi fugari alergau necontenit, îndepărtându-se tot mai mult de temnița Dubroului de care-l legau pe Rimsky atâtea amintiri dureroase.

Într-un târziu se opri o clipă, spre a mai respira. Întorcându-se, zări în depărtare liniile întunecate ale închisorii.

— Mulțumescu-ți Ție, Doamne, că m-ai ajutat să trăiesc ziua aceasta! exclamă el. Renunțasem la viață și începusem să mă împac cu gândul că, într-o bună dimineață vor veni să mă ducă… la spânzurătoare.

— Dacă nu s-ar fi putut altfel, te-am fi scăpat din mâinile călăului! strigă doctorul Leonida, cu însuflețire.

După aceea porniră mai departe, mergând mereu. Din când în când doctorul Leonida se mai oprea, spre a se încredința că nu se rătăciseră și spre a vedea dacă fuga lor nu fusese descoperită de cei din închisoare.

Deodată el zise:

— Nu mai suntem departe! Mai rezistă câteva minute și vom ajunge!

Mișcarea îl învioră mult pe Rimsky.

Peste puțin doctorul Leonida zise din nou:

— I-am zărit!

După aceea fluieră de două ori tare.

Îndată după aceea veni răspunsul și atunci văzu și Rimsky două umbre care începură să se miște printre copacii pădurii și să vină în spre ei.

Erau Dan Dragomir și cu Micislav.

Mai trecură câteva clipe și voinicii se întâlniră.

Cei doi prieteni credincioși își îmbrățișară căpitanul cu o bucurie de nedescris.

— Slavă Domnului că te putem simți iarăși printre noi!

— Cât am tremurat pentru tine, căpitane!

Vulturul Morții se înduioșă pană la lacrimi.

— Numai vouă vă pot mulțumi că, sunt iarăși liber!

Doctorul Leonida întrebă:

— Unde sunt caii?

— În pădure! răspunse Micislav, care apoi și dispăruse, pentru ca după câteva minute să se înapoieze cu patru cai.

— Să ne grăbim! zise tânărul doctor care cădea de oboseală. S-ar putea întâmpla ca fuga noastră să fie observată și atunci nu mai încape nici o îndoială că ostașii vor cerceta cu de-amănuntul toată regiunea. De aceea, este mai bine să ne grăbim, căci așa obosiți cum suntem, ar fi cam greu să ne putem împotrivi unor urmăritori de o sută de ori mai numeroși decât noi.

Doctorul Leonida își și așezase piciorul în șea iar Vulturul Morții se pregătea tocmai să încalece, când deodată, tăcerea nopții fu spintecată de o bubuitură de tun.

Tânărul doctor presimțise parcă.

— Acum au observat evadarea!

Dintr-o singură mișcare Rimsky fu în șea.

— Acum n-au decât să vină! exclamă el, cu o bucurie aproape copilărească. Când vor sosi aici, nici urmă nu vor mai găsi din noi!

Cu aceste cuvinte dădu pinteni calului.

De când nu mai călărise!… Și ce bine era să zbori ca vântul pe spinarea unui animal de rasă!

Dan Dragomir și cu Micislav săriră și ei în șea și apoi toți patru, unul lângă altul, porniră spre Cetatea Rudinului.

Cei doi tovarăși ar fi vrut să afle amănunte despre chipul cum s-a desfășurat prima parte a evadării, dar Rimsky le spuse:

— Vă voi spune, după ce vom ajunge la Cuibul Vulturilor.

Doctorul Leonida călărea la urmă, din când în când mai întorcându-și capul, spre a vedea dacă urmăritorii nu se apropiau de ei. Dar teama lui se dovedi neîntemeiată, căci drumul rămase liber, tot timpul, nicăieri nezărindu-se țipenie de om.

În curând voinicii ajunseră la acea parte a pădurii Rudinului, de unde pornea drumul tainic ce ducea în Cuibul Vulturilor.

Micislav ascunse caii, după aceea porniră împreună prin tunelul subteran, spre ascunzătoarea unde, cu toate că noaptea era târzie, Severin, Ludovica și cu Vlasovici, așteptau cu nerăbdare întoarcerea căpitanului.

Auzind zgomot de pași, grăsunul Severin sări de lângă masă și deschise ușa cu atâta nerăbdare, încât era s-o smulgă din țâțâni.

Tocmai atunci sosise acolo și Rimsky, așa că Vulturul Morții căzu aproape în brațele deschise ale voluminosului său prieten și tovarăș.

— Căpitane!

— Severin!

Două strigăte de bucurie care fură urmate îndată de altele.

Ludovica și cu Vlasovici alergară și ei acolo și Rimsky nu mai putu să scape din îmbrățișările nesfârșite ale credincioșilor săi tovarăși care vărsau lacrimi de bucurie revăzându-și, în sfârșit, căpitanul atât de mult așteptat.

— Dragii… scumpii mei prieteni - îngână Vulturul Morții, adânc înduioșat - bucuria mea… este nemărginită… de a mă vedea iarăși în mijlocul vostru… și niciodată nu vă voi putea mulțumi… îndeajuns… pentru toată dragostea și credința… de care mi-ați dat dovadă!

Noaptea era pe sfârșite, dar nimeni nu se gândea să se culce. Ca o adevărată gospodină ce era, Ludovica așeză pe masă de ale mâncării, Vlasovici aduse vin și Rimsky și cu cei trei tovarăși ai săi, care petrecuseră ziua în Dubro, începură să mănânce cu poftă de lup.

Cel dintâi pahar de vin fu ridicat de Dan Dragomir care zise:

— Să trăiești, Vultur al Morții, că te-ai întors în mijlocul nostru! Aici nu s-a schimbat nimic. Noi te înconjurăm și astăzi tot cu vechea dragoste și credință, dragoste și credință care nu pot fi mai desăvârșite, deoarece simțămintele noastre au ajuns la apogeu. Trăiască Stanislau Rimsky!

Paharele se ciocniră și după aceea se ridică și Vulturul Morții.

— Scumpii mei prieteni - răspunse el, cu glasul tremurând de emoție - vă sunt adânc recunoscător, pentru tot ceea ce ați făcut pentru mine și cred că mă cunoașteți îndeajuns spre a fi încredințat că, la rândul meu, sunt gata și eu să-mi jertfesc chiar și viața, pentru oricare din voi!

— Știm! răspunseră voinicii, ca un singur om.

— Acum însă, când ne-am regăsit - urmă Rimsky - mi se pare că nu mie mi se cuvine cea dintâi închinare și că este un altul, care merită mai mult să i se aducă această cinstire…

Vulturul Morții făcu o pauză de câteva clipe spre a-și stăpâni simțămintele care îl năpădiseră, apoi urmă:

— Această cinstire se cuvine aceluia, care nu mai este printre noi!

Toate privirile se îndreptară în spre locul, unde obișnuia să șadă căpitanul Korsakoff.

Scaunul era gol.

— Da, continuă Rimsky, mă gândesc la căpitanul Korsakoff, care a stat puțin printre noi, este adevărat, dar care și în acest scurt timp ne-a dat dovada că ne-a fost adevărat prieten și tovarăș și a mai dovedit că aceia care au jurat credință Vulturului Morții, sunt adevărați bărbați, care știu nu numai să trăiască, dar și să moară, pentru tovarășii lor… Ridic deci paharul pentru căpitanul Korsakoff, adevăratul prieten a cărui amintire va rămâne veșnic vie în inimile noastre.

Cu aceste cuvinte, el goli paharul până la fund.

Ceilalți voinici își băură și ei cupele, gândindu-se cu recunoștință la curierul țarului, care a plecat vesel din Petrograd, spre a muri… pentru Vulturul Morții.

Timp de câteva minute umbra celui dispărut mai pluti deasupra adunării voinicilor, apoi tristețea se împrăștie, încetul cu încetul și se aduse iarăși vorba despre evadarea Vulturului Morții.

Rimsky fu silit să istorisească, până în cele mai mici amănunte, tot ceea ce se petrecuse cu el, din clipa când părăsise Cuibul Vulturilor, spre a se duce la Dubro să-l scape din închisoare pe Ivan Nicorov, care zăcea în temniță, în locul lui. Iar când voinicul își sfârși povestirea, pe cerul Rudinului soarele se ridicase de mult. Ziua se ivise fără ca prietenii Vulturului Morții să-și fi dat seama de vremea care se scursese de la înapoierea căpitanului lor.

— Acum, când sunt iarăși în mijlocul vostru - își sfârși Rimsky istorisirea - simt că este de datoria mea să mulțumesc mai ales la două persoane, că mi-au dat putința de a mă vedea din nou în libertate. Una este doctorul Leonida, care și-a primejduit viața pentru mine, de nenumărate ori, iar a doua… prințesa Fedora Feodorovna,

căci nu mai încape nicio îndoială că numai ea a putut fi aceea care v-a făcut rost de misterioasa scrisoare, în urma căreia Verșeghin s-a văzut nevoit să mă ajute să scap din temniță.

— Prințesa să fi fost tainicul prieten? întrebă Micislav.

— Firește că ea! răspunse Rimsky. Altcineva nu ne cunoaște ascunzătoarea, deci nici nu putea să pătrundă în ea.

— Atunci, căpitane, este de datoria ta să-i mulțumești prințesei fără întârziere.

Deodată Dan Dragomir aruncă o frază neașteptată:

— Dar dacă totuși, nu prințesa a fost aceea care ne-a trimis scrisoarea?

— Ce te face să crezi aceasta?

Voinicul român scoase la iveală cele două petece de hârtie pe care le păstrase cu sfințenie.

— Priviți aici! Scrisul acesta nu este scrisul prințesei. De altfel, literele sunt atât de culcate și atât de subțiri, de parcă ar fi fost scrise de o mână de dincolo de mormânt…

— E ușor să ne încredințăm, dacă prințesa a scris bilețelele, sau nu - zise Vulturul Morții.

— Și anume, cum?

— O voi ruga pe Fedora Feodorovna să se ostenească până aici și o voi întreba în fata voastră.

— Asta n-ar strica! zise Dan Dragomir. Atâta timp cât ai zăcut în închisoare, nu ne-am dat prea multă osteneală de a dezlega taina aceasta, deoarece grija noastră de căpetenie erai tu. Acum însă, că te avem iarăși în mijlocul nostru, trebuie să luptăm din răsputeri spre a lămuri aceste ciudate întâmplări, care s-au petrecut cu noi în două rânduri.

— Părerea mea este - zise Rimsky - că numai Fedora Feodorovna poate să fie în joc.

— Eu sunt de alta părere - se încăpățână Dan Dragomir să răspundă.

Vulturul Morții zâmbi.

— Atunci nu ne rămâne altceva de făcut decât s-o rugăm pe prinţesă să ne lămurească ea.

Cu aceste cuvinte se ridică de pe scaun şi se duse în odaia sa. Din pragul uşii mai strigă:

— Aşteptaţi-mă aici!

După aceea deschise uşa secretă, trecu prin coridorul ascuns şi ajungând la uşa din capătul acestuia, dădu semnalul mai dinainte hotărât.

Auzi îndată un zgomot uşor şi peste câteva clipe uşa se deschise, pentru ca în pragul ei să se ivească făptura fermecător de frumoasă a prinţesei.

— Rimsky! exclamă ea cu o bucurie nespusă, zărindu-l pe Vulturul Morţii. D-ta eşti… într-adevăr?… Slavă Domnului că te-ai întors!

Vulturul Morţii sărută mâna frumoasei prinţese.

— V-am spus prinţesă că mă voi înapoia! A mers cam greu, este adevărat, mult mai greu, decât m-aş fi aşteptat, dar în sfârşit tot am izbutit şi acum sunt din nou aici, în Cuibul Vulturilor.

— Vai, cât sunt de mulţumită! exclamă prinţesa cu sinceră bucurie. Dacă ţi s-ar fi întâmplat vreun rău, toată viaţa aş fi avut mustrări de conştiinţă că eu te-am aruncat în ghearele pieirii.

Stanislau Rimsky zâmbi.

— Slavă Domnului, frumoasă Fedora Feodorovna, până acum n-am cunoscut nicio primejdie din care să nu pot scăpa. Recunosc că, aventura din închisoarea Dubroului, a fost cea mai primejdioasă din câte am avut până acum şi începusem să pierd chiar şi eu orice nădejde; dar când tăria mea n-a mai putut nimic, când credincioşii mei prieteni încercaseră totul în zadar, atunci a venit ajutorul neaşteptat: d-voastră! De aceea, am venit să vă mulţumesc din tot sufletul şi să vă încredinţez de veşnica mea recunoştinţă pentru faptul de a le fi dat prietenilor mei mijlocul de a mă scăpa de la o moarte ruşinoasă.

Prințesa se uită nedumerită la Vulturul Morții și zise mirată:

— Nu te prea înțeleg! Mie îmi mulțumești?

— Dar oare nu dv. m-ați salvat?

— Eu?

— Așa știu eu, prințesă!

— Nu este așa, Stanislau Rimsky! - tăgădui Fedora Feodorovna - oricât de mult aș fi dorit să-ți fiu de folos, totuși, nu mi s-a oferit nici un prilej de a da o mână de ajutor la salvarea d-tale din temnița Dubroului, așa că, cu părere de rău mă văd silită să mărturisesc că eu n-am luat nicio parte la scăparea d-tale.

— Într-adevăr?

— Întocmai după cum ți-am spus!

— Atunci nu mai înțeleg nimic!

— Dar ce s-a întâmplat? Cum ai scăpat? Povestește-mi și mie!

Rimsky nu se lăsă rugat de două ori. El istorisi în grabă vizita misterioasă a prietenului necunoscut care trecuse prin Cuibul Vulturilor, lăsând acolo cele două fițuici, împreună cu scrisoarea salvatoare.

Fedora Feodorovna urmărea cu nespusă curiozitate istorisirea Vulturului Morții, nepierzând niciun cuvânt din cele spuse de el. Iar când Rimsky aminti împrejurările în care s-au produs misterioasele vizite nocturne, chipul prințesei se întunecă, dar abia perceptibil și mâna ei albă și fină, se strânse, tremurând.

— Așadar, nu dv.… ați pus la îndemâna prietenilor mei scrisoarea salvatoare? întrebă Rimsky înc-odată după ce-și sfârși istorisirea.

— Nu, nu!

Rimsky rămase pe gânduri și glasul lui tremura de emoție când rosti următoarele cuvinte:

— Atunci, trebuie să fie cineva, care ne cunoaște ascunzătoarea și acest misterios cineva, ne este prieten!

Fedora Feodorovna se uită adânc în ochii lui Rimsky și răspunse:

— Se poate să ai dreptate!… Nu știu însă, dacă acest misterios cineva îmi este și mie prieten!

Rimsky se uită întrebător în ochii frumoasei prințese…

— Fedora Feodorovna, știți ceva despre această făptură misterioasă?

— Nu! nu!

— Ați luat deodată o înfățișare atât de ciudată!

Prințesa se sili să zâmbească și răspunse, râzând vioi:

— De ce ar fi ciudată, înfățișarea mea?… Mă bucur… mă bucur că ai scăpat și ești iarăși aici!

După aceea mai schimbară câteva cuvinte fără însemnătate și apoi Rimsky își luă rămas bun de la frumoasa sa gazdă.

El sărută mâna ca de alabastru a acesteia, iar în clipa următoare ușa secretă se închise în urma lui.

Peste câteva minute Vulturul Morții se găsea din nou în fața tovarășilor săi, care îl asaltară cu întrebările:

— Ei?

— Ai fost?

— Ce a spus?

— Cum a făcut să ajungă scrisoarea la noi?

— Dan Dragomir a avut dreptate! răspunse el, când întrebările se sfârșiră. Bilețelele n-au fost scrise de Fedora Feodorovna.

— Dar de cine?

Rimsky se uită țintă înaintea sa.

— Prințesa nu știe nimic!

— Atunci tot este cineva, care ne cunoaște ascunzătoarea! strigă Dan Dragomir.

Rimsky dădu din cap.

— Ai dreptate: cineva ne cunoaște ascunzătoarea! Cineva, care astăzi ne este prieten, fiindcă a sărit în ajutorul nostru, dar care mâine, poate să devină dușmanul nostru cel neîmpăcat…

— Dar cine să fie această ființă tainică?
Întrebarea aceasta se înțepeni în mintea fiecărui voinic.

CAPITOLUL 28
Lapușin

O ușoară bătaie se auzi în ușa dărăpănatei colibe. Lordul Wardmoore și cu Lapușin se treziră, speriați, dar prințul Poniatowsky îi liniști îndată:

— Nu vă temeți! Trebuie să fie românca!

După aceea prințul deschise ușa și în pragul ei se ivi într-adevăr, Mioara Comăneanu.

— Bine ai venit, copila mea! îi zise prințul Poniatowsky, cu vădită bucurie. Sunt fericit că pot să te mai văd și altfel decât muncind în minele de plumb.

— Dar când se va sfârși cu suferința noastră? îngână biata româncă cu lacrimile în ochi.

— Cu această nenorocită copilă am făcut drumul din Varșovia, până la Sadova - îi zise prințul Poniatowsky lordului Wardmoore - și nu mă sfiesc să spun că n-am întâlnit încă o făptură cu un suflet mai nobil decât al ei. Și ea este tot atât de nevinovată ca și noi…

Lordul Wardmoore se înclină în fața Mioarei.

— Ștergeți lacrimile, frumoasă jupâniță! Ai încredere în Dumnezeu și speră că va veni odată și ziua când suferințele acestea se vor sfârși și calea libertății se va deschide și înaintea noastră.

— Mi-e teamă că, ziua aceasta nu va veni niciodată.

— Nu! răspunse lordul Wardmoore, cu hotărâre. Nu se poate ca Dumnezeu să îngăduie ca oameni cu frica lui Dumnezeu să piară într-un chip atât de cumplit… M-am săturat și eu și am început să mă gândesc la fugă…

— Din Sadova nu se poate fugi! zise Mioara, abătută.

Prințul Poniatowsky mângâie cu blândețe părul mătăsos al fetei:

— Nu trebuie să crezi aceasta, Mioara! Tocmai de aceea te-am rugat să vii pe la noi, fiindcă noi trei am hotărât să ne luăm rămas bun de la Sadova, de îndată ce momentul va fi prielnic și vrem să te luăm și pe d-ta cu noi…

Frumoșii ochi ai fetei se umplură de lacrimi din nou.

— Cât vă sunt de recunoscătoare pentru bunătatea de care-mi dați dovadă! exclamă ea. Și eu aș fi cea mai fericită, dacă fuga noastră ar izbuti! Dar Sadova este foarte bine păzită și triburile nomade, în loc să dea fugarilor o mână de ajutor, îi aduc înapoi, deoarece comandamentul taberei le plătește douăzeci de ruble, pentru fiecare evadat pe care-l întorc la Sadova.

— Dacă Dumnezeu este cu noi, nu ne va păsa de toate triburile nomade, laolaltă! răspunse prințul Poniatowsky și încurajarea aceasta o mai îmbărbătă și pe Mioara Comăneanu.

— Acum… copila mea, du-te frumos acasă, să nu cumva să fii găsită aici de supraveghetorii care controlează tabăra, noaptea. Te rog însă ca în zilele care urmează, să cauți să fii prin apropierea noastră, spre a-ți putea da de știre hotărârea pe care am luat-o.

După aceea prințul Poniatowsky o conduse până la ușă pe Mioara Comăneanu, care luându-și rămas bun, dispăru ca o umbră în întunericul nopții.

Ușa dărăpănatei colibe se închise din nou și prințul Poniatowsky, se întoarse amărât spre lordul Wardmoore:

— Noi bărbații, suntem mai pregătiți spre a îndura o asemenea soartă; dar gândește, ce tărie sufletească trebuie să aibă copila aceasta, pentru a putea îndura toate suferințele de care are parte aici! Fata aceasta ar trebui să trăiască înconjurată de zâmbetul veșnic al soarelui de primăvară și în loc de aceasta ea își târăște zilele în pustiul rece al câmpiilor Siberiei. Au smuls-o de lângă aceia care o

iubeau și pe care îi iubea... Și ea este o jertfă a contelui Gorciacov.

— Eu cred - răspunse lordul Wardmoore - că nu este colț pe suprafața pământului, unde numele contelui Gorciacov să nu fie blestemat. Ți-am amintit că, pe vremuri, el a fost acela care m-a expulzat din Varșovia și pe mine și sunt încredințat că tot el a pus pe urmele mele și organizația de spionaj a guvernului rusesc.

— Și eu tot numai lui Gorciacov, călăului Varșoviei, pot să-i mulțumesc nenorocirea mea de astăzi! zise prințul Poniatowsky. Era dușmanul meu de moarte și în asemenea împrejurări era firesc să se folosească de cel dintâi moment prielnic spre a scăpa de mine, deschizându-mi drumul Siberiei!

Lapușin se ridică și el de pe locul unde șezuse până atunci.

— Contele Gorciacov?... Îi cunosc numele și în nenorocirea mea își are și el partea lui, sau cel puțin oamenii lui, care sunt tot atât de răi și de nemiloși ca și guvernatorul Varșoviei.

— Dar tu nici nu ne-ai spus, Lapușin, pentru ce ai ajuns aici! zise prințul Poniatowsky.

— Povestea mea e lungă, prea milostive stăpâne.

— Spune-ne-o, Lapușin! Tu cunoști soarta care ne-a aruncat aici, de ce n-am ști și noi nenorocirea ta, când destinul ne-a aruncat laolaltă pe toți trei?

Lapușin se uită la lordul Wardmoore, dar acesta îl încuraja:

— Vorbește, fără teamă! Pe mine mă interesează mai mult decât pe oricare altul, fiindcă eu vreau să cunosc soarta cât mai multor prizonieri, spre a putea aduce cât mai numeroase dovezi împotriva domniei tiranice a țarilor.

Îmbărbătat, cel de al treilea surghiunit al colibei se apropie de tovarășii săi și ațintindu-și asupra lor privirile sale blânde, își începu povestirea:

— Mă numesc Niculai Lapușin. M-am născut din părinți iobagi și ca iobag, m-am deprins din fragedă copilărie să nu-mi socotesc viața ca fiind a mea, căci asupra ei era stăpân atotputernic, boierul al cărui era pământul. M-am născut pe moșia de lângă Varșovia a contelui Gorciacov, moșie ai cărei iobagi erau puși sub supravegherea administratorului Ivan Sogeșlev.

Acest Ivan Sogeșlev crescuse la școala contelui Gorciacov, căci era atât de rău și de nemilos, cum nu mi s-a întâmplat să văd nici chiar printre supraveghetorii taberei de prizonieri din Sadova. El n-avea nimic sfânt pe lume și domnea asupra iobagilor cu o cruzime nemaiauzită.

Copiii iobagilor nu știu ce înseamnează o copilărie fără griji, căci ei sunt puși la muncă de la vârstă cea mai fragedă. Împărtășind și eu soarta acestor copii de robi, a trebuit să săvârșesc de mic munci istovitoare pentru puterile mele și totuși, biciul cu ținte al lui Sogeșlev cădea aproape zilnic pe spinarea mea.

Odată - pe vremea aceea aveam șaisprezece ani - am scăpat din ghearele lupilor pe un negustor ambulant, cu numele de Kașvan, care de atunci, mă îndrăgi foarte și venea adeseori, seara, după lucru, să mă învețe carte și alte lucruri folositoare, de care n-aveau parte niciunul din copiii robilor. Cărțile aduse de el îmi deschiseră capul, căci din ele aflai că erau țări unde robia fusese ștearsă și unde fiecare om era egal în fața legilor.

În chipul acesta Kașvan trezi în mine dorința de a deveni liber. De câte ori nu dormeam nopți întregi, gândindu-mă la oamenii aceia, de pe alte meleaguri, care erau stăpâni pe soarta lor și care nu erau siliți să muncească din zori și până în noapte, pentru un conte Gorciacov, care drept răsplată ne dădea, prin unealta sa, Ivan Sogeșlev, numai lovituri de cnut, înjurături și blesteme, om a cărui față nu se însenina, decât numai când avea de-a face cu fete tinere. Dar era vai și amar de nenorocita care nu se supunea dorințelor administratorului. Sogeșlev era stăpân

atotputernic pe moșia contelui Gorciacov și se pricepea de minune să se folosească de această putere spre a-și satisface toate gusturile.

Noi, bieți iobagi, eram lăsați cu totul la toanele acestui călău și nicio nădejde nu puteam avea că soarta noastră se va schimba vreodată. Adică nădejde am avut, până când o întâmplare ce nu-mi va mai ieși din minte niciodată, ne spulberă orice speranță.

Odată, contele Gorciacov veni să-și vadă moșia și petrecu două zile la castel. Iobagii s-au folosit de acest prilej spre a trimite în fața lui Gorciacov trei oameni, dintre cei mai bătrâni, care să-l roage pe boier în numele tuturor robilor, să-l schimbe pe Sogeșlev și să le dea un alt administrator, căci cu acesta nu o mai pot scoate la capăt.

Contele Gorciacov ascultă, zâmbind, plângerea celor trei robi cu părul alb și apoi dădu din cap, zicând:

— Bine, voi lua măsurile necesare! Așteptați puțin!

Cu aceste cuvinte el trimise un servitor după Sogeșlev, care veni îndată și atunci se petrecură următoarele:

Ajungând în fața lui Gorciacov și zărind pe cei trei robi, Sogeșlev bănui îndată despre ce poate fi vorba și se uită speriat la stăpânul său care-i spuse, foarte liniștit:

— Acești trei bătrâni au venit să-mi vorbească în numele tuturor robilor…

— Să nu-i credeți, prea milostive stăpâne! Ce au spus?

— Au o dorință!

— Ce fel de dorință?

— Ar vrea să le dau un alt administrator!

— Asta vor?

— Da, mi s-au plâns că te porți cu ei cu prea multă cruzime.

Cei trei bătrâni erau încredințați că demersul lor avea să fie încoronat de izbândă și chiar și Sogeșlev credea să citească aceasta în ochii lui Gorciacov, când deodată, se petrecu ceva neașteptat.

Contele Gorciacov izbucni într-un râs batjocoritor și se întoarse în spre Sogeșlev, spunându-i:

— Bravo, prietene, sunt foarte mulțumit de tine! Să fii și pe mai departe, fără nicio milă, fată de trândavii aceștia ca să le treacă pofta de a mai pârî… Îmi placi, Sogeșlev că ești energic, căci numai așa poți să te faci stimat de dobitoacele acestea… Pe acești trei câini bătrâni, ți-i dau pe mână, pune să li se tragă câte cnuturi vrei tu, căci au căutat să sape încrederea, pe care o am în tine.

Peste câteva clipe, cei trei iobagi cu părul alb erau întinși, cu trupul gol, în curte, iar Sogeșlev lovea el însuși, cu o furie sălbatică, în corpurile nenorociților. Contele Gorciacov râdea cu o poftă drăcească, iar când observă că Sogeșlev obosește, îi strigă:

— Mai dă-le, mai dă-le, câinilor!

Unul din cei trei bătrâni muri peste două zile din pricina loviturilor lui Sogeșlev, al doilea își pierdu mințile, și numai al treilea scăpă, dar sunt încredințat că bătaia aceasta n-a uitat-o el nici chiar pe patul de moarte.

Prințul Poniatowsky și lordul Wardmoore rămaseră îngroziți de atâta sălbăticie.

— Răutatea aceasta diabolică, cruzimea aceasta fără pereche, îl caracterizează pe contele Gorciacov! zise prințul Poniatowsky.

Lapușin își urmă povestirea:

— În urma acestei întâmplări Sogeșlev deveni și mai rău și mai nemilos. Nu făcea un pas fără ca biciul lui cu ținte să nu cadă asupra spinării vreunui iobag și adeseori îl vedeam lovindu-l pe tata, pe mama, dar nu puteam să mă amestec, căci mi-aș fi primejduit propria mea viață. De altfel, tata, ca și ceilalți robi, se resemnase la această viață de dobitoace și i se părea firesc să fie îndemnat la lucru cu lovituri de bici, întocmai ca animalele.

Eu însă, în urma învățăturilor lui Kașvan, vedeam lucrurile sub altă latură. Eu știam că nu peste tot oamenii erau atât de oropsiți ca pe moșia lui Gorciacov și gândurile

mele se îndreptau mereu spre acele tărâmuri unde făpturile lui Dumnezeu nu erau supuse la chinuri atât de sălbatice.

Pe moșia contelui Gorciacov, ca de altfel în toata Rusia, era obiceiul ca robul să se poată răscumpăra, pentru o sumă oarecare de bani și de când făcusem cunoștință cu Kașvan, singura mea dorință era aceea de a-mi aduna banii de care aveam nevoie pentru răscumpărare.

Dar nu mă gândeam la mine, în primul rând. Aveam o soră mai mică, Ana, o fetiță chipeșă și mlădioasă, cum nu se mai văzuse pe moșia lui Gorciacov și eu tremuram în fiecare zi ca nu cumva s-o zărească Sogeșlev, căci atunci…

Hotărâsem ca, cu prețul oricăror jertfe să adun copeică cu copeică, spre a strânge cu timpul suma de care aveam nevoie, pentru răscumpărarea surorii mele. Numai după ce aș fi știut-o în siguranță pe ea m-aș fi gândit la mine.

Odată, pe la începutul primăverii, veneam spre casă, când zării un cal legat de salcâmul din fața cocioabei noastre. Apropiindu-mă, tresării, căci recunoscui calul administratorului Sogeșlev și știam că vizita aceasta o privea pe Ana.

La început am vrut să mă reped în casă… dar apoi, observând că stăteau pe cerdac, m-am furișat în dosul casei și am ascultat ceea ce vorbeau.

— Cum te cheamă? o întrebă administratorul pe sora mea.

— Ana Lapușin! răspunse fata.

— Lapușin? exclamă Sogeșlev. Să fii sora derbedeului acela care colindă toată noaptea în tovărășia lui Kașvan?

Sora mea dădu din cap, iar Sogeșlev o măsură din creștet până-n tălpi cu priviri pătimașe.

— Pe Dumnezeul meu că n-aș fi crezut niciodată că în cocioabele iobagilor pot crește și asemenea flori!

Eu ascultam tremurând cuvintele administratorului și stăteam gata, dacă trebuia să-mi apăr surioara chiar cu prețul vieții mele. Nu mă înșelasem în ceea ce avea să urmeze. Sogeșlev căuta s-o ispitească pe surioara mea făgăduindu-i mărgele și basmale de mătase, dar Ana îl îmbrânci cu silă de la sine, fugi în casă și încuie ușa în urma sa.

Sogeșlev, cu fața schimonosită de mânie și mâinile strânse în pumni, își dezlegă calul, se avântă pe spinarea lui, apoi mai bătu odată la fereastră și zise:

— Ne vom mai întâlni noi, frumoasă Ana Lapușin!

Apoi vru să se îndepărteze, când eu ieșii din ascunzătoare și-i prinsei calul de căpăstru.

— Tătucă, vreau să-ți spun un cuvânt!

Sogeșlev se uită mai întâi mirat la mine, apoi strigă, furios:

— Piei dinaintea ochilor mei, căci de nu, pun să ți se dea cincizeci de lovituri de cnut!

— Nu te teme, tătucă, nu vreau să fac niciun rău, ci doar vreau să-ți dau un sfat!

— Nu primesc sfaturi de la un câine de iobag!

Dar eu nu mă speriai, ci urmai cu ceea ce aveam de gând să-i spun, liniștit, respectuos:

— Numai două cuvinte, tătucă, vreau să-ți atrag luarea aminte că, sunt lucruri, la care noi ținem foarte mult și pe care suntem gata să ni le apărăm chiar și cu prețul vieții noastre. De aceea, țiu să-ți spun că cinstea Anei este sfântă pentru mine și o voi apăra cu orice preț.

Dar Sogeșlev nu se sinchisi prea mult de spusele mele. Își ridică nuiaua, pe care o avea în mână și mă lovi cu ea peste obraz, de mă năpădi sângele și de durere am fost nevoit să-i dau drumul calului.

— Nu mă interesează părerea ta, derbedeule! mai strigă el și apoi plecă de acolo.

Ana, care observase prin fereastră ceea ce se petrecuse, ieși din casă, îmi șterse sângele de pe obraz și zise, îngândurată:

— Ce ai făcut, frate? De ce l-ai amenințat pe Sogeșlev, căci va răzbuna cumplit îndrăzneala ta!

— Nu te teme, Ana!

— De ce să mă tem? Dacă este pornit împotriva noastră atunci orice frică este în zadar, căci aici se întâmplă tot numai ceea ce vrea el.

Știam și eu, prea bine că, după prima lovitură vor urma altele și mă așteptam să fiu chinuit, mai mult decât erau chinuiți iobagii de obicei. Tata îmi spuse și el că, nu mai încape nicio îndoială că, Sogeșlev va pune să mi se dea cele cincizeci de lovituri de cnut făgăduite și toată noaptea nu putui dormi, având mereu înaintea ochilor trupurile sângerânde ale celor trei bătrâni bătuți de administrator. A doua zi mă așteaptă o mare surpriză. În loc să mă primească mânios, de îndată ce mă zări la munca câmpului, Sogeșlev îmi făcu un semn prietenos, să mă apropii de el și când am ajuns în fața lui, mă întrebă cum merge lucrul, dar pe un ton atât de blând, cum nu-l mai

auzisem niciodată. Iar când, drept răspuns, i-am arătat mâinile-mi crăpate și pline cu bešici, el chemă îndată un logofăt și-i porunci să fiu împărțit la o muncă mai ușoară. La fel făcu și cu tata și mama, care nu mai conteneau să binecuvânteze bunătatea administratorului. Eu însă nu mă lăsai orbit, fiindcă știam că în dosul acestei măști, ticălosul plănuia vreo nemernicie.

De altfel nici nu m-am înșelat. Din ziua aceea Sogeșlev se învârtea tot mai mult în jurul sorei mele și părinții mei se legănau în nădejdea că administratorul ar avea de gând s-o ia pe Ana de soție. El se arăta foarte îndrăgostit, este adevărat, dar privirile și cuvintele lui de dragoste nu mă înșelau pe mine și fui cu ochii în patru și de atunci înainte.

Sogeșlev bănuia gândurile mele, dar făcea pe nepăsătorul, ca și când nici nu s-ar sinchisi de mine. Sfârșisem cu secerișul, când într-o bună zi se iviră în sat ostașii țarului, veniți să recruteze soldați. Când îmi veni rândul și mie, l-am văzut pe administrator șoptindu-i ceva ofițerului care conducea recrutarea.

Fui luat la oștire și pornii la drum cu teama în suflet, deoarece știam că Sogeșlev se va folosi de lipsa mea, spre a-și ajunge josnicele sale scopuri, căci eu nu voi mai fi acolo s-o apăr pe sărmana mea surioară.

Gândul acesta mă umplu de deznădejde, dar în același timp îmi dădu și tăria de a lua parte în chip vitejesc la luptele pe care a trebuit să le dau în timpul cât am stat în oștire. Cum tocmai pe vremea aceea aveau loc luptele din Caucaz, am fost trimiși pe câmpul de bătaie, unde în deznădejdea mea am luptat ca un leu, căutând veșnic moartea și avântându-mă mereu acolo unde primejdia era mai mare. În jurul meu ostașii cădeau ca spicele de grâu, pe mine însă nu mă nimeri nici un glonte, spre a pune odată capăt chinurilor sufletului meu.

Odată, șase purtători de steag au fost împușcați lângă mine; dar aceasta nu mă înspăimântă și eu, al șaptelea, luai steagul în mână și pornind cu el prin ploaia de gloanțe,

nu mă oprii, decât după ce-l înfipsei pe reduta vrăjmașă. După această faptă eroică, generalul mă chemă înaintea sa, mă lăudă în fața întregii oștiri, îmi dădu o decorație și mă înaintă. În decursul luptelor care au mai urmat, m-am purtat tot atât de vitejește și eu eram socotit ca ostașul cel mai curajos al regimentului meu. Dar ce-mi foloseau mie aceste onoruri, când singura mea dorință nu mi-o puteam vedea îndeplinită?… Voiam să fiu acasă!

În curând războiul cu triburile din Caucaz se sfârși, oștirea fu retrasă de pe front și atunci mă cuprinse și mai mult dorul de a mă duce acasă, spre a vedea ce este cu Ana.

La cazarmă eram ținuți sub pază foarte aspră, dar cu toate acestea, izbutii să fug. Am mers zi și noapte, săptămâni întregi, fără a mă odihni, hainele și ghetele de pe mine erau numai zdrențe, căci eram silit să merg pe jos, fiindcă n-aveam cal. În cele din urmă însă, tot am ajuns la Varșovia și am plecat mai departe, spre moșia lui Gorciacov, încă în aceeași noapte.

Pe drum mă întâlni cu Kașvan, care, când mă zări, fu gata să cadă de pe capra cotigii sale.

— Tu ești, Lapușin? întrebă el.

— Firește că eu!

— Bine, omule, dar nu e timpul încă să te întorci de la oștire!

— Cu toate, acestea eu am venit acasă!

Kașvan avea o purtare foarte ciudată, față de mine.

— Dar unde te grăbești așa?

— Unde să mă grăbesc? Acasă la părinții mei!

— Așteaptă până mâine, n-o să-i scoli noaptea din somn!

— De ce nu, când știu cât se vor bucura, când mă vor vedea?

Spre a schimba vorba, Kașvan începu să vorbească despre luptele din Caucaz:

— Un flăcău din satul vostru s-a întors acasă fiindcă i-au împușcat piciorul și el ne-a spus că te-ai purtat tare

vitejește… Am auzit că ai fost înaintat ba ai căpătat chiar și o medalie…

— Și ce au zis de faptele mele vitejești, tata, mama?

— Tatăl tău?… Mama ta?…

Glasul lui Kașvan tremura, când rosti aceste cuvinte.

Atunci îl zgâlțâii pe bietul negustor ambulant, mă uitai țintă în ochii lui și-l întrebai:

— Kașvan, purtarea ta mă neliniștește. Tu-mi ascunzi ceva… nu vrei să-mi spui ceva… Răspunde… vorbește… te implor!

Kașvan își aplecă înduioșat capul.

— Așadar tu nu știi?

— Ce să știu? Ce s-a întâmplat?

— Fii curajos, Lapușin… Nu trebuie să te lași copleșit, căci mai ai o sfântă îndatorire de îndeplinit… răzbunarea…

— Dar ce s-a întâmplat cu ei? Vorbește! Au murit!

Kașvan dădu din cap, fără să rostească un cuvânt.

— Au murit?… exclamai eu și în clipa aceea îmi blestemai minutul când am părăsit oștirea; mai bine rămâneam acolo, să nu aflu niciodată această veste dureroasă.

— Kașvan! îl implorai eu, pe bătrânul negustor - răspunde-mi, spune-mi când au murit, cum s-a întâmplat, nu-mi ascunde nimic!… Vreau să știu totul!

Bătrânul Kașvan se înduplecă și-mi povesti trista întâmplare.

— S-a întâmplat îndată după plecarea ta, la vreo două-trei săptămâni. Într-o zi, tatăl tău se luă la ceartă cu Sogeșlev… Dacă nu mă înșel, era vorba de sora ta, pe care administratorul voia s-o ducă la castel, ca să-i ție gospodăria. Tatăl tău s-a împotrivit, de aici s-a iscat ceartă și atunci Sogeșlev l-a luat pe sus, cu cazacii… A doua zi se vesti că, tatăl tău a încercat să fugă și… cazacii l-au împușcat.

— Și mama?

— Durerea o doborî pe biata maică-ta și peste câteva luni muri și ea…

— Nenorocitul de mine!… strigai eu, izbucnind în hohote de plâns.

De-abia atunci, când aflai că-i pierdusem, îmi dădui seama ce fuseseră ei pentru mine. Dar încercările soartei

nu se sfârșiseră, durerea cea mare venea de-abia de acum înainte.

— Dar cu Ana ce este? îl întrebai eu pe bătrânul negustor.

Kașvan tăcu.

— Răspunde! strigai eu și-l scuturai atât de cumplit pe vechiul și bunul meu prieten, încât mă mir că nu și-a dat sufletul.

— Ana - îngână el. Ana… este la castel!

— La Sogeșlev?

— Acolo!

— Dumnezeule! izbucnii eu, deznădăjduit - știam că acesta va fi sfârșitul!

Vestea aceasta mă doborî cu totul.

Nici nu mai mi-aduc aminte, cum mi-am luat rămas bun de la el. Știu doar că am pornit la drum, mergând înainte, mereu înainte și spre revărsatul zorilor mi-am dat seama că mă rătăcisem. M-am întors înapoi și spre dimineață ajunsei la moșia contelui Gorciacov.

Aici nu se schimbase nimic.

Robii munceau și astăzi, la fel ca și pe vremea mea, doar Sogeșlev asuprea pe bieții iobagi, cu și mai multă cruzime ca mai înainte. Vorbind cu doi-trei oameni, aflai lucruri îngrozitoare despre sălbăticia cu care se purta cu iobagii, acest drac cu chip de om. Douăzeci și cinci de lovituri de cnut erau la ordinea zilei și nu cruța nici pe moșnegi și nici pe femei.

— Și tatăl tău este tot jertfa lui Sogeșlev! îmi spuse un bătrân mujic.

— Știu, el l-a luat pe sus, cu cazacii, care apoi l-au împușcat!

Mujicul se uită mirat la mine.

— L-au împușcat? Dar de unde ai aflat asta?

— Bătrânul Kașvan mi-a spus!

— Într-adevăr, așa se vorbea, dar noi știm care este adevărul.

— Cum, nu s-a întâmplat așa?
— Nu! Nu!
— Atunci, te implor, spune-mi care este adevărul, căci îți jur pe Sfânta Maica Precistă, că nu voi lăsa nerăzbunată moartea părinților mei.
— Este adevărat că tatăl tău a fost luat de cazaci, dar Sogeșlev s-a dus și el cu ei și în cazarma cazacilor a pus de l-au bătut până a rămas întins la pământ.
— Așa să se fi întâmplat?
— Știu aceasta de la unul din cazacii care erau de față și care s-a îngrozit văzând cruzimea cu care Sogeșlev s-a purtat cu bietul moșneag, ce nu se putea apăra. Se pare că, nu vroia să-l ucidă pe tatăl tău aici, fiindcă se temea că atunci sora ta s-ar îngrozi de el și nu ar mai da ascultare făgăduințelor lui.
— Fii pe pace bătrâne, îmi voi răzbuna părinții! i-am răspuns eu, strângându-i mâna cu căldură.
— Acela care trage spada, de spadă va muri!
După aceea pornii spre castel. Cunoșteam bine drumul, căci în copilărie mă învârtisem mult pe acolo și știam și care este partea locuită de Ivan Sogeșlev. Mai știam că, la ora aceea administratorul trebuia să fie pe moșie, spre a supraveghea munca robilor, așa că voi putea vorbi nestânjenit cu sora mea.
Ușa îmi fu deschisă chiar de Ana. Zărindu-mă făcu un pas înapoi, speriată, apoi se repezi la mine, îmi sări de gât și începu să plângă cu hohote.
— Niculai!
— Ano!
— Știi ce s-a întâmplat?
— Știu, surioară și mă doare nespus de mult că trebuie să ne revedem în asemenea împrejurări.
— Vai, cât sunt de nenorocită! Nici nu îndrăznesc să mă uit în ochii tăi!
— Surioara mea!

— De când ai plecat tu, n-a mai fost nimeni lângă mine. N-aveam pe nimeni cine să mă apere, să mă păzească!… Așa că am fost silită să mă supun poruncii lui Sogeșlev.

Biata fată izbucni din nou în hohot de plâns, iar când se mai liniști, urmă:

— Sogeșlev și-a bătut joc de mine în chipul cel mai josnic; folosindu-se de împrejurarea că n-aveam pe nimeni lângă mine, m-a ademenit aici la castel și de atunci aici am rămas… Mi-a făgăduit marea cu sarea, dar acum simt că s-a săturat de mine, are o altă aleasă, pe care vrea s-o aducă spre a duce gospodăria castelului, iar pe mine vrea să mă arunce ca pe o floare vestejită.

— Nu te teme, surioară, lucrurile nu vor ajunge atât de departe. Mă voi răzbuna pentru toate păcatele pe care Sogeșlev le-a săvârșit împotriva noastră.

— Răzbună-te! Răzbună-te! fu răspunsul înflăcărat al sorei mele.

Lapușin făcu o scurtă pauză în istorisirea sa. Noaptea era înaintată, dar nici Poniatowsky și nici lordul Wardmoore nu vroiau să audă despre o amânare a povestirii.

— Urmează! îl rugă lordul, care din când în când își făcea însemnări pentru cartea pe care avea de gând s-o scrie.

În urma acestei rugăminți, Lapușin continuă cu istorisirea nenorocirii sale.

— Sogeșlev nu se înapoia de la câmp decât la amiază. Când l-am văzut că se apropie, sora mea m-a ascuns într-un dulap mare, prin a cărui crăpătură puteam să văd tot ceea ce se petrecea în odaie.

Întrând în casă, Sogeșlev îi vorbi Anei foarte răstit, cerându-i să-i dea de mâncare.

Dar cu mâncarea se întâmplase o încurcătură. Din pricina sosirii mele, Ana întârziase cu pregătirea ei și auzind că masa nu e gata, Sogeșlev se înfurie peste măsură. El se răsti la sora mea cu cuvinte foarte crude.

— Văd - zicea el - că nici cu gospodăria nu-ți mai frământi mintea ta îndobitocită. Zău, nu-mi mai ești de niciun folos! Cel mai bun lucru ar fi să-fi vezi de drum, căci îți ajung doi ani de ședere la castel.

— Știu că, acesta este scopul, pe care-l urmărești - răspunse Ana - și te legi de toate spre a mă alunga… Dar nu-ți va fi tocmai atât de ușor, Sogeșlev! Pe mine m-ai ademenit aici făgăduindu-mi că mă vei lua de soție. Până acum am tot așteptat să-ți ții cuvântul, dar văd că ai vrea să te descotorosești de mine. Ei bine… nu numai că nu voi pleca, dar îți cer să-ți îndeplinești făgăduința și să mă iei de soție, fără nicio nouă amânare!

Sogeșlev izbucni într-un râs batjocoritor.

— Ai înnebunit, Ana? Cum îți închipui tu că aș putea lua eu de soție pe fata unui rob?

Cuvintele acestea mă făcură să-mi pierd cumpătul. Îmbrâncii ușa dulapului și în clipa următoare mă proptii în

fata administratorului, cunoscut în tot ținutul, pentru cruzimea sa.

Sogeșlev se uită mirat la mine, dar mă recunoscu îndată și strigă, speriat:

— Lapușin!

— Da, Lapușin! repetai eu, batjocoritor. Îmi pare foarte bine că m-ai recunoscut atât de iute!

— Cum ai ajuns aici… dezertorule?

— Am venit, fiindcă vreau să mă răfuiesc cu tine. Trebuie să-ți cer socoteală pentru moartea tatălui și a mamei mele și pentru nimicirea fericirii acestei copile. Ai înțeles?

Sogeșlev tremura din tot trupul și se repezi la ușă spre a striga după ajutor! Dar eu i-am zădărnicit planul cu o singură mișcare.

Ridicându-mi dreapta îl izbii în cap cu atâta putere, încât se prăbuși la pământ, fără cunoștință.

Apoi făcui rost de o frânghie cu care-i legai mâinile și picioarele și în vreme ce mă îndeletniceam cu această muncă, zării pe perete cnutul cu ținte, cu care ticălosul vărsase sângele atâtor robi nevinovați.

Atunci luai o găleată cu apă, o aruncai asupra lui, spre a-l face să-și recapete cunoștința și în urmă lăsai cnutul să cadă pe spinarea lui, cu aceeași cruzime și cu aceeași sălbătăcie, cu care obișnuia să lovească și el în trupurile nenorociților iobagi.

Cea dintâi lovitură fu urmată de a doua… de a treia… de nenumărate altele, până când începu să țâșnească sângele… Sogeșlev se văita… striga… urla… mă implora… dar eu nu cunoșteam milă, nu vedeam, nu auzeam, ci numai loveam, loveam. Nici chiar să mă gândesc nu mai eram în stare, căci dacă mă gândeam, aș fi putut să fug la timp. Dar eu nu fugii nici chiar când adunați de strigătele lui oamenii din curte începură să bată în ușă, amenințând s-o spargă. Eu loveam mai departe, cu o cruzime de care nu m-aș fi simțit în stare niciodată și Sogeșlev, care-și

pierduse cunoștința, nu mai era decât o grămadă de carne sângerândă.

Când ușa fu spartă, lăsai să fiu legat, fără nicio împotrivire, căci din trupul lui Sogeșlev viața se irosise de mult.

Lapușin se opri din nou, spre a alunga amintirile dureroase, care îi reveniseră odată cu povestirea, apoi urmă, liniștit:

— Am avut noroc că, fiind ostaș, am ajuns în fața judecății militare, căci dacă rămâneam să mă judece contele Gorciacov, fără îndoială că m-ar fi spânzurat chiar a doua zi. Tribunalul militar a avut în vedere faptele mele vitejești din Caucaz și, în urma cercetărilor făcute, dovedindu-se că într-adevăr Sogeșlev fusese de o cruzime neînchipuită față de iobagi, mi se dădură circumstanțe atenuante și fui condamnat numai la zece ani de muncă silnică în Siberia, în loc să mă osândească la moarte. Așa am ajuns eu la Sadova.

După aceea Niculai Lapușin tăcu.

Liniștea nopții siberiene se lăsă și asupra colibei celor trei prizonieri, care acum se culcară și ei, căci munca istovitoare reîncepea dis-de-dimineață și zorile se și iviseră pe cer.

CAPITOLUL 29
Fuga din iad

Râul revărsat reintră în matcă, apa fusese scoasă din mine, așa că lucrul putu să înceapă din nou. Supraveghetorii sculau prizonierii în fiecare zi la ceasurile șase dimineața și de atunci munca nu mai înceta în mine până seara târziu.

Supraveghetorii stăteau necontenit prin coridoarele minelor, observând lucrul săvârșit de fiecare prizonier în parte, deoarece ei aveau un câștig deosebit din producția minelor de plumb, așa că era interesul lor ca prizonierii să lucreze cât mai mult.

În asemenea împrejurări este ușor de înțeles cruzimea cu care se purtau acești supraveghetori lacomi de bani, cu nenorociții lăsați pe mâna lor. Cu tot aerul otrăvit de emanațiile veninoase ale plumbului osândiții munceau de zor, nu din tragere de inimă, ci din pricina cnuturilor supraveghetorilor, care cădeau pe spinarea lor la cea mai mică lâncezire a lucrului.

În ceea ce-i privește pe supraveghetori, ei se îngrijau foarte mult ca aerul otrăvit al minelor de plumb să nu le strice și de aceea se schimbau din două în două ceasuri. În schimb, echipele de prizonieri trebuiau să lucreze câte opt ceasuri în șir.

Dar aceasta nu însemna că, după trecerea acestor opt ore, osândiții se puteau duce să se odihnească. Ei erau scoși doar din minele de plumb, spre a li se da altceva de lucru.

Cele dintâi opt ceasuri, prințul Poniatowsky și cu lordul Wardmoore le petrecuseră în mine și după ce-și consumară mâncarea sărăcăcioasă, fură împărțiți la altă muncă, prin curte.

Fuseseră însărcinați să taie butuci de lemne, cu fierăstrăul și cu acest prilej cei doi prizonieri ajunseră din nou unul lângă altul.

Lordul Wardmoore de-abia aștepta să schimbe câteva cuvinte cu prințul Poniatowsky și când supraveghetorul se îndepărtă de ei, îi zise în șoaptă:

— Prințe, am să-ți comunic ceva de mare însemnătate!

— Ce?

— Cred că am găsit drumul care ne va scoate de aici!

— Care anume?

— Îți aduci aminte că supraveghetorul m-a trimis azi dimineață, cu o însărcinare pentru unul din căprarii cazacilor.

— Da.

— În timpul acestei însărcinări am avut prilejul să mă uit cu luare aminte în jurul meu și să mă gândesc la chipul în care am putea să fugim.

— Și ce ai constatat?

— Lucrul de căpetenie ar fi să putem ajunge până la grajdul din curtea aceasta, unde își țin cazacii, caii. Ești bun călăreț?

— Cum să nu!

— Atunci putem avea nădejdea că vom izbuti. Dacă reușim să ne strecurăm din curte, călare, atunci cred că nu vor mai putea pune mâna pe noi.

— Dar la paznici nu te gândești?

Lordul Wardmoore dădu din cap.

— M-am gândit!

— Ce facem cu ei?

— Îi vom doborî! răspunse lordul, cu hotărâre. Toate mijloacele sunt bune, când este vorba de propria noastră viață.

Atunci prințul Poniatowsky arătă la lanțul lung, care îi lega mâna de un picior și care, cu toate că era destul de lung - în vederea lucrului - totuși, ar fi îngreunat mult fuga.

— Vom scăpa noi și de aceste brățări, zise lordul Wardmoore. În privința aceasta i-am atras luarea aminte și lui Lapușin, care a luat cu sine, din mină, o daltă și un ciocan. Cu ajutorul acestor unelte vom izbuti noi să ne scăpăm de ele.

— Și când crezi că vom putea să ne aducem planul la îndeplinire?

— Încă în noaptea aceasta! răspunse lordul Wardmoore, cu hotărâre.

— În noaptea aceasta?

— Un plan bun trebuie dus la îndeplinire cât mai iute, întocmai cum trebuie bătut și fierul, cât e cald. Cred că împrejurările sunt deosebit de prielnice. În noaptea aceasta e lună nouă, așa că, sunt mai puțini sorți să fim descoperiți.

— Dar dacă totuși, vom fi descoperiți?

— Atunci întâmple-se, ce se va întâmpla! De moarte nu mă tem, dar fiindcă dorința de a trăi este mai tare, cred că aceasta din urmă va ieși biruitoare.

— Să dea Domnul așa să fie!

— Așadar, prințe, cade în sarcina d-tale s-o vestești pe românca ta noastră că, în noaptea aceasta, vom încerca să fugim și deci, să fie gata.

Acum însă trebuia să întrerupă convorbirea, căci Ladinoff se întorcea și se uita cu ochi cercetători să vadă cum își îndeplinesc prizonierii munca. Pe aceia care se opreau, sau încetineau lucrul, îi și lovea cu cnutul.

Încetul cu încetul trecu și după amiaza; iar când se întunecă, de nu se mai vedea spre a continua lucrul, clopotul sună, vestind că prizonierii trebuiau să se adune, spre a-și lua hrana de seară.

Prințul Poniatowsky se rândui astfel, încât să treacă pe lângă Mioara Comăneanu și când ajunse în dreptul ei, îi șopti:

— La noapte… fugim… să fii la noi!

Fata tresări de bucurie. Toate amintirile dureroase, care o legau de Sadova fură înmormântate odată cu primirea acestei știri, care-i dădea dreptul să spere că, în curând va fi iarăși liberă.

Mioara Comăneanu avea o încredere oarbă în prințul Poniatowsky și era încredințată că, mai înainte de a păși la fapte, el va fi rânduit planul evadării până în cele mai mici amănunte, așa că, nu se putea ca fuga să nu izbutească.

Biata fată nu mai putea de bucurie că, în sfârșit putea să scape din iadul de la Sadova. Era gata să primească o viață oricât de chinuită, numai să se vadă scăpată odată din acest infern.

Ea pândea tremurând trecerea timpului și se gândea cu înfrigurare că momentul eliberării se apropia cu fiecare clipă ce se scurgea.

Ar fi vrut să joace de bucurie, dar trebui să-și stăpânească această pornire, deoarece în colibă mai erau cu ea și Vardia și mama acesteia și Mioara nu voia să le încredințeze taina evadării.

Prințul Poniatowsky, lordul Wardmoore și cu Lapușin se retraseră și ei în coliba lor. Supraveghetorul se mai încredință odată că prizonierii erau în coliba lor, apoi trecu mai departe.

Lordul Wardmoore așeză pe patul de scânduri felinarul, care lumina slab sărăcăcioasa încăpere, de la care surghiuniții se pregăteau să-și ia rămas bun.

Lapușin scoase din hainele sale de dimie, două dălți și un ciocan, iar lordul Wardmoore o daltă și un ciocan, unelte, de care prizonierii nădăjduiau să se folosească pentru pregătirea evadării.

Fiind neobservat de nimeni, lordul Wardmoore putea să vorbească acum mai nestingherit și de aceea el le descrise

tovarășilor săi în amănunțime planul pe care urmau să-l pună în practică în noaptea aceea.

— Băgați bine de seamă! Lucrul de căpetenie este să putem ajunge până la grajduri. De obicei aici nu stă de veghe decât o singură santinelă, pe care o putem înconjura și apoi răpune, fără să prindă de veste, întocmai ca și pe cele două santinele de la poartă.

Lapușin ridică ciocanul și-l învârti prin aer.

— O singură lovitură cu ăsta în capul cuiva, îl amețește, dacă nu pentru vecie, dar cel puțin pentru câteva ceasuri.

— Dacă am ajuns afară pe poartă - urmă lordul Wardmoore - și suntem călări, nu mă mai tem că vom putea fi ajunși de urmăritori.

— Atunci să ne îndepărtam cătușele, cât mai iute! zise Lapușin.

— Să le îndepărtăm mai întâi pe ale prințului! propuse lordul Wardmoore și Lapușin se și așeză pe lucru. Cu ajutorul dălții și a ciocanului și mulțumită puterii lui de uriaș, peste câteva minute cătușele căzură de pe mâinile și picioarele prințului.

Nobilul polonez își mișcă vesel mâinile din care una purta un semn roșu, lăsat acolo de veriga cătușelor și acum, după ce scăpase de lanțuri se simțea mai tânăr, mai vioi, mai liber…

După aceea Lapușin îndepărtă cătușele lordului Wardmoore, iar în urmă, prințul își uni puterile cu acelea ale englezului și în curând lanțurile căzură și de pe mâna și piciorul lui Lapușin.

O bucurie nemărginită îi cuprinse pe toți trei după ce se văzură scăpați de acest simbol al robiei. Lordul Wardmoore luă veriga care-i încătușase mâna atâta vreme și o băgă în buzunar.

— Aceasta va fi amintirea și piesa cea mai interesantă a colecției mele, afară de aceasta și o probă foarte elocventă despre starea de lucruri din Rusia.

— Acum de ar veni și româncuța noastră! zise prințul Poniatowsky, ducându-se lângă ușă, spre a o putea lăsa pe Mioara înăuntru, îndată după ce ar sosi, pentru ca apoi să

pornească împreună pe drumul ce ducea la o țintă atât de primejdioasă, dar în același timp și atât de mult dorită.

Timpul trecea cu greu, căci acum, când toți erau cuprinși de frigurile evadării, fiecare minut părea o veșnicie.

Pentru a-și ascunde nerăbdarea și nervozitatea, lordul Wardmoore explica necontenit planul fugii, cuvintele lui fiind ascultate cu mult nesaț de Lapușin, în vreme ce prințul Poniatowsky începu să se plimbe în sus și în jos prin puțin încăpătoarea colibă.

— Ce crezi, lord Wardmoore, de ce va fi întârziind copila? se adresă el, deodată, englezului.

— Să nu se fi întâmplat ceva, ce s-o împiedice să vină!

— Dar aceasta ar fi îngrozitor!

— Totuși, nu trebuie să ne neliniștim înainte de vreme. Să nădăjduim că această întârziere nu va fi decât trecătoare și că peste câteva minute o vom avea aici. În orice caz o vom aștepta, căci i-am făgăduit s-o luăm cu noi!

— Îți mulțumesc, lord Wardmoore pentru acest nobil fel de a gândi!

— Te rog prințe să fii încredințat că, dacă ar sta în puterea mea, aș elibera din iadul Sadovei nu numai pe această simpatică româncă, ci pe toți osândiții, fiindcă sunt convins că cea mai mare parte din ei, suferă pe nedrept, și apoi, chiar cei vinovați și-au ispășit orice crimă, șezând numai o lună în tabăra de la Sadova.

Mai trecu o jumătate de ceas, dar Mioara Comăneanu tot nu se arătă.

Neliniștea îi cuprinse pe toți și fiecare din ei se gândea că, dacă ar fi pornit la drum îndată după ce scăpaseră de cătușe, ar fi fost departe acum!

Prințul Poniatowsky era cel mai nerăbdător, deoarece simțea că ceilalți doi tremurau să nu fie descoperiți și că, dacă totuși, porneau la drum, aceasta n-o făceau decât numai din stimă față de el.

În cele din urmă lordul Wardmoore găsi că o așteptare și pe mai departe putea să le fie fatală și de aceea zise:

— Primejduim izbânda evadării, dacă mai întârziem!

— Numai puțin încă! îl imploră prințul Poniatowsky. Nu se poate să nu vină!

— Am toată stima și toată dragostea pentru Mioara Comăneanu, răspunse nobilul englez. Se pare însă că împrejurările ne vor sili să pornim fără ea. Poate că se va fi răzgândit și ca femeie slabă de înger, nu îndrăznește să înfrunte primejdiile care sunt legate în chip firesc de o ispravă ca a noastră.

— O! Mioara nu este o fire șovăielnică! zise prințul Poniatowsky.

— Chiar și firile cele mai hotărâte șovăiesc adeseori, în fața primejdiei!

— Dar atunci ne-ar fi dat de știre că nu vine!

— În privința aceasta și eu sunt de aceeași părere.

— Numai o întâmplare neprevăzută a putut-o împiedica de a veni!

Lordul Wardmoore dădu din cap.

— Fără îndoială că așa trebuie să fie. Dar nu trebuie să uităm nici noi ce ne așteaptă, dacă nu fugim în noaptea aceasta… Gândește-te prințe că fuga d-tale este în interesul întregii națiuni poloneze și, mărturisind fără nicio modestie, trebuie să recunoaștem că și viața mea este mai prețioasă decât viața unui individ oarecare, fiindcă lupt pentru îmbunătățirea soartei celor din Siberia și pentru încetarea tiraniei rusești. Dacă ar fi vorba numai despre viața noastră, n-aș zice nimic și aș aștepta, răbdător. Trebuie să ne gândim însă că noi ne-am pus viața în slujba unor scopuri mai înalte și avem anumite îndatoriri care nu ne îngăduie să ne lăsăm stăpâniți de simțăminte, oricât de frumoase ar fi ele.

Prințul Poniatowsky își lăsă capul să-i cadă pe piept. Fiecare cuvânt al englezului era un mare adevăr și

împotriva adevărului simțea că nu poate aduce niciun argument.

— Nu trebuie să uităm că suntem siliți să fugim în noaptea aceasta! zise și Lapușin. Cătușele nu ni le mai putem așeza pe mâini și pe picioare așa că, mâine dimineață în orice caz se va descoperi planul nostru de evadare. Iar despre ceea ce ne-ar aștepta în cazul acesta… e mai bine nici să nu vorbim.

— Lapușin are dreptate! întări și lordul Wardmoore. Orice s-ar întâmpla, fuga trebuie să aibă loc în noaptea aceasta.

— Va și avea loc! răspunse prințul Poniatowsky. Vă implor însă, să mai aveți răbdare numai un sfert de ceas!

— Fie! zise lordul Wardmoore. Dar aceasta numai din considerație pentru d-ta, prințe Poniatowsky! După scurgerea acestui sfert de ceas, vom porni la drum, fără niciun fel de amânare!

— Așa va fi!

Și acum prințul Poniatowsky pândea cu strângere de inimă trecerea fiecărui minut. Ar fi vrut să oprească arătătorul ceasornicului, pentru ca cele cincisprezece minute să țină cât mai mult. El tresărea la cel mai mic zgomot, de fiecare dată bănuind că vine Mioara și de fiecare dată trebuind să recunoască, cum că i se spulberase încă o nădejde.

Prințul Poniatowsky se gândi amărât că acum nu-și mai putea reține tovarășii, căci și așa pierduseră ceasuri întregi din pricina lui și o nouă amânare ar fi putut însemna neizbânda complectă a evadării.

Lapușin și cu Wardmoore se uitară nerăbdători la prințul Poniatowsky, și acesta înțelegând însemnătatea privirilor lor, zise:

— Prieteni, acum și eu sunt de părere că trebuie să plecăm! Oricât de mult aș fi vrut s-o putem scăpa și pe Mioara Comăneanu, îmi dau seama că n-am dreptul să

primejduiesc trei vieți, pentru una, pe care mâine și așa n-am mai putea-o scăpa.

— La drum! zise lordul Wardmoore cu voce stinsă.

Lapușin se duse la ușă, o deschise și păși pragul cel dintâi. După aceea se uită cercetător în jurul său. Peste tot întunecimea de iad a nopții. Pe cer nori.

— Putem pleca! le zise el tovarășilor săi, văzând norii negri care împiedicau să pătrundă până la pământ chiar și numai o rază cât de slabă a lunii noi.

Atunci prințul Poniatowsky și cu lordul Wardmoore părăsiră și ei coliba și merseră pe urmele lui Lapușin care, fiind cel mai vechi la Sadova, cunoștea drumul cel mai bine.

Cei trei fugari se furișau în umbra colibelor și prințul Poniatowsky mai aruncă o privire plină de tristețe în spre tabăra femeilor, unde o știa pe Mioara Comăneanu, fata aceea, pe care o îndrăgise atâta din pricina bunătății și drăgălășeniei ei.

După ce trecură de colibele prizonierilor și ajunseră în partea din fund a curții, lordul Wardmoore luă conducerea, deoarece partea aceasta el o cunoștea mai bine.

Fugarii înaintau în vârful picioarelor, păzindu-se să nu facă niciun fel de zgomot și fiecare din ei ar fi vrut să se vadă trecut peste partea aceasta a drumului, deoarece deabia acum începea adevărata primejdie.

Dacă izbuteau să învingă această greutate, atunci fuga reușea.

Dacă însă dădeau greș aici, atunci erau pierduți.

Între timp ei ajunseră în imediata apropiere a grajdurilor și se auzeau loviturile de copite ale cailor. Merseră mai departe, până când lordul Wardmoore se opri deodată și întorcându-se spre tovarășii săi, le șopti:

— Priviți!

Prințul Poniatowsky și cu Lapușin observară atunci că în fața porții grajdului o santinelă își făcea plimbarea monotonă.

— La aceasta nu mă așteptam! zise lordul Wardmoore, în șoaptă. Credeam că numai în fața porților sunt așezate santinele! Dar nu face nimic!

Timp de câteva clipe fugarii stătură nemișcați, ascunzându-se în umbra streșinii.

În timpul acesta ei băgară de seamă că, santinela dispărea din cinci în cinci minute, pe după colț, spre a-și face rondul pe cealaltă parte a grajdului. Dar cinci minute era un timp prea scurt pentru a-și putea duce planul la îndeplinire, adică, pentru a putea scoate caii din grajd.

Așa că trebuiau să se gândească la o altă posibilitate pe care de altfel lordul Wardmoore o și găsi, în curând.

El se întoarse deodată spre tovarășii săi și le șopti:

— Așteptați-mă aici, eu voi libera drumul.

Cu aceste cuvinte el se despărți de prietenii săi și o luă pe urmele santinelei, care pornise spre cealaltă parte a grajdului. Dar lordul Wardmoore mergea cu multă băgare de seamă, iuțindu-și pașii numai după ce santinela dispăruse după colțul grajdului.

Atunci lordul porni cât putu de repede, fără a face zgomot, cu gândul ca din colțul grajdului să se uite pe partea cealaltă, spre a vedea până unde duce plimbarea santinelei și a se încredința că paznicul acesta era singur și nu mai avea un al doilea tovarăș, de partea cealaltă. Dar ajungând în colțul grajdului se petrecu ceva cu totul neașteptat.

Lordul îl credea departe pe paznic, când acesta coti pe după colț tocmai atunci, când ajunse acolo și Wardmoore.

Cei doi bărbați aproape că se ciocniră; nu-i despărțea decât o depărtare de o palmă și amândoi rămaseră încremeniți, uitându-se unul în ochii celuilalt.

Lordul Wardmoore rămase împietrit de apariția neașteptată a cazacului, iar acesta nu putea înțelege, de unde se ivise așa pe neașteptate omul acesta în fața lui.

Dar nedumerirea lui nu ținu, decât câteva clipe, căci el se dezmetici îndată și puse mâna pe armă, spre a sfârși cu lordul Wardmoore cât mai iute.

*
*   *

În casa supraveghetorilor din Sadova era mare veselie în noaptea aceea. Krișileff, primul supraveghetor, își sărbătorea zece ani de când ajunsese lai Sadova…

În marea sufragerie mesele fuseseră așezate una lângă alta și erau de față toți aceia care se puteau numi în Sadova „oameni liberi”, afară de locotenentul Ianușin, tânărul locotenent al cazacilor, căruia nu-i prea plăcea să se întovărășească cu supraveghetorii și care ocolea orice prilej care l-ar fi putut duce la o prietenie cu ei.

Locul de frunte îl ocupa Krișileff, iar la dreaptă lui ședea doctorul coloniei din Sadova, care pe vremuri fusese medic de regiment, când deodată se trezi mutat la Sadova. A fi mutat în Siberia, așa, pe neașteptate, însemna pentru ofițerii de carieră de pe vremea aceea, cea mai mare pedeapsă disciplinară care li se putea da.

Mai târziu toată lumea a aflat că doctorul de regiment Svetoff, își meritase pe deplin această pedeapsă, deoarece el obișnuia să se lase mituit de toți aceia care veneau în fața lui cu prilejul recrutărilor. El lua orice sumă, de la douăzeci de ruble în sus și în consecință, declara că recruții nu erau apți pentru serviciul militar.

La început Svetoff se simțea foarte nelalocul lui la Sadova, deoarece el se obișnuise cu viața zgomotoasă de la Petrograd, unde vinul, femeia și zarurile erau totul pentru el. De îndată însă ce-și dădu seama că toate acestea le putea avea și la Sadova, nu se mai simți tocmai atât de nenorocit.

— Ba în unele privințe viața era chiar mai plăcută la Sadova, decât la Petrograd. Aici de pildă, serviciul era mult

mai ușor, căci cu viața prizonierilor nu trebuia să-și bată capul prea mult, așa că putea să-și închine toată ziua numai vinului și jocului de zaruri.

Și cum Krișileff, primul supraveghetor, era croit și el din același aluat, cei doi trăiau în bună înțelegere și hoinăreau împreună, toată ziua.

Pe masă mâncările zăceau cu grămada, deoarece Krișileff ținea ca la jubileul lui, toată lumea să mănânce până nu se va mai putea mișca de pe scaun.

Paharele erau ciocnite neîntrerupt, supraveghetorii se scăldau aproape în vin și din toți, Ladinoff era cel mai gălăgios. El golea pahar după pahar, poate pentru a îneca în vin toate cruzimile pe care le săvârșea față de prizonieri.

— Ha, ha, ha! Râdea el. Din partea mea poată să fugă toată tabăra, în noaptea aceasta!

— Și dacă ar fugi - zise Krișileff, râzând și el cu poftă. Samoiezii[2] nomazi și așa i-ar aduce înapoi, căci pentru fiecare din ei ar căpăta douăzeci de ruble!

---

[2] **Neneți (cunoscuți în trecut și ca *samoiezi***

— Eu n-aș da nici douăzeci de copeici, pentru ei! adăugă Ladinoff, ridicându-și paharul din nou.

— Să bem! urlă Krișileff.

Și supraveghetorii ciocniră din nou și din nou goliră paharele până la fund.

După aceea Krișileff se ridică de pe scaun, dar de-abia putea să se mai țină pe picioare din pricina vinului mult pe care-l băuse.

Oaspeții știau că gazda voia să spună ceva și de aceea, începură să urle, foarte curioși:

---

sau *yuraki*) - locuiesc în regiunile polare din nord-vestul siberian, din

— Să auzim! Să auzim!

Vocea răgușită a lui Krișileff răsună atunci prin încăperea învăluită în fum de tutun.

— M-am săturat de vin! În ziua aceasta memorabilă nu poate lipsi de la masa noastră băutura națională, așa că, să vină vodca!

Cu aceste cuvinte el se strecură printre scaunele răsfirate în toate părțile, până în odaia vecină, de unde, cu ajutorul unui alt supraveghetor, rostogoli în sufragerie un butoi respectabil.

Peninsula Kanin până în Delta Yeniseiului, dar și insulele

Zărind butoiul cu vodcă, oaspeții începură să chiuie și mai gălăgios și îndată se găsiră încă cinci-șase, care să dea o mână de ajutor și care în foarte scurt timp dădură cep butoiului cu vodcă, așa că, peste câteva clipe paharele se umplură până la gură, cu băutura aceasta tare. Când toate paharele fură umplute, Krișileff se ridică din nou să vorbească și ceata beată a supraveghetorilor urlă din nou:

— Să auzim!

— Krișileff vrea să vorbească!

— Liniște! Vorbește Krișileff!

Oceanului Arctic și Peninsula Kola. Antropologic, aparțin

— Trăiască! Trăiască!

— Scumpi prieteni - începu primul supraveghetor. Vă mulțumesc… pentru sărbătorirea de astăzi… dar credeți-mă că… o și merit… căci cei zece ani pe care i-am petrecut aici… i-am trăit în cinste…

Unul din supraveghetori începu să zâmbească, la auzul acestor cuvinte; dar zâmbetul lui nu-i scăpă lui Krișileff, care se răsti la el, cu ochii injectați de sânge.

— Protacov… ce râzi, câine?… Sau te îndoiești de cinstea mea?

— Cum să mă îndoiesc, Krișileff? răspunse supraveghetorul, râzând cu hohote și sughițând grozav. Declar aici, în fața acestei alese adunări că tu ești cel mai cinstit om de pe lume!

---

tipului uralic, cu caracteristici mongoloide.

— Bine! E în ordine! răspunse Krișileff. Căci dacă nu te-aș fi pedepsit și… știi la-ce?

— La ce?

— Să bei butoiul pe nerăsuflate!

Toată lumea izbucni în hohote de râs prostesc și într-o clipă fură golite și paharele cu vodcă.

Supraveghetorii cei mai tineri umplură paharele din nou. Krișileff se uita mulțumit la această adunare de bețivi și era în culmea fericirii că putea să-și sărbătorească jubileul într-o atmosferă atât de plăcută lui.

Numai Ladinoff nu-și băuse paharul și Krișileff observă îndată lucrul acesta.

— Ladinoff, dar tu de ce nu bei? întrebă el, curios.

Ladinoff își lăsă capul peste piept și se uită năuc înaintea sa.

— Ladinoff, ce-i cu tine? întrebă Krișileff din nou. Până acum tu ai fost cel mai vesel dintre noi și acum te-ai blegit, deodată! Ia spune, ce-ți lipsește, poate că-ți putem veni în ajutor!

Ladinoff dădu din cap, gânditor.

— Am avut un vis urât în noaptea aceasta și mi-am adus aminte de el.

Krișileff începu să râdă.

— Numai babele cred în visuri, iar tu nu ești babă!

— Și ce fel de vis ai avut? întrebară alții.

— Spune-ni-l și nouă!

— Să auzim!

— Am visat că-mi sosise clipa cea din urmă! răspunse Ladinoff, vrând nevrând.

Doctorul Svetoff ridică din umeri.

— Și acesta este un vis rău? Odată eu am visat că se sfârșise tot rachiul de pe suprafața pământului și toată lumea era silită să bea numai apă! Îți jur că visul acesta era mult mai neplăcut!

Cuvintele doctorului fură urmate de o explozie de râs.

— Ai dreptate, Svetoff!… zise și Krișileff, nici eu nu pot să-mi închipui ceva mai groaznic!

Dar chipul lui Ladinoff tot nu se însenină.

— Râdeți voi, râdeți, zise el, trist.

— Râzi și tu cu noi! zise Krișileff. Nu te mai gândi la prostia aceea!

— E ușor de zis, dar vezi că eu am vedenia aceea mereu înaintea ochilor… Poartă uniformă de cazac, dar fața nu i se poate vedea, din pricina mâinii ridicată spre a trage… Ochește în spre mine! Pușca trosnește și eu mă prăbușesc la, pământ, fără viață.

Krișileff râse din nou.

— Prostie! Cine se mai gândește la moarte, când petrecem atât de bine! Uită-te la vodca aceasta! N-are pereche pe toată suprafața pământului! Bea din ea și ți se vor risipi nălucirile!

Supraveghetorii se năpustiră la Ladinoff, îl siliră să-și bea paharul, apoi, încă unul și încă unul, până vodca își făcu efectul și alungă tristețea și amărăciunea de pe chipul lui Ladinoff.

Veselia chefliilor devenea tot mai mare, gălăgia ajunse până în curte și paharele supraveghetorilor beți, nu stăteau goale nicio clipă.

Deodată, doctorul Svetoff se ridică în picioare și lovi cu pumnul în masă cu atâta putere, încât paharele începură să joace.

— Doi bani nu face toată petrecerea aceasta! strigă el.

— De ce n-ar face?

— Ce ți s-a năzărit?

— Ce-ți lipsește?

— Ce-mi lipsește? urlă Svetoff, râzând de se cutremurară ferestrele. Femeia! Se va duce pomina că, la o adunare atât de aleasă, n-a fost nicio singură femeie în cinstea căreia să putem închina un pahar!

Ceata de bețivi aprobă zgomotos observația lui Svetoff.

— Așa este!

— Are dreptate!
— Vrem femei!
— Să vină una, măcar!
Krișileff începu să râdă din nou.

— Ce să vă spun, va fi cam greu să vrăjim aici câteva femeiuști nostime, când în toată Sadova nu există decât o singură femeie liberă: menajera mea!

Un hohot de râs fu răspunsul, fiindcă toți își aduseră aminte de bătrâna și morocănoasa gospodină a lui Krișileff.

— Dar unde este Vardia?... Mica Vardia? strigă doctorul Svetoff, care știa și el - de altfel ca toată lumea - că mica prizonieră era prietena primului supraveghetor și de aceea, ea era scutită de munca silnică, de ani de zile.

— Ai dreptate, Svetoff - strigă Krișileff. Și Vardia trebuie să ia parte la sărbătorirea mea!

— Așa este! Să ne înveselească pe toți!

— Ea va fi podoaba adunării din această seară căci Vardia e fata cea mai frumoasă, din toată Sadova...

— De aceasta mă cam îndoiesc! zise atunci Ladinoff, pe care rachiul îl zăpăcise într-atâta, încât uitase cu totul de visul, care cu câteva clipe mai înainte îl întristase atât de mult.

Krișileff se simți jignit în amorul propriu.

— Așadar, pui la îndoială frumusețea micuței mele Vardia?

— N-o pun la îndoială - răspunse Ladinoff - susțin că sunt fete mai frumoase decât ea!

— Aș vrea să le văd și eu!

— E ușor să te încredințezi!

— Mă rog și cine ar fi aceea care ar putea să se ia la întrecere în frumusețe cu mica mea Vardia?

— Româncuța aceea, care locuiește cu Vardia într-o colibă.

— Mioara Comăneanu?

— Ea!

— Nu prea îmi vine să cred că ar fi mai frumoasă decât Vardia!

Svetoff lovi iarăși cu pumnul în masă.

— La naiba, de ce vă mai certați, când lucrurile se pot lămuri foarte ușor!

— Să auzim!

— Amândouă fetele trebuiesc aduse aici și noi vom hotărî care din ele e mai frumoasă!

— Așa este!

— Aduceți-le aici! Să le vedem!

Krișileff se învoi, Ladinoff găsi și el că acesta ar fi lucrul cel mai bun și atunci primul supraveghetor porunci ca cele două fete să fie aduse acolo.

Toată lumea era de acord, numai Perkin, un tânăr supraveghetor, care mai avea proaspăt în minte regulamentul taberelor de surghiuniți din Siberia, întrebă, neliniștit:

— Dar tătucă… nu vom avea bucluc?… Eu știu că nu este îngăduit să…

Krișileff nu-l lăsă să sfârșească, și zise:

— Cum o să fie bucluc, când poruncesc eu? Îmi iau toată răspunderea! Aduceți păsărelele aici!

Doi supraveghetori porniră îndată să execute porunca mai marelui lor, în vreme ce ceilalți oaspeți goleau mai departe paharele, în așteptarea celor două fete…

*
*   *

O tăcere adâncă învăluia tabăra prizonierilor, numai vântul sufla lugubru prin noapte. Aerul rece făcu bine capetelor înfierbântate ale celor doi supraveghetori care priviră încet în spre tabăra femeilor.

Locuitorii tuturor colibelor dormeau, numai Mioara Comăneanu mai veghea în cocioaba ei, pândind momentul prielnic când va putea să se furișeze până la coliba prințului Poniatowsky.

Planul evadării îl închisese bine în inima sa și nu le spusese nimic nici tovarășelor sale de colibă. Mioara voia să plece, fără ca nici măcar acestea să nu bănuiască ceva. Tocmai de aceea, se arătă foarte liniștită, cu toate că numai ea știa, cum îi tremura inima…

Ea aștepta cu nerăbdare ca tovarășele sale să adoarmă, pentru ca apoi să se poată furișa din colibă, neobservată. Timpul trecea foarte greu și nerăbdarea ei fu pusă la încercare și de împrejurarea că, tocmai în seara aceasta, Vardia și cu mama ei, rămaseră sus mai mult decât de obicei.

Mioarei i se strângea inima, când se gândea cu câta nerăbdare era așteptată de prințul Poniatowsky, și prietenii săi și ea nu putea încă să părăsească coliba.

În cele din urmă tovarășele sale lăsară lucrul din mână și se pregătiră să se culce. Mioara Comăneanu se culcă și ea, stinse lampa și o liniște adâncă se lăsă asupra colibei.

După aceea, frumoasa româncă se ridică în capul oaselor și așa pândi să vadă când vor adormi tovarășele sale.

În sfârșit observă că cele două femei adormiseră de-a binelea și atunci coborî din patul ei de scânduri și începu să se îmbrace. Era aproape gata, când deodată, auzi bătăi în ușă.

Mioara se trânti iute în pat iarăși, și gândurile cele mai chinuitoare începură să-i frământe creierul.

— Nu cumva o fi prințul Poniatowsky?

Repetându-se bătaia, se treziră și Vardia și mama ei.

— Cine e acolo?

— Deschideți! răspunse o voce groasă bărbătească.

Vardia sări din pat, își puse ceva pe ea, alergă la ușă și mai întrebă odată:

— Cine e acolo?

— Supraveghetorii!

— Ce vreți?

— Tu ești, Vardia?

— Eu!

— Krișileff îți poruncește să te îmbraci și să vii la casa supraveghetorilor… E o petrecere la toartă! Primul supraveghetor își sărbătorește jubileul de zece ani, de când este în Sadova.

— O petrecere? exclamă Vardia, cu ochii scânteietori. Vin îndată!

După aceea începu să se îmbrace în grabă.

— Dar și cealaltă, fată să vină! zise unul din cei doi supraveghetori de afară.

Mioara tresări și un fior de gheață îi străbătu trupul.

Ușuratica Vardia credea că vestea aceasta o va umple de bucurie pe Mioara și-i zise, veselă:

— Ai auzit, Mioara, și tu ai fost chemată! Îmbracă-te iute, vei vedea ce bine vom petrece!

— Nu mă duc!… îngână Mioara, palidă ca ceara. Nu… nu pot merge…

Supraveghetorul zgâlțâi ușa.

— Deschideți că de nu sparg ușa!

Vardia se supuse, fără să spună vreun cuvânt.

Unul din cei doi supraveghetori pătrunse în colibă și se răsti la Mioara:

— Cum îndrăznești să te împotrivești? O altă femeie ar fi fericită în locul tău și tu mai faci mofturi!

— Nu vreau să mă duc! strigă biata române, deznădăjduită. Lăsați-mă în pace!

— Gândește-te bine la ceea ce faci! o sfătui Vardia. Nu se știe, dacă nu-ți vei găsi fericirea în seara aceasta!

— Nu mă duc!

— Fii cuminte, Mioaro! Nu vezi că eu nu sunt silită să lucrez? Dacă ești deșteaptă, vei avea și tu înlesnirile… pe care le am eu!

— Nu, nu… strigă biata fată, necontenit. Cu prețul acesta nu-mi trebuie niciun fel de înlesnire! Mai bine mor în minele de plumb, decât să mă vând!

— Niciun cuvânt mai mult! strigă supraveghetorul. Dorința primului supraveghetor este poruncă, pe care trebuie s-o îndeplinești! M-ai înțeles?

Mioara Comăneanu își lăsă capul peste piept și lacrimile îi năpădiră ochii, deoarece acum simțea că toată împotrivirea ei era zadarnică.

Toate speranțele ei amenințau să se spulbere. Ce se va alege din plănuita evadare, dacă era silită să se ducă cu supraveghetorii? Ce se va întâmpla cu ea, dacă va fi dusă în mijlocul unei adunări de bețivi? Ce soartă o poate aștepta acolo?

— Nu plânge - îi mai zise celălalt supraveghetor - mai bine bucură-te!

Dar biata româncuță stătea nemișcată lângă Vardia, care se pregătea veselă de drum.

— Să mergem! zise unul din supraveghetori, pornind îndată.

Mioara Comăneanu nu se mai putea împotrivi, fiindcă își dădu seama că, nu era altceva de făcut decât să se împace cu soarta care-i fusese hărăzită.

Ea mergea în mijlocul celor doi supraveghetori, ca o pasăre cu aripile rănite, în ochi cu lacrimi, în inimă cu amărăciune de moarte.

Cu cât se îndepărta de tabăra prizonierilor cu atât îi era inima mai grea, deoarece vedea că trebuia să renunțe la fuga, în a cărei izbândă crezuse cu atâta hotărâre. Și o durea sufletul gândindu-se ce va crede prințul Poniatowsky de nevenirea ei, când el se oferise cu atâta mărinimie s-o

scape din iadul acesta! Să-l vestească nici nu se putea gândi, căci n-avea cum.

Între timp ajunseră la casa supraveghetorilor, de unde veneau chiotele și râsetele cele mai neliniștitoare.

Ușa se deschise. Încăperea era învăluită într-un fum, ce putea fi tăiat cu cuțitul. Câțiva erau de acum răpuși de băutură, și dormeau pe sub masă, sau pe băncile așezate de-a lungul pereților.

Când zări chipurile celor două femei, adunarea de bețivi începu să murmure mulțumită, din acest murmur desprinzându-se glasul lui Krișileff:

— Ne-au sosit porumbițele! Ia veniți mai aproape!

Vardia alergă îndată la Krișileff, care o îmbrățișă cu patimă.

— Ia priviți - urlă primul supraveghetor - nu-i frumoasă mica mea Vardia?

— Încântătoare!

— Foarte frumoasă!

— Chipeșă fată! urlară pe rând, cei din față.

Atunci Ladinoff o apucă pe Mioara de mână și o târî în mijlocul odăii.

— Și acum priviți-o și pe aceasta! strigă el triumfător.

Toți ochii se îndreptară spre Mioara Comăneanu. Biata fată stătea acolo, în mijlocul bețivilor, ca o sfântă, pe a cărei față îngerească erau întipărite durerea și neprihănirea.

Șleahta de bețivi izbucni într-un murmur de admirație și Ladinoff înțelese îndată că Mioara câștigase bătălia, căci aceia care cu o clipă mai înainte preamăriseră farmecele Vardiei, erau acum siliți să recunoască, cum că Mioara era mult mai frumoasă decât iubita primului supraveghetor.

— Asta zic și eu!

— Minunată fată!

— E mai frumoasă decât Vardia.

— Trebuie să recunoaștem că Ladinoff n-are gust prost!

— Româncuța e mai frumoasă!!

Asemenea cuvinte zburau spre Mioara, care cu fața îmbujorată și lacrimile în ochi, primea aceste strigăte de admirație, nu ca o laudă, ci ca cea mai mare jignire care i se putea aduce.

Doctorul Svetoff se ridică în picioare și urlă, răgușit:

— Nu te supăra, Krișileff, dar trebuie să mărturisesc că romånca este încă odată pe atât de frumoasă, decât drăguța ta și ce să spun, și Vardia este o frumusețe rară!

— Hm! făcu Krișileff, râzând pe sub mustață. Până acum n-am avut prilejul s-o văd atât de bine, dar mărturisesc că și eu o găsesc al dracului de frumoasă!

— Atunci - zise Svetoff, ridicându-și paharul - să bem în cinstea frumoaselor din tabăra de la Sadova!

— Să bem! urlară după el și ceilalți.

Paharele se ciocniră din nou, iar Krișileff strigă:

— Dați și fetelor pahare! Să nu spună că nu s-au ospătat și ele cu prilejul jubileului meu!

Vardia smulse cu lăcomie paharul cu vodcă din mâna lui Krișileff, dar Mioara îl împinse de la sine cu scârbă pe Ladinoff, care se apropiase de ea cu paharul în mână.

Bețivii izbucniră într-un hohot de râs, când îl zăriră pe Ladinoff împleticindu-se în urma îmbrâncirii româncuței.

— Măi Ladinoff, dar bleg mai ești, când ai în fața ta un chip de femeie!

— A naibii fetișcană!

— Te-ai făcut de râs, Ladinoff! strigau ceilalți, râzând de tovarășul lor.

Chipul supraveghetorului se făcu roșu de mânie. Ar fi vrut să se repeadă la Mioara și apucând-o de păr, s-o trântească la pământ, spre a o umili, dar își stăpâni pornirea de teamă să nu se facă de râs și mai rău.

Dar Krișileff îi strigă, batjocoritor:

— Măi Ladinoff, va fi mai frumoasă Mioara ta, dar ce-ți folosește frumusețea ei, dacă nu te poate suferi? Ia te uită, cum o sărut eu pe Vardia mea! Tu nu îndrăznești nici măcar s-o săruți pe frumoasa ta română!

Tonul ironic din cuvintele lui Krișileff, răni vanitatea lui Ladinoff, care atins la partea cea mai simțitoare a sufletului său de fiară, porni cu pași hotărâți spre Mioara.

Fata, prinsă în focul privirilor curioase ale bețivanilor, începu să se retragă înspre ușă, cu cât Ladinoff se apropia mai mult de ea.

În timpul acesta, cei de față râdeau, glumeau, chiuiau, necontenit, ceea ce-l întărâta pe Ladinoff și mai mult.

— Să vedem și noi sărutarea, aceea!

— Veți vedea cum îl repede fata, pentru a doua oara!

— Ia auzi, Ladinoff! Nu te lăsa!

— Sărut-o, măi, căci doar nu-i mare ducesă!

Acum pe Mioara n-o mai despărțeau decât doi pași de Ladinoff, pe a cărui chip erau întipărite patima animalică, mânia și vanitatea rănită. Deodată, el se repezi la Mioara, cu brațele lui puternice o cuprinse ca într-un clește și vru s-o sărute. Dar fata se apără cu deznădejde.

Scaune fură răsturnate, pahare sparte, picioare călcate, căci toată lumea sări în picioare, fiecare voind să vadă cât mai bine lupta dintre supraveghetor și româncă.

— Nu te lăsa Ladinoff!

— Pă ea, băiete!

— Dovedește-i că ești bărbat, nu cârpă!

— Sărut-o!

Ladinoff o strângea pe Mioara tot mai tare. Din gura supraveghetorului ieșea o groaznică duhoare de alcool și biata fată își dădea capul tot mai pe spate, spre a nu fi atinsă de buzele murdare ale urmăritorului său. Când băgă de seamă că chipul ce rânjea diabolic al lui Ladinoff se apropia tot mai mult de obrajii săi, cu o putere nebănuită, ea își smulse mâinile din îmbrățișarea lui și-și înfipse unghiile în fața ticălosului.

Dâre de sânge colorară chipul supraveghetorului, care pierzându-și echilibrul din pricina îmbrâncelii Mioarei căzu și se întinse la pământ, cât era de lung.

Hohotele de râs izbucniră atunci cu și mai mare putere. Toată lumea râdea de Ladinoff, care se ridică de pe jos cu chiu cu vai și își pironi ochii injectați de sânge asupra fetei, care se retrăsese într-un colț și aștepta tremurândă să vadă ce se va întâmpla.

Krișileff strigă, tăvălindu-se de râs:

— Ce să-ți spun, Ladinoff, dar urât și-a bătut joc de tine pisicuța aceasta! Chipul ți-e plin de sânge și mă mir că încă nu ți-a scos și ochii!

Ladinoff, ca și când nici n-ar fi auzit cuvintele primului supraveghetor, se îndreptă spre ușă cu pași hotărâți.

Mioara îl urmări cu privirea și crezu că Ladinoff va părăsi încăperea. Dar se înșelă în această speranță. La ușă supraveghetorul se opri, își ridică mâna și luă cnutul ce atârna într-un cui, în dosul ușii…

Șleahta de bețivi înțelese îndată gândul lui Ladinoff și sub puterea alcoolului începu să urle, sălbatic:

— Bate-o!

— Rupe cnutul pe ea!

— Așa merită pisiba!

— Dă-i, Ladinoff!

Ladinoff o mai măsură odată, din creștet până în tălpi pe sărmana fată, care la vederea cnutului, țipă speriată.

Mâna lui Ladinoff ridică biciul de curele țintuite, gata să lovească în fiecare clipă, în trupul nefericitei copile.

Mioara căută, o scăpare, fugind în mijlocul supraveghetorilor, dar aceștia se făcură că nu văd privirile imploratoare din ochii ei, se făcură că nu-i aud cuvintele rugătoare, care ar fi mișcat și o piatră și o îmbrânciră în mijlocul încăperii, unde fata, în urma încercărilor prea mari, prin care trecuse, se prăbuși, pierzându-și aproape cunoștința.

Dar ceata de bețivi nu se înduioșa, ci urmă să strige:

— Bate-o!

— Nu-ți fie milă!

— Dă-i, Ladinoff!

Ladinoff își ridicase mâna din nou, spre a lovi cu toată puterea în sărmana fată, lipsită de orice apărare, când ușa se deschise deodată și un glas poruncitor striga:

— Stai! Te opresc să te atingi de ea!

Toată lumea își îndreptă plivirea în spre ușă, iar Ladinoff lăsă să-i cadă mâna, ridicată spre a lovi.

*

*   *

Lordul Wardmoore nu era în zadar copilul Albumului; faimosul sânge rece englezesc curgea și în vinele lui și calmul nu-l părăsea nici chiar în situațiile cele mai critice.

De acest sânge rece el dădu dovadă și atunci când se trezi pe neașteptate în fata cazacului ce făcea de santinelă și care se pregătea să-l împuște fără multă vorbă. Dar lordul Wardmoore fu mai iute decât cazacul și cu ciocanul pe care-l avea în mână, îl lovi pe ostaș în cap cu atâta putere, încât acesta se prăbuși la pământ, cu capul însângerat, fără să apuce să mai scoată vreo vorbă.

După aceea lordul ridică trupul nemișcat al cazacului și-l ascunse într-un loc mai dosnic, iar în urmă se înapoia la prietenii săi, care îl așteptau cu nerăbdare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă prințul Poniatowsky, cu glasul înăbușit.

— Drumul este liber!

— Și santinela?

— Înlăturată!

— Ai ucis-o?

— Am doborât-o! Nu cred să fi murit, dar în orice caz, pentru câteva ceasuri va fi mut ca mormântul!

— Atunci să nu mai zăbovim nicio clipă - zise Lapușin - căci se prea poate ca santinela să fie schimbată în timpul nopții și atunci se va observa și fuga noastră!

Cu toate că nu era prin apropiere nimic, ce să le fi dat de bănuit, totuși, fugarii înaintară cu cea mai mare băgare de seamă. Lapușin mergea în cap și cum el era cel mai cunoscător de cai, pe el îl trimiseră în grajd, să aleagă animalele cu care urmau să fugă din tabără.

Lapușin alese îndată, trei armăsari; unul mai frumos decât celălalt, apoi ieși din grajd spre a-și vesti tovarășii. Dar când ieși în curte, se sperie grozav, căci nici prințul Poniatowsky și nici lordul Wardmoore nu erau nicăieri. Peste câteva clipe însă, îi descoperi în clădirea alăturată.

Alergă și el acolo.

— Caii sunt gata, dar ce căutați aici?

— Ia te uită, Lapușin - zise lordul - ușa aceasta este deschisă!

— Și ce este în dosul ei?

— Vino să ne uităm!

Deschiseră ușa mai tare și pătrunzând înăuntru constatară că se găseau în una din magaziile taberei, unde erau ținute uniformele și armele cazacilor.

— Ura! strigă lordul Wardmoore, aproape uitând unde și în ce împrejurări se afla. Nici că se putea mai bine!

— Ce este? întrebă prințul Poniatowsky.

Lordul Wardmoore îl luă de mână și-l trase în magazie.

— Ia privește, prințe, câte uniforme căzăcești și câte puști! În sfârșit, putem scăpa de aceste veștminte de robi!

— Vrei să spui că să ne îmbrăcăm căzăcește?

— Firește că da! În chipul acesta evadarea ne va fi mult mai ușoară!

— Ai dreptate, lord Wardmoore! La lucru!

Și toți trei începură să se travestească, în grabă. Cu mâini înfrigurate ei aruncară veștmintele murdare, soioase, de robi, și le pricinui o adevărată plăcere să se îmbrace cu uniformele căzăcești, noi-nouțe.

În câteva minute ei fură gata cu îmbrăcatul, luară din grămadă, cât mai multe încărcături, fiecare din ei își alese câte-o pușcă bună, apoi părăsiră magazia, încet, cu cea mai mare băgare de seamă.

— Acum să nu mai pierdem vremea în zadar! zise lordul Wardmoore, care se și îndrepta din nou spre ușa grajdului, unde așteptau cei trei minunați armăsari, pe care îi alesese Lapușin.

Ei înfășurară copitele cailor în paie, spre a înăbuși zgomotul pașilor lor, apoi luară animalele de căpăstru și pornită încet, spre poarta principală a taberei de prizonieri.

— Mai avem de îndeplinit o singură parte grea a planului nostru-zise lordul Wardmoore - dacă trecem cu bine și peste ea, atunci ne putem socoti scăpați.

— Tocmai - adăugă prințul Poniatowsky - mă întreb, cum vom putea să ieșim prin poarta taberei, care este încuiată și noaptea?

— Totul atârnă de iuțeala cu care ne vom duce planul la îndeplinire. Dacă vom fi destul de isteți, atunci izbânda va fi de partea noastră. Pe dinăuntru nu este nicio santinelă. Numai în fața porții se plimbă doi cazaci. Dar de îndată ce vom fi trecut poarta, aceștia nu mai alcătuesc nicio primejdie mai de seamă

În vreme ce lordul Wardmoore dădea aceste explicații, fugarii ajunseră lângă puternica poartă, care era zăvorâtă pe dinăuntru, cu o grindă uriașă. Ei trebuiau să îndepărteze această grindă așezată în cruce spre a putea deschide poarta.

Lordul Wardmoore se mai întoarse odată spre Poniatowsky, spunându-i:

— Prințe, d-ta trebuie să încaleci. Grinda o vom îndepărta noi, Lapușin și cu mine. În clipa, în care poarta se va deschide, d-ta să dai pinteni calului și să pornești ca o săgeată, drept înainte. De noi să nu te îngrijești, căci într-o secundă vom fi și noi pe cai și te vom urma.

Prințul Poniatowsky strânse mâna lordului.

— Nădăjduiesc că nu se va ivi nicio încurcătură.

Lordul Wardmoore se întoarse spre voinicul țăran:

— Acum, la lucru, Lapușin!

Și cei doi fugari se îndreptară spre poartă în vârful picioarelor. Tocmai se pregăteau să dea la o parte grinda… când liniștea nopții fu spintecată pe neașteptate de o voce poruncitoare:

— Ei, cazaci, veniți aici.

Cei trei fugari încremeniră de uimire și de groază. Ei se și socotiseră liberi, când deodată se ivise cineva, care putea să le năruie toate speranțele pe care și le făuriseră.

Tocmai în clipa aceea se ivi și secera lunii de printre nori și cu razele ei slabe lumină făptura unui bărbat care se apropia de poartă.

— Tu ești, Marcoff? întrebă străinul, în care fugarii recunoscură un ofițer de cazaci.

— Nu, tătucă! răspunse prințul Poniatowsky, care era cel mai aproape de ofițer.

Urmă o liniște de câteva clipe, în care timp ofițerul se apropie de Poniatowsky și după ce-l scrută cu de-amănuntul, zise:

— Dar voi nu sunteți cazaci din Sadova!?

Lordul Wardmoore și cu Lapușin se uitau încremeniți la tovarășul lor, așteptând cu o groază de nedescris, să vadă ce va răspunde prințul deoarece știau că, de răspunsul acesta atârna viața lor.

Dar prințul Poniatowsky nu-și pierdu cumpătul nici chiar în această situație îngrozitoare, ci răspunse foarte liniștit:

— Ai dreptate, tătucă, nu suntem din Sadova. Am sosit de-abia acum câteva clipe și tocmai voiam să ne adăpostim caii!

— Veniți din Tomsk?

— Din Tomsk! tătucă!

— Ați fost trimiși să faceți serviciu aici?

— La Tomsk ni s-a spus că aici voom primi ordine pentru ceea ce avem de făcut.

Prințul Poniatowsky răspunse cu multă hotărâre la întrebările ofițerului, care de altfel nu erau de natură să-l pună în prea mare încurcătură. În timpul șederii sale în tabăra prizonierilor avusese prilejul să afle care erau legăturile dintre guvernământul din Tomsk și comandamentul Sadovei. Sadova atârna și ea de guvernământul din Tomsk, de unde se trimiteau mereu cazaci, fie pentru întărirea pazei taberei, fie pentru a sta cât mai des în legătură cu trupa din Sadova. Așa că prințul Poniatowsky putea să spună fără teamă că fusese trimis de guvernământul din Tomsk.

— Da - zise ofițerul - au avut dreptate la Tomsk când au spus că aici veți primi noi ordine pentru ceea ce veți avea de făcut. Sunteți obosiți?

— De ce să fim obosiți, tătucă? răspunse prințul Poniatowsky de data aceasta la nimereală.

— Fiindcă e lung drumul din Tomsk și până la Sadova!

— Dar nu-i atât de lung - zise de data aceasta prințul Poniatowsky, și răspunsul lui plăcu mult ofițerului - ca un cazac să obosească din pricina lui! Dacă trebuie, tătucă, nu coborâm de pe cal nici două săptămâni în și la nevoie știm chiar și să dormim în șea!

— Frumos din partea voastră! zise ofițerul, bătându-l pe umăr, prietenește, pe prințul Poniatowsky. Văd că sunteți adevărați cazaci!

— Poruncește-ne și-ți vom îndeplini ordinele, tătucă!

— Va trebui să vă înapoiați la Tomsk, încă în noaptea aceasta!

Noroc că noaptea era întunecoasă, căci altfel ofițerul s-ar fi mirat mult de bucuria ce le-o pricinui celor trei falși cazaci aceste cuvinte ale șale.

Ascunzându-și bucuria, prințul Poniatowsky răspunse cu aceeași voce seacă, dar plină de respect, cu care vorbise și până atunci:

— Suntem gata de drum, tătucă, poruncește-ne, ce trebuie să facem?

— Poate că voi veți fi gata de drum, dar caii trebuie să fie obosiți!

— Păi asta cam așa este, tătucă! Bietele animale trebuie să fie obosite din pricina drumului.

Locotenentul se întoarse spre Lapușin, fiindcă el era acela care ținea caii de căpăstru:

— Tu vei schimba caii! Uite acolo este grajdul, vei lua alți trei cai, ba vei lua patru, căci va mai merge cineva cu voi.

— Am înțeles, tătucă! răspunse Lapușin supus.

Locotenentul se întoarse apoi din nou spre prințul Poniatowsky:

— Tu vino cu mine! Rânduiți-vă treburile astfel ca, peste un sfert de ceas să puteți porni înapoi.

Prințul Poniatowsky urmă cu inimă grea pe ofițer. Nu știa ce va urma acum, ce nouă surpriză îi vă mai rezerva această noapte furtunoasă.

I se strânse inima, gândindu-se că, poate va fi silit să se despartă pentru totdeauna de lordul Wardmoore și de Lapușin, dacă va fi descoperit. Dar de aceea nu-și trădă zbuciumul ce-i frământa sufletul, ci urmă pe ofițer, fără să crâcnească. La drept vorbind, ce ar fi putut să facă altceva?

*

*   *

Pavel Ianușin, fost locotenent la Petrograd, era comandantul cazacilor detașați la Sadova și în această calitate putea să ia orice măsură credea de cuviință în tabăra prizonierilor. Tânărul locotenent ședea acasă și citea, iar din când în când gândurile îi mai zburau și până la Petrograd, capitala Rusiei.

— Ehei, oftă el și cartea îi căzu din mâini, pe vremea aceasta au loc cursele de cai de la Tzarskojeselo! Acum un an am fost cel dintâi și astăzi, trebuie să stau aici, fără a-mi putea apăra întâietatea! Acum va ieși câștigător Puștowsky, cel lung. Și acum un an l-am bătut cu trei lungimi!

În mintea tânărului locotenent reînviară amintirile vremurilor când era favoritul societății alese din

Petrograd, unde nu lipsea de la nici un bal, de la nicio serată a aristocrației.

— Doamne, Dumnezeule, cum au mai trecut vremurile acelea! oftă din nou Pavel Ianușin, aducându-și aminte, pentru a nu știu câtea oară de împrejurările care l-au trimis aici, la Sadova.

Cunoscuse o fată a cărei frumusețe și drăgălășenie îl câștigase din cea dintâi clipă când o văzuse. Înflăcărarea aceasta nu se potoli iute, cum se întâmplă de obicei, când un simțământ se naște prea iute, ci se transformă în dragoste curată, iar locotenentul Ianușin își dădu seama în curând că fericirea vieții nu și-o poate găsi decât numai alături de Maria.

Dar părinții săi se împotriviră din răsputeri la căsătoria lui cu această fată care era dintr-o familie prea simplă pentru Pavel Ianușin, fiul unui ofițer superior, cu foarte multă trecere la Petrograd. Părinții lui voiau să-l căsătorească cu o fată dintr-o familie bogată, pentru a-i ușura și mai mult cariera de ofițer, care era îndeajuns de costisitoare.

Dar tânărul locotenent nu se lasă impresionat de împotrivirea părintelui său și drept răspuns la refuzul acestuia, de a se învoi la căsătoria lui cu Maria, se logodi cu aleasa inimii sale.

Atunci bătrânul Ianușin mai încercă să-i vorbească fiului său încă odată, arătându-i ce carieră frumoasă ar putea face dacă s-ar însura cu o fată bogată; dar cuvintele bătrânului n-avură darul de a-l hotărî pe băiat să renunțe la drumul pe care apucase și care, după el, era cel bun.

— Nu te supăra, tată - răspunse el - dar eu nu mă gândesc la o carieră strălucită și la bogăție, ci mă gândesc să fiu fericit în viață. Iar această fericire n-o pot găsi decât alături de Maria.

— Ei bine și din această fericire nu se va alege nimic! zise părintele lui mânios și după acest aprig schimb de cuvinte, se duse de-a dreptul la ministrul de război cu care

era prieten și de la care nu-i fu greu să obțină ca fiul său să fie mutat la Sadova, punctul cel mai de răsărit al Siberiei, pentru a-l ști cât mai departe de aceea pe care o iubea.

Așa a ajuns Pavel Ianușin în Siberia.

Când primi ordinul de mutare, își dădu seama îndată că, aici nu putea să fie vorba decât numai de amestecul tatălui său, deoarece știa că cei de la regiment, unde era socotit ca unul din cei mai buni ofițeri, n-aveau niciun motiv pentru a-l pedepsi atât de aspru. Iar trimiterea în Siberia era socotită ca cea mai grea pedeapsă disciplinară ce se putea da unui ofițer.

Serviciul în Siberia era un fel de institut de corecție pentru ofițerii ușuratici, care după câțiva ani de ședere acolo se înapoiau mult mai serioși.

Pavel Ianușin primi porunca cu surprindere și-și luă rămas bun de la logodnica sa, pe care o încredință că, nici această încercare a soartei nu-l va zdruncina în hotărârea luată de a o lua de soție.

În singurătatea Sadovei apoi, locotenentul Ianușin se gândea mereu la logodnica sa, de care-l despărțea acum o depărtare atât de nesfârșită.

Singurele lui zile senine erau acelea când portarul din Tomsk se rătăcea și pe la Sadova, pentru a-i aduce scrisori de la Maria.

Biata fată vorbea cu strângere de inimă despre groaznicele stări de lucruri pe care le bănuia la Sadova și în toate scrisorile se ruga de logodnicul său, să rămână om în mijlocul acelui iad pământesc și să nu fie prea aspru cu nenorociții, care și așa, erau îndeajuns de bătuți de soartă.

Cuvintele fetei găsiră pământ bun în inima tânărului locotenent, a cărui bunătate sufletească era cunoscută în întreaga tabără. Pavel Ianușin fusese întotdeauna împotriva cruzimii cu care supraveghetorii se purtau cu nenorociții osândiți și de câte ori îi stătea în putință, căuta să le ușureze prizonierilor soarta atât de vitregă.

„Rămâi om în mijlocul acelui iad pământesc” aceste cuvinte ale Mariei îi răsunau mereu în urechi, când avea de-a face cu câte un nenorocit, care greșise ceva și întotdeauna îl ierta, fără a-l mai pedepsi...

În seara aceea își adusese aminte din nou de îndepărtata sa logodnică, pe care o părăsise, iată se împlinea un an. Ianușin oftă adânc, apoi luă din nou cartea ce-i căzuse din mâini și încercă să citească.

Dar nu izbutea să-și concentreze gândurile asupra celor cuprinse în carte și literele îi fugeau pe dinaintea ochilor. Lăsă din nou cartea din mână și se duse la fereastră.

În fața locuinței sale se găsea casa supraveghetorilor, de unde în seara aceea veneau necontenit chiote și hohote de râs.

Locotenentul își chemă bătrânul său servitor.

— Ivane, ce se întâmplă peste drum?

— Petrec supraveghetorii, domnule locotenent. S-au împlinit zece ani, de când Krișileff, primul supraveghetor a fost trimis la Sadova.

— Sunt prea veseli și dacă nu mă înșel, astăzi nu-și bat capul prea mult cu tabăra!

— N-au făcut nici rondul, în schimb…

— În schimb, ce?

— Au adus la ei și două prizoniere.

— Ești sigur de ceea ce spui?

— Am văzut cu ochii mei, domnule locotenent!

— Mâine îi voi trage la răspundere. Iar acum vino cu mine, în locul supraveghetorilor vom face noi rondul.

Pavel Ianușin își luă sabia, pistolul de serviciu și în tovărășia subofițerului său porni spre tabăra prizonierilor.

Făcând rondul taberei prizonierilor nu găsi nimic neobișnuit, totul era în ordine și tocmai se pregătea să se întoarcă acasă, când subofițerul, care mergea înainte, se întoarse deodată:

— Ați auzit, domnule locotenent?

— Ce?

— Parcă niște strigăte de ajutor!

Ianușin se opri și trase cu urechea.

— Ai dreptate! îngână el.

Din sufrageria supraveghetorilor, ale cărei ferestre dădeau spre curte, se auzi de două ori, unul după altul, un țipăt deznădăjduit:

— Ajutor!… Ajutor!…

Era glasul unei femei.

— Asta este prea mult! strigă Ianușin și cu pași hotărâți, porni spre casa supraveghetorilor, urmat de subofițerul său.

Într-o clipă el ajunse acolo, deschise ușa, care dădea în încăperea plină de fum și duhoare de tutun, în mijlocul căreia zări o biată fată, pe care unul din supraveghetori se pregătea s-o lovească cu cnutul.

Atunci se auzi vocea lui sonoră, poruncitoare, la auzul căreia toată lumea își îndreptă privirile înspre el, iar mâna ridicată a lui Ladinoff căzu pe lângă trupu-i ce se clătina, fără a mai lovi.

— Stai!

Biata Mioara Comăneanu își pierduse cunoștința pe jumătate, în clipa când fusese aruncată în mijlocul încăperii și aștepta cu groază să simtă prima lovitură de cnut, care avea să-i spintece pielea, acolo unde urma să cadă pe trupul ei.

Dar lovitura de cnut nu mai urmă și în locul ei simți un braț vânjos de bărbat, care o ridică de la pământ.

Era brațul locotenentului Ianușin.

Mioara Comăneanu mulțumi cu priviri pline de recunoștință, pentru pasul hotărât al tânărului ofițer, care o scăpase de la o soartă cumplită.

Chiuitul și râsetele celor de față amuțiră când locotenentul Ianușin se ivi în mijlocul lor, atât de pe neașteptate.

Krișileff fu cel care se dezmetici cel dintâi și strigă, cu glas răgușit de băutură:

— Domnule locotenent, de ce ne strici petrecerea?

— Găsesc că este cam ciudată petrecerea de a bate cu cnutul o fată ce nu se poate apăra! răspunse Ianușin, cu hotărâre.

— Pe semne că merita aceasta!

— Acum îmi dau seama, pentru ce n-ați făcut rondul de noapte. Apoi, ați călcat pentru a doua oară regulamentul taberei, când împotriva prescripțiunilor acestui regulament ați adus aici cu sila, două prizoniere.

Schimbul de cuvinte dintre locotenent și primul supraveghetor fu urmat pe un ton din ce în ce mai ridicat, în vreme ce ceilalți priveau tăcuți la cei doi potrivnici.

— În orice caz - urmă locotenentul Ianușin - voi raporta autorităților superioare, cât mai neîntârziat, despre cele ce se petrec în tabăra de prizonieri de la Sadova!

— La Sadova eu poruncesc - răspunse Krișileff batjocoritor - și se întâmplă ceea ce vreau eu, fiindcă eu sunt primul supraveghetor!

— Eu îmi voi face raportul către guvernământul din Tomsk, - zise Ianușin, liniștit - și vom vedea dacă se vor mai întâmpla pe aici asemenea lucruri!

Krișileff tresări. Veselia chefliiilor se spulberă ca prin farmec în urma intervenției și amenințărilor locotenentului Ianușin.

Krișileff îl cunoștea pe locotenent în de ajuns de bine spre a ști că acesta n-avea obiceiul să vorbească în vânt și era în stare să-și ducă amenințările la îndeplinire.

Iar amenințarea lui Ianușin era foarte neplăcută pentru el. Atâta timp cât plângerile vin din partea osândiților - dacă aceștia ar îndrăzni să se plângă, fără să se teamă de urmări - n-avea pentru ce să-i fie frică; dar dacă plângerea vine din partea comandantului cazacilor din Sadova, atunci primejdia este mult mai amenințătoare, căci în acest caz se poate aștepta să i se ia peste noapte postul de prim supraveghetor, al cărui jubileu de zece ani îl sărbătorea tocmai în ziua aceea.

Din acest motiv, tare ar fi vrut să-l facă pe locotenent să renunțe la hotărârea despre care amintise. Dar împrejurările de față nu erau prielnice de loc pentru așa ceva, căci chiar dacă ar fi fost gata să se umilească, implorându-l pe Ianușin să nu-l nenorocească, această umilire nu trebuia să aibă loc în fața tuturor supraveghetorilor, care ar fi pierdut orice respect față de el.

De aceea hotărî să se ducă a doua zi la locotenent și să-l roage să nu-și facă raportul împotriva lui.

Între timp Ianușin o văzu și pe Vardia și porunci îndată:

— Pe fata aceasta o veți conduce numaidecât înapoi, în coliba ei, iar pe cealaltă - aici arătă pe Mioara - o voi trimite la Tomsk, încă în decursul acestei nopți, fiindcă mă tem că ați căuta să vă răzbunați pe ea, din pricină că prin

strigătele sale de ajutor mi-a atras atenția asupra ciudatului fel în care înțelegeți voi să petreceți.

După aceea îi făcu un semn lui Ivan:

— Ivane, ia fata!

Cu aceste cuvinte locotenentul Ianușin, Ivan și Mioara Comăneanu părăsiră încăperea, a cărei ușă se închise în urma lor. Dar chiotele și hohotele de râs nu-și mai reluară cursul, tutunul și rachiul nu le mai plăcea bețivilor, care rămaseră năuciți, de-abia într-un târziu recăpătându-și graiul.

— Dracul l-a adus aici și pe locotenentul acesta?

— Ce naiba caută aici o ușă de biserică, cum e acesta? Predecesorul lui, locotenentul Krușev, era om de-al nostru, ducea la beție, îi plăceau zarurile și când îi venea pofta, bătea toată tabăra de prizonieri...

— Așa e!l Krușev era om, nu glumă! Așa comandant de cazaci ne-ar trebui!

— Fiți pe pace, căci Ianușin nu va sta aici, până-i lumea și atunci ne vor trimite din nou un ofițer care să fie pe placul nostru!

Între timp, locotenentul Ianușin se înapoie la locuința sa, împreună cu Ivan și cu Mioara, care tot mai tremura din pricina zbuciumului prin care trecuse.

Dar cuvintele blânde ale tânărului locotenent o liniștiră, încetul cu încetul și când își mai reveni, mulțumi din adâncul sufletului salvatorului său.

— Față de oricine m-aș fi purtat la fel - răspunse locotenentul - fiindcă înțeleg să rămân om, chiar și în mijlocul acestui iad pământesc, și nu îndur să fie nedreptățit cineva. Chiar dacă ai fi cea mai mare păcătoasă de pe pământ, tot trebuie să ți se facă dreptate atunci când ești amenințată să fii pedepsită mai aspru decât au găsit cu cale aceia care te-au judecat. Și pedeapsa de a fi fost surghiunită la Sadova este ea însăși o pedeapsă destul de grea.

Mioara Comăneanu își ridică ochii ei mari asupra locotenentului și zise, tristă:

— Dar, nici nu sunt vinovată…

Iar când locotenentul Ianușin se uită mai bine în ochii ei curați, începu să se îndoiască de vinovăția ei…

În urma cererii locotenentului, Mioara îi povesti cele petrecute la Varșovia,^ în urma cărora, nemilosul conte Gorciacov o trimisese în Siberia.

— Suferințele îți vor fi mult ușurate prin aceea că, te trimit la Tomsk - răspunse ofițerul. Acolo se trimit condamnații politici, a căror soartă este vrednică de invidiat, pe lângă soarta osândiților din Sadova. Acolo munca nu este atât de istovitoare și apoi, chiar și felul de a se purta al supraveghetorilor este mult mai omenesc, decât la Sadova.

— Domnule locotenent, nici nu știu cum să vă mulțumesc că mă scâpați de iadul acesta din Sadova, de unde credeam că nu voi mai scăpa niciodată.

— Dacă pentru d-ta însemnează o fericire să te știi mutată dintr-o tabără de prizonieri în alta, atunci sunt mulțumit că mi s-a oferit prilejul de a-ți putea fi de folos. De altfel, trebuie să te trimit de aici, deoarece îi cunosc prea bine pe acești oameni lipsiți de orice simțământ omenesc și știu că s-ar fi răzbunat în chipul cel mai groaznic asupra d-tale pentru cele petrecute în seara aceasta. Ai fi fost pusă la munca cea mai istovitoare, cnutul ar fi căzut necontenit pe spinarea d-tale și cred că, în câteva săptămâni, mormintele cimitirului din Sadova s-ar fi înmulțit cu încă unul…

După aceea Ianușin se întoarse spre bătrânul său subofițer:

— Ivane, adu puțină carne friptă, pâine și vin, căci după atâtea frământări trebuie să-i fie foame! Până atunci voi coborî în cazarmă, spre a lua măsurile necesare pentru plecarea prizonierei!

— Va trebui să plec, încă în noaptea aceasta?

— Da, încă în noaptea aceasta! Sau poate că ești obosită? Atunci putem amâna pentru mâine!

— Nu! Nu! Mai bine să plec astăzi.

Ivan se întoarse cu friptura și cu vinul.

Ianușin așeză mâncarea, cu multă blândețe, înaintea Mioarei și-i spuse:

— Mănâncă, jupâniță! Până la Tomsk drumul e lung și nu strică să mai prinzi ceva puteri! Stai liniștită aici, eu mă înapoiez în câteva minute.

Acestea zicând se îndepărtă.

Ferestrele sufrageriei supraveghetorilor erau luminate, dar nu se mai auzeau chiotele sălbatece de mai înainte; pe de o parte, din pricina amenințărilor locotenentului Ianușin, care le tăiase cheful, pe de altă parte din pricina alcoolului, care începuse să-și arate obișnuitul efect moleșitor.

Tânărul locotenent se îndreptase în spre cazarma soldaților, când deodată zări trei cazaci, care se învârteau

în jurul porții. Păreau sosiți de-abia atunci și stăteau nehotărâți în fața porții, neștiind încotro s-o ia prin curte.

Când strigă la ei, cei trei cazaci, care nu erau alții decât prințul Poniatowsky, lordul Wardmoore și Lapușin, tresăriră îngroziți.

Spre norocul lor, prințul Poniatowsky, nu-și pierduse sângele rece și răspunse cu multă pricepere la întrebările puse de ofițer, care în chipul acesta nu bănui nimic. Dar când locotenentul Ianușin îl luă pe prinț cu sine, ceilalți doi fugari înmărmuriră de groază, deoarece li se părea cu neputință ca prințul Poniatowsky să nu fie recunoscut. Pe drum, în spre locuința locotenentului, prințul Poniatowsky mergea la depărtare cuvenită înapoia ofițerului. În mintea prințului se născu gândul de a-și scoate pumnalul și de a străpunge cu el pieptul locotenentului, pentru ca în chipul acesta să înlăture piedica ce se ivise în calea evadării lor; dar gândul acesta rămase numai gând, căci prințul Poniatowsky nu era în stare să atace pe cineva mișelește, pe la spate, nici chiar atunci când era în joc viața lui.

Afară de aceasta, ispita nici n-avu vreme să-l prindă în mrejele sale, deoarece locotenentul ajunse îndată la locuința sa, unde planul atacului pe la spate nu mai putea fi dus la îndeplinire.

Prințul intră în casă în urma ofițerului și uitându-se cercetător în jurul său, nu lipsi mult să țipe de uimire, când o zări pe Mioara, mâncând liniștită la masă.

Acum i se păru și mai ciudată nevenirea Mioarei și nu putea înțelege nici în ruptul capului, ce căuta romanca, în locuința ofițerului.

— Așteaptă aici - îi zise Ianușin. Dacă ești obosit, șezi pe un scaun, până când voi scrie raportul!

— Am înțeles, tătucă! răspunse prințul Poniatowsky.

La auzul glasului cunoscut își ridică și Mioara capul și când zări chipul prințului, nu lipsi mult să se trădeze printr-un țipăt de uimire, pe care însă izbuti să și-l înăbușe până la sfârșit. Nici Mioara Comăneanu nu putea să

înțeleagă, cum ajunsese prințul în uniforma de cazac, întocmai după cum nici prințul Poniatowsky nu pricepea ce căuta româncuța în locuința locotenentului.

Dar chiar dacă sufletul prințului Poniatowsky ar fi fost cuprins de vreo îndoială, aceasta s-ar fi risipit îndată, când Mioara își ridică privirea asupra lui.

Fata care se găsea în fața lui era într-adevăr Mioara Comăneanu și nimeni alta. Prevăzător, prințul își duse degetul la gură, arătându-i fetei să caute să se stăpânească, spre a nu se trăda.

Biata fată pricepu îndată rostul acestui semn și rămase liniștită. În sufletul ei însă se dădea o luptă dintre cele mai cumplite. Ea înțelese acum că avea să facă drumul până la Tomsk în tovărășia prințului îmbrăcat în uniformă de cazac și nu știa cum să-i mulțumească Cerului, pentru faptul de a o fi adus iarăși împreună cu binevoitorul său protector, în care avea o încredere oarbă. Sărmana fată nu putea să priceapă însă cum ajunsese prințul în uniforma de cazac și cum se făcea că locotenentul o încredința tocmai aceluia cu care plănuise să fugă din tabăra de prizonieri. Creierul ei căuta să dezlege această enigmă, dar nici cum nu putu să ajungă la vreun rezultat.

Între timp, Pavel Ianușin pregăti raportul pentru guvernământul din Tomsk, raport în care el povesti cele petrecute la Sadova și arătă pricinile pentru care o trimitea pe Mioara Comăneanu din tabăra de la Sadova. Scrisoarea cu acest raport el i-o înmână prințului Poniatowsky, care o ascunsese în buzunarul dinăuntru al surtucului său.

— Scrisoarea aceasta - îi zise locotenentul - o vei preda la guvernământul din Tomsk, împreună cu această prizonieră. Ai înțeles?

— Înțeles tătucă, răspunse prințul Poniatowsky, a cărui inimă bătea să-i spargă pieptul, văzând ca ofițerul i-o încredința lui pe Mioara și că deci, tot putea s-o scape și pe sărmana româncă din iadul de la Sadova.

Dacă Ianușin n-ar fi fost de față, prințul nu s-ar fi putut stăpâni să nu joace de bucurie în urma acestei fericite orânduieli a destinului, care aranjase lucrurile în așa chip, ca el să-și poată duce la îndeplinire planul evadării, întocmai după cum și-l făurise.

Nu mai avea răbdare să aștepte până când va rămâne singur cu ea spre a-i spune că ceilalți doi însoțitori erau lordul Wardmoore și Lapușin.

Locotenentul aduse o șubă și i-o dădu Mioarei, care fără îndoială că ar fi înghețat în veștmintele subțiri ale osândiților, pe drumul până la Tomsk.

Mioara mulțumi din adâncul sufletului pentru această nouă dovadă de bunătate a locotenentului și apoi porni spre ușă, în tovărășia prințului Poniatowsky.

Locotenentul Ianușin merse și el cu ei spre a fi de față la plecare. În curând ajunseră în apropierea porții, unde lordul Wardmoore și Lapușin așteptau cu nerăbdare și cu inima tremurândă.

— Ați pus șeaua și pe al patrulea cal? întrebă locotenentul.

— Am pus-o, domnule locotenent! răspunse Lapușin cu umilință.

După aceea Pavel Ianușin o ajută pe Mioara el însuși să încalece și-i mai atrase odată luarea aminte, să bage de seamă asupra prizonierei, să nu cumva să i se întâmple ceva rău, ceea ce, firește, prințul Poniatowsky făgădui cu cea mai mare sinceritate.

Între timp lordul Wardmoore și cu Lapușin îndepărtaseră grinda de la poartă, englezul sărise în șea și nu mai rămăsese, decât ca Lapușin să deschidă poartă, când deodată, un cazac se repezi la Ianușin, gâfâind, cât îl mai lăsau plămânii obosiți de fugă: Tătucă… tătucă… poruncește să se sune alarma… o santinelă… a fost ucisă!

Prințul Poniatowsky și cu tovarășii săi se cutremurară, iar locotenentul Ianușin se întoarse cu înfrigurare în spre cazac:

— Ce tot spui aici? Care santinelă a fost ucisă?

— Vinoviev, care făcea de pază în fața grajdurilor!…

Prințul Poniatowsky nu-și pierdu capul nici el în această clipă tragică, ci călări până lângă Ianușin spre a-l întreba:

— Putem porni, domnule locotenent?

— Acum nu se poate! strigă Ianușin cu înfrigurare și apoi se întoarse în spre cazacul, care gâfâia lângă el: Încuie poarta, numaidecât!… Nimeni nu poate părăsi tabăra, până când nu se va descoperi ucigașul santinelei!

— Trebuie să fi fost vreun prizonier, care vrea să fugă! adăugă Olliș, cazacul.

Cu aceste cuvinte el se și îndreptă în spre poarta ale cărei aripi Lapușin le deschise tocmai în clipa aceea.

— Ce faci omule, ai înnebunit? Închide poarta!

Dar Lapușin se și repezise la calul său și dintr-o singură săritură fu în șea.

În același timp se auzi și glasul lordului Wardmoore:

— Înainte!

Prințul Poniatowsky și cu Mioara fură cei dintâi care se repeziră pe poarta pe care Olliș cazacul încercă s-o închidă. Dar lordul Wardmoore trecu ca o furtună cu calul peste el și în timpul acesta, izbuti și Lapușin să iasă pe poartă.

Pavel Ianușin se uita năuc, buimăcit, aiurit, în urma fugarilor. Oricât era el de deștept, de priceput și de cult, fuga aceasta n-o putea înțelege.

Dincolo de poartă se auzi o detunătură de armă, iar Olliș, făcut una cu pământul de calul lui Wardmoore, gemu:

— Fugarii aceștia l-au ucis pe Vinoviev… alarma… alarma!

Apoi, își adună toate puterile și se ridică de la pământ, părându-i-se că toate oasele i-au fost rupte.

Cuvintele lui Olliș îl treziră din buimăceală și pe Ianușin, pe care evadarea aceasta neobișnuită îl împietrise cu totul și peste câteva clipe glasul striat al goarnei sună alarma în liniștea nopții.

Cazacii fură treziți din somn, supraveghetorii săriră de la masa în jurul căreia chefuiau, prizonierii se deșteptară și ei, dar nimeni nu putea să-și închipuie ce se întâmplase.

Curtea taberei se populă îndată cu oameni care alergau zăpăciți, fără rost și întrebări înfrigurate zburau din gură în gură:

— Ce s-a întâmplat?

— Vreo evadare?

— Cine a fugit?

— De ce s-a sunat alarma?

În jurul locotenentului Ianușin se adunară din ce în ce mai mulți oameni, cărora Ianușin le dădea în grabă instrucțiunile necesare.

Deodată se ivi în fața lui și Krișileff, primul supraveghetor, care-l întrebă, buimac:

— Ce s-a întâmplat, domnule locotenent?

Ianușin turba de mânie și se răsti la primul supraveghetor cu o asprime neobișnuită:

— Toate acestea sunt din pricina neglijenței d-tale! În noaptea aceasta n-ați făcut rondul și iată ca au fugit patru prizonieri…

— Patru prizonieri? exclamă Krișileff speriat și vestea aceasta îl făcu să se trezească deodată.

Între timp Ianușin se gândea mereu la legătura care putea să existe între Mioara Comăneanu și cei trei bărbați îmbrăcați în uniforme de cazaci. De ce au luat și pe fată cu ei?

Deodată un gând îi trecu prin minte, un gând, pe care inima i-l porunci:

— De ce n-aș lăsa-o să fugă, pe această nenorocita copilă?

Dar îndoiala aceasta nu ținu, decât timp de câteva clipe, căci îndată se trezi în el simțământul datoriei, care-i porunci să nu se lase înrâurit de imboldurile inimii.

— Doisprezece cazaci să pornească în urmărirea lor! strigă el.

Krișileff îl întrebă:

— Și supraveghetorii?

Ianușin se răsti din nou la el:

— Supraveghetorii? Acum mă întrebi aceasta Krișileff? Uiți că supraveghetorii sunt sub comanda d-tale și nu a mea? Eu credeam că supraveghetorii au pornit de mult în urmărirea fugarilor și iată că ei sunt încă tot aici! N-a fost îndeajuns că n-ați făcut raziile obișnuite și le-ați dat putința să fugă, acum mai întârziați și cu urmărirea lor! Mărturisesc sincer că nu mai înțeleg nimic!

O mânie de nedescris cuprinse sufletul lui Krișileff la auzul acestor cuvinte batjocoritoare și în clipa aceea el jură să se răzbune pe Pavel Ianușin, care în seara aceea îl făcea de rușine pentru a doua oară…

În timpul acesta sosi acolo și unul din supraveghetorii cei mai tineri, care-l trase la o parte pe Krișileff și-i spuse ceva, cu multă înfrigurare. Cuvintele tânărului supraveghetor îl făcură pe Krișileff să tresară și fața lui luă o înfățișare de adâncă mirare. El se întoarse spre Ianușin și cu glasul lui răgușit, strigă:

— Domnule locotenent, am aflat cine sunt fugarii! Supraveghetorii au colindat toate colibele, spre a vedea care dintre prizonieri lipsesc…

— Și?

— Patru lipsesc!

— Da, patru au fost!

— Dar știu și cine sunt cei patru fugari!

— Cine?

— Patru din cei mai de seamă prizonieri ai taberei!

— Să auzim!

— Prințul Poniatowsky, capul răzvrătiților din Polonia; lordul acela englez, care a pricinuit Rusiei un rău nemăsurat, un țăran cu numele de Lapușin, care a ajuns aici din pricina unei omucideri și…

— Și?… Cine-i al patrulea?

— Mioara Comăneanu - răspunse Krișileff, cu o voită apăsare, asupra acestui nume - romånca aceea pe care Ladinoff a vrut s-o bată în astă seară dându-i o pedeapsă bine meritată și pe care d-ta ai scăpat-o!

Locotenentul Ianușin tăcu și spre a schimba vorba, dădu cazacilor o nouă poruncă:

— Pregătiți-mi calul și mie!

Dar Krișileff nu-l slăbi pe locotenentul pe care putea să-l terorizeze acum și el. I se oferise prilejul să se răzbune pentru batjocurile și umilințele la care îl supusese în

noaptea aceea și adăugă, de data aceasta folosind el cuvintele usturătoare:

— Nu știi, domnule locotenent, cum a putut evada fata aceea, pe care ai luat-o de la noi, sub cuvânt că o vei trimite la Tomsk?

— Într-adevăr, acesta și era scopul urmărit de mine și nu pot pricepe de loc ce legătură poate fi între ea și ceilalți fugari!

— Eu cred că planul evadării fusese întocmit mai dinainte și aceasta o dovedesc și cătușele sparte care au fost găsite în coliba fugarilor.

Spre norocul locotenentului un cazac îi aduse calul, pe care tânărul ofițer se avântă ca o săgeată scăpând astfel de atacul lui Krișileff.

— După ei! strigă locotenentul Ianușin.

— După ei, zău! adăugă Krișileff, care călărea alături de el. Dumnezeu mi-e martor că de-abia aștept să pun mâna pe fetișcana aceea, să-i tai odată pentru totdeauna cheful de a mai încerca să evadeze în împrejurări atât de ciudate…

Sufletul milostiv al lui Pavel Ianușin se îngrozi la gândul că va fi vai și amar de sărmana fată, dacă ar cădea din nou în mâinile acestei bestii omenești…

Locotenentul începu să se gândească din nou să le dea fugarilor putința de a scăpa. De aceea, el încetini galopul calului său, dar Krișeleff îi înțelese gândul îndată și zise:

— Mai iute, mai iute, domnule locotenent, căci în felul acesta depărtarea crește, în loc să scadă! Fiindcă nu-mi pot închipui că ai vrea să-i lași pe acești ticăloși să scape.

Ianușin nici nu-l învrednici de răspuns, ci îi aruncă doar o privire plină de dispreț.

După aceea dădu pinteni calului, lăsă frâul liber și minunatul animal se năpusti înainte ca o săgeată.

Zorile începuseră să se ivească pe cerul siberian, vălul întunecat al nopții se răsfira tot mai mult și acum cazacii și supraveghetorii își mânau caii cu și mai mare ardoare,

deoarece știau că prinderea fugarilor nu mai putea întârzia, după ivirea Soarelui.

În tot timpul acestei urmăriri nebunești, inima locotenentului Ianușin rămase strânsă și îndurerată, deoarece el citise în ochii Mioarei Comăneanu că este nevinovată și se îngrozea la gândul că această copila suavă, blândă, bună și nefericită, va cădea din nou în mâinile nemiloșilor supraveghetori, care se vor răzbuna cumplit asupra ei, fiindcă le stricase petrecerea din noaptea aceea.

De ce trebuia să fie tocmai el acela care s-o împiedice pe fugară de a-și recăpăta libertatea, de a se reîntoarce lângă aceia pe care îi iubea și care o iubeau? Nu! O asemenea faptă nu este vrednică de un om care vrea să rămână om, chiar și în mijlocul acestui iad.

— Olliș! îi strigă el cazacului, care călărea înaintea lui. Spune-le cazacilor să se oprească pe loc!

Krișileff auzi această poruncă și se întoarse scandalizat:

— Domnule locotenent, ce faci? Nu-ți dai seama că prin aceasta le dai fugarilor o mână de ajutor?

— Nu te îngriji d-ta, de ceea ce fac eu! Întotdeauna mi-am luat răspunderea faptelor mele! Mai bine ia și d-ta măsurile necesare ca și supraveghetorii să se oprească!

— Eu nu mă pot învoi la așa ceva! răspunse Krișileff, cu vădită pornire. Eu nu vreau să-i scap pe evadați, ci să-i prind!

Dar Ianușin strigă, pe un ton, care nu mai admitea nicio împotrivire:

— Krișileff, poruncesc ca toată lumea să se oprească! Cu cine nu ascultă, sfârșesc fără nicio șovăire!..

Amenințarea aceasta folosi. Krișileff își opri supraveghetorii, care se supuseră, vrând nevrând.

— Bine! zise el. Dar voi îngriji ca toată lumea să știe că nu m-am supus decât de nevoie!

— Am spus și o repet: îmi iau toată răspunderea! În clipa aceasta singura d-tale îndatorire este de a te supune poruncilor mele!

Urmăritorii se opriră și se strânseră laolaltă.

Locotenentul Ianușin sări de pe cal și porunci:

— Țineți-vă caii liniștiți, să nu dea din picioare!

După aceea făcu câțiva pași înainte, se aplecă și-și lipi urechea de pământ.

El stătu astfel, timp de câteva minute, ca și când ar fi vrut să le dea prizonierilor putința de a se îndepărta, apoi, sări deodată și zise:

— Se aude tropotul cailor! Nu pot fi prea departe, așa că putem continua urmărirea, cu mai multă ardoare, decât până acum. Cred că până la răsăritul soarelui vom pune mâna pe ei.

Zicând acestea, Ianușin se uită triumfător la Krișileff, care-și întoarse capul rușinat.

După aceea, locotenentul sări pe cal și continuă urmărirea. Călărea în fruntea celorlalți, dar îngriji ca armăsarul său să nu alerge cât putea de iute, căci nu-și putea stăpâni impulsurile inimii.

Cazacii și supraveghetorii înaintau mereu și între timp cerul se lumina tot mai mult.

Deodată, Olliș strigă, triumfător:

— Domnule locotenent… domnule locotenent!

— Ce este, Olliș?

— Am zărit pe fugari!

— Unde?

— Uite acolo, în marginea zării… Patru puncte negre…

Krișileff veni și el lângă ei și întări spusele cazacului.

— Așa este!… Îi văd și eu!

Ceilalți urmăritori văzură și ei cele patru puncte negre, care se mișcau la orizont.

— Acum trebuie să dăm pinteni cailor, ca să punem mâna pe ei, cât mai iute…

Ianușin răspunse, aproape nepăsător:

— Nu găsesc bun planul d-tale!

— Și de ce nu, domnule locotenent?

— Deoarece o alergare nebunească ar slei puterile cailor și nu ne vom mai putea folosi de ei tocmai atunci când vom avea cea mai mare nevoie de serviciile lor.

— Așadar, d-ta ai de gând să mergi cu cazacii d-tale și pe mai departe, tot plimbându-te?

— Dacă d-ta numești aceasta o plimbare atunci, da! Eu mă gândesc la scopul pe care-l urmăresc. Vreau să-i prind pe fugari, cu siguranță și nu-mi pot omorî caii într-un galop nebun, pentru a risca să se prăbușească sub mine atunci, când n-ar mai trebui decât să întind mâna spre a-mi ajunge ținta.

Dar Krișileff nu se lăsă.

— Atunci voi pleca eu înainte, cu supraveghetorii mei zise el. Nu mă las înrâurit de cuvintele d-tale, fiindcă eu vreau să pun mâna pe acești ticăloși! Eu nu cunosc mila, eu nu sunt slab de înger, eu nu-mi cunosc decât datoria!

Cu aceste cuvinte plecă de lângă locotenentul, care se uita după el, scrâșnind din dinți.

Ajungând lângă supraveghetorii săi, Krișileff le porunci:

— După fugari, cât puteți mai iute, căci dacă mergem ca după mort, cum merg cazacii, nu mai punem mâna pe ei, nici în ziua de apoi!

Mica trupă a supraveghetorilor se desprinse dintre cazaci și porni înainte, în goană nebună.

Olliș dădu și el pinteni calului, să meargă cu supraveghetorii, dar locotenentul strigă după el:

— Stai! Trebuie să cruțăm caii, căci altfel vor cădea sub noi!

Ianușin călări și pe mai departe în fruntea cazacilor săi, privind cu strângere de inimă la supraveghetorii, care se îndepărtau mereu de el, apropiindu-se deci de fugari.

În timpul acesta și evadații zăriră ceata urmăritorilor. Cele patru puncte negre se întreceau mereu, spre a vedea cât de mare mai era distanța care-i separa de ostași.

Deodată Lapușin observă că urmăritorii se împart în două grupuri.

— Ceata cea mai puțin numeroasă - zise el - călărește în spre noi într-o goana nebună.

Lordul Wardmoore își întoarse capul și el și zise căutând să-și îmbărbăteze tovarășii:

— Sunt departe încă!

— Dar se apropie necontenit! răspunse Lapușin…

— Nu trebuie să ne speriem, chiar dacă ar fi așa! zise lordul Wardmoore. Când se vor apropia mai mult, le trimitem câte o bucată de plumb, fiecăruia, pe rând.

Se vedea că lordul Wardmoore era unul din cei mai buni țintași ai Angliei. El rostise cuvintele acestea cu atâta încredere, încât tovarășii săi erau siguri că urmăritorii nu se vor putea apropia de ei mai mult decât bătaia puștii.

Totuși, în sufletul fiecăruia se strecurase o îndoială în izbânda finală, căci în fiecare clipă caii puteau să obosească și atunci erau pierduți

Lapușin rămase cel din urmă și, întorcându-și mereu capul, își vestea tovarășii despre felul cum înaintau urmăritorii.

— Se apropie mereu! zise el, din nou. Depărtarea scade mereu între ei și noi!

— Puștile sunt încărcate? întrebă atunci lordul Wardmoore.

— Toate! răspunse Lapușin.

— Atunci n-avem de ce să ne temem! zise lordul și spre a o îmbărbăta mai ales pe Mioara, se sili să zâmbească.

Goana continuă cu deznădejde.

Caii erau numai o apă, se vedea prea bine cât erau de obosiți, dar alergau mai departe din răsputeri, simțind parcă ce nevoie aveau fugarii de ajutorul lor.

Dar nici supraveghetorii nu se lăsau și folosindu-se necontenit de pinteni și bice, căutau să se apropie cât mai mult de cei urmăriți.

Rezultatul nici nu întârzie să se arate.

Ceata condusă de primul supraveghetor se îndepărta tot mai mult de cazacii lui Ianușin, în schimb ajungea tot mai aproape de fugari, pe care, după socoteala lui Krișileff, aveau să-i ajungă, cel mult în zece minute.

Prințul Poniatowsky aruncând o privire în urma sa, exclamă, cu groază:

— Mă tem că toată truda noastră a fost zadarnică!

Dar lordul nu-și pierdu cumpătul, cu toate că situația, era foarte critică.

— Curaj prințe… și vom scăpa!

Mai trecură câteva minute de cumplită îndoială, în timpul cărora supraveghetorii se apropiaseră și mai mult. Li se putea desluși chiar și figurile și lordul Wardmoore socoti că sosise timpul să nu mai stea cu mâinile în sân. Își opri calul, și își ridică arma la ochi.

Glontele porni și unul din supraveghetori se prăbuși la pământ, cu un urlet de durere.

— Altă pușcă! strigă lordul Wardmoore cu înfrigurare și Lapușin îi și întinse arma sa.

A două detunătură fu urmată de rostogolirea de pe cal a unui al doilea supraveghetor.

— Stați! urlă Krișileff, cu o mânie sălbatică. În felul acesta pierim cu toții!

Zicând acestea coborî din șea, spre a veni în ajutorul răniților. Pe unul din supraveghetori glontele îl nimerise drept în frunte, lăsându-l mort pe loc, așa că, acestuia nu i se mai putea da niciun ajutor. Al doilea supraveghetor fusese rănit la umăr, dar în cădere își rupsese piciorul, așa că, nici să se miște nu mai putea… ci doar se văita grozav.

Intervenția curagioasă a lordului Wardmoore le dădu fugarilor din nou un mare avantaj asupra urmăritorilor. Acum, după ce ceata lui Krișileff nu-i mai urmărea, lordul Wardmoore își sfătui prietenii să-și încetinească înaintarea, spre a le da cailor putință de a se mai odihni puțin. Bietele animale aveau tot dreptul la puțină odihnă, cu toate că nici călăreții nu erau mai puțini obosiți de această goană grozavă.

În vreme ce Krișileff se îndeletnicea în jurul rănitului, Ianușin ajunse și el la fața locului, cu cazacii săi și văzând

cele două jertfe, aruncă lui Krișileff o privire plină de imputări.

— Iată urmarea goanei d-tale nechibzuite! N-ai vrut să mă asculți și uite că încăpățânarea d-tale ne-a pricinuit până acum un mort și un grav rănit!

Krișileff tăcu, căci n-avea ce să răspundă.

Locotenentul Ianușin sări de pe cal, spre a cerceta și el rana celui lovit, în realitate însă, spre a le da fugarilor putința de a mai câștiga timp. Se uită la umărul celui rănit, rupse o bucată de pânză și legă rana cu ea, apoi, cercetând și piciorul, constată că acesta era rupt în două locuri.

— Cu piciorul acesta nu prea vei putea merge singur înapoi la Sadova! zise locotenentul.

— Ce este de făcut? întrebă atunci Krișileff, neîndrăznind să se uite în ochii ofițerului.

Ianușin rămase puțin pe gânduri, apoi răspunse:

— Cel mai bun lucru ar fi ca, doi cazaci să rămână aici, să pregătească o targă și să se înapoieze cu rănitul la Sadova. Noi vom continua urmărirea.

Acestea zicând se și avântă în șea, îndemnându-l și pe primul supraveghetor:

— Ei, Krișileff, de ce mai stai pe gânduri? Iute, pe cai! Vei vedea ce repede vom pune mâna pe ei, acum!

În timpul acesta el observase cu mulțumire că fugarii câștigaseră o bună bucată de drum, cu toate că mergeau numai în galop ușor.

Toată lumea sări pe cai, afară de cei doi cazaci desemnați de Ianușin, spre a-l duce pe rănit la Sadova și afară de Ladinoff.

Lui Krișileff i se păru ciudată această codire și-i strigă:

— Ei Ladinoff, încalecă odată, să putem porni!

Ladinoff răspunse, cam încurcat:

— Nu s-ar putea să rămân și eu aici?

— Cum să rămâi? Ia fă bine și încalecă! Ce vorbe sunt acestea? Vom avea nevoie de tine, căci lupta va fi crâncenă.

Dar cuvintele acestea îl făcură pe Ladinoff să fie și mai abătut. Stătea acolo încremenit, de parcă l-ar fi împietrit Dumnezeu.

— Ai înnebunit, omule? Sau ți-e frică, poate?

— Nu… nu sunt laș… îngână Ladinoff dar știi Krișileff… v-am povestit aseară… visul pe care l-am avut… că m-a împușcat un cazac… Fugarii sunt îmbrăcați în uniformă căzăcească și… simt că ucigașul meu se găsește printre ei…

Locotenentul Ianușin începu să râdă și se adresă astfel lui Krișileff:

— Ce să-ți spun, dar curajoși mai sunt supraveghetorii d-tale! Dacă așa stau lucrurile, văd eu că nu mă pot bizui decât numai pe cazacii mei!

Krișileff turbă de mânie, din pricina acestei noi palme, pe care a primea de la locotenentul Ianușin și se răsti la Ladinoff:

— Vei încăleca îndată, căci dacă nu, eu te împușc în clipa aceasta!

Ladinoff văzu că n-are altceva de făcut, decât să se supună poruncii primului supraveghetor, în mâna căruia și luci țeava pistolului și care era în stare să-și împuște subalternul neascultător.

Acest schimb de cuvinte cu Ladinoff le folosi fugarilor, care în chipul acesta mai câștigară încă câteva minute, spre a se îndepărta și mai mult de supraveghetori și de cazaci, care acum porniră din nou în urmărirea lor.

Locotenentul Ianușin, văzând că evadații erau la o depărtare destul de mare, dădu pinteni calului, care alerga într-un galop nebun, mai ales că primul supraveghetor avea un armăsar minunat, de care calul ofițerului de-abia putea să se țină.

— Mai iute… mai iute, domnule locotenent, zicea Krișileff, trebuie să câștigăm pierderea zadarnică pe care am avut-o până acum, fiindcă nu ne putem înapoia la Sadova fără prizonieri, ca toată lumea să râdă de noi.

Ianușin își înăbuși amărăciunea și scârba pe care o simțea pentru omul acesta și bizuindu-se că, fugarii vor ști să se folosească de avantajul pe care-l aveau, porni la o adevărată întrecere cu Krișileff.

Între cei doi bărbați care nu se puteau suferi, începu o întrecere înfrigurată, când unul, când celălalt fiind înainte. Supraveghetorii și cazacii se țineau de mai marii lor, mânându-și caii în aceeași goană nebună. Ladinoff doar se trudea mereu să rămână cât mai la urmă și încă cu totul la o parte, așa ca să nu fie nimerit nici chiar de vreun glonte rătăcit.

Goana aceasta sălbatică îi aduse pe urmăritori tot mai aproape de fugari, ai căror cai nu puteau ține piept alergării deznădăjduite a oamenilor lui Krișileff și Ianușin.

În chipul acesta depărtarea dintre cele două tabere începu să se micșoreze din nou și în curând lordul Wardmoore socoti că sosi timpul iarăși să se întoarcă împotriva dușmanului cu puștile sale, care nu dădeau greș.

El ochi din nou, dar în clipa când arma luă foc calul său sări într-o parte, așa că glontele nu-l nimeri pe locotenentul Ianușin, asupra căruia trăsese, ci lovi calul acestuia, care se prăbuși la pământ.

Cazacii se speriară, când își văzură comandantul prăbușindu-se și sărind de pe cai alergară la el.

Trecură din nou câteva minute, până când izbutiră să-l scoată de sub cal. În cădere locotenentul Ianușin se lovise foarte rău, de-abia putea să-și miște o mână și fața îi era plină de zgârieturi. Cu toate acestea el se arătă gata să continue urmărirea.

— Nu-i nimic! zise el, cu toate că de-abia putea să-și stăpânească durerile. Înainte!

Supraveghetorii luaseră cu ei calul tovarășului lor răpus de glontele lordului Wardmoore și locotenentul Ianușin încălecă pe acest cal, cu care porni mai departe, îndurându-și cu o tărie puțin obișnuită durerile sfâșietoare.

El dădea necontenit pinteni calului, pentru a se putea ține de Krișileff și chiar dacă puterile amenințau să-l părăsească din când în când, el lupta cu o voința vrednică de admirat, împotriva suferinței ce-l chinuia.

Deodată Olliș, care călărea alături de el, îi spuse:

— Domnule locotenent, îngăduiți-mi să vă dau un sfat

— Vorbește!

— Să nu mai gonim așa nebunește!

— De ce? întrebă Krișileff foarte mirat.

— Priviți! zise bătrânul cazac și cu brațul întins arătă înainte. N-are niciun rost goana aceasta, căci fugarii au ajuns la ținta pe care o urmăreau!...

— Ce vrei să spui cu aceasta?

— Priviți stânca aceea uriașă, unică pe toată întinderea Siberiei. Nimeni n-a putut să înțeleagă, cum a ajuns aici, în mijlocul pustiului Siberiei, acest munte de stâncă, din care Firea a făcut o cetate, ce nu poate fi luată de nicio armată din lume. Un singur drum duce până în vârful ei, un drum

pe care caii înaintează cu multă greutate și pe care-l poate apăra chiar și numai un singur om. Aceia, care au apucat să se urce pe stânca aceasta, sunt siguri că nu vor coborî, decât numai cu voia lor.

Ianușin își aruncă privirea în depărtare, unde zări într-adevăr un vârf de stâncă de vreo treizeci-patruzeci de metri înălțime.

Auzise și el, vorbindu-se de multe ori despre „Altarul Pustei”, pe care rușii superstițioși îl credeau căzut din cer într-un miez de noapte. Ianușin știa ce adăpost minunat oferea această stâncă și mai știa că, dacă fugarii apucau să ajungă până la ea, nu mai puteau fi prinși, decât numai cu flămânzirea.

A lua stânca aceasta cu asalt era aproape cu neputință, deoarece din vârful ei asediații puteau să-i împuște pe asediatori, unul câte unul, de îndată ce se apropiau de drumul prăpăstios și îngust, ce ducea până sus.

Ianușin își dădu seama că bătrânul Olliș avea dreptate, dar Krișileff se răzvrăti din nou:

— Nu cumva ne vom speria de patru ticăloși? strigă el. Luăm stânca cu asalt și-i prindem, fără multă vorbă!

— E ușor de spus, dar mai greu de dus la îndeplinire! zise bătrânul Olliș. Dar să nu cumva să crezi că ostașii sunt lași! Eu și cu cazacii mei suntem gata să pornim la asalt… dar numai dacă vei merge înainte tu și cu supraveghetorii tăi!… Ai înțeles?

Vorbele lui Olliș avură darul să-l cam amărască pe Krișileff. Nu era un laș, dar într-atâta cunoștea și el ciudata alcătuire de stânci a pustei, încât să-și poată da seama că, a porni la asalt, numai cu oamenii săi, însemna să fie doborâți toți, mai înainte de a ajunge până la poalele puternicei cetăți naturale.

— Cumva tot vom pune noi mâna pe ei! răspunse el, zâmbind. Numărul nostru este mult mai mare, decât al fugarilor. Mie îmi pare grozav de bine că s-au prins în

capcană. De aici știm cel puțin că nu ne vor mai putea scăpa!

Între timp ei se apropiară tot mai mult de îngrămădirea aceea de stânci, fără însă de a zări țipenie de om, în vârful ei.

Krișileff observă această ciudățenie, pe care Olliș o tălmăci îndată:

— Dacă nu-i vedem, aceasta este numai din pricină că în vârful stâncii se găsesc zeci și sute de ascunzători, care mai de care mai bună!

Și că Olliș avea dreptate, aceasta o dovediră întâmplările ce aveau să urmeze îndată.

De îndată ce urmăritorii ajunseră mai aproape de „Altarul Pustei” răsunară deodată trei detunături. Un glonte nimeri calul lui Krișileff, al doilea răni un cazac, iar ai treilea îl lovi pe Ladinoff, care se ferea cu atâta trudă.

— Să ne retragem mai înapoi! strigă locotenentul Ianușin din toată puterea.

În timpul acesta Krișileff, în tovărășia altor doi supraveghetori alergară la Ladinoff, spre a-l ridica și a-l duce ceva mai înapoi.

Ladinoff era într-o stare vrednică de plâns.

Glontele îi străpunse pieptul, în jurul gurii era plin de bale însângerate, ochii i se întoarseră în orbite și de-abia mai putea să îngâne:

— Nu v-am spus eu… cazacul… visul s-a îndeplinit… mor… s-a sfârșit… fii blestemat… Krișileff tu m-ai… împins… la moarte.

Cu aceste cuvinte buzele i se înțepeniră și inima încetă de a-i mai bate.

Soarta lui Ladinoff fusese aceea pe care el însuși și-o visase.

În clipa aceea în vârful stâncii se iviră cei trei fugari, care se uitară în jurul „Altarului Pustei” ca și când ar fi voit să-și bată joc de neputința urmăritorilor.

Furios, Olliș se întoarse spre locotenentul Ianușin:

— Domnule locotenent, îngăduie-ne să-i atacăm, nu vezi cum râd de noi?

— Așa este! strigă și Krișileff. Nu trebuie să fim îndurători! Să piară până la cel din urmă câinii aceștia de ucigași.

Ianușin nu se mai putea împotrivi. El ajunsese în situația de a fi silit să facă astfel după cum voiau oamenii săi, căci dacă nu îngăduia atacul, toată lumea ar fi putut crede că, într-adevăr avea legături ascunse cu fugarii.

— Pregătiți-vă pentru atac! zise el, sec și între timp se gândi cu amărăciune că, datoria uneori te silește să săvârșești fapte împotriva cărora se răzvrătește propriul tău suflet.

Din vârful stâncii pornită detunături din nou și un cazac se prăbuși iarăși la pământ.

— Retrageți-vă și mai înapoi și răsfirați-vă, spre a le oferi o țintă cât mai mică! strigă locotenentul Ianușin. Dacă stăm atât de aproape de ei ne vor împușca pe toți.

Nici chiar în această situație atât de critică, Krișileff nu se putu stăpâni de a nu-l întărâta pe ofițer.

— Toate acestea - zise el, furios - nu sunt decât urmarea încetinelii d-tale, mulțumită căreia ticăloșii au izbutit să se ascundă în Altarul Pustei. Dacă goneam mai tare, prizonierii n-ar fi putut ajunge până la această cetățuie naturală, de unde ne pot ataca ei pe noi!

Se auzi o nouă detunătură și glontele trecu chiar pe lângă urechea lui Krișileff. Primul supraveghetor își duse speriat mâna la cap. Piuitul glontelui îi asurzise una din urechi.

— Te pomenești că sfârșitul va fi - exclamă el, înfuriat peste măsură - că vreun nebun de glonte se va mai înfige în mine!

— Să ne retragem și mai înapoi - îi zise Ianușin lui Olliș - spre a fi în afară de bătaia puștilor lor. Deocamdată ne vom odihni puțin și în urmă ne vom sfătui asupra

mijloacelor de a porni atacul. Nădăjduiesc că nici Krișileff nu va mai avea nimic de zis împotriva planului meu.

Primul supraveghetor dădu din cap, în semn că este de aceeași părere.

— Da, mai înainte de toate, trebuie să ne punem la adăpost de gloanțele nemernicilor.

După aceea, atât cazacii, cât și supraveghetorii se retraseră la o depărtare destul de mare, până unde nu puteau ajunge gloanțele fugarilor ascunși în vârful minunatei cetățui, pe care o alcătuia ciudata stâncă.

*

*   *

Prințul Poniatowsky și cu prietenii săi, urmăreau cu privirile fiecare mișcare a urmăritorilor. Ei se adăpostiseră în Altarul Pustei, la sfatul lui Lapușin și primiseră îndată propunerea voinicului rus, deoarece vedeau prea bine că urmăritorii se apropiau tot mai amenințător de ei. Dacă continuau să gonească înainte, poate ar mai fi fugit vreun sfert de ceas, dar după aceea nu le-ar fi rămas altceva de făcut, decât, sau să se predea, sau să lupte până când cădeau unul câte unul.

Erau bărbați și niciunul nu s-ar fi codit să aleagă această ultimă dezlegare, dar cu ei se afla și o femeie, pe care nu voiau s-o dea pieirii și mai puțin s-o lase să cadă din nou în mâinile chinuitorilor săi.

Așa s-a întâmplat că au primit propunerea lui Lapușin de a se adăposti în vârful stâncii, nădăjduind că mai târziu vor găsi ei vreun mijloc de a scăpa de urmăritori și de a-și continua fuga.

Pe drumul îngust ce ducea spre vârf, fugarii își urcară caii cu chiu cu vai, iar după aceea baricadară drumul cu uriașe bucăți de stâncă, cu toate că această măsură era cu totul de prisos. Ei erau patru și doi oameni ar fi fost

îndeajuns pentru a-i doborî pe rând, pe toți aceia, care s-ar fi încumetat să încerce să pătrundă în „Altarul Pustei”.

După ce sfârșiră cu îngrămădirea de stânci, fugarii se retraseră spre vârf, unde găsiră nenumărate ascunzători, de unde să poată urmări apropierea și mișcările vrăjmașului.

Comanda asupra fugarilor fu luată de lordul Wardmoore și în consecință el fusese acela care poruncise cea dintâi salvă, când urmăritorii se apropiară de cetățuia de stâncă.

Tot lordul Wardmoore fusese și acela care-l rănise de moarte pe Ladinoff și care în urmă, trăsese și asupra lui Krișileff. Spre norocul său însă, primul supraveghetor făcuse o mișcare spre dreapta, tocmai în clipa când răsună detunătura, așa că scăpă cu viață, ca prin urechile acului.

Din vârful „Altarului Pustei” prizonierii puteau urmări foarte bine mișcările vrăjmașului și când observară retragerea lui, lordul Wardmoore, exclamă:

— Se vede că s-au săturat de atâți morți și deocamdată au hotărât să se retragă. Pe mine însă faptul acesta nu mă bucură prea mult. Preferam să ne atace, căci în cazul acesta i-am fi împușcat până la cel din urmă și curățăm calea în fața noastră. Așa însă, nu știu cum vom putea scăpa de aici!

Văzând că urmăritorii se adună într-un punct mai îndepărtat, lordul se adresă astfel prințului Poniatowsky:

— Dacă nu mă înșel însă, tot n-au renunțat la luptă!

— Nu te înțeleg!

— Deocamdată s-au retras spre a se odihni puțin, poate spre a se sfătui asupra atacului, apoi vor porni împotriva noastră!

— N-au decât să ne atace! se amestecă și Lapușin în vorbă. Stânca aceasta nu poate fi luată de Krișileff și oamenii săi!

De pe urma acestei aventuroase evadări, Mioara Comăneanu fu aceea care se resimți cel mai mult. Sărmana fată mai tremura încă și acum, din pricina zbuciumărilor

prin care trecuse în noaptea aceea și când trosneau puștile, tresărea îngrozită. Mereu se temea ca gloanțele să nu-l nimerească pe vreunul din tovărășii săi și toată truda celor trei bărbați de a o liniști fu în zadar. Groaza pusese stăpânire pe sufletul bietei romånce, atât de greu încercată de soartă.

Acum, după cele câteva gloanțe trase de cazaci, mai înainte de a se retrage, gloanțe care loviră în peretele de granit al stâncii, fugarii hotărâră să se odihnească și ei puțin, căci puterile le erau pe sfârșite.

Mai înainte de toate însă, voiau să-și potolească foamea, căci călăria neîntreruptă de câteva ceasuri le făcuse o poftă de mâncare grozavă. Prevăzători, ei își umpluseră ranițele cu de ale mâncării, așa că aveau cu ce să-și astâmpere foamea.

După ce sfârșiră cu masa, o aduseră și pe Mioara în vârful Altarului Pustei spre a-i arăta și ei tabăra dușmanului.

— Atât de mulți sunt? exclamă ea, înfiorată.

— Mulți - răspunse lordul Wardmoore liniștit. Totuși, nu îndeajuns, spre a ne putea face vreun rău.

Prințul Poniatowsky nu mai era atât de sigur de izbânda evadării.

— Lord Wardmoore, d-ta ești prea încrezător! Firește că și eu nădăjduiesc că vom putea trece și peste această piedică ce s-a rostogolit în calea drumului nostru spre libertate, până atunci însă, vom mai avea de dat o luptă crâncenă.

— O vom da și vom ieși învingători! răspunse lordul Wardmoore, neclintit în speranța sa, ceea ce umplu de nădejde și inimile celorlalți fugari. Văd că n-au pornit în urmărirea noastră numai cazaci, zise Mioara Comăneanu, privind în depărtare, ci și supraveghetori!

— Așa este, jupâniță Mioara!

— Dumnezeule! - exclamă frumoasa româncă - mai bine lasă-mă să mor decât să mai cad odată în mâna supraveghetorilor.

— Cel mai rău, cel mai crud din ei, nu mai este în mijlocul lor.

— Ladinoff?

— El.

— Ce i s-a întâmplat?

— A fost printre cei dintâi pe care i-am trimis pe lumea cealaltă!

Deodată Mioara Comăneanu îl prinse pe lord de braț și-i zise cu înfrigurare:

— Privește!
— Urmăritorii?
— Da!
— Parcă s-ar mișca!
— Da… așa este!
După aceea se întoarse și strigă:
— Prințe Poniatowsky!… Lapușin!
Cei doi bărbați veniră în grabă.
— Ce s-a întâmplat?
— Urmăritorii se mișcă!
— Așa este!
— Te pomenești că vor să ne atace!
— Fără îndoială!
Lordul Wardmoore se întoarse în spre tovarășii săi și le spuse, liniștit, ca întotdeauna:
— Atunci să fim și noi cu ochii în patru!
După aceea examină toate puștile, pe rând, se încredință că sunt încărcate, iar apoi arătă fiecăruia din tovarășii săi locul de unde va trage asupra atacatorilor. Lordul Wardmoore își așeză prietenii astfel, încât puteau să tragă asupra vrăjmașului, fără ca ei înșiși să fie expuși la vreo primejdie. Fiecare era ascuns în dosul ieșiturilor de stâncă, așteptând cu pușca în mână, gata să tragă.
În timpul acesta urmăritorii se apropiau încet, fără ca mișcarea lor să trădeze că s-ar pregăti de atac. Deodată însă, pe semne în urma unui semnal mai dinainte hotărât, dădură pinteni cailor și se repeziră spre alcătuirea de stânci într-o goană amețitoare.
Vrăjmașul avea nevoie de această iuțeală amețitoare în desfășurarea sa, spre a ajunge cât mai iute la poalele Altarului Pustei, unde, oricât, erau mai adăpostiți, decât în câmp deschis.
Dar oricât de amețitoare fusese goana lor, totuși numărul atacatorilor se micșoră și cu acest prilej. Doi cazaci se prăbușiră de pe cai, ceilalți însă ajunseră până la poalele stâncii, unde bătrânul Olliș exclamă:

— Slavă Domnului că am ajuns aici, unde fugarii nu-și mai pot trimite gloanțele ucigătoare! Aici de altfel, cred că ne va fi mai ușor să ne cățărăm pe peretele stâncii. Dacă izbutim trei sau patru din noi să ajungem în vârf, atunci am sfârșit cu ei!

— Olliș, ce ai de gând să faci? strigă Ianușin, uimit. Vrei să vă împuște pe rând, ca pe niște vrăbii?

— Nu te teme, domnule locotenent! răspunse bătrânul cazac, pe deplin încredințat de ceea ce spune. Am luptat destul în Crimeea și am învățat să nu mă tem de moarte!

— Bine, omule, dar gândește-te, la ceea ce te așteaptă aici. Tu cunoști stânca aceasta mai bine decât oricare altul din noi și tu însuți ai spus că nu poate fi luată!

— Într-adevăr, așa este, domnule locotenent. Am spus că fugarii vor fi aici în deplină siguranță. Totuși, mai este un mijloc de a ne apropia de ei, fără să prindă de veste... Ei nu sunt decât patru și toți patru s-au așezat pe partea din spre Sadova.

— Și ce vrei să faci tu?

— La adăpostul peretelui de stâncii, voi înconjura Altarul Pustei și voi încerca, împreună cu oamenii mei, să ajung sus pe partea cealaltă. În cazul când sus va sta de veghe chiar și numai un singur om, ne va fi cu neputință să ajungem până la fugari. După împușcături însă, am putut vedea că evadații s-au așezat toți pe partea aceasta, așa că putem să le cădem în spate, fără nicio teamă.

Locotenentul Ianușin dădu din cap, dar nu răspunse. El își dădu seama că planul lui Olliș era bun și ca ostaș, mai ales, înțelese că acesta era singurul mijloc de a putea pune mâna pe fugari, mijloc, care nu se putea să nu ducă la izbândă.

— Putem pleca, domnule locotenent? îl trezi din amorțeală glasul războinic al lui Olliș.

Pavel Ianușin nu se putu împotrivi și nu se simți îndeajuns de tare, spre a căuta să potolească dorul de răzbunare al cazacilor săi.

— Plecați! îngână el, de de-abia putu fi auzit și prin aceasta era încredințat că pecetluise soarta fugarilor.

Olliș mai luă cinci oameni și porni. Mica trupă înaintă lipită de peretele stâncii, sub a cărui apărare ea izbuti să ajungă de partea cealaltă, fără a fi fost observată, spre marea bucurie a lui Olliș, care era convins că va avea același noroc, până la urmă.

Dar partea cu adevărat grea a întreprinderii venea de-abia de acum înainte.

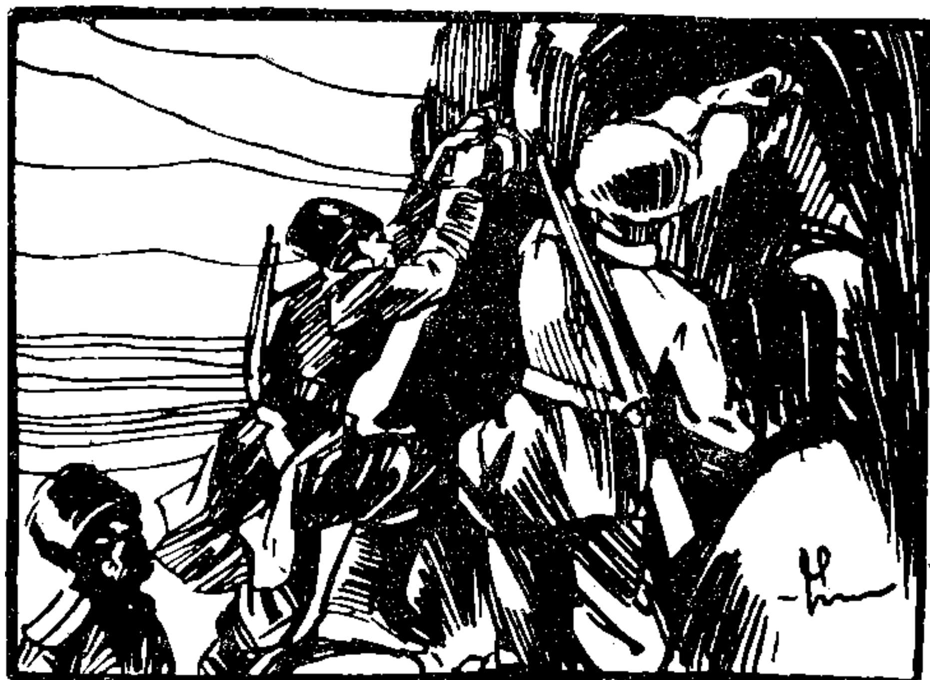
Peretele stâncii era aici aproape drept și când cazacii văzură aceasta se uitară uluiți la Olliș.

— Pe aici nu vom ajunge sus niciodată!

— Mai ales dacă toți am fi atât de puțin încrezători, ca tine! răspunse Olliș.

— Peretele este prea drept și nu sunt nici ieșituri în care să te poți sprijini.

— Se vede că ești tânăr și că n-ai luat parte la niciun război. În Crimeea nu prea ni se tălmăceau lucrurile, ci eram doar aduși în fața zidului, unde ni se poruncea să ne urcăm. M-am cățărat eu pe vârfuri de munte mult mai drepte, decât peretele acesta și nimeni nu m-a întrebat dacă pot sau nu. Mi se poruncea și trebuia să mă supun. Așa că, după mine!...

Cu aceste cuvinte bătrânul ostaș începu să se cațere pe perete cu o iscusință nebănuită la vârsta lui și cei tineri, puși la ambiție, nevoind să rămână mai prejos, se luaseră la o adevărată întrecere cu Olliș.

Dar însărcinarea pe care și-o luară era neobișnuit de grea.

Ieșiturile de stâncă le zgâriaseră mâinile până la sânge, unghiile li se rupseseră, îndurau dureri nebănuite și adeseori erau amenințați să se prăbușească.

Tot Olliș se dovedi cel mai isteț, căci ajunse cel dintâi în apropierea vârfului și peste câteva clipe nădăjduia să pună piciorul în ascunzătoarea fugarilor.

Cazacul se prinsese cu deznădejde de o ieșitură de stâncă și tocmai se pregătea ca, adunându-și toate puterile să-și zvârle trupul peste parapetul natural de granit, când Mioara Comăneanu, care ședea zgribulită în cealaltă parte a vârfului stâncii, zări chipul înădușit de sforțări al cazacului și țipă îngrozită.

Țipătul ei fu auzit de lordul Wardmoore, care tocmai își frământa creierul să ghicească pricina, pentru care cazacii întârziau atâta cu atacul.

— Ce este, jupâniță Mioara?

— Privește acolo!

— Ce este acolo?

— Nu vezi? Un cazac, care se cațără pe stânci!

Atunci îl zări și lordul Wardmoore pe Olliș, care tocmai ajunsese sus și întorcându-se, își îndemnă oamenii să se grăbească.

Fără să se tulbure, câtuși de puțin, lordul Wardmoore își duse pușca la ochi, ținti o clipă, apoi glontele porni…

Mioara își acoperi fața, îngrozită.

Trupul lui Olliș se clătină pe parapetul de stâncă, apoi se prăbuși, descriind un cerc larg și rămase nemișcat la poalele Altarului Pustei.

Văzând trupul neînsuflețit al subofițerului lor, cazacii, care până atunci se trudeau să ajungă în vârf, se întoarseră ca și când le-ar fi poruncit cineva și începură să coboare, în goana cea mai deznădăjduită.

Lordul Wardmoore le strigă tovarășilor săi:

— Lapușin, vino în partea cealaltă, căci pe acolo ne atacă! Prințe, d-ta rămâi aici, spre a observa mișcările vrăjmașului.

În tovărășia lordului Wardmoore Lapușin alergă spre partea cealaltă, unde cei doi bărbați scoțându-și capul cu băgare de seamă, printre stânci, văzură goana cu care cazacii se trudeau să coboare.

— Trebuie să le tăiem pofta de la asemenea încercări! zise lordul Wardmoore.

Lapușin își și duse pușca la ochi, dar lordul Wardmoore i-o împinse la o parte.

— E păcat să stricăm gloanțele, când putem sfârși cu ei și pe altă cale!

În clipa următoare rostogoli în vale o bucată de stâncă, destul de grea. Bolovanul îl lovi pe unul din cazaci și-l luă cu sine, ca pe un fulg.

Ceilalți coborâră și mai îngroziți, căci acum căzu asupra lor o adevărată ploaie de stânci, rostogolită din înălțime de Lapușin și lordul Wardmoore.

Acest plan nesăbuit al lui Olliș se sfârși pentru urmăritori cu doi morți și trei răniți.

Locotenentul Ianușin se îngrozi când află acest rezultat.

— Ajunge cu aceste încercări aventuroase - strigă el, adânc mâhnit. Urmărirea aceasta ne-a pricinuit până acum destule jertfe, mai întâi din cauza nepriceperii lui Krișileff, iar acum din pricina prea marii îndrăzneli a lui Olliș.

— Nu se poate război fără jertfe! răspunse Krișileff. Trebuia să ne așteptăm că vom avea de luptat cu fugarii și că deci, nu vom putea scăpa fără morți și răniți. Trebuie să continuăm lupta!

Și în rândurile cazacilor domnea o vădită amărăciune și în loc ca tovarășii lor morți și răniți să-i înspăimânte, vederea lor îi îndârji și mai mult.

Dacă cei patru fugari ar fi încăput pe mâinile lor în clipa aceea, fără îndoială că ostașii i-ar fi sfâșiat în bucăți.

— Să pornim la atac! Să pornim la atac! îngânară și ei, după Krișileff.

Ianușin văzu că orice împotrivire n-ar fi făcut decât să îngreuneze propria lui situație.

Cazacii încălecară, spre a înconjura ciudata alcătuire de stânci din șesul Sadovei.

Dar cei de sus erau pregătiți pentru atac. Împușcăturile urmau fără întrerupere, un supraveghetor se prăbuși iarăși de pe cal, gloanțele urmăritorilor însă izbeau numai în peretele de stâncă, în dosul căruia erau adăpostiți cei evadați.

Pentru o clipă trupul lui Lapușin se ivi înaintea ochilor urmăritorilor, dar el dispăru din nou, mai înainte ca vrăjmașul să poată trage în el.

Acum însă, cazacii și supraveghetorii știau măcar în ce direcție să tragă și împușcăturile se întețiră, o adevărată ploaie de gloanțe pornind din amândouă taberele.

Mioara Comăneanu ședea lângă Lapușin, care lupta cu o furie de nedescris, mai ales împotriva supraveghetorilor, asupra cărora trăgea fără întrerupere.

— Iată-te și pe tine, câine! mormăi el deodată, ridicându-și arma și țintind în locotenentul Ianușin.

Mioara Comăneanu observă intenția lui Lapușin și își aduse aminte de cele petrecute cu o seară mai înainte, când locotenentul o scăpase din mâinile supraveghetorilor, luând-o la el, unde se purtase atât de cavalerește și unde îi dăduse dovada că, mai erau oameni cu suflet, chiar și în iadul de la Sadova.

— Nu!… strigă ea, speriată și în clipa când Lapușin apăsă pe trăgaci, ea îi împinse mâna, cu hotărâre.

— Jupâniță, ce faci? Ai salvat viața locotenentului!

— Da, da… nu te atinge de el… e om bun!

Dar dorul de a ucide nu mai putea fi alungat din inima lui Lapușin. Răzbunarea clocotea în sufletul lui și nu l-ar mai fi putut opri nimeni, de a-i pedepsi pe toți aceia pe care el îi credea vinovați de suferințele îndurate un tabăra din Sadova.

Ei își încarcă pușca din nou, o ridică la ochi, ținti și al doilea glonț nu mai dădu greș.

Cu un strigăt de durere, locotenentul Ianușin se prăbuși de pe calul, care, rămas fără stăpân, începu să alerge pe câmp speriat.

Ochii Mioarei Comăneanu se umplură de lacrimi și o sinceră durere îi sfâșia inima.

— De ce plângi, jupâniță? întrebă Lapușin. Oare nu el a fost acela care a condus cazacii pe urmele noastre? Și-a meritat soarta!

Cu aceste cuvinte Lapușin își liniști conștiința, nu însă și pe a Mioarei Comăneanu, care își făcea grave mustrări pentru moartea tânărului și bunului locotenent.

Căderea locotenentului Ianușin pricinui aproape o panică în rândurile cazacilor, care toți își întrerupseră atacul, și alergară în ajutorul comandantului lor. Ei îl luară pe brațe și porniră cu el mai înapoi, până unde nu puteau ajunge gloanțele fugarilor.

În jurul rănitului răsunară o ploaie de întrebări îngrozite:

— Ce e cu el?

— A murit?

— Unde l-a nimerit glontele?

— Este vreo nădejde să scape?

Din pieptul locotenentului Ianușin, care-și deschise ochii, sângele curgea șiroaie. Se vedea prea bine că, face sforțări uriașe spre a vorbi și când graiul îi reveni, printr-o mișcare a capului îi chemă mai aproape pe cei aplecați asupra sa, spre a-i putea auzi următoarele ultime cuvinte, pe care nu le mai putu rosti, decât în șoaptă:

— Ascultați de mine… care… mi-am jertfit viața… și gândiți-vă… câți au căzut… până acum… Mai bine… lăsați-i… să fugă… decât… să mai cadă… vreunul… din… voi…

Acestea fură cele din urmă cuvinte ale locotenentului Pavel Ianușin, care până și în ultimele clipe ale vieții sale se gândi la soarta fugarilor. După aceea cuvântul îi muri pe buze, pieptul i se mai ridică de două-trei ori, inima-i începu să bată tot mai slab și încetul cu încetul, trupul i se înțepeni…

Cazacii își luară de pe cap șepcile de culoarea pământului și rămaseră abătuți și nemișcați alături de trapul neînsuflețit al tânărului lor comandant.

CAPITOLUL 30
Acela, care și-a vândut sufletul…

În turnul de stânci al Cetății Rudinului viața își relua mersul ei obișnuit. Scăpat din temnița din Dubro, Vulturul Morții se așezase iarăși în fruntea tovarășilor săi, dar deocamdată se abținea de la orice nouă ispravă, pe de o parte, fiindcă după evadarea din închisoare se pornise o adevărată vânătoare pentru prinderea lui, pe de altă parte, fiindcă avea nevoie să se odihnească, după groaznicele zile petrecute în celula mocirloasă.

De aceea, voinicii nu prea se îndepărtară de Cuibul Vulturilor, unde se știau la adăpost și numai Rimsky pornea din când în când, prin pădurile seculare din jurul Rudinului, mânat parcă de nevoia de a se încredința că scăpase într-adevăr din temniță și că libertatea de care se bucura acum, era o realitate și nu numai un vis.

Dar într-una din zile, pe când rătăcea din nou prin pădurea Rudinului, avu o aventură, care mai aduse puțină schimbare în viața monotonă a voinicilor…

El mergea de-a lungul râulețului Volno, când deodată observă că o femeie se aruncase în apă, de pe malul celălalt, tocmai acolo unde apa era mai adâncă și plină de vârtejuri.

Rimsky nu stătu mult pe gânduri, ci se aruncă în apă și din câteva lovituri ale brațelor sale vânjoase ajunse până lângă femeie, pe care apucând-o de păr, o scoase la mal.

Trecură câteva minute până când Rimsky izbuti s-o readucă la viață pe necunoscuta, care în cele din urmă își deschise ochii ei mari, spre a-i pironi asupra salvatorului său.

— De ce nu m-ai lăsat să mor? fură cele dintâi vorbe, pe care le rosti ea.

— Atât de tânără și vrei să mori? exclamă Vulturul Morții.

— Viața mea nu mai merită să fie trăită! Pe cât eram de fericită la început, pe atât de nenorocită sunt acum!

— Dar ce ai pățit? Nu-mi vine să cred că ar fi cu putință ca o femeie atât de tânără și atât de frumoasă ca d-ta, să nu găsească drumul ce duce la fericire și să vrea să se lepede de cel mai mare bun, pe care i l-a dat Dumnezeu: viața!

Rimsky își scoase plosca la iveală și-i dădu femeii să bea. Rachiul o mai dezmorți puțin pe nefericita femeie pe care Vulturul Morții o întrebă acum, asupra pricinei care o hotărâse la acest pas deznădăjduit.

— Crede-mă, domnule că, nu se putea altfel!

— Dar ce s-a, întâmplat?

— Povestea e lungă... și tristă...

— Nu-i nimic! O voi asculta cu luare aminte. Mai înainte însă, să-mi spui cine ești d-ta?

— Mă numesc Olga Bodin.

— Și locuiești în vreunul din satele învecinate! În Rudin?

— Nu, la Volno.

— Ești măritată?

— Da.

— Te pomenești că bărbatul, pe care nu-l iubești, e de vină!

— Îl iubesc și astăzi cu același foc, cu care l-am iubit și când l-am luat de bărbat!

— Atunci el nu te iubește?

— Și el mă iubește, dar...

— Dar?

— Nu pe mine mă iubește cel mai mult!

— Pe o altă femeie?

— Nu o femeie, ci... zarurile!

Rimsky zâmbi.

— Ei, ei, frumoasă femeiușcă, aceasta nu este o pricină care să te poată îndreptăți la pasul pe care ai vrut să-l faci! Uneori bărbații se lasă înrâuriți mai curând de un om rău, decât de un prieten, întotdeauna însă femeia are cea mai mare influență asupra lui. De aceea d-ta trebuie să cauți ca, încetul cu încetul, să-l deprinzi să stea mai mult acasă decât lângă masa cu zaruri.

— Am încercat eu în toate chipurile - îi taie vorba, amărâta femeie - dar totul a fost în zadar!

— Totuși, nu trebuie să renunți la orice speranță!

— Cum să nu renunț, când nu mai pot îndura nenorocirea ce a căzut pe capul meu?

— Cu atât mai mult vei putea simți fericirea mai târziu, când se va irosi necazul de astăzi!

— Doamne, să mai fiu eu fericită vreodată? oftă sărmana femeie. Ce bine ar fi să mai trăiesc odată așa cum am trăit în cel dintâi an al căsniciei noastre! Sunt trei ani de când m-am măritat cu Ciril; aveam casă frumoasă, pământ, vite, păsări și trăiam în desăvârșită fericire, până când necuratul a pus stăpânire pe mintea bărbatului meu. De atunci, singurul lui gând, singura lui grijă sunt zarurile.

— Și cum s-a făcut de a prins dragoste de jocul de noroc?

— De vină nu este decât bătrânul Babadjian, negustorul de lemne din Volno. El l-a ademenit pe Ciril al meu la jocul de zar... Nu-i ajungea că tot satul îl urăște din pricina zgârceniei, a josniciei și a cruzimii sufletului său, el și-a pus în gând să nimicească și fericirea liniștitului nostru cămin.

Chestiunea aceasta începu să-l intereseze pe Rimsky din ce în ce mai mult, deoarece își dădea seama că aici era

vorba din nou de un caz, unde numai el putea să facă dreptate.

— Așadar, vinovat ar fi Babadjian, negustorul de lemne?

— Așot Babadjian, numai el! De altfel nu numai bărbatul meu i-a căzut jertfă. Mai sunt în sat încă vreo câțiva, pe care i-a atras la jocul de zaruri, unde le-a luat toată averea. Lumea spune că bătrânul Așot și-a vândut sufletul Necuratului și când joacă, dracul stă în spatele lui și-l face să câștige tot ceea ce vrea…

Rimsky zâmbi din nou.

— Spune mai departe, femeie! Poate că tot vom găsi vreun mijloc de a-ți recâștiga liniștea și fericirea pierdută.

— Atâta timp cât soțul meu nu se va lăsa de zaruri, nici fericirea nu va reveni în casa mea!… Gândește-te, domnule că a pierdut tot, tot!… Mai întâi s-au dus banii și am avut ceva părăluțe, fiindcă-trăiam cu economie și pământul fiind bun și bine îngrijit, ne rămânea după fiecare recoltă, câte o sumă frumușică… După ce se terminară banii, veni rândul pământului, apoi… apoi, pe rând, toate celelalte… Doamne Dumnezeule, mi se strânge inima când mă gândesc… În asemenea împrejurări n-ar fi mai bine să mor?

— Nu plânge, Olga! Chiar dacă ați pierdut averea, aceasta nu înseamnează că nu mai puteți fi fericiți. Cu voință sau cu muncă se poate recâștiga orice în lumea aceasta.

— Dar nu mă tem eu de sărăcie!

— Dar de ce?

— La ce bun să vă mai spun?

— Fii sinceră, deschide-ți inima în fața mea și vei vedea că te voi ajuta!

— Ceea ce mă doare mai mult este că bătrânul Așot nu se mulțumește că ne-a luat toată averea, ci vrea să mă mai ia pe deasupra și pe mine.

— Ce spui?

— Din pricina aceasta am vrut să-mi pun capăt zilelor.

— Nu te-am înțeles pe deplin, zise Rimsky. Vorbește mai lămurit.

— Lucrurile stau așa - zise femeia, după o scurtă pauză - că bătrânul Așot îmi dădea târcoale, încă de pe când eram fată și căuta mereu să-l hotărască pe tata să mă mărite după el. Odată îl chemă pe tata la el acasă, își deschise înaintea lui casa de bani, în care aurul zăcea grămezi și la vederea atâtor bogății tata se zăpăci și aproape că mă făgădui zgripțoroiului. Eu însă m-am împotrivit din răsputeri și cum tata mă iubea, se învoi să mă mărit, dar nu cu negustorul de lemne, ci cu Ciril, băiat bun, muncitor și care-mi era drag. Am făcut nunta, dar se vede că Așot nu renunțase la gândul de a face din mine soția lui și cred că, numai cu acest scop a căutat să-l ademenească pe bărbatul meu la jocul de noroc. După cum v-am mai spus, încetul cu încetul am pierdut tot ce aveam și astăzi am ajuns cerșetori pe drumuri…

— Înfiorător! exclamă Rimsky, vădit indignat. Fără îndoială că ticălosul a jucat fals!

— N-a jucat fals, ci cu ajutorul Necuratului! răspunse femeia, cu ochi strălucitori de mânie.

— Dacă l-a ajutat Necuratul, atunci el va și veni odată să-i ia sufletul!

— Măcar de l-ar duce odată… și măcar de l-ar fi dus mai înainte de a ne fi adus pe noi la sapă de lemn!

— Nu v-a mai rămas nimic?

— Nimic!… Casa, în care stau, este a lui Așot… Vaca, pe care o mulg, e a lui Așot… Patul, în care dorm, este al lui Așot… Pământul, caii și toate sunt ale lui!

Femeia începu să plângă din nou. Lacrimile îi curgeau șiroaie și cu cât căuta Rimsky s-o liniștească, cu atâta plângea mai tare. Trecură câteva minute, până își reveni într-atâta, încât să-și poată urma povestirea.

— Iar acum, după ce ne-a câștigat totul, i-a făcut bărbatului meu o propunere, pe care numai dracul a putut să i-o șoptească!

— Ce propunere?

— El știe prea bine, cu ce inimă rea se gândește Ciril la averea pierdută și că ar fi în stare de orice nebunie, spre a și-o putea recâștiga. De aceea el i-a propus să mai joace odată… De data aceasta Așot va juca pe tot ceea ce a câștigat până acum de la Ciril, iar bărbatul meu…

— Bărbatul d-tale?

— Să mă joace pe mine… în schimbul averii!

Vulturul Morții se cutremură!

— Și bărbatul d-tale s-a învoit?

— Mi-a spus ciudata propunere, pe care i-a făcut-o Așot. Dacă pierde, va trebui să ne despărțim, iar eu voi fi silită să mă mărit cu Așot.

— Și s-a învoit?

— Nu! Nu!

— Îngrozitor!

— De atunci au trecut săptămâni și Așot vine în fiecare zi, spre a-și înnoi drăceasca lui propunere… Și bietul Ciril suferă, se chinuiește!… Știu că mă iubește și se cutremură la gândul că m-ar putea pierde! Dar ticălosul de Așot vine mereu să-l ispitească. Îi amintește mereu de averea pierdută și-l amenință că, dacă până în două zile nu primește propunerea lui, îl dă afară din casă.

— Dar acesta este un adevărat negustor de carne vie!…

— N-am mai putut îndura chinurile acestea și decât să fiu silită să ajung nevasta lui Așot, mai bine am hotărât să mor!

După aceea femeia tăcu.

O liniște apăsătoare urmă, liniște întreruptă numai de ciripitul păsărilor din pădure.

— Olga! zise Rimsky, în cele din urmă. Să răspunzi sincer la întrebările mele. Spune-mi, vrei să fii fericită?

Un zâmbet dureros trecu pe fața chipeșei femei.

— Doamne, cum să nu vreau!

— Ai vrea să vă recâștigați averea pierdută?

— Ce întrebare!

— Ai vrea ca bărbatul d-tale să nu mai pună mâna pe zaruri, niciodată în viața lui?

— Aș fi cea mai fericită femeie din lume!

— Ei bine, Olga, află că eu îți voi da această fericire!

— Să fie cu putință? exclamă femeia, neîncrezătoare.

— Totul va fi cu putință… dacă vei asculta de mine!

— Vai, îți voi urma sfatul în tocmai!

— Atunci, ascultă-mă! Înainte de toate, trebuie să-mi făgăduiești că nu-i vei spune bărbatului d-tale niciun cuvânt despre gândul de sinucidere care ți-a venit și nici că te-ai întâlnit cu mine.

— Nu voi spune nimic!

— Acum vine lucrul de căpetenie!

— Care?

— De îndată ce vei ajunge acasă, îi vei spune bărbatului d-tale să primească propunerea făcută de negustorul de lemne!

Olga Bodin tresări, îngrozită.

— Propunerea de a mă juca pe mine? exclamă ea, speriată.

— Întocmai!

— Numai aceasta nu-mi cere! imploră femeia, în ai cărei ochi lacrimile luciră din nou.

— Nu mi-ai făgăduit că mă vei asculta?

— Da… da… însă aceasta…

— Trebuie să faci și aceasta!

— Nu… nu pot!

— Înțelege că trebuie! Îi vei spune lui Ciril să joace partida propusă de Așot și dacă va fi să piardă din nou, ești gata să te muți în casa negustorului de lemne!

— Aceasta ar însemna moartea mea… căci dacă acum nu mi-am putut duce gândul la îndeplinire, a doua oară voi ști să rânduiesc lucrurile în așa chip, ca nimeni să nu mă mai poată împiedica!

Vulturul Morții căută s-o mângâie cu vorbe blânde.

— Nu trebuie să te îngrijești… Te voi scăpa și din această mare încurcătură, întocmai după cum te-am scăpat din ghearele morții. Îți făgăduiesc că chiar dacă Ciril ar pierde și de data aceasta, d-ta tot nu vei ajunge să fii nevasta lui Așot. Ai încredere în făgăduiala mea?

Olga Bodin se uită adânc în ochii negri ai Vulturului Morții și apoi răspunse cu hotărâre:

— Am încredere!

— Atunci izbânda va fi de partea noastră și tot ceea ce ți-am făgăduit se va îndeplini.

— De-ar da Dumnezeu!

— Acum, du-te acasă, frumoasă Olga și să faci întocmai după cum ți-am spus eu!

Cu aceste cuvinte Rimsky își luă rămas bun de la nenorocita femeie, iar după câteva clipe trupul lui mlădios dispăru în desișul pădurii…

*
* *

La cârciuma din Volno, în seara aceea se adună mai multă lume, ca de obicei, deoarece se dusese vestea că Ciril Bodin, care de luni de zile juca zaruri ca un nebun, urma să-și mai încerce odată norocul cu bătrânul Așot Babadjian, cel care-și vânduse sufletul Necuratului.

Toate mesele erau ocupate și nimeni nu vorbea de altceva decât de jocul de zaruri, care avea să urmeze.

— E de neînțeles - zicea un țăran - pe ce mai vrea Ciril să joace, când și-a pierdut toată averea.

— Pe orice ar juca, pierde! zise un altul. La drept vorbind, nici nu prea pricep, de ce ne-am mai lăsat mânați de curiozitate, când știm dinainte că tot Așot va câștiga?

— Va câștiga, după cum a câștigat mereu, timp de atâtea luni.

— Și după cum a câștigat toată viața lui!

— Ehei, când ești tovarăș cu Necuratul, nu-i greu să câștigi la zaruri!

— Dar oare să fie adevărat că și-a vândut sufletul dracului? întrebă un neîncrezător.

— Nu încape nicio îndoială. Mi-aduc aminte că-mi spunea tata încă, cum că Așot a venit la Volno numai în zdrențe și fără un ban în buzunar… iar astăzi este unul din cei mai bogați oameni ai ținutului!

— Așa e!

— Este cu putință așa ceva, fără ajutorul Necuratului?

— Așot s-a îmbogățit într-adevăr peste noapte. Eu cred că dacă ne-am așeza toți, dimineața, să-i numărăm galbenii, nici până la miezul nopții n-am sfârși cu numărătoarea.

— Dar dacă și-a vândut sufletul Necuratului, acesta va și veni într-o bună zi, să-și ceară răsplata!

Așa vorbeau țăranii în cârciuma din Volno, golind pahar după pahar.

Deodată ușa se deschise larg și în pragul ei se ivi unul din eroii acelei seri, Ciril Bodin.

Toate privirile se îndreptară asupra nefericitului țăran, despre care satul vorbise atâta în timpul din urmă.

Ciril era încă foarte tânăr, voinic, cu mușchi ca de oțel și chipeș la înfățișare, afară de aceasta avea o fire blândă și un suflet de aur.

Dar întâmplările ultimelor săptămâni nu trecură fără a lăsa urme pe înfățișarea lui.

În jurul tâmplelor se iviseră câteva fire de par argintiu, fața îi era întunecată, ochii pierduți în orbite și înconjurați de cearcăne vinete. De unde mai înainte era vesel și vorbăreț, acum nu rostea un cuvânt, iar dacă cineva îi vorbea, se uita țintă înaintea sa și, sau nu răspundea deloc, sau spunea ceva ce n-avea nicio legătură cu întrebarea pusă.

După ce intră în cârciumă, se așeză la masa hotărâtă pentru joc, ceru să i se aducă vin și dintr-o înghițitură și goli cel dintâi pahar.

Apoi rămase dus pe gânduri. Își amintise de cele petrecute cu câteva ceasuri mai înainte între el și Olga.

El umbla năuc prin curte, gândindu-se că cele două zile, pe care Așot i le mai dăduse, pentru cea din urmă oară, se scurgeau în seara aceea și apoi va fi silit să-și părăsească gospodăria și să plece, împreună cu Olga, să lucreze cu ziua, pe la oamenii din sat, el care până cu câteva săptămâni mai înainte fusese socotit ca unul din oamenii cei mai cu stare din Volno.

Pe când umbla așa, fără rost, prin curte, veni acasă și Olga, care văzându-și bărbatul atât de abătut, se lipi de el și căută să-l îmbărbăteze:

— Nu mai fi amărât, Cirile! Eu sunt supărată că ai pierdut totul, numai să mă iubești și de-acum înainte… Dragostea ta îmi va da puterea de a îndura și sărăcia… Vom munci cot la cot și poate că cu timpul vom recâștiga ceea ce am pierdut.

Ciril își încleștă pumnii și un oftat adânc îi ieși din piept.

— Acum când am pierdut totul… nu mai am niciun chef de viață!

— Ciril, nu vorbi astfel!

— Un singur mijloc ar mai fi, să pot recâștiga ceea ce am pierdut… Dacă aș izbuti, aș putea fi fericit din nou!

— Te gândești la propunerea lui Așot?

— La ea! răspunse Ciril, dar nu îndrăzni să se uite în ochii soției sale.

Degetele Olgăi alunecară peste fruntea întunecată a tânărului țăran.

— Bine, Ciril! Nu vreau să poți spune că, n-am fost gata să aduc orice jertfă, pentru recâștigarea fericirii noastre. Mă învoiesc să primești propunerea armeanului…

Ciril nu-și credea urechilor.

— Cum ai spus, Olga?

— Mă învoiesc! Joacă-mă pe mine, în schimbul întregii averi, pe care ți-a câștigat-o bătrânul Așot. Poate că de data aceasta vei avea mai mult noroc!

— Olga, Olga, ce s-a întâmplat cu tine? Până astăzi nici nu voiai să auzi de așa ceva!

— Nu cerceta să afli, ce m-a împins la această hotărâre! … Dacă tu ești gata să-mi lași soarta la toanele învârtiturilor unor zaruri, atunci nu-mi mai rămâne altceva de făcut, decât să mă învoiesc!

— Olga, Olga, nu-mi face imputări! Știi prea bine cât de mult de iubesc, dar tot atât de bine știi și că n-am altceva de ales… Eu sunt asemenea nenorocitului, care căzând într-un lac, se agață și de un fir de pai, în nădejdea că va putea scăpa.

— Bine, Ciril!

— Vei vedea Olga, că vom fi fericiți! Nu se poate ca nenorocul să ne urmărească cu atâta încăpățânare… De data aceasta pornesc la joc cu multă încredere și mă voi ruga lui Dumnezeu tot timpul să mă ajute. Numai astăzi, numai de data aceasta să fie norocul de partea mea și jur că niciodată nu voi mai pune mâna pe zaruri și voi fi iarăși un om de treabă și muncitor.

— Bine, Ciril… și eu mă voi ruga lui Dumnezeu ca totul să se întâmple, după cum vrei tu!

Ciril Bodin căzu în genunchi în fața soției sale și sărutându-i poalele fustei, îi mulțumi din tot sufletul:

— Îți mulțumesc Olga că ai știut să fii atât de sfântă, încât să nu te sfiești de a pune în joc totul, pentru recâștigarea fericirii noastre.

— Dar dacă mă pierzi? întrebă femeia.

Întrebarea aceasta îl făcu pe Ciril să se cutremure.

— Dacă te pierd… n-aș putea supraviețui pierderii tale! … Dar nu, nu… aceasta nu se poate întâmpla! La jocul cel mare din seara aceasta, vreau să câștig și vei vedea, Olga mea, că voi câștiga!

După această convorbire, pe care o avu cu soția sa, Ciril Bodin se duse îndată la bătrânul Așot, căruia îi aduse la cunoștință vestea cea mare.

— Bătrâne Așot - îi zise el, negustorului de lemne - am venit să-ți spun că sunt hotărât să-mi mai încerc norocul înc-odată.

Armeanul se uită mirat la gospodarul căruia îi câștigase toată averea.

— Așa după cum ți-am propus eu?

— Așa! răspunse Ciril Bodin. Tu vei pune în joc tot ceea ce ai câștigat de la mine, iar eu îmi voi pune… nevasta!

Ochii lui Așot străluceau de bucurie.

— Dar femeia s-a învoit?

— Învoit! zise scurt, tânărul țăran.

— Atunci suntem înțeleși, prietene Ciril! Să fii deseară la cârciumă, unde vom mai încerca odată să vedem de partea cui este norocul!

— Voi fi!

Și Ciril Bodin se și prezentă la locul întâlnirii.

Acum, că intrase în cârciuma satului și ședea în fața paharului de vin golit, îi revenea în minte toate cele petrecute în după amiaza acelei zile. Și din atmosfera aceea de fum și de duhoare de alcool, se desprindea chipul femeii iubite, chipul ei plâns și îngrijorat din pricină că soarta ei atârna acum numai de toanele învârtiturilor unor zaruri.

Cârciumarul cu părul roșu îi dădea târcoale, ca și când de-abia ar fi așteptat prilejul de a intra în vorbă cu el. Într-un târziu Ciril îl și întrebă:

— Așot n-a fost încă pe aici?

— Încă nu, dar trebuie să vie!

— Bine!

Acest răspuns scurt al tânărului gospodar îi tăie cârciumarului pofta de a mai căuta să-l descoase.

Ciril căzu iar pe gânduri și nu-și ridică tresărind capul, decât numai când auzi scârțăitul ușii.

Credea că sosește potrivnicul său. În locul lui însă, intrară în cârciumă doi lăutari, din aceia, care umblă din sat în sat.

Lăutarii aceștia aveau o înfățișare foarte ciudată. Unul din ei era înalt, voinic, purta o scurteică numai petece, pe cap o pălărie găurită și în mâna stângă ținea o cobză, iar în dreapta un toiag de drumeț.

Celălalt, tot atât de jerpelit ca și tovarășul său, avea la subțioară o trâmbiță, mult mai bătrână de cât el însuși.

Amândoi dădură bună seara, după cum se cuvine, mai ales că, văzând cârciuma plină, se gândeau la bunul câștig, pe care-l vor avea în seara aceea.

Fără să stea mult pe gânduri ei se retraseră într-un colț, unde intonară în grabă un vechi cântec rusesc, care, oricât de fals ieșea din sunetele cobzei și pâlnia anticei trâmbițe, totuși, părea să fie pe placul țăranilor, care petreceau de minune, făcând haz, nu atât de muzică, cât de înfățișarea caraghioasă a celor doi lăutari.

Văzând că țăranii petrec, cârciumarul nu-i dădu afară, ba le mai și puse în față o sticlă cu rachiu.

Avea și pentru ce, căci acum paharele se ciocneau tot mai des și mulțumită muzicii, cârciumarul nu mai prididea să-și servească oaspeții.

Lăutarii cântau de zor și cheful era în toi, când ușa se deschise din nou și în pragul ei se ivi acela pe care-l așteptau toți cu atâta nerăbdare.

Bătrânul Așot Babadjian.

El mergea cu capul ridicat și îngâmfat ca un păun, ca și când ar fi simțit înfrigurarea cu care era așteptat. Se îndreptă cu pașii măsurați spre masa potrivnicului său și-i zise:

— Ai venit, Cirile?

— După cum vezi! Am obiceiul de a-mi ține cuvântul, aceasta o știi prea bine. Te aștept de mult.

— Așadar ești gata să începem jocul?

— Cu acest scop am venit aici!

Bătrânul Așot porunci să se aducă vin.

— Din cel mai bun! îi mai strigă cârciumarului. Astăzi sunt în toane bune!

— Ești atât de sigur că norocul îți va surâde din nou?

— Dacă mi-a fost credincios până acum, de ce m-ar părăsi tocmai astăzi… astăzi, când joc pentru o adevărată comoară! zise armeanul cu îngâmfare, vorbele lui lovindu-l pe bietul Ciril, ca tot atâtea lovituri de cuțit.

Țăranii de la masa vecină începură să șopocăiască.

— Vedeți, dacă n-ar fi Necuratul cu el, ar îndrăzni el să se fălească atâta cu norocul lui?

Cârciumarul aduse vinul și întrebă, înclinându-se, umil:

— Să aduc și zarurile?

În locul armeanului răspunse Ciril:

— Adu-le!

În vreme ce cârciumarul se duse după zaruri, unul din lăutari, recunoscând în Așot pe bogatul negustor de lemne, se apropie de el, cu pălăria întinsă.

Așot se uita mândru la lăutar, măsurându-l disprețuitor, din creștet până în tălpi și se răsti la hangiu:

— La ce naiba ai lăsat să intre aici asemenea cerșetori?

— Tătucă, nu suntem cerșetori, ci lăutari, care ne câștigăm pâinea cinstit! răspunse unul din lăutari, cu glas implorător.

— Și nu cumva doriți să vă îmbogățesc eu?

— Nu dorim așa ceva, tătucă, ci te rugăm doar să-ți faci pomană cu noi, căci la tine nu se simte, dacă te desparți de câteva copeici!

— Cărați-vă dinaintea ochilor mei, lua-v-ar dracul să vă ia! se răsti armeanul.

— Dracul! exclamă deodată, lăutarul. Nu-i aminti numele prea mult, căci te pomenești că vine!

— Ce tot îndrugi aici? întrebă bătrânul Așot, foarte neplăcut impresionat, deoarece lui nu-i plăcea sa se vorbească de dracul în fața lui.

— Nu spun, decât ceea ce am văzut!

— Ce ai văzut?
— Ne-am întâlnit cu el!
— Ce spui omule?
— Spun că ne-am întâlnit cu el, în drum spre Volno și ne-a anunțat că vine aici, în satul acesta, fiindcă are o veche socoteală de descurcat!

Toți cei din cârciumă ascultară cuvintele lăutarului cu multă luare aminte și toată lumea se gândea că dracul nu putea să aibă altă răfuială, în satul acela, decât numai cu Așot Babadjian. Toate privirile se îndreptară spre negustorul de lemne, care nu-și mai găsea locul pe scaun și care, după ce goli un pahar de vin, spre a se mai liniști, se întoarse spre Ciril, nemaiînvrednicindu-l pe lăutar de vreun răspuns:

— Ce zici, Cirile, putem începe jocul?
— Sunt gata!
— N-ai uitat înțelegerea noastră: dacă tu dai numărul cel mai mare, atunci va fi din nou al tău, tot ceea ce am câștigat de la tine. Dacă însă numărul cel mai mare va fi al meu, atunci o vei aduce pe nevastă-ta la mine, încă în noaptea aceasta! Așa este?
— Așa!

Țăranii își părăsiră locurile și veniră toți, împreună cu cei doi lăutari, spre a se așeza în jurul mesei jucătorilor.

Cele două zaruri zăceau pe masă, în apropierea paharului, iar cei doi potrivnici se uitau cu încordare unul la altul.

În jurul lor se auzea un murmur, care creștea și lâncezea, întocmai ca vuietul unor valuri nevăzute, toată lumea însă era de partea lui Ciril, căci nimeni nu-l putea suferi pe zgârcitul negustor de lemne.

— Bagă de seamă, Cirile!
— Scutură zarurile bine!

Un țăran bătrân își așeză mâna pe umărul tânărului gospodar și-i zise, îmbărbătându-l:

— Măi Cirile, astăzi norocul va fi cu tine! Până acum ai pierdut mereu, nu se poate să fi tu tocmai cu atâta ghinion! Sunt pe deplin încredințat că astăzi vei câștiga...

— Ar câștiga, dacă nu și-ar vârî dracul coada! se auzi atunci, o voce uscată, din mijlocul țăranilor.

Așot sari de pe scaun, ca mușcat de șarpe, și își îndreptă privirile în spre locul de unde venise glasul acesta. Armeanul văzu în fața sa pe jerpelitul lăutar, în jurul buzelor căruia era întipărit un zâmbet batjocoritor.

— Măi, târâie-drumuri - urlă negustorul înfuriat - tu n-ai niciun drept să te amesteci în treburile noastre! Dacă mai rostești vreun cuvânt, pun să te dea afară!

Dar lăutarul răspunse netulburat:

— Eu, tătucă, n-am scos nicio singură vorbă! Îți închipui, numai...

Așot îl mai privi țintă, câtva timp, dar lăutarul nici nu clinti sub aceste priviri cercetătoare. Negustorul de lemne se întoarse apoi din nou spre Ciril:

— Să începem!

— Sunt gata!

— Dă tu, întâi!

Ciril se învoi și puse mâna pe zaruri și pe pahar.

Toate privirile erau îndreptate asupra lui, murmurul gălăgios de mai înainte amuțise și sătenii așteptau cu nerăbdare să vadă dacă ghinionul îl va urmări pe bietul gospodar și de data aceasta, sau norocul se va mai întoarce și în spre el.

Ciril se trudi să rămână liniștit și nu se lăsă tulburat nici chiar de zâmbetul batjocoritor cu care Așot îi urmărea fiecare mișcare. Zâmbetul acesta parcă voia să spună că, jocul este rânduit de mai înainte și că norocul va fi de partea armeanului și în seara aceea. Dar Ciril își spunea că, Dumnezeu nu-l va putea părăsi până într-atâta, încât să-i ia, până chiar și pe Olga, care îi era atât de dragă și în ochii lui strălucitori se putea citi o dorință nebună de a câștiga...

Ciril luă cele două zaruri și le băgă în pahar. Apoi astupă gura paharului cu mâna și-l scutură. Zarurile se izbeau zgomotos de pereții paharului și privirile căpătară o lucire de și mai mare înfrigurare. Deodată Ciril răsturnă paharul cu gura în jos. Mulțimea nu-și mai putu stăpâni curiozitatea. Toate capetele se aplecară peste masă și întrebările zburau din gură în gură:

— Cât?

— E mare numărul?

— A câștigat?

La această ultimă întrebare, fără îndoială că Ciril ar fi fost cel mai nerăbdător să capete un răspuns. Dar enervarea îl cuprinse cu atâta putere… încât cu toată înfrigurarea ce-l stăpânea, el nu se simți în stare să ridice paharul, de teamă ca zarurile să nu arate un număr atât de mic, încât izbânda lui Așot să para neîndoielnică și el să fie silit să renunțe la toate: la avere, la soție, la viață!

Înfățișarea lui Așot nu se schimbase de loc. Același zâmbet ironic în jurul buzelor, aceeași expresie de siguranță de sine și de câștig, în trăsăturile sale.

Parcă nici nu i-ar fi trecut prin minte că s-ar putea întâmpla ca și Ciril să câștige, odată.

— Ei, ridică mâna odată, să vedem cât ai? zise Așot, în cele din urmă.

Ciril ridică paharul încet și curiozitatea mulțimii fu satisfăcută.

Ciril nici nu îndrăznea să se uite la zaruri. Din chiotele de bucurie ale sătenilor însă, el bănui că, de data aceasta norocul tot se mai întorsese și în spre el.

— Bravo, Ciril!

— Să trăiești, băiete!

— Ai câștigat, Ciril!

Strigătele acestea veneau din toate părțile.

De-abia acum îndrăzni Ciril să-și arunce privirile pe masă, unde cele două cuburi zăceau unul lângă altul.

Tânărul gospodar se uita, se uita mereu și nu-i venea să-și creadă ochilor.

— Nu te mai minuna atâta, Cirile - îi zise un bătrân - căci ai câștigat! Se vede că nu erai obișnuit să câștigi la zaruri de aceea ești așa de aiurit!

Privirile lui Ciril păreau lipite de partea de deasupra celor două zaruri.

Pe fiecare latură de deasupra erau câte opt puncte, așa că Ciril dăduse numărul cel mai mare: șaisprezece!

— Șaisprezece! îngână și Ciril, ca un vis, și un fior de bucurie îi mângâie inima.

Aceasta însemna că totul este al lui din nou, casa pământul, grădina, caii, vacile, toată, toată gospodăria și… și… ceea ce-l făcea fericit mai ales, aceasta însemna că n-o va pierde nici pe Olga, pe care o iubea mai mult decât orice pe lume și care îi dăduse și putința de a-și recâștiga averea pierdută, învoindu-se la această nouă încercare de noroc, ce putea să însemneze pieirea ei.

El se uită triumfător la Așot.

Bătrânul și burtosul negustor de lemne ședea pe scaun și acum, întocmai ca și mai înainte. El nu era impresionat de gălăgia ce izbucnise în jurul său și nici de bucuria ce era întipărită pe fața fiecăruia, după această izbândă a lui Ciril, izbândă ce părea să fie neîndoielnică. El ședea pe scaun liniștit, cu același zâmbet batjocoritor în jurul buzelor și aștepta răbdător, ca gălăgia să mai scadă, spre a putea arunca zarurile și el.

Dar pentru lumea din cârciumă aruncarea lui de zaruri nu mai avea nicio însemnătate, fiindcă nimeni nu se mai îndoia de izbânda lui Ciril.

— Dă-i drumul, Așot, - îi strigă un flăcău mai guraliv - e rândul tău acum!

— Încearcă să-l ajungi! adăugă un altul.

— Te pomenești că dai și tu șaisprezece! zise un al treilea.

— Asta nu poate s-o facă decât numai unul care s-a născut în noaptea de Crăciun! spuse și un bătrân.

— …sau cine e tovarăș cu dracul! se auzi apoi o voce sonoră, ce venea din nou din spre partea unde stătea lăutarul.

Așot sări de pe scaun, furios.

— Cine a spus asta? urlă el.

Dar nimeni nu răspunse.

Burtosul negustor de lemne devenise palid ca ceara, ochii lui alunecau amenințători pe chipurile celor din jurul său, iar când văzu că nimeni nu vrea să-și ia răspunderea îndrăznețelor cuvinte, se așeză pe scaun din nou și luă zarurile în mână.

— Hai, Așot, aruncă barurile! zise atunci și Ciril, uitându-se triumfător la potrivnicul său.

Așot scutură paharul de câteva ori, îl întoarse cu gura pe masă, îl ridică apoi iute și atunci…

Ochii tuturor celor din jurul său se căscară să iasă din orbite, pe fața tuturor se putea citi o uimire ce nu mai cunoștea margini, iar bucuria și mulțumirea lui Ciril se transformă într-o teamă și o neliniște înspăimântătoare.

Numai bătrânul Așot râdea triumfător:

— Am dat șaisprezece!

Într-adevăr, cele două zaruri zăceau pe masă din nou cu părțile pe care erau desenate câte opt puncte.

Așadar bătrânul armean săvârșise, ceea ce tuturor li se păruse cu neputință și pusese la îndoială din nou, izbânda finală a lui Ciril.

Dar după această întâmplare, chiar și aceia dintre săteni, care pană atunci nu voiseră să creadă în legătura armeanului cu puterile întunerecului, nu se mai îndoiau acum de faptul că, Așot își vânduse sufletul dracului. Căci așa ceva nu putea să facă, decât într-adevăr numai un om ajutat de puteri nevăzute.

Chipul lui Ciril se întunecase iarăși. Pe cât de mare îi fusese bucuria până cu o clipă mai înainte, pe atât de

nemărginită era durerea sufletului său acum, când Aşot dăduse acelaşi număr ca şi el.

Ce se va întâmpla de-aci încolo?

Până acum credea cu tărie în izbândă, acum însă îşi pierduse cu desăvârşire orice încredere în steaua sa cea bună.

I se părea că, tot ceea ce crezuse cu o clipă mai înainte că este al său, îi alunecă din mână, spre a se strecura în buzunarul hrăpăreţului armean.

Glasul lui Aşot îl trezi din buimăceala care pusese stăpânire pe el:

— Aşa-i Cirile că… la aşa ceva nu prea te aşteptai?

— Dracul ţi-a venit în ajutor! mormăi Ciril, privindu-l întunecat.

Chipul Olgăi, acest chip atât de drag, care părea plâns şi îndurerat, se ivi din nou înaintea ochilor săi, spre a se îndepărta apoi tot mai mult de el.

— Puţin îmi pasă cine m-a ajutat! Mă bucur însă că am dat şaisprezece! răspunse armeanul, trăgând cu mulţumire o duşcă din pahar.

După aceea Aşot se adresă din nou lui Ciril:

— Dacă vrei s-o luăm de la cap, spune-mi!

— Fireşte că vreau!

— Atunci, dă! Uite zarurile!

Ciril îşi îndreptă gândurile spre Dumnezeu, rugându-l să-l mai ajute odată şi în urmă se repetă scenă de mai înainte: luă zarurile, le băgă în pahar, le scutură bine, ca vreo jumătate de minut, apoi răsturnă paharul pe masă şi se uită cu ochi lacomi la rezultat.

Un murmur de uimire trecu din nou prin mulţime şi ochii lui Ciril începură să strălucească iarăşi de bucurie.

Pe unul din zaruri se puteau citi opt, pe celălalt şapte puncte.

— Cincisprezece!

Așadar, față de numărul cel mai mare de puncte ce putea fi atins, Ciril nu dădu, decât numai cu un punct mai puțin.

— Ajunge și atâta, spre a câștiga! spuneau sătenii în spatele lui.

— Așot nu va putea să dea cincisprezece!

— …dacă dracul nu-l va ajuta din nou!

Cuvintele acestea fură rostite de aceeași voce misterioasă de mai înainte și în zadar fu orice cercetare, nu se putea stabili nici de data aceasta, cine le rostise…

Așot renunțase de a mai afla, de unde veneau aceste întreruperi, care îi dădeau fiori de groază.

De aceea, el întinse mâna după zaruri, cu o liniște uluitoare și se pregătea să se lupte din nou cu norocul lui Ciril Bodin.

Zarurile se rostogoliră în pahar, apoi cu o mișcare iute, ele fură răsturnate pe masă și…

— Șaisprezece! urlă o voce răgușită, deznădăjduită.

Era vocea lui Ciril Bodin.

— Șaisprezece! zise triumfător și Așot Babadjian, privind disprețuitor la oamenii din jurul său, care rămaseră năuciți în fața acestui noroc, asemenea căruia ei nu mai văzuseră niciodată.

Ciril Bodin era de nerecunoscut. Tânărul gospodar ședea acolo, cu fața descompusă de durere, cu părul vâlvoi, năucit cu totul de această întâmplare neașteptată.

— Cincisprezece… șaisprezece…

Punctele albe ale cuburilor dănțuiau amenințător înaintea ochilor săi și în urechi îi uruia zgomotul făcut de izbirea zarurilor de pereții paharului!

— Am pierdut totul! îngână el, nespus de dureros, gândindu-se că prin acest joc își pierduse pentru totdeauna nu numai averea, dar și… nevasta.

Cum să se ducă el acasă? Cum să-i spună bunei sale soții că, din clipa aceea el nu mai avea dreptul s-o socotească drept nevasta lui?

— Așadar, Cirile, recunoști că ai pierdut și de data aceasta?

Ciril Bodin, dădu din cap.

— Și-ți cunoști datoria?

— Mă voi ține de cuvânt!

— Acum ne apropiem de miezul nopții! Nu vreau să spui că sunt un om nemilos, de aceea, îți mai dăruiesc noaptea aceasta! Mâine dimineață însă, te aștept, împreună cu... câștigul ce mi se cuvine!

— Voi veni, Așot!

Cu aceste cuvinte Ciril ieși din cârciumă, împleticindu-se și porni spre casă.

Acum, pe când mergea spre casă, care nu mai era casa lui - la soția care nici ea nu mai era soția lui, durerea îl copleși și mai nemilos.

Cum să-i spună și ce va urma apoi? Nu, el nu mai putea îndura o asemenea viață.

*
*   *

Bătrânul Așot mai rămase câtva timp la cârciumă, spre a se desfăta la vederea chipurilor nedumerite ale sătenilor.

Țăranii se uitau la el cu o adevărată groază, căci acum nimeni nu se mai îndoia că avea în fața sa un om care-și vânduse sufletul diavolului.

Așot golea pahar după pahar și veselia lui devenea tot mai gălăgioasă. Avea omul pentru ce să fie cu chef, căci mâine urma să fie a lui cea mai frumoasa femeie din Volno, aceea după care-și ascuțea el dinții de ani de zile și pe care de mult dorea s-o strângă în brațe.

Acum, avea i să-i fie îndeplinită și această dorință. Olga va fi lui și gândul acesta îi umplea de bucurie sufletu-i negru!

Cu vreun sfert de ceas înainte de miezul nopții se ridică și porni spre casă. Strada era pustie și în tot satul nu se vedea lumină decât numai la cârciumă.

Pe drum burtosul Așot nu se gândi, decât numai la Olga, care va aduce puțină adiere de primăvară în casa lui, până atunci atât de mohorâtă. În casa cea mai frumoasă din sat se va muta cea mai frumoasă femeie a satului.

Într-adevăr, casa lui Așot era cea mai frumoasă din împrejurimi. Ridicând-o, el n-a crușat banii, căci ca toți zgârciții, era îngâmfat și voia ca sătenii să se uite cu jind când vor trece pe lângă casa lui. Și bătrânul zgârie-brânză locuia singur în casa aceasta, slujit doar de o servitoare mută și hodorogită, pe care o ținea, spre a-i face curat și spre a-i pregăti de mâncare.

Ajungând acasă, Așot își scoase cheia din buzunar, căci era fricos și nu se mulțumise numai cu zăbrelele de fier de la fereastră, ci își ținea și poarta încuiată, zi și noapte…

Vârâse tocmai cheia în broască, când deodată se cutremură în urma unei întâmplări neprevăzute.

Din dosul unui copac se ivi o umbră, care se îndreptă spre el.

Așot se uită mirat la necunoscutul, care se ivise atât de neașteptat.

Vru să strige, dar spaima îl strângea de gât și nu putu decât să îngâne:

— Cine ești?

Străinul era un bărbat înalt și voinic. Pe cap purta o glugă, iar pe umeri o mantie lungă și neagră. Mantia aceasta, pe care până atunci o ținuse în dreptul feței, o dădu la o parte și atunci ieșiră la iveală ochii lui negri, strălucitori, mustața-i subțire, cu vârfurile ridicate în sus și barba-i ascuțită, ca de țap.

Parcă era dracul.

Zărind chipul acesta, Așot era gata să leșine.

— Cine ești? îngână el din nou.

Străinul răspunse cu vocea, lui uscată, parcă ar fi fost aceeași voce misterioasă… care vorbise și la cârciumă, în timpul jocului de zaruri:

— Am venit din meleaguri îndepărtate și vreau să vorbesc cu tine!

— Acum? Noaptea?

— Nădăjduiesc că nu-mi vei refuza ospitalitatea?

Cu aceste cuvinte străinul luă cheia din mâna tremurândă a lui Așot, descuie poarta el însuși, și-l pofti pe armean să intre. Bătrânul se supuse, fără a îndrăzni să se împotrivească.

Burtosul negustor de lemne se înspăimântase într-atâta, încât mergând pe trepte în sus, gemea, ca și când ar fi fost pus să tragă la jug. El se oprea mereu spre a se mai odihni, dar străinul îl zorea necontenit:

— Să mergem, să mergem, căci n-am vreme de pierdut… În noaptea aceasta trebuie să mai dau o raită și prin Spania!

Așot rămase cu gura căscată de uimire.

— În Spania?... De la Volno până în Spania, încă în noaptea aceasta?... Dar drumul acesta ține luni de zilei

— La mine merge mult mai repede! răspunse misteriosul străin.

Între timp ajunseră în casă, unde Așot aprinse lumina și apoi se întoarse din nou în spre necunoscut:

— Dar la urma urmelor, cine ești tu?

Străinul se uită mirat la Așot.

— Nu mă cunoști?

— De unde să te cunosc?

— Mă mir grozav, căci doar am făcut destule afaceri împreună!

— Noi?

— Noi! De ani de zile!

— De ani de zile?

— Întocmai și acum am venit să ne socotim!

— Nu te-am văzut niciodată! îngână speriat, burtosul negustor de lemne.

— Se poate să nu mă fi văzut! În schimb nu se poate să nu știi de câte ori ți-am venit în ajutor! Întotdeauna, când m-ai chemat cu vorba, sau chiar și numai în gând eu am venit!

— Tu?

Atunci străinul își aruncă mantia de pe umeri și în fața lui Așot se ivi o făptură învăluită într-un tricou negru, lipit de trup.

— Dracul! exclamă armeanul, gâfâind.

Misteriosul străin zâmbi.

— Așa este! Dracul!... M-ai chemai și am venit.

Bătrânul Așot era gata să leșine de uimire.

— Cum... cum ai ajuns aici? gemu el, înspăimântat de moarte.

— Hipp, hopp, să fiu acolo unde vreau. Vreau să fiu la Volno!... Și fiindcă m-ai chemat, am venit!

— Eu te-am chemat?

— Întocmai!

— Când?

— Dorința aceasta îți tremura în gând. M-ai chemat, fiindcă aveai nevoie de mine la marele joc de zaruri, pe care l-ai avut în seara aceasta, cu Ciril Bodin.

Așot păli.

— Vezi că așa este?... Cum îți închipui că ai fi avut de două ori, una după alta, șaisprezece, dacă nu mă amestecam eu în joc, spre a întoarce zarurile, cu mâinile mele nevăzute, cu fața cu opt puncte în sus?

Bătrânul negustor de lemne se cutremură din creștet până în tălpi.

— Da... da... Așadar... tu ai fost...

— Eu! Mie trebuie să-mi mulțumești această izbândă.

— Și acum... acum ce vrei?

— Am venit să ne socotim!

— Nu te înțeleg! Vorbește mai lămurit!

— Am venit să-ți cer să te ții de învoială!

— Ce învoială?

— Învoiala pe care am legat-o pe vremuri!

— Nu înțeleg... Nu înțeleg nimic!

— Nu-ți aduci aminte că ți-ai vândut sufletul...

— Sufletul? urlă Așot, ca din gură de șarpe.

— Da. De aceea te-ai ridicat în rândul oamenilor bogați! De aceea a curs aurul spre tine, de aceea ai izbutit în tot ceea ce ai făcut! Eu m-am ținut de învoială, veșnic am fost lângă tine, te-am ajutat în clipele cele mai critice, ți-am dat bani, bogăție, bună stare și în decursul atâtor ani de zile, nu te-am tulburat niciodată... Te-am lăsat să trăiești liniștit, te-am lăsat să te bucuri de plăcerile vieții, fiindcă odată tot trebuia să vină vremea, când urma să te desparți de viață... Acum sunt aici!

Sudoarea se adunase broboane pe fruntea bătrânului Așot. El se uita îngrozit la nocturnul său vizitator, credea că toate acestea nu sunt decât vis și aștepta să se

trezească la realitate din această nălucire înspăimântătoare.

Dar această deșteptare liniștitoare nu voia să vină de loc și în locul ei se auzi din nou glasul diavolului.

Rece!… Tăios!… Neîndurător…

— Ești gata de drum? Ți-am spus că astăzi trebuie să mai fac un drum lung și n-am vreme de pierdut.

— Cum, trebuie să mor? exclamă Așot, îngrozit.

Misteriosul străin dădu din cap.

— Fii îndurător! se rugă armeanul.

— Nu se poate!

— Ai milă, nu mă lua încă!

— Nu se poate! Am nevoie de sufletul tău, pe care mi l-ai vândut. Învoiala noastră este lămurită: trebuie să plătești!

— Îndurare!

— Ți-am spus că totul este în zadar!

— Mai dă-mi măcar un an!

— Nicio zi!

— O jumătate de an!

— Nimic!

— O lună!

— Nu se poate!

— O săptămână!

— Nu!

— Dă-mi o zi!

— Nu-ți dau!

— Mâine dimineață, vine nevasta lui Ciril Bodin, pe care am câștigat-o!

— Mâine dimineață eu voi fi departe, iar tu… vei fi mort! …

Bătrânul Așot căzu în genunchi în fața diavolului și așa se rugă, dar dracul rămase neînduplecat.

.

— Până acum ai avut vreme destulă să trăiești, de ce nu te-ai folosit de ea? Ai trecut de șaizeci de ani, așa că, orice ai vrea să-mi spui, ai avut nenumărate prilejuri să profiți de viață. Cine te-a pus să fii zgârcit? Cât timp ai trăit nu te-ai gândit decât să îngrămădești ban peste ban, ai fost zgârcit, nemilos, cu inimă de piatră... Gândește-te puțin, ce bine ai fi putut trăi.

Bătrânul Așot se tăvălea pe jos deznădăjduit.

— Recunosc că am greșit, tocmai de aceea, dă-mi putința să-mi repar greșeala și să profit de frumusețea vieții!

— Acum e prea târziu! răspunse diavolul, rece. Trebuia să te gândești mai de vreme!

— Îndurare!

Misteriosul vizitator scoase din mantie un sul de hârtie, făcu rost de călimară și de toc și le așeză înaintea lui Așot.

— Scrie-ți testamentul și nu mă mai face să-mi pierd vremea, căci sunt așteptat în Spania!

— Ce să scriu? gemu Așot.

— N-ai avere? Ai adunat îndeajuns în decursul vieții! Trebuie să hotărăști asupra întrebuințării ce se vor da acestor bani!

— Da, am bani! Foarte mulți și… i-aș jertfi pe toți, dacă m-ai lăsa în viață!

— E prea târziu! De la mine nu-ți poți răscumpăra sufletul pentru bani!

— Îndură-te de mine!… Aproape tot pământul, care se întinde în jurul Volno-ului este al meu. Cea mai frumoasă casă din sat este a mea și dulapul acesta e plin cu aur, o avere nebănuită, cu care se pot cumpăra sate întregi… și înțelege că-ți dau înapoi, toate acestea, numai viața să mi-o lași!

— Vrei să ne tocmim?

— Ajută-mă!

Diavolul rămase câteva clipe pe gânduri.

— Bine, fie! zise el, apoi. Tu ești singurul om care a izbutit să mă înduplece cu rugămințile sale! Îți voi lua tot, pământul, casa, banii! Nu-ți voi lăsa decât un singur galben, cu care va trebui să începi o viață nouă… Dar departe de aici, cât mai departe de Volno, ca nimeni să nu știe ce s-a ales din tine!… Ai înțeles?

— Da!

— Atunci la pana de gâscă în mână și scrie ceea ce-ți voi spune eu.

Așot se supuse fără împotrivire, înmuie vârful penei de gâscă în călimară și apoi își ațintí privirile asupra diavolului.

Dracul începu să dicteze:

„Oameni din Volno! Când veți citi aceste rânduri, eu voi fi departe, și nici nu mă veți mai vedea vreodată în viața voastră! Despărțindu-mă de Volno, plec întocmai după cum am venit aici, acum câțiva zeci de ani: cu un singur galben în pungă! Toată averea, am câștigat-o aici, aici o las! Să fie a voastră!

Lui Ciril Bodin îi dau înapoi, tot ceea ce i-am câștigat la zaruri. Săculețul, pe care sunt vopsite literele G.B. să i-l dați lui căci cuprinde banii pe care i-am câștigat de la el. Pământul, casa și ceilalți bani ai mei, să fie împărțiți săracilor din Volno”.

Bătrânul Așot scria cuvintele acestea, dar sufletul îi sângera la fiecare literă. Îl durea nespus că trebuie să piardă într-o clipă, tot ceea ce adunase într-o viață întreagă și ceea ce alcătuia mândria lui.

Dar privirea tăioasă a diavolului îi urmărea fiecare mișcare, fiecare literă pe care o scria, așa că Așot era nevoit să aștearne pe hârtie cuvânt cu cuvânt, tot ceea ce-i dicta diavolul.

După ce această ciudată scrisoare fu gata, dracul o luă și o înfipse în ușă cu un cuțit, apoi se duse la dulapul în care armeanul ținea banii și luă de acolo un galben, pe care i-l dădu lui Așot.

— Ține! Și acum pleacă, neîntârziat! Te previn să nu-ți mai pui piciorul în Volno niciodată și nici să nu îndrăznești să calci învoiala, pe care am încheiat-o în seara aceasta! În clipa, în care vei călca această învoială, mă voi ivi iarăși înaintea ta, dar atunci nu voi mai fi îndurător, ci te voi lua cu mine, spre a te arunca în fundul iadului, unde te voi fierbe în smoală, timp de trei mii de ani.

Așot Babadjian părăsi casa, pe care o ridicase din banii cu care îi înșelase pe săraci și pe cei ușor încrezători, părăsi aurul, pe care-l adunase mai ales din afaceri și jocuri necinstite…

Și merse… merse mereu înainte pe drumul ce pornea din Volno, fără a îndrăzni să se uite măcar înapoi, de teamă să vadă iarăși chipul diavolului.

Nu mult timp după plecarea lui Așot Babadjian, părăsi casa armeanului și… diavolul! Acum însă, el nu mai purta decât mantia cea lungă și neagră. Barba de țap, mustața ascuțită, dispăruseră ca prin farmec.

Și de îndată ce ajunse pe drum, din dosul unui copac îi ieși în cale o altă făptură negricioasă.

— Ei, căpitane, cum a mers treaba?

— Cât se poate de bine, Severine! răspunse cel întrebat. Pe bătrânul cămătar l-am alungat din sat, însă am avut grijă să rânduiesc lucrurile în așa chip, ca averea lui să rămână aici, spre a fi împărțită săracilor, de pe spinarea cărora a fost adunată această bogăție!

După, acest schimb de vorbe, cei doi porniră mai departe, făpturile lor pierzându-se în curând în amurgul dimineții.

Misterioasa dispariție a lui Așot Babadjian fu îngrădită într-o adevărată legendă. Bieții țărani din Volno nu puteau înțelege, nu atâta dispariția bătrânului zgârcit, cât faptul că el lăsase săracilor o avere, de care Așot fusese o viață întreagă atât de mândru.

După ani de zile, lumea tot mai vorbea despre el și dacă vreun curios, din alt sat, întreba vreodată, unde este bătrânul armean, i se răspundea neschimbat:

— L-a luat dracul!

CAPITOLUL 31
Printre Samoiezi

Refugiați în vârful alcătuirii de stânci, denumită „Altarul Pustei”, fugarii din tabăra de osândiți din Sadova, așteptau cu nerăbdare un prilej de a-și putea continua drumul spre libertate, cu toate că nicio nădejde nu puteau să aibă deocamdată, că vor putea porni în curând pe acest drum, atât de mult dorit.

Unicul rezultat la care ajunseră pentru moment, fu că după moartea locotenentului Ianușin, urmăritorii renunțară la asalt și se retraseră afară din bătaia puștilor fugarilor, așa că aceștia din urmă se putură gândi și să se mai odihnească puțin. Ei făceau însă de veghe cu schimbul, unul din ei stând mereu de pază și observându-i pe supraveghetori și pe cazaci, spre a prinde de veste îndată, în cazul când aceștia s-ar hotărî să dea un nou asalt.

Cel dintâi care făcu de veghe fu lordul Wardmoore, care în timpul cât își păzi prietenii, observă că în tabăra urmăritorilor se ținea un mare sfat, fără îndoială asupra mijlocului prin care ar fi putut să-i izgonească pe fugari din această cetățuie naturală, unde nu puteau fi atinși.

Însă în după amiaza aceleiași zile ținură și fugarii o consfătuire.

— A fost un adevărat noroc că, am luat merinde din belșug - zise lordul Wardmoore - căci în chipul acesta mai putem rămâne aici încă câteva zile, fără să ne fie teamă că vom flămânzi. Dar dacă urmăritorii vor primi întăriri, atunci suntem pierduți!

— Părerea mea este că aceste întăriri vor sosi, fără niciun fel de îndoială! zise prințul Poniatowsky.

— Și eu cred la fel - zise Lapușin - căci le-am rărit rândurile prea tare!

Lordul Wardmoore sări deodată de pe bolovanul pe care ședea.

— Vorbim de lup, și lupul este la ușă! strigă el.

— Ce este? Au și sosit întăririle?

— Nu, dar acum au trimes după ele!

— Ce te face să crezi aceasta?

— Priviți! răspunse lordul și își întinse brațul spre locul unde erau adunați urmăritorii.

Din tabăra vrăjmașului se desprinsese un călăreț, care gonea în galop.

Lapușin dădu din cap.

— Aleargă spre Tomsk.

— De acolo vor să cheme ajutoarele! zise lordul Wardmoore. De altfel este și firesc. Din Sadova nu mai pot lua oameni, căci cei rămași acolo de-abia sunt îndeajuns spre a putea înăbuși o eventuală răzvrătire a deținuților. În asemenea împrejurări n-aveau de unde să ceară ajutor, decât numai de la guvernământul din Tomsk.

— Și cam când ar putea să sosească aici, aceste trupe de ajutor? întrebă prințul Poniatowsky.

— Drumul până la Tomsk este lung! zise Lapușin, care era cel mai cunoscut prin ținutul acesta. Poate să treacă o zi și jumătate, sau chiar și două, până când să sosească întăririle.

Mioara Comăneanu tresări și în zadar căută ea să-și ascundă îngrijorarea, căci prințul Poniatowsky, observă îndată că biata româncă se gândea cu groază la ceea ce avea să urmeze, în cazul când trupele de întărire ar sosi în ajutorul urmăritorilor.

— Curaj, jupâniță Mioară - îi zise el - poate că tot vom mai izbuti să scăpăm!

Lordul Wardmoore căută s-o îmbărbăteze și el:

— Treizeci și șase de ceasuri, sau poate chiar patruzeci și opt este un timp foarte lung, în decursul căruia se pot întâmpla multe.

— Eu însă, am presimțirea că nu vom putea scăpa - zise fata, cu o vădită strângere de inimă - și că nu se va întâmpla minunea care să ne scoată din capcana în care am alergat noi înșine.

— Ce e de făcut? Ce e de făcut? exclamă abătut și prințul Poniatowsky, ale cărui cuvinte fură urmate de o tăcere apăsătoare.

Lordul Wardmoore rupse liniștea de moarte și de data aceasta.

— Eu nu văd decât p singură cale, care ne-ar putea scoate de aici!

— Care?

— Ar trebui să ne câștigăm de partea noastră triburile nomade care colindă prin împrejurimi.

— Te gândești la samoezi? întrebă Lapușin.

— Ideea nu e bună, căci chiar dacă samoezii sunt dușmanii rușilor, totuși ei conduc înapoi la Sadova, pe toți fugarii, deoarece încasează un premiu de douăzeci de ruble, de fiecare fugar adus înapoi.

— Aceasta însemnează că samoezii sunt lacomi de bani!

— Atât de lacomi, cât nici nu ne putem închipui.

Lordul Wardmoore dădu din cap, mulțumit.

— Atunci totul este după dorința mea!

— Cum așa?

— Dacă le plac rublele atât de mult, atunci nu ne va fi greu să-i câștigăm de partea noastră!

— Lord Wardmoore, eu nu te înțeleg, - ce vrei să faci? - întrebă prințul Poniatowsky, nedumerit.

— Propunerea mea este totuși foarte simplă. Comandamentul taberei de prizonieri din Sadova le plătește câte douăzeci de ruble, de fiecare fugar adus înapoi. Noi suntem patru, așadar pentru noi li s-ar da optzeci de ruble.

— Așa este!

— Ei bine, eu le voi oferi suma aceasta înzecită, dacă ne vor ajuta să fugim. Cred că opt sute de ruble îi va ispiti mai mult, decât optzeci…

— Și cum ai vedea planul dus la îndeplinire?

— Foarte simplu! Unul din noi trebuie să-și ia primejdioasa însărcinare de a părăsi Altarul Pustei, fără să fie observat de cazaci și supraveghetori și să alerge, călare, firește, până când va întâlni în cale vreunul din aceste triburi nomade. Dacă a dat peste un asemenea trib de samoiezi, el se va înapoia cu ei aici, făgăduindu-le cele opt sute de ruble. Aici, samoiezii vor trebui să le țină piept supraveghetorilor și cazacilor până când vom fugi noi.

— Ideea nu este rea - zise prințul Poniatowsky - toată chestiunea este însă, dacă vom putea da peste un trib de samoiezi mai înainte de sosirea ajutoarelor din Tomsk.

— Așa este! întări și Lapușin. Dacă samoiezii vor veni după ce vom fi împresurați, atunci totul este în zadar. Fără îndoială că guvernământul din Tomsk va trimite atâți cazaci, încât chiar și samoiezii se vor feri de a se măsura cu ei.

— Tocmai de aceea trebuie să ne grăbim cu ducerea planului la îndeplinire! zise lordul Wardmoore.

— Trebuie să ne punem pe lucru neîntârziat - adăugă și Lapușin - căci numai așa putem nădăjdui în izbândă.

— Dar care din noi să fie acela, care să pornească în căutarea samoiezilor? întrebă prințul Poniatowsky.

Lordul Wardmoore răspunse fără nici o șovăire:

— Eu sunt gata să-mi iau această însărcinare. Pe de o parte, fiindcă le cunosc limba, pe de altă parte, fiindcă mă simt în stare de a părăsi Altarul Pustei, cu toată agerimea cazacilor și a supraveghetorilor.

Prințul Poniatowsky strânse mâna nobilului lord.

— Lord Wardmoore, este vorba de salvarea vieților noastre ale tuturor și sunt încredințat că vei face tot ce omenește îți va sta în putință, pentru izbânda planului pus la cale. Nouă, celor rămași aici, nu ne rămâne altceva de făcut, decât să-ți urăm mult noroc, în primejdioasa însărcinare, pe care ți-ai luat-o și să ne rugăm lui Dumnezeu ca, același noroc să ni-l dea și nouă.

Lordul Wardmoore strânse cu căldură mâna prințului.

— Vă făgăduiesc să vă scap!

— Și când ai de gând să pleci? întrebă Mioara Comăneanu.

— Firește, numai după ce se va întuneca. Trebuie să aștept înserarea, căci altfel aș risca să fiu zărit de cazaci și să pornească în urmărirea mea.

— Eu cred că, în orice caz cazacii vor observa plecarea unuia din noi - zise Lapușin - și tocmai de aceea aș fi de părere că trebuie să iei calul cel mai iute, pe care-l avem,

spre a putea ține piept cazacilor care nu vor șovăi să pornească o urmărire deznădăjduită.

Lordul Wardmoore răspunse liniștit.

— Am încredere în Dumnezeu, că mă va ajuta!

Ceasurile treceau unul după altul și în cele din urmă se lăsă și întunericul, fără ca urmăritorii să mai fi rânduit vreun atac. Se vedea că într-adevăr erau hotărâți să nu mai facă nicio mișcare, până la sosirea trapelor de întărire.

Lordul Wardmoore socoti că sosise clipa plecării și în vreme ce nobilul englez mai vorbi ceva cu prințul Poniatowsky, Lapușin puse șeaua pe armăsarul cel mai iute.

În curând fostul iobag se întoarse, anunțând că își îndeplinise însărcinarea.

Atunci lordul Wardmoore își luă rămas bun de la prietenii săi de suferință, în chipul cel mai călduros. După aceea, el porni spre poalele vârfului de stâncă, în tovărășia lui Lapușin.

Pe îngusta cărăruie a stâncii, pe care nu putea merge decât un singur om, Lapușin mergea în frunte, ducând după sine calul, până când ajunse jos.

Lordul Wardmoore îi mai legă odată de suflet lui Lapușin, să aibă grijă de prințul Poniatowsky și de Mioara Comăneanu, ca de ochii lui din cap, apoi încălecă și porni prin noapte într-o goană nebună.

Îndată după plecarea lordului Wardmoore, Lapușin baricadă intrarea din nou, așezând în drum bucăți mari de stâncă, iar apoi se repezi în sus, spre vârful Altarului Pustei. Dar n-ajunse lângă ceilalți tovarăși ai săi, când deodată liniștea nopții fu spintecată de o salvă de pușcă.

Mioara Comăneanu se întoarse îngrozită, înspre prințul Poniatowsky:

— L-au văzut!

— Dumnezeu să-l ia sub scutul său! îngână prințul Poniatowsky și mâinile i se împreunară pentru rugăciune.

În timpul acesta sosi și Lapușin.

— Nu v-am spus eu că urmăritorii vor fi cu ochii în patru? Cazacii, mai ales, sunt ca niște pisici sălbatice, văd și noaptea...

— Numai de nu i s-ar întâmpla ceva! exclamă Mioara Comăneanu.

Jos la lumina lunii, fugarii zăriseră câțiva cazaci alergând într-un galop amețitor.

— Îl urmăresc! zise prințul Poniatowsky și din clipa aceea inimile celor trei fugari fură cuprinse de o teamă cumplită.

Dar nu în zadar alesese Lapușin armăsarul cel mai iute și nu în zadar, își dădea seama lordul Wardmoore de însemnătatea însărcinării pe care și-o luase. Calul fugea ca o săgeată și gloanțele, cazacilor nu-l mai putură ajunge pe călăreț.

Și parcă și calul presimțise primejdia în care se găsea și el, căci alerga atât de iute, încât depărtarea dintre urmărit și urmăritori creștea mereu, așa că în curând cazacii se văzură siliți să renunțe la orice nădejde de a mai pune mâna pe îndrăznețul fugar.

De aceea ei își întoarseră caii și se înapoiară la tovarășii lor de la poalele Altarului Pustei, spre a împiedica măcar fuga celorlalți evadați.

Un oftat de ușurare ieși din pieptul prințului Poniatowsky, când acesta zări cazacii întorcându-se.

— Slavă Domnului că nu l-au putut ajunge!... Acum, măcar de ar izbuti tot planul nostru, după cum a izbutit această fugă.

— Să nădăjduim că va fi așa - zise și Mioara Comăneanu - și să ne rugăm lui Dumnezeu, pentru ca așa să fie!

Lapușin își luă însărcinarea să stea de veghe și-i îndemnă pe prințul Poniatowsky și pe Mioara să se culce, căci știa câtă nevoie aveau tovarășii săi de odihnă, după ziua aceea, atât de bogată în zbuciumări.

Prințul Poniatowsky și cu Mioara Comăneanu primiră sfatul lui Lapușin, dar în zadar erau ei istoviți cu

desăvârșire, somnul nu li se lăsa pe ochi, cu niciun chip, căci mereu se gândeau la lordul Wardmoore și la rezultatul plecării lui.

Ei se zvârcoleau necontenit pe culcușul lor tare, în vreme ce Lapușin urmărea cu încordare, toate mișcările din tabăra dușmană.

*
*   *

În timpul acesta lordul Wardmoore ajunsese departe…

Armăsarul fugea ca vântul și în curând lordul constată cu bucurie că soldații rămăseseră departe în urma lui, iar apoi că-și întorseseră caii, ceea ce însemna că renunțaseră de a mai pune mâna pe el.

Acum putea să-și urmeze drumul mai liniștit.

Cazacii nu-l mai amenințau, dar mai avea în fața sa drumul îndoielnic, despre care nu știa dacă-l va duce la țintă înlăuntrul timpului hotărât, sau dacă acest drum avea să fie zadarnic.

Trecuseră vreo trei ceasuri de când părăsise Altarul Pustei și din pricina goanei nebunești, pica de oboseală. Cu toate acestea nu-și încetini galopul, îndemnându-și armăsarul necontenit, de îndată ce observa că slăbește din fuga amețitoare.

Deodată băgă de seamă că armăsarul începe să se neliniștească.

În curând însă observă și pricina acestei neliniști.

În depărtare străluceau focuri de tabără.

Inima lordului Wardmoore începu să bată mai tare.

Unde pâlpâie focul, acolo trebuie să fie oameni și unde erau oameni, acolo trebuia să fie și scăparea lor.

Gândul acesta îl făcu să gonească și mai repede.

Era pe deplin încredințat că tabăra aceea nu putea să fie decât a unui trib nomad și bietul lord își și vedea prietenii scăpați din capcana Altarului Pustei.

Apropiindu-sc de focurile de tabără, lordul Wardmoore zări mai multe corturi, de formă ciudată și atunci nu se mai îndoi că are de-a face cu un trib de samoiezi.

Între timp el se apropia tot mai mult și la auzul tropotului de cal, de printre corturi ieșiră la iveală tot mai mulți câini înfuriați, tot mai multe femei, care țipau fără rost și tot mai mulți bărbați cu înfățișări amenințătoare.

Când în cele din urmă lordul coborî de pe calul care era o apă, el se văzu înconjurat de o adevărată ceată din acești câini, din aceste femei și bărbați amenințători.

Adunându-și toate cunoștințele pe care le avea despre limba samoiedă, lordul Wardmoore strigă de departe.

— Sunt om bun!

Văzând că n-au de-a face, decât cu un singur om, samoiezii își mai părăsiseră atitudinea amenințătoare, nu însă și privirile neprietenoase cu care se uitau la străin.

Lordul Wardmoore băgă de seamă că aceste priviri piezișe i le pricinuiau uniforma de cazac și de aceea se grăbi să adauge:

— Nu sunt cazac, ci numai am fugit în uniforma aceasta din tabăra de la Sadova.

La auzul acestor cuvinte chipurile samoiezilor se înseninară ca prin farmec și lordul bănui îndată care putea fi pricina acestei schimbări în purtarea nomazilor. Fără îndoială că samoiezii se bucurau la gândul celor douăzeci de ruble, pe care le vor câștiga dacă îl vor duce pe fugar înapoi la Sadova.

Lordul Wardmoore se uita în jurul său și întrebă:

— Care este căpitanul vostru?

Unul din samoiezii mai în vârstă păși în fată și zise:

— Eu sunt și numele meu e Tabedi!

— Atunci, cu tine vreau să vorbesc!

Șavan-ul - așa se numesc căpeteniile triburilor samoiede - arătă în spre focul ce pâlpâia în apropiere și zise:

— Așează-te lângă foc, străine! Află că, toți aceia pe care soarta îi aruncă în apropierea taberei noastre, sunt oaspeții noștri până în revărsatul zorilor. Persoana lui e sfântă pentru noi, fiindcă Num, dumnezeul nostru ne-ar pedepsi fără milă, dacă am călca legea ospitalității!

Lordul Wardmoore se așeză tăcut, lângă foc, iar alături de el luă loc și șavan-ul, la un semn al căruia, femeile samoiede îi puseră în față o mâncare ciudată.

Cu toate că mâncarea aceasta nu inspira prea multă încredere lordul se așeză, totuși, să o mănânce, pe de o parte, fiindcă goana nebună îl flămânzise, pe de altă parte, deoarece știa că un refuz de a mânca, ar fi însemnat cea mai mare jignire ce se putea aduce spiritului de ospitalitate samoied.

O chipeșă fată de samoied îngriji și de băutură și lordul Wardmoore se bucură îndoit de aceasta. Întâi, fiindcă fusese adusă de o fată chipeșă și al doilea, fiindcă vinul era într-adevăr foarte bun.

După ce sfârși cu mâncarea, lordul se ridică și voi să se îndepărteze.

— Unde vrei să te duci? întrebă Tabedi, reținându-l.

— Să văd ce face calul!

— Nu trebuie să te îngrijești de el. L-am prins și e legat la loc bun. Stai liniștit și aprinde-ți pipa.

Peste câteva minute lordul Wardmoore arunca pe gură rotocoale mari de fum, apoi se aplecă spre șavan și-i zise:

— Ți-am spus că sunt un evadat din tabăra de la Sadova și acum pot să-ți mărturisesc că am venit la voi cu gândul de a vă ruga să mă ajutați.

Șavanul dădu din cap…

— Nu ești tu cel dintâi osândit, pe care soarta îl trimite din tabăra de la Sadova, în tabăra noastră. Am avut nenumărați oaspeți, care mai înainte au purtat lanțurile robiei rusești. Noi i-am ajutat pe toți să meargă mai departe…

Zicând acestea șavanul Tabedi vorbea cu o liniște uluitoare. Lordul Wardmoore ascultase cu luare aminte vorbele șavanului, dar când îl auzi rostind fraza de mai sus, el se uită adânc în ochii vicleni ai samoiedului și răspunse cu sinceritate necruțătoare:

— Șavane Tabedi, eu știu foarte bine că acum tu n-ai spus adevărul!

Șavanul tresări, dar lordul Wardmoore nu-l lăsă să apuce a vorbi, ci urmă îndată:

— Eu vă cunosc foarte bine și știu că pe toți prizonierii fugiți din Sadova, care au ajuns la tabăra voastră, voi i-ați dus înapoi comandamentului taberei de surghiuniți, spre a încasa premiul de douăzeci de ruble.

Șavanul nu mai tăgădui.

— În privința aceasta poate că ai dreptate, răspunse el, nepăsător.

— Și - reluă lordul Wardmoore - cu mine veți face la fel?

— Ce am putea să facem altceva și de ce ai fi tu mai privilegiat decât ceilalți? Până în revărsatul zorilor vei fi

oaspele nostru, iar după răsăritul soarelui, prizonierul nostru. Iar mâine seară, vei fi din nou la Sadova.

Dar lordul Wardmoore nu se înspăimântă de cuvintele căpeteniei samoiezilor. El începu să râdă, zgomotos.

— Trebuie să recunosc că ești un foarte bun om de afaceri. Așadar, douăzeci de ruble înseamnează pentru tine o sumă atât de mare încât ești gata să jertfești o viață de om pentru ea?

— Douăzeci de ruble sunt într-adevăr o sumă frumușică! răspunse șavanul, zâmbitor.

Lordul Wardmoore continua să tragă liniștit din pipă. Deodată își ridică fruntea și se adresă șavanului, astfel:

— Ascultă, șavane, dacă mă duci înapoi la Sadova vei primi pentru mine douăzeci de ruble! Dacă mă scapi, îți făgăduiesc de zece ori pe atâta!

Șavanul rămase aiurit.

— Îți arde de glumă?

— Nici nu mă gândesc!

— Dar de unde să ai atâți bani?

— Fiindcă sunt bogat. Nu sunt rus, ci străin și în patria mea sunt unul din oamenii cei mai bogați. Averea mea e aproape tot atât de mare ca și a țarului!

— Ca și a țarului?

Lordul Wardmoore dădu din cap și constată cu mulțumire că vorbele lui avură efectul dorit asupra căpeteniei samoiezilor.

Dar Tabedi nu se miră, decât numai timp de câteva clipe, căci în urmă ochii lui începură să lucească straniu, un zâmbet hidos îi desfigura și mai mult fața ca de gheață și apoi zise:

— Dacă ești atât de bogat, atunci… mai întâi îți vom lua banii și numai pe urmă te vom duce înapoi la Sadova!

Lordul Wardmoore râse din adâncul sufletului.

— Repet, șavane Tabedi că, ești un foarte bun om de afaceri. Lucrurile însă nu stau la fel și în privința simțământului tău de cinste și nici în privința iscusinței

tale. Mă credeai oare atât de prost, să umblu cu banii la mine? Nu, Tabedi, crede-mă că... n-am nicio copeică asupra mea, așa că de jefuit nu mă poți jefui!

Șavanul își lăsă capul peste piept, rușinat.

— Să nu ne pierdem timpul în zadar, șavane Tabedi, zise lordul Wardmoore. Ascultă planul meu și pe urmă îmi vei răspunde, dacă ești gata să-l primești.

— Vorbește!

— N-am fugit singur din Sadova, ci împreună cu alți trei tovarăși. Ceilalți trei s-au împotmolit la Altarul Pustei…

— Îl cunosc!

— Cazacii au pornit în urmărirea noastră, și în clipa de față stau de veghe la poalele Altarului Pustei. Însă ei nu îndrăznesc să ne atace, fiindcă le-am pricinuit mari pierderi și de aceea au trimis după trupe de ajutor la Tomsk.

— Înțeleg!

— Mâine seară trupele de întărire din Tomsk vor sosi în fața Altarului Pustei și cum tovarășii mei nu se vor mai putea măsura cu o forță covârșitoare, nu le va rămâne altceva de făcut, decât, sau să moară vitejește, sau să se predea.

— Ai dreptate!

— De aceea am venit la voi, ca să ne dați o mână de ajutor.

— Așadar sunteți patru? zise șavanul, rămânând pe gânduri.

Dar lordul Wardmoore îi citi aceste gânduri.

— Da! patru! Și crede-mă, șavane că știu ce socoteli faci în gândul tău acum! Tu-ți faci socoteala că, pentru patru fugari comandamentul taberei din Sadova ți-ar plăti optzeci de ruble!

Șavanul se cutremură.

— Cum, știi să citești gândurile oamenilor?

— Numai pe ale tale!

— Bine, dar ce vrei, cum vrei să te scăpăm pe tine și pe tovarășii tăi?

— Ascultă-mă! Zici că cunoști Altarul Pustei?

— Îl cunosc!

— Ei, atunci vom merge acolo, împreună cu oamenii tăi. În vreme ce tovarășii mei vor coborî pe cărăruia îngustă ce șerpuiește din vârful stâncii până în vale și o vor lua la goană, oamenii tăi vor trebui să țină pe loc cazacii din fața Altarului Pustei și să se măsoare cu ei, în cazul când aceștia ar căuta să ne atace!

— Am priceput!

— Și îți iei această însărcinare?

— Cât mi-ai făgăduit, două sute de ruble?

— Nu greși, șavane Tabedi! Două sute de ruble ți-am făgăduit numai pentru mine. Pentru fiecare din ceilalți tovarăși ai mei vei primi tot atâta așa că în total, dacă ne vei da o mână de ajutor, poți câștiga opt sute de ruble.

— Opt sute de ruble?

— Întocmai!
— Dar nici nu sunt ațâți bani, în toată lumea!
— Știu că, până acum n-ai avut prilejul să vezi atâția bani laolaltă, dar acum ai ocazia de a-ți îmbogăți tribul.
Tabedi rămase pe gânduri… din nou.
— Și când mi-ai da banii aceștia?
— Ți-i trimit, de îndată ce voi ajunge în Rusia, sau dacă vrei, îi voi înmâna unui om al tău, pe care-l vei trimite cu mine și în care ai deplină încredere.
Șavanul îl măsură pe lord cu priviri bănuitoare.
— Dar ce chezășie am eu, că te vei ține de cuvânt?
— Jur că voi face întocmai, după cum v-am spus acum!
Tabedi dădu din umeri, neîncrezător.
— Jurământul acesta nu face doi bani, fiindcă voi nu vă închinați lui Num!
Lordul Wardmoore nu mai avea niciun mijloc de a-l încredința pe șavan de buna sa credință și atunci începu să se roage:
— Crede-mă, șavane Tabedi, că-ți voi da cele opt sute de ruble și chiar mai mult, numai îndură-te și scapă-ne din mâinile rușilor!
— Mă voi gândi ce trebuie să fac!
— Aici nu este vreme de gândit, fiindcă trebuie să pășim la lucru cât mai grabnic. Gândește-te că urmăritorii au cerut ajutoare de la guvernământul din Tomsk și că, dacă trupele de întărire sosesc și înconjoară Altarul Pustei, atunci în zadar ai mai voi să ne vii în ajutor… atunci totul ar fi pierdut.
Tabedi se ridică de lângă foc și lordul Wardmoore făcu la fel.
— Du-te de te culcă, străine! îi zise șavanul. Ți-am spus că până la răsăritul soarelui ești oaspele nostru și până atunci nu se va atinge nimeni de tine!
— Dar atunci?
Tabedi nu răspunse.

— Ce se va întâmpla mâine dimineață? întrebă lordul Wardmoore din nou.

— Asta n-o știe încă nici chiar Tabedi! răspunse șavanul…

— Nu înțeleg ce vrei să spui!

— Tu du-te de te odihnește, străine! Mâine dimineață vei afla ce am hotărât noi?

— Cu cine vrei să te sfătuiești?

— Cu bătrânii tribului. După ce te vei fi culcat, ne vom sfătui, dacă trebuie să primim propunerea ta, sau să ne ținem tot de vechiul nostru obicei.

— Ceea ce ar însemna că, mâine dimineață m-ați duce înapoi la Sadova?

— Nu numai pe tine - răspunse șavanul nepăsător - ci și pe ceilalți trei tovarăși ai tăi, pe care i-am scoate noi din Altarul Pustei, pentru a-i duce apoi la Sadova, împreună cu tine… Optzeci de ruble!… De mult n-am mai avut o pradă atât de bună!

— Dar opt sute de ruble sunt mai multe decât optzeci! strigă lordul Wardmoore. Auzi Tabedi? De zece ori mai multe!

— Aceasta vor avea să hotărască bătrânii, dacă îndoielnicele opt sute fac mai mult decât optzeci sigure!…

Șavanul bătu din palme de trei ori și îndată se ivi tânăra fată de șamoied, care adusese vinul mai înainte. Ea se înclină adânc în fața șavanului și zise:

— Poruncește!

Tabedi arătă în spre lordul Wardmoore.

— Oaspele nostru vrea să se odihnească! Du-l în șatra care-i este rezervată!

Tânăra fată de șamoied își pironi ochii ei mari asupra lordului Wairdmoore, care trecând pe lângă foc, îi mai zise odată lui Tabedi:

— Ține minte, șavane, eu îți făgăduiesc de zece ori optzeci de ruble!

Șavanul își împreună mâinile peste piept și zise încet:

— Noapte bună, străine!

Lordul Wardmoore merse înainte, condus de tânăra șamoiedă și deodată se trezi într-un cort, împodobit cu cele mai felurite blănuri de animale.

Fata pregăti culcușul străinului și lordul Wardmoore rămase surprins de frumusețea ochilor ei clari și de nobila înfățișare a samoiedei.

— Cum te cheamă?

Văzând că străinul se interesează de ea, ochii fetei începură să strălucească fericiți și spunându-și numele, cuvântul sună de pe buzele ei, ca murmurul izvoarelor de munte:

— Tșerna!

Ea rămase cu ochii ei mari ațintiți asupra străinului, ca și când ar fi așteptat s-o mai întrebe ceva.

Lordul Wardmoore mângâie părul bălai al samoiedei și repetă numele fetei:

— Tșerna!

— Poruncește, străine!

— Nimic… nimic… Numai ți-am rostit numele!

— Numele acesta îl vei uita, străine, de îndată ce vei părăsi tabăra samoiezilor!

Lordul Wardmoore se gândi cu groază că samoiezii puteau să hotărască reîntoarcerea lui și a tovarășilor săi la Sadova.

Pumnii i se încleștară și amărăciunea sufletului său n-o putu împrăștia, decât glasul argintiu al Tșernei.

— Cât îmi este milă de tine, străine - zise ea. Mie mi-e milă de toți aceia, care sunt siliți să muncească în lanțuri, în tabăra Sadovei!

— Ce știi tu despre iadul Sadovei, micuță Tșerna? exclamă lordul Wardmoore.

— O, știu mai multe, decât ți-ai putea închipui! fu răspunsul fetei.

— Cum așa?

— Mama mea a fost și ea roabă în tabăra Sadovei și de aceea mă doare soarta tuturor acelora, care vin din Sadova și pe care… samoiezii îi duc înapoi!

Ridicându-și capul, lordul Wardmoore zări două lacrimi în ochii clari ai Tșernei.

— Și mama a muncit în minele de plumb ale Sadovei - urmă fata și într-o bună zi fugi și ea de acolo, întocmai după cum ai fugit tu astăzi. Soarta ei o mână în spre tabăra aceasta și zărind-o de departe, samoiezii începură să se bucure, căci se gândeau la cele douăzeci de ruble, pe care aveau să le câștige… Dar când Tabedi o zări pe fugară, se îndrăgosti de ea și o opri la el.

— Așadar, ești fata lui Tabedi?

— Da, străine!

— Atunci îndepărtează-te de aici, căci tatăl tău va fi neliniștit din pricină că ai întârziat și te pomenești că mai vine după tine!

Tșerna zâmbi.

— De aceasta nu trebuie să te temi, străine! Acela care se rătăcește în tabăra samoiezilor, este găzduit în cortul cel mai frumos și i se dă și o fată, care trebuie să aibă grijă ca oaspele să nu ducă lipsă de nimic. Spune-mi, străine, ai vreo dorință? Să-ți aduc vin dulce, sau vrei ceva de mâncare?

— Nimic din toate acestea! În schimb aș dori altceva!

— Ce, anume?

— Aș vrea să știu ce va hotărî sfatul bătrânilor samoiezi, în privința mea.

Fata zâmbi din nou.

— Tșerna are urechi bune! Se va furișa lângă foc și va asculta ceea ce vorbesc bătrânii…

Cu aceste cuvinte fata se și furișă din cortul în care lordul Wardmoore rămase singur.

El se trânti pe pieile de animale și se gândi la toate aventurile prin care trecuse, de când își pusese piciorul pentru a doua oară pe pământul Rusiei.

Dacă vreodată va mai ajunge în mijlocul prietenilor săi din Londra și le va povesti ceea ce a trăit în tabăra de osândiți de la Sadova, fără îndoială că aceștia nu vor voi să creadă în existenta unui asemenea iad pe pământ și se vor întreba nedumeriți, ce căuta el, bogatul lord Wardmoore, să se amestece în treburile politicii rusești?

Nu putea să stea liniștit în patria lui? Dacă se plictisea în unul din palatele sale, n-avea decât să se mute într-al doilea, într-al treilea, căci slavă Domnului, avea destule! Dacă nu-i plăcea zgomotul orașului, putea să se retragă în liniștea patriarhală de la țară, iar dacă nu se simțea bine printre munți, n-avea decât să se ducă pe țărmul mării albastre, căci peste tot avea case și proprietăți.

Ce-i păsa lui de soarta osândiților ruși?

Dacă samoiezii îl dădeau acum din nou pe mâna rușilor, aceștia puteau să-l ucidă, sau, ceea ce ar fi fost și mai rău, să-i facă parte de o soartă, care ar întrece cu mult viața de iad, pe care o trăise până atunci în tabăra de la Sadova.

În vreme ce lordul Wardmoore se gândea la toate acestea, pânza de la intrarea cortului se mișca deodată, iar când aceasta se dădu la o parte, sub ea se ivi chipul Tșernei.

Lordul Wardmoore sări de pe culcușul său și se apropie de fată.

Înfățișarea ei abătută îi trădase îndată hotărârea luată de samoiezi. Ochii Tșernei erau triști de moarte.

— Mă vor preda rușilor? întrebă lordul, cu glasul înăbușit de durere.

— Da! răspunse fata, tristă.

— Nebunii! exclamă lordul Wardmoore, cu amărăciune.

— Și se vor duce și după tovarășii tăi ascunși în Altarul Pustei!

— Sărmanii de ei! se gândi lordul Wardmoore. Ei mă așteaptă ca pe mântuitorul lor și iată că le aduc pe cap o nenorocire și mai mare!

Sufletul îi fu cuprins, de o amărăciune fără seamăn, căci, după ce izbutise să treacă peste piedica cea mai mare, se vedea împotmolindu-se la urmă, când ducerea la îndeplinire a planului hotărât i se păruse mai ușoară.

Mica Tșerna se uită tristă la lordul Wardmoore, pe a cărui față era întipărită deznădejdea.

— Străine! zise ea, în șoaptă, fugi până când nu este prea târziu!

Lordul Wardmoore tresări, auzind aceste cuvinte șoptite.

— Cum să fug?

— Tșerna îți va arăta drumul!

— Și ce se va întâmpla cu prietenii mei?

— Pe prietenii tăi nu-i mai pot ajuta!

Chipul lordului Wardmoore se întunecă și mai mult.

— Ei vor fi duși înapoi, la Sadova! zise mica Tșerna.

— Dar aceasta ar fi îngrozitor!?

— E în zadar, lor nu le mai putem ajuta!

— Atunci n-au decât să mă ducă și pe mine, înapoi, la Sadova! exclamă nobilul englez. Fără de ei, renunț și eu la libertate!

— Străine - reluă fata - nu judeci cuminte!

— Vreau să împart și eu soarta lor!

— Dar prin aceasta nu le faci niciun serviciu!

— Bine, dar ce să fac?

— Să fugi!

— Fără ei?

— Da!

— Nu, nu pot să fac aceasta! Înțelege-mă, micuța Tșerna că, nu-i pot lăsa baltă tocmai pe ei, care mă așteaptă ca pe mântuitorul lor!

— Da, dar nu-i poți scăpa, decât numai dacă tu însuți vei fi liber! Dacă și tu vei ajunge din nou în Sadova, atunci nu mai puteți nădăjdui să mai scăpați vreodată!

— În privința aceasta ai dreptate!

— Atunci dă-ți seama că trebuie să fugi! Folosește-te de acest prilej și pleacă!... Iar când vei ajunge în patria ta, caută să le vii în ajutor...

Lordul Wardmoore căzu pe gânduri. În sufletul lui se dădea o luptă cumplită. Deodată el prinse mâna fetei și zise:

— Ai dreptate!

Ochii Tșernei străluciră de bucurie.

— Fugi?

— Da!

— Atunci, așteaptă-mă liniștit aici, eu voi pregăti totul pentru fugă - adăugă ea, furișându-se din nou afară din cort.

Lordul Wardmoore rămase iarăși singur cu gândurile sale chinuitoare, care îi torturau sufletul. El se gândea acum, dacă n-ar fi mai bine să se înapoieze la „Altarul Pustei” spre a-și vesti prietenii de primejdia care-i amenință, pentru ca apoi să încerce împreună de a

străpunge tabăra cazacilor, până nu sosesc ajutoarele din Tomsk.

Dar după o matură gândire trebui să renunțe la acest plan, deoarece își dădea seama că, chiar dacă izbuteau să scape din „Altarul Pustei” tot îi mai amenința două primejdii, de care cu siguranță că nu puteau scăpa și anume, sau să cadă în mâinile trupelor, care veneau din Tomsk, sau să fie prinși de samoiezi.

Așa că, nu-i mai rămânea altceva de făcut, decât să fugă!

În curând se înapoie și Tșerna.

— Am pregătit totul! șopti ea.

— Drumul este liber?

— Un singur paznic stă în fața cortului. A fost pus de tata.

— Și nu va băga de seamă că fug?

— Vom merge pe altă parte!

— Pe unde?

În mâna Tșernei se ivi un cuțit de vânătoare, cu care fata spintecă în două una din pieile, care alcătuiau pereții cortului.

Prin această spărtură Tșerna ieși cea dintâi, apoi ea îi întinse mâna lordului Wardmoore și-i ajută și lui să iasă.

Deasupra lor străluceau stelele cerului. Era o noapte liniștită, senină.

— Tșerna, dar tu vei avea neplăceri că m-ai ajutat să fug? o întrebă lordul Wardmoore, îngrijorat…

— Nu trebuie să te temi! Este adevărat că tata e nemilos și rău, față de alții, pe mine însă mă iubește nemărginit și dragostea aceasta îl va face să-mi ierte păcatul pe care-l săvârșesc împotriva tribului meu.

— Tșerna, mică Tșerna, cum să-ți mulțumesc pentru bunătatea pe care ai avut-o față de mine?

— Sunt fericită că am putut să te ajut, fiindcă mi-am adus aminte de mama, care a murit de mult… Nu vreau să ai parte din nou de chinurile aceleia, care au dus-o pe mama în mormânt, atât de timpuriu!

Între timp ei ajunseră la marginea taberei și lordul Wardmoore zări calul, pe care i-l pregătise Tșerna.

— Acum încalecă - zise micuța fată de șamoied - și gonește, gonește cât mai tare, să nu te poată ajunge din urmă! Iar după ce vei scăpa, gândește-te la prietenii tăi, care vor tânji în Sadova și… gândește-te și la mine!

— Nu te voi uita niciodată… niciodată, micuță Tșerna! răspunse lordul Wardmoore adânc mișcat.

Cu aceste cuvinte el cuprinse fata în brațele sale vânjoase și o sărută…

După aceea se aruncă în șea. Încă o strângere de mână, încă o privire de caldă recunoștință și apoi, dădu pinteni calului.

Minunatul armăsar mergea ca o săgeată și tabăra șamnoiezilor rămânea tot mai mult în urma călărețului.

CAPITOLUL 32
O furtună în pădure

Pe șoseaua plină de praf înaintau doi călăreți singurateci.

Se părea că vin de departe, căci caii erau tare obosiți, dar poate și mai obosiți decât ei erau călăreții.

— Tare aș vrea - zise unul din ei - să ajungem odată la un loc adăpostit!

— Ce să spun, nici eu nu m-aș împotrivi la puțină odihnă! răspunse celălalt.

— Eu cred însă că, dintre noi Matki ar fi acela, care ar dori cel mai mult să se odihnească.

— Așa e! zise zâmbind cel de al doilea călăreț. Bietul băiat a rămas cam în urmă.

Acestea zicând, călărețul își întoarse capul, spre a-și căuta pe cel de al treilea tovarăș.

În depărtare se vedea încă un călăreț, care însă nu venea singur, ci urmat de un al doilea cal, acesta încărcat cu bagaje. Călărețul acesta și calul de povară, mergeau cu o încetineală de melc.

Soarele arzător al lunii lui Cuptor îi prăjea grozav pe bieții călăreți, care mereu își ștergeau sudoarea de pe frunte și mărea și mai mult setea sărmanelor animale.

Cei doi călăreți din față păreau să fie oameni din lumea bună. Croiala aleasă a veștmintelor lor se vedea chiar și pe sub stratul de praf ce le acoperise hainele și călăreau într-un chip plăcut la vedere, ceea ce era un semn că în tinerețe fuseseră învățați să călărească de adevărați

maeștri ai acestui nobil sport. Pe cel de al treilea călăreț se vedea de departe că trebuia să fie servitorul celorlalți doi.

Unul din cei doi călăreți din față, era înalt de statură, avea fața rasă și părea să fie încă destul de tânăr. Dacă n-ar fi avut câteva fire de păr argintiu în jurul tâmplelor, nici n-ai fi crezut că merge spre patruzeci de ani.

Celălalt era mult mai tânăr, să fi tot avut douăzeci și trei – douăzeci și patru de ani, dar era voinic și spătos, zâmbea necontenit și după fața lui arsă de soare se vedea că-și alesese o carieră aventuroasă.

Dar ei nu vorbeau nici rusește, nici leșește, ci într-o limbă necunoscută.

— Când mă gândesc - zise cel mai tânăr - că de-abia am trecut granița Poloniei, și că Rusia de-abia acum începe, mă ia groaza în fața drumului pe care-l mai avem de făcut!

— Nu-i nimic - răspunse celălalt. Nu trebuie să deznădăjduiești, ci să te gândești necontenit la scopul pe care-l urmărești!

— Scopul fâlfâie necontenit în fata ochilor mei, lord! zise cel mai tânăr.

În spatele lor servitorul mormăia neîntrerupt.

— Săracul de mine - se văita el, când calul i se împiedica într-o piatră și era gata să-l arunce din șea - aici a trebuit să viu eu, în țara aceasta blestemată, ca să-mi rup gâtul în mijlocul drumului? De m-aș vedea odată înapoi, la Bombay, ce bine o duceam acolo!

După aceea își îndemnă calul să meargă mai iute, căci rămăsese prea mult în urma stăpânilor săi. Calul însă lua în serios îndemnul acesta și se repezi în galop.

Matki se trudea din răsputeri să-l hotărască la mersul liniștit de mai înainte, dar calul nu voia să mai asculte și când Matki, deznădăjduit, începu să tragă de hățuri, în toate părțile, murgul se înfurie și-l aruncă la pământ, cât ai clipi din ochi.

Servitorul începu să strige, ca din gură de șarpe și când cei doi călăreți din față își întoarseră capetele îl văzură și-l

auziră pe Matki, tăvălindu-se prin praf și văitându-se amarnic:

— Ajutor!… Ajutor!…

Stăpânii își întoarseră caii și alergară în ajutorul servitorului.

Ei îl puseră pe picioare, fără multă greutate și atunci ieși la iveală că, viteazul călăreț nu pățise nimic, ci doar se lovise puțin, ici și colo, în cădere.

— Matki, Matki, ce însemnează aceasta? zise cel mai în vârstă dintre călăreți. Este poate pentru a zece oară că te rostogolești de pe cal de când umblăm prin ținuturile acestea!

— Se vede că, Dumnezeu n-a făcut țara aceasta pentru mine! răspunse Matki, cu o înfățișare vrednică de râs.

— Ești îndrăgostit, Matki, adăugă cel mai tânăr, și de aceea cazi mereu de pe cal!

— Eu și îndrăgostit? se împotrivi servitorul.

— Dar ce crede domnul locotenent despre mine că mi-am pierdut mințile?

— Nu așa! urmă tânărul călăreț, râzând. Eu am înțeles că ești îndrăgostit de pământ, căci prea îl săruți mereu!

Cel mai în vârstă râse cu poftă, dar Matki primi gluma cu o înfățișare tare acră, căci lui nu-i plăcea de loc să se glumească pe socoteala lui.

El se cățără pe cal cu chiu cu vai și în urmă porniră mai departe.

Ei mai merseră până spre miezul zilei, fără să se mai fi întâmplat ceva de oarecare însemnătate.

Spre amiază, ajungând într-un loc mai umbrit, făcură un popas și se folosiră de acest prilej și pentru a mânca. Matki fu însărcinat să scoată merindele din coșuri și el scoase nu numai de ale mâncării, dar și o sticlă cu vin negru. Cu toată căldura care îi înăbușea aproape, cei trei călăreți mâncară cu poftă.

După masă își aprinseră pipele și se mai odihniră puțin, trăgând din minunatul tutun englezesc.

— Plicticoasă țară mai e și Rusia aceasta! exclamă cel mai tânăr dintre călăreți, căruia Matki îi spusese „domnule locotenent”.

— Dar și primejdioasă! adăugă cel mai în vârstă. Acum trebuie să fim cu multă băgare de seamă la ceea ce vorbim, căci dacă se află în ce scop ne găsim aici, ne găsim buclucul cu rușii!

— Dar milord, cine pricepe aici limba engleză?

— Cine nici nu te aștepți!

— În orice caz eu voi fi cu băgare de seamă. Aș vrea să știu dacă nu facem în zadar drumul acesta obositor! Să știu, dacă vom izbuti să dăm peste omul căruia îi datorez atâta în viață! Ar fi pentru mine o fericire nemărginită, dacă aș avea prilejul, să-i răsplătesc măcar o parte cât de neînsemnată din binele pe care mi l-a făcut el până acum.

Lordul se uită cu mulțumire la tânărul său tovarăș de drum…

— Îmi place felul tău de a vorbi, Fred și cred că Cerul ne va îngădui să ne revedem prietenul, la care amândoi ținem atât de mult. Îmi aduc bine aminte - căci doar ani de zile eu am fost cel mai bun prieten al lordului Wardmoore - că bietul Rudyard se plângea de nerecunoștința oamenilor. Îmi pare bine că acum va avea prilejul să se încredințeze că recunoștința n-a dispărut cu totul din lume și că locotenentul de marină Fred Williamson, n-a șovăit să pornească în căutarea binefăcătorului său, de îndată ce a auzit că acesta ar fi dispărut în marea Rusie.

— Milord, era de datoria mea să aduc orice jertfă, pentru a da de urma unui om care mi-a făcut atât bine!

— Bravo, Fred! Ești un om de treabă!

— Știți că, lordul Wardmoore a fost acela care a ajutat-o pe sărmana mea mamă, rămasă văduvă și fără mijloace de trai, să mă dea la școală, el a fost acela, mulțumită căruia am putut intra în Școala de marină, pentru a fi astăzi locotenent al Majestății Sale. Tot ceea ce sunt, nu-i pot mulțumi, decât lui, așa că, nu puteam scăpa acest prilej ce mi se oferea, pentru a-mi putea arăta recunoștința.

— Ai dreptate, Fred!

— Dv. însă, milord, nu mi-ați spus încă, ce v-a hotărât să porniți în călătoria aceasta. Îmi aduc aminte că pe vremuri gurile rele ale societății bune din Londra vorbeau despre o răcire a legăturilor dintre lordul Rudyard Wardmoore și lordul Cecil Denver, care fuseseră buni prieteni, timp de zeci de ani de zile…

— Într-adevăr, așa a și fost, Fred - răspunse cel mai bătrân, dând din cap. Motivul nu este un lucru de căpetenie, dar de aceea ți-l voi spune. Soarta a vrut ca amândurora să ne placă aceeași femeie. Rudyard s-a logodit cu ea, doamna însă mă iubea pe mine. Într-o zi Rudyard a aflat adevărul, dar s-a purtat cum numai un adevărat cavaler știe să se poarte. Firește că din căsătoria plănuită nu s-a mai ales nimic. Față de mine însă nu și-a arătat mânia, ci trăgând învățăturile care trebuiau trase

din o asemenea întâmplare, porni într-o călătorie mai lungă. Eu mi-am dat seama, care este datoria mea și m-am căsătorit cu dânsa, fără însă a fi fericit. Pe când eram la legație, în Indii, luând chiar parte la reprimarea răscoalei, sub comanda lordului Cornvallis, ne-am despărțit în bună înțelegere. După liniștirea situației din Indii, am cerut să fiu mutat din nou la Londra, unde apoi am aflat despre ciudata dispariție a prietenului meu Rudyard Wardmoore, cu care voiam să reiau legăturile de mai înainte…

— Îmi aduc aminte, căci și eu eram de față, la club.

— Aflând vestea aceasta - urmă lordul Cecil Denver - am crezut că este de datoria mea să caut a da de urma bietului meu prieten și să fac lumină în chestiunea lui atât de misterioasă. Cercetând, am aflat că lordul Wardmoore pornise din nou spre Rusia, sau mai bine zis, spre Siberia, unde avea de gând să culeagă noi date, pentru a doua lui carte, pe care voia s-o tipărească. Ultima lui scrisoare este trimisă din Varșovia; or, după cum știi, la Varșovia ni s-a spus că lordul și-a urmat călătoria, spre Siberia.

— Da, aceasta pare neîndoielnic.

— Cum de un timp foarte îndelungat n-a mai dat niciun semn de viață, trebuie să bănuim că bietului nostru prieten i se va fi întâmplat vreo nenorocire.

— Mai curând cred că, a căzut pradă unui atentat bine premeditat - zise Fred - decât că i s-ar fi întâmplat vreo nenorocire.

— Ai dreptate. Rusia este țara misterelor, a enigmelor. În țara aceasta ești urmărit pas cu pas și lordul Wardmoore a fost îndeajuns de neprevăzător, de a pătrunde din nou în cușca leilor, când de-abia scăpase de ea.

— Îmi aduc bine aminte de răsunetul pe care l-a avut prima lui carte în întreaga lume. Opinia publică a Europei întregi se revoltase împotriva regimului de tiranie instituit de țari.

— Tocmai de aceea nici nu m-aș mira, dacă minunata organizație de spionaj a rușilor, l-ar fi urmărit necontenit, până când i s-a ivit prilejul de a se răzbuna, fără să stârnească vâlvă.

— Să nădăjduim, că vom afla vești mai precise despre el și dacă trăiește, îl vom lua cu noi, în Anglia.

— Să nădăjduim!

Curând după aceea, porniră mai departe, spre cea mai mare deznădejde a lui Matki, care ar fi fost bun bucuros să poată trândăvi un an, fără să se miște din loc.

Căldura deveni și mai copleșitoare, din pricina zăpușelii ce se lăsă după amiază. Fred Williamson, ca fost ofițer de marină, știa că acestei zăpușeli îi va urma o ploaie mare, o furtună. El îi comunică lordului această credință a sa.

— Atunci trebuie să înaintăm cât mai iute răspunse lordul. Neapărat trebuie să fim sub un acoperiș, când va începe furtuna.

— Aș fi fericit, dacă aș zări odată, orice colibă dărăpănată, în pustietatea aceasta. După cum mi s-a spus la Varșovia, regiunea prin care trecem este bântuită și de ceata de bandiți a temutului Vultur al Morții.

— Vulturul Morții? Da, îmi aduc aminte! Mi se pare că numele lui adevărat este… Rimsky, sau așa ceva.

— Întocmai. Se pare că e de o cruzime fără seamăn. Ucide tot ce-i iese în cale, femei, copii, moșnegi, aprinde casele nenorociților mujici, pradă gospodăriile celor fără de apărare… Dar nu-l sfătuiesc să dea ochi cu mine!

Lordul Denver zâmbi!

— Prea crezi tot ce ți se spune, Fred! Valevsky, pe care-l cunosc încă din vremea când era ambasador al Rusiei la Londra, mi-a spus tocmai contrariul despre acest Vultur al Morții. El mi-a povestit ciudata viață a lui Rimsky, aproape timp de un ceas. După el, Vulturul Morții nu este un răufăcător, după cum crezi tu și după cum se trudesc autoritățile rusești să-l arate. Valevsky, pretinde că Vulturul Morții este un patriot polonez, care luptă

împotriva rușilor, pe viață și pe moarte, deoarece aceștia sunt pricina nenorocirii sale. El pradă, este adevărat, dar nu ia decât de la zgârciți și răi, pentru a-i ajuta pe cei săraci și buni.

— Mie mi s-a spus tocmai pe dos.

— Da, fiindcă tu ai vorbit cu secretarul lui Valevsky, care mai înainte făcuse slujbă pe lângă contele Gorciacov, tiranul guvernator al Varșoviei și care este dușmanul cel mai înflăcărat al lui Rimsky. De aceea nici nu mă mir că, ți l-a descris în culori atât de negre.

În vreme ce drumeții vorbeau astfel, cerul se acoperise cu nori deși și negri, soarele dispăru și o întunecime de noapte se lăsă pe întregul ținut.

Peste câteva clipe porni și ploaia, turnând ca din găleată, așa cum numai vara se poate vedea.

Drumeții dădură pinteni cailor, care porniră în galop, speriați, în vreme ce bietul Matki era amenințat din nou, în fiecare clipă, de a cădea de pe spinarea animalului său. De teamă să nu se facă de râs iarăși, își încolăcise mâinile în jurul gâtului calului și așa mergea în urma stăpânilor săi.

Trecură tocmai printr-o pădure. Vântul înfuriat făcea să trosnească chiar și copacii cei mai bătrâni și spre a mări și mai mult groaza lui Matki, trăsnetele cădeau fără întrerupere.

— Ajutor! Ajutor! striga el, cât îl ținea gura, însă țipetele lui nu ajungeau până la stăpânii săi, care călăreau înainte, din pricina zgomotelor asurzitoare ale trăsnetelor.

— Nu ne rămâne altceva de făcut - zise lordul Denver, văzând că nu se mai pot împotrivi furiei elementelor - decât să ne retragem undeva pe aici, până când va trece furtuna.

— Dar unde?

— Vezi ieșitura aceea de stâncă, acolo, la dreapta?

— Da.

— Cred că de bine de rău ne vom putea adăposti acolo. De altfel nu este niciun copac prin apropiere, așa că, nu trebuie să ne temem nici de trăsnete.

— Atunci să nu mai pierdem vremea!

Întorcându-și capul, strigă:

— Matki, mișcă mai iute!

Bietul servitor era vrednic de plâns. Din pricina fulgerelor și a bubuiturilor, calul de povară se speria necontenit și Matki de-abia mai putea să-l țină.

— Sărmanul de el, nu fusese în stare să stăpânească un singur cal, acum avea de luptat cu doi.

Lordul Denver își dădu seamă de situația grea a hindusului și ducându-se lângă el, îl scăpă de grija calului de povară.

În curând ajunseră la ieșitura de stâncă, unde găsiră un fel de peșteră, în care putură să se adăpostească de cumplita furtună ce bântuia.

Dar până să ajungă acolo, ploaia îi udase pană la piele. Pe lordul Denver și pe Fred Williamson, mai puțin, deoarece ei erau îmbrăcați în haine făcute din pânză impermeabilă, dar bietul Matki era ud de parcă ar fi căzut într-o apă.

Ședeau acolo de vreo jumătate de ceas și ploaia nu încetase încă, fulgerele și trăsnetele se mai răriseră doar puțin, spre marea bucurie a hindusului.

Deodată Fred exclamă, surprins:

— Mi se pare că ne înmulțim!

— Ce te face să crezi? întrebă lordul Denver.

— Priviți, milord, printre copacii aceia! răspunse Fred, întinzând mâna. Nu vedeți un om, care fuge de ploaie?

— Așa este!

— Ar trebui să-i facem un semn!

Fără a mai aștepta încuviințarea lordului, ofițerul de marină se luă la întrecere cu urletul vântului.

Cel bătut de ploaie se îndreptă îndată în spre locul de unde veneau strigătele și în curând se văzu și el în adăpostul peșterii.

Avea o înfățișare de fată. Trebuia să fie foarte tânăr.

— Vă mulțumesc că, mi-ați arătat adăpostul acesta - zise el, cu glas sunător. Din pricina furtunii m-am rătăcit și nu-mi mai puteam găsi un adăpost. Acum însă cunosc drumul...

— Dar ești ud, nu glumă! zise ofițerul de marină privind cercetător la chipul tânărului, care nu-și feri privirea, ci se uită drept în ochii necunoscutului.

— Sunteți străini?

— Ce te face să crezi?

— Mai întâi, faptul că, vă văd cu atâtea bagaje, iar apoi, felul cum vorbești rusește. Se cunoaște îndată că, nu ești de pe aici.

— Ai dreptate! răspunse lordul Denver. Suntem englezi și facem o călătorie, de plăcere, prin lume..

— Puteați să alegeți o vreme măi bună, pentru o călătorie de plăcere! zise râzând noul oaspe al peșterii. Priviți cum toarnă! De ani de zile n-am mai văzut asemenea ploaie!

— Ne-a prins pe drum! zise Fred, apoi se întoarse spre lordul Denver și-i spuse, pe englezește:

— Aș fi în stare să pun rămășag că flăcăul acesta este… fată!

Fata, deoarece într-adevăr fată era: Ludovica - se uita mirată la cei doi străini, care vorbeau o limbă necunoscută ei!

După aceea Fred Williamson vorbi iarăși rusește interesându-se de un adăpost prin apropiere.

— Este un han, nu departe de aici, unde puteți rămâne și peste noapte, răspunse Ludovica. Dacă stă ploaia vă conduc cu dragă inimă până acolo.

— Îți mulțumim mai dinainte! răspunse lordul Denver.

— De altfel ploaia a mai încetat, așa că, dacă vreți…

— Mai înainte de a ne folosi de bunătatea d-tale însă - zise lordul Denver - este de datoria noastră să-ți spunem cu cine ai de-a face. Numele meu este lord Cecil Denver și tânărul acesta este prietenul meu, Fred Williamson, unul din cei mai de seamă ofițeri ai marinei engleze.

Străinul se înclină și-și rosti numele, însă așa ca englezii să nu înțeleagă nimic din el. Cei doi călători schimbară din nou o privire plină de înțeles.

În vreme ce ploaia scădea, lordul Denver vorbi despre lungile lui călătorii, despre Anglia, iar Ludovica le dădu unele amănunte despre Rusia, care nu erau de loc măgulitoare pentru domnia țarilor.

— Ploaia a stat cu totul, putem pleca! zise Ludovica, într-un târziu.

— După cât am văzut, d-ta n-ai venit călare? întrebă lordul Denver.

— Nu!

— Atunci îți voi face loc pe calul de povară.

— Vă mulțumesc, dar este de prisos! răspunse Ludovica. Hanul este așezat atât de aproape, încât în câteva minute vom fi acolo și pe jos.

Matki scoase caii din peșteră, iar Ludovica luă conducerea micii trupe, care în curând ajunse la hanul așezat la marginea pădurii.

Călătorii se uitau cu bucurie la căsuța răsărită din marginea pădurii și fiecare din ei se gândea cu mulțumire la patul moale și cald, în care își va putea odihni trupul, după atâtea nopți petrecute sub cerul liber.

Ajungând în fata hanului, Ludovica bătu în ușă.

În prag se ivi un bărbat osos, cu păr cărunt, care o salută cu căldură pe Ludovica. Rimsky trecea adeseori pe la hanul acesta și odată avusese chiar prilejul să-l scape pe hangiu din mâinile unor tâlhari vagabonzi, care atacaseră cârciuma. De atunci hangiul se gândea cu adâncă recunoștință la mântuitorul său și-l ospăta pe Rimsky și pe tovarășii acestuia, de câte ori i se ivea prilejul.

— Ți-am adus oaspeți, Kornitzky! îi zise Ludovica.

Bătrânul hangiu se îngrozi zărindu-i pe călăreții udați până la piele.

— Sfântă Fecioară, dar cum de ați îndrăznit să porniți la drum pe o asemenea vreme?

— Când am plecat nici umbră de nor nu era pe cer. Furtuna ne-a prins pe drum și până să ne adăpostim, ne-a udat, după cum vezi, răspunse Fred.

— Nu face nimic, domnii mei. Aici vă veți putea odihnii - zise cârciumarul.

— Ai vreun grajd pe aici, unde să adăpostim,caii? întrebă bietul Matki, care voia să scape cât mai iute de animalele, care nu voiau să-l înțeleagă.

— Cum să nu fie! zise hangiul, apoi strigă:

— Boris!

Peste câteva clipe un flăcău voinic, spătos, intră în han.

— Băiatul meu! zise cârciumarul, apoi, urmă, vorbindu-i fiului său. Du-te, Boris, și dă-i flăcăului acesta o mână de ajutor.

După aceea el îi conduse pe englezi în cârciuma propriu zisă, a cărei curățenie îi uimi pe străini.

— În sfârșit, bine că mă mai văd într-o casă ca lumea! exclamă Fred.

Hangiul porunci să se facă iute ceaiuri pentru oaspeți, băutura aceasta fierbinte fiind cea mai nimerită pentru oameni care au stat în furtună. Englezii erau încântați de grija, pe care le-o purta bătrânul hangiu.

După ce așeză caii, veni și Matki, dar Fred îi dădu îndată o nouă însărcinare.

— Matki - îi zise el - adu geamantanul cu hainele, căci nu putem rămâne în vestmintele acestea umede.

Matki se târî, ca vai de el, până afară, și în curând se reîntoarse cu uriașul geamantan, pe care-l desfăcu în grabă.

— Domnii mei, poftiți în odaie, unde vă puteți îmbrăca în voie! le zise cârciumarul.

— Ne putem îmbrăca și aici! răspunse Fred.

La auzul acestor cuvinte ale tânărului ofițer, Ludovica se înroși.

Cu un zâmbet răutăcios, Fred mai adăugă:

— Nu este nicio femeie pe aici, așa că, n-avem de ce să ne rușinăm.

Ludovica era în mare încurcătură. Nu putea să se amestece, căci s-ar fi trădat, dar nici să rămână acolo nu era cu putință.

Bătrânul Kornitzky încercă să scape fata din încurcătură și propuse din nou odaia pregătită.

— Cu toate acestea, tot mai comod ar fi pentru dv. să vă îmbrăcați în odaie. Acolo nu vă supără nimeni.

— Nici aici nu ne supără nimeni!

— Totuși…

— La naiba, moșule, înțelege că ne putem îmbrăca și aici. Dacă nu-i nicio femeie…

— Nu-i… nu-i - îngână bătrânul cârciumar, încurcat - dar…

Fred socoti că se jucase cu ei îndeajuns. Îl bătu pe bătrân prietenește pe umăr și zise, râzând:

— Lucrurile nu stau tocmai așa cum ai spus d-ta, căci este o femeie aici, în cârciumă!

Kornitzky se uită în jurul său, prefăcându-se mirat:

— Eu nu văd niciuna!

— N-o vezi, fiindcă e îmbrăcată în straie bărbătești. Slavă Domnului că, avem ochi și încă destui de buni. Am observat de la început de tot că, drăgălașa făptură, pe care ne-a trimis-o furtuna, nu era bărbat, ci o femeie.

Ludovica se înroși până peste urechi și voi să se repeadă afară din cârciumă, dar lordul Denver i se așeză în cale.

— Asta nu trebuie să te supere, copila mea. Noi îți suntem recunoscători că ne-ai condus aici și ne pare bine că am avut prilejul să te cunoaștem. Iar acum, moșule, să ne duci în odaia despre care ne-ai vorbit.

Bătrânul cârciumar răsuflă ușurat. Luă hainele aduse de Matki și își conduse oaspeții în odaia vecină, în care urmau să-și petreacă noaptea.

Cei doi călători se uitau cu o adevărată desfătare la paturile înalte și curate și se bucurau mai dinainte, la gândul că vor putea să se întindă în ele și să petreacă o noapte liniștită.

După ce-și schimbară hainele, se înapoiară în cârciumă, unde îi aștepta ceaiul fierbinte, care îi încălzi mai tare decât cea mai călduroasă zi de vară.

Seara se lăsă, după ce furtuna mai bântui odată, cu o furie și mai mare, decât prima oară. Călătorilor însă puțin le păsa, căci acum erau la adăpost și urletul ei nu le tulbura somnul.

În vreme ce lordul Denver și cu Fred dormeau în odaia ce le fusese pusă la dispoziție, Matki sforăia în grajd, iar Ludovica stătea de vorbă cu hangiul.

— Tare am mai fost amărât - spunea bătrânul cârciumar - când am auzit că scumpul nostru căpitan a fost prins și închis în temnița Dubroului. Zi și noapte mă gândeam la el și mă rugam lui Dumnezeu să-l scape, căci puțini sunt oamenii atât de cumsecade ca el, pe scoarța pământului. Îți închipui cât de mare mi-a fost bucuria apoi, când am aflat că Vulturul Morții a scăpat din închisoare. Vestea mi-a fost adusă de un mujic bătrân și de bucurie l-am ospătat, cum cred că n-a mai mâncat în viața lui.

— Îți mulțumesc că ții atâta la căpitanul nostru!

— Dar e cam mult, de când nu l-am mai văzut!

— Astă seară va trece pe aici, dacă nu-l va împiedica furtuna. Am rămas înțeleși ca, ne întâlnim aici. Mie mi-a dat o însărcinare în Walin și de aceea am fost nevoită să îmbrac straie bărbătești.

— Dar oare nu va avea vreo neplăcere, din pricina străinilor, pe care i-am găzduit? exclamă cârciumarul deodată.

— Știi prea bine că Vulturul Morții nu-și bate capul cu așa ceva. Numai cu trădători să n-aibă de-a face, ceea ce nu cred că este cazul oaspeților tăi. Mai ales cel mai în vârstă pare să fie un om foarte de treabă. Nici cel tânăr nu pare a fi om rău, e doar puțin cam curios.

— Sst! făcu hangiul. Mi se pare că vin!

Într-adevăr lordul Denver și cu Fred se treziră din somnul de după masă și intrară în cârciumă.

— Ah - exclamă Fred, zâmbind - tovarășul nostru de furtună este tot aici? Îmi pare foarte tine că-ți mai pot mulțumi odată pentru plăcutul han, pe care mi l-ai recomandat. Dar nici nu știu cum să-ți spun?

— Spune-mi Ludovica! zise fata, liniștită.

— E numele cel mai frumos, pe care l-am auzit în viața mea! strigă Fred cu înflăcărare.

Ludovica râse cu poftă.

— Englezii sunt foarte curtenitori, tuturor femeilor le vorbesc la fel, cum îmi vorbești d-ta mie!

— Cred că nu este un defect, frumoasă Ludovica!

Tânărul ofițer de marină ar fi vrut grozav să știe, ce o hotărâse pe fată să se îmbrace în haine bărbătești, dar n-avu îndrăzneala s-o întrebe. Conversația se învârti în jurul călătoriei și Ludovica îi întrebă pe proaspeții ei cunoscuți:

— Cum vă place ținutul?

— Ținutul ar fi el, cum ar fi - răspunse Fred, - împrejurările unei asemenea călătorii însă nu prea sunt de invidiat.

— De ce?

— Drumurile sunt prea pustii. Adeseori mergem zile întregi, fără a da, nu numai de un sat, dar nici măcar de o colibă!

— Aveți dreptate. Regiunea aceasta este puțin locuită. De aici încolo însă satele și orașele sunt mult mai dese.

— Slavă Domnului, fiindcă în pustietatea aceasta nu poți fi sigur de viața ta!

— Nu înțeleg!

— D-ta n-ai auzit niciodată de tâlharii aceia, care te atacă la drumul mare și care, dacă nu sunt mulțumiți cu prada, îți iau și viața?

— Acestea sunt basme!

— Nu prea cred! N-ai auzit despre Stanislau Rimsky? Vulturul Morții să fie și el numai un basm? Mă îngrozesc numai gândindu-mă la grozăviile care se povestesc despre el.

— Am auzit și eu vorbindu-se despre Stanislau Rimsky - zise Ludovica, privind țintă în ochii ofițerului de marină - dar acesta nu trebuie asemuit cu tâlharii de drumul mare.

— Nu cumva crezi,că Rimsky este un erou național? exclamă Fred, râzând zgomotos.

— Eu știu numai atât - zise Ludovica, cu hotărâre - că Stanislau Rimsky este un om cinstit.

— Aceasta însă nu se prea potrivește cu meseria lui.

Ludovica îl măsură cu priviri fulgerătoare pe ofițerul de marină, care susținu privirile ei cu un zâmbet ciudat în jurul buzelor.

— Îl aperi prea mult pe Stanislau Rimsky, frumoasă Ludovica! zise Fred.

— Da, fiindcă am avut prilejul să mă încredințez că, toate grozăviile răspândite pe socoteala Vulturului Morții nu sunt decât născociri de ale rușilor și că Rimsky este un om cinstit, din creștet până în tălpi și pe lângă aceasta și un bun patriot.

— Vezi Fred? Toate acestea ți le-am spus și eu și ți-am accentuat că, Vulturul Morții nu poate fi pus alături de tâlharii de rând, dar n-ai vrut să mă crezi. Acum, în fața acestei mărturii, nădăjduiesc că nu vei mai susține prostiile care ți-au fost băgate în cap!

Ludovica se întoarse spre lordul Denver, cu ochi plini de recunoștință:

— Așadar, d-ta crezi că Rimsky este un om de treabă?

— Socotind după cele auzite, fără îndoială că da!...

— Bine faci, milord, căci Rimsky este într-adevăr un om bun, însuflețit de gândurile cele mai curate. Dacă l-ai cunoaște, sunt încredințat că l-ai îndrăgi.

Lordul Denver își ridica paharul și zise, zâmbind:

— Să bem atunci, în sănătatea Vulturului Morții!

Cu aceste cuvinte ciocni cu Ludovica, apoi se întoarse mirat în spre Fred, în fața căruia paharul stătea neatins.

— Ce însemnează aceasta, Fred? Tu nu ciocnești cu noi?

— Mulțumesc, dar nu beau - răspunse tânărul ofițer de marină, lordul Denver observând îndată că, tovarășul său nu voia să-și ridice paharul, tocmai fiindcă ar fi trebuit să-l închine în sănătatea lui Stanislau Rimsky.

Pricina abținerii lui Fred nu-i scăpă nici Ludovicăi, care însă nu tăcu, după cum făcuse lordul, ci zise:

— Știu de ce nu bea domnul locotenent!

— Fiindcă în clipa aceasta nu simt nevoia să beau! zise Fred.

— Nu - răspunse Ludovica - ci fiindcă nu vrei să ridici paharul în sănătatea lui Rimsky.

Fred nu răspunse.

Tăcerea este… afirmație!

— N-am spus eu? exclamă Ludovica, triumfătoare. Cu toate acestea, domnule locotenent, puteai să-ți ridici paharul liniștit în sănătatea lui, deoarece Rimsky poate fi pus pe aceeași treaptă cu oricare om cinstit!

— Așa? răspunse Fred, ironic. Atunci, după d-ta Rimsky ar trebui să fie un cavaler desăvârșit, căruia nu i se poate imputa nimic?

— Așa și este!

— Atunci de ce a fost poreclit „Vulturul Morții” și de ce trebuie să se ascundă de oameni?

— Nu se ascunde! Este adevărat că, autoritățile rusești îl urmăresc, dar în schimb sunt mii și mii de oameni, care se roagă pentru sănătatea lui.

— Și d-ta faci parte din ei!

— Mărturisesc, cu mândrie! strigă Ludovica, îmbujorată.

— Așadar, pentru d-ta Rimsky este întruchiparea bărbăției? - urmă Fred pe același ton ironic.

— Nici aceasta nu-mi este rușine s-o recunosc! Dar el poate fi simbolul bărbăției, nu numai pentru mine, ci pentru toți bărbații!

— Oh, oh! făcu Fred. Cred că exagerezi, frumoasă Ludovico!

— De loc! Toți ați putea învăța de la el să fiți viteji, să fiți bărbați!

— Ce spui? Și când m-aș putea înscrie în școala lui Rimsky?

— Râzi d-ta, domnule locotenent, dar tare mi-e teamă că nu ți-ar strica așa ceva! răspunse Ludovica, înflăcărată.

— Mă rog - zise Fred - mă învoiesc cu dragă inimă, numai dă-mi prilejul să fac cunoștință cu el.

— Mi-e teamă că nu te-ai prea bucura de cunoștința aceasta!

— Te-am prins! strigă Fred, triumfător. D-ta însăți ai recunoscut că, lumea are dreptate să se teamă de Vulturul Morții! M-ai amenințat și pe mine, ceea ce înseamnează că și pașnicii călători trebuie să tremure de Stanislau Rimsky… cavalerul neprihănit…

— Oamenilor pașnici, Rimsky nu le face niciun rău, dimpotrivă, de câte ori i se ivește prilejul, el le vine în ajutor. Pe cei îngâmfați însă, are obiceiul de a-i învăța să-i cinstească numele și tocmai de aceea nu te-aș sfătui să te întâlnești cu el!

— Așadar, Rimsky este un om foarte curajos?

— Întocmai!

— Dar numai atunci, când este înconjurat de tovarășii săi! urmă Fred, batjocoritor.

— Domnule locotenent, zise Ludoviea, supărată. Stanislau Rimsky n-are nevoie de niciun ajutor, spre a da la o parte din calea sa, cu o singură mână, pe fäloșii de seama d-tale!

Fred începu să râdă din nou.

— Ați auzit, milord? exclamă el, întorcându-se spre lordul Denver. Pe Dumnezeul meu că tare aș avea poftă să-i arăt lui Rimsky cele mai noi apucături ale boxului englezesc!

Ludovica arătă în spre fereastră.

— Dacă fii atât de mult, încearcă, domnule locotenent!

— Mi-e teamă că, Rimsky nu va îndrăzni să vină aici!

— Deschide fereastra și strigă-i numele! Poate că va veni!

În clipa aceea bătrânul hangiu intră în cârciumă și se duse de-a dreptul la Ludovica.

— Un cuvânt, jupâniță!

Ludovica se dădu ceva mai la o parte.

— Vino în bucătărie!

— De ce-ți bați joc de copila aceasta? îl dojeni lordul Denver pe tovarășul său.

— Prea se laudă cu Rimsky acesta!

— Trebuie să fie o chestiune de inimă la mijloc.

— De aceea să vorbească cu atâta însuflețire de el? După ea, Vulturul Morții ar fi omul cel mai curajos, cel mai cinstit, cel mai mare de pe pământ. Știu că ar deschide ochii mari, dacă ar vedea că-l dobor la pământ, cu una din loviturile de box, care se învață pe corăbiile de război ale Angliei!

— Nu este frumos să te lauzi singur - zise lordul Denver.

— Aveți dreptate, milord, răspunse Fred. Trebuie să recunoașteți însă că, nici plăcut nu poate fi să asculți laudele exagerate, care se aduc unui om care, ori cum am privi chestiunea… nu este altceva, decât tot numai un tâlhar de drumul mare!

— Iar începi, Fred? În privința aceasta eu nu sunt de părerea ta, ți-am spus-o și ți-o repet.

În clipa aceea ușa se deschise și Ludovica intră din nou în cârciumă.

Fred o privi râzând și urmă convorbirea întreruptă.

— Ei, frumoasă Ludovico, ce zici, ești dispusă să-mi faci rost de o întâlnire cu Vulturul Morții?

— Ți-am spus să ți-o cauți singur! Deschide fereastra și îndată ce-i vei striga numele…

— …el va șterge putina!

— Mi se pare că ai început să bați în retragere!

— Nu cumva crezi că mi-e frică?

— Mi se pare că numai la vorbă ești viteaz, nu și la fapte!

— Îți voi dovedi că te înșeli! Așadar dorești să-l provoc pe Vulturul Morții?… Facă-se voia d-tale! Vreau să-ți dovedesc că, un ofițer al marinei engleze n-are obiceiul să se laude cu fapte, pe care n-are curajul să le ducă la îndeplinire!

Cu aceste cuvinte tânărul locotenent de marină se duse la fereastră și o deschise.

Afară se înnoptase. Ploaia nu încetase încă și zgomotul ei uniform se amesteca cu tainicul susur al copacilor din pădure.

Fred strigă, cu glas puternic:

— Rimsky!

După aceea se întoarse în spre lordul Denver și Ludovica, întocmai ca și când ar fi vrut să citească pe chipurile acestora uimirea pricinuită de vitejia lui. Dar zâmbetul lui triumfător îngheță deodată, când un glas îndepărtat răspunse:

— Vin!

Cei doi englezi se uitară unul la altul.

— Parcă ar fi răspuns cineva! zise lordul Denver.

— Da - întări Fred, am auzit lămurit că, cineva a răspuns: vin!

După aceea se trudi să zâmbească.

— După cât se pare, tot vom avea norocul să dăm ochi cu Rimsky! zise el.

— Mai strigă-l odată! îl îndemnă Ludovica, să știe pe unde trebuie să vină!

Fred nu mai putea să dea înapoi și întorcându-se spre fereastră, strigă pentru a doua oară:

— Rimsky!

Vocea tainică răspunse din nou, de data aceasta însă, mult mai aproape și mult mai tare:

— Vin îndată!

Fred tresări. Așadar, aici nu mai era vorba de o glumă! Căpetenia de tâlhari luase în serios provocarea și socotise de datoria lui, să se prezinte.

Chipul Ludovicăi strălucea de bucurie. Zâmbetul batjocoritor, care până atunci sălășluise în jurul buzelor lui Fred, era întipărit acum pe fața ei.

Ea se apropie de tânărul locotenent și-l întărâtă din nou:

— Strigă-l, mai strigă-l!

— Rimsky! strigă Fred pentru a treia oară; de data aceasta însă, glasul lui nu mai avea tonul acela batjocoritor, ca la strigătul dintâi și la cel de al doilea.

De data aceasta însă, nu mai răspunse nimeni și Fred era gata să creadă că cineva își bătuse joc de el. Dar părerea aceasta i se irosi repede, căci în clipa următoare ușa se deschise larg și în pragul ei se ivi un bărbat voinic, bine făcut…

Era Stanislau Rimsky.

El se duse de-a dreptul la Fred și-l întrebă:

— Ce doriți, domnul meu?

— Eu… eu l-am chemat pe Rimsky, îngână Fred, uimit, deoarece nu-i venea să creadă că bărbatul acesta cu privirea deschisă, care-ți plăcea de la prima vedere, putea să fie Stanislau Rimsky, temutul căpitan de bandiți.

— Întocmai! răspunse Vulturul Morții, zâmbind. Dv. l-ați chemat pe Rimsky și Rimsky a și venit!

— Dv… dv. să fiți? bâigui tânărul ofițer de marină.

— Da, eu sunt, răspunse Vulturul Morții, cu același zâmbet neschimbat în jurul buzelor - Stanislau Rimsky, sau, pentru a mă folosi de cuvintele d-tale: căpetenia de bandiți, tâlharul la drumul mare!

Cei doi bărbați se uitară încremeniți la Rimsky, care pășise înaintea lor cu atâta hotărâre, zâmbind mereu și care, începu să le vorbească deodată, în englezește:

— Deoarece văd că dv. nu vorbiți prea bine limba rusă, motiv pentru care cred că ați și tăcut, sunt gata să vorbesc în limba dv. maternă. Cu acest prilej veți avea ocazia să vedeți că un tâlhar de rând știe să vorbească mai multe limbi decât numeroși gentilomi.

Rimsky, vorbea foarte bine și limba engleză și împrejurarea aceasta mări simpatia lordului Denver pentru el.

Ca și când ar fi bănuit gândurile lordului, Rimsky se apropie și înclinându-se, zise:

— Sunt fericit că mi s-a oferit prilejul de a putea saluta pe unul din fiii cei mai de seamă ai nobilei Anglii!

— Mă cunoști?

Rimsky dădu din cap.

— Știu chiar că aveți o părere foarte bună despre mine, milord.

— Nu înțeleg, cum de ai putut să te informezi atât de iute!

— Credeți-mă, milord - răspunse Rimsky - nu este la mijloc niciun fel de vrăjitorie. Vulturul Morții știe tot ce se petrece în ținutul acesta.

După aceea se îndreptă spre Fred:

— Firește că, am aflat și că dv., contrar lordului Denver, aveți o părere foarte proastă despre mine, domnule locotenent.

Rimsky nu-și dădu nicio osteneală de a ascunde ironia acestor cuvinte. În urma lor, tânărul ofițer de marină, care era pe punctul de a-și schimba părerea, văzând din toată purtarea Vulturului Morții că, are de-a face cu un adevărat cavaler, se îndreptă deodată și, simțindu-și mândria atinsă, răspunse tăios:

— Purtarea d-tale este foarte curajoasă. De altfel nu-i de mirat, când d-ta ești înarmat până în dinți, iar noi nu ne putem apăra, decât cu pumnii!

Rimsky se înroși de mânie.

— Domnule locotenent, ai putea să-ți alegi cuvintele! Chiar și adineaori ai vorbit despre mine cu prea mult dispreț. Aș vrea să te fac să-ți schimbi părerile și dacă nu va fi cu putință să ajungem la acest rezultat pe cale pașnică, sunt gata să primesc duelul cu pumnii, de care ai amintit acum câteva minute!

— Și eu sunt gata! strigă Fred. Cred că de data aceasta îți vei găsi nașul!

Rimsky își lepădă tot ce era asupra lui, spre a fi egal cu potrivnicul său, apoi se așeză în fața lui.

Lordul Denver însă ar fi dorit să ocolească această încăierare și zise împăciuitor:

— Fred, vino-ți în fire! La ce-ți va folosi aceasta?

Dar în inima tânărului locotenent de marină se și trezise dorul de luptă și îi aduse aminte de nenumăratele izbânzi pe care le avusese pe bordul corăbiei de război „King Edward”.

Era socotit ca unul din cei mai buni boxeuri din Anglia și toți se temeau de pumnul lui iute și puternic. Bizuindu-se atât pe puterea, cât și pe îndemânarea sa, el îi răspunse lordului Denver:

— Nu vă îngrijiți de mine, milord, ci mai bine fiii cu luare aminte să vedeți cum se va risipi într-o clipă credința pe

care o are lumea de aici, despre puterea de nedoborât a Vulturului Morții!

Dar nici chiar această observație jignitoare nu-l făcu pe Rimsky să-și piardă cumpătul. El stătea nepăsător, ca și când ar fi fost vorba să dea o lecție unui copil obraznic.

— Putem începe? întrebă el.

— Sunt gata! răspunse ofițerul de marină.

În clipa următoare porniră unul spre altul, ridicându-și brațele, spre a face scut din ele.

Fred își aduse aminte de chipul cum izbutise întotdeauna să-și zăpăcească potrivnicii de pe bordul lui King Edward. El ridica mâna dreaptă, spre a lovi, ținându-și stânga în chip de scut, în fața sa. La momentul oportun însă, nu lovea cu dreapta, ci cu stânga, de care potrivnicul nu se pregătea să se apere.

La fel avea de gând să facă și cu Rimsky. Numai că Vulturul Morții era mult mai prevăzător de cât foștii vrăjmași ai lui Fred de pe bordul lui King Edward. Rimsky își aplecă fulgerător capul și cumplita lovitură a lui Fred nimeri aerul.

Ofițerul de marină își pierdu aproape echilibrul. Rimsky însă nu-l lăsă să-și revină în fire și îl și lovi la rădăcina urechii, cu atâta putere, încât Fred se învârti de două ori în jurul său, apoi se prăbuși la pământ, rămânând nemișcat.

Vulturul Morții aștepta zâmbind, să-și vadă vrăjmașul ridicându-se de la pământ. Cum însă acesta nu părea în stare să se mai gândească la așa ceva, voinicul se așeză la masă și trase o dușcă din vinul pe care i-l adusese cârciumarul.

Lordul Denver se repezi la tovarășul său învins.

— Fred! Fred!

Dar tânărul locotenent nu se mișcă.

Atunci Rimsky se ridică și el de pe scaun și se duse lângă lordul Denver.

— Nu trebuie să vă speriați, milord - zise el - căci nu i s-a întâmplat nimic prea serios. De îndată ce-i va trece zăpăceala, își va reveni în fire.

Apoi îl așezară amândoi pe un scaun. Fură însă nevoiți să-l sprijine căci altfel trupul i-ar fi căzut din nou la pământ.

Ludovica, Severin, care între timp venise și el și bătrânul hangiu îl înconjurară pe suferindul erou al duelului cu pumnii.

Cârciumarul dispăru peste câteva clipe spre a se întorcea apoi cu o sticlă de rachiu.

— Să-i dăm să bea din asta - zise el - și nu va mai avea nimic! Asta e o băutură care și pe morți îi învie!

Cu multă trudă îi strecurară câteva picături printre buze și proorocirea lui Kornitzky se îndeplini. Fred Williamson își deschise ochii și se uită în jurul său cu privirea aiurită a tuturor celor care își revin din leșin, neștiind ce s-a petrecut cu ei și în jurul lor.

Deodată însă își aduse aminte de toate și atunci, se ridică de pe scaun, se duse de-a dreptul la Rimsky și-i întinse mâna spunându-i zâmbitor:

— Felicitările mele! O adevărată lovitură de maestru! D-ta ai fost cel dintâi care m-ai doborât! Te rog să mă ierți!

Rimsky strânse cu căldură, mâna tânărului ofițer de marină.

— Și eu te felicit pentru curajul de care ai dat dovadă! Ești un adevărat bărbat, căci nu te-ai lăudat doar cu provocarea, ci ai trecut de la vorbe la fapte. Atacul a fost minunat. Dacă nu-mi aplecam capul în ultimul moment, acum bunul moș Koronitzky mi-ar fi turnat mie printre dinți, rachiul lui, bătrân de o jumătate de veac.

Lordul Denver privi mulțumit la cei doi bărbați care, după trecerea luptei, deveniseră, din vrăjmași, prieteni.

CAPITOLUL 33
Prințul Trubetzkoi

Somnul nu voia să se coboare de loc pe ochii fugarilor refugiați în vârful stâncilor Altarului Pustei. Numai lordul Wardmoore le umbla prin cap și mereu se întrebau dacă, după ce a scăpat de urmărirea cazacilor, tovarășul lor va fi izbutit să dea peste vreun trib de samoiezi spre a-i aduce în ajutorul lor.

Din spre răsărit razele calde ale soarelui și începuseră să se ridice, învăluind stânca golașă a Altarului Pustei.

Istovit de zbuciumul din ajun și de noaptea petrecută fără somn, prințul Poniatowsky se uită abătut la poalele cetățuii naturale. Cazacii dormeau încă, un singur ostaș făcând de pază în jurul cenușii focului de tabără.

Lapușin și cu Mioara se uitau triști unul la altul, dându-și seama că ziua care răsărea urma să fie hotărâtoare pentru soarta lor. În ziua aceea lordul Wardmoore trebuia să se înapoieze cu tribul de samoiezi nomazi, căci dacă nu se înapoia, cazacilor le soseau ajutoarele de la Tomsk și atunci erau pierduți.

Inima li se strângea când se gândeau la ceea ce-i așteaptă în cazul când lordul Wardmoore ar fi întârziat. Ei cunoșteau prea bine soarta fugarilor readuși în tabăra Sadovei. Ei sunt bătuți până la sânge, în mijlocul taberei, în fața tuturor prizonierilor.

— Orice s-ar întâmpla, eu nu mă mai întorc la Sadova! exclamă el, cu hotărâre. M-am săturat de soarta ce mi-a fost hărăzită în minele de plumb și pe care n-aș putea-o

uita chiar dacă mi-ar fi dat să trăiesc o mie de ani. Dacă Dumnezeu nu vrea să mai fiu odată liber, atunci mai bine mă las împușcat de gloanțele cazacilor, dar de predat nu mă predau.

Prințul Poniatowsky încercă să mai toarne puțin curaj în inima deznădăjduită a sărmanului mujic.

— Mai avem timp să ne gândim la asta, prietene Lapușin! Deocamdată să sperăm că lordul Wardmoore va izbuti să ducă la bun sfârșit însărcinarea ce și-a luat și deci, că va veni să ne scape, până când nu va fi prea târziu!

Mioara Comăneanu scoase de ale mâncării din sacul cu merinde, dar niciunul din ei n-avea poftă de mâncare. Totuși, mâncară câte ceva, gândindu-se că trebuiau să fie tari pentru grelele clipe care îi așteptau.

După această scurtă gustare, se înapoiară la punctele de observație din vârf, spre a nu-i pierde din ochi pe cazaci. Pentru urmăritori dimineața trecu cu îngroparea tovarășilor căzuți cu prilejul atacului dat împotriva Altarului Pustei.

Cazacii fură băgați într-o groapă comună. Numai locotenentului Ianușin i se făcu un mormânt separat, deasupra căruia așezară o cruce simplă de lemn.

Prințul Poniatowsky și cu Lapușin scrutau zarea necontenit, nădăjduind dintr-o clipă într-alta să-l vadă pe lordul Wardmoore apropiindu-se în fruntea trupei salvatoare. Dar ochii lor nu întâlniră niciun singur punct mișcător pe tot întinsul nemărginit al Pustei.

— Nici nu se putea să vină încă, dacă nu s-a întâlnit cu samoiezii prin apropiere! așa își îmbărbăta prințul Poniatowsky prietenii și… pe sine însuși.

Mai trecură câteva ceasuri, fără ca lordul Wardmoore să se fi ivit. Amurgul se lăsă din nou și odată cu el, se spulberă și speranța din inimile fugarilor.

Lordul Wardmoore nu se înapoiase.

— La ce s-ar și înapoia? exclamă Lăpușin, amărât. E bun bucuros că a scăpat el! De ce să-și mai primejduiască viața din nou?

Prințul Poniatowsky se răsti la el, furios:

— Ai înnebunit, Lapușin? Cum poți vorbi astfel despre omul, căruia trebuie să-i fie recunoscător fiecare surghiunit al Siberiei?

— Lordul Wardmoore ne va aduce ajutoare, chiar cu prețul vieții sale! zise și Mioara Comăneanu, care ca și prințul, avea o încredere oarbă în lord.

Dar cuvintele acestea nu reușiră să-l liniștească pe Lapușin.

— Atunci de mult ar fi trebuit să fie aici! mormăi el.

— De unde putem ști noi, ce greutăți a avut de înlăturat? zise prințul. Credința mea nestrămutată este că, chiar dacă întârzie, tot înaintea celor din Tomsk va sosi aici!

După aceea se lăsă și noaptea. După o zi chinuitoare veni o noapte chinuitoare. Noaptea trecută o petrecuseră tot fără somn, dar nici acum nu puteau adormi. Numai pe Mioara o doborî oboseala.

Constituția ei slabă nu mai putu rezista zbuciumului ultimelor zile și cu toată groaza care-i umplea sufletul, își rezemă capul de o stâncă și adormi.

Prințul Poniatowsky mai ațipea și el, din când în când, numai Lapușin se împotrivea somnului, de parcă ar fi fost de oțel. Gândul că va cădea din nou pe mâinile cazacilor, îl frământa necontenit, îl amenința să-i ia mințile.

Cerul strălucea plin de stele, iar razele slabe ale lunii luminau fantomatic regiunea. Spre miezul nopții prințul Poniatowsky întrebă:

— Tot nu se vede nimic?

Lapușin răspunse cu o liniște ciudată:

— Nimic… nici urmă!

Cuvintele lui trădau resemnarea.

Nădejdea începu să se împrăștie și din inima prințului Poniatowsky. El nu putea înțelege de ce nu sosea încă

lordul Wardmoore. Întârzierea aceasta el căuta s-o pună pe seama unei nenorociri neprevăzute, care-l va fi lovit pe credinciosul lor tovarăș.

Singura lui licărire de speranță mai era revărsatul zorilor. Dacă lordul Wardmoore nu venea nici până atunci cu trupa salvatoare, atunci erau pierduți, deoarece cazacii din Tomsk urmau să sosească neapărat, până la amiază.

Frământările ucigătoare îl doborâră și pe el și adormi. Numai Lapușin mai veghea cu încăpățânare de catâr.

Mai trecură câteva ceasuri.

Prințul Poniatowsky și cu Mioara mai dormeau încă, uitând de cumplita lor situație, când razele palide ale lunii fură înlocuite de arșița astrului zilei.

Prințul nu se deșteptă decât numai când soarele i se așeză pe ochi.

El se duse îndată la Lapușin, care stătea tot la postul de observație.

— Ce mai este, Lapușin?

Mujicul își întinse brațul și arătă în depărtare:

— Privește!

Privirea prințului Poniatowsky, urmă direcția arătată de brațul întins al tovarășului său de suferință.

În depărtare se zărea, o mulțime de oameni.

— Să fie lordul Wardmoore? exclamă prințul.

— Nu, răspunse Lapușin, cu o liniște apăsătoare, ci cazacii din Tomsk!

— Cazacii din Tomsk?

— Privește numai jos să vezi, cum se bucură urmăritorii noștri! Își dau seama că nu mai putem scăpa! Uite, au și pornit înaintea lor…

Durerea îl doborî aproape pe prințul Poniatowsky care strigă, sfâșietor:

— Suntem pierduți!

Ochii lui se îndreptară spre Mioara Comăneanu, care dormea câțiva pași mai departe. Privirile lui se așezară triste pe chipul blând al fetei pe care somnul o făcea parcă

și mai frumoasă. Sărmana Mioară, ea nu știa încă nimic de groaznica soartă care-i aștepta…

Cum să-i spună? Existau oare cuvinte ocolitoare prin care să-i aducă la cunoștință într-un chip mai blând nenorocirea ce nu mai putea fi evitată?

Ochii prințului Poniatowsky se înlăcrămară.

Nu era îngrijat de soarta sa, căci era bărbat și nu se speria de primejdii, ci de aceea a nefericitei copile, pe care destinul o lovise prea crud.

Simțind parcă apropierea primejdiei, Mioara Comăneanu se trezi din somnul ei adânc. Își frecă ochii și se uită buimăcită în jurul său.

După aceea se duse lângă Lapușin și prințul Poniatowsky și-i întrebă:

— Tot n-a venit lordul Wardmoore?

Poniatowsky vru să răspundă, dar niciun cuvânt nu-i ieși pe buze. Nu era în stare să-i aducă la cunoștință cumplitul adevăr.

Dar nici nu mai era nevoie să răspundă, fiindcă răspunsul stătea scris în ochii lui.

Privirile ei speriate alunecară apoi spre tabăra urmăritorilor, pe urmă trecură mai departe… se rătăciră în zare și…

Un țipăt sfâșietor îi ieși din piept.

Zărise trupa cazacilor din Tomsk.

— Cazacii din Tomsk? îngână ea.

Prințul Poniatowsky dădu din cap, fără să scoată o vorbă.

— Așadar totul s-a sfârșit? întrebă frumoasa copilă, speriată de moarte.

Nimeni nu-i răspunse. Ochii ei se îndreptară apoi spre cealaltă parte a Pustei, de unde-l așteptau pe lordul Wardmoore.

Cât puteau cuprinde ochii, niciun punct negru, niciun suflet de om.

Poniatowsky simțise că Mioara mai nădăjduia și zise, trist:

— Acum ar fi în zadar, chiar dacă ar mai veni! Cazacii sunt mult prea numeroși… O adevărată armată, împotriva a trei oameni.

Vorbele liniștite ale lui Poniatowsky fură întrerupte de strigătul sălbatic al lui Lapușin:

— Să vină, să vină cât mai mulți, căci noi nu ne vom preda!

Rostind acestea, ochii lui se injectară cu sânge.

— Lapușin are dreptate! încuviință și Mioara. Mai bine moartea, decât iadul Sadovei!

— Atunci vom lupta până la cea din urmă suflare! exclamă și prințul Poniatowsky.

O tăcere mormântală se lăsă timp de câteva minute, asupra celor trei oameni, care se pregăteau de moarte. Toți trei erau adânc impresionați de cruzimea încercărilor la care îi și pusese soarta.

În răstimpul acestor câteva minute ei aduseseră jertfa cea mai mare pe care o puteau aduce fată de ei înșiși: renunțaseră la viață!

— Vom lupta, până când vom mai putea ține arma în mână! declară prințul Poniatowsky. Cel din urmă glonte însă, îl vom ține pentru noi!

— Așa vom face! zise și Mioara Comăneanu. Nu trebuie să mai cădem vii în mâinile lor.

Privirile lor se pierduseră iarăși în zare.

Cazacii se apropiau în galop. Nu putea să treacă mai mult de un sfert de ceas, până să ajungă la poalele Altarului Pustei.

Și atunci?

Cuvintele le muriră pe buze.

Nu erau în stare să vorbească. Dar ce ar fi putut să spună?

Osândiții la moarte au întotdeauna o ultimă dorință de exprimat un ultim salut de trimis cuiva. Fugarii din Sadova nu-și puteau exprima această ultimă dorință, nu puteau trimite nimănui cel din urmă salut al lor, căci niciunul din ei nu putea scăpa, spre a îndeplini sfânta însărcinare, de a fi purtătorul de cuvânt al condamnaților la moarte.

Lapușin ședea îndobitocit pe o ieșitură de stâncă. Numai ochii mai trăiau în el, lucind amenințător, sălbatic.

Prințul Poniatowsky se trudea să-și sape numele în stâncă, cu ajutorul pumnalului, pentru a lăsa o urmă cât de neînsemnată despre moartea ce-i fusese hărăzită. Sărmani viteji ai Poloniei, care își așteptau mântuirea de la el, afla-vor ei oare vreodată, în ce chip și-a dat sfârșitul conducătorul lor?

Mintea Mioarei Comăneanu era și ea frământată de gânduri triste.

Acum, când se simțea atât de aproape de moarte, înaintea ochilor sufletului său se ivi din nou chipul bărbatului pe care-l iubea mai mult decât orice pe lume…

Da, înaintea închipuirii sale se ivi Stanislau Rimsky, voinicul care la Varșovia încercase s-o scape din mâinile vampirilor cu atâta dispreț de moarte.

Cine știe pe unde umbla acum, pe unde îl aruncase soarta și cine știe dacă se mai gândea la ea? Adeseori în decursul amărâtelor zile petrecute în tabăra Sadovei, gândul la Vulturul Morții fusese singura ei mângâiere. Durerile i se împrăștiau parcă dacă se gândea la iubitul său. Vai, de câte ori nu-și adusese aminte de frumoasele zile petrecute la Varșovia, pe când erau împreună, bucurându-se de tinerețe și de viață!

Lacrimile îi năpădiră ochii.

Cine știe unde era acum, cine știe dacă mai trăia. Contele Gorciacov își trimisese copoii pe urma eroului inimii sale și Mioara știa că prea puțini erau aceia care izbuteau să scape de Călăul Varșoviei când acesta le declara război.

Poate că nici nu mai era în viață și atunci moartea ar fi fost o binefacere pentru ea, căci urma si se întâlnească cu Rimsky în lumea cealaltă, al cărei prag îl va trece și ea în curând.

Glasul prințului Poniatowsky o trezi din visare.

— S-au apropiat!

Mioara se simțea ca trezită dintr-un vis fermecător. Frumoasele imagini ale visului dispărură, spre a face loc stâncilor pleșuve, ochilor triști ai prințului Poniatowsky, privirilor fulgerătoare de mânie ale lui Lapușin, trupei șerpuitoare de cazaci, care se înmulțiseră parcă cu miile.

— Totul s-a sfârșit! mai adăugă prințul, la vederea armatei ce se apropia.

După aceea se întoarse spre Mioara, îi mângâie părul auriu și-i zise blând, mângâietor:

— Roagă-te lui Dumnezeu, copila mea! Cred că ajungând în cruce, soarele nu va mai încălzi decât trupurile noastre neînsuflețite! Trebuie să murim, Mioare, dar vom muri curajoși, cu fruntea ridicată.

Mioara Comăneanu își aținti ochii ei mari asupra prințului și zise, cu voce slabă, dar hotărâtă:

— Prințe Poniatowsky, o româncă nu știe ce-i teama de moarte!

Sosirea trupelor de întărire stârni mare bucurie printre urmăritori. Ei nu-și dăduseră seama pe deplin de pustiirea săvârșită în rândurile lor de către fugarii ascunși în Altarul Pustei, decât numai în dimineața zilei trecute, când își îngropaseră tovarășii căzuți…

Atât cazacii, cât și supraveghetorii ardeau de setea răzbunării. Setea aceasta însă, nu și-o puteau liniști decât numai după sosirea trupelor de întărire, deoarece un nou atac împotriva forței fugarilor s-ar fi sfârșit prin noi pierderi zadarnice pentru ei.

Cazacul plecat îndată după moartea locotenentului Ianușin spre a aduce ajutoare, ajungând la Tomsk, se prezentă la comandament. Guvernator la Tomsk era prințul Dimitri Trubetzkoi, urmaș al uneia din cele mai vechi și mai nobile familii rusești. El trăise zeci de ani la Tomsk, era un om curajos și cu suflet nobil și foarte bun ostaș.

Când locotenentul Miliușov, aghiotantul lui, îi raportă cele petrecute la Altarul Pustei, prințul Trubetzkoi își clătină capul, mirat:

— Patru oameni au fost în stare să tină piept atâtor cazaci? Atunci sunt vrednici de toată lauda oamenii aceștia!

După aceea porunci să fie adus în fata lui cazacul, care venise cu această știre și ostașul, plin de praf, istovit, se înclină umil în fata guvernatorului Siberiei.

— Și n-ați putut să puneți mâna pe fugarii din Sadova? se răsti guvernatorul la cazac.

— Nu, prea milostive stăpâne! răspunse cazacul, speriat. Altarul Pustei este o adevărată fortăreață, care alcătuiește un adăpost sigur pentru aceia, care izbutesc să se ascundă în el. Numai cu o putere armată covârșitoare ca număr se poate ajunge la izbândă.

— Nu cumva îți închipui - răspunse prințul, zâmbind - că voi trimite o armată întreagă, spre a lupta împotriva a patru oameni?

— Dacă prea milostivul stăpân ar vedea această ciudățenie a firii, care este Altarul Pustei, și-ar da seama îndată, de ce n-am putut sfârși cu cei patru fugari.

Bătrânul prinț se sculă de la masa sa de lucru și spre cea mai mare uimire a lui Miliușov, declară:

— Bine! Atunci voi merge și eu să văd această minune, despre care am auzit vorbindu-se multe, dar pe care până astăzi n-am avut prilejul s-o văd.

După aceea se întoarse spre Miliușov:

— Domnule locotenent, îngrijește ca o companie de cazaci să fie gata de drum. Vom merge și noi cu ea!

Locotenentul Miliușov salută și părăsi odaia.

— Și cine sunt cei patru fugari? îl întrebă prințul Trubetzkoi, pe cazacul din Sadova.

— Trei bărbați și o fată!

— O fată? Așadar, nici măcar față de patru oameni, ci numai față de trei ați fost neputincioșii?

— Da, dar aceștia trei s-au luptat ca trei dracii, răspunse cazacul.

— Și cine sunt? Nu știi cum îi cheamă?

— Ba știu, prea milostive stăpânei

— Să auzim!

— Unul din ei este un mujic, cu numele de Lapușin!

— Mai departe!

— Al doilea este un englez…

— Lordul Wardmoore?

— Mi se pare că așa se numește!

Prințul Trubetzkoi își aducea aminte de nobilul englez, care fusese împresurat cu spioni, de îndată ce-și pusese piciorul pe pământul Rusiei.

Contele Gorciacov, guvernatorul Varșoviei dăduse de știre Poliției Secrete[3] din Petrograd, despre prezența în Rusia a lordului Wardmoore și într-un consiliu secret se hotărâse ca lordul să fie făcut nevătămător. Mulți fuseseră pentru asasinarea lordului Wardmoore. Majoritatea însă fu pentru trimiterea lui în Siberia, ca o pedeapsă pentru

---

[3] **Departamentul pentru Apărarea Securității**

greșeala săvârșită de a fi atras atenția Europei, asupra grozăviilor care se petreceau în Siberia.

La acel consiliu al guvernatorilor, prințul Trubetzkoi fusese singurul, care își manifestase teama asupra urmărilor pe care le-ar putea avea un asemenea procedeu față de un om de seamă, al unei mari puteri și de aceea, părerea lui a fost ca lordul Wardmoore să fie doar expulzat din Rusia, măsura aceasta fiind pusă în practică de toate statele civilizate.

Publice și a Ordinii (în limba rusă: Отделение по охранению

El a rămas însă singur pe lângă punctul lui de vedere și toate încercările lui de a veni în ajutorul lordului Wardmoore fuseseră zadarnice. Față de porunca primită de sus, nu mai avea nici el, nici o putere.

— Cine este al treilea? întrebă el, din nou.

— Un oarecare prinț polonez!

— Numele lui?

— Poniatowsky…

— Prințul Adam Poniatowsky?

— Da, așa mi se pare!

общественной безопасности и порядка; Otdelenie po

Numele acesta îl uimi și mai mult pe prințul Trubetzkoi, decât numele lordului Wardmoore. Cu toate că-i despărțeau o mare prăpastie politică, totuși prințul Trubetzkoi stimase întotdeauna convingerea și tăria dușmanului său. Soarta voise chiar, să-i aducă laolaltă pe cei doi bărbați, cu prilejul unei călătorii la Paris a guvernatorului Siberiei. Cu prilejul șederii sale la Paris, o strânsă prietenie se legase între urmașii celor două familii istorice. De la Paris ei nu se mai văzură. Trubetzkoi aflase că prințul Poniatowsky fusese prins, din pricina unei

---

ohraneniiu obșcestvennoi bezopasnosti i poriadka), numită în

conspirații, dar nu știa că eroul național al Poloniei fusese surghiunit la Sadova.

Acum se bucura și mai mult că se hotărâse să meargă el însuși la Altarul Pustei, deoarece avea prilejul să se întâlnească cu prințul Poniatowsky.

Dar în ce fel de împrejurări!

Prințul Poniatowsky era vânatul urmărit, iar el trebuia să hotărască de soarta lui!

Locotenentul Miliușov se înapoiase.

---

mod obișnuit Departamentul de Apărare (Охранное

— Prea milostive domnule guvernator, compania de cazaci e gata de drum!

— Bine, locotenente Miliușov! Îngrijește să fie luate și corturile și să se pună șeaua pe calul meu. Îmi iau doar rămas bun de la soția mea și pe urmă putem pleca.

— La ordin, domnule guvernator!

Peste câteva minute prințul se și întoarse și dădu porunca:

— Putem pleca!

отделение; Ohrannoe otdelenie), pe scurt Ohrana, ori Ohranka din

Trupa porni la drum mergând în galop, chiar și o parte din noapte. De-abia spre miezul nopții făcu popas, cazacii ridicând în grabă cortul guvernatorului, în care prințul Trubetzkoi se odihni până în zori.

Trupa din Tomsk porni mai departe, îndată după răsăritul soarelui și într-un târziu, plutonierul care călărea în capul coloanei strigă:

— Prea milostive stăpâne, acolo în zare se vede „Altarul Pustei”.

Rusia a fost poliția secretă a Imperiul Rus, parte a departament

El își întinse mâna spre un punct negru care se zărea la marginea orizontului.

Prințul Trubetzkoi își scoase ocheanul și se uită prin el în direcția arătată.

— Chiar și prin ochean de-abia se zărește - îi spuse el locotenentului Miliușov.

— Mai avem o bună bucată de drum, răspunse locotenentul.

— Atunci să nu mai pierdem vremea: Înainte!

Înainte de amiază trupa și sosi în fața Altarului Pustei.

---

ului de poliție a Ministerul Afacerilor Interne (MVD). În

Urmăritorii primiră cu urale trupa de ajutor și Krișileff, care luase comanda cazacilor, după moartea locotenentului Ianușin, se emoționă adânc, auzind că însuși guvernatorul-prinț venise să conducă operațiunile de capturare a fugarilor.

Din ordinul prințului Trubetzkoi, cazacii așezară tabăra, ridicând și cortul împodobit al guvernatorului. În timpul acesta prințul ceru amănunte despre vitejeasca împotrivire a fugarilor de la Sadova.

---

acțiunile sale, Ohrana era sprijinită de Corpul Special de

Cum sarcina de a da aceste amănunte căzu asupra lui Krișileff, primul supraveghetor nu pierdu prilejul de a vorbi mai mult despre sine, decât despre faptele vitejești ale cazacilor, în frunte cu Olliș, de pildă.

Dar pe prințul Trubetzkoi îl supără lauda de sine a lui Krișileff și-i spuse:

— Cum se face că, ați suferit pierderi atât de grele, dacă d-ta ai condus urmărirea și atacul cu atâta iscusință? Nu ți se pare că nu se potrivește una cu alta?

Jandarmi. Ohrana a fost creată în 1880, ca înlocuitoare a

— Prea milostive domnule guvernator, dacă am avut pierderi atât de grele, vina este numai a sărmanului locotenent, care a dus oamenii la atac, împotriva sfatului meu…

Se întâmplă însă ca unul din subofițerii cazacilor să fie prin apropiere și acesta se revoltă auzind nerușinatele minciuni ale lui Krișileff. Mânia lui fu atât de mare, încât uită că se găsește în fața atotputernicului stăpân al Siberiei și se amestecă în vorbă, furios:

— Nu-i adevărat!

Prințul Trubetzkoi se uită uimit la cazacul a cărui față era roșie de mânie.

Departamentului al III-lea al Cancelariei Imperiale.

Locotenentul Miliușov aruncă o privire plină de înțeles în spre cazac, dar prințul Trubetzkoi îl îmbărbătă întrebându-l:

— Ce ai spus?

— Iertați-mă, prea milostive stăpâne! se rugă subofițerul de cazaci, înspăimântat.

— Vorbește fără teamă!

— Lucrurile nu s-au petrecut așa după cum le-a povestit Krișileff. Dimpotrivă, el a fost acela, care l-a silit pe locotenentul Ianușin să pornească la atac, învinuindu-l că vrea să le dea fugarilor putința de a scăpa. Numai din pricina lui Krișileff l-am pierdut pe bunul nostru comandant împreună cu atâți alți ostași de treabă.

Krișileff ascultă tremurând de mânie această învinuire de care nu se putea dezvinovăți.

— În orice caz, chestiunea este foarte ciudată! zise prințul Trubetzkoi, întorcându-se spre primul supraveghetor. Întâmplarea aceasta pune într-o lumină puțin favorabilă starea lucrurilor în tabăra din Sadova dacă a fost cu putință ca patru prizonieri să fugă într-o singură noapte.

Krișileff se înroși până peste urechi.

— Miliușov - urmă apoi guvernatorul, adresându-se aghiotantului său - după ce ne vom întoarce la Tomsk, să-mi aduci aminte să iau măsuri în privința taberei din Sadova.

De unde până atunci chipul lui Krișileff semăna cu un bulgăre de jăratec, el deveni deodată mai galben ca ceara. El își dădea seama că vorbele acestea ale guvernatorului însemnau schimbarea primului supraveghetor de prizonieri din Sadova.

El se retrase rușinat aruncând priviri ucigătoare în spre subofițerul de cazaci care-l pârâse.

Între timp cortul guvernatorului fusese ridicat. El era plin cu covoare și perne moi, mese de campanie, un divan chiar, așa că prințul putea să locuiască în cortul acesta,

chiar și săptămâni întregi, fără să simtă prea mult lipsa confortului de acasă.

Guvernatorul se retrase în cort, împreună cu aghiotantul său.

— Domnule locotenent - îi zise guvernatorul lui Miliușov, când rămaseră singuri - te așteaptă o însărcinare de mare însemnătate!

— La ordin, prea milostive domnule guvernator!

— Însărcinarea aceasta nu este tocmai de toate zilele!

— Nu face nimic!

— Și e primejdioasă...

— Domnul guvernator știe că eu nu cunosc frica!

— Știu, locotenente Miliușov și tocmai de aceea te-am ales pe d-ta!

— Porunciți-mi, prea milostive stăpâne!

— D-ta va trebui să faci pe solul, adică să te duci la fugari, fără nicio armă asupra d-tale, fără însoțitori, spre a-i soma să se predea.

Locotenentul Miliușov păli.

Nu era fricos, dar cu toate acestea, însărcinarea, pe care voia să i-o dea guvernatorul îi păru foarte primejdioasă. Era încredințat că, cei patru fugari, care nu mai aveau de nădăjduit nimic de la viață, nu vor respecta inviolabilitatea solului și-l vor împușca, de îndată ce va ajunge în apropierea cetățuii naturale a „Altarului Pustei”.

Dar era ostaș și ostașul trebuie să se supună mai marelui său în orice împrejurări. Chiar și atunci, când știa că se duce la o moarte sigură.

De aceea își lipi călcâiele și răspunse cu supunere:

— Prea milostive domnule guvernator sunt gata să îndeplinesc însărcinarea despre care mi-ați vorbit.

Miliușov rostise aceste cuvinte cu glas hotărât, metalic. Dar prințul Trubetzkoi îi cunoștea prea bine pe aghiotantul său și înțelese umbra de îngrijorare care trecu prin ochii lui Miliușov.

— Nu ai de ce să te temi, domnule locotenent! se grăbi el să-l liniștească. Ei, domnule locotenent, - zise prințul, amenințându-l cu degetul - un vechi prieten nu poate fi înșelat. Nu te temi, dar o oarecare îngrijorare tot ți s-a strecurat în inimă.

Locotenentul Miliușov se înroși.

— Mărturisesc, domnule guvernator... că, m-am gândit... că s-ar putea întâmpla ca acești fugari, gata la orice, să tragă în mine...

Prințul Trubetzkoi își așeză mâna pe umărul aghiotantului său și-i zise:

— De aceasta nu trebuie să te temi, căci nu sunt fugari de rând!

— Nu?

— Printre ei se găsește și prințul Poniatowsky...

— Conducătorul revoluționarilor poloni?

— El. Văd că și d-ta îi cunoști numele! Așa că, nu te vei mai mira că trimit sol la fugari, în loc să încep asaltul, fără niciun fel de tărăgănire.

— Înțeleg, prea milostive stăpâne!

— Nu mă pot purta cu omul acesta, ca și cu oricare alt prizonier. Așadar, d-ta vei căuta să ajungi sus pe întăritură și vei vorbi cu prințul Poniatowsky.

— Am înțeles, prea milostive stăpâne!

— Îi vei spune că, ai venit din însărcinarea mea și că din însărcinarea mea le ceri să depună armele și să se predea, spre a împiedica o nouă vărsare de sânge. Atrage-le atenția că, dacă se predau situația lor va fi mult mai ușoară și eu nădăjduiesc că demersul d-tale va fi încoronat de succes.

— Voi face întocmai după cum mi-a poruncit domnul guvernator, zise tânărul locotenent. Pot pleca?

— Dacă te simți gata…

— Oricând!

Prințul Trubetzkoi strânse mâna aghiotantului său:

— Îți urez noroc, locotenente Miliușov!

După aceea părăsiră cortul împreună.

O batistă legată în vârful unei crengi ținu loc de steag alb. Sub ocrotirea acestei batiste porni locotenentul Miliușov pe primejdiosul drum.

Cel dintâi care-l văzu pe locotenent apropiindu-se fu prințul Poniatowsky. El se uita necontenit spre tabăra cazacilor, urmărind pregătirile lor, când deodată observă că un ofițer se desprinde din mulțime și pornește cu pași liniștiți spre „Altarul Pustei”.

Avea în mână un steag alb, așadar venea cu gânduri pașnice.

Prințul Poniatowsky se adresă tovarășilor săi:

— Priviți!

Ochii lui Lapușin începură să lucească sălbatic, când îl zări pe ofițer apropiindu-se. Într-o clipă puse mâna pe pușca și o și ridică la ochi.

— Ai înnebunit? Ce faci? se răsti prințul Poniatowsky la el, smulgându-i arma din mâini. Nu știi că un sol care vine cu un steag alb, nu poate fi împușcat?

— Ce sol? Să piară toți! strigă Lapușin. Ce veste ne poate aduce, decât aceea că ne vor așeza la zid?

— Datoria noastră este să-l ascultăm. De unde știm noi ce vrea să ne spună, pentru ce vine?

— Pentru ce vine? Să spioneze poziția în care suntem adăpostiți! răspunse Lapușin cu amărăciune. Dă-mi voie să sfârșesc cu el!

— Nu-ți dau voie! fu răspunsul aspru și hotărâtor al prințului Poniatowsky. Sângele unui sol nu poate păta numele unui prinț Poniatowsky! Trimisul rușilor se va înapoia neatins! M-ai înțeles, Lapușin?

— Înțeles!

Locotenentul Miliușov se apropia mereu și prințul Poniatowsky îi făcu un semn lui Lapușin:

— Vino cu mine să înlăturăm stâncile îngrămădite pe potecă!

— Cum? Tot îi vom da drumul spionului să pătrundă înăuntrul întăriturii noastre? exclamă Lapușin, care nu putea să înțeleagă încrederea prințului Poniatowsky, față de un ofițer al dușmanului.

— Nu trebuie să te temi, Lapușin! răspunse prințul Poniatowsky, cu multă hotărâre. Îmi iau răspunderea acestei fapte!

În fața acestei declarațiuni categorice, Lapușin nu se mai putu împotrivi și cu ajutorul prințului curăță îngusta potecă de bolovanii îngrămădiți pe ea. Apoi prințul se sui pe unul din vârfurile stâncii și-i strigă lui Miliușov care ajunsese la poalele „Altarului Pustei”:

— Ce dorești, domnule locotenent?

— Vin din partea Excelenței Sale guvernatorul-prinț și doresc să vorbesc cu prințul Poniatowsky!

— Eu sunt prinţul Poniatowsky şi dacă ai venit cu gânduri paşnice, îţi stau la dispoziţie cu dragă inimă, domnule locotenent.

— Fireşte că am venit cu gânduri paşnice şi tocmai de aceea vă rog să-mi daţi voie să vin sus la dv. spre a vă putea vorbi liniştit.

— Aşteaptă-mă, domnule locotenent, voi veni eu însumi să te conduc!

Peste câteva minute solul guvernatorului din Tomsk se afla în faţa prinţului Poniatowsky.

— Excelenţa Sa, guvernatorul-prinţ, regretă vărsarea de sânge de până acum şi tocmai de aceea m-a trimis, spre a ocoli pe cât se poate, o nouă încăierare care ar putea să ducă la noi jertfe, de ambele părţi.

— Mă impresionează adânc felul uman de a gândi al Excelenţei Sale guvernatorul-prinţ şi mă miră că se poartă atât de omeneşte faţă de nişte simpli fugari ai taberei din Sadova!

— Prinţul Trubetzkoi se poartă omeneşte cu toată lumea! răspunse locotenentul Miliuşov, puţin cam tăios.

Prinţul Poniatowsky sări de pe ieşitura de stâncă pe care şedea.

— Ce ai spus? strigă el, uimit. Prinţul Dimitri Trubetzkoi să fie guvernatorul din Tomsk?

— Întocmai! Şi când Excelenţa Sa a aflat că şi dv. prinţul Poniatowsky, vă găsiţi printre fugari, n-a stat o clipă la îndoială să trimită solie. Acum nu atârnă decât de dv. să vă predaţi. În cazul acesta greşeala evadării va fi cumpănită mult mai blând…

— Şi dacă nu ne predăm? întrebă prinţul Poniatowsky.

Locotenentul Miliuşov îşi întinse mâna, arătând în spre numeroşii cazaci care aşteptau în faţa „Altarului Pustei”.

— Dacă nu vă predaţi, cred că vă daţi seama de soarta care vă aşteaptă!

Prinţul Poniatowsky tăcu.

— Trebuie să subliniez, urmă locotenentul Miliușov, că Excelența Sa guvernatorul-prinț, se bizuie pe înțelepciunea dv. și este încredințat că vă veți preda!

— Dar ce se va întâmpla în urmă? întrebă prințul Poniatowsky. Din nou Sadova, din nou chinurile îngrozitoare ale taberei de surghiuniți, din nou înjosirile neomenești și drumul încet, plin de tortură, spre o moarte sigură…

Locotenentul Miliușov răspunse, liniștit, dar plin de înțeles:

— Eu cred că acela de care guvernatorul Siberiei se interesează personal, nu trebuie să se teamă de viitorul său!

Lapușin ascultase până atunci, scrâșnind din dinți. Acum însă, nu se mai putu stăpâni și izbucni:

— Nu ne trebuie nouă îndurare! Prea milostive prinț adu-ți aminte că am hotărât mai bine să pierim, decât să ne mai întoarcem odată în tabăra Sadovei!

— Taci, Lapușin!

— Nu trebuie să ne speriem! Aici, în adăpostul acesta, nu ne poate ajunge nici dracul, iar aceia, care ar îndrăzni să ne atace, se joacă cu viața lor!

— Lapușin!

Dar amărâtul, chinuitul mujic nu mai putea fi stăpânit. Urla, nu mai vorbea, ochii i se injectară de sânge și mâinile-i spintecau aerul, ca mâinile unui nebun.

— Dacă va fi nevoie mă voi lupta eu singur, împotriva a o mie de cazaci, dar de predat, nu mă predau!

Prințul Poniatowsky se uita înciudat la Lapușin, care se plimba prin jurul lor, cu pași înfrigurați, amenințători.

Locotenentul Miliușov luă cuvântul din nou:

— Ați hotărât, prințe Poniatowsky?

Prințul Poniatowsky se uită la Mioara, care ascultase nemișcată, cu ochii mari deschiși, tratativele urmate cu solul guvernatorului.

Și privirea aceasta, care se îndreptă acum spre ochii lui Poniatowsky, hotărî.

— Suntem gata să ne predăm, zise atunci prințul, dacă Excelența Sa, guvernatorul-prinț ne făgăduiește că nu ne va trimite înapoi la Sadova!

Locotenentul Miliușov dădu din cap, mulțumit.

— Excelenta Sa guvernatorul prinț a făcut această promisiune, mai înainte ca ea să fi fost cerută de dv.

— Atunci, vestește, te rog, domnule locotenent că prințul Poniatowsky s-a predat, împreună cu tovarășii săi.

— Nu! Nu! urlă atunci un glas ca de fiară.

Era al lui Lapușin.

— Prințul Poniatowsky n-are decât să se predea, striga el, dar Lapușin nu se va preda niciodată.

În zadar încerca Poniatowsky să-l liniștească, el urla necontenit:

— Mai bine mor, decât să mă predau!

Dar prințul Poniatowsky, se întoarse spre locotenent și-i zise:

— Te rog, domnule locotenent, spune-i Excelentei Sale, ceea ce am hotărât. Cu Lapușin îmi iau eu însărcinarea să vorbesc.

Locotenentul Miliușov se îndepărtă.

El porni spre tabără cu pași grăbiți, pentru ca apoi să se întoarcă, însoțit de doisprezece cazaci.

Zărindu-i, Lapușin începu să urle ca un smintit:

— Nu v-am spus eu că blestematul acela de locotenent n-a venit decât să ne spioneze fortăreața? Acum se întoarce cu oameni înarmați spre a ne ucide! Vine plutonul de execuție! Ha ha ha… ha ha ha! Dar Lapușin nu se preda!… Lapușin este îndeajuns de puternic să ucidă toată armata rusească!

Prințul Poniatowsky și Mioara Comăneanu se uitară îndurerați la nenorocitul lor tovarăș. Prințul îi șopti Mioarei:

— Și-a pierdut mințile!

Dar Lapușin îl auzi, cu toate ca prințul rostise în șoaptă aceste cuvinte.

— Nu, Lapușin nu și-a pierdut mințile!… De-abia acum i-au venit mințile, prințului Lapușin!… Căci Lapușin este adevăratul prinț, deoarece el nu se predă!… Ha ha ha!… Veniți, veniți câți mai mulți, blestemați de cazaci!… Veniți cât mai aproape, să vă dobor pe rând ca pe niște vrăbii!

— Dumnezeule! exclamă Mioara. Dacă Lapușin trage în cazaci, atunci totul s-a sfârșit!… Cazacii înfuriați ne vor măcelări fără milă!

— Ai dreptate! zise prințul Poniatowsky, mă voi îngriji eu, ca aceasta să nu se întâmple!

El se duse la marginea stâncii unde pândea Lapușin și prefăcându-se liniștit, îl întrebă.

— Ai încărcat puștile?

În ochii lui Lapușin ardea o flacără sălbatică.

— Le-am încărcat! Pe toate! răspunse el, cu o voce de dincolo de mormânt.

— Ia să le văd și eu, zise prințul, luând în mână cele trei arme. În aceeași clipă, cu o mișcare bruscă, prințul aruncă puștile peste parapetul de stâncă.

— Ce ai făcut? urlă Lapușin, îngrozit.

— Ce ne trebuiesc nouă puști? Nu vezi câți sunt? Ne-ar ciurui cu gloanțele lor!

De deznădejde, Lapușin începu să-și smulgă părul, să se lovească cu capul de stânci, până când toată fața i se înroși de sânge.

Nebunia punea stăpânire tot mai mult pe sărmanul lui creier zbuciumat. Urletele lui sălbatice ajungeau până departe și prințul Poniatowsky și cu Mioara Comăneanu se uitau îngroziți la nefericitul tor tovarăș, care nu mai era stăpân pe mințile sale.

— Lordul a fugit, prințul se predă… Numai prințul Lapușin este curajos! strigă el. Să poftească rușii… mai sunt destui bolovani pe aici… Pe toți îi omor… pe toți rușii… și pe țarul tuturor rușilor!… Puștile… vreau

puștile… prințe Poniatowsky, dă-mi puștile!… Vreau să-l ucid pe locotenentul acela cu chip de fecioară!… Și pe Krișileff… și pe locotenentul Ianușin… pe Ladinoff… pe prințul din Tomsk… pe toți… pe toți… să piară câinii!

Lapușin făcea o gălăgie ca un leu scăpat din captivitate. Alerga de colo până colo și era înfiorător la vedere.

Prințul Poniatowsky și cu Mioara îl priveau neputincioși și se temeau ca în nebunia lui să nu se întoarcă împotriva lor.

Dar Lapușin umbla numai pe acolo, de unde putea să se uite la cazacii care se apropiau de poalele „Altarului Pustei”.

— Vin… Nu vedeți că îndată vor fi aici?… Locotenentul e în fruntea lor… Ce ușor l-aș putea culca la pământ!… Dați-mi numai o pușcă… numai una!

Căzu în genunchi și începu să se roage cu lacrimi în ochi:

— Dați-mi o pușcă… una singură… cu o singură încărcătură! Atâta-i ajunge prințului Lapușin să-l culce la pământ pe locotenentul din fruntea cazacilor… Prințul Lapușin nu se predă!… Lapușin este adevăratul prinț!… glontele lui nu dă greș niciodată!

După aceea sări în picioare din nou și vocea-i plângătoare deveni iarăși sălbatică.

— Nu vreți să-mi dați o pușcă?… Nimeni nu-mi crede rugămintea?… Ei bine, atunci mă voi duce singur să aduc puștile!

Zicând acestea se porni pe o fugă deznădăjduită. Alerga înainte, drept spre prăpastie și deodată… picioarele lui nu mai întâlniră pământul sub ele…

Un urlet înfiorător, urmat de țipătul Mioarei și al prințului Poniatowsky.

Trupul lui Lapușin se prăbuși în adâncime. În timpul prăbușirii, capul izbindu-i-se de un colț de stâncă, se sfărâmă cu totul, apoi trupul căzu mai departe, până la pământ, unde rămase nemișcat.

Când prințul Poniatowsky și cu Mioara, ajunseră la marginea stâncii, ei nu mai văzură decât trupul neînsuflețit al nefericitului lor tovarăș.

— Sărmanul, nenorocitul nostru tovarăș! exclamă prințul Poniatowsky, adânc mișcat. Ce tovarăș credincios ne-a fost în tot timpul evadării, cât de vitejește a luptat, în clipele cele mai grele! Cine ar fi crezut că va avea un sfârșit atât de tragic!

— Cine știe - zise Mioara, abătută - dacă nu-i mai bine că s-a întâmplat astfel!

Prințul Poniatowsky își împreună mâinile.

— Să ne rugăm pentru el, Mioara!

Și amândoi înălțară o rugă fierbinte, pentru mântuirea sufletului nefericitului lor tovarăș de suferință.

Cei doi fugari se mai rugau încă în clipa când sosi locotenentul Miliușov, împreună cu oamenii săi.

— Sunteți gata? îl întrebă locotenentul pe prinț.

— Da, domnule locotenent.

— Vă rog să-mi predați armele!

— Armele le-am aruncat în adâncime!

— Și unde este cel de al treilea fugar?

— Tot în adâncime!

— S-a aruncat singur?

— Da!

— A murit?

Prințul Poniatowsky dădu din cap.

— Atunci să pornim! zise locotenentul Miliușov.

Cazacii luară la mijloc pe prințul Poniatowsky și pe Mioara Comăneanu și porniră în jos pe cărăruia „Altarului Pustei”, fortăreață naturală pe care cei patru fugari o apăraseră atât de vitejește împotriva unui dușman mult mai numeros decât ei.

După ce, coborâră de pe stânci, cazacii locotenentului Miliușov înconjurară pe cei doi fugari din toată părțile. Măsura aceasta se dovedi a fi fost foarte bună, căci apropiindu-se de tabără, ceilalți cazaci și supraveghetorii

erau gata să sfâșie pe prizonierii care le dăduseră atâta de lucru și care le pricinuiseră atâtea pierderi. Locotenentul Miliușov trebui să intervină cu toată autoritatea lui de aghiotant al guvernatorului, spre a scăpa viața fugarilor.

Locotenentul îi conduse pe prizonieri în fața cortului guvernatorului-prinț. Prințul Trubetzkoi era în așteptarea lor, stând de vorbă cu ceilalți ofițeri. Când văzu că prizonierii se apropie, guvernatorul se uită la ei cu mult interes.

Prințul Poniatowsky nădăjduise ca prințul Trubetzkoi să-și amintească de prietenia ce se închegase între ei doi, pe vremuri, la Paris și în consecință, să-l primească nu ca pe un fugar al taberei din Sadova, ci ca pe un prieten. Dar Poniatowsky se înșelase…

Și dezamăgirea lui fu cu atât mai mare, cu cât, după vorbele locotenentului Miliușov, se părea că stăpânul Siberiei își amintea prea bine de vremurile acelea și tocmai acesta era motivul pentru care prințul Trubetzkoi se arătase atât de binevoitor față de fugari…

Acum însă, guvernatorul-prinț al Tomsk-ului se uita la prizonierii aduși în fața sa, cu o privire rece, aproape de gheață, care nu trăda de loc că prințul Trubetzkoi fusese vreodată prieten cu vreunul din cei doi fugari.

Prințul Poniatowsky închise și această dezamăgire în inima sa, lângă celelalte numeroase dezamăgiri, pe care i le pricinuiseră rușii și-i păru rău că, fusese atât de naiv să creadă în promisiunile dușmanilor națiunii sale, alergând singur în capcana întinsă de aceștia.

Din această pricină își făcu și aspre imputări. Nu-l durea că intrase singur în cursa așezată de ruși, cu atâta măiestrie, ci-l durea faptul de a o fi tras și pe Mioara Comăneanu în această cursă. Cu cât mai demnă de invidiat era soarta lui Lapușin! Bietul mujic fusese singurul care își dăduse seama că rușii nu le întind decât o cursă. Cu cât ar fi fost mai bine, dacă urmau și ei pilda lui Lapușin și-și făceau seama singuri!

Din amărăciunea ce-l copleșise îl trezi glasul metalic al locotenentului Miliușov.

— Prea milostive stăpâne, am îndeplinit porunca ce mi-ați dat!

— Dar aici nu văd, decât doi prizonieri! zise guvernatorul-prinț, mirat.

— Cel de al treilea s-a prăbușit de pe stâncă, între timp și a murit!… raportă Miliușov.

— Dar al patrulea? După cum mi s-a raportat de cazacul trimis la Tomsk, erau patru fugari! Sau poate că nu?

Krișileff crezu de cuviință să se amestece, spre a lămuri pe guvernator:

— Așa este, prea milostive prinț, patru au fost! Al patrulea era un englez, lordul Wardmoore…

— Da, da, Wardmoore… Ce este cu el?

— Excelență, - luă cuvântul prințul Poniatowsky - acum două zile lordul Wardmoore a izbutit să fugă de pe „Altarul Pustei”, cu gândul de a se întoarce cu ajutoare, spre a ne scăpa și pe noi… Se pare însă că planul lui n-a putut fi dus la îndeplinire, căci nu s-a ținut de făgăduiala făcută… Pe semne că a pierit, căci altfel s-ar fi înapoiat…

Prințul Trubetzkoi îl măsură pe Poniatowsky, cu o privire rece, aproape dușmănoasă, apoi se întoarse spre locotenentul Miliușov:

— Domnule locotenent, du prizonierii în cortul meu, unde le voi lua interogatoriul.

Locotenentul Miliușov îndeplini porunca și prințul Poniatowsky, și cu Mioara fură conduși în elegantul cort al guvernatorului, unde rămaseră în așteptarea noii întorsături ce care urma s-o ia soarta lor.

Prințul Trubetzkoi mai rămase câtva timp de vorbă cu ofițerii săi, care toți admirară curajul cu care fugarii își apăraseră fortăreața de un vrăjmaș mult mai numeros.

Ofițerii erau curioși să vadă mai de aproape această ciudată alcătuire de stânci, care forma o cetățuie mai trainică decât acelea pe care le ridica mâna omului.

Prințul Trubetzkoi se duse și el cu ofițerii săi, să viziteze „Altarul Pustei”. În vremea aceasta locotenentul Miliușov păzea cortul cu o gardă alcătuită din șase cazaci.

Când ofițerii se înapoiară de printre stânci, Krișileff veni din nou în fața guvernatorului-prinț și se rugă, umil:

— Prea milostive stăpâne, îngăduie-mi să-mi iau prizonierii și să mă întorc cu ei la Sadova, unde le voi da o pedeapsă pilduitoare pentru îndrăzneala avută. Vă jur că nu se vor mai gândi niciodată să evadeze…

Prințul Poniatowsky era o fire calmă. Cuvintele lui Krișileff îl făcură să-și iasă din sărite și ofițerii lui nu-l mai văzuseră niciodată atât de furios:

— Piei din ochii mei, bețivanule! Firește, acum, după ce trupele din Tomsk au pus mâna pe prizonieri, ești gata să-i duci înapoi la Sadova! De ce nu i-ai păzit atunci când erau acolo? În istoria taberei din Sadova nu s-a mai pomenit ca patru prizonieri să fugă într-o singură noapte. Prizonierii îi voi duce cu mine la Tomsk, deoarece văd că din Sadova fug tocmai acei osândiți asupra cărora ar trebui să se vegheze mai bine!

— Dar prea milostive stăpâne… îngână Krișileff disperat.

Prințul Trubetzkoi nu-l lăsă să sfârșească:

— Taci! strigă el. De altfel poți fi încredințat că ți s-a înfundat de data aceasta! Am aflat între timp cum s-au petrecut lucrurile și cum a fost cu putință ca patru prizonieri să fugă deodată. Vă țineți de beții, petreceți toată noaptea, uitați să faceți controlul. În asemenea împrejurări nu este de mirat că prizonierii izbutesc să fugă cu droaia!

— Îndurare…

— Tăcere! Pentru grava călcare a regulamentului îți vei primi pedeapsa. Trei ani de muncă silnică! Ai înțeles?

Krișileff păli. Sentința guvernatorului-prinț căzu asupra lui ca o lovitură de trăsnet venită din senin. La orice s-ar fi așteptat, numai la aceasta nu.

— Pe deasupra, ai mai avut și nerușinarea să ponegrești memoria unui soldat brav și cinstit, cum a fost locotenentul Ianușin… În timpul celor trei ani de muncă silnică vei avea prilejul să te gândești, cum trebuie să se poarte un prim-supraveghetor, pentru a nu ajunge să fie pus și el în lanțuri!

— Iertare… prea milostive stăpâne… iertare!… se ruga Krișileff, care se făcuse alb ca varul.

Dar prințul Trubetzkoi nici nu se mai sinchisi de el și întorcându-se spre unul din ofițerii din jurul său, îi zise:

— Locotenente Petrov!

Din mijlocul ofițerilor se desprinse un locotenent tânăr, plăcut la vedere.

— Porunciți, Excelență!

— Vei lua cu d-ta 12 cazaci care vor împlini rândurile garnizoanei din Sadova. Vei lua comanda, în locul regretatului locotenent Ianușin iar pe Krișileff îl vei duce înapoi în tabără ca prizonier.

La auzul acestor cuvinte, primul-supraveghetor păli și mai tare.

— Vei mai îngriji ca fostul prim-supraveghetor să fie ținut sub paza cea mai aspră.

— Am înțeles, prea milostive stăpâne! - și la un semn al tânărului ofițer, doi cazaci îl și luară la mijloc pe Krișileff, care încetase de a mai fi primul-supraveghetor al taberei din Sadova. Acum era asemenea celui din urmă surghiunit care trebuia să muncească din zori și până în noapte, în minele otrăvitoare de plumb.

Krișileff se gândea cu groază că ieri el fusese acela care-și lăsa cnutul să cadă pe spinarea prizonierilor, iar mâine urma ca propriul său cnut să cadă asupra lui însuși.

Prințul Trubetzkoi își urmă instrucțiunile, nestânjenit:

— Afară de aceasta, vei mai face o amănunțită cercetare, domnule locotenent, spre a dovedi și pe ceilalți vinovați de fuga prizonierilor. Rezultatul cercetărilor mi-l vei trimite la Tomsk cât mai neîntârziat. Până la numirea unui nou

supraveghetor, d-ta vei avea și comanda supraveghetorilor din Sadova. Și acum te rog să-ți iei cazacii și să pornești îndată spre Sadova, fiindcă nu putem ști cât de mare va fi fost ușurința lui Krișileff și a tovarășilor săi și cine știe dacă tabăra nu mai este amenințată și de alte primejdii.

Prințul Trubetzkoi intră în cortul său, iar locotenentul Petrov, după ce-și luă rămas bun de la ceilalți ofițeri, porni spre Sadova însoțit de cazaci și de ceilalți supraveghetori.

Krișileff, prizonierul, mergea cu ei!

Nemilosul prim-supraveghetor al taberei din Sadova, care până ieri urmărise pe fugari, încălecând pe cel mai frumos armăsar din Sadova, se târa acum pe jos, între doi cazaci călări. Încheieturile mâinilor îi erau legate cu frânghii, ale căror capete cazacii le întăriseră de caii lor.

În chipul acesta Krișileff trebuia să țină pas cu caii, căci dacă rămânea în urmă, era târât pe jos de armăsarii celor doi cazaci.

După cele dintâi sute de pași, fostul prim-supraveghetor se rugă de cazaci să-l ia pe cal, căci au mai poate merge, sau măcar să facă un scurt popas, să mai răsufle, dar rugămințile lui fură zadarnice.

Cazacii nici nu-l băgau în seamă, iar când Krișileff cădea istovit, își scoteau cnuturile și-l loveau, până când se ridica.

Nemilosul stăpân de ieri al taberei de prizonieri din Sadova, urla de durere și se ruga cu lacrimi în ochi:

— Îndurare!… Fie-vă milă!

Dar loviturile de cnut cădeau necontenit, căci și cazacii aveau de răzbunat moartea unuia dintre cei mai omenoși și mai blânzi ofițeri ai lor: locotenentul Ianușin pe care numai Krișileff îl împinsese la pieire.

CAPITOLUL 34
O întâlnire neașteptată

Duelul cu pumnii, care se desfășurase în cârciuma din pădure a bătrânului Kornitzky, fu prilej pentru legarea unei strânse prietenii între Fred Williamson, tânărul ofițer de marină și Stanislau Rimsky. Lordul Denver se simțea și el atras fată de voinicul care dăduse dovadă nu numai de curaj, dar și de o iscusință vrednică de toată lauda.

Severin nu fu mai puțin pe placul celor doi englezi, așa că voia bună cea mai desăvârșită stăpânea în hanul protejatului lui Rimsky.

Cina o luară împreună și ea le oferi călătorilor prilejul de a se încredința că Vulturul Morții este un tot atât de desăvârșit om de societate, după cum desăvârșit era în bărbăție.

— Milord - întrebă Rimsky, după terminarea mesei - îmi dați voie să vă întreb, ce v-a putut hotărî la o călătorie atât de îndepărtată de țara dv.?

Lordul Denver rămase pe gânduri și cumpănea vădit, dacă poate să-și dezvăluie taina, în fața voinicului, sau dacă e mai bine să i-o ascundă. În cele din urmă însă, el răspunse:

— Până astăzi nu i-am spus nimănui scopul călătoriei noastre. D-ta ești cel dintâi căruia i-l voi dezvălui și fac aceasta, fiindcă știu că ești un dușman neîmpăcat al domniei țarilor.

— În privința aceasta aveți dreptate milord. Cred că pe toată suprafața pământului nu este un al doilea om care să

urască mai mult decât mine pe asupritorii patriei sale. Și atât timp cât în vinele mele va mai curge o singură picătură de sânge, voi lupta necontenit pentru neatârnarea Poloniei și împotriva tiraniei rusești.

— Ei bine - reluă lordul Denver - noi am pornit la drum pentru salvarea unui om care urăște cu aceeași tărie asuprirea țarilor, chiar dacă nu este un fiu al Poloniei, ci un concetățean de al nostru.

Lordul Denver istorisi atunci, fără să ascundă ceva, toată povestea lordului Wardmoore, care lupta pentru mântuirea nenorociților surghiuniți din Siberia, și care a făcut nenumărate jertfe, pentru a fi de folos semenilor săi asupriți.

— Mă tem - sfârși lordul Denver - că bietul meu prieten, dacă va mai fi rămas în viață, tânjește acum prin vreo otrăvitoare mină de plumb a Siberiei!

Rimsky ascultase povestirea lordului Denver cu multă luare aminte și compătimire, și-l durea inima la gândul că unul din vajnicii luptători ai independenței patriei sale, zăcea poate în cimitirele vii din Siberia.

— Sunt adânc impresionat de cele spuse de dv. milord - zise el - și mă doare sufletul că nu văd nicio speranță de a putea duce la bun sfârșit nobila însărcinare pe care v-ați luat-o. Acela asupra căruia spionii Rusiei și-au aruncat blestemata lor plasă nu este de invidiat, câtuși de puțin. Sau l-au ucis sau l-au trimis în Siberia, ceea ce este la fel, deoarece minele de plumb ale Siberiei înghit ca niște Molohi nesăturați pe toți aceia pe care soarta îi aruncă în măruntaiele lor.

— E groaznic!

— Și totuși adevărat! Dv. nu știți încă și n-aveți de unde să știți, care este adevărata stare de lucruri de aici.

Lordul Denver și cu Fred ascultară înmărmuriți elocventa descriere pe care o făcu Vulturul Morții despre Rusia și regimul ei. Dar descrierea aceasta nu făcu decât

să le întărească voința și râvna de a merge până la capăt pe drumul pe care porniseră.

— Nu face nimic! - exclamă lordul Denver, cu înflăcărare. Chiar dacă ar trebui să învingem piedicile așezate în calea noastră de diavolii a o mie de iaduri, noi tot nu vom da înapoi și până la urmă, tot ne vom salva prietenul. Iar dacă nu-l vom mai putea scăpa, din pricină că nu ar mai fi în viață, atunci vom afla măcar ce s-a întâmplat cu el.

— Grea sarcină vă luați!

— Nu ne temem de primejdii!

Lui Rimsky îi crescu inima văzând cu câtă hotărâre porneau la drum acești doi bărbați.

Și așa, cum se uita la acești doi oameni, care porneau să înfrunte cele mai groaznice primejdii, de dragul unui prieten, își aduse aminte și de aceea care fusese totul în viață pentru el: Mioara Comăneanu, a cărei dispariție misterioasă nu-i ieșea din minte.

Cine i-ar fi putut spune, ce se întâmplase cu ea?

Să fi murit?

Așa i se spusese. Dar de unde știa el că, într-adevăr așa se întâmplase? Despre mulți se răspândea vestea că ar fi murit, apoi, după ani de zile, câte un grațiat sau evadat aducea știrea că zace prin cine știe ce mină de plumb a Siberiei.

În inima lui tot mai licărea o mică speranță că, Mioara trăiește și că, într-o bună zi Dumnezeu se va îndura și-i va aduce iarăși împreună.

Lordului Denver i se păru că zărește o lacrimă strălucind în ochii Vulturului Morții și nu-și putea tălmăci pricina acestei posomorâri neașteptate.

— De ce taci, Stanislau Rimsky?

— Mă chinuiesc amintirile! răspunse Vulturul Morții, privind trist la noul său prieten. Vorbind de lordul Wardmoore, mi-am adus aminte că și pe mine m-a lovit soarta odată, aproape în aceleași împrejurări, însă cu o

vitregie mult mai neîndurătoare… Și eu am pierdut pe cineva, pe care-l iubeam mai mult decât orice pe lume… Tirania rusească mi-a răpit-o și mie… Ce s-a întâmplat cu ea… au ucis-o?… au trimis-o în Siberia?… nu știu!

— Te compătimesc, Stanislau Rimsky!

— Măcar dacă aș ști lămurit, ce s-a întâmplat cu ea! Fiindcă, dacă aș avea încredințarea că se găsește în viață, nicio putere din lume nu m-ar putea împiedica de a nu ajunge până la ea! Dar așa!… O voce lăuntrică, șovăielnică, îmi șoptește adeseori că, trăiește… dar, cine poate ști dacă vocea aceasta nu mă înșeală?

— Cum, sălbatecii aceștia au obiceiul de a trimite în Siberia chiar și femei? întrebă lordul Denver mirat.

— Oamenii aceștia n-au nimic sfânt pe lume! răspunse Vulturul Morții, în prada unei nobile mânii. Ei l-au trimis, ferecat în lanțuri, ca pe cel din urmă răufăcător, chiar și pe cel mai mare fiu al Poloniei, pe prințul Adam Poniatowsky.

— E îngrozitor!

— Este deci de mirare - urmă Rimsky - dacă în asemenea împrejurări dorul de răzbunare clocotește în sufletele noastre și dacă fiecare polonez poartă în inima sa un simțământ de ură față de tirania țarilor, simțământ pe care nu l-ar putea potoli nici chiar apa tuturor mărilor? Mânat de acest dor de răzbunare, mi-am adunat în jurul meu câțiva prieteni, cu care pedepsesc pe aceia pe care legile asupritorilor nu-i pedepsesc și-i ajut pe nenorociții care n-au de cine să fie sprijiniți.

Fred îi întinse mâna cu înflăcărare:

— Te iubesc și te stimez tot mai mult, Stanislau Rimsky!

Voinicul strânse adânc emoționat mâna pe care tânărul ofițer al marinei engleze i-o întinsese cu atâta căldură și mâinile celor doi bărbați încă nu se desfăcuseră, când Boris, băiatul hangiului, intră în cârciumă, ca o furtună. Pe fața lui se vedea că se întâmplase ceva cu totul neobișnuit.

— Ce este? întrebară toți, speriați?

— S-a întâmplat o mare nenorocire!

— Ce anume?

— Vorbește!

— Răspunde!

— După ce s-a oprit ploaia - îngână Boris, gâfâind - m-am repezit până la pârâul din pădure… să văd dacă s-a prins vreun pește în plasă… și atunci…

— Atunci?

— Am auzit un geamăt sfâșietor… Pornii spre locul de unde venea geamătul și acolo… m-am împiedicat de un trup omenesc… M-am aplecat îndată, am încercat să-l ridic, dar n-am putut… După cât am putut să-mi dau seama, la lumina slabă a felinarului, nenorocitul a fost lovit de un copac trăsnit… Veniți-i în ajutor… vă rog!

— Încotro este rănitul?

— La vreo zece minute de aici… Mă implora să-i vin în ajutor, dar singur nu puteam… I-am făgăduit însă că mă voi înapoia cu tovarășii mei.

— Nu este niciun minut de pierdut! exclamă Rimsky, sărind de pe scaun. Trebuie să pornim îndată, dacă vrem să-l mai scăpăm!

— Mergem și noi cu dv.! strigă Fred.

Peste câteva minute, toți cei de față porniră pe cărăruia arătată de Boris, care mergea în frunte, ținând felinarul deasupra capului spre a lumina calea celor ce veneau în urma lui.

În curând Boris regăsi locul nenorocirii și atunci auziră și însoțitorii lui geamătul sfâșietor:

— Ajutor! Ajutor!

Razele slabe ale felinarului căzură asupra unui om îmbrăcat în zdrențe, cu părul și barba vâlvoi, pe jumătate leșinat. Părea să fie un om de rând.

Din frunte îi curgea o dâră de sânge. Pe semne o rană pricinuită de vreuna din crengile copacului.

— Aju… ta… ți-mă! gemea el, necontenit.

Rimsky își dădu seama de situație într-o clipă.

— Trebuie să ridicăm trunchiul copacului! zise el și împreună cu Fred, lordul Denver, Severin și Boris, înșfăcară copacul, în vreme ce Matki stătea mai la o parte, ținând în mână farmacia de voiaj a stăpânului său.

Cu puteri unite, bărbații ridicară copacul și-l dădură într-o parte.

— Slavă Domnului! exclamă Vulturul Morții. Păcat că nu este aici doctorul Leonida, prietenul meu, căci el s-ar pricepe mai bine ce este de făcut!

— Cunosc și eu puțină medicină, zise Fred.

— Atunci cercetează-l, îndată! Să nu fie prea târziu!

Fred Williamson se aplecă asupra rănitului a cărui mână o căuta pe a sa. Găsind-o i-o strânse cu căldură:

— Cui… îi pot mulțumi… că m-a scăpat? întrebă rănitul, de-abia mai având puterea să lege cuvintele…

— Boris, băiatul cârciumarului te-a zărit…

— Dar d-ta… d-ta cine ești? se auzi întrebarea șoptită.

— Sunt Fred Williamson!

— Fred Williamson? strigă rănitul ca ieșit din fire.

În aceeași clipă însă, își pierdu cunoștința din pricina durerilor prea mari, pe care le avea.

— Aduceți apă din pârâu, iute! zise Fred.

Apoi se întoarse spre lordul Denver:

— Milord, ai auzit vocea aceasta?

— Am auzit-o!

— Și nu ți s-a părut cunoscută?

— A vorbit atât de șoptit… numai frânturi de cuvinte au ajuns până la mine.

— Așadar nu l-ai recunoscut?

— Pe cine?

— Pe lordul Wardmoore?

— Ce tot vorbești, Fred? Cum să ajungă lordul Wardmoore aici?

— Asta nu știu! În schimb afirm cu hotărâre că rănitul pe care soarta ni l-a scos în cale, este acela pentru regăsirea căruia am pornit în Anglia, adică, lordul Wardmoore!

— Să fie cu putință?

— Da!

— Ești încredințat?

— Pe deplin!

Zicând acestea, luă felinarul și lumină fața rănitului cu el.

Lordul Denver se aplecă și tresări:

— Într-adevăr, el este!

— N-am spus eu?

În chipul acela brăzdat de suferință, neîngrijit, înconjurat de o barbă stufoasă, ei îl recunoscură pe lordul Wardmoore.

Lordul Denver se întoarse spre Rimsky plângând aproape de bucurie.

— El este… acela, pe care-l căutăm… lordul Wardmoore!

Acum fu rândul Vulturului Morții să se mire.

— Într-adevăr, el să fie? Doamne, cât de nețărmurită este bunătatea ta!

Între timp Severin se înapoie cu apa luată din pârâu, cu care Fred spălă rana lordului Wardmoore, legând-o apoi cu pansament curat.

— Dumnezeule - zise lordul Denver - oare prin câte primejdii va fi trecut prietenul meu, până când să ajungă aici?

— Vom afla de îndată ce-și va fi revenit în fire! răspunse Rimsky. Deocamdată însă să-l ducem la bătrânul Kornitzky, unde-l vom putea îngriji mai bine…

— Nu și-a revenit încă în fire? îl întrebă lordul Denver, pe Fred.

— Nu!

Fred îi cercetă picioarele, mâinile, spre a venea dacă în cădere, copacul nu-i pricinuise vreo fractură oarecare, apoi înmuie o cârpă în apă rece și începu să-i șteargă fața neîntrerupt.

Apa rece își făcu efectul, căci în curând rănitul își deschise ochii în care luceau flăcări de bucurie.

— Fred… Fred! îngână el, în șoaptă.

Atunci lordul Denver se aplecă și el peste rănit și-l salută, adânc emoționat:

— Wardmoore… scumpul meu prieten!

Pe nefericitul lord îl năpădiră lacrimile. El nu-și putea da seama, cum se făcea că-și întâlnise pe cei mai buni prieteni, acolo în nesfârșitul pădurilor rusești…

— Cecil… Cecil… și tu ești aici? Vedeți voi, tot mai este un Dumnezeu în cer, care mi-a îndreptat pașii spre locul unde vă găseați voi!

Între timp, Rimsky, cu ajutorul lui Boris și al lui Severin, întocmise din crăci, o targă. Pe targa aceasta îl așezară pe lordul regăsit în împrejurări atât de neașteptate și porniră cu el, spre hanul bătrânului Kornitzky.

CAPITOLUL 35
La Tomsk

După capitularea de la „Altarul Pustei” prințul Poniatowsky era pe deplin încredințat că prințul Trubetzkoi îl atrăsese în cursă și că mândrul guvernator din Tomsk nu voia să-și mai aducă aminte de prietenia care se închegase între ei, pe vremuri, la Paris.

Cu atât mai mare îi fu mirarea, când îl văzu pe prințul Trubetzkoi intrând în cort, cu zâmbetul pe buze și venind la el, spre a-l îmbrățișa cu căldură, la el, prizonierul, căruia îi spuse:

— Scumpul meu prieten, așa mi-a fost dat să te revăd?

— Cum, prințe Trubetzkoi, exclamă Poniatowsky, îți mai aduci aminte de mine?

— Cum să nu-mi aduc aminte, prietenul meu drag! Trebuia să înțelegi însă că față de subalternii mei nu puteam să-mi arăt toată dragostea și prietenia, pe care o aveam pentru... surghiunitul de la Sadova.

— Doamne, zise prințul Poniatowsky, căindu-se de îndoiala pe care o avuse, despre prietenia guvernatorului, și eu, care credeam că nu vrei să mă mai recunoști!

— Nu-i nimic - răspunse guvernatorul-prinț zâmbind, - cu atât mai plăcută ți-a fost surpriza!

— Ai dreptate, prințe Dimitri!

— Dacă știam ca ești la Sadova, de mult aș fi găsit eu o modalitate să-ți mai ușurez soarta. Din nefericire, puterea mea nu este atât de mare, spre a-ți putea reda libertatea! În schimb, pot să-ți fac parte de o soartă mult mai bună decât aceea pe care ai avut-o în tabăra din Sadova. Voi căuta să te fac să uiți aproape, că ești prizonier.

— Recunoștința mea va fi veșnică, prințe Dimitri! Se vede că destinul tot nu este atât de vitreg cu mine, dacă m-a trimis în calea d-tale, căci dacă nu erai d-ta acum de mult n-aș mai fi fost printre cei vii.

— Ai dreptate - zise prințul Trubetzkoi, dând din cap, gânditor, - aceasta era soarta care te aștepta! Dar acum să uităm amărăciunile și să ne bucurăm de revedere.

Cu aceste cuvinte guvernatorul-prinț se duse până la intrarea în cort și-i spuse aghiotantului său:

— Locotenente Miliușov, îngrijește ca până când voi sfârși cu interogatoriul prizonierilor nimeni să nu mă tulbure. Cred că ascultarea captivilor va ține timp mai îndelungat.

— Am înțeles, Excelență!

Draperia grea de catifea acoperi din nou intrarea în cort și prințul Trubetzkoi se întoarse spre captivii săi cu un zâmbet de mulțumire:

— Așa! Acum putem sta de vorbă, fără să ne temem că vom fi tulburați!

Iar pentru ca atmosfera să fie cât mai caldă, prințul scoase o sticlă cu vin, turnă în pahare și cei doi vechi prieteni ciocniră.

— Dragă prințe Dimitri - zise Poniatowsky - îngăduie-mi să-ți fac o rugăminte, chiar în cele dintâi clipe ale acestei revederi, o rugăminte de o însemnătate covârșitoare pentru mine!

— Scumpul meu prinț Poniatowsky, la ce bun această lungă introducere? Știi prea bine că mi te poți adresa cu toată încrederea. Care-ți este dorința?

— Rugămintea mea este, să fii așa de bun și să te arăți binevoitor și cu copila care s-a predat odată cu mine.

Prințul Trubetzkoi o observă de-abia acum pe Mioara Comăneanu, care se retrăsese în partea cea mai din fund a cortului, spre a nu tulbura revederea celor doi vechi prieteni.

— Vino mai aproape, copila mea! zise guvernatorul Siberiei, cu blândețe, ceea ce-i dădu curaj Mioarei, să pășească fără teamă înaintea stăpânului vieții sale. Cum te cheamă?

— Mioara Comăneanu!

— Cum, nu ești poloneză?

— Nu, sunt româncă! răspunse fata, cu mândrie…

— Și de ce ai ajuns la Sadova?

Fata răspunse deschis, fără niciun fel de înconjur:

— L-am ucis pe fiul contelui Gorciacov, guvernatorul Varșoviei… în legitimă apărare…

Prințul Trubetzkoi dădu din cap.

— Mulțumesc! Îmi amintesc de cazul d-tale. Dar nici d-tale, domnișoară nu pot să-ți spun altceva, decât ceea ce i-am spus prietenului meu Poniatowsky: Nu-mi stă în putere să-ți redau libertatea, dar în schimb voi căuta să-ți ușurez soarta, cât mai mult.

Plină de recunoștință, Mioara căzu în genunchi în fața bătrânului guvernator:

— Vă mulțumesc din adâncul sufletului, domnule guvernator!

Prințul Trubetzkoi o ridică însă îndată:

— Ridică-te, copila mea. O femeie nu trebuie să îngenuncheze înaintea unui bărbat!

Pe Mioara o podidiră lacrimile.

— Oricât de tristă ar fi soarta, care mă așteaptă de astăzi înainte - zise ea, - totuși, sunt nespus de fericită că nu trebuie să mă mai întorc la Sadova!

— Atât de rău sunt tratați prizonierii acolo? întrebă guvernatorul.

— Un iad, nu altceva - răspunse prințul Poniatowsky. Îți mărturisesc sincer că mă mir că mai sunt în viață!

— Bietul meu prieten! exclamă prințul Trubetzkoi adânc mișcat - cine și-ar fi închipuit, pe când ne întâlneam la Paris, în salonul doamnei Gauthier, că va veni o zi când va trebui să te scap din acest iad pământesc!

— Ai făcut-o, prințe Dimitri - zise Poniatowsky - și repet că, recunoștința mea nu va cunoaște margini…

Prințul Trubetzkoi își aduse aminte de trecut, când tânăr încă și plin de viață, își petrecea concediile de obicei la Paris, fiind primit în saloanele cele mai distinse.

Într-un asemenea salon se întâlnise și cu prințul Poniatowsky, care, foarte tânăr pe vremea aceea, era într-o călătorie de studii, prin Europa.

— Ce timpuri! zise guvernatorul-prinț, oftând. De câte ori îmi aduc aminte de zilele acelea!

— Și eu la fel, prințe Dimitri!

— Îți mai amintești unde și cum ne-am cunoscut?

— În salonul marchizului de Seglier.

— Așa este!

— Amândoi îi făceam curte frumoasei fiice a marchizului…

— Pe vremea aceea Clementine era cea mai frumoasă fată din Paris…

— Odată ne-am și certat din pricina ei…

— Am ajuns la duel…

— În pădurea de la Vincennes…

— Și amândoi am tras în aer!

— Ne iubeam atât de mult, încât niciunul din noi n-a putut ținti în celălalt! zise prințul Poniatowsky, zâmbind.

— Ai dreptate! zise și guvernatorul-prinț. După duel, prietenia noastră deveni și mai strânsă.

— Cu toate că d-ta te-ai logodit cu Clementine!

— Am luat-o chiar și de soție!

— Nădăjduiesc că fericirea îți este desăvârșită!

Chipul prințului Trubetzkoi se întunecă deodată și glasul lui era plin de tristețe.

— Din păcate, nu! Sărmana Clementine a murit de mult! Fiul meu însă, îmi amintește veșnic de ea!

— Fiul d-tale?

— Da, prințe Adam! răspunse guvernatorul din Tomsk, plin de mândrie. Un om și jumătate! Vrednic fiu al tatălui său. Bun ostaș, a și ajuns maior. În clipa de față face serviciu la Petrograd. Iar eu… m-am căsătorit pentru a doua oară!

— Da?!

— Da. Viața la Tomsk este foarte plicticoasă, așa că, cu tot părul meu alb, am fost silit să-mi iau o nouă tovarășă.

— Și a doua căsnicie?

Prințul Trubetzkoi începu să zâmbească fericit.

— Cât se poate de fericită, dragă Poniatowsky! Cu toate că soția mea este mult mai tânără decât mine și, ceea ce e mai caraghios, mai tânără chiar decât fiul ei vitreg, totuși, suntem foarte fericiți!

— Mă bucur din toată inima, prințe Dimitri că poți fi atât de fericit!

— Nădăjduiesc că vei fi și d-ta martor al fericirii noastre conjugale, căci înapoindu-ne la Tomsk, va trebui să faci cunoștință cu soția mea!

— Eu? exclamă Poniatowsky, cu amărăciune. Cum să fac eu cunoștință cu soția d-tale? Eu nu sunt decât un biet surghiunit!... Am încetat de a mai fi prințul Poniatowsky.

— Eu nu mă voi purta cu d-ta ca și cu un surghiunit, cu toate că guvernul din Petrograd dorește ca osândiții politici și mai ales polonezii și nihiliștii, să fie aruncați în cele mai întunecoase mine ale Siberiei.

— Te rog, prințe Dimitri, nu-mi mai aduce aminte de aceste grozăvii, prin care, din nenorocire, am avut prilejul să trec! Inima-mi sângerează chiar și acum, când mă gândesc că sărmana mea patrie geme sub jugul tiraniei rusești! Din nefericire nu sunt toți rușii atât de iubitori de oameni și atât de înțelegători ca d-ta și te rog, prințe Dimitri, iartă-mă că m-am lăsat prins de înflăcărare și pe lângă dragostea pe care ți-o port ți-am mai amintit și de ura ce mocnește în sufletul meu...

Prințul Trubetzkoi întinse mâna prietenului său polon:

— Cinstind convingerile potrivnicilor noștri, ne cinstim pe noi înșine. Eu te-am iubit întotdeauna, chiar și atunci când am aflat că te-ai așezat în fruntea partidului revoluționar polonez care vrea să arunce Rusia în prada unor frământări ucigătoare.

— Prințe, nu cunoști bine situația! Dar nu este momentul să caut a te convinge că...

— Nici nu m-ai putea convinge! Dimpotrivă, te voi convinge eu pe d-ta că Polonia trebuie să facă parte din Rusia. Alcătuind un singur imperiu slav, mare și puternic, vom putea să ne apărăm mai ușor, la apus, de germani, iar la răsărit de pericolul galben care devine tot mai amenințător.

— Eu nu vreau să arunc Rusia în prada unor frământări ucigătoare, - zise prințul Poniatowsky - ci lupt doar pentru libertatea Poloniei. Și de îndată ce eu însumi îmi voi

redobândi libertatea, nu voi pregeta o clipă de a lupta mai departe, pentru neatârnarea patriei mele. Vreau ca Polonia să fie a polonezilor. La mișcările de neatârnare are polonezilor, guvernul țarului a răspuns printr-o acțiune și mai cumplită de rusificare, ceea ce noi nu putem admite. Și pentru drepturile noastre vom lupta până la cea din urmă picătură de sânge.

— Nu ne putem înțelege! zise guvernatorul Siberiei. Dar prăpastia care ne desparte în politică, nu poate avea nicio înrâurire asupra legăturilor noastre de prietenie.

— Prietenia d-tale a fost întotdeauna o mare cinste pentru mine, deoarece știu că prințul Trubetzkoi cumpănește cu judecată, chiar și evenimentele politice. Cu cât ar fi mai bună situația, atât în Rusia, cât și în Polonia, dacă toți guvernatorii ar fi oameni întregi ca d-ta!

— Știu la cine te gândești!

— La contele Gorciacov!

— Știam!

Prințul Poniatowsky arătă spre Mioara.

— El a fost nenorocirea noastră, a amândurora și tot el este și nenorocirea Poloniei.

— În privința aceasta, cred că ai dreptate, răspunse guvernatorul-prinț, deoarece, după cât am aflat eu, contele Gorciacov este sfetnicul țarului și al guvernului din Petrograd în ceea ce privește chestiunile poloneze, așa că, în Polonia se întâmplă ceea ce vrea el…

— Așadar, de aceea are parte biata mea patrie de o soartă atât de vitregă! exclamă prințul Poniatowsky, cu amărăciune. Contele Gorciacov ar fi gata, să șteargă pe toți polonezii de pe suprafața pământului!… El este călăul, vampirul, nu numai al Varșoviei, ci al întregii Polonii!

— Liniștește-te, prințe Poniatowsky! îl rugă guvernatorul. Mângâie-te cu gândul că toate în lumea aceasta sunt trecătoare și că deci și Polonia va cunoaște cu timpul zile mai fericite!

O scurtă tăcere urmă în cortul guvernatorului.

— La Tomsk vom mai vorbi noi despre aceasta, zise apoi, prințul Trubetzkoi. Acum trebuie să ne pregătim de plecare. Deocamdată ne vom despărți fiindcă dv. trebuie să rămâneți simpli prizonieri în ochii tuturor. Voi îngriji însă ca nimeni să nu vă facă vreun rău și cazacii să se poarte bine cu dv.

Fața prințului Poniatowsky se însenină. El se întoarse vesel în spre Mioara:

— Auzi, copila mea? Mergem la Tomsk.

— Nu vom putea niciodată să-i mulțumim îndeajuns Excelenței Sale, pentru bunătatea pe care a avut-o față de noi!

Prințul Trubetzkoi se duse spre intrarea cortului și strigă:

— Locotenente Miliușov!

— La ordin, Excelentă!

— Interogatoriul s-a sfârșit! Să se facă pregătirile de plecare. Pe prizonieri îi vei preda cazacilor. Vor merge însă călare și doresc ca ostașii să se poarte bine cu ei.

— Cătușe?

— Nu este nevoie!

— Am înțeles, prea milostive stăpâne!

Peste un sfert de ceas tabăra de la poalele „Altarului Pustei” fu ridicată și cazacii porniră spre Tomsk.

Prințul Poniatowsky și cu Mioara Comăneanu călăreau unul lângă altul, dar câtă deosebire între drumul pe care-l făceau acum și fioroasa urmărire de la Sadova și până la „Altarul Pustei”!

Chiar dacă în ochii cazacilor erau prizonieri, totuși, ei nu simțeau apăsarea aceste lipse de libertate ca atunci când tânjeau în minele de plumb ale Sadovei.

A doua zi sosiră la Tomsk, orașul cel mai mare al Siberiei Orientale, care prin viața sa animată, amintește celelalte mari orașe rusești. Bâlciurile din Tomsk erau tot atât de renumite ca și cele din Nijni Novgorod. Acolo se adunau toți vânătorii de meserie ai Siberiei spre a-și vinde

blănurile nenumăratelor animale doborâte prin întinsele păduri rusești..

Cea mai frumoasă clădire din oraș era palatul guvernatorului. Pe lângă frumusețea arhitectonică palatul guvernatorului mai era renumit și pentru parcul său, o adevărată grădină din basme.

Pe lângă bătrânul prinț Trubetzkoi, parcul acesta mai era stăpânit și de frumoasa și tânăra lui soție, Grușa.

Grușa se pricepea de minune să însuflețească viața palatului guvernamental. Ea dădea serate foarte des, iar căldura verii încerca s-o uite în petrecerile rânduite în minunatul parc al gradinii, petreceri, care rămâneau neuitate în mintea acelora care luau parte la ele.

Prințul Trubetzkoi n-ar fi fost în stare să-i refuze soției sale îndeplinirea nici chiar a celei mai capricioase dorinți. Iar Grușa nu se sfia să profite cât mai mult de această dispoziție a soțului său, rânduind serate a căror faimă trecea peste mări și țări.

Parcul era împodobit cu lampioane multicolore, pe lac pluteau bărci acoperite cu ghirlande de flori, din dosul tufișurilor cântau muzici nevăzute și alte multe surprize îi așteptau pe aceia care aveau norocul să fie invitați la seratele prințului Trubetzkoi.

În asemenea prilejuri, locuitorii orașului se adunau cu miile în jurul palatului, unde rămâneau ceasuri întregi cu gura căscată la splendoarea ce se desfășura înaintea ochilor lor.

Toata lumea știa că prințul Trubetzkoi rânduia aceste serate numai de dragul soției sale și că Grușa era aceea care-și frământa capul să născocească cât mai multe surprize pentru invitații săi.

Firește că bătrânele orașului nu vedeau cu ochi buni viața animată din palatul guvernamental și gurile rele găsiră îndată ceva de spus despre frumoasa și tânăra Grușa.

După fiecare serată dată în parc, aceste guri rele spuneau:

— Nu este greu să te pricepi la rânduirea petrecerilor când meseria ta de mai înainte o alcătuiau petrecerile!

Povestea Grașei o cunoșteau toți locuitorii orașului. Cu toate că guvernatorul-prinț făcuse tot ceea ce-i stătuse în putință spre a acoperi trecutul soției sale, totuși, gurile rele țineau mereu acest trecut în memoria cetățenilor.

Bătrânele mai ales, flecăreau necontenit, cârtind împotriva prințului Trubetzkoi, mândrul guvernator al Siberiei, care luase de soție o femeie nevrednică de rangul său.

Dar cine era Grușa, frumoasa și vioaia femeie cu ochi scânteietori și păr de abanos?

*

*   *

Cu câțiva ani mai înainte, într-o seară friguroasă de iarnă, sosi la Tomsk o trupă ambulantă de teatru. Bântuia un frig neobișnuit și până să ajungă la Tomsk trupa de artiști fusese amenințată de nenumărate ori să fie îngropată sub zăpadă de viscol. În asemenea împrejurări bieții oameni fură mai mult de cât fericiți văzându-se într-un oraș unde puteau să se adăpostească de viscolul ucigător al Siberiei.

Directorul trupei era un artist cu numele de Semiroff, care-și începuse cariera la teatrul Național din Moscova ca pictor de decoruri. Vraja scenei însă îl fermecă într-atâta, încât nu se mai mulțumi numai să picteze decorurile pentru piesele de teatru, ci voia să apară și el pe scena aceea pe care se culegeau aplauze și glorie.

De aceea Semiroff se lăsă iute de meseria de pictor și se făcu actor, încă la Moscova. Dar directorul teatrului nu-i încredință decât roluri mici, neînsemnate, ceea ce nu corespundea ambiției lui Semiroff, care ar fi vrut să joace

pe Hamlet, Romeo, Othello, care ar fi vrut ca toată lumea să nu mai vorbească decât despre el.

Văzând că această dorință nu-i va fi îndeplinită nici când la teatrul Național din Moscova, alcătui el singur o trupă de teatru, cu cele câteva sute de ruble care îi picaseră tocmai atunci dintr-o moștenire.

Dar ambiția artistică a lui Semiroff era prea mare pentru a-l mai lăsa să se gândească și la partea comercială a afacerii așa că, în loc să se așeze în vreunul din marile orașe ale centrelor mai civilizate, el hotărî să pornească cu trupa lui prin Siberia, unde teatrul nu era cunoscut încă și unde nu avea să se mai teamă de criticile usturătoare ale cunoscătorilor în arta teatrală.

Era al doilea an de când colinda Siberia și norocul trupei fusese foarte schimbător. Avuseseră și zile bune, mai ales prin orașele mai însemnate. În localitățile mici însă - și acestea sunt cele mai numeroase - trupa lui Semiroff juca în fața unei duzini de spectatori, din taxa de intrare a cărora bieții oameni nu puteau nici măcar să-și plătească dormitul la han, darmite încă și mâncarea.

În timpul din urmă, mai ales, cunoscuseră zile foarte rele. Semiroff cheltuise până și cea din urmă rublă înnodată în ultimul colț al batistei și viitorul nu se arăta de loc în culori prea trandafirii.

La început trupa număra unsprezece membri. Mai târziu ea scăzu însă la opt, deoarece trei artiști se săturară de veșnicele lipsuri și renunțară la asociația artistică pe care soarta avea s-o puie la încercare de-abia de atunci înainte.

Directorul Semiroff fusese nevoit să-și vândă chiar și unul din cai pentru a nu muri de foame și adeseori, ajungând la câte un han, după un drum îndelungat, juca piesele în fața cârciumarului și a familiei lui pentru câte o farfurie de mâncare.

Steaua trupei era Grușa Pavlovna, o fată tânără, de o frumusețe răpitoare, dar pe cât de frumoasă, pe atât și de tristă.

Colegii săi își dădeau seama că Grușa era singura care mai aducea lume la teatru, fiind într-adevăr o artistă de talent și de aceea făcuseră din ea copilul lor răsfățat. Pe vremuri, Grușa jucase la Teatrul Național din Petrograd, unde fusese destul de apreciată. O dezamăgire însă o făcu să părăsească nu numai teatrul capitalei, dar și Petrogradul însuși, pentru a-și aminti de el cât mai puțin.

Soarta îi scosese în cale pe Semiroff, care tocmai își alcătuia trupa ambulantă și primi îndată să facă parte din asociație. Ea nu se sperie nici chiar de ținta turneului lui Semiroff, de Siberia, ci dimpotrivă, o aprobă din tot sufletul, deoarece în chipul acesta putea să se îndepărteze cât mai mult de Petrograd, unde avusese de îndurat cruda dezamăgire, care-i sângerase inima.

Grușa îndura lipsurile și încercările soartei cu o resemnare vrednică de toată lauda. Nu se plângea niciodată, nu cârtea, se împăca în orice împrejurare, așa că… nu era nicio mirare că Semiroff o dădea ca pildă angajaților săi de câte ori aceștia căutau să se răzvrătească.

Chiar și acum, când sania, în care artiștii flămânzi stăteau claie peste grămadă, înainta spre Tomsk, Semiroff arătă în spre Grușa.

— Priviți la Grușa ce blândă și ce răbdătoare este! Și doar ea ar avea cel mai mult drept să se plângă, deoarece ea este steaua trupei noastre. Dar liniștiți-vă, căci nu mai suntem departe de Tomsk, capitala guvernământului, unde locuiesc multe familii bogate și unde vom juca cu săli pline…

— M-am plictisit, de când te tot aud vorbind la fel - răspunse Gorovin, primul amorez. În fața fiecărei localități ne spui același lucru, fără ca proorocirea ta să se fi împlinit vreodată până acum.

— Tomsk este cu totul altceva! Vei vedea tu că acolo vor fi mulți aceia, care se vor pricepe să aprecieze arta noastră. Poate că, chiar și tu vei fi aplaudat!

În cele din urmă, trupa sosi la Tomsk, cel mai însemnat oraș al Siberiei Orientale și sania se opri în fața singurului hotel din oraș.

Hotelierul nu-i primi pe artiști cu prea multă încredere, deoarece înfățișarea lor nu semăna de loc cu aceea a unor oameni chiaburi. Or, peste o săptămână se deschidea bâlciul de blănuri și dacă n-avea loc în hotel pentru oaspeții săi obișnuiți și nici artiștii nu-i plăteau, însemna să aibă o pagubă îndoită.

Dar dacă Semiroff nu era un mare artist, în schimb avea în cel mai mare grad darul de a convinge, așa că, după o jumătate de ceas, hotelierul se învoi să găzduiască trupa, să-i dea de mâncare, ba chiar și s-o lase să joace în fiecare seară în sala cea mare a hotelului.

Artiștii se așezară la masă și mâncară cu poftă. Bieții oameni, ce bine le prindea o mâncare caldă, după atâtea lipsuri și suferințe! Acum aveau măcar puterea de a pregăti reprezentația de a doua zi.

Membrii asociației umblară din casă în casă, vestind populația că trupa cu renume mondial a lui Semiroff va da o serie de câteva reprezentații în sala cea mare a hotelului.

Pentru prima seară ei anunțară reprezentarea lui „Hamlet”, cu directorul Semiroff în rolul titular și cu domnișoara Grușa Pavlovna în rolul Ofeliei.

În seara premierei asociația artiștilor ambulanți era cuprinsă de mare înfrigurare, deoarece totul atârna de felul cum publicul o va primi în seara aceea.

Dacă publicul venit la premieră era mulțumit, aceasta însemna că trupa putea să joace la Tomsk cel puțin două-trei săptămâni, ceea ce ar fi fost îndeajuns pentru a strânge o sumă frumușică cu care artiștii să se poată pune la adăpost pentru un timp oarecare de primejdia unor lipsuri asemănătoare acelora îndurate în timpul din urmă.

Toată lumea era plină de speranțe, numai Gorovin se îndoia de succes. Acesta însă avea pricinile lui personale de a se îndoi de izbândă.

— Semiroff - se adresă el directorului trupei - îți atrag atenția pentru ultima oară că e mai bine să renunți la rolul lui Hamlet și să mă lași pe mine să-l joc!

— Bine, măi Gorovin, dar n-am rămas înțeleși că tu vei juca rolul regelui? Rolul acesta ți se potrivește de minune! De altfel este o prostie să-mi ceri să-ți las ție rolul titular, când știi prea bine că celebritatea reprezentațiilor cu Hamlet la Moscova sunt legate de numele meu.

— Ai dreptate, răspunse Gorovin, batjocoritor, ai pictat decoruri foarte frumoase pentru Hamlet!

Semiroff, nevrând să cedeze rolul principal, Gorovin trebui să se mulțumească să joace pe regele Danemarcei.

Semiroff se așeză el însuși la casa de bilete și constată cu mulțumire că, publicul venea în număr destul de mare, pentru cea dintâi reprezentație. Și în vreme ce vindea bilete, el repeta mereu în gând rolul lui Hamlet, de teamă să nu se încurce pe scenă. Dar el găsi vreme chiar și să mai facă socoteala cât timp pot rămâne la Tomsk cu banii încasați în seara premierei. Iar când constată că banii aceștia ajungeau spre a acoperi cheltuielile trupei pe timp de două săptămâni încheiate, sufletul îi fu cuprins de o bucurie fără margini.

Apropiindu-se începutul reprezentației, Semiroff părăsi casa de bilete, unde îl lăsă pe Gorovin, care nu avea rol, decât în actul al treilea.

Reprezentația începu și ea fu catastrofală pentru bietul Semiroff, cu toate că acesta își adunase tot talentul său artistic spre a fi la înălțimea încasărilor. Când Semiroff rostea versurile cele mai tragice, publicul izbucnea în hohote de râs, spre marea bucurie a lui Gorovin.

Cu totul alta era purtarea publicului față de Grușa, al cărei dar teatral cei din Tomsk îl apreciară din cea dintâi clipă a pășirii ei pe scenă. Grușa făcuse din rolul Ofeliei o adevărată creație și publicul era fermecat de jocul său.

Rezultatul a fost că arta ei acoperi chiar și nepriceperea lui Semiroff și când a doua zi se vesti reprezentarea piesei

„Romeo și Julieta” publicul veni în număr și mai mare la teatru.

Semiroff încasă mai mult decât în prima seară și bucuria lui fu atât de mare, încât îi îngădui lui Gorovin să joace el rolul lui Romeo.

Succesul fu și mai mare decât în prima seară, ceea ce Gorovin atribui, firește, numai jocului său. Și sala hotelului se umplea acum în fiecare seară, până la cel din urmă loc, ceea ce nu se datora calităților trupei, ci mai mult faptului că cetățenii Tomsk-ului nu văzuseră încă teatru, deoarece nicio trupă nu îndrăznise să se avânte până în Siberia de Răsărit.

Bucuria lui Semiroff nu mai cunoștea margini. El plăti chiar și leafa artiștilor, ceea ce nu se mai întâmplase de luni de zile.

Dar bucuria lui fu și mai mare când se văzu chemat la palatul guvernatorului unde aghiotantul îl anunță că Excelența Sa, guvernatorul prinț, auzind de marele succes al trupei Semiroff, hotărâse să vină și el la reprezentația din seara aceea.

Semiroff se înapoie la hotel, beat de bucurie și le anunță artiștilor:

— Copii, astă seară va veni și Excelența Sa, guvernatorul-prinț!

— Slavă Domnului - se bucură Gorovin - că voi avea prilejul să joc pe Hamlet în fața unui public, care se pricepe în artă!

— Te înșeli, Gorovin! zise Semiroff. Având în vedere prezența distinsului vizitator, voi juca eu rolul principelui Danemarcei.

La auzul acestei știri, chipul primului amorez se întunecă, deodată.

Semiroff era hotărât să rânduiască o reprezentație de gală și în acest scop scotoci prin biblioteca teatrului, căutând un prolog, cu care alergă la Grușa și-i spuse:

— Învață-l, iute, spre a-l putea rosti înainte de reprezentație. Să vadă și guvernatorul că suntem artiști serioși și nu niște cabotini!

Semiroff făcu rost de un fotoliu de catifea, pentru guvernatorul pe care directorul îl primi el însuși, după primire alergând într-un suflet în dosul culiselor spre a se sulemeni la timp.

Și în vreme ce Semiroff lua masca lui Hamlet, Grușa rosti prologul în fața cortinei, urmat de aplauze care nu mai voiau să ia sfârșit. Semnalul îl dăduse însuși guvernatorul și când spectatorii văzură că Excelența Sa aplaudă, se porni o furtună de bătăi în palmă care o rechemă pe Grușa în fata cortinei, de nenumărate ori.

Reprezentația începu apoi și cu toate că Semiroff vorbea exagerat de tare, căutând în chipul acesta să atragă asupra sa atenția guvernatorului, totuși, succesul serii fu salvat de creația desăvârșită a Grușei.

Prințul Trubetzkoi plecă vădit mulțumit, iar Semiroff era în culmea fericirii, deoarece după vizita guvernatorului, lumea se îmbulzea și mai mult la casa teatrului.

Asupra guvernatorului Siberiei reprezentația aceasta avusese o înrâurire mult mai mare decât lăsa el să bănuiască. Mai bine zis, nu reprezentația îl influențase, ci persoana Grușei, a cărei drăgălășenie îl subjugă din prima clipă a apariției sale pe scenă.

Prințul Trubetzkoi însărcină pe unul din oamenii săi să cerceteze trecutul Grușei, spre a vedea, dacă acest trecut n-are vreo pată care să facă cu neputință ducerea la îndeplinire a planului ce încolțise în gândul lui.

Omul acesta de încredere îi aduse veștile cele mai bune. Grușa era de o cinste exemplară, nu trăia decât pentru arta sa și ocolea orice prilej care ar fi putut să-i strice reputația de femeie cinstită.

După primirea acestor știri, prințul Trubetzkoi se simți și mai mult atras față de frumoasa artistă, iar rezultatul fu că… Semiroff primi ordine să părăsească Tomsk-ul cu

trupa lui de teatru. Porunca era categorică: Semiroff nu mai avea voie să joace și trebuia să plece din oraș, împreună cu trupa lui, în timpul cel mai scurt.

Fostul pictor de decoruri al Teatrului Național din Moscova, rămase înmărmurit când primi ordinul de plecare, deoarece interesul publicului pentru reprezentațiile sale erau tocmai la apogeu. El alergă deznădăjduit la palatul guvernatorului, dar aghiotantul îi spuse că, în niciun caz nu va putea ajunge în fața Excelenței Sale.

Atunci Semiroff începu să se roage, iar când văzu că nici așa nu izbutește, spuse că i se face o nedreptate. Aghiotantul se înfurie atunci și-l anunță că, dacă în douăzeci și patru de ceasuri nu părăsește orașul, va fi dat afară din el cu cazacii și i se vor mai aplica și douăzeci și cinci de lovituri de cnut.

Semiroff se înapoie la hotel, unde se plânse hotelierului despre nedreptatea ce i se făcea și smulgându-și părul de mânie zicea:

— Dacă aș ști măcar pricina, pentru care ne dă afară din oraș?

— Te mai întrebi, care ar putea fi pricina? răspunse Gorovin, ironic. Numai felul cum l-ai jucat pe Hamlet!

Mai jucară în seara aceea, apoi își strânseră boarfele și părăsiră orașul. Reprezentațiile date la Tomsk însă îi aduseră lui Semiroff destui bani ca, măcar pentru un timp oarecare, trupa să nu mai ducă grija pâinii zilnice.

Semiroff se opri în orașul cel mai apropiat, în nădejdea că va fi primit la fel ca și la Tomsk. Dar aici de-abia se ocupau primele două-trei rânduri de scaune. Sala rămânea goală, în fiecare seară.

Era a patra seară de când trupa poposise în oraș, când, după reprezentație, o sanie opri în fața hanului unde fuseseră găzduiți artiștii.

Din sania aceasta coborî un ofițer înalt de statură, al cărui grad era ascuns de gulerul ridicat și care era însoțit

de un alt ofițer mai tânăr. Amândoi intrară în cârciumă și se îndreptară spre cârciumar.

— La tine a tras Semiroff, directorul teatrului ambulant? întrebă ofițerul cel dintâi.

— La mine, tătucă!

— Cheamă-l până aici!

— Dar s-a culcat!

— Niciun „dar”! Să mi-l aduci numaidecât! Ai înțeles?

Hangiul se cărăbăni speriat, gândindu-se că ofițerul acesta trebuie să fie mare domn, dacă era obișnuit să poruncească în chipul acesta.

Semiroff se sculă furios, dar coborî în cârciumă, curios să vadă cine-l căuta în miez de noapte și cu ce scop.

Între timp ofițerul își coborâse gulerul de blană și Semiroff recunoscu în vizitatorul său nocturn pe prințul Trubetzkoi, puternicul guvernator al Siberiei.

— Tu ești Semiroff?

— Eu sunt, prea milostive stăpâne!

— Grușa Pavlovna mai face parte din trupa ta?

— Da, Excelență!

— Vreau să vorbesc cu ea!

— Acum?

— Numaidecât!

Semiroff nu îndrăzni să se împotrivească, ci se duse până la odaia Grușei, o deșteptă din somn și-i spuse că guvernatorul-prinț vrea să vorbească cu ea. Fata se îmbrăcă iute, apoi Semiroff coborî în cârciumă spre a-i anunța prințului Trubetzkoi:

— Excelență, binevoiți să poftiți! Grușa Pavlovna vă așteaptă în odaia ei!

Prințul Trubetzkoi porni iute pe scări, în sus, Semiroff îi arătă odaia Grușei, dar când fostul pictor de decoruri voi să intre în odaie, după guvernator, acesta îi trânti ușa în nas.

Semiroff rămase deci pe coridor, unde se plimbă cu înfrigurare, mai bine de o jumătate de ceas, deoarece nu-și

putea închipui ce voia prințul de la steaua trupei sale. Privirile îi alunecau adeseori în spre ușă și se gândea ce bine ar fi să poată trage cu urechea la ceea ce se petrecea înăuntru, dar prezența aghiotantului îl împiedică de a-și duce planul acesta la îndeplinire.

Tânărul aghiotant al prințului Trubetzkoi se îngrijise ca Semiroff să nu poată ajunge nici măcar în apropierea ușii.

După o bună jumătate de ceas, ușa se deschise apoi și în pragul ei se ivi guvernatorul-prinț, ținând-o de mână pe Grușa, îmbrăcată de drum.

Într-o clipă Semiroff pricepu totul și se repezi la Grușa, urlând ca o fiară:

— Grușa… Grușa… vrei să ne părăsești?

— Taci, cabotin bătrân! se răsti guvernatorul la el.

Dar Semiroff începu să zbiere și mai deznădăjduit:

— Unde te duci, Grușa?… Ce se va alege din asociația noastră?… Suntem ruinați, dacă ne părăsești! Cine va mai juca pe Ofelia… pe Julieta…? Suntem pierduți!

Semiroff urla atât de sfâșietor, încât guvernatorul se hotărî să caute să-l împace:

— Ascultă Semiroff, vreau să vorbesc cu tine!

După aceea se întoarse spre aghiotantul său și-i zise:

— Domnule locotenent, condu pe domnișoara până la sanie și așteptați-mă acolo!

Tânărul ofițer îndeplini porunca stăpânului său, în vreme ce prințul Trubetzkoi se retrase cu Semiroff în odaia în care avusese loc misterioasa convorbire dintre el și Grușa Pavlovna.

Semiroff ardea de nerăbdare să vadă ce-i va spune guvernatorul și-și aținti curios privirile asupra prințului, care se lăsă pe un scaun.

— Mai înainte de toate - zise guvernatorul - vei lua cunoștință că Grușa Pavlovna nu mai există.

Semiroff rămase cu gura căscată.

— Cum trebuie să înțeleg aceasta… prea milostive stăpâne? întrebă el bâlbâindu-se.

— Cum vrei! fu răspunsul guvernatorului.

Semiroff suspină din fundul sufletului.

— Dar aceasta însemnează ruina mea! Grușa era steaua trupei mele, artista cea mai de valoare, pentru ea venea lumea la reprezentații! Pierderea ei ar însemna și prăbușirea mea. Fără ea vom muri de foame, atât eu, cât și ceilalți membri ai asociației!

— Sfârșește! zise prințul Trubetzkoi, pe care-l supărau bocetele cabotinului. Mai bine, spune-mi, Semiroff, care este ținta vieții tale? Ai vreo dorință ascunsă, pe care ai vrea s-o vezi realizată?

Semiroff rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse:

— Cum să n-am, prea milostive stăpâne!

— Care, anume?

— Am ambiții artistice, cum are fiecare artist adevărat!

— Să auzim, dar iute, căci n-am prea multă vreme de pierdut!

— M-am săturat de vagabondajul acesta, de lipsurile care nu se mai sfârșesc, de lupta pe care trebuie s-o duc zilnic…

— Așadar, care-ți este dorința? îl zori prințul Trubetzkoi.

— Aș vrea să fiu directorul unei trupe stabile, la Moscova!

— Slavă domnului că, te-ai hotărât să vorbești odată.

— Aceasta este ținta vieții mele!

— Și ce-ți lipsește spre a-ți vedea ținta ajunsă?

— Multe, prea milostive stăpâne!

— Anume?

— Mai întâi, banii!

— Apoi?

— Apoi autorizația!

— Mai departe?

— Mai departe, nimic!

— Atâta numai? Ei bine, vom mai vorbi despre aceasta!

Semiroff nu voia să-și creadă urechilor.

Se uita buimac cum prințul pune mâna pe pana de gâscă ce se găsea în fața sa, ia o hârtie și așterne pe ea câteva rânduri. După aceea îi întinse hârtia lui Semiroff.

— Ține!

— Ce este asta, prea milostive stăpâne?

— Arată asta la Moscova și vei primi autorizația de a juca.

O bucurie nespusă se putea citi pe chipul lui Semiroff.

După aceea prințul vârî mâna în buzunar și scoase o pungă plină de bani, pe care i-o aruncă directorului de teatru ambulant.

— În punga aceasta vei găsi treizeci de mii de ruble. Întrebuințează-le pentru alcătuirea unui teatru la Moscova. În schimb trebuie să-mi făgăduiești că, de astăzi înainte nu vei mai aminti nimănui, niciun cuvânt despre Grușa și despre ceea ce s-a petrecut aici. Dacă nu te ții de cuvânt, află că puterea mea este foarte mare și răzbunarea-mi te-ar ajunge chiar și în celălalt capăt al lumii. M-ai înțeles?

Lui Semiroff nu-i venea să creadă în cele întâmplate. I se părea că totul nu era decât un vis, deoarece socotea că ar fi cu neputință ca marea dorință a vieții sale să se împlinească, așa, pe neașteptate. Simțind însă în mâini punga cu cele treizeci de mii de ruble își dădu seama că totul era realitate și căzu la picioarele guvernatorului.

— Prea milostive stăpâne… nu este pe lume om cu suflet mai nobil ca tine… Nu voi uita niciodată… bunătatea inimii tale… totul se va întâmpla după dorința ta!

Când își ridică privirile, prințul Trubetzkoi nu se mai găsea în fața lui. În schimb Semiroff ținea în mână punga plină cu hârtii de o mie de ruble și recomandația pentru autorizarea lui Semiroff de a deschide un teatru la Moscova.

El se repezi la fereastră și o deschise.

Troica pornea la drum tocmai în clipa aceea, ducând cu ea pe steaua trupei Semiroff pe care bătrânul cabotin o zări atunci pentru cea din urmă oară.

A doua zi, prințul Trubetzkoi părăsi Tomsk-ul, unde nu se mai înapoie decât peste o jumătate de an.

De data aceasta el nu mai veni singur.

O adusese cu sine și pe tânăra sa soție, a cărei frumusețe fermecătoare li se părea foarte cunoscută bravilor cetățeni ai Tomsk-ului. Mai târziu ei își aduseră aminte de unde o cunoșteau pe soția guvernatorului-prinț. Ea era fosta stea a trupei Semiroff.

Mulți erau aceia care rămaseră uimiți văzând că prințul Trubetzkoi se hotărâse la bătrânețe să se căsătorească pentru a doua oară, dar și mai mulți erau aceia care nu puteau înțelege cum se putea ca guvernatorul să-și fi luat o soție mai tânără chiar și decât fiul său și dintr-o clasă socială din care prinții Trubetzkoi nu obișnuiseră până atunci să-și ia soțiile.

Dar prințul Dimitri Trubetzkoi știu să facă astfel ca soția sa să fie stimată și de altfel, chiar și Grușa se purta în așa chip, încât cine n-o cunoștea ar fi jurat că este născută din una din familiile cele mai nobile ale Rusiei. Afară de aceasta, căsnicia aceasta, în care deosebirea dintre soți era de câteva decenii, părea foarte fericită.

*

*   *

După înapoierea trupei de cazaci de sub conducerea guvernatorului-prinț, trupă care se întorcea la Tomsk aducând cu sine pe fugarii din tabăra Sadovei, prințul Trubetzkoi se duse de-a dreptul la soția sa.

El rămase mai multă vreme de vorbă cu Grușa, care de când devenise soția lui căutase să uite de vechea ei durere, stimându-și bărbatul și înconjurându-l cu toată atenția unei soții care vrea să-și știe soțul mulțumit.

După aceea prințul se întoarse în odaia sa de lucru și-i porunci locotenentului Miliușov să aducă prizonierii înaintea sa.

Prințul Poniatowsky și cu Mioara Comăneanu apărură îndată în fața guvernatorului. Prințul Trubetzkoi le oferi câte un scaun și le vorbi cât se poate de prietenos.

— Acum nu ne mai poate turbura nimeni și putem sta de vorbă liniștiți.

— Prințe Dimitri, zise Poniatowsky, bunătatea d-tale întrece orice așteptare!

— Cu un vechi prieten ca d-ta, dragul meu Poniatowsky, nici nu m-aș putea purta altfel. V-am chemat acum, pentru a hotărî asupra soartei dv. V-am spus încă în fața Altarului Pustei că, la Tomsk nu poate fi vorbă să vă țiu sub pază, cum ați fost ținuți la Sadova. Dimpotrivă, voi fi cu atât mai fericit, cu cât voi izbuti mai bine să vă fac să uitați că sunteți prizonieri.

Prințul Poniatowsky voi să vorbească din nou, fără îndoială pentru a-i mulțumi înc-odată guvernatorului-prinț, dar acesta nu-l lăsă să vorbească:

— Te rog, prințe Poniatowsky, să nu mă întrerupi până când nu voi fi sfârșit.

După aceea se întoarse spre Mioara:

— Jupâniță, mai întâi vom hotărî asupra soartei d-tale. Nu știu dacă ai vrea să rămâi aici, la palat, de astăzi înainte, ca damă de companie, pe lângă soția mea. I-am comunicat planul meu și ea l-a acceptat pe de-a-ntregul și cu dragă inimă. Firește că, vei avea cea mai deplină libertate și ne vom purta cu d-ta ca și cu un membru al familiei mele. Primești?

Lacrimi de fericire umplură ochii frumoasei românce…

— Dacă primesc… Excelență? Vai, nici nu sunt în stare să-mi tălmăcesc bucuria în cuvinte… Dacă mă gândesc la ceea ce am îndurat la Sadova… mi se pare că am trecut din iad în rai!

Prințul Trubetzkoi zâmbi binevoitor.

— Așadar, ne-am înțeles! Sunt pe deplin încredințat că o vei iubi pe soția mea, deoarece este o femeie foarte plăcută

și bună și afară de aceasta, fiind aproape de aceeași vârstă cu d-ta, cred că vă veți înțelege de minune.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru bunătatea sufletului dv.

Guvernatorul-prinț se întoarse apoi înspre prințul Poniatowsky.

— Acum e rândul d-tale, scumpul meu Poniatowsky!

— Poruncește și mă voi supune, prințe Dimitri!

— Îmi pare rău că nu-ți pot da și d-tale o veste atât de bună cum i-am dat domnișoarei, deoarece îmi este cu neputință să te opresc aici, la palat!

Prințul Trubetzkoi băgă de seamă că vorbele lui pricinuiseră o întunecare a feței celor doi prizonieri, care ar fi dorit, pesemne, să nu fie despărțiți.

— Dar aceasta nu trebuie să vă facă să vă gândiți la rele! adăugă el, zâmbind. Nici picioarele d-tale nu vor purta cătușe... Vei fi tot atât de liber ca și domnișoara Comăneanu... Te-aș reține cu dragă inimă la palat, căci mie mi-ar fi plăcut în primul rând să pot sta zi de zi lângă un prieten atât de bun, dar d-ta ești un prizonier de prea mare însemnătate, a cărui soarta este urmărită cu multă luare aminte de către cei din Petrograd... Dacă te-aș reține aici, fără îndoială că guvernul ar prinde de veste iute și aș putea avea mari neplăceri chiar și eu. Deoarece știu că nu vrei să-mi pricinuiești aceste neplăceri, m-am gândit la o altă dezlegare.

Prințul Poniatowsky pândea cu nerăbdare cuvintele guvernatorului, căci de ele atârna doar soarta lui în viitor.

— În ceea ce te privește pe d-ta - urmă guvernatorul-prinț - am hotărât să locuiești în vila mea, așezată cale de douăzeci de minute de Tomsk. La drept vorbind, te trimit în surghiun, căci în raportul meu către guvernul din Petrograd, voi spune că te țin în surghiun la Tomsk. Firește că în vila aceea îți va sta la dispoziție un număr corespunzător de servitori și deoarece știu că-ți place să

răsfoiești-prin cărți, te anunț că vei avea acolo o bibliotecă foarte vastă, pentru citirea căreia n-ajunge o viață de om.

— Dimitri - exclamă prințul Poniatowsky adânc mișcat - bunătatea d-tale nu cunoaște margini și-mi pare rău că niciodată nu voi avea prilej, în viața aceasta, de a-ți răsplăti simțămintele de care mi-ai dat dovadă!

— Cine știe?

— Simt eu că niciodată!

— Dacă-mi vei da voie, însă, te voi plictisi adeseori cu prezența mea. Cred că-ți mai aduci aminte, încă de la Paris, cât de mult îmi place jocul de șah. Ei bine, de atunci n-am mai avut un partener mai plăcut și mai desăvârșit ca d-ta. Așadar, voi veni în fiecare zi la vilă, spre a mai sta puțin de vorbă și pentru a ne încerca puterea la șah.

— Dimitri! exclamă Prințul Poniatowsky atât de impresionat, încât era gata să-l podidească lacrimile.

— Trebuie însă, să-mi făgăduiești ceva! urmă guvernatorul Siberiei, de data aceasta dovedind serios. V-am spus că nimeni și nimic nu vă va împiedica de a vă mișca după dorință, ca și când ați fi liberi cu desăvârșire. Poate că este chiar și de prisos să mai vorbesc despre aceasta, fiindcă de cinstea d-tale, prințe Poniatowsky, sunt pe deplin încredințat și aceeași încredere am dobândit-o și în domnișoara Comăneanu. De aceea, vă rog să nu luați ca o observație ceea ce vă voi spune acum, ci mai mult ca un sfat prietenesc.

— Poruncește, prințe Dimitri!

— Dv. nu sunteți prizonieri... dar nici nu vă este îngăduit să fugiți! Dacă vreodată v-ați gândi să fugiți din Tomsk și ați și duce la îndeplinire gândul acesta, m-ați băga pe mine într-un bucluc cât se poate de mare. Iar aceasta nu poate fi dorința dv.

— Nu! Nu! strigă Mioara Comăneanu.

— Te rog să ai în noi încrederea cea mai desăvârșită, prințe Dimitri! zise prințul Poniatowsky, cu hotărâre. Dacă m-aș arăta nevrednic de bunătatea d-tale aș fi omul cel mai

josnic, cel mai ticălos de pe suprafața pământului. Tot astfel, îmi iau răspunderea și pentru Mioara Comăneanu, care nu se va gândi nici când să părăsească în ascuns casa binefăcătorului său…

Prințul Trubetzkoi strânse cu căldură mâna prietenului său.

— Știam și ți-am spus aceasta mai dinainte, că nu mă pot îndoi de cinstea d-tale! Acum însă, dragul meu prieten, trebuie să ne despărțim. Locotenentul Miliușov te va întovărăși în trăsură până la vila de care ți-am vorbit și care nădăjduiesc că-ți va fi pe plac, din toate privințele. Așadar, la revedere, pe mâine, dragul meu Poniatowsky! Vezi că, mă țin de promisiune și-mi voi începe vizitele, chiar de mâine!

— La revedere, drag prieten!

— Și pregătește-te pentru marea bătălie de șah, adăugă guvernatorul-prinț, zâmbind, căci acum joc mult mai bine, decât jucam pe vremuri, la Paris!

— Nădăjduiesc că-ți voi fi un potrivnic vrednic de înalta școală pe care o ai!

După aceea guvernatorul îi dădu locotenentului Miliușov instrucțiunile necesare și peste câteva minute, prințul Poniatowsky își luă rămas bun de la guvernatorul-prinț și de la Mioara, pentru a porni în spre plăcuta locuință de vară a prințului Dimitri Trubetzkoi.

După plecarea lui Poniatowsky, guvernatorul se întoarse spre Mioara.

— Și, acum, vino copila mea să te prezint soției mele, scumpei mele Grușa…

Așa au ajuns, prințul Poniatowsky și cu Mioara Comăneanu, din iadul Sadovei, în raiul din Tomsk.

CAPITOLUL 36
Toanele Destinului

Cei doi călători englezi și cu Stanislau Rimsky înaintau de-a lungul pârâului, mergând spre locuința bătrânului Kornitzky și vorbind despre toanele destinului, care le scosese în cale pe atât de mult căutatul lord Wardmoore.

Lordul Denver și cu Fred Williamson ar fi putut colinda nu numai Siberia și Rusia, dar întreaga lume, fără să dea de urma prietenului lor, când iată că acest destin capricios, îi îndreptă pe drumul care avea să ducă nebănuit de repede la ținta călătoriei lor. O clipă de întârziere, venirea furtunii cu câteva minute mai târziu, găsirea unui alt adăpost, decât peștera din pădure, câțiva metri făcuți mai la stânga, în timpul ploii, de Ludovica, ar fi fost îndeajuns ca cei doi călători să nu nimerească la hanul lui Kornitzky și deci, să treacă, fără să bănuiască, pe lângă acela, pe care-l căutau și pe care, cine știe, dacă aveau să-l mai revadă vreodată. De câte ori nu atârnă viața unui om de o clipă, de un pas făcut mai la dreapta, sau mai la stânga, de una din nenumăratele toane ale destinului?

Lordul Denver și cu Fred nu știau încă nimic despre soarta prietenului lor, deoarece nu schimbaseră cu el decât câteva cuvinte, după care lordul Wardmoore își pierdu cunoștința din nou, așa că el trebui să fie transportat la hanul lui Kornitzky în stare de leșin.

Bătrânul cârciumar aștepta întoarcerea oaspeților săi în pragul hanului. Boris, Severin și Matki mergeau în frunte ducând targa pe care lordul Wardmoore zăcea nemișcat.

De îndată ce văzu că oaspeții săi se înapoiază cu un rănit, bătrânul Kornitzky alergă în casă și pregăti o odaie, așa că, la întoarcere, musafirii săi găsiră un pat moale și curat care-l aștepta pe nefericitul lord Wardmoore.

La vederea rănitului dădu și Ludovica o mână de ajutor, pregătind ceai fierbinte, în grabă, căci după cât se părea, bolnavul ducea lipsuri de vreme îndelungată.

Încetul cu încetul, greu încercatul prieten al lordului Denver și al lui Fred își reveni apoi în fire și de îndată ce-și deschise ochii obosiți, chipul i se însenină și un zâmbet de fericire i se întipări în jurul buzelor.

— Așadar, tot n-am visat? exclamă el.

— Cum să fi visat? Suntem aici, lângă tine, noi, Fred și Cecil.

— Dar cum s-a întâmplat aceasta?

— Este o enigmă și pentru noi! Numai Dumnezeu a făcut ca drumurile noastre să se încrucișeze!

În ochii lordului Wardmoore străluciră două lacrimi.

— Dacă nu veneați voi, cine știe de mai rămâneam în viață!

— Dacă nu te găseam acum, poate că nicicând nu ne-am mai fi întâlnit!

Lordul Wardmoore se simți îndeajuns de tare să se așeze în capul oaselor în pat și așa să stea de vorbă cu prietenii săi. Între timp Ludovica îi aduse o farfurie cu supă de carne care-l întări și mai mult.

— Dar cum ați ajuns aici? îi întrebă el pe prietenii săi.

— Am pornit în căutarea ta!

— Ați pornit în căutarea mea? Așadar tot mai sunt prieteni credincioși în lumea aceasta?

— Îndată ce am aflat că ai dispărut fără urmă, am început să cercetăm după tine. Așa am aflat că ai pornit spre Rusia. La Varșovia ai fost pentru cea din urmă oară. De acolo nu mai știam nimic despre tine…

— Doamne, ce bucurie e pentru sufletul meu să văd că nu m-ați uitat. Pe tine, Fred, te mai înțeleg, fiindcă știu că

întotdeauna ți-au plăcut aventurile. Tu însă, Cecil, prezentata mă uimește…

— Și tocmai lordul Cecil a fost acela care a zămislii ideea de a porni în căutarea prietenului dispărut! zise Fred.

— Într-adevăr?

Lordul Denver dădu din cap.

— Înțeleg pentru ce te miri, dragul meu Rudyard! Simțeam însă, că datoria mea era să fac ceea ce am făcut și sunt nespus de fericit că drumul nostru n-a rămas zadarnic. Conștiința îmi era apăsată de simțământul că am păcătuit cu ceva împotriva prieteniei noastre și simțeam că trebuie să fac tot ce-mi va sta în putință spre a te regăsi, pentru a repara în chipul acesta greșeala de care mă făcusem vinovat.

— Și ea? întrebă atunci, fricos, lordul Wardmoore, care văzându-și prietenul, își aduse aminte de Lady cea Roșie, pentru care inima celor doi prieteni bătuse odată la fel de pătimaș.

— Să nu mai vorbim de ea! zise lordul Denver. Drumurile noastre s-au despărțit de mult și ție pot să-ți mărturisesc că nu-mi pare rău că s-a întâmplat astfel… Dar acum e rândul tău să ne spui, ce s-a întâmplat cu tine?

Lordul Wardmoore zâmbi amarnic:

— Ce s-a întâmplat cu mine? E lungă povestea celor petrecute cu mine, din clipa în care am părăsit Londra și până astăzi!

— Îmi închipui, sărmanul meu prieten, prin câte suferințe vei fi trecut.

— Dacă am suferit, nu mă plâng, deoarece am suferit pentru scopul pe care-l urmăresc. Poate că vă mai aduceți aminte de lupta pe care am pornit-o împotriva tiraniei rusești și împotriva groaznicelor stări care domnesc în Siberia!

— Cum să nu ne aducem aminte!

— Ei bine, am avut prilejul să cunosc aceste grozăvii din proprie experiență și lupta pe care o voi da împotriva tiraniei țarilor va fi și mai înverșunată!

— Așadar, ai fost într-o călătorie de studii, prin Siberia? întrebă lordul Denver.

— Așa este - zise lordul Wardmoore, cu un surâs amarnic - am fost în călătorie de studii prin Siberia, cu singura deosebire că, la această călătorie am luat parte ca un simplu prizonier. Și eu am fost silit să cobor în minele de plumb și pe mine m-au lovit cu cnutul. Am flămânzit, am suferit de frig, am îndurat cele mai cumplite umiliri și chinuri sufletești, dar le-am îndurat cu seninătate pe toate, deoarece știam că aceste suferințe erau menite să fie odată și odată prețul de răscumpărare al suferințelor a mii și mii de nenorociți. Știam că, dacă vreodată voi izbuti să scap din iadul acela, cuvântul meu va cumpăni greu în fața lumii civilizate care trebuie să se ridice împotriva barbariilor care se săvârșesc zilnic în acest colț îndepărtat al pământului. Poate că mă prăpădeam și eu, dacă nu-mi dădea putere această țintă nobilă a vieții mele. Ea însă mă întărea când eram amenințat să mă prăbușesc, mă îndemna să nădăjduiesc în ziua eliberării!

— Bietul meu prieten! exclamă lordul Denver, adânc mișcat.

— Așadar, bănuiala noastră că ai fost înghițit de Siberia a fost îndreptățită!

Lordul Wardmoore scoase o verigă de fier din buzunarul surtucului său.

— Priviți, aceasta era cătușa cu care mă ferecau de perete, în fiecare noapte! Am luat-o ca amintire…

— Dar cum ai scăpat? După cât știu eu, nu prea sunt mulți aceia care au izbutit să fugă din Siberia!

— Aceasta este o aventură tot atât de interesantă ca și chipul în care am ajuns acolo…

Lordul Wardmoore povesti apoi toate prin câte trecuse de la plecarea sa din Londra și până în noaptea când fugi

de pe „Altarul Pustei” spre a aduce ajutoare celorlalți tovarăși de suferință ai săi.

— Vă rog să mă credeți, urmă lordul Wardmoore, că am trecut prin groaznice chinuri sufletești, când am văzut că, în loc de a mă întoarce la tovarășii mei cu ajutoarele făgăduite, am fost silit să fug cât mai departe de „Altarul Pustei”. Dar nu puteam face altceva, fiindcă aș fi ajuns sau în mâinile cazacilor din Tomsk, sau în acelea ale samoiezilor, ceea ce ar fi însemnat, în amândouă cazurile, întoarcerea la Sadova…

Lordul Denver și cu Fred ascultau cu înfrigurare povestirea prietenului lor, care era tot atât de senzațională ca și cel mai senzațional roman.

— Înaintea ochilor mei fluturau mereu chipurile celor trei nenorociți tovarăși de suferință ai mei. Mă mustra conștiința gândindu-mă la păcatul pe care-l săvârșisem față de ei și-mi îndemnam calul la un galop din ce în ce mai nebun, de teamă să nu mă răzgândesc și să mă întorc spre „Altarul Pustei”.

Lordul Wardmoore oftă adânc. Se vedea că chinurile sufletești nu încetaseră de a-i sfâșia sufletul.

— Inima mi se strânge de durere când mă gândesc cu câtă nerăbdare vor fi așteptat ei întoarcerea mea și cât de amarnică le va fi fost dezamăgirea! Ce se va fi întâmplat cu ei? Cine ar putea să-mi spună? Eu îmi goneam calul mai iute, tot mai iute, fugind de propria mea conștiință… Prin groaznice suferințe am trecut și în timpul acestei părți a fugit mele… Se întâmpla să treacă zile întregi fără să mănânc. În cele din urmă am fost silit să-mi vând calul, care, de altfel, ajunsese numai pielea și osul, pentru a avea ce mânca.

Lordul Wardmoore făcu o scurtă pauză, dar Fred, care ardea de nerăbdare să cunoască până la capăt neobișnuitele aventuri ale prietenului său, îl întrebă, îndată:

— Și ce s-a întâmplat, după ce ai rămas fără cal?

Lordul Wardmoore suspină, apoi urmă:

— Banii aceștia se sfârșiră foarte iute și atunci începură de-abia zilele de grea încercare. Nu puteam să mă arăt prin sate, prin orașe, deoarece înfățișarea mea trăda îndată pe evadatul din minele de plumb ale Siberiei și aș fi fost amenințat să mă prindă și să mă ducă înapoi pe pământul chinurilor fără de sfârșiți Așa că eram silit să bat numai la ușile caselor singuratice, ascunse, rătăcite prin stepă, pentru a cerși o coajă de pâine. Iar când nu dădeam nici peste asemenea case, mă hrăneam cu fructele și rădăcinile tufișurilor de prin păduri. Cumplite zile, cumplite săptămâni au fost acestea... Să flămânzești, să umbli îmbrăcat numai în zdrențe, să te temi în fiecare clipă că cineva strigă în urma ta: „Stai, te-am recunoscut! Ai fugit din Siberia!” Vă dați voi seama ce însemnează toate acestea?

— Sărmanul meu prieten, de tine se poate spune că ești un martir! exclamă lordul Denver.

— Și ceea ce este și mai ciudat - se amestecă în vorbă și Fred - e că, acela care a fost silit să îndure toate aceste fioroase lipsuri, se numea lordul Rudyard Wardmoore, în patria lui stăpân pe milioane, unul din cei mai mari bogătași ai Angliei!

— Dar credința nu mă părăsi, nici chiar în aceste zile de grele încercări - urmă lordul Wardmoore. Eram pe deplin încredințat că până în cele din urmă voi izbuti să ajung într-un ținut, unde n-aș mai fi fost silit să mă ascund și unde aș fi găsit o mână de ajutor!

— Te gândeai la Polonia?

— Da, și cred că nu mai eram departe de granițele Poloniei!

— Cale de o jumătate de zi!

— Așadar nu m-am înșelat! Aici însă, m-a surprins furtuna aceasta, care a săvârșit groaznice pustiiri prin împrejurimi… În zadar căutam să mă ascund, nu cunoșteam regiunea și mergeam fără țintă prin pădure. Deodată un fulger mă orbi, apoi urmă o bubuitură asurzitoare… Nu știu ce a mai urmat. Nu-mi mai aduc aminte, decât că v-am zărit pe voi!

Lordul Denver se ridică.

— Soarta ta m-a impresionat adânc, dragă Rudyard! Acum însă, să-i mulțumim lui Dumnezeu că ne-a îndreptat pășii spre tine și că, în sfârșit, te avem iarășii alături de noi.

— Întâlnirea aceasta e pentru mine un prilej de nemărginită bucurie!

— Acum, nădăjduiesc că ne vom putea înapoia la Londra, de unde vei putea lupta mai liniștit, pentru ajungerea nobilului scop căruia era să-i fii martir.

— Da… este un scop foarte nobil… să lupți liniștit… la adăpost! repetă, lordul Wardmoore, ca un papagal și în fața ochilor săi se ivi din nou chipul prințului Poniatowsky și al Mioarei Comăneanu care așteptau neîncetat

ajutoarele cu care el trebuia să se întoarcă la Altarul Pustei.

Bietul lord Wardmoore își înfundă capul în perne pentru a alunga aceste vedenii dinaintea ochilor săi…

— Noi plecăm, dragă Rudyard, zise lordul Denver, care voise să se îndepărteze și mai înainte, e târziu și după atâtea suferințe, trebuie să fii foarte obosit.

El strânse mâna lordului Wardmoore și Fred făcu la fel.

— Mâine dimineață ne revedem!

— Da, da, pe mâine dimineață, dragi prieteni.

Fred Williamson și cu lordul Denver părăsiră odaia în care lordul Wardmoore adormi adânc, după atâtea nopți petrecute sub cerul liber, în ploaie și vânt.

A doua zi se sculă, odată cu cele dintâi raze de soare. Adică ar fi vrut doar să se scoale, căci membrele îi erau înțepenite, paralizate parcă.

Capul îi urla, ca o moriscă, rana de pe frunte îl ustura, picioarele îi erau umflate de lovitura copacului ce-l doborâse la pământ.

La cel dintâi semn al său se ivi Matki, pe care-l cunoștea încă de la Londra. Cea dintâi sarcină pe care și-o luă Matki, fu de a face iarăși om din lordul Wardmoore. În același scop, el își luă uneltele de ras și într-o jumătate de ceas îl bărbieri pe lord mai bine decât cel mai de lux bărbier al Londrei.

De pe chipul lordului Wardmoore dispăru pădurea aceea de păr care-l făcuse de nerecunoscut și acum avea din nou înfățișarea gentlemanului distins, căutat de toată societatea bună a capitalei Angliei.

Fața doar îi devenise mai palidă, ici-colo se vedeau câteva zbârcituri, în jurul ochilor cearcănele erau aproape negre și strălucirea privirii dispăruse, făcând loc unei pâlpâieli obosite.

Toate acestea dovedeau suferințele îndurate.

Intrând în odaie lordul Denver și cu tânărul ofițer de marină, zăriră în fața lor, pe vechiul lord Wardmoore, așa cum îl văzuseră la Londra pentru ultima oară.

— Cum te simți?

Lordul Wardmoore le spuse că nu poate nici măcar să se miște și că se teme să nu fi suferit și o fractură a osului, deoarece piciorul îl durea grozav.

— Vom vedea, îndată! răspunse lordul Denver. Fred va fi înlocuit cu un doctor adevărat, deoarece noul nostru prieten a trimis după unul din oamenii lui, care este doctor de meserie.

— Noul vostru prieten? Despre cine vorbiți?

— L-am cunoscut aici!

— Pe cine?

— Cred că numele lui îți va fi cunoscut și ție: Stanislau Rimsky!

— Vulturul Morții?

— El!

Lordul Denver povesti cum îl cunoscuse pe Vulturul Morții, apoi luă Fred cuvântul, spre a istorisi duelul cu pumnii, din care a ieșit învins și care i-a făcut prieteni.

— Rimsky este un om foarte cumsecade, sfârși lordul Denver. Și cred că ne va fi de mult folos.

Cineva bătu la ușă.

— Mi se pare că e el! zise Fred, repezindu-se la ușă spre a o deschide.

Nu se înșelase.

În pragul ușii se găsea într-adevăr Vulturul Morții, care pornise încă în cursul nopții în căutarea doctorului Leonida, pentru ca bolnavul să nu ducă lipsă de îngrijire medicală de îndată ce va deschide ochii.

Lordul Wardmoore le mulțumi amândurora, printr-o caldă strângere de mână, de grija pe care i-o purtau.

Doctorul Leonida cercetă îndată pe bolnav, spălă rănile și le legă din nou.

— Ei, ce este? întrebă lordul Denver.

— Câteva arsuri fără însemnătate, răspunse doctorul Leonida, pricinuite de trăsnet. Din fericire nu este nicio fractură, în schimb sunt numeroase părți greu lovite, care pricinuiesc dureri mari și care vor cere două sau trei săptămâni, până când să se vindece de tot.

— Atunci va trebui să amânăm plecarea spre Anglia! exclamă lordul Denver.

— Aceasta ar fi fost amânată în orice caz! zise lordul Wardmoore.

Lordul Denver și cu Fred, se uitară mirați la prietenul lor:

— De ce?

— Deoarece îndată după ce mă înzdrăvenesc, voi porni la drum din nou.

— Unde?

— Înapoi, în Siberia!

Declarația aceasta fu primită cu o uimire generală. Chiar și Rimsky, căruia Fred îi istorisise cele pătimite de lordul Wardmoore pentru cauza Poloniei, patimi care îl înflăcărară pe Vulturul Morții pentru persoana lordului, rămase încremenit:

— Dar de ce vrei să te înapoiezi? întrebă lordul Denver, îngrijorat.

— Nu te pot înțelege! strigă și Fred.

Rimsky clătină și el din cap, mirat.

— Nu te supăra că, mă amestec, lord Wardmoore, zise el, dar nici eu nu pot pricepe motivul care te poate îndemna să te întorci în iadul acela din care ai scăpat numai prin minune! Nu mai încape nicio îndoială că vei fi spânzurat de cel dintâi copac, dacă mai cazi odată în mâinile rușilor. Gândește-te bine, milord, căci te joci cu viața…

Dar pe lordul Wardmoore nu-l sperie nici chiar prevenirea lui Rimsky. În zadar încercau prietenii lui să-i schimbe gândul, în zadar îi arăta Vulturul Morții

primejdiile la care se expunea, el rămase neclintit în hotărârea sa:

— Orice s-ar întâmpla, trebuie să mă întorc!

Lordul Denver îl întrebă, implorându-l aproape:

— Dar de ce, rogu-te, de ce?

— V-am spus, zise lordul Wardmoore, liniștit, că, trei tovarăși de suferințe ai mei au rămas pe Altarul Pustei. Toată viața mea nu i-aș putea uita pe acești trei prieteni, cărora le-am făgăduit că le voi veni în ajutor, dacă nu voi afla cu certitudine ce soartă au avut. Dacă nu mi-am putut îndeplini promisiunea atunci, trebuie să mi-o îndeplinesc acum!... Mă voi duce în nădejdea că le voi da de urmă și voi izbuti poate, chiar și să-i scap din mâinile călăilor lor, care îi ucid câte puțin în fiecare zi.

Lordul Denver mai încercă odată să-l hotărască pe prietenul său să renunțe la această nouă aventură, mai primejdioasă poate chiar și decât aceea din care de-abia scăpase.

— Scopul, pentru care vrei să pornești la drum din nou, este foarte nobil, mărturisesc, dar mi se pare că atingerea lui este ceva ce nu poate fi ajuns nicicând. Cine știe, ce se va fi întâmplat cu tovarășii tăi, de atunci și până acum!

— Tocmai aceasta vreau să aflu!

— Dar te expui la noi primejdii, nu te gândești și la aceasta?

— Voi fi mai prevăzător!

— Gândește-te că de-abia ai scăpat de cele mai groaznice suferințe! Adu-ți aminte de Sadova, pe care ai numit-o iad pământesc, de gloanțele cazacilor, care au șuierat pe lângă urechile tale, de drumul înfiorător, pe care l-ai făcut de la Altarul Pustei și până la Pădurea Rudinului. În cel mai fericit caz, va trebui să mai trăiești odată toate aceste grozăvii. Nu te înfioară gândul acesta?

— Mă voi duce, chiar dacă ar trebui să trec peste o mie de iaduri! strigă lordul Wardmoore, cu înflăcărare. Vă mulțumesc încă odată pentru grija pe care mi-o purtați,

pentru prietenia, de care-mi dați dovadă, dar nu-mi pot schimba hotărârea. După ce mă voi fi înzdrăvenit, drumurile noastre se vor despărți. Voi vă veți duce la Londra, iar eu, înapoi… în Siberia!

— Așadar nu există nicio putere, care să te facă să renunți la hotărârea aceasta? întrebă Fred.

— Pentru numele lui Dumnezeu - exclamă lordul Wardmoore, aproape plângând - dar înțelegeți odată că vreau să-mi liniștesc conștiința, vreau să mai am și eu visuri lipsite de nălucі!

— Acum te înțeleg, milord! - răspunse Fred, întunecat. Iar dacă în drumul acesta îți pot fi de folos, câtuși de puțin, te rog să mă iei și pe mine cu d-ta.

Lordul Wardmoore strânse cu căldură în mâna lui slăbită mâna lui Fred.

— Îți mulțumesc, Fred!

— Dar eu, Rudyard - strigă lordul Denver - eu unde rămân? Îngădui-mi să te însoțesc și eu!

— Cu dragă inimă, scumpul meu Cecil!

Rimsky privi adânc mișcat la asocierea celor trei englezi și gândirea nobilă, curajul de care dădeau dovadă cei trei străini îl impresionă.

Toți trei erau fiii unei națiuni străine și totuși, se arătau gata să înfrunte primejdiile cele mai cumplite, numai pentru a salva viața unor bieți prizonieri ai Sadovei.

Și rămânea de văzut, dacă le-o puteau salva!

Lordul Wardmoore se întoarse cu fața strălucitoare de bucurie spre prietenii săi:

— Nici nu vă puteți închipui cât sunt de fericit că mă pot mândri cu prieteni ca voi! Cu voi, cu ajutorul vostru, sunt sigur de izbândă! Apoi vor dispărea din visurile mele și cele trei chipuri care mă urmăresc necontenit, care se apleacă de pe stâncile Altarului Pustei, pentru a-mi cere, a-mi implora ajutorul.

— Dar la drept vorbind, cine sunt acești trei prizonieri? întrebă lordul Denver.

— Trei... din sutele de prizonieri, care tânjesc în Sadova! Ei însă, sunt mult mai aproape de mine de cât mulți oameni cu care am trăit zeci de ani, zi cu zi. Am evadat împreună, am luptat împreună, dar numai eu am avut norocul să scap de Sadova... Unul din ei este un mujic, cu numele de Lapușin... Al doilea... numele lui trebuie să-l cunoașteți și voi, căci este răspândit în toată Europa: se numește prințul Adam Poniatowsky.

— Prințul Poniatowsky? exclamă Rimsky, uimit. Așadar, tot l-au dus în Siberia?

— Am muncit cot la cot în minele de plumb din Sadova!

— Bietul, bietul prinț Poniatowsky! Toată speranța Poloniei stă în el, de la el așteptăm eliberarea de sub jugul rusesc și iată că, chiar și el zace pe pământul blestemat al Siberiei! E groaznic, e de neînchipuit!

O liniște adâncă și apăsătoare se lăsă asupra odăiței din hanul moșului Kornitzki. Cei doi englezi rămaseră încremeniți și ei, deoarece n-ar fi crezut niciodată că rușii ar fi în stare să se poarte în chipul acesta cu cel dintâi fiu al unei națiuni.

— Și cine era al treilea fugar? întrebă Fred, după ce se mai dezmetici.

— Al treilea fugar - urmă lordul Wardmoore - este o fată tânără, o făptură curată și cu suflet de aur: Mioara Comăneanu!

Un urlet ca de fiară răsună atunci și toți cei de față se întoarseră speriați spre Vulturul Morții.

Chiar și cei mai aproape de el, Severin și cu doctorul Leonida, rămaseră încremeniți, văzând schimbarea care se săvârși pe fața căpitanului lor, cu toate că ei știau prea bine, care era pricina acestei schimbări.

Rimsky voia să vorbească, dar nu era în stare. Mândrul, temutul Vultur al Morții, care trăia în mintea oamenilor ca un fel de semi-zeu, care nu știa să se plece, se târî acum până la patul lordului Wardmoore și cu mâinile împreunate se rugă:

— Milord… milord, spune-mi, ești sigur de ceea ce ai spus?… Într-adevăr Mioara Comăneanu?… Ce este… ce s-a întâmplat cu ea?…

Lordul Denver și cu Fred Williamson se uitau neînțelegători, dar doctorul Leonida le explică, în câteva cuvinte, ce legătură era între Stanislau Rimsky și fata despre care vorbise lordul Wardmoore.

— Cât de ciudate sunt toanele destinului! exclamă lordul Denver. Câți nu s-au întâlnit astăzi și ieri în această mică și neînsemnată cârciumă din marginea pădurii, oameni care nu puteau nădăjdui să se mai întâlnească în viața aceasta.

În timpul acesta lordul Wardmoore îl încredință pe Rimsky că nu s-a înșelat, deoarece era vorba într-adevăr despre o româncă cu numele Mioara Comăneanu, care fusese osândită la moarte pentru uciderea fiului contelui Gorciacov, care fusese scăpată de la spânzurătoare, într-un chip cu totul neobișnuit, și pe care călăul Varșoviei o surghiunise apoi în Siberia.

— Așadar, adorata mea Mioara tot mai trăiește! strigă Vulturul Morții, în prada unei bucurii de nedescris. La Varșovia se răspândise vestea că, înnebunise în urma suferințelor îndurate și că apoi, ar fi murit!

— Nu este adevărat, zise lordul Wardmoore, cu hotărâre. Mi-a amintit și ea că vestea morții sale a fost răspândită prin oraș, dar aceasta numai cu scopul, de a lăsa să treacă mai neobservată surghiunirea ei în Siberia.

— Nefericita mea Mioara, exclamă Rimsky, îndurerat, în Siberia trebuie tu să suferi? Dar te voi scăpa chiar din fundul iadului, dacă va trebui și nu voi șovăi să-mi jertfesc și viața dacă în chipul acesta voi putea să-ți redau libertatea! Oricât de mare mi-a fost mâhnirea, când am aflat că Mioara mea zace în Siberia, totuși, nădejdea că o voi mai putea revedea în lumea aceasta, îmi umple sufletul de o bucurie ce nu poate fi plătită cu tot aurul de pe pământ! Doamne, dacă-mi îndeplinești dorința aceasta, voi face din mine omul cel mai fericit din lume!

— Trebuie să ai încredere în Dumnezeu și în steaua d-tale cea bună - îi zise lordul Denver, binevoitor - căci ai aici o pildă vie în fața d-tale. După cele petrecute, cine ar mai fi crezut vreodată că ne va fi dat să ne mai întâlnim cu lordul Wardmoore? Or, iată că, nici Rusia n-a fost prea mare pentru ca soarta să nu ne aducă laolaltă, atunci când ne așteptam mai puțin!

Rimsky se întoarse cu înflăcărare în spre prietenii săi englezi:

— Dv. mergeți în Siberia. Îngăduiți-mi să merg și eu cu dv. căci vreau să-mi scap iubita și o voi scăpa!

Prietenii lordului Wardmoore primiră cu însuflețire hotărârea Vulturului Morții și din ziua aceea, toți așteptau cu nerăbdare însănătoșirea rănitului, pentru a putea porni cât mai neîntârziat spre iadul pământesc, spre Siberia.

CAPITOLUL 37
Grușa

Soția guvernatorului-prinț o primi pe Mioara Comăneanu cu multă căldură. Drăgălașa româncă îi plăcu de la prima vedere și această simpatie crescu și mai mult cu timpul. Pricina acestei simpatii era în primul rând purtarea distinsă și drăgălășenia înnăscută a Mioarei și numai în al doilea rând împrejurarea că Grușa dorea de mult să aibă o prietenă căreia să-i poată împărtăși toate gândurile sale.

Or, Mioara Comăneanu părea să fie tocmai ceea ce căuta Grușa.

În zadar fusese înconjurată de strălucirea de la palatul guvernatorului, fosta artistă nu-și găsise încă până atunci o adevărată prietenă.

Raporturile dintre soți erau dintre cele mai bune și se părea că deosebirea de vârstă nu putea înrâuri întru nimic fericirea acestei căsnicii. Totuși, se întâmpla uneori ca între prințul Dimitri și tânăra lui soție să se ivească neînțelegeri care umpleau de amărăciune sufletul Grușei.

Soția guvernatorului-prinț o conduse pe Mioara în încăperea care-i fusese menită ei. Odaia aceasta era aranjată cu mobile fine, de mult gust, și avea ferestre mari, luminoase, care dădeau spre grădină. Mioarei nu-i venea să creadă că odaia aceasta va fi locuința ei, a prizonierei care de-abia scăpase din mizerabila colibă din Sadova în care fusese nevoită să locuiască împreună cu Vardia și mama ei.

Purtarea plină de atenție a Grușei avu ca urmare că Mioara uită suferințele îndurate la Sadova, chiar din prima zi și i se păru că, de când e lumea locuise numai în palate princiare, ca prietenă a unor prințese bune și frumoase.

A doua zi de dimineață ele se întâlniră în grădină, la cafeaua cu lapte, după terminarea căreia, Grușa o anunță:

— Acum vom merge să ne plimbăm cu trăsura! Nădăjduiesc că aceasta îți va face plăcere!

— Vai, prea milostivă prințesă, o plăcere nespusă.

— Și încă nici nu știi unde vreau să te duc!

— Unde?

— Ei vezi, aceasta nu ți-o voi spune! răspunse prințesa, râzând. Vreau să te fac curioasă!

Peste câteva clipe, cele două femei ședeau una lângă alta în minunata caleașcă trasă de armăsari negri, care le duceau pe șoseaua Tomsk-ului.

În timpul acestei plimbări, Grușa îi arătă Mioarei împrejurimile orașului, această lume nouă, în care ea căzuse peste noapte, fără să fi visat vreodată. După cale de vreun sfert de ceas, trăsura se opri în fața unei vile drăguțe.

La huruitul trăsurii, poarta vilei se deschise și spre marea uimire a Mioarei, se ivi prințul Poniatowsky.

— Nici nu-ți poți închipui ce bucurie mi-a pricinuit venirea d-tale aici, copila mea! zise prințul Poniatowsky, vădit mișcat.

— Nu a fost ideea mea - răspunse fata, arătând în spre Grușa, - prea milostiva prințesă s-a gândit să facem o vizită până aici.

Prințul Poniatowsky, sărută mâna tinerei doamne, înclinându-se adânc.

— Bunătatea dv. întrece orice închipuire, prințesă!...

După aceea vizitară vila, toți trei.

Prințul Poniatowsky se simți ca la el acasă, din prima zi, în vila guvernatorului, așa că, o conduse pe Mioara, fără

șovăire, prin toate încăperile iar apoi coborâră în grădină unde era mai răcoare.

Peste câteva ceasuri sosi și prințul Trubetzkoi, după cum făgăduise, spre a juca partida de șah cu vechiul său potrivnic.

Și în vreme ce cei doi se cufundară în jocul de șah, Mioara și cu Grușa se așezară la taifas. Prietenia lor se lega tot mai mult și până la sfârșit soția guvernatorului nu-i mai îngădui Mioarei să-i spună „Excelență” și „prea milostivă prințesă”, ci simplu Grușa.

Dar cu cât vorbeau mai prietenește Mioara simțea cu atât mai mult că fericirea conjugală a căsniciei Trubetzkoi nu era tocmai atât de desăvârșită, după cum crezuse ea la început. Grușa nu i se plânsese încă, dimpotrivă, vorbea cu multă stimă de soțul său. Unele cuvinte scăpate fără voie însă, o făcură pe româncă să înțeleagă cum că armonia dintre soți nu era tocmai deplină.

Peste câteva zile ea avu prilejul să se încredințeze că bănuiala ei nu fusese neîntemeiată.

Grușa hotărî să facă o vizită la spitalul din Tomsk și cu acest prilej o luă și pe Mioara cu ea.

Trăsura era plină de daruri destinate bolnavilor din spital.

În vreme ce trăsura aluneca spre spital, Grușa îi spuse:

— Nici nu-ți poți închipui ce bine-mi pare că ai venit cu mine și cred că și soțul meu se bucură văzând că mergem împreună, peste tot.

— Grușa, pentru mine este o adevărată plăcere, să pot fi veșnic lângă d-ta. Sunt fericită când pot să-ți fac un serviciu, când pot să-ți fiu de cel mai mic folos…

— În privința aceasta, eu trebuie să-ți fiu recunoscătoare, draga mea - zise prințesa - deoarece în chipul acesta nădăjduiesc că prințul Trubetzkoi nu mă va mai bănui!

— Nu înțeleg, Grușa!

Prințesa oftă adânc.

— Nu, draga mea, fiindcă d-ta nu știi încă cât trebuie să sufăr eu din pricina geloziei soțului meu. Îți repet că soțul meu este un om foarte bun, pe care-l stimez mult, dar câteodată îl apucă gelozia și atunci mă bănuiește cu toată lumea. Mai târziu își revine și-i pare rău de ieșirile pe care le-a avut, lucrurile își reiau mersul lor firesc, dar zbuciumările acestea au o înrâurire nimicitoare asupra nervilor mei.

— Crede-mă, Grușa, zise Mioara, încercând să-și mângâie stăpâna, că nu sunt fericite căsniciile în care nu există nicio deosebire de vederi. Soții trebuie să se mai certe din când în când, pentru ca bucuria împăcării să fie cu atât mai desăvârșită.

Grușa o sărută pe Mioara.

— Cât de frumos și cu câtă judecată vorbești d-ta, Mioaro! De-abia acum îmi dau eu seama ce prietenă credincioasă și înțelegătoare am găsit în d-ta!

Peste câteva zile, în palatul guvernatorului era zarvă mare.

Prințul Trubetzkoi hotărâse să aranjeze marea petrecere de vară în parcul palatului său, petrecere care alcătuia distracția cea mai de căpetenie a sezonului.

Petrecerile acestea, ca și seratele, le organiza Grușa, care era o născocitoare neobosită de distracții, care mai de care mai plăcute.

Și de data aceasta, când prințul Trubetzkoi o întrebă cum vrea să organizeze petrecerea, Grușa fu cu răspunsul pe buze:

— Vom organiza o minunată noapte venețiană, Dimitri! Bărcile le transformăm în gondole, grădina o luminăm cu lampioane și te asigur că toată lumea va rămâne încântată de ceea ce va vedea aici!

Prințului Trubetzkoi îi plăcu ideea și o aprobă cu însuflețire:

— Bine, draga mea, îngrijește tu ca totul să iasă cât mai bine! Eu voi trimite invitațiile chiar în cursul zilei de astăzi

și voi căuta ca la petrecerea noastră să ia parte tot ce orașul și împrejurimile au mai distins ca lume.

Grușa se așeză pe lucru și împreună cu Mioara și cu locotenentul Miliușov, care întotdeauna lua o parte foarte activă la rânduirea petrecerilor, aranja serata, până în cele mai mici amănunte.

Din prima zi a instalării Mioarei în palatul guvernatorului, locotenentul Miliușov începu să se intereseze grozav de prizoniera-damă de companie, lucru ce nu scăpă ochilor ageri ai Grușei.

Într-o zi, rămânând singure, Grușa îi spuse râzând Mioarei, cu care acum ajungea să se tutuiască:

— Felicitările mele, Mioaro, pentru cucerirea pe care ai făcut-o!

Mioara se uită la prințesă, neînțelegătoare.

— Glumești, Grușa!

— De loc! Crede-mă că, vorbesc cât se poate de serios!

— Nu știu la ce te gândești!

— Ei, ei! făcu Grușa, amenințând-o râzând pe fata, care se înroșise până peste urechi. La ceea ce am văzut!

— Tot nu înțeleg, despre ce este vorba!

— Am văzut că locotenentul Miliușov îți aruncă priviri de cocoș îndrăgostit!

— Locotenentul Miliușov?

— Da, da.

— N-am băgat de seamă!

— Fiindcă nu ți-ai dat osteneala! Crede-mă însă că merită să te ocupi de el! Miliușov este băiat bun; ostaș eminent, cred că va avea o carieră frumoasă, afară de aceasta e din familie bună, e bogat…

— În zadar! zise Mioara. Toate acestea nu mă interesează!

— Dar dacă-ți spun eu că te iubește cu siguranță…

— La ce bun, dacă nu l-aș putea iubi niciodată!

— De ce?

Mioara tăcu.

— Nu-ți place?

— Nu aceasta este pricina!

— Atunci?

Mioara rămase pe gânduri, neștiind, dacă trebuie să-și spună taina sau nu. Simți însă că și ea este datoare să aibă încredere în aceea care îi dăruise încrederea sa.

— Nu, n-aș putea să-l iubesc… fiindcă mi-am dăruit inima altuia!

Grușa se uită uimită la tânăra sa prietenă.

— Ți-ai dăruit inima altuia? Și cine este fericitul? Poate domnul Manakov?

— Nu!

— Veselul Epekin?

— Nici!

— Poate… prințul Poniatowsky?

— Vai, Grușa, cum poți vorbi așa ceva! Îl iubesc pe prințul Poniatowsky… este adevărat, dar ca pe un părinte. De altfel și el are pentru mine o dragoste filială.

— Dar atunci cine este fericitul ales?

Mioara oftă.

— E departe, foarte departe de aici! Nici nu știu bine dacă mai trăiește, ce s-a întâmplat cu el, dacă-l voi mai revedea vreodată? Poate că nu ne va fi dat să ne mai întâlnim în lumea aceasta, dar chipul lui nu se va șterge niciodată din inima mea, unde-l voi păstra toată viața!

Grușa prinse mâna prietenei sale și mângâind-o, exclamă:

— Sărmana mea prietenă!

Ea înțelese pe deplin păsul prietenei sale și înțelese și că nu trebuia s-o descoase mai mult.

— Se înțelege, Mioaro - fiindcă și eu sunt femeie și fiindcă și în sufletul meu mai trăiește amintirea celei dintâi iubiri, care nu poate fi uitată.

Mioara își ridică brusc capul și se uită la Grușa.

Simțea că acum i se va dezvălui capitolul cel mai însemnat, cel mai dureros din viața nefericitei prințese. Dar Grușa ofta și zise:

— Dar de ce mai vorbesc despre aceasta, de ce mai deschid vechea rana a inimii mele?… Odată, poate odată îți voi spune care este durerea vieții mele…

*

* *

Peste câteva zile, Mioara era în drum spre odaia sa, dar cum nu mai cântase de mult la pian, se răzgândi și se întoarse în salon, unde era așezat un pian foarte scump.

Ea răsfoia printre notele muzicale, când deodată urechea îi fu izbită de un violent schimb de cuvinte care avea loc în odaia vecină.

Ea recunoscu îndată vocea prințului Trubetzkoi și a Grușei și de data aceasta fu, fără să vrea, martoră a unei scene de gelozie, din acelea, despre care prințesa îi amintise mai de mult.

— Unde ai fost ieri după amiază? se auzi glasul mânios al prințului Trubetzkoi?

— Unde am fost? răspunse Grușa, nu mai puțin furioasă. Ți-am spus că mă duc să mă plimb cu trăsura. De altfel și Mioara a fost cu mine!

— Mioara? În timpul din urmă mereu mi-o aduci ca mărturie!

— Îți aduc ca mărturie pe aceea care a fost cu mine…

— Nu mai pot… nu mai pot! zise prințul, enervat. Cel mai bun lucru ar fi să ne mutăm de aici, să ne mutăm cât mai departe!… La Koșenka am un castel…

— Acolo am muri amândoi de plictiseală, Dimitri - zise Grușa, rugătoare. De ce nu te dezbari odată de această gelozie fără rost? Adu-ți aminte ce te-am rugat când ai venit să mă ceri în hanul acela unde trăsesem cu trupa lui Semiroff. Ne-am înțeles atunci că, dacă vreodată va fi între noi o deosebire de vederi, vom căuta să găsim singuri soluția, vorbind sincer și deschis. Te rog deci, Dimitri, spune-mi, ce ceri de la mine?

— Mă chinuiește gândul că nu mă mai iubești… că iubești pe un altul… și aceasta n-aș putea-o îndura!

— Dimitri, dar cum poți vorbi astfel? Ce te face să mă bănuiești? Ți-am dat vreodată prilejul să mă chinuiești pe drept, cu aceste scene de gelozie?

Cuvintele Grușei îl dezarmară pe prințul Trubetzkoi. Se uită țintă în ochii ei și ochii curați ai Grușei nu clipiră.

Dându-și seama că a greșit, începu să implore iertare soției sale:

— Nu fi supărată, Grușa, dacă gândul acesta chinuitor a pus din nou stăpânire pe mine… Crede-mă că… mă stăpânește fără vrerea mea… Dacă nu te-aș iubi, n-aș fi gelos… Dar te iubesc, Grușa… te iubesc mult!

Acestea zicând se aplecă spre a săruta mâna soției sale.

— Îți făgăduiesc că nu te voi mai chinui, niciodată nu mă voi mai îndoi de credința ta!

Grușa zâmbi îndurerată.

— De câte ori nu mi-ai făgăduit, Dimitri și totuși scenele s-au repetat!

— Nu, nu, acum va fi fost pentru cea din urmă oară!

— Să dea Dumnezeu!

După aceea prințul Trubetzkoi sărută blând fruntea soției sale și se îndepărtă.

Drumul lui ducea prin salon și Mioara, la auzul pașilor care se apropiau, de-abia a avut vreme să se ascundă. Spre norocul ei, prințul Trubetzkoi nu se uită nici la dreapta, nici la stânga, ci trecu iute înainte, așa că n-o zări pe Mioara, care se ascunsese în dosul unui fotoliu.

Dar când se ridică, o văzu pe Grușa în pragul ușii de legătură dintre cele două încăperi.

Soția guvernatorului își dădu seama îndată că Mioara auzise cearta ce avusese loc între ea și soțul său. Dar chiar dacă nu și-ar fi dat seama, încurcătura Mioarei ar fi trădat adevărul numaidecât.

Mai mult chiar, aparența arăta, ca și când Mioara ar fi pândit la ușă și biata fată căută să se dezvinovățească de această aparență:

— Iartă-mă, Grușa, dar n-am venit aici cu gândul să spionez… Venisem să cânt la pian și tocmai voiam să încep, când…

— Așadar, ai auzit totul?

— Fără să vreau!

— Acum ai auzit și tu cel puțin, cât trebuie să sufăr din pricina lui.

— Nu trebuie să-ți faci sânge rău, Grușa! Ți-a spus doar chiar și guvernatorul că, gelozia, pe care o condamnă și el, pornește numai din prea marea dragoste pe care o are pentru tine!

— Totuși, bănuiala aceasta veșnică mă jicnește!

— Pentru a fi fericit, trebuie să înduri multe! Vai, Grușa mea, eu știu cât trebuie să îndure și să sufere o femeie…

Cele două prietene luară loc pe divanul din salon.

— Ai dreptate, Mioaro - zise Grușa - femeia trebuie să îndure și să sufere. Și te încredințez că eu sufăr îndeajuns! Nu în timpul din urmă, ci de ani de zile. Dragostea m-a

nenorocit și pe mine! Inima-mi sângerează de o rană care nu se va închide niciodată, deoarece rana aceasta este cadrul în care am înrămat chipul celui dintâi bărbat pe care l-am iubit și după el, niciun alt bărbat n-a mai putut găsi loc în inima mea…

Mioara Comăneanu își lăsă tristă, capul peste piept, își închise ochii și în clipa aceea i se păru că vede chipul lui Stanislau Rimsky, înaintea sa.

După aceea luă mâna Grușei într-a sa și o rugă cu blândețe:

— Spune-mi Grușa, ce-ți apasă inima? Poate în chipul acesta îți ușurezi amărăciunea, poate că voi putea să te mângâi.

— Ești atât de bună, Mioaro și bunătatea aceasta nu ți-o pot răsplăti altfel decât mărturisindu-ți ție, ceea ce n-am dezvăluit nimănui!

Mioara își aținti privirile asupra soției guvernatorului.

— Vorbește!

— Dacă mă vezi trăind aici, în acest palat strălucitor - începu Grușa, să nu crezi că am fost bogată, întotdeauna. Părinți mei au fost oameni săraci și soarta nu m-a cruțat nici de alte lovituri. Mai întâi mi-am pierdut mama, pe urmă a murit și tata… Am rămas singură pe lume… Am trecut prin clipe foarte grele, trebuia să-mi câștig singură pâinea zilnică și atunci, un cunoscut mă îndemnă să fac teatru, deoarece credea că am talent la așa ceva. M-am prezentat la Teatrul din Petrograd unde m-au supus la un examen. Examenul l-am trecut cu bine și mi s-a dat îndată să joc roluri mai mici, iar între timp m-au pus să învăț zi și noapte și astăzi aș fi prenumărată printre marile artiste ale Rusiei, dacă…

— Dacă?…

— Da Mioaro, dacă n-ar fi fost acest „dacă”!

— Dar ce s-a întâmplat?

— S-a întâmplat că m-am întâlnit cu bărbatul acela, din pricina căruia mi-am stricat cariera, ce făgăduia să fie

dintre cele mai strălucitoare. L-am cunoscut la teatru. Prima seară m-a condus acasă, apoi ne întâlneam în fiecare zi. Se numea Pavel Ermolieff și numele acesta nu-l voi uita niciodată. Ar trebui să-l urăsc, dar eu nu pot să mă gândesc la el decât cu dragoste, chiar și după ceea ce a făcut.

Lacrimile, năpădiră frumoșii ochi ai Grușei. Ea rămase tăcută câteva clipe, apoi își uscă ochii și urmă:

— Pavel Ermolieff a fost cel adevărat, singurul, pe care l-am iubit! Ne întâlneam zi de zi și dragostea noastră prindea rădăcini tot mai adânci. Tocmai fusese înaintat căpitan, era frumos, voinic și simțeam că el ar fi fost singurul care ar fi putut să mă facă fericită. Mă iubea foarte mult, dar nici lui nu-i lipsea gelozia. Se pare că gelozia este comună tuturor bărbaților și adeseori, când prințul Trubetzkoi îmi strigă: „Nu mă mai iubești”, mi se pare că aud glasul lui.

— Și ce s-a întâmplat cu el? Cum te-a nenorocit?

Grușa oftă adânc.

— Vai, cât îmi vine de greu să vorbesc despre aceasta!

— Fii tare, draga mea, dezvăluiește-mi durerea ta și poate că te vei ușura!

— În fiecare seară venea la mine, stăteam împreună și ne bucuram de fericirea noastră. Într-o seară, însă, l-am așteptat în zadar la teatru. El nu veni. Credeam că va întârzia doar. Dar nu veni de loc. M-am dus iute acasă, în nădejdea că-l voi găsi așteptându-mă cu vreo surpriză. Dar nu era nici acolo. Mă chinuiau gândurile cele mai negre, eu căutam să mă mângâi, spunându-mi că poate va fi avut ceva de lucru și va veni mai târziu. N-am dormit toată noaptea. A doua zi chinurile se repetară. De-abia așteptam să se sfârșească reprezentația. La ultimul act, am ieșit pe stradă să văd dacă n-a venit - așa costumată cum eram. Nu l-am văzut. Nici n-am apucat să-mi spun bine rolul din ultima scenă și am și început să mă dezbrac de costum. În

câteva clipe am fost gata și m-am repezit pe stradă. Dar Pavel Ermolieff nu era acolo, nici acum.

Un suspin dureros scutură trupul bietei femei. Amintirile acestea îi făcură rana din inimă să sângereze și mai tare.

— M-am gândit atunci că poate e bolnav. M-am hotărât să mă duc la el, dar nu știam unde locuiește. Umblam năucă pe străzile Petrogradului, până când, în cele din urmă m-am hotărât să-l caut prin cazărmi. Le-am luat pe rând, întrebând peste tot de Pavel Ermolieff, dar peste tot mi se răspundea că nu cunosc un căpitan cu numele acesta. După aceea am colindat toate unitățile militare din Petrograd, dar în zadar.

— Cum se poate? exclamă Mioara, îngrozindu-se…

Grușa zâmbi dureros:

— Cum? Foarte simplu! El, care pentru mine era totul în lumea aceasta, pe care-l iubeam ca pe un Dumnezeu, își bătuse joc de mine, dându-și un nume care nu era al lui!

— Să fie cu putință?

— Da, Mioara mea! Mai târziu, după ce mă mai dezmeticii, mi-am dat seama că Ermolieff îmi spusese într-adins un nume fals.

— Dar de ce să te fi lăsat, așa, de la o zi la alta?

— Cine poate ști? - răspunse Grușa. Poate că se plictisise de mine, poate că împrejurările îl împiedicau să se mai întâlnească cu mine, poate că va fi fost mutat, cine știe? Poate chiar să fi fost însurat, sau atunci să-și fi luat soție… iar pe mine m-a părăsit ca pe o haină veche de care nu mai avea nevoie…

Grușa suspina sfâșietor.

— Câtva timp am mai rămas la Petrograd. Gazda mea, un tâmplar foarte de treabă, mă mângâia, spunându-mi că tot va reveni. Și încrezătoare am așteptat întoarcerea lui, zi de zi. Chiar și pe scenă mă gândeam numai la el și îndată după reprezentație fugeam iute la poarta din dos… Doamne, de ce voi fi nădăjduit atâta, căci în chipul acesta dezamăgirea mi-a fost cu atât mai crudă!

— Sărmana mea Grușa!

— Dar n-am putut să mai îndur starea aceasta. În fiecare seară când pășeam prin poarta din dos, rana sângera din nou și ziua umblam fără rost pe străzile Petrogradului, în nădejdea că-l voi întâlni… Dar în zadar!

— Cât te compătimesc, sărmana mea Grușa!

— Și atunci m-am hotărât să părăsesc capitala. Mă săturasem de orașul acesta în care-mi fusese dat să cunosc nefericirea cea mai dezamăgitoare. M-am întâlnit cu Semiroff, un artist de la Moscova… care organiza o trupă cu care voia să facă un turneu prin Siberia. Nu m-am speriat de lungul drum la care trebuia să pornesc și nici strălucitoarea carieră pe care o puteam avea la Teatrul din Petrograd nu mă mai ispiti. Vroiam să plec, oriunde. Mai bine să flămânzesc și să îndur frigul în orașele îndepărtate ale Siberiei, decât să mă scald la Petrograd în strălucire și celebritate. Așa am ajuns la Tomsk, unde m-a văzut guvernatorul și… restul îl știi și tu, Mioaro!

— Știu - răspunse Mioara, adânc înduioșată, și acum că-ți cunosc sparta în întregime, te iubesc și mai mult!

Grușa strânse mâna Mioarei.

— Îți mulțumesc, Mioaro, pentru vorbele tale mângâietoare. Acum, după ce am găsit pe cineva, cui să-mi pot dezvălui durerea, mă simt într-adevăr mai ușurată și-ți sunt recunoscătoare că ai avut răbdarea de a mă asculta.

— Cum să nu te ascult, când soarta ta mă interesa atât de mult! zise Mioara, zâmbind cu blândețe. Spune-mi însă, de atunci, n-ai mai auzit nimic despre Pavel Ermolieff?

— Nimic… niciodată!

— Dar dacă soarta ți l-ar scoate în cale, din nou?

Grușa se cutremură chiar și numai la gândul acesta. Își închise ochii și buzele-i șoptiră, încet, încet de tot:

— Nu aș putea fi supărată pe el… și l-aș iubi… l-aș iubi, cu aceeași patimă, ca și la început!

CAPITOLUL 38
Serata de la palatul guvernatorului

Între timp, pregătirile pentru marea serbare ce urma să aibă loc în parcul palatului, înaintau cu pași repezi. Grușa, Miliușov și cu Mioara erau veșnic ocupate cu supravegherea împodobirii parcului și a lucrărilor de transformare a bărcilor în gondole.

Lucrările mergeau strună și totul lăsa să se bănuiască cum că serata ar avea succesul cel mai desăvârșit.

Pregătirile erau atât de înaintate, încât într-o seară făcură o repetiție cu iluminarea grădinii și cu acest prilej prințul Trubetzkoi avu ocazia să se încredințeze că serata aceasta va fi mult mai reușită decât toate celelalte serate date până atunci.

Mioara și cu Grușa luară loc într-o gondolă, iar Miliușov, făcând pe gondolierul, le plimbă pe toată suprafața lacului.

Nu mai erau decât două zile până la serată. Oaspeții vestiseră aproape toți că vor veni și printre aceștia nu erau numai cei din Tomsk, ci chiar de prin orașele mai îndepărtate și de pe moșiile așezate cale de multe poște de Tomsk. Se dusese vestea că serbarea aceasta va fi fără pereche și nimeni nu voia să lipsească de la ea.

Și într-adevăr, în seara serbării, parcul palatului se transformă într-o grădină din basme. Timpul căutase parcă să fie și el pe placul guvernatorului, căci cerul era senin și stelele se luaseră la întrecere în strălucire cu lampioanele din parc.

În fața grilajului de fier al parcului se adunaseră încă de dimineață sute și mii de curioși, care acum priveau cu ochii larg deschiși la frumusețile fără seamăn care se desfășurau pe sub copacii grădinii.

În fața intrării principale a palatului era un șir nesfârșit de trăsuri. Unele erau din Tomsk, altele însă erau prăfuite, dovadă că veneau de departe. Aici, la intrarea principală, oaspeții erau salutați de către locotenentul Miliușov în numele guvernatorului. Pe scările luminate ca ziua, mosafirii treceau prin mijlocul a două rânduri de lachei îmbrăcați în livrele aurite.

În parc se ajungea prin hall-ul de sticlă, la ușa căruia prințul Trubetzkoi, întovărășit de Grușa, își salutau oaspeții. Mioara Comăneanu luase loc în spatele lor.

Prințul Trubetzkoi purta uniforma de general al cazacilor de la Don, Grușa era îmbrăcată într-o toaletă ușoară de mătase, care-i scotea frumusețea și mai mult la iveală, iar Mioara era înveșmântată într-o splendidă toaletă de mătase trandafirie, pe care i-o dăruise Grușa cu prilejul acestei serate.

În toaleta aceasta Mioara semăna cu un boboc de trandafir pe cale de a se deschide. Văzând-o, locotenentul Miliușov nu se mai satură să o soarbă din ochi și uită și de mosafiri și de însărcinările primite de la guvernatorul-prinț, uită de toate, numai de Mioara nu, de care se îndrăgostea din zi în zi mai tare.

Mosafirii se înmulțeau văzând cu ochii. Printre ei se afla și prințul Poniatowsky, care nu voise să vină, tocmai pentru a nu-i produce guvernatorului neplăceri. Dar prințul Trubetzkoi nu-l lăsă, până când nu-i făgădui că va veni.

— Poți veni, fără grijă - îi spusese guvernatorul - căci afară de locotenentul Miliușov, care este omul meu de încredere, nu te cunoaște nimeni. Apoi, vor fi atât de mulți, încât prezența d-tale va trece neobservată. În asemenea împrejurări ar fi păcat să pierzi un astfel de prilej rar de a

te mai distra. După singurătatea din vilă, îți va prinde bine să te mai învârtești puțin și printre oameni.

Până în cele din urmă cuvintele guvernatorului îl hotărâră și seara, prințul Poniatowsky veni la serată, îmbrăcat în haine civile.

Zărindu-l, Mioara Comăneanu se duse iute la el, îl salută cu vădită bucurie, apoi, porniră să se plimbe împreună pe aleile îngrijite ale parcului.

Uniformele multicolore, gheroacele bine croite, toaletele de mătase strălucitoare, umpleau toate colțurile parcului și toată această mulțime nu mai contenea de a lăuda spiritul născocitor și bunul gust al tinerei gazde.

Grușa putea fi văzută peste tot, unde se simțea nevoia matroanei. Când era la intrare, pentru a saluta pe noii veniți, când zorea servitorii să împartă băuturile răcoritoare mai iute, când primea complimentele Primarului din Tomsk, sau stătea de vorbă cu Mioara și cu prințul Poniatowsky. Și oriunde se întorcea, nu auzea decât laude și iarăși laude.

Dar adevărata desfătare a oaspeților începu de-abia când se dădu drumul gondolelor.

Cei care apucau să pună mâna pe câte o asemenea barcă venețiană, nu se mai îndurau să coboare din ea. Era într-adevăr o priveliște ca din povești să te plimbi cu gondola pe lacul înconjurat cu decorul acela feeric.

Toată lumea îl felicita pe prințul Trubetzkoi, dar el le răspundea tuturor că meritul este numai al Grușei.

— Eu n-am niciun merit - spunea el - totul este organizat de soția mea!

Parcul era presărat cu chioșcuri, în care se găseau mâncărurile și băuturile cele mai alese, pentru mosafiri.

În vreme ce petrecerea era în toi în parcul palatului din Tomsk, o trăsură mâna în goana mare pe șoseaua ce ducea în oraș.

— Mână mai iute, cât mai iute! îi spunea vizitiului, singurul călător al trăsurii.

Și vizitiul asculta de îndemn, dând bice cailor, care alergau în galop nebun, aruncând trăsura de colo până colo și silind pe călător să-și strângă bine gura dacă nu voia să-și muște limba.

În cele din urmă, prin norul de praf începură să se zărească liniile neegale ale orașului.

— Acum nu mai suntem departe! mormăi călătorul, scuturându-și mantaua de praf.

El se uita cu luare aminte la străzile slab luminate de cele câteva felinare. Nu mai fusese de mult pe aici, dar încetul cu încetul își aduse aminte de fiecare stradă, de fiecare cotitură, de fiecare casă.

Orașele Siberiei își schimbă înfățișarea atât de rar și la intervale atât de lungi!

Deodată, vizitiul se întoarse și întrebă:

— Acum încotro să mai mân, tătucă?

— La palatul guvernatorului.

Vizitiul mai dădu odată bice cailor și peste câteva minute ajunse la țintă.

La intrarea principală a palatului stătea de veghe bătrânul Alexe, cel mai vechi lacheu al prințului Trubetzkoi. Când mujicul sări de pe capră pentru a deschide ușa trăsurii, Alexe se răsti la el:

— Te-ai înșelat, băiete, dacă ți-ai închipuit că aici este vreun han de la marginea drumului… Aici locuiește Excelența Sa, prințul Trubetzkoi. Hanul e mai jos.

Dar călătorul și sărise din trăsură și-i spuse bătrânului lacheu:

— Nu ne-am înșelat de loc, fiindcă aici avem de gând să ne oprim!

Acestea zicând, călătorul își scoase de pe umeri mantaua de praf, devenită cenușie în timpul îndelungatei călătorii și în fața lui Alexe se ivi îmbrăcat în uniforma albă și strălucitoare a gardei Iemonov, un ofițer din garda țarului.

Bătrânul Alexe se împletici de uimire.

— Sfinte Dumnezeule - exclamă el - oare nu mă înșeală ochii?

Tânărul maior răspunse zâmbind:

— Firește că nu te înșeală, Alexe!

— Într-adevăr… așa este… Domnișorul… Doamne, ce bucurie va avea prea milostivul stăpân!

— Unde este tata?

— Jos, în parc, unde este o serată mare.

— Știu, am auzit vorbindu-se de ea pe drum.

— Să-l vestesc pe prea milostivul stăpân?

— Nu, nu! Așteaptă, vom merge împreună. Îngrijește să mi se ducă geamantanele în odaia mea.

Tânărul prinț Trubetzkoi îi dădu vizitiului o hârtie de zece ruble și mujicul nu știa ce temeneli să mai facă de bucurie.

După aceea, urmat de Alexe, tânărul maior se sui în palat, care era aproape gol, deoarece toată lumea, afară de câțiva servitori, coborâse în grădină.

Bătrânul Alexe se uita la tânărul său stăpân cu o bucurie, de parcă ar fi fost cel puțin copilul lui.

— Doamne - zicea el mereu - știu că se va bucura Excelența Sa!

— Spune-mi, Alexe, ce mai face tata? Știi doar că, sunt ani de zile de când n-am mai dat prin Tomsk!

— Vai, domnișorule Dimitri, pot să-ți spun că, prea milostivul nostru stăpân n-a fost niciodată atât de vesel și de fericit ca acum! Înainte era morocănos și tăcut. Dar de când s-a reînsurat, nici nu-l mai recunoști!

— Așadar, e fericit în căsnicie?

— Cum nici nu se poate mai fericit!

— Dar mama mea vitregă, e fericită?

— Îl iubește grozav pe prea milostivul stăpân! Vai, dar eu de-abia acum îmi aduc aminte că dv. nici n-o cunoașteți pe mama dv. vitregă!

— Nu, zău, Alexe! Sunt șapte ani, de când n-am mai fost pe la Tomsk și tata s-a reînsurat după plecarea mea.

— Sunt încredinţat că şi stăpâna se va bucura mult, când vă va vedea.

— Este adevărat că e tânără?

— Aproape un copil!

— Şi e frumoasă?

— Ca un răsărit de soare!

— Şi - tânărul maior se opri, ca şi când ar fi vrut să se gândească mai întâi dacă se cuvenea să pună această întrebare, în cele din urmă însă, tot urmă - este vrednică de un prinţ Trubetzkoi?

Alexe se înclină umil înaintea tânărului său stăpân.

— Vai, cum aş putea să judec eu, un biet servitor, purtarea stăpânilor mei!

Maiorul Trubetzkoi se apropie mai mult de bătrânul lacheu:

— Nu te-aş îi întrebat, dacă nu aş fi ştiut că de zeci de ani îl slujeşti cu credinţă, pe tatăl meu. De aceea, sunt încredinţat, nu numai că-mi vei spune adevărul, dar şi că nu vei vorbi nimănui, despre întrebarea, pe care ţi-am pus-o acum.

— Aveţi dreptate, stăpâne, şi fiindcă îmi cereţi să vă vorbesc sincer, vă mărturisesc că soţia prea milostivului guvernator-prinţ este întruchiparea cinstei, este o femeie care nu ştie ce înseamnă călcarea credinţei conjugale.

— Cuvintele tale m-au liniştit mult, Alexe. Acum aştept într-adevăr cu nerăbdare s-o cunosc pe mama mea vitregă şi să-i sărut mâna, cu adânc respect!

— Prea milostiva stăpână este şi ea în parc. Dânsa a organizat toată serata şi Excelenţa Sa este mai mult decât încântat de felul cum prinţesa a ştiut să rânduiască această petrecere.

Tânărul maior Trubetzkoi se duse la fereastră şi privi în parc la rachetele care tocmai se îndreptau spre cer şi la sutele de lampioane care împodobeau grădina cu luminile lor multicolore.

Maiorul Trubetzkoi trebui să recunoască, cum că nici la Petrograd nu erau prea dese serbările care să se fi putut lua la întrecere cu serata din parcul părintesc.

— Alexe! strigă el, apoi.

— Poruncește, stăpâne!

— Du-te și anunță-l pe tata!

— Să-l chem aici?

— Da! Spune-i că cineva vrea să-i vorbească. Dar să nu-i spui cine. Vreau să-i fac o surpriză.

— Am înțeles, stăpâne!

Bătrânul Alexe se înclină și părăsi încăperea. El colindă multă vreme prin parc, până când, în cele din urmă, îl găsi pe prințul Trubetzkoi, în partea de miază-noapte a lacului.

— Prea milostive stăpâne, o clipă, dacă nu vă supărați!

— Ce este?

— Bine-voiți a vă osteni până în palat!

— Ce s-a întâmplat?

— A sosit cineva, care vrea să vorbească cu Excelența Voastră!

— La asemenea ore nu primesc pe nimeni.

— Mi-a spus că trebuie să vorbească neapărat cu Excelența Voastră!

— Cine este?

— Un ofițer. Poate că aduce vreun ordin de mare însemnătate.

Prințul Trubetzkoi se scuză față de oaspeții cu care stătea de vorbă și porni spre palat.

— Unde este?

— În sala cea mare!

Guvernatorul-prinț se duse de-a dreptul în sala cea mare și deschise ușa cu două canaturi.

Tânărul maior era întors cu spatele și privea la feeria din parc. Auzind deschiderea ușii se întoarse și zărindu-l, prințul Trubetzkoi exclamă, cuprins de mare bucurie:

— Dimitri!

— Tată!

— Tu erai? Ce surpriză plăcută!

— Nu te superi tată că te-am păcălit?

— Cum să mă supăr! Nu este om mai fericit decât mine pe suprafața pământului! Ce bine-mi pare că ai venit!

— Pentru mine bucuria este tot atât de mare, tată!

— Ia să te văd, Dimitri! Sunt doar șapte ani, de când nu ne-am mai văzut! Ești maior acum!

— Sunt, tată! zise ofițerul. Eu sunt cel mai tânăr maior din armata rusească!

— Bravo, băiete!

— Și mă mai pot făli și cu încrederea deosebită a țarului.

— Sunt mândru de tine, Dimitri! Ești un adevărat Trubetzkoi, demn de tatăl tău și de glorioșii tăi strămoși! Dar acum spune-mi, cum ai ajuns aici, ce te-a făcut să te hotărăști la această călătorie?

— De mult mă pregătesc să vin acasă - răspunse Dimitri - să te văd și pe tine și s-o cunosc și pe mama mea cea de a doua, dar țarul îmi amână mereu concediul, deoarece se

iveau mereu încurcături la regimentul de gardă și Majestatea Sa nu voia să însărcineze pe altcineva cu rezolvarea lor. Acum însă mi-a dat voie să mă reped până acasă și eu n-am așteptat să mi se spună de două ori.

— Și ce întâmplare să sosești tocmai pentru serată!

— Da, tată, fiindcă am aflat încă la Nivalov, a șasea stație de poștă de aici, că astă seară este o mare serbare la palatul din Tomsk. Am zorit atunci vizitiii cât am putut și așa am sosit la timp spre a-ți face bucuria și mai mare pe ziua de astăzi.

Bătrânul prinț Trubetzkoi mângâie fericit obrajii fiului său.

— Ce bun băiat ești tu, Dimitri! Și ce bine-mi pare că te revăd în împrejurări atât de vesele!

— Și eu mă bucur, tată, că te văd sănătos și bine dispus, ceea ce însemnează că ești fericit!

— Într-adevăr, Dimitri, pot spune că sunt fericit! Când îmi vei vedea soția, pe mama ta, îți vei da seama, de unde pornește această fericire.

— Așa să fie, tată? zise tânărul maior. Mărturisesc sincer că am fost tare supărat pe tine, când am aflat că te-ai căsătorit a doua oară. Dacă ești atât de fericit, atunci mă bucur din tot sufletul!

— Sunt mulțumit, foarte mulțumit, Dimitri! mai spuse odată guvernatorul-prinț. Soția mea mă stimează și mă iubește și eu o iubesc la fel. Dar acum vino, să coborâm în parc! Acolo vei avea prilejul s-o cunoști și tu pe femeia care mi-a înseninat iarna vieții!

Acestea zicând, prințul Trubetzkoi luă brațul fiului său și coborâră amândoi în parc. Voia bună domnea peste tot, oaspeții petreceau de minune și nici nu s-ar fi putut altfel, când cei ai casei făceau tot ce le peltea în putință, pentru ca invitații să se amuze cât mai bine.

— Îți mărturisesc, tată - zise tânărul maior privind la parcul scăldat în lumină, la copacii acoperiți de lampioane,

la gondelele, care alunecau pe lac - că nici chiar seratele date de țar nu sunt mai strălucitoare da serbarea ta.

— Nu mie mi se cuvin laudele, răspunse prințul Trubetzkoi - căci tot meritul este al mamei tale. Ea a plănuit totul, ea a supravegheat lucrările, ea a organizat serata, până în cele mai mici amănunte, așa că, succesul de astă seară este strâns legat de numele ei.

— Vrednică femeie trebuie să fie!

— Și frumoasă și drăgălașă și bună!

— Sunt din ce în ce mai nerăbdător s-o cunosc.

— Trebuie să fie în partea de miază-noapte a lacului. Acolo am lăsat-o când m-a chemat Alexe!

Ajungând la marginea lacului, guvernatorul arătă spre o gondolă, care tocmai se golise:

— N-ai vrea să faci o plimbare cu gondola?

— Cu dragă inimă, tată!

— În chipul acesta ajungem mai iute și apoi, din mijlocul lacului poți vedea mai bine, cum arată parcul scăldat în baie de lumină.

Tatăl și fiul luară loc în gondolă și peste vreo zece minute ajunseră pe malul din spre miază-noapte al lacului.

Guvernatorul coborî întâi din gondolă și îndreptându-se spre un punct anumit, zise:

— Uite-o, vorbește cu locotenentul Miliușov și cu dama ei de companie. Vino după mine, Dimitri!

Prințul Trubetzkoi o luă înainte, cu pași ușori, pe când fiul său rămase să lege gondola, așa că întârzie câteva clipe.

În timpul acesta prințul Trubetzkoi ajunse la soția sa.

— Scumpa mea Grușa, zise el, cu ochi strălucitori de fericire, nici nu știi ce mare bucurie mi-a rezervat cerul pentru astă seară!

— Ce s-a întâmplat, Dimitri?

— Vei vedea și tu, îndată!

— Ce să văd?

— Pe fiul meu, maiorul Dimitri, care a sosit acum câteva minute!

În clipa următoare se și ivi lângă ei uniforma albă a ofițerului din garda țarului.

Prințul Trubetzkoi se întoarse fericit, spre soția lui:

— Dragă Grușa, dă-mi voie să-ți prezint pe fiul meu, maiorul Dimitri Trubetzkoi!

Maiorul se înclină adânc în fața tinerei femei, îi sărută mâna, apoi trupul lui se îndreptă, ochii lor se întâlniră. Un fulger de o clipă trecu prin privirile lor, ochii amândurora se deschiseră mari, buzele lor se mișcară, fără însă a putea prinde cuvinte între ele și…

— Bine ai venit, Dimitri! îngână Grușa, încet, aproape șoptit, apoi puterile o părăsiră, închise ochii, făcu un pas șovăitor înainte și căzu fără cunoștință în brațele Mioarei, care sări la timp pentru a o împiedica să se prăbușească la pământ.

— Grușa… Grușa mea… strigă guvernatorul, ce ai?… Ce s-a întâmplat?

Dar tânăra femeie nu era în stare să răspundă.

— Dumnezeule, se tânguia prințul Trubetzkoi, ce să însemneze aceasta?

Maiorul Dimitri Trubetzkoi stătea nemișcat, ca o stană de piatră.

Cu ajutorul locotenentului Miliușov, Mioara o dusei pe Grușa, pe una din băncile din apropiere.

— Grușa… Grușa mea! strigă guvernatorul neîntrerupt.

Mioara Comăneanu fu aceea, care își redobândi cumpătul cea dintâi și căută să-l liniștească pe guvernator:

— Nu vă speriați, Excelentă. Un leșin ușor, care va trece iute. De altfel nici nu este de mirare, dacă ne gândim la munca pe care a desfășurat-o în timpul din urmă, când nu se odihnea nici noaptea, asta numai spre a face cât mai desăvârșit succesul seratei. După o asemenea încordare, era firesc ca la un moment dat puterile s-o părăsească.

— Ai dreptate, Mioaro, zise guvernatorul. De vină sunt numai eu, care am lăsat-o să se ostenească în halul acesta! Iată urmarea!

— Dar își va reveni îndată, zise Mioara. Domnule Miliușov, adu un pahar cu apă, te rog!

Locotenentul se întoarse în grabă și Mioara duse paharul cu apă la buzele celei leșinate.

Grușa înghiți câteva picături, apoi își deschise ochii.

— Vezi, dacă nu m-ai ascultat? zise Mioara. Te-ai crezut mai tare, decât erai în adevăr și iată că am avut dreptate când îți spuneam că pregătirile acestei serate te vor doborî!

Grușa era bucuroasă că, avea ce spune, cu ce să se scuze:

— Ba… ai avut dreptate… mă simt nespus de obosită… dar va trece îndată!

— M-ai speriat, Grușa mea! zise prințul Trubetzkoi, sărutând duios, fruntea soției sale.

— Îmi pare foarte rău - zise Grușa - și mai ales, pentru Dimitri. E trist, ca prima noastră întâlnire să se sfârșească printr-o scenă atât de neplăcută.

Dimitri se înclină.

— Nu ești de vină d-ta, dragă mamă. Este firesc ca o femeie să cadă, după o muncă atât de istovitoare, ca organizarea acestei serate!

Ochii Grușei fură acoperiți de ceață, din nou și iarăși era amenințată să-și piardă cunoștința.

— Încă nu te simți bine? o întrebă Mioara.

— Aș vrea să mă odihnesc puțin!

— N-ai vrea să mergi în casă?

— Ba da… cred că ar fi mai bine!

— Copila mea, îi zise prințul Trubetzkoi Mioarei, fii bună și du-o d-ta până în odaia ei! Nu trebuie ca mosafirii să fie speriați!

— Te simți îndeajuns de tare, o întrebă Mioara, pe Grușa, să mergi până în palat, sprijinindu-te de mine?

Grușa dădu din cap.

— Atunci să mergem, zise tânăra româncă și luându-și stăpâna și prietena de braț, porni spre palat, pe o alee mai dosnică.

— Aveți grijă de invitați, îi mai zise Grușa soțului său. Mai târziu, dacă mă voi simți mai bine, voi reveni în parc.

— Nu te îngriji de asta, Grușa mea!

După aceea, cele două femei dispărură printre pomi. Ele mergeau încet, fără să schimbe vreun cuvânt. Grușa nu spunea nicio vorbă și Mioara nu voia s-o plictisească cu întrebările sale.

Ajungând în palat, Grușa căzu ca a bucată de lemn pe divan și începu să plângă cu hohote.

— Grușa… Grușa, strigă Mioara, speriată. De ce plângi? … Ce ai?…

— Sunt cea mai nenorocită femeie de pe suprafața pământului! se văita soția guvernatorului-prinț.

— Dar de ce?… Spune-mi, ce sa întâmplat? Mie poți să-mi spui, fără teamă!

— L-ai văzut?

— Pe cine?

— Pe Dimitri.

— Băiatul guvernatorului?

— Pe el, pe acela, căruia trebuie să-i zic fiul meu?

— Grușa, ce vrei să spui cu asta?

Drept răspuns, tânăra prințesă începu să plângă și mai tare.

— Doamne, Doamne, cu ce am păcătuit eu să mă pedepsești atât de cumplit?

— Pentru Dumnezeu, Grușa, dar ce s-a întâmplat? De ce nu-mi spui? N-ai destulă încredere în prietena ta?

— Dimitri… Dimitri! șopti Grușa.

— Ce este cu Dimitri?

— Știi, cine este el?

— Cine?

Grușa făcu o scurtă pauză, apoi, tremurând din tot trupul, rosti numele aceluia de care se lega nenorocirea vieții sale:

— Află, Mioara mea că… Dimitri nu este nimeni altul… decât… Pavel Ermolieff!

După aceea își pierdu cunoștința din nou și Mioara se uită cu milă și îndurerare la prietena sa.

CAPITOLUL 39
O rană care nu se închide

Nu mult timp după marea mărturisire, veni în odaie și prințul Trubetzkoi, pentru a se interesa de starea soției sale. Văzându-l, Mioara îi făcu semn încă de departe, să vorbească încet.

— Pst! A adormit!

Prințul Trubetzkoi răsuflă ușurat.

— Așadar, e mai bine! Slavă Domnului! Te rog, copila mea, rămâi și pe mai departe lângă ea. Eu voi îngriji de mosafiri.

— Puteți fi fără grijă, Excelență! Nu mă voi mișca de lângă Grușa!

Mioara nu voia ca prințul să rămână în odaie deoarece Grușa putea să-și revină în fire în orice clipă și în starea de nervi în care se găsea, se putea prea ușor să-și trădeze taina pe care i-o încredințase numai ei.

După ce guvernatorul se îndepărtă, Mioara își dădu toată silința s-o readucă în simțiri pe Grușa. Ea luă o sticluță cu săruri și o ținu la nasul prietenei sale, care, peste câteva clipe își deschise ochii și-și plimbă obosită privirile în jurul său.

— Tu ești, Mioara? întrebă ea, atât de încet, încât, de-abia putea fi înțeleasă.

— Eu sunt, dragă Grușa, fii liniștită!

— Și… și… el, unde este?

— Dimitri?

Grușa dădu din cap.

— Jos, în grădină!

— Și guvernatorul?

— Și el. Prințul Trubetzkoi a fost aici, mai adineaori.

— De ce?

— S-a interesat de starea ta. L-am liniștit și l-am trimis în grădină, pentru a rămâne singure.

Grușa strânse mâna prietenei sale.

— Bine ai făcut… Îți mulțumesc… Mioaro! Acum… acum nu m-aș simți în stare să mă uit în ochii lui.

Mioara crezu că Grușa era îndeajuns de tare spre a putea vorbi cu ea asupra celor petrecute mai înainte.

— Dragă Grușa, zise ea, cu vocea-i caldă, duioasă, încearcă să te gândești limpede. Nu se poate să te fi înșelat?

— Nu! Nu!

— Nu uita că sunt mulți oameni care seamănă unul cu altul. Nu s-ar putea ca maiorul Dimitri să semene doar cu Pavel Ermolieff?

— Nu! răspunse Grușa, cu hotărâre. Aș putea să jur pe sfânta Cruce că maiorul Trubetzkoi și cu Pavel Ermolieff sunt una și aceeași persoană.

— Și crezi că… și maiorul Trubetzkoi a băgat de seamă cu cine are de-a face?

— N-ai văzut, cum s-a speriat și el, când a dat cu ochii de mine? N-ai văzut, cum s-a retras mai înapoi, pentru ca nimeni să nu-i observe tulburarea?

— Da… da… așa se pare!

— Acum îți poți închipui și tu, draga mea, ce viață de iad mă așteaptă… Trebuie să-i spun: „fiul meu” aceluia a cărui iubită am fost! Și pe care încă și acum…

— Grușa! strigă Mioara, nu rosti cuvântul acesta! Gândește-te la guvernatorul căruia i-ai jurat credință veșnică, care te-a ridicat până la el și care ți-a dat dovadă de o dragoste nețărmurită…

— Și Pavel Ermolieff este băiatul lui!

— Alungă-l din sufletul tău pe Pavel Ermolieff, care te-a părăsit, atât de laș și iubește-l în locul lui pe maiorul Trubetzkoi… dar iubește-l cu dragoste de mamă!

— Cât de bună ești tu, Mioaro! Dar și cât de ușor este să spui asemenea cuvinte! Să-l iubesc, cu dragoste de mamă… Vai, ce ușor e să dai un asemenea sfat, altora!… Pe mine însă mă mai ard încă și acum sărutările fierbinți ale lui Pavel Ermolieff!

— Grușa!

— Doamne, învață-mă, ce să fac?

— Trebuie să vrei să-ți stăpânești patima și cu voință tare vei ajunge să-ți birui simțământul dintâi!

Grușa se lipi de Mioara ca un copil fricos.

— Mioaro, mi-e atât de teamă! Au trecut ani de când m-a părăsit, cu toate acestea aveam nestrămutata încredințare că, odată și odată, soarta tot mi-l va scoate în cale… Niciodată însă nu aș fi crezut ca această întâlnire să aibă loc în împrejurări atât de cumplite!

— Liniștește-te, Grușa! zise Mioara, mângâind obrajii nefericitei prințese.

— Pavel Ermolieff… Pavel Ermolieff, șoptea Grușa neîncetat. Vezi tu, acum parcă-mi dau seama de ce a trebuit să-mi spună un nume fals… Un mândru prinț Trubetzkoi, urmașul străvechii familii aristocrate rusești, nu se putea coborî până la o actriță neînsemnată.

O tăcere apăsătoare se lăsă peste odaia prin ale cărei ferestre străbăteau din când în când luminile rachetelor aruncate în parc.

— Ce caldă e noaptea aceasta de vară! zise Grușa, într-un târziu.

— Voi deschide o fereastră! zise Mioara și se și duse să-și pună gândul în aplicare.

Murmurul vocilor și ariile muzicilor din parc străbăteau până în odaie. În parc domnea veselia și voia bună și nimeni nu se gândea că stăpâna casei, care organizase

această minunată petrecere, se zbătea sus, într-o odaie a palatului, în groaznice chinuri sufletești.

Coborând din palat prințul Trubetzkoi își căută băiatul și porniră să se plimbe împreună.

— Ei, ce s-a întâmplat cu mama?… întrebă tânărul maior.

— Pe semne că a doborât-o oboseala. Acum însă se simte mai bine și a adormit. Sărmana de ea, nici nu-ți închipui, Dimitri, cât de mult o iubesc!

Maiorul Trubetzkoi își mușcă bubele.

Dacă ar fi fost ziua, sau o lumină mai puternică, fără îndoială că guvernatorul ar fi băgat de seamă tresărirea nervoasă a fiului său. La slaba lumină din parc însă, bătrânul prinț nu observă exteriorizarea furtunii ce bântuia sufletul copilului său.

Întâmplarea aceasta îl doborâse și pe el. Maiorul Trubetzkoi suferea la fel ca și Grușa din pricina groaznicei situații în care se găsea. Dar, pe când Grușa se gândea încă și acum cu iubire pătimașă la fostul ei iubit, maiorul Dimitri se gândea la… mama lui, cu cea mai cuviincioasă și curată dragoste filială.

Dragostea pentru Grușa murise de mult în sufletul lui și o uitase încă de atunci de când o părăsise pe mica artistă de la Petrograd. Acum însă, în parcul tatălui său, trecutul reînvie deodată, pe neașteptate.

El mergea obosit și melancolic alături de părintele său. Aproape că nici nu băga de seamă ceea ce-i spunea guvernatorul. Din când în când prindea câte un cuvânt și se agăța de el pentru a răspunde.

În timpul acesta, sus, în palat, Grușa se zbătea în prada celor mai groaznice chinuri sufletești. Biata Mioara Comăneanu se trudea în zadar să-și liniștească prietena; soția guvernatorului își amintea mereu de întâlnirea din parc și deci, de prima și singura ei dragoste și atunci o podideau lacrimile din nou.

Mioara veghe la căpătâiul ei, toată noaptea, până când, doborâtă și istovită de zbucium, Grușa adormi, în spre ziuă.

Mulțimea oaspeților rămase în parc până în zori. Iar când și cel din urmă mosafir părăsi palatul, prințul Trubetzkoi alergă iute în casă spre a se interesa de starea soției sale.

După ce Mioara îl liniști, spunându-i că Grușa doarme, guvernatorul își căută băiatul.

Unul din servitori îi spuse că Dimitri se plimbă prin parc cu locotenentul Miliușov.

— Pregătiți-i odaia, ca totul să fie în ordine, când va voi să se odihnească! porunci prințul Trubetzkoi.

Tânărul maior era într-adevăr în parc, dar singur. El se despărțise de locotenentul Miliușov de mult și colindă aleile nisipoase, până când căzu pe o bancă, unde rămăsese dus pe gânduri, până când cerul se lumină de tot. Atunci se duse și el să-și odihnească trupul obosit de călătoria îndelungată, dar somnul fugea de el necontenit.

— Cel mai bun lucru pe care l-aș avea de făcut, ar fi să mă întorc la Petrograd, chiar mâine! își zicea el.

*
*   *

A doua zi Grușa se simți mult mai bine, cu toate că efectele zdruncinării nervoase din ajun se vedeau încă pe fața ei palidă și ochii înroșiți de lacrimi. Mioara, simțind parcă teama Grușei, n-o părăsi nici o singură clipă, așa că, în cursul dimineții, când prințesa se întâlni cu Dimitri, ea era acolo, ca martoră, ca paratrăsnet la convorbirea lor.

Tânărul prinț sărută plin de respect mâna mamei sale și nicio clipire a ochilor săi nu reaminti acea veche cunoștință, care preocupase toată seara, gândul amândurora.

— Cum ai dormit, mamă dragă? întrebă el, arătându-se îngrijorat de starea sănătății ei.

— Mulțumesc, bine! răspunse. Grușa. Dar d-ta, Dimitri, cum te simți în casa părintească, din care ai lipsit atâția ani de zile?

— În totdeauna sunt fericit când pot să viu la Tomsk. Aici am crescut și de aceea mă simt bine în casa părintească.

După aceea mai schimbă câteva vorbe cu Mioara, apoi se îndepărtă, spre a-l căuta pe tatăl său, cu care luă cafeaua cu lapte.

Cu o seară mai înainte, la sosirea fiului său, prințul Trubetzkoi era îngrijorat, fiindcă se temea, fie ca Grușa să nu-l vadă cu ochi buni pe Dimitri, fie ca acesta să nu se simtă bine în apropierea mamei sale vitrege. De aceea, el căută să cerceteze tărâmul și pe cât îi stătea în putință să contribuie la stabilirea unor relații cât mai prietenești, între cele două ființe, care îi erau deopotrivă de dragi.

— Ai văzut-o pe mama ta? întrebă el, îndată.

— Da, i-am și dat bună dimineața.

— Slavă Domnului că, se simte mai bine! Biata femeie, a istovit-o cu desăvârșire organizarea acestei serbări!

— Mi-a părut bine și mie, când am văzut că i-a trecut răul de aseară!

— Ascultă, Dimitri, aș vrea să-mi spui ceva, dar sincer, fără înconjur!

— Poruncește, tată!

— Cum îți place Grușa? Ești mulțumit cu alegerea pe care am făcut-o?

— Vai, tată, eu îi port stima cea mai desăvârșită, căci dacă te face fericit pe tine, este vrednică de a fi iubită și cinstită.

— Dacă ai cunoaște-o mai bine, ai iubi-o și mai mult, căci Grușa este o ființă încântătoare. E deșteaptă, spirituală, isteață, atât trupește, cât și sufletește. Pe lângă acestea, este o călăreață desăvârșită, care se poate lua la întrecere

cu oricare bărbat. Știu că, și ție îți place să călărești, așa că, vei avea un vrednic tovarăș pentru cavalcadă.

Tânărul prinț se întunecă. După întâlnirea din ajun, el hotărâse să se ferească de orice prilej de a rămâne între patru ochi cu mama sa vitregă, pentru a nu reînvia amintirile din Petrograd și iată că acum venea chiar tatăl său să-i procure asemenea prilejuri.

— Minunată femeie e Grușa mea! zise prințul Trubetzkoi, zâmbind fericit. Pot fi mândru de ea!

Bătrânul prinț nu știa să citească în sufletul oamenilor, de aceea nu observă nici efectul pe care-l avură cuvintele acestea asupra fiului său.

Inima lui Dimitri bătea să-i spargă coșul pieptului.

În timpul nopții de nesomn care se scursese, el se gândise în mai multe rânduri să-i mărturisească totul tatălui său. Însă nu se putu hotărî s-o facă.

La ce i-ar ajuta dezvăluirea trecutului?

Mai înainte de toate l-ar nenoroci pe tatăl său, i-ar lua putința de a mai fi fericit în lumea aceasta. Își dădea seama îndeajuns că, toată bucuria lui era Grușa, așa că, dacă ar fi silit s-o piardă și-ar pierde poate și viața. În al doilea rând, ar nefericí-o și pe Grușa, față de care, ar săvârși un al doilea păcat strigător la cer. Cel dintâi păcat și l-a făcut la Petrograd când a părăsit-o de pe o zi pe alta. De ce să-și mai încarce sufletul cu o nouă vină, când și așa, chiar și numai prezența lui a fost îndeajuns spre a spulbera liniștea nefericitei femei.

În al treilea rând, s-ar nenoroci chiar și pe el însuși deoarece tatăl său, aflând că Grușa a fost amanta lui pe vremuri, n-ar mai putea avea pentru el dragostea pe care o avusese până atunci.

Așa că, o dezvăluire a trecutului n-ar fi avut ca rezultat decât o întreită nenorocire. În consecință, trecutul trebuia înmormântat, uitat.

Maiorul Trubetzkoi își săpă în minte aceste cuvinte și era pe deplin hotărât ca, orice s-ar întâmpla, nici să nu mai amintească măcar de trecut.

La cafeaua cu lapte conversația dintre tată și fiu fu cât se poate de prietenească. Prințul Trubetzkoi îi istorisi maiorului ultima aventură de la Altarul Pustei și cu acest prilej vorbi și de prințul Poniatowsky.

— Prințul este un vechi prieten al meu - zise guvernatorul - și cu toate că avem păreri politice deosebite, totuși, sunt oricând gata să-mi bag mâna în foc pentru cinstea lui. De altfel nu înțeleg cum de a fost trimis în minele Sadovei, unde de obicei nu ajung decât răufăcătorii de rând!

— Cunosc și eu din auzite, cazul prințului Poniatowsky - răspunse tânărul maior. După cât știu eu, prințul Poniatowsky se găsește în fruntea mișcării de neatârnare a Poloniei, ceea ce este adevărat că pentru noi e foarte neplăcut, găsesc însă că, în niciun caz păcatul lui nu a fost atât de mare, încât să fie osândit la munca silnică în minele din Sadova… Un om, care se trage dintr-o familie cu un trecut atât de mare, ca al Poniatowsky-lor nu trebuie trimis în Siberia!

— La fel m-am gândit și eu zise bătrânul guvernator. Trebuie că a fost cineva, care l-a denunțat pe prinț, ca pe un conspirator de rând, care atentează la viața țarului, ca cel din urmă nihilist. În urma acestui denunț, țarul îi va fi dat voie acestui „cineva” să facă cu prințul Poniatowsky ce va voi.

— Dar cine ar putea fi acest „cineva”?

— Contele Gorciacov, guvernatorul Varșoviei.

— Îl cunosc. Are multă trecere la Curte. Știe să scoată de la Majestatea Sa tot ceea ce vrea.

— Dimitri, eu îți repet că-l cunosc pe prințul Poniatowsky de foarte multă vreme și foarte bine, așa că, nu mă sfiesc să-i iau apărarea. Când te vei înapoia la Petrograd, îți voi da și cererea de grațiere a prințului

Poniatowsky. Te rog să pui o vorbă bună pe lângă țar, ca această cerere să fie ascultată.

— Tată, dacă tu îl iei sub scutul tău - răspunse tânărul prinț - sunt încredințat și mai mult că printul Poniatowsky a fost nedreptățit și voi face tot ce-mi va sta în putință ca dorința ta să fie îndeplinită.

— Prințului Poniatowsky i s-a făcut o nedreptate tot atât de mare, ca și româncei, pe care ai văzut-o alături de Grușa, ca damă de companie și care prin firea ei blândă, a câștigat-o pe soția mea în câteva zile…

— Cum, și Mioara este o surghiunită? întrebă tânărul prinț, cu vădită uimire.

— Da și ea este victima contelui Gorciacov. Tocmai nenorocirea comună a fost puntea de legătură între ea și prințul Poniatowsky.

— Sărmana fată!

Bătrânul guvernator istorisi povestea Mioarei Comăneanu și era tocmai pe sfârșite, când cineva bătu încet în ușă și apoi intră în odaie tocmai aceea despre care vorbea tatăl său.

De-abia acum își dădu osteneala tânărul maior s-o observe mai bine pe Mioara, a cărei grație, farmec și frumusețe îl câștigară numaidecât.

— Ce dorești, copila mea? întrebă guvernatorul, blând.

— Grușa m-a trimis să vă întreb, dacă astăzi mergem la călărie?

Guvernatorul se uită la fiul său.

— Mergi și tu, Dimitri?

—Cu dragă inimă!

— Atunci spune-i Grușei că vom pleca îndată!

Peste câteva minute toți patru erau adunați în curte, unde grăjdarii țineau de frâu, patru roibi plini de foc, pe care familia prințului Trubetzkoi îi încălecă îndată.

— Acum, mica mea Grușa - zise guvernatorul-prinț, zâmbind - nu te vei mai lua la întrecere cu mine, ci cu Dimitri.

Grușa zâmbi, dar nu îndrăzni să se uite în ochii tânărului maior. Ea ocolea, cu băgare de seamă, orice prilej de a privi în ochii lui Dimitri și ieșind din oraș făcu astfel ca guvernatorul și Mioara să fie mereu lângă ea.

Bătrânul prinț Trubetzkoi de-abia aștepta să iasă pe un teren mai liber, unde întrecerea să poată avea loc. Când ieșiră la câmp, el își îndemnă fiul:

— Ei, Dimitri, dă-i pinteni calului și Grușa va alerga după tine!

Cuvintele guvernatorului făcură ca privirile Grușei să se întâlnească cu ale lui Dimitri. Dar această întâlnire nu ținu decât o clipă. Amândoi își întoarseră capul, îndată.

În clipa următoare, Dimitri dădu pinteni calului, care porni ca o săgeată.

Dar Grușa urmă să călărească alături de Mioara.

— Grușa, zise atunci guvernatorul, râzând, ce mai aștepți? Pornește în galop și pune mâna pe el! Te-am lăudat atâta, încât nu-mi poți face rușinea de a nu primi provocarea!

Grușa n-avea niciun chef să ia parte la această întrecere, dar nu se putea împotrivi dorinței soțului său. De aceea atinse ușor cu pintenii coastele calului, care porni într-o goană nebună, simțind dorința stăpânei sale.

Prințul Trubetzkoi privea cu plăcere la această întrecere, care devenea din ce în ce mai înfrigurată. Dimitri încăleca pentru prima oară pe roibul său, pe când Grușa își cunoștea animalul foarte bine, așa că depărtarea dintre urmărit și urmăritoare scădea văzând cu ochii.

Prințul Trubetzkoi îi zise mândru, Mioarei, care călărea alături de el:

— Privește, copila mea... încă un minut-două și Grușa îl va ajunge!

Guvernatorul nu se înșelase. Nu trecură nici două minute și Grușa călărea lângă Dimitri,

— De ce ai venit aici... Pavel Ermolieff? întrebă atunci Grușa, cu glas șoptit.

Dimitri tresări.

Apoi, își lovi calul cu cravașa și armăsarul porni din nou în fugă nebună. Calul Grușei însă era mai iute, așa că, în curând, ea ajunse din nou lângă tânărul maior.

Și ea nu-și putu stăpâni pornirea. În zadar îi făgăduise Mioarei, cu o seară mai înainte că va încerca să-și ascundă patima... Vechea rană, care nu se închisese încă, începu să sângereze și mai tare și suferințele ei înăbușiră glasul minții.

— Ai auzit ce te-am întrebat... Pavel Ermolieff? zise ea, din nou.

— Dar, de ce-mi pui o asemenea întrebare... mamă? răspunse maiorul, apăsând pe cuvântul din urmă. Cine și-ar fi putut închipui că ne va fi dat să ne întâlnim aici, în asemenea împrejurări?

Grușa zâmbi, batjocoritoare.

— Toanele soartei sunt nenumărate, Pavel Ermolieff!... La drept vorbind, nu s-a întâmplat nimic altceva decât că

două drumuri s-au încrucișat în palatul guvernatorului din Tomsk.

— Te rog, mamă, nu mai vorbi despre ceea ce a trecut! Prin aceasta nu faci altceva decât să-ți sapi propria d-tale fericire!

— Fericirea mea! exclamă Grușa, râzând ironic, iarăși. Unde este fericirea mea? A rămas acolo, la Petrograd, pe malurile Nevei, în căscioara aceea…

— Dar Grușa, zise atunci maiorul Trubetzkoi, supărat, gândește-te la poziția d-tale socială, gândește-te la sărmanul meu părinte, a cărui singură fericire ești d-ta!

Grușa se dezmetici. Acum își dăduse seama de ușurința de care dăduse dovadă și se căi de a fi rostit cuvintele acelea răscolitoare a unui trecut care trebuia să rămână uitat.

— Ai dreptate, zise ea rece. Pavel Ermolieff a murit de mult în inima mea!

După aceea smuci de frâuri, rămânând câțiva metri în urma lui Dimitri, spre a nu mai fi nevoită să vorbească cu el.

Mai târziu încetini pasul calului, dovadă că întrecerea se sfârșise. Dimitri opri și el, așa că, guvernatorul și cu Mioara îi ajunseră îndată.

— Vă mărturisesc, copii, că întrecerea aceasta mi-a pricinuit o adevărată desfătare! Dacă aș fi avut câțiva ani mai puțin, aș fi pornit și eu după voi. Nu ți-am spus eu, Dimitri că Grușa te va ajunge, chiar și pe tine?

— Da - răspunse Grușa - am pus mâna pe el, dar apoi, Dimitri a zburat de lângă mine din nou…

Acum nu mai ocoli privirea maiorului, ci se uită la el cu ochi scânteietori.

Mioara observă aceasta tresărind. Numai prințul Trubetzkoi nu băgă de seamă crudul joc al cuvintelor soției sale.

El zâmbi fericit și bătându-și fiul pe umeri, zise:

— Bucuria mea este tot atât de mare, fiindcă amândoi îmi sunteți la fel de dragi. Totuși, mi se pare că tu Dimitri, n-ai întrecut-o pe Grușa, decât numai după ce ea a socotit cursa ca sfârșită. Se poate să mă înșel, dar de departe, așa mi s-a părut.

Dimitri vru să răspundă, dar Grușa se amestecă pe neașteptate:

— Nu! Dimitri m-a lăsat în urmă, într-adevăr, dar îmi voi lua „revanșa”!… Ne vom mai măsura puterile, noi doi și nădăjduiesc ca atunci, eu să fiu învingătoare!

Zicând acestea, ochii ei luceau amenințător.

Mioara rămase încremenită și chiar și maiorul simți un fior trecându-i prin corp.

Numai guvernatorul continua să rămână liniștit, socotind că vorbele Grușei și înflăcărarea ei, erau pricinuite de dorința de a ieși învingătoare din această întrecere. După el, galopul din ziua aceea însemna temelia pe care urma să se înjghebeze buna înțelegere dintre fiul său și mama sa vitregă!

Dacă ar fi bănuit adevărul!…

CAPITOLUL 40
Ursul din Salskoje

După venirea lui Dimitri viața deveni mult mai vie în palatul guvernatorului din Tomsk. Plimbările călare erau zilnice și după amiază sau seara, cei patru membri ai familiei se adunau adeseori, spre a-și omorî timpul cu jocuri de societate. Grușa își continua jocul ei îndrăzneț și adeseori cuvintele ei amenințau să dezvăluie guvernatorului toată drama ce se desfășura alături de el, dar fără știrea lui. Grușa însă, era mult prea isteață, pentru a nu ști să spună cuvintele cu două înțelesuri în așa chip, încât guvernatorul să înțeleagă fraza așa cum era menită pentru el, iar Dimitri să simtă usturimea ascunsă în cel de al doilea înțeles.

Dar dacă guvernatorul nu-și dădu seama de ceea ce se petrecea în jurul său, se găsi cineva, care să înțeleagă prea bine acest al doilea înțeles al cuvintelor Grușei…

Acest cineva era… prințul Poniatowsky.

Într-o după amiază, toți patru se duseră la vila din apropierea orașului, unde guvernatorul și cu prințul Poniatowsky se așezară la masa de șah, după obiceiul lor, în vreme ce Grușa și cu Mioara luară loc pe verandă, văzându-și de lucrul de mână.

Dimitri se așezase lângă tatăl său, cu fața întoarsă spre cele două femei:

— Nădăjduiesc că, astăzi, cu puteri unite, Trubetzkoii vor câștiga partida! zise guvernatorul, făcând primele mișcări.

La început, privirile lui Dimitri rătăciră pe câmpurile albe și negre ale mesei de șah și pe figurile de fildeș; mai târziu însă, aceste priviri se desprinseră de pe figurile neînsuflețite și se îndreptară în spre cele două femei care, lucrau tăcute.

În vreme ce partenerul său se gândea la mișcarea ce urma să facă, prințul Poniatowsky se uită din întâmplare la Dimitri, și atunci observă că tânărului maior nici prin minte nu-i trecea să urmărească lupta dintre el și părintele său.

Privirea prințului Poniatowsky urmări direcția ochilor lui Dimitri.

Tocmai în clipa aceea băgase de seamă și Grușa că Dimitri se uita la ea și ochii tinerei prințese începură să se lumineze de o flacără pătimașă. Poniatowsky tresări la vederea acestei scene și se gândi cu strângere de inimă că bunul său prieten era înșelat într-un chip atât de nemilos.

Pumnii i se încleștară și de mânie ar fi vrut să despice masa de șah, cu o singură lovitură.

— E rândul d-tale! auzi el deodată și glasul guvernatorului îl smulse din prăda gândurilor.

Într-o clipă el își dădu seama de situație și porni la atac împotriva reginei prințului Trubetzkoi, cu unul din nebunii săi.

Dar guvernatorul observă și tăie drumul cu unul din turnurile sale, zicând:

— Oho, nu-mi dau regina, așa, cu una cu două!

— Nefericitul meu prieten! se gândi prințul Poniatowsky. Parcă cineva te mai întreabă, dacă vrei, sau nu, să-ți dai regina! Ți-o răpește, pur și simplu și încă acela, pe care-l iubești mai mult, propriul tău fiu!

Cu toate acestea, el nu se putu hotărî să dea totul pe față. Nu s-ar fi putut împăca cu gândul că el ar fi fost acela care ar fi nimicit fericirea conjugală a nobilului său prieten.

Dar aceasta nu însemna că se hotărâse și să tacă cu desăvârșire. Avea el o persoană de încredere, căreia putea să-i spună totul, fără teamă că taina va trece mai departe: Mioara Comăneanu.

Pierdu partida de șah, deoarece mintea lui era preocupată de ceea ce descoperise cu câteva clipe mai înainte, în vreme ce prințul Trubetzkoi își concentrase toată puterea de gândire numai asupra jocului.

De-abia aștepta să poată vorbi cu Mioara și după sfârșirea partidei, pornind toți la plimbare prin păduricea din apropiere, rândui astfel încât să poată rămâne singur cu tânăra română.

Firește că descoperirea prințului Poniatowsky, nu era nicio noutate pentru Mioara. Și cum cunoștea și originea acestei taine, nu se sfii să i-o încredințeze nobilului său prieten.

Prințul Poniatowsky ascultă cu înfrigurare povestirea Mioarei și la urmă exclamă îngrozit:

— Dar unde vor ajunge lucrurile, dacă nu se va găsi nimeni să pună o piedică în calea evenimentelor?

— Nu putem nimici liniștea și fericirea guvernatorului! răspunse Mioara, cu hotărâre.

— Așa este! Așa este! Dar odată și odată tot poate să iasă la iveală și atunci nenorocirea va fi și mai mare!

— Totuși, n-avem dreptul să ne amestecăm!

Prințul Poniatowsky își dădu seama că Mioara avea dreptate. Își lăsă capul peste piept, abătut... gândindu-se cu groază la furtuna care va bântui familia Trubetzko, într-o bună zi.

Ar fi vrut să-și ajute prietenul, pentru a răsplăti măcar în partea bunătatea de care prințul Trubetzkoi dăduse dovadă față de el, dar nu găsi niciun mijloc care să fi putut evita urmările tragice ale unei dezvăluiri.

Iar aceasta nu avea dreptul s-o facă, fiindcă ținta lui nu era distrugerea fericirii prințului Trubetzkoi ci dimpotrivă, salvarea ei de nimicirea ce o pândea.

În asemenea împrejurări nu vedea decât o singură soluție: Dimitri să se înapoieze la Petrograd cât mai neîntârziat.

*
*   *

Tânărul prinț Trubetzkoi era încredințat că taina care-l lega de Grușa, nu era cunoscută decât numai de el și de mama sa vitregă.

Era deci firesc ca uimirea lui să fie cu atât mai mare în ziua când își dădu seama că se înșelase în această privință.

La palatul guvernatorului era obiceiul ca, pe timpul verii, masa să se ia pe terasă. Aici se întâmplă ca într-o zi, Dimitri, scoțându-și batista, să scape din buzunar și un mic medalion, care căzu la picioarele sale fără ca cineva să fi băgat de seamă.

Într-un târziu, medalionul fu văzut tocmai de acela care ar fi trebuit să-l vadă cel din urmă: prințul Trubetzkoi.

Ridicând micul obiect de la pământ, guvernatorul îl arătă familiei sale, zicând:

— Priviți ce am găsit!

Maiorul se uită la Grușa îngrozit și pe fața tinerei femei se întipări o spaimă cumplită. Mioara își dădu seama îndată că obiectul acela putea să fie trădător pentru Grușa și Dimitri.

— Cine l-a pierdut? întrebă guvernatorul.

Mioara observă încurcătura lui Dimitri și avu atâta sânge rece, încât să salveze situația, prin amestecul ei.

— Eu l-am pierdut! zise ea, mai înainte ca Grușa sau Dimitri să se fi trădat.

În timpul acesta guvernatorul deschise medalionul, care ascundea o pictură în miniatură, înfățișând-o pe Grușa, pe când mai era încă artistă la Petrograd…

Medalionul acesta îl primise… Pavel Ermolieff, de la iubita lui, Grușa Pavlovna. Acum medalionul se găsea în mâinile prințului Trubetzkoi, soțul Grușei.

Guvernatorul cercetă miniatura, cu multă băgare de seamă.

— Ia te uită! Asta e Grușa!… Dar ce veche e pictura!… Eu nu-mi amintesc s-o fi văzut vreodată!

Acum își reveni și Grușa. Hotărârea cu care se amestecase Mioara îi redase curajul și ei.

— Într-adevăr nu ai văzut-o, Dimitri?… Am găsit-o într-un saltar, într-una din zilele acestea și fiindcă Mioara mi-l ceru prea călduros, i l-am dat!

— Atunci ține-l copila mea - zise guvernatorul, întinzând medalionul Mioarei - e proprietatea d-tale!

După aceea, rămânând singur cu Mioara, maiorul Trubetzkoi se grăbi să-i mulțumească pentru intervenția sa salvatoare.

— Îți mulțumesc din tot sufetul, domnișoară! Fără d-ta, cine știe ce s-ar fi întâmplat!

Mioara scoase medalionul și i-l dădu maiorului.

— Ține-l, domnule maior, este proprietatea d-tale, nu a mea. Te rog însă, să-l păzești mai bine!

Dar Dimitri nu-l luă.

— Grușa ți l-a dăruit d-tale, domnișoară, de aceea, te rog să-l păstrezi, căci la d-ta stă mai bine decât la mine.

Cu aceste cuvinte el duse la buze mâna mică, fină a Mioarei și o sărută îndelung. În acest sărut de mână era cuprinsă toată recunoștința, pe care Dimitri o avea pentru aceea care-l salvase de la o adevărată catastrofă.

A doua zi la prânz, prințul Trubetzkoi se adresă familiei sale, cu următoarele cuvinte:

— Ce ați zice de o excursie, de câteva zile?

— Minunată idee! exclamară toți.

— Vă previn însă că excursia plănuită nu este lipsită de primejdii.

— Cu atât mai bine! zise Grușa, râzând. Mie-mi plac primejdiile!

Aceste cuvinte prințesa le rosti aruncând o privire plină de înțeles în spre Dimitri, care însă se prefăcu că n-o bagă de seamă și-l întrebă pe tatăl său:

— Unde vrei să mergem tată și care sunt primejdiile despre care ai amintit?

— Azi dimineață a fost la mine, în audiență, un mujic foarte speriat, răspunse guvernatorul. Mujicul era din Salskoje, un sat pierdut printre munți și venise să ceară ajutor pentru consătenii săi îngroziți.

— Dar ce s-a întâmplat la Salskoje? întrebă Grușa, curioasă.

— Moartea cenușie face ravagii în rândurile populației!

— Moartea cenușie? exclamă Grușa. Dar ce mai e și asta?

— N-ai auzit încă de ea? Urșii cenușii din munții Urali au obiceiul de a tăbărî asupra satelor, venind în cirezi întregi și cu aceste prilejuri nimicesc tot ce le iese în cale. Flămânziți, ei se aruncă asupra oamenilor cu o sălbăticie neînchipuită și sătenii fug mâncând pământul, căci dihăniile vin în număr atât de mare încât țăranii nu se pot apăra împotriva lor.

— Și care este ajutorul pe care-l cer cei din Salskoje?

— Singurul mijloc de apărare împotriva urșilor cenușii este de a porni un adevărat război în contra lor. O trupă de cazaci se duce la fața locului, îi înconjoară și-i împușcă cu grămada. Lupta este foarte interesantă, dar tot atât de primejdioasă.

— Nu face nimic! zise Grușa, cu hotărâre. Merg cu plăcere!

— Dar tu, Dimitri, vrei să iei parte la originala expediție?

— Cu dragă inimă!

— Atunci mâine vom porni la drum. Vom lua cu noi o trupă de cazaci cât mai numeroasă, așa că, nu ne va pândi o primejdie prea mare. Firește însă că, va trebui să fim cu multă băgare de seamă!

Sergiu Pudarov, trimisul mujicilor din Salskoje, nu mai putu de bucurie aflând că a doua zi va veni o puternică trupă de cazaci să alunge sau să nimicească cireada de urși cenușii. Iar când văzu, a doua zi, marile pregătiri care se făceau, pieptul i se umflă de mândrie, deoarece, în urma

strălucitului succes al misiunii sale își asigurase stima tuturor consătenilor săi...

Cortul cel mare, pe care Mioara îl cunoștea încă din fața Altarului Pustei, fu împachetat din nou.

Guvernatorul îl invită și pe prințul Poniatowsky, care, ca vânător pătimaș, primi invitația cu însuflețire.

Prințul Trubetzkoi și cei din jurul său porniră la drum însoțiți de o trupă alcătuită din optzeci de cazaci.

— Cred că suntem îndeajuns de numeroși spre a putea ieși învingători din lupta cu urșii cenușii - zise guvernatorul, râzând.

— În sat suntem mult mai mulți - zise Sergiu Pudarov - și tot nu le-am putut veni de hac!

— Fiindcă n-aveți arme așa de bune, ca ale noastre! răspunse guvernatorul.

— Așa e, prea milostive stăpâne! Noi ne apărăm cu cuțite, topoare și furci de fier. Ba unul, Cola, se luptă cu ei, cu mâna goală... E cel mai tare și mai curajos flăcău din sat.

Porniți din Tomsk în zorii zilei, vânătorii de urși n-ajunseră în apropiere de Salskoje, decât târziu, pe înserat. Pe aici drumul era foarte anevoios și până în sat mai era cale de câteva ceasuri. De aceea guvernatorul porunci să se ridice corturile și să petreacă noaptea acolo unde îi prinsese înseratul.

Cazacii erau încântați de această poruncă, fiindcă obosiseră zdravăn de călăria neîntreruptă de peste zi. Focurile de tabără fură aprinse în grabă și în curând toată lumea dormea.

Sergiu Pudarov însă, nu se dădu odihnei, ci alergă înainte, în sat, spre a vesti apropierea mântuitorilor.

A doua zi de dimineață, când trupa ajunse la Salskoje, tot satul era în picioare, spre a-l primi cum se cuvine pe guvernatorul-prinț.

Primarul satului îl salută pe prințul Trubetzkoi, în cuvinte pline de recunoștință, numindu-l mântuitorul

comunei. După aceea se trecu la încartiruirea cazacilor, deoarece trupa urma să rămână în sat timp de mai multe zile.

În timpul acesta, guvernatorul-prinț și prietenii săi făcură o plimbare prin sat, conduși de Sergiu Pudarov și de primar, spre a-și da seama de ravagiile pricinuite de urși. Locuitorii își arătau amărâți grajdurile goale, iar primarul dădea explicațiile trebuincioase:

— Urșii cenușii sunt urșii cei mai sângeroși din câți trăiesc pe suprafața pământului. Ei atacă nu numai vitele, ci și pe om. În satul nostru n-a mai rămas mujic care să nu fi avut de îndurat o pagubă din pricina lor.

— Au căzut pradă și oameni, sălbăticiei fiarelor? întrebă prințul Trubetzkoi.

Primarul dădu trist din cap.

— Până acum avem optsprezece morți și tot atâția răniți. Și numai Dumnezeu știe, dacă până la sfârșit ar mai fi rămas în viață vreunul din noi, dacă nu veneai tu, prea milostivul nostru stăpân.

— Și câți urși ați doborât?

— Șapte, din care Cola singur a ucis cinci.

— Cola, ucigătorul de urși?

— El! Ai auzit de el, stăpâne?

— Sergiu Pudarov mi-a vorbit.

— Îl voi chema îndată, stăpâne, să-l vezi. El este cel mai curajos din noi toți. Dacă nu era el aici, cred că până acum tot satul s-ar fi refugiat.

Un tânăr țăran porni în căutarea lui Cola și peste câteva minute sosi la fața locului și mândria satului.

Era un adevărat flăcău-minune. Mai înalt de doi metri, cu umeri ca cioppliți în stâncă, Cola semăna el însuși cu urșii a căror spaimă era.

Guvernatorul îl felicită în cuvinte călduroase și-l dădu ca pildă sătenilor. După aceea urmă astfel:

— Fiindcă tu ești cel mai îndemânatec în uciderea urșilor, îți încredințez ție întreaga trupă a cazacilor. Tu știi

cel mai bine, când au urșii obiceiul să atace. De îndată ce-i vei simți, ai dreptul să iei cu tine câți cazaci vei crede de cuviință, spre a stârpi flagelul ce a căzut asupra satului vostru.

— Tătucă - zise flăcăul, supus - cel mai bun lucru ar fi să-mi dai câțiva cazaci, cu care să pornesc în căutarea ascunzătorii urșilor. Acum, când avem aici atâți oameni înarmați, putem să încercăm aceasta, fără teamă.

Guvernatorul se învoi.

— Bine! Câți cazaci vrei?

— Cinci-șase vor fi îndeajuns. Numai să fie curajoși și buni trăgători!

— Ostașii mei sunt toți curajoși și buni țintași! zise prințul Trubetzkoi.

— Atunci nu se poate să nu ieșim victorioși!

Prințul Trubetzkoi îl chemă pe locotenentul Miliușov, care la rândul său, indică un plutonier și cinci cazaci, care aveau să-l însoțească pe Cola.

Cei șase ostași împreună cu Cola, porniră spre pădure, iar guvernatorul se întoarse în tabără, unde domnea aceeași înfrigurare, ca pe vreme de război.

Toată lumea aștepta cu înfrigurare desfășurarea evenimentelor și de la guvernatorul-prinț până la cel din urmă cazac nu era om care să nu ardă de nerăbdarea de a cunoaște sfârșitul acestei neobișnuite vânători…

— Aș vrea să văd și eu un urs cenușiu, dar mi-e teamă că vom păți rușinea de a fi venit în număr atât de mare, spre a doborî vreun pui doar.

— Vai, stăpâne - zise atunci primarul - nu dori să vezi ursul cenușiu! Noi am văzut destui și destu* am suferit fiindcă i-am văzut! Nu este în satul acesta niciun singur om care să mai doarmă liniștit, după ce a dat ochii cu moartea cenușie.

— Vom alunga noi această nălucă cenușie din mijlocul vostru și atunci viața liniștită de mai înainte va reveni în Salskoje.

— Să te audă Dumnezeu, stăpâne! făcu primarul, ridicându-și privirile spre cer.

Ceasurile treceau unul după altul.

Guvernatorul din Tomsk nu uitase de patima sa, nici chiar cu prilejul acestei excursii și în colțul cortului se războia cu încăpățânare, pe masa de șah, cu potrivnicul său, prințul Poniatowsky. Cele două femei stăteau de vorbă cu locotenentul Miliușov și cu Dimitri.

Prânzul se scurse într-o atmosferă destul de caldă, cu toate că prințul Trubetzkoi era neliniștit din pricina întârzierii cazacilor. Primarul satului încercă să-l liniștească:

— Pe semne că, n-au dat încă peste ascunzătoarea urșilor și au fost siliți să pătrundă mai adânc printre munți.

— Să nu se fi rătăcit?

— Dacă-i conduce Cola nu li se poate întâmpla așa ceva. Cola se orientează cu ochii închiși ori unde prin ținutul acesta!

Cu toate acestea cazacii nu se înapoiară nici în cursul după amiezii. Prințul Trubetzkoi era atât de nervos încât nu fu în stare să-și termine nici partida de șah.

Soarele apuse și cazacii tot nu se întoarseră.

— Locotenente Miliușov! îi zise guvernatorul aghiotantului său.

— La ordine, Excelență!

— Mai așteptăm un ceas! Dacă nu se înapoiază nici până atunci, pornim în căutarea lor. Pregătește făcliile de care vom avea nevoie.

— Am înțeles, Excelență.

Dar nu trebuiră să aștepte un ceas, căci nu trecură nici zece minute, din clipa când guvernatorul dăduse această poruncă și din capătul satului se auziră țipete și urlete înfiorătoare.

Primarul satului se uită speriat la guvernator.

— Mi-e teamă că s-a întâmplat vreo nenorocire.

Toți cei de față tresăriră, speriați.

Zgomotul creștea necontenit, țipete deznădăjduite se amestecau cu bocete sfâșietoare și în curând populația satului începu să se ivească grupuri-grupuri.

În fruntea acestor grupuri alerga o femeie mai în vârstă, care prin țipetele ei sfâșietoare stârnea mila chiar și în inimile cele mai împietrite.

— Mama lui Cola! strigă Sergiu Pudarov îngrozit.

Într-adevăr, bătrâna se văicărea:

— Cola… bietul meu Cola… a pierit… l-au sfâșiat urșii!… Cola… nu mai este!

Guvernatorul se interesă de soarta cazacilor săi.

— Plutoniere Kanoff, unde sunt oamenii?

Din mijlocul mulțimii se desprinse un cazac cu hainele sfâșiate, cu fața sângerândă, cu carnea atârnându-i în zdrențe. Brațul stâng i se legăna în dreapta și în stânga, de parcă i-ar fi fost rupt.

Prințul Trubetzkoi strigă deznădăjduit:

— Kanoff, vorbește, ce s-a întâmplat?

— Urșii… urșii!…

— Unde sunt oamenii?

— Acolo… acolo… în pădure!

— S-au prăpădit?

Kanoff, dădu din cap.

— Toți?

— Toți! Numai eu… am scăpat!

— Și Cola?

— S-a sfârșit cu el!

— Dar răspunde, vorbește, spune ce s-a întâmplat?,

— Stăpâne… iartă-mă… am dureri îngrozitoare… Apă… apă!

Din pricina prea marii pierderi de sânge plutonierul căzu la pământ, leșinat.

— Dați-i rachiu, iute! strigă prințul Trubetzkoi.

Locotenentul Miliușov luă de undeva o ploscă cu rachiu și turnă câteva înghițituri printre buzele plutonierului. După aceea veni un sanitar, cu pânză albă și medicamente,

cu care legă rănile nefericitului Kanoff, transportându-l apoi în casa în care fusese încartiruit, unde îl așezară în pat.

Mulțumită îngrijirii primite își recăpătă cunoștința, dar frigurile puseră stăpânire pe el și nu fu în stare să-și facă raportul, decât prin cuvinte întretăiate:

— A fost îngrozitor… am mers ceasuri întregi… apoi, deodată… din dosul unul stânci… se iviră o sumedenie de fiare… N-avurăm vreme… să punem mâna pe arme… că ne și înconjurară… O luptă înfiorătoare… Cola cea dintâi jertfă… era groaznic de văzut… cum l-au sfâșiat în bucăți…

Un țipăt îndurerat se amestecă în raportul plutonierului. Era mama lui Cola, care împreună cu ceilalți săteni, ascultau de la fereastră cele spuse de Kanoff, care urmă încet, din ce în ce mai slăbit:

— Cu greu… am putut pune mâna pe arme… dar în zadar trăgeam… glonte, după gloate… urșii atacau cu furie crescândă… cazacii unul după altul… Fug cu Gulev… peste stânci… ne prăbușim… îmi rup brațul… Gulev… peste stânci… ne prăbușim… îmi rup brațul… ajung… și… labele lor… sânge… sânge… sânge… vin urșii… urșii…

Capul lui Kanoff căzu pe pernă obosit.

— Delirul! zise locotenentul Miliușov.

Toată lumea, dar mai ales locuitorii satului, fură cuprinși de o groază înfiorătoare. Cei din Salskoje îl pierduseră pe acela care ținuse suflarea în ei până atunci: Cola, a cărui putere o credeau de nedoborât. Totodată sătenii pierdură și credința în cazaci, deoarece auziseră chiar din gura plutonierului, despre moartea cumplită a celor cinci ostași.

Înapoindu-se, prințul Trubetzkoi umbla de colo până colo, în fața cortului său, în vreme ce Mioara și Grușa intrară în cort, adânc impresionate de cele povestite de Kanoff.

— Tătucă, mi-e grozav de teamă! zise primarul satului, oprindu-se în fata guvernatorului.

— De ce ți-e teamă?

— Nu mai încape nicio îndoială că acum urșii vor ataca satul!

— Ce tot vorbești omule?

— De obicei fiarele acestea coboară în sat când sunt îmbătate de sânge și atunci se dau, fără niciun fel de deosebire, la tot ce le iese în cale... Trebuie să ne așteptăm la orice!

— Crezi că așa va fi?

— Fără îndoială, tătucă!

— Atunci le vom lua înainte și-i vom ataca noi!

— Numai cu multă băgare de seamă, tătucă! Ai văzut că și Cola s-a prăpădit! Cine ar fi crezut? Moartea cumplită a celor cinci ostași.

Prințul Trubetzkoi nici nu mai asculta la cuvintele îngrozite ale primarului, ci se întoarse spre locotenentul Miliușov.

— Locotenente Miliușov, primarul are dreptate, urșii sunt cei mai primejdioși după o asemenea vărsare de sânge... De aceea trebuie să fim cu ochii în patru și să împiedicăm cu orice preț ca fiarele să atace satul, căci acum, după moartea lui Cola, pe care-l credeau de nedoborât, s-ar produce o panică în mijlocul populației care ar face cu neputință orice apărare împotriva urșilor.

— Atunci să pornim?

— Da. Cred că acesta este cel mai bun lucru ce avem de făcut!

Peste câteva minute goarna sună adunarea.

Prințul Trubetzkoi se adresă soției sale:

— Puteți veni și voi, dar numai cu condiția să fiți mereu la urmă!

— Nu se poate! se împotrivi Grușa. Avem și noi arme, vrem să luăm parte la vânătoare și noi!

— Dragă Grușa, după părerea mea, aceasta nu mai este o vânătoare, ci o luptă pe viață și pe moarte!

— Nu face nimic! răspunse prințesa. Vreau să-mi am partea mea și într-o asemenea luptă!

— Bine, Grușa - zise guvernatorul - mă învoiesc, dar voi fi mereu cu ochii la tine și la Mioara.

Călăuziți de Sergiu Pudarov, cazacii porniră spre munții împăduriți, în ale căror peșteri se retrăseseră fioroasele sălbăticiuni.

Ajungând printre stânci, ei se împărțiră în mai multe grupuri și așa își urmară drumul. Grupurile erau alcătuite din câte trei-patru oameni, dând astfel urmăritorilor putința de a se rândui într-un cerc cât mai larg, care se strângea cu cât înaintau mai în spre inima munților.

Toată lumea era cuprinsă de înfrigurare, căci după cele întâmplate, însemnătatea acestei vânători devenise mult mai mare decât și-o închipuisem la început.

Grușa alcătui o grupă cu maiorul Dimitri Trubetzkoi și prințul Poniatowsky, iar Mioara a doua, cu guvernatorul-prinț și locotenentul Miliușov. Grupurile se înțeleseră între ele, să se anunțe prin anumite semne de îndată ce se ivește vreo primejdie, spre a putea veni una în ajutorul celeilalte.

O asemenea mică patrulă de cazaci fu cea dintâi, care dădu peste fioroasele animale. În fața unei peșteri ei zăriră un mare urs cenușiu. De îndată ce l-au văzut, ostașii s-au și ascuns după copaci. Apoi își ridicară armele și trăgând aproape toți, deodată, puternica fiară se prăbuși la pământ, rostogolindu-se peste stânci.

La auzul detunăturilor veniră în grabă și alți cazaci, care se aflau prin apropiere, spre a le fi de ajutor tovarășilor lor, dacă aceștia s-ar găsi în primejdie. Dar la venirea lor, uriașul munților, zăcea nemișcat, la pământ.

Ostașii cercetară peștera, cu multă luare aminte, dar nu mai dădură peste alți urși. Se vede că fiara colindase singură prin pădure. Vestea doborârii acestui urs trecu de la o grupă la alta, mărind și mai mult înfrigurarea vânătorilor. În același timp, ea întări curajul ostașilor, făcându-i să înțeleagă că ursul cenușiu nu este invincibil, trebuie doar sânge rece, un ochi bun și o mână sigură, spre a-l doborî.

Cazacii porniră mai departe, cu râvnă îndoită, fără de a uita însă se fie prevăzători.

Grușa mergea înainte, cu prințul Poniatowsky, în vreme ce maiorul Trubetzkoi venea încet, în urma lor. Ei se îndreptau spre stâncile unde îl ajunsese ursita pe Cola și unde pieriseră și cei patru cazaci.

Ei fură opriți în cale de albia unui pârău secat. Prințul Poniatowsky și cu Dimitri căutară un loc de trecere mai ușor. Dar în vreme ce bărbații cercetau malurile, Grușa se și coborî pe peretele drept de stâncă, până în matca pârâiașului, pentru ca de aici să se urce apoi pe malul celălalt, luând-o astfel înaintea tovarășilor săi.

Prințul Poniatowsky și Dimitri nici nu observaseră isprava Grușei, dar în clipa următoare se cutremurară amândoi.

Tăcerea pădurii fu străbătută de un țipăt înfiorător.

Jos, în albia pârâului, Grușa fu așteptată de o surpriză grozavă. De-abia își așezase piciorul pe pietrele uscate ale pârâului secat, că de printre frunzele unui tufiș se și ivi trupul greoi și puternic al unui urs cenușiu.

Un strigăt de groază ieși din pieptul ei. Să fugă nu putea, căci pe o parte și pe alta se ridica peretele drept de stâncă. Groaza o încremenise aproape.

— Ajutor!… Ajutor!… Ursul… strigă ea, din nou…

Prințul Poniatowsky și Dimitri alergară tremurând de teamă, în direcția de unde venea strigătul de ajutor.

Ei nu puteau să-și dea seama unde dispăruse soția guvernatorului și Dimitri strigă deznădăjduit:

— Grușa! Grușa!

— Ajutor! se auzi din nou.

— Trebuie să fie jos, în albia pârâului! zise prințul Poniatowsky.

— Ce copilărie! strigă Dimitri și o și luă la goană.

Într-o clipă el ajunse la locul pe unde coborâse Grușa și o zări pe soția tatălui său, la o depărtare de cincisprezece-

douăzeci de pași de un urs cenușiu, de o mărime puțin obișnuită.

Dimitri nu șovăi nicio singură clipă. Luă pușca în mâini și începu să coboare și el spre matca pârâului unde se găsea Grușa și ursul.

Prințul Poniatowsky privea încremenit la primejdia care o pândea acum nu numai pe Grușa, ci și pe Dimitri. Într-o clipă el se hotărî și spre a fi gata la orice, începu să coboare și el spre albia pârâului.

În timpul acesta ursul se apropia tot mai mult de Grușa, care de teamă se retrăgea tot mai înapoi, fără însă a pierde ursul din ochi.

Dar fiara fu mai repede. Ea înainta, urlând fioros, poate ațâțată de lupta dată de Cola, și cei cinci cazaci și ridicându-se în două picioare, se pregăti să se arunce asupra Grușei, care, pierzându-și cunoștința, se prăbușise la pământ.

Atunci izbutise să coboare și Dimitri.

Într-o clipă el duse arma la ochi, apăsă pe trăgaci și glontele porni. Ursul se clătină, dar nu căzu, ci se întoarse de la Grușa, spre a se năpusti asupra agresorului său.

Maiorul nu mai avu vreme să-și încarce arma din nou, de aceea o apucă de țeavă și lovi cu toată puterea în namila pe a cărei blană începuseră să se ivească pete de sânge.

Patul puștii crăpă în două, sub puternica lovitură dată în capul ursului. Dar fiara nu căzu, ci urlând de durere se pregătea să se repeadă din nou asupra vrăjmașului său.

Arma căzu din mâinile lui Dimitri care-și trase cuțitul de vânătoare. Cu un sânge rece uluitor, maiorul Trubetzkoi aștepta acum apropierea namilei.

Dimitri era un bun mânuitor al spadei, este adevărat, dar niciodată nu ajunsese încă într-o situație atât de primejdioasă. Își dădea seama bine însă că numai calmul îl putea scăpa din primejdia în care se găsea.

El ținea cuțitul lung de vânătoare, ca un scut în fața sa și în clipa, în care ursul își ridică ucigătoarele labe, spre a lovi, Dimitri îi vârî pumnalul în gât, până la plăsele.

Liniștea pădurii fu spintecată de un nou urlet înfiorător. Ursul se clătină, gata să se prăbușească, dar laba lui grozavă îl mai nimeri pe tânărul maior, care plin de sânge și fără cunoștință, se lungi la pământ. Și cu toate că sângera din două răni, ursul cenușiu nu renunță la luptă, ci îndreptându-se spre Dimitri, se pregătea să-l sfâșie cu o furie de neînchipuit.

Laba lui înfiorătoare se ridică în aer, când… răsună o nouă detunătură.

În timpul cumplitei lupte, prințul Poniatowsky izbutise să coboare și el peretele de stâncă și ajuns în albia pârâului se grăbi în ajutorul fiului guvernatorului.

Nobilul polonez era un bun vânător, avea ochiul și mâna sigure, așa că glontele lui nu dădu greș.

Rana pricinuită de el înfrânse cerbicia fiarei, care lovind cu laba ridicată în vânt, se prăbuși la pământ ca un sac cu făină.

Ursul se mai zvârcoli de câteva ori, dar prințul Poniatowsky îi dădu lovitura de grație și trupul fiarei rămase nemișcat.

După aceea prințul alergă în ajutorul lui Dimitri.

Între timp și în urma strigătelor de ajutor ale Grușei și a detunăturilor și urletelor fiarei, grupul cel mai apropiat de vânători, veni la fața locului.

Prințul Trubetzkoi se afla și el printre cei noi sosiți și când își zări soția și fiul întinși la pământ, în albia pârâului, un strigăt de durere îi ieși din piept:

— Soția… fiul meu!

Dar prințul Poniatowsky se grăbi să-l liniștească pe guvernatorul îngrozit:

— Fii fără teamă, prințe, căci nenorocirea nu este atât de mare, după cum pare!

Prințul Trubetzkoi nu se sinchisi de primejdioasa coborâre și porni în jos pe peretele abrupt de stâncă.

Ajungând în matca pârâului nu știa unde să alerge mai întâi, la fiul său, a cărui față era plină de sânge în urma cumplitei lovituri dată de urs, sau la Grușa, care tot mai zăcea în nesimțire.

Prințul Poniatowsky era tot lângă Dimitri.

— De Dimitri mă îngrijesc eu, zise prințul Poniatowsky, d-ta vezi ce i s-a întâmplat Grușei.

În clipa următoare guvernatorul-prinț îngenunche alături de soția sa al cărei cap îl luă în brațele sale.

— Grușa... scumpa mea Grușa, ce ți s-a întâmplat? întrebă el, cu glas duios.

El începu să frece tâmplele leșinate și sub puterea acestui masaj, Grușa își deschise ochii încet.

Privirile ei speriate se ațintiră cu mulțumire pe chipul soțului său și buzele ei tremurânde murmurară:

— Unde sunt?

— În brațele mele, drăguță...

— Dimitri!

— Doamne, cum să-ți mulțumesc că nu s-a întâmplat nimic prea serios?

— A fost îngrozitor! Dar Dimitri?... Ce s-a întâmplat cu el?

De-abia acum își aduse aminte guvernatorul că fiul lui era rănit..

— Dimitri a fost rănit!

— Mi-a salvat viața!

— Iar pe a lui a salvat-o prințul Poniatowsky!

Grușa răsuflă ușurată.

— Așadar a scăpat! Slavă Domnului!

Cu ajutorul cazacilor, prințul Poniatowsky ridică trupul nemișcat al lui Dimitri și porni cu el prin albia pârâului în căutarea unei ieșiri, deoarece peste peretele de stâncă ar fi fost cu neputință să se cațere cu povara trupului lui Dimitri.

Grușa porni și ea, sprijinindu-se de brațul prințului Trubetzkoi. Ea nu uitase încă grozăvia prin care trecuse. Din când în când i se părea că mai vede namila furioasă îndreptându-se în spre ea și atunci se lipea de soțul său tremurând din tot trupul.

De îndată ce izbutiră să iasă la mal, prințul Poniatowsky legă rănile tânărului maior pentru a-i opri pierderea de sânge.

Dimitri avea dureri înfiorătoare, deoarece chiar și leșinat cum era, se zvârcolea și gemea necontenit.

Ursul îi luase cu totul pielea de pe obrazul stâng, și era o fericire că nu-i atinsese și ochiul, căci atunci ar fi fost osândit să poarte o viață întreagă semnul vânătoarei de urși cenușii de la Salskoje. Afară de aceasta, laba ursului îl mai atinsese și în umărul stâng, pe care i-l sfâșiase groaznic. Ghearele înfiorătoare ale fiarei pătrunseseră până la os, rupând carnea și mușchii.

La porunca guvernatorului, ostașii făcură o targă, în grabă, pe care îl așezară pe maior și porniră cu el înapoi spre sat. Prințul Trubetzkoi, Grușa și Mioara îl urmară pe prinț, în vreme ce cazacii, sub conducerea prințului Poniatowsky și a locotenentului Miliușov continuară vânătoarea de urși.

Prințul Trubetzkoi era foarte îngrijat din pricina rănilor lui Dimitri, deoarece știa că rănile făcute de ghearele urșilor pot avea urmări cât se poate de primejdioase.

— Numai de nu i s-ar infecta rănile! zise el.

— Trebuie să chemăm un doctor, zise Grușa. Ar fi îngrozitor să pătimească prea mult din pricina mea. Pentru mine și-a primejduit viața!… Fapta lui era vrednică de toată lauda!

— Nu-l lăuda prea mult, Grușa! Nu și-a îndeplinit decât datoria. S-a purtat așa cum trebuia să se poarte un prinț Trubetzkoi.

Când ajunseră în sat se întunecase. Locuitorii însă erau toți în picioare, așteptând cu înfrigurare vești de la cei

plecați în urmărirea urșilor cenușii. Zărind rănitul purtat pe targă, sătenii începură să tremure din nou și își spuneau că moartea cenușie nu poate fi biruită, deoarece, în loc ca urșii să fie doborâți, fiarele acestea sângeroase făceau jertfe tot mai numeroase în rândurile urmăritorilor.

Spaima lor crescu și mai mult, când aflară că rănitul din targă nu era altul decât însuși fiul guvernatorului.

Tânărul prinț fu dus într-o casă unde în lipsă de doctor, sanitarul cazacilor îi dădu îngrijirile necesare. Acesta spălă rănile lui Dimitri, le unse cu o alifie lecuitoare de răni și după ce-i mai dădu tânărului maior un ceai fierbinte, îl lăsă sub supravegherea prințului Trubetzkoi și a Grușei, care rămaseră la căpătâiul bolnavului.

Privind la Dimitri, care se zbătea în frigurile pricinuite de răni, în sufletul Grușei simțământul dragostei reînvie cu o putere de neînvins. În ea ardea dorul de a-l săruta pe tânărul prinț și fără să se sinchisească de prezenta guvernatorului, se aplecă peste rănit și-i acoperi fata cu sărutări.

— Mi-a scăpat viața, zicea ea, adânc mișcată, și acum trebuie să sufere chinuri cumplite, din pricina mea! Dumnezeule, ajută să se însănătoșească!

Dragostea pe care Grușa o arăta pentru fiul său, îl mișcase pe guvernator până la lacrimi. Bietul om nu vedea în aceste sărutări, decât recunoștința pe care o purta Grușa salvatorului său. Adevărata însemnătate a acestor sărutări el n-o putea înțelege.

În schimb, Mioarei nu-i scăpă din vedere patima cu care prietena sa îl săruta pe maiorul căzut în nesimțire. Sărutările acestea nu erau de recunoștință, ci de dragoste pătimașe.

Și biata fată se îngrozi, gândindu-se la urmările, pe care le-ar putea avea această dragoste, dacă Grușa nu va izbuti să-și stăpânească pornirea.

După înapoierea guvernatorului locuitorii rămaseră pe străzi, așteptând cu înfrigurare întoarcerea celor rămași să continue vânătoarea.

În cele din urmă, spre miezul nopții, se iviră printre munți cele dintâi făclii, care dovedeau întoarcerea vânătorilor.

La auzul murmurului mulțimii, guvernatorul ieși și el în stradă.

În fruntea convoiului veneau prințul Poniatowsky și locotenentul Miliușov.

Guvernatorul răsuflă ușurat, văzând că cei doi bărbați, la care ținea atât de mult, se înapoiau nevătămați.

— Ei, ce vești îmi aduci, locotenente Miliușov? îl întrebă guvernatorul pe tânărul ofițer, care de-abia acum băgase de seamă că printre săteni se găsea și guvernatorul.

— Am sosit, Excelență, raportă locotenentul, și pot să vă spun că, rezultatul este cât se poate de bun!

— Să auzim!
— Am doborât optsprezece urși!
— Și pierderi?
— Din nenorocire avem și pierderi!
— Cât?
— Doi cazaci au murit, iar douăzeci și unu au fost răniți în lupta cu urșii cenușii. Din aceștia însă, niciunul nu este prea grav rănit.
— Și unde sunt răniții?
— Au venit toți, cu propriile lor picioare, afară de unul, pe care l-am adus pe targă, fiindcă și-a rupt fluierul piciorului.
— Bine! Răniții să fie bandajați, apoi trupa se poate odihni.
După aceea guvernatorul se duse la prințul Poniatowsky și-l îmbrățișă cu căldură:
— Dragă prietene, de-abia acum mi se oferă prilejul spre a-ți mulțumi pentru ceea ce ai făcut. Fără intervenția d-tale, Dimitri n-ar mai fi în viață acum. L-ai scăpat de la o moarte sigură și pentru aceasta îți voi fi veșnic recunoscător.
— Prințe dacă este vorba de moarte, numai eu pot să vorbesc! răspunse prințul Poniatowsky. De altfel, ce mai face Dimitri?
— Nu și-a revenit în fire încă. Rănile i-au fost spălate și bandajate și nădăjduiesc că, mulțumită îngrijirii de care se va bucura, se va însănătoși încurând.
După o scurtă vizită, pe care o mai făcură lui Dimitri, toată lumea se duse să se odihnească, deoarece guvernatorul hotărâse ca a doua zi de dimineață să se înapoieze la Tomsk.
Trupa își îndeplinise însărcinarea. Ea pusese o stavilă în calea pustiirilor morții cenușii, scăpând populația satului de groaza veșnică a urșilor. Afară de aceasta, prințul Trupetzkoi voia să ajungă cât mai iute la Tomsk, spre a putea chema un doctor la căpătâiul lui Dimitri.

A doua zi de dimineață, când răsări soarele, trupa era în picioare și porni spre Tomsk, spre a-și aminti multă vreme de sângeroasa vânătoare de urși de la Salskoje.

CAPITOLUL 41
Dragostea care renaște

Tânărul prinț Trubetzkoi avu mult timp de suferit din pricina vânătoarei de urși cenușii de la Salskoje.

Zile întregi fu chinuit de friguri, rănile îi pricinuiau dureri mari și chiar dacă își redobândise cunoștința, suferințele-i nu încetară o clipă.

Mioara nu-l părăsea de loc și-l îngrijea cu o adevărată dragoste de soră. Ea voia să-și arate măcar în felul acesta recunoștința pentru bunătatea pe care guvernatorul o avusese față de ea.

Zi și noapte stătea la căpătâiul bolnavului și toate încercările guvernatorului de a o hotărî să se mai lase să fie înlocuită și de Grușa, rămaseră zadarnice. Cu un spirit de jertfă vrednic de toată lauda, ea își îngriji singură bolnavul, care peste două săptămâni se văzu în stare să părăsească patul spre a se odihni în parc, la razele binefăcătoare ale soarelui.

Concediul lui Dimitri se sfârșise, dar prințul Trubetzkoi trimise la Petrograd un curier, raportând nenorocirea întâmplată la vânătoarea de urși de la Salskoje și tânărului maior i se îngădui să rămână la Tomsk, până la desăvârșita însănătoșire.

Dar spiritul de sacrificiu de care Mioara dăduse dovadă în îngrijirea lui Dimitri, nu rămase fără răsunet în sufletul tânărului prinț.

Frumusețea, drăgălășenia, deșteptăciunea româncei atraseră atenția maiorului, care, fără să-și dea seama,

începu să nutrească pentru Mioara un simțământ care era mai mult decât o recunoștință.

Era fericit, când putea să-i mângâie, să-i sărute mâinile, iar când se întâmpla ca Mioara să fie silită să-l lase singur pentru câteva minute, viața i se părea searbădă, fără rost. De îndată ce Mioara revenea, chipul maiorului se însenina, se înveselea, strălucea de bucurie.

Guvernatorul rămase uimit văzând schimbarea care se săvârșise în fiul său. Înainte de vânătoare, Dimitri socotea că era în interesul Grușei, al tatălui său și chiar în interesul său propriu, să se înapoieze cât mai iute la Petrograd, pentru a nu primejdui armonia familiei, prin prezența sa, iar acum, nu mai putea de bucurie după ce află că i se îngăduise să rămână la Tomsk până se va însănătoși pe deplin.

Înainte de-abia aștepta să poată pleca spre a scăpa de Grușa, iar acum era fericit că putea să mai rămână alături de… Mioara.

Adeseori se întrista când se gândea că în curând totuși va fi silit să se înapoieze la Petrograd și deci, să se despartă de aceea care-i devenise atât de dragă. Tristețea aceasta dovedea îndeajuns cât de adânc intrase românca în sufletul maiorului Trubetzkoi.

Mioara se simțea și ea foarte bine în tovărășia lui Dimitri, care avea o fire bună și știa să se facă plăcut. Dar în vreme ce recunoștința lui Dimitri se transformă încetul cu încetul în dragoste, Mioara continuă să se gândească la el numai cu prietenie, poate chiar cu simțământul mai profund, cu iubire, dar cu o iubire frățească.

Îl stima, îl prețuia pe Dimitri, îi plăcea să stea cu el, dar nu-l iubea. Îi era drag… dar nu era îndrăgostită de el.

Pentru tânărul prinț Trubetzkoi ea avea o adâncă simpatie, dragostea însă rămăsese tot pentru Stanislau Rimsky pe care inima credincioasă a Mioarei nu-l uitase, cu toată depărtarea ce-i despărțea. Între timp însă, dragostea lui Dimitri pentru Mioara devenea tot mai

vădită, așa că ea nu mai scăpă nici celorlalți locuitori ai palatului.

Printre aceștia erau unii care se bucurau, alții pe care îi durea această apropiere.

Prințul Trubetzkoi observase și el dragostea care încolțise în inima fiului său, dar fiind un părinte înțelegător, nu deschise vorba, din moment ce Dimitri nu venise el însuși să-și spună păsul. De altfel, el n-ar fi pus nicio piedică în calea acestei căsătorii, lăsându-i fiului său toată libertatea de acțiune, întocmai cum și-o luase și el, fără să se sinchisească de gura lumii, când o ridicase pe Grușa, mica actriță, alături de el. De aceea, el era chiar mulțumit văzând dragostea care încolțea în inima lui Dimitri pentru Mioara.

Prințul Trubetzkoi avea un adevărat cult pentru Mioara. De când venise în casa lui el avusese prilejul să se încredințeze de firea blândă, cinstită a fetei, de bunătatea inimii sale și de aceea el se gândi că, Mioara ar fi într-adevăr femeia, care l-ar putea face fericit pe Dimitri. Nici chiar împrejurarea că romånca nu era decât o simplă surghiunită nu-l speria pe guvernator, deoarece își dădea seama că aceasta se poate aranja foarte ușor. O singură audiență la palatul de iarnă din Petrograd... și țarul o grația.

Așadar, prințul Trubetzkoi privea cu ochii cei mai buni legătura care se cimenta între fiul său și Mioara.

În schimb lucrurile stăteau cu totul altfel, cu... locotenentul Miliușov.

De câtva timp, rânduitul, veșnic veselul și simpaticul locotenent Miliușov ajunsese de nerecunoscut. Zâmbetul îi dispăruse de pe buze, de mult nu-l mai auzise nimeni râzând, fugea de oameni și nici chiar de slujbă nu-și mai vedea ca lumea. Miliușov se îndrăgostise de Mioara, de mult și când văzu că tocmai cel mai bun prieten al lui i-o ia înainte se gândi să plece din Tomsk, să se ducă cât mai

departe de orașul în care-i fusese dat să aibă o dezamăgire atât de crudă.

Și într-o bună zi, nu mai putu îndura chinul și ducându-se în fața guvernatorului îl vesti că ar vrea să părăsească Tomsk-ul.

Prințul Trubetzkoi se uită buimăcit la cel mai drag ofițer al său, care în același timp devenise și omul său de încredere.

— Dar ce ți-a venit în cap, dragă Miliușov?

— Prea milostive stăpâne, hotărârea mea este nezdruncinată.

— Dar ce s-a întâmplat? Ce te-a făcut să iei această hotărâre nesăbuită și neașteptată?

— Pricina n-are nicio însemnătate, Excelență!

— Ai vreun motiv de nemulțumire, pe care nu-l cunosc eu?

— Excelență, dv. nu v-ați purtat cu mine precum v-ați fi purtat cu un inferior, ci ca un tată cu copilul său. Așa că…

— Și totuși vrei să pleci!

— Trebuie, prea milostive stăpâne! Hotărârea aceasta mi-a fost impusă de un simțământ împotriva căruia nu mă simt în stare să lupt.

Guvernatorul se apropie de tânărul ofițer și i se uită adânc în ochi.

— Miliușov, vorbește pe față!

Locotenentul răspunse printr-o privire de adâncă recunoștință, pentru bunătatea de care i se dădea dovadă, dar atât. Niciun cuvânt nu-i ieși pe buze.

— Fii sincer, Miliușov! zise guvernatorul, pentru a doua oară. Tocmai adineauri ai spus că m-am purtat cu d-ta ca un tată cu copilul său.

Locotenentul Miliușov rămase pe gânduri, neștiind ce trebuia să facă. I se păru însă că n-avea dreptul să se ascundă de omul acesta care fusese atât de bun cu el. De aceea îi mărturisi totul, așa cum era.

— Acum te înțeleg, dragă Miliușov, zise guvernatorul, clătinând din cap, și după ce mi-ai mărturisit sincer cum stau lucrurile, firește că nu mai am dreptul să te opresc.

— Vă rog să mă credeți, Excelență, că a trebuit să lupt mult, până să ajung la această hotărâre, dar în cele din urmă mi-am dat seama că nu-mi rămâne altceva de făcut. Dacă ar fi fost vorba de altcineva și nu de Dimitri, de care mă leagă o veche prietenie, nu aș fi șovăit o clipă să mă măsor cu el. Apoi, spiritul de sacrificiu, de care a dat dovadă Mioara, în timpul bolii lui Dimitri, este destulă probă cădragostea lor e reciprocă.

Prințul Trubetzkoi dădu din cap.

— Așa mi se pare și mie!

— De aceea, nu-mi rămâne altceva de făcut, urmă locotenentul Miliușov, decât să mă îndepărtez, deoarece inima-mi sângerează prea dureros la vederea fericirii lor. De altfel e cam multă vreme de când n-am mai dat pe acasă… Moșioara, moștenită de la tata, e pe mâini străine… Vreau să mă ocup de pământul acesta și poate că, acolo, departe, voi uita dragostea care-mi sfâșie inima astăzi.

Guvernatorul strânse mâna tânărului ofițer.

— Te înțeleg și sunt de aceeași părere cu d-ta. Te rog însă, dragă Miliușov, să-i porți lui Dimitri aceeași prietenie și pe mai departe, iar când rana se va vindeca și vei voi să te înapoiezi, locul d-tale lângă mine va fi liber oricând.

Locotenentul strânse mâna întinsă, adânc mișcat și-i venea foarte greu să se despartă de omul acesta bun și nobil, care se purtase cu el, întotdeauna, cu o dragoste într-adevăr părintească.

— Nu te voi socoti ca ieșit din armată, urmă prințul Trubetzkoi, ci numai ca plecat într-un concediu mai lung, deoarece sunt încredințat că te vei înapoia.

— Aș vrea din tot sufletul să se întâmple așa, Excelență!

După aceea își luă rămas bun de la guvernator și-l mai rugă să transmită salutările sale lui Dimitri și Mioarei.

— Dar de ce nu te duci să-ți iei rămas bun în persoană? întrebă guvernatorul.

— Nu vă supărați, Excelență, dar nu pot! Mi-e teamă că m-aș trăda și nu vreau ca pricina plecării mele să fie cunoscută.

— Facă-se voia d-tale, dragă Miliușov, zise prințul Trubetzkoi. Când vrei să pleci?

— Dacă se poate, chiar astăzi.

— Atunci, te rog să predai toate lucrările locotenentului Malighin, care va ține loc de aghiotant până la înapoierea d-tale.

— Să nădăjduim, Excelență!

Locotenentul își mai luă odată rămas bun de la superiorul său, apoi părăsi, cu lacrimi în ochi, odaia guvernatorului.

Plecarea aghiotantului său îl impresionă adânc și pe guvernator, al cărui glas tremura când mai târziu îi povesti Grușei pricina acestei plecări.

Grușa trebui să-și adune toată puterea de voință pentru a nu se trăda deoarece spusele soțului său căzură asupra ei ca un trăsnet.

După ce guvernatorul, părăsi odaia, amărăciunea îi umplu sufletul; și izbucni într-un hohot de plâns, care amenința să nu se mai sfârșească.

— Am fost oarbă, oare de n-am văzut ce se petrece în jurul meu? se învinuia ea.

Grușa se îngrozea la gândul că-l va pierde definitiv pe Pavel Ermolieff, dacă dragostea dintre Dimitri și Mioara era serioasă.

Dar oare era cu putință ca iubirea pe care tânărul prinț i-o jurase pe vremuri la Petrograd să se fi stins atât de iute din inima lui?

— Trebuie să-i vorbesc! își zise ea și își puse în practică această hotărâre, neîntârziat.

Se așeză la masa de scris, luă hârtie de scrisori și mâna-i tremurândă de emoție așternu în grabă rânduri ieșite din mintea-i înfrigurată.

După aceea își sună camerista.

— Vei duce scrisoarea aceasta tânărului prinț și i-o vei preda personal. Ai înțeles?

— Am înțeles, prea milostivă stăpână.

Camerista porni spre aripa opusă a palatului unde se găsea apartamentul lui Dimitri și peste câteva minute înmână scrisoarea aceluia căruia-i fusese adresată.

Dimitri recunoscu scrisul îndată.

El concedie camerista și desfăcu scrisoarea, curios să afle ce avea să-i comunice mama sa vitregă, pe o cale atât de puțin obișnuită:

„Dragă Pavel,

Îți dau numele acesta, deoarece el îmi este mult mai drag, decât numele tău adevărat. Nu pot, nu vreau să mă împac

cu situația pe care ne-a pregătit-o soarta. Eu nu pot să te consider fiul meu, când ochii tăi, buzele tale, întreaga ta făptură îmi amintesc necontenit de Pavel Ermolieff.

Vreau să-ți vorbesc și dacă m-ai iubit într-adevăr vreodată atunci vei căuta să-mi îndeplinești această dorință încă în decursul zilei de astăzi!

Cu vechea dragoste, a ta

Grușa"

Dimitri ascunse scrisoarea.

— Ce copilărie! Dacă scrisoarea aceasta cădea în mâini nechemate se putea întâmpla cea mai mare nenorocire!

Aventura aceasta de la Petrograd îl apăsa din ce în ce mai greu. Ar fi vrut s-o convingă pe Grușa să se împace cu situația de față și să nu mai nădăjduiască la lucruri care ar putea să aibă urmări catastrofale pentru toată familia Trubetzkoi.

— Grușa are dreptate! se gândi el. Trebuie să stăm de vorbă! De altfel în chipul acesta voi avea și prilejul de a o face să înțeleagă copilăria pe care a săvârșit-o astăzi. Chiar dacă am păcătuit pe vremuri, față de ea, împins de ușurința tinereții, trebuie să mă ierte, uitând de ceea ce a fost, căci numai astfel ne putem redobândi liniștea amândoi!

Tocmai se pregătea să plece, când ușa se deschise și Mioara intră în odaie.

— Mioara! Cât sunt de fericit că te văd!

— Cum te mai simți, Dimitri? Mai ai dureri?

— Nimic, nimic! Nici chiar pe acelea din umăr nu le mai simt. Obrazul vezi că mi se vindecă grabnic și peste două-trei săptămâni cred că voi fi asemenea unui nou născut... la față, firește!

Dimitri râse și râse și Mioara.

— Odată cu însănătoșirea d-tale se apropie și timpul să ne părăsești, pentru a te înapoia la Petrograd! zise ea.

— Îți pare rău?

— Îmi pare rău întotdeauna când pleacă cineva care mi-e drag. D-ta, Dimitri, mi-ai fost un bun și credincios prieten, în consecință îmi vei lipsi, când nu te voi mai ști aici!

— Dar până atunci mai este timp! zise Dimitri, râzând.

— Nu prea, fiindcă concediul d-tale ține numai până când te vei însănătoși. Or, la drept vorbind, însănătoșirea deplină va veni foarte curând.

— Dar aceasta nu se va ști la Petrograd. Mă simt mult mai bine la Tomsk.

— La început, parcă nu țineai de loc să-ți prelungești șederea aici!

— D-ta știi prea bine, care era pricina, răspunse Dimitri, întunecându-se. Întâlnirea cu Grușa și încă, în împrejurările cunoscute, mă zdruncinase cu totul. Dar fiindcă a venit vorba despre asta, te rog, Mioaro, citește scrisoarea aceasta.

Dimitri îi întinse scrisoarea Grușei.

Mioara o ceti în grabă, apoi o înapoie maiorului.

— Firește că, trebuie să îndeplinești dorința Grușei, zise ea. Eu am sfătuit-o de multe ori, să renunțe la acest joc primejdios; e rândul d-tale să-i vorbești acum, poate cu mai mult noroc.

— Tocmai aceasta aveam de gând să fac. Fericirea tatălui meu prețuiește pentru mine mai mult decât orice… Și… lupt și pentru fericirea mea! Crede-mă, Mioaro, că, ceea ce s-a petrecut la Petrograd n-a fost decât o aventură nesăbuită a tinereții… întocmai după cum a dispărut Pavel Ermolieff întocmai așa s-a risipit și simțământul pe care-l nutream atunci pentru Grușa!

Mioara se uită țintă în ochii lui Dimitri și-i zise:

— Atunci, trebuie să vorbești cu Grușa neapărat, pentru a uita, odată pentru totdeauna, această amintire tristă și dureroasă.

Ochii lui Dimitri începură să strălucească ciudat. El înțelesese greșit cuvintele Mioarei. Era încredințat că Mioara voia să-l vadă scăpat de Grușa, numai spre a ști

netezită calea care urma să-i unească. De aceea se întoarse spre tânăra române, aproape implorător:

— Mioaro, Grușa are încredere în d-ta. Te rog rânduiește lucrurile astfel, să vină ea aici, căci aici putem sta de vorbă, nestânjeniți.

— Bine, Dimitri! răspunse fata. Mă duc la ea și cred că peste câteva minute ne vom înapoia împreună.

Dimitri sărută mâna Mioarei cu recunoștință. Fata îi mai zise:

— Eu vă dau putința se a sta de vorbă între patru ochi. Dar te rog, ca pe Dumnezeu, gândește-te la fericirea tatălui d-tale și fă tot ce-ți va sta în putință spre a nu tulbura printr-o furtună, liniștea bătrâneții lui.

— Voi face tot ce-mi va sta în putință! răspunse maiorul, cu hotărâre.

*
* *

De îndată ce păși în odaie, Grușa își dădu seama pentru ce venea Mioara.

— De la el vii, nu-i așa?

— Da!

— Ce zice?

— Vrea să vorbească cu tine.

— Slavă Domnului! exclamă Grușa, cu ochi strălucitori de bucurie. Nici nu-ți poți închipui ce fericită m-ai făcut prin aceste cuvinte! Vestea aceasta mă face să te iubesc, Mioara, cu toate că ar trebui să te urăsc!

Mioara făcu speriată un pas înapoi.

— Grușa, mă sperii! De ce ar trebui să mă urăști? Am păcătuit eu vreodată cu ceva împotriva ta?

Grușa era cuprinsă de o mare surescitare și în prada acestei înfrigurări nu-și dăduse seama că vorbele ei puteau fi jignitoare pentru prietena sa. Acum îi părea rău de ceea ce spusese și căuta să-și îndrepte greșeala.

— Nu te supăra, draga mea… Nu așa m-am gândit… sau mai bine zis, nu m-am gândit la tine… Amărăciunea sufletului meu este atât de mare, încât ar trebui să urăsc întreaga lume… Vai, dacă ai bănui ce mă așteaptă! Sunt nervoasă și neliniștită și-mi dau seama că nu-mi mai pot stăpâni voința.

— Grușa mea, liniștește-te…

— Adeseori mă orbește patima și în asemenea prilejuri sunt gata de orice. Mioara, Mioara, simt, vezi tu, că eu îi voi nenoroci pe acești doi bărbați!

— Grușa!

— Pentru a mă putea înțelege ar trebui să citești în inima mea, ar trebui să te poți transpune în starea mea sufletească. E groaznică soarta ce mi-a fost hărăzită, Mioara, o prea groaznică!

— De ce te frământi atâta, Grușa mea? Adu-ți aminte de ceea ce mi-ai făgăduit! Ai promis că-l vei uita pe Pavel Ermolieff și vei îngropa în inima ta dragostea aceea veche, pe care ai avut-o cândva pentru el.

Grușa oftă îndurerată.

— Mi-a fost ușor să făgăduiesc aceasta, dar mult mai greu este să mă țin de promisiunea făcută! Și-mi este cu atât mai greu, cu cât nu numai eu îl iubesc pe Dimitri, dar și el mă mai iubește tot cu patima de altădată.

Mioara tresări. Nu știa pe ce își întemeia Grușa această presupunere, când cu câteva minute mai înainte tânărul prinț îi mărturisise tocmai contrariul.

Dar inima n-o lăsă să-i spună Grușei adevărul, deoarece prin aceasta ar fi amărât-o și mai mult. Nu făcu altceva decât s-o întrebe:

— Ce te face să crezi că Dimitri tot te mai iubește. Ți-a dat vreo dovadă de aceasta?

— Mă mai întrebi?

— Nu te înțeleg!

— Dar ai fost și tu de față, ai văzut cu proprii tăi ochi!

— Ce? Unde?

— La vânătoarea de urși de la Salskoje, unde și-a primejduit viața pentru mine! Este cineva în stare de o asemenea faptă dacă nu iubește?

— Grușa, zise Mioara, dându-și seamă de greșeala prietenei sale, eu cred că oricare bărbat în locul lui ar fi făcut la fel.

— Nu este așa! Te înșeli! Fapta lui a fost dovada cea mai elocventă a dragostei pe care mi-o poartă.

Este adevărat că Grușa era încredințată de ceea ce spunea, dar cuvintele ei urmăreau și un anumit scop, acela de a o face pe Mioara să se trădeze. Prințul Trubetzkoi vorbea despre Dimitri și tânăra româncă, întocmai ca despre doi logodnici și Grușa voia să vadă, care era gradul dragostei cu care Mioara venea în plănuita căsnicie.

Dar după cum era foarte firesc, toate acestea n-o impresionară de loc și ea își păstră cel mai desăvârșit sânge rece, căutând s-o facă pe Grușa să înțeleagă că dragostea ei cu Dimitri, ar însemna nenorocirea guvernatorului, care nu merită o asemenea soartă.

Grușa o cunoștea pe Mioara ca pe un suflet cinstit, incapabil de fățărnicie și tocmai de aceea o uimi calmul prietenei sale.

— Dar să mergem Grușa, zise fata, în cele din urmă. Te voi însoți și eu pentru a nu da de bănuit. După ce vei vorbi cu Dimitri, cred că ți vei schimba părerea.

— Ce te face să crezi aceasta?

— Nimic hotărât. Am însă încredințarea că dacă veți sta de vorbă amândoi… veți ajunge să limpeziți situația tulbure în care vă găsiți astăzi și veți putea lua o hotărâre, care să vă împace pe amândoi. Te rog, însă, Grușa, nu uita nicio clipă că ar însemna moartea guvernatorului, dacă ar afla ceva.

— Fii liniștită, prințul Trubetzkoi nu va afla nimic!

După aceea porniră amândouă în spre cealaltă aripă a palatului.

Grușa era cuprinsă de o înfrigurare neobișnuită, dar nu mai puțin neliniștit era și Dimitri, care simțea că întrevederea aceea va fi hotărâtoare pentru tot restul vieții sale.

El stătea lângă fereastră și se uita în parcul învăluit în lumina soarelui de amiază. Când auzi ușa deschizându-se, se întoarse brusc.

Grușa intrase în odaie.

— Pavel, dragul meu Pavel, am venit!

Dimitri se grăbi în întâmpinarea ei, dar sărutarea lui de mână fu plină de respect, fu rece.

— Sunt încântat că mi-ai dat prilejul acestei întrevederi dragă… mamă!

Grușa se făcu roșie, ca racul.

— Iarăși… mamă? De ce mi te adresezi mereu cu acest cuvânt dureros, neplăcut? De ce nu-mi spui Grușa, cum îmi spuneai atunci… de mult?

— De atunci a trecut multă vreme, răspunse Dimitri, rece. Simțămintele și situațiile s-au schimbat și n-o pot numi altfel pe aceea, din care tata a făcut soția sa și care astăzi este o femeie invidiată și sărbătorită…

— Invidiată și sărbătorită? exclamă Grușa, cu un zâmbet amar. Ce-mi folosesc toate acestea, când n-aș putea fi fericită cu adevărat decât numai lângă tine deoarece numai tu îmi ești drag?

— Mamă!

— Din nou acest cuvânt blestemat? Dar n-ai decât să-l repeți de o mie de ori, dacă vrei, eu tot Pavel îți voi zice, fiindcă pentru mine tu ai rămas tot cel vechi, tot Pavel Ermolieff!

— De ce mi-ai scris scrisoarea? De ce ai vrut să vorbești cu mine cu orice preț?

— Fiindcă am vrut să-ți spun că eu tot mai te iubesc. Și oricât ai căuta să tăgăduiești, este în zadar, deoarece știu că, nici din inima ta n-a dispărut încă dragostea pe care mi-ai purtat-o pe vremuri. Mi-a dovedit aceasta graba cu

care ți-ai primejduit viața spre a mă scăpa din ghearele ursului.

— Era datoria fiului față de mama sa.

— Nu-i adevărat, Pavel Ermolieff! Orice ai spune, știu că mă iubești. Adu-ți aminte, cu câtă căldură, cu câtă patimă îmi spuneai în odăița mea din Petrograd: „te iubesc!” E cu neputință să fi mințit atunci, or, dacă n-ai mințit, nu se poate ca din dragostea aceea mare, să nu mai fi rămas nicio urmă în inima ta.

— Totuși…

— Nu căuta să mă contrazici, ci mai bine înțelege că nu pot trăi fără tine. Suntem tineri, plini de viață și însăși soarta a vrut să ne unească din nou, făcându-ne să ne întâlnim aici. De aceea, voi merge cu tine, la Petrograd!

Chipul lui Dimitri se schimonosi cu totul de durere și de mânie. Cu obrajii înroșiți el se răsti la mama sa vitregă:

— Ajunge! Nu-ți dai seama că este un sacrilegiu să vorbești astfel? Ai vrea să nimicesc într-un chip atât de josnic fericirea tatii, pe care-l iubesc mai mult decât orice pe acest pământ? Nu, de o mie de ori, nu! N-aș face-o nici chiar atunci, dacă te-aș iubi într-adevăr, nici chiar atunci, dacă inima mi-ar arde de dorul d-tale! Cu atât mai puțin o voi face acum, când nici nu te mai iubesc!

Grușa țipă.

— Într-adevăr așa să fie, Pavel?

— Îți jur pe tot ceea ce am sfânt în lumea aceasta că vechea dragoste a dispărut din inima mea și că nici urmă n-a mai rămas din ea… Când te-am revăzut, inima-mi n-a tresărit sub impulsiunea niciunui simțământ, care să se poată numi dragoste!

— Pavel!

— Așa este! Îți jur că așa este! Să fim cuminți, mamă! Acum, în ceasul acesta, când suntem iarăși singuri, numai noi doi, să făgăduim în chip solemn că vom alunga din mintea noastră orice amintire a cunoștinței noastre din

trecut. Să uităm ceea ce a fost, ceea ce a trecut, fiindcă… ce a trecut, nu se mai întoarce nicicând!

— Cât de grea îmi este inima!

— Gândește-te, cât de mult te iubește tata. Nu este dorință pe care să nu ți-o împlinească și soția guvernatorului din Tomsk este astăzi una din cele mai sărbătorite femei ale Rusiei. Mica artistă din Petrograd nu putea să-și dorească o înălțare mai frumoasă, mai vrednică de invidiat. Mărturisesc că la Petrograd am săvârșit un păcat față de d-ta, dar te rog să mă ierți pentru această ușurință, firească tinereții, mai ales, greșeala fiului, a îndreptat-o tatăl. Prințul Trubetzkoi a întins mâna Grușei Pavlovna, încredințat că această căsătorie va fi netulburată și fericită.

— Așa a și fost, până când nu te-am revăzut!

— Dar așa trebuie să fie și de acum înainte. Revederea aceasta trebuie să dispară din mintea noastră, ca și când nici n-ar fi avut loc. Gândește-te la tata, omul acesta bun, blând și milos, care te iubește cu o dragoste nețărmurită. Ai fi în stare să distrugi cea din urmă fericire a acestui om? D-ta ești cea din urmă rază de soare în iarna rece a vieții sale și este mai fericit decât aș fi putut să mi-l închipui vreodată. Te rog, mamă, înțelege că fericirea aceasta nu trebuie distrusă fiindcă… fiindcă…

Ochii maiorului începură să strălucească amenințător…

— …l-aș ucide cu propria-mi mână - urmă el - pe acela care ar căuta să năruie această fericire!

O tăcere apăsătoare urmă cuvintelor lui Dimitri.

În ochii mari ai Grușei licăriră două lacrimi și prin perdeaua lor se uită ea la Dimitri, ale cărui priviri aruncau fulgere.

— Știu de ce te-ai întors de la mine - zise Grușa, apoi. Iubești o altă femeie! Crezi că nu știu că ești sclavul Mioarei Comăneanu?

— Și dacă ar fi așa?

— Nu-ți dai seama de durerea pe care mi-o pricinuiești? Știu că nu este drept ceea ce fac, dar numai tu ești vinovat, căci tu mi-ai ucis inima, când m-ai părăsit la Petrograd.

— Grușa!

— Știu că este datoria mea să-l iubesc pe tatăl tău, fiindcă e un om bun, blând și cu suflet cinstit. Dar… poți să-i poruncești zăpezii să nu se topească sub puterea razelor de primăvară? Poți să-i poruncești fierului înroșit în foc să nu se îndoaie sub loviturile ciocanului? Tot astfel nu mă pot împotrivi nici eu dragostei!

— Cu aceleași cuvinte pot să-ți răspund și eu. Și în inima mea clocotește dragostea, căreia nu mă pot împotrivi și care nu îngăduie o a doua femeie lângă aceea pe care o iubesc.

— Mioara Comăneanu!

— Da! Nu mai fac niciun secret din aceasta, de oarece peste câteva zile și așa va afla toată lumea.

— Așadar vrei s-o iei într-adevăr?

— Da! În timpul cât am fost bolnav, Mioara m-a îngrijit ca un înger păzitor și în decursul lungilor zile de suferință am avut prilejul să mă încredințez pe deplin de noblețea inimii, de bunătatea firii sale. După ce am cumpănit toate acestea, mi-am dat seama că Mioara este vrednică de a fi soția mea. După cât am putut să înțeleg eu, nici tata nu se va împotrivi, mai ales că, atunci când a fost vorba de fericirea lui, nici el n-a ascultat decât de imboldul inimii sale. Tocmai de aceea, trebuie ca și d-ta să te învoiești la aceasta căsnicie, dând uitării tot ce s-a petrecut între noi pe vremuri. Și cum știu prea bine că și d-ta ții la Mioara, împotrivindu-te la fericirea ei ai da dovadă de o răutate care nu se potrivește cu firea d-tale.

— Este adevărat, o iubesc mult pe Mioara, dar pe tine te iubesc și mai mult…

— Nu vorbi astfel… Nu te așeza în calea noastră, ci închină-ți viața și pe mai departe fericirii tatălui meu, așa după cum ai făcut și până la sosirea mea la Tomsk. Făcând

aceasta, nu numai că-ți vei redobândi liniștea sufletului, dar ne vei face fericiți și pe noi. Grușa, pe care am cunoscut-o pe vremuri, știam că nu era în stare să facă nimănui vreun rău… Grușa de pe vremuri era o făptură bună, cinstită, blândă și în mintea mea așa va rămâne întotdeauna… De ce vrei să alungi din inima mea această imagine curată pe care mi-am făcut-o despre Grușa?

Cuvintele lui Dimitri avură o adâncă înrâurire asupra soției guvernatorului. Ea nu mai era femeia îndărătnică, încăpățânată și egoistă; lacrimile îi năpădiră ochii și în adâncul inimii simți că Dimitri avea dreptate.

Totuși, ea mai riscă o întrebare:

— Și ești încredințat că și Mioara te iubește? Fiindcă o fericire nu se poate clădi decât pe o dragoste reciprocă.

Dimitri zâmbi fericit.

— Dacă mă iubește? Dar oare n-a văzut toată lumea cu câtă dragoste m-a îngrijit tot timpul cât am fost bolnav? În fiecare zi îmi aducea flori, tot timpul nu se gândea decât la mine și niciodată nu voi fi în stare să-i fiu îndeajuns de recunoscător pentru nopțile întregi pe care și le-a jertfit veghind la căpătâiul meu și grăbindu-mi însănătoșirea în chipul acesta. Dacă nu era ea poate că și acum mai tânjeam în pat. Și întocmai după cum dreaptă și curată este dragostea ei, tot atât de neprihănit este și simțământul pe care-l nutresc eu pentru Mioara. Și crede-mă, Grușa că numai Mioara mă poate face fericit în lumea aceasta!

Din ochii Grușei lacrimile începură să curgă șiroaie. Ea îi întinse mâna lui Dimitri și îngână plângând aproape în hohote:

— Atunci… atunci eu nu voi sta… în calea voastră!… Fiți fericiți!

Bucuria lui Dimitri fu atât de mare încât uită cu totul că împrejurarea îi cere o altă purtare, căzu în genunchi și începu să sărute în neștire mâinile mamei sale vitrege:

— Grușa! Grușa, cât de fericit sunt… cât de fericit ni-ai făcut d-ta!

Dar în vreme ce el acoperea cu sărutări de recunoștință mâinile, pe care pe vremuri le acoperise cu sărutări pline de patimă, ușa se deschise pe nesimțite.

Prințul Trubetzkoi intrase în odaie și zărindu-și fiul, la picioarele soției sale, sărutând de nenumărate ori mâinile acesteia, un urlet răgușit, ca de fiară sălbatică îi ieși din piept.

CAPITOLUL 42
O căsătorie puțin obișnuită

Grușa și Dimitri săriră în picioare speriați și se uitară uluiți la guvernatorul, care se ivise înaintea lor, ca din pământ. Prințul Trubetzkoi nu găsea niciun fel de tălmăcire purtării soției și fiului său, o presimțire rea îi chinuia însă sufletul și presimțirea aceasta îl făcuse să urle, ca o fiară sălbatică.

— Ce este asta?… Ce însemnează aceasta?

Bănuiala guvernatorului fusese întărită, poate chiar pricinuită de împrejurarea că în clipa în care voise să pătrundă în odaia fiului său, Mioara se așezase în calea sa, căutând să-l împiedice.

Biata fată îngână ceva nedeslușit, în dorința de a-l face pe guvernator să renunțe la intenția de a intra în odaia lui Dimitri, dar încurcătura Mioarei i se păru foarte ciudată prințului Trubetzkoi, care acum era cu atât mai hotărât să nu se lase convins de română.

Scena care se ivi apoi înaintea ochilor săi îi întări bănuiala și mai mult și zărindu-și fiul la picioarele soției sale, i se păru că totul se năruie în jurul său.

Mioara stătea în pragul ușii, în spatele guvernatorului, așteptând îngrozită să vadă ce va urma.

Dimitri se uita adânc îndurerat la tatăl său, care-l privea cu ochi plini de imputări. Dar nu putu suporta aceste priviri și își aplecă ochii, așteptând cu groază ceea ce avea să urmeze, întocmai ca și Mioara.

Numai Grușa nu-și pierduse cumpătul.

Resemnarea o întărise-și acum, înaintea izbucnirii furtunii, ea rămăsese singura care nu-și pierduse sângele rece și care aștepta liniștită, desfășurarea evenimentelor.

— Ce dorești, Dimitri? Și dacă dorești ceva, de ce țipi? De când suntem căsătoriți, este pentru prima oară că te aud vorbind pe un asemenea ton.

Prințul Trubetzkoi strigă din nou, furios:

— Mai ai curajul să vorbești astfel? Tu îmi pui întrebări, în loc să-mi explici pe loc ce s-a petrecut aici?

— Nu te înțeleg!

— Femeie! strigă prințul Trubetzkoi, peste măsură de mânios. Aici eu sunt singurul care am dreptul să cer explicații!

— Dar n-ai vrea să-mi spui și pentru ce?

— Ai dreptate, răspunse guvernatorul, batjocoritor, situația de fată este de așa natură că nu mai este nevoie de niciun fel de explicație!

— Dimitri, ce vrei să spui prin aceasta?

— Mă mai întrebi? Găsești că este firesc ca un fiu la vârsta lui Dimitri, să stea în genunchi în fața mamei sale vitrege și să-i acopere mâinile cu sărutări?

— Așadar, găsești că aceasta nu este firesc? ripostă Grușa cu o liniște vrednică de toată lauda. Pe semne că, Dimitri avea un motiv întemeiat de a îngenunchea înaintea mea și de a-mi săruta mâinile!

— Motiv întemeiat? N-ai putea să-mi destăinuiești și mie, acest motiv întemeiat?

Grușa râse, în aparență foarte bine dispusă.

— Cu dragă inimă!

— Situația de față nu-mi pare menită să ne stârnească râsul, ci dimpotrivă! zise prințul Trubetzkoi, morocănos.

Dar Grușa nu-și pierdu firea, ci răspunse cu un nou hohot de râs.

— Dimpotrivă, de-abia acum îmi vine să râd mai bine! Vai, vai, bătrânul meu Dimitri, ce gânduri îți mai trec prin minte! Ei bine, află că, dacă Dimitri a căzut în genunchi în

fața mea și-mi acoperea mâinile cu sărutări, a făcut-o din recunoștință, fiindcă i-am dat o mână de ajutor în îndeplinirea dorinței sale celei mai fierbinți.

— Nu înțeleg! Ce dorință i-ai îndeplinit?

Grușa râse din nou.

— Voiam să-ți fac o surpriză, dar fiindcă ești atât de înfuriat, îți voi spune acum, ceea ce hotărâsem să-ți comunic numai de seară.

— Să auzim!

— Dimitri m-a rugat să cer pentru el… mâna Mioarei Comăneanu.

Într-o clipă chipul prințului Trubetzkoi se transformă, ca sub o putere vrăjitorească. Mai înainte fața lui fusese schimonosită de mânie, de amărăciune, de dorul de răzbunare, acum zâmbetul îi încolți în jurul buzelor și părându-i rău de buimăceala ce s-a putut încuiba în sufletul său, îi întinse mâna Grușei, zicându-i:

— Iartă-mă, Grușa, și iartă-mă și tu Dimitri că am putut săvârși o asemenea neghiobie.

Dimitri începu să zâmbească și el. Niciodată n-ar fi crezut că Grușa va ști să se strecoare cu atâta iscusință, din încurcătura în care se găseau amândoi. În același timp, ea îi mai făcuse și neprețuitul serviciu de a aduce la cunoștința tatălui său proiectul său de căsătorie. Zâmbetul de pe buzele bătrânului dovedeau că tatăl său nu se împotrivea acestei uniri. Un sfârșit mai fericit nici nu putea să-și dorească pentru această întrevedere cu Grușa.

Numai Mioara rămăsese încremenită de uimire.

Lumea începu să se întunece înaintea ochilor săi și de-abia acum își dădu seama, de tot ce se petrecuse în ultimele săptămâni. Acum judecă cu totul altfel anumite cuvinte, anumite purtări ale tânărului prinț, care privite în lumina declarației Grușei, dovedeau că Dimitri nutrea de mult gândul acestei căsătorii…

Guvernatorul își îmbrățișă cu o mână soția, cu cealaltă fiul și începu să râdă din toată inima.

— Ce să-ți spun, dragă Grușa, meritam să-mi dai lecția aceasta! Cum naiba de am putut fi atât de orb? Pe cine era să roage Dimitri, pentru cererea mâinii Mioarei, dacă nu pe tine, care ești cea mai bună prietenă a ei!… Acum-mi dau seama și de pricina pentru care Mioara păzea la ușă, cu atâta strășnicie. Prostul de mine, prin purtarea mea nesăbuită mi-am stricat singur plăcerea acestei surprize! Nu-mi voi uita niciodată neghiobia aceasta!

— Nu trebuie să te mai învinovățești singur, dragă tată - zise Dimitri - ci mai bine dă-mi învoirea ta, să mă pot însura cu Mioara, pe care o iubesc curat și din tot sufletul.

Prințul Trubetzkoi își întinse mâna spre Mioara Comăneanu.

— Vino, copila mea!

Biata fată se supuse, în mod automat.

Își dădea seama că, dacă s-ar împotrivi, ar trăda totul și ar distruge fericirea binefăcătorilor săi. Ea se apropie ca un somnambul de prințul Trubetzkoi, care privi adânc în ochii ei visători și aiuriți.

— Ai auzit, copila mea, ce a spus Dimitri, mai adineaori?

— Am auzit! răspunse Mioara, abia perceptibil…

— Vrea să te facă fericită, copila mea! Acum e rândul meu să te întreb, dacă și d-ta porți în inimă aceleași simțăminte pentru Dimitri și dacă vrei să-mi faci băiatul fericit?

Mioara ar fi vrut să strige că nu-l iubește pe tânărul prinț Trubetzkoi, dar privirea ei se întâlni cu privirile Grușei și ale lui Dimitri, care se uita la ea, implorător.

Ochii maiorului erau ațintiți asupra ei, întocmai ca ochii osânditului asupra judecătorului său. Dacă ea ar spune nu, totul s-ar prăbuși și palatul guvernatorului din Tomsk ar deveni teatrul celei mai cumplite tragedii ce s-a pomenit vreodată.

Dându-și seama de urmări, sărmana româncă hotărî să se sacrifice și de data aceasta, să-și ducă martiriul până la capăt.

Nu putea să se împotrivească, deoarece împotrivirea ei ar fi însemnat o adevărată catastrofă pentru binefăcătorii săi.

Ea își aplecă cu resemnare capul și răspunse:

— Da… vreau să-l fac fericit pe Dimitri!

Prințul Trubetzkoi o îmbrățișă, adânc mișcat.

— Copila mea dragă… buna mea Mioara!

După aceea îi întinse mâna fiului său.

Maiorul se apropie fericit de tatăl său, care luându-i mâna, i-o așeză într-a Mioarei și zise impresionat:

— Rog pe Dumnezeu să vă dea toată fericirea, pe care v-o doresc eu!

Mâna Mioarei Comăneanu tremura în mâna lui Dimitri, ca o pasăre înfrigurată. Biata fată nu-și revenise încă din uimirea, din zăpăceala, pe care i-o pricinuise desfășurarea scenei de față.

— Lăsați-mă în pace! Nu voi putea fi nicicând soția lui Dimitri, fiindcă iubesc pe un altul! ar fi vrut ea să strige, spre a pune capăt acestei situații înfiorătoare, dar n-avu tăria s-o facă.

Ea nu vedea înaintea ochilor săi, decât privirile implorătoare ale Grușei și ale lui Dimitri și sufletul ei bun îi porunci să se supună acestor priviri.

Dimitri o îmbrățișă și depuse o duioasă sărutare pe fruntea ei.

Mioara nu se mai putu stăpâni.

Se întâmplă uneori ca nici chiar puterea de voință să nu mai poată rezista și atunci, neputința de a te împotrivi, dezleagă izvorul lacrimilor.

Așa se întâmplă și acum. Mioara începu să plângă în hohote.

Bătrânul prinț Trubetzkoi se apropie și mângâie duios părul fetei.

— Lacrimile fericirii! zise el, surâzând.

Dimitri o așeză pe Mioara în fotoliul de lângă fereastră, în care el stătuse atâta în timpul bolii sale. Mioara se prăbuși în fotoliu și i se păru că viața i se desparte de trup.

Ea se uita cu priviri năuce la familia Trubetzkoi, care stătea acolo în fața ei, pândind ivirea zâmbetului de fericire în jurul buzelor sale.

Mioara simți ce așteptau oamenii aceștia și cu toate lacrimile, care îi curgeau șiroaie, se sili să zâmbească.

Dimitri își dădu seama că, zâmbetul acesta nu era pornit din suflet și că luase ființă numai din dorința Mioarei de a nu stârni o furtună. El fusese încredințat că romånca se va bucura când va auzi că-i cere mâna și acum trebui să-și dea seamă că fata era mai mult uimită, decât fericită, în urma cererii lui în căsătorie.

Prințul Trubetzkoi își luă fiul de braț și-i zise:

— Vino, Dimitri, căci pentru tine am venit doar. Vreau să-ți vorbesc ceva. Să lăsăm cucoanele singure. În chipul acesta Mioara va avea prilejul de a-i mulțumi Grușei, pentru ceea ce a făcut pentru ea.

Cei doi bărbați se îndepărtară, lăsând femeile singure…

O tăcere apăsătoare se lăsă în odaie. Fiecare o pândea pe cealaltă, așteptând fiecare ca cealaltă să vorbească.

Mioara se uita mirată la Grușa, care o spiona, nemaivăzând în ea, decât o rivală. Se pare că ar vrea să cerceteze pentru ce Dimitri o iubea pe Mioara și nu pe ea.

În cele din urmă tot romånca deschise vorba.

— Doamne, exclamă frumoasa fată, cu ce groaznică minciună l-am înșelat pe guvernator!

— Nu puteam face altfel, răspunse soția prințului Trubetzkoi nepăsătoare. Dacă nu spuneam ceea ce am spus, atunci eram pierdută atât eu, cât și Dimitri și-l nenoroceam pentru toată viața și pe prințul Trubetzkoi.

— Așa este!

— Știam că în chipul acesta voi îndepărta orice bănuială din mintea guvernatorului, deoarece el îmi spusese și mai înainte că Dimitri are gânduri serioase cu tine.

— Dumnezeule, oftă sărmana româncă, ce rău îmi pare de acest bătrân bun și blând, căruia îi sunt datoare atâta recunoștință!

— De ce îți pare rău de el, de ce îl compătimești, nu vezi cât este de fericit?

— Acum este fericit! Dar mie mi-e rușine de farsa pe care i-am jucat-o și mă îngrozesc de durerea ce-i va pricinui stricarea logodnei noastre!

— Dar de ce să strici logodna?

— Vai Grușa, mă mai întrebi? Oare când mi-ai mărturisit dezamăgirea, pe care ai suferit-o la Petrograd, nu ți-am povestit și eu păsul inimii mele? Știi prea bine că iubesc pe un altul și chiar dacă nu mi-ar mai fi dat să mă întâlnesc niciodată cu alesul inimii mele, nici atunci n-aș putea fi necredincioasă dragostei pe care i-am jurat-o!

— Mioaro, bagă de seamă, căci aici nu este vorba de glumă!

— Ce vrei să spui?

— Ți-am spus că Dimitri se gândește foarte serios, să te ia de soție!

— Dar eu nu vreau să fiu soția lui! strigă Mioara!

— Ai uitat de făgăduiala pe care ai făcut-o? Adu-ți aminte ce i-ai spus guvernatorului!

Mioara își aplecă resemnată capul.

Grușa urmă:

— Până acum tu ai fost aceea care m-ai sfătuit întotdeauna să nu pierd din vedere fericirea prințului Trubetzkoi. Acum e rândul meu să-ți amintesc aceasta. Trebuie să înțelegi că în clipa în care vei desface logodna, guvernatorul își va da seama îndată că tot ceea ce s-a spus aici a fost o minciună, care n-a avut alt scop decât de a-i împrăștia bănuielile.

— Doamne, ce se va întâmpla cu mine? suspină biata fată.

Silind-o pe Mioara să se mărite cu Dimitri, Grușa urmărea un scop bine hotărât. De îndată ce află că Mioara nu simțea nici un fel de dragoste pentru Dimitri, își zise că româncа nu mai era primejdioasă pentru ea. Dimpotrivă, acum putea să-i servească și mai mult pentru interesele sale. Căci dacă Mioara nu-l iubea pe Dimitri, căsnicia lor

nu putea să fie decât nefericită și în asemenea împrejurări mai putea nădăjdui ca Dimitri să se întoarcă la ea. De aceea urmă s-o îmbărbăteze pe fată:

— Nu trebuie să deznădăjduiești, draga mea! Chiar dacă nu-l iubești acum, dragostea va veni cu timpul și vei putea fi fericită.

— Te înșeli! Îmi dau seama prea bine că niciodată nu voi putea simți pentru el mai mult decât prietenie.

— Greșești! Eu sunt o pildă vie că nu este așa. Nici eu nu l-am iubit pe guvernator când l-am luat de bărbat; cu timpul însă, m-am simțit tot mai atrasă de el și pot spune că am fost fericită.

— Ai fost, dar ești și astăzi?

Grușa dădu din umeri.

— Astăzi? Ce importanță are?

— Vezi tu, chiar și numai ceea ce știu despre trecutul lui Dimitri ar fi îndeajuns pentru a mă împiedica de a păși la această căsătorie.

— Nu, aceasta nu trebuie să te împiedice. Dimpotrivă, eu însămi te rog să te măriți cu el și dacă mă iubești cât de cât nu vei mai da înapoi.

— Tu îmi vorbești astfel, Grușa?

— Da... Fiindcă numai în chipul acesta nu mă voi mai gândi niciodată la Dimitri.

— Dumnezeule! exclamă tânăra fată, îndurerată. Bine Grușa, vrei să mă vezi nenorocită pentru toată viața?

— Pentru nimic în lume! Dar sunt încredințată, Mioara că alături de Dimitri îți vei găsi fericirea.,

— Cum, când iubesc pe altcineva?

— Iubești pe altcineva?... Pe Vulturul Morții?... Dar oare nu-ți dai seama că dragostea aceasta este o himeră pe care n-o vei putea atinge niciodată?... Cum vrei să fii a lui Stanislau Rimsky, a vânatului urmărit din toate părțile? Puștile cazacilor îl pândesc la toate răspântiile și... cine știe, dacă mai este în viață!

— Grușa, Grușa, cum poți vorbi astfel! Tu însăți spuneai pe vremuri că omul nu iubește decât odată cu adevărat. Pentru mine Stanislau Rimsky va rămâne prima și singura iubire. Puțin îmi pasă că numele lui este hulit și că toată lumea îl urăște. Eu îl cunosc mai bine și știu că este un om cum sunt puțini în lume. El nu este păcătosul, fiorosul căpitan de tâlhari, cum îl descriu cei din Rusia.

— Știi prea bine că pe capul lui a fost pus un premiu foarte însemnat. Premiul acesta va face ca mii de oameni să pornească în urmărirea iubitului tău…

— Vulturul Morții este apărătorul celor drepți și săraci și de aceea îl urmăresc. El îi pedepsește pe cei trufași și răi. Acestea sunt păcatele sale. Ceea ce spun autoritățile rusești despre el sunt născociri mincinoase, răspândite anume pentru a-l împresura cu dușmani cât mai numeroși. În realitate însă, Rimsky este bărbatul cel mai nobil și mai cumsecade de pe toată suprafața pământului… Și eu nu-i pot deveni necredincioasă! Dacă l-aș vedea că este urmărit, aș sta lângă el spre a-l îmbărbăta, iar dacă ar trebui, l-aș apăra cu propriul meu trup. Iar dacă Dumnezeu ar vrea să-l ia din rândurile celor vii, l-aș jeli toată viața, deoarece mi-e drag mai mult decât orice în lumea aceasta!

Grușa mângâie fața înlăcrămată a fetei și zise, blând:

— Ai dreptate să vorbești astfel, Mioara mea. Totuși, datoria ta este de a nu te abate de la calea pe care ți-am hotărât-o aici. Crede-mă că Dimitri nu va scăpa niciun prilej de a căuta să te facă fericită și sunt încredințată că-ți vei găsi fericirea în viață mai curând decât îți închipui.

— În zadar - exclamă Mioara, cu amărăciune - jertfa aceasta n-aș mai putea-o suporta!

Grușa sări, furioasă.

— N-ai putea-o suporta? Așadar vrei să mă nenorocești, pe mine, pe Dimitri, pe prințul Trubetzkoi.

— Nul Nu! țipă nefericita româncă, deznădăjduită.

— Atunci?

— Fie așa… cum vreți voi… Mă voi mărita cu Dimitri!

Și spunând acestea izbucni într-un sfâșietor hohot de plâns.

*
*   *

Zilele treceau și oricât se revolta împotriva acestui gând, Mioara trebui să se împace cu situația ei de logodnică.

Vestea despre pregătirile de nuntă se răspândi iute în oraș și după amiezile, când Dimitri pornea la călărie cu tânăra lui logodnică, lumea nu se mai sătura să-i admire.

— Ce pereche inimoasă!

— Făcuți parcă unul pentru altul.

Sărmana Mioara însă, umbla prin palat ca un somnambul.

Se trudea din răsputeri să se împace cu noua ei situație.

Fiind o fire cinstită, nu se mai putea gândi să nu se țină de cuvânt și de altfel toată lumea o invidia, nemaivorbindu-i decât de fericirea ce o aștepta.

Dacă era împreună cu Dimitri acesta îi spunea:

— Vom pleca la Petrograd și vei vedea ce fericiți vom fi!

Mioara asculta tăcută cuvintele logodnicului său. Doar din când în când mai dădea din cap.

Grușa nu scăpa niciun prilej de a-i aminti despre făgăduiala făcută, iar bătrânul guvernator îi promitea să fie cea mai fericită femeie din lume.

De altfel prințul Trubetzkoi zorea mereu tinerea nunții.

— Cel mai bun lucru ar fi să vă căsătoriți cât mai iute! zise el odată, pe când era împreună cu Mioara și Dimitri. Tu, Dimitri și așa trebuie să te înapoiezi în curând la Petrograd și aș vrea să facem nunta înainte de plecarea ta.

Dimitri se uita la Mioara.

— Nu știu care este părerea scumpei mele logodnice, în această privință!

Logodnica lui? Biata fată! Situația în care fusese târâtă o obișnuise să nu mai aibă voință proprie și să facă tot ceea ce i se cerea.

Și de data aceasta, ea răspunse, în mod automat:

— Cum vrei tu, Dimitri!

Dar Dimitri își dădea seama tot mai mult că dragostea Mioarei pentru el nu era decât o închipuire a fanteziei sale și că fata nu-i purta decât o prietenie mare, este adevărat, dar atât și nimic mai mult. El știa că fata nu-l iubește dar mai știa și că Mioara consimțise la o mare jertfă, dacă, cu toate acestea, primise să devină soția lui.

Dându-și seamă de această stare a lucrurilor, sufletul lui se umplu de tristețe, deoarece el se aștepta să fie fericit, or, în asemenea împrejurări, căsătoria aceasta nu promitea să-i aducă nicio fericire.

Să se retragă însă, nici vorbă nu mai putea fi, deoarece și el se gândea mai mult la mulțumirea prințului Trubetzkoi, decât la propria sa fericire.

De aceea căută să se resemneze, în nădejdea că, cu timpul, tot va izbuti să se facă iubit de Mioara.

— Mai fericită n-ar putea fi nici alături de un alt bărbat - se gândea el - căci îi voi procura tot ce va avea nevoie și tot ce-i va dori inima. Timpul este leacul cel mai minunat al tuturor rănilor și el poate transforma în dragoste, chiar și cea mai înrădăcinată nepăsare.

Dimitri își spunea că, cu ajutorul timpului va izbuti s-o cucerească pe Mioara. O cunoștea îndeajuns spre a-și da seama că, cu sila n-ar ajunge la niciun rezultat; cu atât mai mult însă, prin drăgălășenie și duioșie.

Acela, care rămase mai uimit, la primirea vestei acestei logodne, fu prințul Poniatowsky.

Într-o zi, guvernatorul veni la partida de șah, cu fața strălucitoare de bucurie.

— Am o veste mare, prietene Poniatowsky! Dimitri s-a logodit!

Prințul Poniatowsky strânse cu căldură mâna prietenului său.

— Vestea aceasta este într-adevăr mare! Și cine e fericita logodnică?

Prințul Trubetzkoi zâmbi.

— Adevărata surpriză urmează de-abia acum.

— Mă faci curios.

— Mica d-tale prietenă: Mioara Comăneanu!

— Oh!

— Ce spui de aceasta?

— Sunt mai mult decât încântat și doresc ca fericirea tinerei perechi să fie cât mai îndelungată și mai desăvârșită.

Prințul Poniatowsky nu putea înțelege cum se făcuse această logodnă și în timpul partidei de șah nu făcu altceva decât să se gândească la Mioara. În asemenea împrejurări era firesc ca guvernatorul să se înapoieze acasă învingător.

Dar nici mai târziu prințului Poniatowsky nu-i ieși din minte această căsătorie și de-abia aștepta să se întâlnească cu mica lui prietenă, spre a afla care era motivul ce o împinsese la pasul acesta.

Prințul Poniatowsky cunoștea dragostea nețărmurită pe care Mioara i-o purta Vulturului Morții și de aceea îl mira atât de mult vestea acestei logodne.

Prințul Poniatowsky o cunoștea pe Mioara îndeajuns de bine, spre a-și da seama că, pentru plăcerea de a fi prințesă Trubetzkoi, ea n-ar fi renunțat la dragostea pentru Vulturul Morții.

Și folosindu-se la prima ocazie, când putu să stea de vorbă între patru ochi cu Mioara, o întrebă, care era pricina ce o îndemnase la acest pas. Mioara însă, îi ascunse suferințele și martiriul pe care-l îndurase și îl îndura încă, din cauza acestei căsătorii și nu-i spuse adevărul, spre a nu-și îndurera bunul prieten.

Ea zâmbi obosită și răspunse:

— Vreau să fiu fericită!

Prințul Poniatowsky zise, cu vădită sinceritate:

— Să dea Dumnezeu să fii fericită. Dacă este cineva, care merită să fie fericită, atunci d-ta ești aceea, draga mea Mioară!

În palatul guvernatorului din Tomsk era iarăși zarvă mare.

Toate croitoresele din Tomsk fuseseră mobilizate la palat, pentru a lucra la trusoul Mioarei și în urma rugăminții guvernatorului, Grușa le controla în fiecare zi, pentru ca lenjeria și rochiile Mioarei să fie lucrate cu cea mai mare îngrijire.

În timpul acesta Dimitri făcea tot ce-i stătea în putință pentru a câștiga dragostea Mioarei.

Un servitor aducea în fiecare dimineață un buchet de flori în odaia tinerei mirese înfățișând cel dintâi salut al logodnicului.

Această dovadă de atențiune o mișca adânc pe Mioara, care se simțea nenorocită că nu poate răspunde cu aceleași simțăminte la marea dragoste a tânărului prinț.

Încercă să-l iubească dar nu putu. Încercă să-și alunge din minte chipul Vulturului Morții, dar cu cât încerca mai mult, cu atât îi apărea mai vie înaintea ochilor imaginea iubitului.

Adeseori sărea speriată din somn. I se părea că aude glasul lui Stanislau Rimsky, i se părea că simte dezmierdările lui.

Ceasurile acestea erau o adevărată tortură pentru sărmana fată. Se zbătea fără să închidă ochii, nopți întregi și nu odată se gândi să-și pună capăt vieții.

Toate încercările ei de a-l îndrăgi pe Dimitri cu un simțământ mai puternic decât simpla prietenie, rămaseră zadarnice.

Dimitri își dădu seama de această luptă, dar nu deznădăjdui. El era nestrămutat în credința că cu timpul, Mioara va sfârși prin a-l iubi.

Iar biata Mioara umbla ca năucă prin aleile parcului…

— Nu mai sunt decât două săptămâni, până la cununie, ofta ea. Doamne, unde voi ajunge, pe calea pe care am pornit?… Mă căsătoresc cu un om pe care nu-l iubesc!

Dar nu exista niciun fel de scăpare pentru ea. Cununia aceasta trebuia să aibă loc.

Într-o după-amiază însorită, ședeau amândoi în parc…

Dimitri se uita la logodnica sa cu o vădită tristețe. Razele de aur ale soarelui împletiseră o cunună imaterială în jurul chipului Mioarei și cu aureola aceasta în jurul capului româncuța părea de o frumusețe și mai uluitoare. Văzând-o astfel inima lui Dimitri se strânse la gândul că dragostea lui fierbinte nu găsește răsunet în inima fermecătoarei fete.

El luă duios mâna fetei, o duse la buze și zise:

— Mioaro, Mioaro, de ce nu poți tu privi în inima mea pentru a-ți putea da seama cât de mare și cât de curată este dragostea pe care ți-o port!

— Simt, Dimitri - răspunse fata, îndurerată - dar e în zadar…

— Știu, știu, Mioaro, că nu mă iubești și că n-ai făcut decât să te jertfești pentru Grușa și pentru mine… Crede-mă însă că eu nu vreau aceasta. Nu vreau să fac din tine o martiră, ci o femeie fericită, vreau să știu că ești într-adevăr mulțumită de a fi soția mea. Dacă voi izbuti să fac aceasta atunci eu voi fi cel mai fericit bărbat de pe suprafața pământului. Situația este de așa natură, încât nu mai putem da înapoi… Dar nici nu vreau să mai dau înapoi. Mi-am propus să mă fac vrednic de dragostea ta și să-ți dovedesc că merit să mă iubești și ținta aceasta vreau să mi-o ajung cu orice preț.

Mioara zâmbi, tristă.

— Eu aș fi cea mai fericită, dacă ți-ai putea atinge acest scop. Din nefericire însă, nu prea cred că truda ta va fi încununată cu succes.

— De ce?

— Am încercat în fel și chip. Am căutat să mă conving pe mine însămi că fericirea nu mi-o pot găsi decât în această căsătorie, pusă la cale în împrejurări atât de ciudate, dar în zadar. Toate încercările mele s-au năruit în fața unei piedici, care nu poate fi învinsă!

— Ce piedică, Mioaro?

Fata tăcu, încurcată. Nu știa, dacă trebuia să-i spună lui Dimitri adevărul sau nu. În cele din urmă i se păru că era de datoria ei să nu tacă asupra acestei taine a vieții sale.

Dacă această căsătorie trebuia să aibă loc, voia să pășească la ea cu inima curată, cu sufletul descărcat de povara unei taine, care ar fi apăsat-o mai târziu. Pe urmă, se mai gândi că, se putea întâmpla ca mărturisirea ei să-l hotărască pe Dimitri să se retragă, sau cel puțin să mai amâne, sub un motiv oarecare, ziua nunții.

Își aplecă capul peste piept și făcu marea mărturisire:

— Dimitri, voi fi sinceră și nu-ți voi ascunde că, iubesc pe un altul!

Maiorul se uită uluit la tânăra sa logodnică.

— Iubești pe un altul? Să fie cu putință?

— Da!

— Și nu poți uita dragostea aceasta?

— Niciodată!

— Este atât de înrădăcinată în inima ta?

— Mai mult decât se poate tălmăci prin vorbe.

— Și acela pe care-l iubești, te iubește și el, cu aceeași tărie?

— La fel… Dragostea lui este tot atât de curată și de sinceră ca și a mea.

— Mioaro, nu-mi risipi și cea din urmă nădejde! Până acum puteam să trăiesc măcar în speranța că cu timpul voi izbuti să câștig dragostea ta. Dar așa? Să pierd și această ultimă speranță?

— Dimitri, te rog nu fi supărat pe mine…

— Dar cine e acela pe care-l iubești?

— E departe de aici și se prea poate să nu-l mai revăd niciodată.

— Dar atunci tot pot nădăjdui că odată și odată tot voi izbuti să mă fac iubit de tine!

— Credința, speranța, n-am niciun drept să ți le distrug. Dar nici nu te pot îndreptăți să speri, la ceea ce eu cred că nu vei putea ajunge nicicând.

Dimitri tăcu.

Sufletul lui era bântuit de o furtună năprasnică. Se gândea dacă nu este o copilărie și cruzime în același timp, să înlănțuiască pe o tânără fată, care-i spunea, încă înainte de nuntă că iubește pe un alt bărbat. Prin aceasta ar distruge nu numai viața fetei, dar și propria sa viață.

În același timp însă, i se înfățișa și chipul tatălui său înaintea ochilor.

Aceasta îl îndemnă să meargă mai departe, pe calea pe care pornise. Mai târziu, poate că situația se va mai putea schimba. Deocamdată însă, căsătoria trebuia să aibă loc.

— Din nefericire, nu ne mai putem opri din drumul, pe care am pornit, zise el, mângâind îndurerat mâna albă a Mioarei. Dar pentru a-ți da încă o dovadă de simțămintele pe care le am pentru tine, îți declar că nu te voi sili niciodată să mă iubești, ci voi aștepta, răbdător, până când te vei încredința singură că sunt vrednic de dragostea ta. Vai, Mioaro, dacă s-ar întâmpla aceasta…

— Cine poate vedea în viitor?

— Până atunci, căsătoria aceasta ne va lega, ca pe doi prieteni, iar nicidecum, ca pe soț și soție.

Ochii Mioarei străluciră de bucurie.

— Îți mulțumesc, Dimitri!

— Aceasta să fie încă o dovadă că prințul Trubetzkoi este cavaler până la capăt și fără nicio rezervă. Nu vreau să rup fructul de pe pom, cu un gest nemilos, ci voi aștepta până când se va coace, spre a cădea de la sine.

Mioara mai strânse odată mâna maiorului, apoi se ridică de pe bancă și porni spre palat.

Dimitri se uită după ea cu priviri dornice până când făptura-i mlădioasă dispăru prin ușa palatului.

— Trebuie s-o cuceresc - își zise el - și o voi cuceri!

*

* *

Peste câteva zile veni vorba din nou despre viața pe care o vor duce împreună.

— După nuntă - zise Dimitri - vom pleca la Petrograd, căci și așa trebuie să mă prezint la regiment. Acolo vom locui în palatul Trubetzkoi-lor, în care până acum am stat singur. Una din aripile palatului ți-o voi pune la dispoziție și dacă vei voi, vor trece săptămâni întregi, fără să ne întâlnim.

— Dimitri - zise Mioara - dar eu nu doresc așa ceva. Cred că din purtarea mea de până acum ai putut să-fi dai seama că stau cu drag de vorbă cu tine și că te iubesc chiar, dar așa, cum se poate iubi un prieten.

— Un prieten - repetă Dimitri, cu amărăciune, apoi urmă. În orice caz, trebuie să fim cu luare aminte ca lumea să nu afle nimic despre ciudata noastră viață conjugală. Dar dacă vrei, poți să te retragi pe una din moșiile mele din provincie, unde vei putea trăi netulburată de nimeni.

Mioara zâmbi blând.

— Nu, Dimitri, nu! Eu îmi cunosc îndatorirea pe care o am față de numele Trubetzkoi-lor și poți fi încredințat că nu voi da prilej de vorbă gurilor rele. Dacă ne-am despărți, îndată după nuntă, am intra pe mâna gurilor rele, ceea ce pe mine nu mă supără dar ceea ce ar strica renumelui familiei tale și așa ceva nu vreau pentru nimic în lume. Voi rămâne lângă tine, așa, după cum ne-am înțeles… ca buni prieteni.

Acest fel de a gândi al Mioarei, mări și mai mult stima maiorului pentru viitoarea sa soție. Drept recunoștință, el îi luă mâna și i-o acoperi cu sărutări.

— Cu cât te cunosc mai bine, cu atât mai dragă-mi ești, Mioaro! Ceea ce ai spus acum dovedesc sufletul tău bun, firea ta nobilă și cinstită. Vai, cu cât ar fi mai bine, dacă ai fi rea cu mine! De ce nu mă chinuiești? Poate că în chipul acesta s-ar risipi și dragostea mea prea mare, pe când așa… ea crește… crește necontenit…

— Nu pot să fiu rea cu tine, căci te prețuiesc, Dimitri…

— Numai de aș putea să te fac fericită! În fiecare zi mă rog lui Dumnezeu să-ți deștepte în suflet dragostea pentru mine.

Când i-au spus guvernatorului că au hotărât să locuiască la Petrograd acesta se bucură mult.

— Cred că te vei simți bine în capitală, draga mea - zise bătrânul guvernator. Farmecul tău va lăsa în umbră frumusețea tuturor celorlalte femei și tu vei fi regina tuturor serbărilor. Îmi închipui cât de fericit se va simți Dimitri, văzând cu câtă invidie va fi privit de toți cei din jurul său.

Dimitri se întristă. Oare pentru ce îl vor invidia cei din jurul lor?

Pentru nefericirea lui?

Prințul Trubetzkoi își dădea toată osteneala ca nunta să aibă loc într-un cadru cât mai strălucitor. El se sfătuia toată ziua cu Grușa și cele necesare cununiei dădură de lucru aproape tuturor meseriașilor din Tomsk.

Curierii plecau necontenit de la palatul guvernamental, ducând invitații cunoscuților și rudelor mai ales, pentru a le da putința să fie din vreme la nuntă.

Prințul Trubetzkoi își invitase și pe cei doi frați mai mici ai săi, cu care nu se mai văzuse de multă vreme. Amândoi făgăduiră să vină.

Nu mai erau decât trei zile, până la nuntă, când sosi un nou curier. El venea de foarte departe, deoarece hainele îi erau pline de praf, iar el însuși cădea de oboseală..

Curierul vru să vorbească personal cu guvernatorul, și când noul aghiotant îl întrebă de unde vine, el răspunse:

— Sunt curierul de la Petrograd!

De îndată ce i se anunță, guvernatorul veni el însuși în întâmpinarea curierului, pe care-l băgă în luxoasa sa odaie de lucru, plin de praf, zdrențuit, așa cum era.

— S-a făcut? întrebă prințul Trubetzkoi cu înfrigurare.

— Da, prea milostive stăpâne! răspunse curierul, predând un sul guvernatorului, care-l citi cu mulțumire.

— Bravo, Alexe - zise prințul Trubetzkoi, după aceea - ți-ai îndeplinit însărcinarea, cum nici nu se putea mai bine!

Pe urmă, deschise un saltar, scoase de acolo o mie de ruble și i-o dădu curierului.

— Ține, Alexe, aceasta e răsplata ta!

Curierul se uită năuc la hârtia de o mie de ruble, căci niciodată nu mai văzuse atâția bani deodată.

— Ci ia-o odată, sau te temi de ea!

— Prea milostive stăpâne! îngână curierul, adânc mișcat și căzu în genunchi, plin de recunoștință, în fața guvernatorului.

Acesta îl ridică, cu blândețe.

— Nu poate fi vorba de recunoștință, Alexe, căci ți-ai bine-meritat această răsplată. Nici nu îndrăzneam să nădăjduiesc că vei veni la timp. Această mie de ruble este deci o răsplată prea mică pentru fapta ta…

— Prea milostive stăpâne, m-ai făcut fericit pentru toată viața!

Prințul Trubetzkoi bătu curierul pe umeri.

— Acum, Alexe, du-te de te odihnește.

Curierul se îndepărtă, iar prințul Trubetzkoi își rugă aghiotantul s-o caute pe Mioara și să-i spună că ar dori să vorbească cu ea.

Mioara se grăbi să răspundă dorinței viitorului său socru și veni îndată în odaia de lucru a acestuia.

Prințul Trubetzkoi o primi cu zâmbetul pe buze și o pofti să ia loc.

— Copila mea - zise el - vreau să-ți vorbesc într-o chestiune de mare însemnătate.

— Spuneți, Excelență!

— Nu bănuiești, despre ce poate fi vorba?

— Nu!

— Vreau să-ți dau o veste care te va bucura mult.

Chipul Mioarei se însenină.

— O veste, care mă va bucura mult? întrebă ea, oare ce poate fi?

Prințul Trubetzkoi deschise din nou saltarul biroului și scoase din el sulul de hârtie pe care-l adusese cu câteva clipe mai înainte curierul de la Petrograd.

— Citește! zise el, întinzându-l Mioarei, care-și aruncă privirile curioasă, asupra celor cuprinse în document.

Cel dintâi lucru ce-i bătu la ochi, fu iscălitura țarului. După aceea își văzu și propriul său nume și în urmă citi tot documentul, prin care țarul o grația pe osândita Mioara Comăneanu și poruncea să fie pusă în libertate fără întârziere.

Mioara căzu la picioarele guvernatorului, plină de recunoștință și mai înainte ca acesta s-o fi putut împiedica, îi prinse mâna și i-o sărută.

— Îți mulțumesc… îți mulțumesc! îngână ea, adânc mișcată.

Prințul Trubetzkoi o ridică de jos.

— Copila mea - zise el - acesta este darul pe care ți-l fac de nunta ta! Documentul acesta îți redă libertatea și în schimbul lui îți cer un singur lucru…

— Care?

— Fă-l fericit pe fiul meu!

Mioara se uită țintă în ochii guvernatorului.

— Îl voi face fericit! zise ea cu hotărâre.

Prințul Trubetzkoi o sărută pe frunte.

— Prizoniera poate, zbura din colivie, acum…

— Vai, Excelență, dar de când am scăpat din Sadova, nici nu mai simțeam că sunt prizonieră! Îmi dați voie însă, să fiu sinceră?

— Te rog, copila mea!

— Bucuria nu-mi poate fi deplină!

— De ce?

— Fiindcă țarul mi-a redat libertatea mie, nu însă și aceluia cu care am trăit zilele grele ale captivității!

— Te gândești la prințul Poniatowsky?

— La el!

— Poți fi liniștită, copila mea. M-am gândit și la el.

— Atunci și el este,liber?

— Din nefericire, nu! Cererea de grațiere, pe care am înaintat-o pentru el a fost reținută. Se vede că în privința lui hotărârea se va lua mai târziu.

— Dar și el va fi liber, nu-i așa?

— Îți făgăduiesc, micuță Mioaro că nu mă voi odihni, până când nu voi izbuti să-i redobândesc libertatea și prințului Poniatowsky.

— Îți mulțumesc din suflet! Pentru bietul prinț Poniatowsky nu poate să existe o fericire mai mare decât aceea de a se putea înapoia în patria sa adorată…

— Atât de mult îl arde dorul de a se înapoia în Polonia?

— De mine nu se ferește și adeseori mi-a mărturisit că, oricât de bine s-ar simți aici, totuși dorul de a-și revedea patria îl frământă necontenit, zi și noapte. Și mi s-a mai plâns că, de aici nici măcar nu poate fugi, deoarece prin aceasta, i-ar face un rău nemeritat binefăcătorului său.

— Nici nu trebuie să fugă - zise prințul Trubetzkoi, căci și așa își va redobândi libertatea. Deocamdată însă, să nu-i spui nimic, căci vreau să-i fac o surpriză. Mie îmi va părea foarte rău, deoarece îmi voi pierde în el, nu numai un bun prieten, ci și pe cel mai prețios partener de șah. Dar fericirea lui este mai înainte de toate. Îl voi ruga pe Dimitri, care este omul de încredere al țarului, ca îndată după sosirea lui la Petrograd, să zorească rezolvarea cererii de grațiere a prințului Poniatowsky.

— Îi voi aduce aminte și eu lui Dimitri! zise Mioara.

După aceea fata îi mai mulțumi odată guvernatorului pentru bunăvoința de care dăduse încă o dovadă, apoi se îndepărtă, spre a-i spune și lui Dimitri marea veste.

*
*   *

Sosi și ziua nunții. Mosafirii începuseră să vină din ajun și palatul guvernamental gemea de rude, prieteni și cunoscuți.

Dar nimeni nu venise cu mâna goală. Fiecare adusese câte un dar prețios și pe nesfârșitele mese așezate anume în sala cea mare a palatului, cadourile de nuntă ale tinerei perechi reprezentau o comoară ca în „O mie și una de nopți”.

Veniseră și cei doi frați ai guvernatorului, care rămaseră încântați de alegerea făcută de nepotul lor.

Grușa se sculase din zorii zilei și umbla, rânduia, dădea porunci, cu o înfrigurare, ca și când nu prietena, ci propria ei fiică s-ar fi măritat.

În ceea ce o privește pe Mioara, biata fată nu era de loc de invidiat.

Era obosită și palidă la față, căci nu dormise toată noaptea, gândindu-se la ceea ce avea să urmeze o doua zi.

Ce mare însemnătate avea pentru ea ziua aceea!

Acum ședea în fața oglinzii venețiene și se uita față în față cu Mioara Comăneanu, cea îmbrăcată în toaleta de mireasă. Ochii îi străluceau, dar nu din pricina lacrimilor de bucurie, ci din cauza lacrimilor izvorâte din nemărginita jale a sufletului său.

Acum vedea că tot avea să se îndeplinească ceea ce ea se temuse de mult, ceea ce tot mai nădăjduise până atunci că nu va fi decât un vis urât: avea să devină soția unui bărbat pe care nu-l iubea.

Nu lipsi mult să izbucnească în hohote de plâns, dar văzând că odaia era plină de străini, față de care nu

trebuia să pară slabă de înger, se stăpâni și își închise amărăciunea în sufletu-i atât de zbuciumat.

Mioara era asemenea unei mirese din lumea visurilor. Purta o toaletă albă de mătase, împodobită cu dantelă de Bruxelles, iar vălul de mireasă ieșise din mâna celui mai cunoscut meșter din Paris.

Cununa de lămâiță pe cap - și era gata pentru cununie…

Două croitorese îi dădeau târcoale, cercetând, dacă totul era în ordine și în cele din urmă sosi și Grușa, care după ce o cercetă din toate părțile, îi zise:

— Ei, Mioaro, mai uită-te odată în oglindă, căci după ce te vei întoarce de lângă popă, vei fi femeie!

Mioara zâmbi obosită.

Chiar și zâmbetul acesta fu o mare sforțare pentru ea, dar se sili să surâdă, pentru ca străinele acelea să nu bage de seamă tristețea de moarte a inimii sale…

Rămânând însă numai cu Grușa, nu se mai putu stăpâni și căzând în brațele ei, începu să plângă amarnic:

— Grușa… Grușa… cât sunt de nenorocită!

Grușa arătă prin fereastră, spre mulțimea mosafirilor care forfoteau prin parc.

— Privește!

— Ce să privesc? Oameni!

— Care însă toți au venit să te vadă pe tine, să se bucure de fericirea ta!

— De fericirea mea?... Unde este fericirea mea? exclamă biata româncă îndurerată-și lacrimile o podidiră din nou.

— Dacă n-o ai acum, o vei avea mai târziu! o îmbărbătă Grușa.

— Niciodată!

— Vei vedea că o vei găsi alături de Dimitri și ea va fi cea mai bine meritată răsplată pentru nobila faptă pe care ai săvârșit-o.

— Cine ar fi crezut, Grușa că acesta va fi sfârșitul?

Grușa simțea o vădită mulțumire, auzind cuvintele deznădăjduite ale prietenei sale. Ea se trudea să pară cât mai duioasă și mai bună la suflet pentru ca Mioara să nu bage de seamă adevăratele simțăminte care se ascundeau în dosul cuvintelor sale lingușitoare, în dosul straniei străluciri a ochilor săi.

În realitate, Grușa era mai mult decât mulțumită că Dimitri va avea o soție alături de care nu va putea nici măcar să nădăjduiască de a-și găsi vreodată fericirea.

Ea spera că, în asemenea împrejurări, ducând o viață conjugală lipsită de orice bucurie, Dimitri își va aminti de timpurile fericite petrecute împreună la Petrograd și se va întoarce la ea.

Uitându-se acum la Mioara, avea impresia că Dimitri se căsătorește cu o statuie de marmoră, care niciodată nu-i va putea da fericirea atât de mult dorită oricât de fermecătoare era la înfățișare.

Una din croitorese se înapoiase, Grușa mai găsi ici-colo, câte ceva de îndreptat și croitoreasa, îndreptând greșelile zise:

— Jupânița este mireasa cea mai frumoasă, pe care am văzut-o vreodată. Să dea Dumnezeu ca cea mai frumoasă mireasă să fie și cea mai fericită.

— Și eu îi doresc același lucru! zise Grușa zâmbind.

După aceea se apropie de Mioara și cu batista ei dantelată șterse lacrimile din ochii fetei.

— Mioara mea, o mireasă n-are voie să fie tristă, dar încă să plângă!

— Sunt lacrimile fericirii! se amestecă în vorbă croitoreasa. Astfel de lacrimi nu strică, oricât ar curge șiroaie! De altfel va râde jupânița îndeajuns, când va fi cucoană.

Mioara se uită cu blândețe la această femeie simplă, care credea că are în mâini o mireasă, cum sunt toate miresele, de obicei: o făptură dornică de fericire, care de-abia așteaptă clipa de a se vedea împreună cu soțul său în fața popii.

Murmurul celor din parc pătrundea până în odaia Mioarei. Grușa se duse la fereastră și rostea numele tuturor acelora dintre cunoscuți, pe care îi vedea trecând.

— Unchiul tău, Alexandru Trubetzkoi se plimbă cu guvernatorul din Vladivostok, care a venit și el. Soția primarului din Tomsk s-a împopoțonat, ca de obicei și și-a dat cu o oca de pudră franțuzească, dar cu toate astea tot de cincizeci de ani pare…

Soția guvernatorului ar fi urmat cu această trecere în revistă, dacă nu se deschidea brusc ușa, prin care intră o cameristă, vestind:

— Vine prințul cel tânăr!

Mioara tresări.

După aceea ușa se deschise și în pragul ei se ivi maiorul Dimitri Trubetzkoi. El era îmbrăcat în uniformă albă a regimentului de gardă Semonov, iar pe piept îi strălucea crucea plină cu diamante a ordinului Catherina, pe care țarul i-o așezase el însuși pe piept, drept răsplată pentru serviciile credincioase pe care i le adusese.

Prințul Dimitri era un bărbat frumos, bine legat și chipeș și uniforma de gală îi scotea și mai mult la iveală frumusețea bărbătească.

El se apropie de Mioara, se înclină curtenitor, îi sărută mâna, apoi fruntea, ceea ce Mioara îndură fără să crâcnească.

— Mioara mea, sunt fericit de a fi cel dintâi bărbat, care te poate saluta în dimineața acestei zile însemnate!

— Bine ai venit, Dimitri! zise fata, abia perceptibil.

După aceea Dimitri oferi brațul tinerei sale mirese.

— Înainte de cununie aș vrea să-ți mai arăt câte ceva!

Tânărul prinț își purtă mireasa prin câteva odăi, până când în cele din urmă ajunseră în sala cea mare, care nu fusese încă deschisă pentru mosafiri, așa că puteau rămâne în doi.

De-a lungul unui perete erau așezate mesele, pe care fuseseră îngrămădite darurile de nuntă, al căror număr mai crescuse chiar și în ziua aceea.

Comoara, pe care o reprezentau aceste daruri, o orbiră aproape pe frumoasa fată.

Strălucirea metalelor și pietrelor prețioase umplea încăperea, aceste cadouri ale rudelor, prietenilor și cunoscuților dându-i o priveliște ca din basme.

De-abia acum își dădea seama Mioara, cât de bogată trebuia să fie societatea în care intrase, dacă ea putea să

dăruiască asemenea comori pentru a-și arăta bucuria pricinuită de căsătoria unui membru al său…

Maiorul Trubetzkoi era încântat, văzând ce bucurie îi făceau aceste daruri Mioarei și-i explică pe rând care de la cine era.

Cel mai darnic fusese unchiul lui, Ladislau Trubetzkoi. Dar el putea să-și îngăduie această dărnicie, fiindcă, pe de o parte era unul din cei mai bogați nobili ai Rusiei, pe de altă parte rămăsese burlac, așa că, putea să se despartă fără nicio grijă, de una din proprietățile sale, al căror număr nici nu-l cunoștea bine…

Dimitri îi arătă Mioarei zâmbind, darul unchiului său:

— Privește, acesta este cadoul pe care ni l-a făcut unchiul Ladislau!

Prințul Dimitri ținea în mână o lădiță de argint. Capacul lădiței înfățișa o regiune de pe marginea mării, lucrată cu multă iscusință în argint și email. În vârful unor stânci bătută de valurile mării se ridica un castel de toată frumusețea.

— Privește cu luare aminte ținutul acesta, Mioara mea! îi zise Dimitri miresei sale.

După aceea deschise caseta, din care scoase un document scris pe piele de câine, document, în care se spunea că prințul Ladislau Trubetzkoi dăruiește prințului Dimitri Trubetzkoi și tinerei sale soții, Mioara Comăneanu, moșia și castelul său de pe peninsula Crimeea, împreună, ou tot mobilierul castelului.

— Vezi, - urmă Dimitri, tălmăcitor - capacul casetei înfățișează castelul din Crimeea care, de astăzi înainte este proprietatea noastră. Aș fi fericit să putem merge acolo. După mine, acesta este ținutul cel mai fermecător, de pe suprafața pământului. Pe când eram copil mi-am petrecut mai multe vacanțe pe această moșie a unchiului meu și zilele acelea nu mi-au ieșit din minte, nici până astăzi.

— Vom vedea… poate că ne vom repezi odată și până acolo! zise Mioara, spre a nu-i strica voia bună.

Tânărul maior urmă să povestească cu însuflețire:

— Partea din spre mare e alcătuită de stânci uriașe, pe care se ridică mândrul castel Trubetzkoi. În spatele castelului se întinde moșia, cu pământ foarte roditor…

După aceea, trecură mai departe, Dimitri arătându-i miresei și celelalte obiecte primite ca dar de nuntă.

— Nici celălalt unchi, Alexandru, nu ne-a uitat.

— Care este cadoul lui?

— Din păcate, n-a încăput aici. Trebuie să știi că unchiul Alexandru, care de altfel este general al armatei rusești, este cel mai mare iubitor de cai din întreaga Rusie. La alergările de la Tzarskoje-Selo, caii lui ies învingători, întotdeauna, ceea ce nu este de mirare, deoarece hergheliile lui, cunoscute nu numai în Rusia ci în toata Europa, sunt alcătuite numai din cai de sânge curat arăbesc.

— Unchiul Alexandru ne-a dăruit doi din acești pur sânge arabi și când vom ajunge la Petrograd, îi vom găsi în grajd.

Apoi, Dimitri puse mâna pe un colier de diamante, pe care-l așeză pe gâtul de alabastru al Mioarei.

— Al cui este darul acesta? întrebă mireasa.

— Acesta este darul meu și aș fi fericit, Mioara mea, dacă l-ai purta la cununie.

— Dar firește că-l voi purta, dragul meu! răspunse Mioara.

— N-am cumpărat colierul acesta, urmă Dimitri, dar este mult mai prețios, decât dacă aș fi dat bani pe el. A fost al mamei, care mi l-a lăsat cu rugămintea să-l pun pe gâtul aceleia pe care o voi socoti vrednică de el, pe care o voi iubi mai mult în lumea aceasta. Iar eu ți l-am hărăzit ție, Mioaro.

Fata fu adânc mișcată de aceste cuvinte ale maiorului. Dimitri era din ce în ce mai drăguț, mai curtenitor, mai plin de atenții față de ea, dându-i nenumărate dovezi de stima și dragostea pe care i-o purta și în schimb, sufletul ei

nu simțea nicio urmă din iubirea la care ar fi avut dreptul acest om bun și cumsecade.

După aceea Dimitri luă în mâini o cutiuță de catifea.

— Aș mai avea o rugăminte, Mioara mea! zise el.

— Spune, Dimitri!

— Aș dori să porți și darul acesta la nuntă!

— Ce este?

Dimitri deschise cutioara și în fundul ei se ivi un inel strălucind în mii de lumini. Inelul acesta, care poate că n-are pereche pe pământ, era o adevărată operă de artă.

— Cine mi-a dăruit inelul acesta? întrebă Mioara foarte curioasă.

— Nu bănuiești?

Mioara râmase pe gânduri, iar Dimitri, pentru a o ajuta, zise:

— Cineva, care te iubește foarte mult și pe care-l iubești și tu.

— Prințul Poniatowsky?

— El! răspunse tânărul prinț, așezând minunata podoabă pe degetul miresei.

Mioara privi inelul cu vădită mulțumire. Atențiunea prințului Poniatowsky o mișcase până în adâncul sufletului.

În vreme ce unii se uitau la cadouri, în ușa sălii se ivi prințul Trubetzkoi cu soția lui. Bătrânul guvernator se uită cu un zâmbet de fericire pe buze, la frumoasa pereche, ce stătea în fața meselor încărcate cu daruri..

— Îmi crește inima, când îi văd cât de frumoși sunt amândoi! îi zise el soției sale.

Dar Grușa nu simțea la fel. Ea rămase foarte uimită zărindu-i pe cei doi, ținându-se de braț atât de drăgăstos și un nor negru îi trecu peste frunte la gândul că, poate că Mioara a început să-l îndrăgească pe Dimitri.

La auzul pașilor, maiorul își întoarse capul.

— Aici sunteți, copiii mei? zise guvernatorul, a cărui nemărginită bucurie îi era întipărită pe față.

— Ești mulțumită cu darurile primite? o întrebă el apoi pe Mioara.

— Nici în vis n-am văzut atâtea comorii, exclamă fata, cu însuflețire.

— Și toate acestea sunt ale voastre!

— Nici nu știu, pe care să-l admir mai mult!,

— Dar nu trebuie să uiți, copila mea, că - zise bătrânul guvernator - comorile nu înseamnează totul în viață. Este o comoară mult mai prețioasă decât toate aceste pietre strălucitoare: fericirea! De aceea, scopul nostru în viață trebuie să fie căutarea acestei comori, pe care, dacă ați găsit-o, trebuie să vă și pricepeți s-o păstrați! Dacă veți izbuti să faceți aceasta, atunci nu trebuie să vă temeți de valurile vieții!

— Fii liniștit, tată - răspunse tânărul maior - sunt pe deplin încredințat că vom reuși să ne câștigăm și această comoară. Chiar dacă nu vom pune mâna pe ea, de la început, noi nu ne vom odihni până când nu o vom aduce în casa noastră.

— Vă urez din tot sufletul să fie așa! Acum dați-mi voie să vă dau și eu cadoul acela simplu pe care vi l-am hărăzit de ziua nunții voastre.

Zicând acestea, bătrânul guvernator scoase la iveală două inele simple de argint.

— Aceste inele nu sunt prețioase din pricina valorii lor. Sunt amândouă foarte simple. Ele au însă o însemnătate mult mai mare decât dacă ar fi din aur și încărcate cu cele mai scumpe pietre prețioase. De veacuri, fiecare prinț Trubetzkoi a purtat la cununia sa, aceste simple inele de argint. Ele au fost făurite de un călugăr, pe vremuri, în evul mediu și se spunea că perechea care poartă aceste inele la cununie, va fi foarte fericită în viață. Este firesc deci, ca eu să vă ofer acest dar, în ziua de astăzi, rugând pe Cel de Sus, să îngăduie ca legenda inelelor să se adeverească și la voi.

Cu aceste cuvinte guvernatorul le dădu inelele, pe care mirii le traseră pe degete cu toată evlavia ce se cuvenea acestor seculare talismane ale familiei Trubetzkoi.

*

*   *

În curând veni apoi un servitor, care vesti sosirea preoților.

Guvernatorul se întoarse spre fiul său:

— Acum, fiți gata, copii! Cununia va începe îndată.

Mioara se făcu galbenă ca ceara; dar Grușa veni iute lângă ea si-i șopti:

— Curaj! Acum trebuie să te arăți tare!

Mioara dădu din cap, abia perceptibil, apoi își îndreptă privirile în spre Dimitri. Mirele se trudea să zâmbească, dar se vedea cât era de emoționat, în fața marelui eveniment care-l aștepta.

— Să trecem în odaia vecină - propuse guvernatorul - și de acolo să coborâm în capelă.

Încăperea vecină, care era sala de primire a palatului guvernamental, gemea de lume.

La ivirea mirilor, mulțimea izbucni în urale, care nu mai voiau să ia sfârșit.

Mioara se sili să zâmbească și privi cu ochi strălucitori la toți acești numeroși necunoscuți, care veniseră să fie martori ai acestei nefericite cununii.

Un murmur de admirație, apoi cortegiul porni, având în frunte pe Mioara, la brațul prințului Poniatowsky și pe Dimitri, alături de tatăl său.

În urma mirilor venea mulțimea, îndreptându-se spre capela palatului, în fața altarului căruia așteptă episcopul din Tomsk, urmat de tot clerul episcopal.

„Gospodi pomilui”![4] se auzi corul bisericesc.

Dimitri și Mioara erau acum unul lângă altul și în vreme ce corul cânta, lacrimile năpădiră ochii nefericitei mirese. Toți și toate îi erau străine în bisericuța aceasta. În clipa aceea, în care trebuia să jure credință veșnică unui bărbat pe care nu-l iubea, gândurile ei zburară departe, spre plaiurile însorite ale Țării Românești, unde fusese atât de fericită..

După aceea își aduse aminte de Varșovia, unde îl cunoscuse pe Stanislau Rimsky și unde concepuse pentru prima oară gândul fericirii ce o va aștepta din clipa când va păși în fata altarului, alături de alesul inimii sale.

Dar acum?

Acum era în fata altarului, dar… unde era Stanislau Rimsky? Oare prin ce ținuturi colinda și oare vreun cazac nu-și trimitea glontele ucigător, tocmai în clipa aceea, asupra iubitului inimii sale?

O veche dorință i se îndeplinea în clipa de față: se găsea înaintea unui altar, alături de acela, pe care soarta i-l hărăzise să-i fie tovarăș de viață.

„Gospodi pomilui!”

Străină limbă, în care auzea cântându-se „Doamne miluiește-ne”, străini de sufletul său toți aceia care o

---

[4] **„Doamne miluiește-ne!”.**

înconjurau, atât nuntașii, cât și mirele, care peste câteva clipe va fi… soțul său.

Ar fi vrut să sară pe treptele altarului și să strige cât o ținea gura:

— Lăsați-mă în pace… fiindcă inima mi-e dată altuia!

Dar n-avu putere s-o facă. Nu mai avea voință, se supunea cu resemnare, la ceea ce-i porunceau alții și merse înainte pe drumul ce-i fusese hotărât de vreri străine…

„Gospodi pomilui!”

Cântecul monoton răsuna necontenit.

Inelele fură schimbate, episcopul le împreună mâinile și-i binecuvântă.

Se săvârșise!…

Mioara știa acum că, din clipa aceea Dimitri nu mai era prietenul, logodnicul ei, era soțul!

După aceea veni Grușa, prințul Trubetzkoi și amândoi o sărutară pe obraji. Apoi, trebuia să se sărute și cu Dimitri. Ea făcu tot ce știa că trebuie să facă, fără să crâcnească.

Era asemenea unei păpuși, trasă când la dreapta când la stânga.

Cu mare greutate izbuti să se strecoare din capelă, dar și aici o așteptau strângerile de mână și sărutările acelora, care veniseră să-i ureze o viață fericită.

Și sărmana fata știa doar prea bine că prin căsnicia aceasta pășise în împărăția unde stăpânește jalea!

CAPITOLUL 43
Călătorie de nuntă?

Mioara Comăneanu, tânăra soție a prințului Dimitri Trubetzkoi, maior în regimentul de gardă al țarului, ieși din capela în care se săvârșise cununia ei, aproape în neștire. Se împăcase cu soarta, pe care știa că și așa nu și-o mai poate schimba și înainta mecanic la brațul soțului său pe care îl compătimea în loc să-l iubească. O durea inima că nu putea să răspundă cu același simțământ la nemărginita dragoste a lui Dimitri, dar oricât se trudea să-și poruncească inimii, nu izbutea... Inimii nu i se poate porunci pe cine să iubească și pe cine, nu!

Prințul Dimitri simțea aceasta și tocmai din acest motiv rămase și pe mai departe un cavaler tot atât de desăvârșit, cum fusese și înainte de nuntă.

După ceremonia religioasă, începu petrecerea, care fu atât de strălucită, cum nici chiar cei mai bătrâni dintre localnici nu-și aminteau să mai fi văzut.

Și la această masă ca din povești, toată lumea râdea, toată lumea glumea și petrecea, numai mireasa se silea să zâmbească, ea, care ar fi trebuit să se simtă cea mai fericită.

De-abia aștepta să se despartă de societatea acestor oameni gălăgioși, în mijlocul cărora trebuia să poarte masca fățărniciei.

Ar fi vrut să rămână singură, numai cu gândurile sale, spre a se putea cufunda în adâncul sufletului său, unde

trebuia să îngroape pentru totdeauna marea dragoste pe care o avea pentru Vulturul Morții.

Ziua aceea o înlănțuise de Dimitri și nu putea nădăjdui să mai fie vreodată a lui Stanislau Rimsky.

În asemenea împrejurări era firesc să simtă o adevărată mulțumire, o adevărată fericire, când Dimitri îi spuse următoarele cuvinte:

— Dragă Mioara, cred că este timpul să-i părăsim pe nuntași și să pornim la drum!

— Ai dreptate, Dimitri! răspunse Mioara, bucuroasă.

Se ridicară de la masă, lăsându-i pe ceilalți acolo, spre a-și urma petrecerea.

Mioara își lepădă rochia de mireasă, care fusese pătată de lacrimi, iar Dimitri se dezbrăcă de uniforma întraurită a regimentului Semonov și amândoi se îmbrăcară în haine de drum.

Pregătirile pentru călătorie fuseseră făcute mai dinainte și în fața palatului aștepta gata de drum, trăsura încărcată cu bagaje, care trebuia să ducă tânăra pereche departe, foarte departe, tocmai la Petrograd… în călătorie de nuntă.

După ce-și schimbară veștmintele, se iviră prințul Trubetzkoi, Grușa și prințul Poniatowsky, care veniseră să-și ia rămas bun de la miri.

Bătrânul guvernator era cel mai impresionat.

— Te rog din suflet Dimitri, să-mi scrii încă din drum, precum și îndată ce veți sosi la Petrograd, unde vă doresc din nou să fiți perechea cea mai fericită…

Cu aceste cuvinte îl sărută atât pe Dimitri, cât și pe Mioara.

După aceea Grușa își luă rămas bun, mai întâi de la Mioara, apoi de la fiul său vitreg.

— Și eu vă doresc toate fericirile! îi zise ea lui Dimitri și se pregăti să-l sărute, dar tânărul maior se feri de această sărutare, fără să se observe și se aplecă spre a săruta mâna mamei sale vitregi.

— Eu îți mulțumesc din suflet, pentru tot ceea ce ai făcut pentru mine, zise el.

Apoi, Mioara își luă rămas bun de la prințul Poniatowsky și ochii li se înlăcrimară la amândoi.

Prințul Poniatowsky o îmbrățișă cu căldură și numai acum, când trebuia să se despartă de ea, își dădu seama, cât de dragă îi devenise această fată atât de bună la suflet și cu gânduri atât de nobile.

— La revedere, prințe Poniatowsky! zise Mioara, printre lacrimi.

— La revedere? repetă prințul polon, trist. Ai uitat oare, copila mea dragă, că eu tot mai sunt prizonier?

— Astăzi mai ești prizonier, răspunse Mioara, dar nădăjduiesc că în curând vei fi liber iarăși și sper că atunci ne vei face o vizită la Petrograd.

— Cel dintâi drum al meu ar duce la d-ta! zise prințul, care în urmă își luă rămas bun și de la Dimitri.

După aceea tânăra pereche părăsi palatul, trecând prin două rânduri de servitori, care toți veniseră să mai vadă odată pe Mioara și pe tânărul maior, care amândoi le fuseseră foarte dragi.

Dimitri își ajută soția să se urce în trăsură… apoi luă loc și el, mai trimiseră un salut guvernatorului și Grușei, care apăruseră în balcon și vizitiul dădu bice cailor. Călătoria de nuntă începea…

*

*   *

În timpul acesta, petrecerea continua tot mai gălăgioasă în palatul din Tomsk. Minunatele vinuri românești făceau ca atmosfera să fie tot mai plăcută, orchestra cântând și ea fără întrerupere veselele cântece rusești.

Cei mai tineri se prinseră iute în dans și pilda lor le-o urmară și câțiva bătrâni, cu inima tânără. Dar în vreme ce

mosafirii dănțuiau, beau și cântau, prințul Trubetzkoi se gândea necontenit la fiul său.

— Doamne, fă ca fiul meu să fie fericit!

Tot la perechea care plecase erau și gândurile prințului Poniatowsky. Guvernatorul se gândea la Dimitri, prințul Poniatowsky la Mioara, care acum mergea pe același drum pe care-l făcuse cu luni mai înainte, când venise în Siberia.

Dar câtă deosebire între aceste două drumuri! Atunci purta lanțul robiei, iar chipul îi era ascuns în dosul unei măști de fier, deoarece contele Gorciacov se temea ca paznicii să nu se lase fermecați de frumusețea ei și s-o ajute să fugă.

Acum era purtată de cai prețioși, ședea în carul fericirii alături de chipeșul său soț.

— Doamne - se rugă și prințul Poniatowsky - fă ca această copilă, care a îndurat atâtea în viață, să-și poată găsi fericirea!

Dar mai era încă cineva care se gândea tot la perechea plecată. Însă, în vreme ce prințul Poniatowsky și guvernatorul se gândeau cu sincere urări de fericire la cei plecați, cea de a treia persoană, Grușa, îi urmărea cu gânduri deosebite, care îi făceau ochii să lucească straniu.

I se strângea inima când se gândea că, bărbatul… care pe vremuri o strânsese în brațele sale avea să îmbrățișeze în noaptea aceea pe o altă femeie, pe Mioara, fata aceea posomorâtă și palidă la față. În timpul cununiei ea își stăpânise năvala simțămintelor, acum însă amintirile trecutului o năpădeau tot mai vijelios.

Trebui să-și dea seama din nou că nu-l va putea uita pe Dimitri niciodată, fiindcă Dimitri fusese prima și singura ei dragoste.

Tânăra pereche era purtată de caii înflăcărați spre meleagurile îndepărtate, iar ea trebuia să rămână și pe mai departe în palatul acela plicticos din Tomsk.

Privirea ei căzu asupra guvernatorului. Până când nu-l revăzuse pe Dimitri, își cinstise, își stimase bărbatul, îi era

chiar drag din pricina sufletului său bun; acum însă, se simțea înstrăinată de el și parca i se strecurase în inimă ceva rece, ceva ce-o îndepărta tot mai mult de soțul ei.

*
*   *

În timpul acesta tânăra pereche se îndepărta tot mai mult de Tomsk. Caii alergau în grabă și Mioara privea tăcută la frumusețea melancolică, tristă, a meleagurilor siberiene.

Dimitri simți că mintea soției sale era în prada unei adevărate furtuni de gânduri și de aceea nu căuta să i le tulbure, ceea ce o mișcă adânc pe biata româncă.

Tocmai de aceea, socoti de cuviință să întrerupă tăcerea, întrebând:

— Unde poposim, Dimitri?

— În ținutul acesta nu se găsește niciun oraș mai mare, așa că, vom fi siliți să ne mulțumim și cu un mic han de la marginea drumului pentru a petrece noaptea. Mâine dimineață vom porni mai departe.

— Doamne, mi se pare că niciodată nu se va mai sfârși drumul acesta, până la Petrograd.

— Ce să-ți spun, draga mea, e cam lung drumul de la Tomsk și până la Petrograd, cu toate că am ales cel mai iute mijloc de călătorie! Tata mi-a dat caii cei mai iuți din grajd, iar când aceștia vor obosi, cumpăr alții la cea dintâi poștă și așa vom merge mai departe.

Mioara nu răspunse, dar Dimitri, care nu era tăcut din fire, urmă:

— Vei vedea ce viață fericită vom duce noi la Petrograd! Dacă cunoști orașul, trebuie să știi și tu câte distracții poți avea în el.

— N-am fost încă niciodată la Petrograd!

— Atunci te încredințez că-ți va place de la prima vedere. Palatul Trubetzkoi, care-și așteaptă nouă stăpână

în haină de sărbătoare, este așezat chiar pe malul Nevei. Până acum era trist bătrânul palat strămoșesc, acum însă se vor schimba lucrurile. În locul iernii care a domnit în el, în vremea din urmă, se va muta primăvara…

— Așa aș vrea să fiu fericită! exclamă Mioara.

— Mioaro, dar zi și noapte nu mă gândesc, nu mă trudesc, decât să te fac fericită! Ți-o spun și ți-o voi mai repeta de o mie de ori că nu mă dau bătut. Sunt încredințat că, mai curând sau mai târziu, inima ta tot se va întoarce spre mine.

— Iar eu doresc din tot sufletul să fie așa! răspunse Mioara, privind în ochii scânteietori ai tânărului maior. Poate că va veni odată și ziua în care voi uita de toate și de toți… când nu mă va mai urmări trecutul, când voi putea să nu mă mai gândesc mereu la dragostea aceea, care simt că niciodată nu va putea fi atinsă de mine!

Cuvintele acestea umplură de bucurie inima lui Dimitri.

— Cuvintele tale, Mioaro, nu fac decât să-mi întărească și mai mult convingerea, nădejdea. Nu te descos, nu vreau să știu ce este acel trecut, acea dragoste veche, care nu-ți dă pace, care te urmărește necontenit, închizându-ți calea spre fericire. Odată, când vei crede de cuviință, îmi vei spune tu însăți. Mărturisesc însă, că vorbele tale cum că dragostea aceea nu va putea fi atinsă de tine nicicând, sunt o mare mângâiere pentru mine. Dacă dragostea aceea nu poate fi atinsă, atunci pot nădăjdui cu atât mai mult că într-o bună zi iubirea mea să găsească răsunet în sufletul tău!

Caii alergau mereu și soarele începuse să dea pământului cele din urmă sărutări prin razele sale aurii. Drumul ducea acum printr-un șes trist monoton.

Până acum trecuseră numai prin ținuturi nelocuite; acum începuseră să se zărească, ici-colo, câte o colibă, ba întâlniră în cale și două sătulețe.

Dimitri scoase harta, pe care era însemnat drumul până la Petrograd și căută un loc unde să poată poposi peste noapte.

— Cred că Tergorod ar fi cel mai nimerit! zise el, arătându-i Mioarei unde era așezată localitatea de care îi pomenise.

După aceea se întoarse spre vizitiu:

— Ascultă, moșule, cât drum mai avem până la Tergorod?

— Vreo patru ceasuri, tătucă!

— Dar dacă mâni mai cu nădejde?

— Poate să facem numai trei ceasuri!

— Atunci dă bice cailor!

Cei doi roibi alergau acum și mai iute.

Peste un ceas, luna schimbă soarele pe cer, iar când începură să se ivească și stelele, vizitiul se întoarse și arătând cu mâna înainte, zise:

— Uite, tătucă, ăla de acolo e Tergorod!

La lumina lunii se zăriră câteva case în depărtare.

— Cunoști bine ținutul acesta? îl întrebă Dimitri pe vizitiu.

— Bine, tătucă!

— Este vreun han mai răsărit pe aici?

— Nu prea, tătucă. Cârciumă, doar!

— Atunci du-ne la cârciumă!

— Am înțeles, tătucă!

După scurt timp, trăsura se opri în fața unei case dărăpănate, ale cărei ferestre erau cufundate în întuneric.

Dimitri coborî din trăsură și bătu la ușa cârciumii…

Nimeni nu răspunse. Dimitri bătu mai tare și atunci se aprinse un opaiț, în dosul unei ferestre și se auzi târșâitul unor pași.

— Cine e acolo?

— Călători! Prințul Trubetzkoi! Vreau să rămân aici peste noapte!

Cheia se învârti în broască și în pragul ușii se ivi chipul somnoros al cârciumarului.

— Binevoiește a pătrunde mai înăuntru, tătucă!

Dimitri își ajută soția să coboare din trăsură, apoi intrară amândoi în cârciumă, unde între timp cârciumarul aprinse lumânări.

— Mai înainte de toate să ne dai de mâncare și de băut! îi zise Dimitri cârciumarului, care era foarte încurcat, bietul om, deoarece niciodată nu mai pășiseră oaspeți atât de aleși pragul cârciumii sale, vizitată de obicei numai de drumeți săraci.

El aduse iute niște friptură rece, făcu ceai și puse și vin pe masă.

Între timp, vizitiul duse caii în grajd, le dădu nutreț și apoi se așeză și el să mănânce ce-i trimisese prințul Trubetzkoi prin cârciumar. Mai bău și câteva păhărele de vin, apoi se culcă, dormind dus.

— Ți se va părea ciudat, Mioara mea, după mesele luate la palatul din Tomsk, să trebuiască să te mulțumești acum cu puțină friptură rece, mâncată pe o masă fără față de masă! îi zise Dimitri soției sale.

— Crede-mă - răspunse Mioara - că mă simt mult mai bine aici, deoarece nu sunt înconjurată de mulțimea aceea căreia trebuia să-i zâmbesc la poruncă. Aici nimeni nu mă silește să râd…

Dimitri tăcu.

Cuvintele Mioarei îi amintiră din nou ciudata situație în care se băgase prin această căsătorie.

El mâncă și bău, fără să mai scoată vreun cuvânt. Într-un târziu doar, se întoarse în spre cârciumar.

— Te poți duce să te culci… Mai înainte însă, să ne arăți odăile.

Bătrânul cârciumar răspunse, încurcat:

— Odăile..! stăpâne? N-am decât una singură, fiindcă nimeni nu trage la cârciuma mea.

Dimitri se uită la Mioara, apoi se întoarse din nou spre cârciumar:

— Bine. Ajunge și numai o odaie, numai să-mi arăți pe unde este!

Cârciumarul luă o lumânare și porni. El deschise o ușă ce dădea în cârciumă și o lumină.

— Asta ar fi!

Un pat și două scaune erau tot mobilierul odăii.

Dimitri dădu din cap.

— Bine! Dacă n-ai altceva mai bun ne mulțumim și cu atât. O noapte vom dormi și noi cum vom putea, în cămăruța aceasta!

Mioara îl privi trimită.

— Acum te poți duce să te odihnești! mai zise tânărul prinț, făcând astfel ca și când n-ar fi băgat de seamă uimirea soției sale.

— Vă doresc noapte bună! mai zise cârciumarul, apoi lăsă lumânarea pe masă și intră în odaia lui.

Mioara nu-și luase încă ochii de la Dimitri. Acesta, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic, umplu din nou paharele și zise:

— Nu bei, draga mea?

Mioara închină, dar nu mai gustă din vin, în vreme ce maiorul goli paharul până la fund.

— Acum să mergem să ne culcăm! zise el.

Cu aceste cuvinte se sculă de la masă și-i oferi brațul Mioarei.

Tânăra femeie se uită la el, speriată. Nu voia să-și întindă brațul, dar Dimitri o rugă din nou:

— Brațul tău, Mioaro!

Biata fată se supuse ca o păpușă fără voință și porniră amândoi spre odaia pe care le-o arătase cârciumarul.

— Dimitri, ai uitat de înțelegerea noastră?

Maiorul se făcu că nici n-o aude. El așeză lumânarea pe masă, apoi luă mâna soției sale, o sărută, o sărută și pe frunte și înclinându-se adânc, zise:

— Noapte bună, frumoasa mea Mioară!

Și spre nemărginita uimire a tinerei femei, părăsi odaia.

Când ajunse în pragul ușii, Mioara strigă:

— Dar tu, Dimitri…

Prințul se întoarse și se uită întrebător la soția sa.

— Tu unde dormi? își sfârși Mioara, vorba începută mai înainte.

Dimitri zâmbi, curtenitor.

— Voi găsi și eu un colțișor… Tu dormi liniștită și să ai visuri frumoase, Mioara mea!

Cu aceste cuvinte își lipi călcâiele, se mai înclină odată și părăsi odaia.

El se înapoie în cârciumă. Își mai turnă un pahar cu vin si-l bău până la fund. Apoi începu să se plimbe prin cârciumă. În cele din urmă se plictisi de atâta umblat în sus și în jos și se întinse pe una din mese.

Dar masa de lemn de nuc era foarte tare, mai ales după patul moale din palatul guvernatorului din Tomsk. De

aceea bietul maior se învârti când pe o parte, când pe cealaltă, până când somnul tot îl doborî și adormi.

Astfel își petrecu noaptea nunții prințul Dimitri Trubetzkoi.

CAPITOLUL 44
Hanul la „Coroana Țarului”

La Petrograd, pe vremea domniei lui Alexandru I, nu departe de țărmul Nevei, în colțul Sergivskajei, se ridica o casă frumoasă, cu un cat, care prin arhitectura ei plină de gust, bătea la ochi din depărtare.

Pe vremea aceea, era foarte cunoscută clădirea aceasta, pe al cărei frontispiciu stătea scris:

Hanul lui René Piccard
la
„Coroana Țarului”

Pe vremea aceea numai orașele mai mari aveau hoteluri, hanuri, cum se numeau atunci și în Rusia nici chiar marile orașe n-aveau întotdeauna hanuri mai răsărite, spre marea părere de rău a călătorilor, care erau nevoiți să-și petreacă noaptea pe scândurile tari ale câte unei cârciumi murdare.

De aceea, hanul lui René Piccard fiind dintre cele mai moderne, era cunoscut în întreaga Rusie și chiar și peste graniță.

René Piccard venise din Franța, de la Paris, unde fusese bucătar și unde avusese prilejul să guste din minunatele lui mâncăruri și marele duce Constantin, un membru al familiei țarului.

Înapoiat la Petrograd, marele duce Constantin povesti minuni despre mâncărurile lui René Piccard. Și atât de neuitate păreau aceste mâncări, că într-o bună zi marele duce trimise un om al său la Paris să-l aducă pe René Piccard cu orice preț, căci Alteța Sa moare, dacă nu mai gustă odată din mâncărurile bucătarului francez.

Marele duce Constantin era foarte mâncăcios și ar fi fost în stare să trimită curieri până la Rhin, numai să mănânce păstrăvi de Rhin.

Pentru el viața n-avea altă țintă, decât mâncarea și urmarea acestei slăbiciuni fu că se îngrășă atât de tare, încât fu nevoit să taie un semicerc în masa la care mânca, spre a-și putea așeza burta de o mărime neobișnuită.

În asemenea împrejurări nu este de mirare că-i porunci omului său să nu se dea înapoi de la nicio jertfă spre a-l aduce pe René Piccard, vestindu-l că, dacă se înapoiază fără el, îl trimite în Siberia.

Era firesc deci ca mareșalul curții marelui duce să facă tot ce-i va sta în putință spre a-l hotărî pe francez să vină la Petrograd.

Lucrul merse tare greu, deoarece René Piccard iubea mult Parisul, dar și mai mult pe o fetișcană tânără și foarte nostimă a Parisului de care nu-i prea venea să se despartă. Așa că Alice era o piedică de neînvins în calea plecării bucătarului, care nu se putea împăca cu gândul că între el și Alice a lui să fie o depărtare de sute de leghe.

De aceea, el îl vesti pe mareșal că oricât de ispititoare ar fi propunerea marelui duce, nu se poate hotărî să părăsească Parisul.

Bietul mareșal încremeni deoarece își aduse aminte de ceea ce-i făgăduise marele duce Constantin în cazul când s-ar înapoia fără René Piccard.

El căută să-l descoasă pe René Piccard în privința pricinii pentru care nu vrea să părăsească Parisul și când află care era motivul, chipul i se însenină.

— Bine, omule, dar cum poți fi atât de nesocotit încât să dai cu piciorul norocului pentru un chip de femeie? exclamă mareșalul.

— Ascultă-mă pe mine, domnule mareșal, răspunse René Piccard, femeia este totul în viață!

— Nu însă tocmai într-atâta, încât să refuzi o asemenea situație, de dragul ei. Apoi, nu trebuie să uiți, domnule Piccard că, cât timp vei sta la Paris, vei munci veșnic pentru alții, pe câtă vreme la Petrograd, ai putea ajunge foarte ușor, d-ta însuți stăpân!

— Dar ce să fac? zise Piccard, amărât, pe Alice n-o pot părăsi.

— Ce să faci? E foarte simplu!

— Să auzim!

— O iei și pe dânsa cu d-ta.

— Sunteți într-adevăr un geniu, domnule mareșal! La asta nici nu m-am gândit.

Mareșalul bătu fierul cât era cald:

— Vei vedea ce viață vă așteaptă la Petrograd. De-abia acolo va vedea femeia d-tale ce însemnează să te distrezi. Iarna, când îngheață Neva, patinajul este o distracție unică în lume. După aceea plimbările cu sania… Vara, marile alergări de cai, teatrul, în care joacă baletul imperial… Sunt încredințat, René Piccard, că-mi vei fi recunoscător de a te fi adus la Petrograd. Nu trebuie să uiți că, marele duce Constantin este vărul țarului, ca atare are multă trecere și orice cerere a d-tale pe lângă Majestatea Sa poate fi îndeplinită.

Făgăduielile mareșalului îl ispitiră pe René Piccard, care peste câteva zile porni spre Petrograd, împreună cu mareșalul curții marelui duce Constantin și cu… Alice.

În chipul acesta, înapoindu-se la Petrograd, mareșalul nu fu așteptat de deportarea în Siberia, ci de cea mai caldă recunoștință a stăpânului său. Marele duce nu mai contenea de a-și lăuda mareșalul, iar pe René Piccard îl primi cu o amabilitate neobișnuită. Soției acestuia îi strânse chiar mâna și Alice fu atât de impresionată de acest fapt, încât zile întregi nu se mai spălă spre a nu îndepărta de pe piele urma strângerii de mână princiare.

Marele duce Constantin porunci să se rânduiască o locuință cât mai plăcută pentru tânăra pereche sosită de la Paris și-l însărcină pe mareșalsă facă tot ce-i va sta în putință pentru ca oaspele său să se simtă cât mai bine deoarece prințul știa din experiență că bucătarii nu gătesc bine decât când sunt bine dispuși.

Așadar René Piccard se instală în noul său cămin și chiar din prima zi îl uimi cu câteva mâncări speciale pe marele duce, care îi povesti țarului atâtea despre el, încât chiar și Alexandru I își exprimă dorința de a gusta odată din mâncărurile acestui bucătar-minune.

Marele duce Constantin îl și chemă pe țar odată la masă și stăpânul tuturor rușilor avu prilejul să-și dea seama și el că René Piccard era cel mai bun bucătar din lume.

După masa atât de gustoasă, îl și numi pe René Piccard inspectorul bucătăriilor imperiale, ceea ce însemna o leafă foarte ridicată pentru francez în schimbul căreia nu trebuia decât să dea o raită, în fiecare zi prin bucătării și să împartă ordine în privința preparării mâncărurilor.

Marele duce Constantin era peste măsură de mândru de bucătarul său, mai ales de când însuși țarul recunoscuse arta neîntrecută de a găti a francezului.

Dar marele duce se cam întrecu cu gluma, deoarece toată ziua nu făcea altceva, decât mânca, mânca și iar mânca, de dimineață până seara și într-o bună zi, gustoasele specialități ale lui René Piccard rămaseră neconsumate…

Marele duce Constantin murise de grăsime la inimă.

René Piccard plânse cu sinceritate moartea celui mai înflăcărat adept al său, care, după cum se dovedi mai târziu, își aduse aminte de el chiar și după plecarea din rândurile celor vii.

Prin testament lui René Piccard i se lăsase o însemnată sumă de bani. Firește că, acum, când ajunsese om bogat, așa, de la o zi pe alta, nu-i mai păru rău că pe vremuri ascultase de sfatul mareșalului și primise să vină la Petrograd.

— Ia privește, Alice, îi zise el tinerei sale soții, arătându-i maldărul de bani, acum suntem și noi bogați! Acum, să vedem de ce ne apucăm cu banii aceștia. Spune tu, Alice!

Alice era creierul familiei. Meșterul René o asculta în toate.

— Dacă vrei, ne putem înapoia la Paris.

— Dar de ce să ne înapoiem la Paris? zise femeiușca. Mă simt foarte bine la Petrograd și unde mai pui că avem prilejul să ne înmulțim averea.

— Cum?

— Putem face o afacere minunată!

— Ce, anume?

— Îți mai aduci aminte de hotelurile de la Paris?

— Te cred! Parcă le am înaintea ochilor!

— Aici nu prea le ai înaintea ochilor!

— Cam așa este!

— Atunci ciulește urechile și ascultă-mă! Ce ai spune tu, dacă am deschide un hotel? Gândește-te câți străini cu bani nu se învârtesc prin Petrograd, care toți sunt nevoiți să se mulțumească cu cârciumile și hanurile proaste care se găsesc astăzi la Petrograd. Nu poate să existe o afacere mai minunată decât de a deschide un han, un hotel de felul acelora din Paris… Unde mai pui mâncărurile meșterului René Piccard care vor atrage lumea și mai mult!

Lui Piccard îi plăcu propunerea și de bucurie își strânse nevasta în brațe.

— S-a făcut! exclamă el, cu hotărâre.

A doua zi și începură pertractările cu antreprenorii de lucrări, spre a termina cât mai iute hotelul, care urma să se numească: „**Hanul lui René Piccard - La Coroana Țarului**”.

Meșterul René cumpără locul și supraveghe el însuși construcția, a cărei ridicare ținu șase luni, cu toate că o sută de oameni lucrau la ea zi și noapte.

După ce fu gata, René Piccard aduse pentru noul han mobile de-a dreptul de la Paris, iar în ziua inaugurării toată lumea care venise la deschidere, fu de aceeași părere:

— Hanul lui René Piccard este un mic rai pământesc!…

Tot ce era mai ales din ceata străinilor care treceau prin Petrograd, trăgea la hanul lui Piccard, care ajunsese unul dintre curiozitățile vrednice de văzut ale capitalei Rusiei.

În restaurantul hanului se aduna lumea cea mai bună a Petrogradului și era veșnic plin, deoarece toți voiau să guste din mâncărurile pregătite sub supravegherea bucătarului țarului.

Era firesc ca în asemenea împrejurări atât meșterul René, cât și Alice, să fie încântați de ideea pe care o avusese creierul familiei. Hanul era și el veșnic ocupat, până la cea din urmă odaie, deoarece trăgeau în el nu

numai străinii dar chiar și nobilii de prin împrejurimi… care erau în stare să vină la Petrograd, chiar și numai de curiozitate, spre a locui câteva zile la „Coroana Țarului”.

Faima hanului se răspândi și din pricină că René Piccard era un bun om de afaceri, care făcea tot ce-i stătea în putință spre a fi cât mai mult pe placul oaspeților săi. În aceasta îl ajuta mult și împrejurarea că meșterul Piccard cunoștea foarte multe limbi. Cu polonii vorbea limba poloneză, cu nemții nemțește, cu englezii englezește și cunoștea chiar puțin și limbile suedeză, ungară și românească.

Toate acestea le învățase în marile restaurante de la Paris, unde se învârteau oameni din toate colțurile globului pământesc.

Afară de aceasta meșterul René era isteț, fin, curtenitor și se trudea să ghicească până și gândurile clienților săi.

Chiar și în ziua aceea, auzind huruitul unei trăsuri, ieși iute la poartă fiind încredințat că îi sosesc noi oaspeți.

Nu se înșelase.

În trăsura sosită se găseau patru bărbați. Cel mai tânăr din ei, un blond vioi, cu ochii scânteietori sări din caleașcă cel dintâi.

— Acesta este vestitul han al lui René Piccard? strigă el.

— Acesta, domnul meu! răspunse meșterul René, salutându-și curtenitor noii oaspeți.

— Poți să ne găzduiești și pe noi? întrebă străinul, din nou.

— De la René Piccard nimeni nu pleacă nemulțumit! răspunse francezul. Piccard știe ce înseamnează să dormi într-un pat bun, după o călătorie obositoare și chiar dacă n-ar mai avea odăi libere, pune la dispoziția oaspeților săi propriul său apartament!

René Piccard observase accentul străin al călătorului și se trudi să-i afle naționalitatea.

— Dacă nu mă înșel - zise el, curtenitor - sunteți străin. German poate?

— Nu!

— Polonez?

— Nici!

— Scandinav?

— Nu, nici scandinav! Dar pentru a nu te mai face să te frământi, îți voi spune că mă numesc Fred Williamson și sunt ofițer de marină al Majestății Sale Regelui Angliei.

Meșterul René se mai înclină odată în fața străinilor și apoi le vorbi englezește:

— Vă urez bun sosit în hanul meu domnule locotenent și vă rog să vă dați osteneala de a intra împreună cu tovarășii dv.

Fred și cu celălalt membru al societății în care ar fi fost greu să recunoști pe lordul Wardmoore, din pricina celor pătimite în timpul din urmă, se uitară plini de bucurie la hangiu.

— Cum se face că vorbești englezește atât de bine?

— Un bun hangiu - răspunse Piccard zâmbind - trebuie să cunoască toate limbile, spre a putea fi de folos tuturor oaspeților săi din oricare parte a pământului ar veni.

— Minunat răspuns! exclamă Fred. Bucuria noastră de a fi tras la hanul d-tale va fi îndoită.

Ceilalți coborâră și ei din trăsură și intrară în restaurantul hanului care îi uimi de la prima vedere.

Restaurantul îi plăcu mai ales lordului Wardmoore care zise:

— Pe Dumnezeul meu că nici chiar la Londra nu găsești un hotel mai desăvârșit ca hanul meșterului Piccard!

— Îmi dați voie să vă întreb - zise hangiul - câte odăi vă trebuiesc?

— Deocamdată patru - răspunse Fred Williamson - precum și un loc potrivit pentru servitorul nostru care vine în urmă. Mai târziu va mai trebui o odaie, pentru al cincilea tovarăș al nostru, care îmbolnăvindu-se pe drum, nu va putea veni decât peste câteva zile.

— Și cât timp vor rămâne domnii aici?

— Totul atârnă de timpul ce-i va trebui prietenului nostru, pentru a se însănătoşi. Fără el nu ne putem urma călătoria de studii.

— Vă mulţumesc domnii mei. Vă voi pune la dispoziţie cele mai frumoase odăi ca să duceţi şi în patria dv. vestea despre hanul lui René Piccard. Acum, să-mi mai îngăduiţi încă o rugăminte.

Cu aceste cuvinte aduse un registru, pe care-l aşeză pe masă, în faţa oaspeţilor săi.

— Acesta este registrul de călători al „Coroanei Ţarului”, în care toţi oaspeţii au obiceiul de a şi trece numele. V-aş ruga să binevoiţi să treceţi în el şi numele dv.

— Cu dragă inimă - răspunse el, luând în mână pana de gâscă cu care, după ce o înmuie în călimară, îşi scrise numele în registru, pe care apoi îl trecu tovarăşilor lui. Aceştia îşi scriseră numele pe rând în registrul de călători.

René Piccard luă registrul şi alergă cu el la Alice, spre a-i arăta ce oaspeţi aleşi au tras la hanul lor.

În registru erau trecute următoarele patru nume:

Fred Williamson, locotenent de marină, Londra.

Rudyard Harward, rentier, Londra.

Stanislau Dembinsky, negustor, Cracovia.

Dr. Lenieff, Lemberg.

După ce aşeză registrul la locul lui, hangiul se înapoie lângă oaspeţii săi.

— Cu ce vă pot servi, domnii mei? Doriţi să vă retrageţi în odăile dv. de pe acum sau mai întâi aţi dori să mâncaţi ceva?

— Cred - zise Fred - că ar fi mai nimerit să mâncăm ceva, căci am flămânzit de când călătorim…

— …şi apoi suntem şi curioşi să gustăm din vestitele mâncăruri ale lui „maître René Piccard”- adăugă Stanislau Dembinsky, care nu era nimeni altul decât Rimsky.

Piccard se simţi foarte măgulit de aceste cuvinte şi înclinându-se în faţa străinului, zise cu vădită mulţumire:

— Nădăjduiesc că veți fi pe deplin satisfăcut, domnul meu!

Cu aceste cuvinte și dispăru, spre a da ordine pentru pregătirea mâncării.

Cei patru prieteni rămaseră singuri.

Drumul făcut de ei până la Petrograd era foarte lung…

Marele lor plan era pe punctul de a fi dus la îndeplinire. De îndată ce se însănătoși, lordul Wardmoore pornise spre Siberia, în tovărășia celor doi prieteni credincioși ai săi, lordul Denver și Fred Williamson, spre a-și elibera tovarășii de captivitate din Sadova. Firește că Rimsky se alăturase și el acestei expediții, mai ales aflând că și logodnica lui se găsea printre prizonierii iadului din Sadova. Dar Rimsky nu se alăturase singur de englezi, ci luase cu sine și pe doctorul Leonida, care era în culmea fericirii, văzând cinstea pe care i-o făcea Vulturul Morții de a-l alege pe el, din toți tovarășii săi.

Însă Rimsky cumpănise bine lucrurile când se hotărî să-l ia pe doctorul Leonida.

Doctorul era un om așezat, cu judecată și sânge rece, care nu-și pierdea cumpătul niciodată și știa să găsească soluții pentru cele mai grele încurcături. Dăduse dovadă de aceasta și prin felul cum izbutise să-l scape pe voinic, din ghearele lui Verșeghin. Vulturul Morții se gândise că cu prilejul expediției pentru salvarea Mioarei Comăneanu și a prințului Poniatowsky, vor fi destule împrejurări când va fi nevoie de o minte ageră, de o iscusință și un curaj ca acelea ale tânărului doctor.

Așadar, socotindu-l și pe Matki, servitorul englezilor, expediția era alcătuită din șase membri.

Expediția ajunsese în apropierea Petrogradului, când lordul Denver se îmbolnăvi pe neașteptate și cu toate îngrijirile doctorului Leonida, starea sănătății lui se înrăutăți în loc să se îmbunătățească.

— Lordul nu poate continua călătoria în starea în care se găsește, zise doctorul Leonida. Părerea mea ar fi să-l lăsam

undeva, sub o îngrijire bună, căci numai astfel se poate înzdrăveni din nou. Oboseala călătoriei i-ar agrava boala.

Ceilalți fură de aceeași părere și așa ajunse lordul Denver să fie adăpostit în casa ambasadorului englez din Petrograd, care-l primi cu brațele deschise pe distinsul său compatriot.

Lordul Wardmoore propuse apoi să tragă cu toții la hanul lui René Piccard și să aștepte acolo însănătoșirea lordului Denver, deoarece fără el nu voiau să-și continue călătoria.

Boala lordului Denver îl amărî pe Rimsky cel mai mult, deoarece aceasta însemna o nouă amânare a salvării prea iubitei sale Mioara, pe care el o știa tânjind în minele de plumb ale Sadovei.

Doctorul Leonida încercă să-l liniștească, asigurându-l că lordul Denver se va înzdrăveni cel mult în decurs de două săptămâni, poate însă chiar mai iute.

Dar tot atât de nerăbdător de a se vedea odată în Siberia era și Fred, care în decursul acestei călătorii se împrietenise și mai mult cu Vulturul Morții, în care vedea un adevărat erou.

Hotărându-se să tragă la hanul lui René Piccard cei patru tovarăși se întrebară dacă nu era primejdios pentru ei să rămână la Petrograd, unde știau că guvernul are o neobișnuit de numeroasă organizație de spionaj.

Prevăzătorul doctor Leonida propusese să-și schimbe și înfățișarea, pe cât le era cu putință, nu numai numele, după cum am văzut mai înainte. Lordul Wardmoore se bărbierise de tot, așa că avea o înfățișare deosebită de aceea sub care-l cunoșteau spionii ruși. Rimsky, își schimbase veștmintele și felul de a purta părul, așa că puteau nădăjdui că nu vor fi descoperiți cu una, cu două.

Cum lumea începuse să vină la restaurant, deoarece se apropia ora cinci și călătorii erau foarte obosiți de drumul făcut, lordul Wardmoore propuse să se retragă, ceea ce toți primiră cu însuflețire.

Fiecare se duse în odaia lui și se culcă, numai Fred mai rămase pe gânduri, înainte de a se lungi în patul ispititor.

Nici la Londra Fred nu făcea parte din aceia, cărora le plăcea să se culce de vreme, și de aceea hotărî și acum să facă o raită prin Petrograd, mai înainte de a se duce la culcare.

Se bucura dinainte că vă putea să petreacă puțin și după ce-și schimbă hainele prăfuite cu altele, făcute la cel mai bun croitor din Londra, așteptă până când crezu că tovarășii săi au adormit, apoi îndrăzni să iasă pe coridor.

Nu știa unde se va duce și cum va petrece, era însă pe deplin încredințat că se va amuza și se va înapoia acasă cu o amintire dintre cele mai plăcute.

Ajungând la parter, drumul lui ducea pe lângă o ușă deschisă, pe lângă care ar fi trecut nepăsător, dacă privirea nu i-ar fi fost atrasă de ceva.

Nu de ceva, ci de cineva!

În odaie se învârtea o femeie foarte frumoasă și ochii lui Fred se împiedicară de ea la prima vedere.

— Așa ceva zic și eu! se gândi el, deoarece de mult nu mai văzuse o făptură atât de fermecătoare.

Ar fi vrut să-i vorbească, dar nu îndrăzni să intre, deoarece erau mulți în bucătărie și ar fi fost bătător la ochi să o acosteze așa, pe neașteptate.

El se retrase după un colț al coridorului și de altfel la timp, deoarece meșterul Piccard venea în grabă, îndreptându-se tocmai spre bucătărie și încă tocmai spre femeiușca pe care o ochise Fred.

Ofițerul de marină pândi acum cu mai mare atenție, dar clipa următoare era menită să-i aducă o mare dezamăgire. Stăpânul hanului la „Coroana Țarului” se apropiase de nostima femeiușcă și o sărută cu atâta foc încât răsună tot coridorul.

— Ei, Alice - întrebă el - e totul în bună ordine?

— Totul, bărbățele! răspunse femeiușca.

— Te întreb, fiindcă distinșii oaspeți trebuie să sosească dintr-o clipă în alta. Curierul, pe care l-au trimis înainte, mi-a anunțat sosirea lor pentru vremea, aceasta. Odăile le-am pregătit, vezi și tu să fie gata mâncarea.

— Fii fără grijă, René, totul merge strună și oaspeții tăi vor fi atât de mulțumiți de mâncărurile meșterului Piccard, încât își vor linge buzele după ele.

— Atunci mă duc, deoarece fiind ora sosirii trebuie să fie cineva să-i primească.

Își sărută soția din nou și trecu iute prin coridor ducându-se înapoi.

După plecarea lui René Piccard, Fred ieși și el din ascunzătoarea sa.

— Mi se pare că, aici nu-i nimic de făcut! își zise el. Făptura aceasta fermecătoare este măritată și încă chiar cu hangiul, pe care se pare că-l iubește.

El porni mai departe, puțin dezamăgit din pricina neizbândei acestei prime aventuri.

— Să sperăm că a doua aventură va fi mai norocoasă! se gândi el, coborând în sala de mâncare.

Era vremea când restaurantul „Coroana Țarului" își primea cei mai numeroși oaspeți. Aproape toate mesele erau ocupate de doamne distinse, însoțite de bărbați din lumea bună, iar în jurul unei mese lungi erau așezați neobișnuit de mulți ofițeri din garda țarului…

Alături de masa ofițerilor de gardă se afla o măsuță liberă. Fred se așeză la ea și ceru o sticlă eu vin. René Piccard se ivi din nou în fața lui, de astădată însă ocupându-se mai ales de masa ofițerilor din gardă.

— Cum v-a plăcut cina, domnii mei? întrebă el cu zâmbetu-i obișnuit pe buze.

— Totul a fost minunat! strigă un tânăr sublocotenent. Păcat doar că stomacul omului este făcut pentru o singură cină. Din mâncărurile pregătite de meșterul René aș cina bucuros, chiar și de trei ori pe seară!

— Laudele dv. mă mişcă adânc, domnule locotenent! Nădăjduiesc că şi oaspeţii pe care îi aştept, vor fi tot atât de mulţumiţi, ca şi dv.

— Vorbeşti de Dimitri?

— Da, de Excelenţa Sa, prinţul.

— E un mare mâncăcios, dar nădăjduiesc că şi el va fi mulţumit cu felul de a găti al meşterului René Piccard. De-ar veni odată.

— Peste câteva minute vor fi aici!

— Vor fi? întrebă un căpitan din gardă, foarte mirat. De ce vorbeşti la plural?

— Oare domnul căpitan Vasilievici nu ştie?

— Ce?

— Că…

— Dă-i drumul!

— Că Alteţa Sa prinţul s-a însurat?

— Ce tot vorbeşti, meştere René? Suntem în septembrie nu la întâi aprilie!

— Ştiu că suntem în septembrie, domnule căpitan Vasilievici - răspunse hangiul, pe buze cu acelaşi zâmbet netulburat. De altfel nici nu mi-aş fi îngăduit să-mi permit o asemenea glumă cu prietenii Excelenţei Sale.

— Aşadar, vorbeşti serios?

— Cât se poate de serios!

Căpitanul Vasilievici îşi împreună mâinile şi se întoarse în spre tovarăşii săi râzând din tot sufletul.

— Aţi auzit? Cel mai chefliu, cel mai victorios vânător de fuste dintre noi s-a însurat!… Acum îmi dau seama pentru ce avea nevoie de concediu şi totuşi, parcă nu-mi vine să cred!

Ceilalţi gândeau la fel.

— E de necrezut!

— Dimitri să se fi însurat?

— Nu se poate!

— Trebuie să fie o glumă!

René Piccard așteptă până când murmurul se mai potoli, apoi zise, cu hotărâre:

— Credeți-mă, domnii mei, că n-am spus decât adevărul. Excelența Sa mi-a trimis un curier, din Kuringrad, vestindu-mi că, în urma cunoscutei nenorociri petrecute la palat, va fi silit să locuiască la mine, împreună cu soția sa, până când se vor sfârși lucrările de restaurare la palat.

— Dacă lucrurile stau astfel, zise căpitanul Vasilievici, adresându-se camarazilor săi, atunci nu ne rămâne altceva de făcut decât să prezentăm femeiuștii felicitările regimentului de gardă. Și cum femeile trebuiesc primite cu flori, meștere René te rog ia măsurile necesare să avem un buchet de flori la îndemână, înainte de sosirea lui Dimitri cu tovarășa lui de viață.

— Voi aduce cele mai frumoase flori din grădina mea, domnule căpitan Vasilievici, răspunse hangiul, înclinându-se politicos și apoi plecând, spre a îndeplini dorința, clientului său.

Ofițerii nu mai vorbeau despre altceva, decât despre vestea neașteptată, pe care o aflaseră de la Piccard.

— Ce să i se fi întâmplat lui Dimitri? zise unul…

— N-am fost lângă el - răspunse un altul - și așa nu s-a găsit nimeni, cine să-i deschidă ochii!

— Totul ar fi fost în zadar! Știm toți ce încăpățânat este Dimitri. Dacă și-a pus ceva în cap, nu se lasă până când nu face ceea ce vrea.

— În cazul de față însă, tot ar fi ascultat de un sfat prietenesc.

— Nu prea cred!

— La drept vorbind e de neînțeles pentru ce s-a însurat. Nu era femeie la Petrograd care să-i fi putut rezista și cred că, niciodată nu-și va putea aminti de toate aventurile lui de dragoste.

— În orice caz, am pierdut pe unul din cei mai buni tovarăși de petreceri.

— L-am pierdut? Crezi că trebuie să-l socotim mort pentru noi?

— Fără nicio îndoială. Și e destul de păcat, fiindcă sunt puțini aceia care știu să petreacă așa de bine ca Dimitri!

Între timp se înapoiase și meșterul René cu un buchet de trandafiri.

— E destul de frumos?

— Minunat!

Căpitanul Vasilievici luă buchetul, iar René Piccard ieși în poarta hanului unde ardeau două felinare.

Tocmai atunci coti o trăsură în spre „Coroana Țarului”.

Hangiul se întoarse iute în restaurant și strigă în spre masa ofițerilor din gardă:

— Vin!

Știrea aceasta îi puse în picioare pe toți ofițerii, care se repeziră în spre ușă răsturnând scaune și pahare în drumul lor.

Fred Williamson privea mirat la această veselă ceată de burlaci.

— Dar pe cine vor fi așteptând aceștia, de fac o asemenea gălăgie? se întrebă el, apoi se ridică de pe scaun și ieși și el la poarta hanului, în fața căruia se oprise tocmai o trăsură plină de praf.

Din trăsură coborî un tânăr ofițer, care purta uniforma regimentului de gardă, ca și ceilalți ofițeri din restaurant. Noul sosit avea gradul de maior.

Cum își văzu camarazii înșirați în fata intrării hanului, un strigăt de bucurie îi ieși de pe buze:

— Noroc, băieți!

Ofițerii izbucniră într-un „trăiască”, pornit dintr-o vădită prietenie.

Căpitanul Vasilievici îi șopti ofițerului care stătea lângă el:

— Meșterul René a avut dreptate! Dimitri nu s-a întors singur…

Tânărul maior, prințul Dimitri Trubetzkoi, tocmai atunci o ajuta pe soția sa să coboare din trăsură și văzând-o, ofițerii izbucniră din nou în urale. Mioara Comăneanu rămase foarte mișcată.

Nu se aștepta la o asemenea primire și acum, când văzu în ce număr veniseră ofițerii să-și primească tovarășul de arme, își dădu seama că soțul ei era iubit și prețuit nu numai de ai săi, dar și de toți aceia cu care meseria sau viața îl aduceau împreună.

Ea fu și mai uimită, când căpitanul Vasilievici se desprinse din rândul camarazilor săi și predându-i buchetul parfumat de trandafiri, îi ură bun sosit în numele tuturor ofițerilor regimentului de gardă.

Uimirea Mioarei fu atât de mare, încât luând buchetul, ea nu fu în stare să îngâne decât un scurt:

— Mulțumesc!

În schimb Dimitri era mult mai vorbăreț și strângând pe rând mâinile camarazilor săi le zise:

— Sunt încântat de voi, băieți și vă mulțumesc pentru această dovadă de atențiune! Mi-ați dat putința să mă încredințez că nu v-am dăruit în zadar toată dragostea mea, dacă nu vă lepădați de mine nici chiar atunci când îmi iau rămas bun de la viața de burlac.

— Grozav ne-am mirat! zise căpitanul Vasilievici. Nici nu ne venea să credem când am auzit.

— Dar acum credeți? întrebă Mioara, zâmbind, spre nemărginita bucurie a lui Dimitri, care era peste măsură de fericit, văzând că Mioara își mai părăsea nepăsarea spre a sta de vorbă cu camarazii lui de regiment.

După ce-și comunicară știrile mai însemnate în vorbe rostite în grabă, meșterul René își invită oaspeții în restaurant și aceștia nu așteptară să fie rugați de două ori.

De-abia se așezară la masă și meșterul René se și prezintă spre a-l întreba pe Dimitri:

— Excelența Voastră dorește să-i servim cina aici, sau sus în odaie?

— O vom lua sus! răspunse Dimitri. Deocamdată însă, vom mai rămâne aici vreun sfert de ceas să mai vorbim puțin.

Mioara Comăneanu ședea între Dimitri și căpitanul Vasilievici și se uita cu admirație la minunatul restaurant al lui René Piccard, mai frumos decât care ea nu mai văzuse.

— Vă mulțumesc înc-odată, pentru dovada de prietenie, pe care mi-ați dat-o astă seară - îi zise Dimitri, căpitanului Vasilievici. De-abia aștept să vă pot întoarce această dovadă de prietenie primind întregul cerc ofițeresc în palatul meu. Nădăjduiesc că în curând renovarea va fi gata.

— Într-adevăr, lucrările sunt foarte înaintate.

— Am rămas uimit când am auzit ce s-a întâmplat. La Kuringrad am aflat vestea, însă amănunte nu mi-a putut da nimeni.

— Eu am fost de față la foc! zise căpitanul Vasilievici.

— Cum s-a întâmplat nenorocirea?

— S-a aprins o căsuță din apropiere, cred că focul a fost pus. Din nenorocire vântul sufla ca putere și a dus scânteile până pe acoperișul palatului Trubetzkoi, care a luat și el foc, întocmai ca și o a doua casă din împrejurimi. Casa cealaltă a ars până la pământ, palatul tău însă a fost scăpat de furia flăcărilor. Este adevărat că acoperișul a fost mistuit cu totul, dar trebuie să-i mulțumești lui Dumnezeu că ai scăpat numai cu atâta! Administratorul tău a luat măsuri ca pagubele pricinuite de foc să fie reparate îndată și cred că peste două-trei săptămâni te vei putea instala în casa ta.

— Până atunci vom sta în hanul meșterului René, unde cred că ne vom simți ceva mai bine decât prin cârciumile în care am fost nevoiți să poposim din Tomsk și până aici.

— În privința aceasta poți fi fără nicio grijă!

— Atunci, dacă ne îngăduiți, ne vom și retrage! zise prințul Dimitri, ridicându-se de la masă, Mioara urmând

pilda lui. Călătorim de săptămâni întregi și astăzi mai ales, am făcut un drum foarte lung, spre a putea sosi la Petrograd, încă în decursul serii. Suntem flămânzi și rupți de oboseală. La revedere, băieți!

Mioara dădu din cap și ea, iar ofițerii săriră în picioare, spre a saluta prin înclinări cât mai respectuoase pe tânăra prințesă, care prin drăgălășenia firii și prin farmecul ce împrăștia întreaga ei făptură îi câștigase de la început.

Acum nu mai era o taină pentru ei, ce anume îl hotărâse pe Dimitri să se însoare. Mioara părea să fie o femeie ideală, în toate privințele și nu numai ofițerii regimentului de gardă dar toți clienții restaurantului se uitau cu admirație la ea cum se îndrepta alături de chipeșul prinț spre treptele care duceau în hotel.

CAPITOLUL 45
Descoperirea neașteptată a lui Fred

După plecarea tinerei perechi ofițerii mai rămaseră în restaurant și după cum era și firesc, vorbiră numai despre căsătoria camaradului lor.

— Fermecătoare femeie a luat! zise unul.

— Și cât de drăgălașă! adăugă un altul.

— Câte odată e prea serioasă - zise al treilea - dar de aceea pare să fie fericită.

— Alături de Dimitri nici n-ar putea să fie decât fericită… deoarece prințul Trubetzkoi știe să fie fermecător când vrea și cred că, față de soția lui își dă toată osteneala să se întreacă pe sine însuși, căci și are pentru ce.

— Mă bucură fericirea lui Dimitri - zise și căpitanul Vasilievici - ba mă gândesc chiar cu puțină invidie la el. Deoarece, credeți-mă, băieți, oricât de frumoasă ar fi viața de burlac, căsnicia este totuși adevăratul ideal spre care trebuie să tindem toți în viață. Când ai un cămin, ai cine să se gândească la ține, cine să te îngrijească, cine să te aștepte, să te iubească… Vă asigur că de noi nimănui nu-i pasă…

Ici-colo se auziră hohote de râs.

— Niciodată nu te-am auzit vorbind astfel, căpitane Vasilievici! Nu cumva ți-a făcut poftă căsătoria lui Dimitri? Te pomenești că, într-o bună zi va trebui să te primim și pe tine cu asemenea alai, când te vei întoarce din… călătoria de nuntă.

Toată lumea izbucni în râs și râse și căpitanul Vasilievici.

— Aveți dreptate să râdeți, zise el. Totuși, mărturisesc sincer că n-aș șovăi o clipă să mă duc înaintea popii, dacă aș fi sigur că găsesc o soție asemănătoare aceleia a lui Dimitri.

Un tânăr sublocotenent se sculă și se pregăti de plecare.

— Unde, unde, Pomilov?

— La Operă! Vreau să ajung încă înainte de balet.

— Am priceput! zise unul din ofițeri. Astăzi dansează frumoasa Emilia!

— Ați ghicit! răspunse sublocotenentul Pomilov, apoi își luă rămas bun de la camarazii săi și plecă…

Fred Williamson, care luase loc din nou la masa alăturată, auzi cuvintele lui Pomilov și găsi că sublocotenentul avea dreptate. Niciunde nu putea să-și petreacă seara mai bine ca la Operă, al cărei balet era alcătuit din fete frumoase.

Fără să mai stea mult pe gânduri, îl chemă pe René Piccard și acesta îi explică în ce chip putea să ajungă mai de-a dreptul la operă.

După aceea își luă pălăria și porni pe străzile Petrogradului.

În timpul acesta Dimitri Trubetzkoi și Mioara consumară gustoasa cină, pe care meșterul René le-o pregătise cu deosebită îngrijire.

Afară de aceasta Dimitri rămase încântat și de felul cum era aranjat vestitul han al lui René Piccard. Realitatea întrecea orice încercare.

După cină își aprinse pipa și prin rotogoalele de fum se uita cu admirație la frumoasa sa soție.

Gânduri triste îi cuprinse mintea din nou.

Femeia aceasta, atât de fermecătoare, ședea acolo, în imediata lui apropiere și totuși, cât de îndepărtată era de el.

Dar de aceea nu se descurajă.

Acum mai puțin chiar decât înainte, deoarece spera că mediul în care vor trăi la Petrograd, va contribui în mare măsură să topească gheața, în care era învăluită inima Mioarei.

Era hotărât să urmeze cu aceeași metodă pe care o întrebuințase și până atunci: răbdare și blândețe. De aceea, nu aminti nici acum cu niciun cuvânt despre ciudata situație creată prin înțelegerea luată, ci îi vorbi despre viața capitalei, despre obiceiurile și petrecerile de la Curte, despre alergările de cai, despre toate distracțiile care se pot avea cu sutele la Petrrograd. Și-i vorbi și despre țarul Alexandru pe lângă care slujea și care-l iubea foarte mult.

— Trebuie să mă prezint în audiență încă chiar în decursul zilei de mâine! zise el.

— Spune-mi, Dimitri, dar sincer, ce fel de om este țarul? întrebă Mioara, curioasă. Lumea spune că este un om fără milă, și că nu ar fi străin de moartea tatălui său, căruia i-a urmat la domnie. Să fie adevărat? Tu trebuie să-l cunoști îndeajuns de bine…

Lui Dimitri îi păru bine că Mioara se interesează atât de mult de lucruri care erau în legătură cu slujba lui.

— Nu greșești, draga mea, - răspunse el, zâmbind, - într-adevăr, nu cred să fie un al doilea om în Rusia, care să-l cunoască pe țar mai bine decât mine, deoarece sunt veșnic lângă el. De aceea pot să-ți spun fără teamă de a putea fi dezmințit că, țarul Alexandru este un om foarte bun, cu un suflet nobil și că toate zvonurile răspândite despre el nu sunt decât tot atâtea neadevăruri.

Mioara își aminti de grozăviile văzute la Sadova și întrebă:

— Cum se face atunci că, atâtea mii și mii de oameni îndură chinuri cumplite în minele de plumb ale Siberiei? Și toate acestea, în numele țarului!

— Draga mea, sunt păcătoși - răspunse Dimitri - care își merită pedeapsa…

— Dar câți nevinovați nu zac în Siberia! De pildă, care a fost vina mea? Care a fost vina prințului Poniatowsky, a lordului Wardmoore?

— Nu trebuie să-ți închipui că țarul are cunoștință despre toate acestea. Țarul este puterea supremă în țara aceasta, dar nu el hotărăște de soarta supușilor săi. Are sfetnici în care se încrede și conform sfaturilor cărora ia hotărâri.

— Și se întâmplă adeseori că, acești sfetnici să fie oameni răi, fără suflet!… Ca de pildă, contele Gorciacov, care s-a purtat atât de crud cu mine!

— Ai dreptate! Trebuie să știi însă că țarul cercetează toate chestiunile care ajung până la el și în acestea, hotărârile sunt luate după cum îi dictează propria lui conștiință.

Mioara dădu tristă din cap.

— Numai că țarul stă foarte sus și nu toate chestiunile ajung până la el. Suspinele osândiților din Siberia nu pătrund până în palatul Majestății Sale.

— Și în privința aceasta ai dreptate, răspunse Dimitri. Dar se va schimba situația… Iar în ceea ce privește bănuiala ta că mâna țarului ar fi pătată cu sânge, mă văd silit să dezmint aceasta, cu toată energia.

— Dar țarul Pavel n-a fost ucis?

— Ba da, dar fără știrea țareviciului Alexandru. Cred că știi și tu din auzite că Rusia a fost foarte nenorocită în ultimii ani ai domniei lui Pavel, deoarece țarul își pierduse judecata și curtenii se purtau cu el ca și cu un nebun. Toate faptele, poruncile lui, dovedeau această întunecare a judecății lui și totuși, el se încăpățâna cu îndârjire ca toate ordinele lui, chiar și cele mai nesăbuite, să fie duse la îndeplinire.

— Și nu se putea ajuta cu nimic? întrebă Mioara.

— Ordinea domniei nu putea fi zdruncinată și poporul rus suferea tot mai mult din pricina domnitorului său nebun. Până în cele din urmă chiar și cei de la Curte

începură să se mişte. Toate acestea le ştiu de la tatăl meu, care pe vremea aceea slujea la curte ca tânăr ofiţer. Nemulţumirea avea în fruntea ei pe contele Pahlen, ministru de interne pe atunci, generalul Benigson şi contele Panin, omul de încredere al ţareviciului. Aceştia căutară mai întâi să se încredinţeze, dacă se pot bizui pe regimentele de gardă şi când îşi dădură seama că acestea erau credincioase ţareviciului, hotărâră să-şi ducă planul la îndeplinire.

Dar pentru aceasta aveau nevoie de încuviinţarea ţareviciului Alexandru. Dar ţareviciul se împotrivi cu toată tăria la uciderea tatălui său şi nu se învoi decât să i se ceară renunţarea la tron, în favoarea fiului său, Alexandru.

Dimitri se opri o clipă, dar văzând că Mioara aştepta cu nerăbdare să cunoască urmarea, continuă:

— Aşa s-a şi întâmplat. Capii conjuraţiei se duseră la domnitor şi-i cerură să abdice. Ţarul însă se răsti la ei, în chipul cel mai brutal, rupse în bucăţi actul de abdicare şi luând în mână cravaşa de călărie se repezi la ei. Înalţii ofiţeri îşi dădură seama că dacă planul lor nu izbutea, pe toţi îi aştepta securea călăului, ca pedeapsă pentru îndrăzneala pe care şi-o luaseră. Înţelegând că luptau nu numai pentru binele patriei dar şi pentru propria lor viaţă, îşi scoaseră pumnalele şi ţarul Pavel se prăbuşi la pământ străpuns de trei pumnale. Ofiţerii comunicară îndată ţareviciului cele întâmplate. Alexandru rămase încremenit auzind trista veste. Dar îşi dădu seama că adevărul asupra morţii tatălui său trebuia tăinuit. Sfătuindu-se cu cei trei conjuraţi, ţareviciul hotărî să răspândească vestea cum că ţarul ar fi murit de un atac de inimă. Vestea se răspândi şi ţarul Pavel fu înmormântat ca răpus de un atac de inimă. În curând însă se răspândi ştirea cum că ţarul Pavel ar fi fost asasinat. Între timp Alexandru se urcă pe tronul tatălui său şi schimbarea de domn a fost primită ca o uşurare de toată Rusia şi pe drept cuvânt, deoarece lucrurile s-au schimbat mult de când ţarul Alexandru s-a urcat pe tron.

— Și eu am auzit despre toate acestea zise Mioara. Nu cunoșteam încă cele întâmplate în chip atât de amănunțit.

— Nădăjduiesc că în curând vei avea prilejul să-l cunoști personal pe țar!

— Eu, pe țar?

— Firește!

— Dar cum ajung eu până la țar?

— Ca soția mea. Sunt sigur că țarul, care mă cinstește cu încrederea lui, va fi curios s-o vadă pe tovarășa mea de viață!

Timpul trecuse fără ca cei doi tineri însurăței să-și fi dat seama de aceasta.

Orologiul din perete bătuse miezul nopții și Dimitri socoti că sosise timpul să se gândească și la odihnă.

De asemenea se ridică și-și luă rămas bun de la Mioara.

— La revedere, draga mea! Somn ușor și visuri plăcute.

— Noapte bună Dimitri!

Tânărul maior se retrase în camera vecină, dar somnul îl ocolea cu încăpățânare, de altfel ca și pe Mioara.

Era o noapte liniștită și Mioara se gândea cu melancolie la drumul pe care-l făcuse în decurs de câteva luni.

Simțămintele ei față de Dimitri însă, nu se schimbaseră de loc. Îi era drag, se simțea bine în apropierea lui, dar atât și nimic mai mult. Dimitri se purta cu ea, într-adevăr cavalerește și aceasta o durea și mai mult.

În timpul acesta Dimitri, în odaia lui, se gândea numai la Mioara, a cărei frumusețe îl fermeca din zi în zi mai mult. Nu putea să se culce și atunci își aduse aminte de promisiunea făcută tatălui său de a-i scrie încă din drum.

În timpul călătoriei nu putuse să-și îndeplinească această promisiune deoarece, prin cârciumile pe unde poposiseră, nu exista cerneală și hârtie de scrisori. Acum însă, în plăcutul han al meșterului René Piccard, unde avea totul la îndemână, socoti că era de datoria lui să se țină de făgăduială.

Dar scrisoarea aceasta era un nou izvor de amărăciune pentru el. Trebuia să mintă, să mintă că este fericit, când în realitate fericirea lui nu și-o putea nici măcar întrezări ca în vis.

Și în vreme ce așternea rândurile pe hârtie, în sufletul lui se puse din nou întrebarea:

— Oare fi-voi fericit vreodată?

Cum sta așa, cu pana de gâscă în mână, observă că pe sub ușa Mioarei se strecurau raze de lumină. Aceasta însemna că Mioara nu se culcase încă.

Se apropie de ușă și întrebă:

— Mioaro, nu dormi?

— Nu! se auzi răspunsul tinerei femei, care apoi deschise ușa, în pragul căreia se găsea Dimitri.

— Eu ți-aș putea pune aceeași întrebare! zise ea, zâmbind. Văd că nici tu nu te-ai gândit să te culci!

— Am scris!

— Cui?

— Tatii.

Privirea frumoasei românce se înflăcără.

— Îngăduie-mi să adaug și eu câteva rânduri, dragă Dimitri.

— Din toată inima, Mioara mea. Aceasta este o bucurie, nu numai pentru mine, dar fără îndoială că va fi și pentru bietul bătrân.

— Și-i voi scrie chiar acum, dacă vrei.

Dimitri arătă spre masă.

— Uite scrisoarea, alătură-i și rândurile tale!

Mioara se așeză la masă.

— Și-mi dai voie - îl întrebă ea pe maior - să citesc și eu ceea ce ai scris tu?

— Firește, răspunse tânărul prinț, înclinându-se, față de soția mea nu pot avea niciun secret.

Mioara luă în mână foaia de hârtie și citi cuprinsul scrisorii, care era următorul:

> *„Dragă Tată, nu sunt decât câteva ceasuri de când am sosit la Petrograd și iată-mă în fața călimării, spre a mă ține de promisiunea făcută. Fără îndoială că între timp ai aflat și tu că palatul nostru din Petrograd a fost bântuit de foc în timpul șederii mele la Tomsk. Pagubele nu sunt prea mari, totuși, pentru câtva timp suntem siliți să locuim în vestitul han al lui René Piccard „La Coroana Țarului”.*
>
> *În ceea ce mă privește, sunt mai mult decât fericit, ceea ce tu, care o cunoști pe Mioara îndeajuns, vei înțelege cu ușurință. Nu voi putea fi niciodată îndeajuns de recunoscător Tatălui Ceresc pentru a-mi fi dat mie această făptură fermecătoare și bună; toată viața mea nu voi face altceva decât să caut a o face cât mai fericită pe Mioara mea, pentru a-i răsplăti măcar o parte din marea dragoste cu care mă înconjură.*
>
> *Nădăjduiesc, tată că și voi sunteți fericiți și pe deplin sănătoși. Aștept răspunsul tău, iar eu îți voi scrie din nou, de îndată ce ne vom muta în palat. Fiul tău iubitor,*
>
> *DIMITRI*

Mioara citi cu mirare aceste rânduri și în vreme ce ochii îi alunecau pe hârtie, fața i se înroși ca jăratecul. Dragostea de părinți, care reieșea din fiecare cuvânt al scrisorii o mișcase până în adâncul sufletului.

Dar în același timp rândurile acelea trădau și marea dragoste pe care Dimitri o avea pentru ea.

Or, biata româncă simțea că nu este vrednică de iubirea acestui om.

Ea își ridică privirea și se uită la soțul său, care o privea puțin cam încurcat.

— Te-a supărat scrisoarea mea, Mioaro? întrebă el.

Mioara mângâie mâna soțului său.

— De ce să mă supere, dragul meu? Te-am înțeles și știu că n-ai făcut aceasta decât spre a-ți liniști părintele. Orice copil bun trebuia să iacă la fel.

— Așa este, Mioaro, răspunse Dimitri, cu amărăciune. Trebuie să-ți mărturisesc însă că mi se rupea inima de durere, în vreme ce așterneam cuvintele acestea pe hârtie!

— Dimitri!

— Parcă ai fi fost aici lângă mine!… Parfumul părului tău mă îmbăta, albeața de marmură a chipului tău mă orbea și glasul tău melodios îmi cânta parcă ariile celei mai desăvârșite fericiri!

— Dimitri!

— Vai, Mioaro - exclamă tânărul maior, eu înflăcărare - dacă ar fi adevărat tot ceea ce i-am scris tatii!…

— Ți-am spus, Dimitri…

— Această mică foaie de hârtie va vorbi la Tomsk despre fericirea mea… Dar dacă ar ști cei de acolo că din tot ceea ce-i scris aici nimic nu este adevărat!

Pe Dimitri îl înecă plânsul. Mioara își așeză mâna pe fruntea lui, spre a i-o răcori.

El luă mâna aceasta albă și fină și o copleși cu sărutările sale înfocate.

— Mioaro!… Mioaro! zise el cu tristețe de moarte.

Mâna tinerei femei alunecă din mâinile prințului.

— Dimitri, stăpânește-te!

— Nu pot - strigă maiorul - de-abia acum îmi dau seama cât de nemărginită este dragostea, pe care ți-o port!

— Nu trebuie să uiți de promisiunea pe care mi-ai făcut-o!

— Mioaro, aceasta este cea dintâi noapte pe care o petrecem la Petrograd… Vrei ca și de astăzi înainte totul să rămână ca și în timpul călătoriei?

— Dimitri, nu trebuie să uiți că numai locul s-a schimbat, nu însă și situația noastră…

Tânărul prinț căzu în genunchi și orbit de dragoste, începu să-i sărute poalele rochiei, picioarele.

— Mioaro, tu nu simți, cât de mult te iubesc? Primăvara a înflorit în sufletul meu și inima ta tot învăluită în gheața iernii rămâne?

Mioara îl ridică blând pe bărbatul, care îngenunchea înaintea sa și căuta să-l mângâie, spunându-i:

— Fii serios, Dimitri! Nu-ți este îngăduit să îngenunchezi înaintea mea și crede-mă că și eu aș fi mult mai mulțumită dacă te-aș ști fericit.

— Totul atârnă numai de tine.

— Nu… nu se poate… încă n-a sosit timpul!

Chipul lui Dimitri se însenină din nou.

— Ai spus că «încă n-a sosit timpul»? Vai, Mioara, cuvintele acestea îmi întăresc speranța! Deoarece, dacă n-a sosit timpul încă, aceasta însemnează că, odată și odată tot va veni clipa în care se va prăbuși peretele acesta care astăzi ne desparte de fericire!

Cu ochii pierduți în nimic, Mioara răspunse:

— Se poate ca odată și odată să se prăbușească și acest perete care ne desparte de fericire!

Dimitri sărută din nou mica mână de alabastru.

— Cât aș fi de fericit!

— Nu vreau și nici n-am dreptul să-ți răpesc nădejdea, zise fata… Poate că va veni odată și ziua atât de mult

așteptată! Fiindcă, dacă poate fi vorba să mai iubesc pe cineva, acest cineva nu vei fi decât tu, Dimitri.

— Și până atunci?

— Până atunci?… Tu singur ai spus că poate va veni și ziua când va cădea peretele, care ne desparte de fericire! Trebuie să așteptăm! Să așteptăm cu răbdare, cu încredere, în bună prietenie. Până atunci știi prea bine că inima mea păstrează chipul unui alt bărbat și astăzi simt că încă nu-l pot îndepărta de acolo.

Dimitri tresări îndurerat.

— Mioaro!

— Nu fi supărat, Dimitri, din pricina sincerității mele, dar eu ți-am spus aceasta încă înainte de cununie. Ți-am mărturisit totul, așa cum era cinstit!

— Chipul unui alt bărbat?… Vai, dacă aș ști măcar cine este acesta!

— Dacă ai ști, Dimitri, la ce ți-ar folosi?

— Vai, Mioaro, dacă l-aș cunoaște eu pe acesta…

— Atunci?

— Atunci…

— De ce nu continui, Dimitri?

Fruntea încruntată și pumnii încleștați ai tânărului maior trădau îndeajuns la ceea ce se gândea.

Mioara încercă să-l liniștească prin cuvinte blânde și mângâindu-i fruntea încruntată, se luă la întrecere cu mânia lui Dimitri Trubetzkoi.

— Nu trebuie să fii nedrept, Dimitri. Și el este un om, ca și tine! Crede-mă că n-ai niciun motiv să fi supărat pe el. Pe vremuri, când ne-am cunoscut, am hotărât să fim unul al altuia…

— Dar cine este?

— N-are nicio însemnătate!

— Ba da! Încă de la Tomsk te-am implorat să-mi spui numele lui. N-ai vrut atunci; acum, însă, ai putea să-mi spui și mie, cine este rivalul meu.

— Mulțumește-te să știi că și el este un om tot atât de bun la inimă, tot atât de nobil la gândire ca și tine.

— Locuiește aici, la Petrograd?

— Nu, departe de aici?

— E rus?

— Polonez?

— Numele… numele lui?

Mioara tăcu. Ea rămase pe gânduri, dar numai o clipă, căci pe urmă zise:

— Bine, fie!

— Îmi spui?

— Dacă ții atât de mult…

— Cine este?

— Stanislau Rimsky!

Tânărul maior se uită încremenit la soția sa și exclamă înăbușit aproape:

— Ce-ai spus?… Stanislau Rimsky?

— Ai auzit vorbindu-se de el?

— Dacă am auzit? Cine nu cunoaște numele acestui temut căpitan de bandiți!

Ochii Mioarei străluciră amenințător.

— Nu vorbi astfel, Dimitri! Nu da crezare și tu acelor zvonuri mincinoase care au fost răspândite despre el…

Prințul Dimitri Trubetzkoi începu să râdă, batjocoritor.

— Stanislau Rimsky? Așadar despre el spuneai tu că este un om ban la inimă și nobil la gândire?

— Așa și este!

— Dacă vrei, pot să-ți aduc informațiile culese de poliția din Petrograd. Informațiile acestea nu vorbesc tocmai cu atâta bună-voință despre Vulturul Morții.

— Nu este de mirare, căci rușii nu-l pot suferi, de altfel după cum nici el nu-i poate suferi pe ruși!

— Mă rog și el ucide, el fură, el pradă în numele libertății Poloniei?

— Nu-i adevărat! Stanislau Rimsky este un om de treabă, este o fire cinstită! strigă Mioara, aproape țipând.

Acum fu rândul lui Dimitri s-o liniștească.

— Mai încet, Mioaro, căci s-ar putea întâmpla să mai audă cineva că prințul Trubetzkoi și cu soția lui vorbesc despre… Vulturul Morții!

Teama lui Dimitri nu era neîntemeiată, dar veni prea târziu.

Anume, Fred Williamson se înapoiase acasă de la reprezentația de balet a operei tocmai atunci și se îndrepta spre odaia sa, spre a urma pilda tovarășilor săi și a se culca.

Dar pe când trecea prin fata apartamentului prințului Trubetzkoi, zgomotosul schimb de cuvinte dintre cei doi soți îi izbi urechea și se opri.

Nu putu însă se audă, decât strigătul Mioarei:

— Stanislau Rimsky este un om de treabă, este o fire cinstită…

Cuvintele acestea îi făcură să tragă cu urechea și mai bine. Nu putea să și închipuie, cine erau aceia care se certau pe cinstea Vulturului Morții în hanul lui René Piccard.

Să fi fost cineva, care-l recunoscuse pe Vulturul Morții în Stanislau Dembinsky?

Gândul acesta îl făcu să-și lipească urechea de ușă, dar în zadar. În urma rugăminții lui Dimitri, Mioara nu mai vorbi decât în șoaptă, așa că, nicio vorbă nu se mai putu înțelege, prin ușa grea de stejar. Până în cele din urmă, Fred Williamson se plictisi de a mai sta la pândă, fără niciun folos și se îndreptă în spre odaia sa.

Aici se dezbrăcă și se întinse pe patul cald și moale, asemenea căruia nu mai întâlnise de când plecase din Londra.

— Totuși, e curios ca o femeie să strige atât de tare numele Vulturului Morții! își zicea el.

„Dacă aș ști măcar cine locuiește în odaia aceea! Dar nu face nimic, mâine voi afla! Până atunci…

Fred nu se mai gândi, ci se întoarse spre perete și în clipa următoare dormea dus.

În timpul acesta, în apartamentul prințului Trubetzkoi, soțul și soția se uitau nedumeriți unul la altul…

Dimitri mai ales, privea aiurit în ochii soției sale.

— Spune-mi, Mioaro că nu este adevărat ceea ce ai spus mai adineauri!

— Nu pot să spun așa ceva, fiindcă aș minți! răspunse romånca, liniștită.

— Să fie cu putință să-l iubești pe Stanislau Rimsky?

— Fiecare bătaie a inimii mele, fiecare gând al creierului meu se îndreaptă numai spre el!

— Și cu toate acestea, eu tot zic că este cu neputință că tu, femeia fină, bună și într-adevăr cu gândire nobilă, să-l iubești pe Stanislau Rimsky, de al cărui nume nu sunt legate decât blesteme, a cărui viață este aceea a unui vânat veșnic urmărit, care oricând poate ajunge în bătaia puștii și atunci tot se sfârșește…

Pe Mioara o podidiră lacrimile.

— De aceea și tremur atâta pentru el! Chinurile mele sunt nesfârșite, din pricina primejdiilor care îl pândesc în fiecare clipă.

— Dragostea aceasta este o adevărată enigmă pentru mine! zise Dimitri.

— Fiindcă nu-l cunoști pe Stanislau Rimsky, răspunse romånca. Dacă ai ști ce l-a împins pe calea pe care a apucat și dacă i-ai cunoaște virtuțile, pentru care lumea îl binecuvântează, atunci altfel ai vorbi despre el, altfel l-ai judeca!

Mioara istorisi lui Dimitri felul cum îl cunoscuse pe Rimsky, îi istorisi înfiorătoarea aventură, când Vulturul Morții a încercat s-o scape de sub spânzurătoare, primejduindu-și propria sa viață și devenind un vagabond, un vânat veșnic urmărit de semenii săi.

Dimitri ascultă tăcut povestirea soției sale, care la urmă sfârși astfel:

— Acum, Dimitri, te rog să nu fii nedrept cu Stanislau Rimsky, deoarece, după cele ce ți-am spus îți vei da seama că lovind în el, lovești și în mine.

Dimitri oftă îndurerat.

— Tare mai e tristă viața aceasta, Mioaro! Nenorocul plutește în jurul meu… Oare întotdeauna va fi la fel?

— Dimitri, ți-am spus că situația se mai poate schimba.

— Eu văd totul în culori mult mai întunecate.

— Nu deznădăjdui, Dimitri! Știi prea bine la ce depărtare se găsește Rimsky de mine și dacă vreodată dragostea pe care i-o port, se va micșora, se va mai spulbera, atunci numai pe tine te voi putea iubi.

Dimitri îi întinse mâna soției sale, trist și abătut:

— Noapte bună, Mioaro!

— Noapte bună, Dimitri!

După aceea Mioara se retrase în odaia ei, iar Dimitri se așeză la masă și rămase cu privirea pierdută în pâlpâiala tremurândă a lumânării.

CAPITOLUL 46
Țarul Alexandru I

Ferestrele palatului imperial din Petrograd străluceau sub razele soarelui de toamnă. Prin una din ferestrele de la catul întâi, razele soarelui cădeau asupra unui bărbat, foarte interesant ca înfățișare, care ședea în fata unui birou de o frumusețe rară.

Era Alexandru I[5], țarul tuturor rușilor.

Biroul era plin cu acte și în fața lui mai ședea un bărbat, contele Pratcinsky, ministrul de interne, care refera despre hârtiile supuse spre iscălire Majestății Sale.

---

5 **Alexandru I Pavlovici Romanov (rusă:**

Ministrul de interne vorbea plin de respect cu stăpânul său, care își prețuia mult acest sfetnic al său…

— Mai ai ceva de spus, dragul meu Pratcinsky? întrebă, suveranul.

— Nimic prea însemnat, Majestate!

— Ce este cu postul de prefect de poliție?

— Din păcate tot neocupat a rămas, Majestate! Nu găsesc un om potrivit pentru această însărcinare.

— Și tot d-ta te ocupi de chestiunile poliției capitalei?

— Sunt silit s-o fac, Majestate!

Александр I Павлович) (n. 23 decembrie 1777 - d. 1 decembrie

— Destul de rău că d-ta trebuie să te ocupi și cu chestiunea aceasta! Ar trebui să numim odată pe cineva, căci iată, sunt două luni, de când Petrogradul n-are prefect de poliție!

— Așa este, Majestate!

— Așadar, dragă Pratcinsky, te rog ca în timpul cel mai scurt, să-mi faci propuneri pentru postul de prefect de poliție.

Contele Pratcinsky zâmbi, cam nemulțumit.

1825), a fost țarul Rusiei între 23 martie 1801 - 1 decembrie

— Majestatea Voastră mă pune în fata unei mari încurcături. Omul care va fi prefectul de poliție al capitalei, trebuie să aibă multe însușiri, care nu se pot întâlni adunate în același individ. Eu m-am gândit la Verșeghin, polițaiul orașului Dubro, care prin prinderea Vulturului Morții a atras atențiunea tuturor asupra sa și poate că până acum l-aș fi și numit, dacă nu făcea prostia să-l scape pe Rimsky printre degete…

— Dar ceilalți polițai din provincie?

— Sunt oameni fără nicio însemnătate.

1825, regele Poloniei între 1815-1825, precum și Mare Duce

— Și funcționarii prefecturilor?

— Nici acolo nu se găsește o forță corespunzătoare!

Țarul rămase pe gânduri, apoi deodată se întoarse în spre ministrul său de interne:

— Dar ce este cu omul acela, pe care ni l-a trimis contele Gorciacov?

— Îl putem avea oricând.

— Dacă îmi aduc bine aminte, contele Gorciacov, unul din cei mai credincioși supuși ai noștri, ne-a scris în termeni foarte călduroși despre el.

---

al Finlandei. Alexandru s-a născut în 1777 la Sankt Petersburg,

— Așa este, Majestate!

— Atunci, de ce am mai căuta în alta parte? Dacă a slujit alături de contele Gorciacov, atunci își va fi însușit toate acele calități de care un om are nevoie spre a fi un bun prefect de poliție al capitalei Rusiei. Contele Gorciacov este una din cele mai minunate forțe de urmărire…

— Toate acestea sunt adevărate, Majestate!

— Cum se numește protejatul guvernatorului Varșoviei?

— Marius Gersot… Maiestate!

---

fiu al Marelui Duce Pavel Petrovici, mai târziu Pavel I al

— Așa, așa. Atunci, dragă: conte Pratcinsky, să nu mai întârzii cu pregătirea decretului de numire.

Pentru oricare altul, cuvântul țarului ar fi fost poruncă. Contele Pratcinsky, însă se bucura de atâta trecere la suveran, încât putea să-și spună fără teamă și părerea sa personală.

— În general și eu cred că Marius Gersot ar fi bun pentru slujba de prefect de poliție, zise ministrul de interne. Sunt două puncte însă, care mă fac să șovăi.

— Anume?

Rusiei, și al Mariei Feodorovna, fiica Ducelui de Württember

— Mai întâi, nu ar fi o piedică împrejurarea că Marius Gersot nu este rus, ci polonez?

— Aceasta nu este o piedică, răspunse țarul, deoarece contele Gorciacov tocmai pe acest fapt își bazează recomandația. Cu toate că este de origină poloneză, Marius Gersot a adus mari servicii cauzei rusești. Mulțumită lui, contele Gorciacov a putut înfrânge nenumărate conjurații poloneze. Nu trebuie să uităm că renegații aduc cele mai prețioase servicii națiunii pe care o

---

g. Alexandru a urcat pe tron după ce tatăl său a fost asasinat și a condus

slujesc. Așa că temerea d-tale, în această privință, nu este prea întemeiată! Care ar fi al doilea punct?

— Mă tem, Maiestate, urmă contele Pratcinsky, că Marius Gersot e mult prea tânăr, pentru a îndeplini funcțiunea de prefect de poliție la Petrograd.

— Nici aceasta nu trebuie să te îngrijească, dragul meu Pratcinsky. Cu cât cineva este mai tânăr, cu atât e și mai mlădios și mai plin de ambiții. Bătrânii sunt prea așezați, iar eu aș vrea să văd în slujba de prefect de poliție la Petrograd, un om mai vioi, mai activ.

— Atunci, Maiestate, răspunse contele Pratcinsky, înclinându-se, într-adevăr nu avem un om mai nimerit ca Marius Gersot!

Rusia în perioada războaielor napoleoniene.

— Așa este! De aceea, dragul meu Pratcinsky nu uita și fă chiar astăzi numirea lui Marius Gersot ca prefect de poliție al Petrogradului.

— Am înțeles, Majestate!

După aceea, țarul luă în mână o hârtie, pe care o pusese la o parte, mai dinainte și după ce o mai citi odată, zise:

— Mai avem aici și chestiunea Poniatowsky, ar trebui să sfârșim odată și cu aceasta.

— Da! Dacă nu mă înșel este rugămintea prințului Trubetzkoi, guvernatorul din Tomsk.

— Da, da. Mi-a trimis o rândul trecut, dar am hotărât să nu iau nicio măsură, până când nu cunosc amănuntele cazului său. D-ta îți mai aduci aminte de cazul Poniatowsky?

— Da, Majestate.

— Atunci spune-mi-l, te rog. Ce s-a întâmplat cu el?

— Prințul Poniatowsky a fost arestat și conform raportului și propunerii contelui Gorciacov, a fost surghiunit în Siberia.

Țarul începu să-și amintească de ceva.

— Da… da… Dacă nu mă înșel, prințul Poniatowsky era conducătorul partidelor revoluționare poloneze.

— Așa este, Majestate. Pe vremea aceea arestarea prințului Poniatowsky a stârnit o mare nemulțumire în întreaga Polonie și spiritele erau atât de agitate, încât multă vreme ne-am temut că nemulțumirea aceea se va sfârși printr-o revoluție.

— Cum, prințul Poniatowsky contează atât de mult în Polonia?

— Este politicianul cel mai de seamă al Poloniei și, după umila mea părere, arestarea lui, n-a fost o politică prea fericită.

— Dar după raportul contelui Gorciacov, prințul Poniatowsky era capul unei conspirații, care uneltea împotriva persoanei mele, așa că, surghiunirea lui în Siberia, n-a fost decât o pedeapsă bine meritată.

Contele Pratcinsky zâmbi, abia perceptibil.

— Pe semne că, contele Gorciacov a fost indus în eroare, în privința aceasta, deoarece partea aceasta a raportului său nu corespunde adevărului.

— Ești încredințat de ceea ce spui?

— Pe deplin, Majestate. Am cules toate amănuntele în cazul Poniatowsky, spre a putea informa cât mai bine pe Majestatea Voastră!

— Și atunci prințul Poniatowsky ar fi fost trimis în Siberia pe nedrept?

— În orice caz el n-a condus nicio conspirație împotriva persoanei Majestății Voastre. În schimb, toată lumea știe că prințul Poniatowsky este cel mai înflăcărat adversar al politicii actuale rusești; dar este un adversar plin de cavalerism, care caută să-și slujească patria, este adevărat, dar nu prin mijloace silnice și ascunse. Marele lui merit este de a nu lupta în întuneric, ci pe față.

Țarul zâmbi.

— După cum văd eu, dragul meu Pratcinsky, d-ta îl aperi pe prințul Poniatowsky, mai mult chiar decât prințul Trubetzkoi.

— Prințul Trubetzkoi a fost de aceeași părere cu mine?

— Da! Mi-a scris în termeni cum nu se poate mai călduroși, despre prințul Adam Poniatowsky.

— Am știut întotdeauna că prințul Trubetzkoi este un om înțelept. Se vede că el și-a dat seama îndată de marea greșeală ce s-a săvârșit cu nobilul polonez și de aceea a înaintat Majestății Voastre cererea de grațiere a prințului Poniatowsky.

— Atunci, care este părerea d-tale, cum să hotărăsc în această chestiune?

Contele Pratcinsky răspunse fără șovăire:

— Să-l grațiați pe prințul Poniatowsky!

— Bine, fie! De altfel n-aș fi putut refuza această cerere, chiar și numai din considerație față de prințul Trubetzkoi.

— Majestatea Voastră are dreptate!

— De aceea, dragă conte Pratcinsky, te rog foarte mult să întocmești cât mai neîntârziat decretul de grațiere…

Contele Pratcinsky își băgă mână în buzunar și în clipa următoare întinse domnitorului un document de pergament.

— La ordin, Majestate - zise el - l-am și adus cu mine!

Țarul Alexandru râse cu poftă.

— Erai atât de sigur că-l voi grația?

Pratcinsky răspunse, înclinându-se adânc:

— Nu trebuie să vă mirați, Majestate! Aceia care cunosc bunătatea și felul nobil de gândire al Majestății Voastre, nu se pot înșela când este vorba de un act de clemență și dreptate în același timp.

Țarul își aruncă ochii pe pergamentul prin care prințul Adam Poniatowsky era pus în libertate, redându-i-se în același timp toate bunurile care îi fuseseră confiscate cu prilejul arestării.

Ministrul de interne înmuie pana de gâscă în călimară și o înmână țarului care-și scrise numele sub decretul de grațiere. După aceea contele Pratcinsky puse și sigiliul imperial, în ceară topită, la stânga iscăliturii, iar apoi ministrul de interne băgă documentul în buzunar pe deplin mulțumit.

Contele Pratcinsky era prieten cu prințul Trubetzkoi, care-l rugase printr-o scrisoare, să facă tot ce-i va sta în putință spre a obține grațierea prințului Poniatowsky. Acum, după ce totul îi reușise… contele se bucura din tot sufletul că putuse să-l servească pe prințul Trubetzkoi, pe care-l stima tot atât de mult ca și pe maiorul Dimitri Trubetzkoi.

Ministrul de interne își adună actele, dar înainte de a pleca, suveranul îl mai întrebă odată:

— Altceva nu mai avem de aranjat?

— De aranjat nu mai avem nimic, Maiestate, răspunse contele Pratcinsky, aș avea însă să vă mai dau o veste.

— Bună?

— Da! Majestatea Voastră se va bucura mai ales la auzul acestei vești!

— Atunci spune-mi-o cât mai iute!

— Tânărul prinț Trubetzkoi a sosit la Petrograd, aseară!

Chipul țarului se înveseli.

— Aceasta este într-adevăr o veste care mă bucură mult!

— Dar n-a venit singur…

— Știu, s-a căsătorit.

— Da, cu o româncă!

— Frumoasă?

— Strălucitoare ca soarele!

— Bravo! Dar cum de i-ai și văzut?

— Ieri, pe când eram la călărie, l-am zărit pe Dimitri într-o caleașcă plină de praf. Zărindu-mă și el a oprit trăsura îndată și m-a prezentat soției sale, despre care nu pot vorbi decât cu înflăcărare. De altfel Dimitri mi-a spus că se va prezenta Majestății Voastre încă în decursul zilei de astăzi.

— Mă bucur din tot sufletul!

Fiind zi de audiență, anticamera țarului era plină de lume.

Când contele Pratcinsky ieși de la țarul, cu care stătuse peste un ceas și jumătate, toți cei din anticameră, aristocrați, ofițeri superiori, înalți demnitari, îl salutară cu însuflețire; dar ca de obicei, fiind foarte ocupat ministrul de interne trecu iute printre ei, mulțumindu-se să dea din cap numai. În apropierea ușii însă, se opri și se îndreptă în spre un tânăr ofițer, pe care-l zărise așteptând, și pe care-l salută foarte călduros.

— D-ta, dragă Dimitri?

— Eu, Excelență!

— Îmi pare bine ca te văd din nou.

— Mie și mai mult!

— Tocmai am vorbit cu Majestatea Sa despre d-ta.

— E supărat țarul pe mine?

— Dimpotrivă! Îi pare foarte bine că te-ai întors. Dar mai am o veste bună pentru d-ta…

— Anume?

— Îți mai aduci aminte, ce m-ai rugat ieri?

— Firește! V-am rugat, în numele părintelui meu, să interveniți pe lângă țar, pentru grațierea cât mai grabnică a prințului Poniatowsky.

— Tocmai în chestiunea aceasta vreau să-ți vorbesc!…

— A reușit?

Contele Pratcinsky scoase din mijlocul actelor documentul de grațiere al nobilului polonez și i-l arătă lui Dimitri.

— Citește!

— Vai, cât mă bucură vestea aceasta, exclamă Dimitri cu sinceră bucurie. Tata va fi și el foarte fericit când va afla, deoarece prințul Poniatowsky îi este un vechi prieten și m-a rugat din suflet să grăbesc grațierea lui. Atât eu cât și tata, vă rămânem adânc recunoscători…

— Niciun fel de recunoștință! zise contele Pratcinsky. Pentru prințul Trubetzkoi sunt gata să fac oricând, tot ce m-ar ruga. D-ta aștepți să intri în audiență?

— Da, Excelență! Am venit însă cam târziu și mă tem că nu-mi va veni rândul astăzi.

— Aceasta nu se poate… Așteaptă o clipă, te rog!

Contele se îndreptă spre primul aghiotant al țarului, schimbă câteva cuvinte cu el, după care aghiotantul intră în biroul domnitorului, pentru a se întoarce peste câteva clipe, când anunță:

— Excelența Sa, maiorul prinț Dimitri Trubetzkoi este așteptat de Majestatea Sa!

Dimitri schimbă încă o strângere de mână cu contele Pratcinsky și apoi se îndreptă spre ușa cu două canaturi, care se deschise larg în fata sa.

În clipa următoare el era în fața țarului, înaintea căruia se înclină adânc.

Țarul - aceasta se întâmpla foarte rar - se sculă de la masa sa de lucru și venind lângă tânărul maior, îl îmbrățișă cu căldură.

— Îmi pare nespus de bine că te pot vedea din nou aici, dragul meu Dimitri! Îți spun sincer că ți-am cam simțit lipsa și începusem să mă supăr că-ți prelungești concediul atât de mult!

— Bunătatea Majestății Voastre nu cunoaște margini!…

— Dar spune-mi, te-ai înzdrăvenit după aventura aceea cu urșii cenușii? M-am speriat grozav când am aflat!

— Mulțumesc lui Dumnezeu, am scăpat cu bine din ea.

— Dar urmele se mai văd pe fața ta!

— Nici nu vor trece prea iute, deoarece ursul m-a mângâiat cam violent!

— Dar căsnicia, cum merge? Vezi că știu și asta!

— Interesul pe care mi-l poartă Majestatea Voastră este o mare cinste pentru mine!

— Ești fericit?

Inima tânărului maior se strânse de durere, deoarece nu putea să spună adevărul. De aceea glasul lui tremură puțin, când răspunse, dar țarul crezu că era din pricina emoției:

— Sunt foarte fericit!

— Îmi pare bine, dragă Dimitri, că ai reușit să-ți găsești adevărata tovarășă de viață și te rog să primești cele mai sincere urări de fericire din partea mea…

— Majestate!

— Firește că-ți cer, ca în cel mai scurt timp, să-mi faci și mie cunoștință ca tânăra ta soție. Sunt curios s-o cunosc fiindcă vreau să văd și eu chipul drăgălașei făpturi care te-a cucerit.

— Dorința Majestății Voastre este o mare distincție pentru mine și soția mea.

— Dar e firesc! răspunse domnitorul, râzând. Fiindcă nu trebuie să uiți, este și în interesul meu să vorbesc cu dânsa. Trebuie s-o rog pe prințesă să nu mi te fure prea

mult, deoarece n-aș vrea ca această căsătorie să fie o piedică, în calea vechii noastre prietenii.

— Majestate - răspunse Dimitri, cu o nouă înclinare - voi fi și de astăzi înainte, cu cea mai mare tragere de inimă și întotdeauna la dispoziția Majestății Voastre, deoarece și soția mea știe că țarul vine mai întâi, și pe urmă ceilalți!

Domnitorul îl bătu prietenește pe umeri pe Dimitri și zise:

— Îți mulțumesc, Dimitri! Mai ales că voi avea nevoie de tine, chiar în seara aceasta.

— La ordinul Majestății Voastre!

— Nu este vorba despre vreo aventură - urmă țarul zâmbind. Ci despre ceva cu totul special... Așadar, nu vei uita: astă seară, la ceasurile nouă, mă aștepți, ca de obicei, la poarta cea mică a palatului, de unde vom pleca împreună.

Dimitri se înclină.

— Nu ești curios să știi unde mergem? întrebă domnitorul.

— Cu Majestatea Voastră mă duc oriunde!

— Ei, ei, dar nu este vorba de nicio primejdie! Zrudener, vestita ghicitoare este la Petrograd și aș vrea s-o consult și eu...

— Ah, Zrudener!...

— O cunoști și tu?

— Din auzite! Toată lumea povestește minuni despre darul ei de a prezice.

— Tocmai de aceea m-am hotărât și eu să mă duc la ea. Atunci ne-am înțeles: la ceasurile nouă, la poarta cea mică...

— Voi fi acolo, Majestate!

— Atunci vom avea prilejul de a sta mai mult de vorbă împreună! zise țarul, în semn că audiența a luat sfârșit.

Dimitri își lipi călcâiele și strânse respectuos mâna pe care i-o întinse țarul.

După aceea părăsi anticamera, iar primul aghiotant strigă:

— Excelența Sa, Don Pedro Estapé, ambasador al Spaniei, este așteptat de Majestatea Sa!

Ambasadorul spaniol sări de pe scaun și se îndreptă în spre ușa cu două canaturi.

În timpul acesta tânărul prinț Trubetzkoi părăsi palatul, al cărui stăpân îl cinstise cu desăvârșita sa încredere.

CAPITOLUL 47
Vila de pe țărmul Nevei

Pe Calea lui Petru, în imediata apropiere a Nevei, se găsea o vilă singuratică, ce de-abia se zărea de printre copacii care o înconjurau.

Vila aceasta își schimbase deseori stăpânii și se întâmpla chiar să treacă timp mai îndelungat, fără ca cineva s-o locuiască. În apropierea frumoasei clădiri, care părea să fie rânduită cu multă bogăție și pe dinăuntru, se afla o a doua clădire, mult mai mică și mai simplă, în care ședea îngrijitorul casei.

De câteva zile, vila de pe malul Nevei avea din nou locatari.

Erau două doamne, una mai tânără și foarte elegant îmbrăcată și alta mai în vârstă, care, judecând-o după îmbrăcăminte, părea să fie dama de companie a celei dintâi. Noua stăpână a vilei era o străină, franțuzoaică, cu numele de Juliette Mauras și era o prezicătoare a cărei faimă trecuse peste mări și țări și care vorbea foarte bine și limba rusă.

Ea se instală în vilă, ca la ea acasă și bravul Fedor Borukin, îngrijitorul casei, rămase foarte uimit, văzând că noua stăpână a vilei primea vizite foarte numeroase, cu toate că era numai de câteva zile la Petrograd.

Uimirea lui crescu însă când află că tânăra doamnă era vestita prezicătoare Juliette Mauras și se amestecă, cu o nespusă bucurie, deoarece toți acești vizitatori, care

veneau cu trăsuri trase de cai de rasă, și-i dădu și lui câte un bacșiș de o rublă-două.

Într-o zi, veni din nou o trăsură foarte elegantă, dar în loc să se îndrepte spre vilă, ea opri în fața casei îngrijitorului.

Fedor Borukin zări prin fereastră că, în caleașcă se afla o doamnă și-i spuse soției sale, râzând:

— Cucoana asta crede că ghicitoarea locuiește la noi!

Între timp, doamna coborî din trăsură și bătu la ușa casei îngrijitorului.

— Aici locuiește Fedor Borukin? întrebă ea, zărind umbre la fereastră.

— Ia te uită, se pare că această doamnă tot pe noi ne caută! îi zise Borukin soției sale.

— Oare ce va fi vrând?

— Las-o să intre și vom vedea!

Soția lui Borukin deschise ușa.

— Aici șade Borukin! Eu sunt soția lui. Cu ce vă putem fi de folos?

Doamna își luă vălul de pe față și cei doi Borukin rămaseră cu gura căscată.

— Dumnezeule, să fie cu putință! exclamă femeia.

— Asta este o adevărată surpriză! zise și Borukin. Dar cum a ajuns domnișoara aici?

Chipul străinei se întunecă, lacrimile îi podidiră ochii și răspunzând, vorbi atât de încet, încât chiar și nevasta lui Borukin, care stătea lângă ea, de-abia o auzi:

— Cum am ajuns aici! E lungă, foarte lungă povestea aceasta!

Femeia Borukin liberă un scaun și-l așeză în fața străinei.

— Șezi, domnișoară Grușa! Dacă ai ști cât te-am pomenit de când nu te-am mai văzut!

— Și eu m-am gândit la voi adeseori! răspunse doamna cu părul de abanos.

— Dar pe unde a umblat domnișoara?

— Departe… foarte departe!

Și ochii ei se ațintiră pe pereții albi ai odăiței, pe care se desfășura parcă panorama unui oraș îndepărtat.

*

*   *

Tomsk…

Palatul guvernatorului…

Nunta Mioarei și a lui Dimitri…

Tânăra pereche e departe, când petrecerea ajunge în toi în sala cea mare. Orchestra cântă melodii vesele, iar perechile dănțuiesc grațios în mijlocul sălii.

Privirile Grușei se pierd în depărtare. Tocmai se gândea la perechea care plecase, când un ofițer o ceru la dans.

Dansează, se învârtește, pășește în ritmul muzicii, dar gândurile ei se îndreaptă numai spre Dimitri…

Spre Dimitri, pe care în clipa aceea îl iubea mai mult decât oricând. Poate fiindcă îl știa atât de departe de ea, poate fiindcă își închipuia că acela pe care-l iubea ea, în clipa de față îmbrățișa o altă femeie, săruta o alta decât ea… pe Mioara Comăneanu, frumusețea aceea de marmură, rece…

Grușa ar fi vrut să-și alunge gândurile acestea din minte, dar toată truda ei rămânea zadarnică.

Gândurilor nu li se poate porunci…

Din când în când dorul o ispitește:

— Departe… departe de aici!

Atunci totul i se pare străin în jurul său, chiar și bătrânul prinț Trubetzkoi, care șade lângă ea, privind cu mulțumire la perechile celor care dansează și gândindu-se fericit la fiul său.

Capul Grușei se învârtea grozav și simțind că nervii nu o vor mai ajuta să se țină pe picioare, îi spuse soțului său că e foarte obosită și ar vrea să se odihnească.

Ajunsă în odaia ei, acolo unde nu erau martori, unde nu trebuia să se mai teamă că va fi văzută de nepoftiți, izbucni într-un plâns amarnic.

Dar și aici, pe divanul pe care zăcea acum, cu ochii închiși, ea nu vedea altceva, decât pe Dimitri îmbrățișându-se cu Mioara.

Apoi imaginea se schimbă, Dimitri se transformă în Pavel Ermolieff, iar acesta n-o mai ținea în brațe și Mioara, ci pe Grușa, pe care o copleșea cu sărutările sale aprinse, sălbatice, întocmai ca pe vremuri!

Grușa se cutremură.

Închipuirea îi vrăjise înaintea ochilor imaginea, după care jinduia cu toată puterea tinereții sale.

Pavel Ermolieff…

Numai această dragoste veche îi umbla prin minte. Își făgăduise de o sută, de o mie de ori, să nu se mai gândească la el, dar simțurile îi porunceau altfel.

Așa trecu o zi, două, după nuntă.

Simțămintele Grușei nu se schimbară. Cu cât trecea vremea, cu atât mai năprasnic se făcea și dorul ei după Dimitri.

Bătrânul prinț Trubetzkoi o întreba necontenit:

— Ce ai, Grușa mea?

— Nimic.

— Nu-i adevărat, se vede că ai o nemulțumire!

— Crede-mă că niciuna!

— Ai încredere în mine, Grușa!

— Pe semne că oboseala îmi pricinuiește această stare de melancolie! răspundea ea, scăpând în chipul acesta de interogatoriul guvernatorului.

Chiar și bunătatea soțului său ajunsese o povară pentru ea. Zile întregi nu dădea ochii decât numai cu servitorii, care și ei clătinau din cap îngrijorați văzându-și stăpâna în halul acela.

Grușa nu mai trăia, decât pentru gândurile și dorul său.

Să plece… să plece cât mai departe de aici! Pe urmele fericirii, în căutarea fericirii!

Dar dacă n-o găsea?…

O lumină stranie se aprindea în ochii ei la gândul acesta și privirile-i trădau mânie, dragoste, gelozie și dor de răzbunare.

*

*   *

Câteva zile mai târziu, cineva bătu în miez de noapte la fereastra lui Pokunin, un chirigiu din Tomsk.

— Cine e?

— Mi-ar trebui o trăsură!

— Așa târziu?

— Îndată!

— Nu prea obișnuim să pornim la drum în miez de noapte!

— Vei fi plătit împărătește!

Pokunin ieși în ogradă și se văzu în fața unei femei bine îmbrăcate, al cărei chip era acoperit de un văl des.

— Unde dorești să mergi, stăpână? întrebă chirigiul.

— Până la cea dintâi poștă.

— E cam departe! De-abia mâine dimineață vom ajunge acolo.

— Nu face nimic. Mergem toată noaptea.

— Dar caii sunt obosiți…

Doamna voalată îi aruncă chirigiului o hârtie de o sută de ruble.

— Ține și nu mai vorbi atâta, ci înhamă caii să pornim la drum.

Pokunin se uită cu gura căscată la această nocturnă vizitatoare, care arunca sutele de ruble cu atâta ușurință și căută să-și dea seama cine putea fi. Dar vălul era des și noaptea întunecoasă, așa că nu putu desluși nici un

amănunt care să-l fi făcut să bănuiască măcar identitatea necunoscutei.

Dar ce-i păsa lui? Necunoscuta îi dăduse o sută de ruble, atâta cât nu câștiga el în trei luni de cărăușie. De aceea se repezi în grajd, scoase caii iute și peste un sfert de ceas pe șosea se ridicau nori de praf în urma trăsurii în care ședea necunoscuta care nu era altcineva decât Grușa.

Grușa Pavlovna părăsise palatul guvernatorului din Tomsk, unde fusese înconjurată de dragoste, bogăție și unde trăise o viață lipsită de griji.

Ea se lepădase de toate acestea, pentru a se supune unui gând nesăbuit, gândului de a-și căuta fericirea altundeva decât alături de bunul prinț Trubetzkoi.

Grușa Pavlovna plecase, părăsindu-și soțul, părăsindu-și viața tihnită.

Fuga ei fu descoperită la palat, de-abia a doua zi de dimineață.

Prințul Trubetzkoi avea obiceiul de a se scula dis-de-dimineață și socotea de datoria sa să se ducă în fiecare zi în dormitorul soției sale, spre a fi cel dintâi, care să-i dea bună-dimineața.

Tot astfel veni și în dimineața ce urmă fugii Grușei. El bătu în ușă, ca de obicei, dar de data aceasta nu-i răspunse nimeni.

Bătu a doua oară, ceva mai tare, dar în zadar.

Cu inima cuprinsă de o presimțire rea, el apăsă pe clanță.

Odaia era goală… patul neatins.

Prințul Trubetzkoi își duse mâna la frunte:

— Dumnezeule, ce s-a întâmplat aici?

Presimțirea rea de mai înainte părea să fi fost îndreptățită. Bătrânul guvernator căzu doborât de griji, pe marginea patului.

Privirea i se rătăci atunci pe măsuța de noapte, pe care zări o scrisoare.

Recunoscu îndată scrisul Grușei.

Se repezi la ea, o luă în mâinile-i tremurânde și începu s-o citească:

„Dragă Dimitri, mi se rupe inima de durere, când îți scriu aceste rânduri, prin care îmi iau rămas bun de la tine, omul pe care l-am iubit, l-am prețuit și l-am stimat atâta, pe care-l voi iubi și de acum înainte, dar cu o dragoste schimbată...

Nu voi uita niciodată binele pe care mi l-ai făcut. Astăzi îmi dau seama că n-am fost vrednică de nețărmurita ta dragoste și mi se umple sufletul de amărăciune când mă gândesc că toată dragostea cu care m-ai înconjurat, sunt nevoită să ți-o răsplătesc cu atâta nerecunoștință.

Dimitri, în clipa aceasta, când făptuiesc cea mai mare prostie a vieții mele - îmi dau seama de acest lucru, dar n-am putere să mă împotrivesc, - te rog, te implor cu umilință, nu fi supărat pe mine. Mă lepăd de o viață fără griji, de mulțumire, de dragostea ta, care mi-a fost mai prețioasă decât orice în timpul din urmă și pornesc pe urma unui vis amăgitor.

În zadar caută bunele mele simțăminte să mă împiedice... Pornirea cealaltă, sentimentul celălalt este mai tare și plec, fiindcă nu pot face altfel.

Rog pe Dumnezeu să te aibă în paza lui și să-ți înmoaie inima, de câte ori te vei gândi la

GRUȘA TA"

Scrisoarea alunecă din mâinile guvernatorului, ai cărui ochi blânzi înotau în lacrimi.

Scrisoarea aceasta însemna cea mai măre dezamăgire a vieții sale și se gândea cu inima sfâșiată că, odată cu plecarea Grușei, se despărțise și de cea din urmă bucurie pe care o mai putea avea în lumea aceasta.

Se simțea asemenea unui bolnav, care avea nevoie de mult, foarte mult soare, spre a-și încălzi trupul sleit, dar soarele acesta nu putea să redeștepte viața în el, deoarece era vreme de iarnă și cerul era acoperit cu nori de zăpadă.

Lumina, care pătrundea prin fereastră, cădea asupra unei mari oglinzi venețiene, în care temutul guvernator al Siberiei zărindu-și chipul, se înspăimântă.

În câteva minute îmbătrânise cu ani de zile, din pricina acestei dureroase dezamăgiri.

El încuie odaia și luă cheia cu sine, deoarece voia ca odaia aceasta să rămână așa după cum o lăsase Grușa.

Iar când personalul palatului întrebă unde este prințesa, el răspunse:

— A trebuit să plece pe neașteptate, în cursul nopții, deoarece i s-a îmbolnăvit greu o rudă apropiată. Se poate întâmpla să lipsească luni de zile...

Din ziua aceea prințul Trubetzkoi n-a mai fost văzut râzând.

*

*   *

Fedor Borukin se uită plin de admirație la Grușa, care acum era și mai frumoasă decât atunci când o cunoscuse el.

— Și cum a dat domnișoara de urma noastră? întrebă el.

— De îndată ce m-am înapoiat la Petrograd, mi-am adus aminte de voi, răspunse Grușa. Am locuit doar ani de zile la voi și mi-am închipuit că, mă veți primi cu bucurie.

— Cum să nu te primim cu bucurie!

— În vechea voastră locuință însă mi s-a spus că, Fedor Borukin s-a lăsat de tâmplărie, deoarece și-a găsit o meserie mai bună. Mi s-a spus că ești îngrijitorul unei vile frumoase și cum mi-au dat adresa, am venit aici.

Femeia Borukin întrebă, cu priviri strălucitoare de bucurie:

— Și domnișoara Grușa va locui din nou la noi?

— Da! răspunse Grușa.

— Nici nu-ti poți închipui, ce bucurie este aceasta pentru noi! Adeseori ne întrebam cu Fedor că, oare pe unde va fi umblând domnișoara Grușa?

— Am umblat prin multe locuri, dar, după cum vedeți, tot la voi am ajuns!

— Și… nu s-a măritat încă domnișoara? întrebă nevasta lui Borukin, șovăind. În timpul cat a fost departe de aici, nu i s-a ivit nicio partidă mai de Doamne-ajută? Ochii nici unui boier nu s-au oprit pe frumusețea domnișoarei?

Întrebările femeii Borukin deschiseră o rană prea dureroasă în sufletul Grușei.

Totuși, ea se sili să zâmbească și răspunse:

— Nu… nu!

CAPITOLUL 48
Căile destinului

Juliette Mauras stătea de vorbă cu dama sa de companie în salonul cel mic al vilei.

— Madame Eugenie - zise renumita prezicătoare - mi se pare că, peste câteva zile ne vom lua rămas bun de la Petrograd.

— Doamnă, dar afacerile merg foarte bine. Numărul acelora care sunt curioși să cunoască viitorul crește necontenit!

— Se poate, dar am început să mă plictisesc la Petrograd.

— Chiar și pentru astă seară la ceasurile nouă și jumătate s-a anunțat un boier rus... Sunt pe deplin încredințat că, în dosul acestui nume simplu de burghez, se ascunde vreun nobil din cea mai înaltă aristocrație, care vrea să rămână necunoscut

— Cum îl cheamă?

Madame Eugenie scoase la iveală un bilețel și citi:

— Alexandru Pavlovici.

Prezicătoarea zâmbi.

— Ai avut dreptate, madame Eugenie! În dosul acestui nume se ascunde un cunoscut aristocrat rus.

— N-am spus eu? exclamă dama de companie, cu un zâmbet triumfător.

— Pot să-ți spun chiar că, urmă Juliette Mauras, acest Alexandru Pavlovici nu este nimeni altul, decât însuși... țarul Alexandru.

— Țarul! strigă doamna de companie și uimirea o făcu să rămână cu gura căscată.

— Întocmai! Țarul Alexandru, el însuși!

— Sunteți sigură, doamnă?

— Dragă madame Eugenie - răspunse Juliette Mauras - cum aș putea scruta viitorul, dacă n-aș putea ști nici măcar cine va veni la mine peste câteva ceasuri?

— În orice caz, vizita țarului este o dovadă de netăgăduit de succesul nostru.

— Țarul Alexandru nu este cel dintâi domnitor care vine la mine spre a-și cunoaște viitorul. La Paris i-am prezis chiar și lui Napoleon. Pe vremea aceea era numai consul, iar eu i-am prezis că din consul va ajunge un mare împărat, care va cuceri mări și țări și va face să fâlfâie triumfător tricolorul francez în toate unghiurile lumii. Consulul Bonaparte m-a rugat să-i spun totul, până la capăt, dar eu n-am avut tăria s-o fac.

— De ce?

— Fiindcă puterea împăratului apune deodată și din mândrul cuceritor de popoare nu mai rămâne decât un biet surghiunit, care piere departe de patria sa mult iubită.

— Dumnezeule!

Juliette Mauras zâmbi.

— Trebuie să fi foarte prevăzătoare când spui viitorul domnitorilor. Dacă le prezic o ursită rea, sunt în stare să se întoarcă împotriva mea. Cel mai bun lucru este să prezici numai bine și frumos tuturor capetelor încoronate. Aceasta însemnează să conduci soarta după cum vrei.

Acestea zicând prezicătoarea se sculă.

— Unde vă pregătiți, doamnă?

— Mă duc să fac o vizită în salonul lui Spoliakow.

— Spoliakow? Niciodată n-am auzit de numele acesta!

— Mă mir, fiindcă este cunoscut în toată Europa!

— De ce?

— Pentru toaletele lui, draga mea! De altfel trebuie să-ți închipui așa ceva, căci numai despre un salon de mode

poate vorbi o femeie cu atâta înflăcărare. Nu pot ști când mă voi mai întoarce la Paris, așa că, sunt nevoită să-mi împrospătez aici garderoba. Toaletele lui Spoliakow deabia se pot deosebi de acelea de la Paris, ceea ce de altfel este și firesc, deoarece rusul a stat în capitala Franței ani de-a rândul, spre a învăța taina gustului parizian. Tocmai de aceea, toate doamnele din aristocrația rusă se îmbracă numai la Spoliakow. Acum, te rog, madame Eugenie, îngrijește să se pună caii la trăsură, iar apoi să ai grijă ca masa de seară să fie gata pentru când mă voi înapoia.

— Totul va fi gata, doamnă!

Peste câteva minute trăsura în care se găsea Juliette Mauras trecea în trap prin străzile Petrogradului, ducând-o pe vestita prezicătoare, spre și mai vestita prăvălie a lui Spoliakow.

*

* *

La una din mesele restaurantului „La Coroana Țarului” lordul Wardmoore stătea de vorbă cu Vulturul Morții. Lordul se înapoiase tocmai de la ambasada engleză, unde fusese să-și vadă prietenul bolnav, pe lordul Denver și după cum era firesc, Stanislau Rimsky se interesa de starea sănătății bolnavului.

— Slavă Domnului - îi răspunse lordul Wardmoore - lucrurile au început să meargă mai bine. Prietenul meu se simte mai în putere, și-a recăpătat cheful de vorbă și se pare că îngrijirea de care se bucură a făcut minuni!

— Slavă Domnului!

— În chipul acesta nădăjduiesc că se va vindeca mult mai iute, decât cum credeam noi. Se prea poate ca să ne putem continua drumul chiar și peste vreo săptămână.

— Vestea aceasta îmi umple sufletul de bucurie! răspunse Rimsky. De altfel vă închipuiți milord, că eu am motive mult mai puternice chiar și decât dv. să grăbesc

reluarea drumului în spre Siberia. Dv. voiți să vă scăpați tovarășii de captivitate, eu vreau să-mi scap iubita și pe cel mai vajnic și nobil luptător al oropsitei mele patrii.

— Dragă Rimsky, zise lordul, cu sinceră admirație, înflăcărarea d-tale este foarte impresionantă!

— Așa suntem noi, polonezii, răspunse Vulturul Morții, când ne este drag cineva suntem gata să ne dăm și sufletul pentru el, dar și să-l ferească Dumnezeu pe acela pe care-l urâm!

Rimsky și cu lordul Wardmoore vorbeau în felul acesta, când o-tânără pereche trecu sala restaurantului. O femeie cu un corp minunat, îmbrăcat în veștminte scumpe, urmată de un maior din regimentul de gardă.

Dar Rimsky nu văzu perechea, decât numai după ce trecuse pe lângă el. Trupul mlădios al femeii însă îi atrase îndată luarea-aminte.

Perechea ajunsese tocmai la ușa care da în stradă și Rimsky îl auzi pe maior spunându-i soției sale:

— Bagă de seamă, draga mea, sunt două trepte.

Doamna răspunse, râzând încet:

— Îți mulțumesc Dimitri, pentru această atenție, te asigur însă că încă n-am uitat să umblu.

În clipa următoare ei și ajunseseră în stradă. Dar lui Rimsky i se păru că lumea începe să se învârtească în jurul lui.

— Dumnezeule… vocea aceasta! murmură el. Nu, nu se poate să mă fi înșelat… Vorbea întocmai ca ea…

Lordul Wardmoore observase tulburarea prietenului său.

— Ce ți s-a întâmplat, prietene Rimsky? îl întrebă el. La ce te gândești?

— Ați văzut perechea aceea, milord?

— Cum să n-o fi văzut?

— Și doamna nu ți s-a părut cunoscută?

— Nu cunosc Petrogradul, așa că nici cunoscuți nu pot avea pe aici!

— Mă gândesc la o cunoștință comună a noastră!

— O cunoștință comună?… Cine poate fi?… La cine te gândești?

Mirarea lordului puse îndoială și în sufletul lui Rimsky. Într-adevăr, ce să caute Mioara Comăneanu la Petrograd?… În haine scumpe de mătase și… la brațul unui maior din regimentul de gardă al țarului?

Fără îndoială că a asemuit-o. La urma urmei, câte glasuri nu seamănă în lumea aceasta!

Dar în clipa următoare se întoarse și își zise că tot Mioara Comăneanu a trebuit să fie.

Nu se mai putu stăpâni și sări de pe scaun.

Lordul Wardmoore se uită la el nedumerit.

— Dar ce ai, prietene Rimsky?

Vulturul Morții prinse mâna lordului și răspunse tremurând:

— Vă rog milord să mă iertați, dar trebuie să mă duc… Mă voi înapoia însă, îndată… îndată!

Cu aceste cuvinte se și repezi afară din restaurant…

Ajuns în stradă se uită cercetător în stânga și în dreapta. Tânăra pereche era departe, în capătul străzii.

Rimsky porni după ei. La început căutase să-și alunge din minte gândul că doamna care mergea la brațul maiorului putea fi Mioara Comăneanu; acum toată făptura lui îi spunea că femeia aceea nu era nimeni alta decât iubita lui.

Când ajunse și el la capătul străzii, depărtarea dintre ei scăzuse simțitor, totuși, era încă îndeajuns de mare spre a-l împiedica pe Rimsky de a o recunoaște pe Mioara Comăneanu. Mersul era al ei, dar hainele de pe doamna care mergea la brațul maiorului nu puteau fi ale Mioarei.

Rimsky își grăbi pașii, dar când să ajungă lângă perechea pe care o urmărea, aceasta dispăru în una din prăvăliile de pe Bulevardul Litaniei.

Vulturul Morții alergă… se uită la firmă…

Era prăvălia lui Spoliakow.

*
* *

Fără să șovăie o clipă, Rimsky intră în prăvălie. Salonul lui Spoliakow avea pentru ce să fie atât de renumit. El era plin de domni din cea mai înaltă societate și mai ales de doamne.

Magazinul lui Spoliakow era aranjat atât de modern, încât putea sta în orișicare stradă elegantă a Parisului.

Spoliakow nu se mulțumea să vândă numai toalete croite cu gust rafinat, dar își aranjase chiar și prăvălia într-un chip foarte original. Magazinul lui era împărțit în mici cabine în fața cărora erau trase perdele, așa că doamnele își puteau încerca toaletele chiar acolo, fără să se teamă că vor fi zărite de priviri indiscrete.

Intrând în acest magazin înzestrat cu o instalație atât de puțin obișnuită Rimsky rămase cam uluit. Nici nu știa încotro să apuce. Unul din vânzători îl zări și venind lângă el, îl întrebă, foarte politicos:

— Cu ce vă putem servi, domnul meu?

Rimsky răspunse cam încurcat:

— Caut pe o doamnă!

— Vânzătorul zâmbi, încrezut.

— Va fi cam greu s-o găsiți, fiindcă, după cum puteți vedea și dv., la noi vin foarte multe doamne! Dar de aceea poftiți și vă uitați!

Rimsky porni cu pași nesiguri, se uita după fiecare femeie și când văzu că așa era cam greu să găsească ceea ce căuta, cercetă din ochi numai pe ofițeri, în felul acesta fiindu-i mai ușor să găsească uniforma strălucitoare a unui maior din regimentul de gardă.

În chipul acesta, căutarea lui nu rămase zadarnică, deoarece în curând zări uniforma maiorului în capătul opus al prăvăliei și alături de ofițer și pe doamna pe care o urmărise.

Cei doi intrau tocmai într-o cabină.

Acolo nu-i mai putea urma. În schimb Vulturul Morții intră în cabina alăturată, care era despărțită de cealaltă numai prin o perdea subțire, dar nestrăvezie.

De aici, Rimsky auzi din nou glasul atât de cunoscut lui:

— Aș dori o toaletă de seară!

Doamna, care venise cu maiorul era servită chiar de Spoliakow, stăpânul magazinului.

— Poftiți, Excelență, aveți aici o colecție foarte bogată de toalete minunate!

— Excelență? se gândi Stanislau Rimsky. Atunci tot nu poate fi ea!

Atunci însă, doamna din cabina alăturată vorbi din nou și din nou Rimsky era încredințat că are de-a face cu Mioara Comăneanu, iubita sa.

Auzise doar de atâtea ori glasul acesta argintiu, încât ar fi fost cu neputință să-l confunde cu un altul. Timbrul acestei voci, felul de a vorbi, era exact acela al Mioarei.

Sau poate că-și bătea doar joc de el întâmplarea?

Cine putea ști?

Ar fi vrut să rupă dintr-o smucitură, perdeaua aceia despărțitoare, dar magazinul era plin de lume aleasă și așa ceva nu-i era îngăduit unui om binecrescut. De aceea se stăpâni și ascultă mai departe la ceea ce se vorbea în cabina de alături.

Acum vorbi Spoliakow:

— Poftiți, alegeți din acestea, Excelență, dacă celelalte nu v-au plăcut!

— Și acestea sunt prea bătătoare la ochi, prea strălucitoare…

— Așa cum se cuvine unei prințese Trubetzkoi!

— Așadar, prințesa Trubetzkoi! murmură Stanislau Rimsky.

— Nu, nu! se auzi din nou, vocea doamnei. Să știi domnule Spoliakow, că mie nu-mi plac decât toalete simple… N-am purtat nicicând vestminte prea încărcate… În patria mea portul strămoșesc este pitoresc, e adevărat,

dar armonizarea culorilor este un dar pe care femeile noastre îl au din născare.

— Dacă-mi dați voie, de ce naționalitate este Excelența Sa, prințesa!

Maiorul răspunse:

— Soția mea este română de origină!

Vulturul Morții se prăbuși pe un scaun.

— Română? Dar atunci…

Rimsky tremura din tot trupul.

— Să fie cu putință?… Ce să se fi întâmplat?… Dumnezeule, ce să se fi întâmplat?

Glasul maiorului îl făcu să tragă cu urechea, din nou:

— Uite, Mioaro… aceasta este cea mai frumoasă, din toate… Și culoarea ți se potrivește… Ia-o pe aceasta, dacă vrei să-mi faci plăcere!

— Bine, Dimitri, fie cum vrei tu!

Pe fruntea lui Stanislau Rimsky se iviseră broboane de sudoare.

Ședea buimăcit pe scaun și era atât de sleit de puteri, încât un deget ar fi fost îndeajuns spre a-l doborî de pe scaun.

În creierul lui gândurile erau prinse într-un dans nebun.

— Prințesa Trubetzkoi …română… Mioara… Dimitri… Ceea ce credeam că este cu neputință, să fie o realitate? Ce minune s-a întâmplat că Mioara Comăneanu, pe care o știam în minele de plumb ale Siberiei, se ivește deodată înaintea mea aici, la Petrograd, la brațul unuia dintre cei mai mari aristocrați ai vremii… ca soția prințului Trubetzkoi? Ce să se fi întâmplat?

Vulturul Morții, uriașul cu mușchi de oțel, din Pădurea Rudinului, bărbatul de un curaj fără seamăn, devenise o cârpă, aici, în magazinul lui Spoliakow, din Petrograd.

Inima lui sângera, ca străpunsă de zeci de pumnale…

Mioara Comăneanu la Petrograd?

Și măritată?…

Soția altuia…

Este cu putință așa ceva? Nu e totul numai un vis?…

Căci dacă aceasta era adevărat, atunci totul era în zadar, viața lui nu mai avea nicio țintă, deoarece orice credință ar muri pentru inima lui! El credea în Mioara Comăneanu mai mult decât în orice pe lumea aceasta. Era deci cu putință ca, tocmai în ea să se înșele atât de cumplit?

Nu, nu se putea! Aici trebuia să fie vorba despre una din acele întâmplări care nu se întâlnesc decât la o mie de ani odată.

În orice caz însă, trebuia să se încredințeze care era adevărul, fiindcă nesiguranța aceasta îl omora. De aceea se ridică de pe scaun, cu gândul să se așeze la pândă în fața cabinei vecine și să aștepte acolo, până când prințul Trubetzkoi și cu soția sa se vor ivi din dosul perdelei.

Tocmai se pregătea să iasă, când perdeaua cabinei în care se găsea Vulturul Morții se dădu la o parte și în spatele ei se ivi o doamnă foarte elegant îmbrăcată, întovărășită de unul din vânzătorii magazinului.

Doamna era Julietta Mauras.

Vânzătorul observându-l pe Stanislau Rimsky, începu să se scuze:

— Iertați-ne, domnul meu, că nu v-am băgat de seamă și n-a venit nimeni să vă servească! Vă rog foarte mult să nu fiți supărat, dar așa ceva nu s-a mai întâmplat în magazinul Spoliakow.

Rimsky îngână ceva și se pregăti să iasă. Dar atunci privirea lui se întâlni cu aceea a prezicătoarei și făcu câțiva pași înapoi, tresărind.

Juliette Mauras păru foarte surprinsă de această întâlnire și-i întinse mâna Vulturului Morții, spunându-i:

— Ce surpriză neașteptată! Îți mărturisesc dragă Stanislau că, la orice m-aș fi gândit, numai că te voi găsi pe tine aici, nu!

Vulturul Morții sărută mâna ce-i fusese întinsă și zise, încet:

— Într-adevăr, nici eu nu m-aș fi așteptat, Juliette!

Prezicătoarea se întoarse spre vânzător și-i spuse:

— Te rog să mă ierți, dar domnul este o foarte veche cunoștință a mea și aș vrea să schimb cu el câteva cuvinte. De aceea voi începe cumpărăturile peste un sfert de ceas.

Vânzătorul pricepu că doamna voia să rămână singură cu domnul și se înclină, politicos:

— Cum doriți, stimată doamnă!

Cu aceste cuvinte se îndepărtă.

Aceasta era a două surpriză pentru Rimsky, în ziua aceea.

Era foarte tulburat. Ar fi vrut să se repeadă afară, spre a o vedea pe prințesa Trubetzkoi, dar iată că îi ieșise în cale Juliette Mauras, vestita prezicătoare de la Paris, de care era legat printr-o amintire din cele mai duioase.

— Stanislau, reluă Juliette Mauras, cu un zâmbet de mulțumire în jurul buzelor. Cine și-ar fi putut închipui că voi avea astăzi o bucurie atât de mare, ca aceea de a te întâlni pe tine!

Rimsky, se înclină, dar curtenirea lui era rece, de gheață.

— Nici nu-ți pare bine că mă vezi? Acum cinci sau șase ani erai mult mai vesel, când mă întâlneai!

— Prin câte n-am trecut eu de atunci! răspunse Vulturul Morții, trist.

— Nu-i nimic! Acum ne-am întâlnit din nou și te voi înveseli eu din nou! Vrei, Stanislau Rim…

— Pst… Pentru Dumnezeu, să nu-mi rostești numele! Dacă ar afla cineva cine sunt, aș fi pierdut!

Juliette se cutremură.

— Da… Mi-aduc aminte… Am auzit… Dar eu nu te voi trăda! Viața aceluia pe care-l iubesc este sfântă înaintea mea!

— Juliette!

— Dar de ce ești atât de rece? Aș vrea să te aud din nou, spunându-mi cuvintele acelea înflăcărate, pe care mi le spuneai pe când eram măritată la Varșovia!...

— Au trecut timpurile acelea...

— Dar în inima mea nu s-a schimbat nimic, Stanislau! Eu tot te mai iubesc!

Rimsky tremura de nerăbdare. Voia să iasă din cabină, spre a o vedea pe prințesa Trubetzkoi, dar Juliette Mauras se așeză în fața lui:

— Nu, nu te las! Acum, când soarta ne-a adus iarăși împreună, după o despărțire atât de îndelungată, vreau să rămân cu tine. N-ai auzit ce ți-am spus mai adineauri? N-ai să-mi dai niciun răspuns?

— Altădată, Juliette!

— Nu, acum vreau să știu, dacă mă mai iubești, sau nu?

— M-am gândit de multe ori la d-ta și întotdeauna cu cea mai mare stimă.

— Cu cea mai mare stimă? Aceasta este măgulitor pentru mine, dar aș fi preferat să-mi spui că te-ai gândit cu dor. De când nu ne-am mai văzut s-au petrecut multe și cu mine. Cred că-ți mai amintești că, după ce m-am despărțit de soțul meu, am părăsit Varșovia! M-am înapoiat la Paris spre a mă dedica cu totul chemării mele. Numele meu este cunoscut pe toată suprafața pământului și o lume întreagă îmi admiră darul cu care m-a înzestrat firea. Regi și împărați vin la mine, implorându-mă să le dezvălui viitorul...

— Știu și tocmai de aceea sunt îndreptățit să mă gândesc la d-ta cu cea mai mare stimă!

— Dar aș avea multe să-ți mai spun, dragul meu Stanislau! Aveam de gând să mai stau la Petrograd numai câteva zile, dar de dragul tău îmi voi amâna plecarea, pe timp nehotărât.

— Dacă trebuie să pleci, nu-ți amâna plecarea din pricina mea, mai ales că nici eu nu sunt la Petrograd decât în trecere.

— Totuși, nu vei pleca până când nu vom mai sta de vorbă puțin. Multe s-au petrecut în răstimp, de șase ani și deci avem destule să ne povestim.

— Cum crezi, Juliette!

— Așadar te pot pofti la mine?

— La ordinele d-tale!

— Asta seară, vrei?

— Am spus că sunt la ordinele d-tale!

— Atunci nu vei uita? Locuiesc în vila de pe malul Nevei, pe Calea lui Petru. Te aștept astă-seară la nouă și jumătate. M-ai înțeles, Stanislau? Te aștept neapărat! Trebuie să vii!

— Voi veni, Juliette! răspunse Vulturul Morții, înclinându-se.

Este adevărat că invitația aceasta nu prea îl încânta, dar fusese silit s-o primească, pentru a putea scăpa mai iute.

Fiecare clipă i se părea o veșnicie și necontenit se gândea numai la misterioasa prințesă Trubetzkoi, întru căutarea căreia îl împiedicase prezicătoarea.

Dar poate că nu era prea târziu.

— Nu te supăra, Juliette, zise el, luându-și rămas bun, dar o chestiune foarte importantă mă silește să te părăsesc acum!

— Așadar, astă-seară…

— La nouă și jumătate voi veni!

Sărută mâna albă a franțuzoaicei, apoi părăsi cabina cu un oftat de ușurare..

Dar când își aruncă privirea în cabina vecină, aceasta era goală!

— Au plecat! își zise el, amărât. Dar poate că mai sunt tot pe aici, pe undeva!

El porni înfrigurat prin magazin, căutând peste tot uniforma strălucitoare a maiorului din regimentul da gardă și trupul mlădios al aceleia în care o bănuia pe Mioara Comăneanu.

Dar căutarea lui rămase zadarnică. Colindă de trei ori marele magazin, fără însă să dea de maiorul Trubetzkoi și soția acestuia.

Vulturul Morții părăsi prăvălia lui Spoliakow, abătut și înfuriat.

Și cutreierând străzile Petrogradului aproape în neștire, creierul lui era frământat necontenit de un gând:

— Oare cine este prințesa Trubetzkoi?

CAPITOLUL 49
Atentat împotriva țarului

Seara se lăsă. Ici-colo ardea câte un felinar pe străzile pustii ale Petrogradului, pe care nu mai trecea decât foarte rar câte vreun întârziat sau vreo trăsură de casă. Chiar și ferestrele clădirilor începură să se cufunde în întuneric, una câte una, bezna punând stăpânire pe capitala imperiului rusesc.

Numai ferestrele palatului imperial mai erau luminate, aproape toate.

Ferestrele odăii de lucru a țarului străluceau și ele în razele lumânărilor, căci stăpânul tuturor rușilor mai lucra încă cufundat în maldărul de acte de pe biroul său.

Țarul citea fiecare act, își punea iscălitura pe el, apoi îl dădea aghiotantului său care usca cerneala cu nisip mărunt, presărat dintr-un borcănaș din porțelanul cel mai fin.

— Majestate! zise aghiotantul deodată! Cred că a sosit timpul să plecați!

Privirea țarului căzu asupra ceasornicului de masă care se afla pe biroul său.

— Da… da… Numai actul acesta să-l mai văd încă!

Peste câteva clipe iscălitura lui întregi și documentul acela. Apoi, împăratul se sculă de la masă și zise:

— Pentru astăzi am terminat!

— Ce porunci mai are să-mi dea Majestatea Voastră? întrebă aghiotantul, înclinându-se respectuos.

— Niciuna… Actele iscălite ia-le la d-ta. Celelalte le vom vedea mâine… Poți pleca!

O nouă înclinare și aghiotantul părăsi odaia.

Țarul se uită iarăși la ceas.

— Fără îndoială că Dimitri mă așteaptă la poarta cea mică, își zise el. Să nu-l mai fac să mă aștepte prea mult.

Cu aceste cuvinte țarul Alexandru se îndreptă spre un colț al odăii unde se afla un scrin zidit în perete care de-abia putea fi zărit, atât de bine era ascuns de ornamentele peretelui.

Țarul scoase din buzunar o cheie mică, deschise dulăpiorul tainic și luă din el o pelerină neagră și o pălărie simplă, lipsită de orice podoabă.

După aceea încuie scrinul și părăsi odaia.

Sentinelele din fața ușii stăteau smirnă, neîndrăznind aproape nici să se uite la țarul Alexandru, ai cărui pași se pierduseră în curând prin coridoarele palatului.

Ajungând în grădină, își azvârli pelerina pe umeri și își puse pălăria în cap, apoi se îndreptă cu pași grăbiți spre poarta cea mică, în dosul căreia îl aștepta prințul Trubetzkoi.

— Majestate! zise Dimitri, înclinându-se adânc în fața stăpânului său.

Țarul Alexandru strânse cu căldură mâna tânărului maior.

— Iarăș ai uitat! zise țarul, glumeț, că acum nu mai sunt Majestate, ci numai Alexandru Pavlovici, iar pentru tine, simplu „Alexandru”!

— Îmi vine foarte greu să mă obișnuiesc!

— Îmi pare bine că te văd aici, deoarece aceasta înseamnă că prințesa nu-ți îngrădește libertatea prea mult…

— Ți-am spus Alexandre că pentru d-ta sunt liber oricând și te rog să dispui de mine întocmai ca și când n-aș fi însurat.

— Și n-ai avut nicio neplăcere din pricină că ai plecat de acasă singur și… noaptea? Prințesa nu este geloasă?

— Nu, Alexandre. O prințesă Trubetzkoi nu se îndoiește niciodată de soțul său.

— Bravo, Dimitri! Aceasta este adevărata educație ce trebuie dată femeilor.

Între timp cei doi bărbați se îndreptară încet în spre Neva, care strălucea din depărtare.

— Poate că ar fi mai bine să luăm o birjă! zise țarul.

— Cum dorești, Alexandre!

În curând ei și întâlniră o trăsură, pe care Dimitri o opri.

Țarul se urcă întâi, apoi și Dimitri se așeză lângă el și-i dădu birjarului adresa unde să mâne.

— Dimitri, zise țârul, în vreme ce birja înainta scârțâind, bagă bine de seamă și nu uita ce ți-am spus: Alexandru Pavlovici se duce la prezicătoare și nu țarul Alexandru! Să nu cumva să scapi vreo vorbă!

— Fii fără teamă, Alexandre.

— În chipul acesta vom putea să ne dăm seama de adevărata știință a prezicătoarei… Fiindcă nu mai încape nicio îndoială că, cu totul altă soartă ar prezice țarului Alexandru, decât lui Alexandru Pavlovici!

— De aceeași părere sunt și eu.

Când ajunseră în apropierea vilei de pe malul Nevei, Dimitri opri birja, plăti și își urmară drumul pe jos.

Țarul cunoștea bine împrejurimile și în curând mica vilă se și ivi înaintea lor.

Țarul apăsă pe clanța porții de fier și aceasta se deschise.

Cei doi bărbați porniră încet pe aleea ce ducea în spre vilă.

Ajunși la ușa casei, trebuiră să sune, deoarece era încuiată.

Peste câteva clipe se ivi un servitor îmbrăcat în livrea întraurită și se înclină adânc înaintea vizitatorilor…

— Pe aici, domnii mei! zise el, arătând direcția cu mâna-i înmănușată.

Țarul Alexandru și cu Dimitri intrară într-un salon aranjat cu un lux, care îi uimi chiar și pe ei, obișnuiți cu atâta pompă.

Cei doi bărbați fură primiți de o doamnă mai în vârstă.

Era madame Eugenie, dama de companie a Juliettei Mauras.

Pentru primirea distinșilor mosafiri, Madame Eugenie se îmbrăcase cu mult gust. Purta o toaletă de mătase neagră, care contrasta plăcut cu părul alb al chipului ei simpatic.

Madame Eugenie îi primi cu o ușoară înclinare a capului..

— Luați loc, domnii mei! Doamna Mauras va fi gata îndată și vă va primi cu dragă inimă.

Dimitri șopti la urechea țarului, care tocmai se așeza pe un scaun:

— Dragă Alexandre, d-ta treci aici într-adevăr drept Alexandru Pavlovici, căci altfel nu ai fi făcut să aștepți!

Țarul râse cu poftă.

— Ai dreptate, Dimitri! Dar nu face nimic, lasă să mai aștept și eu, căci destui așteaptă după mine…

Ei mai vorbiră împreună până când se auzi sunetul unui clopoțel.

Madame Eugenie se ridică de pe scaun și zise:

— Mă iertați, domnii mei că, sunt nevoită să vă las singuri câteva clipe, dar doamna Mauras mă anunță că are să-mi spună ceva.

— Vă rugăm! răspunse Dimitri, curtenitor.

Madame Eugenie dădu din cap și părăsi încăperea.

— Știi tu pentru ce trebuie să așteptăm atâta? îl întrebă țarul pe Dimitri.

— De ce?

— Pentru a stârni și mai mult curiozitatea noastră!

— Chiar și celebra Juliette Mauras se folosește de asemenea mijloace?

— Acestea sunt lucruri fără de care nu se poate închipui o ghicitoare. Mai întâi îi biciuiesc curiozitatea, apoi îl zăpăcesc prin decoruri plăsmuite meșteșugit, pentru a-ți da cât mai mult iluzia că te găsești în fața unei persoane înzestrată cu un dar supra-omenesc.

În curând apoi ușa se deschise și Madame Eugenie anunță:

— Domnii mei, doamna Mauras vă așteaptă!

Țarul Alexandru și Dimitri Trubetzkoi se ridicară de pe scaune.

— Pe aici, domnii mei! zise Madame Eugenie deschizând o ușă mare, cu două canaturi.

Țarul Alexandru și cu maiorul Trubetzkoi se uitară unul la altul.

Priveliștea ce se desfășura înaintea ochilor era atât de uluitoare, încât le pieri graiul. Încremeniseră pe loc și se părea că picioarele lor prinseseră rădăcini în pământ.

Într-un târziu porniră înainte, cu pași șovăielnici.

*
*   *

Vechile gazde ale Grușei, Borukin și cu soția lui, o primiră pe soția guvernatorului Siberiei cu toată dragostea. Bieții oameni se bucurau nespus că artista lor iubită se înapoiase. Pe vremuri, când Grușa locuise la ei, o îndrăgiseră grozav și durerea lor fu mare, când aflară de necredința lui Pavel Ermolieff.

În după-amiaza zilei în care sosise, Grușa ieși să se plimbe și cutreieră străzile pe care nu le văzuse de atâta vreme și care fuseseră martorele fericirii și apoi ale nefericirii sale.

Trecu și prin fața teatrului unde și-a cules cela dintâi succese și unde îl cunoscuse pe Pavel Ermolieff și revederea acestor locuri îi reîmprospătase în minte și mai mult vechile bucurii și amărăciuni.

Pentru a nu fi recunoscută, își ascunsese fața sub un văl des, care în chipul acesta îi ascundea în același timp și lacrimile.

Amintirile puseseră atât de mult stăpânire pe sufletul ei, încât uită de timp și se înserase de mult când își aduse aminte că trebuia să se înapoieze acasă.

Tocmai se apropia de vila de care îngrijeau soții Borukin când zări o birjă oprind nu departe de vilă. Din birjă coborâseră doi bărbați și se îndreptară spre locuința prezicătoarei.

Grușa se furișă iute pe poartă și se ascunse în dosul boschetelor care mărgineau aleea ce ducea la casă.

Peste câteva clipe cei doi bărbați trecură chiar pe lângă ea și Grușa era gata să țipe de uimire.

— Oare unul din ei n-a fost Dimitri?… Pavel Ermolieff?

În curând cei doi bărbați dispărură în vilă și Grușa se gândi amărâtă că acela care-i jurase dragoste și care-i

nimicise toată viața, pornea acum nepăsător la aventuri nocturne.

Ea aflase de la Borukin că vila era locuită de două doamne. Dacă acum aceste două doamne primeau în toiul nopții vizita a doi bărbați… ce putea fi decât o aventură de dragoste,?

Gândul acesta o făcu să simtă o scârbă nemărginită pentru Dimitri.

Așadar, nu se mulțumise să-i fie necredincioasă numai ei, dar iată că acum își înșela și soția, chiar din primele zile de căsnicie.

— Merită să trăiască, un om ca acesta? se gândi ea. Să trăiască numai spre a amărî sufletul femeilor și spre a face din ochii lor izvoare de lacrimi? Cine știe câte alte femei nu va mai fi nenorocit el, afară de ea și de sărmana Mioara Comăneanu!

Amărăciunea și mânia alungau tot mai mult vechea dragoste din sufletul Grușei, făcând loc unei uri de care fostă actriță nu s-ar fi crezut în stare niciodată.

Și pășind în vârful degetelor, furișându-se, ca o pisică, porni, dar nu spre locuința lui Borukin, ci… spre vilă.

Nu luase încă drumul pe care apucaseră cei doi bărbați, ci se îndreptase înspre partea cealaltă a vilei.

Aici dădu peste o ușă mică, pe a cărei clanță ea apăsă, fără șovăire. Ușa se deschise și Grușa porni pe treptele în spirală, care se iviră în fața ei.

Nu știa unde duc treptele acestea, dar porni pe ele.

Acum nu se mai sinchisea de nimic.

Mânia îi strălucea în ochi, dorul de răzbunare îi rodea sufletul și faptele sale erau cârmuite de deznădejde nu de judecată…

*

*   *

În fața țarului Alexandru și a lui Dimitri se ivise o sală nesfârșită, acoperită cu draperii negre și luminată de o flacără așezată în partea ei cea mai îndepărtată.

Flacăra aceasta, de o lumină neobișnuit de tare, își arunca razele asupra Julietei Mauras, care ședea pe un trepied, înveșmântată într-o rochie simplă albă și având părul despletit.

La stânga și la dreapta ei erau așezate mai multe vaze, în care ardeau mirodenii. Norii de fum pricinuiți de aceasta ardere, o învăluiau din când în când pe Juliette Mauras, dându-i o înfățișare într-adevăr supranaturală…

La stânga şi la dreapta ei erau aşezate mai multe

Madame Eugenie conduse până în mijlocul încăperii pe cei doi bărbați, care erau adânc impresionați de felul cum apăruse Juliette Mauras înaintea lor.

— Vă rog să păstrați liniște, domnii mei! le zise Madam Eugenie celor doi vizitatori. Doamna Mauras este tocmai în legătură cu spiritele, așa că, nu trebuie să o tulburăm în clipa aceasta!

Deodată Juliette Mauras vorbi. Ea vorbi în șoaptă, dar foarte clar și cu o intonație atât de ciudată, ca și când glasul ei ar fi venit din lumea de apoi:

— Pășiți mai aproape… Alexandre I, țarul tuturor rușilor și prințe Dimitri Trubetzkoi!

Cei doi bărbați se uitară unul la altul, tresărind! Privirile lor înfrigurate întrebau parcă:

— Femeia aceasta știe totul, într-adevăr?

Văzându-se descoperit atât de iute, țarul Alexandru, ca și Dimitri, se uitară plini de admirație, la această femeie, dăruită de Natură cu un talent atât de prețios.

Glasul de dincolo de mormânt al Juliettei Mauras, urmă:

— Țare Alexandre I… ești curios să cunoști viitorul!… Primejdia războiului a trecut și multă vreme nu va mai amenința țara ta… Cu toate acestea peste doi ani Rusia va fi bântuită de o nenorocire din cele mai mari. Vremea rea va nimici recolta, foametea va decima poporul, iar dinspre răsărit va veni ciuma, care va cuprinde sate și orașe, făcând sute, mii, zeci de mii de jertfe omenești! Țara ta va fi plină de vaiete și lacrimi și peste tot nu se vor auzi decât bocetele copiilor care își vor plânge părinții, ale soțiilor, care își vor plânge bărbații… Vor trece ani de zile, până când poporul tău își va reveni din acest cumplit flagel. Dar pentru a alunga jalea din țara ta cât mai iute, va fi nevoie să-ți cârmuiești poporul cu multă înțelepciune… Iar dacă vei da ascultare mai mult conștiinței tale, decât sfetnicilor tăi, printre care sunt mulți cei fățarnici, vei fi capul unui popor fericit, care îți va pomeni numele cu evlavie și recunoștință, după ce vei fi chemat din lumea aceasta… Dacă însă, vei căuta să urmezi politica silnică și dictatorială, pentru care vor să te câștige unii din sfetnicii tăi, atunci îți vei nenoroci nu numai țara, dar chiar și pe

tine însuți… Și nu uita niciodată că, acela care trage spada, de spadă va pieri!… Moartea îți va da târcoale de multe ori, țare Alexandru! Ia însă acest talisman, care te va apăra de primejdie, până când vei da ascultare sfaturilor mele.

Țarul auzi că ceva căzuse la picioarele sale. De unde venise acolo, în ce chip, nu putea să-și dea seama…

Se aplecă și ridicai un medalion, pe care și-l și agăță de gât, chiar atunci.

Juliette Mauras tăcu. Era vădit istovită și fumul de mirodenii o înconjură din nou.

Țarul Alexandru și prințul Trubetzkoi rămaseră încremeniți pe locurile lor.

Nici unul din ei nu avusese prea multă încredere în prezicătoare; acum însă, văzându-se descoperiți cu atâta ușurință și dându-și seama că prezicerile franțuzoaicei puteau fi adevărate, își schimbară părerea cu totul.

Ei credeau că prezicerea s-a sfârșit, când Madame Eugenie exclamă:

— Nu plecați încă!

Cei doi bărbați se uitară din nou în spre ghicitoare. Flacăra din jurul ei se înteți și glasul ei răsună iarăși:

— Iar tu, prințe Dimitri Trubetzkoi, ferește-te de femeile cu părul negru, deoarece ele sunt o mare primejdie pentru tine…

În clipa aceea, draperia neagră din spatele ghicitoarei, în dosul căreia se părea că se ascunsese cineva, se mișcă. Cei doi bărbați însă, nu băgară de seamă această ușoară tremurare a draperiei fiindcă erau prea prinși de cele spuse de ghicitoare.

În schimb maiorul Trubetzkoi se cutremură el însuși, când auzi cuvintele Juliettei Mauras. El înțelese îndată, cine putea să fie femeia cu părul negru, de care trebuia să se ferească, deoarece însemna primejdie pentru el.

Grușa!

Deocamdată însă, n-avea de ce să se teamă, fiindcă Grușa se găsea la o depărtare de zeci și sute de leghe de Petrograd.

Glasul Juliettei Mauras urmă:

— Fii și pe mai departe un prieten credincios al țarului și iubește-ți soția cu simțămintele pe care i le porți acum, deoarece dragostea și prietenia aceasta îți întăresc inima…

— Cu simțămintele, pe care i le porți acum… fraza aceasta îl făcu să se cutremure din nou.

Această frază a prezicătoarei însemna că niciodată nu va trebui să treacă peste hotarul pe care îl alcătuia înțelegerea stabilită între el și soția sa.

Juliette Mauras mai voi să spună ceva, dar pesemne că buimăceala, extazul, care-i dădeau puterea de a vedea în viitorul oamenilor și al popoarelor, o istoviseră, deoarece capul îi căzu pe spate și ea însăși se prăbuși de pe trepied.

Țarul se sperie și voi să alerge în ajutorul prezicătoarei, dar Madame Eugenie îl opri, spunându-i:

— Nu vă atingeți de dânsa… Prezicerile o istovesc întotdeauna și adeseori se întâmplă ca, după o asemenea sforțare să doarmă zece și chiar douăsprezece ore… Vă rog, Majestate, să părăsiți sala, voi îngriji eu de doamna Mauras.

Întovărășit de prințul Trubetzkoi, țarul porni spre ieșire.

În clipa aceea draperia din spatele trepiedului se mișcă din nou.

Era Grușa, care căuta să fugă din ascunzătoarea sa.

— Așadar el este! își zise ea, încredințându-se din cuvintele ghicitoarei că, într-adevăr Dimitri Trubetzkoi fusese acela pe care-l văzuse intrând în vilă.

Fraza ghicitoarei: „Ferește-te de femeile cu părul negru” făcu să tresară și inima soției guvernatorului din Siberia..

Așadar, chiar și soarta voia ca o femeie cu părul negru să fie pieirea lui Dimitri Trubetzkoi!

Dacă soarta voia astfel, atunci ce putea omul să facă împotriva hotărârilor destinului?

Grușa străbătu o încăpere dosnică, prin care pătrunsese în dosul draperiilor care acopereau pereții sălii unde prezicea Juliette Mauras. De aici ieși la treptele în spirală, pe care coborându-le, ajunse din nou în grădină, unde se ascunse în dosul boschetelor care mărgineau aleea ce ducea la vilă.

Acolo, la pândă, aștepta ca prințul Dimitri Trubetzkoi să treacă din nou pe lângă ea...

*

* *

Între timp, țarul și cu Dimitri se înapoiaseră din nou în salon, împreună cu Madame Eugenie.

— Doamna mea - zise suveranul - te rog să-i transmiți doamnei Mauras salutările mele. Puterea ei de a prezice m-a uimit și sunt foarte fericit că am avut prilejul s-o consult. Îi cunoșteam faima, dar acum am avut prilejul să mă încredințez și personal despre marele dar cu care a înzestrat-o natura.

Madame Eugenie se înclină adânc.

— Doamna Mauras va fi foarte fericită când va cunoaște părerea pe care Majestatea Voastră o are despre dânsa!

Țarul mai dădu din cap odată și se îndepărtă.

Dimitri mai rămase puțin cu madame Eugenie... deoarece el fusese însărcinat să răsplătească osteneala ghicitoarei.

El avea pregătit plicul în care țarul pusese mai dinainte douăzeci de bancnote de câte o mie de ruble.

Aceasta era răsplata cea mai mare pe care o primise vreodată Juliette Mauras, pentru prezicerile sale și dovedea că țarul Alexandru I nu era un om zgârcit.

Întârzierea aceasta a lui Dimitri făcu ca țarul să ajungă înaintea lui pe aleea grădinii din fața vilei.

Cufundat în gândurile stârnite de prezicerea ghicitoarei, țarul Alexandru mergea cu pași grăbiți, fără a-și mai

aștepta tovarășul. El se gândea necontenit la cuvintele Juliettei Mauras și își făgădui să se poarte întocmai după cum îl sfătuise ea.

Ghicitoarea i-a prezis că foametea și ciuma îi vor bântui țara. Cu măsuri luate din vreme, se putea ocoli întinderea catastrofei.

În anul premergător foametei, va rândui ridicarea unor mari depozite în care să se adune grâne din abundență, așa ca populația să nu sufere din pricina recoltei neîndestulătoare a anului ce va urma.

În ceea ce privește molima ciumei, măsuri sanitare luate din vreme vor împiedica întinderea flagelului. Va institui carantina la frontieră și va porunci ca în toată țara să se observe cea mai mare curățenie și în chipul acesta molima nu se va putea întinde.

Cu asemenea gânduri în minte, țarul mergea grăbit înainte. Dimitri rămase din nou mai în urmă, trebuind să dea un bacșiș și lacheului care venise să le deschidă ușa vilei.

Și țarul era atât de cufundat în gânduri, încât nici nu băgă de seamă că ceva se mișcase într-un boschet, pe lângă care trecuse. Ajunsese la poartă, când deodată se ivi înaintea lui o femeie învăluită într-o mantie largă și ținând în mână un pumnal.

— În sfârșit îți vei primi pedeapsa bine meritată! strigă ea cu glas înăbușit.

Atacul acesta neașteptat îl uimi într-atâta pe țar, încât uită chiar și să se apere. El rămase încremenit, neputându-se mișca din loc.

Mâna înarmată cu pumnalul căzu, lovind în dreptul inimii domnitorului.

Pe semne însă că pumnalul se izbise de vreun obiect tare, deoarece țarul nu simți altceva decât o lovitură puternică în dreptul inimii.

Dar pumnalul se ridică pentru a doua oară și atunci țarul revenindu-și în fire, își ridica mana, făcându-și un scut din ea.

Pumnalul căzu din nou, dar nu mai nimeri trupul, ci răni doar mâna, pătrunzând până la os.

Țarul scrâșni de durere, dar atacatoarea nu se dădu înapoi, ci ridică pumnalul pentru a treia oară, șuierând:

— Nu-mi vei scăpa!… Vei muri!

Dar mai înainte de a lovi pentru a treia oara și de data aceasta cu efect, deoarece durerea îl silise pe țar să-și ia mâna din dreptul pieptului, un braț voinic prinse ca într-un clește de fier mâna ucigașei, care scoase un țipăt înăbușit.

Cineva - un bărbat - care tocmai trecea prin fața vilei, observase atacul și fără să șovăie o clipă, alergase în ajutorul celui atacat, fără să știe cu cine avea de-a face.

— Ce însemnează aceasta? strigă necunoscutul, răstindu-se la femeia care se zbătea neputincioasă în brațele șale vânjoase.

Tocmai atunci alergă la fața locului și prințul Trubetzkoi. El nu știa ce se petrecuse, deoarece depărtarea la care se găsea și întunericul nopții îl împiedicase să-și dea seama de ceea ce se întâmpla la poartă. Acum însă, înțelegând că se atentase la viața țarului, își scoase pistolul, spre a sări în ajutorul stăpânului său iubit.

Dar când văzu că atentatorul era prins și se zbătea neputincios în brațele necunoscutului, alergă la țar și întrebă cu inima tremurândă:

— Pentru numele lui Dumnezeu, Majestate, ați fost rănit?

— Majestate? repetă necunoscutul în gândul său, nevenindu-i să-și creadă urechilor. Agrăirea aceasta nu se cuvenea decât unui singur om în toată Rusia și omul acesta era… Alexandru I, țarul tuturor rușilor.

Să fi scăpat viața țarului?

Ne-mai-sinchisindu-se de atentator, alergă și el la țar, spre a vedea dacă intervenția lui nu fusese prea târzie.

Grușa se folosi de clipa în care nu mai simți strânsoarea brațelor necunoscutului și dispăru în dosul boschetelor. Broboane de sudoare îi ieșiseră pe frunte și tremura din tot trupul deoarece de-abia acum își dădu ea seama de ceea ce făcuse.

Cei doi bărbați - prințul Trubetzkoi și necunoscutul - se învârteau în jurul țarului. Alexandru I era încă tot sub impresia acestui atentat pe care el nu-l putea înțelege, deoarece nimeni nu știa de aventura din noaptea aceea, afară de omul său cel mai credincios: prințul Dimitri Trubetzkoi.

Și cine putea să fie atentatorul, ce-l împinsese la săvârșirea faptei? Gândurile acestea îl frământau, năucindu-l în așa hal încât maiorul Trubetzkoi trebui să repete de mai multe ori:

— Majestate, ați fost rănit? până când să primească răspunsul:

— Mi se pare…

— Mâna vă sângerează! se amestecă în vorbă și străinul.

— Cea dintâi lovitură m-a nimerit în dreptul inimii! zise țarul.

Maiorul Trubetzkoi desfăcu pelerina îndată și căută urma loviturii.

— Pumnalul a străpuns tunica - zise el, cu înfrigurare dar… dar… după cât se pare… nu ați fost rănit!

— Vârful pumnalului s-a oprit în ceva, zise țarul…

— Da… da… urmă Dimitri. Priviți… Un obiect tare…

Dimitri își vârî mâna sub tunică, apoi o scoase:

— Ce este aceasta?

— Talismanul - exclamă țarul, cu bucurie - talismanul, pe care mi l-a dat prezicătoarea spre a mă feri de primejdii! Vezi, Dimitri și astăzi se mai pot vedea minuni! Darul doamnei Mauras a săvârșit o adevărată minune salvându-mi viața.

— Într-adevăr, stăpâne, zise tânărul prinț, adânc impresionat, talismanul acesta a salvat cea mai scumpă viață a Rusiei.

Privirea lui Dimitri căzu asupra mănușii înroșită de sânge și strigă, înspăimântat:

— Dar mâna… mâna Majestății Voastre… e plină de sânge!

Țarul zâmbi:

— Nu te îngrijora, Dimitri! O mică zgârietură de pisică… care va trece foarte curând! Mai bine să ne bucurăm că prima lovitură a fost prinsă de talisman, iar a treia de acest om curajos pe care soarta l-a împins în calea noastră!

Tânărul prinț Trubetzkoi se întoarse de-abia acum în spre salvatorul țarului.

— Domnul meu, zise el, dar în aceeași clipă, cuvântul îi muri pe buze.

De-abia acum observase că atentatorul dispăruse.

Și în loc de cuvinte de mulțumire, buzele lui îngânară fraze întretăiate, speriate:

— Unde este atentatorul?… Ce s-a făcut cu el?

Necunoscutul își dădu seama și el, de-abia acum, că femeia pe care o împiedicase de a-l ucide pe țar dispăruse din strânsoarea brațelor sale.

— S-a folosit de zăpăceala noastră răspunse străinul, liniștit, și a fugit! Nu puteam să mă mai ocup de ea când trebuia să alerg în ajutorul rănitului!

— Trebuie să cercetăm împrejurimile, fără întârziere, zise Dimitri, cu însuflețire. Mizerabilul trebuie prins, viu sau mort!

Țarul însă se întoarse spre el și zise calm:

— Lasă, Dimitri, aceasta nu este treaba noastră, ci a prefectului de poliție! Poți fi încredințat că nu va izbuti să fugă… Datoria noastră este acum de a-i mulțumi acestui domn, pentru fapta sa curajoasă…

Apropiindu-se de străin, îi întinse mâna:

— Îți mulțumesc, domnul meu, pentru amestecul d-tale. Dacă nu erai d-ta, poate că acum n-aș mai fi printre cei vii!

— Ticălosul ar fi îndoliat întreaga Rusie! adăugă Dimitri.

Străinul strânse mâna țarului și răspunse:

— Majestate, sărind în ajutorul unui om atacat mișelește, nu mi-am făcut decât datoria.

Țarul se uită cercetător în ochii necunoscutului.

— Așadar știi cine sunt?

— Din cuvintele, care au fost schimbate aici, nu mi-a fost greu să-mi dau seama că mă găsesc în fața domnitorului Rusiei.

Țarul dădu din cap.

— Așa este și de aceea te rog să primești înc-odată mulțumirile mele, pentru curajoasa d-tale faptă pe care nu vreau s-o las nerăsplătită. În acest scop însă, trebuie să-ți cunosc numele. Spune-mi te rog, cine ești?

Străinul se uită liniștit în ochii puternicului domnitor și răspunse foarte calm:

— Doriți să-mi cunoașteți numele, Majestate?

— Da!

— Atunci - urmă străinul, cu aceeași netulburată liniște - a sosit clipa, în care o dorință a stăpânitorului Rusiei nu va fi îndeplinită.

— Ce să înțeleg din aceste cuvinte?

— Să înțelegeți, Majestate, că nu vă voi spune numele meu!

Uimirea țarului creștea necontenit.

— Într-adevăr, d-ta ești cel dintâi om care îndrăznește să se împotrivească dorinței țarului! Până astăzi, în țara aceasta nimeni n-a avut o asemenea îndrăzneală!... În orice caz, curajul d-tale îmi place, totuși... aș vrea să știu ce te-a împins la hotărârea aceasta?

Necunoscutul se înclină.

— Majestate, dacă v-aș spune numele meu, fapta și-ar pierde însemnătatea. Aceasta este singura pricină care mă împiedică să vă spun cine sunt.

Țarul îl privi acum cu admirație.

— Fără îndoială că purtarea aceasta este foarte cavalerească, dar prin încăpățânarea d-tale mă împiedici de a te răsplăti…

— Repet, Majestate că nu m-am gândit nici o clipă la vreo răsplată… Îndeplinirea datoriei nu se răsplătește… Când am sărit în ajutorul Maiestății Voastre nu știam că este în primejdie viața suveranului Rusiei. Dacă ar fi fost vorba de un simplu mujic, n-aș fi șovăit o clipă să fac ceea ce am făcut!

— Aceasta este încă o dovadă a felului d-tale nobil de a gândi. Nici nu te voi mai descoase, deoarece nu vreau să-ți schimb cavalereasca hotărâre.

Țarul rămase puțin pe gânduri, apoi deodată își scoase mănușa spintecată de pumnal și înroșită de sângele său și i-o întinse necunoscutului:

— Nu te mai întreb cine ești și nu voi mai căuta să te răsplătesc. Te rog însă să primești acest dar din partea mea… El să fie semnul de recunoaștere al bărbatului care fără să vrea a scăpat viața țarului. Poate că vreodată, mânușa aceasta îmi va arăta pe acela căruia îi datorez viața.

Necunoscutul se gândi câteva clipe apoi își întinse mâna și luă mănușa pe care o ascunse cu îngrijire în buzunarul dinăuntru al hainei sale.

— Înc-odată te rog să primești această strângere de mână - mai zise țarul - precum și expresia celei mai sincere stime pe care ți-o păstrez!

Necunoscutul strânse mâna țarului, apoi se înclină și în clipa următoare dispăru în întunericul nopții.

Țarul se întoarse spre Dimitri.

— Ei, Dimitri, ce spui tu de omul acesta?

— Merită toată admirația! Altul în locul lui s-ar fi folosit de situație și ar fi căutat să se facă răsplătit cât mai bine. Acesta nici numele n-a vrut să și-l spună!…

— ...și s-a mulțumit cu o mănușă însângerată, adăugă țarul. Împrejurarea aceasta mă face să fiu și mai curios!

Dimitri înfășură mâna țarului în batista-i de mătase, apoi porniră împreună pe stradă.

Găsiră îndată o birjă și când trăsura porni cu ei pe străzile Petrogradului, țarul îi vorbi lui Dimitri din nou de ciudatul necunoscut.

— Curios - exclamă el - cu cât mă gândesc mai mult la el, cu atâta aș vrea să știu mai mult cine este... Dar nici nu mă voi liniști, până când nu voi afla cine este!

— Curiozitatea Majestății Voastre este îndreptățită!

— Puțin îmi pasă de atentator!... N-are decât să fugă unde va voi! Poate că este vreo isterică, pe care au amăgit-o nihiliștii în tabăra lor, poate că este vreo studentă exaltată... În atentatul acesta nu mă interesează atentatorul, ci acela care mi-a scăpat viața. Și trebuie să punem mâna pe el!

— Vom vedea, ce va ști Poliția Petrogradului! zise prințul Dimitri Trubetzkoi. Va fi o muncă grea, cred însă că, nu lipsită de rezultat.

— Da, ea va fi piatra de încercare a noului prefect de poliție... Vreau să-l văd din nou pe salvatorul meu și să-l silesc să-și primească răsplata.

În apropierea palatului imperial, Dimitri opri birja.

El plăti birjarului, apoi se îndreptă în spre poarta cea mică, prin care trecu împreună cu țarul.

Țarul își ascunse mâna rănită, sub pelerină și trecu iute prin coridoare, spre a nu fi zărit de către gardă.

El intră cu Dimitri în odaia sa de lucru, unde tânărul maior îi spălă și îi legă rana cu îngrijire.

— Firește că voi spune că m-am tăiat singur la mână cu cuțitul de hârtie - zise țarul, zâmbind. Nimeni nu trebuie să afle despre atentat.

Dimitri se înclină.

— Știam, Majestate! Așadar, cuțitașul de tăiat hârtie!

Țarul Alexandru îi întinse mâna tânărului maior Trubetzkoi.

— Și acum, la revedere, dragă Dimitri! Caută de uită această noapte furtunoasă și roag-o pe prințesă să mă ierte că te-am reținut atât de mult. Nu uita însă că aș vrea s-o cunosc și eu, cât mai curând!

— Noapte bună, Majestate! zise Dimitri, părăsind odaia și întorcându-se grăbit la hanul lui René Piccard. Portarul îi ieși în cale și îi înmână o scrisoare…

— Scrisoarea aceasta a fost adusă acum câteva clipe pentru Excelența Voastră!

Prințul Trubetzkoi rupse plicul cu o îndreptățită curiozitate. Cine putea să-i scrie lui în miez de noapte?

Peste câteva clipe însă, următoarele rânduri îi risipiră curiozitatea:

> *„Pavel Ermolieff, îmi pare rău că loviturile de pumnal au nimerit pe altcineva. Ele îți erau menite ție! De astăzi înainte însă nu trebuie să mai tremuri, căci am părăsit Petrogradul. Dacă vrei, n-ai decât să mă trădezi…*
>
> *GRUȘA”*

Dimitri citise scrisoarea aiurit, literele îi dansau înaintea ochilor. O presimțire nelămurită îi șoptise încă acolo, în grădina vilei, că loviturile acelea de pumnal fuseseră îndreptate împotriva sa și nu împotriva țarului.

Presimțirea aceasta se adeverea acum.

Dar cum ajunsese Grușa acolo?

El n-ar fi crezut-o niciodată pe Grușa în stare de o răzbunare atât de lașă, dar întâmplările erau menite să-i dovedească cum că n-o cunoscuse încă îndeajuns pe soția tatălui său.

Dimitri Trubetzkoi se duse în odaia sa împleticindu-se și cel dintâi gând al lui fu să ardă scrisoarea la flacăra lumânării.

Era însă nelămurit pentru el, cum de plecase Grușa din Tomsk?

Grușa era o femeie care dovedise că nu se teme de moarte; și cât de ușor ar fi costat-o viața, dacă străinul nu i-ar fi dat drumul!

Dimitri se îngrozi gândindu-se la ceea ce s-ar fi întâmplat, dacă s-ar fi aflat că soția tatălui său, soția unui prinț Trubetzkoi, a încercat să-l asasineze pe țar.

Atât de departe să meargă ura Grușei, încât să fie în stare să vrea să-l ucidă? Dar de ce se mira? Nu știa el oare că de la dragoste și până la ura de moarte nu este decât un pas?

În noaptea aceea tânărul prinț Trubetzkoi nu putu să închidă ochii. El se hotărî să pornească a doua zi cea mai

severă cercetare pentru găsirea Grușei, deoarece se temea că plecarea ei din Petrograd să nu fie decât un pretext, spre a-i păcăli pe aceia care ar căuta să-i dea de urmă. Poate că ea avea de gând să înșele vigilența poliției, numai spre a și putea repeta isprava, într-un moment mai prielnic și atunci, cu mai mult succes…

*
*   *

În realitate Grușa se gândea foarte serios să plece.

După săvârșirea atentatului ea se ascunse îngrozită. Îi părea rău de ceea ce făcuse și se căia, nu numai că încercase să-l ucidă pe țar, dar și că plănuise moartea lui Dimitri.

De-abia acum își dădea ea seama cât de nesocotită fusese. Numai o clipă dacă o mai ținea străinul în brațele sale, ar fi fost pierdută. Căci nu se știe, dacă numele prințului Trubetzkoi ar fi fost îndeajuns de puternic, spre a o salva de la moarte.

Se cutremură, deoarece primejdia nu trecuse încă. Este adevărat că scăpase din mâinile salvatorului țarului, dar nu mai încăpea nicio îndoială că, întreaga poliție va fi pusă în picioare, pentru a da de urma îndrăznețului femei, care cutezase să ridice pumnalul împotriva țarului tuturor rușilor.

Cunoscând, din auzite, faima copoilor polițienești din Petrograd, începu să se întrebe dacă va reuși să scape dinaintea lor.

— Doamne, de ce am plecat eu din Tomsk, suspină ea, cu amărăciune, de ce a trebuit să-mi pierd capul într-atâta, încât să fiu în stare de a atenta la viața unui om?

În amintirea ei reînvie parcul liniștit al palatului din Tomsk, odăile lui mari, chipul blând al prințului Trubetzkoi.

De ce părăsise ea toate acestea?

Ce devenise, după ce plecase din căminul acela liniștit?

Un biet vânat, care se cutremura și de susurul frunzelor, care în fiecare om nu vedea decât un urmăritor.

Cum să scape din această strânsoare în care o târâse nesăbuința ei?

Un singur mijloc i se păru bun. Acela, de a-l înștiința pe Dimitri că, ea este atentatoarea... În chipul acesta nădăjduia că urmărirea nu va fi continuată.

De îndată ce-i veni în minte gândul acesta, se duse la hanul lui René Piccard, unde lăsă scrisoarea mai sus amintită.

După aceea se gândi serios să părăsească Petrogradul.

Dar unde să se ducă? De ce să se apuce, cui să se adreseze?

Înaintea ochilor săi înfrigurați se ivi peisajul Tomsk-ului.

Tomsk...

Numai acolo cunoscuse mulțumirea...

Numai acolo fusese liniștită...

Până la ivirea lui Dimitri!

Poate însă că lucrurile aveau să se schimbe acum, deoarece după săvârșirea atentatului din vila de pe Malul Nevei, sufletul ei suferise o transformare radicală.

De se gândea la Dimitri, sau la Pavel Ermolieff, aceeași nepăsare îi umplea sufletul, devenit parcă nesimțitor.

Fostul său iubit era acum un străin pentru inima ei.

Și i se păru că liniștea se reîncuibase în sufletul ei și că ar putea fi fericită din nou.

Dacă s-ar mai deschide în fața ei porțile palatului din Tomsk!...

Ea însăși își tăiase însă drumul ce ducea înapoi și cu cât drag ar fi vrut să se poată plimba din nou prin sălile răcoroase ale palatului guvernamental, prin parcul presărat de frunzele veștejite ale toamnei!

Vai, dacă s-ar mai putea înapoia acolo!

Dar poate că izbutea să înmoaie inima prințului Trubetzkoi!... Poate că o reprimește!... Se răzgândise doar

din vreme și nu era prea târziu, pentru a se pocăi. De la plecarea ei din Tomsk nu se întâmplase nimic ce ar fi făcut întoarcerea cu neputință.

Așadar, înapoi, la Tomsk!

Îngrijitorul vilei de pe malul Nevei rămase uluit, când a doua zi Grușa își strânse boarfele din nou, le urcă într-o trăsură și porni cu ele pe Bulevardul Litaniei, iar apoi trecu podul Alexandru…

Grușa o luase pe lungul drum, ce ducea înapoi, la Tomsk…

CAPITOLUL 50
Trădarea

După săvârșirea atentatului, străinul care scăpase viața țarului se pierduse în întunerecul nopții. Dar el nu se îndepărtase prea mult, ci numai atât cât trebuia spre a nu fi zărit de Alexandru I și de însoțitorul său. El se așeză la pândă în dosul gardului de fier ce înconjura vila și așteptă acolo, să vadă când vor pleca cei doi bărbați de care tocmai se despărțise.

În curând el îl văzu pe țar și pe însoțitorul său părăsind vila și luând o trăsură cu care împăratul tuturor rușilor se înapoia din tainica lui aventură nocturnă.

După ce huruitul trăsurii se pierdu în noapte, străinul se întoarse la poarta vilei, apoi străbătu aleea pe care se petrecuse atentatul și ajuns la ușa casei, sună.

Servitorul venit să deschidă întrebă:

— Domnul Dembinsky?

— Da.

— Atunci vă rog să intrați. Doamna Mauras vă așteaptă!

Peste câteva minute străinul luase loc în salonul în care șezuse își țarul, cu câteva minute mai înainte. În fața lui se găsea doamna Juliette Mauras.

Pe chipul ei nu se putea observa nici urmă din extazul în prada căruia îi prezisese țarului viitorul mai înainte.

Înfățișarea ei era liniștită, zâmbitoare.

— Dragul meu Stanislau Rimsky - zise ea, foarte mulțumită - nici nu-ți poți închipui, ce bine-mi pare că te văd din nou lângă mine!

Vulturul Morții își înclină capul, ușor:

— Dragă Juliette, nu mi-am pierdut încă bunul obicei de a mă ține de cuvântul dat.

— Totuși, n-ai fost prea punctual! Ai întârziat aproape o jumătate de ceas și începusem să mă îndoiesc că vei mai veni.

— Întârzierea nu mi se datorește mie. O întâmplare neprevăzută m-a împiedecat să fiu punctual.

Juliette Mauras oferi lui Rimsky o ceașcă din ceaiul ce fierbea în samovarul de pe măsuță. Privind la chipeșul voinic, amintirile îi reveniră cu putere îndoită și se gândi cu melancolie la vremurile trecute de mult, când îl cunoscuse pe Rimsky la Varșovia, unde acesta nu era încă decât student.

— Vai, dragă Stanislau - exclamă ea, sorbind din ceai - dacă s-ar mai putea întoarce zilele acelea de fericire de la Varșovia!

— Ceea ce a fost, nu se mai poate întoarce, dragă Juliette…

— Cu voință se poate face orice. Să uităm anii care ne-au despărțit și să ne reluăm viața, acolo unde am întrerupt-o atunci.

— E cu neputință!

— Nu cunosc cuvântul acesta! Pentru mine nu există „nu se poate!”

Rimsky zâmbi.

— Sunt de acord, dragă Juliette, d-ta ai doar puteri supraomenești… Ești cea mai vestită prezicătoare a timpurilor noastre… Eu însă, nu sunt decât un simplu muritor, care nu știe să treacă peste piedicile pe care imposibilul i le presară în cale.

— Trebuie să vrei, Stanislau! strigă Juliette Mauras, pătimașă.

— Dar dacă nu vreau? întrebă Rimsky, îndrăzneț.

— Dar trebuie să vrei, mă înțelegi?

— Trebuie!…

Vulturul Morții mângâie mâna prezicătoarei.

— Să nu mai vorbim despre aceasta, Juliette!... Este adevărat că am venit pentru a sta de vorbă împreună, dar... despre un alt subiect.

— Subiectul convorbirii noastre mi-l dictează inima, dragă Stanislau, fiindcă... eu tot te mai iubesc!

— Dragă Juliette - încercă Rimsky s-o liniștească pe înflăcărata femeie - te rog să nu mai vorbim despre asta!

— Nu se poate!

— Trebuie!

— De ce?

— Dar oare nu știi cine sunt eu? Un fugar, vagabond, un alungat al societății omenești!

— Ce-mi pasă mie! Dacă vrei, sunt gata să împărtășesc și eu soarta ta... Dacă vrei, voi fugi și eu de oameni, mă voi ascunde de ei, îi voi ocoli, dar... nu te mai las!

— Juliette... Juliette... de ce ții cu tot dinadinsul să vorbim numai despre lucrurile acestea, învechite?... Ești tânără, caută să profiți de viață, de tinerețe... De ce vrei să-ți legi viața de un om urmărit în două țări, de un om al cărui nume e amintit numai în blesteme?

— Ți-am mai spus că puțin îmi pasă de ceea ce spun alții! Eu știu că te iubesc și atâta îmi alunge!

— Dar gândește-te Juliette că ai trăit șase ani fără dragostea aceasta, nu se poate ca după un timp atât de îndelungat să simți din nou nevoia ei. D-ta trăiești în vâltoarea vieții celor mulțumiți, de ce nu-ți cauți fericirea printre ei? E mult mai firesc s-o găsești acolo.

— N-o pot găsi fiindcă te iubesc pe tine!

— Dragostea se ofilește întocmai ca și o floare! În inima mea, dragostea de acum șase ani s-a veștejit de mult și-ți mărturisesc sincer, nici n-aș vrea s-o mai reîmprospătez.

Dar Juliette nu se lăsă.

— Rimsky, gândește-te la ceea ce-ți ofer eu!

— Nu poți să-mi oferi nimic ce să mă hotărască la schimbarea convingerii mele!

— Ascultă-mă!
— E în zadar!
— Te înșeli! Vei vedea că, vei vorbi altfel, îndată!
— Niciodată!
— Te vei răzgândi!
— Nu, nici când!
— Sunt bogată! Am palat la Paris, vilă la Veneția, giuvaeruri și bani, cât o împărătească... Afară de aceasta, faima numelui meu a străbătut lumea, cei mai mari, mai puternici domnitori vin la mine...
Rimsky se înfurie.
— Dar ce crezi despre mine? Te vestesc că toate comorile pământului nu m-ar putea hotărî să-mi vând dragostea!
— N-am vrut să spun aceasta! strigă Juliette Mauras.
— Cuvintele d-tale au spus-o, totuși.
— Te rog, te implor nu te supăra!
Cu aceste cuvinte, căzu în genunchi înaintea Vulturului Morții.
Dar Rimsky o ridică, îndată.
— Liniște-te, Juliette! Să vorbim încet, fără asemenea gesturi, nepotrivite pentru o femeie ca d-ta... Ești femeie deșteaptă, așa că trebuie să înțelegi că, nu se poate! Sunt în viață situații care nu se pot schimba. Situația mea este din acestea.
— Dar ascultă-mă!
— La ce bun, dacă ar fi în zadar?
— Te implor!
— Te ascult, cu dragă inimă, despre oric, altceva, despre ceea ce vrei să-mi spui însă, nu!
— Dar nici nu știi ce vreau să-ți spun! Ascultă-mă...
— Să auzim?
— Îți ofer o viață nouă, fericită...
Rimsky își aduse aminte de scena dinainte de amiază, când o văzuse pe Mioara la brațul altuia și zise, adânc întristat:

— Pentru mine nu mai există fericire în lumea aceasta!

— Nu vorbi astfel, mai înainte de a mă fi ascultat!

— Nu văd ce ai putea să-mi spui spre a mă face să mai nădăjduiesc în fericire!

— Tu singur ai amintit mai adineaori de viața zbuciumată pe care ești nevoit s-o duci!

— Aceasta este adevărat! răspunse Vulturul Morții. Dacă aș fi recunoscut, ar însemna moartea mea! După părerea rușilor, chiar și moartea ar fi o pedeapsă prea mică pentru păcatele pe care le-am săvârșit fața de ei!

— Sărmanul meu Stanislau! Tocmai în privința aceasta vreau să-ți vin în ajutor!

— Dar oare cum ai putea d-ta să-mi vii în ajutor?

— Luându-te din țara aceasta blestemată, unde trebuie să tremuri în fiecare clipă că ai putea fi descoperit. Acolo unde vreau să te duc eu nu vei mai fi silit să te ascunzi sub nume străine, ci vei putea apare în mijlocul oamenilor cu fruntea ridicată, fiindcă nimeni nu te va mai urmări.

— Nu!

— Nu trebuie să te temi, căci știu eu cum să te trec peste graniță! Dacă va trebui, mă voi duce chiar și până la țar și-ți voi aduce de la el zapis de trecut frontiera! Sunt gata să fac orice numai să vii cu mine!

Dar oricât de ispititoare era propunerea prezicătoarei, ea nu-l putea face pe Rimsky să-și schimbe părerea. Este adevărat că, pentru o clipă, se gândi cu bucurie la putința de a se vedea din nou liber, de a putea umbla iarăși, printre oameni. Dar aceasta nu ținu decât o clipă, căci îndată își scutură gândul, aproape cu scârbă:

— Nu, cu prețul acesta nu-mi trebuie!

După o clipă de tăcere, urmă:

— Nu, frumoasă Juliette, totul este în zadar! Ți-am spus că hotărârea mea nu poate fi schimbată!

— Dar nu te gândești, ce te așteaptă aici? Viață este aceea pe care o duci tu? Să fii veșnic în primejdie? În fiecare clipă să te temi că vei fi descoperit?

— Aceasta mi-a fost ursita, ce vrei să fac?

— E o prostie să vorbești așa! Eu îți ofer viața, iar tu alegi primejdiile la capătul cărora te pândește moartea?

— Nu mă tem de primejdii!

— Dar nici nu trebuie să-ți bați joc de viață, expunându-ți-o mereu!

— Ce-mi pasă mie de viață și… cui îi mai pasă de viața mea?

— Cui?… Mie… Stanislau… mie!

Zicând acestea, Juliette Mauras îl înlănțui cu brațele ei șerpuitoare.

— Și totuși… nu te voi lăsa! strigă ea, cu patimă, copleșind cu sărutări obrajii Vulturului Morții.

— Juliette!

— Mă înțelegi?… Nu te voi lăsa!… Trebuie să vii cu mine!

— Juliette!

— Vei fi al meu!

— Dă-mi drumul!

— Nici nu mă gândesc!

— Juliette, fii cuminte!

— Te iubesc!

— Ajunge!

Și Rimsky o împinse de la sine.

— Ajunge, dacă-ți spun! Până acum ți-am păstrat o amintire duioasă, prin purtarea d-tale de astăzi însă ai spulberat această frumoasă amintire!

— Stanislau!

— Te rog, nu mai începe din nou! Ceea ce faci este ușurință, cochetărie, nu dragoste! Purtarea d-tale mă face să te disprețuiesc! Ai înțeles, să te disprețuiesc!

— Stanislau!

Rimsky se și îndreptase spre ușă.

— Nu mă lăsa, Stanislau, te implor, nu mă lăsa!

— Nici nu vreau să-mi mai aduc aminte de d-ta!

— Stanislau!… Rimsky!

Dar ușa se și închisese în urma Vulturului Morții.

Juliette Mauras, ale cărei cuvinte țarul le sorbise cu adâncă admirație numai cu câteva ceasuri mai înainte, se uita acum deznădăjduită după cel plecat.

Ar fi vrut să plângă, dar în loc de lacrimi, în ochii ei se aprinse un foc amenințător.

De la dragoste la ură nu este decât un pas…

Și în inima Juliettei Mauras, dragostea fusese înlocuită într-o clipă de ura cea mai înverșunată.

Ea se ridică de pe scaunul pe care căzuse și ochii ei străluceau ca ochii unei furii.

— Te vei căi amarnic, de ceea ce ai făcut Stanislau Rimsky! șuieră ea.

Apoi, frângându-și mâinile, urmă:

— Nu vrei să fii al meu?… Bine, dar nici al alteia nu vei fi!

Cu acestea se sculă și se duse la masa de scris.

Scoase o hârtie de scrisori, luă pana de gâscă în mână și o înmuie în călimară.

După ce scrise câteva rânduri, luă hârtia și o rupse în sute de bucăți.

Peste câteva minute însă ședea din nou în fața mesei de scris.

Și aceasta se repetă de câteva ori. Începea scrisoarea, pentru a o rupe din nou.

Odată însă, izbuti s-o scrie până la sfârșit și atunci, mulțumită, cu ochii strălucitori de ură și dorul de răzbunare, reciti următoarele rânduri:

„Domnule Prefect,

De luni de zile polițiile a două țări caută în zadar să pună mâna pe Stanislau Rimsky, vestitul căpitan de tâlhari, din Polonia. Fiind un iubitor al bunei rândueli și un admirator al stăpânirii rusești, vă aduc la cunoștință prin aceasta că Stanislau Rimsky colindă prin Petrograd de luni de zile. Ieri a fost văzut în magazinul Spoliakow și pe Bulevardul Litaniei. Acum este datoria dv. să-i căutați

ascunzătoarea și să puneți mâna pe acest temut bandit, care tulbură atât de mult liniștea cetățenilor Rusiei,

Un necunoscut”

Mai citi odată scrisoarea, apoi se întrebă, dacă n-ar fi mai bine s-o rupă din nou. Hotărî însă altfel, exclamând cu mulțumire:

— El singur și-a hotărât soarta! Numai el este vinovat de ceea ce-l așteaptă!

După aceia închise și pecetlui scrisoarea.

Pe plic scrise apoi:

Domnului Prefect de Poliție

Niciodată Juliette Mauras nu se găsise într-un impas mai mare decât în clipele acelea. Ea se gândea necontenit că nu este frumos ceea ce face, dar ura era mai puternică decât simțământul dreptății și al dragostei, așa că nu avu puterea de a rupe scrisoarea din nou.

— Urmează-ți calea mică scrisorică! zise ea, râzând ironic.

În clipa următoare sună.

Madame Eugenie apăru îndată.

— Ce doriți, doamnă?

— Cum, Eugenie, nu te-ai culcat încă?

— Așteptam să văd, dacă nu-mi mai porunciți ceva, doamnă!

— Mulțumesc, dar n-am nevoie de d-ta, ci de un servitor.

— Voi trimite unul, îndată.

Dama de companie ieși.

Degetele fine, aproape străvezii ale Juliettei Mauras băteau în masă nervoase. Fiecare clipă i se părea nespus de lungă și ar fi vrut să vadă scrisoarea aceea plecată cat mai curând, deoarece mereu era ispitită s-o rupă și să n-o mai trimită.

Se temea de propria ei slăbiciune.

Și avea dreptate să se teamă, căci dorința de a nimici scrisoarea și deci, de a-l lăsa pe Rimsky să-și urmeze calea lui, devenea tot mai puternică în sufletul ei.

Tocmai ridicase scrisoarea, spre a o distruge, când ușa se deschise și unul din servitori intră.

— Vino mai aproape! îi zise Juliette Mauras. Știi unde este Prefectura Poliției?

— Știu stăpână!

— Atunci ia scrisoarea aceasta și s-o duci îndată, deci încă în cursul nopții, la Prefectura de Poliție! M-ai înțeles?

— Am înțeles, stăpână!

Servitorul luă scrisoarea și se pregătea să plece, dar Juliette Mauras îl mai opri odată:

— Și încă ceva. Nimeni, dar nimeni în lumea aceasta nu trebuie să știe, de unde vine scrisoarea. Ai înțeles?

— Puteți fi fără teamă, stăpână! Nimeni nu va știi!…

— Atunci du-te. Dar să fugi, să nu mai stai nicio clipă în casă!

Juliette Mauras tot se mai temea să nu se răzgândească și să ceară scrisoarea înapoi.

Servitorul plecă și în curând prezicătoarea auzi scârțâitul ușii de la intrare.

După aceea se duse la fereastră și își lipi fruntea de sticla rece a geamului! Printre zăbrelele de fier ale ferestrei ea văzu umbra servitorului ieșind pe poartă, apoi, dispărând în noapte.

Scrisoarea plecase spre ținta ei fatală, spre a satisface dorul de răzbunare al Julietei Mauras. Dar în loc să se bucure, prezicătoarea își simțea inima strângându-i-se, cu cât știa scrisoarea mai departe de ea.

Începuse să se îngrozească de ceea ce făcuse și ar fi fost bucuroasă s-o mai poată distruge, dar acum era prea târziu.

Iar când se duse să se culce, în zadar căută să-și liniștească conștiința, spunându-și că însuși Rimsky își

alesese această soartă, respingându-i dragostea… somnul nu voia să-i închidă ochii nicidecum.

Ea se zvârcolea ca un șarpe în patul în care de obicei dormea atât de liniștit. Și în zadar căuta să-și dea seama de ceea ce avea să se întâmple… De data aceasta știința ei cunoscută în lumea întreagă se dovedi neputincioasă.

Ar fi vrut să știe, ce se va întâmpla cu Stanislau Rimsky, dar toate imaginile pe care și le vrăji înaintea ochilor se tulburau necontenit.

Iar perna dantelată a Juliettei Mauras se umezi de lacrimi în noaptea aceea…

CAPITOLUL 51
Noul prefect de poliție

Marius Gersot își atinsese ținta vieții: ajunsese prefectul de poliție al Petrogradului. Cariera fostului student polonez fusese mai mult decât strălucitoare. Puțin îi păsa lui că drumul care-l dusese până aici era plin numai de lacrimi și văicăreli.

Marius Gersot nu cunoscuse alt scop în viață decât de a ajunge cât mai sus, fără a cunoaște piedici pe care să nu fi știut să le învingă în calea acestei ascensiuni.

Școala contelui Gorciacov fusese foarte bună. Alături de nemilosul călău al Varșoviei și inima lui se împietrise cu totul. În asemenea împrejurări, adeseori i se întâmplase să-și trădeze cel mai bun prieten, fără să simtă cea mai neînsemnată mustrare de cuget. El voia să se ridice. Puțin îi păsa cu ce preț.

Cu timpul i se păru că Varșovia e prea mică pentru a-și putea desfășura activitatea sa. Postul de secretar al contelui Gorciacov nu era o slujbă în care să-și fi putut valorifica toate calitățile sale. Tocmai de aceea, îi vorbi deschis protectorului său, care, cu toate că nu-i venea să se despartă de cel mai credincios om al său, totuși, recunoscu că Marius Gersot avea dreptate cerând să i se dea putința de a dovedi ce poate.

Contele Gorciacov îl recomandă deci pe Gersot, exagerând chiar calitățile protejatului său.

Dar contele Gorciacov nu se purtase astfel numai de dragul lui Gersot. El voia să aibă și la Petrograd un om pe

care să se poată bizui și de care nu se știa, dacă nu va avea nevoie vreodată.

De aceea, în scrisoarea trimisă țarului, îl descrisese pe Marius Gersot în asemenea culori, încât atât domnitorul cât și ministrul de interne puneau mari nădejdi în noul prefect de poliție, căruia, numirea în această slujbă plină de răspunderi îi pricinui o bucurie fără margini.

Cea dintâi audiență la țar îi fusese hotărâtă pentru ceasurile douăsprezece. El nu dormi toata noaptea din pricina acestei audiențe, după cum era și firesc.

A doua zi de dimineață, la ceasurile nouă se prezentă la Prefectura de Poliție, unde toata lumea îl aștepta cu nerăbdare. Nerăbdarea se transformă într-o uimire fără margini când văzură că țarul însărcinase cu această slujbă înaltă pe un om atât de tânăr. Funcționarii își spuneau că mari merite trebuia să aibă noul prefect de poliție, dacă ajunsese la o slujbă atât de mare, la o vârstă atât de tânără.

Situația fu chiar cam ciudată, când cel mai în vârstă funcționar al prefecturii, bătrânul Balaiev, veni să-l salute pe tânărul Gersot, în numele colegilor săi.

Dar Gersot îi vorbi plin de demnitate și făcu funcționarilor adunați o impresie cât se poate de bună.

După plecarea funcționarilor, care se înapoiară fiecare la lucrul său, Marius Gersot se duse în cabinetul său unde îl aștepta Grigore Iamuchin, secretarul personal al fostului prefect de poliție, pe care ministrul de interne i-l recomandase foarte călduros.

Acest Grigore Iamuchin era un om foarte ciudat.

În spate avea o cocoașă mare, mâinile îi erau foarte lungi, atârnând ca la o maimuță, iar ochii lui mici de-abia se zăreau din chipul acoperit aproape în întregime de o barbă stufoasă.

Bietul om era vrednic de compătimit. Dar omul cu o înfățișare atât de urâtă la vedere, avea o minte de o agerime cu totul neobișnuită și mulți spuneau că fără el

Prefectura Poliției n-ar face doi bani. De altfel, fostul prefect nici nu-și bătuse capul prea mult cu treburile prefecturii, lăsând totul în grija lui Iamuchin care rezolva cu mult succes chiar și chestiunile cele mai încurcate. În chipul acesta, fostul prefect de poliție n-avea altă bătaie de cap decât să culeagă laurii câștigați de Iamuchin.

Marius Gersot, informat despre toate acestea de către ministrul de interne, strânse călduros mâna omulețului.

— Te salut, Grigore Iamuchin și nădăjduiesc că vom colabora în strânsă prietenie!

— Mă pun cu dragă inimă la dispoziția dv.!

— Am auzit vorbindu-se mult bine despre d-ta, zise Gersot. Toată lumea îți laudă calitățile, așa că, sper să nu am o dezamăgire cu d-ta!

Grigore Iamuchin se înclină, supus:

— Voi face tot ce-mi va sta în putință spre a nu vă da prilej să fiți nemulțumit de mine.

— În orice caz - zise Marius Gersot - mie îmi pare foarte bine să știu lângă mine un om în care pot avea încredere. Cred că ne vom înțelege foarte bine.

— Doriți să vă fac raportul?

— Ce raport?

— Referitor la întâmplările din ultimele zile.

— Spune-mi-le numai pe cele mai însemnate.

— După cum porunciți.

— Așadar, să le auzim pe cele mai însemnate. Ia loc, te rog!

Omulețul se așeză pe un scaun, își luă apoi hârtiile pe baza cărora își începu raportul:

— Ieri s-a furat de la contesa Kokovska o diademă de diamante, în valoare de douăsprezece mii de ruble.

— O diademă în valoare de douăsprezece mii de ruble? exclamă Gersot. Bună lovitură a dat hoțul!

— Într-adevăr… A ales giuvaerul cel mai frumos și mai prețios.

— Și unde s-a ajuns cu cercetările?

— Adevărul a fost stabilit.

— Fără îndoială că vreunul din servitori a săvârșit furtul!

— Nu!

— Atunci?

Secretarul tăcu, încurcat. Marius Gersot se uita mirat la subalternul său.

— De ce nu răspunzi?

— Domnule prefect, nu știu ce…

Iamuchin se opri din nou, în mijlocul frazei.

Uimirea lui Gersot ajunsese la culme. Oare ce-i tăinuia secretarul?

— O întrebare, Iamuchin!

— Vă rog, domnule prefect!

— D-ta cunoști hoțul?

Grigore Iamuchin dădu din cap.

— Atunci de ce nu vorbești? întrebă noul prefect și mai mirat.

— Fiindcă sunt situații când omul ar prefera să tacă, în loc să vorbească.

— Dar de mine nu trebuie să ascunzi nimic! Grigore Iamuchin, eu sunt șeful d-tale și îți cer să-mi spui care este adevărul! Așadar…

— Adevărul, domnule prefect, este că contesa Kokovska trăiește de mult cu un tânăr ofițer care s-a observat de mult că cheltuiește fără nicio socoteală sume foarte însemnate. Starea materială a ofițerului este mult prea modestă ca și leafa lui, de altfel, pentru a îndreptăți asemenea cheltuieli.

— Am înțeles, dragă Iamuchin! Așadar, d-ta bănuiești că ofițerul acesta, iubitul contesei Kokovska a săvârșit furtul!

— Pentru nimic în lume, domnule prefect! Nu ofițerul a săvârșit furtul…

— Ci?

— Ci… contesa Kokovska!

Marius Gersot se uită mirat la cocoșatul, ai cărui ochi se măriseră parcă, sub flacăra triumfului, care ardea în ei.

— Ai înnebunit? Crezi oare că oamenii se fură pe ei înșiși și apoi aleargă la Poliție, spre a denunța cazul?

Grigore Iamuchin răspunse cu supunere, dar în dosul cuvintelor umile se ascundea parcă o mică ironie, o lecție, pentru viitor.

— Iertați-mă, domnule prefect, cred însă că nu mi-ați urmărit gândul, cu destulă atențiune.

— Ba l-am urmărit foarte bine - se răsti Gersot - d-ta însă vorbești prostii.

Cocoșatul nu-și pierdu cumpătul nici chiar în urma acestei ieșiri vehemente.

— Se poate să mă înșel, răspunse el, liniștit, de aceasta însă nu ne putem da seama decât numai după ce ne-am făcut o imagine exactă despre felul cum a fost săvârșit furtul de la contesa Kokovska.

— Să auzim! zise Marius Gersot, care ar fi vrut să se arate mai grozav, decât atât de mult lăudatul Grigore Iamuchin.

— Domnule prefect! Repet că tânărul ofițer despre care v-am vorbit, dădea mult de bănuit prin cheltuielile pe care le făcea. Neavând niciun izvor de bani care să fi justificat aceste cheltuieli neobișnuite, trebuie să presupunem că contesa Kokovska îl ajuta cu bani…

— Ah! exclamă Marius Gersot. Dar îți dai seama d-ta ce învinuiri grele ai adus atât unui membru al aristocrației rusești cât și unui ofițer din armata țarului?

— Îmi dau seama, domnule prefect.

— Atunci trebuie să fii sigur de ceea ce spui!

— Sunt foarte sigur!

— Urmează!

— După toate probabilitățile, în timpul din urmă, contesa n-a avut la dispoziție o sumă mai însemnată și atunci și-a transformat în bani unul din giuvaerurile sale, ceea ce, după cum am izbutit să stabilesc, nici nu s-a întâmplat ieri, ci cu două săptămâni mai înainte.

— Atunci, de ce au făcut denunțul numai acum?

— Deoarece ieri urma ca d-na contesă să se ducă la o serată împreună cu soțul său. În cazul când contesa Kokovska nu purta diadema la serată, lipsa ei ar fi fost băgată de seamă și toată afacerea amenința să fie dată pe față. De aceea a fost nevoită contesa să însceneze comedia furtului.

— De unde a fost furată diadema?

— Dintr-o casetă de fier!

— Caseta a fost spartă?

— Da, domnule prefect, dar atât de nedibaci încât se poate observa îndată că este vorba de o persoană care nu se pricepe la spargeri.

— Și altceva n-a mai dispărut?

— Nimic! Tocmai de aici a pornit bănuiala mea. Credeți-mă, domnule prefect că nu s-a născut încă hoțul care dintr-

o lădiță plină cu giuvaeruri să nu ia decât o singură diademă și restul să le lase acolo. Era greu oare să-și umple buzunarele cu inelele, broșele, colierele, care se găseau în casetă? Apoi, chiar și purtarea contesei dădea de bănuit. Era atât de încurcată, încât vă asigur că, dacă vroiam, o făceam să-și mărturisească fapta, atunci, îndată. M-am gândit însă la înalta ei poziție socială și am renunțat s-o dau un vileag.

Marius Gersot ascultase cu încordare povestirea omulețului, care știa să vorbească atât de convingător, încât îi risipi neîncrederea de la început, făcându-l chiar să se simtă obligat față de secretarul său.

— Și mai ai poate încă vreo dovadă despre vinovăția contesei Kokovska?

Iamuchin zâmbi.

— Da, am și dovada hotărâtoare!

— Anume?

— În ziua ce urmă aceleia în care contesa Kokovska își vându diadema unui giuvaergiu de pe Svergeskaia, tânărul ofițer avea o poliță la scadență. În ziua scadenței, ofițerul plăti polița în valoare de zece mii de ruble. De unde?

Secretarul tăcu, bucurându-se de impresia pe care cuvintele sale o produseră asupra prefectului de poliție.

Marius Gersot dădu din cap, mulțumit:

— Ai dreptate, dragă Iamuchin! Bănuiala d-tale este întemeiată. Lucrurile nu s-au putut întâmpla decât cum mi le-ai povestit d-ta!

— Partea cea mai grea a chestiunii însă n-a fost încă rezolvată! zise cocoșatul, cu un zâmbet de nemulțumire.

— Anume?

— Acum, după ce știm cum s-au petrecut lucrurile, se pune întrebarea ce este de făcut? Dacă dăm totul pe față, se va produce un scandal monstru…

— Așa este. Totuși, soluția e foarte simplă.

— Care, domnule prefect?

— Ai putea să te pui în legătură cu contesa Kokovska?

— Cum să nu!

— Dar în așa fel, ca cele ce se vor vorbi să nu fie auzite decât de contesă?

— E foarte ușor!

— Atunci ascultă ce ai de făcut! O vei întreba pe contesă înc-odată, când s-a petrecut furtul. Ziua arătată de contesă, o vei opune zilei, în care diadema a fost vândută giuvaergiului de pe Svergeskaia. Fără să bănuiești pe nimeni, vei spune că diadema se găsește la un giuvaergiu de pe Svergeskaia, de la care poate fi cumpărată. Apoi, îi vei spune că Prefectura de Poliție știe cine este persoana care i-a vândut diadema giuvaergiului de pe Svergeskaia și o vei întreba, dacă mai dorește ca această persoană să fie arestată. Ai înțeles?

— Am înțeles, domnul prefect și mă declar cu totul de aceeași părere cu dv.

— Așadar, cu afacerea Kokovska am terminat! Mai este ceva?

— Nimic mai însemnat! Poate doar scrisoarea aceasta!

— Ce fel de scrisoare?

— A fost adusă la prefectură în timpul nopții. Nu am însă niciun fel de date asupra persoanei care a adus-o, precum nici asupra aceleia care a scris-o!

— Dar ce fel de scrisoare este?

— Mi se pare, domnule prefect că am făcut rău ca am mai amintit de ea, deoarece fără îndoială că nu este vorba decât de o glumă de prost gust.

— Despre ce vorbește scrisoarea?

— Despre Stanislau Rimsky, vestitul căpitan de bandiți, despre care spune că s-ar afla la Petrograd.

Marius Gersot sări de pe scaun, de parcă ar fi fost mușcat de șarpe!

— Ce spui? Despre cine este vorba?

— Despre Stanislau Rimsky…

Gersot se repezi după scrisoare, cu ochii aproape ieșiți din orbite și bietul secretar nu știa ce să creadă despre

noul prefect al Petrogradului, pe care numele vestitului voinic îl tulburase într-atâta.

— Dă-mi scrisoarea!

Privirile lui Gersot alunecară înfrigurate peste rândurile scrise de Juliette Mauras.

— Omule, strigă el după ce termină de citit, acum îmi dai scrisoarea aceasta, când ar fi trebuit să mă scoli din somn cu ea?

Iamuchin, cel cocoșat, răspunse netulburat:

— Domnule prefect, se întâmplă foarte des să ne sosească asemenea scrisori de prost gust, trimise de oameni care vor să râdă doar de Poliție. Eu privesc cu multă neîncredere toate scrisorile anonime și tocmai de aceea nu i-am dat crezare nici acesteia. Acela care se fălește că este un iubitor al ordinei și un admirator al stăpânirii rusești, trebuie să aibă și curajul de a-și iscăli scrisoarea ce ne-o trimite.

— Fără îndoială că în privința aceasta ai dreptate, zise Marius Gersot. Nu trebuie să uiți însă că este vorba de Vulturul Morții, faimosul căpitan de bandiți, pe care toate polițiile din țară îl urmăresc în zadar, fără a putea pune mâna pe el. Acela care a scris scrisoarea, avea dreptate să se teamă de răzbunarea lui Rimsky, care n-ar fi întârziat dacă banditul afla numele aceluia care l-a trădat.

— Și dv. aveți dreptate, răspunse Iamuchin, care începu să-și dea seama că nici Gersot nu era un nepriceput în chestiuni de poliție. În afacerea Kokovska greșise el, dar mai târziu soluția noului prefect îi păru foarte înțeleaptă.

— După toate probabilitățile, prietenul nostru anonim a scris adevărul și atunci n-avem altceva de făcut decât să pornim pe urmele lui, ceea ce nu se poate sfârși decât prin prinderea ticălosului.

— Poate că nădejdea această este prea îndrăzneață.

— De ce?

— Rimsky e un om curajos și prevăzător… Este un răufăcător de o iscusință rară.

— Pe mine însă nu mă va lega la gard! zise Gersot râzând batjocoritor.

— Atunci domnul prefect nu-l cunoaște încă pe Vulturul Morții!

Marius Gersot izbucni din nou în hohote râs.

— Eu să nu-l cunosc? Amice Iamuchin, atâta măcar s-ar cuveni să știi despre șeful d-tale că, în decursul carierei sale a avut câteva succese, care i-au trecut numele în istorie.

— Îmi pare rău, dar n-am avut prilejul să aflu!

— Atunci află acum că eu am fost acela care l-am făcut pe Rimsky să-și ia lumea în cap, descoperind conspirația urzită de el împotriva contelui Gorciacov, iar mai târziu, tot eu l-am făcut să ajungă în temnița Dubro-ului, de unde a putut scăpa în împrejurări rămase necunoscute, fără îndoială însă din pricina neglijenței lui Verșeghin. Așa că, dacă Rimsky se găsește într-adevăr la Petrograd, atunci a nimerit în loc bun, deoarece aici va avea prilejul să se măsoare cu cel mai îndârjit vrăjmaș al său.

Grigore Iamuchin ascultă cu uimire povestirea înflăcărată a șefului său, povestire din care înțelese și pricina pentru care Marius Gersot ajunsese prefect de poliție al Petrogradului, la o vârstă atât de tânără.

Marius Gersot strânse ușor scrisoarea și o ascunse în servieta sa.

— În ceea ce privește prinderea lui Stanislau Rimsky, eu însumi voi lua toate măsurile necesare! zise el.

Cocoșatul Iamuchin se înclină.

— Deocamdată însă, dragă Iamuchin, zise noul prefect, trebuie să te rog să nu spui nimănui, nici un cuvânt, despre scrisoarea aceasta.

Secretarul se înclină din nou.

— Știu să tac, ca și un mormânt, domnule prefect!…

— Te rog să-ți păstrezi această calitate și mai departe!

După aceea făcu un semn și secretarul părăsi cabinetul în care Marius Gersot rămase multă vreme singur, privind țintă în fața sa.

Din această reverie nu se trezi decât numai când arătătoarele ceasului se îndreptau spre douăsprezece. Atunci sări de pe scaun și își sună servitorul:

— Trăsura, iute!

Peste câteva minute, noul prefect al Petrogradului ședea în trăsura care-l ducea spre palatul țarului.

CAPITOLUL 52
Marius Gersot la lucru

— Domnul Marius Gersot, prefectul de poliție al Petrogradului!

În fața înfriguratului Gersot, ușa cu două canaturi se deschise și tânărul prefect de poliție al Petrogradului apăru în fata țarului.

Marius Gersot era nespus de fericit, deoarece sosise ziua în care avea să se înfățișeze în fata țarului și încă nu numai ca un simplu cetățean, ci ca prefect al Poliției Capitalei una din slujbele cele mai însemnate ale Rusiei.

Țarul stătea la biroul său, ca de obicei și întinse mâna în spre tânărul prefect, care o strânse umil.

— Majestate! zise Gersot, cu glas tremurător de emoție. Îngăduiți-mi să prezint Majestății Voastre umila mea mulțumire, pentru dovada de încredere, pe care mi-a dat-o numindu-mă în postul de prefect de poliție al Petrogradului.

— Contele Gorciacov - răspunse țarul, cu oarecare nepăsare în vorbă - mi te-a recomandat în chipul cel mai călduros. De aceea, trebuie să-ți spun că numai contelui Gorciacov îi poți mulțumi de această numire, deoarece fără el nu prea cred că s-ar fi făcut.

— Majestate!

— Eu însă, sunt încredințat că omul recomandat de contele Gorciacov nu-mi va procura nicio dezamăgire și de aceea te felicit în noul d-tale post, de prefect de poliție al capitalei!

Gersot era atât de emoționat, din pricina felicitării primite de la țarul tuturor rușilor, încât nu mai înceta cu temenelile.

— Majestate - zise el, cu voce tremurândă - voi face tot ce-mi va sta în putință pentru a mă arăta vrednic de încrederea cu care m-a cinstit Majestatea Voastră. Cu toate că sunt polonez de origine, totuși, în toată Rusia nu există un mai credincios slujitor al Maiestății Voastre, ca mine!

Țarul dădu din cap.

— Domnule prefect, astăzi ți-ai ocupat slujba?

— Conform dispozițiunilor Majestății Voastre, astăzi!

— Și ce stări ai găsit la Prefectură?

— Mulțumită iscusinței subalternilor mei, totul este în cea mai bună ordine!

— Nădăjduiesc că, la fel va fi și de acum înainte! După cât pot să-mi dau eu seama, prefectul de poliție al Capitalei are mult de lucru și mai are și o răspundere foarte mare. Tocmai de aceea am ales un om tânăr, care să nu se sperie de lucru și care să pornească la muncă cu toată vigoarea pe care o dă tinerețea.

Marius Gersot se înclină.

— Majestate, singura mea bucurie în viață este munca și sunt fericit că mi s-a dat prilejul să-mi închin tot timpul și toată știința mea, marei cauze…

— Sârguința de care vei da dovadă, va fi o mulțumire pentru noi aceia care ți-am încredințat acest post de mare răspundere. Nădăjduiesc că în curând vei fi la curent cu tot ceea ce s-a petrecut la Petrograd.

Marius Gersot se îndreptă și răspunse, cu mândrie:

— Sunt la curent chiar și astăzi, Majestate!

Era firesc ca țarul să fie mirat de acest răspuns.

— Da? făcu el, zâmbind. Atunci fără îndoială că ai cunoștință și despre atentatul care a fost săvârșit azi noapte împotriva mea?

— Un atentat?

— Da… da, răspunse țarul. Dar nu văd de ce te miri, dragă Gersot? Aceasta nu este o raritate în Rusia și se întâmplă cu atât mai des, cu cât prefectul de poliție este mai neglijent.

— Dar Majestate… cum este cu putință că, să nu mi se fi raportat nimic asupra acestui atentat?

— Iată urma, zise țarul, râzând și arătându-și mâna rănită. Cred că este o dovadă de netăgăduit despre încercarea atentatului.

Încurcătura lui Marius Gersot devenea tot mai mare…

— Majestate… dar nici nu este nevoie să mai subliniați… În orice caz, să mulțumim Celui de Sus că josnica încercare n-a izbutit și afară de o rană, după cât se pare, fără însemnătate, Majestatea Voastră se bucură de cea mai desăvârșită sănătate…

Țarul căută să-l liniștească pe deznădăjduitul Gersot:

— Liniștește-te, dragă Gersot… Nu mă mir că nu știi nimic despre atentat, deoarece el a fost încercat pe când mă plimbam cu cel mai bun prieten al meu, cu prințul Trubetzkoi.

Gersot își împreună mâinile, deznădăjduit:

— Ar trebui ca prefectura de poliție să fie anunțată de câte ori Majestatea Voastră părăsește palatul, deoarece în chipul acesta n-ar mai fi mereu primejduită viața cea mai scumpă din această tară. Pentru viitor voi înconjura palatul cu agenți secreți, care nu vor avea altă îndatorire, decât să urmeze pas cu pas pe Majestatea Voastră, de câte ori va părăsi palatul.

— În legătură cu acest atentat aș avea o rugăminte!…

— Firește, să dau de urma atentatorului - zise Marius Gersot. Vă făgăduiesc, Majestate, să pun mâna pe el încă în decursul zilei de astăzi.

Țarul zâmbi.

— Dragă Gersot, concluziile d-tale sunt iarăși false!

Noul prefect de poliție al Petrogradului se înroși până peste urechi.

— Cum?… Majestatea Voastră nu dorește să dea de urma atentatorului?

— Nu! răspunse țarul, spre nețărmurita uimire a lui Marius Gersot.

— Atunci?

— De urma aceluia, care mi-a scăpat viața!

Uimirea noului prefect creștea necontenit. El nu putea să-și dea seama de pricina acestei dorinți și încurcat, el rămase cu ochii holbați asupra domnitorului fără a putea citi adevărul în privirile acestuia.

— Văd că nu mă înțelegi, dragă Gersot și de aceea îți voi repeta că, pe mine nu mă interesează prinderea atentatorului, ci a aceluia care mi-a scăpat viața…

Pe Marius Gersot îl trecură nădușelile.

— Cu îngăduința Majestăți Voastre… aș întreba… când… unde… în ce împrejurări s-a săvârșit odioasă faptă?

Țarul istorisi misteriosul atac nocturn precum și mai misterioasa intervenție a salvatorului.

— Așadar, datoria d-tale este - zise țarul, după ce-și sfârși povestirea - să-mi scoți din pământ, din iarbă verde pe omul acesta! Am încredere în iscusința d-tale și, sunt convins că vei izbuti.

Gersot se înclina și îngâna cuvinte care îi trădau încurcătura:

— Firește… Majestate… firește!

În sinea sa însă se gândea cu îngrijorare la această însărcinare care nu era ușoară de loc.

Țarul îi mai spuse odată lui Gersot, cât de mult ține ca salvatorul său să fie găsit:

— Vreau cu orice preț să dau de urma aceluia care a fost mult mai mândru decât să-și spună numele.

— Se va face, Majestate! zise Gersot din nou, dar fără nici o convingere. În realitate el se gândea că țarul îi dăduse o însărcinare care nu putea fi dusă la bun sfârșit.

Era foarte încurcat din pricina dorinței țarului, deoarece nu i se dădea niciun amănunt, spre a-și da seama măcar în

ce pătură socială să-l caute pe salvator. Toată nădejdea lui era Grigore Iamuchin, al cărui geniu polițienesc poate că izbutea să-l scoată și din încărcătura aceasta.

— Așadar, pot să mă bizui pe iscusința d-tale? îl întrebă țarul.

— Fără îndoială, Majestate! răspunse Gersot, înclinându-se din nou. Sunt nespus de fericit că Majestatea Voastră m-a onorat cu o chestiune atât de însemnată. Acum, mai rog pe Majestatea Voastră să binevoiască a-mi primi raportul..

— Despre ce este vorba?

— Majestate, astăzi am primit o înștiințare a cărei însemnătate mă obligă să o raportez neîntârziat și Majestății Voastre.

— Vorbește, domnule prefect!

— Majestate, am fost înștiințat că de câteva zile, cel mai primejdios tâlhar al Rusiei se ascunde între zidurile Petrogradului.

— Despre cine este vorba?

— Stanislau Rimsky!

Țarul dădu din cap.

— Ah, Rimsky, am auzit vorbindu-se mult despre el!

Ochii lui Marius Gersot începură să lucească amenințător.

— Repet, Majestate, că este vorba de cel mai primejdios răufăcător!

— Și să aibă îndrăzneala să se aventureze până aici? Nu prea-mi vine să cred!

— Și eu am rămas foarte mirat. Pe Rimsky însă îl cunosc încă din Varșovia și știu că îi place primejdia, așa că, s-ar putea să fi îndrăznit să-și pună piciorul chiar și în Petrograd.

— Te-ai încredințat că știrea este adevărată?

— N-am avut vreme încă, Majestate - zise Gersot - deoarece de-abia am primit scrisoarea care mă vestește despre prezența lui Rimsky la Petrograd.

Cu aceste cuvinte scoase din geantă scrisoarea, pe care i-o dăduse Grigore Iamuchin și o înmână țarului.

Domnitorul ceti scrisoarea, clătinând din cap și apoi i-o înapoie prefectului.

— Te rog, domnule Gersot, să pornești cea mai severă cercetare pentru prinderea lui Stanislau Rimsky. Părerea mea este că scrisoarea aceasta spune adevărul și atunci Rimsky nu trebuie să ne mai scape.

— Majestate, nimeni în lumea aceasta nu dorește prinderea lui Rimsky mai mult ca mine! Rog pe Maiestatea Voastră să fie încredințat că, în ambele cazuri voi proceda cu toată știința și priceperea, deoarece aș vrea ca aceste două însărcinări să alcătuiască un fel de examen pentru postul ce ați binevoit a-mi încredința.

— În orice caz, eu îți urez tot succesul! zise țarul, întinzându-și mâna, în semn că audiența a luat sfârșit.

În suflet cu bucurie, dar și cu teamă, din pricina celor două grele însărcinări, Marius Gersot ieși în odaia de așteptare, care, ca de obicei și acum era plină.

După ce schimbă câteva cuvinte de politeță, cu aghiotantul suveranului, Marius Gersot porni mai departe și apoi coborî treptele de marmură ale palatului.

Tocmai ajunsese la poartă și se urca în trăsură, când o altă caleașcă opri la palat și din ea coborî o tânără pereche. Bărbatul purta uniforma ofițerilor regimentului de gardă. Doamna pășea grăbită la brațul ofițerului și la un moment dat, Gersot izbuti să-i zărească fața.

La vederea acestui chip, Gersot tresări și mormăi:

— Nu, nu, nu este cu putință!

Era prea târziu, pentru a putea observa mai de aproape perechea, deoarece trăsura lui pornise și de altfel, ofițerul și cu doamna de la brațul lui și intraseră în palat.

Așa că, prefectul nu știa, dacă văzuse bine sau se înșelase.

În amintirea lui se reîmprospăta o scenă petrecută într-o seară la Varșovia. Mergea alături de contele Gorciacov, pe

coridoarele palatului guvernamental, apoi se opriră în fața apartamentului prințesei Fedora Feodorovna, de la care guvernatorul Varșoviei o ceru înapoi pe... Mioara Comăneanu.

Dar oare nu se înșelase?

Era doar cu neputință să fi fost Mioara Comăneanu!

Marius Gersot avea dreptate să se gândească astfel, deoarece și el își avea partea lui în soarta ce-i fusese prescrisă româncei și fusese doar și el de fața, la trimiterea Mioarei în Siberia.

Iar Siberia este așezată foarte departe de Petrograd!

Și până la sosirea la prefectură, Marius Gersot nu mai făcu altceva, decât să se gândească la ciudata apariție din poarta palatului imperial.

În timpul acesta, prințul Dimitri Trubetzkoi și cu tânăra lui soție ajunseră în anticameră, unde însă nu trebuiră să aștepte prea mult, deoarece aghiotantul îi Vesti îndată că Majestatea Sa dorește să le vorbească.

Iar Marius Gersot, cu cât se gândea mai mult, cu atât mai deplină îi devenea convingerea că aceea pe care o zărise la brațul prințului Trubetzkoi nu putea să fie, decât Mioara Comăneanu.

— Scrisoarea are dreptate! îngână el, ajungând la prefectura de poliție. Acum știu ce rol are vizita lui Rimsky la Petrograd!

El își aducea bine aminte de dragostea care-l lega pe Vulturul Morții de Mioara Comăneanu. Nu încercase oare Rimsky s-o scape pe româncă de sub spânzurătoare, primejduindu-și propria sa viață? Ce era deci de mirat, dacă aflând acum că, Mioara s-ar găsi la Petrograd, Vulturul Morții să nu fi șovăit de a porni în căutarea ei?

Marius Gersot o ura pe Mioara tot atât ca și pe Vulturul Morții. O ura ca pe dușmanul său cel mai înverșunat. Furia lui pe Mioara Comăneanu porni încă de când românca știuse să scape, pentru a nu fi a lui.

Iar acum, când soarta-i scosese pe amândoi în cale, se gândea cu o plăcere diabolică că va avea prilejul să se răzbune pe amândoi. Așezându-se la masa sa de lucru, el începu să făurească planul nimicirii acestor doi dușmani, plan care în curând fu alcătuit.

Sună. Servitorului care intră, îi porunci să-l caute pe Grigore Iamuchin și să-l trimită îndată la el.

Cel căutat și veni îndată, înclinându-se de nenumărate ori în fața noului prefect, care-i oferi un scaun.

— M-ați chemat în afacerea Vulturului Morții, domnule prefect? întrebă cocoșatul, umil.

— Vom vorbi și despre aceasta! răspunse Marius Gersot. Deocamdată însă aș vrea să știu altceva.

— Porunciți, domnule prefect!

— Spune-mi te rog, Grigore Iamuchin, d-ta îl cunoști pe prințul Trubetzkoi?

— Depinde, de care, vorbiți, de oarece sunt mai mulți.

— De Dimitri Trubetzkoi!

— Și aceștia sunt doi.

— Și anume?

— Bătrânul prinț, guvernatorul din Tomsk și fiul lui Dimitri, maior în regimentul de gardă.

— Acesta… acesta… cel tânăr mă interesează!

— Maiorul?

— Ei! Ce știi despre el?

— Este una din persoanele cu cea mai mare trecere la Curte, deoarece țarul îl onorează cu cea mai desăvârșită prietenie a sa.

La auzul acestora Marius Gersot se cam întunecă, dar numai pentru o clipă. Pe urmă își întrebă secretarul din nou:

— Ce știi despre împrejurările familiare ale maiorului?

— S-a căsătorit de curând!

— Ah!

— Însă la Tomsk!

— Și cu cine?

— Cu o româncă, dacă nu mă-nșel. Amănunte nu știu deocamdată.

Marius Gersot zâmbi.

— Informațiile d-tale sunt foarte bune, dragă Iamuchin, dar eu pot să-ți spun mai înalte despre prințesă.

Cocoșatul se uită plin de mirare la șeful său.

— Trecutul prințesei este foarte interesant! urmă Gersot.

— Întrucât?

— Într-atâta că, nu de mult, prințesa, era încă prizonieră în minele de plumb ale Siberiei.

Grigore Iamuchin păru uluit.

— Să fie cu putință?

— Te rog să mă crezi! zise prefectul zâmbind, plin de înțeles. Marius Gersot nu vorbește, decât ceea ce știe.

— Nici prin gând nu-mi trece să pun la îndoială cuvintele domnului prefect! Dar cele spuse îmi par atât de necrezut, încât nici acum nu mi-am revenit încă din uluire. Din prizoniera minelor de plumb ale Siberiei, prințesa Tribetzkoi… așa ceva nu s-a mai văzut decât în romane!

— În privința aceasta ai dreptate, dragă Iamuchin… Eu cred însă că prințesa ne va mai da de lucra! Deocamdată însă, să ne întoarcem la ceea ce este mai grabnic.

— La Vulturul Morții?

— La el. După cum știi, astăzi am avut prima audiență la țar și m-am folosit de acest prilej spre a-i raporta Majestății Sale, despre misterioasa scrisoare pe care am primit-o!

— Și Majestatea Sa?

— Mi-a dat însărcinarea cea mai formală, de a pune mâna pe Rimsky cu orice preț.

— Să nădăjduim că vom izbuti!

— Nu trebuie să șovăim nicio clipă deoarece țarul așteaptă raportul meu, cât mai neîntârziat!

— Firește că mai întâi trebuie să aflăm unde a tras.

— În privința aceasta avem vreun amănunt? Există vreo ordonanță, care să-i oblige pe străinii sosiți la Petrograd să-și înscrie numele în vreun registru, în vreo foaie de înștiințare?

— În parte! Hangii mai de seamă doar au registre, în care călătorii sunt rugați să-și treacă numele.

Marius Gersot rămase pe gânduri o clipă, apoi zise:

— Atunci trebuie să cerem registrele acestea, dar fără întârziere.

Grigore Iamuchin zâmbi.

— E de prisos, domnule prefect, deoarece unul din agenții noștri se duce în fiecare săptămână la toate hanurile și copiază numele celor trecuți în registre.

— Foarte bună idee!

— Vă rog să aveți răbdare câteva clipe doar și lista se va găsi în fața domniei-voastre.

— Grăbește-te, Iamuchin!

Cocoșatul părăsi odaia și nu trecură nici două minute, că se și întoarse, fluturând în mână listele dorite.

— Iată-le, domnule prefect, cu toate că mă tem că fițuicile acestea nu ne vor duce prea departe.

— Ce te face să crezi aceasta?

— Fiindcă sunt încredințat că Vulturul Morții este îndeajuns de prevăzător de a nu-și da numele adevărat, dacă va fi tras la vreun han.

— Ai dreptate, Rimsky este îndeajuns de prevăzător să nu săvârșească o asemenea copilărie.

— Eu cred mai curând că Rimsky va fi tras la vreunul din prietenii săi din Petrograd.

— Și aceasta se poate! răspunse prefectul. Totuși, nu strică să cercetăm numele străinilor de prin hanurile capitalei. Câte hanuri au registre de călători?

— Patru!

— Și anume?

— Hanul lui René Piecard, „La Coroana Țarului”, apoi „Steaua Albastră”, „Calul Alb” și „Zâna Mării”.

— Călătorii tuturor acestor hanuri sunt trecuți pe listele noastre?

— Da, răspunse secretarul, așezând listele în fața șefului său.

Tânărul prefect de poliție se cufundă în cercetarea numelor ce erau înșirate pe foile de hârtie.

Deodată plescăi din limbă.

Grigore Iamuchin se uită plin de așteptate la șeful său.

— Nu este el, ci un alt nume interesant!

— Care?

— Prințul Dimitri Trubetzkoi și cu soția sa, din Tomsk!

— Da - răspunse cocoșatul - locuiesc în hanul lui Piccard, deoarece palatul a fost încercat de foc și acum este în refacere.

Marius Gersot cercetă mai departe și peste câteva clipe strigă, triumfător:

— L-am găsit!

Cocoșatul sări și el.

— Unde este, domnule prefect?

— Privește! zise Gersot, arătând în spre un punct al hârtiei.

Grigore Iamuchin citi:

— Stanislau Dembinsky... Într-adevăr, el trebuie să fie!

— Nu, într-adevăr, ci cu siguranță!

— Ce să spun - zise Grigore Iamuchin, disprețuitor - în asemenea împrejurări nu prețuiesc prea mult iscusința prietenului nostru Rimsky, dacă și-a ales un nume care să-l trădeze atât de ușor!

— Pe semne că s-a crezut prea sigur! Acum văd clar, toată chestiunea. Stanislau Rimsky și prințesa Trubetzkoi în același han! Aceasta tălmăcește totul!

— Să fie vreo legătură între ei!

În loc de răspuns, Marius Gersot zâmbi, misterios. Într-un târziu, zise:

— Se va vedea... totul va ieși la iveală!

Se vedea că gândurile îl munceau din greu.

După aceea se ridică de la masă și începu să se plimbe prin odaie.

Grigore Iamuchin aruncă o vorbă.

— Domnule prefect?

— Ce este?

— Aș fi de părere să trimitem îndată oameni la hanul lui Piccard, spre a-l aresta!

— Nu! Nu! Am alt plan! se împotrivi Gersot cu tărie.

După acest refuz, Grigore Iamuchin tăcu, iar prefectul își urmă plimbarea prin încăpere.

Marius Gersot se gândea necontenit în ce chip l-ar putea face nevătămător pe Rimsky și în același timp să se răzbune și pe Mioara Comăneanu.

Fiindcă Marius Gersot voia să împuște doi iepuri cu un singur glonte.

Și dorința lui era atât de mare, atât de oarbă, încât nu se sfii nici chiar de împrejurarea că, la drept vorbind, pornea la luptă, nu împotriva Mioarei Comăneanu, ci împotriva soției prințului Dimitri Trubetzkoi, omul de încredere al țarului.

Răzbunarea lui trebuia s-o ajungă și pe Mioara.

Pe un perete atârna harta Petrogradului. Marius Gersot se opri în fața ei și-l chemă și pe cocoșatul secretar.

— Iamuchin, cunoști d-ta vreun loc singuratic, pustiu, în Petrograd?

— Nu unul, ci zece, domnule prefect!

— Atunci alege-mi din cele multe, pe cel mai singuratic.

Grigore Iamuchin rămase pe gânduri, câtva timp, apoi zise:

— Doriți pe cel mai singuratic? Atunci să luăm Insula Stafiilor!

— Insula Stafiilor? Ce-o mai fi și asta?

— În mijlocul Nevei se găsește o mică insulă, pe care țarul Petre a executat șase revoluționari polonezi. Credința poporului spune că sufletele acestor șase revoluționari n-

au părăsit încă insula și de aceea o numesc „Insula Strigoilor”.

— Nimeni nu locuiește acolo?

— Nimeni!

— Atunci va fi nimerită. Arată-mi, te rog, unde este așezată?

Cocoșatul își opri degetul pe un punct de pe hartă.

— Foarte nimerit loc! Și cum se poate ajunge pe insulă? întrebă Marius Gersot.

— Pe țărmul Nevei locuiesc mai multe familii de pescari, care sunt gata să transporte curioșii pe insulă, firește dacă se ivesc asemenea curioși. Aceasta însă, nu se prea întâmplă, deoarece rușii sunt foarte superstițioși și nu le place să se întâlnească cu stafii!

— Foarte bine! Locul acesta parcă ar fi fost făcut anume pentru planul meu!

— Dar ce vrea să facă domnul prefect?

— Vei afla îndată, Iamuchin! Și nădăjduiesc că vei aproba și d-ta planul meu!

— Fără îndoială că planul domnului prefect nu poate fi decât bun. Dacă și succesul va fi de talia planului…

— Atunci Rimsky nu ne va mai scăpa!

— De l-aș ști odată în fortăreața Petru și Pavel!

Gersot se așeză din nou la masa sa de lucru și zise:

— Spune-mi, Iamuchin, am putea noi face rost de iscălitura lui Rimsky?

— Nimic mai ușor!

— Anume?

— Mă duc la Hanul lui Piccard și copiez scrisul banditului din registrul călătorilor!

— Foarte bine! Tot acolo vei găsi și iscălitura prințului Trubetzkoi.

— Și de aceasta avem nevoie?

— Și încă cum! Aș putea spune chiar, că de ea avem mai multă nevoie, decât de a lui Rimsky!

— Atunci o voi aduce!

— Bravo, Iamuchin! Atunci îngrijește ca aceste două iscălituri să ne stea la dispoziție, cât mai neîntârziat. În cât timp le putem avea aici?

— În două ceasuri!

— E cam mult!

— Într-un ceas!

— Bine! Atunci grăbește-te! Cu cât vei veni mai iute, cu atât mai bine!

Iamuchin plecă.

Ajuns în stradă, luă o birjă, spre a ajunge cât mai iute, iar când se văzu la Coroana Țarului. Întrebă de-a dreptul de René Piccard.

Hangiul rămase cam nedumirit, când Iamuchin își exprimă dorința, în privința registrului de călători.

— Nu prea înțeleg la ce v-ar servi, domnule Iamuchin, din moment ce noi vă dăm lista tuturor străinilor care trag la Coroana Țarului!

— Noul prefect de poliție este un om cu multe ciudățenii. Așa de pildă, acum i s-a năzărit să vrea să știe câți străini s-au perindat,prin Petrograd în decursul anului din urmă.

— Nu văd, la ce i-ar folosi aceasta?

— Nici eu nu știu. Pe semne că vrea să întocmească vreo statistică.

— Ciudat! zise René Piccard. În orice caz, te rog vino cu mine, domnule Iamuchin, să-ți pun la dispoziție registrul de călători.

— Aș vrea însă să-l cercetez într-un loc liniștit, unde să nu fie tulburat!

— Și aceasta dorință ți-o pot îndeplini! Voi pune să se deschidă una din odăi.

Grigore Iamuchin mulțumi pentru bunăvoință hangiului și peste câteva minute se și găsea în una din odăile de la etaj cu registrul călătorilor înaintea sa.

Așezând o foaie subțire de hârtie de mătase pe pagina care-l interesa, Iamuchin copie fidel cele două iscălituri, a lui Stanislau Dembinsky și a prințesei Trubetzkoi.

După ce fu gata, înapoie registrul lui René Piccard, care exclamă, uimit:

— Atât de iute a mers?

— N-a trebuit decât să număr - răspunse secretarul. Dacă noul prefect al Petrogradului va dori să aibă și numele străinilor care au trecut prin Capitală, voi veni altădată!

Cu aceste cuvinte își luă rămas bun.

Iamuchin se urcă în birja care-l așteptase în fața porții și se înapoie la prefectură.

Nu trecuse nicio jumătate de ceas și Iamuchin se găsea din nou în fața lui Marius Gersot care rămase uimit, văzându-și secretarul întorcându-se atât de repede.

— N-ai făcut nimic, Iamuchin? întrebă el, încredințat că cocoșatul nu izbutise să copieze iscăliturile.

— Ce vă face să credeți, domnule prefect? zise Iamuchin, zâmbind.

— Că te-ai înapoiat atât de iute!

— Și totuși, mi-am îndeplinit însărcinarea! raportă cocoșatul mândru.

— Da?!

— Poftiți, domnule prefect!

Cu aceste două cuvinte el întinse foaia de hârtie, pe care copiase cele două iscălituri.

— Într-adevăr ești un om și jumătate! zise noul prefect al Petrogradului, plin de admirație. Atât de repede nici Rimsky însuși nu mi-ar fi servit iscălitura sa!

— Domnul prefect mi-a spus: cu cât mai iute, cu atât mai bine! răspunse secretarul, cu modestie. Așa că, am căutat să termin cât mai iute! Și sunt foarte fericit că am putut fi pe placul domniei-voastre!

Marius Gersot, tânărul prefect de poliție al Petrogradului, luă o foaie de hârtie și mai întâi căută să imite iscălitura lui Rimsky.

El umplu o coala întreagă cu felul de a scrie al Vulturului Morții și apoi dădu din cap, mulțumit.

— Merge de minune!

După aceea luă o nouă hârtie de scrisori, de astă dată imitând scrisul lui Rimsky, și așternu pe hârtie următoarele:

„Scumpă Mioară,

Sunt în apropierea ta. Dacă vrei să mă vezi și să-mi vorbești, vino! Te aștept la miezul nopții, pe Insula Stafiilor, din fața fortăreței Petru și Pavel! Acolo vei afla totul!

Nu sta pe gânduri, ci vino! Te așteaptă cu nerăbdare, al tău,

Stanislau.

— Ia privește, dragă Iamuchin! zise Marius Gersot, după ce sfârși scrisoarea.

Cocoșatul își trecu ochii peste; scrisoare și dădu din cap, mulțumit:

— Imitarea scrisului este minunată!

— Și cuprinsul scrisorii?

— La fel! răspunse Grigore Iamuchin, zâmbind cu viclenie… deoarece el își dăduse seama despre ce e vorba, la citirea celui dintâi rând.

— Îmi pare bine - zise Marius Gersot - că ești mulțumit și d-ta! Dar încă n-am terminat! Acum urmează a doua scrisoare.

Cu aceste cuvinte, începu să imite scrierea Mioarei, iar când socoti că inițiala este destul de bună, așternu pe hârtie aceeași scrisoare, care se deosebea de cea dintâi, numai prin schimbarea numelor.

Scumpul meu Stanislau,

Sunt în apropierea ta. Dacă vrei să mă vezi și să-mi vorbești, vino! Te aștept la miezul nopții, pe Insula Stafiilor, din fața fortăreței Petru și Pavel. Acolo vei afla totul.

Nu sta pe gânduri, ci vino! Te aștept cu nerăbdare, a ta Mioara.

Grigore Iamuchin începu să-și frece mâinile Ide bucurie.

— Minunată idee! exclamă el. Pe amândoi îi atragem în capcană, cu aceeași scrisoare!

— Acum știi care este planul meu?

— În amănunțime! Un singur lucru nu înțeleg încă: cum este cu putință ca între căpetenia de bandiți Stanislau Rimsky și prințesa Trubetzkoi să existe legături atât de strânse!

— Eu însă, dragă Iamuchin cunosc prea bine originea acestor legături.

— În orice caz, planul este minunat și nu încape nici o îndoială că amândoi vor cădea în capcană.

— Da, dar numai în cazul când scrisorile vor ajunge la destinație. Fiindcă nu este îndeajuns că le-am scris, trebuie să îngrijim și ca ele să fie înmânate acelora, pe care îi interesează.

— Așa este!

— Eu mi-am luat asupra mea scrierea scrisorilor; sarcina d-tale va fi, dragă Iamuchin să faci ca aceste scrisori să ajungă la destinație.

Cocoșatul dădu din cap.

— Puteți fi liniștit, domnule prefect, scrisorile vor ajunge în mâinile prietenilor noștri.

— Am încredere în d-ta, Iamuchin! Te-aș ruga însă să te folosești de oameni de încredere, deoarece totul atârnă de înmânarea scrisorilor. Dacă se întâmplă de pildă, ca trimisul d-tale să spună de unde vin scrisorile, atunci totul va fi fost în zadar!

— Nu trebuie să vă neliniștiți, domnule prefect, zise zâmbind, cocoșatul secretar al prefecturii de poliție - scrisorile vor fi trimise printr-un om de toată isprava! deoarece le voi duce eu însumi!

Zicând acestea, nu mai așteptă nici un răspuns, ci se mai înclină odată, apoi părăsi palatul prefecturii.

CAPITOLUL 53
Insula Strigoilor

Prințul Dimitri Trubetzkoi și cu tânăra sa soție stătură la țar peste o jumătate de ceas și domnitorul nu pierdu niciun prilej de a lăuda calitățile maiorului.

Cu toate că nici umbră de dragoste nu era în inima ei pentru Dimitri, totuși, Mioarei Comăneanu îi păru bine stă audă aceste laude din gura celui mai puternic suveran al Europei. De aceea, stima ei pentru tânărul maior crescu și mai mult după audiența la împărat.

Prânzul îl luară în restaurantul lui René Piccard, apoi se odihniră puțin. Peste un ceas însă, Dimitri se duse la soția sa și-i spuse:

— Vino, draga mea, vreau să-ți fac o surpriză?

— Despre ce e vorba?

— Nu pot să-ți spun, căci atunci n-ar mai fi surpriză!

Curioasă, Mioara se îmbrăcă iute, apoi coborî, spre a se urca împreună cu Dimitri în trăsura care îi aștepta la scară.

Ajungând aproape de țintă, Dimitri zise:

— Acum pot să-ți spun, care este surpriza. Până acum n-ai avut încă prilejul să vezi palatul Trubetzkoi a cărui stăpână vei fi!

— E gata?

Mărețul palat, la al cărui acoperiș mistuit de flăcări lucrau muncitorii, se și ivise înaintea lor.

Coborând din trăsură, Dimitri își conduse soția prin toate încăperile, arătându-i plin de mândrie inimoasele săli și odăi ale palatului.

— Până acum am locuit singur în acest palat, zicea el, și întotdeauna m-am simțit părăsit în această pustietate. Acum este rândul tău să alungi această pustietate din jurul meu și sunt încredințat că, după ce ne vom fi mutat aici, se vor schimba și simțămintele sufletului tău față de mine.

Tânărului maior i se păru că citește îmbărbătare în ochii mari, strălucitori ai soției sale.

Soții Trubetzkoi rămaseră în palat aproape un ceas întreg. Dimitri îi arătă Mioarei și bătrânul parc al palatului în care arborii fuseseră plantați de veacuri.

După aceea se înapoiară la han. Ajunși în fața „Coroanei Țarului”, Dimitri mai dădu câteva porunci vizitiului.

Mioara o luase înainte și ajungând la parterul hanului observă că un cocoșat zdrențăros se furișase lângă ea.

Tânăra prințesă credea că are de-a face cu vreun cerșetor, dar spre mirarea ei cocoșatul o apucă de mână cu degetele lui osoase și îi strecură o scrisoare mototolită.

Totul se petrecuse în mai puțin de o clipă, dar Dimitri Trubetzkoi se întorsese tocmai în clipa aceea, așa că scena nu-i rămase necunoscută. Cu toate acestea, se făcu ca și când n-ar fi observat nimic.

Mioara n-avu vreme nici măcar să se împotrivească primirii scrisorii, fiindcă îndată după ce i-o înmânase, cocoșatul și dispăru.

Creierul ei fu asaltat de gândurile cele mai ciudate…

Nu știa ce să facă.

Cine să-i fi trimis această scrisoare care trebuia să-i fie înmânată într-un chip atât da misterios.

Oare vreunul din călătorii din han să fi ales acest fel puțin obișnuit de a face cunoștință cu ea?

Urcând treptele, alături de soțul său, ea strângea scrisoarea în mână cu înfrigurare. În timpul acesta însă, lupta din sufletul său se hotărâse.

Dimitri se pregătea să-și ia rămas bun.

— Mai am de scris câteva scrisori, zise el, apoi mă voi duce la țar.

— Mai stai puțin, Dimitri! îl rugă Mioara.

— Spune-mi draga mea!

Fapta Mioarei era pornita din necesitatea pe care românca o simțea, de a respecta neatinsă stima pe care Rusia întreagă o purta familiei Trubetzkoi.

— Trebuie să-ți dau ceva! zise ea și aruncă pe masă scrisoarea pe care o strânsese în mână până atunci.

Dimitri avu un simțământ de mare bucurie. Purtarea Mioarei fusese mai mult decât vrednică de toata lauda. Fapta ei însemna că Mioara își stima soțul și avea cea mai desăvârșită încredere în el.

— Ce înseamnă aceasta, draga mea? întrebă el, mirat.

— În vreme ce mă apropiam de intrarea hanului cineva se furișă lângă mine și-mi strecură scrisoarea aceasta în mână. Nu știu cine mi-a trimis-o, cred însă că trebuie să fie cineva care n-are dreptul s-o facă. Nu știu ce cuprinde, fiindcă n-am citito! Dar nici nu mă interesează. Îți dau

scrisoarea ție, soțului meu, să faci ceea ce vei crede de cuviință.

Dimitri rămase dezarmat față de acest gest al soției sale, pe care în orice caz, îl lua ca un semn bun pentru viitor.

Mioara voi să se retragă în odaia sa, dar Dimitri i se așeză în cale și sărutându-i mâna, zise:

— Nici nu-ți poți închipui ce bucurie mi-a pricinuit dovada ta de încredere! Acum pot să-fi spun că, din întâmplare am văzut când cocoșatul ți-a strecurat scrisoarea în mână, dar n-am vrut să mă amestec. Îmi pare însă nespus de bine că nu m-am înșelat, în privința cinstei tale!

Mioara nu răspunse decât atât:

— Știu, care este datoria mea față de numele pe care-l port!

După aceea Dimitri îi mai sărută mâna odată, plin de recunoștință și Mioara se retrase în odaia sa.

Dimitri rămase singur. El învârtea scrisoarea între degete și se întreba ce să facă?

Și el se gândi că, ea trebuie să vină de la vrem crai mai timid, care încerca s-o cunoască pe Mioara, pe calea aceasta.

— Așadar, au și început să vâneze după soția mea! exclamă el, strângând pumnii. În orice caz însă, jur că, dacă nu poate fi a mea, nici a altuia nu va fi!

O clipă se gândi, dacă lucrul cel mai bun n-ar fi să rupă această scrisoare fără a o citi; dar un simțământ de curiozitate și gelozie puse stăpânire pe sufletul său și prințul Dimitri Trubetzkoi rupse plicul, cu înfrigurare.

„Scumpă Mioară”…

Înaintea ochilor tânărului maior literele începură să dănțuiască, iar când privirea lui străbătu și iscălitura *„Stanislau”*, scrisoarea îi căzu din mâini…

— Acest… Stanislau…, îngână el, nu poate fi… decât Stanislau… Rimsky!

Într-o clipă el își reaminti de convorbirea pe care o avusese nu de mult cu Mioara și în decursul căreia soția sa îi mărturisise că-l iubește pe Stanislau Rimsky.

Bănuiala îi cuprinse inima. Oare Mioara i-ar fi predat scrisoarea și dacă ar fi știut că vine de la Vulturul Morții?

Scrisoarea aceasta îl năucise cu totul.

Cum ajunsese Rimsky la Petrograd? Cât de sigur trebuia să se simtă omul acesta, dacă îndrăznea să trimită scrisori soției… unui prinț Trubetzkoi!

O amărăciune de moarte îi cuprinse sufletul.

Fără îndoială că purtarea de adineauri a Mioarei, era o dovadă indiscutabilă de cinstea soției sale. Se punea însă întrebarea, ce va face ea, când se va vedea din nou în fața iubitului său de demult, în fața singurului bărbat care fusese în stare să-i cucerească inima?

Va putea ea rezista și atunci? Va avea ea tăria, să mai rămână sclava acestei ciudate căsnicii?

Simțea că Mioara se găsea în mare primejdie.

Dacă află că Rimsky se găsea în jurul ei și că nu aștepta decât momentul prielnic spre a-i vorbi, urmările puteau să fie hotărâtoare.

— Trebuie să-i tăinuiesc prezența lui Rimsky! își zise el. Și trebuie să-l înlătur pe Rimsky, mai înainte de a fi prea târziu!

El hotărî ca în cazul când Mioara l-ar întreba ce cuprindea scrisoarea, ceea ce nu era de prevăzut, să-i spună că ea constituia încercarea unui necunoscut de a se apropia de dânsa.

În ceea ce-l privea pe Rimsky, era hotărât să-l dea la o parte din drumul său, odată pentru totdeauna!

Niciodată nu se ivise un prilej mai bun pentru prinderea celui mai temut bandit pe care-l avusese vreodată Rusia și Dimitri se bucura mai dinainte că această prețioasă captură va fi legată de numele său. În câteva minute planul lui fu gata.

Se așeză la masă și luând în mână pana de gâscă, așternu în grabă pe hârtie, următoarele rânduri:

Domnule Prefect al Poliției,

Simt de datoria mea să vă înștiințez că astăzi, la miezul nopții, Stanislau Rimsky, vestitul căpitan de tâlhari polon, cuscut sub porecla de „Vulturul Morții", se va găsi pe Insula Strigoilor, aflătoare în fața fortăreței Petru și Pavel. Duceți-vă acolo, împreună cu un număr îndestulător de oameni și faima prinderii atât de mult căutatului tâlhar, va fi legată de numele dv. Vă rog să țineți în cea mai strictă taină scrisoarea aceasta, fiindcă nu vreau ca numele meu să fie pus în legătură cu cauza aceasta, sub nicio formă.

Prințul Dimitri Trubetzkoi
Maior al reg. de gardă.

Dimitri reciti scrisoarea și fiind mulțumit de ea, o vârî într-un plic, pe care scrise adresa prefectului de poliție. Apoi se duse spre sonerie, spre a chema un servitor, căruia să-i predea scrisoarea, când creierul îi fu străbătut de un alt gând, un alt plan.

El se înapoie, rupse scrisoarea în sute de bucăți și o aruncă în sobă, dându-i foc.

— Nu zise el, un denunț nu este demn de un prinț Trubetzkoi! Dar voi făuri un alt plan!

Ardea de dorința de a se vedea fața în față cu Stanislau Rimsky, cu bărbatul, pe care-l iubea Mioara și din pricina căruia el nu putea să fie fericit.

— Foarte bine, Stanislau Rimsky, se gândi el, ai vrut o întâlnire, o vei avea! Dar în loc de a te întâlni cu Mioara, vei avea prilejul să faci cunoștință cu prințul Dimitri Trubetzkoi!

Tânărul maior se gândea acum foarte serios la această întâlnire. Nu mai ea putea să-l ajute să-l înlăture pe Vulturul Morții, spre a-și deschide calea la inima Mioarei.

Cu sabia în mână voia el să se întâlnească cu Vulturul Morții spre a lupta pentru femeia pe care o iubeau amândoi.

Un simțământ de adâncă mulțumire îl cuprinse pe Rimsky, la gândul că se hotărâse la timp să renunțe la denunț.

Planul celălalt ar fi fost mult mai comod pentru el; să lase poliția să se descurce cu Vulturul Morții.

Acesta însă, era mai bărbătesc, mai nobil, mai demn de un prinț Trubetzkoi.

Hotărârea aceasta îl mulțumi și acum de-abia aștepta clipa să se poată duce pe Insula Strigoilor.

După cum era hotărât mai dinainte, seara o petrecură la Operă. În timpul pauzelor, toate privirile se îndreptau numai în spre loja de lângă scenă în care se găseau prințul și prințesa Trubetzkoi.

Dar Mioara părea că nici nu bagă în seamă vâlva pe care o stârnise frageda ei frumusețe și nici nu-și lua ochii de pe scenă. Afară de opera ce se cânta nimic n-o interesa.

Reprezentația de la Operă se sfârși pe la ceasurile unsprezece. O trăsură îi duse iute la hanul lui René Piccard.

Dimitri își conduse soția până în odaia ei și își luă rămas bun, printr-o duioasă sărutare de mână.

Nu-i spusese niciun cuvânt despre planul său.

El părăsi apartamentul în vârful picioarelor, pentru ca Mioara să nu prindă de veste că pleacă. Spre a nu da de bănuit nici personalului de serviciu, părăsi hanul pe portița din grădină și nu prin intrarea principală.

O noapte liniștită domnea asupra Petrogradului.

Aerul mai era căldicel încă, din când în când sufla doar câte o boare răcoroasă, de la miază noapte, solie a toamnei ce se apropia.

Dimitri mergea cu pași grăbiți, deoarece drumul până la fortăreața Petru și Pavel era lung și timpul trecea…

Niciun fel de teamă nu sălășluia în inima sa. Un altul, fără îndoială că s-ar fi cutremurat în locul lui; pe el însă, gândul că în curând se va întâlni cu vestitul Vultur al Morții, îl întărea: îl făcea să fie de un sânge rece uluitor.

Să fi tot fost vreo unsprezece jumătate, când umbra întunecoasă, înspăimântătoare a fortăreței Petru și Pavel se desprinse din întuneric. În fața fortăreței, în mijlocul Nevei, un punct negru, care creștea cu cât Dimitri se apropia.

Insula Strigoilor!

Tânărul maior schimbă direcția și se îndreptă spre malul Nevei.

Apa fluviului curgea la vale, cu murmurul ei obișnuit. Valurile șopteau povești neînțelese, plângând poate stârvurile de pomi sau crengi, pe care le duceau în spate, sau izbindu-se câteodată furioase, de țărm, în semn de revoltă, pentru că li se încredințase și vreun trup omenesc, spre a-l duce departe, să nu se mai știe de el.

Dimitri Trubetzkoi se opri pe țărm și scrută întunericul.

Insula Strigoilor!

Oare ce-l aștepta acolo?

Pe țărm erau înșirate una lângă alta, câteva colibe dărăpănate de pescari.

Dimitri bătu în ușa uneia din ele.

— Cine e, întrebă o voce somnoroasă.

— Mi-ar trebui o luntre!

Peste câteva minute, un tânăr ieși din colibă.

Când zări uniforma strălucitoare a lui Dimitri, lucind la lumina lunii, pescarul își scoase căciula, umil.

— Ai luntre, flăcăule? întrebă maiorul.

— Pe cea mai bună, tătucă!

— Atunci să mă duci pe insulă.

Pescarul se uită speriat la el.

— N-ai auzit? Vreau să mă duci pe insulă!

— Pe Insula Strigoilor?

— Acolo. Acolo!

Pescarul își făcu semnul crucii, speriat.

— Dumnezeule!… Dar cine îndrăznește să pună piciorul pe Insula Strigoilor?

— Eu!

— Tătucă, dar acolo sunt stafiile celor morți…

— Basme!

— Nu, nu! De câte ori n-am văzut noi prin ferestrele colibelor, cum se fugăresc umbre albe și cum răsar din pământ flăcări albăstrii!

— Închipuire!

— Nu, tătucă, nu! Am văzut cu ochii mei!

Dimitri începu să râdă.

— Nu ți-e rușine? Un vlăjgan cât toate zilele și să-ți fie frică! Tu n-ar trebui să te temi nici măcar de un balaur cu o sută de capete!

— Nici nu m-aș teme de el, tătucă! De Insula Strigoilor însă mi-e frică, după cum le este frică tuturor acelora care locuiesc la Petrograd.

— Prostii!… Nu vezi că, mie nu mi-e frică?

— Ești singurul, tătucă! Alții nici ziua nu vor să calce pe Insula Strigoilor, dar încă în miez de noapte și pe deasupra tocmai la douăsprezece, când se scoală nălucile…

— Mie nu mie teamă nici chiar de năluci! Vino cu mine și nu ți se va întâmpla nimic! Îți dau o sută de ruble, dacă mă duci!

— Tătucă, ne pândește o mare nenorocire!

— Nu te teme, băiete! Gândește-te mai bine că vei câștiga o sută de ruble. Ai mai văzut tu o sută de ruble?

— Niciodată!

— Atunci, ce mai stai pe gânduri? Înainte!

Pescarul mai șovăi puțin, dar cele o sută de ruble erau prea ispititoare, pentru a putea rezista.

Își mai făcu odată semnul crucii și zise:

— Bine, tătucă, te duc! Dumnezeu să fie îndurător cu sufletul meu!

După aceea se duse să aducă lopeţile, se urcă în barcă şi peste câteva clipe luntrea porni să înfrunte valurile Nevei.

Tânărul prinţ Dimitri Trubetzkoi, mergea… spre Insula Strigoilor.

*
*   *

Inima bietului pescar se făcuse cât un purice.

Altădată mâna lui vânjoasă părea călită pe lopeţi, acum mâna îi tremura şi lopata ameninţa mereu să-i alunece din ea. Se gândea mereu că spiritele se vor răzbuna că le tulbură liniştea şi când luntrea va ajunge în mijlocul curentului apei, unde vârtejurile erau nenumărate şi o vor răsturna.

Nu-şi credea ochilor, când văzu botul luntrii înfigându-se în malul insulei.

— Vezi că, nu mi s-a întâmplat nimic? zise Dimitri, râzând.

Pescarul îşi făcu semnul crucii, din nou.

— Până acum am scăpat noi, tătucă, dar nu de tot! Nu-i bine să-fi baţi joc de primejdii!

Dimitri sări pe ţărm.

Pescarul îl întrebă:

— Tătucă, să merg şi eu?

— Nu! Aşteaptă-mă aici, pe ţărm.

— Cât timp lipseşti, tătucă?

— Puţin! Dar fii fără grijă, căci nu mă mănâncă duhurile!

— Dumnezeu să mă aibă în paza sa! Numai d-tale de nu ţi s-ar întâmpla ceva!

De-abia acum îşi dădu Dimitri seama că viaţa lui era tot atât de primejduită pe Insula Strigoilor ca şi când ar fi avut de-a face într-adevăr cu puteri din lumea cealaltă. Vulturul Morţii nu era socotit oare cel puţin tot atât de primejdios ca şi o stafie?

Cuvintele pescarului îi risipiră voia bună, pentru o clipă, lăsând ca fruntea-i să se întunece de nori negri.

— Bagă de seamă, la ceea ce-ți spun! zise el, cu glas sonor, dar neliniștitor. Nu voi întârzia mult, dar se poate… se poate să nu mă pot înapoia, pentru când am hotărât!

— Atunci ce să fac, tătucă?

— Atunci vino pe insulă, caută-mă, iar dacă nu mă vei găsi în viață, ia-mi trupul neînsuflețit și du-l pe malul celălalt.

— Tătucă!

— Niciun cuvânt! Să faci întocmai după cum ți-am spus! Dacă nu-mi găsești decât trupul neînsuflețit, îl duci pe celălalt țărm și vestești îndată pe prefectul de poliție!

Spaima pescarului ajunse la culme.

— Vezi tătucă, acum recunoști și tu că Insula Strigoilor este plină de primejdii! Hai, tătucă, mai bine să ne întoarcem, până nu e prea târziu! Primejdia mai poate fi ocolită!

Tânărul prinț Trubetzkoi își așeză mâna pe umărul pescarului.

— Nu te teme! Ceea ce ți-am spus acum se poate întâmpla, dar foarte greu! Vei vedea că peste cinci-zece minute voi fi aici și ne vom înapoia amândoi, după cum am venit.

Pescarul clătină din cap.

— Măcar de ar fi așa! Dumnezeu să-ți călăuzească pașii!

Maiorul porni. Pescarul își legă luntrea de țărm, după aceea însă sări iarăși iute în barcă, deoarece nu voia să stea nicio clipă pe pământul despre care lumea povestea lucruri atât de înfiorătoare.

Un vânt șuierător se pornise, aproape din senin. Tânărul pescar se cutremură. Privirea lui înspăimântată se întoarse în spre țărmul celălalt unde stătea liniștită mica lui colibă.

— Vai, de m-aș vedea odată înapoi! exclamă el, plin de dor. Ce bine e acolo!

Vântul scutură crengile, le îndoi și pomii plângeau parcă sub îndoiturile vântului.

— Parcă s-ar văeta spiritele! se gândi tânărul pescar și-și făcu semnul crucii, nu odată, ci de trei ori.

Maiorul dispăruse dinaintea lui și bietul pescar se gândea cu groază câte minute chinuitoare mai avea de trecut până la înapoierea ofițerului.

Dimitri mergea curajos, cu pași hotărâți. Un întuneric beznă îl înconjura; din când în când mai străbătea doar prin nori câte o rază de lună, ușurându-i să se orienteze, o clipă.

El mergea de la un capăt la altul, căutându-l pe Stanislau Rimsky, pe care credea că-l va găsi pe insulă…

Dar căutarea lui rămase zadarnică, deoarece vrăjmașul nu era nicăieri.

Deodată, orologiul bisericii Sf. Mihai începu să bată…

Dimitri numără bătăile, cu glas tare:

— Unu… doi.. trei… douăsprezece! Fără îndoială că acum va veni.

Tot căutându-și vrăjmașul Dimitri ajunsese din nou pe țărm. Ochii lui scrutau bezna de deasupra fluviului.

În mijlocul Nevei zări un punct care se mișca.

— El trebuie să fie!

Luna trimise tocmai o rază spre mijlocul Nevei și atunci tânărul maior zări o luntre în care se găsea un bărbat care vâslea din toate puterile.

— El este!

Curentul apei ducea luntrea tot mai jos, se vedea însă că brațul voinic al celui ce o ocupa o îndrepta cu lovituri voinice spre insulă.

Dimitri pândea apropierea dușmanului său din dosul trunchiului unui copac gros de pe țărm și degetele lui se și încleștaseră pe mânerul spadei.

Pe acel loc al Insulei Strigoilor fuseseră executați revoluționarii polonezi și mormântul lor neîngrijit era acum acoperit în întregime de bălării.

Luntrea se izbi de țărm și Rimsky, coborî, plin de așteptare și de dor.

Primind la han scrisoarea, în care recunoscu îndată scrisul Mioarei, la început Vulturul Morții nici nu știa dacă trebuie să se bucure sau să se întristeze.

Poate că ar fi trebuit să se bucure, deoarece scrisoarea aceasta dovedea că Mioara nu-l uitase încă; dar cum putea să fie vesel când în același timp ea îi aducea dovada că, mult iubita lui Mioara era… a altuia!

Așadar, nu mai încăpea nicio îndoială asupra descoperirii sale de la magazinul Spoliakow: Mioara era soția prințului Trubetzkoi! Dar cum se întâmplase asta, nici nu-și putea închipui.

Tocmai de aceea, ardea de nerăbdare de a se întâlni cu Mioara. Scrisoarea îl vestea doar că Mioara vrea să-i spună totul.

În urma mărturisirilor ei se va vedea dacă trebuia s-o iubească și pe mai departe sau dacă va fi silit s-o alunge din inima sa pentru totdeauna, pe această femeie pe care o divinizase, pe care o adorase ca pe un idol.

Întârziase cam mult pe țărm deoarece nici unul din pescari nu voia să-l ducă pe Insula Strigoilor.

În cele din urmă, văzând că nimeni n-are curajul să treacă Neva, se urcă el singur într-o barcă și porni spre Insula Strigoilor.

Ajuns acolo, Rimsky legă luntrea de un copac, ca să nu i-o ia apa, apoi, cu inima tremurândă de emoție și de dor, porni spre interiorul insulei pentru a se întâlni cu Mioara.

Luna lumina mica insulă învăluind-o într-o strălucire cu adevărat fantomatică.

Vântul sufla năprasnic făcând copacii să trosnească și Vulturul Morții se miră foarte cum de-i venise Mioarei în gând să aleagă acest loc fioros pentru întâlnire.

El mergea cu pași grăbiți și la un moment dat observă o umbră în dosul unui copac din apropierea mormântului revoluționarilor executați.

Din pricina întunericului el nu putea să-și dea seama dacă umbra aceasta era a unui bărbat sau a unei femei, dar, fiindcă n-avea niciun motiv să se teamă că altcineva l-ar putea aștepta la locul întâlnirii, porni hotărât în direcția umbrei și încredințat că o va găsi pe iubita sa strigă:

— Mioaro, dragostea inimii mele!

Vulturul Morții își iuți pașii și luna, simțind parcă cât de hotărâtoare era clipa aceea, învălui Insula Strigoilor în și mai multă lumină.

Rimsky se cutremură.

Făptura care se găsea în fața lui nu era Mioara…

Dar unde văzuse el chipul acesta?… Nu de mult și într-o împrejurare care i-l întipări adânc în minte!?

Da, da… Acum își aducea aminte… Acum știa că făptura din dosul mormântului revoluționarilor era… prințul Dimitri Trubetzkoi… soțul Mioarei!

CAPITOLUL 54
Un duel în miez de noapte

Rimsky se uită încremenit la tânărul prinț. Dezamăgirea îi fusese mare și nu-și putea închipui, cum de ajunsese tânărul maior aici… în locul Mioarei.

Dar n-avu prea mult timp de gândit.

Rimski simțea că prezența prințului Trubetzkoi acolo avea o deosebită însemnătate și că această întâlnire nu se datora unei întâmplări.

Cei doi bărbați stăteau față în față, la o depărtare de trei-patru pași unul de altul și se priveau cu încordare, dar tăcuți, reamintind liniștea care premerge furtunii.

Privirile lor aruncau fulgere, amenințând în fiecare clipă cu izbucnirea furtunii.

Tânărul maior se uita cercetător la potrivnicul său în vreme ce Vulturul Morții era frământat de gânduri negre. Să-l fi înșelat oare Mioara și să-l fi atras acolo, pe insula aceea pustie, numai spre a-l pierde?

Gândul acesta îl făcu să se cutremure de amărăciune deoarece bănuiala lui părea să fie îndreptățită. Se putea însă ca Mioara să fi fost silită să scrie, dar… se putea ca adevărul să fie și tocmai contrariul.

Cei doi bărbați se priveau încă tot fără să scoată vreun cuvânt.

În cele din urmă Rimsky fu acela care rupse tăcerea:

— Domnul meu, ce rost are prezenta dv. aici?

— Aceeași întrebare v-aș putea-o pune și eu, Stanislau Rimsky! răspunse maiorul.

Rimsky înțelese situația.

— Mi se pare - zise el - că noi doi avem ceva de răfuit.

— Fără îndoială! răspunse tânărul prinț Trubetzkoi, liniștit. În ceea ce mă privește, sunt aici din încredințarea doamnei căreia d-ta i-ai cerut o întâlnire…

Rimsky rămase foarte mirat în urma acestor cuvinte…

— Eu să fi cerut vreo întâlnire unei doamne?… Trebuie să fie o neînțelegere la mijloc, domnul meu! Dimpotrivă, eu am primit o scrisoare prin care am fost chemat aici!

Dimitri măsură pe Rimsky cu un zâmbet disprețuitor.

— Până acum lumea spunea despre d-ta că ai fi un om al cărui curaj nu cunoaște margini!

— Și d-ta găsești că nu este așa? întrebă Rimsky, tunător.

Disprețul lui Dimitri Trubetzkoi se transformă acum în scârbă.

— Nu pot socoti drept curajos pe un bărbat care caută să se apere, aruncând o minciună grosolană în sarcina unei femei!

Rimsky se înfurie.

— Îți voi cere socoteală cu spada, pentru această jignire josnică și lașă…

— Foarte bine! Aceasta am vrut și eu! Dar mai înainte de a te trimite pe lumea cealaltă…

— Oho, ești atât de încredințat de aceasta? Se pare că nu știi că Stanislau Rimsky mânuiește spada ca nimeni altul! Din duelul acesta, d-ta vei fi acela care va ieși înfrânt! Tocmai de aceea, te-aș ruga ca mai înainte de a începe, să-mi dai o lămurire: În ce împrejurare a avut loc căsătoria d-tale, cu Mioara Comăneanu?

O clipă, Dimitri rămase nehotărât. Pe urmă, însă, curiozitatea îl împinse să răspundă:

— Ce fel de întrebare mai este și aceasta? Dacă nu m-ar fi iubit fără îndoială că nu s-ar fi măritat cu mine! Dar în ce măsură te interesează aceasta?

— În ce măsură mă interesează? zise Rimsky, zâmbind amarnic. Doar într-atâta că până acum am fost pe deplin încredințat că Mioara Comăneanu mă iubește pe mine… și numai pe mine…

— Fiecare om - răspunse Dimitri - are dreptul să creadă, ceea ce vrea! Eu însă te pot încredința că purtarea prințesei nu m-a îndreptățit niciodată să bănuiesc că ar ține măcar la d-ta. Chiar și faptul că ea mi-a încredințat mie scrisoarea trimisă de d-ta este o dovadă că n-o leagă de d-ta nicio simpatie măcar…

Rimsky rămase din nou foarte uimit.

— Dar despre ce scrisoare vorbești din nou? strigă el.

— Nu căuta să faci pe vicleanul! răspunse Dimitri, disprețuitor. Un om care poartă spadă la șold nu se cuvine să joace teatru.

— Dar eu n-am trimis nicio scrisoare…

— Ajunge! îi tăie vorba Dimitri. Mioara mi-a predat scrisoarea și m-a împuternicit s-o apăr de acela care i-a trimis-o!… Sunt gata s-o apăr!

Cu aceste cuvinte trase sabia din teacă.

Rimsky își aruncă și el mantia de pe umeri.

— Toată răspunderea va cădea asupra d-tale, d-le maior! zise el.

— Iarăși ți-e frică? zise Dimitri, batjocoritor.

— Lui Stanislau Rimsky nu-i e frică niciodată!

— Afară de acum!

— Vom vedea!

Sabia lui Rimsky ieși și ea din teacă.

— Ai pus ochii pe Mioara - zise Dimitri, cu glas semeț - care este totul pentru mine în lumea aceasta și care este legată de mine înaintea legii și a lui Dumnezeu. Este firesc ca pentru această îndrăzneală să fii pedepsit! Insula Strigoilor va avea astăzi un mort mai mult… fiindcă unul din noi doi trebuie să piară…

— Unul din noi doi trebuie să piară… repetă Rimsky și în clipa următoare spadele se și încrucișară…

În acest duel Rimsky era în mare dezavantaj față de potrivnicul său, deoarece el purta o sabie subțire, mai mult de podoabă, pe când maiorul avea o spadă lată și lungă, de cavalerist. Dar dacă sabia lui Rimsky era slabă, mânia lui era cu atât mai cumplită.

În vrăjmașul său el nu vedea decât pe omul, care-i răpise cea mai scumpă comoară a vieții sale.

Gândul acesta îl însuflețea, îi dădea putere să atace, să se apere.

Duelul acesta se desfășura în mijlocul unei uri de nedescris.

Amândoi potrivnicii luptau cu toată puterea, cu toată știința lor în mânuirea spadei. Ura clocotea nu numai în pieptul Vulturului Morții ci și în al lui Dimitri.

Tânărul prinț Trubetzkoi știa că luptă pentru fericirea vieții sale. Dacă reușea să se scape de Rimsky, putea fi încredințat că ziua în care inima Mioarei se va întoarce în spre el, nu mai putea fi departe.

Gândul acesta îi dădu puteri înzecite, îl înfierbântă, îl făcu mai iscusit. În fața atacurilor de o furie nebănuită, Rimsky se văzu silit să se retragă și să se mulțumească să se apere, fără a mai încerca vreun atac.

Deodată se auzi un strigăt înăbușit: spada lui Dimitri rănise brațul stâng al Vulturului Morții, care își simți cămașa muindu-se de sânge. Dar el nu se dădu bătut ci continuă lupta.

Săbiile se încrucișau necontenit, scăpărând scântei, care păreau licurici în bezna nopții.

Amândoi potrivnicii erau meșteri în mânuirea spadei. Dimitri nu era cu nimic mai prejos ca Vulturul Morții și amândoi luptau pe viață și pe moarte.

Rana căpătată îl întărâtă pe Rimsky și mai mult. El voia cu orice preț să-și rănească vrăjmașul spre a răzbuna lovitura primită. Dimitri însă era cu ochii în patru, se apăra ca un leu și adeseori, trecând la contra-atac, primejduia serios viața adversarului său.

Rimsky își dădu seama că acesta era potrivnicul cel mai iscusit cu care-și măsurase puterile vreodată și tocmai de aceea voia cu orice preț să iasă învingător și din acest duel.

În ceea ce-l privește pe Dimitri și el rămase foarte surprins de măiestria de care dădea dovadă Vulturul Morții. Auzise vorbindu-se multe despre Stanislau Rimsky, niciodată nu se gândise însă că va veni o zi când va trebui să se măsoare cu acest om, pe care atâția îl blestemau și de care atâția se temeau.

Deodată lui Rimsky îi reuși un atac. Apărarea maiorului veni cu a zecea parte dintr-o secundă prea târziu și sabia subțire a Vulturului Morții îi brăzdă fruntea din care curgea acum o șuviță roșie de sânge.

— Sângerezi, domnule maior! zise Vulturul Morții, mulțumit că-și răzbunase rana de la braț.

— Nu face nimic! Prima rană ai primit-o d-ta!

— Nici n-am simțit-o! răspunse Rimsky, nepăsător.

— Nu prea cred! Văd că nici nu-ți mai poți ridica brațul stâng și chiar și încheietura mâinii ți-e plină de sânge!

— Se poate, dar lupta de-abia începe!

Și într-adevăr, parcă se jucaseră doar până atunci, căci acum atacurile lor erau mult mai furioase și se repetau cu o iuțeală de neînchipuit.

Spadele se încrucișau cu un zgomot înfiorător și deodată, zornăitul lor fu întovărășit de un strigăt înfiorător.

Un atac al lui Rimsky izbutise din nou și sabia lui pătrunsese adânc în pieptul maiorului.

După acest strigăt de durere, Dimitri voi să mai atace, dar spada îi căzu din mână în clipa în care Rimsky își trase sabia din rană.

Prințul Trubetzkoi mai făcu câțiva pași, șovăind, apoi se prăbuși la pământ.

— Pieptul… mi-a fost străpuns! gemu maiorul, a cărui uniformă strălucitoare se înroșise de stinge. S-a sfârșit… mor!

Vulturul Morții își aruncă spada din mână.

Lupta aceasta se dăduse pentru ca unul din ei doi să rămână pe teren.

El știa aceasta și-și dădea seama că aceeași soartă putea să-l ajungă și pe el și cine știe dacă s-ar fi găsit cineva care să se gândească la dânsul.

Rimsky însă părea plămădit din alt aluat decât ceilalți oameni. Un altul în locul lui… după această izbândă ar fi făcut stânga împrejur și și-ar fi văzut de treabă.

În ochii lui însă în clipa în care Dimitri se prăbuși la pământ plin de sânge, maiorul Trubetzkoi încetă de a-i mai fi dușman.

Un om sângerând și dezarmat era pentru el un nenorocit, care avea nevoie de ajutor chiar dacă cu o clipă mai înainte omul acesta ar fi căutat să-l răpună…

De aceea se aplecă lângă Dimitri, spre a cerceta rana…

— Unde ai fost lovit?

Tânărul maior se zbătea în chinuri groaznice. Pierderea de sânge îl slăbise de de-abia mai putea să vorbească.

— Pieptul… inima…mor!

— Curaj, domnule maior! Te-ai luptat vitejește, trebuie să nu-ți pierzi curajul nici acum!

— Nu pot… chinurile sunt cumplite!

Fără să se sinchisească de durerile propriului său braț, Rimsky rupse o bucată din cămașa maiorului spre a-i lega rana. Și doar el însuși ar fi avut nevoie de îngrijire, deoarece brațul stâng îi sângera necontenit și îl durea atât de tare, încât numai cu mâna dreaptă putea să dea un ajutor potrivnicului său.

Maiorul se uită nedumerit la Rimsky.

— Rimsky… în loc să-mi dai lovitura de gratie… mă ajuți?

— Oare nu ești un semen al meu ca și oricare alt om? De ce să te părăsesc aici, unde ți-ai da sfârșitul?

— Dar nu sunt decât… câteva clipe… de când am stat față în față… cu spada în mână!

— Aceasta s-a întâmplat acum câteva clipe! Duelul s-a sfârșit prin rănirea d-tale, acum nu mai poate fi vorba decât de ajutorul de care ai nevoie!

— Mă tem, gemu tânărul prinț Trubetzkoi, că toate încercările d-tale, vor fi zadarnice… Lovitura a fost bună și… și… nu cred să mă mai întorc viu… la Petrograd!

— Prințe, nu trebuie să te lași! Lovitura n-a fost mortală!

— De aceasta… numai eu pot să-mi dau seama!

— Să-ți leg rana și pe urmă te voi duce la Petrograd, la un doctor!

— Va fi prea târziu!

— Nu va fi! Vei vedea!… Nu încape nicio îndoială că te vei însănătoși!

— Simt că… mor!

— Curaj, prințe Trubetzkoi… Dacă izbutesc să-ți opresc pierderea de sânge, te duc la luntrea mea și te trec dincolo…

— Totul e în zadar… Mă simt atât de obosit… atât de slab!

— Ai încredere în Dumnezeu… Sabia nu ți-a atins inima… Peste câteva săptămâni nici nu-ți vei mai aminti!

Purtarea blândă, omenească a lui Rimsky îl mișca adânc pe prințul Dimitri Trubetzkoi. Un altul în locul lui, văzându-l acolo, dezarmat, n-ar fi stat o clipă la îndoială să-i dea lovitura de grație, spre a scăpa pentru totdeauna ele el.

Mai ales Rimsky ar fi trebuit să se poarte așa, după ceea ce auzise vorbindu-se despre el, în cercurile rusești, unde Vulturul Morții era socotit ca un tâlhar de rând, fără suflet și fără milă.

Cât de mult se înșelase, judecându-l astfel!

Cine ar fi crezut că temutul căpitan de bandiți să fie atât de îndurător, atât de milostiv? Purtarea aceasta schimbă cu totul simțămintele lui Dimitri față de Rimsky.

Acum nu-l mai putea urî.

Ura fără margini pe care i-o purtase cu câteva minute mai înainte se transformă într-o clipă, într-un simțământ de dragoste prietenească.

Ce ciudat i se părea tânărului prinț să se știe atras cu prietenie către acela cu care cu câteva minute mai înainte stătuse față în față, gata să se sfâșie unul pe altul!

— Acum cred că vei putea rezista! exclamă Vulturul Morții, care după truda îndelungată izbuti să lege rana lui Dimitri, punând capăt în chipul acesta pierderii de sânge.

— Îți mulțumesc… îți mulțumesc… Stanislau Rimsky! exclamă ofițerul regimentului de gardă, adânc mișcat și privind cu recunoștință la dușmanul care-i devenise prieten.

Dar ciudat, prințului Trubetzkoi i se păru că mai văzuse odată undeva chipul acesta deschis, ochii aceștia sinceri, privirea aceasta cinstită.

Rimsky observă privirea cercetătoare a maiorului și își aduse aminte și el de memorabila noapte când scăpase viața țarului. Oare nu fusese prințul Trubetzkoi însoțitorul domnitorului în noaptea aceea?

Dar nu aminti cu niciun cuvânt despre cunoștința pe care o făcuseră în noaptea aceea. La ce bun să se fălească acum cu fapta lui, când atunci se încăpățânase să nu-și spună numele?

Rimsky se apleca spre a ridica trupul rănitului pentru a-l duce până la luntrea sa.

— Să mai stăm puțin, zise Dimitri. Simt că dacă mă mai odihnesc puțin… voi putea merge și singur și așa, ca să nu te mai obosesc pe d-ta.

— Nu mă obosești de loc!

— Cum să nu, când și d-ta ai nevoie să fii îngrijit! Mâna ți-e plină de sânge.

— Nici nu merită să vorbim de asta!

— Mai bine să așteptăm puțin… De altfel vreau și să-ți vorbesc!

— Să-mi vorbești?… Ce?… întrebă Rimsky, mirat.

— Îți sunt dator o mărturisire! răspunse maiorul Trubetzkoi încet, hotărât să-i spună lui Rimsky toată taina căsătoriei sale. Ba se gândea chiar că, dacă va mai rămâne în viață, să nu se mai așeze în calea fericirii Mioarei, ci dimpotrivă, să-i ușureze drumul, spre a se putea înapoia la… Rimsky.

Degetele tremurânde ale lui Dimitri strânseră mâna lui Stanislau Rimsky.

— Ascultă Rimsky…

— Ce vrei să spui, domnule maior?

— Trebuie să cunoști povestea căsătoriei mele…

Să cunoască povestea căsătoriei prințului Trubetzkoi? Inima lui Rimsky tresări. Dar oare nu pentru aceea venise acolo, să audă de la Mioara taina aceasta, pe care el n-o putea înțelege? Soarta îi scoase în cale pe prințul Trubetzkoi, dar, după cât se vedea, taina, care-l rodea atâta, tot îi va fi dezvăluită, chiar dacă nu de Mioara, dar de soțul ei.

Prințul Trubetzkoi începu să povestească cu greu, ceea ce avea de spus.

— Pe Mioara am cunoscut-o în palatul din Tomsk al tatălui meu. Pe vremea aceea nu era liberă, încă, ținea de tabăra de prizonieri din Sadova, dar tata îi ușura soarta și-i îngădui…

În clipa aceea tufișurile înconjurătoare se animară și o voce poruncitoare strigă:

— Puneți mâna pe el, viu sau mort!

Rimsky sări speriat de lângă rănit.

Prințul Trubetzkoi se uita și el nedumerit în direcția de unde venea glasul acela poruncitor, care strigă din nou:

— Uite-l! Acolo este Vulturul Morții!

Rimsky bănui de la început că numai despre el putea să fie vorba; acum însă nu se mai putea îndoi.

Oamenii răsăreau ca din pământ, toți înarmați până în dinți și având în fruntea lor doi conducători: unul înalt și slab, altul scund și cocoșat.

— Poliția! exclamă maiorul, apoi îi șopti lui Rimsky: Fugi!

Marius Gersot, noul prefect de poliție al Petrogradului nu mai putea de bucurie că planul îi reușise atât de bine și făcând câțiva pași, strigă:

— Stanislau Rimsky, te somez în numele legii, să te predai!

Vocea aceasta i se păru cunoscută Vulturului Morții, dar nici prin minte nu i-ar fi trecut că ea este a dușmanului său de moarte, deoarece nu-și putea închipui că fostul student din Varșovia ajunsese prefectul de poliție al capitalei Rusiei.

Somația însă nu-l sperie de loc. Un hohot de râs batjocoritor răsună pe Insula Strigoilor, apoi Rimsky răspunse:

— Proștilor! oare tot nu ați învățat încă cum că Stanislau Rimsky nu știe ce însemnează aceea: să te predai?

Un zăngănit de arme îi răspunse.

— Te somez înc-odată, urmă Marius Gersot, să te predai!

— Niciodată! răspunse Stanislau Rimsky și în aceeași clipă porni într-o fugă nebună spre mijlocul insulei.

Se auziră câteva detunături și noaptea fu străbătută de strigăte înfrigurate:

— După el!

— Prindeți-l!

— Împușcați-l!

— Să fie prins, viu sau mort!

Cu asemenea cuvinte își îmbărbătau oamenii, Marius Gersot și Grigore Iamuchin, care porniră în urmărirea lui Rimsky, trăgând necontenit.

Brațul rănit îl împiedica în fugă pe Vulturul Morții, dar totuși alerga ca vântul printre pomi, ferindu-se și ascunzându-se după copaci, de câte ori auzea vreo detunătură.

Insula Strigoilor era foarte mică. Unul din malurile ei era acoperit de copaci, celălalt de stânci abrupte.

Rimsky ajunsese la aceste stânci și acum fugea și mai iute, deoarece nemaiavând copacii după care să se ascundă, polițiștii îl puteau ochi mai ușor.

Între timp, Marius Gersot și cu Grigore Iamuchin strigau necontenit:

— Puneți mâna pe el!

— Nu ne mai poate scăpa!

— Îl împiedică Neva!

— Prindeți-l!

Rimsky ajunse pe cel mai înalt vârf de stâncă și întorcându-se strigă batjocoritor:

— Niciodată, auziți… niciodată nu veți putea pune mâna pe Vulturul Morții!

Și drept rămas bun, mai ridică un bolovan mare și-l azvârli cu toată puterea în spre urmăritorii săi care de-abia izbutiră să se ferească din calea prăpădului.

După aceea își făcu vânt și se azvârli în valurile spumegânde ale Nevei, zicându-și:

— Mai bine moartea, decât să fiu prizonierul lor!

Când ajunseră și polițiștii în vârf, Vulturul Morții nu mai era de găsit.

Jos, în valurile Nevei însă se putea observa un mic punct negru, care se lupta deznădăjduit împotriva curentului.

Marius Gersot îl descoperi iute pe Vulturul Marții care se lupta cu valurile și strigă:

— Uite-l! Împușcați-l!

— Iar ceilalți cu barca după el! adăugă Grigore Iamuchin.

— Foarte bine! strigă și prefectul. Cu barca după el! Nu trebuie să ne scape!

Împușcăturile răsunau una după alta, se pare însă că fără a-și ajunge ținta deoarece fugarul își băga capul mereu sub apă, așa că polițiștii trăgeau la întâmplare sau țintind în câte vreun butuc ce plutea la suprafața apei.

Marius Gersot era foc și pară.

— Atât ar mai trebui să ne scape! Ne-am face de râsul tuturor! Pe femeie n-ați văzut-o?

— Nicăieri, domnule prefect! raportă Grigore Iamuchin.

— Se vede că n-a venit! Dar să coborâm cu toții la luntre și să pornim pe urmele vânatului! De data aceasta Rimsky nu trebuie să mai scape! Sau punem mâna pe el sau piere în valurile Nevei.

În clipa următoare polițiștii începură să coboare de pe stânci și ajungând la țărm se urcară în bărci și porniră astfel în urmărirea Vulturului Morții.

Auzind împușcăturile care veneau de pe insulă pescarul, care-l trecuse Neva pe Dimitri, încremeni de spaimă. Își dădea seama că se petrecuse ceva neobișnuit și în prada unei groaze fără seamăn, nu mai contenea să-și facă semnul crucii.

— Sfinte Dumnezeule, nu mă lăsa!… Apără-mă Doamne! … Sfântă Maică Precistă, îndură-te de mine!

Dar groaza nu i se risipi nici după ce încetară împușcăturile. Liniștea ce urmă i se păru chiar și mai înfiorătoare, decât zgomotele detunăturilor.

Tremurând de spaimă el își părăsi barca și alergă pe țărm, de colo până colo. Atunci observă că dintr-un alt punct al insulei se desprinseră alte trei bărci care porniră spre larg.

Așadar, aceștia fuseseră pușcașii!

Cu mintea lui simplă nu putea bănui ce se întâmplase și se cutremura la fiecare freamăt de frunză crezând că sunt strigoii care îl înconjoară.

Își frământa mintea ce să se fi întâmplat cu călătorul său, pe care-l adusese pe insulă. Trecuse de mult timpul în care ar fi trebuit să se înapoieze.

Și tot gândindu-se așa, nehotărât, odată își aduse aminte de făgăduința, pe care i-o făcuse: de a se duce după el în cazul când nu s-ar înapoia singur.

Dar chiar și numai gândul de a se duce în mijlocul insulei îl făcu să se cutremure.

— Doamne - oftă el - ce să se fi petrecut pe insulă?

El porni câțiva pași înainte, dar când piciorul lui dădu peste o cracă uscată, care trosni, fugi iute înapoi.

Acum își aminti de porunca pe care i-o dăduse distinsul ofițer, ca, dacă nu-l găsește în viață, să-i ia trupul neînsuflețit și să i-l ducă pe malul celălalt.

Ce să se fi întâmplat? Ce groaznică tragedie să se fi desfășurat pe Insula Strigoilor.

Se mai rugă odată lui Dumnezeu, Sfintei Fecioare, tuturor sfinților și apoi își luă inima în dinți și porni spre interiorul insulei. Mergea un pas și se oprea, spre a se uita în jurul său, să vadă dacă nu zărea aripile albe ale strigoilor și nu pornea mai departe, decât numai după ce se încredința că totul rămăsese liniștit.

Deodată auzul îi fu izbit de un geamăt înăbușit, foarte slab:

— Ajutor!… Ajutor!

El ascultă cu multă băgare de seamă, să vadă de unde venea glasul.

Peste câteva clipe se auzi din nou:

— Ajutor!… Ajutor!

Atunci porni mai departe, în direcția de unde venea glasul acela slab și în curând îl auzi mult mai aproape.

Părându-i-se că recunoaște glasul ofițerului, porni mai iute și în curând auzi:

— Aici… aici!

La lumina lunii zări trupul ofițerului care zăcea pe pământ.

— Tătucă!

— Vino… ajută-mă!… Ai venit la timp!

Pescarul sări lângă ofițer și tresări văzând că sângele trecuse chiar și prin pansamentul care fusese pus peste rană.

— Tătucă, pentru Dumnezeu, ce ți s-a întâmplat? strigă el. Te-au rănit strigoii?

— Da… da… strigoii!

— Pentru numele lui Dumnezeu!l… Ce să fac?… Cum să te ajut?

— Ridică-mă! Du-mă!

— Unde să te duc, tătucă?

— Oriunde… mi-e tot una… numai du-mă… de aici…

Tânărul prinț Trubetzkoi își pierdu cunoștința. Capul îi căzu greoi într-o parte, ochii i se închiseră. Zbuciumul prin care trecuse, pierderea de sânge îl istoviseră.

La început pescarul crezu că murise; după mișcările pieptului însă își dădu seama că mai trăiește.

Atunci ridică trupul cu băgare de seamă și porni cu el în spre țărm, unde își lăsase barca.

CAPITOLUL 55
Fuga

În clipa în care Rimsky se aruncase în Neva de pe vârful stâncii, se gândise că încercarea lui putea să-i fie fatală.

Prefera însă de o mie de ori moartea aceasta, decât să ajungă pe mâinile poliției, deoarece atunci știa că nu va mai vedea niciodată lumina soarelui, decât doar, când l-ar fi dus… la spânzurătoare.

Era bun înotător, curentul apei îl ducea și el în jos, așa că se îndepărtă iute de Insula Strigoilor. În chipul acesta, în clipa în care începuseră să tragă după el, ajunsese în afară de bătaia puștilor.

Pentru a fi și mai sigur însă, precum și pentru a-și înșela urmăritorii asupra direcției în care se găsea, se scufunda mereu sub apă și înota sub suprafața apei până când își putea reține răsuflarea.

Cu toate acestea, fuga mergea greu deoarece hainele, cizmele, precum și brațul rănit în timpul duelului îl împiedicau să înainteze mai iute și să se mențină la suprafață.

Norocul însă nu-l părăsi nici de data aceasta.

Un trunchi de copac plutea nu prea departe de el. Știa că dacă izbutește să pună mâna pe el, este scăpat.

Din cateva aruncături de braț ajunse copacul și-l încălecă. Acum nu trebuia să se mai lupte cu valurile, singura lui grijă fiind să-și mențină echilibrul. Astfel încălecat pe copac, curentul apei îl duse departe, tot mai

departe de Insula Strigoilor, ale cărei contururi în curând nici nu le mai zări.

Scrutând zarea, observă câteva bărci care se apropiau de el. Teama însă i se risipi în curând deoarece bărcile se înapoiară.

Marius Gersot și cu Grigore Iamuchin erau încredințați că Vulturul Morții pierise în valurile Nevei și renunțară la urmărire.

În timpul acesta Stanislau Rimsky era purtat tot mai departe de curent. Nu putea să-și dea seama cât putea să fie ceasul; în schimb observase ca lumina lunii pălea tot mai mult și că cerul începuse să devie cenușiu spre orizont.

Dar dacă se bucura că scăpase de poliție, în schimb durerile îl chinuiau îngrozitor. Rana sângera necontenit și apa rece îl pătrunsese până la oase. Tremura ca varga, dar mâna înțepenită nu și-o luă de pe trunchiul salvator.

Valurile Nevei îl duceau departe tot mai departe!

Cerul se lumina tot mai mult și deodată Rimsky, băgă de seamă că nu-l mai înconjurau apele Nevei… ci valurile mării. Ajunsese în port.

Acum îl cuprinse îngrijorarea și mai mult. Chiar dacă izbutea să ajungă la țărm nu se putea aștepta la nimic bun deoarece nu mai încăpea nicio îndoială că politia Petrogradului luase toate măsurile pentru a fi prins, dacă ieșea la mal undeva. Iar așa cum era rebegit de frig, rănit, istovit, i-ar fi fost cu neputință să mai continue fuga.

Și faptul că puterile îl părăseau tot mai mult, nu făcu decât să-i mărească îngrijorarea.

— Ce se va întâmpla cu mine? se gândea el. Voi pieri în valurile acestea și nimeni nu va ști ce soartă am avut!

Sufletul i se umplu de amărăciune.

Niciunul din dușmanii săi nu i-ar fi putut dori o soartă mai mizerabilă. Să piară atunci când scăpase de cea mai mare primejdie!

Privirea lui obosită zări o corabie cu pânze.

Vederea corăbiei îi dădu din nou speranțe, dar numai pentru o clipă, deoarece își dădu seama îndată că nu mai avea putere să ajungă până la corabie.

Atunci căută să-și îndrepte trunchiul de copac spre valurile care erau purtate de curent spre corabie.

Cu o sforțare uriașă izbuti să facă aceasta și atunci se lăsă cu totul în voia soartei.

Își încleștă brațele și mai tare în jurul copacului și se lăsă să fie aruncat de valuri de colo până colo.

Simțea că moartea pândea în jurul lui; o singură clipă dacă scăpa copacul din mâini era pierdut.

Numai în temnița Dubro-ului se mai simțise el atât de părăsit, atât de aproape de moarte, ca în clipele acestea.

După aceea se ivi înaintea ochilor săi decorul cetății Rudinului și de printre valuri se desprindeau parcă chipurile prietenilor lăsați acolo, Dan Dragomir, Severin, Ludovica, Micislav, Vlasovici, apoi doctorul Leonida, care rămăsese la Petrograd și, în cele din urmă, chipul blând, fermecător al Mioarei Comăneanu, de care i se părea că a sosit clipa să se despartă pentru totdeauna, deoarece moartea era aproape.

Adunându-și cele din urmă puteri, își mai ridică odată capul spre a căuta din ochi corabia.

Vasul cu pânze i se păru acum înzecit de mare, ceea ce însemna că valurile îl purtaseră, într-adevăr spre el.

Singura lui nădejde era acum ca cei de pe corabie să-l zărească și să-i vină în ajutor. Dar pentru ca oamenii de pe corabie să-l vadă, trebuia ca el să se facă observat de ei într-un chip oarecare.

Cu o putere de voință pe care numai el o putea avea, își porunci nervilor și trupului istovit, să mai reziste unei ultimei încercări. Adunându-și toată energia biciuită de această voință de titan, se ridică pe copac și scoțându-și batista din buzunar începu s-o fluture în vânt.

Semnalizarea aceasta ținu câteva minute… care păreau secole.

Între timp puterea îl părăsea, cădea înapoi în apă, dar îndată se cățără din nou pe trunchiul de copac și urmă din nou cu semnalizarea.

Deodată i se păru că zărește un steag alb care se ridicase pe corabie.

Dar se ridicase într-adevăr sau totul nu era decât o nălucire?

Nu era nălucire, fiindcă steagul se lăsă apoi se ridică din nou.

— Doamne, ajută-mă!... exclamă Rimsky. Ajută-mă să mai rezist.

Între timp corabia se apropiase atât de mult, încât putea să observe înfrigurarea de domnea pe bordul ei.

După aceea văzu o barcă, ce era lăsată în apă...

Dar ultima sforțare îi sleise puterea și mai mult. Ochii i se împăienjeniră, urechile îi țiuiau și valurile mării răsunau înzecite în timpanele lui.

Barca de salvare ajunse la suprafața apei, marinarii luară lopețile în mână și începură să vâslească din răsputeri pentru a ajunge cât mai iute la nenorocitul care se zbătea pe trunchiul de copac.

Pământul începu să se învârtească în jurul lui Rimsky.

Bucuria lui era atât de mare încât ar fi fost în stare să joace ca un copil dacă ar mai fi avut putere. Dar nu numai că n-avea atâta putere dar chiar și strigătul de recunoștință pe care voi să-l îndrepte către Cel de Sus, îi muri pe buze, iar trupul, trupul lui ud, înghețat și rănit căzu în apă cu un plescăit zgomotos.

În ultimul moment trunchiul de copac îi alunecă din mâini.

Trecură ceasuri...

Când își reveni în simțiri, Rimsky se văzu într-o cabină de corabie, curată ca o farmacie.

Nu-și mai amintea decât de clipa în care lumea se întunecase în jurul său și căzu în prada valurilor mării.

Ce se întâmplase de atunci? Cum ajunsese acolo?

Ultima dată își amintea că-și așteptase moartea, veșnicul nimic - și acum?...

Tot mai rămăsese în viață?

Oamenii îl înconjură... el însuși este așezat într-un pat alb, strălucitor de curat... brațul rănit îi era bandajat...

— Unde sunt?... Ce s-a întâmplat cu mine? strigă el, aiurit.

— Liniștește-te! răsună o voce caldă lângă el. Ești la oameni buni!

— Doamne...dar cine sunteți d-v?

— Eu sunt Wärtner, căpitanul acestei corăbii, iar domnul de lângă mine este doctorul Schul, medicul vasului.

— Așadar, d-v. mi-ați scăpat viața?

— Noi am alergat în ajutorul unui semen al nostru care se aflǎ în primejdie!

— Doamne... eu nu mai nădăjduiam să văd lumina soarelui!

— În privința aceasta ai dreptate, căci erai foarte aproape de lumea cealaltă când te-au găsit marinarii noștri. Scăpaseși trunchiul de copac din mănă și căzuseși în mare, de unde de-abia te-au mai pescuit oamenii noștri. Aici, pe bord, am făcut tot ce ne-a stat în putință pentru a te readuce la viață, dar nu speram să te mai putem scăpa. Ceea ce ne-a mirat însă mai ales, a fost că tocmai atunci ți-ai pierdut cunoștința, când ajutorul era lângă d-ta.

— Simțeam, vedeam, știam că veniți... dar n-am mai putut rezista... Stătusem prea mult în apă, puterile mele ajunseră la capăt.

— Dar ce ți s-a întâmplat?.

— Ar fi prea lung să vă povestesc...

— Totuși suntem curioși să auzim, cum ai ajuns în apă, cum te-ai rănit...

— Aveți dreptate, domnii mie... și vă sunt dator toată încrederea... Mai înainte de a vorbi însă, aș dori să știu pe ce corabie mă găsesc, deoarece știți d-v. domnule căpitan... Rusia...

Căpitanul îl liniști:

— Poți vorbi fără teamă, domnul meu. Corabia aceasta este germană. Se numește „Rheinland” și mâine își ridică ancora părăsind apele rusești, spre a se duce la Hamburg?

— La Hamburg? întrebă Rimsky, înspăimântat. Doamne, ce se va întâmpla cu mine?

— În niciun caz nu sunt de părere să fii debarcat, zise doctorul, deoarece ești prea zdruncinat pentru a înfrunta noi zbuciumări.

— Să fiu debarcat? Numai asta nu!

— De ce te temi? întrebă căpitanul.

— V-am spus mai adineaori că ne găsim în Rusia, împrejurările în care m-ați găsit vă vorbesc îndeajuns!…

— Înțeleg, domnul meu! zise căpitanul. În noi poți avea toată încrederea. Firește, dacă ești un refugiat politic!

— Asta sunt! răspunse Rimsky fără șovăire. Numele meu este Stanislau Dembinsky și singura mea vină e că sunt polonez!

Căpitanul îi întinse mâna.

— Poți fi liniștit, domnul meu! Te vom scăpa!

Vulturul Morții strânse cu recunoștință mâna întinsă a căpitanului.

— Niciodată nu voi uita ceea ce ai făcut pentru mine, domnule căpitan! Dragostea și atenția cu care m-ați înconjurat este o dovadă de simțămintele adânci omenești, care sălășluiesc în sufletele ofițerilor acestui vas și aș fi foarte fericit dacă cerul mi-ar da putința să vă arăt vreodată recunoștința pe care v-o port tuturor!

— Domnule Dembinsky, ai dovedit a fi un om curajos, cumsecade și-mi pare foarte bine că ți-am putut fi de folos!

— Domnule căpitan, zise doctorul deodată, ați uitat de revizia care se face corăbiei?

— Nu, dragă doctore, m-am gândit și la asta!

— Despre ce fel de revizie vorbesc domnii? întrebă Rimsky înspăimântat.

— Poliția Petrogradului perchiziționează toate corăbiile, mai înainte de a părăsi portul!

— Dar atunci voi fi descoperit!

Căpitanul Wärtner zâmbi.

— Nu trebuie să te temi. Sunt îndeajuns de iscusit, spre a putea păcăli pe copoii poliției rusești!

— Dar nu vă pricinuiesc neplăceri prin aceasta? întrebă Rimsky.

— Nu, domnule Dembinsky! Repet că cunosc eu un mijloc de a te ascunde de autoritățile rusești!

— Și care ar fi mijlocul acesta domnule căpitan?

— Foarte simplu, domnule Dembinsky! răspunse căpitanul, râzând cu poftă. Acum câteva luni, când am plecat din Hamburg, unul din ofițerii echipajului, Rudolf Freiburg, n-a mai plecat cu noi, deoarece s-a îmbolnăvit pe neașteptate. Cum ofițerul s-a îmbolnăvit chiar înainte de a ridica ancora, toate hârtiile lui au rămas la mine și figurează și pe lista echipagiului. Nimic mai ușor, decât să-ți predau hârtiile lui Rudolf Freiburg, hârtii cu care d-ta te vei legitima ca ofițer de marină, în fața autorităților rusești.

Rimsky strânse cu recunoștință mâna nobilului marinar.

— Domnule căpitan, bunătatea d-v. mă face să-mi schimb cu totul părerea pe care o aveam despre semenii mei!

— Așadar, dragă domnule Dembinsky, zise căpitanul, nebăgând în seamă cuvintele de laudă ale rănitului, d-ta vei merge cu noi la Hamburg!

— Dacă între timp corabia nu mai ancorează altundeva, atunci fără îndoială că voi merge și eu la Hamburg.

— Cred că te vei simți bine în portul nostru, acolo vei fi în siguranță cel puțin. Până ajungem la Hamburg ți se va vindeca și rana și te vei putea odihni îndeajuns după noaptea aceasta zbuciumată prin care ai trecut.

— Numai o rugăminte aș mai avea domnule căpitan!

— Vorbește, domnule Dembinsky!

— Ar fi cu putință să-mi înștiințez pe vreo cale oarecare prietenii rămași la Petrograd pentru a-i liniști în privința dispariției mele?

— Te simți în stare să scrii câteva rânduri?

— Cum să nu!

— Atunci îți voi trimite îndată hârtie, de scrisori și cerneală, iar scrisoarea voi îngriji eu să ajungă pe uscat, încă în decursul zilei de astăzi.

Rimsky îi mai mulțumi odată căpitanului, care după ce-i ură însănătoșire cât mai grabnică, părăsi cabina însoțit de doctorul vasului.

Rimsky rămase singur.

Se simțea foarte obosit. Fuga plină de peripeții îl frământase nu numai sufletește, dar îi istovise și trupul cu desăvârșire. Niciodată nu dorise mai mult să poată dormi și după ce fusese scos din mare, dormise doar ceasuri întregi.

Era gata să ațipească când unul din marinarii Rheinland-ului intră aducându-i hârtie de scrisori și cerneală.

Rimsky se așeză îndată să scrie. Scrisoarea era adresată doctorului Leonida.

Dragă prietene,

Îmi dau seama cât de mult te neliniștește lipsa mea îndelungată și știu cât te vei fi frământat să afli ce am devenit. Fii fără grijă: trăiesc și nădăjduiesc că nici ție nu ți s-a întâmplat vreun rău. Nu căuta să afli unde mă găsesc; mulțumește-te să știi că mă găsesc în loc bun și printre oameni de treabă.

Împrejurările mă silesc să părăsesc pământul Rusiei și va ține mult timp până când voi reveni. Consolați-vă însă, căci toate gândurile mele sunt la voi!

Te rog să nu mai urmezi drumul pe care am pornit, deoarece nu mai are niciun rost. Am găsit pe cine căutam dar soarta a vrut să pierd ceea ce căutam, chiar în clipa în care o găsisem.

M-ai înțeles? Acum nu-ți pot da mai multe amănunte, dar când ne vom revedea îți voi povesti toată tragedia vieții mele. Înapoiază-te la prietenii noștri și așteptați-mă acolo. Într-o bună zi voi veni și eu.

Lui Harward și prietenilor lui mulțumește-le în numele meu, pentru ceea ce au făcut pentru mine și sfătuiește-i să renunțe și ei la călătoria plănuită, deoarece totul este în zadar și își primejduiesc degeaba viețile care pot sluji cauza noastră mult mai bine dacă nu se pierd în căutarea unei himere.

Prietenilor din Petrograd transmite-le salutările mele, la fel ca și acelora la care te duci unde voi veni și eu… după un mic ocol.

Dumnezeu să vă aibă în paza lui

Stanislau

Rimsky reciti scrisoarea, apoi o îndoi. Nu putea s-o sigileze, dar nici n-ar fi fost nevoie deoarece scrisoarea fusese alcătuită cu atâta prevedere, încât chiar dacă ar fi citit-o cineva… n-ar fi priceput nimic din ea.

Scrise adresa:

«Doctor Lenieff, Petrograd, Hanul „La Coroana Țarului”», apoi se adresă marinarului:

— Cine duce scrisoarea?

— Domnul căpitan mi-a încredințat mie sarcina.

Vulturul Morții îi dădu scrisoarea.

— Trebuie s-o duci la hanul lui René Piccard. Știi unde este?

— Firește! Sunt doar patru luni de când ancorăm la Petrograd.

— Dacă vei fi iscusit vei primi o bună recompensă. Scrisoarea nu trebuie s-o predai decât în mâna aceluia căruia îi este adresată. Nimănui pe lume altcuiva și nici nu trebuie să spui de unde vii! Ai înțeles?

— Da!

Marinarul părăsi odaia, iar Rimsky, obosit de scris, căzu cu capul pe pernă.

Peste câteva minute, Vulturul Morții dormea adânc.

*

* *

Mai târziu doctorul veni la el.

Îl vizită și dădu din cap mulțumit.

Spre seară veni din nou, de data aceasta întovărășit de căpitan.

Doctorul se aplecă deasupra bolnavului:

— Ei, cum îi merge? întrebă căpitanul.

— Doarme, doarme fără întrerupere.

— Semn bun?

— Firește! Somnul îl odihnește și-l face să uite zbuciumările prin care a trecut.

— Pare să fie un om de treabă!

— Și eu cred la fel!

— Îmi pare bine că l-am scăpat! Ar fi fost păcat să piară în mare sau să cadă în mâna polițiștilor ruși…

— Ciudată țară mai este și aceasta! exclamă doctorul, care învățase la vestita Universitate din Heidelberg și care își iubea meseria mai presus de orice pe lume. O sumedenie de polonezi, oameni de treabă și cinstiți, sunt osândiți în fiecare an numai fiindcă își iubesc patria.

— Îmi pare bine că am putut să scap măcar unul din ghearele asupritorilor ruși! zise căpitanul, care apoi părăsi cabina, împreună cu doctorul corabiei.

Rimsky dormi tun până a doua zi de dimineață, când cineva îl scutură, zicându-i:

— A venit poliția!

Rimsky tresări speriat și-și deschise mari ochii somnoroși.

— Poliția, domnule Dembinsky! zise căpitanul, care stătea în fața lui.

— Ce trebuie să fac? întrebă Rimsky, în vreme ce inima îi tremura ca varga.

Nu de teamă ci fiindcă nu voia să bage în bucluc pe salvatorii săi care îl îmbrățișaseră cu atâta căldură.

Cine îl putea încredința că copoii care vor cerceta vasul nu vor fi tocmai aceia care îl urmăriseră în noaptea trecută?

— Nu trebuie să faci nimic! îl liniști căpitanul. Îți atrag atenția doar că, dacă vor veni aici, nu trebuie să-ți uiți

numele. D-ta ești Rudolf Freiburg, născut la Hamburg, în vârstă de douăzeci și șapte de ani și ofițer pe corabia de comerț „Rheinland”.

— Am înțeles! răspunse Rimsky. Sunt Rudolf Freiburg, născut la Hamburg, în vârstă de douăzeci și șapte de ani și ofițer pe corabia de comerț „Rheinland”.

— Foarte bine! Numai să nu-ți pierzi cumpătul, dacă s-ar întâmpla ca ofițerul de poliție să intre în cabină.

După această îmbărbătare trecu pe covertă spre a primi și călăuzi pe polițiștii care tocmai soseau.

Rimsky, rămas singur, repeta mereu, spre a nu se încurca:

— Rudolf Freiburg, născut la Hamburg, douăzeci și șapte de ani, ofițer pe corabia de comerț „Rheinland”…

Să fi tot trecut vreun sfert de ceas când deodată auzi zgomotul unor pași pe coridorul din fața cabinei sale.

Se vârî mai adânc în pat și își trase pătura mai sus spre a-și acoperi jumătate din față.

Ușa se deschise.

În fața lui Rimsky, care de sub pătură se uita numai cu un ochi, se ivi uniforma unui ofițer de poliție, rus.

Alături de el era căpitanul Wärtner, care-i dădu lămuririle necesare.

— Aici se găsește unul din ofițerii noștri, Rudolf Freiburg.

— Ce are?

— Zilele acestea, în timpul exercițiilor, un catarg secund i-a căzut pe picior și i l-a zdrobit, așa că nu poate părăsi patul.

— Mulțumesc! zise ofițerul de poliție, închizând ușa în urma lui.

Rimsky răsuflă ușurat.

Câtva timp mai auzi zgomot pe covertă, oameni care fugeau, strigau, se chemau pe nume. Zgomotul acesta creștea mereu și Rimsky începu să se teamă, când deodată, o smucitură puternică îl azvârli aproape din pat.

Peste câteva minute ușa se deschise și în pragul ei se ivi chipul surâzător al căpitanului Wärtner.

— Ei, dragă domnule Dembinsky, ce spui cât de ușor am trecut hopul? Știi că suntem în largul mării?

Cu aceste cuvinte se duse la ferestruica rotundă a cabinei, dădu perdeaua la o parte și urmă:

— Vezi, ne îndepărtăm necontenit!

Rimsky se uită cu priviri aiurite. Casele Petrogradului deveneau tot mai mici, în curând ele se contopiră cu țărmul, care apoi dispăru și el, ochiul nemaiîntâlnind decât apă și numai apă…

CAPITOLUL 56
Cuibul Vulturilor

Toamna era înaintată. Frunzele copacilor căzuseră, bruma se lăsase pe iarba zgribulită… serile se făcuseră răcoroase, iar soarele încălzea pământul cu multă zgârcenie.

Iarna trebuia să vină dintr-o zi într-alta.

Copacii din pădurea Rudinului erau și ei despuiați de frunze și așteptau golași căderea celei dintâi zăpezi…

În turnul Radinului, botezat „Cuibul Vulturilor”, prietenii lui Stanislau Rimsky erau adunați cu toții și ascultau cu înfrigurare istorisirea doctorului Leonida, care se înapoiase de-abia de câteva ceasuri de la Petrograd.

Vulturul Morții și cu doctorul Leonida lipsiseră luni de zile din ascunzătoarea lor de la Rudin. În timpul acesta tovarășii lor îi așteptau cu inima tremurândă în fiecare zi. Nu-l temeau ei pe Vulturul Morții, totuși, fiecare avea o strângere de inimă văzând că luni se scurgeau după luni, fără ca vreo veste să le fi venit măcar de la căpitanul lor. Nici nu știau dacă mai trăia sau dacă soarta îl luase din mijlocul celor vii.

Îngrijorarea lor crescu când îl văzură pe doctorul Leonida venind singur.

— Unde este căpitanul?

— Ce s-a întâmplat cu el?

— Unde a rămas Vulturul Morții?

Întrebările acestea erau pe buzele tuturor și doctorul Leonida trebui să strige cât îl ținea gura, spre a se face auzit:

— Fiți fără teamă! Nu s-a întâmplat nimic!

— Dar unde a rămas Rimsky? întrebă Dan Dragomir, a cărui îngrijorare nu putea fi risipită de un răspuns atât de laconic.

— Nici eu însumi nu știu, răspunse doctorul Leonida. Pot să vă spun însă că trăiește și că în curând va fi în mijlocul nostru.

Cu aceste cuvinte își aruncă bagajele într-un colț și căzu pe un scaun.

— Vorbește, doctore, vorbește! îl rugau voinicii, cu înfrigurare.

— Am cam multe să vă spun, dragii mei - răspunse tânărul doctor. Sunt luni de zile, de când nu ne-am mai văzut și vă închipuiți și voi că în timpul acesta s-au întâmplat multe!

— Cu căpitanul spune-ne ce este? întrebă din nou Dan Dragomir, care era cel mai nerăbdător să afle ce se întâmplase cu Vulturul Morții.

— Cred că vă închipuiți și voi că n-am ajuns până în Siberia, începu doctorul Leonida. Drumul nostru s-a împotmolit la Petrograd.

— Ah! Ați fost descoperiți? strigă Micislav..

— Nu, dar drumul nostru nu mai avea niciun rost.

— Cum se poate?

— Chestiunea începe astfel că, într-o zi, pe când stăteam cu toții într-un restaurant din Petrograd, se apropie de noi un cocoșat, în haine zdrențuite și-i înmână lui Rimsky o scrisoare, dispărând îndată după ce făcu aceasta. Căpitanul rupse plicul, curios, și citind scrisoarea pe chipul lui se întipări o uimire fără margini.

— Ce cuprindea scrisoarea?

— Vedeți, asta nu știu nici eu!

— Cum, Rimsky, nu ți-a spus?

— Nu!

— Mă mir!

— Eu m-am mirat și mai mult. Îndată după ce citi scrisoarea o vârî în buzunar și toată ziua fu stăpânit de o înfrigurare neobișnuită.

— Care să fi fost cauza?

— M-am întrebat și eu îndeajuns și văzând că nu pot ghici, l-am întrebat pe Rimsky, cu toate că, dacă ar fi vrut să-mi spună, mi-ar fi spus fără să-l mai întreb eu.

— Și ce ți-a răspuns?

— „Vei afla mai târziu!” atâta mi-a spus. Firește că după acest răspuns nu l-am mai descusut, dar vă închipuiți ce era în sufletul meu. Altădată stăteam tot timpul împreună. În ziua aceea Rimsky plecă singur în oraș și nu se înapoie decât seara. După cină, în decursul căreia se arătase foarte nervos, se retrase îndată în odaia lui. L-am auzit umblând de colo până colo prin odaie, iar mai târziu, spre miezul nopții, părăsi hanul.

— Și… și… ce s-a întâmplat în urmă? întrebă Severin, cu nerăbdare.

— Fără îndoială că, oricare din voi ar fi făcut la fel ca mine, adică, nu s-ar fi luat după el să-l spioneze, deoarece nu putea să dea dovadă de atâta neîncredere în căpitanul său.

— Așa este! Ai dreptate!

— De aceea, am așteptat să se întoarcă… Vă mărturisesc sincer că mă gândeam că Vulturul Morții găsise vreo aventură amoroasă și ca un cavaler desăvârșit ce este, nu spunea nimic despre ea. De aceea nici nu eram prea îngrijorat. Teama mă cuprinse numai dimineața când am intrat în odaia lui și am găsit patul neatins. Îngrijorarea mea crescu neîncetat și vă închipuiți care mi-a fost groaza spre amiază, când am auzit vestea răspândită de oamenii poliției…

— Ce s-a întâmplat? strigă Dan Dragomir, deznădăjduit.

— Groaza mea a fost tot atât de mare ca și a ta, dragă Dane, zise doctorul Leonida… Așadar, oamenii poliției răspândiseră zvonul că în decursul nopții Rimsky a fost recunoscut, poliția a pornit pe urmele lui, iar Vulturul Morții s-ar fi înecat în Neva.

— Ah! strigară voinicii, ca dintr-o singură gură.

— Am început să colind prin oraș, ca un nebun - urmă doctorul Leonida - spre a mă încredința de adevărul acestei știri și nu odată era să mă dau de gol. Pe străzile Petrogradului toată lumea vorbea că noul prefect de poliție al capitalei, Marius Gersot…

Un urlet sălbatic întrerupse povestirea doctorului Leonida.

— Marius Gersot?…

— Trădătorul!

— Atât de sus a ajuns?

— Acesta i-a fost prețul trădării?

Ochii voinicilor aruncau scântei, chipurile lor se înroșiră de mânie, pumnii se încleștară, pentru ca apoi degete să se resfire, spre a se strânge în jurul plăselelor pumnalelor.

O mânie fără margini cuprinse pe aceia care fuseseră trădați mișelește de acest tovarăș al lor, care astăzi, ajunsese prefect de poliție al Petrogradului, firește ca o răsplată pentru trădarea celor de același sânge cu el.

Fără îndoială că dacă soarta l-ar fi adus în fața lor pe Marius Gersot în clipa aceea, nici urmă n-ar mai fi rămas din trădătorul patriei sale.

Când într-un târziu spiritele se mai liniștiră, Dan Dragomir se întoarse în spre doctorul Leonida și întrebă:

— Urmează, tovarășe!

— Vă închipuiți amărăciunea sufletului meu, când am aflat că Vulturul Morții a pierit în valurile Nevei. Nimic, care să mă fi făcut să nădăjduiesc că nu se întâmplase astfel, ci dimpotrivă, toate aparențele vorbeau pentru această tristă moarte a căpitanului nostru.

— Groaznic!

— De îndată ce am aflat că noul prefect de poliție al Petrogradului este Marius Gersot, nu m-am mai îndoit o clipă că ticălosul va fi pornit o urmărire deznădăjduită pentru prinderea dușmanului său de moarte, despre a cărui ședere la Petrograd va fi prins de veste prin vreunul din copoii lui. Așadar, văzând că Rimsky nu se înapoiază până la amiază și nici nu dă vreun semn de viață, am fost nevoit să cred și eu că zvonul era întemeiat și că bietul nostru căpitan pierise în valurile Nevei.

— Apoi… apoi ce s-a mai întâmplat? îl zori Dan Dragomir, a cărui neliniște nu mai cunoștea margini…

— V-am spus - urmă tânărul doctor - că toate semnele păreau să dovedească cum că Vulturul Morții nu se mai găsea printre cei vii. Umblam năuc prin străzile Petrogradului cu inima sfâșiată de deznădejde. M-am gândit că dacă poliția a dat de urma lui Stanislau Rimsky, fără îndoială că vor căuta să pună mâna și pe tovarășii Vulturului Morții și atunci eram și eu în primejdie. Dar nici nu mă sinchiseam de această primejdie. Mi-aș fi jertfit cu dragă inimă viața, dacă prin aceasta l-aș fi putut reînvia pe Stanislau Rimsky. Abătut și trist de moarte, porni înapoi spre hanul „La Coroana Țarului”. Pe drum însă mă gândii că poate știrea tot nu era adevărată și Vulturul Morții va fi putut scăpa în ultimul moment, fără să fie observat de urmăritori. Îmi grăbii pașii în nădejdea că, poate voi găsi la han vreo știre despre căpitanul nostru. Nădejdea mea fu zadarnică însă. Nimic, nici urmă din Vulturul Morții. În schimb, de-abia ajuns în odaia mea, mi se vesti că un om dorește să-mi vorbească.

Doctorul Leonida se opri o clipă, își trecu mâna peste frunte și urmă:

— Vă mărturisesc că m-am cam speriat, deoarece mă gândeam că omul acesta putea foarte bine să fie vreun agent al poliției din Petrograd. Mi-am luat deci pistolul și n-am coborât decât după ce m-am încredințat că este încărcat.

— Rimsky era?

— Nu!

— Cine dar?

— Un om pe care nu-l văzusem în viața mea. Vorbea prost rusește, ceea ce mă făcu să-mi dau seamă că este străin; aceasta o dovedea de altfel și îmbrăcămintea lui ciudată.

— Și fie vroia?

— Nu mi-a spus de unde vine, nu mi-a spus cine l-a trimis, ci îmi vârî doar în mână o scrisoare… Am deschis-o cu înfrigurare și am recunoscut îndată iscălitura căpitanului. Mai înainte de a începe să citesc, am vrut să-l întreb pe necunoscut, de unde venea, dar când îmi ridicai privirea, ia-l de unde nu-i! Dispăruse! Citii deci scrisoarea, ale cărei rânduri mă emoționară adânc, deoarece ele îmi vesteau că zvonul răspândit de poliția Petrogradului nu era adevărat, deoarece Stanislau Rimsky trăia…

— Unde este scrisoarea? întrebă Dan Dragomir, cu înfrigurare.

Doctorul Leonida își vârî mânia în buzunar și scoase de acolo scrisoarea păstrată cu sfințenie.

— Uite-o! zise el, întinzând scrisoarea prietenilor săi. Citiți-o! Poate că voi veți înțelege mai mult din ea decât am înțeles eu.

Atâtea mâini se întinseră deodată spre a apuca scrisoarea, încât era gata să fie ruptă în bucăți.

— Cel mai bun lucru ar fi să ne-o citească unul din noi! propuse Ludovica, văzând că voinicii erau gata să se încaiere pentru scrisoare.

Propunerea Ludovicăi fu primită de toată lumea și Dan Dragomir, ca cel mai gălăgios, avu cinstea să i se încredințeze scrisoarea spre citire.

Voinicul român începu lectura, în vreme ce privirile tuturor se îndreptară asupra lui aproape ca în extaz.

Dar când Dan Dragomir sfârși cu cititul și așeză pe masă scrisoarea trimisă de Vulturul Morții doctorului Leonida,

privirile tuturor trădau o nedumerire fără margini. Voinicii priveau tăcuți unul la altul, fiecare așteptând ca celălalt să rupă tăcerea pentru a-l lămuri poate, asupra cuprinsului acestei scrisori.

Doctorul Leonida fu acela care vorbi mai întâi.

— După cât văd eu, nici voi nu ați putut înțelege mai mult decât mine! zise el.

— Am înțeles însă că Vulturul Morții este în viață, răspunse Dan Dragomir, și gândul acesta trebuie să ne umple sufletele de bucurie!

— Așa este - reluă doctorul Leonida. De altfel tocmai de aceea m-am hotărât și eu să părăsesc Petrogradul, fiind încredințat că Rimsky va fi în curând printre noi. Nu pot să înțeleg însă, ce vrea să spună prin aceea că va face un ocol, până se va înapoia în mijlocul nostru. Drumul de la Petrograd și până la Rudin nu poate fi mai lung pentru el ca pentru mine! De ce să facă acest ocol care-i va lua mai mult timp?

— Poate că a fost silit de împrejurări să ia un alt drum, care va ține mai mult! zise Dan Dragomir.

— Atunci nu poate fi vorba de o întârziere de câteva zile!

— Dar scrisoarea mai are un punct nelămurit, tainic. Căpitanul spune că a găsit ceea ce a căutat, dar că a pierdut iarăși ceea ce a căutat, în clipa în care a găsit-o! Ce vrea el să spună prin cuvintele acestea?

— Fără îndoială că, vorbește de Mioara Comăneanu, zise Severin.

— Nu se poate! răspunse doctorul Leonida! Cum vreți să fi dat căpitanul la Petrograd de Mioara Comăneanu, care se găsește în minele de plumb ale Siberiei?

— Ce este de făcut?... Cine știe cât timp va mai trece până la înapoierea căpitanului și de unde putem noi ști că, chiar și în clipa aceasta, sau în oricare alta, nu-l pândește vreo nouă primejdie?

— Primind scrisoarea aceasta - urmă tânărul doctor - am făcut tot ce mi-a stat în putință, pentru a da de

ascunzătoarea lui Rimsky. Toate cercetările mele însă au rămas fără rezultat și atunci a trebuit să mă împac cu gândul că Vulturul Morții părăsise Petrogradul. În orice caz scrisoarea m-a liniștit, deoarece îmi adusese dovada că Rimsky n-a pierit în valurile Nevei, ci că trăia, iar eu am găsit de cuviință că e mai bine ca politia din Petrograd să rămână încredințată că temutul Vultur al Morții nu mai este printre cei vii.

A doua zi hotărâi să îndeplinesc dorința căpitanului și să părăsesc Petrogradul. Tot timpul drumului m-am gândit mereu că Rimsky mi-o va fi luat înainte și când voi sosi acasă, îl voi găsi aici. Din nefericire, bănuiala mea nu s-a adeverit.

— Și nouă ne pare foarte rău, dragă doctore - zise Dan Dragomir - că nu ne putem bucura pe deplin de înapoierea ta. Am fi vrut să-l vedem aici și pe Vulturul Morții odată cu tine, deoarece până nu-l vom ști în mijlocul nostru, nu vom putea fi liniștiți.

— De am ști măcar unde se află, pe unde umblă? zise și Micislav. Am fi mult mai fără griji!

În Cuibul Vulturilor nu se mai schimbă nicio vorbă; voinicii își goleau cupele cu vin în tăcere, dar chiar dacă nici unul din ei nu vorbea, totuși, fiecare își golea paharul pentru cât mai neîntârziata înapoiere a căpitanului.

Obosit de drum, doctorul Leonida se despărți de tovarăși și se culcă în vechiul lui pat, în care nu se mai odihnise de luni de zile.

A doua zi de dimineață, cel dintâi gând al lui fu să întrebe dacă Rimsky nu se înapoiase peste noapte. Dar vestea pe care o primi nu fu de loc îmbucurătoare…

Rugat de Dan Dragomir, doctorul Leonida se duse până la castel, spre a-i spune prințesei Fedora Feodorovna cele întâmplate în timpul cât fuseseră departe de Cuibul Vulturilor. În lipsa lui Rimsky frumoasa prințesă se interesase de nenumărate ori la voinici, dacă n-au cumva vreo veste de la căpitan și Fedora Feodorovna se arătase

foarte îngrijată văzând că lunile trec, fără ca Vulturul Morții să se fi înapoiat, sau să fi trimis vreo știre despre el.

Așadar, doctorul Leonida se duse la prințesă, spre a-i istorisi călătoria lor până la Petrograd și spre a-i spune că Rimsky se va înapoia la Rudin, dar ceva mai târziu. Despre chestiunea Mioarei Comăneanu nu aminti niciun cuvânt.

După vizita făcută prințesei Fedora Feodorovna, doctorul Leonida se înapoie la Cuibul Vulturilor și-i rugă pe voinici, ca acum să-i istorisească și ei ce se petrecuse în Rudin, în timpul lipsei lui.

— Lucruri mai însemnate nu prea avem a-ți spune - zise Dan Dragomir. Zilele au trecut monotone, una după alta, dându-ne mereu prilejul să-i regretăm lipsa căpitanului care să ne fi condus la aventuri mari și îndrăznețe.

— Cred însă că n-ați stat numai în vizuină, ca niște urși leneși, căci atunci ar fi trebuit să vă plictisiți grozav!

— Asta nu! Așa de pildă, odată am făcut o excursie până la Tarnov, al cărui boier, Skoroieff își atrăsese ura tuturor, prin purtarea lui. Skoroieff se purta ca un câine cu oamenii săi, în vreme ce petrecerile cele mai dezmățate se țineau lanț în castelul lui. Skoroieff era și un pătimaș jucător de cărți și foarte norocos. Nimeni nu-și amintește să-l fi văzut vreodată pierzând. Mai ales baronul Colin, moșierul din Rudin, pierduse sume foarte însemnate. Mai întâi Skoroieff - o amăgi pe logodnica baronului Colin, apoi îl jumuli și pe el, zi cu zi, de sume foarte mari. Dar Colin n-a fost singura lui jertfă. Tânărul Pakin și Manov au contribuit și ei foarte mult la înmulțirea averii lui Skoroieff, care câștiga noapte după noapte.

— Ei, și ce ați făcut cu el? întrebă doctorul Leonida.

— Îți dai seama și tu că un noroc atât de mare și de neschimbat nu mai putea să fie firesc. Într-o seară am izbutit să mă strecor în castelul lui Skoroieff împreună cu Micislav și cu acest prilej am descoperit în ce consta marele noroc al lui Skoroieff. Moșierul din Tarnov avea anume o agerime în mâini, cum n-am mai văzut în viața

mea. Cu toate acestea, n-a fost îndeajuns de iscusit să ne păcălească și pe noi, care am băgat de seamă că Skoroieff avea în mâneca surtucului toate cărțile de care avea nevoie. De acolo el le scotea cu atâta îndemânare, încât ceilalți jucători nici nu băgau de seamă. Noi însă l-am surprins și l-am demascat la momentul oportun.

— Și?

— Firește că Skoroieff s-a înfuriat făcându-ne mincinoși și trăgându-ne la răspundere, dar atunci Micislav arătă că în pachetul cu care se juca erau doi popi de pică. Atunci a izbucnit scandalul. Skoroieff se îngălbeni, se fâstâci, căută să se dezvinovățească dar mosafirii lui, pe care îi jupuise săptămâni de a rândul, se repeziră la el și-i traseră o bătaie soră cu moartea… De atunci au trecut câteva săptămâni, dar Skoroieff tot n-a părăsit patul încă.

— Și ce s-a întâmplat cu câștigul adunat în acest chip necinstit?

— Firește că cei jefuiți și-au cerut banii înapoi, la ceea ce Skoroieff nici nu s-a putut împotrivi…

După aceea Dan Dragomir istorisi și celelalte aventuri avute în timpul lipsei lui din Rudin.

După ce voinicul isprăvi cu istorisirile, doctorul Leonida întrebă:

— Și acum ce facem? Mai aveți ceva la ordinea zilei, căci tare mi-e dor de o mică încăierare! În timpul călătoriei până și de la Petrograd m-am dezobișnuit de aventuri și drept să vă spun, îmi lipseau grozav.

— Fii pe pace, doctore - zise Dan Dragomir - vom mai găsi noi ceva de făcut, până la înapoierea căpitanului. Vlasovici e dus tocmai până în oraș, spre a afla ceva și dacă se înapoiază cu vești bune, atunci vom avea o aventură dintre cele mai puțin obișnuite.

— Ce anume?

— Până nu vine Vlasovici, nu-ți pot spune nimic.

A doua zi după amiază, Lew Vlasovici, fostul învățător, se înapoie din iscoadă.

Chipul îi strălucea de bucurie și tovarășii săi înțeleseră îndată că își îndeplinise însărcinarea cu succes.

— Ei, Lew, ce ai făcut? întrebă Dan Dragomir, de îndată ce-l zări.

— Puteți să vă pregătiți, băieți, răspunse Lew Vlasovici, deoarece în curând va trebui să trecem la fapte.

— Atât de iute? exclamă Dan Dragomir, mirat.

— Încă în noaptea aceasta!

Ochii voinicilor începură să strălucească, deoarece de data aceasta îi aștepta într-adevăr o aventură dintre cele mai interesante.

Doctorul Leonida se uita doar nedumerit în jurul său.

— Dar despre ce este vorba? întrebă el. Cred că este timpul să-mi spuneți și mie!

— Ascultă! zise Lew Vlasovici. Poștalionul din noaptea aceasta duce din Dubro la Tamov sumele încasate ca bir, în ultimele trei luni.

La auzul acestei vești începură să strălucească și ochii doctorului Leonida.

— Într-adevăr, chestiunea este foarte interesantă. Nu strică să mai ușurăm puțin tezaurul Statului rusesc căci guvernanții și așa nu întrebuințează banii în scopuri bune și cinstite. În loc ca acești bani să servească pentru potolirea mișcărilor de neatârnare ale Poloniei, mai bine să intre în buzunarele noastre, deoarece noi le vom da o întrebuințare mult mai bună.

— Așa este!

— Dar isprava este cam primejdioasă! zise Lew Vlasovici.

— Pentru prietenii Vulturului Morții nu există ispravă primejdioasă! zise Dan Dragomir, cu mândrie…

— Poștalionul este însoțit de o pază puternică!

— Cu atât mai interesantă va fi aventura! Știi prea bine că isprăvile prea simple nu ne sunt pe plac.

— Dar nici eu nu mă tem de primejdie - răspunse Lew - am vrut doar să vă previn ca să nu luați lucrurile prea în

glumă, deoarece poștalionul va fi însoțit de o puternică escortă de cazaci.

— Când trece poștalionul pe aici?

— Pe la miezul nopții va fi între Dubro și Rudin.

— Atunci vom fi acolo! zise Dan Dragomir, cu hotărâre. Să fiți gata, băieți!

CAPITOLUL 57
Poștalionul

Odată cu lăsatul serii în Cuibul Vulturilor pregătirile începură cu multă înfrigurare. După spusele lui Lew încăierarea promitea să fie serioasă, așa că și voinicii trebuiau să se pregătească de o luptă cât mai dârză. Toți se înarmară până în dinți și de îndată ce se întunecă de-a binelea, umbrele lor negricioase ieșiră pe rând în pădurea Rudinului, spre a se îndrepta apoi înspre locul unde drumul Rudinului se întretăia cu șoseaua Dubro-ului.

Sufla un vânt rece, din lună nu se vedea decât o fâșie subțire, iar cerul era cenușiu, posomorât, așa cum este el de obicei toamna. Ținutul era pustiu, deoarece locuitori satelor de prin împrejurimi dormeau de mult și afară de mica trupă călare a voinicilor, niciun drumeț nu se putea zări pe șosea.

Lew Vlasovici călărea în frunte, iar ceilalți veneau după el tăcuți, așa cum se cuvenea înaintea unei fapte însemnate. Poate că n-ar fi tăcut cu atâta îndărătnicie niciunul din ei dacă ar fi fost și Vulturul Morții acolo. Fără Rimsky însă, voinicii se simțeau ca o turmă fără păstor și nici n-aveau ca pe vremuri aceeași încredere nestrămutată în izbândă.

Fiecare se gândea la planul îndrăzneț pe care aveau de gând să-l ducă la îndeplinire și fiecare se întreba ce se va întâmpla dacă atacul nu va izbuti. Dacă li se descoperea ascunzătoarea, atunci totul era sfârșit și pe deasupra, mai

o băgau în bucluc și pe aceea care-i găzduise cu atâta dragă inimă, pe prințesa Fedora Feodorovna.

Dacă Vulturul Morții ar fi fost cu ei, fără îndoială că toate gândurile și temerile acestea nu i-ar mai fi chinuit, fiindcă ar fi știut că se pot bizui pe spiritul de prevedere al căpitanului.

Încetul cu încetul ajunseră la încrucișarea drumurilor…

— Aici ne așezăm la pândă? întrebă Dan Dragomir.

— Nu, răspunse Lew Vlasovici vom trece pârâul, deoarece acolo este locul cel mai nimerit pentru a putea ataca.

În consecință călăriră mai departe, până la punctul unde pârâul Dubro-ului, care aici crescuse într-un mic râuleț, se încrucișa cu șoseaua.

Trecură deci podul de lemn și de îndată ce sosiră, Lew Vlasovici și sări de pe cal.

— Acum la lucru, băieți! strigă el.

Ceilalți săriră și ei de pe cai și se uitară nedumeriți la Vlasovici, deoarece nu știau ce are de gând tovarășul lor.

Fostul învățător arătă în spre pod și zise:

— Trebuie să ne ușurăm lucrul!

— Ce vrei să faci?

— Nu trebuie să uitați că escorta de cazaci călărește cu mult înaintea poștalionului, așa că, mai întâi trebuie să sfârșim cu ei. Dar, deoarece în luptă deschisă s-ar putea întâmpla să avem și noi pierderi, trebuie să recurgem la o viclenie…

— Să auzim!

— Vom scoate scândurile podului și în chipul acesta scăpăm de cazacii care călăresc în frunte; cu ceilalți sfârșim apoi mai ușor.

Planul fu găsit bun și peste câteva minute fiecare dintre voinici se trudea să desprindă câte una din scândurile podului, care cădeau una câte una în apă, așa că în curând podul nu mai era alcătuit decât aproape numai din stâlpi golași.

Totuși, nu ridicaseră toate scândurile, ci numai pe acelea din mijloc, pentru ca cursa să nu fie observată de departe. În chipul acesta, pășind pe pod, cazacii nu puteau să-și dea seama încă de primejdia care-i pândea mai departe.

După ce terminară treaba, Lew Vlasovici făcu o inspecție și găsind totul în bună rânduială, își luă tovarășii și se ascunse cu ei în dosul colinei ce se ridica în fața podului.

În această așteptare trecu un sfert de ceas după altul și voinicii ardeau de nerăbdare să audă odată tropotul cailor căzăcești și huruitul poștalionului.

În liniștea care-i înconjura se auzi deodată glasul înăbușit al lui Lew Vlasovici:

— Vin!

Dan Dragomir se trânti la pământ și-și lipi urechea de el.

— Ai dreptate… Zgomotul copitelor se aude până aici!

Voinicii puseră mâna pe arme și se pregătiră pentru clipele pline de însemnătate care se apropiau.

În zgomotul de copite se amestecă acum și huruitul poștalionului.

— Să fiți cât mai liniștiți, băieți, să nu cumva să ne trădăm prezența înainte de vreme! îi sfătui Lew Vlasovici.

Ei se retraseră ceva mai la o parte, dar încet, fără a face nici cel mai mic zgomot. Fostul învățător bătu caii pe gât, pentru ca vreunul din ei să nu înceapă să necheze, ceea ce de altfel era de prisos, deoarece animalele se obișnuiseră cu stăpânii lor și simțeau că trebuiau să fie cât mai liniștiți.

În depărtare se ivise o mică lumină roșiatică. Era felinarul poștalionului.

Și luminița aceasta se mărea necontenit, iar tropotul cailor și huruitul caleștii se auzeau tot mai aproape.

— Peste câteva minute începe petrecerea! le șopti Vlasovici tovarășilor săi.

La vreo douăzeci de pași înaintea poștalionului călăreau șase cazaci. Aceasta era escorta de care vorbise fostul învățător. Mai era cu ei și un ofițer, dar acestuia îi plăcea să se simtă mai comod și se retrăsese în caleașcă, unde moțăia liniștit, fără să bănuiască ceva despre primejdia ce pândea comoara ce-i fusese încredințată.

Banii luați din biruri fuseseră dați în seama unui bătrân funcționar de la percepție, căre-i ascunsese sub jilțuri și care, spre mai multă siguranță, se așezase deasupra lor.

Afară de acest slujbaș al fiscului și de ofițerul de cazaci, poștalionul mai avea încă cinci călători: un negustor din Nijni Novgorod, care se ducea la Varșovia, o rusoaică mai în vârstă călătorind spre Moscova, apoi alți doi negustori și în sfârșit, un bătrân cu barbă albă, care vorbi foarte puțin tot timpul drumului și despre care ceilalți călători nu știau decât ceea ce trădase pașaportul lui. Anume că era un învățat german, care călătorea prin Rusia, spre a studia curiozitățile naturale.

Acum toți moțăiau în pace, deoarece la cea din urmă stațiune de poștă mâncaseră bine și cum, după o masă bună, de obicei nu strică un pui de somn, oamenii își făceau tabietul liniștiți, aproape fără a mai fi tulburați nici chiar de hopurile caleștii. Călătorind cu poștalionul până acolo avuseseră prilejul să se obișnuiască cu aceste hopuri, așa că acum dormeau liniștiți, de parcă s-ar fi știut acasă, în paturile lor.

Se întâmpla uneori, la câte un hop mai mare, ca unul din ei să-și deschidă ochii; dar aceasta nu ținea decât o clipă, căci și-i închidea îndată, dormind mai departe, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic.

Cazacii din escortă, ca și vizitiul erau furioși pe călătorii aceștia, care puteau moțăi în voie. Cazacii mai ales, nu erau încântați de loc de această călătorie nocturnă și deabia așteptau să ajungă la cea dintâi stațiune de poștă, unde urmau să fie schimbați.

Mergeau alene înaintea poștalionului unul cânta altul înjura, al treilea trăgea din pipă, sau din sticluța cu vodcă - și așa mai departe.

— Slavă Domnului că am ajuns la pârâul ăsta blestemat al Dubro-ului! zise unul din ei. Dincolo de pod drumul este mai bun și nădăjduiesc că vom putea înainta mai iute!

Dădu pinteni calului, spre a trece podul mai iute și ceilalți îi urmară pilda.

Din dosul colinei de lângă pod, tovarășii Vulturului Morții priveau cu înfrigurare, deoarece știau că acum sosise clipa hotărâtoare.

Dacă nu observau cursa cazacii, munca lor le-ar fi fost mult mai ușoară, deoarece cu călătorii poștalionului isprăveau ei iute. Dar dacă vedeau că scândurile au fost scoase, atunci lucrul ar fi mers mult mai greu, deoarece trebuiau să dea luptă deschisă și atunci se puteau teme că va cădea vreunul, sau poate chiar mai mulți și din ei.

Vlasovici era cel mai nerăbdător.

Era și firesc, deoarece era pentru prima oară că tovarășii săi îi încredințaseră conducerea unei isprăvi și acum trebuia să dovedească, dacă rânduise totul cu iscusință, dacă amănuntele culese corespundeau adevărului, dacă era vrednic de a face parte din ceata Vulturului Morții. Și cu toate că aranjase totul, cu cea mai mare grijă, totuși tremura ca în ultimul moment să nu se ivească ceva ca să năruie totul, căci atunci, nu numai că ar fi aruncat în zadar în ghearele primejdiei pe prietenii Vulturului Morții, dar și-ar fi periclitat pentru totdeauna și încrederea… pe care i-o dovediseră voinicii până atunci.

De aceea, când caii cazacilor pășiră pe pod, el prinse mâna lui Dan Dragomir, care se afla lângă dânsul și șopti, cu înfrigurare:

— Acum… acum!

Copitele cailor loveau zgomotos în scândurile podului, deodată însă…

Chipul lui Lew Vlasovici străluci de bucurie.

Planul reușise.

Strigăte înfiorătoare despicară tăcerea nopții, apoi se auzi o gălăgie asurzitoare, făcută de căderea cailor și călăreților în apa Dubro-ului, gălăgie pe care câteva detunături de pușcă o făcură și mai infernală.

Și s-ar putea spune că toate acestea se petrecuseră în răstimp numai de câteva secunde.

Cazacul din frunte călărea liniștit și ceilalți îl urmau. Deodată simți că pământul fuge de sub picioarele calului său, privi înainte și atunci zări apa repede a Dubro-ului, dar era prea târziu să-și mai oprească calul, era prea târziu să-și mai prevină tovarășii. El se prăbuși în apă împreună cu cal cu tot, scoțând un groaznic urlet de spaimă și mânie.

Dar strigătul lui nu-i mai putea opri pe aceia care veneau în urma sa. După primul cazac mai căzură alți trei în apă. Ultimii doi își opriră caii în marginea abisului, dar în aceeași clipă răsunară puștile voinicilor din dosul colinei și unul din ei luă drumul celorlalți tovarăși, iar cu celălalt, calul speriat porni înapoi, într-o goană nebună, încât nicio putere omenească nu l-ar mai fi putut opri.

În clipa următoare oamenii lui Stanislau Rimsky, înconjurară poștalionul, ai cărui călători se treziră din somn buimăciți de gălăgia ce răsuna în jurul lor.

Slujbașul de la percepție se sperie cel mai tare, deoarece simțea că atacul acesta n-ar fi avut loc, dacă el nu era în poștalion.

Ceilalți călători săriră de pe locurile lor unul după altul, ofițerul de cazaci își căuta somnoros sabia și pistolul, pe care avuse neprevederea de a și le descinge, doamna mai

în vârstă leșină cu un strigăt ascuțit, numai învățatul german rămase locului, liniștit, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Cei dintâi, care ajunseră la poștalion fură Vlasovici și cu Severin. Severin prinse caii de căpestre, iar Vlasovici, îndreptându-și țeava pistolului asupra vizitiului, strigă cu glas tunător:

— Niciun pas mai departe, fiindcă ești un copil al morții.

Vizitiul tremura ca varga și nici prin minte nu i-ar fi trecut să se împotrivească.

— Dacă ai vreo armă asupra ta, arunc-o îndată, căci altfel nu vei fi cruțat!

Vizitiul scoase de sub capră, cu mâini tremurânde, o flintă veche și o aruncă la pământ.

Ceilalți voinici se repeziră la ușile caleștii și cu arma în mână îi împiedicară pe călători să coboare.

Aceasta nu făcu decât să mărească spaima celor din poștalion. Ei nu puteau pricepe, ce făcea escorta de cazaci și de ce nu se întorcea împotriva agresorilor. Ofițerul mai ales, striga cât îl ținea gura:

— Cazaci, unde naiba sunteți? Ajutor!… Ajutor!…

Un glas batjocoritor îi răspunse:

— Nu-i mai striga în zadar, deoarece cazacii tăi n-au vreme acum să se gândească la tine!

— Cine sunteți și ce vreți?

— Dați-vă osteneala să coborâți și veți afla! răspunse Lew Vlasovici smulgând ușa din țâțâni.

Atâta așteptase ofițerul de cazaci. El își ținuse pistolul la îndemână și în clipa în care se deschise îl ridică să tragă.

Atunci însă, savantul german se ridică de pe jilț și în clipa în care ofițerul apăsă pe trăgaci, îl lovi peste mână, așa că glontele își greși ținta și trecu pe lângă urechea dreaptă a lui Lew Vlasovici.

— Ce faci, domnule sublocotenent? strigă cărturarul. De ce ridici arma împotriva lor? Nu vezi că sunt mult mai

numeroși decât noi? Vrei să-i întăriți, ca să ne măcelărească pe toți?

Vlasovici văzuse îndeajuns de bine că bătrânul acela cu părul cărunt lovise peste mâna ofițerului de cazaci scăpându-l astfel de la o moarte sigură.

Ofițerul însă nu se sinchisi de sfatul bătrânului și ridică din nou pistolul cu două țevi spre a-l descărca în agresor.

Dar el nu apucă să-și ducă gândul la îndeplinire, deoarece Vlasovici îl apucă de cingătoarea sabiei și cu ajutorul lui Dan Dragomir îl smulse din caleașcă.

În clipa următoare pistolul îi căzu din mână și se simți prins în două brațe vânjoase care îl țineau ca într-un clește de fier. Într-o secundă Dan Dragomir și cu fostul învățător îi legară mâinile și picioarele apoi îl aruncară pe marginea drumului, unde sublocotenentul rămase nemișcat.

După aceea Vlasovici se întoarse în spre călători și le zise:

— Acela care se ridică împotriva noastră va fi împușcat pe loc! Toată lumea să arunce armele pe care le are asupra sa, deoarece va fi vai de acela, la care vom găsi vreo armă!

Amenințarea aceasta nu rămase fără efect.

Din caleașcă zburară câteva pistoale și două cuțite de vânătoare.

— Nimeni nu mai are vreo armă? întrebă Vlasovici.

— Nimeni! răspunse o voce speriată din interiorul poștalionului.

— Atunci coborâți din caleașcă, unul câte unul!

Călătorii începură să tremure și mai tare. Fiecare se temea să părăsească poștalionul cel dintâi și deodată deveniseră toți foarte curtenitori, dând întâietate vecinului lor, în nădejdea că acesta se va jertfi spre a coborî cel dintâi.

În cele din urmă Vlasovici se plictisi de atâta așteptare și strigă:

— Mai iute! N-avem timp de pierdut! Dacă nu coborâți, trag în caleașcă și mi-e tot una pe cine voi nimeri!

În urma acestei noi amenințări, unul din negustori își luă inima în dinți și ieși la iveală.

— Cine ești? strigă Vlasovici.

— Sunt negustor cu frica lui Dumnezeu și locuiesc în Nijni Novgorod!

— Stai mai la o parte!

Negustorului nu-i venea să-și creadă urechilor. Auzind din caleașca amenințările acelea rostite cu glas atât de puțin prietenos, credea că va fi cel puțin jupuit de viu. Iată însă că, bandiții aceștia, căci numai bandiți puteau să fie, nu-i atingeau nici un fir de păr.

— Următorul! strigă Vlasovici din nou și de data aceasta, al doilea negustor coborî cu mai mult curaj, decât cel dintâi.

— Cine ești?

— Și eu sunt negustor. Am șase copii, vă rog să nu mă ucideți…

— Nu tremura! se răsti Vlasovici. Noi nu mâncăm oameni! Treci lângă tovarășul tău!

Negustorul se duse lângă colegul său din Nijni Novgorod, dar tot nu se simțea în siguranță, deoarece oriunde se uita, nu vedea decât chipuri mascate și priviri amenințătoare. Bietul om tremura ca varga, gândindu-se la cele trei mii de ruble, pe care nevastă-sa i le cususe în căptușeala surtucului. Dacă bandiții dădeau peste ele, era un om ruinat, căci nu mai avea cu ce să facă cumpărăturile pentru prăvălia lui.

După aceea urmă al treilea negustor, care scăpă și el, fără să i se întâmple vreun rău, iar apoi veni rândul bătrânei doamne, care între timp își revenise în simțiri.

De îndată ce ajunse înaintea lui Vlasovici, începu să se vaite:

— Îndurare… aveți milă… Uite giuvaerurile mele… uite banii, toți pe care îi am la mine… vă dau tot, numai viața să mi-o lăsați!

Vlasovici se răsti la ea, batjocoritor:

— Doamnă, nu-ți teme viața, căci nu ne trebuie, după cum nu ne trebuiesc nici giuvaerurile, nici banii d-tale!

La auzul acestor cuvinte, cei trei negustori răsuflară ușurați, de altfel ca și bătrâna doamnă, care rămase încremenită de uimire. Nici unul din ei nu mai auzise despre o asemenea bandă de tâlhari, care te opresc în mijlocul nopții, te amenință, cu arma în mână și până la sfârșit nu se ating de nimeni.

Totuși, aceasta li se părea prea de necrezut și în ascuns tot mai tremurau, zicându-și că pe semne că banditii voiau mai întâi să-i vadă pe toți călătorii coborâți din poștalion și numai pe urmă să-i prade.

Acum veni rândul slujbașului de la percepție care tremura mai tare decât tremuraseră cei trei negustori și era mai palid chiar și decât bătrâna doamnă.

— Cine ești? întrebă Lew Vlasovici.

La auzul întrebării funcționarul fiscului se încurcă grozav.

— Vladimir Sergievici! răspunse el, în șoaptă.

— Nu mă interesează numele tău?

— Dar ce?

— Meseria!

— Sunt un pașnic cetățean al Dubroului… un biet slujbaș!

— Și în ce scop călătorești?

Slujbașul se încurcă din nou și nu putu răspunde îndată, ceea ce Vlasovici observă numaidecât.

— Ei, răspunde odată! îl zori voinicul.

— Mă duc să-l văd pe tata, care e bolnav!

Vlasovici se uită scrutător în ochii funcționarului, apoi zise, scurt, dar foarte aspru:

— Minți!

— Eu?… Să mint?… Cum poți crede așa ceva despre mine? făcu slujbașul fiscului.

— Îți spun înc-odată că minți!

— Dar…

— Taci! Nu te duci să-ți vezi tatăl bolnav, nu ești un biet slujbaș din Dubro, ci călătorești cu o însărcinare din partea administrației financiare din Tarnov…

Funcționarul păli și căută să tăgăduiască:

— Nu-i adevărat!… Cum poți crede așa ceva?… Cine săți fi spus?…

Vlasovici stătea în fața lui ca o stană de piatră și zise rece, tăios:

— Transporți bani din însărcinarea administrației financiare a Tarnov-ului…

— Nu… nu-i adevărat!

Din interiorul poștalionului un glas zise atunci:

— De ce tăgăduiești, Vladimir Sergievici?

Slujbașul de la percepție îngălbeni și se uită speriat înapoi.

Acela care vorbise acum, era bătrânul cărturar, care în tot timpul drumului nu scosese aproape niciun cuvânt.

Vlasovici curios, privi și el în caleașcă, dar bătrânul cu barba căruntă tot nu se mișcase de pe locul său și continua să șadă nepăsător.

Lew Vlasovici se întoarse apoi din nou în spre funcționar și se răsti la el, furios:

— Acum mărturisești că este așa, după cum am spus eu?

— Nu… nu-l crede… Numai de aceea s-a amestecat în vorbă ca să scape cu viață… Fără îndoială că, el trebuie să fie acela pe care-l căutați!

Cuvintele acestea ale perceptorului îl puseră pe gânduri pe Lew Vlasovici.

Să fie oare așa, după cum spunea pretinsul mic funcționar din Dubro?

Unul din negustori îndrăzni să se amestece și el în vorbă:

— Domnul acela bătrân este un cărturar neamț…

Dar Vlasovici nu se mulțumi cu această explicație, ci-i făcu semn și celui din urmă călător al poștalionului să coboare din caleașca.

Bătrânul părăsi caleașca, încet.

Părul și barba căruntă nu se prea potriveau cu statura lui voinică, cu trupul lui drept ca bradul.

Vlasovici îl măsură din creștet până-n tălpi și zise, apăsând pe fiecare cuvânt:

— Tu ești cărturar neamț?

Străinul se uită țintă în ochii fostului învățător și răspunse, scurt:

— Nu!

Un murmur de uimire se auzi în mijlocul tovarășilor lui Vlasovici. Pe semne că se înșelaseră și tot bătrânul acesta era perceptorul căutat.

Vlasovici își ridică pistolul încet și zise:

— Așadar, tu ești perceptorul de la administrația din Tarnov?

— Nu!

— Dar atunci cine ești? tună glasul fostului învățător.

Străinul își ridică amândouă mâinile. Cu una își prinse barba, cu cealaltă se luă de păr și trăgând de ele, de sub peruca albă ieși la iveală un păr negru ca pana corbului, iar în locul mustății cărunte și a bărbii se ivi un chip plin de tinerețe, surâzător.

Și spre uimirea locuitorilor cetății Rudinului, cel de al șaselea călător al poștalionului, zise:

— Eu sunt Stanislau Rimsky!

Bucuria îi împietri pe voinici și niciunul nu fu în stare să rostească vreun cuvânt, când văzură că o singură mișcare îl transformase pe cărturarul neamț în acela pe care-l așteptau cu atâta nerăbdare.

Voinicii se uitau la el ca la o minune. Credeau că închipuirea își bate joc de ei și așteptau, așteptau mereu, ca înfățișarea mult doritului lor căpitan să dispară, cum dispare un vis.

Tăcerea fu ruptă de Vulturul Morții, care zise:

— Ce-ați rămas așa, cu gura căscată, băieți? Nu vreți să mă recunoașteți? Vlasovici, Dane, Severin, Micislav?… La naiba, atât de străin vă sunt eu vouă?

— Căpitane.

— Rimsky!

— Tu ești într-adevăr?

Și spre nemărginita uimire a călătorilor poștalionului, bărbatul pe care ei îl crezuseră tot timpul drumului un cărturar neamț se îmbrățișă pe rând cu toți bandiții, care atacaseră caleașca.

— Căpitane, exclamă Dan Dragomir, așadar nu este numai un vis?

Doctorul Leonida, care îl păzise pe vizitiu, veni și el.

Văzându-și unul din cei mai buni prieteni, Vulturul Morții îl îmbrățișă cu nespusă dragoste.

— Dragul meu prieten - zise el - nu ți-am spus eu că ne vom revedea?

— Dar cum ai ajuns aici?

— Povestea e lungă și locul nu este nimerit pentru a v-o istorisi. Lăsați, pentru când vom ajunge acasă. Deocamdată să sfârșim munca pe care a-ți început-o.

Vlasovici îi dădu raportul:

— Căpitane, am prins de veste că administrația financiară din Tarnov are pe drum un transport mai însemnat de bani. Am crezut de cuviință să punem mâna pe acești bani.

— Ați avut dreptate! Și bănuiala voastră a fost îndreptățită, deoarece banii se găsesc într-adevăr în poștalionul acesta.

Vladimir Sergievici deveni mai alb ca varul și încercă înc-odată să salveze banii.

— Te înșeli, domnule… Banii vor fi transportați cu poștalionul următor.

— Atunci la ce bun escorta de cazaci? strigă Vlasovici.

— Asta s-a făcut anume așa - răspunse slujbașul de la percepție - pentru a păcăli pe aceia care eventual ar vrea să prade poștalionul.

Perceptorul din Tarnov se reculese deodată și vorbea cu atâta hotărâre, ca și când tot ceea ce spunea n-ar fi fost decât purul adevăr.

Dar atunci se amestecă Rimsky din nou în vorbă și arătând în spre interiorul caleștii, zise zâmbind:

— Nu vă mai pierde timpul cu interogarea acestui om, deoarece tot nu va spune adevărul. Banii se găsesc în doi saci ascunși sub jilț.

— Nu vă atingeți de ei! urlă Vladimir Sergievici.

Dar Micislav se și repezi în caleașcă și în clipa următoare se întoarse cu doi saci plini cu ruble.

— Iată-i!

— Nu-i luați! Dați-mi-i înapoi! urlă perceptorul furios.

— Ne pare bine că i-am găsit, îi zise Rimsky râzând, nici prin minte nu ne trece însă să ți-i dăm înapoi.

— Dar pe mine mă vor spânzura pentru ei!

— Nu te vor spânzura de loc! zise Stanislau Rimsky. Îți voi da chitanță pentru ei!

Și într-adevăr Rimsky nu glumise. El intră iarăși în poștalion, unde găsi hârtie și cerneală, iar peste câteva clipe se întoarse în mână cu următoarea chitanță:

CHITANȚĂ

„Am preluat doi saci cu ruble de la Administrația Financiară din Tarnov.

Vulturul Morții.”

Această chitanță o vârî râzând în mâna perceptorului aiurit.

După aceea se întoarse în spre tovarășii săi:

— Cred că am terminat ce am avut de făcut aici!

— Da, căpitane!

— Atunci putem să ne vedem de drum. Ați venit călare?

— Firește, căpitane!

— Voi face și eu rost de un cal. Cred că al ofițerului va fi destul de bun.

Peste câteva minute toți voinicii erau călare și porniră în galop, de lângă poștalion.

Atât timp cat îl știau de față pe Vulturul Morții, călătorii nu îndrăzniseră nici măcar să se miște. Îndată după plecarea voinicilor însă, ei se repeziră la ofițerul de cazaci și-i dezlegară mâinile și picioarele.

Tânărul sublocotenent turba de mânie.

— Unde sunt cazacii? Iute pe cai! Trebuie să-i urmărim și să le luăm înapoi banii!

Cu aceste cuvinte se repezi la caleașcă, luă unul din slabele ei felinare în mână și porni în căutarea cazacilor săi.

Ajuns pe pod, rămase împietrit în fața abisului ce se deschidea sub scândurile ridicate.

Acum înțelegea totul.

*

*   *

Jos, sub podul desfăcut, râulețul Dubro-ului curgea liniștit, închizând în valurile sale, taina acelei nopți…

Trecuseră săptămâni, poate chiar luni, de când râsul nu mai răsunase în Cuibul Vulturilor. Nimic nu era în stare să readucă zâmbetul pe buzele tovarășilor lui Stanislau Rimsky, deoarece bieții oameni trăiau necontenit în suflet cu teama că poate nu le va mai fi dat niciodată să-și revadă pe iubitul lor căpitan.

Acum, soarta hărăzise urgisiților săi două bucurii deodată. Reușiră să facă o pradă neașteptată, deoarece cei doi saci cu bani, luați Administrației financiare din Tarnov, cuprindeau nu mai puțin de trei sute de mii de ruble, o sumă la care voinicii nu se așteptaseră de loc și, ceea ce

întrecea cu mult bucuria izbânzii de la podul de peste Dubro era faptul că Vulturul Morții se înapoiase.

Acum zâmbetul le revenise pe buze, ascunzătoarea răsuna de râsul lor și pe chipul tuturor se putea citi mulțumirea pricinuită de reîntoarcerea căpitanului.

Și bucuria lui Stanislau Rimsky, fu mare, de a se vedea iarăși în mijlocul prietenilor săi, dar voinicii băgară de seamă că Vulturul Morții revenise din călătoria aceasta mult mai tăcut, mai trist chiar. Pe chipul lui rădea tinerețea, este adevărat, dar pe frunte purta două încrețuri adânci, trădătoare a zbuciumului, a frământărilor prin care trecuse în timpul din urmă.

Pășind din nou în Cuibul Vulturilor, lacrimile îl năpădiră pe Vulturul Morții.

El se duse la fereastra, de unde privirea putea răzbate până la mari depărtări.

Ultima dată când stătuse la fereastra aceasta, ținutul era învăluit în mantia surâzătoare a verii, pădurile purtau hlamida verde a veseliei; acum ținutul purta pecetea tristă a toamnei, iar vânturile reci, ceața deasă de dimineață, vesteau apropierea iernii.

Rimsky se gândi întristat, cu câte nădejdi, cu cât dor în suflet plecase el... Plecase spre a o căuta Mioara Comăneanu...

Și o căutase...

O și găsise, mai înainte decât și-ar fi putut închipui, dar în clipa în care o găsise, dragostea din sufletul lui îngheță ca sub suflul unui ger polar.

În timpul șederii sale la Petrograd n-avusese prilejul să stea de vorbă cu Mioara Comăneanu; dar ceea ce aflase despre ea fusese îndeajuns să omoare orice simțământ duios în inima sa.

Mioara Comăneanu soția altuia! Imaginea aceasta era mereu înaintea ochilor săi: frumoasa lui iubită la brațul tânărului prinț Trubetzkoi.

Cum, în ce chip se întâmplase această căsătoriei? O enigmă pe care el n-o putea dezlega. Averea, banii, titlul ce s-o fi făcut pe Mioara să renunțe la el, cu atâta ușurință?

După duelul avut pe Insula Strigoilor cu tânărul prinț Trubetzkoi, acesta l-ar fi lămurit asupra tuturor acestor nedumeriri ale sale dacă copoii poliției nu-i dădeau de urmă.

În chipul acesta, povestea uimitoare a căsătoriei Mioarei Comăneanu urma să rămână și pe mai departe și poate pentru totdeauna, o taină de nedezlegat înaintea sa.

Așa, cum stătea acolo, la fereastră, privind la decorul trist de toamnă, toate aceste amintiri îi reveniră, spre a-i face inima să sângereze din nou.

Dar vechii și credincioși tovarăși îl înveseliră iute. La ploaia lor de întrebări nu putea să nu răspundă.

— Vorbește, căpitane!

— Unde ai fost?

— De ce ai plecat din Petrograd?

— Ce s-a întâmplat?

— Ce ai făcut?

Doctorul Leonida era cel mai curios, deoarece pe îl căzuse ca un trăsnet neașteptata dispariție a Vulturului Morții.

— Vorbește, căpitane, zise el. Scrisoarea prin care mă vesteai despre lipsa ta îndelungată, le este cunoscută prietenilor noștri. Însă nici ei și nici eu nu știm, care a fost pricina dispariției tale neașteptate!

În mintea lui Stanislau Rimsky se reîmprospătară peripețiile acelei nopți de pomină pe care o petrecuse pe Insula Strigoilor și în valurile Nevei. El le povesti tot prietenilor săi: tainica scrisoare, duelul ce a avut loc pe Insula Strigoilor, ivirea copoilor poliției, fuga înfrigurată, chinuitoarele ceasuri petrecute în Neva, refugierea pe bordul corăbiei „Rheinland”…

— N-aveam altceva de făcut - urmă el - decât să părăsesc Petrogradul pe calea aceasta, deoarece nu încape nicio

îndoială că, după cele întâmplate în noaptea aceea, poliția va fi pus sub supraveghere toate străzile orașului, pe care dacă mă iveam, aș fi fost prins îndată. Pe corabie apoi rana mi s-a vindecat iute și am uitat de grozăviile ultimei nopți petrecute la Petrograd, iar când am ajuns la Hamburg, pe deplin însănătoșit, mi-am luat rămas bun de la căpitanul Wärtner, care mă îngrijise cu atâta tragere de inimă și care, la drept vorbind, mi-a salvat viața, deoarece fără el astăzi aș zace în fundul mării din fața Petrogradului.

Voinicii adunați în tumul cetățuii Rudinului ascultau cu înfrigurare povestirea căpitanului lor.

— Atât de departe ai umblat căpitane? exclamă Micislav, auzind că Rimsky călătorise cu corabia de la Petrograd la Hamburg.

— Da, dragii mei, am făcut un drum foarte lung până să ajung din nou în mijlocul vostru. De la Hamburg și până aici nu m-am odihnit nicio singură zi. Treceam dintr-un poștalion într-altul, numai spre a putea ajunge mai iute la Rudin. Bunul căpitan Wärtner m-a ajutat chiar și să dobândesc un pașaport nemțesc. Fiind obligat să trec prin Polonia, am fost silit să port mască de bătrân, deoarece acolo se putea întâmpla să fiu recunoscut foarte ușor.

— Ai fost și prin Varșovia? întrebă Micislav, cu ochi scânteietori.

— Am stat o jumătate de zi în orașul nostru.

— Ah, Varșovia! exclamă Micislav cuprins de nostalgie după orașul său atât de mult iubit.

Ceilalți deveniră melancolici și ei la pomenirea numelui orașului în care fuseseră atât de fericiți pe vremuri.

— Înțeleg prea bine - zise Vulturul Morții - melancolia care vă cuprinde gândindu-vă la sărmana noastră Varșovie. Și gândul meu s-a îndreptat adeseori în spre orașul pe care am fost siliți să-l părăsim în împrejurări atât de vitrege și în zadar aș căuta să vă tălmăcesc în cuvinte senzația pe care am simțit-o când m-am văzut din nou pe străzile bătrânei cetăți, cuvintele mele ar fi prea sărace.

— Vorbește, vorbește-ne de Varșovia! se rugă și Severin.

— Poștalionul a sosit acolo după amiază, pe la ceasurile cinci și a doua zi de dimineață, la șase, a plecat mai departe. Așadar, noaptea era a mea și am căutat să folosesc cât mai bine cele câteva ceasuri care îmi stăteau la dispoziție.

— Ai fost la vechiul nostru cămin studențesc? întrebă Micislav.

— Am fost.

— Pe podul de peste Vistula, pe care am trecut de atâtea ori?

— Am fost și acolo!

— În căsuța ta?

— Pe aceea au nimicit-o de mult oamenii contelui Gorciacov.

— Și călăul Varșoviei?

— Fiți fără teamă, căci nu l-am uitat. Nu voiam să părăsesc Varșovia fără a-i face o vizită și dușmanului nostru de moarte.

— Și ce ai făcut?

— De îndată ce s-a înnoptat, m-am furișat în palatul guvernamental, chiar în odaia de lucru a contelui Gorciacov și i-am înfipt cu pumnalul în masă, un bilet, cu următorul cuprins:

„Călău al Varșoviei și Vampirul Poloniei,

Nu crede că te-am uitat. Nicio faptă a ta nu-mi rămâne necunoscută, lista păcatelor tale e nesfârșită și după cum te socotește o lume întreagă, de mult ești copt pentru a părăsi lumea aceasta. Tremură, conte Gorciacov, blestemat călău al Varșoviei, căci ora răzbunării se apropie tot mai mult și brațul meu răzbunător te va lovi atunci când te vei crede în cea mai mare siguranță...

Vulturul Morții”

Prietenii Vulturului Morții nu mai puteau de bucurie îuchipuindu-și spaima ce-l va fi cuprins pe călăul Varșoviei, când va fi citit scrisoarea căpitanului lor.

— Am părăsit Varșovia cu conștiința împăcată că l-am mai făcut odată să tremure pe contele Gorciacov și acum nu mai aveam altă dorință decât să ajung cât mai iute în mijlocul vostru. Vă mărturisesc că, adeseori am fost neliniștit din pricina voastră, temându-mă că, în lipsa mea să nu vi se întâmple vreo nenorocire și nu odată m-a cuprins chiar gândul nebun că poate că voi găsi gol dragul nostru cuib.

— La fel am fost și noi îngrijorați din pricina ta, căpitane! zise Dan Dragomir.

— Mă liniștеam însă spunându-mi că sunteți prevăzători și destul de iscusiți spre a vă putea feri de primejdii. Iar când la podul de peste Dubro am auzit detunăturile de pușcă, inima mi s-a umplut de bucurie. Detunăturile acestea îmi spuneau că ați avut grijă să grăbiți clipa în care vă voi putea îmbrățișa.

— Îți închipui, căpitane - zise doctorul Leonida - cât de nețărmurită a fost surpriza noastră…

— Nu voi uita niciodată clipa - zise Severin - când te-am văzut smulgându-ți peruca… Nu-mi veneai să-mi cred ochilor.

— Vă încredințez că acolo, în fundul poștalionului, nu mai puteam de bucurie, văzând că vă purtați întocmai ca și când ați fi lucrat sub conducerea mea. Nu v-ați atins de nimeni, ci numai de banii care au fost smulși de la oamenii săraci.

— Am hotărât prădarea poștalionului - zise și Vlasovici - deoarece am aflat că banii aceștia fuseseră hotărâți să servească pentru combaterea mișcării de independență a Poloniei.

Ochii lui Rimsky se înflăcărară deodată și pumnul lui izbi în masă cu atâta putere, încât cupele de pe ea se răsturnară toate.

— Bine ați făcut! Rușii trebuiesc jefuiți de câte ori se poate! Merită aceasta, deoarece Polonia tot mai zace sub jugul lor asupritor. Acum, că m-am înapoiat în mijlocul

vostru, vom continua cu puteri noi lupta împotriva tuturor acelora care sunt dușmanii Poloniei.

Un avânt de nedescris cuprinse grupul voinicilor, care ridicându-se în picioare, strigară, ca dintr-o singură gură:

— Trăiască, trăiască Vulturul Morții!

— Ținta - urmă Rimsky -, pe care ne am propus-o atunci când am fost siliți să părăsim Varșovia, va străluci de astăzi înainte și mai tare înaintea ochilor noștri! Vom lupta împotriva dușmanilor Poloniei și împotriva asupritorilor celor săraci și părăsiți! Până acum guvernul din Petrograd n-a simțit decât lovitura unuia din pumnii Vulturului Morții; de astăzi înainte el va simți amândoi pumnii.

În turnul cetății Rodinului înflăcărarea nu mai cunoștea margini. Atâta timp cât Vulturul Morții lipsise din mijlocul lor, urgisiții soartei trăiseră în monotonie și lipsă de avânt.

Acum, că Rimsky se înapoiase, veselia și elanul se încuibase din nou în sufletele voinicilor, care ardeau de nerăbdare să treacă de la vorbe la fapte…

CAPITOLUL 58
Giuvaergiul Sidoniev

În Cuibul Vulturilor viața începuse să palpite din nou.

Stanislau Rimsky avea inima sfâșiată, din pricină că o pierduse pentru totdeauna pe draga lui Mioară și spre a scăpa de acest gând chinuitor căuta necontenit tovărășia prietenilor săi.

Mai înainte, pe când își știa iubita plecată din rândurile celor vii, adeseori se retrăgea în inima pădurilor, pornea singur la vânătoare, pentru ca nimeni să nu-i tulbure gândurile care se îndreptau cu evlavie spre cea dispărută. Acum nu mai ieșea de loc fără tovărășia vreunuia din prietenii săi.

Pădurile din jurul turnului cetățuii Rudinului răsunau acum din nou de detunăturile armelor. Rimsky și cu tovarășii săi vânau aproape zilnic și vânatul nu mai putea scăpa dacă ajungea în bătaia puștilor…

Câteodată Rimsky se mai ducea în vizită și pe la castel. Fedora Feodorovna era bună bucuroasă să poată sta de vorbă cu Vulturul Morții, iar acestuia îi făcea bine ciripitul vioi al prințesei, ungându-i parcă inima sângerândă cu un balsam tămăduitor.

Toamna se schimbă iute în iarnă și într-o dimineață, când Rimsky se duse la fereastră, spre marea lui uimire văzu că tot ținutul era acoperit cu un linţoliu de zăpadă!

Iarna se lăsase pe pământ pe nesimțite, într-o singură noapte. Voinicii vânau mereu, dar în fiecare zi unul din ei se ducea în recunoaștere prin împrejurimi spre a vedea

dacă nu se simte lipsa Vulturului Morții, spre a face dreptate acolo unde legile oamenilor nu apărau decât pe cei bogați.

Într-o frumoasă dimineață de iarnă, voinicii erau adunați din nou, afară de Micislav, care lipsea. Micislav plecase la Dubro, încă în ajun, cu o însărcinare și încă nu se înapoiase.

Severin începu să se neliniștească, temându-se să nu i se fi întâmplat ceva, dar Vulturul Morții căută să-i risipească îngrijorarea:

— Nu te neliniști, Severine! Micislav se va întoarce, pe semne însă că băiatul a fost reținut de vreo frumoasă din Dubro.

— Dar ar fi trebuit să se înapoieze încă de astă noapte! răspunse grăsuțul Severin, clătinând din cap, îngrijorat.

— Vei vedea că, va veni în curând!

De-abia rostise Rimsky aceste cuvinte că ușa se deschise și Micislav se ivi în pragul ei.

— Nu ți-am spus eu! strigă Vulturul Morții, triumfător.

— Ce presimțire! exclamă Dan Dragomir. Acum mărturisesc și eu că eram cam îngrijorat din pricina întârzierii lui Micislav. Tu însă nu te-ai neliniștit de loc și iată că, ai avut dreptate!

— Să auzim, Micislav, ce ai isprăvit? întrebă Rimsky, întorcându-se în spre noul venit.

Micislav își aruncă bunda, morocănos, căciula și o azvârli într-un colț și din toată purtarea lui se vedea că lucrurile n-au mers după placul lui.

— Ei, ce este, Micislav? întrebă Vulturul Morții. Nu prea ai aerul să fii mulțumit!

— Fiindcă n-am de ce! răspunse mânios, tânărul polonez.

— Ce spui! Ia să auzim! Vorbește.

— Parcă nu-mi vine nici să vă spun!

— Ceva serios?

— Nu prea!

— Atunci?
— Mai curând mi-e rușine!
— Ce s-a întâmplat? Vorbește odată!
— Mai rău nu se putea întâmpla! mărturisi Micislav, rușinat. Închipuiți-vă că am fost tras pe sfoară!
Un hohot de râs, răspunse la mărturisirea voinicului…
— Și asta te face să fii atât de fiert? întrebă Rimsky.
— Cum naiba să nu fiu, când se întâmplă pentru prima oară să pățesc o asemenea rușine!
— Așa ceva i se poate întâmpla oricui, dragul meu! Dar spune odată, ce ai pățit?
— Vă mai aduceți aminte de giuvaerul acela pe care l-am luat ca amintire, cu prilejul unei excursii pe care am făcut-o la Rudin?
— Cum naiba să nu ne aducem aminte, când ai plecat la Dubro cu gândul să-l transformi în bani! Poate că n-ai izbutit?
— Măcar dacă ar fi fost numai atât! exclamă Micislav, posomorât. Dar am fost păcălit într-un chip atât de rușinos, că-mi vine să înnebunesc.
— Mă rog, dar în cine ți-ai găsit nașul?- întrebă Rimsky, râzând cu poftă.
— În Sidoniev, giuvaergiul! răspunse Micislav, aproape sugrumat de mânie.
— Giuvaergiul din Dubro?
— Da.
— Și ce-a făcut?
— Ascultați, să vedeți și voi. Am ajuns la Dubro seara târziu și m-am dus de-a dreptul la locuința lui Sidoniev. Poarta era încuiată și atunci am bătut la fereastră, în care se și ivi îndată capul giuvaergiului. La început se uită în stradă, bănuitor, apoi întrebă:
— Cine e acolo?
— Aș vrea să vând un giuvaer! i-am răspuns eu.
— Vino mâine! îmi zise el, furios.

— N-am timp, căci vreau să plec mai departe și am rămas fără bani! i-am răspuns eu.

— Atunci du-te cu Dumnezeu, nu-mi trebuie giuvaerul tău! Nu deschid eu poarta unui străin în miez de noapte!

— Dar giuvaerul este foarte frumos și mai bine ți-l dau mai ieftin, numai să-mi pot vedea de drum.

Cuvintele acestea n-au rămas fără efect și peste câteva minute Sidoniev îmi deschise poarta, lăsându-mă în casă. Mă primi chiar în prăvălia-i slab luminată, el se așeză în dosul tarabei, iar eu luai loc în fata lui.

— Ia să vedem giuvaerul! zise el.

I l-am dat.

Îl învârti, îl răsuci în mână și se uita la el cu multă curiozitate.

Lumina lămpii cădea tocmai pe chipul lui și am văzut că-i plăcea giuvaerul, deoarece ochii îi străluceau, de câte ori îl învârtea în mână.

El cercetă cu amănunțime fiecare piatră, iar după ce sfârși cu această examinare, luă un registru voluminos și începu să răsfoiască prin el.

Mă plictisisem de atâta ședere, și-l întrebai:

— Ei, ce facem, îl cumperi, sau nu?

— Îndată, îndată, amice, ai putină răbdare! Mai întâi trebuie să-mi controlez însemnările, în registrul acesta.

— Ce-mi pasă mie de însemnările tale? i-am strigat eu.

— Să-ți pese, căci nu mă pot pronunța, dacă-l cumpăr, sau nu, până când nu mi-am revăzut însemnările.

— Dar la ce naiba îți mai trebuie să studiezi cărțoiul acela?

— Vei vedea îndată!

El mai căuta, timp de câteva minute, apoi deodată strigă triumfător:

— Am găsit ce căutam!

— Ei, și cumperi giuvaerul?

— Da! răspunse el. Îți cumpăr brățara!

— Atunci dă-mi banii! Cred că cinci sute de ruble e pe degeaba!

— Cinci sute?

— Atât!

Sidoniev începu să râdă, batjocoritor.

— Face mult mai mult amicul meu! Cu toate acestea, eu voi cumpăra brățara mult mai ieftin!

— Nu te înțeleg!

— Mă vei înțelege îndată. Brățara va rămâne aici!

— Și banii?

— Ce bani?

— Prețul de cumpărare ai giuvaerului! Doar nu-ți închipui că ți-l voi da pe degeaba!

Giuvaergiul începu să râdă din nou.

— Nicio copeică nu-ți dau pe el!

— Ai înnebunit?

— Dimpotrivă, sunt în toate mințile!

Sării de pe scaun, să mă reped la el, dar atunci Sidoniev își ridică mâna, pe care până atunci și-o ținuse sub tarabă și țeava unui pistol se îndreptă în spre mine.

— Mai încet, prietene! strigă el. Sper că-ți iubești viața atâta ca să nu te miști, căci în aceeași clipă te-am și culcat la pământ… Și spre a te liniști, îți spun că… mâna nu-mi tremură încă, ochiul mi-e bun și te asigur că nu mai vezi soarele răsărind.

Ce puteam sa fac? Nu puteam să-mi duc mâna la pistol, deoarece Sidoniev mi-ar fi luat-o înainte și nu părea de loc dispus să glumească.

Tremuram de mânie. Nu-mi dădeam seama ce-l făcuse pe Sidoniev să ia această poziție, dar cuvintele următoare mă lămuriră:

— Ce crezi, amice - îmi zise el, batjocoritor - că pe mine mă poți lega la gard, atât de ușor? Brățara aceasta e de la mine, amice, i-am vândut-o acum doi ani unui moșier din Rudin.

Eu singur am făcut-o, așa că-i cunosc foarte bine fiecare piatră. Giuvaerul acesta n-a ajuns în stăpânirea ta pe cale cinstită, ci fără îndoiala că l-ai furat!

— Și dacă ar fi așa, ce-ți pasă ție? Dacă nu vrei să-l cumperi, dă-mi-l înapoi și-l voi vinde altuia!

— Crezi ca am înnebunit? Pe tine, brățara aceasta nu te-a costat niciun ban. De aceea și eu îți voi da pentru ea ceea ce te-a costat pe tine. Cred că n-ai de ce să te plângi, deoarece în afacerea aceasta n-ai nimic de pierdut.

Și râse din nou, batjocoritor.

— Mizerabile! strigai eu, înfuriat. Nu te temi de răzbunarea mea?

Un nou hohot de râs îmi răspunse.

— Ce crezi că mă tem eu de asemenea vântură-țară, ca tine?

Cuvintele acestea mă făcură să-mi pierd cumpătul și zbierând ca un nebun, i-am răspuns:

— Omule, bagă-ți mințile în cap, căci eu sunt omul Vulturului Morții și acela care îndrăznește să se atingă, fie chiar și numai cu vorba de Stanislau Rimsky, sau de tovarășii lui, o pătimește amar!

Dar Sidoniev nu se sperie nici chiar la auzul numelui căpitanului nostru.

— Vulturul Morții? făcu el, disprețuitor. Spune-i căpitanului tău să-mi facă o vizită și-l voi primi și pe el, cum te-am primit pe tine. Dacă până acum nu și-a găsit nașul, în mine și-l va găsi!

— Jur că mă voi răzbuna! strigai eu.

— Acum însă, ajunge! se răsti giuvaergiul la mine. Îți dau un minut de răgaz. Dacă în decursul acestui singur minut nu pleci din prăvălie, te împușc ca pe un câine… Și fii fără teamă că nu mi se va întâmpla nimic. Verșeghin, polițaiul, îmi este prieten și mă va crede că m-ai atacat cu gândul de a mă jefui și te-am împușcat fiind în legitimă apărare!

Mânia mă înăbușea. Eram cu totul în mâinile acelui ticălos care, după ce-mi luase brățara, acum mă mai și amenința să mă trimită pe lumea cealaltă.

Dându-mi seama de situație am văzut că nu-mi rămânea altceva de făcut decât să mă supun și am început să mă retrag, încetul cu încetul.

Vă mărturisesc că nu mă simțeam bine de loc deoarece niciodată n-am pățit o asemenea rușine. În gândul meu însă, am jurat să mă răzbun pe nemernicul de Sidoniev și o voi face, cu orice preț.

Tot retrăgându-mă așa, am ajuns până la poartă, Sidoniev venind mereu în urma mea cu pistolul gata să tragă.

Când am ajuns în stradă, ticălosul a închis poarta, liniștit și l-am mai auzit trăgând și zăvorul.

Întorsătura neașteptată pe care o luase afacerea mă doborâse într-atâta, încât nu am mai fost în stare să merg mai departe, ci am rămas acolo în fața casei, rușinat și amărât.

Singurul meu gând era să mă răzbun. Dorul de răzbunare pusese stăpânire pe sufletul meu cu atâta tărie, încât hotărâi să nu mă înapoiez la voi până când nu-mi voi fi luat brățara înapoi și nu mă voi fi răfuit cu Sidoniev.

Am început deci să dau târcoale casei. Dar Sidoniev pare să fie om prevăzător, căci și-a înconjurat casa cu un zid înalt peste care nu se poate sări, iar porțile și le-a făcut din stejar masiv.

Am umblat așa, neputincios, până spre dimineață când, văzând că nu pot face nimic, mi-am zis să mă întorc acasă și să mă răzbun altădată.

Pornii deci spre Rudin. Deodată însă una din ferestre se deschise și întorcând capul, zării chipul rânjit al lui Sidoniev, care, pesemne că mă pândise tot timpul deoarece îmi zise:

— Așadar, te-ai plictisit să tot aștepți, amice? Bine faci că te cărăbănești de pe aici fiindcă ținta tot nu ți-ai putea-o

ajunge! Nici acum, nici altădată… Și îți mai spun că să nu te mai văd prin Dubro înc-odată căci te dau pe mâna lui Verșeghin și apoi vei avea vreme în celula mocirloasă să-ți dai seama că rău ai făcut să te iei la harță cu Sidoniev!

Cu aceste cuvinte închise fereastra, râzând.

Micislav își șterse nădușeala de pe frunte. Bietul om se încălzise chiar numai istorisindu-și pățania, de care se rușina într-atâta.

— Așa s-au întâmplat lucrurile, zise el. Vă rog însă, să-mi dați o mână de ajutor, spre a măi răzbuna pe Sidoniev!

Rimsky îl bătu pe umeri, râzând:

— Nu-ți face inimă rea, dragul meu! Este adevărat că Sidoniev,și-a cam bătut joc de tine, dar, după cum ți-am mai spus, aceasta i se poate întâmpla oricui. În orice caz, în situația în care te-ai găsit nu puteai proceda altfel!

— Dar acum trebuie să ne răzbunăm, cât mai neîntârziat! strigă Micislav.

— Răzbunarea nu va întârzia, mai mult, decât este necesar, zise Stanislau Rimsky. În orice caz, Sidoniev nu s-a dovedit om deștept, când ne-a disprețuit în felul acesta, de oarece ne silește să-i arătăm că suntem departe de a fi vrednici de disprețul lui.

— Trebuie însă, să-i arătăm aceasta cât mai curând!

— Dimpotrivă - răspunse Vulturul Morții - cât mai târziu!

— De ce această amânare, căpitane?

— Fiindcă, ducându-ne la el acum, am alerga ca orbii în ghearele primejdiei!

— De ce? Nu suntem oare îndeajuns de numeroși, spre a putea sfârși cu Sidoniev? Mă mulțumesc și numai să-i dăm foc casei!

— Asta nu e răzbunare. Trebuie să-l lovim pe Sidoniev într-un punct mult mai dureros și eu cred că am simțit care-i punctul lui dureros.

— Care, anume?

— Îl veți cunoaște la timp!

Micislav însă era împotriva amânării.

— De ce să nu-i facem o vizită, chiar mâine?

— Ți-am spus că nu se poate!

— Dar de ce, căpitane?

— Îți voi spune și vei vedea că am dreptate! Nu încape nicio îndoială că Sidoniev îi va spune lui Verșeghin că unul din oamenii lui Stanislau Rimsky a fost pe la el și l-a amenințat cu răzbunarea.

— În privința aceasta cred că, nu te înșeli.

— Așadar este firesc că în zilele următoare Sidoniev să se aștepte la un atac din partea noastră. Afară de aceasta, Verșeghin, căruia îi pare destul de rău că a fost nevoit să-mi dea drumul, fără îndoială că-și va răsfira copoii prin oraș, pentru a-l vesti la cea dintâi apariție a noastră. Cred că va ține chiar zi și noapte o puternică întăritură de cazaci ascunsă în casa giuvaergiului. Or, în asemenea împrejurări, face să mergem pentru a ne înapoia cu o înfrângere sigură?

— Așa este! zise Dan Dragomir.

Ceilalți erau și ei de părere că Vulturul Morții are dreptate. De-abia acum puteau să-și dea seama ce înseamnă Stanislau Rimsky pentru ei. Numai el era în stare să se gândească, să vadă clar, care erau sortii de izbândă într-o asemenea împrejurare. Vulturul Morții nu se lăsa orbit de patimă ci dădea ascultare judecății.

Poate că dacă Vulturul Morții nu era printre ei, ar fi ascultat de sfatul lui Micislav și ar fi pornit îndată să se răzbune pe Sidoniev. Și numai Dumnezeu putea ști dacă expediția aceasta nu le-ar fi fost fatală.

Chiar și Micislav recunoscu că Vulturul Morții avea dreptate:

— Așa este, căpitane! Tu vezi lucrurile mult mai limpede decât oricare din noi.

Rimsky zâmbi mulțumit.

— Îmi pare foarte bine că ascultați de sfatul meu.

— Totuși - urmă Micislav - aș fi foarte curios să știu, cum vezi tu răzbunarea noastră?

— Nu m-am gândit încă la amănunte - răspunse Rimsky - atâta știu însă că expediția trebuie amânată pentru mai târziu. Nu ne vom duce la Dubro decât peste câteva săptămâni când Sidoniev va fi uitat de vizita pe care i-ai făcut-o și nici Verșeghin nu-l va mai păzi, fiind încredințat că giuvaergiul l-a indus în eroare. Peste câteva săptămâni vor uita cu totul despre cele întâmplate și până la urmă își vor zice că tu nici n-ai fost omul Vulturului Morții. Chiar și Sidoniev va crede că te-ai dat drept tovarășul lui Stanislau Rimsky, numai pentru a-l speria.

— Așa este!

— Iar atunci - urmă Vulturul Morții - când nimeni nu-și va mai aduce aminte despre vizita lui Micislav, ne vom prezenta într-o seară la locuința lui Sidoniev și ne vom răzbuna.

Voinicii izbucniră în urale:

— Așa este!

— Trăiască Vulturul Morții!

— Trăiască căpitanul nostru!

Lui Stanislau Rimsky îi crescu inima... când se văzu înconjurat de o gardă atât de credincioasă, atât de gata de a intra chiar și în foc la un singur gest al lui.

Cupele fură ciocnite și chiar și Micislav se consolă de pățania-i din Dubro, bând cu poftă din vinul purpuriu.

CAPITOLUL 59
Minerva

Dragă Leonida,

„Rămâi cu bine și nu fii supărat…”

Așa începea scrisoarea, pe care Minerva, sora doctorului Leonida, i-o lăsase fratelui său, în ruinele de la Zlepitnak, aproape cu un an în urmă și acest început de scrisoare tânărul doctor nu-l putuse uita nici chiar până în ziua de astăzi.

Nici acum nu putea el să-și dea seama, ce s-o fi hotărât să plece, căci n-avusese niciun motiv să fie nemulțumită de el. Că Minerva plecase din proprie voință, după cum îi scrisese în bilețelul acela, doctorul Leonida nu vroia să creadă.

El era pe deplin încredințat că Minerva nu plecase de capul ei, ci că fusese hotărâtă să facă pasul acesta de altcineva.

Dar ce să fi fost pricina?

Dragoste?

Era cu neputință, deoarece Minerva n-avusese prilejul să se întâlnească cu nimeni în singurătatea ruinelor de la Zlepitnak.

Să fi fost silită de cineva, să-și părăsească fratele? Nici bănuiala aceasta nu părea întemeiată, deoarece doctorul Leonida își cunoștea sora îndeajuns pentru a-și da seama

că nu i-ar fi scris o asemenea scrisoare dacă ar fi fost luată cu forța.

Așadar, nu-i rămânea altceva de crezut decât că sora lui a fost ademenită cu vorbe frumoase, cu făgăduieli, poate cu vreo înșelătorie și bietul doctor aștepta zi cu zi, ca soarta să-i scoată iar în cale pe Minerva.

*
*   *

Bănuiala doctorului Leonida, în privința dispariției sorei sale, era îndreptățită.

În seara memorabilă, când doctorul Leonida își părăsise locuința, așezată printre ruinele din Zlepitnak, pentru a se duce cu Rimsky să salveze viața lui Severin, Minerva rămăsese singură acasă.

Se mai întâmplase de multe ori ca doctorul să fie chemat la bolnavi și ea să fie obligată a rămâne singură acasă, dar niciodată nu se temuse.

Locuitorii din Zlepitnak păreau oameni liniștiți și de treabă, cui i-ar fi trăsnit prin minte să se lege de o fată care nu s-ar fi putut apăra?

De aceea, Minerva nu se temuse nici în seara cu pricina.

După plecarea fratelui său, ea se așeză la lucru de mână, apoi luă o carte, spre a-și trece timpul, până la înapoierea doctorului Leonida.

Ea era tocmai cufundată în lectură când cineva umblă la ușă.

Minerva știa că acesta nu putea să fie fratele său deoarece el avea obiceiul să fluiere de departe, spre a o vesti că sosește.

De aceea, se duse la ușă nedumerită și întrebă:

— Cine e acolo?

— Deschide, Minerva! răspunse o voce care-i păru cunoscută fetei, fără însă de a-și putea aminti unde o mai auzise.

Dar o voce lăuntrică îi poruncea să se supună, o putere nevăzută o împingea să ducă mâna în spre cheie și să deschidă.

În pragul ușii se ivi atunci Iani Kipriotis, moșierul din Grodno.

Minerva încremeni de uimire.

Cum ajunsese tatăl ei acolo?

Chipul cămătarului se schimbă într-un zâmbet hidos.

— Cum Minerva, nici nu-ți pare bine că mă vezi?

— Ce cauți aici tată?

— După tine am venit fetița mea, să te duc cu mine într-o locuință mai bună, mai prietenoasă. Tu meriți un cămin mai bun decât ruinele acestea umede, nesănătoase.

— Și Leonida?

— Nu-mi vorbi de el! Leonida m-a jignit adânc așa că nu merită să-i vin în ajutor!

— Ești nedrept, tată. Leonida este un băiat mult mai bun decât îți închipui tu. Până acum a îngrijit de mine cu dragoste mai mult decât părintească și acum ai vrea să-l părăsesc?… Nu, niciodată!

— Gândește-te, fata mea, unde poate fi mai bine de tine: la mine, unde nu vei duce nicio lipsă, sau aici?…

— Lângă Leonida! răspunse fata, fără șovăire.

Bătrânul Kipriotis turbă de mânie.

— Așadar așa îți cinstești tu părintele?

— Nu te supăra, tată, dar nu pot altfel. Leonida mă iubește mai mult decât își iubește sora oricare alt frate!

— Iar eu te iubesc - răspunse Iani Kipriotis - mai mult decât își iubește fiica, oricare alt părinte!

— Trecutul nu prea întărește spusele tale! Știi prea bine că, dacă am fugit de tine, este fiindcă ai vrut să mă dai după un bărbat pe care nu-l puteam iubi!

— Acum primejdia aceasta nu te mai amenință. Mărturisesc că am greșit atunci, crede-mă însă că nu eram tocmai atât de vinovat după cum se părea. Eu nu eram decât o unealtă neputincioasă în mâinile contelui

Gorciacov, puternicul guvernator al Varșoviei, care ținea cu tot dinadinsul ca această căsătorie să aibă loc.

— Mă îngrozesc încă și acum când mă gândesc după cine voiai să mă măriți! Niciodată n-aș putea fi decât a aceluia pe care-l iubesc!

Bătrânul Kipriotis mângâie părul copilei sale.

— Ascultă-mă, Minerva! Eu sunt bătrân și mâine poimâine se poate întâmpla să închid ochii. Trăiesc singur în castelul din Grodno, sunt stăpânul moșiei, al satului și n-am pe nimeni lângă mine, cui să-i las toată această avere… Ce bine ar fi, Minerva, dacă te-aș avea lângă mine!

— Dar fără Leonida eu nu merg!

— Nu vorbi așa, Minerva, căci nu știi ce plan am eu. Din păcate Leonida îmi poartă o supărare neîmpăcată și în asemenea împrejurări nici nu pot încerca măcar să mă împac cu el. Este datoria ta să netezești drumul între tată și fiu. Îi vei scrie frumos din Grodno și vei căuta să-i înmoi inima încetul cu încetul, spunându-i ce bine îți merge, cât de mulțumită ești, spunându-i că tatăl tău se gândește cu milă la viața pe care o duce el și că un singur pas din partea lui ar fi îndeajuns pentru a spulbera neînțelegerea care există între tată și fiu.

— Și crezi tu că Leonida se va îndupleca? Nu-l cunoști oare îndeajuns?

— Ba da, răspunse Iani Kipriotis, zâmbind. Dar dacă nu va merge nici în chipul acesta, atunci știu eu cum să-i înfrâng neînduplecarea.

— Cum?

— Suntem de acord în a recunoaște că, Leonida n-ar veni la Grodno, chemat de mine, chiar dacă eu aș fi acela care ar face cel dintâi pas spre împăcare. Este neîndoielnic încă că dacă tu îl vei chema pe Leonida să vină la Grodno pentru a te vedea, el nu va putea rezista, decât, poate primei și celei de a doua chemări; la a treia însă va veni, fără îndoială și din moment ce va fi venit odată, va veni și a

doua și a zecea oară și încetul cu încetul împăcarea noastră va avea loc de la sine.

Iani Kipriotis își jucase cartea hotărâtoare și ea nu rămase fără rezultat. Minerva găsi că tatăl ei avea dreptate și că soarta îi hărăzise ei nobila însărcinare de a-l împăca pe tatăl cu fiul său.

Ce altă menire mai frumoasă ar putea avea un copil? Apoi, nu era oare chiar și interesul fratelui său ca această împăcare să aibă loc odată? Retrăgându-se acolo, la Zlepitnak, doctorul Leonida își pusese el însuși stăvilar carierei sale. Viitorul unui doctor nu putea fi strălucit decât numai într-un oraș. Așezându-se la Varșovia, Leonida putea deveni cel dintâi doctor al orașului și mai având în spate și marea avere a familiei Kipriotis, fratele ei va ajunge fără îndoială unul din cetățenii cei mai bine văzuți ai Varșoviei.

Cumpănind toate acestea, Minerva găsi că tatăl său, care de altfel părea schimbat cu totul, avea dreptate.

Iani Kipriotis băgă de seamă efectul pe care-l avură cuvintele sale și se gândi să bată fierul până era cald.

— Nu mai sta pe gânduri, ci vino! zise el.

— Dar nu pot pleca, fără să-mi iau rămas bun de la Leonida!

— Ce-ți trece prin minte? exclamă Iani Kipriotis, speriat. În felul acesta toată truda noastră ar fi zadarnică! Leonida nu trebuie să știe nici măcar unde te afli! Cu atât mai mare îi va fi bucuria când va primi scrisoarea ta din Grodno!

— Totuși, - zise Minerva, cu hotărâre - nu voi pleca fără a-mi lua rămas bun de la el!

— Dar nici eu nu zic să nu-ți iei rămas bun! Îi vei lăsa o scrisoare. Ia hârtie, condei, cerneală și scrie-i ce-ți voi spune eu.

Minerva se supuse, fără să vrea, mânată de aceeași putere nelămurită care o împinsese să deschidă ușa la început.

În fundul sufletului ei ardea doar o luminiță care părea că-i luminează gândul. Și gândul acesta luminat de suflet îi spunea că trebuie să se supună în totul tatălui său spre a fi de folos lui Leonida.

De aceea luă o bucată de hârtie, înmuie pana de gâscă în cerneală și așternu cuvintele pe care i le dicta Iani Kipriotis.

Gândurile ei erau atât de confuze, frământarea sufletului său, parcă totuși bănuitor, era atât de intensă, încât nici nu înțelegea ceea ce scria și nici nu băgă de seamă că scrisoarea aceasta nu cuprindea nimic din ceea ce ar fi vrut său spună fratelui său.

După ce isprăvi scrisoarea tatăl său i-o luă din mână, o citi cu mulțumire, apoi o așeză în odaie astfel încât ea să fie observată îndată de doctorul Leonida când acesta se va înapoia acasă.

După aceea se întoarse din nou în spre fiica sa:

— Și acum, Minerva, vino să mergem! Sania ne așteaptă afară, spre a ne duce la Grodno, unde nădăjduiesc să fi mai fericită decât ai fost până acum.

— Mergem tată, numai lucrurile să mi le strâng!

Dar moșierul din Grodno nu-i mai lăsă răgaz nici chiar pentru aceasta.

— Lasă lucrurile astea, la Grodno vei găsi tot ce-ți va trebui! Rochiile cele mai scumpe, mătăsurile, catifelele cele mai frumoase, giuvaericalele cele mai de preț, tu le vei avea! Am ambiția ca fata lui Iani Kipriotis să fie cea mai frumoasă și cea mai invidiată fată din Polonia!

Minerva se supuse și de data aceasta.

Este adevărat că simți o oarecare strângere de inimă… când părăsi ruinele din Zlepitnak, dar gândul că ceea ce face este numai spre binele fratelui său, o mai liniști.

Era pe deplin hotărâtă ca prima scrisoare să i-o trimită lui Leonida chiar a doua zi după sosirea la Grodno. Nu se putea ca Leonida să nu uite trecutul, mai ales când va vedea cât de mult se schimbase tatăl lor.

Bătrânul Iani Kipriotis nu mai era părintele acela încăpăţânat, fără inimă, crud, de ieri, ci era un tată care căuta să-şi atragă copiii la sine, prin dragoste, prin blândeţe.

Şi căutând să-şi tălmăcească această schimbare, Minerva îşi zise că ea se datora bătrâneţii. S-au văzut mulţi părinţi care o viaţă întreagă nu s-au sinchisit de copiii lor, pentru ca într-o bună zi, simţindu-şi sfârşitul apropiat, să alerge cu deznădejde după aceştia spre a se împăca cu ei, înainte de a apare în faţa Judecătorului suprem.

Aceasta era explicaţia găsită de Minerva şi biata fată se şi vedea în castelul din Grodno, împreună cu tatăl şi cu fratele ei.

În vreme ce gândurile acestea frământau creierul Minervei, Iani Kipriotis şedea alături de ea în sanie, învăluit în şuba lui de lup şi zâmbind cu mulţumire pentru izbânda planului său.

De multă vreme rumega el planul acesta, dar iată că în cele din urmă, truda nu i-a fost zadarnică.

Nu-i fusese prea uşor să dea de ascunzătoarea fiului său, iar când urma luată îl duse la ruinele din Zlepitnak, trebui să stea ascuns prin împrejurimi, până când Leonida va fi chemat la vreun bolnav spre a putea pătrunde la Minerva.

Dar dacă biata fată ar fi cunoscut gândurile care erau rumegate în clipa aceea de mintea tatălui său, fără îndoială că ar fi sărit din sanie şi ar fi fugit mâncând pământul spre ruinele din Zlepitnak, unde, chiar dacă ar fi rămas săracă, ar fi fost de o mie de ori mai mulţumită alături de fratele său decât urma să fie alături de acela care se numea tatăl ei.

Iani Kipriotis nu era omul care să pornească în căutarea fiicei sale mânat de un simţământ părintesc. Nu!

Iani Kipriotis avea cu totul alte planuri decât acelea pe care i le spuse Minervei şi acum, când aceste planuri începuseră să se realizeze, chipul lui hidos se schimonosise şi mai grozav sub puterea unui zâmbet de mulţumire.

Iani Kipriotis lucra din răsputeri la aducerea la îndeplinire a planului său.

Îndată după sosirea sa la Grodno căută să se țină de cuvânt și într-adevăr, o dorință n-avea Minerva, că Iani Kipriotis să nu i-o îndeplinească.

Minerva Kipriotis trăia ca o adevărată prințesă. Tatăl ei adusese din Varșovia cele mai bune croitorese care toată ziua nu făceau altceva decât să coasă pentru fiica moșierului din Grodno.

Iar când troica îi ducea la Varșovia, într-adevăr toate privirile se întorceau după Minerva.

Se întâmplase întocmai după cum proorocise Iani Kipriotis: Minerva era cea mai frumoasă și cea mai distinsă fată în tot ținutul.

Trecuseră săptămâni și Minerva se pregătea mereu să-i scrie fratelui său dar bătrânul Kipriotis o amâna mereu:

— Mai așteaptă, Minerva mea! Îți voi spune eu când va sosi clipa nimerită! Mai am ceva de aranjat și pe urmă!

În gândul lui însă, cămătarul își zicea:

— Poți tu să aștepți mult și bine!

Alte planuri avea el și ar și fi pășit la executarea lor dacă o boală neașteptată nu l-ar fi trântit la pat...

Bătrânețea începu să-și arate colții și într-o bună zi Iani Kipriotis nu mai putu părăsi patul. Bătrânul cămătar nu se temea de nimic pe lumea aceasta atât de mult ca de boală. Chiar și când era mai tânăr și sănătos tun, tot numai această gogoriță îl înspăimânta: să nu se îmbolnăvească. E ușor de închipuit deci, care-i fu spaima acum, când văzu că picioarele nu-l mai țin.

El chemă în grabă pe cei mai vestiți doctori din Varșovia, iar pe Minerva n-o lăsa nici zi, nici noapte de lângă patul său.

Într-o zi, Minerva îi spuse din nou:

— Tată, să-l chem pe Leonida Este un doctor desăvârșit, l-am văzut vindecând bolnavi care erau osândiți să moară

și sunt încredințată că te-ar însănătoși și pe tine, în timpul cel mai scurt.

— Nu, copila mea - răspunse Iani Kipriotis, gemând - s-ar speria prea tare dacă m-ar găsi bolnav! Pe urmă, poate că nici boala mea nu l-ar îndupleca și în starea în care mă găsesc, vezi că și doctorul spunea că trebuie să am liniște. Dacă însă tu vrei să riști să-l pierzi pe bătrânul tău tată, atunci cheamă-l!

Știa cămătarul cum să vorbească spre a-și ajunge ținta! Care copil și-ar putea lua răspunderea ca, într-un caz eventual, să cadă asupra lui vina morții părintelui său? Și Minerva nu-i scrise fratelui său, nici în timpul cât ținu boala lui Iani Kipriotis.

Moșierul din Grodno zăcu mult la pat, dar mulțumită îngrijirilor doctorului și ale Minervei, spre primăvară se lecui, iar când razele soarelui de mai coborâră pe pământ, doctorul nu le mai ceru decât să desăvârșească ceea ce săvârșise el.

Kipriotis începuse să primească chiar și vizite și printre cei mai sârguincioși vizitatori ai săi se număra și Scarlat Kalamakis, un alt grec, care izbutise să adune o mare avere și care avea întinse moșii în apropierea Grodno-ului. Se spunea despre el că ar fi tot atât de bogat ca și Iani Kipriotis. Sate întregi, moșii, mine, castele, avea nenumărate și pe deasupra și foarte mulți bani gheață. Scarlat Kalamakis mai avea o trăsătură comună cu Kipriotis: era bătrân și el umbla numai sprijinindu-se într-un baston și, ca și Kipriotis, în timpul din urmă era mai mult bolnav decât sănătos.

Tușea mereu, avea amețeli și el însuși își dădea seama că sfârșitul nu mai putea fi departe. În cele din urmă, trebuie să mai spunem că Scarlat Kalamakis nutrea și el planuri tot atât de mari ca și Iani Kipriotis și că planurile lor erau comune, aceasta o dovedește chiar împrejurarea că cei doi greci erau foarte des împreună…

În ziua aceea ședeau iarăși laolaltă, în castelul din Grodno și vorbeau despre vechiul lor plan.

— Acum trebuie să căutăm să sfârșim odată, zicea bătrânul Kipriotis. Amândoi suntem bolnavi neîncetat, mâine, poimâine vreunul din noi dă ortul popii și atunci va fi mult mai greu să ne îndeplinim planul.

Scarlat Kalamakis dădu din cap.

— Ai dreptate, dar oare putem înlătura toate piedicile?

— Ce piedici?

— Minerva, de pildă!

— Nici poveste! Minerva face ceea ce spun eu și chiar dacă nu i-ar fi tocmai pe plac, tot trebuie să se supună voinței mele.

În jurul buzelor bătrânului Kalamakis apăru un zâmbet de mulțumire.

— Atunci totul va fi în ordine și vechiul nostru vis se va împlini: două din cele mai mari averi ale Poloniei vor fi într-o singură mână!

— Așa zău! zise și Kipriotis, mulțumit. Cele două averi se vor contopi și nu vor avea pereche, chiar nici în Rusia!

— Așadar nu ne mai rămâne altceva de făcut decât să le înlesnim să se cunoască.

— Așa este, dragul meu Kalamakis. Cel mai bun lucru ar fi să-ți aduci băiatul, cât mai neîntârziat și nădăjduiesc că nici căsătoria nu va fi amânată prea mult!

Cei doi bătrâni se despărțiră. Scarlat Kalamakis se înapoie acasă, iar lângă Kipriotis apăru Minerva.

— Mâine vom avea oaspeți, Minerva, zise cămătarul.

— Pe cine? întrebă fata, curioasă.

— Kalamakis va veni din nou, dar de data aceasta își aduce și băiatul.

Fata păru dezamăgită.

— Vai, și eu care credeam ca l-ai chemat în ascuns pe Leonida! Cât de fericită aș fi să-l revăd odată, dar după cât se pare tu nu vrei să-mi faci această bucurie.

— Nu deznădăjdui, Minerva mea! Mai curând sau mai târziu dorința îți va fi îndeplinită.

Se întâmplă însă ca vizita lui Scarlat Kalamakis să fie amânată din nou, deoarece starea sănătății lui Kipriotis se înrăutăți, pe neașteptate. Voind să se ducă din grădină în casă, bătrânul se prăbuși la pământ și toate încercările Minervei de a-l ridica rămaseră zadarnice.

Atunci fata strigă servitorii și aceștia îl duseră pe sus, pe moșierul din Grodno. Ai fi zis că Iani Kipriotis își dăduse obștescul sfârșit. Nu putea să vorbească, nici să-și deschidă ochii și nici măcar să-și miște mâinile, sau picioarele.

Minerva trimise îndată în oraș, un om călare, spre a aduce un doctor.

Spre seară doctorul veni și-l vizită în amănunțime pe moșier.

— E grav? întrebă Minerva, după vizită.

— Tatăl dv. a fost lovit de dambla, răspunse doctorul… Jumătate din trup i-a fost paralizat și și-a pierdut și putința de a vorbi.

— Dumnezeule! strigă biata fată. Și nu se mai poate vindeca?

— Nu se știe! răspunse doctorul. Deocamdată, pot să vă spun că, dacă va fi îngrijit bine starea i se mai poate îmbunătăți. Dar că se va lecui pe deplin, aceasta nu prea îmi vine să cred.

Trecu vara, trecu toamna și Iani Kipriotis tot nu părăsise patul încă. Cei din Grodno vorbeau multe despre boala boierului și oamenii își spuneau în ascuns:

— Dumnezeu nu bate cu bâta, dar nici nu-i uită pe cei răi!

Spre începutul iernii, starea sănătății lui Iani Kipriotis se mai îmbunătăți, ceea ce se datora în mare parte îngrijirii Minervei.

Iani Kipriotis își redobândise putința de a vorbi, în schimb nu putea să-și miște nici piciorul, nici mâna stângă și toată ziua ședea nemișcat într-un fotoliu.

De îndată ce se simți ceva mai în putere, se gândi la ducerea la îndeplinire a vechiului său plan și într-o bună zi o sanie opri la poarta castelului.

La auzul clopoțeilor, Minerva alergă la fereastră curioasă.

— Cine a venit, Minerva? întrebă bătrânul cămătar.

— Scarlat Kalamakis, cu un tânăr.

— E băiatul lui. Du-te înaintea lor, draga mea și primește-i cum se cuvine!

Minerva se supuse și porni în întâmpinarea oaspeților. Bătrânul Kalamakis o salută, drăgăstos și-i prezintă pe fiul său:

— Băiatul meu, Vladislav, Minerva!

Fata întinse mâna tânărului, care i-o strânse curtenitor…

După aceea Minerva conduse oaspeții în odaia în care se găsea bolnavul. Cei doi bătrâni începură îndată să

vorbească cu înfrigurare și pentru a fi cât mai nestingheriți, Kalamakis îi spuse Minervei să-i arate lui Vladislav biblioteca, deoarece tânărul era mare iubitor de cărți.

Minerva se supuse și peste câteva minute ea se găsea în bibliotecă în tovărășia tânărului Kalamakis, căruia tatăl său la botez îi dăduse înadins un nume polonez, Vladislav, cu gândul ca numele să nu fie mai târziu o piedică în fața căsătoriei sale cu fiica vreunui bogat polonez.

Soarta a vrut însă ca nobilul polonez visat să fie tot un grec, dar Kalamakis nu fu nemulțumit, deoarece averea lui Kipriotis întrecea acum pe a multor membri ai aristocrației poloneze, în mijlocul cărora de altfel jupân Scarlat nu prea izbutise să pătrundă cu toată bogăția lui.

Dar ajunși în bibliotecă Vladislav nu se întoarse spre cărți, ci spre Minerva, căreia îi zise:

— Știi d-ta, jupâniță, care este adevărata pricină, pentru care bătrânii ne-au trimis de lângă ei?

— Nu!

— Atunci îți voi spune eu: În timpul acesta, bătrânii pun la cale soarta noastră!

— Soarta noastră? făcu Minerva, foarte mirată. Nu înțeleg!?

— Te voi lămuri: Tata vrea ca eu să te iau pe d-ta de soție, iar tatăl d-tale dorește ca fiica lui sa devină nevastă-mea!

Minerva păli!

Odaia începu să se învârtească deodată cu ea și albă ca varul se prăbuși într-un scaun.

— Să fie cu putință? îngână ea, speriată. În chipul acesta se hotărăște viitorul, soarta unor oameni?

Apoi se îndreptă deodată și exclamă, cu toată tăria împotrivirii sale:

— Nu, nu mă voi învoi cu niciun preț! Niciodată nu voi fi soția d-tale, Vladislav Kalamakis!

Tânărul luă mâna Minervei și o copleși de sărutări…

— Nici nu-ți închipui, cât de fericit mă fac cuvintele d-tale, jupâniță Minerva! zise el. Și eu iubesc pe altcineva și crede-mă că o căsătorie silită mi-ar fi tot atât de puțin pe plac ca și d-tale.

Chipul Minervei se însenină.

— Dar atunci totul este în cea mai bună ordine! exclamă fata. Dacă niciunul din noi nu dorește această căsătorie, atunci nu se va alege nimic din ea!

— Lucrurile nu stau tocmai așa, o lămuri Vladislav Kalamakis. Eu cunosc toată chestiunea și știu ce interese sunt la mijloc și pentru ce atât părintele d-tale cât și tatăl meu vor ca această căsătorie să fie încheiată!

— Ce interese pot avea ei?

— Ei vor ca în chipul acesta să unească într-o singură mână cea mai mare proprietate din Polonia.

— Și firește că puțin le pasă că prin aceasta nenorocesc doi oameni!

— Jupâniță dragă - zise Vladislav, cu un zâmbet îngăduitor - pentru oameni care toată viața n-au avut alt scop decât să adune ban lângă ban, inima nu are nicio însemnătate.

— E destul de trist că este așa! În orice caz, noi trebuie să luptăm cu puteri unite spre a face cu neputință căsătoria plănuită.

— Măcar dacă am izbuti! Mie mi-e dragă o fată săracă din Varșovia, dar tata nici nu vrea s-audă. Mi-a spus cel puțin de o mie de ori că eu trebuie să-mi iau o soție din clasa mea socială și întotdeauna mi-a dat să înțeleg că d-ta ai fi cea mai nimerită.

În timpul aceasta în casă bătrânii puseseră la cale totul, și acum, după părerea lor nu se putea ca tinerii să nu se placă, nu mai rămânea decât să se hotărască ziua nunții.

În curând bătrânul Kalamakis și fiul său părăsiră castelul iar Iani Kipriotis o chemă la sine pe Minerva.

— Ei, draga mea, cum îți place Vladislav Kalamakis?

— Este un băiat drăguț și bine crescut.

Ochii bătrânului cămătar străluciră de bucurie.

— Zău? Dar atunci e minunat!

— Ce te face să te bucuri așa, tată?

— Acum îți voi destăinui marele secret, să te bucuri și tu! Află deci, dragă Minerva că Vladislav Kalamakis este menit a deveni soțul tău.

Cu fața roșie, ca jăratecul, Minerva strigă:

— Nu, nu așa m-am gândit… E un băiat drăguț și bine crescut, dar nu-l vreau de bărbat!

— De ce?

— Fiindcă nu-l iubesc. Și ți-am spus doar că nu mă voi mărita decât cu bărbatul pe care-l voi iubi!…

— Gândește-te, Minerva… Când ți se va mai ivi un asemenea mire?

— Dar cum poți vorbi astfel când Vladislav nici nu mi-a cerut mâna?

— Ți-o va cere…

— Niciodată!

— De unde știi tu cu atâta siguranță când eu m-am și înțeles cu tatăl său?

— Cum, părinții trebuie să hotărască asupra fericirii copiilor lor?

— Sunt încredințat că Vladislav te iubește…

— Iar eu sunt încredințată că nu!

— Ce te face să crezi?

— El însuși mi-a spus ca iubește pe altcineva.

Chipul bătrânului Iani Kipriotis se făcu îngrozitor de mânie.

— Așa stau lucrurile? Ei bine, tocmai de aceea vă voi arăta eu că această căsătorie va avea loc.

În ochii lui lucea un foc diabolic. El redevenise vechiul Iani Kipriotis, cămătarul nemilos și lacom de bani care era în stare să precupețească chiar și fericirea propriei sale copile numai spre a-și ajunge ținta.

— Nu, de o mie de ori, nu! strigă Minerva. deznădăjduită! Aceasta nu se va întâmpla!

Moșierul din Grodno lovi cu pumnul drept în masă…

— Ba se va întâmpla! Îți voi arăta eu că aici se întâmplă ceea ce vreau eu și nimeni altul!

Minerva începu să plângă cu hohote..

— Dumnezeule, cât sunt de oropsită! De ce nu este alături de mine Leonida, care mă iubește și care fără îndoială că m-ar apăra?

Iani Kipriotis râse, batjocoritor.

— Ți-e dor de Leonida, de derbedeul, de ticălosul acela?

— Tată, cum poți vorbi astfel de copilul tău?

— Nu mai este copilul meu… Îi voi arăta…

— Cu ce a păcătuit Leonida față de tine, el care n-are pereche în lumea aceasta?

— N-are pereche?… Da, în ticăloșie, în nemernicie! Până acum nu ți-am spus adevărul, dar acum ți-l voi spune pentru a vedea cine este iubitul tău frate Leonida…

— Ce s-a întâmplat? De ce vorbești așa de el?

— Faima lui a pătruns până aici! În Grodno nu se vorbește decât despre mârșăviile lui!

— Dar ce a făcut?

— Ce a făcut?… S-a întovărășit cu Stanislau Rimsky…

— Stanislau… Rimsky!

— Da, da! Nu-i așa că te uimește și pe tine?… Și fratele tău face parte din aceia care pradă oamenii săraci, care ucid femei și copii… Acesta este fratele tău… eroul… acela care n-are pereche în lumea aceasta!

— Nu, nu se poate! Leonida nu este în stare să săvârșească asemenea fapte!

— În zadar îl aperi! Eu știu toate acestea de la un om care cunoaște prea bine pe toți membrii bandei Vulturului Morții.

— De la cine?

— De la contele Gorciacov… guvernatorul Varșoviei. S-a pus premiu pe capul fratelui tău și de atunci cine știe dacă n-a căzut răpus de vreun glonte de cazac, sau n-a fost spânzurat de vreun copac de la marginea drumului.

Minerva se uită acum cu adânc dispreț la tatăl său. În clipa aceea muri orice simțământ de dragoste filială în inima ei, deoarece socotea că este un păcat de neiertat, ca un părinte să vorbească în chipul acesta de copilul său.

Își șterse lacrimile din ochi și răspunse hotărât și aspru:

— Nu știu dacă ceea ce ți-a spus contele Gorciacov este adevărat sau nu. Știu însă că din clipa aceasta îl iubesc și mai mult pe Leonida și dragostea aceasta nimeni nu mi-o va putea spulbera din inimă.

Iani Kipriotis râse iarăși, batjocoritor:

— Puțin îmi pasă dacă-l iubești pe Leonida sau nu! Pe mine mă interesează un singur lucru: să devii soția lui Vladislav Kalamakis.

— Dar aceasta n-o vei ajunge niciodată! răspunse fata și părăsi odaia.

După această scenă Minerva nu se mai arătă înaintea tatălui său, zile întregi. Tot timpul și-l petrecea în odaia sa și nici chiar la masă nu se ducea spunând că nu se simte bine și nu poate părăsi camera.

Iani Kipriotis cunoștea prea bine pricina.

— Nu face nimic! își zicea el. Se va schimba ea!…

În aceeași zi trimise un servitor până la Scarlat Kalamakis, poftindu-l până la el.

Kalamakis și veni îndată.

De data aceasta veni fără fiul său și de îndată ce ajunse la castelul din Grodno se și retrase într-o odaie cu Kipriotis, care îi povesti cele aflate de la Minerva despre Vladislav.

— Nu mi-ai spus nicio noutate, zise Kalamakis după ce Kipriotis sfârșise ceea ce avea de spus.

— Totuși, mă miră că fata s-a împotrivit la căsătorie cu atâta tărie. Este adevărat că Vladislav mi-a mărturisit totul și deci am aflat că nici Minerva nu este prea încântată de planul nostru, dar de aici și până a se împotrivi cu atâta încăpățânare…

— Și totuși căsătoria va avea loc!

— La fel mă gândesc și eu și am făcut chiar tot ce mi-a stat în putință pentru ca lucrurile să meargă așa după cum voim noi.

— Dar nici Vladislav nu vrea să se însoare!

— Te înșeli! strigă bătrânul Kalamakis, triumfător.

— Ai reușit să-l faci să-și schimbe părerea?

— Am recurs la o mica înșelăciune și mi-am ajuns scopul. Acum, e rândul tău să faci la fel cu Minerva.

— Dar cum ai reușit să-l convingi?

— A fost cam încurcată chestiunea, dar totuși a mers. Ți-am spus că se înnebunise după o fată săracă din Varșovia. Mi-am zis că, cu bani se poate face orice și fără să mai stau mult pe gânduri m-am dus la Varșovia, unde am căutat familia fetei. Trăiesc într-o adevărată mizerie. Am căutat să stau de vorbă cu tatăl fetei și l-am făcut să întrevadă de acum înainte o viață lipsită de griji.

— Și?

— Îți dai seama că o asemenea făgăduială nu putea să rămână fără de efect. I-am făgăduit anume că dacă izbutește să-și convingă fata să renunțe la Vladislav, îi dau o casă la Varșovia și o însemnată sumă de bani. A doua zi, Vladislav primi o scrisoare, în care fata îl ruga să nu se supere, dar iubește pe un alt tânăr cu care peste câteva zile se va și căsători.

— Bravo! Foarte bine! Și ce zice Vladislav?

— E deznădăjduit din pricina dezamăgirii. Nu poate să-și închipuie, cum este cu putință ca fata pe care a iubit-o atâta să-l părăsească așa, deodată. S-a repezit la Varșovia, pentru a vorbi cu fata, dar acolo s-a întâlnit cu tatăl ei care i-a spus că fiica sa e plecată la niște rude din provincie, unde va rămâne până în ziua cununiei. Vestea aceasta îl amărî și mai mult. Umbla ca un nebun, de parcă ar fi vrut să se sinucidă. Eu însă am căutat să-l mângâi, să-l îmbărbătez, să-i arăt că mai sunt fete frumoase destule în Polonia, Minerva ta, de pildă…

— Și?

— Încetul cu încetul a început să se intereseze tot mai mult de Minerva și până în cele din urmă mi-a spus că Minerva nu-l iubește și că nu-l va lua niciodată, dar că lui fata nu-i este antipatică. Așadar, băiatul nu este prea catâr! Acum să vedem ce facem cu fata?

În clipa aceea se auzi un țipăt ușor urmat de o cădere.

Scarlat Kalamakis sări de pe scaun și alergă la ușă cât îl lăsară picioarele lui bătrâne. Deschise ușa și strigă, speriat.

La picioarele lui zăcea trupul nemișcat al Minervei.

Iani Kipriotis apăsă soneria de lângă el și servitorii alergară speriați, din toate părțile.

— Ce s-a întâmplat cu jupânița noastră? întrebară ei, înspăimântați.

Iani Kipriotis răspunse, cam încurcat:

— Jupânița tocmai se pregătea să intre în oaie, când deodată s-a împiedicat și a căzut!

Servitorii o ridicară pe Minerva și o așezară pe divan…

— Aduceți iute niște oțet!

— Și un pahar cu apă!

Servitorii alergară în grabă, spre a-și readuce în simțiri stăpâna.

Cei doi bătrâni rămaseră o clipă singuri.

— Minerva a auzit totul! zise moșierul din Grodno.

— Dar dacă o supără atâta căsătoria aceasta, răspunse Scarlat Kalamakis, atunci nu știu dacă mai face să ne batem capul cu ea!

Iani Kipriotis se înfurie:

— Niciun cuvânt mai mult! strigă el. Căsătoria aceasta trebuie să aibă loc fiindcă vreau eu…

Nu putu urma mai departe, deoarece servitorii se înapoiaseră. Unul aducea apă, celălalt oțet și dându-i-l să-l miroasă, fata își reveni în simțiri.

Ea se uita năucă în jurul său și trebui să-și forțeze memoria, spre a-și aduce aminte unde se găsea și ce se întâmplase cu ea.

Și plimbându-și obosită ochii prin odaie, îi zări pe cei doi zgârciți bătrâni, care se târguiau pe fericirea, pe viitorul ei.

Atunci, amărăciunea izbucni în următorul strigăt deznădăjduit:

— Nu… nu vreau să fiu soția lui Vladislav Kalamakis!

Iani Kipriotis le porunci servitorilor s-o ducă pe Minerva în odaia ei, spre a se odihni puțin după zbuciumul, prin care trecuse.

Descoperirea făcută din întâmplare o doborâse cu desăvârșire pe biata fată. Tocmai voia să intre în odaia sa și își și așezase mâna pe clanță, când deodată auzi că era vorba despre ea. Curiozitatea o făcu să se oprească, așa că auzi cuvânt cu cuvânt noua întorsătură pe care o luase plănuita căsătorie.

Până acum nădăjduise că dacă și Vladislav se împotrivea la această căsătorie, atunci ea tot nu putea să mai aibă loc. Acum însă, deodată aflase că Vladislav Kalamakis se răzgândise și-i venise pofta să se însoare cu ea.

Își dădea seama prea bine că, acum orice împotrivire va fi în zadar și se simțea prea slabă să lupte cu trei bărbați, mai ales că, sfârșitul ar fi fost tot izbânda tatălui său. Iar aceasta o înspăimânta.

O îngrozea chiar și numai gândul de a deveni soția unui bărbat pe care nu-l iubea. În mijlocul acestor frământări își aduse aminte din nou de fratele său Leonida și blestemă clipa în care dăduse ascultare tatălui său și părăsise ascunzătoarea din Zlepitnak, unde fusese fericită.

Doamne, ce bun fusese fratele său Leonida cu ea și cum i-ar fi venit el în ajutor și acum, dacă ar fi știut unde și în ce chinuri cumplite se zbate!

Ziua aceea fu pentru Minerva o zi de tortură și somnul binefăcător nu-i închise ochii nici când se lăsă seara.

În timpul acestor frământări mintea ei făurise un plan mare și planul acesta voia să și-l ducă la îndeplinire cu orice preț.

Ea își făcu de lucru prin odaia sa și nu se gândi la executarea planului decât numai după ce toată lumea se dusese să se odihnească în castelul lui Iani Kipriotis.

Minerva își strânse lucrurile cele mai necesare, apoi, cu legătura în mână își părăsi odaia în vârful degetelor. Ea înainta încet, cu multă băgare de seamă, pe trepte și pe coridoare, deoarece își dădea seama că dacă este observată de cineva nu-și va mai putea duce gândul la îndeplinire.

Or, Minerva luase hotărârea nestrămutată de a nu mai rămâne la castelul din Grodno nici măcar o singură zi. Se gândise bine mai înainte de a lua această hotărâre și își dăduse seamă că tatăl ei nu se schimbase întru nimic și că astăzi era același care fusese atunci când Leonida se văzuse silit să fugă dinaintea lui împreună cu sora sa.

Și se hotărâse să părăsească castelul din Grodno, fiindcă în schimbul satisfacerii tuturor dorințelor sale i se cerea să-și jertfească fericirea.

Or, fericirea ei nu era un lucru care putea fi scos la vânzare. Mai curând ar fi fost în stare să moară decât să se supună planului făurit de tatăl său…

În decursul zilei ce se scursese, adeseori îi venise gândul să-și pună capăt zilelor; până în cele din urmă însă izbuti să-și alunge din minte, acest gând deznădăjduit și hotărî să pornească în căutarea fratelui său Leonida.

Puțin îi păsa de oboseala, primejdiile, zbuciumările, pe care trebuia să le înfrunte pe calea pe care se hotărâse să pornească. Se simți în stare să înfrunte încercările soartei și porni cu curaj pe drumul stabilit.

Știa prea bine că va fi silită să colinde săptămâni, poate chiar luni întregi, dar nu se temea. Și nu se temea nici de eventualitatea adeveririi celor spuse de tatăl său, anume că Leonida s-ar fi întovărășit cu Stanislau Rimsky.

Afară de Leonida nu mai avea pe nimeni în lumea aceasta, așa că, chiar să fi vrut, n-ar fi avut alt loc unde să se refugieze.

Cu multă băgare de seamă, Minerva coborî din castel și traversă curtea îndreptându-se în spre poarta grea de stejar, a cărei cheie o avea la sine. Câinii, pe care Iani Kipriotis și-i luase de când cu vizita lui Stanislau Rimsky, o cunoșteau, așa că n-o lătrară și o lăsară să ajungă până la poartă.

Cheia se învârti în broască de două ori și poarta castelului din Grodno se deschise înaintea Minervei.

Și atunci, copila răsfățată a moșierului putred de bogat, porni prin noapte, spre necunoscut...

CAPITOLUL 60
Contele Riminsky

— Domnul conte s-a sculat?
— Încă nu!
— Și soarele e doar aproape în cruce!
— Știi prea bine că, în timpul din urmă domnul conte nu se prea scoală odată cu găinile!
— Iarăși a venit târziu acasă?
— Spre dimineață!
A fost la cărți?
— Nu!
— La chef?
— Nu!
— Atunci?
— Ai putea să știi, unde umblă în timpul din urmă!
— În Rudin?
— Da, la castelul din Rudin.
— Așadar e îndrăgostit!
— Așa se pare.
— Nu este cel dintâi căruia i se aprind călcâiele după prințesa Fedora Feodorovna.
— Dar nici cel din urmă!
— Ce vrei să spui?
— Înainte de a veni la Urzin, la contele Riminsky, am slujit la castelul din Rudin. Este adevărat că pe vremea aceea prințesa nu locuia prea des la castel, dar în timpul cât era în trecere pe acolo am avut prilejul să mă încredințez că inima ei rămânea surdă la toate asalturile

numeroșilor săi adoratori. Apoi, prințesa Feodorovna este mai bogată decât toți boierii de prin împrejurimi, laolaltă, așa că ar fi o prostie să se mărite numai spre a-și jertfi libertatea.

— Atunci, tu crezi că dragostea domnului conte nu prea are sorți de izbândă?

— Asta este părerea mea.

Convorbirea aceasta avu loc pe balconul castelului din Urzin, proprietatea contelui Riminsky, între camerierul Benedict și fata în casă, Anka.

Urzin se întinde între Dubro și Rudin și pe vremea aceea număra ca la vreo cinci sute de suflete. Cea mai mare parte a pământurilor din Urzin erau proprietatea contelui Ion Riminsky.

Contele Riminsky nu împlinise încă 30 de ani. El locuise vreme îndelungată la Varșovia unde luase parte foarte activă la mișcările de neatârnare poloneze, în care scop își cheltuise o bună parte din averea sa.

Dându-și seama, dezamăgit și amărât, că toate jertfele sale erau în zadar, deoarece stăpânirea rusească nu putea fi înfrântă numai cu ajutorul compatrioților, hotărî să se retragă din viața politică și cu doi ani în urmă părăsi capitala Poloniei.

Oferindu-i-se spre cumpărare moșia Urzin, care se găsea pe pământ rusesc, dar aproape de hotarul Poloniei, o cumpără și se retrase aici, trăind o viață foarte singuratică..

Dar cumpărând moșia Urzin nu făcuse o afacere prea bună.

În zadar se ocupa el însuși cu administrarea moșiei, pământul era prost și dădea roade puține, așa că Riminsky era mereu silit să facă noi împrumuturi pentru a putea continua cu exploatarea.

Recolta din ultimul an nu dezminți nici ea, proasta calitate a pământului și atunci contele, spre a ieși din încurcătură, se gândi să se însoare cu o femeie bogată.

Tocmai atunci se întâmplă să facă cunoștință cu prințesa Fedora Feodorovna și cunoștință aceasta îl zăpăci cu totul. Contele Riminsky se gândise să facă o căsătorie de interes și iată că acum se îndrăgostise ca un nebun de frumoasa stăpână a Rudinului.

Așadar, cunoscând-o pe Fedora Feodorovna, el uită de orice interes material și nu se mai gândi, decât la dragostea sa pentru fermecătoarea prințesă. Simțământul contelui Riminsky pentru Fedora Feodorovna era atât de curat, încât nobilul polonez ar fi fost în stare să se însoare cu prințesa chiar dacă aceasta întâmplător n-ar fi fost bogată.

Pentru contele Riminsky nu mai exista altă fericire, decât de a putea fi împreună cu frumoasa castelană…

Fedora Feodorovna își dădu seama îndată de simțămintele contelui dar nu le acordă nicio însemnătate mai deosebită. Se obișnuise ca aproape toți bărbații să-i facă curte și cu toate că Riminsky îi era simpatic, totuși, nici lui nu-i arătă o prietenie mai mare, mai intimă decât le arătase și celorlalți.

Ea își spunea că dacă Riminsky va observa că sentimentele lui nu sunt împărtășite, va renunța de a mai nutri speranțe în privința ei. Contele Riminsky nu era doar cel dintâi care pășea pragul castelului din Rudin cu inima plină de nădejde, pentru a se îndepărta apoi dezamăgit.

De altfel ar fi fost și greu ca tânărul conte să poată câștiga inima prințesei. Inima Fedorei Feodorovna bătea și acum numai pentru Stanislau Rimsky și în timpul cât Vulturul Morții fusese departe de Cuibul Vulturilor, fermecătoarea castelană petrecuse multe nopți fără somn, rugându-se cu inima tremurândă pentru viața idolului său.

Contele Riminsky observase că prințesa se purta cu el la fel ca și cu ceilalți bărbați care o înconjurau, dar de aceea el nu deznădăjdui, ci speră neîncetat că, odată și odată tot va izbuti să topească scutul de gheață, care împresura inima adoratei sale.

În noaptea aceea fusese rânduită o mare petrecere la castelul din Rudin și de acolo venise contele Riminsky, acasă, atât de târziu.

Soarele era aproape în cruce și razele lui străluceau orbitor pe linţoliul alb de zăpadă, dar contele Ion Riminsky nu se deșteptase încă. Și cine știe până când ar mai fi dormit, dacă Benedict, credinciosul său camerier n-ar fi intrat în dormitor.

De după perdeaua trasă la o-parte, soarele de decembrie pătrundea în odaie ca o pulbere de aur și contele Riminsky se așeză în capul oaselor în pat, frecându-și ochii, somnoros.

— S-a crăpat de ziuă? întrebă el, căscând.

— S-a cam crăpat de amiază, domnule conte! răspunse Benedict, zâmbind.

— Și eu pic de somn!

— Nu v-aș fi sculat, dar a sosit un vizitator care a cerut să vorbească neapărat cu domnul conte.

— Un vizitator? Cine e?

— Domnul Alexandru Popov!

— Popov?... Da... da... știu acum!

— Spune că astă-noapte domnul conte s-a înțeles cu d-sa ca astăzi înainte de amiază să vină aici!

— Da... mi-aduc aminte!

— Ce să-i spun domnului Popov?

— Spune-i că m-am sculat și că în curând îi voi sta la dispoziție... Până atunci condu-l în salon... oferă-i o pipă și rachiu!

— Am înțeles, domnule conte!

Benedict se înclină și părăsi dormitorul pentru a aduce la cunoștința lui Alexandru Popov cele spuse de stăpânul său.

Popov nu se supără că era făcut să aștepte. El se trânti într-un fotoliu și când văzu că servitorul îi așează în față o sticlă întreagă din cel mai bun rachiu polonez, se gândi că Riminsky ar putea să întârzie cât mai mult.

În timpul acesta tânărul conte sări sprinten din pat, se spălă cu apă rece ca gheața, spre a fi cât mai vioi, se îmbracă iute, apoi porunci să i se aducă cafeaua în salon, unde el însuși veni să-l întâlnească pe Popov.

Alexandru Popov era la al cincilea pahar de rachiu, când contele intră în salon, așa că, îl salută pe stăpânul casei cu o veselie, cam zgomotoasă.

Obrajii lui cât o șuncă se lărgiră într-un zâmbet de mulțumire și sărind de pe scaun, îi întinse mâna contelui, de la o depărtare de zece pași:

— Bună dimineața, domnule conte! Credeam că ați uitat despre întâlnirea hotărâtă ieri noapte!

— Nu, nu - se scuză Riminsky - dar m-a cam furat somnul. Acum însă sunt aici și putem sta de vorbă. Cred că nu te vei supăra dacă între timp îmi voi lua cafeaua cu lapte.

— Ca la d-ta acasă, domnule conte! răspunse Popov, curtenitor și fiind foarte mulțumit că Riminsky îi umpluse paharul din nou.

După ce-l dădu pe gât și pe acesta, întrebă:

— Dacă-mi dai voie să te întreb, domnule conte, pentru ce m-ai rugat să te vizitez?

Contele Riminsky bătu cu degetele în masă, enervat, apoi își ridică încet capul.

— Domnule Popov, dacă-mi aduc bine aminte, acum vreun an mi-ai spus să-ți vând o parte din moșia Urzin.

— Da, era vorba de pădurea Urzinului.

— Parcă așa mi-aduc aminte și eu!

— Atunci domnul conte mi-a răspuns că nu este de vânzare.

— Așa este și într-adevăr, aceasta era situația atunci.

— Și acum?

— Lucrurile s-au schimbat. Dacă mai ești dispus să cumperi această parte a moșiei, eu aș fi gata să ți-o vând.

Popov rămase pe gânduri.

Rachiul nu-l zăpăcise îndeajuns spre a nu înțelege care era situația. Era viclean din naștere, așa că și acum își dădu seama îndată, cum stăteau lucrurile.

Având obiceiul de a se informa despre toți moșierii ținutului, aflase și despre contele Ion Riminsky cum că situația lui materială nu era tocmai surâzătoare. Averea ce-i mai rămăsese după cheltuielile avute cu mișcările de independență poloneze și-o băgase toată în moșia Urzin, care însă nu producea îndeajuns pentru a acoperi cheltuielile traiului bun pe care contele era obișnuit să-l ducă și afară, de aceasta, o moșie mare are veșnic nevoie de noi investiții care toate costă parale.

Popov mai știa că Riminsky avea chiar datorii pe moșie și dacă acum se arăta dispus să se despartă de partea cea mai prețioasă a proprietății, aceasta însemna că tânărul conte se găsea din nou în încurcături financiare.

Ba Alexandru Popov bănuia chiar și pricina acestor încurcături și în gândul său își zise:

— Fedora Feodorovna este o pasiune costisitoare chiar și atunci când nu-i faci decât curte!

Din aceste gânduri, Alexandru Popov fu deșteptat de glasul contelui Riminsky care-l întrebă:

— Ei, care este părerea d-tale, asupra acestui târg, dragă domnule Popov?

Am arătat că Popov era un om viclean.

Cu un an în urmă el voise să cumpere pădurea, deoarece voia să înceapă o exploatare forestieră și pădurea Urzinului părea cea mai nimerită pentru acest scop, deoarece era așezată chiar în vecinătatea moșiei lui.

Atunci voia s-o cumpere și ar fi fost gata să dea orice preț pentru a pune mâna pe prețioasa pădure.

Acum însă lucrurile se schimbaseră. Astăzi nu mai era el acela care venea cu propunerea, ci contele Riminsky.

Acum nu el vroia să cumpere, ci contele Riminsky să vândă.

În asemenea împrejurări era firesc ca și condițiile de cumpărare să fie cu totul altele.

Cu un an în urmă contele ar fi dictat prețul, deoarece Popov venise cu propunerea; acum însă locul contelui îl luase Popov, deoarece oferta îi era făcută lui.

— Nu te supăra domnule conte, zise Popov, zâmbind cu prefăcută părere de rău, dar astăzi situația mea nu-mi mai îngăduie să închei târgul! Acum un an, da… aveam bani strânși…

— Dar pădurea aceasta este partea cea mai de preț a moșiei Urzin!

— Pentru mine nu mai este deoarece am renunțat la exploatarea forestieră.

— Daca nu mă înșel, anul trecut mi-ai oferit cincizeci de mii de ruble?

— Se poate… dar nu-mi mai amintesc bine!

— Atunci nu ți-aș fi dat-o nici pentru o sută de mii; acum însă sunt dispus să ți-o vând pentru suma oferită de d-ta.

Popov nu mai încăpea în piele de bucurie. El știu însă să-și ascundă bucuria aceasta cu gândul de a încerca să mai reducă ceva din prețul de cumpărare. Se arătă cât se poate de nepăsător și răspunse:

— Cincizeci de mii de ruble… Chiar dacă aș avea strânși banii aceștia acum, tot aș mai sta să mă gândesc dacă în împrejurările de astăzi pădurea mai prețuiește pentru mine cincizeci de mii de ruble!

— Faptul că n-ai banii strânși, zise contele Riminsky, nu poate fi o piedică din pricina căreia să pierzi o afacere atât de bună!

— Cum, cum? N-ar trebui să număr acum prețul cumpărării?

— Nu asta am vrut să spun!

— Ci?

— D-tale, bogatului Alexandru Popov, nu-i poate fi greu să găsească cincizeci de mii de ruble. D-ta găsești oricând să te împrumuți cu banii aceștia.

Popov zâmbi.

— În orice caz părerea pe care domnul conte o are despre situația mea materială este foarte măgulitoare. Țin însă să subliniez că cincizeci de mii de ruble însemnează o sumă foarte mare, or, pentru mine, pădurea… nu mai face prețul acesta astăzi. Dacă domnul conte ar mai lăsa ceva…

— Cât crezi d-ta, domnule Popov? Două-trei mii de ruble poate că aș mai lăsa!

— Eu nu mă gândesc la o scădere de două-trei mii de ruble!

— Ci?

— Mai mult de treizeci de mii de ruble nu dau pe pădurea Urzin.

Contele Riminsky se înfurie.

— Domnule Popov, pesemne că d-ta ai aflat de încurcătura în care mă găsesc de îndrăznești să-mi faci o ofertă atât de jignitoare!

— Pentru nimic în lume nu mi-aș îngădui să te jignesc, domnule conte, răspunse Popov, împăciuitor, dar recolta slabă din anul acesta mi-a pricinuit mari pierderi și mie, așa că trebuie să mă gândesc mult și bine, mai înainte de a încheia o nouă afacere. Trebuie să recunoști și d-ta că, deocamdată, pădurea aceasta nu mi-ar aduce niciun venit. Atunci de ce aș cumpăra-o?

— Trebuie să înțelegi însă și d-ta, domnule Popov că nu ți se va mai oferi un al doilea prilej asemănător pentru a cumpăra pădurea. Mărturisesc că am nevoie de bani și dacă n-o cumperi d-ta, o vând altuia!

— Nu cred că s-ar găsi vreun om prin împrejurimi care să fie dispus să investească într-o pădure un capital atât de mare! răspunse Alexandru Popov, zâmbind viclean.

Contele Riminsky își dădu seama că Popov avea dreptate. Afară de Popov, niciunul din moșierii ținutului n-ar fi fost în stare să-i cumpere pădurea. Simțea deci că este lăsat la bunul plac al acestui om, care era destul de

mic de suflet să profite de încurcătura în care se găsea. De aceea înțelese că era nevoit să mai lase din preț.

— Bine! zise el. Înțeleg situația și mă voi conforma împrejurărilor. Sunt gata să-ți vând pădurea pentru patruzeci de mii de ruble, dacă-mi plătești banii în decurs de douăzeci și patru de ceasuri.

Alexandru Popov de-abia putu să-și mai stăpânească bucuria ce-l cuprinse la auzul ofertei tânărului conte…

Pentru patruzeci de mii de ruble, pădurea Urzin era un adevărat cadou. Cu un an mai înainte, Popov ar fi fost dispus să dea șaptezeci de mii de ruble pentru ea și iată că acum i se oferea aproape la jumătate preț.

Cu toate acestea, zâmbetul acru nu-i dispăru din jurul buzelor.

— Nu pot să promit nimic, domnule conte!

— Dar ce mai aștepți?

— Aș vrea s-o cumpăr, dar te rog să-mi mai dai timp de gândire.

— Timp de gândire? Altul în locul d-tale ar lua o cu amândouă mâinile!

— Împrejurările de astăzi sunt foarte grele și nimeni nu se hotărăște să cumpere o moșie, așa, cu una cu două!

Contele Riminsky se ridică de pe scaun.

— Bine, domnule Popov! Îți dau timp de gândire…

— Patruzeci și opt de ceasuri!

— Nu! Un ceas!… un singur ceas!

— De ce?

— Vei afla îndată!

Contele Riminsky scutură clopoțelul de pe masă și Benedict se ivi îndată în pragul ușii.

— Benedict, îngrijește să se pună caii la sanie! Dar îndată!

Popov se uită uimit la contele Riminsky.

— Și asta face parte din cumpărătură? întrebă el, zâmbind.

— Da! răspunse tânărul conte.

— Nu prea înțeleg legătura!

— Acum ne vom urca în sanie și mergem în pădure. D-ta vei avea prilejul să mai vezi odată proprietatea pe care ți-am oferit-o spre cumpărare. Drumul ține un ceas. Când ne vom înapoia la castel, va trebui să te hotărăști dacă cumperi pădurea sau nu.

Ideea îi plăcu lui Popov, care, după ce mai dădu pe gât un păhărel de rachiu, își îmbrăcă șuba și coborî în tovărășia contelui Riminsky, în curte, unde sania îi și aștepta.

Peste câteva minute sania aluneca pe drumul acoperit de zăpadă. Contele Riminsky îi poruncise vizitiului să facă înconjurul pădurii Urzin.

În curând, copacii uriași ai pădurii se iviră înaintea ochilor lui Popov care măsura cu priviri avide întinsul, care putea să fie al lui pentru un preț de nimic.

Dar și contele Riminsky își ajunse ținta. La vederea frumuseții acestei păduri seculare, Popov se înflăcără într-atâta încât la jumătatea drumului zise:

— Ajunge, domnule conte, nu trebuie să mergem mai departe!

— Așadar, facem târgul?

— E ca și făcut!

— Patruzeci de mii de ruble?

— Patruzeci de mii!

— Și mâine îmi numeri banii?

— Voi încerca să fac rost de ei.

— Dar eu vreau să știu cu siguranță… fiindcă poimâine se poate întâmpla să mă răzgândesc și să nu mai vând pădurea.

— Voi face tot ce-mi va sta în putință ca, până mâine la amiază, să plătesc prețul cumpărării!

Contele Riminsky, dădu din cap, apoi îi spuse vizitiului:

— Întoarce!

Ion Riminsky își vârî capul în gulerul șubei și se gândi cu strângere de inimă că trebuia să se despartă de cea mai prețioasă parte a moșiei sale.

Chiar și copacii gemeau parcă sub puterea vântului de iarnă, că trebuie să încapă pe altă mână. Iar când își ridică odată privirea tristă, i se păru că stejarii și aninii îi făceau semne mânioase, că se despărțea de ei cu atâta ușurință.

Tristețea cuprinse sufletul contelui Riminsky, dar nu putea face altfel. Trebuia să se despartă de pădurea Urzinului, pentru a-și salva restul moșiei.

Sania aluneca repede pe drumul lucios.

Dar în vreme ce amărăciunea copleșea tot mai mult sufletul contelui Riminsky, Alexandru Popov nu mai putea de bucurie. Ar fi vrut să cânte, să joace, să-și strige bucuria în gura mare, dar situația cerea să se poarte și pe mai departe rezervat, dând impresia că el i-a făcut un serviciu contelui Riminsky, cumpărându-i pădurea.

Ajunseseră aproape de castel, unde trebuia să fie alcătuit actul de vânzare-cumpărare, când sania se opri deodată. Vizitiul smucise hățurile, caii se opriră brusc, iar sania alunecă pe o parte, până în marginea șanțului de lângă drum.

— Ce s-a întâmplat? întrebă contele Riminsky, trezindu-se din reverie.

— Zace cineva în mijlocul drumului, domnule conte! răspunse vizitiul.

Cu aceste cuvinte el și sări de pe capră și se repezi în acel punct al drumului, unde veșmintele de culoare închisă de pe un trup omenesc, contrastau cu albeața imaculată dimprejur..

— O femeie! strigă vizitiul.

Contele Riminsky și Alexandru Popov săriră și ei din sanie, spre a veni în ajutorul nenorocitei ce zăcea în zăpadă.

Moșierul din Urzin îngenunche, luă în mână capul femeii și rămase uimit de frumusețea acestei făpturi, care părea să fie o fată foarte tânără încă.

Contele își lipi urechea de pieptul fetei și văzând că răsufla, exclamă fericit:

— Trăiește!

— Nici nu poate să zacă de mult în zăpadă, zise vizitiului, fiindcă mai adineauri, când am trecut pe aici, fata nu era.

Alexandru Popov căută să fie și el cu ceva de folos frumoasei ființe și își scoase plosca cu rachiu.

— Să-i dăm să bea puțin și-și va reveni îndată.

Riminsky luă plosca și turnă câteva picături între buzele fetei.

Băutura nici nu întârzie să-și facă efectul. Fata își deschise ochii ca de abanos și se uită nedumerită la cei din jurul său.

— Unde sunt? îngână ea, cu o voce nespus de dulce.

— Între oameni cumsecade, domnișoară! o liniști contele Riminsky.

— Dar cum am ajuns aici? Ce s-a întâmplat cu mine?

— V-am găsit aici, în drum. Unde vă duceați?

În jurul buzelor fetei se ivi un zâmbet amar, plin de tristețe.

— Unde mă duceam?… Colind șoselele de săptămâni… de luni de zile… Oboseala m-a doborât însă, aici… lumea a început să se întunece în jurul meu, mi se părea că mi-a sosit ceasul de pe urmă… și m-am prăbușit la pământ!

— Dar cine sunteți dv. domnișoară?

— Mă numesc Minerva Kipriotis.

— Și cum ați ajuns aici?

— Nu cercetați, domnul meu. Mulțumiți-vă să știți că am avut motive foarte puternice să părăsesc casa părintească, unde nu-mi lipsea nimic. Eu însă am preferat să renunț la bogăție…

— Dar de ce? Mi se pare foarte enigmatic!

— Fiindcă voiau să mă silească să mă mărit cu un om pe care nu-l iubeam.

— Acum înțeleg! zise contele Riminsky, care, cu ajutorul vizitiului, duse în sanie fata, care-i mulțumi plină de recunoștință, pentru bunătatea pe care i-o arăta.

— Castelul meu este așezat prin apropiere, zise apoi, contele Riminsky, te vom duce acolo și vom vedea pe urmă ce este de făcut.

— Domnul meu, exclamă Minerva, cu ochii plini de lacrimi, cum vă voi putea eu mulțumi pentru ceea ce faceți pentru mine?

— Nu poate fi vorba de nicio recunoștință, domnișoară! Cum aș fi putut să vă las în mijlocul drumului să înghețați? Este datoria mea de om, să vă ridic și să vă iau cu mine.

Din noaptea în care Minerva părăsise castelul din Grodno, biata fată trecuse prin nenumărate frământări și îndurase lipsuri, aproape de neînchipuit.

Ea plecase din Grodno, cu gândul să-l caute pe fratele său, lângă care voia să-și petreacă restul vieții și de aceea, se îndreptă mai întâi în spre ruinele din Zlepitnak unde nădăjduia să dea de Leonida.

Dar aici o aștepta o dezamăgire.

Locuința lor din mijlocul ruinelor era goală, iar oamenii din sat, cu care stătu de vorbă, întăriră spusele tatălui său, anume că doctorul Leonida se înrolase în banda Vulturului Morții.

Dar cei din Zlepitnak nu vorbeau despre Stanislau Rimsky cu răutate, nu-l blestemau, după cum făcea Iani Kipriotis.

— Vulturul Morții, îi spuseseră ei, apără pe cei săraci și nu luptă decât împotriva asupritorilor poporului și împotriva stăpânirii rusești. Vei vedea d-ta, domnișoară că, atunci când se va ridica steagul luptei pentru neatârnarea Poloniei, Stanislau Rimsky și cu credincioșii săi prieteni se vor găsi și ei sub acest steag. Câtva timp au fost aici, în

pădurea noastră, dar pe urmă a venit călăul Varșoviei, contele Gorciacov și voinicii au fost nevoiți să se refugieze.

— Și unde să fie ei acum?

— Se spune că, dincolo de granița Poloniei, undeva în jurul cetății Rudinului. Dar vezi, domnișoară, să nu cumva să spui asta rușilor! Dumnezeu să-l pedepsească pe acela care l-ar trăda pe Vulturul Morții. Să nu spui nimănui în lumea aceasta că-l cauți pe Stanislau Rimsky! Du-te numai în apropierea cetății Rudinului și Dumnezeu îți va scoate în cale pe fratele d-tale.

Minerva mulțumi pentru lămuririle date și hotărî să pornească în spre Rudin.

Noaptea o petrecu în fosta lor locuință din ruinele Zlepitnak-ului, iar dimineața, luându-și merinde, porni în spre îndepărtata țintă a călătoriei sale.

Și merse zile și săptămâni întregi…

Adeseori dormea prin colibe părăsite, uneori chiar sub cerul liber și nu odată, s-a întâmplat să fie amenințată de îngheț sau de lupi. Flămândă, obosită, înghețată, rătăcindu-se prin păduri, sau fiind amenințată să fie acoperită cu zăpadă de viscol, trecând prin mii de lipsuri și de primejdii, Minerva își continuă drumul spre mica țintă a vieții sale: fratele său, doctorul Leonida!

Adeseori, pe când colinda șoselele, se gândea că acum ar fi putut sta în casa părintească, într-o odaie bine încălzită, în fața unei mese copioase, fără a duce vreo lipsă.

Cu toate acestea, niciodată nu-i păru rău de a fi plecat de la Iani Kipriotis și nici nu dorea să se mai ducă înapoi la castelul din Grodno.

Ea îndura cu bărbăție, toate lipsurile, toate chinurile, deoarece știa că luptă pentru liniștea sufletului său.

La început mai număra zilele vagabondajului său. Pe urmă însă, nu mai ținu seamă de ele.

Plecase din Grodno chiar la începutul iernii și acum, când ajunse în apropierea Rudinului, se împlineau două luni de când căzuse cea dintâi zăpadă.

Și aici, aproape de tot de ținta colindărilor ei, aproape de tot de fratele său Leonida, puterile o părăsiseră. Cele două luni de vagabondaj, o istoviseră, nu numai trupește, ci și sufletește și într-o bună zi, nu mai putu merge înainte.

Soarta însă se îndurase de tinerețea ei și-i scoase în cale pe contele Riminsky care o ridică din zăpadă și o așeză în sanie, lângă el, unde Minerva adormi îndată.

Contele Riminsky se uita cu admirație la încântătorul ei chip de fecioară și când Alexandru Popov vru să-i vorbească, el îl opri:

— Pst! Nu vorbi… doarme!

Și Minerva Kipriotis dormi și atunci când sania se opri în cartea castelului din Urzin.

Cu ajutorul lui Benedict, vizitiul o duse în casă, unde la porunca lui Riminsky, o culcară într-un pat moale și călduros, lăsând-o să se odihnească după istovitoarea oboseală a drumului pe care-l făcuse.

Contele Riminsky îi porunci Ankăi să nu se miște de lângă Minerva și de îndată ce se va deștepta, să-i dea de știre, apoi se retrase cu Alexandru Popov, pentru a face contractul.

Până să scrie ei contractul, în baza căruia contele Ion Riminsky îi vindea lui Alexandru Popov pădurea Urzin, se trezi din somn și Minerva.

Anka veni să anunțe:

— Jupânița sa sculat!

— Voi veni îndată, Anka! răspunse contele Riminsky. Până atunci nu te mișca de lângă ea.

Servitoarea plecă, iar contele se întoarse îngândurat în spre Popov:

— Și acum ce mă fac? Nu pot ține la mine în casă o fată tânără, fiindcă lumea ar începe să vorbească…

— Într-adevăr, așa este! zise Popov. Dar nu trebuie să te frământi din această pricină.

— Dar ce să fac?

— S-o așezi pe undeva!

— N-ai vrea s-o iei la d-ta, domnule Popov? zise contele, îndată.

— Vai, dar pentru mine situația ar fi tot atât de critică, întocmai ca și pentru d-ta!

— Atunci voi căuta s-o găzduiesc la cineva prin Dubro. Astăzi și așa mă reped până în oraș.

— Ideea este cât se poate de bună. În Dubro sunt hanuri…

— Cum te gândești să las o fată tânără, singură, într-un han? Numai într-o familie cumsecade aș îndrăzni s-o găzduiesc. În orice caz, voi găsi eu pe cineva care să-i poarte de grijă.

— Te-ai gândit la cineva?

— Nu, dar cum mă duc pe la Sidoniev…

— La giuvaergiu?

— La el, căci am ceva treabă cu Sidoniev…

Popov înțelese îndată, ce treburi putea contele Riminsky să aibă cu Sidoniev, vestitul giuvaergiu din Dubro. Fără îndoială că Riminsky voia să cumpere vreun cadou și nu era greu de bănuit, pentru cine, după curtea îndrăcită, pe care stăpânul Urzinului i-o făcea castelanei din Rudin.

Dar Popov nu zise nicio vorbă referitor la descoperirea lui. Avu însă o idee:

— Sidoniev? Dar acesta este omul care ne trebuie!

— Pentru ce, domnule Popov?

— Pentru ceea ce căutam! Niciunde fata n-ar fi găzduită mai bine ca în casa lui Sidoniev!

— Dar după câte știu eu, nici Sidoniev nu are familie! E văduv, pare-mi-se?

— Da, însă un bătrân poate primi o fată în gazdă, fără să se teamă că lumea va vorbi pe socoteala lui. Afară de aceasta, gospodăria giuvaergiului e dusă de o rudă mai în

vârstă a lui, așa că fata ar fi și supravegheată, cum se cuvine.

— Într-adevăr, ideea este minunată! exclamă contele Riminsky, zâmbind. Să nădăjduim că nici Sidoniev nu va avea nimic împotrivă.

— Eu sunt încredințat că giuvaergiul va fi încântat să poată face un mic serviciu unui atât de distins și de bun mușteriu al său.

— Asta se va vedea… De altfel mai târziu voi căuta s-o găzduiesc altundeva. Poate că o voi ruga pe Fedora Feodorovna, care are o inimă foarte bună.

— Acum însă, să mergem să vedem ce face fata! zise Popov și peste câteva clipe, ieși din salon în tovărășia contelui Riminsky.

Ajungând în odaia unde fusese găzduită Minerva, o găsiră pe fată în fața ferestrei, privind melancolică la ținutul ce se întindea înaintea frumoșilor ei ochi negri.

Acum era parcă și mai frumoasă ca la început; poate unde acum i se putea vedea nu numai chipul drăgălaș ci și trupul tras ca prin inel.

Lui Popov mai ales, fata îi plăcea grozav și în mintea lui și încolțise gândul josnic de a pune mâna pe ea.

— V-ați mai liniștit, jupâniță? o întrebă contele Riminsky, blând.

— Mă simt foarte bine și nu știu cum să vă mulțumesc…

— Să nu mai vorbim despre aceasta! o întrerupse contele Riminsky. V-am spus că nu-mi datorați niciun fel de recunoștință!

— Dar când ați fost atât de bun cu mine…

— Dar jupâniță… n-am făcut nimic mai mult decât ar fi făcut oricare altul în locul meu!

— În orice caz, nu voi uita niciodată… Mă îngrozesc chiar și numai când mă gândesc la ultimul sfert de ceas pe care l-am petrecut pe șoseaua Urzinului. Îmi așteptam sfârșitul în fiecare clipă… Mă târam, nu mai mergeam…

căutam deznădăjduită o locuință de om, dar cât puteai vedea cu ochii nu zăreai decât pădure și iar numai pădure!

— Biata fată! N-ar fi oare mai bine în casa părintească?

— Nu, de o mie de ori nu! zise Minerva Kipriotis, cu înverșunare. Mai bine mă întorc în pădurea Urzinului, să pier înghețată, sau sfâșiată de lupi, decât să mă mai întorc la casa tatălui meu.

— Încăpățânarea este caracteristica fetelor tinere! zise contele Riminsky, dojenind-o cu blândețe.

Popov se amestecă și el în vorbă:

— Fără îndoială că, jupânița este îndrăgostită!

— Vă înșelați! Nu iubesc pe nimeni, mai puțin însă pe acela pe care voiau să mi-l dea cu sila de bărbat. De aceea am și fugit!

— Și acum, ce ai de gând să faci? întrebă contele Riminsky, cu duioșie. După cât se pare, nu prea ai fost obișnuită să muncești!

— Este adevărat că la tata acasă n-am avut nevoie să pun mâna pe nimic, dar de aceea munca nu mă înspăimântă. Aș fi fericită să găsesc vreo ocupație pe aici, prin împrejurimi, până când s-ar mai schimba lucrurile.

Contele Riminsky lua mâna fetei și zise:

— Dragă jupâniță, eu îți dau cu dragă inimă, o mână de ajutor. Dar, fiindcă nu te pot opri la castel, te voi duce la o cunoștință a mea din Dubro, unde vei fi găzduită câtva timp. Mai târziu voi căuta să-ți găsesc o ocupație, care să nu-ți fie prea neplăcută.

— Bunătatea dv....

— Iarăși?... Mai bine spune-mi, dacă te simți în stare să mergi?

— Cum să nu! Anka mi-a dat să mănânc și să beau, așa că acum aș fi gata să pornesc din nou pe șoselele pustii ale Rusiei.

— Atunci să mergem!

Sania era iarăși în curtea castelului, numai că vizitiul înhămase la ea cai odihniți.

După ce-și luă rămas bun de la Popov, care se înapoie acasă, contele Riminsky o ajută pe Minerva să urce în sanie și apoi luă și el loc alături de ea.

— Așadar, nu uita, dragă domnule Popov că mâine ne vom întâlni din nou aici, spre a încheia definitiv afacerea.

— Voi fi aici, domnule conte!

Popov o mai salută odată pe Minerva și pe urmă sania porni ca vântul pe șoseaua ce ducea la Dubro.

Minerva se pierdu aproape în șuba pe care contele Riminsky i-o dădu pe drum pentru a nu-i fi frig. Ea își vârî capul în gulerul șubei, cu ochii însă se uita mereu cercetător în jurul său, căutând ținutul, pădurea, ascunzătoarea, în care se vor fi găsind tovarășii Vulturului Morții.

În timp ce sania aluneca pe zăpadă, Minerva încercă să vadă, dacă nu cumva putea prinde vreun amănunt, referitor la ținta călătoriei sale, de la contele Riminsky.

— Am auzit, zise ea, că drumurile nu prea sunt sigure prin partea locului!

— De ce să nu fie sigure?

— Fiindcă le-ar cutreiera Vulturul Morții.

Contele Riminsky dădu din cap.

— Aceasta este adevărat! Vulturul Morții își face apariția destul de des prin împrejurimi, dar el nu atacă pe oricine.

— Și nu poate fi făcut nevătămător?

— Trupe întregi au pornit în urmărirea lui dar nu i-au putut face nici un rău. Într-un rând Stanislau Rimsky a fost chiar prizonierul temniței din Dubro, dar tovarășii săi l-au scăpat chiar și de acolo.

— Și nimeni nu le cunoaște ascunzătoarea?

— Nimeni! S-a întâmplat ca trupele de cazaci să-i urmărească de aproape și ofițerii mai ales triumfau că vor pune mâna pe temutul Vultur al Morții, când deodată, el dispărea împreună cu tovarășii săi, de parcă-i înghițea pământul.

— Ciudat!

— Nu este ciudat de loc. Sunt sprinteni și prevăzători, atât și nimic mai mult. Dar așa și trebuie să fie! În ceea ce mă privește, le doresc din suflet să scape din ghearele copoilor și ale cazacilor întotdeauna.

— Cum, domnule conte, d-ta nu-l dușmănești pe Stanislau Rimsky? Nu dorești ca lumea să scape de el odată?

— Dar pentru ce să doresc aceasta? Stanislau Rimsky este un om de treabă, bun patriot, care a luptat cu îndârjire împotriva asupririi rusești și care le va mai da mult de furcă autorităților țarului.

În ascuns Minerva îi era recunoscătoare lui Riminsky pentru cuvintele acestea. Până atunci ea nu auzise decât oameni săraci vorbind de bine pe Rimsky, iată însă că se găsea și un nobil polonez, care nu se sfia să-și mărturisească simpatia pe care o nutrea pentru idolul poporului asuprit.

Aceasta însemna că tot nu era un păcat tocmai atât de mare să te înrolezi în banda Vulturului Morții. Și-i mai era recunoscătoare și fiindcă îi spusese că Stanislau Rimsky se găsea prin partea locului și că deci, ea se găsea aproape de ținta spre care pornise.

Și în mintea micuței Minerva se zămisli un plan măreț. Ea visa să descopere ascunzătoarea Vulturului Morții și era mândră de pe acum că va izbuti să facă ceea ce nu fusese nimeni în stare să facă până atunci.

Între timp sania ajunse la Dubro. Trecând pe strada principală, ea se opri în fața unei frumoase case cu etaj, la poarta căreia contele Riminsky trase de clopoțel.

La sunetul clopoțelului bătrânul Sidoniev alergă iute la fereastră și zâmbi mulțumit, când văzu că sania îi adusese pe contele Riminsky.

Stăpânul Urzinului era unul din cei mai buni mușterii ai săi, mai ales în ultimul timp. Afară de aceasta, Riminsky era un adevărat boier, care nu se tocmea, ci plătea îndată prețul ce i se cerea.

Firește că și Sidoniev era curios să știe pentru cine cumpăra contele Riminsky atâtea cadouri în ultimul timp și nu-i fu greu să afle că giuvaerurile cumpărate în prăvălia lui se duceau toate la castelul din Rudin.

Tocmai de aceea, Sidoniev se miră grozav, văzând că Riminsky nu venise singur, ca de obicei, ci în tovărășia unei doamne, și încă a unei doamne tinere și fermecătoare.

Giuvaergiul alergă iute înaintea lor și deschise larg poarta.

— Poftiți, poftiți, domnule conte! Sunt sărac în cuvinte spre a-mi exprima bucuria pentru cinstea pe care mi-o faceți, vizitându-mă din nou! Cu ce vă pot servi, domnule conte?

Ajunși în prăvălie, Sidoniev oferi iute două saune contelui și doamnei care-l însoțea.

Dar tânărul conte nu se așeză, ci retrăgându-se cu giuvaergiul într-un colț al prăvăliei, îi vorbi astfel:

— Ascultă, Sidoniev! N-am venit să-ți cumpăr nimic, ci dimpotrivă, să-ți fac o rugăminte.

— Porunciți, domnule conte! Aș fi mai mult decât fericit să vă pot fi de folos!

— Ai văzut-o jupânița cu care am venit?

— Cum să n-o fi văzut, domnule conte!

— Este o rudă îndepărtată de a mea și aș vrea s-o găzduiești pentru câteva zile.

Sidoniev rămase uimit. I se părea foarte ciudat că contele Riminsky voia să-și găzduiască „ruda” la el, când la Urzin avea un castel întreg la dispoziție. Dacă Riminsky nu găzduia fata la el, ci căuta s-o așeze altundeva, atunci… fata nu era rudă, ci amanta lui…

Sidoniev era pe deplin încredințat de asta, dar, fiindcă se convinsese de mult că tăcerea este de aur, nu spuse nici un cuvânt, ci se înclină, supus.

— După cum doriți, domnule conte!

— Firește că, nu-ți cer să-mi faci aceasta pe degeaba. Îți voi plăti toate cheltuielile, pe care le vei avea cu ea, pentru

a nu te păgubi câtuși de puțin. Doresc însă ca fata să fie îngrijită bine, să nu ducă nicio lipsă și să nu cumva să i se întâmple vreo neplăcere.

— Domnule conte - răspunse Sidoniev, înclinându-se - puteți fi fără grijă! Nici în casa părintească nu se va fi simțit mai bine jupânita, de cum se va simți la mine!

Minerva auzise convorbirea și nu se putu stăpâni să nu se amestece:

— Domnule - zise ea, adresându-se lui Sidoniev - poți fi încredințat că nu-ți voi fi o povară. Sunt modestă din fire și mă mulțumesc cu orice…

— Și de altfel, adăugă contele, pentru a o împiedica pe Minerva să spună ceva, ce nu i-ar fi convenit - nu este vorba decât de câteva zile, până când Minerva va putea pleca acolo unde urmează să se ducă…

— Până atunci - zise Sidoniev - îmi voi da toată silința ca jupânița să se simtă cât mai bine la mine, iar când va pleca, să rămână cu o părere bună despre casa mea.

— Îți mulțumesc mai dinainte, domnule Sidoniev! zise Minerva.

— Dacă doriți, jupânița - urmă giuvaergiul - vă pot arăta îndată odaia care va fi a dv.

— N-ar strica să i-o arăți, deoarece jupânița este cam obosită, din pricina drumului! zise contele Riminsky, întinzând mâna fetei.

— La revedere, domnule conte, zise Minerva. Îți mulțumesc că-ți bați capul atât pentru mine.

— La revedere, Minerva, răspunse contele, strângând mâna tinerei fete, care apoi se duse cu Sidoniev, la etaj, în vreme ce Riminsky rămase jos, să-l aștepte pe giuvaergiu.

Sidoniev se și înapoie în curând, și zise, cu ochi strălucitori de bucurie:

— Totul este în cea mai bună rânduială. Jupâniței îi place odaia și cred că se va simți bine în casa mea. Este o căsuță comodă, plăcută și… în care domnul conte poate veni oricând, spre a vedea pe jupânița. Eu n-aud și nu văd!

Contele Riminsky observase de-abia acum la ce se gândea giuvaergiul. De aceea, mai în ciudă, mai în glumă, căută să salveze aparențele.

— Dar la ce te gândești, bătrâne Sidoniev? Singura legătură dintre mine și Minerva este prietenia… Ajut o nenorocită care are nevoie de ajutor!

Sidoniev nu voia să-l supere pe conte, căci n-ar fi fost nicio afacere pentru el să se certe cu cel mai bun mușteriu al său. Dimpotrivă, primi explicația ca bună, cu toate că nu credea nici un cuvânt din spusele lui Riminsky. Și cum ar fi putut să creadă, când la început contele îi spusese că Minerva îi este o rudă îndepărtată, iar acum zicea că afară de prietenie, nimic nu-l leagă de jupâniță.

Contrazicerea aceasta întări și mai mult bănuiala giuvaergiului, care însă socoti că era mai bine să se facă cum că nu se îndoiește de spusele contelui. De aceea se înclină adânc înaintea contelui și-l întrebă, umil:

— Vă mai pot servi cu ceva, domnule conte?

— Da!

— Porunciți!

— Ia-ți registrele și spune-mi, ce-ți sunt dator?

Sidoniev luă registrul și-l deschise iute la pagina dorita.

— Opt sute de ruble, domnule conte!

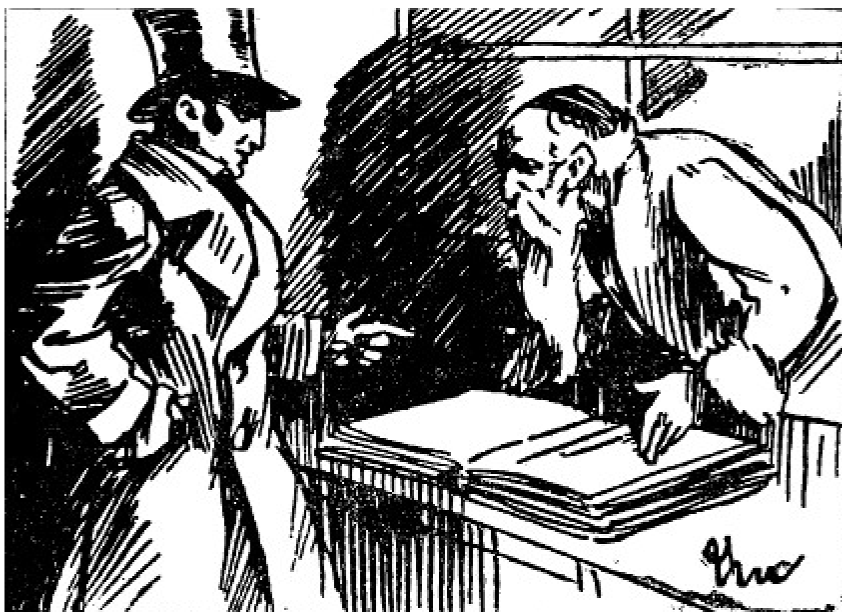
Riminsky luă o hârtie de o mie de ruble și i-o aruncă giuvaergiului:

— Ține! Acum nu-ți mai datorez nimic!

— Dar asta e o hârtie de o mie de ruble! Vă dau restul, îndată, domnule conte!

— Nu-mi mai da nimic! Restul ține-l pentru găzduirea Minervei.

Sidoniev se înclină, umil.

— Vă mulțumesc cu adâncă recunoștință, domnule conte. Orice s-ar spune, un conte Riminsky este un boier adevărat! Ce n-aș da eu ca fiecare cumpărător ce intră în prăvălia mea să fie un conte Riminsky.

Contele zâmbi.

— Da, dar atunci, tu te-ai îmbogăți, iar conții Riminsky ar sărăci.

Sidoniev râse din tot sufletul, spre a fi pe placul lui Riminsky, iar apoi scoase câteva giuvaeruri și le așeză în fața contelui.

— Priviți domnule conte… adevărate capod'opere… una e mai frumoasă, decât cealaltă… De-abia le-am primit de la Paris… Mi le-a adus un curier special.

Ion Riminsky se uită nepăsător la giuvaerurile înșirate în fața sa.

— Frumoase… frumoase… dar nu îndeajuns, pentru a le cumpăra eu!

— Dar ce giuvaer ar dori domnul conte?

— În zadar ți-aș spune, căci tot nu l-ai avea.

Sidoniev răspunse cam nemulțumit:

— Prăvălia mea este una din cele mai renumite din Rusia… Nu se poate ca domnul conte să nu găsească ce dorește… Sute și mii de mușterii am servit în viața mea, dar până acum niciunul nu mi-a spus că n-a găsit la mine ceea ce căuta.

— Atunci eu voi fi cel dintâi! răspunse contele Riminsky, zâmbind.

— Totuși, n-aș putea ști, cam ce dorește domnul conte? Eu cred că v-aș putea satisface orice dorință!

— Crezi?

— Sunt pe deplin încredințat!

— Aș fi foarte curios s-o văd și pe asta!

— Așadar, cam ce ar dori domnul conte?

— Un giuvaer… nici eu singur n-aș putea spune ce anume, aș vrea însă, să fie ceva cu totul neobișnuit… ceva, ce să n-aibă pereche, să fie ceva, care să uimească chiar și ochii cei mai obișnuiți cu giuvaeruri scumpe! Ei, Sidoniev, ai un asemenea giuvaer?

Giuvaergiul răspunse calm, fără să clipească:

— Am!

Contele Riminsky se cam supără.

— Sidoniev, să nu-ți bați joc de mine! Dacă-mi arăți vreun obiect obișnuit să știi că nici nu-ți mai calc în prăvălie!

— Îmi dau bine seama de ceea ce spun! răspunse Sidoniev, cu oarecare mândrie în vorbă. Dacă am spus că am giuvaerul pe care domnul conte dorește să-l posede, atunci îl și am, într-adevăr!

— Atunci să-l vedem!

— O clipă de răbdare, domnule conte…

CAPITOLUL 61
Colierul Reginei Franței

Contele Riminsky urmă curios cu privirea pe Sidoniev, care se retrase spre fundul prăvăliei. Aici se aplecă și apoi ridică una din pietrele dușumelei. În urmă își vârî mâna în gaura ivită sub piatră și scoase de acolo o lădiță de fier.

— Dacă arătarea giuvaerului necesită atâta pregătiri, atunci trebuie să fie într-adevăr ceva extraordinar! zise contele Riminsky.

— Este chiar, domnule conte.

— Mă faci curios, bătrâne Sidoniev!

— Aveți pentru ce, domnule conte!

Cu aceste cuvinte Sidoniev deschise lădița de fier în fundul căreia, pe o perniță de catifea, se găsea un colier de o frumusețe fără seamăn.

Când Sidoniev scoase colierul din lădiță și-l așeză pe masă, în fața contelui, acesta rămase înmărmurit, deoarece niciodată nu mai văzuse un giuvaer mai frumos și mai prețios.

Cele mai scumpe pietre prețioase erau înșirate una lângă alta și strălucirea lor era atât de mare, încât lumina aproape prăvălia ce zăcea în semi-întuneric.

Sidoniev se uita cu priviri triumfătoare la contele Riminsky, care de uimire, nici nu putu să vorbească, timp de câteva clipe.

În cele din urmă giuvaergiul rupse tăcerea:

— Ce părere aveți, domnule conte?

— Într-adevăr… un giuvaer foarte rar… minunat!

Sidoniev așeză colierul înapoi pe pernița de catifea…

— Ați dorit un giuvaer care să nu aibă pereche în lume… Eu v-am oferit un asemenea giuvaer!

— Este o minune… Nici nu-mi pot închipui cum a ajuns la tine?

— Și încă nici nu știți al cui a fost!

— Al cui?

— Aceasta îi mărește valoarea!

— Să auzim!

— Este colierul Mariei Antoinette, nefericita Regină a Franței și face parte din darurile de nuntă, pe care fiica împăratului Austriei le-a primit de la soțul său, Regele Ludovic al XVI-lea.

— Și cum a ajuns colierul acesta la tine, tocmai de la Paris?

— Sunt ani de zile, de când se găsește în stăpânirea mea, dar până acum nu l-am arătat nimănui. Colierul este atât de prețios, încât în zadar l-aș fi arătat cuiva, căci nimeni n-ar fi avut bani să-l plătească. M-aș fi ales doar cu o încercare de a mă prăda, căci hoții și spărgătorii, prinzând de veste că în casa mea se găsește un giuvaer de o valoare atât de mare, n-ar fi întârziat să încerce să mi-l ia. Și pe mine mă costă foarte scump. Știți și dv. domnule conte că, după decapitarea regelui și reginei Franței, ofițerii rămași credincioși monarhiei au fugit din Franța, de teamă să nu-i aștepte și pe ei aceeași soartă. Ofițerii aceștia au luat cu ei și giuvaerurile Coroanei spre a le scăpa din mâinile revoluționarilor. Fiecare din ei a luat câte două-trei giuvaeruri, cu gândul ca… după înăbușirea revoluției să le înapoieze fiului lui Ludovic al XVI-lea care urma să se urce pe tron.

— Atâtea frământări sunt legate de colierul acesta? întrebă contele, mirat.

— Nu atâtea, foarte multe încă! Colierul acesta, care era giuvaerul preferat al reginei, a fost luat de aghiotantul regal de Champetrieux. El colindă din țară în țară,

așteptând cu nerăbdare ca familia Capețienilor să revină pe tronul Franței, pe care domnea atunci Napoleon. Drumul lui de Champetrieux duse și prin Rusia și anume și prin Dubro. Surghiunul de ani de zile îi mâncase toți banii pe care îi luase cu sine și ajunsese să nu mai aibă ce mânca. Rabdă el ce rabdă, dar cum nu se putea nici împușca din pricina mizeriei, deoarece colierul ar fi ajuns cine știe pe ce mâini, se gândi că tot mai bine era să pună colierul amanet, spre a avea cu ce trăi.

Ofițerul îmi mărturisi proveniența colierului și mi-l lăsă amanet, dar numai cu condiția ca, timp de cincisprezece ani să nu-l arăt nimănui, el având dreptul să-l ridice în acest timp, dacă îmi plătea suma împrumutată.

— Și?

— De atunci au trecut aproape de două ori cincisprezece ani, dar de Champetrieux n-a mai dat pe aici, așa că giuvaerul a rămas definitiv proprietatea mea…

Contele Riminsky nu se mai sătura să se uite la minunatul colier.

— Pe Dumnezeul meu că, giuvaerul acesta este vrednic de o regină! zise el, adăogând apoi pentru sine:

— Și tot unei regine i-l voi da și eu!

Sidoniev mai ridică odată colierul din lădiță, spre a-i face pietrele să strălucească și mai tare, mișcându-le încolo și încoace.

— Și ce preț are? întrebă contele Riminsky.

— Treizeci de mii de ruble! răspunse Sidoniev, tot atât de nepăsător, ca și când ar fi spus prețul unui inel de aur.

— Treizeci de mii de ruble? strigă contele Riminsky. Dar asta este o sumă fantastică!

— Mărturisesc că, așa este - răspunse Sidoniev dar și giuvaerul o merită… ba încă chiar și mai mult.

Contele Riminsky se uita mereu la giuvaerul pe care îl și vedea pe gâtul alb ca zăpada al prințesei Fedora Feodorovna, gâtul pe care s-ar fi potrivit cel mai bine.

Și hotărî să cumpere colierul, deoarece numai giuvaerul acesta, de o frumusețe atât de fără seamăn, putea fi cheia care deschidea portița ce ducea la inima prințesei.

Puțin îi păsa că giuvaerul acesta mânca aproape toți banii pe care îi primea de la Popov pentru pădurea Urzin. Și-ar fi jertfit toată averea, cu dragă inimă, numai mâna prințesei s-o poată câștiga.

Aceasta era ținta vieții sale, acesta era visul său pentru realizarea căruia lupta din răsputeri.

Se uită la Sidoniev și încet, apăsând pe fiecare cuvânt, zise:

— Bine, Sidoniev… Îți cumpăr giuvaerul acesta!

Sidoniev rămase cam uimit în urma acestor cuvinte. Contele Riminsky era unul din cei mai buni mușterii ai săi, totuși, nu-i prea venea să creadă că-i va cumpăra prețiosul colier. Și bănuiala aceasta i-o întărea și mai mult împrejurarea că Riminsky îi rămăsese dator în ultimul timp chiar și prețul giuvaerurilor mai mici, pe care le cumpărase de la el. Este adevărat că-și plătise datoria, chiar în ziua aceea, dar toată datoria contelui se urca la opt sute de ruble, or, o asemenea sumă nu însemna nimic nici chiar pentru contele Riminsky care era plin de datorii.

Dar treizeci de mii de ruble nu erau opt sute și giuvaergiul începu să se teamă că Riminsky îi va cumpăra colierul, dar… pe datorie.

Sidoniev era în mare încurcătură. Cum să-i spună contelui, fără să-l jicnească, cum că un asemenea obiect nu se poate vinde pe datorie?

— Mă iertați, domnule conte, dar… începu el să îngâne.

— Ei, ce este?

— Îmi vine așa de greu să mă despart de colierul acesta! înțelegeți și dv.… Îl păstrez aproape de treizeci de ani…

— Dar nu i-ai făcut prețul?

— Da… da… dar…

— Treizeci de mii de ruble!

— Atât!

— Atunci? Tu ești vânzătorul, eu cumpărătorul… Mâine voi veni din nou, îți număr cele treizeci de mii de ruble și iau colierul! Nu-i bine așa?

La auzul acestor cuvinte, chipul giuvaergiului se însenină. Dacă lucrurile stăteau astfel, atunci nu mai avea nimic de zis.

— Bine, domnule conte - răspunse el, liniștit acum. Mâine colierul va fi al dv. Până atunci însă, îl voi mai putea admira și eu!

Zicând acestea, el închise capacul lădiței de fier, pe care o ascunse apoi sub piatra dușumelei.

Contele Riminsky se pregătea să plece. În ușă însă se opri și mai zise:

— Nu uita să-ți admiri giuvaerul până mâine! Mâine după amiază însă, voi veni să-l iau spre a-l duce să împodobească gâtul aceleia care este cea mai vrednică pentru un asemenea giuvaer. Vezi însă, Sidoniev, să nu uiți nici de fata pe care ți-am adus-o! Și pe ea s-o păzești întocmai, după cum păzești colierul acesta!

— Puteți fi liniștit, domnule conte! răspunse giuvaergiul, conducându-l numai în temeneli până la ușă pe contele care peste câteva clipe se înapoie spre Urzin.

În urma lui, bătrânul Sidoniev își frecă mâinile, mulțumit.

Făcuse o afacere minunată…

*

* *

Nu trecu nici un ceas de la plecarea contelui Riminsky, când o nouă sanie se opri în fața casei lui Sidoniev.

Sunetul clopoțeilor de sanie însemna mușteriu de neam și Sidoniev alergă iute să vadă cine era noul său client.

Giuvaergiul văzu cu uimire că din sanie cobora trupul ca de poloboc al lui Alexandru Popov și nu mai putea de

bucurie că în aceeași zi prăvălia lui era vizitată de doi din cei mai cunoscuți moșieri ai ținutului.

Atâtea surprize plăcute aproape că erau prea mult pentru o singură zi.

Între timp Popov întră în prăvălie cu pași comozi și Sidoniev îl salută cu adânc respect:

— Sluga dv. prea stimate domnule Popov! Ce bucurie pentru mine să vă pot saluta în prăvălia mea.

Sidoniev știa să-și facă afacerile și îl salută pe Popov, cu aceeași plecăciune, ca și pe contele Riminsky, cu toate că Popov nu era nici pe departe un cumpărător atât de bun, ca stăpânul Urzinului.

Popov cumpăra foarte rar și foarte mici giuvaeruri, dar și atunci se tocmea ca la bâlci.

Popov era fericit, dacă putea să mai scadă ceva din preț și adeseori nu cumpăra un giuvaer, pentru o diferență de douăzeci-treizeci de copeici, alegând altul mai ieftin, la care apoi tocmeala începea din nou.

Dar Sidoniev era cel puțin tot atât de viclean ca și Popov, care nu-l putuse păcăli decât o singură dată. De atunci el cerea întotdeauna prețuri mult mai mari, pentru a avea de unde lăsa fără să piardă.

— Cu ce vă pot servi, domnule Popov? întrebă giuvaergiul.

— Aș dori un inel, nu prea scump! răspunse moșierul, adăugând îndată, după obiceiul său: Nu prea scump, ai înțeles?

Sidoniev zâmbi.

— Nu va fi scump, domnule Popov, totuși va fi frumos, deoarece, dacă nu mă înșel, îl luați pentru o fată frumoasă?

— Și încă ce frumoasă! răspunse Popov, învârtindu-se fără astâmpăr pe scaun.

Sidoniev observă neastâmpărul moșierului, dar uimirea lui crescu de-abia atunci când Popov, după ce alese inelul, contrar obiceiului său, îl plăti îndată fără să se tocmească.

Giuvaergiul rămase cu gura căscată, deoarece mai curând s-ar fi așteptat la un al doilea potop, decât ca Alexandra Popov să-i cumpere un giuvaer fără să se târguiască.

Popov numărase și banii, dar înfrigurarea tot nu-i trecuse, ba dimpotrivă, îi crescuse parcă. Se vedea că, avea ceva de spus, dar nu știa cum să înceapă.

În cele din urmă însă, își luă inima în dinți și zise:

— Dragă Sidoniev, aș vrea ca d-ta să predai inelul acesta persoanei, pentru care l-am cumpărat.

— Mă rog… cu dragă inimă! răspunse Sidoniev. Numai să binevoiți a-mi spune, cine este fericita?

— Nu șade departe, așa că, nu va trebui să te ostenește prea mult.

— Asta n-ar fi o piedică, domnule Popov… Spuneți-mi doar adresa.

— Inelul este pentru fata aceea care locuiește în casa d-tale.

— Ah!

Sidoniev se uită foarte mirat la moșier. Cuvintele moșierului îl nimiciseră, deoarece s-ar fi așteptat ca Popov să cumpere inelul pentru oricine în lumea aceasta, numai pentru Minerva, nu.

— Dar, domnule Popov - zise el - fata aceasta mi-a fost adusă de contele Riminsky…

— Știu îl întrerupse grăsunul moșier. Știu totul, căci doar împreună am fost când am dat peste fată și eu l-am povățuit s-o aducă l-a d-ta!

— Minerva se și găsește la mine!

— Știu și asta, fiindcă m-am despărțit de conte tocmai când pornea cu ea, spre Dubro.

— Și, acum ce doriți, domnule Popov? Să-i predau inelul?

— Da și… încă ceva!

— Ce? întrebă Sidoniev, râzând viclean.

— Vreau - răspunse Popov, cu ochii înroșiți de patimă - să faci astfel ca, fata să fie a mea!

Sidoniev rămase uluit. Uluirea lui însă ținu numai o clipă, deoarece giuvaergiul înțelese acum, pentru ce Popov nu se tocmise la cumpărarea inelului.

Cu toate acestea, se prefăcu cum că nu prea pricepe și exclamă:

— Domnule Popov!

— Nu te mira și nu te speria! zise moșierul. Nu-ți cer nimic pe degeaba!

Zicând acestea, scoase o hârtie de o sută de ruble din portofel și o așeză înaintea lui Sidoniev.

— Ține și... nicio împotrivire!

Sidoniev se uită la bancnotă și își și întinse mâna spre a o lua, când deodată îl cuprinse îngrijorarea.

— Dar ce va spune oare contele Riminsky?

— În ceea ce-l privește pe contele Riminsky, lasă-l pe mine răspunse Popov. Îmi iau toată răspunderea, tu n-ai niciun amestec și deci, nu ți se va întâmpla nimic!

— Dacă astfel stau lucrurile, atunci nu mai am nimic împotrivă! zise Sidoniev, zâmbind mulțumit și făcând să dispară hârtia de o sută de ruble, cu o mișcare fulgerătoare.

Bucuria lui era nespusă, fiindcă cu fata aceasta, cu care nu cheltuise încă nicio copeică, câștigase trei sute de ruble în mai puțin de un ceas. După cât se părea, Minerva era o afacere mai bună chiar decât magazinul de giuvaericale care adeseori nu-i aducea trei sute de ruble nici chiar în răstimp de o lună.

Puțin îi păsa lui Sidoniev că, anume pentru ce luase el banii aceștia. Lucrul de căpetenie era că i câștigase, erau ai lui și asta îl mulțumea.

— Și acum, spune-mi - întrebă Popov, - unde este fata?

— Sus, în odaia din colț.

— Ce a spus Riminsky, când a plecat?

— Că mâine va veni din nou, iar peste două-trei zile o duce de la mine.

Popov rămase pe gânduri.

— Atunci nu mai putem întârzia… chestiunea trebuie aranjată încă în decursul zilei de astăzi!

— Cum doriți, domnule Popov! Numai eu să n-am vreo neplăcere!

— Pentru asta ne vom îngriji amândoi. Deseară voi veni iarăși și te rog să îngrijești să nu fiu supărat de nimeni.

— Fiți fără grijă, domnule Popov. S-a întâmplat tocmai ca gospodina mea să plece la Rudin, de unde nu se va înapoia decât mâine dimineață.

— Minunat… Mi-a mânat apa la moară, cum nu se putea mai bine! zise Popov, zâmbind. Acum n-a mai rămas decât să pleci și tu de-acasă.

— Dacă doriți, domnule Popov, se va întâmpla și aceasta!

— Așadar, ai putea să rânduiești lucrurile astfel ca deseară să nu fii acasă?

— Firește că, da! Sunt destule familii în Dubro, unde mă văd cu dragă inimă, la un mic joc de cărți! Pot să lipsesc chiar și până la miezul nopții!

— Foarte bine!

— La opt plec de-acasă!

— Și Minerva va rămâne singură aici?

— Singură!

— Minunat!

— Sidoniev se pricepe să-și aranjeze treburile, zise giuvaergiul, zâmbind.

— Ușa din odaia fetei are zăvor? întrebă Popov.

— Are!

— Rău, fiindcă s-ar putea întâmpla ca fata să tragă zăvorul și atunci nu mai pot face nimic.

— Împingi ușa!

— Nu se poate!

— De ce să nu se poată?

— Fiindcă fata s-ar speria, țipă și alarmează vecinii și trecătorii de pe stradă.

Sidoniev rămase pe gânduri, iar Popov explică mai departe:

— Pentru a-mi putea ajunge ținta, trebuie să mă furișez pe nesimțite în odaia fetei!

— Bine - zise Sidoniev, peste puțin timp. - vom face și asta!

— Cum?

— Foarte simplu. Voi strica zăvorul de la ușa odăii fetei.

În jurul buzelor lui Popov se ivi un zâmbet de mulțumire.

— Ești un om și jumătate, Sidoniev! Ține încă cincizeci de ruble, pentru că mă servești cu atâta însuflețire. Nădăjduiesc că și tu ești mulțumit acum!

— Întotdeauna am avut cea mai bună părere despre domnul Popov!

Voluminosul moșier se sculă și se pregăti să plece…

— Așadar, ne-am înțeles? La ceasurile nouă nimeni nu va mai fi în casă!

— Întocmai, domnule Popov! Portița grădinii va fi deschisă, pe acolo puteți ajunge în casă!

— Și deschisă va fi și ușa odăii fetei!

— După cum v-am făgăduit!

— Sper că nu voi avea nicio surpriză neplăcută?

Sidoniev zâmbi, viclean:

— Dimpotrivă, eu sper ca surpriza să fie cât se poate de plăcută!

— Atunci, la revedere, Sidoniev!

— Sluga dv. domnule Popov…

Moșierul părăsi prăvălia giuvaergiului și se sui în sanie. Pe tot drumul până acasă nu se gândi la altceva decât la plăcuta seară ce-l aștepta și se bucura din suflet că va putea să pună mâna pe floarea găsită în drum; înaintea contelui Riminsky.

Minerva îi plăcuse mult lui Alexandru Popov, încă din prima clipă și pe când contele Riminsky o ridica în brațe spre a o așeza în sanie, el își jură s-o cucerească pe frumoasa fată, orice s-ar întâmpla.

Popov era un mare crai și dacă în alte privințe era zgârcit nevoie mare, de îndată ce era vorba despre vreo femeie, nu șovăia să cheltuiască oricât, numai spre a o putea avea. De îndată ce ajunse acasă, cel dintâi gând al lui fu să se ducă în fața oglinzii, spre a se mai dichisi. Închipuitul și îngâmfatul moșier nu-și dădea seama că chipul și întreaga lui înfățișare erau de așa natură, încât zadarnică era orice trudă de a le mai înfrumuseța.

În zadar își așeza părul, mustața, în zadar se parfuma, în zadar se aranja, înfățișarea lui rămânea tot atât de respingătoare ca și mai înainte.

Popov însă nu se vedea pe sine însuși. În oglinda care-i reda înfățișarea aidoma, el își vedea trupul mai mlădios, chipul rotund, ca o minge, mai lunguieț; picioarele strâmbate de greutatea corpului și le vedea ca de antilopă. Și încredințat de înfățișarea-i irezistibilă, se bucura mai dinainte de fericirea ce-l aștepta în seara aceea.

El pândea ceasul cu nerăbdare, cină mai devreme ca de obicei și purtarea lui înfrigurată nu scăpă surorii sale.

— De ce ești atât de neastâmpărat, Alexandre? întrebă ea.

— Nu mă simt tocmai bine, Olga! De aceea, astă seară vom renunța la obișnuita partidă de șah, deoarece mă culc îndată.

— Bine, Alexandre!

Popov se și retrase în odaia lui, dar peste câteva clipe o părăsi, spre a ieși din castel, pe poarta din dos.

El se duse de-a dreptul la grajd, unde grăjdarul rămase încremenit, văzându-și stăpânul acolo, la o oră atât de puțin obișnuită.

— Ce-i porunca, stăpâne? întrebă el.

— Pune șeaua pe Viteazu!

Viteazu era calul cel mai bun al lui Popov. Fugea ca vântul și n-avea pereche în tot ținutul. În urma acestor cuvinte, grăjdarul rămase și mai uluit; dar fiindcă servitorul trebuie să se supună stăpânului său, fără să întrebe prea multe, îndeplini porunca lui Popov fără să mai ceară alte lămuriri.

— Iar acum, zise moșierul, după aceea, bagă-ți bine mințile în cap și nimănui în lumea aceasta să nu-i spui că am plecat de acasă, căci de nu, te arunc de nu te mai vezi! Ai înțeles?

Fără a mai aștepta vreun răspuns, Popov urcă în șea, cu chiu cu vai, apoi dădu pinteni armăsarului, care porni cu el în spre Dubro…

*

*   *

Casa giuvaergiului din Dubro i se păru foarte plăcută Minervei, ceea ce de altfel nici nu este de mirare, dacă ne gândim că, în timpul din urmă, sărmana fată dormise mai mult pe câmp și se dezobișnuise cu totul de a se mai vedea

într-o odaie încălzită și într-un pat cu așternut curat. În asemenea împrejurări era firesc ca odaia pe care i-o dăduse Sidoniev să i se pară un adevărat rai.

După sosirea în tovărășia contelui Riminsky, Minerva se trânti să se odihnească puțin. Bătrâna gospodină o primise cu multă dragoste.

— Fă ca la d-ta acasă, copila mea, îi zise ea. Îmi pare rău că tocmai astăzi trebuie să mă duc până la Rudin, unde voi petrece și noaptea. De aceea tocmai aș vrea să-ți fac o rugăminte. Cina o pregătesc eu, te rog însă s-o încălzești d-ta când va fi să mâncați. Vrei să-mi faci acest serviciu?

— Cu dragă inimă!

După amiază gospodina giuvaergiului plecă într-adevăr la Rudin. Sidoniev, rămase tot timpul în prăvălie și nu veni la Minerva, decât spre seară, după ce închise magazinul.

De-abia acum văzu Sidoniev cât de frumoasă era Minerva și se gândi că Popov n-avea gust prost. Tocmai de aceea, îl cuprinse invidia la gândul că această gingașă floare ar putea încăpea pe mâinile burtosului Popov.

La cină, giuvaergiul scoase la iveală inelul cumpărat de Popov și zise:

— Dragă jupâniță Minerva! Astăzi petreci cea dintâi zi în Casa mea și-mi pare nespus de bine că mi-a fost dat să-ți pot prilejui o bucurie!

— Cu ce? întrebă fata, curioasă. Vreo veste bună?

— Nu!

— Atunci?

— Cu un cadou frumos! zise giuvaergiul întinzându-i inelul.

Fata privi inelul cu ochi scânteietori, apoi zise:

— De la cine e?

— De la cineva, care se gândește la d-ta.

— Dar eu sunt străină, aici!… Nu cunosc pe nimeni!

— Nu prea este tocmai așa!

— Poate contele Riminsky? întrebă fata roșindu-se până peste urechi.

— Nu spun nume, nici nu caut să te întăresc în bănuiala d-tale… Dar d-ta trebuie să știi mai bine decât mine, cine se poate gândi la d-ta, cu atâta dovadă de simpatie - răspunse Sidoniev, prin acest răspuns diplomatic lăsând-o pe fată să creadă că darul vine de la contele Riminsky.

Și deoarece contele, prin purtarea lui cavalerească, prin felul lui nobil de a gândi, îi devenise simpatic, din primul moment, luă inelul și-l puse pe deget, cu multă plăcere.

După cină, Sidoniev se pregăti de plecare.

— Pleci, domnule Sidoniev?

— Da. Am fost invitat undeva și nu pot refuza.

— Și eu rămân singură acasă?

— Doar nu te temi! În Dubro locuiesc oameni de treabă, nimeni nu te va supăra și de altfel, poarta este încuiată… Aici nici chiar Vulturul Morții nu îndrăznește să pătrundă!

— De Vulturul Morții nici nu mă tem, zise fata…

— Dar curajoasă mai ești! Dacă nu te temi nici chiar de Vulturul Morții, atunci nu văd de cine te-ai putea teme! De altfel fi fără grijă, căci voi căuta să mă înapoiez cât mai iute!

Sidoniev plecă și Minerva rămase singură.

Oricât de îmbărbătătoare fuseseră cuvintele giuvaergiului, biata fată tot nu se putea liniști. Să petreacă singură, cea dintâi noapte, într-o casă străină… Nu-i era frică, dar un simțământ neliniștitor puse stăpânire pe sufletul său… Nu-i era frică! Pe drumul de la castelul din Grodno și până aici trecuse prin primejdii mult mai mari. Acum, de bine de rău, era într-o casă de oameni, într-un oraș și nu mai rătăcea prin câmpii și păduri fioroase, străbătute de urletele lupilor flămânzi.

Privirile îi căzură pe inelul ce-i strălucea pe deget și aducându-și aminte că în contele Riminsky își găsise un protector atât de nobil și bun la suflet, se mai liniști puțin. Binecuvânta soarta, care-i scosese în cale pe omul acesta tocmai atunci când avea mai multă nevoie de ajutor, pe

omul acesta, care, nu numai că-i redase viața ci și dragostea de viață.

Fiindcă acum, Minerva privea viitorul cu mari speranțe.

Făgăduiala contelui Riminsky, că în curând îi va găsi o ocupație îi umplu sufletul de bucurie. Dacă ajungea în mijlocul unor oameni de treabă, putea să uite zbuciumările și lipsurile îndurate în timpul din urmă, iar dacă soarta îi era favorabilă, până la sfârșit, atunci nu se putea să nu-și atingă și ținta pelerinajului în care pornise: găsirea doctorului Leonida, fratele ei.

În vreme ce gândurile acestea îi străbăteau creierul, Minerva se pregătea să se culce.

Strânse tacâmurile de pe masa pe care mâncase, rândui totul în sufragerie, apoi se duse în odaia sa, a cărei ușă căută s-o zăvorească.

Dar zăvorul era stricat.

Încercă să-l dreagă, dar când văzu că toate încercările ei rămâneau zadarnice, se resemnă să se culce cu ușa descuiată.

Tocmai se ducea în spre pat, când deodată auzi scârțâind treptele, care duceau la etaj.

Minerva trase cu urechea, tresărind.

Auzea lămurit zgomotul unor pași, dar își zise că pesemne, Sidoniev isprăvise vizita mai iute decât se gândise și acum se înapoiase acasă.

Gândul acesta o bucură chiar, deoarece nu se știa singură în toată casa.

O presimțire nelămurită însă, o împiedică să se culce. Se așeză la masă și luă lucrul de mână al gospodinei giuvaergiului.

Între timp, zgomotul pașilor se apropie tot mai mult și când Minerva îl auzi în fața ușii sale, se sculă de la masă și strigă:

— Domnule Sidoniev, d-ta ești?

Niciun răspuns.

Minerva porni în spre ușă, dar nu făcu trei pași, că ușa se deschise și în pragul ei se ivi… Alexandru Popov.

Chipul lui ca de porc era schimonosit de un rânjet hidos, iar ochii îi străluceau ciudat.

— Ce cauți d-ta aici? strigă Minerva, speriată și furioasă în același timp.

Alexandru Popov vru să pară un om fin, căutând să împrăștie teama fetei prin cuvinte pline de blândețe:

— De ce te sperii așa, Minerva?… Oare nu te bucuri că mă vezi?

— Cum îndrăznești să te furișezi aici, când stăpânul casei lipsește? întrebă fata, pe un ton foarte răstit.

— Ce-mi pasă mie că nu este acasă? răspunse Popov, râzând obraznic. Nu pentru el am venit! Cu d-ta vreau să vorbesc!

— Să pleci îndată, căci de nu, strig ajutor!

Popov râse și mai provocator.

— Și oare cine-ți va auzi strigătele de ajutor când afară de noi nimeni nu mai este în casă?

Minerva tremura de mânie. Ea se repezi în spre ușă, spre a fugi din casă, căci prefera de o mie de ori să petreacă noaptea afară, în frig, decât să stea în aceeași odaie cu omul acesta.

Dar cu o mișcare bruscă Popov se așeză în dreptul ușii, astupând-o aproape, cu trupul lui voluminos.

Minerva se opri neputincioasă în fața moșierului care-i prinse brațul, râzând batjocoritor.

— Mai încet, porumbițo! Ar fi tare frumos să pleci de aici și să mă lași singur, când eu am venit anume să petrec seara aceasta împreună cu d-ta!

— Mi-e scârbă de d-ta!

— Glumești…

— Nu mă atinge!

— De ce nu, trandafirule?… Dar te vei îmblânzi, îndată…

— Dă-mi drumul, nu înțelegi ca mă umpli de dezgust?… Nu mă atinge, căci atingerea d-tale mă îngrozește mai mult decât m-ar îngrozi atingerea unui lepros!

— Ce tot spui… porumbițo!… Dar inelul l-ai luat… și-l porți… Cum se face atunci…

— De la d-ta este? strigă Minerva, mirată.

— Firește că, da. Eu ți l-am trimis prin Sidoniev. Cine ar putea fi atât de plin de atenție, ca Alexandru Popov?… Și d-ta, care-mi răsplătești în chipul acesta dovada mea de simpatie…

— Ajunge! - strigă Minerva, mânioasă și luând inelul de pe deget i-l aruncă lui Popov.

— Ține-ți inelul și pleacă!

Inelul căzu la pământ, iar Popov rămase uimit.

Nu se așteptase la așa ceva.

El credea că va avea de-a face cu un mielușel blând și iată că se găsea în fața unei fete furioase, care era gata să lupte din răsputeri împotriva agresorului…

Chipul Minervei era roșu ca focul, ochii îi străluceau înlăcrimați, dar era gata să-și dea chiar și viața în luptă cu acest ticălos.

Mânia o făcuse parcă și mai frumoasă, ceea ce îl înfierbântă pe Popov și mai mult.

Moșierul o măsură din creștet până în tălpi, cu priviri pătimașe, apoi porni spre ea, cu pași măsurați, în vreme ce Minerva se retrăgea încet, nescăpând din vedere nicio mișcare a ticălosului.

Deodată Popov se opri.

— Minerva - îi zise el fetei - n-ar fi mai cuminte să-mi dai ascultare? Dorește orice și eu îți voi îndeplini orice dorință!

— N-am decât o singură dorință!

— Să auzim!

— Să piei dinaintea ochilor mei!

— Așa!? Atunci nu mai încape nicio îndurare!

În clipa următoare se aruncă asupra fetei.

Minerva sări la o parte, cu o mișcare sprintenă, iar Popov fu gata să se prăbușească la pământ, din pricina avântului cu care pornise la atac.

Folosindu-se de această împrejurare, fata ocoli masa și se repezi în spre ușă, spre a scăpa din casa aceea înspăimântătoare. Dar Popov ajunse la ușă pe drumul cel mai scurt și înainte ca Minerva să iasă din odaie, o prinse de braț și o smuci înapoi.

— Dă-mi drumul!

— Nici nu mă gândesc!

— Mizerabile!

— Spune ce vrei, de scăpat nu-mi mai scapi!

— Ajutor!

— Taci!

— Nu… numai de aceea…

— Nebuno!

— Ajutor!

O încăierare cumplită se încinse între voinicul Alexandru Popov și firava Minerva, care era o jucărie în mâinile burtosului. Mânia doar îi mai dădea Minervei ceva puteri și dacă izbuti de mai multe ori să scape din mâinile moșierului, aceasta se datora numai mișcărilor greoaie ale lui burtă-verde.

Dar Popov avu grijă ca lupta să nu se dea în apropierea ușii și de câte ori se întâmpla ca Minerva să-i scape din mâini, el nu alerga după ea, ci se repezea la ușă, pentru a o împiedica pe fată să fugă.

— Ajutor!… Ajutor!… striga nenorocita copilă neîncetat.

Lui Popov nu prea îi plăceau aceste necontenite strigăte de ajutor, fiindcă se temea ca ele să nu fie auzite de vreun trecător de pe stradă, care fără îndoială că ar fi intrat în casă să vadă ce se petrece acolo și atunci totul ar fi fost pierdut. Or, Popov era hotărât să și satisfacă dorința bestială, orice s-ar fi întâmplat.

Împotrivirea fetei nu făcuse decât să-l întărite și mai mult, să-i biciuiască simțurile cu și mai mare putere.

— Nu-mi vei scăpa! gâfâia el de-abia mai putând răsufla, din pricina luptei.

— Ticălosule… nemernicule!

— Taci!

— Nu ți-e rușine să ataci o fată fără apărare?

— Ține-ți gurița, fermecătoare vrăjitoare!

— Ajutor!

Popov o prinse în brațe și cu mâna-i ca de urs, astupă gura fetei.

Strigătul de ajutor muri.

Dar numai pentru o clipă.

Fiindcă peste o secundă, Popov fu acela, care strigă, luându-și iute mâna de pe gura Minervei.

Sângele curgea șiroaie din mâna grasă a moșierului. Minerva își învinsese dezgustul și adunându-și toate puterile își înfipse dinții în mâna lui Popov.

Popov urla de durere, iar Minerva începu să strige din nou:

— Ajutor!… Ajutor!

— Îți voi plăti eu asta! strigă Popov, care acum porni la atac cu și mai multă furie împotriva bietei fete, care fugi deznădăjduită dinaintea ticălosului acesta care se repezise la ea cu o sălbăticiune de fiară.

Durerea și neizbânda îl întărâtară peste măsură și porni ca o furtună împotriva nefericitei copile.

Acum nu se mai sinchisea de mâna care-i sângera, își uită durerile și cu o încăpățânare de catâr, se repezi la Minerva pentru a-i înfrânge împotrivirea, cu orice preț.

— Ajutor!… Ajutor!

La strigătul deznădăjduit al fetei răspunse hohotul de râs batjocoritor al lui Popov,

— Ajutor? Ha ha, ha! Poți tu striga, inimioara mea! Nu va veni nimeni!… Nimeni nu te aude și cu toate țipetele tale, tot vei fi a mea!… Nu-mi mai poți scăpa, frumoasa mea Minerva!… Vei fi a mea… a mea…

Cu brațele-i ca două șunci o cuprinse pe fata care se zbătea deznădăjduită.

Dădea din picioare, mușca, lovea, dar în zadar era totul, fiindcă din brațele lui Popov nu mai putea scăpa.

Cu puterea-i de taur, Popov o zdrobise aproape.

Încă un strigăt înăbușit:

— Ajutor!…

Și Popov rămase învingător.

El o ridică pe fată, ca pe un fulg și o aruncă pe pat…

Ochii mari ai Minervei se lărgiră, amenințând să-i iasă din orbite.

Ea se uita îngrozită de moarte la Popov, pe a cărui față se putea citi o patimă de fiară sălbatică.

Biata fată nu mai putea nici măcar să țipe.

Îl vedea pe ticălos apropiindu-se mai mult, tot mai mult.

Groaza o amețise!

Voi să strige, dar nu putu.

Voi să se apere, dar nu-și mai putea mișca brațele.

Crâncena încăierare o istovise cu totul, mușchii i se înțepeniseră, nervii îi erau sleiți și-și dădea seama că acum totul era în zadar…

Oricât încerca să-și adune puterile, spre a se mai împotrivi odată, încercările ei rămâneau fără rezultat. Popov se apropia mereu. Chipul acela respingător ajunsese lângă pat, buzele cărnoase se aplecară peste gura ei și în clipa aceea totul se întunecă înaintea ochilor Minervei.

Biata fată avu întocmai aceeași senzație pe care o mai avusese odată… pe drumul Urzinului. Puterile o părăsiră și i se părea că se prăbușește… se prăbușește necontenit…

Ochii i se închiseră și își pierdu cunoștința…

Pe chipul lui Popov se ivi un rânjet hidos.

Așadar, planul lui diabolic reușise!

Buzele lui se aplecară peste buzele Minervei și le sărutară cu patimă…

CAPITOLUL 62
Răzbunarea

— Jos de pe cai!
— Am ajuns!
— Ce scurt a fost drumul!
— Înainte, băieți!

Convorbirea aceasta avu loc în marginea pădurii Dubro-ului, foarte aproape de oraș.

Vulturul Morții sosise cu oamenii lui în orașul de care-l legau amintiri atât de triste. El nu uitase încă zilele pline de deznădejde, pe care le petrecuse în celula mlăștinoasă a temniței Dubro-ului, departe de prieteni, departe de aceia care ar fi fost gata să sară chiar și în foc, numai spre a-l putea scăpa din ghearele lui Verșeghin.

Ce zile îngrozitoare! Era înfiorător chiar și numai să te gândești la toate încercările de evadare, care eșuau una după alta, așa că, până în cele din urmă chiar și Rimsky începuse să se îndoiască, cum că va mai putea scăpa vreodată din celula mocirloasă a cărei grozăvie întrecea orice închipuire.

Aceste amintiri îi veniseră în minte, în vreme ce înainta pe strada principală a Dubro-ului, unde venise spre a răzbuna chipul obraznic, în care Sidoniev îl păcălise și jignise pe Micislav.

Voinicii așteptau de săptămâni de zile clipa aceasta, care trebuia să răzbune grozav dispretul, cu care giuvaergiul vorbise despre Vulturul Morții.

Stanislau Rimsky se opri deodată.

— Ce aștepți, căpitane? întrebă Dan Dragomir…

— Găsesc că nu este bine să ne apropiem de casa lui Sidoniev în grup atât de mare. Nu e destul de târziu și ne mai putem întâlni cu vreun trecător întârziat, care recunoscându-ne să dea alarma.

— Ai dreptate, căpitane!

— Trebuie să fim prevăzători și de aceea ne vom apropia de casa lui Sidoniev, câte unul, câte doi, mergând pe drumuri deosebite.

— Așa este! zise și Micislav. Să ne întâlnim la portița din dos, care dă în grădină. Pe acolo vom putea pătrunde mai ușor decât prin poarta principală.

— Foarte bună idee! întări Vulturul Morții. Așadar, ne-am înțeles: ne întâlnim la portița gradinei!

Voinicii se despărțiră.

Micislav porni singur ca și Severin. Doctorul Leonida îl însoți pe Stanislau Rimsky, iar Vlasovici pe Dan Dragomir.

În chipul acesta străbătură orașul neobservați și în mai puțin de un sfert de ceas se întâlniră toți, în fata porții din dos a casei lui Sidoniev.

— Micislav, tu trebuie să ne conduci, zise Stanislau Rimsky, deoarece, de bine de rău, cunoști casa giuvaergiului.

Micislav își ridică mâna și arătă în sus.

Una din ferestrele de la etaj era luminată.

— Nu s-au culcat încă, zise Micislav. N-ar fi bine să mai așteptăm?

— De ce? întrebă Vulturul Morții. Sidoniev nu este atât de primejdios, ca să ne speriem de el!

— Așa este! Să mergem! zise și Dan Dragomir.

— Trebuie să-i facem surpriza cât mai neîntârziat! adăugă și Severin.

— Bine, se învoi atunci și Micislav, să mergem! Dar încet, cu precauție, căci numai astfel ne putem apropia, fără să fim observați.

— Condu-ne, Micislav!

Tânărul student polonez o luă înainte, după el urmând Stanislau Rimsky, apoi doctorul Leonida și ceilalți.

Când Micislav apăsă pe clanța porții, aceasta se deschise, spre nedumerirea voinicului, care-l știa pe Sidoniev ca fiind un om foarte prevăzător.

— Poarta este descuiată! le șopti el încet, tovarășilor săi.

— Cu atât mai bine, zise Vulturul Morții, cel puțin nu trebuie să mai pierdem timp cu spargerea broaștei.

Voinicii intrară pe rând în grădină, înaintând cu multă băgare de seamă.

În curând ei ajunseră la casă, a cărei ușă Micislav o deschise împingând-o doar, deoarece Popov nu încuiase ușa după el când se furișase în casă. Firește că ușa deschisă le dădu voinicilor din nou de gândit.

— S-ar putea spune că întâmplarea este cu totul de partea noastră, zise Micislav. Dar de ce să fie descuiată și ușa aceasta?

— Da, este cam ciudat! întări și Dan Dragomir. Să nu fie vreo cursă!

— Ce vrei să spui? întrebă Stanislau Rimsky.

— S-ar putea, ca oamenii lui Verșeghin să fie ascunși pe aici, pe undeva, așteptând vizita noastră!

— Nu se poate! răspunse Vulturul Morții. Au trecut doar săptămâni de zile, de la memorabila vizită pe care i-a făcut-o Micislav lui Sidoniev. În zilele care au urmat acestei vizite sunt și eu de părere că Verșeghin va fi pus sub supraveghere casa giuvaergiului: de atunci însă se va fi plictisit bravul polițai al Dubro-ului. Nu mai încape nicio îndoială că de atunci nu numai Verșeghin, dar chiar și Sidoniev va fi uitat de tovarășul Vulturului Morții și de răzbunarea cu care l-a amenințat acesta.

— Într-adevăr așa trebuie să fie! zise Severin. Pesemne că au uitat să încuie atât poarta gradinei, cât și ușa casei!

— Poate să fie însă și un alt motiv! zise atunci doctorul Leonida. Ia ascultați!

Voinicii tăcură și atunci se auzi un strigăt înăbușit:

— Ajutor!

Rimsky se întoarse în spre prietenii săi:

— Un glas de femeie…

— Acum puteți să vă dați seama, de ce sunt ușile deschise! zise doctorul Leonida.

— Pst!

Strigătul de ajutor se auzi din nou.

Rimsky le făcu un semn tovarășilor săi.

— Ciudat… Mi se pare că…

— Ajutor! se auzi pentru a treia oară, glasul implorător de femeie.

— Nu mai putem șovăi nicio clipă! zise Stanislau Rimsky. Înainte, băieți!

Micislav deschise ușa și voinicii porniră încet pe treptele de scânduri.

Între timp ei auzeau tot mai lămurit lupta care se dădea în odaia din colț și deznădăjduitele strigăte de ajutor.

Doctorul Leonida, care mergea alături de Vulturul Morții, începu să tremure ca varga.

— Ce ai, doctore? întrebă Rimsky, care observase neliniștea credinciosului său tovarăș.

— Vocea aceasta… vocea aceasta! îngână tânărul doctor, într-adevăr foarte tulburat.

— Ajutor! se auzi din nou, din odaie.

Și la auzul acestui nou strigăt, doctorul Leonida își pierdu cumpătul.

Nu se mai sinchisi că trebuia să fie prevăzător.

Sărind câte trei-patru trepte deodată… într-o clipă el ajunse la etajul clădirii.

Dâra de lumină care se strecura prin deschizătura ușii îi arătă drumul pe care trebuia să-l urmeze.

Fără să se mai gândească la primejdia care-l putea pândi înăuntru, el deschise ușa și dintr-o singură săritură fu în odaie.

Mai făcu două salturi, apoi, rămase locului deodată, ca lovit de trăsnet.

Întinsă pe pat și fără cunoștință, zăcea o fată, în care doctorul Leonida o recunoscu îndată pe sora lui. Popov se aplecase tocmai deasupra Minervei, spre a o săruta.

— Stai! strigă doctorul Leonida, cu un urlet de fiară.

Popov sări la o parte, speriat.

Doctorul Leonida recunoscu atunci pe agresorul surorii sale și în prada unei mânii de nedescris, strigă:

— Popov!… Va fi vai și amar de tine!

În clipa aceea, tânărul doctor nu se gândi la taina apariției neașteptate a surorii sale care dispăruse într-un chip atât de misterios din ascunzătoarea ruinelor din Zlepitnak, căci sufletul lui era cuprins de o singură dorință de neînvins: aceea, de a se răzbuna pe Alexandru Popov.

Moșierul simțea apropierea primejdiei.

El, care cu câteva clipe mai înainte se luptase atât de războinic cu o fată lipsită de apărare, acum, când se văzu în fața unui bărbat, începu să dea înapoi, tremurând din tot trupul. Era mult mai tare, mult mai voinic, decât doctorul Leonida, dar în asemenea împrejurări nu ajunge puterea trupească, trebuie să mai ai și puțin curaj în suflet spre a te putea apăra cu succes.

Pentru a se feri de atacul doctorului Leonida, Popov ridică un scaun în fața sa și sub scutul lui, căută să-și scoată pistolul din buzunar.

Doctorul Leonida, cu ochi fulgerători de mânie, pe față cu hotărârea de a răzbuna cumplit lașitatea moșierului, se apropia, tot mai mult de Popov, care tot se mai trudea să-și scoată pistolul. Dar trăgaciul pistolului se agățase în haină și când moșierul smuci de el, spre a-l descărca în voinic, pistolul luă foc și glontele pătrunse în pulpa lui Popov.

Burtosul moșier urlă de durere. În aceeași clipă doctorul Leonida ajunse lângă el și cu puteri înzecite de mânie îl luă de piept și-l izbi atât de cumplit de perete încât toată casa se cutremură. Trupul lui Popov se prăbuși. În cădere el își lovi tâmpla de colțul unui scrin și din capul moșierului dornic de aventuri galante sângele curgea șiroaie.

Alexandru Popov zăcea la pământ, fără cunoștință…

În clipa aceea pătrunseră în odaie și ceilalți voinici, care înconjurară parte pe doctorul Leonida, care căuta să-și readucă la viață surioara, parte pe Alexandru Popov..

— Minerva! Minerva! Trezește-te! strigă doctorul Leonida.

— Ce s-a întâmplat, doctore? întrebă Dan Dragomir. Cine este fata aceasta?

— Sora mea!

— Sora ta… de care ne-ai vorbit atâta?

— Ea… Minerva!

— Cum a ajuns aici?

— O enigmă! Și încă în situația aceasta!

Între timp veni și Vulturul Morții lângă pat și la prima vedere recunoscu în fata leșinată pe sora doctorului Leonida, aceea în tovărășia căreia îl găsise pe doctor în noaptea când venise să-l ia pentru a scăpa viața lui Severin.

— Minerva!... Într-adevăr, ea este!

— Așa e căpitane? O recunoști și tu!

— Cum să n-o recunosc! Dar nu înțeleg cum a ajuns în casa lui Sidoniev!

— Numai ea ne poate lămuri în privința aceasta!

— Biata fată, mult trebuie că a suferit în timpul cât s-a luptat cu burtosul Popov!

— Eu nu pot să pricep nimic! Mi s-a părut că-i recunosc glasul, după cel dintâi strigăt de ajutor. Din fericire am sosit încă la timp, spre a o scăpa din brațele ticălosului de Popov.

— Dar Popov și-a primit porția!

— Ce e cu el?

— Zace, de parcă ar fi dat ortul popii!

— Un om atât de laș ca el, nici nu merită altă pedeapsă, decât moartea!

— L-ai împușcat?

— Nu!

— Dar am auzit o detunătură de pistol?

— Era pistolul lui.

— Te-a rănit?

— S-a rănit el singur! Pe urmă l-am izbit de perete ca pe o minge.

— Se vede că n-ai glumit! Țeasta îi sângerează!

Doctorul Leonida își adună toată știința lui medicală spre a o readuce la viață pe Minerva.

Tovarășii lui îl ajutară din răsputeri. Severin alergă la bucătărie de unde se întoarse cu sticla de oțet, un altul aduse apă și peste câteva minute efectul trudei doctorului Leonida nu întârzie să se arate.

Minerva își deschise ochii și se uită curioasă în jurul său.

Văzându-l pe doctorul Leonida nu-i venea să-și creadă ochilor.

Crâncena luptă pe care o dăduse împotriva lui Alexandru Popov era mult prea aproape pentru a o uita și de aceea i se părea cu totul cu neputință ca în locul ticălosului care voia să profite de împrejurarea că rămăsese singură în casă, să se vadă acum lângă fratele său atât de mult dorit.

Era încredințată că, încă nu-și revenise din leșin și ceea ce vedea nu era decât o halucinație înșelătoare.

Întrebarea sfioasă, îi veni pe buze:

— Leonida… tu să fii oare?

— Eu… eu sunt… Minerva… scumpa mea surioară!

— Leonida… frățiorul meu drag! strigă atunci fata în prada unei bucurii ce nu poate fi descrisă.

Și cei doi frați, despărțiți de vitregia soartei, se îmbrățișară cu o căldură mișcătoare.

Era cu neputință să nu simți o adâncă emoție privind la scena aceasta. Atât Stanislau Rimsky, cât și tovarășii săi oțeliți în lupte aprige, priveau cu ochii înlăcrimați la bucuria revederii celor doi frați.

— Minerva… surioara mea… cum ai ajuns tu aici?

— Pe tine te căutam, Leonida… Pentru a te găsi pe tine am părăsit castelul din Grodno, deoarece numai lângă tine pot fi fericită!

— Minerva mea… Cât de mare e bucuria sufletului meu!

— Dumnezeu a fost bun și a rânduit lucrurile astfel ca să ne întâlnim din nou!

— Doctore Leonida! se amestecă atunci în vorba lor și Vulturul Morții. Cred că, lucrul cel mai bun ar fi să-ți știi surioara cât mai iute într-un loc sigur!

— Ai dreptate, căpitane!

— Te sfătuiesc deci, să pleci înainte, cu surioara ta, iar noi te vom urma după ce vom sfârși cu ceea ce mai avem de făcut aici.

Doctorul Leonida dădu din cap.

— Voi face după cum dorești tu, căpitane!

După aceea se întoarse în spre Minerva:

— Surioară, te simți îndeajuns de tare, să mergi cu mine?

— Merg cu draga inimă, numai du-mă de aici cât mai iute! Nu mai vreau să mă despart de tine niciodată, fiindcă de când am rămas fără apărător, toți au vrut să tragă numai foloase de pe urma mea și nimeni nu m-a înconjurat cu dragostea cu care m-ai obișnuit tu.

— Atunci să mergem, surioară! zise tânărul doctor, ajutându-i Minervei să coboare din pat.

— Și prietenii tăi?

— Vom veni și noi! răspunse însuși Vulturul Morții, în locul doctorului Leonida. Mai înainte însă, aș vrea să-i pun o întrebare Minervei.

— Ce anume? întrebă fata, curioasă.

— Aș vrea să știu, zise Rimsky, cum a ajuns Alexandru Popov în casa aceasta? Sidoniev i-a dat drumul?

— Nu!

— Atunci?

— Sidoniev a plecat de acasă, spunându-mi că se va înapoia mai târziu. La scurt timp după plecarea giuvaergiului, fiara aceasta sălbatică s-a furișat în casă și apoi în odaia mea…

Stanislau Rimsky dădu din cap.

— Nu încape nicio îndoială că totul a fost pus la cale. Sidoniev a lăsat porțile deschise anume pentru ca Popov să poată pătrunde în casă. Nu s-a gândit însă că prin poarta deschisă și Stanislau Rimsky, putea să-i vină în casă!?

Doctorul Leonida plecă însoțit de Minerva.

— La revedere, băieții Veniți cât mai iute! Vă așteptăm la Rudin!

— La revedere!

După plecarea doctorului Leonida și a surorii sale, Vulturul Morții se întoarse înspre tovarășii săi cu următoarele cuvinte:

— Acum a sunat ceasul răzbunării… Trebuie să ne răzbunăm cumplit pe Sidoniev, nu numai pentru disprețul cu care a vorbit de noi, ci și pentru nemernicia-i de astăzi, când a căutat s-o dea pe sora lui Leonida pe mâna lui Alexandru Popov într-un chip atât de josnic și de laș!

— Așa este!

— Trebuie ca Sidoniev să se căiască o viață întreagă pentru ceea ce a făcut astăzi!

— Condu-ne, căpitane!

Vulturul Morții porni spre prăvălie pe drumul arătat de Micislav.

Voinicii voiau să-i arate lui Sidoniev odată pentru totdeauna că, nu trebuie să vorbești batjocoritor despre Vulturul Morții și tovarășii săi, nici chiar atunci când ești prieten cu Verșeghin.

Micislav ridică lampa într-o mână, luminând pereții cenușii ai magazinului, în vreme ce Vulturul Morții și cu ceilalți voinici se așezară să spargă saltarele.

Lucrul nu era prea greu, deoarece tăișurile tari ale pumnalelor desfăceau îndată chiar și saltarele cele mai bine închise și înaintea ochilor voinicilor apărură pe rând toate obiectele de valoare ale prăvăliei: coliere, inele, șiraguri de mărgăritare, diademe, ceasuri, etc.… care toate laolaltă alcătuiau o adevărată avere…

Tovarășii Vulturului Morții erau încântați că, în chipul acesta puteau să-l lovească pe Sidoniev în punctul cel mai dureros. Aceasta era pedeapsa cea mai mare ce i se putea da giuvaergiului și el o merita pe deplin.

Giuvaerurile trecură toate în buzunarele tovarășilor Vulturului Morții și în curând toate sertarele erau goale.

Când buzunarele se umplură, aduseră un cearceaf și făcură o legătură din tot ceea ce nu putuseră să ia asupra lor.

Când în prăvălia lui Sidoniev nu mai rămase niciun obiect de preț, voinicii luară legătura și se pregăteau să plece cu prada.

Severin mergea în frunte. Dar deodată-i se întâmplă ceva neplăcut, dar hazliu în același timp. Mergea în dosul tejghelei când deodată piciorul i se împiedică într-o piatră mai ieșită decât celelalte și se prăbuși la pământ cât era de lung.

— Dracu să-l ia și pe Sidoniev ăsta! strigă el furios. De ce nu ține mai mare rânduială în prăvălie! Ești amenințat să-ți rupi gâtul umblând pe aici!

După ce se ridică, se aplecăa, spre a vedea în ce se împiedicase.

Lespedea de piatră, în care se lovise botul cizmei lui ieșise aproape din loc.

Un gând trecu ca fulgerul prin creierul lui Severin.

Toate pietrele din jurul său stăteau bine la locul lor, numai aceasta una, în care se împiedicase el, nu era prinsă în mortar.

De ce?

Fără să mai stea mult pe gânduri, ridică lespedea de piatră din loc și o azvârli la o parte. Atunci voinicul avu prilejul să se încredințeze că bănuiala lui nu fusese neîntemeiată.

De sub piatră se ivi o gaură, în care Severin era încredințat că Sidoniev ascundea vreo taină.

Ceilalți voinici se adunară în jurul lui și-l întrebară curioși:

— Ce-i, Severine, ce ai mai descoperit?

— Veți vedea voi, îndată! răspunse Severin, zâmbind.

Cu aceste cuvinte el își vârî mâna în gaură și o scoase îndată ținând în ea lădița de fier.

Un murmur de uimire se auzi în mijlocul oamenilor lui Stanislau Rimsky.

— Ce e asta?

— O comoara ascunsă!

— Bun nas mai are Severin!

— Să vedem!

Severin se ridică din nou și duse lădița de fier în apropierea lămpii.

Toți erau curioși să vadă, oare ce ascundea Sidoniev, cu atâta îngrijire.

În mijlocul unei înfrigurări ușor de înțeles Severin deschise capacul casetei.

În primul moment strălucirea neobișnuită a colierului Mariei Antoinette îi orbi aproape pe voinicii, care rămăseseră înmărmuriți, în fața frumuseții acestui giuvaer.

— Vai, cât este de frumos!

— O comoară nepretuită!

— O adevărată minune!

— Niciodată n-am mai văzut un asemenea giuvaer.

Chiar și Vulturul Morții rămase înmărmurit în fața acestui colier. Stanislau Rimsky se pricepea la giuvaericale și își dădu seama îndată că avea de-a face cu un giuvaer de o valoare fără seamăn.

— Cred - zise el - că acest colier întrece în valoare toate celelalte giuvaeruri, pe care le-am adunat din prăvălia lui Sidoniev!

— Într-adevăr, este o minune!

— Severin, ia tu caseta! Ți-o încredințez ție!

— Voi îngriji de ea, ca de ochii mei din cap!

— Acum să mergem, băieți! - zise Stanislau Rimsky. Timpul trece și s-ar putea întâmpla, ca Sidoniev să dea peste noi. Trebuie să ne îndepărtăm mai înainte de înapoierea lui.

Severin mai întârzie puțin spre a așeza lespedea de piatră la locul său.

— Așa! Acum Sidoniev nu va bănui că am dat și peste giuvaerul ascuns cu atâta îngrijire! mormăi el, mulțumit, apoi porni după tovarășii săi.

Afară, în grădină, Vulturul Morții le dădu voinicilor săi noi instrucțiuni:

— Acum ne vom împrăștia din nou, la fel ca atunci când am venit aici! Ne întâlnim la marginea pădurii unde ne-am lăsat caii.

După aceea voinicii plecară, fiecare urmând calea, pe care venise și în curând se întâlniră la marginea pădurii Dubro-ului.

Vulturul Morții își numără prietenii, apoi zise:

— Toți sunteți aici?

— Toți!

— Atunci să mergem.

Voinicii săriră pe cai și porniră în spre ascunzătoarea lor din Cuibul Vulturilor.

CAPITOLUL 63
O zi însemnată

De mult nu mai răsunase Cuibul Vulturilor de atâta veselie ca în noaptea în care Stanislau Rimsky se înapoie de la expediția din Dubro. Niciunul din voinici nu se așteptase la o pradă atât de prețioasă. Cel mai fericit însă, rămânea tot doctorul Leonida, care-și regăsise surioara, pe care o crezuse pierdută pentru totdeauna.

În timpul drumului de la Dubro și până la cetatea Rudinului, Minerva îi istorisi fratelui său tot ce se întâmplase cu ea, din ziua misterioasei sale dispariții din locuința ruinelor din Zlepitnak.

— Vezi, Minerva zise doctorul Leonida, când fata sfârși povestirea calvarului pe care-l îndurase, dacă ai dat ascultare prea ușor cuvintelor tatălui nostru?… De câte frământări și suferințe nu ai fi scăpat!

— Acum îmi dau seama, zise Minerva, dar cele întâmplate nu mai pot fi șterse din viața mea. Dar în loc să plâng trecutul, mai bine mă bucur de clipa de față și binecuvântez soarta că ne-a îngăduit să fim iarăși împreună! Orice durere, orice suferință, va fi uitată din moment ce pot fi alături de tine!

Ludovica se bucură și ea, mult, văzând că doctorul Leonida se înapoiază cu sora lui, deoarece acum avea și ea o tovarășă în ascunzătoarea din turnul cetății Rudinului.

Curând după sosirea doctorului Leonida în Cuibul Vulturilor, veni și Stanislau Rimsky și cu tovarășii săi și

uimirea lor nu ajunse la culme, decât numai când voinicii răsturnară pe masă bogata pradă.

Giuvaericalele străluceau orbitor la lumina lămpii, mai ales când Severin deschise din nou capacul lădiței de fier și scoase din ea minunatul colier al Mariei Antoinette.

Doctorul Leonida, Ludovica și Minerva, care nu-l văzuseră încă, rămaseră ca vrăjiți.

După tăcerea destul de îndelungată, care domni, Dan Dragomir zise:

— Pe cât e de frumos e giuvaerul acesta, pe atât de mare poate să fie boclucul, pe care-l putem avea din pricina lui!

— De ce? întrebă doctorul Leonida.

— Giuvaerurile acestea mai mici le putem desface, fără multă greutate! Va fi mult mai greu însă, să vindem acest superb colier, deoarece ne-ar aresta îndată ce l-am arăta cuiva.

— Așa este! Dan are dreptate! se auzea din toate colțurile și fiecare se uita la Vulturul Morții, așteptând soluția de la el.

Privirile lui Stanislau Rimsky se înțepeniseră pe giuvaer. Nu se mai putea sătura de frumusețea lui. Ochii lui se luaseră parcă la întrecere cu pietrele prețioase și deodată zise, încet:

— Ar fi o portiță de scăpare!

— Să auzim!

— Să nu vindem colierul!

— Dar ce să facem cu el?

Rimsky tăcu. Parcă îi venea greu să vorbească, ceva neliniștitor se putea observa în tot felul lui de a se purta.

— Căpitane, zise Dan Dragomir, de ce nu răspunzi?

Rimsky își întoarse capul spre tovarășii săi și privindu-i în ochi zise încet:

— Prieteni, știți prea bine că până acum n-am avut față de voi nicio rugăminte care să-mi asigure vreun avantaj personal. Am fost asemenea vouă, întotdeauna și în toate,

niciodată nu m-am folosit de drepturile-mi de conducător și veșnic m-am socotit la fel cu cel mai umil dintre voi.

— Așa este! întăriră voinicii.

— Astăzi este pentru prima oară când vă fac o rugăminte…

— Oricare va fi rugămintea ta, căpitane, zise doctorul Leonida, ți-o vom îndeplini cu dragă inimă și din tot sufletul!

Stanislau Rimsky se mai uită odată, pe rând, la tovarășii săi, apoi arătă în spre colier.

— Vă rog - zise el - să-mi dați mie colierul acesta!

O tăcere adâncă urmă acestor cuvinte ale Vulturului Morții.

Dan Dragomir se duse la masă, așeză colierul înapoi în lădița de fier, o închise și apoi i-o întinse Vulturului Morții.

— Iată, căpitane, dorința ți s-a îndeplinit! Și pot să-ți spun sincer că, toți suntem fericiți că ne-ai dat prilejul să-ți putem procura o bucurie.

Rimsky fu adânc mișcat de această dovadă de dragoste nețărmurită din partea prietenilor săi.

El preluă lădița de fier cu adâncă mulțumire și zise:

— Vă mulțumesc, dragii mei! Fapta voastră îmi dovedește încă odată că dragostea voastră pentru mine este tot atât de mare ca și dragostea, pe care v-o port eu vouă… Nu mă întrebați, pentru ce-mi trebuie acest giuvaer… Cred că, toți sunteți încredințați că nu valoarea neobișnuită a colierului m-a făcut să vi-l cer.

— Asta o știm! răspunse Dan Dragomir, în numele tuturor.

— Altul este scopul meu cu acest colier. Vreau să-l dau cuiva, care merită să-i procurăm această bucurie.

— Fă cum crezi, căpitane! zise Dan Dragomir. Nu-ți cerem nicio socoteală! Ești doar căpitanul nostru și noi suntem încredințați că așa este mai bine cum faci tu.

Rimsky luă lădița de fier și trecu în odaia sa.

Zorile se iviseră la orizont, și locuitorii Cuibului Vulturilor se duseră să se odihnească.

*
*   *

Stanislau Rimsky nu se odihni, decât câteva ceasuri. Dar chiar și aceste ceasuri le petrecu într-un somn foarte neliniștit, iar când se lumină de ziuă mai bine se și sculă. Tovarășii lui dormeau duși încă, când Stanislau Rimsky porni prin pădure, într-o mână cu pușca, în cealaltă cu lădița de fier.

Vulturul Morții așteptă vreme îndelungată în marginea pădurii, până când într-un târziu, ochii începuseră să-i strălucească. Poarta castelului se deschisese și prin ea ieșise Fedora Feodorovna călare.

Rimsky așteptă, până când poarta castelului se închise, apoi sări și el pe cal și porni după prințesă.

După întoarcerea de la Petrograd, purtarea Vulturului Morții față de Fedora Feodorovna se schimbase cu totul. Petrograd însemna pentru el cea mai cumplită dezamăgire, și se trudea din răsputeri să uite chiar și amintirea Mioarei Comăneanu, fiindcă aceea pe care o iubise mai mult decât orice, pe lumea aceasta, devenise soția altuia.

După întoarcerea sa, întâlnindu-se cu Fedora Feodorovna, care între timp se făcuse mai fermecătoare, mai femeie, mai vrednică de dorit, Stanislau Rimsky se simți atras către ea și simțimântul acesta crescu în fiecare zi.

El nu uitase încă noaptea aceea friguroasă de iarnă, când într-un han de la marginea drumului, Prințesa Fedora Feodorovna îi mărturisi cât îl iubește. Dar pe vremea aceea inima lui era dată Mioarei Comăneanu.

Vulturul Morții își aminti și de balul mascat dat în castelul din Rudin. Acolo, pe când dansa strâns lipit de

prințesă, simți pentru prima oară patima tulburându-i sângele la apropierea acestei femei.

Dar nici atunci inima nu-i era liberă; amintirea Mioarei Comăneanu mai era încă vie în sufletul său. În zadar își spunea că vechea lui dragoste murise, inima sa tot nu se putea aprinde încă într-o nouă dragoste.

Tocmai de aceea o și ocolea pe cât putea pe Fedora Feodorovna, temându-se ca apropierea ei să nu stârnească o dragoste pe care el se trudea s-o înăbușe. Faptul însă că, la rugămintea prințesei de a-l scăpa pe Nicorov, care zăcea în temniță fără să fie vinovat, el nu șovăi o clipă să se predea, dovedea că Fedora Feodorovna nu era tocmai străină inimii sale. Nu se sinchisise de primejdia în brațele căreia se arunca. El voia să pară în ochii prințesei un bărbat adevărat și pentru atingerea acestui scop, nu șovăi să meargă cu pași hotărâți în calea morții.

Din clipa aceea Fedora Feodorovna îl stimă și mai mult, îl idolatriza aproape, dar nu se putea gândi la el decât în ascuns, deoarece înțelegerea lor fusese ca niciodată să nu se vorbească de dragoste între ei doi.

Dar cele întâmplate cu Vulturul Morții la Petrograd schimbară mult soarta lucrurilor.

Plecând la Petrograd, Stanislau Rimsky nu-i spusese prințesei cu nici un cuvânt scopul călătoriei sale. El nu voia ca Fedora Feodorovna să afle despre vestea pe care i-o adusese lordul Wardmoore, anume că Mioara Comăneanu se găsește în viață.

El plecase cu hotărârea să-și caute iubita și s-o elibereze.

O și găsise, însă pentru a afla că o pierduse pentru totdeauna. Și în timpul lungii călătorii din Petrograd, prin Hamburg și până la Rudin, avu toata vremea să se gândească la noua întorsătură a soartei.

Și cu cât se gândea mai mult, cu atâta se întărea în el convingerea că, acum nu mai avea dreptul să se

împotrivească simțămintelor care îl mânau în spre frumoasa prințesă.

Mioara Comăneanu continua să trăiască în amintirea lui, dar numai ca un suvenir frumos, ca o floare presată, care ne mai aduce aminte din când în când de o iubire care a trecut, de o clipă care ne-a fost dragă. De aceea, el hotărî să nu se mai împotrivească dorinței simțurilor! Să ardă pară, să-l încălzească patima!

Reîntorcându-se în ascunzătoarea din Cuibul Vulturilor, el își propuse să dea ascultare simțurilor, de îndată ce Fedora Feodorovna îl va lăsa să înțeleagă că vechea ei dragoste nu apusese încă.

Iar acum, când zări de departe trupul mlădios al prințesei stând pe cal cu siguranța unui bărbat, Vulturul Morții își zise că ceea ce simțea nu mai era numai patimă, ci chiar dragoste.

El dădu pinteni calului și nobilul animal porni în galop.

La auzul tropotului prințesa își întoarse capul. Zărind pe Vulturul Morții chipul i se însenină.

Lăsă calul să meargă mai încet și așteptă ca Rimsky s-o ajungă din urmă.

— Dragul meu Stanislau Rimsky, zise ea, întinzând mâna Vulturului Morții, care i-o sărută, curtenitor, atât de dimineață călare?

— Doream să fac o plimbare calare și cum știam că prințesa are obiceiul de a călări în fiecare dimineață, mi-am luat îngăduința de a o aștepta.

Ochii Fedorei Feodorovna începură să strălucească.

— Așadar, nu este vorba numai despre o întâmplare, după cum credeam?

— Nu! Este aproape un ceas de când stau la marginea pădurii așteptând să se deschidă poarta castelului.

Fedorei Feodorovna mărturisirea aceasta îi plăcu mult, deoarece ea trăda că Vulturul Morții se gândise la dânsa.

— Și dacă-mi dai voie să te întreb, zise ea, cu un zâmbet cochet, cărui… nici nu știu cum să-i spun… noroc sau întâmplări pot să-i mulțumesc hotărârea pe care a-i luat-o?

Rimsky răspunse, încet:

— Împrejurării că… astăzi suntem în ziua de unsprezece noiembrie!

Prințesa se uită la Rimsky foarte uimită.

— Și d-ta… d-ta n-ai uitat ziua aceasta?

— Ziua dv. de naștere a rămas adânc întipărită în mintea mea și mi-am dorit ca în această frumoasă dimineață de iarnă, eu să fiu cel dintâi care să vă urez multă, multă bucurie și fericire.

Adânc mișcată, Fedora Feodorovna îi întinse mâna Vulturului Morții.

— Rimsky… aceasta este mai mult decât frumos din partea d-tale și nici nu știu cum să-ți mulțumesc pentru drăgălășenia de care ai dat dovadă.

— Prințesă, răspunse Vulturul Morții dacă este vorba de mulțumire, atunci tot numai eu vă sunt dator cea mai adâncă recunoștință.

— Să nu mai vorbim de asta! Îți mărturisesc sincer că-mi pare nespus de bine că… mi-a fost dat să-mi petrec dimineața zilei mele de naștere în tovărășia celui mai drag prieten al meu!

— Doamne, prințesă, aceasta este o bucurie atât de obișnuită! Dv. aveți atât de mulți buni prietenii

— Nu este așa! Aceia care se învârtesc în jurul meu sunt oameni lipsiți de orice valoare. Nici nu-i bag în seamă prea mult. Niciun singur prieten, sau prietenă adevărată n-am printre ei!

— Nici chiar pe Olga Popov?

— E prea copilă încă, nu este coaptă pentru a primi destăinuirile inimii unei femei. De altfel Olga va scăpa în curând de fratele ei.

Rimsky se uită speriat la Fedora Feodorovna. Își aminti de Alexandru Popov, pe care-l lăsase plin de sânge, zăcând fără cunoștință în casa giuvaergiului.

— Cum… cum înțelegeți aceasta? o întrebă pe prințesă, puțin cam încurcat.

— Așa că, sunt cât se poate de hotărâtă s-o mărit pe micuța Olga! răspunse prințesa, râzând cristalin.

Vulturul Morții răsuflă ușurat

— Ah! Și i-ați și găsit pe cineva?

— Firește!

— Îmi dați voie să știu și eu?

— Pe contele Riminsky! Îl cunoști?

— Cum să nu!

— E un bărbat simpatic, frumos și tânăr încă.

— Toate acestea sunt adevărate, zise Stanislau Rimsky, dând din cap. Se pune însă întrebarea, dacă o iubește pe Olga?

— Cu siguranță!

— Eu n-aș putea afirma cu aceeași tărie!

Fedora Feodorovna se uită mirată la tovarășul său de călărie.

— Și de ce nu?

— Fiindcă, răspunse voinicul, apăsând pe fiecare cuvânt, după cât știu eu… contele Riminsky, vă iubește pe dv.!

— De unde știi aceasta? Cine ți-a spus? întrebă prințesa, uimită de data aceasta.

Rimsky zâmbi misterios.

— Nu cercetați prințesă!

— Dar mă interesează!

— Vă rog să mă iertați, dar nu vă pot spune!

— Biroul d-tale de informațiuni este uluitor de desăvârșit!

— Vulturul Morții știe tot! De altfel, nici nu este de mirare.

Fedora Feodorovna se uită îndelung la Stanislau Rimsky, ca și când ar fi căutat în ochii lui răspunsul, iar ochii Vulturului Morții îi suportară privirile iscoditoare, fără să clipească.

— Cu cât te cunosc mai bine, zise prințesa, încet, cu atât mai enigmatic îmi apari!

Rimsky nu răspunse. Nici prințesa nu mai zise nimic.

Călăreau tăcuți, unul lângă altul, prin pădurea Rudinului.

Castelul rămase departe în urma lor.

Călăriră vreo zece minute, fără să schimbe iun cuvânt.

În cele din urmă Fedora Feodorovna rupse tăcerea…

— Casa mea de vânătoare este prin apropiere. Ai vrea să mergem până acolo?

— Cu dv. merg oriunde, cu dragă inimă! răspunse Vulturul Morții..

Iarăși trecură mai multe minute fără să rostească vreun cuvânt.

Prințesa mergea înainte, cunoscând bine drumul și în curând se ivi înaintea lor o casă de vânătoare foarte cochetă și în același timp de o construcție foarte originală.

Rimsky se miră că nu văzuse încă niciodată clădirea aceasta și doar cutreierase în lung și în lat pădurea Rudinului.

Prințesa sări de pe cal și se întoarse spre Vulturul Morții.

— Am ajuns!

Stanislau Rimsky sări și el de pe cal, legă animalele, apoi intră în casă împreună cu Fedora Feodorovna.

Prințesa deschise una din odăi, dădu foc lemnelor pregătite în sobă și în curând aerul se încălzi atât de tare încât putură să-și lepede chiar și blănurile de pe ei.

Atunci Rimsky luă lădița de fier adusă cu sine și se întoarse spre prințesă cu următoarele cuvinte:

— Afară de urările mele de fericire, vă rog prințesă, să primiți acest dar, ca o expresie a stimei pe care v-o port.

Cu aceste cuvinte el întinse caseta.

Fedora Feodorovna luă lădița cu vădită uimire.

— Dragă Rimsky, atenția d-tale mă copleșește. Și la asta te-ai gândit?

Zicând acestea, ea deschise lădița și… un strigăt de admirație îi ieși din gură.

— Ce minune!

Fedora Feodorovna văzuse multe giuvaeruri în viața sa dar nici unul nu se putea asemui cu colierul Reginei Maria Antoinette.

— Colierul acesta a fost făcut pe seama unei regine, zise Stanislau Rimsky, și o regină l-a și purtat.

— Ah!

— De atunci n-a mai fost pe gâtul niciunei altei femei, iar eu găsesc că nicio altă femeie, afară de Fedora Feodorovna, nu este făcută să poarte un asemenea giuvaer.

Prințesa se uita încă cu priviri pline de admirație la minunatul colier, a cărui valoare creștea și mai mult în urma celor spuse de Vulturul Morții.

Mâinile lui Stanislau Rimsky luară strălucitorul colier de pe pernița de catifea și-l atârnară de gâtul ca de marmoră al prințesei.

Într-adevăr, nici că s-ar fi potrivit în alt loc.

Vulturul Morții se uită cu priviri scânteietoare la frumoasa femeie, pe care neprețuitul giuvaer o făcea și mai încântătoare.

— Cât e de frumos! Cât e de superb! zise prințesa Fedora Feodorovna. Valoarea lui trebuie să fie foarte mare.

— Valoarea nu i-o dă decât aceea care-l poartă! răspunse Stanislau Rimsky.

— Aș vrea însă să știu, dragă Rimsky, dacă s-a vărsat sânge pentru colierul acesta?

— Nu, pentru colier nu s-a vărsat nicio picătură de sânge… Dar de ce mă întrebați aceasta? Sau poate că atunci l-ați purta cu mai puțin drag?

— O, nu!

— Un dar de la un urgisit al soartei, ca mine, este cu atât mai prețios cu cât a fost procurat cu mai multă trudă.

Ochii mari ai Fedorei Feodorovna mângâiară cu priviri calde trupul Vulturului Morții.

Un fior dulce îi străbătu propriul trup, când vorbi:

— Îți mai aduci aminte de micul han din Polonia, în care ne-am întâlnit pentru prima oară?

— Fedora!

— Ce-mi pasă mie că ești urmărit de o lume întreagă…

— Fedora!

Și Stanislau Rimsky nu se mai putu stăpâni. În clipa în care vechiul simțământ renăscu în inima prințesei, inima Vulturului Morții tresări sub fiorii dragostei.

El o cuprinse pe prințesă în brațe și o sărută, o sărută cu patimă mistuitoare.

— Fedora!…

— Stanislau!

Afară sufla crivățul, iar înăuntru ardea focul și cu toată iarna, în inima celor doi încolți cea mai frumoasă floare… floarea dragostei!

Și cei doi îndrăgostiți se sărutau, se sărutau cu patimă crescândă…

…După aceea se așezară unul lângă altul.

Focul din sobă îi învălui în lumina-i roșie, în vreme ce Fedora Feodorovna își plimba prin părul negru al voinicului degetele ei aproape străvezii de albe și fine ce erau.

— Vino cu mine, Stanislau, îi șopti ea, îndrăgostită, să plecăm de aici unde te pândește o veșnică primejdie, unde tremur în fiecare zi, să nu ți se întâmple vreo nenorocire. Tu nu-ți poți închipui ce suferă o inimă iubitoare, trăind într-o asemenea veșnică îngrijorare!

— Până acum m-am dovedit întotdeauna de a fi mai tare și mai iscusit, decât urmăritorii mei, răspunse Stanislau Rimsky.

— Până acum, da, zise Fedora Feodorovna. Dar cine mă poate asigura că și de acum înainte se va întâmpla la fel? N-aș putea supraviețui, dacă te-aș pierde…

— Nu trebuie să te temi, Fedora, aceasta nu se va întâmpla!

— Nu, Stanislau, nu! Ești prea încrezut în steaua ta cea bună, eu știu însă că nu te poți juca cu focul fără să te frigi! Mai curând sau mai târziu tot se va întâmpla aceea de ce mă tem necontenit!

— Niciodată!

— Dar eu nu înțeleg, de ce să cauți mereu primejdia când nu ești silit s-o faci? Uite, Stanislau, eu îți fac o propunere, care nu se poate să nu-ți surâdă. Să plecăm de aici, departe, în țară străină. Acolo unde nu ne cunoaște nimeni, unde nu te va mai pândi primejdia la fiecare pas, unde putem fi unul al altuia… Vei vedea ce fericiți vom fi!

Rimsky clătină din cap.

— Nu se poate!

— De ce?

— Nu pot să mă lepăd de viața căreia am fost hărăzit de soartă… Nu pot să-mi părăsesc tovarășii, care și-au jertfit liniștea, fericirea, pentru a mă urma pe mine. Dă-ți seama, Fedora, este cea mai sfântă datorie a mea, să urmez pe drumul pe care am pornit!

— Soluția se poate găsi dacă vrei!

— Nu, nu! Vulturul Morții nu trebuie să dispară din luptă! Nu mă laud, căci nu este firea mea, știu însă că în sătulețele poloneze oamenii au credința nestrămutată că va veni o zi când Vulturul Morții îi va scăpa de asuprirea rusească. Mii de oameni cred în mine și eu n-am dreptul să le zdruncin această credință.

Stanislau Rimsky era o întruchipare a avântului, a înflăcărării. Cuvintele lui pline de însuflețire umplură mica odăiță.

— Trebuie să rămân aici! În zadar mă cuprinde uneori, în nopți fără somn, dorul după o viață liniștită, patriarhală… pentru mine viața liniștită este o fata morgana care nu poate fi ajunsă nici-când!… Dragostea ta, Fedora, îmi înzecește puterea și sunt fericit că cea mai frumoasă femeie a Rusiei este a mea!

— Stanislau!

Și iarăși se contopiră într-un sărut pătimaș...

CAPITOLUL 64
Cine a luat colierul?

Orologiul bisericii din Dubro sunase tocmai miezul nopții când Sidoniev se înapoie acasă. Pe drum spre casă, giuvaergiul se gândise tot timpul dacă planul burtosului Popov va fi reușit sau nu. El intră în casă prin portița deschisă a grădinii și se duse de-a dreptul în odaia de la etaj, unde o găzduise pe Minerva, spre a vedea ce se întâmplase în timpul lipsei sale de acasă.

Ușa era pe jumătate deschisă.

Cea dintâi privire a lui Sidoniev căzu asupra patului care era gol.

Dar aproape în același timp el văzu și mobilele răsturnate prin casă, care erau o dovadă a luptei ce se dăduse în odaie.

— Se vede că micuța nu s-a dat bătută! se gândi el.

Dar clipa următoare îi rezerva o surpriză mult mai mare.

Uitându-se prin odaie, zări în colț trupul lui Alexandru Popov. Capul îi zăcea într-un lac de sânge, corpul îi era înțepenit.

Sidoniev urlă de spaimă.

Trupul îi fu cuprins de un tremurat nervos, nu știa ce să-și închipuie și la vederea sângelui se îngrozi atât de tare încât nici nu îndrăzni să se mai apropie de trupul lui Popov.

Cu multă greutate își stăpâni spaima, spre a se apropia de Popov, al cărui trup greoi, încercă în zadar să-l târască până pe divan.

Cercetă să vadă dacă inima moșierului mai bătea și când văzu că Popov trăiește, încercă, dar fără rezultat, de a-l readuce la viață.

Atunci începu să alerge deznădăjduit și neputincios prin odaie.

Nu știa ce să facă.

Acum își blestema ceasul în care primise să-i dea moșierului o mână de ajutor, pentru atingerea josnicului său scop. Dar cine și-ar fi putut închipui că aventura va avea asemenea urmări?

Porni în căutarea Minervei, trecând dintr-o odaie într-alta și strigând neîncetat:

— Minerva!... Minerva!

Dar nu primi niciun răspuns.

El găsea că ar fi fost cu neputință ca firava fată să fi izbutit să-l învingă pe voinicul Alexandru Popov. Fără îndoială că cineva îi venise în ajutor.

Pe semne că Popov nu fusese îndeajuns de iscusit și la strigătele de ajutor ale fetei, vreun trecător de pe stradă va fi pătruns în casă, îl va fi doborât pe Popov și o va fi luat pe Minerva cu el.

Dar cine să fi fost acest trecător?

Contele Riminsky?

Nu! Cum să fi ajuns acolo?

Emoția lui Sidoniev creștea mereu. Pe de o parte se gândea, ce-i va spune contelui Riminsky, despre dispariția fetei, pe de altă parte se tânguia că Popov, ale cărui răni păreau să fie destul de serioase, zăcea într-un lac de sânge în casa lui și nu știa ce să facă cu el...

Sidoniev rămase ca trăsnit îți mijlocul odăii.

De Popov nu-i părea prea rău; ar fi vrut însă să știe, unde dispăruse fata.

— Nu cumva se va fi ascuns în prăvălie? se gândi el și porni îndată, fără prea mari speranțe de a o găsi însă, deoarece strigătele lui ar fi trebuit să fie auzite de Minerva dacă fata se găsea acolo.

El mergea iute pe scări, dar în clipa în care păși pragul prăvăliei, i se păru că va înnebuni.

Toate saltarele, toate dulapurile erau sparte și lucrurile de preț din ele dispărute.

— Dumnezeule, cine să fi umblat pe aici? strigă în prada unei spaime de nedescris.

Inima i se strângea de durere la fiecare pas, deoarece privirea-i cădea pe noi saltare și noi dulapuri prădate.

— Sunt nenorocit! urla el, în prada deznădejdii. Mi-au furat totul!

Ici colo mai găsea câte un inel pierdut, câte un lanț rupt, câteva boabe dintr-un șirag de mărgăritare.

Durerea îl încremeni în mijlocul prăvăliei unde bocea sfâșietor pe ruinele bogăției lui de ieri. De-abia acum își dădea el seama, ce prostie făcuse, dând ascultare cuvintelor lui Popov și lăsându-și casa singură…

— Dacă nu îndeplineam dorința lui Popov, se tânguia el, n-ar fi căzut pe capul meu această nenorocire pe care n-o voi mai putea repara câte zile voi avea.

Deodată își aduse aminte de comoara-i cea mai temută: colierul Mariei Antoinette.

Sidoniev se repezi ca un nebun la ascunzătoarea prețiosului giuvaer.

Când văzu că lespedea de piatră era la locul ei, oftă ușurat:

— Slavă Domnului, n-au dat peste el!

Și îndată își și făcu planul că, cu banii pe care îi va primi de la contele Riminsky pentru colier, își va reîncepe negoțul și în chipul acesta mai putea nădăjdui să se refacă.

Gândul acesta îl mai mângâie și voi să vadă comoara care-l va scăpa de la sapă de lemn.

Ridică deci lespedea și vârî mâna în gaură, spre a scoate lădița de fier.

Dar spaima îi făcu trupul să tremure ca varga și din piept îi porni un urlet care nu mai avea în el nimic omenesc.

Mâna lui prindea necontenit aerul din gaura unde trebuia să se găsească lădița de fier.

— Unde este?… unde este?… urla el necontenit.

Se ridică, alergă după lampă și o ținu deasupra găurii și un nou urlet îi ieși din piept:

— Sunt pierdut!

Dar gaura era tot goală, caseta dispăruse.

— Dumnezeule Atotputernice - striga el - ce s-a petrecut aici?

El nu putea înțelege, cum de dăduseră peste ascunzătoarea în care decenii întregi păstrase comoara, fără ca cineva să știe de ea.

— Vai mie… vai mie!… striga el necontenit, alergând ca un nebun prin prăvălie.

În deznădejde își smulgea părul, sudoarea rece i se făcuse broboane pe frunte, pentru ca îndată să fie scuturat

de friguri și cu ochii injectați de sânge, cu chipul ca de mort, cu membre tremurânde, alerga de colo până colo și urla neîncetat.

— Am ajuns un cerșetor… Mi-am pierdut tot… Vai mie… Ce mă fac?

Până atunci Sidoniev nu știuse ce însemnă să duci lipsă, să ai griji. Soarta îi hărăzise o viață liniștită, lipsită de grija pâinii zilnice. Era pentru prima oară că soarta îi dăduse o lovitură. Durerile semenilor săi el nu le înțelesese și dacă dădea bani cu împrumut, la scadență nu îngăduia nicio amânare și ar fi fost în stare să vândă și pielea de pe om spre a-și încasa banii. Familii întregi își datorau nenorocirea lui Sidoniev, dar giuvaergiul n-avusese niciodată nici cea mai mică mustrare de cuget.

Acum i se părea că umbrele celor nenorociți de el, ieșiseră din pământ și jucau un dans diabolic în jurul lui și își zise că Cerul nu-i dăduse această cumplită lovitură decât numai fiindcă săvârșise prea multe păcate în viață.

Giuvaergiul se văicărea tot mai amarnic, tot mai deznădăjduit.

Deodată însă, se ridică brusc de pe scaunul pe care căzuse și strigă cu toată puterea:

— Nu… nu mă dau bătut! Hoții trebuie să fie prinși… și atunci… toate lucrușoarele mele, toate comorile mele vor reintra în aceste saltare și dulapuri goale.

Gândul acesta dădu o putere de necrezut omului, care în câteva clipe îmbătrânise cu ani de zile.

Fără să mai șovăie o clipă, se năpusti afară din prăvălie, afară din casă, afară din grădină.

Fără blană pe el, fără căciulă în cap, Sidoniev alerga ca un nebun pe stradă.

Noaptea era liniștită, nu ningea, un vânt rece sufla doar prin oraș. Vântul acesta îl pătrunse pe Sidoniev până la oase dar giuvaergiul nu se opri, ci alergă mai departe..

Ca fugărit de tătari, Sidoniev trecea în goană pe străzile pustii ale orașului, îndreptându-se spre celălalt capăt al Dubro-ului, unde se găsea vestita închisoare.

Când ajunse acolo era lac de apă.

Nădușeala îi curgea șiroaie de pe față și când ajunse în fața porții, unde un cazac i se așeză în cale, era rupt de oboseală și de-abia se mai putea ține pe picioare.

— Stai! Cine e?

— Vreau să vorbesc cu Verșeghin!

— Nu se poate vorbi cu domnul comandant în miez de noapte!

— Dar eu trebuie să vorbesc cu el!

— Atunci vino mâine de dimineață!

— Nu se poate! Atunci va fi prea târziu!

— Poate să fie, dar noaptea nu-l putem scula am somn!

— Spune-i că-l caută Sidoniev, giuvaergiul!

— Poate să-l caute și tata giuvaergiilor, domnul comandant nu-i prost să-și strice somnul!

Sidoniev își pierdu răbdarea și începu să strige cât îl ținea gura:

— Omule! Nu mă împiedica... s-a întâmplat o crimă... mi-au spart prăvălia... dacă nu mă lași să intru, hoții vor fugi și putem să le batem urma...

— De ce n-ai spus-o de la început? Du-te înăuntru și vorbește cu caporalul de gardă, el va ști ce este de făcut!

Cazacul se dădu la o parte din calea lui Sidoniev, care își reîncepu goana nebună.

De la corpul de gardă mai trebui să-și piardă încă vreo jumătate de ceas până să ajungă în fata lui Verșeghin.

— Tu ești, Sidoniev? exclamă comandantul închisorii, când intră în odaia sa de lucru, somnoros și furios de a i se fi tulburat odihna. Caraghiosul acela de cazac mi-a spus că tu ai fost asasinat!

— Crede-mă, Verșeghin, că n-a lipsit decât un fir de păr! În schimb m-au prădat... mi-au luat totul... am ajuns la sapă de lemn... Asta e mai rău decât dacă m-ar fi ucis... Și

simt că nu voi putea supraviețui acestei lovituri dacă nu-mi redobândesc averea pierdută!

— Dar cine te-a prădat?

— Dacă aș ști! ofta Sidoniev. Crezi că dacă i-aș cunoaște, n-aș pleca îndată în urmărirea lor?…

— Și cine este victima, despre care mi-a vorbit nebunul acela de cazac?

— Popov.

— Alexandru Popov, moșierul?

— El!

— Dar cum a ajuns în casa ta?

— A fost acolo, în vreme ce eu nu eram acasă… Înapoindu-mă, l-am găsit scăldat în sânge.

— A murit?

— Nu, mai trăia încă!

— Ai chemat doctorul?

— Nu!

— De ce nu? Aceasta ar fi fost cea dintâi datorie a ta!

— Iartă-mă, Verșeghin, dar spargerea aceasta m-a doborât în așa chip, că nici nu știu unde mi-e capul! Am alergat de-a dreptul aici, pentru a te înștiința.

— Atunci trebuie să mergem îndată la fața locului! zise Verșeghin și strigă un cazac.

— Porunciți, domnule comandant!

— Aleargă și scoală din somn pe judecătorul de instrucție… Spune-i că-l rog să vină numaidecât, deoarece s-a săvârșit o crimă. După aceea te vei duce la grefier și-i vei spune să se prezinte de îndată la biroul meu. Iar acum trimite-mi un alt cazac!

Porunca lui Verșeghin fu îndeplinită în grabă. Cât ai bate din palme un al doilea cazac se găsea în fața lui.

— Porunciți, domnule comandant!

— Încaleci în clipa aceasta și te duci după doctorul orașului. Îl trimiți la mine, spunându-i că am grabnică nevoie de el… Spune vizitiului să pună caii la trăsură!

— Am înțeles, domnule comandant!

Sidoniev alerga nerăbdător prin odaia de lucru a comandantului închisorii.

Se uită pe fereastră.

Afară începuse să mijească de ziuă. Se uită la ceas. Arătătorul era aproape de ceasurile șase. Cât de iute trecuse timpul și cât de încet trecea acum, când ar fi vrut să se vadă plecat odată!

Reamintindu-și că fusese prădat de toată averea, îl cuprinse un plâns nervos. El se adresă implorător lui Verșeghin:

— Te implor, Verșeghin, redă-mi averea și nu-ți va părea rău cât vei trăi!... Mi-au furat o groază de giuvaeruri și printre ele unul, care n-are pereche în lume și care singur face multe, multe mii de ruble!

Verșeghin căută să-l liniștească pe giuvaergiul care plângea în hohote.

— Vino-ți în fire, Sidoniev! Ești prietenul meu... Pentru un altul nici nu m-aș fi sculat... Pentru tine însă, voi face tot ce-mi va sta în putință... Oamenii mei vor fi îndată aici și atunci vom porni!

Dar pentru Sidoniev fiecare clipă părea un an. Ar fi vrut să se vadă acasă. Nu era chip să se liniștească și din când în când deznădejdea izbucnea din el, în următoarele cuvinte:

— Mă omor, dacă nu-mi redobândesc averea furată!...

În curând ușa se deschise.

Doctorul sosi cel dintâi și îndată după el și grefierul.

— Acum nu mai întârziem prea mult, îi zise Verșeghin giuvaergiului. Nu mai lipsește decât judecătorul de instrucție, care trebuie să sosească și el dintr-un moment în altul.

De-abia rosti aceste cuvinte că... judecătorul de instrucție își și făcu apariția.

Toți veniseră obosiți, somnoroși, rău dispuși. Nu este prea plăcut să fii scos din patul cald în zorii unei friguroase zile de iarnă.

— Să mergem! zise Verșeghin și micul grup coborî în curtea închisorii, unde trăsura îi și aștepta.

— Să vină și doi cazaci călări! mai zise Verșeghin și trăsura porni în goană spre locuința giuvaergiului.

Sosind la fața locului, Verșeghin așeză câte un cazac la fiecare poartă și le porunci să nu lase pe nimeni nici să intre, nici să iasă din casă.

Apoi, conduși de Sidoniev, ei intrară în casă.

Giuvaergiul îi conduse în odaia Minervei.

— Iată-l! zise Sidoniev, arătând în spre colțul unde Popov zăcea tot nemișcat, ca și în clipa în care giuvaergiul părăsise odaia.

Cu puteri unite, Verșeghin, judecătorul de instrucție și cu doctorul izbutiră să ridice trapul moșierului și să-l așeze pe canapea.

După aceea doctorul îl cercetă.

— Trăiește încă! zise el.

Îi cercetă apoi amândouă rănile și dădu din cap, îngrijorat. Verșeghin observă gestul și întrebă:

— E grav?

— Foarte grav! răspunse doctorul. Și mă găsesc în fața unei enigme!

— Care?

— Rana de la picior, aceea pricinuită de glonte, pare să se datorească chiar victimei. Glontele a pătruns în pulpă și acolo a și rămas.

— Și cealaltă rană?

— A fost pricinuită de cădere… Și aceasta este cea mai primejdioasă!

— Așadar nu poate fi interogat?

— În nici an caz! Starea lui Alexandru Popov este cât se poate de rea și mă întreb dacă va mai putea rămâne în viață, chiar dacă va primi cea mai bună îngrijire.

— Cel mai bun lucru ar fi ca Popov să fie transportat cât mai iute la castelul său, căci niciunde nu poate fi îngrijit mai bine ca acasă.

— Foarte rău - zise Verșeghin - că nu-l putem asculta, deoarece, din câte știu eu până acum, Alexandru Popov este singurul care ar fi putut să ne dea vreo lămurire.

— Grefier - se întoarse atunci Verșeghin în spre funcționarul său - îngrijește ca rănitul să fie dus cu trăsura mea, acasă la el... Cred că n-ar strica, dacă domnul doctor s-ar osteni și d-sa până la castel, fiindcă s-ar putea ca pe drum rănitul să-și revină în fire.

— Mă duc! răspunse doctorul, apoi își luă rămas bun de la cei de față.

După aceea Verșeghin și cu judecătorul de instrucție coborâră în prăvălie, unde rămaseră încremeniți, în fața pustiiri ce se ivi înaintea ochilor lor.

— Mi-au luat tot... tot, se tângui Sidoniev, din nou. Nu mi-a mai rămas nimic... Tot mi-au furat!

Judecătorul de instrucție se uită scrutător în jurul său, apoi, întorcându-se în spre Verșeghin, zise:

— Părerea mea este că interogatoriul trebuie început aici! Domnule Sidoniev, te rog să fi bun să răspunzi la întrebările mele:

— Dacă mă voi mai putea gândi! se boci Sidoniev. Cumplita lovitură mi-a luat mințile!... De când am dat cu ochii de prăpădul de aici, nu-mi mai viu în fire!... Nu-mi vine să cred că ceea ce văd este adevărat!

— Liniștește-te! zise Verșeghin. Vom da noi de urma făptașilor.

— Mi se pare - urmă deznădăjduitul Sidoniev - că totul nu este decât un vis urât, din care de-abia aștept să mă trezesc!... Nu voi supraviețui... nu pot rezista acestei lovituri!

Judecătorul de instrucție, se amestecă și el:;

— Fii liniștit, domnule Sidoniev! Cu tânguiala n-ajungem departe.

— Dar când lovitura este atât de grozavă!

— Tocmai de aceea să fi liniștit spre a ne putea da seama de starea lucrurilor, de situația premergătoare

faptelor, pentru ca pe baza constatărilor să putem proceda la cercetări!

— Întreabă-mă, domnule judecător de instrucție!

— Așadar, în noaptea aceasta, d-ta n-ai fost acasă?

— Nu!

— Unde ai fost?

— La Tarșinsky!

— Când te-ai dus acolo?

— Pe la ceasurile nouă!

— Și când te-ai înapoiat?

— Îndată după miezul nopții!

— Știai că Alexandru Popov se găsea în locuința d-tale?

Sidoniev tăcu, încurcat.

Nu știa ce să răspundă. Se frământa, dacă trebuia să mărturisească adevărul, sau mai bine să tacă asupra josnicei fapte la care se învoise să dea o mână de ajutor.

Ochii ageri ai judecătorului de instrucție observară îndată încurcătura giuvaergiului și el zise, apăsând pe fiecare cuvânt:

— Trebuie să-ți atrag atenția, domnule Sidoniev, că numai în cazul când ne spui purul adevăr, putem nădăjdui să dăm de urma spărgătorilor și a făptașilor crimei.

Amenințarea judecătorului de instrucție nu întârzie să aibă efectul dorit.

Sidoniev se hotărî să nu ascundă nimic, ci să mărturisească tot, așa după cum se întâmplase…

— Lucrurile stau așa că - începu giuvaergiul - în decursul zilei de ieri, unul din moșierii din împrejurimi a venit la mine cu o fată, spunând că este o rudă îndepărtată a sa și rugându-mă s-o găzduiesc la mine, în schimbul unei sume oarecare, până când îi va găsi un alt loc. M-a asigurat că fata nu va rămâne în casa mea, decât câteva zile…

Judecătorul de instrucție dădu din cap.

— Acesta este un amănunt foarte interesant! Ai făcut bine că ai început cu asta, deoarece acum faptele apar cu totul în altă lumină. Cine era fata aceasta?

— Nu-i știu decât numele de botez, care e Minerva.

— Și cine a fost moșierul din împrejurimi, care ți-a adus fata? Poate Popov?

— Nu!

— Dar atunci cine?

— Contele Riminsky!

— Moșierul din Urzin?

— El! Pe fată am găzduit-o în odaia în care l-am găsit pe Popov, scăldat în sânge.

— Dar cum a ajuns Popov acolo? Cunoști împrejurările venirii lui aici?

— Din păcate le cunosc!

— De ce, din păcate?

— Fiindcă de acolo mi se trage nenorocirea aceasta!

Un suspin amarnic ieși din pieptul lui Sidoniev.

— Spune mai departe, domnule Sidoniev! îl încurajă judecătorul de instrucție.

— Puțin timp după ce contele Riminsky îmi aduse fata în casă veni la mine Alexandru Popov, care se părea că o cunoștea pe fată de undeva și mă rugă să-i dau putința de a rămâne noaptea singur cu Minerva în casă.

Judecătorul de instrucție nu scăpă nicio vorbă, niciun gest al giuvaergiului.

— Și d-ta i-ai îndeplinit dorința?

— Da! răspunse Sidoniev, înăbușit.

— În schimbul unei răsplătiri?

— Da! mărturisi giuvaergiul. Popov mi-a plătit acest serviciu.

— Și d-ta i-ai predat cheia casei?

— Nu!

— Atunci? Ai așteptat să-i deschizi și numai pe urmă ai plecat de acasă?

— Nu, am plecat de acasă înainte de venirea lui Popov.

— Dar atunci cum a intrat Popov în casă?

— Am lăsat poarta din dos deschisă.

Judecătorul de instrucție dădu din cap. El tăcu câteva clipe, apoi întrebările căzură din nou, ca ploaia, asupra giuvaergiului, care nu mai contenea cu oftările și suspinele.

— Când te-ai înapoiat acasă, poarta din dos tot deschisă era?

— Tot!

— Așadar… după cum a intrat prin ea Popov tot astfel putea să intre în casă și altcineva?

— Da.

— În privința aceasta ai descoperit ceva?

— Da, răspunse amărâtul Sidoniev, că mi-au furat toată averea!

— Și ce s-a întâmplat cu fata?

— Nu știu!

— Când te-ai înapoiat acasă nu mai era?

— Nu!

— Ai căutat-o?

— Prin toată casa… Am strigat-o, dar în zadar. Dispăruse fără urmă!

Judecătorul de instrucție bătu din picior, furios.

— La naiba, toți aceia care ar putea să ne dea lămuriri asupra persoanei agresorului, sau agresorilor, nu sunt în stare să vorbească! Pe Alexandru Popov nu-l putem întreba, iar fata a dispărut.

— Îngrozitor… de necrezut! În chipul acesta nu vom putea pune niciodată mâna pe ceea ce mi s-a furat! se tângui Sidoniev din nou.

— Cât de mare este paguba d-tale domnule Sidoniev?

— Nici nu pot s-o prețuiesc… Am pierdut tot… De pe o zi pe alta am ajuns la sapă de lemn!

— Cum, aici îți țineai toată averea?

— Aici… Bani, giuvaericale… pietre prețioase… tot… și tot a dispărut… Banii îi țineam într-o geantă de piele… A dispărut… Saltarele, dulapurile, în care țineam giuvaericalele, au fost sparte și chiar și giuvaerul, care pe

vremuri a fost purtat de regina Franței și care el singur reprezenta o avere, chiar și el mi-a fost furat.

— Unde țineai giuvaerul acesta?

Sidoniev târî pe judecătorul de instrucție și pe Verșeghin la ascunzătoarea colierului de nestemate și arătând în spre gaura goală, zise:

— Aici l-am păstrat, zeci de ani! Nici prin minte nu mi-ar fi trecut ca cineva să dea peste el! Chiar și azi-noapte, când întorcându-mă acasă, mi-am văzut prăvălia prădată, eram pe deplin încredințat că hoții n-au dat peste neprețuitul giuvaer. Vă închipuiți, care nu mi-a fost groaza când am văzut că ticăloșii au dat chiar și peste el!

— Nu știa nimeni de existența acestui giuvaer?

— Nimeni… nimeni! Adică… cineva tot știa dar omul acesta este în afară de orice bănuială.

— În fața legii nimeni nu poate fi în afară de orice bănuială! exclamă judecătorul de instrucție. Așadar, cine este omul acesta?

— Contele Ion Riminsky!

— Ah! făcu judecătorul de instrucție. Astăzi ne întâlnim pentru a doua oară cu numele moșierului din Urzin! Și în ce împrejurări a aflat contele Riminsky de existența giuvaerului?

— Voia să mi-l cumpere… adică l-a și cumpărat chiar!

— Dar atunci ce mai căuta giuvaerul la d-ta?

— Fiindcă am rămas înțeleși ca astăzi să-mi aducă banii și să ia giuvaerul pe care avea de gând să-l dăruiască unei doamne foarte distinse.

Judecătorul de instrucție se gândi puțin, apoi se întoarse din nou în spre giuvaergiu:

— Domnule Sidoniev, ești pe deplin încredințat că numai contele Riminsky, proprietarul moșiei Urzin, știa de existența giuvaerului ascuns sub această lespede de piatră?

— Sunt pe deplin încredințat! răspunse giuvaergiul cu hotărâre solemnă.

— Cunoști d-ta starea materială a contelui Riminsky?

— Cum să nu! Întotdeauna mi-a fost un bun mușteriu dar mai ales în timpul din urmă.

— De ce, mai ales în timpul din urmă?

— Fiindcă în timpul din urmă se ducea mereu la castelul din Rudin!

Verșeghin dădu din cap.

— Așadar, distinsa doamnă - se amestecă în vorbă și Verșeghin - pentru care contele Ion Riminsky voia să cumpere giuvaerul este prințesa Fedora Feodorovna?

— Așa se vorbește, cel puțin! zise Sidoniev,

— Dar d-ta crezi - reluă judecătorul de instrucție șirul întrebărilor - că contele Riminsky este în stare să cumpere un asemenea giuvaer?

— La vânzare am subliniat că prețul giuvaerului trebuie să fie plătit la preluarea lui.

— De ce a trebuit să subliniezi aceasta? S-a întâmplat oare vreodată să nu plătească la timp?

— S-a întâmplat și să-mi rămână dator!

Judecătorul de instrucție se întoarse în spre Verșeghin și zise:

— Până acum, acesta este amănuntul cel mai principal la care au putut duce cercetările. Mărturisirea aceasta întărește informațiile mele că, din pricina recoltei proaste, în timpul din urmă contele Riminsky nu trăia fără oarecari încurcături financiare. În asemenea împrejurări, se pune întrebarea, cum se gândea contele Riminsky să plătească prețul unui giuvaer de o valoare atât de mare? De unde să ia banii trebuincioși?

— Dacă nu mă înșel - zise Verșeghin - d-ta îl bănuiești pe contele Riminsky?

— Dar numai el știa despre existenta giuvaerului! Și mai este ceva care apasă și mai greu asupra lui!

Verșeghin și cu Sidoniev se uitară curioși la judecătorul de instrucție, care urmă:

— Să ne gândim puțin! Contele Riminsky a adus o fată pentru a o găzdui în casa lui Sidoniev. După spargere, fata dispare fără urmă. În asemenea împrejurări, cine nu-și dă seama că fata aceasta a fost complicea contelui Riminsky în această spargere de o îndrăzneală fără seamăn?

— E de necrezut, exclamă Verșeghin, de necrezut ca un conte să se coboare până la o asemenea faptă.

— Oricât ar părea de necrezut - zise Sidoniev - totuși s-a putut întâmpla! Multe din ce am crede că sunt cu neputință se întâmplă în viață!

— Nu mai încape nicio îndoială - urmă judecătorul de instrucție - că contele Riminsky a săvârșit fapta, cu premeditare. Și-a strecurat complicea în casa, după aceea a căutat să afle care este giuvaerul cel mai de preț pe care-l avea Sidoniev în prăvălie. El tocmi giuvaerul, fără a avea banii trebuincioși, apoi noaptea se întoarce aici și-l fură. O singură surpriză, la care nu se aștepta: prezența aici a lui Alexandru Popov. Dar nici aceasta nu l-a împiedicat în ducerea la îndeplinire a planului său și fără șovăire își culcă la pământ martorul nepoftit al spargerii sale.

Verșeghin dădu din cap.

— Oricât ar părea de necrezut, nu mai încape nicio îndoială că lucrurile s-au petrecut în felul acesta!

Sidoniev își împreună mâinile și așa îl imploră pe judecătorul de instrucție:

— Te rog, ca pe unul Dumnezeu, fă astfel ca averea să-mi fie restituită!

— Vom face tot ce ne stă în putință! răspunse judecătorul de instrucție. Firește că, înainte de toate, trebuie să luăm interogatoriul contelui Riminsky.

— Așa este! întări și Verșeghin.

— Cel mai bun lucru ar fi - urmă magistratul instructor - să trimitem un curier călare până la castelul din Urzin, cerându-i contelui Riminsky să se înfățișeze îndată înaintea noastră.

— Nu, nu! se împotrivi Verșeghin. Nu trebuie să procedăm astfel!

— De ce nu, domnule Verșeghin?

— Înainte de toate nu trebuie să scăpăm din vedere rangul și poziția socială a contelui Riminsky. Datoria noastră este să procedăm cu mai mare băgare de seamă, căci, doamne ferește… dacă nu contele a săvârșit fapta? Îți dai seama ce blam ar fi pentru noi?

— După părerea mea numai el a putut-o săvârși, căută judecătorul de instrucție să-și apere teza.

— Aceasta nu este decât un motiv mai mult pentru a nu recurge la planul propus de d-ta… Dacă într-adevăr el este făptașul, chemarea noastră îi va deschide ochii și va fugi mai înainte de a fi apărut înaintea noastră.

— Așa este! recunoscu și judecătorul de instrucție, apoi întrebă, îngrijorat:

— Dar atunci ce este de făcut?

— N-avem altceva de făcut, răspunse Verșeghin, decât să mergem noi înșine până la Urzin și să începem cercetările.

— Foarte bine!

— Trăsura cu care a fost transportat Popov s-a înapoiat?

— Încă nu; dar până vom întocmi procesul verbal de constatare, va fi aici. Acum, însă, te rog domnule polițai să-mi spui ce facem dacă în decursul cercetărilor și interogatoriului ce-l vom lua la Urzin, dobândim încredințarea că vinovatul nu este nimeni altul decât contele Riminsky? Și în cazul acesta ne vom purta cu mănuși cu el și eventual îl vom lăsa chiar să spele putina?

— Nu, nu! Dacă bănuiala noastră pare întemeiată, atunci nu vom mai avea nicio considerație pentru rangul și poziția socială a contelui Riminsky și vom proceda după cum spune legea.

— Îl arestăm?

— Firește!

— Mulțumesc! Atât am vrut să știu!

Judecătorul de instrucție se așeză apoi la redactarea procesului verbal și când grefierul însemnă și cea din urma frază... sosi și trăsura.

Verșeghin se întoarse îndată în spre doctor:

— S-a produs vreo schimbare, în starea rănitului?

— Drumul era să-i fie fatal. Sângele începu să curgă din nou și de-abia am putut să-l opresc. Acasă l-am așezat în pat și l-am examinat cu amănunțime.

— Rezultatul?

— Foarte rău!

— Cum așa?

— Starea lui este mai mult decât îngrijitoare. Dar chiar dacă va scăpa cu viață, amintirea acestei nopți de groază o va purta câte zile va mai avea!

— De ce?

— Glontele, care i-a pătruns în pulpă, a distrus tocmai mușchii umbletului, așa că, de piciorul drept va rămâne olog; iar în urma cumplitei lovituri de la tâmplă, care îi primejduiește și viața, și-a pierdut putința de a vorbi.

— Îngrozitor! strigă Verșeghin. Atunci în zadar așteptăm ca starea lui Popov să se îmbunătățească deoarece el tot nu va putea vorbi niciodată!

— Într-adevăr, așa este!

Verșeghin se întoarse în spre judecătorul de instrucție:

— Atunci cred că nu trebuie să ne mai amânăm plecarea la Urzin!

— Aceasta este și părerea mea!

Sidoniev întrebă, fricos:

— Pot merge și eu?

— Desigur - zise magistratul-instructor - te rugăm să vii, deoarece avem neapărată nevoie de prezența d-tale acolo!

După aceea se urcară în trăsura care porni spre Urzin.

Pe drum, care ținu destul de mult, pe deoparte, fiindcă Urzin era destul de departe de Dubro, pe de altă parte deoarece caii erau obosiți, Verșeghin și cu judecătorul de

instrucție nu făcură altceva decât să se sfătuiască asupra felului cum trebuiau să procedeze.

— Chestiunea este foarte gingașă - zicea Verșeghin - totuși, nădăjduiesc că vom izbuti s-o rezolvăm în chipul cel mai nimerit… Pentru noi ar fi foarte neplăcut dacă contele Riminsky ar reuși să-și dovedească nevinovăția!

Judecătorul de instrucție răspunse bățos:

— Puțin îmi pasă mie, ce este plăcut și neplăcut! Dacă este vinovat, contele Riminsky își va primi pedeapsa; dacă n-are nicio legătură cu spargerea și crima de la magazinul lui Sidoniev, atunci nu i se va întâmpla nimic… Pe mine nu mă interesează decât dezvăluirea adevărului!

Sidoniev oftă, amărât:

— Pe mine însă mă interesează să-mi recapăt averea prădată!

— Răbdare, prietene Sidoniev - îl îmbărbătă Verșeghin - se va întâmpla și aceasta!

— Se va întâmpla? Dar când? suspină din nou deznădăjduitul giuvaergiu.

Soarele se apropia de amiază când trăsura autorităților trase în fața minunatului castel din Urzin.

Benedict se uita mirat la acești mosafiri neașteptați. El credea că reprezentanții autorităților din Dubro nu sunt decât oaspeți de-ai stăpânului său.

Și de îndată ce trăsura se opri el alergă să deschidă poarta.

— Du-ne la domnul conte Riminsky! zise judecătorul de instrucție.

— Îmi pare rău, dar nu pot s-o fac! răspunse servitorul.

— De ce nu?

— Fiindcă domnul conte nu este acasă.

— Dar unde este?

— La castelul din Rudin!

— Atunci îl vom aștepta!

— Dar se va înapoia foarte târziu!

— Când?

— Cred că își va petrece toată ziua la castelul vecin și apoi, după câte știu eu, mai avea de gând să se ducă și până la Dubro. Așa că, numai la noapte cred că se va putea înapoia.

Judecătorul de instrucție se duse la Verșeghin, spre a se sfătui cu el asupra celor ce aveau de făcut, în urma noii întorsături pe care o luase afacerea.

— Ce ne facem acum? se întrebă polițaiul Dubro-ului.

— Cel mai bun lucru este să mergem după el!

— La Rudin?

— Da!

— Nu este o lipsă de bună creștere să pătrundem în castelul prințesei?

Judecătorul de instrucție răspunse cam batjocoritor:

— Domnule polițai, d-ta te gândești numai la buna creștere și nu la îndatorirea d-tale! La urma urmelor, noi suntem oamenii poliției! Pentru noi nu există porți închise și nici nu ne întrebăm dacă vizita noastră este dorită, sau nu! Mergem acolo, unde trebuie să mergem! Să pornim spre Rudin!

— Bine! răspunse Verșeghin, care în timpul din urmă nu prea mai îndrăznea să se împotrivească judecătorului de instrucție.

Pe vremuri, totul se întâmpla după dorința sa. Dar de când se făcuse de râs, cu evadarea Vulturului Morții, nu mai avea curajul să ceară pentru sine, rolul de conducător, pe care îl lăsase cu totul judecătorului de instrucție.

De aceea și de data aceasta se întâmplă tot după vederile judecătorului de instrucție și trăsura porni din Urzin, îndreptându-se spre castelul prințesei Fedora Feodorovna.

*

*   *

De mult nu mai fusese atât de fericită Fedora Feodorovna ca în ziua aceea de unsprezece noiembrie.

Pornind dimineața călare din castelul Rudinului, nici prin minte nu-i trecuse să nădăjduiască măcar că ziua aceasta îi va aduce ceea ce dorea de atâta vreme: dragostea lui Stanislau Rimsky.

Vechiul ei dor de fericire se realizase și Fedora Feodorovna simțea că de acum înainte viața ei va fi mai însorită deoarece o încălzea para iubirii.

Despărțindu-se de Vulturul Morții, se înțeleseră ca în curând să se întâlnească din nou.

Chestiunea întâlnirii lor nu constituia nicio greutate, deoarece odăile lor erau legate prin coridorul ascuns pe care aveau să-l folosească acum cu atât mai mult, cu cât îl întrebuințaseră mai puțin până atunci.

Călărind în spre casă, fața îi strălucea de fericire, bucuria ei era întipărită în priviri, iar trupul său se mișca cu o vioiciune care le bătu la ochi chiar și servitorilor.

De îndată ce intră în castel, camerista o primi cu următoarea veste:

— Avem un mosafir, prea milostivă stăpână!

— Un mosafir? Cine?

— Contele Riminsky!

De-abia acum își aduse aminte prințesa că stăpânul Urzinului o vestise încă din ajun că va veni din nou astăzi de dimineață.

— Condu-l pe domnul conte în salonul albastru și spune-i că îndată ce-mi voi schimba costumul de călărie voi veni la dânsul.

— Am înțeles, prea milostivă stăpână!

Camerista se îndepărtă spre a îndeplini porunca stăpânei sale, apoi reapăru în odaia prințesei, spre a-i ajuta acesteia la îmbrăcat.

Costumul de călărie fu schimbat cu o rochie ușoară de mătase în care Fedora Feodorovna era într-adevăr fermecătoare.

Zărind-o, contele sări de pe scaun și rămase fermecat de încântătoarea apariție a frumoasei femei.

Prințesa mai aruncă o privire în oglinda mare venețiană și după ce găsi că totul este în ordine trecu în salonul albastru unde contele Riminsky o aștepta cu nerăbdare.

Câteva clipe nu se putu mișca din loc atât de mare-i fu admirația.

După aceea, când prințesa îi întinse mâna, el alergă fericit să sărute mânușița albă și parfumată pe care ar fi fost bucuros s-o poată ține o viață întreagă la buzele lui.

— Prințesă, exclamă el, plin de admirație, astăzi sunteți mai frumoasă, decât oricând!

— Dragă conte, d-ta îmi spui aceasta în fiecare zi!

— Fiindcă eu vă văd tot mai frumoasă în fiecare zi... Astăzi însă sunteți într-adevăr uluitor de frumoasă!

— Se poate să fi avut astăzi vreun motiv de bucurie! răspunse prințesa, cu un zâmbet duios, care însă nu-i era menit contelui Riminsky, ci Vulturului Morții.

— Cred și eu că ați avut motiv să vă bucurați dacă astăzi este aniversarea zilei dv. de naștere! răspunse contele Riminsky.

— Găsești că aceasta este un prilej de bucurie? Ține minte, dragă conte, că pentru femei aniversarea zilei de naștere nu este un prilej de bucurie, deoarece aceasta însemnează că… au mai îmbătrânit cu un an!

— La vârsta dv. prințesă este o adevărata îndrăzneală să vorbiți de bătrânețe!

— Ei, dragă conte, nu trebuie să uiți că șirul anilor se înmulțește așa, pe nesimțite, adăugându-se unul câte unul! De altfel, cred că aniversării zilei mele de naștere pot să-i mulțumesc vizita aceasta atât de matinală…

— Da, prințesă… mărturisesc că voiam să viu numai după amiază, deoarece numai atunci voi putea să vă înmânez darul, pe care l-am comandat cu prilejul acestei zile, dar nu m-am putut împotrivi dorului de a vă vedea cât mai curând.

— Nici nu știam că simțămintele d-tale pentru mine sunt atât de călduroase!

— Am vrut să fiu cel dintâi, prințesă, urmă contele Riminsky, care să vă urez ani mulți și fericiți cu prilejul acestei zile însemnate…

Fedora Feodorovna zâmbi! Ea se gândi din nou la Vulturul Morții, care cu câteva ceasuri mai înainte îi spusese aproape aceleași cuvinte.

— Și să vă doresc din tot sufletul - urmă contele - să fiți cea mai fericită femeie de pe pământ după cum sunteți și cea mai frumoasă!

— Îți mulțumesc, dragă conte, pentru aceste urări - răspunse Fedora Feodorovna. Cu părere de rău însă, trebuie să-ți spun că în zadar te-ai trudit să vii atât de dimineață până la Rudin fiindcă un altul ți-a luat-o înainte!

— Cum? Cine? întrebă contele Riminsky, cu înfrigurare.

— Nu d-ta ești cel dintâi, care m-a căutat astăzi, spre a mă felicita!

Contele Riminsky era fiert de tot.

— Dar cine… cine mi-a luat-o înainte? întrebă el, amărât. După cât știu eu, prințesa nici n-a fost la castel până mai adineaori!

— Așa este, răspunse Fedora Feodorovna, zâmbind, dar celălalt cavaler m-a așteptat la obișnuita-mi plimbare călare de dimineață pentru a fi într-adevăr cel dintâi!

— Dar cine a fost? întrebă din nou moșierul din Urzin și gelozia începu să-i roadă sufletul.

— Nu-ți voi spune numele lui! răspunse Fedora Feodorovna, râzând cu poftă. Și unde mai pui că, celălalt cavaler a și adus cu sine darul, pe care mi-l hărăzise!

— Ah!

— Ți-l voi arăta, deoarece darul acesta este o adevărată minune, care merită să fie admirată. O clipă doar te rog să mă aștepți și-l vei vedea!

Prințesa se înapoie în odaia în care așezase lădița de fier cu colierul primit de la Vulturul Morții, în vreme ce contele Riminsky, rămase singur în salonul albastru frământându-și creierul să ghicească cine putea fi rivalul care i-o luase înainte cu atâta iscusință…

Dar toată frământarea lui rămase zadarnică. El căută să-și reamintească de toți boierii de prin împrejurimi, însă nu știa niciunul care să se fi arătat un curtezan atât de aprins al prințesei.

Cine să fi fost deci?

Poate vreun cunoscut mai vechi, care venise mai de departe spre a o felicita pe prințesă cu prilejul zilei sale de naștere?

În ceea ce privea însă cadoul misteriosului său rival, contele Riminsky nu-și făcea sânge rău câtuși de puțin, oricât părea de încântată Fedora Feodorovna. El își dădea seama că darul pe care i-l hărăzise prințesei, nu putea fi asemuit cu niciun alt giuvaer din toată împărăția Rusiei.

Dacă Fedora Feodorovna se bucura atâta de cadoul pe care i-l făcuse necunoscutul său rival, ce mare îi va fi

bucuria când va vedea neprețuitul colier al reginei Maria Antoinette!

Pașii prințesei, care se înapoia, începură să se audă. Contele Riminsky aștepta cu încordare să vadă darul celui dintâi cavaler; dar încordarea aceasta era pricinuită numai de bănuiala că poate cadoul îi dădea putința sa descopere identitatea potrivnicului său.

Prințesa Fedora Feodorovna intră în salon, zâmbitoare:

— M-am și întors, dragul meu prieten...

Ea ținea lădița de fier sub braț și contele Riminsky n-o putu vedea, deoarece șalul de mătase de pe umerii prințesei acoperea caseta, aproape în întregime.

Prințesa așeză caseta pe o măsuță, se întoarse însă cu spatele spre conte așa ca acesta să nu vadă colierul decât în ultimul moment: apoi deschise caseta, luă giuvaerul de pe pernița de catifea și întorcându-se brusc, zise:

— Ei, ce spui, dragă conte Riminsky?

Odaia începu să se învârtească cu contele Riminsky. Capul îi vuia, nădușeala îi acoperi fruntea și se ridică pe jumătate spre a se repezi să vadă colierul mai de aproape, dar picioarele îi prinseseră parcă rădăcini în pământ și nu se putu mișca din loc. El mormăi doar cuvinte fără șir:

— Giuvaerul... colierul... colierul!

Fedora Feodorovna se uita foarte mirată la contele Riminsky, care în câteva clipe devenise de nerecunoscut.

— Dragă conte, dar ce s-a întâmplat cu d-ta? întrebă prințesa, nedumerită. Sau poate că nu-ți place giuvaerul acesta?

— Minunat... minunat!

— Atunci?

— Prințesă... prințesă, vă rog... vă implor... spuneți-mi, de unde aveți colierul acesta?

— Ți-am spus doar, conte Riminsky - răspunse frumoasa femeie, zâmbind - că este un dar pe care l-am primit de ziua nașterii mele!

— Dar cine vi l-a dat?

— Aceasta nu-ți mai pot spune!

— Dar eu trebuie să știu!

— Conte Riminsky, cred că tonul d-tale nu este prea potrivit unei rugăminți! zise Fedora Feodorovna, cam rece.

— Iertați-mă, prințesă… dar sunt într-un hal de enervare…

— De ce?

— Fiindcă colierul acesta este același pe care vi-l hărăzisem eu și pe care trebuia să-l iau după amiază de la giuvaergiu, spre a vi-l aduce…

— Oh, într-adevăr, este surprinzător…

— Pentru mine însă este o surpriză cât se poate de neplăcută și dureroasă chiar, deoarece prin acest giuvaer eram încredințat că vă voi putea pricinui o bucurie… Colierul acesta este o adevărata capod'operă… Colierul acesta este vrednic de d-v… de frumusețea d-v… Iată însă că cineva mi-a încurcat socotelile, mi-a luat bucuria…

— Da, cineva ți-a luat-o înainte, zise Fedora Feodorovna.

— De aș ști măcar, cine? Până acum nu am dat nicio însemnătate persoanei acestui protivnic, acum însă vreau să știu, cine este?… În ceea ce-l privește pe ticălosul de Sidoniev, îl ucid în bătăi! Cum de a îndrăznit să vândă altuia colierul?

Prințesa se uita uimită la contele Riminsky.

— Dar de ce atâta zbucium, dragă conte?

— Vai, prințesă, am vrut să vă procur eu, cea mai mare bucurie în ziua aceasta și iată că acum totul s-a sfârșit! Am vrut să vă predau acest minunat giuvaer, vrednic numai de dv. pentru a fi premergătorul mărturisirii ce voiam să vă fac!

— Ce fel de mărturisire?

— Prințesă, știi prea bine și dv. că… vă iubesc! Vă iubesc de mult, din toată inima și cu simțăminte mult mai curate decât acelea pe care vi le poate purta cel mai neprihănit dintre adorații dv.

— Conte Riminsky, să nu mai vorbim despre asta! îl rugă prințesa.

— De ce?

— Mi-ar fi neplăcut să mă silești să-ți pricinuiesc amărăciuni!

— Atunci, mărturisirea mea vă displace?

— Dimpotrivă, dar…

— Dar?

— N-are niciun rost!

— De ce?

Prințesa tăcu.

— Poate că… iubiți pe un altul?

— Da, mărturisi Fedora Feodorovna.

Contele Riminsky suspină dureros.

— Iubiți pe un altul… repetă el, cu glas înăbușit. Poate că chiar pe acela de la care ați primit giuvaerul?

După o scurtă șovăire, Fedora Feodorovna răspunse:

— Dacă vrei să știi neapărat… da!

— Dar cine este omul acesta? Spuneți-mi și mie… spuneți-mi numele lui!

— Dragă conte Riminsky, mulțumește-te cu cât ai aflat, căci mai mult nu-ți pot spune, deoarece…

În clipa aceea ușa salonașului se deschise și un servitor se ivi în pragul ei.

Prințesa se întoarse mirată spre camerist:

— Ce este? De ce nu mă lași liniștită?

— Iertați-mă, prea milostivă stăpână, dar vor să vorbească cu dv.

— Cine?

— Au venit cu trăsura, din Dubro…

— Dar cine?

— Persoane oficiale: Verșeghin, polițaiul din Dubro și încă trei domni.

— Verșeghin?… Persoane oficiale?… Ce vor aici? se miră prințesa.

— M-au mai întrebat și dacă domnul conte Riminsky se găsește aici!

Ea auzul acestor cuvinte tresări și moșierul din Urzin.

— Dar ce le pasă lor dacă eu sunt aici, sau aiurea?

Fedora Feodorovna rămase o clipă pe gânduri, apoi îi spuse servitorului:

— Poftește-i pe domni să intre.

— Am înțeles, prea milostivă stăpână!

Fedora Feodorovna se întoarse în spre contele Riminsky:

— Mi se pare foarte ciudat!… Ce vor fi căutând aici?

— Și eu sunt tot atât de curios să aflu, căci doar au întrebat și de mine! răspunse contele.

— Ei, dar vom afla îndată, despre ce este vorba!

Ușa salonașului albastru se deschise din nou și prin ea intrară în odaie, unul după altul, Verșeghin, judecătorul de instrucție, Sidoniev și grefierul.

Reprezentanții autorităților salutară cu adânc respect, pe cei de față.

Lui Riminsky chestiunea i se păru și mai ciudată când îl zări pe Sidoniev. Ce caută giuvaergiul din Dubro la castelul prințesei? Și încă, întovărășit de persoane oficiale!… Să fie oare în legătură cu giuvaerul, cu colierul Mariei Antoinette? Te pomenești că era vreo legătură ciudată între cadoul primit de Fedora Feodorovna și apariția autorităților din Dubro!

Verșeghin luă cuvântul:

— Vă rugăm, prea milostivă prințesă, să ne iertați că vă tulburăm cu prezența noastră…

— Te rog, domnule Verșeghin! îl încurajă prințesa pe polițaiul care se încurcase.

— Chestiuni oficiale ne-au silit să venim până la castelul Rudinului…

— Chestiuni oficiale? se miră Fedora Feodorovna. Dar ce treabă pot avea oamenii poliției în castelul meu?

Fedora Feodorovna rostise aceste cuvinte, liniștită, fără nici un semn de teamă. În fundul sufletului său însă

prințesa tremura de spaimă. Se gândea că poate copoii poliției vor fi dat peste ascunzătoarea lui Stanislau Rimsky și gândul acesta o umplea de groază. Ce durere ar fi însemnat pentru ea să-l piardă pe Vulturul Morții tocmai atunci, tocmai în ziua în care îl găsise.

— La drept vorbind urmă Verșeghin - ținta noastră n-a fost Rudinul, ci Urzin.

— Castelul meu? se amestecă în vorbă și contele Riminsky.

— Da, domnule conte! La Urzin însă ni s-a spus că domnul conte se găsește aici și de aceea am venit la Rudin.

— Și mă rog, ce treabă aveți cu mine?

— Am dori să vă luăm un scurt interogatoriu, domnule conte!

Riminsky rămase uimit.

— În ce chestiune?

— În chestiunea din Dubro!

— Dar ce s-a întâmplat la Dubro?

— În decursul nopții ce s-a scurs prăvălia giuvaergiului Sidoniev a fost prădată cu desăvârșire.

Contele Riminsky se uită tresărind la Fedora Feodorovna, pe al cărui chip se întipărise o spaimă fără margini. Acest schimb de priviri nu ținu, decât o singură clipă, totuși, ea a fost îndeajuns de lungă spre a nu-i scăpa judecătorului de instrucție.

— Prăvălia giuvaergiului a fost prădată, până la cel din urmă lănțișor de ceas, iar pe Alexandru Popov, care se găsea în casa giuvaergiului, l-au doborât la pământ, că acum se zbate între viață și moarte!

Contele Riminsky ascultă uimit, toată povestirea polițaiului din Dubro, apoi, el întrebă nedumerit:

— Toate cele istorisite de domnul polițai sunt foarte triste, eu însă nu-mi pot da seama, întrucât v-aș putea lămuri în această chestiune.

— Domnul judecător de instrucție vă va pune întrebările la care sunteți rugat să răspundeți.

Privirile contelui Riminsky se îndreptară în spre judecătorul de instrucție, care arătă în spre Sidoniev:

— Domnule conte îl cunoașteți pe omul acesta? întrebă magistratul,

— Cum să, nu-i cunosc! răspunde contele Riminsky hotărât. E Sidoniev, giuvaergiul din Dubro de la care am târguit de nenumărate ori!

— Când ați vorbit cu el, pentru ultima oară?

— Ieri!

— Și în ce chestiune?

— Firește că referitor la cumpărarea unui giuvaer, căci alte legături n-am cu Sidoniev!

Judecătorul de instrucție căzu din senin cu următoarea observație:

— Așadar, numai pentru cumpărarea unui giuvaer? Domnul conte nu știe nimic despre o fată care a fost găzduită în casa lui Sidoniev…

— Ba da… ba da…

Judecătorul de instrucție aruncă o privire plină de înțeles asupra lui Verșeghin, apoi urmă cu întrebările:

— Și în privința cumpărării giuvaerului, la ce înțelegere ați ajuns cu Sidoniev?

— Am ales giuvaerul și a rămas ca astăzi după amiază, să-i dau banii și să-l iau…

— Giuvaerul acesta însă - zise judecătorul de instrucție, cu vădit subînțeles - despre existența căruia nu știați decât dv. a dispărut în cursul nopții…

În clipa aceea Sidoniev începu să urle de bucurie:

— N-a dispărut… n-a dispărut!

Verșeghin și judecătorul de instrucție se uitară încremeniți la Sidoniev care cu mâna întinsă arata în spre mescioara pe care fusese așezat minunatul colier al Mariei Antoinette.

— Uite-l… uite-l! urlă el ca un nebun și împinse la o parte pe contele Riminsky, luă colierul de pe pernița de catifea și-l arată celor de față.

— Uite-l!… Acesta e! Doamne mulțumescu-ți că mi-ai ajutat să dau de el!

Verșeghin și judecătorul de instrucție rămaseră înlemniți. Magistratul își reveni cel dintâi șt-i șopti lui Verșeghin:

— Ei, ce zici?

— Nici în ruptul capului n-aș fi crezut!

Fedora Feodorovna își dădu seama cât de critică era situația, dar nu-și pierdu cumpătul nicio singura clipă. Ea aștepta liniștită desfășurarea evenimentelor care se apropiau cu pași grăbiți.

Judecătorul de instrucție se întoarse spre prințesă:

— Prea milostivă prințesă, îngăduiți-mi să vă întreb, cum a ajuns la dv. acest colier, despre care Sidoniev spune că, este al lui?

— Mă miră, răspunse Fedora Feodorovna, cu un zâmbet nepăsător, că giuvaergiul pretinde că este proprietatea lui, fiindcă colierul este al meu! L-am primit ca dar, de ziua mea de naștere!

— Când a ajuns colierul la Excelența Voastră?

— Astăzi de dimineață!

Judecătorul de instrucție mai schimbă o privire semnificativă cu Verșeghin, apoi se întoarse din nou în spre prințesă și întrebă:

— Și dacă-mi mai dați voie, de la cine a primit Excelența Voastră acest colier?

Întrebarea aceasta fu urmată de o înfrigurare generală.

Dar Fedora Feodorovna nu răspunse îndată. Ea șovăi o clipă, apoi se întoarse în spre judecătorul de instrucție, îl privi țintă în ochi și zise, foarte mirată:

— Nu înțeleg, pentru ce trebuie să dau socoteală altora, chiar și de chestiunile mele cele mai intime! Dacă primesc un cadou, aceasta mă privește pe mine și pe nimeni altul!

Dar judecătorul de instrucție nu se lasă intimidat, nici chiar de răspunsul mândru al prințesei. Ochii lui de o

răceală de gheață se ațintiră asupra chipului încântător al prințesei.

— Într-adevăr, nu vă poate privi decât pe Excelența Voastră, răspunse el, și… justiția. Justiția are dreptul de a vă întreba… prea milostivă prințesă, iar datoria Excelenței Voastre este să răspundeți!

— Iar eu, zise Fedora Feodorovna, pe un ton atât de rece, de tăios și semeț, ca și al judecătorului de instrucție, vă vestesc că nu voi spune numele aceluia de la care am primit acest dar.

— Încăpățânarea Excelenței Voastre poate să vă pricinuiască încă multe neplăceri! observă judecătorul de instrucție.

— Voi privi în față aceste neplăceri și nu mă tem de niciun fel de amenințări!

— Nici nu m-am gândit la vreo amenințare, se scuză judecătorul de instrucție. Am vrut doar să subliniez că Excelența Voastră nu face bine când nu voiește să ne dea o mână de ajutor, prin mărturisirea pe care i-am cerut-o! În clipa în care prea milostiva prințesă ne va fi spus numele dăruitorului giuvaerului, enigma din Dubro este dezlegată!

— Iar eu nu voi spune niciodată numele aceluia… care mi-a dăruit acest colier!

Judecătorul de instrucție îi vorbi lui Verșeghin, în șoaptă:

— Acum nu mai încape nicio îndoială că contele Riminsky a fost spărgătorul!… Prințesa însă, nu vrea să-l trădeze!

După aceste cuvinte, rostite în șoaptă, magistratul instructor se întoarse spre contele Riminsky:

— Așadar, domnul conte avea de gând să cumpere acest giuvaer?

— Așa este! Și vă rog să credeți, domnii mei, că și eu aș fi curios să știu, cine mi-a luat-o înainte!

— Cum? Nici dv. nu știți numele aceluia care a dăruit colierul?

— Nu!
— În orice caz, e foarte curios!
Contele Riminsky se răsti supărat, la judecătorul de instrucție:
— Ce găsești d-ta că este curios? Prințesa nu dorește să spună numele dăruitorului și gata! Noi n-o putem sili să-și schimbe punctul de vedere! De altfel și eu am încercat să aflu numele dăruitorului, dar a fost în zadar!
Judecătorul de instrucție nu-și luă privirea de pe chipul contelui nicio singură clipă.
— Ar putea domnul conte si găsească vreo tălmăcire împrejurării că fata lăsată în grija lui Sidoniev a dispărut, îndată după săvârșirea spargerii?
Contele sări de pe scaun, speriat:
— Minerva a dispărut?
— Întocmai!... Ciudată legătură între spargere și dispariția fetei...
— Acum aud pentru prima oară că Minerva ar fi dispărut!... Iar în ceea ce privește pricina acestei dispariții, întrebați-l pe Sidoniev, căruia i-am legat de suflet să aibă grijă de fată.
Magistratul instructor ridică sprânceana:
— S-ar putea ca și fata să fi luat parte la spargerea prăvăliei... Și în vreme ce obiectul cel mai de preț al prăzii a luat drumul castelului din Rudin, fata și-a văzut de drum cu celelalte giuvaeruri furate!
Contele Riminsky râse batjocoritor în fața judecătorului de instrucție.
— Acestea sunt bănuieli de magistrat începător... Fata aceea era mult prea bogată pentru a avea nevoie să comită spargeri!
— Bine! răspunse judecătorul de instrucție, puțin cam contrariat, deoarece nu cunoscuse acest amănunt. Atunci să scoatem fata din cauză și să ne ocupăm numai cu persoana domnului conte!

Contele Riminsky sări ca mușcat de șarpe, iar prințesa rămase înmărmurită.

— Cred că nu te-am înțeles bine, domnule judecător de instrucție! strigă contele Riminsky cu fața ca jăratecul încins.

— Am spus să ne ocupăm de persoana domnului conte!

— Domnule judecător de instrucție, ar trebui să-ți cumpănești cuvintele mai mult, înainte de a le rosti!… Ceea ce ai spus acum este o prostie… Sau poate că vroia să fie expresia unei bănuieli?

Dar judecătorul de instrucție nu se lăsă intimidat nici chiar de ieșirea violentă a contelui, pe care-l ascultă liniștit, până la urmă, de parcă ar fi avut nervi de oțel. După ce sfârși contele, magistratul răspunse cu vocea lui rece, ca de gheață:

— Este ciudat că domnul conte vede bănuială în cuvinte care n-au avut această țintă. Dar fiindcă veni vorba, mărturisesc că sunt unele date care par să arunce bănuiala asupra domnului conte… Dar aparența înșeală de multe ori și tocmai de aceea suntem în căutarea certitudinii, a siguranței.

— Și ce dorești să afli de la mine?

— Cred că domnul conte ar putea să ne dea unele lămuriri care să ne pună pe făgașul cel bun!

— Mie nu prea îmi vine să cred! Fiindcă nu sunt în măsură să vă spun de la cine a primit colierul prințesa.

— Poate însă că veți avea alte amănunte interesante să ne dați!

— Nu cred! Dar întreabă-mă!

— Așadar, domnul conte avea de gând să ia giuvaerul de la Sidoniev, încă în decursul după amiezii de astăzi!..

— Am mai spus aceasta doar!

— De aici, aveați de gând să vă duceți la Dubro?

— Întocmai.

— Și dacă-mi dați voie să vă întreb, aveți la îndemână suma pe care urma s-o vărsați lui Sidoniev, drept preț al cumpărării colierului?

— Firește că, da!

— Ar putea domnul conte să ne arate și nouă suma aceasta?

— Nu!

— Și de ce nu?

— Fiindcă n-o am la mine!

— Dar adineaori ați spus că de aici v-ați fi dus de-a dreptul la Dubro, spre a lua giuvaerul… or, ieri Sidoniev v-a spus că acest colier nu-l poate vinde decât numai pe bani gheață!

— Și eu l-aș fi plătit în bani gheață.

— Iertați-mă, domnule conte, dar nu vă mai înțeleg… Vă încurcați în contrazicerile cele mai evidente! Aveați de gând să vă duceți să luați giuvaerul, banii nu-i aveați asupra dv. cu toate acestea voiați să plătiți prețul colierului!… Poate că v-ați da osteneala să explicați ce ați voit să spuneți?

Contele Riminsky râse în nasul judecătorului de instrucție:

— După cât văd eu, vrei să mă încurci în întrebări și răspunsuri, domnule judecător de instrucție, dar te încredințez că-ți pierzi timpul în zadar… Într-adevăr, aș fi plecat din Rudin fără bani la mine și totuși, ajungând la prăvălia lui Sidoniev, i-aș fi plătit prețul cumpărării.

— Cum?

— În drum spre Dubiu m-aș fi oprit la Alexandru Popov, cu care m-am înțeles ieri că-i vând pădurea de pe moșia Urzin. Astăzi trebuia să-mi plătească banii cu care m-aș fi dus la Dubro.

— Domnul conte poate dovedi temeinicia spuselor sale?

— Cum să nu! Cu Alexandru Popov!

— Alexandru Popov și-a pierdut putința de a vorbi și de altfel este atât de grav rănit încât nu se știe dacă va mai scăpa cu viață.

— În portofelul lui veți găsi actul de vânzare-cumpărare pe care l-am alcătuit ieri, rămânând ca astăzi să-i punem iscălitura definitivă.

— Cu prilejul crimei, din portofelul lui Alexandru Popov au dispărut toți banii și toate actele pe care le avea asupra sa.

Contele Riminsky îngălbeni.

Își dădu seama că soarta rânduise toate întâmplările în așa chip ca ele să se întoarcă împotriva sa și să-l arate pe el, ca făptuitor al spargerii.

Pentru judecătorul de instrucție, pălirea contelui Riminsky fu dovada hotărâtoare. Pentru el, faptul că contele Riminsky nu mai era în stare să scoată niciun cuvânt și rămăsese năuc în fata lui, era ultima dovadă a vinovăției sale.

Și în vocea lui tăioasă se și putea observa un ton de triumf:

— Vă mulțumesc, domnule conte! V-am spus că ne veți da amănunte interesante și aceasta s-a și întâmplat!... Din mărturisirile dv. am aflat, nu numai cine l-a prădat pe Sidoniev, dar și pricina încercării de asasinat săvârșit asupra lui Alexandru Popov.

— Ce vrei să spui prin aceasta? îngână moșierul din Urzin. Poate că mă învinuiești pe mine?

— Nu eu îl învinuiesc pe domnul conte, ci propria d-sale mărturisire.

— Ai înnebunit?

— Domnule conte!

— Dacă te aud vorbind asemenea prostii, nu pot crede decât că...

— Să sfârșim odată! Conte Ion Riminsky, în numele legii, te declar arestat!

Timp de câteva clipe o tăcere apăsătoare se lăsă asupra odăii. Verșeghin se uită galben ca ceara la judecătorul de instrucție, care la rândul său îl privea nepăsător pe contele Riminsky.

Surpriza o amuți chiar și pe Fedora Feodorovna, dar numai pentru câteva secunde căci îndată strigă:

— Nu, nu. Jur pe tot ce am sfânt în lumea aceasta, că nu de la contele Riminsky am primit colierul!… El nu știe nimic despre giuvaer… Jur!

Judecătorul de instrucție zâmbi țeapăn, chiar și când se uita la Fedora Feodorovna:

— Prințesă, totul atârnă de Excelența Voastră! Spuneți numele aceluia care v-a dăruit colierul și bănuiala nu va mai cădea asupra contelui Riminsky.

Stăpâna Rudinului era într-o situație îngrozitoare.

În fața ei se afla un om care nutrea pentru ea simțămintele cele mai curate, a cărui cinste era în afară de orice discuție și care totuși era acuzat de a fi săvârșit o fărădelege.

Fedora Feodorovna știa prea bine că contele Riminsky era nevinovat, dar împrejurările erau de asemenea natură încât se întorceau toate împotriva lui.

Soarta acestui om atârna de ea.

Un singur cuvânt și respingătorul judecător de instrucție și-ar fi cerut scuze umil, de la acela pe care-l jignise pe nedrept.

Dar cuvântul acesta nu putea fi rostit.

Cuvântul acesta l-ar fi trădat pe acela pe care-l iubea!

Ea se zbătea deznădăjduită între aceste două posibilități.

Își ridică încet capul și privirile ei se întâlniră cu privirile contelui Riminsky… Contele pricepu, cumplitul zbucium din sufletul prințesei și se gândi că niciodată nu i se va mai oferi un al doilea prilej asemănător pentru a putea câștiga stima și poate chiar dragostea Fedorei Feodorovna.

Un singur drum cavaleresc, era deschis pentru el și ca adevărat cavaler, el alese acest drum.

Frumoșii ochi ai prințesei îi spuneau că Fedorei Feodorovna îi pare nespus de rău, de încurcătura în care căzuse, dar că prințesa nu era dispusă să spună numele adevăratului vinovat, deoarece… îl iubea.

Și contele Riminsky hotărî să-l scape pe bărbatul, care-i furase pe aceea pe care o dorea cu toată ardoarea dragostei sale…

Mânia nobilă îi dispăru de pe față, cutele se descrețiră, dispăru și expresia de uimire și revoltă, iar glasul lui nu mai răsuna metalic, ci obosit, ca o toacă de lemn spartă:

— Domnule judecător de instrucție, ai avut dreptate! Eu am furat colierul! Îți stau la dispoziție.

Un țipăt ascuțit și Fedora Feodorovna se prăbuși la pământ, fără cunoștință.

În vreme ce contele Riminsky alergă la ea spre a o readuce în simțiri, judecătorul de instrucție se întoarse spre Verșeghin și zise triumfător:

— Nu ți-am spus eu că, moșierul din Urzin este hoțul?

CAPITOLUL 65
Sfârșitul Temniței din Dubro

Fedora Feodorovna nu-și veni în fire decât peste câteva ceasuri. Ea zăcea pe divan, păzită de camerista sa a cărei fața nu se însenină decât numai când stăpâna sa își deschise ochii.

— Sunteți mai bine, prea milostivă stăpână?

Fedora Feodorovna se uită aiurită în jurul său.

Ochii îi luceau obosiți, tremura din tot trupul și de îndată ce începu să-și dea seama de ceea ce se petrecuse, întrebă cu înfrigurare:

— Unde este?… unde este?

— Cine?

— Contele Riminsky?

— S-a dus cu domnii aceia din Dubro!

— Ah!

Frumosul cap căzu pe spate și ochii prinţesei se umplură de lacrimi.

— Ce aveți, stăpână?

— Nimic… nimic… sunt mai bine!

— Dar sunteți mai albă ca peretele!

— Nu face nimic! Îmi voi reveni eu!

— Să nu trimit după doctor?

— Nu, nu-mi trebuie!

— Să fierb ceai?

— Nu!

— Dar cum să vă ajut?

— Nu-mi trebuie nimic!… Lasă-mă singură… Vreau să mă odihnesc… Să dorm!

— Mi-e teamă să vă las singură, prea milostivă stăpână!

— Nu-ți fie nicio teamă! o slăbiciune trecătoare… Atât și nimic mai mult… Dacă voi dormi puțin… va trece, fără îndoială… Îngrijește însă, să nu mă turbare nimeni!

Camerista părăsi în vârful picioarelor odaia în care zăcea Fedora Feodorovna.

În mintea prințesei se mai desfășură odată toate cele petrecute în ziua aceea după înapoierea sa la castel… Îl revăzu pe contele Riminsky, îl revăzu pe batjocoritorul judecător de instrucție…

Foarte nelămurit îl văzu pe conte alături de Verșeghin și de judecătorul de instrucție, apoi nu-și mai aduse aminte de nimic.

Cele întâmplate o chinuiau grozav și era nespus de îngrijorată din pricina soartei contelui Riminsky. Nimeni nu putea să fie mai încredințat ca ea de nevinovăția moșierului din Urzin și totuși, îi fu dat să vadă cu proprii săi ochi cum contele era arestat sub învinuirea săvârșirii fărădelegii din Dubro.

Ea se gândea cu toată căldura inimii sale, cu toată compătimirea sufletului său, care în chestiunea aceasta se dovedise a fi un adevărat cavaler… Luase asupra sa un păcat, pe care nu-l săvârșise, pe care nu l-ar fi putut săvârși niciodată… numai de dragul ei…

Dar ea, de dragul căreia contele se jertfise, nu putea să stea cu mâinile în sân… Trebuia să facă tot ce-i stătea în putință, pentru a-l salva pe contele Riminsky, a cărui singură vină era că voise să-i dăruiască un cadou vrednic de ea.

Da, trebuia să-l scape, cu orice preț!

Singură n-ar fi putut, dar avea ea pe cineva în care se putea încrede și care nu încăpea nicio îndoială că nu va șovăi să stea alături de ea în această cauză nobilă.

Acest cineva era… Vulturul Morții!

Îndată după plecarea cameristei, prințesa trecu la înfăptuirea gândului..

Sări de pe divan, dar era nespus de obosită și aproape că nici nu-și mai simțea picioarele.

Se clătina, când la dreapta, când la stânga, dar ținta pentru care lupta, îi dădu putere să nu cadă.

N-avea timp de pierdut, deoarece era păcat de fiecare clipă de chin pe care o îndura contele Riminsky pentru ea!

Luă iute un șal pe dânsa și se repezi la ușa secretă care o lega de coridorul ascuns ce ducea în Cuibul Vulturilor!

Se strecură grăbită prin coridor și peste câteva minute și ajunse la ușa ce dădea în odaia Vulturului Morții.

Ușa se deschise și Stanislau Rimsky își desfăcu larg brațele spre a o strânge în ele pe Fedora Feodorovna. Dar când zări chipul înspăimântat al prințesei, voinicul tresări și întrebă îngrijorat:

— Ce s-a întâmplat?

Zbuciumul o istovise într-atâta pe Fedora Feodorovna încât, dacă Rimsky n-o prindea la timp în brațe, s-ar fi prăbușit la pământ.

Vulturul Morții o luă încet și o așeză cu băgare de seamă pe divan. Nu trecuseră decât câteva ceasuri de când se despărțiseră. Dar câtă deosebire între Fedora Feodorovna cea de atunci și cea de acum! Atunci ochii îi străluceau, viața se oglindea în purpura obrajilor săi, dragostea îi dădea o vioiciune încântătoare…

Pe când acum?…

De-abia mai era de recunoscut..

Tremura din tot trupul, era palidă la față, în ochi avea o lucire ștearsă, de durere, de suferință…

Rimsky nu putea să-și închipuie ce se întâmplase și de-abia aștepta s-o audă vorbind spre a-i explica starea în care se găsea.

— Stanislau… dragul meu Stanislau!… îngână ea în cele din urmă.

— Ce este, draga mea?

— E groaznic!

— Dar ce s-a întâmplat?

— Trebuie să mă ajuți!

— Dar spune-mi, ce s-a întâmplat?

— Colierul… cadoul!

Chipul Vulturului Morții se întunecă.

Cuvintele acestea îl făcură să-și dea seama că darul lui îi pricinuise prințesei mari neplăceri! Nu știa anume ce, dar înțelegea că din pricina acestui cadou, Fedora Feodorovna se găsea într-o mare încurcătură.

În cele din urmă, prințesa istorisi cele petrecute de la venirea contelui Riminsky la castel și până la arestarea lui de către autoritățile din Dubro.

Vulturul Morții ascultă povestirea Fedorei Feodorovna cu o înfrigurare crescândă. Purtarea contelui Riminsky i se păru vrednică de un erou legendar, dar obrăznicia lui Verșeghin și mai ales a judecătorului de instrucție îi biciui grozav mânia, pe care o resimțea și așa pentru acești doi tirani ai ținutului.

După istorisirea nenorocitei întâmplări, Fedora Feodorovna își împreună mâinile și se rugă:

— Stanislau… scumpul meu Stanislau… te rog, te implor, scapă-l!… Poate că vei găsi vreun mijloc oarecare de a-l scăpa… Trebuie să recunoști și tu că eu nu te puteam trăda, iar contele Riminsky a dat dovadă de cel mai desăvârșit cavalerism când a recunoscut ca fiind a sa o vină de care n-a păcătuit nicicând, aceasta numai spre a mă scăpa pe mine dintr-o situație neplăcută.

Stanislau Rimsky mângâie blând părul despletit al prințesei.

— Fii liniștită, draga mea… Fapta vitejească a contelui Riminsky nu poate rămâne nerăsplătită și este de datoria noastră să nu primim jertfa pe care vrea s-o aducă pentru noi.

— Cât sunt de fericită, Stanislau, exclamă prințesa, eram încredințată că vei vorbi astfel!

— Aceia care mă cunosc știu că întotdeauna am sărit în ajutorul nevinovaților și al oamenilor de treabă!

— Îmi mai aduc bine aminte de chestiunea Ivan Nicorov. Și atunci te-ai dus la Dubro, fără nicio șovăire și era cât pe aci să te coste viața!

— După cum n-am primit nici atunci ca un nevinovat să sufere din pricina mea, tot astfel nu voi lăsa nici acum ca un erou să fie pedepsit pe nedrept!

— Dar ce vrei să faci, iubitule? Tu nu te poți duce la Dubro, fiindcă se poate întâmpla foarte ușor să fi

recunoscut și atunci... mie nu-mi trebuie să-l scap pe contele Riminsky cu prețul pierderii tale!

Vulturul Morții își sărută duios prea frumoasa iubită.

— Poți fi liniștită, draga mea. Nici eu nu vreau să te pierd acum, tocmai acum, în primăvara iubirii noastre!

— Groaznic ar fi!

— Vom găsi noi vreun mijloc oarecare... Întoarce-te frumos acasă, pentru ca lipsa ta prea îndelungată să nu bată la ochi... Odihnește-te, după frământările pe care le-ai avut și fii fără nicio teamă... Îți făgăduiesc solemn că, în câteva zile contele Riminsky va fi liber din nou.

Fedora Feodorovna își sărută iubitul cu toată patima sufletului său, apoi părăsi ascunzătoarea înapoindu-se la castel prin coridorul secret. Vulturul Morții se întoarse la tovarășii săi.

Voinicii, care până atunci fuseseră foarte veseli, se întristară deodată, văzând chipul întunecat al căpitanului lor.

— Ce s-a întâmplat, căpitane? întrebă Dan Dragomir.

— Ne așteaptă o nouă însărcinare!

— O nouă însărcinare, însemnează o nouă primejdie, o nouă luptă și aceasta nu ne poate decât bucura! zise românul gata la fapte.

— Dar - răspunse Vulturul Morții, cu glas înăbușit - dar de data aceasta chiar și eu mă tem că lupta va fi foarte grea!

— Cu atât mai bine! strigă Dan Dragomir, a cărui înflăcărare îi cuprinse și pe ceilalți, încât unul după altul începură să strige:

— Vorbește, căpitane!

— Care luptă va fi atât de grea, să ne facă să ne temem noi?

— Nu suntem oare lângă tine?

— N-ai încredere în noi?

— Cum să n-am încredere în voi! răspunse Vulturul Morții, puțin mai înviorat. Doar numai cu ajutorul vostru

pot nădăjdui ca și această ispravă să fie încununată de succes!

— Iar noi nu ne temem nici de dracu!

— Bine! Atunci ascultați!

Stanislau Rimsky povesti cele întâmplate la castelul din Rudin și când sfârși, voinicii strigară, ca un singur om:

— Trebuie să-l scăpăm pe contele Riminsky!

— La fel m-am gândit și eu, zise Vulturul Morții, dar se pune întrebarea: cum? Gândiți-vă puțin, cât de greu a mers evadarea mea! Nu încape nicio îndoială că de atunci Verșeghin își păzește prizonierii mult mai bine.

— Căpitane, zise Micislav, dă-mi voie să mă reped până la Dubro, spre a mă orienta asupra situației. Poate că la fața locului voi găsi vreun mijloc care să ne îngăduie să-l scăpăm pe moșierul din Urzin.

— Ce ziceți de părerea lui Micislav? își întrebă Vulturul Morții tovarășii.

— E foarte bună… Să se ducă la Dubro!

Micislav era încântat că părerea lui fusese primită de toată lumea.

— Du-te, Micislav, într-adevăr acesta este lucrul cel mai bun! Ești destul de iscusit, pentru ca după o scurtă aruncătură de privire să-ți poți da seama de situație.

Micislav își strânse iute cele câteva boarfe trebuincioase și peste câteva minute plecă la drum.

Dar și după plecarea lui Micislav, cei refugiați în Cuibul Vulturilor nu vorbiră despre altceva decât despre chipul în care s-ar putea duce la îndeplinire planul eliberării contelui Riminsky. Toți își dădeau seama că încercarea era grea și se gândeau cu ciudă la adevărata cetățuie a lui Verșeghin.

Singura lor nădejde era Micislav. Ei nădăjduiau că tovarășul lor se va înapoia cu vestea că isprava era cu mult mai ușoară decât își închipuiau ei.

Trecură două zile, fără ca Micislav să se înapoieze și voinicii începură să fie îngrijorați. Se temeau să nu fi fost recunoscut de cineva și dat pe mâna poliției.

Când voinicul nu se înapoie nici în noaptea celei de a doua zi, Vulturul Morții hotărî să mai aștește douăsprezece ceasuri și, dacă nu vine, pornește el singur în căutarea tovarășului.

Aceasta însă nu se întâmplă, deoarece a doua zi de dimineață, Micislav sosi.

Fostul student se înapoia somnoros, jerpelit, plin de praf, de-abia mai târându-și picioarele. Un pahar de vin însă și vioiciunea tovarășilor săi îl făcură să-și uite de oboseală și de somn.

— Vorbește! Ce ai văzut? Ce este cu contele Riminsky?

— Ce să vă spun? răspunse Micislav. Tot orașul nu vorbește decât de cele petrecute în casa lui Sidoniev. Giuvaergiul urlă mereu să i se înapoieze lucrurile furate, iar starea lui Alexandru Popov se înrăutățește necontenit. Doctorul stă zi și noapte la căpătâiul lui deoarece moartea poate surveni în fiecare clipă.

— Și Riminsky?

— E prizonierul temniței din Dubro…

— În celula mocirloasă?

— De unde! Riminsky, nu este Rimsky; pe el nu-l bagă în celula mocirloasă, ci într-o odaie ca lumea, de la etaj!

— Așadar, evadarea nu este cu neputință?

— Nu este cu neputință, dar în orice caz, foarte grea. Și este grea, fiindcă a ajuns aproape cu neputință să te apropii de temniță și trebuie să fie un om și jumătate acela care să poată înșela vigilența lui Verșeghin!

— Și ce ai aflat despre Riminsky?

— Tot ce s-a întâmplat cu el, de când a ajuns în temnița Dubro-ului!

Vulturul Morții își bătu tovarășul pe umeri, mulțumit…

— Așadar, nu m-am înșelat, când am spus că ești iscusit și ți-am încredințat însărcinarea aceasta!

— Meritul nu este al meu ci al altcuiva!
— Al cui?
— Al unuia din grefierii Tribunalului din Dobro.
— Asta merită și mai mult admirația noastră… Oamenii aceștia nu pot fi făcuți să vorbească, nici cu bani, nici cu vorbă bună, nici cu forța… Mă întreb cum ai izbutit tu?
— Întâmplarea mi-a venit în ajutor. Mă plimbam pe malul râulețului înghețat, când deodată am auzit niște strigăte deznădăjduite de ajutor. Mi-am aruncat privirea în spre locul de unde veneau strigătele și atunci zări un copil, sub care se rupse gheața și care se zbătea deznădăjduit. Am alergat la fața locului și am izbutit să-l scap de la o moarte sigură. Era copilul lui Ripucin, grefierul de la Tribunal. L-am dus acasă, la părinții săi, care erau foarte îngrijorați din pricina lipsei îndelungate a băiatului și care, aflând despre cele întâmplate, nu mai știau cum să-și arate bucuria. Ripucin mă întrebă, cu ce să-mi mulțumească, la care eu am început să mă interesez de contele Riminsky.
— De ce te interesează soarta contelui? mă întrebă grefierul, cam bănuitor. Îți voi spune sincer, i-am răspuns eu. Sunt un negustor din Moscova și ca atare, stau în legături de afaceri cu contele Riminsky. Pentru recolta din anul acesta i-am dat o arvună cam mare și îți închipui cât mă interesează soarta lui, pentru a ști ce se va întâmpla și cu banii pe care eu îi am la el. Ripucin crezu ce i-am spus eu și după ce mă făcu să-i făgăduiesc că nimănui în Dubro nu-i voi spune un cuvânt despre ceea ce-mi va istorisi el, se apucă și timp de două zile îmi povesti tot ce știa despre contele Riminsky.
— Ei și ce s-a întâmplat cu prietenul nostru?
— Judecătorul de instrucție l-a ascultat de mai multe ori pe conte și l-a chemat chiar în fața sa și pe Benedict, cameristul contelui, de la care magistratul a aflat că stăpânul său ieșise de acasă călare în noaptea cu pricina. Aruncându-i-se ca o nouă dovadă de vinovăție acest fapt, contele Riminsky a ridicat din umeri și a răspuns că i s-a

mai întâmplat de nenumărate ori să plece noaptea la plimbări călare când timpul era frumos.

— În orice caz, ciudată coincidentă! zise Vulturul Morții.

— Pe care judecătorul de instrucție însă o socotește ca o nouă dovadă a vinovăției contelui! Judecătorul de instrucție și cu Verșeghin vorbesc mult și despre prințesă, a cărei purtare o laudă cu desăvârșită admirație… Pentru ei, faptul că prințesa n-a vrut să-l trădeze pe conte, nespunând numele dăruitorului, este un merit vrednic de toată admirația.

— Contele a mărturisit fapta?

— În privința aceasta cei din Dubro nu prea sunt lămuriți. Din clipa în care Riminsky a pășit pragul închisorii, el și-a redobândit cumpătul cu desăvârșire și adeseori se întâmplă ca el să-l pună în încurcătură pe judecătorul de instrucție, așa că, acesta nu mai știe ce să creadă și ce să nu creadă din mărturisirile contelui!

— Și, la ce ne putem aștepta?

— După părerea lui Ripuciu, este aproape sigur că vor izbuti să-i dovedească vinovăția.

— Ah! Și atunci?

— Atunci va fi condamnat!

— Despre condamnare nu ți-a vorbit?

— Ba da!

— Și?

— Totul atârnă de starea lui Alexandru Popov. Dacă moșierul scapă și se înzdrăvenește, atunci lucrurile se vor schimba cu totul… În caz contrar însă, situația contelui va fi cu atât mai grea… Dacă se întâmplă ca Popov să moară, atunci va fi judecat și pentru omucidere și în cazul acesta contele Riminsky va fi osândit la câțiva ani de temniță grea.

— Dar lucrurile nu vor ajunge până acolo!… Trebuie să-l scăpăm din închisoare încă în zilele acestea.

Chipul lui Micislav se întunecă:

— Mi-e teamă că va merge foarte greu.

— Într-adevăr, temnița din Dubro să fie atât de bine păzită, după cum se spune?

— Întocmai, căpitane!

Privirea Vulturului Morții rămase pierdută în depărtare. După câteva clipe însă, pumnul lui voinic lovi în masă cu atâta putere, încât scândura groasă de stejar trosni.

— Dacă va trebui - strigă el - voi nimici întreg orașul, dar pe contele Riminsky tot îl voi scăpa din închisoare!

— Așa este căpitane!

— Mergem cu tine!

— La Dubro!

— Să piară Verșeghin! strigară voinicii cu înflăcărare.

Toți erau mânați de aceeași voință, toți erau însuflețiți de aceeași flacără.

— Și ne vom duce planul la îndeplinire, încă în noaptea aceasta! zise Vulturul Morții, care, adunându-și prietenii în jurul său, le istorisi cum vede el eliberarea contelui Riminsky. După ce le povesti toate amănuntele, mica trupă a voinicilor începu să se pregătească de luptă, iar Stanislau Rimsky trecu în castel folosindu-se de coridorul secret.

Zbuciumul și frământările Fedorei Feodorovna nu scăzuseră nici în decursul zilelor ce urmară arestării contelui. Ea se gândea necontenit cu adâncă compătimire la Riminsky și chipul nu i se însenină decât când îl văzu pe Vulturul Morții, deoarece știa că acesta îi va aduce știri despre cel jertfit.

— În noaptea aceasta îl vom scăpa! zise Stanislau Rimsky, chiar de la intrare.

Pe chipul posomorât de zile întregi al Fedorei Feodorovna, zâmbetul se ivi din nou.

— Cât sunt de mulțumită... dar și cât mă îngrijorează soarta ta, soarta voastră! De aș vedea odată sfârșită și chestiunea aceasta!

— Să nădăjduim că totul va merge strună... Tovarășii Vulturului Morții nu sunt oameni care să se sperie cu una cu două de cea dintâi piedică ce li se ivește în cale! Noi

vom fi cei mai tari și vom dovedi că ceea ce-și pun în gând voinicii Vulturului Morții se și îndeplinește! În noaptea aceasta contele Riminsky va fi iarăși liber!

— Cerul să fie cu voi! zise Fedora Feodorovna adânc mișcată, luându-și rămas bun de la Vulturul Morții.

Stanislau Rimsky mai sărută odată mâna ca de nea, apoi dispăru în întunericul coridorului secret.

Întorcându-se în Cuibul Vulturilor, își găsi tovarășii muncindu-se din greu. Fiecare din ei își curăța pistolul, pușca, pumnalele și se pregătea cât mai bine pentru încăierarea din Dubro, care știau că va fi foarte crâncenă, deoarece vrăjmașul era neobișnuit de numeros.

De îndată ce se întunecă, mica trupă și porni la drum. Caii tropăiau monoton, iar voinicii înaintau tăcuți, ca întotdeauna când se găseau în preajma unei isprăvi de o gravitate deosebită.

Deodată, atenția voinicilor fu atrasă de zgomotul unui tropot de cal.

— Cine să fie? întrebă Vulturul Morții, îngrijorat…

— N-avem de ce să ne temem, zise Severin, care ascultase cu luare aminte. E tropotul unui singur cal.

— În orice caz, este mai prudent să ne dăm la o parte din drum!… zise Stanislau Rimsky și voinicii îi urmară sfatul îndată.

Ei se așezară pe cele două margini ale drumului și așteptară.

În curând călărețul ajunse în apropierea lor și atunci Dan Dragomir strigă:

— Stai!

Străinul trase de hățuri și calul se opri aproape în aceeași clipă!

— Cine ești?

— Om bun! răspunse călărețul.

La auzul acestui glas, Vulturul Morții dădu pinteni calului și într-o clipă fu lângă necunoscutul călăreț.

— Dumnezeule, Fedora Feodorovna!... Prințesă, cum de ați îndrăznit să porniți după noi?... Nu știți oare cât de primejdioasă este însărcinarea pe care ne am luat-o?

Prințesa, ai cărei ochi erau acoperiți cu o mică mască de catifea neagră se rugă:

— Îngăduie-mi să merg și eu cu voi!

— Petrecerea, la care mergem noi nu este pentru femei! mormăi Dan Dragomir.

— Nu-mi pasă! Vreau să merg cu voi! Nu-mi răpiți această plăcere!

— Dar dacă vă ajunge vreo nenorocire, prințesă?

— Ți-am spus că... nu-mi pasă! Vreau să fiu și eu de față!

După aceea se întoarse în spre Vulturul Morții:

— Nu-i așa că-mi dai voie să viu și eu?

— Fie, prințesă! răspunse Vulturul Morții. Vom avea o mână mai mult, care să trimită plumbi în oamenii lui Verșeghin!

Voinicii porniră din nou, de data aceasta împreună cu Fedora Feodorovna. Prințesa călărea în frunte cu Stanislau Rimsky, așa că, puteau sta de vorbă, nestingheriți.

— De ce ai venit? întrebă Vulturul Morții, făcându-i imputări.

— Am vrut să fiu acolo unde ești tu!

— Dar dacă ți se întâmplă ceva?

— Puțin îmi pasă! Te iubesc și dacă va trebui pentru tine îmi jertfesc cu dragă inima, chiar și viața.

— Fedora Feodorovna, iubita mea, zise Stanislau Rimsky, duios.

— N-aș fi putut să stau acasă... dorul m-ar fi ucis! Voiam să fiu lângă tine, să te apăr, să te îmbărbătez, dacă aveai nevoie! Neliniștea m-ar fi omorât acasă. Acum, că sunt lângă tine, fericirea mea este desăvârșită.

Voinicii lăsară frânele libere și caii, porniră într-un galop de se cutremura pământul sub ei.

Într-un târziu Stanislau Rimsky întinse mâna și zise:

— Acolo este temnița din Dubro!

Toate privirile se îndreptară în spre locul arătat de Vulturul Morții. De altfel toți cunoșteau umbra lunguiață a blestematului lăcaș.

— Caii îi lăsăm aici! zise Rimsky descălecând. Pe jos ne va fi mai ușor să ne apropiem de închisoare.

Ceilalți îi urmară pilda. Descălecară și ascunseră caii în pădure, apoi porniră pe jos în spre închisoare.

Noaptea era liniștită, frigul se mai înmuie și el, așa că începu o ninsoare liniștită, ceea ce era tocmai pe placul voinicilor.

Mica trupă se opri în apropierea închisorii și atunci Stanislau Rimsky se întoarse în spre Dan Dragomir:

— Acum, Dane, e rândul tău!

Voinicul român se pregăti cu ochi scânteietori să se despartă de prietenii săi.

— La revedere băieți! strigă el.

Rimsky strânse cu căldură mâna credinciosului său tovarăș.

— Dumnezeu să-ți lumineze calea! Sper că-ți vei îndeplini însărcinarea, fără nicio piedică!

— Și eu sper, căpitane și voi face tot ce omenește îmi va sta în putință! Dacă nu voi izbuti…

— Trebuie să izbutești!

Încă o strângere de mână și Dan Dragomir se îndepărtă.

Fedora Feodorovna îl întrebă mirată:

— Unde se duce chipeșul român?

— Vei afla îndată! Uite-te bine la sentinela aceea, cea mai apropiată de noi. O vezi?

Mâna întinsă a Vulturului Morții arătă în spre un cazac, care păzea colțul dinspre răsărit al închisorii, la o depărtare numai de vreo treizeci de pași de locul unde se opriseră voinicii.

Dan Dragomir se trânti pe burtă și așa se târî în spre sentinela care stătea atât de nemișcată, cu spatele rezemat de zid, încât ai fi jurat că doarme de-a-n picioarelea. Dan Dragomir se apropia tot mai mult de el și voinicii, în frunte

cu Vulturul Morții, îl urmăreau, abia mai îndrăznind să-și tragă răsuflarea…

Dintre toți însă Fedora Feodorovna urmărea cu cea mai mare încordare mișcările românului, cu toate că, la drept vorbind, ea nu cunoștea planul lui Stanislau Rimsky. Dorea însă din tot sufletul ca acest plan să reușească.

Depărtarea scădea necontenit și când Dan Dragomir ajunse în apropierea zidului se ridică în picioare și se lipi cu totul de el.

Mai făcu încă doi-trei pași, apoi deodată își ridică pumnul și trânti o cumplită lovitură în capul sentinelei.

Fără să mai apuce să geamă măcar, cazacul se lungi la pământ, ca o bucată de lemn.

Ceea ce urmă ținu câteva clipe doar. Mai întâi Dan Dragomir vârî un căluș în gura cazacului doborât; apoi îi luă mantaua, căciula, sabia și pușca iar în urmă îl legă cobză și-l târî până la tufișul cel mai apropiat unde îl ascunse.

După aceea îmbrăcă mantaua cazacului, își puse căciula în cap, își încinse sabia și luând pușca în mână, luă locul sentinelei.

Fedora Feodorovna rămase atât de uimită încât chiar și să vorbească nu fu în stare decât într-un târziu.

— Și acum ce se va întâmpla cu Dan Dragomir?

— Vei afla îndată și asta, draga mea! răspunse Vulturul Morții, care împreună cu tovarășii săi așteptau cu o liniște sufletească uluitoare, clipa hotărâtoare, când trebuiau să treacă la fapte.

Iar timpul trecea mereu, un sfert de ceas scurgându-se după celălalt.

Zăpada cădea tot mai des și voinicii trebuiră să se apropie și mai mult de închisoare, spre a nu-l pierde din ochi pe Dan Dragomir.

În sfârșit, clopotul turnului închisorii sună miezul nopții.

— Băgați de seamă, băieți! zise Vulturul Morții în șoaptă.

În curând se putu observa o vie mișcare în jurul închisorii. Poarta temniței se deschise și prin ea ieși un subofițer urmat de opt cazaci.

Fedora Feodorovna se lipi de Rimsky, tremurând.

— Ne vor descoperi!

— Nu te teme, nu se va întâmpla! o îmbărbătă voinicul.

Mica trupa de cazaci făcea rondul de noapte și se oprea la fiecare sentinelă, spre a o schimba.

Dan Dragomir stătea atât de țeapăn, de parcă toată viața n-ar fi făcut decât militărie. Când subofițerul se apropie de el, voinicilor începu să le bată inima atât de tare, încât li se părea că le va sparge coșul pieptului.

Clipa hotărâtoare sosise…

Priveau cu încordare la fiecare mișcare și apoi… un suspin de ușurare ieși din pieptul fiecăruia.

Îndrăznețul plan reușise.

Schimbul se făcu. Dan Dragomir făcu mișcările și pașii reglementari, ca și când din fașă ar fi fost tot cazac, apoi intră în rândul sentinelelor schimbate și sub conducerea subofițerului, dispăru cu ceilalți prin poarta temniței.

Fedora Feodorovna rămase încremenită de uimire.

În fața ochilor săi se desfășura acum o lume cu totul nouă, lumea aventurilor romantice și primejdioase, pe care până atunci nu le cunoscuse decât din auzite sau de prin cărți. Una din scenele caracteristice ale acestei lumi se desfășurase acum aievea înaintea ochilor săi, în vreme ce alături de ea se găsea Vulturul Morții, eroul cel mai vestit al acestor primejdioase aventuri.

Lumea aceasta era cu totul nouă pentru Fedora Feodorovna.

În clipa în care Dan Dragomir culcase sentinela la pământ, cu o singură lovitură de pumn, prințesa era gata să țipe de uimire. Acum se uita năucă, cum unul din tovarășii Vulturului Morții dispărea în închisoare.

— Ce s-a întâmplat cu Dan Dragomir? De ce a intrat în temniță? întrebă ea.

— Acum are de îndeplinit partea cea mai însemnată a însărcinării sale…

— Ce? A intrat doar cu ceilalți înăuntrul zidurilor închisorii! Cine știe dacă va izbuti să mai scape de-acolo!

— Lucrul de căpetenie nu este, zise Stanislau Rimsky, ca Dan să iasă din temniță, ci să putem ajunge și noi acolo!

— Nu te înțeleg!

— Tocmai asta este însărcinarea lui Dan!

— Nu înțeleg și pace! Te rog foarte mult spune-mi și mie, cum stau lucrurile, căci de aceea am venit cu voi să aflu totul.

— Ascultă Fedora Feodorovna. Temnița Dubro-ului este o adevărată cetățuie, cu toate acestea, noi vrem să-l scăpăm din ea pe contele Riminsky. Suntem prea puțini la număr pentru a putea porni la atac pe față și atunci am hotărât să recurgem la o viclenie. Unul din noi trebuia să pătrundă înăuntrul zidurilor închisorii…

— Încep să pricep! zise Fedora Feodorovna, cu ochi scânteietori.

— Dan Dragomir și-a luat aceasta îndrăzneață însărcinare, care l-ar putea costa viața.

— Vai!…

— De aceea nu trebuie să te temi… Avem încredere în iscusința și bărbăția lui și cum știm că și altădată și-a îndeplinit cu succes cele mai grele însărcinări, nu ne temem deloc pentru viața lui.

— Și ce trebuie să facă? Să-l scape pe contele Riminsky?

— Singur în zadar ar încerca… Dan Dragomir pregătește doar terenul pentru un eveniment mult mai mare decât… eliberarea contelui Riminsky…

— Ce vrei săi spui?

— Clipele care vin îți vor răspunde în locul meu!

— Și Dan Dragomir?

— Împreună cu sentinelele schimbate se duce acum să se odihnească. Se va trânti și el împreună cu ceilalți, pe puțin plăcutele saltele de paie și va aștepta ca somnul să-i

cuprindă pe ceilalți. Pe urmă se strecoară afară frumușel și-i încuie pe cazaci în dormitor și baricadează ușa pentru ca aceștia să nu poate ieși de acolo, cu una cu două.

— Și? îl zori prințesa pe Vulturul Morții.

— Și?… Restul cade în sarcina noastră… Când în turnul închisorii va bate ceasul unu, vom porni la lucru.

Fedora Feodorovna nu-și amintea nicio clipă din viața ei care să fi egalat în romantism ceea ce trăia în momentele acelea.

Mâna-i fină își albă se încleștase pe pistolul din buzunar, în fiecare clipă fiind gata să-l scoată spre a se folosi de el.

Ar fi vrut să se vadă odată înăuntru, în focul luptei, pentru a-i dovedi Vulturului Morții că era vrednică de el.

Minutele treceau foarte greu. Fiecăruia i se părea că ora unu trecuse de mult și că ceasul din turn înghețase. În realitate însă, mai erau câteva minute până la unu.

— Pregătiți-vă băieți, e rândul nostru! zise atunci Stanislau Rimsky. Să nădăjduim că Dan a izbutit să termine înăuntru!

— Așa se pare… În temniță domnește tăcerea cea mai desăvârșită, ceea ce înseamnă că cei dinăuntru n-au băgat de seamă nimic… Știe Dan cum să-și vadă de treabă…

— Baaang!

Clopotul turnului sunase ceasul unu.

Stanislau Rimsky își scoase calul la iveală, încălecă și se repezi la poarta închisorii.

Ceilalți voinici se furișară pe jos până acolo și se așezară de o parte și de cealaltă a porții.

Vulturul Morții bătu în poartă.

— Cine e? se aud în curând, o voce somnoroasă…

— Curier!

— De unde?

— De la guvernământul din Kovno!

— Pe cine cauți?

— Pe Verșeghin, comandantul închisorii Dubroului!…

Poarta se deschise.

Vulturul Morții sări de pe cal și porni încet în spre curtea temniței. Dar când ajunse lângă sentinelă, o doborî la pământ dintr-o singură lovitură. În aceeași clipă pătrunseră pe poartă și ceilalți voinici, care terminară îndată cu sentinela… apoi se repeziră mai departe…

Deodată se văzură față în față cu un cazac. Rimsky își și ridică pistolul dar cazacul strigă:

— Eu sunt, căpitane!

Era Dan Dragomir.

Voinicii înconjurară într-o clipă pe tovarășul lor.

— Ai făcut totul? întrebă Vulturul Morții.

— Totul, chiar și mai mult! Caporalul de gardă zace și el legat cobză și cu un căluș în gură. Cu el am terminat iute, căci era beat mort. Cazacii dorm duși în dormitorul încuiat și baricadat… Așa că, pentru câtva timp vom fi nestingheriți și-l vom putea elibera pe conte.

— Înainte! zise Stanislau Rimsky. Micislav, tu să ne conduci, fiindcă tu știi unde este celula contelui…

Micislav se așeză în fruntea micei trupe.

— Trebuie să înaintăm cu multă băgare de seamă deoarece închisoarea este presărată peste tot cu santinele resfirate.

— Suntem însă destui spre a-i putea doborî! Înainte deci!

Voinicii porniră în spre celula de la etaj.

Ei mergeau încet, cu multă băgare de seamă.

Sus, unde treptele coteau spre etaj moțăiau trei cazaci.

La zgomotul pașilor se treziră și speriați își duseră mâinile la arme.

Dar era prea târziu.

Vulturul Morții și cu tovarășii săi își și îndreptaseră pistoalele asupra lor.

— Nicio mișcare mai mult, căci altfel s-a sfârșit cu voi!

Cazacii se uitară, năuciți de somn încă, la acești agresori iviți atât de pe neașteptate. Nici nu le prea venea să creadă că era realitate… Fiindcă numai în vis își închipuiau ei că se putea pătrunde în temnița Dubro-ului cu arma în mână.

— Lăsați puștile jos! strigă Stanislau Rimsky.

Micislav se și repezi la ei, le luă armele și cu ajutorul tovarășilor săi îi legă cobză și pe ei.

Cheile celulelor fiind la unul din cei trei cazaci, Rimsky le luă și, în tovărășia Fedorei Feodorovna, porni în celula contelui Riminsky.

Cheia intră în broască, se învârti de două ori și ușa grea de fier se deschise, scârțâind.

Trezit din somn, contele Riminsky se uita buimac la nocturnii săi vizitatori. Nu putea să-și închipuie ce se întâmplase, nu știa ce mână binevoitoare venise să deschidă ușa celulei sale.

— Sunt liber? întrebă el, neîncrezător.

— Da, domnule conte! răspunse Stanislau Rimsky. Ești liber, deoarece d-ta nu puteai pătimi pentru un păcat săvârșit… de mine!

Contele Ion Riminsky se uită foarte mirat la omul acesta, pe care-l vedea pentru prima oară în viața sa…

— Dar cine ești d-ta? Cum ai putut pătrunde în temnița Dubro-ului și ce mijloace îți stau la dispoziție, spre a mă putea scăpa?

Vulturul Morții se uită țintă în ochii contelui și răspunse:

— Sunt Stanislau Rimsky și prin aceasta cred că am răspuns și la celelalte întrebări.

— Sta…nis… lau… Rimsky!

— Acum n-avem timp de mirare, domnule conte! Fiecare clipă este prețioasă. Oricât de bine ne-am pregătit noi această vizită, totuși, se prea poate să avem surprize și de aceea, cel mai bun lucru este să căutăm a ajunge cât mai iute dincolo de zidurile acestei închisori.

Contele Riminsky strânse adânc mișcat mâna Vulturului Morții:

— Îți mulțumesc… îți mulțumesc pentru că mi-ai redat libertatea…

Atunci păși și Fedora Feodorovna din spatele Vulturului Morții și-i întinse mâna contelui:

— Te salut, dragă Riminsky și aici, în pragul celulei d-tale, te rog să nu fi supărat că din pricina mea ai ajuns într-o situație atât de neplăcută!

În zadar acoperea masca fata prințesei, contele îi recunoscu glasul și strigă fericit:

— Prințesă… și dv. sunteți aici?… Nu v-ați temut de primejdie?

— Să mergem! zise Stanislau Rimsky. Tovarășii ne așteaptă

Contele Riminsky părăsi celula în care petrecuse câteva zile puțin plăcute și-l urmă pe Vulturul Morții.

Voinicii așteptau cu nerăbdare, în capătul scărilor.

— Mai iute, căpitane!

— Să mergem odată! Drumul este liber!

— Iată-l și pe contele Riminsky!

— Bine că am reușit!

— Să mergem!

Zgomotul pașilor începu să se audă coborând, când deodată un strigăt înfiorător venind din curte, umplu toată închisoarea:

— Ajutor!

Voinicii tresăriră!

— Ce să fie?

Strigătul se auzi din nou, de data aceasta mult mai tare:

— Ajutor!

Rimsky se uită nedumerit la tovarășii săi.

— Ce să se fi întâmplat?

— Au atacat închisoarea! se auzi din nou strigătul ce venea din curte și parcă se auzeau voci înăbușite venind din partea unde se afla dormitorul cazacilor, a cărui ușă o baricadase Dan Dragomir.

Doctorul Leonida și cu Dan Dragomir se repeziră pe scări în jos sărind câte patra-cinci trepte deodată.

— Băgați de seamă! strigă Vulturul Morții după ei.

Dar cei doi voinici nu mai auzeau nimic.

În curte dădură peste un cazac, care se clătina pe picioare.

Era caporalul de gardă.

Se vede că Dan Dragomir se bizuise prea mult pe starea lui de beție și nu-l legase îndeajuns de tare, fiindcă el izbuti cu timpul să-și desfacă legăturile și apoi, scoțându-și călușul din gură, începu să strige spre a da alarma:

— Ajutor! Ajutor!

— Taci! strigă Dan Dragomir, ridicându-și pistolul.

— Sunt aici!… Veniți… cazaci… aici…

Glontele porni din pistol și caporalul de gardă se prăbuși la pământ fără viață.

Dar strigătul lui ajunsese acolo unde fusese menit să ajungă.

El fusese auzit, pe de o parte de cazacii încuiați de Dan Dragomir, pe de altă parte de sentinelele de din afară care la auzul strigătelor de ajutor, alergară mâncând pământul spre a pătrunde în curtea închisorii…

Dar doctorul Leonida se aștepta la aceasta. Adunându-și toate puterile se repezi la poartă o închise și-i puse zăvorul de fier care se încrucișa pe toată spinarea puternicei porți.

— Acum n-au decât să vină! exclamă el, mulțumit.

În schimb cei încuiați în dormitor de Dan Dragomir, făceau o gălăgie infernală.

Văzând că fuseseră încuiați pe dinafară, cazacii se năpustiră cu umerii lor puternici în ușa care începu să trosnească sub greutatea trupurilor lor.

— Ce este?

— Dați-ne drumul!

— Ce s-a întâmplat?

— Ajutor! urlau cei dinăuntru.

Între timp ajunse și Stanislau Rimsky în curte împreună cu ceilalți.

Dan Dragomir și cu doctorul Leonida îl primiră cam abătuți.

— Căpitane, nu mai putem scăpa de aici!

— Curaj băieți! Tovarășii Vulturului Morții n-au voie să deznădăjduiască, nici chiar în fața imposibilului… fiindcă imposibil nu este…

— Totul este în zadar! Afară ne pândesc sentinelele, iar cazacii încuiați de Dan pot sparge ușa în fiecare clipă și atunci s-a sfârșit cu noi!

— Oho, mai încet! Atât de ușor nu ne vindem noi pielea!

— Dar ce să facem?

— În clipa aceasta nu știu încă… sunt însă pe deplin încredințat că vom găsi noi vreun mijloc oarecare de a scăpa din această încurcătură!

— Căpitane, trebuie însă să trecem la fapte, neîntârziat!

— Aveți puțină răbdare, dragii mei!

Ușa dormitorului cazacilor gemea îngrozitor, amenințând în fiecare clipă să se prăbușească.

Fedora Feodorovna tresărea la fiecare încercare a cazacilor de a sparge ușa. Ea părea asemenea unei frunze tremurânde, pe care vântul o putea smulge în fiecare clipă, spre a o arunca cine știe unde. Vulturul Morții băgă de seamă că Fedora Feodorovna tremura ca varga. El îi mângâie părul, spre a-i mai da puțin curaj.

Prințesa se lipi și mai tare de Stanislau Rimsky. Sub scutul brațelor sale vânjoase ea se simțea în cea mai mare siguranță.

Dan Dragomir, doctorul Leonida, Micislav și cu ceilalți se uitau uimiți la Vulturul Morții, așteptând cu înfrigurare cuvântul care să le arate calea pe care trebuiau să pornească spre a și scăpa viața. Dar Stanislau Rimsky tăcea cu încăpățânare, privind țintă înaintea sa.

Deodată Dan Dragomir nu mai putu răbda această inactivitate și așezându-se în fața Vulturului Morții, zise:

— Căpitane! Afară ne pândesc sentinelele și poate chiar că între timp vor fi primit și ceva ajutoare, totuși numai pe drumul acesta mai putem nădăjdui să scăpăm.

— Dar vor trage în noi! strigă Stanislau Rimsky. Nu putem scăpa fără pierderi!

— Așa este, dar nu face nimic!

— Cum nu face nimic? N-ar fi păcat să piară oricare din noi?

— Căpitane! reluă românul cu glasul hotărât. Eu sunt gata să ies cel dintâi pe poartă! Și sunt încredințat că printre tovarășii noștri se va mai găsi unul, care să vrea să facă scut din trupul său în jurul tău și al prințesei!

— Așa este! strigă doctorul Leonida.

— Are dreptate! zise și Severin.

În spatele lor ușa grea de stejar gemea înfiorător. Încă câteva minute și întreaga trupă a cazacilor năvălea din dormitor, iar atunci, nu mai exista scăpare pentru prietenii Vulturului Morții.

Voinicii se cutremurară chiar și numai la gândul acesta. Cum ar fi putut ei să se împotrivească acestei mulțimi de oameni dornici de răzburnare, care prin numărul lor i-ar fi înghițit în câteva clipe?

— Dragii mei, le zise Stanislau Rimsky tovarășilor săi, propunerea voastră este o nouă dovadă de dragoste, de credința pe care mi-o purtați, de care însă eu sunt încredințat chiar și fără această jertfă, pe care sunteți gata s-o aduceți. Prin aceasta însă, problema nu este rezolvată, deoarece în chipul acesta nu există scăpare.

— Cum să nu căpitane! Cel puțin jumătate din noi vor scăpa și mai ales tu!

— Bine, Dane și voi, prieteni, așa mă cunoașteți voi pe mine? Credeți oare că eu aș primi să fug, folosindu-mă de trupurile voastre ca de un scut? Nu! Mai bine pier aici, în mijlocul vostru, unde am trăit și până acum, dar să scap eu și voi să pieriți, la asta nici nu mă gândesc!

— Căpitane… vru doctorul Leonida să vorbească.

— Nimic! Nu fac niciun pas fără voi!

— Dar fuga este cu neputință! Sentinelele de afară vor da alarma în oraș, toți locuitorii vor veni aici și va fi cu neputință să străbatem…

— Fi fără teamă… Vom găsi noi vreun mijloc oarecare să ne înapoiem în cetatea Rudinului, fără nicio pierdere!

— Dar când?

Rimsky tăcu. În zadar așteptau voinicii să audă cuvântul eliberator.

Deodată însă se sfârși și tăcerea aceasta ucigătoare. Vulturul Morții tresări și un zâmbet se înfiripă în jurul buzelor șale.

— Ce este, căpitane?

— Ai găsit?

— Putem scăpa?

— Vorbește odată!

Rimsky se uită la oamenii săi, apoi strigă:

— Conte Riminsky, Vlasovici, Severin, Micislav!

— Ce dorești, căpitane?

— Duceți-vă în fața dormitorului cazacilor. Ușa amenință să se prăbușească, or, aceasta trebuie s-o împiedicați cu orice preț!

— Ce să facem?

— Să adunați tot ce vă cade în mână și să baricadați ușa mai bine, pentru a nu putea fi spartă... căci atunci s-a sfârșit cu noi!

— Așa vom face! răspunse Micislav.

— Dar plecați îndată!

— Am și plecat, căpitane!

Sub conducerea lui Micislav cei mai sus numiți se îndepărtară.

După aceea Vulturul Morții se întoarse în spre Dan Dragomir și doctorul Leonida, cei mai credincioși prieteni ai săi.

— Iar noi, dragi prieteni, zise el, solemn, vom deschide ușile celulelor temniței din Dubro!... Vom da drumul tuturor prizonierilor și chiar dacă ostașii vor izbuti să iasă din dormitor, se vor găsi față în față cu armata înfuriată a nenorociților pe care i-au batjocorit și chinuit până mai ieri.

Ochii lui Dan Dragomir începură să strălucească într-un chip neobișnuit.

— Minunată, idee!

— Numai că nu trebuie să întârziem nicio clipă! zise doctorul Leonida. Să mergem!

— Și eu? întrebă atunci Fedora Feodorovna.

Stanislau Rimsky se uită la prințesă, apoi o luă de braț și zise:

— Vino și tu cu noi... Vom avea nevoie și de tine!

Un zâmbet de adâncă mulțumire se întipări pe chipul Fedorei Feodorovna.

— Cât sunt de fericită că vă pot fi și eu de folos! Poruncește, căpitane și voi face orice!

Rimsky o și luase la goană.

El se repezi ca o furtună pe treptele care duceau la etajul întâi, unde fusese închis contele Riminsky.

Legătura de chei mai era încă tot în broasca ușii în dosul căreia zăcuse moșierul din Urzin.

Rimsky luă cheile și descuie ușa celulei alăturate zicând:

— Ieși! Ești liber!

Apoi trecu la a doua:

— Fugi, până când nu-i prea târziu!

La a treia:

— Vino! Te-am eliberat!

Apoi eliberă pe al patrulea, al cincilea, al zecelea, al douăzecilea prizonier.

Întemnițații ieșeau năuciți din celulele lor și nu puteau să priceapă, cum se făcea că ușile celulelor lor atât de bine încuiate se deschideau deodată în miez de noapte, sau mai bine zis, în revărsatul zorilor spre a-i lăsa să plece liberi.

Toți se adunară într-un grup și se uitau uluiți la Vulturul Morții și tovarășii săi.

Iar când toți prizonierii primului etaj, fură eliberați, vocea puternică a Vulturului Morții răsună prin coridor spunând următoarele:

— Sărmani oameni, nenorocite făpturi, urgisite de soartă! Robia voastră s-a sfârșit, de astăzi înainte sunteți liberi, fiindcă Stanislau Rimsky, Vulturul Morții, v-a deschis ușile închisorii…

— Vulturul Morții! se auzi un murmur de mirare și de teamă din mijlocul armatei de prizonieri.

— Nu vă temeți! urmă Stanislau Rimsky. Deocamdată cazacii nu vă pot face nimic, deoarece nu le stă în putință să se repeadă la voi. Acum însă, trebuie să-i eliberăm și pe ceilalți nenorociți, pe aceia care zac în celulele mocirloase!

— Așa este! Are dreptate! urlă mulțimea.

Stanislau Rimsky căută să mărească înflăcărarea prizonierilor:

— Nu trebuie să mai îndure groaznicele chinuri care le-au fost hărăzite! Eu știu ce însemnează să fii aruncat în celula mocirloasă, deoarece și eu am fost tovarăș de suferință cu voi și eu am cunoscut iadul acestor celule! Când am izbutit să fug din închisoare am jurat să vă scap din temnița Dubro-ului!...

— Să mergem!

— Înainte!

— Trăiască Vulturul Morții!

— Condu-ne, Stanislau Rimsky!

Strigătele de „trăiască” veneau din toate unghiurile și Rimsky își dădu seama cu mulțumire că izbutise să câștige mulțimea de partea sa. El știa că oamenii aceștia, cărora le dăduse cea mai prețioasă comoară, ce le fusese răpită - libertatea, erau gata să sară și în foc pentru el.

— Înainte! strigă el, pornind în frunte, cu prietenii săi.

Prizonierii strigară după el:

— Înainte!

Peste câteva clipe ajunseră în curte.

Între timp, oamenii Vulturului Morții, baricadaseră și mai tare ușa dormitorului, în care paturile de pușcă ale cazacilor, croiseră câteva spărturi.

Zărind atmosfera războinică din curte, prizonierii se întoarseră înspăimântați, spre Stanislau Rimsky.:

— Vultur al Morții... privește... oameni!

Rimsky le răspunse, zâmbind:

— Da, oameni... dar oamenii mei... Ei se împotrivesc cazacilor, care vor să iasă din dormitor!

La auzul acestor cuvinte chipurile prizonierilor eliberați se înseninară.

Vulturul Morții îi îmbărbăta:

— Acum ce mai stați? Alergați în ajutorul lor! Micislav, ți-am adus ajutoare!

O parte din prizonieri alergară în ajutorul voinicilor conduși de Micislav, care aveau mare nevoie de ajutor, deoarece de-abia mai puteau ține piept celor dinăuntru. Nădușeala curgea șiroaie de pe ei, din când în când mai răsunau și detunături de armă, deoarece cazacii căutau să-i rănească pe voinici, trăgând în ei prin crăpăturile făcute în ușă. Dar obiectele îngrămădite înaintea ușii alcătuiau un scut minunat pentru prietenii Vulturului Morții.

În vreme ce voinicii lui Micislav și o parte din prizonieri căutau să împiedice ieșirea cazacilor, Stanislau Rimsky, coborî în celulele mocirloase, cu ceilalți prizonieri eliberați.

— După mine, tovarăși! strigă el și prizonierii îl urmară orbește.

Trecând prin curte se împiedicară de cineva care se grăbea grozav în spre dormitorul cazacilor. Omul acesta se răsti la ei:

— Stați, câinilor!

Rimsky se supuse fără să vrea și ceilalți îi urmară pilda.

Luna ieșise tocmai de printre nori și Vulturul Morții recunoscu pe acela ce se răstise la ei.

— Verșeghin!

Prizonierii simțiră un fior de groază străbătându-le trupul la auzul acestui nume. Nu era unul în mijlocul lor care să nu se fi gândit cu ură la comandantul închisorii.

Erau unii pe care Verșeghin îi aruncase în temniță fără ca măcar să le fi luat interogatoriul.

Pe alții poruncise să fie bătuți cu cnutul până când cădeau în nesimțire.

Pe alții îi lăsase să flămânzească zile întregi spre a le smulge destăinuiri pe care nenorociții n-aveau de unde să le dea.

Alții erau ținuți în închisoare numai fiindcă vorbiseră de rău pe vreunul din prietenii polițaiului.

Și nu era unul care să nu fi avut vreo socoteală cu Verșeghin.

Și în clipa în care Vulturul Morții rosti numele comandantului închisorii, prizonierii fură cuprinși de o ură fără margini, de o mânie de nedescris.

De îndată ce văzură că Verșeghin își ridică pistolul pentru a-l descărca asupra Vulturului Morții, se repeziră vreo zece asupra lui…

Glontele nu-și mai nimeri ținta…

În schimb și-o nimeriră prizonierii, care într-o clipă îl culcară la pământ pe Verșeghin lovindu-l cu pumnii, cu călcâiele, cu genunchii, care cu ce apuca.

Comandantul închisorii Dubro-ului se văita deznădăjduit și cerea îndurare, dar prizonierii, atâta timp chinuiți de el, nu mai puteau fi opriți, de nicio putere omenească.

Strigătele lui Verșeghin se transformară în gemete, apoi în horcăieli, până când în cele din urmă muriră și acestea… Temutul comandant al închisorii Dubro-ului zăcea acum zdrobit, țeapăn, plin de sânge, în curtea propriei sale închisori.

— Înainte! strigă atunci Vulturul Morții și ceata prizonierilor porni în spre celulele subpământene…

Partea aceasta a închisorii era supravegheată tot de trei cazaci, care, auzind detunăturile din curte și gălăgia infernală făcută de tovarășii lor din dormitor, puseră mâna pe armă și porniră somnoroși să vadă ce se petrece prin închisoare.

Ei se întâlniră cu prizonierii eliberați, tocmai în ușa coridorului ce ducea la celulele subterane.

Vulturul Morții vru să strige, să le spună prizonierilor ce trebuie să facă.

Aceștia însă n-aveau nevoie de instrucțiuni.

Strigătul lui Stanislau Rimsky fu înăbușit de urletele răgușite ale prizonierilor, care se repeziră cu o sălbăticiune de fiară, asupra cazacilor, pe care îi urau din suflet.

O încăierare cumplită se încinse și puhoiul prizonierilor venise asupra cazacilor cu atâta furie încât aceștia nici nu

avură timp să se folosească de arme. Mulțimea deznădăjduită care lupta pentru libertatea ei, era asemenea unei furtuni căreia nu i se mai poate pune zăgaz. În câteva clipe ea smulse armele din mâinile cazacilor ale căror capete le despicară cu patul propriilor lor arme.

După aceea mulțimea năvali pe coridorul celulelor subpământene, călcând în picioare trupurile sângerânde ale cazacilor și în câteva minute ușile tuturor chiliilor mocirloase fură descuiate.

Prizonierii ieșeau din umedele lor carcere unul după altul și se uitau nedumeriți la mulțimea care le striga:

— Sunteți liberi!

Bieții oameni nu-și credeau ochilor și urechilor.

Chiar și Rimsky rămase adânc impresionat în fața acestui spectacol.

Își aduse aminte de vremea în care zăcuse și el acolo, în chiliile acelea nesănătoase, al căror miros pestilențial alcătuia parcă o prevestire, o pregătire pentru mirosul pe care aveau să-l răspândească în curând trupurile celor aruncați în aceste carcere, de unde niciunul nu mai era sortit să iasă, decât doar pentru a merge la spânzurătoare.

Nimeni nu putea să înțeleagă mai bine ca el nemărginita bucurie a acestor prizonieri.

Acum prizonierii nu mai aveau nevoie să fie îndemnați, nu mai aveau nevoie de conducător, știau ei singuri ce trebuiau să facă.

Se înapoiară în curte și alergară în ajutorul celorlalți care țineau piept cazacilor din dormitor.

Din mijlocul urletelor lor furioase se desprinse o voce tunătoare:

— Să dăm foc temniței!

O sută de alte voci repetară:

— Să dăm foc temniței!

— Să piară acest lăcaș de chinuri!

— Piatră pe piatră să nu mai rămână din el!

— La lucru, copii!

— Înainte!

Stanislau Rimsky zâmbi mulțumit. Dar și privirile celorlalți străluciră de bucurie la gândul că sentința de moarte fusese rostită asupra temniței Duhro-ului, unde înduraseră chinuri cumplite, supraomenești, atâția nenorociți și de unde atâția alți urgisiți ai soartei porniseră pe drumul care se oprea sub ștreangul spânzurătorii.

Numai Fedora Feodorovna se cutremură.

— De ce tremuri, draga mea? o întrebă Stanislau Rimsky cu duioșie.

— Mă întreb, cum se vor sfârși toate acestea?

— Vrând ne vrând vom vedea sfârșitul! răspunse Vulturul Morții.

Din spre poartă se auzi o gălăgie sălbatică.

În vreme ce mulțumea se trudea să împiedice ieșirea în curte a cazacilor încuiați în dormitor de Dan Dragomir, cele opt sentinele din afară izbutiră să spargă poarta și necunoscând situația din curtea închisorii, se repeziră înăuntru dornici de a răzbuna îndrăzneala agresorilor.

Dar atât le trebui prizonierilor. De îndată ce zăriră căciulile cazacilor se repeziră la ei ca niște fiare scăpate din cușcă.

Câteva detunături de armă și apoi nu se mai auziră decât vaiete sfâșietoare. Mulțimea întărâtată a prizonierilor sfâșiase în bucăți mica trupă a nesocotiților cazaci.

În același timp se iviră și câteva făclii aprinse în mâinile prizonierilor care le aruncară prin pod și prin odăi, așa că în curând, falnica clădire a închisorii luă foc în cinci-șase puncte deodată.

Rimsky căută să-și strângă tovarășii în jurul său.

— Acum drumul este liber! Înainte! Să ne întoarcem în marginea pădurii unde ne-am lăsat caii.

Limbile de foc se prelingeau acum și pe acoperișul dormitorului cazacilor. Ostașii, dându-și seama de

primejdia ce-i amenința, de a fi arși de vii făcură o sforțare uriașă, deznădăjduită.

Sub puterea acestei sforțări, ușa se prăbuși deodată și în același timp cu ea, se prăbuși și baricada ridicată de oamenii Vulturului Morții și de prizonieri făcând un zgomot asurzitor.

— Înainte! urlă unul din cazaci și în clipa următoare soldații ieșiră din dormitorul aprins deasupra capetelor lor trecând unul peste spinarea celuilalt.

Și ieșeau necontenit, ca un potop ce nu mai voia să se sfârșească. Prizonierii se aruncară cu o ură de moarte asupra asupritorilor lor de până atunci și se încinse o încăierare cumplită, luminată diabolic de flăcările care cuprinseseră toată închisoarea.

Strigăte înfiorătoare, văicăreli, horcăituri, înjurături deznădăjduite umpleau văzduhul înroșit de vâlvătaia focului.

Cazacii și prizonierii cădeau deopotrivă, iar când vreunul din ei scăpa din învălmășeală și voia să fugă își dădea seama cu groază că era târziu.

Clădirea închisorii, care încercuia curtea într-un pătrat, ardea din toate părțile, alcătuind un adevărat brâu de foc în jurul câmpului de luptă…

…În vremea aceea Vulturul Morții și cu tovarășii săi erau departe.

Ei își îndepliniseră însărcinarea, ba chiar și mai mult decât atât. Nu numai că-l eliberaseră pe contele Riminsky, dar deschiseră calea libertății înaintea tuturor prizonierilor din temnița Dubro-ului.

Mica trupă se găsea acum în marginea pădurii, acolo unde voinicii își lăsaseră caii. Chiar și contele Riminsky își avea calul său, deoarece voinicii erau atât de încredințați că-l vor scăpa din temniță că aduseseră cal și pentru el.

Înainte de a sări pe cai, Stanislau Rimsky mai zise:

— Priviți!

O priveliște de o frumusețe diabolică se desfășura înaintea ochilor lor.

Temuta închisoare a Dubro-ului era o mare de flăcări, vopsind cerul în roșu, până în depărtare. Lupta pe viață și pe moarte care se mai dădea în curte se auzea ca un murmur îndepărtat. Deodată începu să sune clopotul de alarmă.

Dar nu cel al închisorii ci clopotul de alarmă din oraș.

Locuitorii băgasem do seamă focul și traseră clopotul de alarmă.

Orașul învie într-o clipă.

Oamenii săriră din paturi unul după. altul și ieșeau speriați în stradă. Flăcările temniței Dubroului întinseseră un cearceaf de purpură deasupra orașului.

După ce contemplară câteva minute această măreață și înfiorătoare priveliște, în același timp, voinicii săriră pe cai și căpitanul dădu porunca:

— Să mergem!

Caii o luară din loc.

După această noapte zbuciumată, voinicii se îndreptară spre cuibul lor, în sunetele triste ale clopotului de alarmă din Dubro…

CAPITOLUL 66
Castelul din Urzin

Tovarășii și însoțitorii Vulturului Morții înaintau pe drumul luminat până în depărtare de focul ce mistuia temută închisoare a Dubro-ului.

Când ajunseră în apropierea Rudinului zorile se transformaseră aproape în ziuă. Pe drum voinicii nu prea avuseră chef de vorbă, deoarece noaptea furtunoasă era încă prea proaspătă în memoria lor.

Numai Stanislau Rimsky mai schimba din când în când câteva cuvinte cu Fedora Feodorovna, care călărea alături de el.

— Vezi, draga mea, zicea el, toată teama ți-a fost zadarnică! Am scăpat și iată-ne acum în drum spre casă!

— Dar prin câte primejdii n-am trecut!

— Nu există primejdie, frumoasa mea Fedora, pe care omul să n-o poată învinge dacă nu-i lipsește curajul și sângele rece.

— Eu îmi și luasem rămas bun de la viață, când m-am văzut în curtea închisorii, fără să știi, chiar și tu, cum să ieși din grozava încurcătură. În cele din urmă însă, tot tu ai fost acela care ne-ai scăpat. Acum te iubesc și mai mult, fiindcă am avut prilejul să mă încredințez foarte de aproape de curajul tău și de iscusința ta, dragul meu… dragul meu Vultur al Morții!

— Fedora mea!

— Fericirea mea a fost desăvârșită, fiindcă am putut fi alături de tine și simt că noaptea aceasta ne-a legat unul de altul pentru totdeauna!

În vreme ce cei doi îndrăgostiți vorbeau în chipul acesta, caii alergau mereu și în curând voinicii ajunseră în fața castelului din Rudin.

Prințesa se duse la intrarea din dos, pe unde și plecase și pe unde voia să se și înapoieze.

Ea își luă rămas bun, pe rând, de la toți prietenii Vulturului Morții, care în noaptea aceea deveniseră tovarășii săi. Ea se despărți cu o foarte călduroasă strângere de mână de Stanislau Rimsky, mai ales, care pricepu ușoara tremurare a degetelor albe:

— La revedere!

Contele Riminsky își luă și el rămas bun, adresând Vulturului Morții următoarele cuvinte:

— Îți mulțumesc înc-odată pentru ceea ce ai făcut pentru mine! Nu voi uita niciodată ce-ți datorez. M-ai scăpat din închisoare cu primejduirea propriei d-tale vieți și fapta aceasta m-a făcut să uit că la drept vorbind, din pricina d-tale am ajuns în temnița Dubro-ului.

— Tocmai de aceea am vrut să te scot de acolo, răspunse Vulturul Morții, modest, deoarece conștiința nu-mi dădea pace și aș fi avut mustrări de cuget până la capătul vieții mele. Îmi pare bine că planul a reușit!

Contele Riminsky îi întinse mâna:

— Rămâi cu bine, brav Vultur al Morții! Gândește-te întotdeauna cu drag la mine!

— Dar unde te duci?

— Înapoi, la Urzin!

— Bine, domnule conte, dar prin aceasta te expui la noi primejdii! Peste o zi, două, te vor căuta din nou, poate chiar mai curând și atunci poți avea neplăceri din nou.

— Șederea mea la Urzin va fi de foarte scurtă durată, răspunse contele Riminsky. Nu voi lua cu mine decât lucrurile de valoare cu care apoi mă voi refugia în

străinătate. Când se vor mai liniști valurile pe care le-a stârnit întâmplarea aceasta, mă voi înapoia…

La auzul acestor cuvinte, chipul lui Stanislau Rimsky se întunecă.

— Îmi pare nespus de rău, zise Vulturul Morții, că trebuie să pleci prin țări străine…

Contele Riminsky, dădu din cap, amarnic.

— Crede-mă, dragă Stanislau Rimsky, răspunse el, că în orice caz n-aș mai fi rămas aici. Inima îmi sângerează prea tare.

Vulturul Morții pricepu că Riminsky se gândea la lupta pe care o dăduse pentru cucerirea prea frumoasei castelane a Rudin-ului, luptă din care ieșise învins.

Și se gândi și el că, pentru o inimă sângerândă era mult mai bună vâltoarea marilor orașe din străinătate… decât singurătatea domeniului din Urzin.

Întinzându-i mâna zise:

— Dumnezeu să te călăuzească, domnule conte și te rog ca niciodată să nu-l uiți pe Vulturul Morții.

Cei doi bărbați își strânseră mâna cu căldură, apoi contele Riminsky își luă rămas bun și se îndepărtă plecând pe drumul ce ducea la Urzin.

Ceața dimineții îl învălui în curând.

Stanislau Rimsky și cu tovarășii săi se înapoiară în Cuibul Vulturilor, la o bine meritată odihnă, după o activitate atât de fructuoasă.

În timpul acesta contele Riminsky, mâna tot mai iute pe drumul Urzinului. Din când în când îl trecea câte un fior. Cele câteva zile petrecute în temnița Dubro-ului, îl istoviseră nu numai trupește ci și sufletește.

La toate acestea venise să se mai adauge și noaptea aceea plină de frământări care nu-i ieșea din cap cu niciun chip, după cum nu putea să nu se gândească necontenit la salvatorul său, Stanislau Rimsky.

Salvatorul său, care-i răpise bucuria, fericirea vieții! Câte frământări nu-i pricinuise acest rival cu câteva zile

mai înainte, pe când contele Riminsky se trudea în zadar să ghicească persoana vrăjmașului care asediase inima frumoasei Fedora Feodorovna cu mai mult noroc!

Acum aflase ceea ce dorise să știe…

Renunțarea este unul din simțămintele cele mai dureroase și contele Riminsky era copleșit de amărăciune că era silit să-și îngroape în inimă dragostea pe care i-o purta castelanei din Rudin. Îl durea nespus că nu el fusese acela care izbutise să câștige inima prințesei; dar fiindcă știa că inimii nu i se poate porunci, se resemnă.

Dar ce soartă îl aștepta acum?… Viitorul lui era foarte nelămurit.

Era silit ca să-și părăsească moșia, castelul, tot ce avea, pentru a colinda dintr-o țară în alta, fără niciun căpătâi.

Bietul conte Riminsky oftă amarnic.

Dar poate că era mai bine așa!

Poate că în străinătate se va închide rana pricinuită de marea dezamăgire. Acolo îi va fi mai ușor s-o uite pe Fedora Feodorovna…

Contele dădu pinteni calului.

În depărtare se ivi turnul castelului din Urzin. Ar fi vrut să ajungă odată acasă, și de aceea dădea mereu pinteni calului.

În sfârșit, ajunse.

Sări de pe cal și alergă la poartă, pe care o găsi încuiată.

Bătu la poartă, dar fără nici un rezultat.

Castelul era cufundat într-o liniște desăvârșită. Toată lumea dormea. Mai bătu odată, acum mai tare și mai îndelungat. Trecură însă câteva minute până când în cele din urmă se deschise o fereastra prin care se ivi capul somnoros al lui Benedict.

— Cine e acolo?

— Eu sunt, Benedict! Deschide!

Cameristul îngălbeni, când își zări stăpânul, pe care-l știa în temnița din Dubro.

— Sfinte Dumnezeule! Domnul conte!

— Eu sunt, eu! Nu te mai mira atâta și vino odată!

— Viu… viu!

Fereastra se închise și în curând Benedict apăru la poartă.

Uimirea lui era nemărginită, deoarece nu-și putea închipui, ce se întâmplase ca stăpânul lui să scape din închisoare la o oră atât de neobișnuită și atât de pe neașteptate.

— Ce te zgâiești așa la mine? strigă Riminsky, la servitorul care rămăsese cu gura căscată.

— Dom… domnul conte!

— Eu, eu, nu te mai holba atâta!

— Nu mă holbez, dar… dar… multe s-au schimbat pe aici, de când domnul conte nu s-a mai întors din Dubro! îngână cameristul, cu chiu cu vai.

— Ce s-a întâmplat? Vorbește!

— Nici nu-mi vine să vă spun, domnule conte… atât îmi e de greu…

— Vorbește odată! strigă contele Riminsky.

— Castelul din Urzin are un nou stăpân!

Contele Riminsky se împletici.

— Ce spui? Ai înnebunit?

— Ieri a sosit!

— Cine?

— Contele Mauriciu Riminsky.

— Unchiul meu?

Benedict dădu din cap.

Contele Ion Riminsky rămase înmărmurit.

Contele Mauriciu Riminsky era singura lui rudă de sânge și în același timp și cel mai înverșunat dușman al său. Se certaseră pe vremuri pentru o moștenire și de atunci se dușmăneau cu înverșunare.

Neînțelegerea dintre ei era mărită și de faptul că, în vreme ce contele Ion era un înflăcărat adept al mișcării de independență poloneze, unchiul său, Mauriciu, avea vederi

politice cu totul potrivnice și era unul din cei mai buni prieteni ai contelui Gorciacov, călăul Varșoviei.

Contele Mauriciu se trudea din răsputeri să pună mâna pe moșia Urzin și cum încercarea aceasta a lui dădu greș în mai multe rânduri, făcea tot ce-i stătea în putință ca măcar să-i facă rău contelui Ion.

În asemenea împrejurări, contele Ion nici nu se prea miră, aflând vestea aceasta de la Benedict. Era doar firesc ca acum, când îl știa pe el în temniță, unchiul său Mauriciu să vină spre a se instala în castelul atât de mult dorit.

Pumnii tânărului conte se încleștară și pe chipul lui se întipări o amărăciune fără margini.

El porni cu pași înceți spre castel. Benedict mergea în fața lui, luminându-i calea cu un felinar.

— Unde doriți să vă duceți, domnule conte? întrebă cameristul.

— În odaia mea de lucru!

Peste câteva minute ajunseră acolo și Ion Riminsky se prăbuși abătut într-un fotoliu. Timp de câteva minute rămase cu privirea ațintită în fața sa fără a scoate un cuvânt.

Benedict fu acela care rupse tăcerea.

— Am fost foarte îngrijați din pricina domnului conte și mereu ne-am rugat lui Dumnezeu să facă astfel ca, nevinovăția bunului nostru stăpân să iasă la iveală, spre a se înapoia aici… Nu sunt decât douăzeci și patru de ceasuri de când a sosit la castel contele Mauriciu, dar aceste douăzeci și patru de ceasuri au fost îndeajuns spre a ne face să ne dăm seama că n-am putea rămâne aici sub stăpânirea lui.

— Dar ce a făcut unchiul?

— A intrat în castel cu un aer ca și când de când e lumea tot el ar fi fost stăpânul casei. Cel dintâi gând al lui a fost să cheme un cămătar din Dubro, de la care a luat un împrumut mai mare, asupra castelului.

Ochii tânărului conte începură să strălucească.

— Așadar, sunt bani în casă!

— Da! Am văzut cum contele Mauriciu a luat un pachet cu mai multe mii de ruble, de la cămătar.

— Și acum ce face unchiul?

— Doarme! Aseară s-a îmbătat, așa că nu este de mirare că nu s-a trezit la bătaia în poartă.

Contele Ion Riminsky rămase pe gânduri, apoi deodată, zise:

— Te poți duce, Benedict!

Cameristul se supuse și se îndepărtă.

Contele Ion se ridică de pe scaun și începu să se plimbe prin odaie de colo până colo, privind îndelung la mobile ca și când ar fi vrut să-și ia rămas bun de la lucrurile în mijlocul cărora trăise atâția ani…

După aceea luă lampa în mână și trecu prin mai multe odăi până când ajunse în fața dormitorului.

Cu câteva zile mai înainte, dormise el în patul boltit; acum se auzea din odaie sforăitul greoi al contelui Mauriciu.

Pe bietul conte Ion îl înăbușea amărăciunea.

Intră în odaie, se duse până lângă pat și lumină fața unchiului său.

Contele Mauriciu nu se trezi.

Ion Riminsky îl apucă atunci de braț, îl scutură și strigă:

— Scoală!

În urma acestui strigăt cel adormit se trezi.

— S-a și făcut dimineață? întrebă contele Mauriciu, leneș, fără a-și deschide ochii.

— Scoală-te, dacă-ți spun! strigă din nou contele Ion…

La auzul acestor cuvinte poruncitoare, Mauriciu Riminsky își deschise ochii. S-ar fi așteptat la orice pe lume, numai să dea cu ochii de nepotul său, nu. Era încredințat ca Ion era prizonierul temniței Dubro-ului și uimirea lui de a-l vedea acum în fața sa era cu atât mai mare, cu cât el însuși îngrijise ca nepotul său să nu iasă prea iute din închisoare.

Nu în zadar era el unul din prietenii cei mai buni ai contelui Gorciacov. Contele Mauriciu era hotărât să facă astfel ca pedeapsa ce-i va fi dată nepotului său să fie cât mai aspră și, în orice caz să cuprindă și confiscarea averii. Cu ajutorul contelui Gorciacov nu-i era prea greu să-și atingă ținta. În urmă, nu mai încăpea nicio îndoială că, contele Gorciacov îi va dărui lui moșia și castelul din Urzin, după care își ascuțea dinții de atâta vreme.

În asemenea împrejurări oricine își poate închipui cât de mare îi fu spaima, când deodată, în zorii zilei, se trezi înaintea sa cu acela căruia vroia să-i fure toată averea. Avea întocmai simțământul omului lovit în cap cu o măciucă și în fața ochilor săi se și ivi viitorul trist, în care nu va mai putea domni în castelul din Urzin, al cărui stăpân se credea pentru vecie.

Se sculă din pat somnoros și îmbrăcându-se, foarte nemulțumit, zise:

— După cât văd, ai scăpat din temniță?

Contele Riminsky se opri impunător și aspru în fața unchiului său, căruia, măsurându-l din cap până i în picioare, îi zise:

— Vei afla îndată! Deocamdată urmează-mă odaia mea de lucru!

Cuvintele lui Ion Riminsky nu erau de loc liniștitoare pentru contele Mauriciu, care se îmbrăca cât putea mai încet, numai pentru a întârzia cât mai mult explicația pe care avea să i-o ceară nepotul său în privința prezenței sale acolo.

Tânărul conte se cam plictisi însă de această tărăgăneală și enervat, se răsti la unchiul său:

— Nu ești gata odată? N-am timp de pierdut! Vino!

— Viu… viu!

Ion Riminsky luă lampa în mână și porni înainte, în vreme ce contele Mauriciu îl urmă obosit și plictisit…

Când ajunseră în odaia de lucru, tânărul conte se răsti la unchiul său:

— Ia loc, fiindcă avem multe de vorbit!

Contele Mauriciu căută să zâmbească:

— De ce ești atât de violent la vorbă?… La drept vorbind, ar trebui să fi bucuros și vesel că ești iarăși om liber…

— Fără îndoială că prin aceasta vrei să înțelegi că mi s-a dovedit nevinovăția și, în consecință, am fost pus în libertate!

— Firește! Altfel, cum ai putea fi aici?

— Ei, bine, te liniștesc, spunându-ți că, nu este așa!…

Contele Mauriciu deschise larg ochii.

— Cum?… Ce ai spus?… Nu este așa?… Dar atunci cum ai ajuns iarăși înapoi la Urzin?

— Faptul acesta n-are nicio însemnătate! Eu pot veni la Urzin, fiindcă moșia, pădurea, sunt ale mele. Dar ce cauți tu aici?

La întrebarea aceasta contele Mauriciu era pregătit. Încă din clipa în care nepotul său se aplecase spre el, în pat, își dăduse seama că, mai curând sau târziu, va trebui să răspundă la această întrebare. De aceea își avea răspunsul pregătit și zise îndată:

— Bine dragă nepoate, dar de ce această întrebare supărată, când la drept vorbind mi-ai datora recunoștință? Mă mir că nu găsești firească purtarea mea când…

— N-o găsesc de loc firească! se răsti contele Ion Riminsky.

Dar Mauriciu nu se lăsă intimidat.

— Cred că este cât se poate de firesc ca, îndată ce am aflat despre nenorocirea care a dat peste tine, să alerg în grabă aici spre a-ți administra moșia, în timpul lipsei tale de acasă!

— Te-am rugat eu să faci aceasta? Fii sigur că mai curând mi-aș lăsa avutul pe mâinile celui din urmă servitor al meu, decât să ți-l încredințez ție!

— Ioane, gândește-te la ceea ce spui!

— M-am gândit foarte bine! Aici n-ai ce căuta!

Pe chipul contelui Mauriciu se ivi un zâmbet plin de înțeles.

— Te înșeli, dacă crezi aceasta.

— Acolo unde sunt eu stăpân, eu poruncesc… nimeni nu se poate amesteca în chestiunile mele fără învoirea mea! Ai înțeles?

— Afară de justiție, răspunse contele Mauriciu, batjocoritor.

— Ce vrei să spui?

— Ce vreau să spun e foarte simplu. Autoritățile judecătorești din Dubro m-au numit pe mine custode al moșiei Urzin și numirea aceasta n-a fost revocată încă! Afară de aceasta, te vestesc că dacă vei fi osândit, averea îți va fi confiscată… dar în favoarea mea!…

— Ticălosule! strigă contele Ion Riminsky cu ochi fulgerători de mânie.

— Mai încet, mai încet, nepoate! Autoritățile din Dubro mi-au dat în scris toate acestea!

— Aș vrea să văd și eu documentul acesta!

Contele Mauriciu trase sertarul biroului și luă de acolo un pergament cu un sigiliu, pe care i-l întinse nepotului său.

— Uite! Citește, spre a te încredința!

Contele Ion Riminsky luă pergamentul, dar fără a citi măcar un singur rând din el, îl rupse în bucăți, pe care apoi le aruncă în obrazul unchiului său.

— Uite! Ți-l dau înapoi!

Contele Mauriciu sări ca mușcat de șarpe.

— Pentru asta îți vei mai mușca tu buzele!

— Nu mă tem!

— Nu este îndeajuns rușinea pe care mi-ai pricinuit-o? Un conte Riminsky, care ajunge în temniță, învinuit de furt și omucidere! Rușinea aceasta nu va putea fi spălată niciodată de pe numele familiei Riminsky!

— Și tu ai crezut toate acestea?

— Pe tine te cred în stare de orice!

— Din fericire însă, numai tu ești capabil de asemenea ticăloșii! Ca dovadă că este așa, după cum spun eu, iată că s-au mai găsit oameni care n-au crezut în vinovăția mea și care n-au șovăit o clipă să-mi sară în ajutor spre a mă scăpa din temniță.

Contele Mauriciu se uită foarte mirat la nepotul său…

— Așa?… Vasăzică ești fugar?

— Da! Dar jur pe unul Dumnezeu că sunt nevinovat! Totuși, am fost silit să evadez, deoarece aparența era împotriva mea!

— Prin aceasta ai săvârșit cea mai mare prostie pe care ai fi putut s-o faci! Acum, după ce ai evadat, nimeni și niciodată nu va mai crede în nevinovăția ta, ci toată lumea va fi încredințată că ai fugit de teama pedepsei ce te aștepta!

— Puțin îmi pasă de ceea ce va crede lumea.

— Nu-ți mai rămâne decât o singură cale! Încaleci pe un cal și te duci îndată la Dubro spre a te preda autorităților…

Râsul batjocoritor și trist al contelui Ion Riminsky întrerupse vorba unchiului său:

— Cred și eu că pentru tine aceasta ar fi soluția cea mai bună, deoarece în chipul acesta ai putea rămâne să domnești și pe mai departe în Urzin! Dar pofta aceasta nu ți se va mai îndeplini…

— Dar aceasta este o sfântă datorie pe care o ai față de numele conților Riminsky!

— Nu mă interesează părerea ta și nici predicile tale moralizatoare. Pe mine mă interesează conștiința mea și această conștiință mi-e curată! Cu tine însă am o altă răfuială!

— Ce fel de răfuială?

— Mai întâi, te rog să-mi dai cheia de la casa de bani!

Contele Mauriciu nu se așteptase la o asemenea cerere. Mânia îl cuprinse și răspunse supărat:

— Oho! Ți-am spus că în baza hotărârilor autorităților judecătorești din Dubro, numai eu am dreptul să poruncesc în cartelul și pe moșia Urzinului.

Tânărul conte arătă în spre documentul rupt în bucăți.

— Vezi cât de mult dau eu pe hotărârile acestea, ai avut prilejul să te încredințezi singur.

— Ți-am spus însă că-ți vei mai mușca degetele din pricina nesăbuinței tale!

— Să terminăm odată! Dă-mi cheile!

— Ce vrei?

— Giuvaerurile, hârtiile de valoare și banii, pe care i-ai luat ieri cu împrumut asupra castelului.

Contele Mauriciu, îngălbeni.

Era grozav de furios că nepotul său aflase și aceasta. Contele Ion observă această mânie și își reînnoi cererea cu mai multă hotărâre:

— Dă-mi odată cheile, căci altfel…

El luă în mână o statuetă grea de bronz de pe birou și o ridică amenințător.

— Bine, ți le dau! zise cu o neașteptată răceală, contele Mauriciu și își vârî mâna în sertarul biroului, ca și când ar căuta cheile.

Dar când își scoase mâna din nou din sertar în loc de chei ea ținea un pistol, îndreptat amenințător spre pieptul tânărului conte.

— Încă un pas și te împușc! Autoritățile îmi vor fi recunoscătoare, deoarece în chipul acesta, scapă de un ticălos ca tine odată pentru totdeauna!

— Tu îndrăznești să rostești asemenea cuvinte?… Tu?… strigă contele Ion Riminsky, cuprins de o mânie care-l făcu să-și piardă cumpătul.

El se repezi la unchiul său fără să se mai sinchisească de pistolul îndreptat împotriva sa. Atacul acesta fu atât de fulgerător încât contele Mauriciu nu mai avu vreme nici măcar să-și descarce pistolul. Când să apese pe trăgaci

statueta grea de bronz îl lovi în cap cu atâta putere încât Mauriciu se prăbuși la pământ, cu un strigăt de durere.

Din țeasta-i crăpată sângele curgea șiroaie.

Tânărul conte se uită înfiorat, dar fără niciun simțământ de milă la unchiul său. Își meritase soarta! Contele Mauriciu mai gemu de câteva ori, apoi, se mai cutremură odată din tot corpul, un horcăit fioros îi mai ieși din gât, apoi rămase înțepenit.

Contele Riminsky se aplecă peste el.

Îi cercetă inima… nu mai bătea!

— A murit! zise el, cu glas înăbușit. Nu, nu asta am vrut… Dar el și-a căutat-o… dacă mai întârziam o singură clipă, poate că acum eu aș zăcea aici, în locul lui!

Se ridică și se uită în jurul său, prin odaie.

În colț se găsea casa de bani în care își ținea lucrurile de valoare. Tot acolo se aflau și banii, fără de care nu putea fugi.

Sări la birou, deschise saltarele unul după altul, dar cheile nu erau nicăieri.

— Unde să le fi ascuns? se întrebă el, uitându-se la mort.

În zadar aștepta el vreun răspuns.

Contele Mauriciu zăcea nemișcat, cu degetele încleștate pe patul pistolului.

Contele Ion luă lampa și se întoarse în dormitor. Instinctul îi mâna pașii…

Cu mâna tremurândă de înfrigurare dădu perna la o parte și… găsi cheia sub ea.

Fugi iute înapoi, în odaia sa de lucru, spre a lua în sfârșit banii și giuvaerurile, dar atunci privirea îi căzu din nou asupra mortului.

În zadar voia să mai facă vreun pas înainte, nu putea.

I se părea că tot trupul i se înțepenise și rămânând încremenit în mijlocul odăii, se uita țintă la contele Mauriciu.

— Am ucis!… Sunt un ucigaș! îi șoptea conștiința.

Mai înainte sufletul îi era plin de dorința de a fugi, de a scăpa. Acum i se părea că în zadar ar fi fugit, deoarece mortul l-ar fi urmărit peste tot și din pricina lui n-ar mai putea avea nicio clipă de odihnă, de liniște. Țeasta aceasta spartă, însângerată l-ar fi urmărit până și în vis.

Cu o mișcare plină de scârbă, contele Ion Riminsky aruncă cheia din mână...

Nu-i trebuiau banii, nu-i trebuiau giuvaerurile!

Cu prețul acesta nu-i trebuia nici chiar propriul său bun.

Știa că acum în zadar ar mai fugi, căci și așa nu s-ar mai putea înapoia niciodată la Urzin. Adevărul în încercarea de asasinare a lui Popov, în chestiunea spargerii de la magazinul lui Sidoniev mai putea ieși la iveală. Dar niciodată n-ar fi putut tăgădui că nu el îl ucisese pe contele Mauriciu, unchiul său.

Își acoperi ochii, spre a nu mai vedea cadavrul ce-l învinuia și fugi din odaie, fugi din coridor, fugi, din castel...

Era o dimineață liniștită de iarnă.

Se mai uită odată la castelul Urzin si lacrimile îl podidiră.

Se simțea nespus de nenorocit.

— Departe, cât mai departe de aici!

Alergă în grajd.

Calul cu care venise avea încă șeaua pe el.

Îl scoase din grajd, sări călare pe el și ieși din castel…

CAPITOLUL 67
Castelana din Rudin

Înapoindu-se din Dubro, contele Ion Riminsky, își însemnase bine în minte locul unde se despărțise de Stanislau Rimsky. Locul acesta se găsea în apropierea turnului Cetății Rudin, în consecința tot pe acolo, pe undeva trebuia să se găsească și ascunzătoarea voinicilor. El își aminti chiar că, la despărțire voinicii apucaseră în spre pădure, unde nu era prea greu să se orienteze după urmele lăsate de picioarele tovarășilor Vulturului Morții.

Contele Riminsky se luă după aceste urme care îl duseră până la peștera de unde începea coridorul subteran, pe care mergând înainte, ajunse în curând în fața ușii ascunzătorii voinicilor.

Sufletul lui era în prada unor frământări sălbatice. Cele petrecute în castelul din Urzin îi încurcase socotelile cu totul. Nu mai avea destulă tărie sufletească să se refugieze în străinătate, după cum hotărâse la început, și se gândi că era mai bine să rămână acasă.

Și atunci își aduse aminte de Vulturul Morții!

În decursul celor petrecute la Dubro, contele Riminsky avu prilejul să cunoască mai de aproape pe Stanislau Rimsky, despre care lumea povestea atâtea grozăvii, dar de al cărui suflet cinstit și drept el nu se îndoise nici chiar mai înainte de a-l fi cunoscut personal.

Era adevărat că tot buclucul acesta i se trăgea din pricina Vulturului Morții, dar tot atât de adevărat era și că Stanislau Rimsky n-avea nicio vină, dacă împrejurările s-au

înlănțuit în așa chip încât aparența să-l arate pe el, stăpânul Urzinului, ca făptaș al isprăvii din prăvălia giuvaergiului. Ce vină avea Rimsky, dacă judecătorul de instrucție îl bănuise pe el, pe contele Riminsky, de săvârșirea acestei isprăvi? În clipa însă, în care Vulturul Morții aflase că un nevinovat suferă din pricina lui, el n-a șovăit niciun moment să sară în ajutorul lui, primejduindu-și atât viața sa cât și pe aceea a prietenilor săi.

Fapta aceasta a Vulturului Morții i se păru contelui o faptă de care era în stare numai un erou legendar și de aceea începu să-l stimeze și să-l iubească pe Stanislau Rimsky, ca nimeni altul.

Iar când în urma uciderii contelui Mauriciu a rămas fără casă, fără masă, se gândi să caute adăpost la Vulturul Morții…

Împreună luptaseră la Dubro, împotriva cazacilor, împreună să lupte de-acum înainte. Și când ajunse la ușa ce dădea în ascunzătoarea voinicilor, bătu în ea fără șovăire, cu nestrămutată hotărâre.

Aceasta bătaie în ușă stârni o adevărată panică în ascunzătoare.

Tovarășii Vulturului Morții săriră de pe scaune cum se împrăștie un grup de păsărele dacă arunci cu o piatră spre ele. Gândul tuturor se întoarse la întâmplările sângeroase din Dubro a căror urmare putea să fie această… bătaie în ușă.

Să le fi dat de urmă?

Dan Dragomir fu cel dintâi, care se mai dezmetici. El puse mâna pe pistol și se duse la ușă.

— Cine este acolo?

— Cineva care vrea să intre în mijlocul vostru! fu răspunsul.

— Numele tău!

— Contele Ion Riminsky!

Dintr-o singură mișcare Dan Dragomir deschise ușa…

Contele Ion Riminsky păși împleticindu-se în odaie, pe față cu urmele nopții nedormite.

Între timp ieșise și Stanislau Rimsky din odaia lui și veni în întâmpinarea contelui Riminsky.

— Domnule conte, ce cauți d-ta aici? Și cum ai ajuns aici?

— Nu te teme, n-am venit ca dușman! Vreau să intru în mijlocul vostru!

La auzul acestor cuvinte Vulturul Morții rămase și mai mirat.

— Să intri în mijlocul nostru? Un conte Riminsky? Moșierul din Urzin?… Uiți oare că noi suntem niște vagabonzi, veșnic urmăriți de autorități, niște urgisiți ai soartei?

— Nu uit, dar puțin îmi pasă! Eu nu mai am ce căuta la Urzin! gemu îndurerat contele Ion Riminsky.

— Bine, dar te-am eliberat din temniță și când ne-am despărțit am rămas înțeleși că deocamdată vei pleca în străinătate, pe urmă însă, te vei înapoia. În ceea ce mă, privește, eu aș fi gata oricând să recunosc în fața oricărei autorități că eu am fost acela care a luat colierul Mariei Antoinette din prăvălia lui Sidoniev. Prin aceasta însă aș pune-o în mare încurcătură pe Fedora Feodorovna și asta n-o pot face!

— Dar nu acesta este motivul pentru care nu mă mai înapoiez a Urzin!

— Dar care?

— L-am ucis pe unchiul meu, contele Mauriciu Riminsky fiindcă s-a instalat în castelul meu și voia să pună mâna pe moșia Urzin și pe tot ce-mi aparține.

Contele Ion Riminsky povesti amănunțit cum s-a desfășurat sângeroasa scenă din castelul Urzin.

În timpul povestirii bietul om se cutremura neîncetat și trupu-i era străbătut de fiori de groază, deoarece vedea necontenit înaintea sa căpățâna sfărâmată și sângerândă a unchiului său.

— Nu mai pot fugi, gemu el, îndurerat. Mi-am lăsat acolo cea din urma lețcaie… Nu voiam să-mi pecetluiesc singur fapta: am ucis, pentru a ajunge la bani!

Stanislau Rimsky încercă să-l îmbărbăteze:

— Iei lucrurile mult prea tragic, dragă conte! La urma urmelor, d-ta ai fost în legitimă apărare… Gândește-te bine la ceea ce vrei să faci! Mai ai vreme să te înapoiezi la castel, să-ți iei banii și lucrurile de preț și să fugi!

— Nu, nu! strigă contele Riminsky. Vreau să rămân aici! Primiți-mă în mijlocul vostru! Jur că vă voi fi tovarăș credincios și nu mă voi căi niciodată de pasul pe care-l voi face.

— Acela, care intră în mijlocul nostru, zise Vulturul Morții, trebuie să-și ia rămas bun de la societatea omenească… odată pentru totdeauna!

— Îmi dau seama și hotărârea mea este luată.

— Gândește-te că viața noastră este viața unui vânat veșnic urmărit și că astăzi nu știu ce va aduce ziua de mâine!

— M-am gândit!

— Primejdia ne pândește mereu și n-avem o clipă de siguranță în viață!

— Nu mă tem de primejdii!

— În mijlocul nostru nu sunt conți și nici studenți săraci. Toți suntem deopotrivă, egali!

— Știu, căpitane! Vă voi fi un tovarăș credincios.

Vulturul Morții își dădu seama că gândurile contelui erau curate și sincere și de aceea nu mai încercă să-l abată de la hotărârea lui nici să i se așeze în cale.

El îi întinse mâna și sărutându-l de trei ori, îl primi în mijlocul voinicilor săi.

Tânărul conte Ion Riminsky făcea parte din ceata Vulturului Morții.

Noul inițiat se simți mai liniștit și instinctul îi spunea că în turnul acesta părăsit va fi mai bine de el decât ar fi fost

pe meleaguri străine, colindând țări îndepărtate de patria lui dragă.

Se simțea grozav de obosit.

Pe scaunul pe care i-l oferiră voinicii el căzu ca o bucată de plumb. Nici nu era de mirat, căci de la miezul nopții, de când își făcuseră apariția voinicii în temnița Dubro-ului, el fusese prins în vârtejul unor evenimente, care îl istoviră, nu numai trupește, ci și sufletește.

Severin, băgând de seamă istovirea tânărului conte, îl culcă și în curând noul tovarăș al Vulturului Morții adormi adânc.

De altfel și ceilalți voinici resimțeau efectele zbuciumului din noaptea trecută.

— Mi se pare că acum ne vom mai odihni vreme îndelungată, zise Stanislau Rimsky. Trebuie să ne mai lăsăm puțin de isprăvi.

— De ce, căpitane?

— Gândiți-vă că distrugerea temniței Dubro-ului nu va rămâne fără răsunet. Am fost noi blestemați și urâți și până acum, de astăzi înainte însă, autoritățile vor porni o urmărire deznădăjduită împotriva noastră, deoarece vor socoti pustiirea închisorii ca o adevărată declarație de război. Or, singurul mijloc de a ne apăra împotriva războiului ce se va porni împotriva noastră este de a nu părăsi turnul acesta. Dacă ieșim din el, oricât de mare ar fi prevederea și precauția noastră, te pomenești că lăsăm vreo urmă, pe undeva, după care se pot lua autoritățile și atunci suntem pierduți.

— Cu toate acestea - zise Dan Dragomir - cred că n-ar strica să știm și noi ce se pregătește împotriva noastră... Unul din noi ar fi bine deci să se repeadă până la Dubro!

Stanislau Rimsky nu se împotrivi.

— Câte unul putem părăsi Cuibul Vulturilor. Numai la expedițiile mari, când trebuie să fim toți laolaltă trebuie să renunțăm. În ceea ce privește părerea ta, Dane, ea nu e rea și, dacă nu ești prea obosit, poți pleca până la Dubro,

să vezi care sunt pregătirile armatei, ale autorităților, care este impresia produsă de fapta noastră în mijlocul populației.

— Căpitane, eu sunt gata oricând să plec!

Și fără a mai aștepta altă îmbărbătare și începu să se pregătească de drum.

— Numai să fii prevăzător! îi zise Vulturul Morții. Nu uita că acum suntem urmăriți cu o vigilență înzecită.

— Ai deplină încredere în mine, căpitane! răspunse voinicul român, care peste câteva minute își și luă rămas bun de la tovarăși și porni la drum.

După plecarea lui Dan Dragomir, Stanislau Rimsky se retrase din nou în odaia lui.

Voia să se odihnească și el, era însă mult prea enervat, pentru a putea închide ochii. El se plimbă câtva timp în sus și în jos prin odaie, apoi se opri în fața ferestrei și-și aruncă privirea în vale unde strălucea lințoliul alb al iernii.

O neliniște nelămurită îl frământa mereu și trecu ceas după ceas, fără să se poată odihni. Dorea să-și simtă obrajii biciuiți de vântul aspru și înghețat care să-l învioreze și în același timp să-i liniștească nervii zdruncinați.

Deodată luă o altă hotărâre. Se duse la ușa ce dădea în coridorul secret, o deschise și porni prin tunelul ascuns, care-l duse până la ușa dormitorului prințesei.

Ajungând aici, bătu în ușă cu semnul mai dinainte hotărât și Fedora Feodorovna veni să-i deschidă, pe față cu un zâmbet de fericire.

— Stanislau! Știam că vei veni!… Nu știu însă, de ce ai întârziat atâta!

Stanislau Rimsky, mângâie duios părul frumoasei femei.

— Te-ai odihnit, Fedora mea, după noaptea furtunoasă, care a trecut?

— Mi se pare că totul n-a fost decât un vis. Nu-mi vine să cred că și eu am luat parte la ceea ce s-a petrecut… Mi se pare cu neputință să fie adevărat!

— Totuși, dovada nu poate fi tăgăduită: Temnița Dubroului este numai o ruină fumegândă!

— A fost rănit careva din voi?

— Doi-trei au fost zgâriați doar puțin, dar fără să fi fost ceva grav. Voinicii Vulturului Morții sunt plămădiți dintr-un aluat cu totul deosebit! E greu să ajungi să-i rănești pe ei!

— Și cât de vitejește au luptat! Este o adevărată minune să ieși învingător dintr-o luptă în care vrăjmașul este cu atât mai numeros decât tine!

— Ehei, la război nu trebuie numai putere, ci și puțină minte! zise Stanislau Rimsky, râzând. În altă ordine de idei, am să-ți dau și o veste nouă, frumoasa mea Fedora. Mica noastră trupă s-a înmulțit. S-a mai alăturat cineva la ea cineva, care-ți este cunoscut!

— Cine să fie?

— Ghici!

— Nu-mi pot închipui!

— Contele Riminsky!

— Contele Riminsky?… Aceasta este într-adevăr o surpriză la care nu m-aș fi așteptat!… Dar ce s-a întâmplat cu bietul conte? Nu s-a înapoiat la moșia lui?

Stanislau Rimsky povesti cele petrecute la Urzin așa după cum le auzise de la noul său tovarăș.

Fedora Feodorovna ascultă, adânc uimită, istorisirea Vulturului Morții, apoi zise, compătimitoare:

— Bietul conte Riminsky, ce rău îmi pare de el!… Ce om cumsecade!…

— Îi vom fi tovarăși buni! Deocamdată suntem nevoiți să stăm nemișcați în ascunzătoarea din turn, deoarece după isprava din Dubro, autoritățile se vor face luntre și punte spre a ne da de urmă.

— Nu te teme, dragă Stanislau, eu te voi apăra de oricine și oricând, deoarece te iubesc!

Vulturul Morții o strânse în brațe pe prințesă, adânc mișcat.

— Frumoasa mea Fedora, să mergem în desișul nesfârșit al pădurii, acolo unde nu ne va mai stingheri nimeni și nimic!

Peste câteva minute ei treceau călare prin pădure… Fedora Feodorovna ieșise prin poarta castelului, iar Stanislau Rimsky prin tunelul ascunzătorii și se întâlniră la un loc mai dinainte hotărât.

Plimbările acestea se repetară de atunci foarte des.

Pentru voinici nu mai era o taină unde se tot ducea căpitanul lor. Ei recunoscuseră odată, uitându-se din fereastra odăii turnului, în călăreții din vale pe Stanislau Rimsky și pe Fedora Feodorovna și atunci pricepuseră și pentru ce se purta prințesa atât de bine cu ei.

Noul tovarăș privea cu strângere de inimă la idila dintre căpitanul său și frumoasa castelană a Rudinului. Nici pentru el nu mai era o taină această dragoste și oricât își propusese el în clipa când se înrolase printre voinicii lui Rimsky, să se resemneze și să-și stăpânească dorul inimii, durerea îi sfâșia sufletul, de câte ori o vedea pe Fedora Feodorovna părăsind castelul, deoarece știa că frumoasa femeie se ducea să se întâlnească cu Stanislau Rimsky.

A patra zi de la isprava din Dubro, Dan Dragomir se înapoie din oraș.

Voinicii erau toți împreună când se înapoie tovarășul lor, strigând:

— Vești bune, prieteni! Dubro este în fierbere! Distrugerea temniței a pricinuit o adevărată panică! Oriunde mă întorceam nu auzeam decât numele Vulturului Morții, rostit cu un respect aproape evlavios și nu întâlneam decât oameni care nu reușeau să se minuneze îndeajuns cum de izbutise Stanislau Rimsky să învingă întreaga garnizoană a închisorii.

— Și ce măsuri s-au luat? întrebă Stanislau Rimsky.

— Toate garnizoanele vecine au trimis întăriri la Dubro. Orașul geme de cazaci și de îndată ce un trecător li se pare suspect, îi cer să se legitimeze și să dovedească ce caută în

oraș. Vă închipuiți cu câtă teamă mă strecuram eu pe străzi. Dar adunarea de forțe militare în Dubro nu s-a sfârșit. A fost trimis un curier special la Petrograd care să ceară trupe cât mai numeroase, deoarece numai astfel nădăjduiesc autoritățile să pună mâna pe vestitul Vultur al Morții.

Ochii lui Stanislau Rimsky străluciră.

— Vom vedea!

— Am aflat și ce plan au pus la cale. Vor ca adunând cât mai multă oștire, să încercuiască întregul ținut și strângând cercul acesta vor să cerceteze pas cu pas fiecare colț de pământ, pentru a da de urma noastră.

Chipurile voinicilor se întunecară, dar numai pentru o clipă, deoarece încrederea de sine a Vulturului Morții le risipi teama îndată:

— Chiar de ar aduna laolaltă un milion de cazaci și tot nu ne vor da de urmă! Cuibul Vulturilor nu poate fi descoperit de cazaci și nici nu va cădea în mâinile lor!

— Trăiască Vulturul Morții! strigă Severin, cuprins de o înflăcărare fără seamăn. Cu tine am dus greul vieții, cu tine vom și muri, dacă va fi nevoie!

Ceilalți strigară și ei:

— Trăiască Vulturul Morții!

Stanislau Rimsky zâmbi fericit. După aceea se întoarse din nou în spre Dan Dragomir:

— Și când au de gând să dea atacul?

— Ziua începerii atacului n-a fost chip s-o aflu. În schimb am auzit cine va conduce trupa.

— Cine?

— Sunt trei aceia… care vor conduce războiul împotriva noastră.

— Să auzim!

— Prințul Dimitri Trubetzkoi, maior în regimentul de gardă al tarului.

— Mai departe!

— Contele Gorciacov, guvernatorul Varșoviei…

Un murmur de mânie se auzi în odaie.

— Și?

— Al treilea este… Marius Gersot, noul prefect de poliție al Petrogradului.

Murmurul de mânie deveni de data aceasta și mai furtunos, iar Stanislau Rimsky lovi cu pumnul în masă.

— Ei bine, să poftească! Poate țarul, să-și trimeată toata oștirea împotriva noastră, noi nu ne temem! Primejdiile prin care am trecut până acum n-au făcut decât să ne oțelească, cele noi vor face același lucru.

— Așa este, căpitane!

— Ai dreptate!

— Trăiască Stanislau Rimsky!

— În orice caz ar fi bine - zise voinicul apoi - să nu pierdem din ochi ce se petrece la Dubro. După cât se pare războiul pornit împotriva noastră își va avea cartierul general la Dubro. Dacă putem să aflăm din vreme și în mod regulat, despre ceea ce se petrece acolo, atunci ne putem organiza și noi apărarea cu mai mult folos.

— Ai dreptate, căpitane - zise Dan Dragomir - și aș fi foarte fericit, dacă mi-ai încredința mie aceasta însărcinare.

— Iar eu sunt fericit - răspunse Stanislau Rimsky, - dacă tu vrei să-ți iei această însărcinare. Raportul tău de astăzi este o dovadă despre felul cum vor fi și cele din viitor. Cred că niciunul din noi n-ar fi fost în stare să se înapoieze cu amănunte mai complete decât cele aduse de tine.

Dan Dragomir era într-adevăr fericit de laudele pe care i le aduse Vulturul Morții, și zise:

— Atunci, mâine mă înapoiez din nou la Dubro!

*

* *

Cu cât simțea mai aproape primejdia ce-i pândea, cu atât mai mulțumit era Stanislau Rimsky, dacă putea să-și treacă

timpul în tovărășia Fedorei Feodorovna. Zilele petrecute în tovărășia prințesei erau pentru el adevărate zile de fericire. Frumusețea, drăgălășenia, duioșia amoroasă a încântătoarei femei îl făceau să uite de toate.

De aceea, el căuta să repete cât mai des, aproape silnic, plimbările împreună.

Și din zi în zi o îndrăgea tot mai mult pe această femeie, care și ea îi aducea o inimă iubitoare, un suflet tremurând de dorul dragostei atâta vreme înăbușit.

Cu timpul Stanislau Rimsky, băgă de seamă că se schimbase cu totul. În vreme ce înainte fiecare gând al lui nu se îndrepta decât la ceata lui de voinici, acum de-abia aștepta clipa în care să se întâlnească din nou cu Fedora Feodorovna.

Prietenii lui observaseră chiar această schimbare, dar nu-i ziseră nimic.

Doctorul Leonida vorbind odată cu Severin despre această schimbare a căpitanului, găsi de cuviință că, cel mai bun lucru era să-l lase în pace și să nu-i spună nimic. În zilele acelea și așa n-aveau să se depărteze de Cuibul Vulturilor și deci, n-aveau nevoie de sfatul lui; iar când va fi sosit din nou ceasul marilor fapte, nu încăpea nicio îndoială că Vulturul Morții se va găsi din nou în fruntea lor.

Acum n-avea decât să facă ce voia!

Dimpotrivă, le părea bine că Fedora Feodorovna știuse să fie un balsam vindecător pentru inima lui sfâșiată de pierderea Mioarei Comăneanu.

Voinicii erau fericiți, dacă își știau căpitanul fericit…

Iar Stanislau Rimsky era într-adevăr fericit.

El găsise în Fedora Feodorovna o tovarășe bună, duioasă și înțelegătoare, alături de care și-ar fi petrecut bucuros toata viața.

Ei se întâlneau de cele mai multe ori în casa de vânătoare a prințesei, așezată în mijlocul pădurii Rudinului și căsuța aceasta i se părea acum Vulturului Morții ca un cămin special al lui.

În cămin ardea focul, pe masă fierbea samovarul cu ceai, alături erau așezate două fotolii mari…

Aici își petreceau timpul.

— Stanislau, îți dai tu seama oare - zise odată Fedora Feodorovna - ce fericire ar fi pentru mine, dacă am putea trăi întotdeauna așa?

Chipul voinicului se întunecă.

— Și eu aș vrea, dar ce folos, când îndeplinirea acestei dorinți trebuie să rămână pe veci o himeră, ce nu poate fi atinsă! Ți-am spus de atâtea ori, frumoasa mea Fedora, că visul acesta nu poate fi realizat!

— Nu trebuie decât să vrei!

— Nu mă pot despărți de tovarășii mei și… nici nu vreau! N-aș putea renunța la viața aceasta zbuciumată, plină de primejdii și totuși atât de frumoasă! Îmi dau prea bine seama că, chiar dacă m-aș lăsa stăpânit de această chemare și aș începe o viață liniștită, patriarhală, ea n-ar ține în veci și într-o bună zi mi-aș lua aripile din nou și aș zbura din cuibul tihnii…

— Stanislau!

— Apoi, ce rost aș avea eu alături de tine?… Tu ești o prințesă mândră, distinsă, bogată, iar eu… eu sunt un vagabond, un vânat urmărit zi de zi, ceas cu ceas…

— Ce-mi pasă mie!… Dacă visul acesta vechi, dacă această dorință fierbinte a inimii mele s-ar putea realiza, atunci și așa am pleca de aici, ne-am duce cât mai departe de acest pământ al Rusiei de care nu mă leagă decât amintiri triste și dureroase!

— Amintiri triste și dureroase? zise Stanislau Rimsky, foarte mirat. Fedora mea, nu mi-ai vorbit încă niciodată în felul acesta și niciodată nu m-ai lăsat să privesc în trecutul vieții tale care-mi pare atât de tainic, atât de enigmatic.

— Nu este nici tainic și nici enigmatic! Sunt mulți în Rusia care îmi cunosc soarta și știu cum am ajuns eu stăpâna Rudinului. Lumea mă invidiază pentru averea pe care o stăpânesc astăzi și care este una din cele mai mari

averi ale Rusiei, mulți își ascut dinții după ea, dar nimeni nu se gândește câte lacrimi, câte suferințe, câtă amărăciune sunt legate de toate acestea.

— Lacrimi… suferințe… amărăciune? se miră Vulturul Morții. Și eu care eram încredințat că, tu n-ai cunoscut decât mulțumirea și bucuria…

— De aceea, fiindcă sunt bogată? întrebă Fedora Feodorovna, cu un zâmbet îndurerat în jurul buzelor. Nu crede, dragă Stanislau, că bogăția aduce întotdeauna și fericirea… Nu. Ani de zile am petrecut în singurătate, în umbră, cu sufletul dornic de o dragoste care să-mi încălzească inima și ani de zile nu mi-a fost dat să mă împărtășesc din această fericire până când te-ai ivit tu, iubitule, tu, care ești raza de lumină a vieții mele.

— Dar de ce ascund atâta amărăciune cuvintele tale?…

— Asculta-mă, Stanislau! zise Fedora Feodorovna încet, apoi urmă o tăcere care ținu câteva minute.

Se părea că se înapoiază la ceea ce a fost și caută prin amintirile trecutului.

Așa și era.

— N-au trecut nici zece ani, zise ea după scurgerea acestor minute de tăcere, și totuși mi se pare că a trecut un veac de atunci. Eu m-am născut prințesă și pe când eram copil am fost crescută într-un belșug și un lux vrednic de rangul părinților mei. Viața cam ușuratică însă și nesocotința tatălui meu l-au dus în curând la mari încurcături materiale. Ni s-a scos la mezat castelul în care copilărisem, moșia pe care colindasem atâția ani, pădurile, pășunile, tot, tot… iar noi am pornit cu bruma de avere ce ne mai rămăsese să începem o viață nouă.

Fedora Feodorovna făcu o scurtă pauză, în timpul căreia mâna-i ca de alabastru mângâie buclele Vulturului Morții, apoi glasu-i cristalin, ca de păsărică, urmă:

— Ne-am așezat în Moscova și îmi amintesc foarte bine cât de greu ne venea să ne obișnuim cu viața de oameni săraci. Nu mie, căci de bine de rău eu eram cea mai

resemnată, ci părinților, mei, care după o viață întreagă petrecută în lux și bogăție era firesc să le vină greu să se împace cu o viață plină de lipsuri și nevoi. Mama plângea adeseori și-i făcea imputări tatei care suferea fără să crâcnească deoarece el fusese cel vinovat. El nu se plângea, nu cârtea, dar vedeam prea bine cât de mare era suferința sufletului său. Puținul ce mai rămăsese trebuia să fie mânuit cu multă îngrijire, căci dacă se ducea și acesta atunci ne amenința mizeria.

Stanislau Rimsky mai aruncă un butuc în foc în vreme ce Fedora Feodorovna urmă încet:

— Tata însă făurea mereu planuri, de cele mai multe ori fantastice, de chipul în care ar putea să reintre în stăpânirea averii împrăștiate cu atâta nesocotință. A încercat să facă negustorie dar, fiindcă nu se pricepea, lumea îl înșela și a pierdut bani și acolo. Văzând că negustoria nu este o meserie pentru nobili s-a gândit să încerce altceva pentru a ne asigura viitorul... Pe vremea aceea la Moscova erau la modă jocurile de cărți și de zaruri și patima aceasta puse stăpânire și pe tatăl meu.

Vulturul Morții asculta cu nerăbdare povestea prea frumoasei castelane din Rudin și când aceasta se opri puțin o și rugă îndată:

— Urmează!

— Ce dureros este să-ți amintești de aceste zile pline de tristeț!

— Nu te întrista, Fedora mea... Gândește-te că au trecut de mult și nu le mai da nicio însemnătate. Nu ți-aș cere să-mi vorbești de toate acestea dar mă interesează nespus și aș vrea să știu tot... chiar și lucrul cel mai neînsemnat ce este în legătură cu tine.

Ochii Fedorei Feodorovna se umplură de lacrimi, dar când se uită la Stanislau Rimsky își redobândi tăria de a urma:

— Din clipa în care tata a început să se ducă prin societatea din Moscova, ședea foarte puțin acasă în mijlocul nostru. De câte ori putea juca cărți sau zaruri și mereu ne spunea că norocul îi surâde și că în curând va recâștiga tot ce pierduse. Mama și cu mine nu prea credeam în spusele lui și de aceea am încercat să-l facem să renunțe la jocurile de noroc. Dar toate încercările noastre rămaseră zadarnice. Tata își vârâse în cap că trebuie să câștige și într-adevăr la început se părea că norocul îi surâde. În fiecare zi venea acasă spre dimineață și mereu arunca pe masă pungi cu aur sau pachete de bancnote: câștigul. Și credința fanatică ce pusese stăpânire pe el ne cuprinse și pe noi. Încetul cu încetul și începusem să credem și noi că în chipul acesta tata va izbuti să recâștige averea pierdută. Prins pe acest făgaș, tata începu să joace tot mai mare. După primele izbânzi, norocul începu să-i fie schimbător, dar câștigul tot i se mai înmulțea. Într-o zi făcu cunoștință cu prințul Fedor Feodorovici Rudin, care pe vremea aceea avea șaizeci și

doi de ani. Bătrânul prinț începu să vină regulat la noi, mai ales după amiezile, când apoi pleca împreună cu tata.

Prințesa făcu o mică pauză, apoi urmă:

— Despre bogăția prințului Fedor Feodorovici se povesteau adevărate legende la Moscova. Avea moșii prin toate colțurile Rusiei, palate la Petrograd și Moscova și afară de aceasta milioane de ruble în bani gheață. Nici el singur nu știa la cât i se ridica averea. Eu mi-am dat seama din prima zi că prințul se interesează cam mult de mine și zilele care urmară nu făcură decât să-mi întărească această descoperire. Dar mie puțin îmi păsa de el, cu toate că toată lumea căuta să se pună bine cu bătrânul și putred de bogatul prinț. Cea mai mare plăcere a lui erau călătoriile. De aceea nici nu petrecea în Rusia decât două sau trei luni pe an; restul timpului călătorea prin țări străine. Umblase aproape tot pământul și mie îmi plăcea grozav să-l ascult povestindu-și amintirile acestor călătorii. Dar după cum ți-am spus, nu mă interesa decât atât, cât vorbea despre călătorii. De îndată ce începea să vorbească de mine, să-mi spună cât de mult îi plac, deveneam rece și nepoliticoasă, ba adeseori mă sculam de pe scaun și plecam de lângă el… fără nici un motiv. Tata mă dojenea adeseori că dau dovadă de proastă creștere prin purtarea pe care o aveam față de bătrânul prinț, dar mie puțin îmi păsa.

Afară începu să ningă. Zăpada cădea în fulgi leneși, dar mari. Fedora Feodorovna se uită pe fereastră și privirea-i se pierdu pe lințoliul de zăpadă.

— Și atunci era iarnă, ca și acum… Sania prințului Fedor Feodorovici-Rudin se oprea în fiecare seară în fața casei noastre. Din zi în zi era tot mai plin de atenție fată de noi, veșnic aducând flori sau te miri ce alt dar. Inima mea însă nu putea s-o încălzească. Îl stimam, dar nu-l iubeam. Într-o zi tata mă rugă cu insistentă să-mi schimb purtarea fată de prinț.

— Nu pot să mă port altfel cu el! i-am mărturisit eu sincer.

— Povești! îmi răspunse tata.

— Crede-mă că așa este!

— Dar prințul se interesează foarte de aproape de tine!

— Se poate, dar eu n-am ce să-i fac!

— Ești încăpățânată!

— Nu este încăpățânare, ci purul adevăr.

A doua zi o luă de la început:

— Gândește-te, fata mea - îmi zise tata - cât de bogat este prințul Fedor Feodorovici-Rudin!

— Chiar dacă ar avea bogățiile regelui Darius nici atunci nu mi-ar trebui!… Nici prin minte nu-mi trece să mă vând!

— Dar prin aceasta ai putea să-ți asiguri viitorul…

— Bine tată, dar nu te gândești că ar putea să-mi fie bunic? strigai eu deznădăjduită.

— Nu se întâmplă pentru prima oară ca o fată tânără să se mărite cu un om mai în vârstă!

— Dar nicio asemenea căsnicie n-a fost fericită! Iar eu vreau să fiu fericită! Dar dacă tu, părintele meu, ții morțiș să mă vezi nenorocită pentru toată viața, atunci fie…

Tata tăcu, rușinat. Izbutisem să resping atacul, îmi dădeam seama însă că nu se terminase cu atâta și că asediul se va reînnoi mai curând sau mai târziu.

De aceea, când nu mă vedea nimeni, plângeam, neîncetat.

Fedor Feodorovici căuta și pe mai departe să se facă plăcut, și nu scăpa niciun prilej de a încerca să mă atragă spre el. Rânduia mari serbări în frumosul lui palat, serbări al căror punct de atracție eram întotdeauna eu. Tot învârtindu-mă prin minunatul palat al prințului am început să prind gust de bogăție. Ar fi fost și greu să nu se întâmple aceasta când fiecare odaie era o capod’operă de lux și bun gust.

Mobile de o frumusețe nebănuită, covoare neprețuite, tablouri, argintării și aurării orbitoare erau cu nemiluita și

adeseori mă gândeam că n-ar fi rău să trăiești în mijlocul unor atari bogății, în cadrul unui decor ca din basme. De îndată ce ieșeam din palat însă și aerul carat îmi biciuia fața, mă dezmeticeam și nu mai voiam, nu-mi mai trebuia bogăția fără dragoste.

Din când în când tata încerca să mai aducă vorba despre această căsătorie, dar eu nici nu voiam să aud despre ea.

Dimpotrivă…

Acum mă gândeam cu și mai multă groază la putința de a-mi petrece viața alături de un om bătrân, deoarece… îmi plăcea un altul…

La una din seratele date de prinț, am făcut cunoștință cu Guy de Maurignac, atașatul francez la Moscova. Era un bărbat fin, tânăr, interesant și plăcut și-mi fu drag din prima clipă când îl văzui. Se pare că nici eu nu-i eram indiferentă, deoarece se ocupa foarte mult de mine.

În seara aceea, când l-am cunoscut pe Guy de Maurignac, s-a întâmplat pentru prima oară să râd la o serată dată de prințul Fedor Feodorovici-Rudin. Altădată eram veșnic plouată, tristă și gânditoare și nimeni nu mă putea face să zâmbesc măcar.

În seara aceea însă am râs am fost veselă și am dansat chiar cu… Guy de Maurignac.

Prințul Fedor Feodorovici era în culmea fericirii că mă vedea atât de veselă. Cu al doilea prilej însă, cu toate că nu mi-a spus niciun cuvânt, am băgat de seamă că-l rodea gelozia.

Până atunci avuse măcar mângâierea că chiar dacă nu-l iubeam pe el, dar nici altul nu-mi era drag. Acum însă trebui să constate cu durere că avea un rival, iar rivalul acesta era tânăr.

La interesul pe care-l arătam lui Guy de Maurignac el răspunse prin aceea că într-o bună zi veni la noi și în prezența mea, îi ceru tatei mâna mea.

Tata se văzu într-o mare încurcătură, deoarece știa ce simțăminte nutream eu pentru prințul Fedor Feodorovici,

dar nici pe el nu-l putea refuza fără niciun înconjur deoarece aceasta ar fi însemnat ruperea legăturilor de prietenie dintre ei!

De aceea, căută să dezlege problema într-un chip mai diplomatic. El îmi lăudă meritele și virtuțile prințului Rudin, poate încercând prin aceasta să mă convingă în ultimul moment, spuse că, ar fi foarte fericit ca dorința prințului să se îndeplinească, dar având în vedere că era vorba despre fericirea copilului său îmi lăsa mie dreptul de a lua o hotărâre.

Iar eu n-am șovăit o clipă să profit de acest drept…

Fără nicio ocolire, pe față și fără ca măcar să mă scuz, i-am spus prințului că-l stimez, dar că nu pot fi soția lui… deoarece nu-l iubesc!

Cuvintele mele îl îndurerară foarte mult pe Fedor Feodorovici. El nici nu căută să-mi ascundă amărăciunea pe care i-o pricinui această dezamăgire și despărțindu-se, îmi spuse că nu socotește răspunsul meu ca definitiv.

— Se poate ca mai târziu să-ți schimbi părerea, îmi zise el. Poate că peste un an doi să nu mai fii atât de rece față de mine. Este adevărat că eu nu mai am prea mult de trăit, dar cât timp va mai bate inima în pieptul meu, voi nădăjdui mereu că marele meu dor se va îndeplini!

Cu aceste cuvinte își luă rămas bun și plecă.

După plecarea lui casa noastră semăna mai curând cu o capelă de cimitir decât cu o locuință omenească. Tata și cu mama nu-mi spuseră nimic, dar privirile lor mă făceau să înțeleg că purtarea mea nu fusese așa cum ar fi vrut ei să fie.

Din ziua aceea vizitele prințului Rudin nu mai avură loc. Nu mai avură loc nici noi serbări rânduite în minunatul palat al lui Fedor Feodorovici și trecură săptămâni de zile fără să-l mai văd.

Eu eram în culmea fericirii. Credeam că izbutisem să scap odată pentru totdeauna de primejdia acestei căsnicii la care mă gândeam cutremurându-mă. Tata însă nu rupse

legăturile cu prințul. Ieșeau împreună în fiecare seară ducându-se la joc de cărți, pe amândoi demonul jocului punând o stăpânire definitivă.

Prințul Rudin juca pentru a-și îneca amarul, tata pentru a-și reface averea risipită cu ușurință.

Părintele meu lipsea tot mai mult de acasă și din zi în zi devenea tot mai morocănos.

Am căutat să-l descoasem spre a afla pricina amărăciunii sale, dar toată truda noastră rămase zadarnică.

Într-o bună zi am aflat apoi care era motivul.

În ziua aceea îl așteptarăm pe tata în zadar la cafeaua cu lapte. L-am căutat în odaia lui și am văzut că nu venise încă acasă. Așa ceva nu se mai întâmplase până atunci și îngrijorarea noastră fu foarte mare.

Peste vreun ceas însă sosi.

Nu era de recunoscut. Chipul îi era obosit, avea cearcăne negre în jurul ochilor, părul îi cădea în dezordine pe frunte și-i era frig necontenit.

— Tată, ce s-a întâmplat? Unde ai fost? De ce ești atât de trist? îl întrebarăm și eu și mama.

Scena ce a urmat se întipări atât de adânc în mintea mea, încât n-o voi putea uita nici pe patul de moarte.

Tata se prăbuși într-un fotoliu, după aceea se uită la masă și începu să plângă amarnic.

— Pentru Dumnezeu, dar ce s-a întâmplat? îl întrebarăm noi din nou.

— Am pierdut tot! gemu el, îndurerat.

— Ai pierdut ceea ce câștigaseși? întrebă mama speriată..

Tata începu să râdă amarnic.

— Ceea ce câștigasem? Asta s-a dus de acum câteva săptămâni încă! Până la cea din urmă lețcaie… De atunci am jucat din bani împrumutați… M-am înglobat dintr-o datorie într-alta și acum am ajuns de nu mai am nici credit… Datoriile mele sunt grozav de mari și mă vor ucide…

Mama începu să plângă și ea sfâșietor, eu însă stăteam în mijlocul odăii, nemișcată, ca o stană de piatră.

Nicio lacrimă nu-mi umezi genele.

Nu puteam, sau nu voiam să plâng, nici eu nu mai știu. Mă gândeam însă, de asta îmi aduc bine aminte, la găsirea unui drum care să ne scoată din groaznica situație în care ne găseam.

— Și nu ți-a mai rămas nicio nădejde, tată? întrebai eu, timidă. Poate că norocul te va favoriza din nou și vei putea recâștiga ceea ce ai pierdut! De ce nu încerci să mai joci?

Un nou hohot de râs îndurerat îmi răspunse:

— Să încerc să mai joc? Cu ce?… Nicio singură rublă nu mai am în buzunar și nu știu dacă mâine vom avea ce mânca!… Până acum am avut noroc cu Fedor Feodorovici, care m-a ajutat mereu, dându-mi împrumut orice sumă îi ceream… Acum însă, s-a sfârșit și cu asta…

— Fedor Feodorovici? strigai eu speriată.

— Da… Când n-am mai avut bani, el s-a oferit îndată să mă împrumute iar eu n-am refuzat, nici prima oară… nici a suta oară! Prințul Rudin m-a împrumutat întotdeauna, cu dragă inimă, astăzi de dimineață însă m-a refuzat scurt…

— Ah!

— Ba mai mult chiar! Mi-a adus la cunoștință că săptămâna viitoare va pleca din nou într-o călătorie mai lungă prin străinătate și mă roagă ca până atunci să-i plătesc datoria.

— Cât îi datorezi prințului Rudin?

Tata dădu din cap, amărât.

— Nici nu mă mai întreba! O sumă ce nu poate fi plătită!

— Dar atunci ce se va întâmpla?

Tata nu răspunse. Timp de câteva minute rămase doborât, cu privirea rătăcită, apoi zise, încet, tărăgănat:

— Ce se va întâmpla?… Cine poate ști?

Mama oftă, îndurerată.

— Ar fi un mijloc de scăpare…

Tresării speriată.

I-am înțeles gândul.

Tata o întrebă:

— Care?

— Nu îndrăznesc să-l spun… răspunse mama.

— Să vă spun eu! strigai atunci. Te-ai gândit la căsătoria mea cu prințul Rudin!… Dar nu mamă, acum o voi face cu atât mai puțin!… Eu nu-mi vând sufletul, nici trupul!

— Atunci nu-mi mai rămâne altceva de făcut, decât să-mi pun capăt zilelor! Voi plăti cu viața mea datoria aceasta și… ce se va întâmpla cu voi… numai bunul Dumnezeu poate ști!

Mama țipă. Dacă n-o prindeam în brațe se prăbușea la pământ.

Când își reveni, îngenunche înaintea mea și cu mâinile împreunate, mă imploră:

— Fedora, copila mea, scapă-ne… salvează-ne!

Lângă ea căzu în genunchi și tata. Îți dai tu seama, Stanislau, ce groaznic este simțimântul pe care-l ai, când îți vezi părinții îngenunchind în fața ta?

Îmi cuprinseseră picioarele, mă implorau, îmi sărutau poalele veștmintelor…

Niciodată nu mi-am dorit moartea, în clipa aceea însă simțeam că ar fi fost mult mai bine, dacă muream.

Implorările nu mai conteneau și eu eram prea slabă față de părinții mei. Nu vroiam să-mi încarc conștiința cu gândul că, poate eu aș fi fost pricina morții tatălui meu și, cu toate că mi se rupea inima de durere deoarece Guy de Maurignac îmi devenise foarte drag, totuși am primit să mă mărit cu prințul Fecior Feodorovici-Rudin.

Cine ar putea descrie durerea pe care mi-o pricinui acel „da” pe care a trebuit să-l spun, pentru a-mi pecetlui nenorocirea?

Și amărăciunea inimii mele o spori și mai mult bucuria și recunoștința părinților mei. Trebui să văd cum chipul li se înseniná, deodată, trebui să le îndur sărutările, să le ascult

cuvintele de recunoștință în schimbul cărora îmi jertfisem fericirea.

Suferința mea era de neînchipuit. Mi-am înăbușit însă durerea și am căutat să mă stăpânesc. Dar învoirea aceasta nu însemna în același timp și renunțare. Nu! De atunci hotărâsem să mă răzbun cumplit pentru că mi se răpise fericirea.

Tata se duse încă în ziua aceea la prințul Fedor Feodorovici-Rudin, spre a-i aduce la cunoștință întorsătura lucrurilor. La auzul acestei știri prințul se schimbă deodată și declară că, din ziua aceea nu vom mai duce niciun fel de lipsă, deoarece va îngriji el de soarta noastră.

El îi dădu tatei chiar atunci o sumă mai mare de bani, iar mie îmi trimise în aceeași zi o superbă brățară cu diamante. Iar în seara acelei zile veni și el însuși la noi, după ce nu ne mai călcase pragul casei săptămâni întregi.

Dar eu nu eram oarbă.

Îmi dădeam seama prea bine că prințul Rudin știa că lucrurile vor ajunge aici, încă din ziua când am respins propunerea lui de căsătorie. Fedor Feodorovici era foarte viclean… El îl târâse pe tata prin casele unde se jucau cărți cu un scop bine hotărât. Spre a-l face să joace cât mai mult, îi puse la dispoziție orice sumă pe care tata i-o cerea. Știa el prea bine că nu există jucător de cărți, care să se mulțumească cu un câștig mic, în fiecare zi. Fiecare jucător se gândește numai la lovituri mari, care să-l îmbogățească într-o singură noapte, și în goană după aceste lovituri își pierde tot ce are. La fel s-a întâmplat și cu tata. Când n-a mai avut bani, prințul Rudin l-a împrumutat cu sume pe care era încredințat că tata nu le va putea plăti decât într-un singur chip: prin mine…

Eu am întrezărit îndată toată această manoperă și dându-mi seama că nenorocirea definitivă a familiei noastre se datorează numai planurilor diabolice ale prințului Rudin, simțeam un adânc dezgust pentru acela pe care familia mea mi-l hărăzise ca soț.

Cu toate acestea, trebuia să mă arăt drăguță față de el. Când a venit la noi, am fost silită să-l las să mă sărute. Îmi venea să țip de groază și să-l alung din casă pe acest cumpărător de suflete, care pusese stăpânire pe mine într-un chip atât de josnic. Dar zărind privirile imploratoare ale părinților mei m-am supus voinței destinului care-mi hărăzise o soartă atât de dureroasă.

Prințul Rudin își exprimă dorința ca nunta să aibă loc cât mai neîntârziat. Tata fu de aceeași părere, mama la fel, iar eu… eu ce puteam să fac, decât să mă supun din nou!

M-am învoit!

Prințul Rudin hotărî ca nunta să se facă chiar în decursul săptămânii ce venea și pregătirile începură îndată. El era în culmea fericirii, mie îmi sângera însă inima.

Mă gândi la Guy de Maurignac. Nu îndrăzneam să mă întâlnesc cu el, deoarece n-aș fi fost în stare să i spun adevărul. Toată ziua stăteam închisă în odaia mea și mă gândeam cu amărăciune la viitorul ce mă aștepta.

Și plângeam, plângeam neîncetat.

Eram tânără, îmi aveam și eu visurile mele. Mă gândeam la un Făt Frumos care va veni într-o bună zi să mă ia, spre a mă duce în cuibul fericirii și... iată ce se alesese din visurile mele.

Guy de Maurignac... la el mă gândeam... el era Făt Frumosul mult așteptat... Și iată că trebuia să-l pierd... Ți-am spus că nu îndrăzneam să mă întâlnesc cu el, deoarece n-aș fi avat curajul să-i spun adevărul. El însă tot îl aflase.

Și încă în împrejurări foarte ciudate.

Cele petrecute le știu de la tata... Într-o seară, pe când se aflau într-o societate mai mare, prințul Rudin invită pe toată lumea la nunta pe care plănuia s-o rânduiască atât de strălucitoare cum nu se mai văzuse în Rusia. Invitația fu primită de toată lumea, cu dragă inimă, de un singur om însă, nu.

Omul acesta era... Guy de Maurignac.

El se duse la Fedor Feodorovici și-i zise:

— Te rog, prințe, pe mine să mă socotești ca scuzat de a nu putea lua parte la ceremonie.

Prințul Rudin știa prea bine pentru ce nu vroia Maurignac să ia parte la cununie, dar dânsul tot îl întrebă cu aerul triumfător al rivalului victorios:

— Și dacă-mi dai voie să te întreb, domnule atașat, pentru ce nu vrei să fii de față în ziua cea mai fericită a vieții mele, la o serbare menită să bucure pe toată lumea?

— Fiindcă nu obișnuiesc să iau parte la serbări de sacrificare! răspunse Guy de Maurignac, batjocoritor.

Răspunsul acesta înmărmuri pe toți cei de fată.

Prințul Rudin îngălbeni, lumea din jur începu să murmure. Fedor Feodorovici voi să se repeadă la el, dar cei din jur îl împiedicară.

Guy de Maurignac mai zise:

— Vă stau la dispoziție! și se îndepărtă.

După aceea se întâmplă ceea ce trebuie să se întâmple între oameni nobili, în asemenea împrejurări. Prințul Rudin își trimise martorii - unul din martori era tata - iar Guy de Maurignac și-i numi pe ai săi. Cei patru martori se întâlniră și având în vedere gravitatea jignirii, hotărâră un duel cu pistolul în condiții foarte aspre.

Tata îmi istorisi totul și astfel aflai că duelul urma să aibă loc chiar a doua zi de dimineață. Tot tata îmi mai spuse că prințul Rudin era un adevărat maestru în mânuirea pistolului și că deci, era aproape sigur că Guy de Maurignac va plăti cam scump îndrăzneala avută.

În ajunul duelului am fost nespus de enervată. Mă gândeam mereu la Guy de Maurignac, pe care acum îl iubeam și mai mult și mai fierbinte.

Mă mișcase adânc curajul lui de a arunca adevărul în fața unui om ca Fedor Feodorovici, a cărui influență era nemărginită și-l stimam nespus de mult pentru purtarea lui bărbătească, când s-a declarat gata să dea satisfacție pentru jignirea adusă.

Și atunci hotărâi să-mi duc la îndeplinire răzbunarea, pe care jurasem să mi-o iau pentru ca mi se răpise fericirea, mi se distrusese viața.

Tata se duse să se odihnească mai de vreme ca de obicei pentru a se putea scula la timp, a doua zi de dimineață; mama se culcă și ea, iar eu m-am retras în odaia mea. Dar nu m-am culcat, ci așezându-mă la masă am rămas cu privirea pierdută în flacăra galbenă a lămpii. Luasem o mare hotărâre și timpul trecea vertiginos, până când urma să-mi duc la îndeplinire această hotărâre…

Când m-am încredințat că toată lumea doarme și că deci nu pot avea nicio surpriză, m-am furișat binișor din odaie. După aceea am ieșit din casă și învăluindu-mă în blana-mi până la pământ, am luat-o iute pe străzile pustii ale orașului. Inima îmi bătea să-mi spargă coșul pieptului și eram cuprinsă de o înfrigurare, asemenea căreia nu mai cunoscusem niciodată. Era și firesc, deoarece mă găseam în fața celei mai înseninate întâmplări din viața mea.

Drumul să fi tot ținut vreun sfert de ceas, după care am ajuns la vila unde locuia… Guy de Maurignac.

În casă era lumină însă.

Sunai la poartă. Servitorul veni să vadă cine este și nu vru să mă lase să intru. Atunci mi-am dat numele și i-am spus că trebuie să vorbesc neapărat cu domnul atașat.

Peste câteva clipe ne găseam unul în fata celuilalt.

Guy de Maurignac scria tocmai niște scrisori. Razele palide ale lămpii făceau să pară și mai galben, chipul lui trist, abătut.

Veni înaintea mea, îmi sărută mâna și-mi zise:

— Știu pentru ce ai venit! Să te rogi pentru viața logodnicului d-tale!

Eu am dat din cap, fără a rosti vreun cuvânt.

— Nu? se miră el.

— Nu! strigai eu, în prada dorului, care mă mânase acolo. Nu am venit pentru ceea ce crezi, ci pentru a fi a ta, fiindcă te iubesc… te iubesc… te iubesc!

Mă sărută și-l sărutai.

Noaptea aceea mi-am petrecut-o în locuința lui. Spre ziuă mă pregătii să plec.

Luându-mi rămas bun îmi arătă scrisoarea întreruptă de venirea mea.

— Ar fi de prisos să mai închei scrisoarea aceasta, îmi zise el. Îți era menită ție, spre a-ți spune cât de mult te iubesc.

Și atunci îmi veni un gând nemilos.

— Dacă este de prisos, i-am spus eu, atunci scrie alta în locul ei!

— Să scriu alta? Cui?

— Prințului Fecior Feodorovici-Rudin!

— Pentru ce?

— Pentru a-i spune că am fost iubita ta… Scrie! Vreau, înțelegi, vreau să știe aceasta!

Mai schimbarăm un lung sărut, apoi îl părăsii pe Guy de Maurignac, pe care atunci l-am văzut pentru cea din urmă oară. O luai la goană prin noaptea friguroasă de iarnă și de-abia acasă mi-am dat seama de ceea ce făcusem.

Acum îmi era rușine și mă întrebam ce mă voi face când voi mai apărea în fata lai Maurignac.

Dar această teamă a mea era de prisos.

Prințul Rudin fiind cel jignit, el avea dreptul să tragă primul glonte.

Tata mi-a povestit că prințul ridică pistolul, foarte liniștit, ochi o clipă, apoi apăsă pe trăgaci…

O clipă mai târziu, Guy de Maurignac, prima mea dragoste, se prăbuși în zăpadă fără viață.

Peste două zile eram soția lui Fedor Feodorovici-Rudin.

Mi-am îndurat soarta cu o mândră resemnare. O altă femeie în locul meu, după cele petrecute s-ar fi prăbușit sub povara împrejurărilor care duseseră la această căsătorie; eu însă m-am dus cu capul ridicat în fața altarului.

După cununie ne-am retras într-unul din castelele pe care soțul meu le avea în apropierea Moscovei. Prințul Rudin făcu tot ce-i stătea în putință spre a fi cât mai duios eu mine, dar toată duioșia lui nu fu în stare să deștepte în sufletul meu nici măcar o simpatie pentru el.

De câte ori mă mângâia, de câte ori mă săruta, îmi aduceam aminte că omul acesta îl ucisese pe bărbatul căruia îi dăruiseră inima mea și că omul acesta nu devenise soțul meu decât în urma unei diabolice uneltiri.

Îi induram mângâierile, îi induram sărutările, dar aș fi preferat de o mie de ori să-l împing de lângă mine, să-l alung cu lovituri de cnut. Nu aveam însă puterea nici măcar să mă împotrivesc.

În a treia zi de când eram femeie, un tânăr călăreț veni la castel spre seară și ceru să vorbească personal cu prințul Rudin, având a-i înmâna o scrisoare…

Era servitorul lui Guy de Maurignac.

Fedor Feodorovici porunci ca servitorul să fie lăsat să intre. Lacheul intră, ținând în mână o scrisoare.

— Cine te-a trimis? întrebă, prințul Rudin.

— Stăpânul meu: Guy de Maurignac!

Prințul Rudin păli, apoi strigă enervat:

— Ce spui?… Maurignac e mort de șase zile.

— Totuși, scrisoarea aceasta este trimisă de el!

Fedor Feodorovici smulse scrisoarea din mâna lacheului și-i rupse plicul, cu înfrigurare.

Scrisoarea avea următorul cuprins:

Prințe Fedor Feodorovici-Rudin,

Aceea pe care o iubești, aceea pe care o săruți, a fost și va fi a mea, întocmai după cum a fost iubita mea, mai înainte de a fi soția ta.

Guy de Maurignac

Prințul Rudin se clătină, începu să tremure din tot trupul și-mi întinse scrisoarea, de-abia mai putându-se ține pe picioare.

— Este adevărat, ceea ce se spune aici?

Dând din cap cu hotărâre, i-am răspuns:

— Da!

Prințul își duse mâna la inimă, apoi se prăbuși la pământ.

Servitorii năvăliră în odaie, îl așezară în pat, alergară după doctor…

Fedor Feodorovici-Rudin mai trăi câteva zile.

A treia zi de la cununie am devenit văduvă!

Prințesa tăcu.

Timp de câteva minute se uita mută la flăcările care pâlpâiau în cămin.

Stanislau Rimsky se duse la ea și o apucă de mână:

— Sărmana mea Fedora. Cine ar fi crezut că în dosul frumuseții tale zâmbitoare se ascunde atâta amărăciune! Cine ar fi crezut că tu, prințesa fermecătoare, să fi avut parte de o soartă atât de vitregă!

Ochii înlăcrimați ai Fedorei Feodorovna se luminară și glasu-i șoptit îngână în prada unei nemărginite fericiri:

— Totul, totul a trecut… Acum lucrurile s-au schimbat… Am uitat amărăciunea, nu mai cunosc tristețea! Acum nu mai trebuie să cutreier lumea în căutarea balsamului vindecător, căci rana este închisă. Te-am găsit pe tine și simt că, alături de tine îmi voi găsi și fericirea vieții!

Un sărut plin de patimă îi uni din nou.

În ceea ce-l privește pe Vulturul Morții, acestuia i se păru că acum o iubea și mai mult pe Fedora Feodorovna.

CAPITOLUL 68
Capcana

Voinicii stăteau triști și abătuți în Cuibul Vulturilor. Dan Dragomir se înapoiase tocmai din Rudin și veștile aduse de el nu erau îmbucurătoare de loc.

— Pregătirile iau proporții tot mai mari la Dubro! raportă voinicul român. Lațul se strânge tot mai mult în jurul nostru și era gata, gata să-mi las oasele pe acolo!

— Ce s-a întâmplat?

— Am fost recunoscut pe când hoinăream prin fața Primăriei din Dubro. Cineva începu să strige, arătând în spre mine:

— Și ăsta face parte din banda Vulturului Morții!

Firește că în asemenea împrejurări am găsit că era mai nimerit să fug. Numai cu chiu cu vai am ajuns până la cal. În jurul meu gloanțele țiuiau înfiorător. Calul meu însă știe să fugă și simțind primejdia mă purtă ca pe aripi de vânt, așa că am izbutit să scap de urmăritori. M-am înapoiat acasă, făcând un ocol foarte mare, deoarece mă temeam să nu fiu urmărit.

Povestirea lui Dan Dragomir îi întristă pe toți.

— Și ce ai aflat? întrebă Vulturul Morții.

— Nimic bun!

— Să auzim!

— Data trecută v-am spus că se aminteau trei nume pentru comanda trupelor de asalt: Prințul Dimitri Trubetzkoi, maior în regimentul de gardă al țarului,

contele Gorciacov și Marius Gersot. Ei bine, hotărârea a fost luată și ea singură însemnează o lovitură pentru noi!

— Vorbește! Cine va fi în fruntea trupelor?

— Contele Gorciacov și Marius Gersot!

Stanislau Rimsky scrâșni din dinți.

— La aceasta nu m-aș fi așteptat! zise el încet, bătând cu degetele în masă.

O tăcere mormântală se coborî peste camera turnului din Cetățuia Rudinului. Toți se uitau la Vulturul Morții, ca și când de la el ar fi așteptat dezlegarea…

Dar Stanislau Rimsky tăcea mereu.

— Căpitane, ce zici la toate acestea? întrebă doctorul Leonida în cele din urmă.

Vulturul Morții își ridică fruntea îngândurată și zise:

— Nu vă temeți! Găsim noi ac și de cojocul acestora.

— Nu ne temem zise Dan Dragomir, știu doar că suntem gata oricând să înfruntăm moartea! Totuși…

— Ce vrei să spui?

— Aș avea o propunere!

— S-o auzim!

— Căpitane, nu trebuie să disprețuim primejdia care ne pândește! Dacă dau peste noi, niciunul nu mai scăpăm cu viață!

— Dar nu vor da peste noi!

— Eu n-aș putea afirma aceasta cu atâta hotărâre!

— Nu văd decât un singur mijloc de scăpare.

— Anume?

— Să plecăm de aici, cât mai neîntârziat! Trebuie să pornim spre alte meleaguri, să ne așezăm tabăra în alte ținuturi. Rusia este îndeajuns de mare, vom mai găsi noi vreun adăpost.

Rimsky se uita abătut înaintea sa. Cuvintele lui Dan Dragomir îi răsunau încă în urechi. Să plece de acolo? Acum, când în sfârșit o găsise pe Fedora Feodorovna?

Pumnul lui puternic lovi în masă:

— Vom rămâne aici! Nu ne vom teme, chiar dacă o sută de Gorciacovi și o mie de Gersoți s-ar afla în fruntea cazacilor!

— Bine, căpitane! răspunse Dan Dragomir. Noi nu ne temem! Unde ești tu, acolo vom fi și noi, ca și până acum!

Vulturul Morții dădu din cap, mulțumit.

— Mulțumesc, prieteni! Mă așteptam la aceasta! Nu trebuie să vă pierdeți curajul. Cerul s-a întunecat deasupra noastră, dar mâine se va însenina din nou. În ceea ce privește mobilizarea trupelor din Dubro, trebuie să ne ținem în curent cu tot ceea ce se petrece acolo pentru a ne putea apăra la timp împotriva contelui Gorciacov.

Severin se și oferi îndată.

— Deoarece Dan a fost recunoscut, mă voi duce eu la Dubro, unde și așa am umblat foarte puțin, așa că nu voi fi amenințat să fiu descoperit.

— Cel mai bun lucru ar fi - zise Vulturul Morții - să mergeți cu schimbul. În chipul acesta nu va fi prea bătător la ochi.

Planul acesta fu pe placul tuturor. Deocamdată hotărâră ca Severin să plece cel dintâi.

După consfătuire, Stanislau Rimsky porni în spre ușa secretă, care în timpul din urmă se deschidea tot mai des înaintea sa.

*

*   *

Dubro semăna cu un stup de albine. Ori unde te uitai nu vedeai decât cazaci și populația orașului știa că autoritățile rusești se pregăteau pentru lupta hotărâtoare ce avea să se dea împotriva Vulturului Morții.

Iar în ziua în care sosi contele Gorciacov, locuitorii Dubro-ului mai aflară că lupta aceasta va fi dată pe viață și pe moarte. Guvernatorul Varșoviei își instalase cartierul

general în clădirea Primăriei orașului și de aici își conducea trupele, de aici dădea porunci.

Veșnic stăteau gata de plecare opt-zece curieri, care erau trimiși în toate părțile cu cele mai felurite însărcinări. Unul din acești curieri fusese trimis la Petrograd, cu însărcinarea de a-l chema pe Marius Gersot, noul prefect de poliție al capitalei, spre a lua parte la lupta ce urma să se dea împotriva Vulturului Morții.

Oricât de încrezut era, Călăul Varșoviei, totuși, el se temea că singur nu va putea duce la bun sfârșit însărcinarea ce-și luase.

Or, o nouă rușine nu mai voia să pățească deoarece și așa Stanislau Rimsky îi făcuse destule neplăceri până atunci.

De aceea simți neapărata nevoie ca Marius Gersot să fie alături de el. Pe vremea când noul prefect de poliție al Petrogradului mai era la Varșovia, el era sufletul diriguitor al tuturor chestiunilor încurcate. El născocea ceea ce trebuia făcut, contele Gorciacov mulțumindu-se doar să dea poruncile necesare.

De aceea contele Gorciacov punea mare bază pe conlucrarea cu Marius Gersot. În chipul acesta el putea fi mult mai sigur de izbândă, mai ales că Gersot era dușmanul cel mai neîmpăcat al Vulturului Morții. Pentru acest motiv el îi ceru lui Marius Gersot să vină neîntârziat la Dubro, căci până la sosirea lui nu va lua nicio hotărâre.

Zilele treceau și spre marea uimire a celor din Dubro, lupta împotriva Vulturului Morții nu mai începea odată. Dacă-l întrebau pe contele Gorciacov despre pricina acestei întârzieri, guvernatorul Varșoviei răspundea mereu:

— N-a sosit timpul încă!

Între timp căuta să se documenteze cât mai desăvârșit asupra activității Vulturului Morții, asculta zilnic numeroși informatori și alcătuia mereu alte planuri pentru prinderea temutului vrăjmaș.

În timpul strângerii acestor informații, veni vorba și despre spargerea săvârșită la prăvălia lui Sidoniev și deci, i se aminti și despre contele Ion Riminsky, care pe urmă a fost aruncat în temnița Dubroului, de unde l-a scăpat Stanislau Rimsky.

— Contele Ion Riminsky? repetă Călăul Varșoviei, când primarul orașului îi povesti cele petrecute.

— Moșierul din Urzin! adăugă primarul Dubro-ului.

— Nu este același, care a trăit vreme îndelungată la Varșovia?

— Ba da!

— A luat parte și la mișcarea de neatârnare a polonezilor?

— Așa este!

— Atunci îmi amintesc de el!

— Acum și contele Riminsky face parte din banda Vulturului Morții!

Contele Gorciacov tresări și exclamă, în prada unei uimiri fără margini:

— Ce tot spui d-ta?

— Avem informații precise că după evadarea din închisoare, contele Ion Riminsky și-a mai încărcat conștiința cu încă un păcat.

— Ah! A ucis pe cineva.

— Pe contele Mauriciu Riminsky!

— Pe propriul său unchi?

— Da. Îl însărcinasem cu administrarea moșiei.

— E de necrezut! Pe contele Mauriciu îl cunoșteam foarte bine. Avea vederi politice cu totul opuse nepotului său și-mi era bun prieten, așa că soarta lui tragică mă impresionează foarte dureros.

— După săvârșirea omorului, contele Riminsky a intrat în rândul derbedeilor Vulturului Morții.

— Și unde își au ascunzătoarea tâlharii aceștia?

— În privința aceasta nu vă pot da nicio lămurire, răspunse primarul. După câte știu eu, poliția din Dubro i-a

urmărit de nenumărate ori, dar niciodată n-a izbutit să pună mâna pe ei. Pe vremuri, când Vulturul Morții l-a ucis pe bătrânul Nicorov, primarul Rudinului, a fost aici însuși Marius Gersot, actualul prefect de poliție din Petrograd. Dar nici el n-a putut pune mâna decât numai pe Vulturul Morții. Ceilalți bandiți au rămas nedescoperiți, împreună cu ascunzătoarea lor.

— De aș fi fost eu aici, atunci, știu că l-aș fi făcut să mărturisească și laptele pe care l-a supt! Sau de nu, se isprăvea cu el, în mâinile mele!

— Este un adevărat mister, cum de a putut dispare întotdeauna dinaintea urmăritorilor. Parcă-l înghițea pământul, atât pe el, cat și pe tovarășii săi.,

— Liniștește-te domnule primar, misterul acesta va fi dezvăluit acum! Până acum au scăpat ei, dar când voi porni eu pe urmele lor, nu mai scapă… decât prin lațul spânzurătorii!

— Acum însă urmărirea va fi mult mai anevoioasă.

— De ce?

Deoarece în timpul din urmă trăiesc foarte retrași. Până acum nu trecea zi să n-auzim că banda Vulturului Morții și-a făcut apariția, când aici, când dincolo. Acum însă, nu se mai aude nimic despre ei, ca și când nici n-ar mai fi printre cei vii.

— Aceasta nu este decât o retragere dictată de prevedere. De îndată ce au aflat că am sosit, s-au și ascuns, ca niște lași. Dar îi voi scoate eu din gaura lor de vulpe!

— Bineînțeles, dacă vom afla unde este această gaură de vulpe!

— Lasă numai pe mine, domnule primar! răspunse contele Gorciacov, încrezut, ca întotdeauna.

După aceea se retrase în odaia sa de lucru. Scrise o scrisoare foarte lungă, apoi chemă un curier.

Cazacul se opri umil în fața puternicului său stăpân.

— Ascultă cu luare aminte la ceea ce-ți spun! îi zise contele Gorciacov. Te vei duce numaidecât la Varșovia cu scrisoarea aceasta. Acolo vei căuta Teatrul Național și vei preda scrisoarea domnișoarei Natașa Smirnovska.

— Am înțeles, prea milostive stăpâne!

Cazacul se îndepărtă, iar contele Gorciacov își frecă mâinile, mulțumit.

*

*   *

Poștalionul înainta scârțâind pe strada principală a Dubro-ului. Poștalionul n-avea decât trei călători: doi negustori și o doamnă îmbrăcată foarte elegant și de o frumusețe desăvârșită. De îndată ce coborî din poștalion, doamna aceasta se interesă de contele Gorciacov.

— Cu prea milostivul guvernator al Varșoviei dorește domnișoara să vorbească? Va fi foarte greu, deoarece nimeni nu poate pătrunde până la ei! o anunță dirigintele poștei.

— Nici nu mă gândesc să-i cer eu audiență - răspunse cu mândrie, tânăra doamnă - ci doresc ca el să vină la mine. Mă miră îndeajuns că nu m-a așteptat la sosirea poștalionului.

Dirigintele poștei își luă căciula din cap, speriat.

Mare personalitate trebuia să fie doamna aceasta, care îndrăznea să vorbească cu atâta ușurință despre guvernatorul de care tremura o lume întreagă.

— Caută-mi pe cineva, zise domnișoara, care să se ducă îndată până la contele Gorciacov.

— După cum doriți, domnișoară! Servitorul meu poate să vă ducă scrisoarea, dacă doriți!

— Nu trebuie niciun fel de scrisoare. Să i se spună guvernatorului că Natașa Smirnovska a sosit și că-l așteaptă la poștă. Dar să plece îndată omul dumitale!

— Îndată! răspunse primarul, care n-ar fi vrut să fie în pielea servitorului său, dacă se gândea cum îl vor zvârli afară din palatul primăriei.

Cât de mare îi fu însă uimirea când peste o jumătate de ceas caleașca primăriei se opri în fața poștei și din trăsură coborî însuși temutul guvernator.

Contele Gorciacov se duse iute în poștă unde chipul i se însenină când o zări pe domnișoara sosită cu poștalionul.

— Natașa! Nici nu-ți poți închipui ce bine-mi pare că mi-ai îndeplinit rugămintea cu atâta grabă!

Natașa Smirnovska îi întinse mâna, zicând, puțin cam ironic:

— S-ar părea că sosirea mea nu te-a bucurat tocmai atât de mult, din moment ce nu m-ai așteptat la sosirea poștalionului. Mă lași singură să te aștept aproape o jumătate de ceas în acest oraș necunoscut!

— Dacă știam că sosești cu poștalionul acesta, firește că te-aș fi așteptat. Dar aceasta nu este o norocire prea mare și cred că-mi vei ierta greșeala, săvârșită de altfel, fără voia mea. Și acum, dacă-mi dai voie, te voi conduce cu trăsura până la locuința ce-ți va fi pusă la dispoziție.

Contele Gorciacov o conduse pe dansatoarea din Varșovia până la trăsură, în care luară loc amândoi.

Trăsura porni și contele Gorciacov îi vorbi Natașei astfel:

— Îmi pare foarte bine că, ai primit propunerea mea…

— N-am înțeles prea mult din scrisoarea, pe care mi-ai trimis-o, dar am venit, deoarece mă interesează răsplata.

— Nădăjduiesc că-ți vei primi răsplata, cât mai curând! răspunse guvernatorul Varșoviei, zâmbind.

— Dar aș vrea să știu, despre ce este vorba! În scrisoare îmi ceri să te ajut într-o chestiune de mare însemnătate. Care este această chestiune?

— Ai auzit de numele Vulturului Morții? întrebă guvernatorul.

— Cine n-a auzit de el!

— Ei, bine, trebuie să mă ajuți să pun mâna pe el.

Dansatoarea râse din tot sufletul.

— Acum te înțeleg și mai puțin.

— La timpul său vei afla cum stau lucrurile!

— Nu cumva vrei să-l prind eu pe temutul căpitan de bandiți? Cred, dragă conte Gorciacov că o asemenea însărcinare se cuvine mai curând autorităților, decât unei dansatoare!

Și Natașa Smirnovska râse ironic.

— Nu, Natașa mea, nu, această însărcinare nu este făcută pentru mâini atât de frumoase și de mici ca ale d-tale. Cu toate acestea, Natașa mea, d-ta vei juca un rol foarte mare în această chestiune, care a ajuns o afacere de stat!

— Chestiunea mă interesează tot mai mult, cu toate că înțeleg tot mai puțin din ea.

— Ți-am spus, dragă Natașa că, la timpul său vei afla totul. Acum te rog să-ți saluți noua locuință.

Trăsura tocmai se oprise.

— Înaintea ochilor dansatoarei din Varșovia se ivi o vilă foarte frumușică. Natașa se uită mirată.

— Aici voi locui?

— Da! Și nădăjduiesc că te vei simți cât se poate de bine. Dar te rog să o privești și pe dinăuntru. Sunt încredințat că-ți va fi pe plac.

Contele Gorciacov era încredințat că Natașa Smirnovska va veni și de aceea îi închiriase o locuință, încă cu câteva zile mai înainte. El găsise această vilă mică, care era o locuință plăcută și elegantă, nu numai pe dinafară, ci și pe dinăuntru.

Natașa Smirnovska cercetă toate odăile cu amănunțime și după ce trecu prin toate se întoarse la contele Gorciacov cu următoarea întrebare:

— Acum însă, te rog să-mi satisfaci curiozitatea și să-mi spui ce însărcinare ai de gând să-mi dai?

— În linii generale ți-am spus care-ți va fi însărcinarea, iar amănuntele ai tot timpul să le cunoști. În orice caz,

dragă Natașa, sunt încredințat că răsplata te va mulțumi pe deplin.

— Dacă nu mă înșel, în scrisoare era vorba despre cincizeci de mii de ruble!

— Cincizeci de mii de ruble și încă ceva.

— Încă ceva? Ei bine, dar nu mai pot de curiozitate! Vorbește odată mai lămurit.

Contele Gorciacov începu să râdă.

— Da, zău, dragă Natașa, încă ceva… Și dacă nu mă înșel, acest „ceva” te va bucura mai mult chiar decât cele cincizeci de mii de ruble.

— Ei bine și ce va fi? Spune odată!

— Îl vei revedea pe… contele Riminsky!

Natașa sări de pe scaun și se repezi la guvernator.

— Ce ai spus, conte Gorciacov? Să fie adevărat?

— Ți-am dat oare prilejul până acum, să te îndoiești de spusele mele?

— Nu… nu!

— Atunci?

— Totuși, mi se pare prea de necrezut!

— Cu toate acestea, ceea ce ți-am spus se va întâmpla!

Expresia celei mai desăvârșite bucurii se întipări pe chipul dansatoarei din Varșovia. Într-adevăr contele Gorciacov n-ar fi putut să-i dea o veste mai plăcută, mai îmbucurătoare. Răsplata aceasta făcea să vină din Varșovia cu cai de schimb, să călătorească zi și noapte, numai spre a ajunge cât mai iute la Dubro.

Guvernatorul Varșoviei zâmbi.

— Nu ți-aș putea spune însă, când se va întâmpla aceasta. Crede-mă că eu aș fi cel mai mulțumit, dacă te-ai întâlni cu el, încă în decursul zilei de astăzi.

— Dar nu rămâne decât să-mi dai putința!

— Da, dar asta nu atârnă de mine! răspunse contele Gorciacov.

Legătura dintre Natașa Smirnovska și contele Ion Riminsky era foarte veche. Ea data încă de pe vremea când

moșierul din Urzin locuia la Varșovia și când el își petrecea zi și noapte în tovărășia frumoasei dansatoare. Peste tot erau văzuți împreună și lumea spunea că această legătură nu era datorită numai unui simțământ trecător, ci unei iubiri adevărate, nutrită de amândoi îndrăgostiții deopotrivă.

Se spunea chiar că contele Ion Riminsky ar fi gata să calce peste tradiția familiei sale și să se căsătorească cu Natașa. Și fără îndoială că această căsătorie ar fi avut loc, dacă între timp nu se ivea o neînțelegere între îndrăgostiți. În aceeași vreme contele Riminsky îndură și o mare dezamăgire politică, așa că se hotărî să fugă de Varșovia și atunci s-a retras în singurătatea de la Urzin.

Natașa Smirnovska îl iubea mult de tot pe Ion Riminsky și ar fi fost în stare de orice jertfă pentru a reînnoi vechea prietenie. De altfel dansatoarea era încredințată că între timp îi trecuse supărarea și contelui…

În asemenea împrejurări era firesc să se simtă fericită la gândul că-și va putea revedea iubitul.

— Vai, de l-aș vedea odată în fața mea! oftă dansatoarea.

— Mi-e teamă - răspunse contele Gorciacov, foarte serios - că, revăzându-l nu te vei mai bucura atâta, cum te bucuri acum, la gândul revederii.

Natașa Smirnovska îngheță de spaimă.

— De ce? Ce s-a întâmplat cu el? întrebă ea, tremurând.

Guvernatorul Varșoviei tăcu și tăcerea lui nu făcu decât să mărească neliniștea frumoasei Natașa, care i se adresă, implorator:

— Te rog spune-mi, ce s-a întâmplat cu el? Este bolnav?

— Nu!

— L-a ajuns vreo nenorocire?

— Nu!

— Atunci? Conte, nu mă mai chinui!

— Bine, fie!

— Spune… spune mai iute!

— Contele Ion Riminsky a intrat în banda de tâlhari a lui Stanislau Rimsky!

— Ah!… Dar e cu neputință!

— De ce să fie cu neputință?

— Fiindcă Riminsky n-a avut niciodată asemenea porniri. Și pe urmă, ce să-l fi împins la o asemenea faptă, când situația lui materială era dintre cele mai bune?

— Părerea mea e că pricina de căpetenie a faptei sale este bine hotărâtă: Ion Riminsky l-a ucis în împrejurări necunoscute încă pe unchiul său, contele Mauriciu Riminsky, pe care autoritățile îl însărcinaseră cu administrarea averii nepotului său. De teama pedepsei contele Ion Riminsky a intrat în rândul bandiților lui Rimsky.

— Groaznic! Și eu, care credeam că trăiește liniștit și retras în castelul său din Urzin!… El, contele Ion Riminsky, tovarășul ucigașilor, al tâlharilor la drumul mare!… E înfiorător!

— Într-adevăr este înfiorător, draga mea Natașa, mai ales dacă ne gândim că autoritățile au hotărât să pornească la o luptă de exterminare a bandei Vulturului Morții!

— Ce se va întâmpla cu el? strigă dansatoarea, îngrozită.

— Tot ținutul Dubroului este plin cu cazaci, care așteaptă cu nerăbdare clipa de a porni împotriva vestitului tâlhar… De data aceasta, faimosul Vultur al Morții nu va mai scăpa!… Până acum a știut el să se strecoare, dar aceasta s-a întâmplat numai fiindcă urmărirea n-a fost făcută după un plan bine chibzuit. Acum însă, nu vor mai putea scăpa! Vom pune mâna pe întreaga bandă și-i spânzurăm pe toți.

Natașa țipă îngrozită.

— Și Riminsky?

— Nu poate face excepție!

— Dar e îngrozitor!

— De ce a intrat în mijlocul tâlharilor?

— Trebuie scăpat!

Contele Gorciacov clătină din cap, neîndurător.

— Nu se poate!

— Trebuie, conte! Înțelege că un conte Riminsky nu poate fi executat alături de niște tâlhari de rând!

— Atunci îl vom spânzura deosebit! răspunse guvernatorul Varșoviei, răutăcios.

— Cum poți vorbi astfel? Te rog, te implor, scapă-l pe Riminsky! La urma urmelor trebuie să recunoști că e mare diferență între el și oricare altul din banda lui Stanislau Rimsky!

— Porunca e poruncă!

— De unde știi d-ta că Vulturul Morții nu l-a silit să intre în banda lui de tâlhari?

— Informațiile noastre spun altfel.

— Informațiile pot fi greșite.

— Dar lucrul de căpetenie nu-l poate schimba nici chiar informația greșită.

— Ce vrei să spui?

— Că trebuie să mă supun poruncii pe care am primit-o!

— Și ce spune porunca aceasta?

— Toți aceia, care vor fi găsiți în banda Vulturului Morții, vor fi executați!

Natașa Smirnovska începu să plângă. Se îngrozea gândindu-se la soarta ce-l aștepta pe bărbatul pe care-i iubise și pe care-l mai iubea încă și acum cu aceeași tărie.

Deodată, se întoarse furioasă în spre contele Gorciacov:

— Pentru asta m-ai chemai aici, să-mi povestești această grozăvie? Îți face atâta plăcere să mă vezi chinuindu-mă? Nu în zadar ai fost poreclit „Călăul Varșoviei”, văd că-ți meriți porecla!

Contelui Gorciacov nu-i căzu prea bine să-și audă porecla aruncându-i-se în față cu atâta îndrăzneală. Chipul îi fu schimonosit de o mișcare a mușchilor și începu să alerge furios de colo până colo prin odaie. După aceea se apropie de Natașa și-i zise:

— Nu plânge, Natașa!

— Scapă-l!

Fața contelui Gorciacov rămase tot rece, ca o statuie și răceala aceasta ascundea cu desăvârșire ceea ce se petrecea în dosul măștii.

În sufletul lui guvernatorul Varșoviei era pe deplin mulțumit că toate mergeau după cum prevăzuse el. Ținta lui fusese să deștepte dragostea Natașei și teama acesteia pentru viața iubitului, deoarece numai în chipul acesta putea să-și ducă la îndeplinire planul făurit cu atâta dibăcie.

Acum, când se opri lângă dansatoare, un zâmbet batjocoritor, abia perceptibil se înfiripă în jurul buzelor sale.

— Nu plânge! zise el, din nou.

Natașa Smirnovska își ridică ochii înlăcrimați și se uită imploratoare la neînduratul guvernator.

— Nu avea inimă de piatră! se rugă ea.

— Dar ce să facem?

— Să-l scăpăm!

Contele Gorciacov dădu din cap de câteva ori.

— Pentru d-ta, Natașa, aș fi gata să fac chiar și aceasta. Se pune însă întrebarea: cum?

— Trebuie să-l smulgem din puterea Vulturului Morții!

— Ușor de zis, dar foarte greu de făcut. Dacă am ști noi unde își are Rimsky ascunzătoarea, atunci nu ne-am mai zbate atâta. Urmăririle de până acum s-au sfârșit toate fără rezultat tocmai fiindcă urmăritorii n-au fost în stare să dea de această ascunzătoare.

— Dumnezeule, dar atunci ce ne facem?

Contele Gorciacov rămase nehotărât, ca și când n-ar fi știut ce să facă. Guvernatorul Varșoviei știa să joace teatru ca un adevărat artist. Avea pentru ce să fie mulțumit, căci își dusese planul la îndeplinire cu o dibăcie desăvârșită. Scopul lui fusese s-o atragă în cursă pe Natașa Smirnovska făcând-o să lupte din răsputeri pentru salvarea iubitului.

Scopul acesta era atins.

Dansatoarea din Varșovia tremura la gândul primejdiilor care îl amenințau pe contele Ion Riminsky, după spusele lui Gorciacov.

Dar rezultatul dobândit de guvernator alcătuia numai prima parte a diabolicului său plan; partea a doua urma de-abia de acum înainte. Dar Călăul Varșoviei nu se îndoi nicio singură clipă că și această parte va izbuti, după cum izbutise cea dintâi.

— Îl voi scăpa pe contele Riminsky, însă… pe un anumit preț! zise el.

— Ce dorești, conte Gorciacov? Sunt gata să aduc orice jertfă!

— Nu d-ta trebuie să aduci jertfa!

— Dar cine?

— Contele Riminsky!

— Sunt încredințată că nu va refuza ce-i vom cere…

— Tocmai în privința aceasta am nevoie de d-ta, frumoasă Natașa! Cu ajutorul d-tale trebuie să-l facem pe contele Riminsky să ne spună unde se găsește ascunzătoarea Vulturului Morții!

Natașa Smirnovska sări de pe scaun ca mușcată de șarpe.

— Ceri ca contele Ion Riminsky să se facă trădător?

Contele Gorciacov răspunse nepăsător:

— De ce nu! Răsplata este îndeajuns de mare! Pentru un singur cuvânt, îi dăruiesc viața!

Pe dansatoare o trecu un fior de groază!

— Nu… nu-l cred în stare pe contele Ion Riminsky să-și trădeze tovarășii. El nu este născut să fie un Iuda!

Contele Gorciacov zâmbi din nou.

— Cuvintele acestea sunt un prost certificat pentru d-ta, frumoasă Natașa!

— De ce?

— Fiindcă aceea care este atât de tânără și de frumoasă ca d-ta și care e legată de contele Riminsky cu un simțământ atât de intim, nu se poate să nu ajungă la

rezultatul, de care am vorbit! Subliniez că viața contelui Riminsky atârnă de iscusința d-tale!

Natașa Smirnovska își frângea mâinile de deznădejde.

— Îmi ceri un lucru imposibil, conte Gorciacov. Simt că aș putea ajunge la orice rezultat, numai la aceasta, nu!

Contele Gorciacov luă loc lângă Natașa și zise:

— Motivele, care îl pot hotărî pe contele Riminsky să dea ascultare cererii noastre sunt nenumărate. Gândește-te, de pildă, ce ar însemna pentru el să se poată înapoia în rândul oamenilor? Dacă ne spune locul ascunzătorii, va fi amnistiat, își va reprimi averea confiscată, va putea fi iarăși om. Crezi că în schimbul unui atare preț va mai putea să se împotrivească?

Natașa Smirnovska răspunse, clătinând din cap:

— Eu știu că, contele Ion Riminsky nu este o secătură… Totuși, voi încerca tot ce-mi va sta în putință… tot…

CAPITOLUL 69
Sărutul Iudei

— De ce ești atât de tristă, frumoasa mea Fedora?

— Fiindcă te iubesc, Stanislau!

— Dacă mă iubești și-mi ești dragă, atunci nu poți fi decât fericită! Lasă tristețea pe seama altora.

— În zadar mă bucur că te-am găsit, că în sfârșit mi-am văzut îndeplinit cel mai scump vis al vieții mele… Îngrijorarea este mai mare decât bucuria!

— Liniștește-te Fedora mea!

— Nu mă pot liniști, deoarece știu că primejdia îți dă târcoale și dacă te va prinde odată, nepregătit, pe neașteptate, atunci se sfârșește cu visul meu de fericire.

— Tot nu-ți poți alunga încă gândurile acestea triste?

— Dacă te pierd, viața mea nu mai are niciun rost… Te voi urma și eu, Stanislau!

Vulturul Morții își copleși iubita cu sărutări.

— Prostuța mea, Fedora! zise el, duios. Când suntem fericiți, nu trebuie să ne gândim la lucruri triste, deoarece gândurile triste pun capăt clipelor de fericire.

— Ce să fac? În zadar încerc să le alung, spre a nu-mi tulbura bucuria… ele revin mereu spre a mă frământa, spre a mă chinui! Și mă mai chinuiește și gândul că, nu ești al meu, cu totul! Vreau să fii al meu, numai al meu, legat de mine cu un lanț, care să nu mai poată fi rupt!

— Cum te poți gândi la așa ceva, Fedora mea? Prințesa Fedora Feodorovna, castelana din Rudin și… Stanislau

Rimsky, căpitan de tâlhari! Nu-ți dai seama că unirea aceasta este cu neputință din pricina lumii în care trăiești?

— Puțin îmi pasă de lume! Dacă dragostea ne-a legat atunci să fim cu totul unul al altuia! Vreau să fiu soția ta!

Vulturul Morții sărută mâna frumoasei femei.

— E cu neputință, Fedora mea!… Eu nu pot ieși din întuneric, nu mă pot duce înaintea preotului, deoarece cazacii mi-ar pune cătușele în fața altarului. Tot ținutul este împânzit cu soldații contelui Gorciacov. În clipa în care mi-aș părăsi ascunzătoarea ar și pune mâna pe mine.

— Dar nu trebuie să plecăm de aici!

— Cred că nu vrei să aduci biserica și preotul aici?

— Biserica o avem: capela din pădure, iar tovarășii tăi vor face ei rost de un preot care să ne unească.

— Dar te-ai gândit bine, Fedora Feodorovna? Nu te vei căi niciodată de pasul acesta?

— Niciodată!

— Vei fi soția banditului Vulturul Morții!

— Voi fi soția aceluia pe care-l iubesc!

— Sunt un urgisit al soartei, pândit la fiecare colț de o țeavă de pușcă!

— Alături de mine nu te vor nimeri niciodată!

Dacă se duce vestea despre această căsătorie nu te gândești ce rușine va fi ca frumoasă și distinsa prințesă a Rudinului să nu-și fi găsit alt tovarăș de viață decât pe… Vulturul Morții?… Toată lumea te va batjocori!

— Las-o să râdă, să mă batjocorească! Eu sunt mândră de acela pe care-l iubesc și puțin îmi pasă de ceea ce spun oamenii!

— Dar dacă se va întâmpla ca urmăritorii tot să pună mâna pe mine, într-o bună zi? Știi prea bine ce soartă mă așteaptă! O, eu m-am gândit adeseori că se poate ca într-o bună zi un glonte să-mi sfâșie inima! Și atunci?…

— Atunci voi plânge după tine și te voi plânge o viață întreagă! Nu te voi uita niciodată, deoarece vei fi fost al meu, numai al meu!

— Fedora mea dragă!

— Te învoiești, nu-i așa?

— Facă-se voia ta!

Prințesa Fedora Feodorovna sări de gâtul Vulturului Morții, în suflet cu o bucurie ce nu poate fi descrisă.

— Cât sunt de fericită! exclamă ea și închise ochii, spre a simți și mai mult această fericire.

În căsuța din pădure focul pâlpâia vesel și Stanislau Rimsky mângâie drăgăstos părul mătăsos al prințesei.

Ei se despărțiră în pădure. Fedora Feodorovna se înapoie la castelul ei din Rudin, iar Stanislau Rimsky, porni încet, pășind agale, spre ascunzătoarea sa.

În jurul lui domnea tăcerea monotonă a pădurii din vreme de iarnă și în această liniște desăvârșită Vulturul Morții se gândi la cele întâmplate în decursul ultimelor ceasuri.

Așadar, va fi soțul Fedorei Feodorovna! A făcut o promisiune și trebuia să se țină de ea, după cum se ținuse de toate promisiunile făcute până atunci.

Încă în aceeași seară, el își adună prietenii spre a le comunica marea veste. Erau toți de față, chiar și Severin venise din Dubro.

Tovarășii Vulturului Morții observară îndată că Rimsky avea să le facă o comunicare de o însemnătate neobișnuită. Toți erau încredințați însă că le va vorbi referitor la apărarea împotriva trupelor îngrămădite la Dubro.

Vulturul Morții se adresă tovarășilor săi, vorbind încet, cu chibzuință:

— Dragi prieteni! Chestiunea despre care vreau să vă vorbesc este de o însemnătate foarte mare și mai înainte de a vă spune despre ce este vorba, vă cer să judecați lucrurile fără nicio părtinire, cu cea mai desăvârșită sinceritate!

— De sinceritatea noastră nu te poți îndoi, căpitane! zise doctorul Leonida.

— Ai dreptate! Astăzi însă, fiind vorba despre ceva cu totul neobișnuit între noi, aș vrea ca persoana mea să nu alcătuiască nicio piedică în exprimarea părerii voastre celei mai sincere.

— Fi liniștit căpitane, în privința aceasta!

— Atunci ascultați, despre ce este vorba. Știți prea bine că sunt al vostru cu trup și suflet și că oricând aș fi gata să-mi jertfesc viața pentru oricare din voi. Am ținut să vă spun aceasta mai dinainte, pentru ca să nu credeți că simțămintele mele față de voi ar fi scăzut, câtuși de puțin. Nu! Și de astăzi înainte gândul meu va fi al vostru, ca și până acum, cu toate că a început să vorbească și inima!

Prietenii Vulturului Morții se uitară nedumeriți unul la altul. Ei nu-și puteau închipui unde aveau să conducă aceste cuvinte introductive.

— Da, urmă Stanislau Rimsky, inima mea a început să vorbească și am hotărât s-o iau de soție pe Fedora Feodorovna pe care am socotit-o vrednică de a fi tovarășa mea de viață.

Un murmur de uimire se auzi în mica încăpere.

— V-am spus aceasta, deoarece socotesc că era de datoria mea să vă spun și să vă cer încuviințarea. Acum, e rândul vostru să vorbiți! V-am spus mai dinainte că aștept cea mai desăvârșită sinceritate. Are cineva ceva de spus împotrivă?

Voinicii tăcură. Ei se uitară mirați, unul la altul, apoi la căpitanul lor. Vestea aceasta îi uimise atât de mult încât se părea că-și pierduseră graiul.

— Să auzim! zise Vulturul Morții, rotindu-și privirea pe chipurile tovarășilor săi.

În liniștea desăvârșită se auzi glasul lui Dan Dragomir:

— Căpitane, așa este bine, după cum hotărăști tu! Noi nu ne putem împotrivi, noi nu putem decât subscrie la hotărârea ta. Până acum tot ceea ce ai făcut, a fost bine făcut, așa că n-avem niciun motiv să ne temem că de data aceasta va ieși prost, mai ales că este vorba de tine și mai

înainte de a fi luat hotărârea, vei fi cumpănit tu îndeajuns ceea ce urma să faci!

— Așadar, vă învoiți?

— După cum am spus!

Stanislau Rimsky se uită mulțumit în jurul său și tocmai când voia să-și exprime bucuria în calde cuvinte de recunoștință, luă cuvântul voinicul cel mai proaspăt... contele Ion Riminsky.

Este adevărat că tânărul conte înrolându-se printre voinicii Vulturului Morții, avusese ferma hotărâre de a deveni un tovarăș credincios al acestuia și de a uita neînțelegerea care exista între ei în ascuns, pe chestiunea Fedorei Feodorovna. Acum însă, când auzi că marele său potrivnic, în care trebuia să stimeze pe căpitanul său, se pregătea să i-o răpească ne prințesă pentru totdeauna, inima începu să-i bată mai tare și i se păru că era de datoria lui să se împotrivească.

Stanislau Rimsky se întoarse curios, spre tânărul conte, care pe un ton rece și aspru, zise:

— Căpitane, eu aș avea ceva de spus, referitor la planurile tale!

Voinicii începură să murmure, nemulțumiți că tocmai cel mai tânăr din ei se găsise să spună ceva.

Dar contele Riminsky nu se lăsă înrâurit de murmurul voinicilor, iar Vulturul Morții îi spuse... curios:

— Ei, bine, vorbește! Sunt curios să aud ce ai de spus! Sau poate că vrei să te împotrivești?

— Da!... răspunse contele, cu hotărâre.

— Tocmai tu! exclamă Stanislau Rimsky, neputându-și ascunde mirarea.

— Da, tocmai eu! zise contele Riminsky. Cel mai proaspăt dintre tovarăși ia cuvântul pentru a te împiedica de la săvârșirea acestui pas nesăbuit!

— Un pas nesăbuit? De ce crezi că ar fi astfel? întrebă Stanislau Rimsky.

— Vechii tăi prieteni sunt prea strâns legați de tine spre a îndrăzni să ți-o spună în față. Eu însă, cel mai nou, voi cuteza să-ți spun ce mă face să fiu îngrijorat, ce mă face să tremur!

— Și ce ar fi aceasta?

— Ți-o voi spune deschis. Dacă te însori, dacă te vei lega de cineva cu lanțul căsniciei, atunci vei fi pierdut pentru noi!

Un al doilea murmur se auzi din rândul voinicilor. Chipul contelui Riminsky era ca jăratecul, ochii Vulturului Morții străluceau ciudat.

Căpitanul răspunse liniștit, foarte firesc:

— Conte Riminsky, te întreb, fără a căuta să te jignesc: îngrijorarea aceasta a ta este sinceră? Vine din inimă? Nu ți-au dictat-o simțăminte personale? Hai, vorbește!

Contele Ion Riminsky răspunse îndată fără prea multă ezitare:

— Nu! Nu! Știu la ce te gândești, căpitane. Bănuiala ta însă nu este întemeiată! Pe mine nu mă îngrijorează decât soarta voastră, care acum este și soarta mea. Sunt pe deplin încredințat că tu te gândești să te porți cu noi și în viitor, după cum te-ai purtat până acum. Mă tem însă că, nu te vei putea ține de această frumoasă hotărâre. Vor veni împrejurări când vei fi silit să-i dai întâietate soției tale. Vei fi mult mai restrâns în acțiune, deoarece nu vei fi liber ca până acum. Eu prevăd ce va urma și nu-mi pot înăbuși aceste strigăte de îngrijorare!

Stanislau Rimsky își dădu seama că contele Riminsky avea oarecare dreptate, dar se simți îndeajuns de tare pentru a ști să treacă peste aceste eventuale piedici pe care le pune căsătoria.

— În orice caz, răspunse el, îmi pare foarte bine că contele Riminsky a vorbit atât de sincer. Recunosc că era îndreptățit să fie îngrijorat, pot să-l liniștesc însă, spunându-i că n-are de ce să se teamă. Prin căsătoria mea nu se va schimba nimic, dar absolut nimic! Totul va

rămâne așa după cum a fost și până acum. Eu vă voi fi și de acum înainte același neschimbat tovarăș credincios. Vă făgăduiesc aceasta în chipul cel mai solemn.

Cuvintele Vulturului Morții își făcură efectul dorit. Voinicii izbucniră în urale, care dovedeau îndeajuns că ei erau hotărâți să rămână alături de Vulturul Morții, în orice împrejurări.

Mânia îi ridică contelui Ion Riminsky tot sângele în obraji. El trebui să vadă cum tovarășii strângeau pe rând mâna Vulturului Morții, trebui să audă toate urările lor de fericire.

În asemenea împrejurări nici lui nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să renunțe la împotrivire.

— Eu nu mi-am exprimat decât teama, zise el, și aș fi fericit să văd că m-am înșelat.

Vulturul Morții îi întinse mâna:

— Nădăjduiesc că vei avea prilej foarte curând să te încredințezi despre aceasta. Ar fi cea mai josnică nerecunoștință dacă v-aș lăsa baltă tocmai acum! Oare voi nu v-ați legat de mine atunci când am hotărât să evadăm din societatea omenească? Oare n-am împărțit și rele și bune împreună? Eu să fiu acela care să mă înstrăinez de voi? Trăsnetul Domnului să cadă asupra mea în clipa în care voi fi în stare să fac așa ceva!

Dan Dragomir strânse adânc mișcat, mâna lui Stanislau Rimsky:

— Căpitane, noi avem încredere în tine ca și în ziua în care am fugit din Varșovia, pe gheața Vistulei, prin ploaia de gloanțe a cazacilor. De atunci și până astăzi simțămintele noastre nu s-au schimbat și după cât am putut constata noi, nici ale tale nu sunt altele. Dacă tu crezi că este bine să te unești cu aceea pe care o crezi vrednică de tine, fă-o! Noi n-avem altă dorință decât să te conducem în fața preotului cu cele mai sincere urări de bine!

După aceea Stanislau Rimsky începu o convorbire mai puțin solemnă cu tovarășii săi. El le spuse acestora că ar vrea să facă nunta cât mai iute, dar pentru aceasta are nevoie de un preot.

— Asta las-o pe seama mea! zise Severin.

— Îmi iau eu însărcinarea tuturor pregătirilor. Voi îngriji de popă și voi îngriji și de un chef, care să ne aducă veșnic aminte de această zi însemnată.

— Bravo, Severin. Așadar, aceasta va fi îndatorirea ta! Peste trei zile, în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, vom face cununia în capela din pădure și la lumină de făclii!

— Frumoasă priveliște va fi! exclamă Micislav cu înflăcărare.

— Să nădăjduim, zise Vulturul Morții, râzând, că contele Gorciacov va avea atâta bun simț să nu-mi tulbure cununia!

— Căpitane, zise atunci Severin, care tocmai se înapoiase de la Dubro în ziua aceea, la Dubro pregătirile au întrecut orice închipuire!

— M-am săturat de când tot aud vestea aceasta! zise Vulturul Morții, nepăsător. Se pare că guvernatorul Varșoviei nu apucă să ajungă și la atac ci se mulțumește să rămână la pregătiri.

— Căpitane, zise atunci și Lew Vlasovici, nu-i bine să ne jucăm cu focul! Călăul Varșoviei este un om primejdios și te pomenești că ne surprinde când ne așteptăm mai puțin!

— Nu ne speriem noi de el! În orice caz, sunt curios să știu ce ai mai aflat Severine cu prilejul vizitei tale la Dubro?

— Înainte de toate îți pot comunica cum că a sosit și trădătorul de Marius Gersot în oraș.

— Mai departe!

— Și a mai sosit cineva!

— Cine?

— O femeie!

— Cine e?

— Nu știu, decât că a venit de la Varșovia și că Contele Gorciacov i-a închiriat o vilă separată, numai pentru ea.

— Atunci totul este în ordine, zise Stanislau Rimsky, râzând. Cum este femeiușcă, frumoasă?

— Frumoasă!

— Și tânără?

— Tânără!

— Contele Gorciacov și-a adus ibovnica și atâta timp cât este ocupat cu o femeie frumoasă și tânără, nu trebuie să ne temem că ne va ataca.

Voinicii râseră cu toții.

Numai Severin rămase întunecat

— Eu nu zic să nu râdem, căpitane, zise el, dar să fim și cu ochii în patru. În felul acesta putem sta liniștiți. Altfel, s-ar putea întâmpla s-o pățim rău!

— Așa este, zise și doctorul Leonida. Nu trebuie să scăpăm din vedere nicio mișcare a celor dm jurul contelui Gorciacov.

— Aceasta nici nu se va întâmpla! răspunse Stanislau Rimsky. Cine își ia însărcinarea să se ducă la Dubro pentru cele trei zile următoare?

Nimeni nu se oferi.

Vulturul Morții se uită mirat în jurul său și nu-i venea să-și creadă ochilor. Până atunci nu se mai întâmplase niciodată așa ceva. De câte ori fusese vorba de o însărcinare primejdioasă, voinicii se luau la întrecere, socotind ca o cinste deosebită să fie aleși. Acum însă, niciunul nu voia să se ducă în oraș.

Rimsky privea năuc, la toți, pe rând.

— Ei?

Aceeași tăcere.

— Dar ce s-a întâmplat cu voi? întrebă el, foarte mirat.

Dan Dragomir fu acela care răspunse:

— Ce s-a întâmplat? Nimic deosebit! Se pare însă că toți ne-am gândit la ziua cununiei tale, care cade în timpul celor trei zile ce trebuiesc petrecute la Dubro. Or, la

cununia ta toți vrem să luăm parte spre a ne bucura de fericirea ta.

Vulturul Morții răspunse, adânc mișcat:

— Vă mulțumesc, pentru noua dovadă de sinceră prietenie. Iar dacă lucrurile stau astfel atunci aș fi de părere să renunțăm de data aceasta la spionarea celor din oraș. Dacă până acum nu mi s-a întâmplat nimic, să nădăjduim că nici în aceste trei zile nu va cădea nicio nenorocire pe capul nostru!

— Asta nu se poate! strigă Dan Dragomir. Eu, care cunosc situația din Dubro, găsesc că este absolut necesar ca unul din noi să stea de veghe.

— Să tragem la soți! zise doctorul Leonida. Vom scrie numele tuturor pe câte o bucățică de hârtie și acela al cărui nume va fi scos, va pleca la Dubro.

— Bravo! Bravo!

Doctorul Leonida rupse mai multe bucățele de hârtie, când deodată contele Riminsky luă cuvântul:

— Tragerea la sorți e de prisos! Îmi iau eu însărcinarea de a veghea la Dubro!

— Fiindcă am hotărât să tragem la sorți, să lăsăm sorții să vorbească! răspunse Dan Dragomir.

— Fie! zise contele Riminsky cu resemnare, cu toate că se vedea prea bine că-l cam supărase această neluare în seamă.

Doctorul Leonida pregătise hârtiile și acum începu să scrie câte un nume pe fiecare din ele.

Când fu gata cu înșirarea celor șase nume, aruncă bilețelele într-o căciulă și strigă:

— Minerva, trage tu!

Minerva se apropie, vârî mâna ei albă și fină în căciulă, căută puțin, apoi scoase la iveală unul din bilețelele mototolite.

Desfăcu bilețelul, apoi citi cu glas tare:

— Riminsky!

Contele Riminsky zâmbi.

— Vedeți! Parcă aș fi avut o presimțire!

— Du-te cu Dumnezeul, îi zise Stanislau Rimsky. Știi ce îndatorire ai?

— Știu!

— N-ar strica să-ți schimbi înfățișarea! În Dubro este cam cunoscut contele Riminsky!

— Și eu m-am gândit la asta!

— Micislav te va travesti în așa fel ca nici chiar maică-ta, dacă te-ar vedea, să nu te recunoască. În același timp îți va da și instrucțiunile trebuincioase.

— Mă voi ține de ele, căpitane!

Severin se amestecă în vorbă:

— Vei trage la hanul cu firma „La doi porumbei’'. Hangiul este omul nostru, dacă-i dai parola, ți se va pune la dispoziție.

— Și care este parola?

— Zlepituale!

— Te rog însă, Riminsky, zise atunci și Dan Dragomir, nu te încrede prea mult, nici chiar în hangiu.

— De ce? întrebă Vulturul Morții, te îndoiești cumva de el?

— Ultima, dată când am fost la Dubro, purtarea lui mi s-a părut foarte ciudată. Mi-a făcut impresia că e un om cu două fețe!

— În orice caz asta e bine de știut! Să fi cu ochii în patru, Riminsky!

— Da, da, zise atunci și Severin, întorcându-se spre Dan Dragornir. Acum îmi aduc aminte și eu de multe nimicuri, cărora nu le-am dat nicio însemnătate cu prilejul șederii mele la el. Așa de pildă, l-am prins dând târcoale odăii mele, ca și când ar fi vrut să spioneze ce fac.

— Fiți pe pace! zise contele Riminsky. Voi găsi eu mijlocul de a-l supraveghea nu numai pe contele Gorciacov, dar și pe acest hangiu.

— Iar dacă observi ceva ce-ți dă de bănuit, zise Vulturul Morții, la înapoiere spune-mi mie numai și voi ști eu să-i viu de hac, chiar dacă orașul e împănat, cu cazaci!

— Bravo, căpitane, strigă doctorul Leonida, acum văd că tot cel vechi ai rămas.

— Și acum, prietene, pregătește-te de placare!

Micislav se însărcină cu transformarea înfățișării tânărului conte.

— Așa! exclamă, el mulțumit, după ce-și îndeplini îndatorirea de travestitor. Acum te poți duce la Dubro fără nicio teamă! Vei fi luat drept un pașnic negustor și nimeni nu va recunoaște în tine pe moșierul din Urzin.

Contele Ion Riminsky se duse la Vulturul Morții și întinzându-i mâna, îi zise:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, căpitane! În vreme ce eu voi fi departe, tu o vei duce la altar pe aceea, pe care am iubit-o eu. Soarta a vrut să fie a ta! Nu cârtesc, nu mă răzvrătesc, ci vă doresc amândurora și din toata inima să găsiți în căsătoria aceasta fericirea pe care o căutați!

Cu aceste cuvinte îl îmbrățișă și-l sărută pe Stanislau Rimsky, care-i răspunse printr-o voinică strângere de mână.

— Îți mulțumesc, prietene, îți mulțumesc!

Contele Riminsky își mai luă rămas bun de la ceilalți voinici, apoi pașii lui se auziră tot mai îndepărtați, pe coridorul tunelului subteran…

CAPITOLUL 70
Lațul se strânge

Iosif, bătrânul servitor intră încet în odaia în care contele Gorciacov își dormea somnul de după masă. El se apropie în vârful degetelor de pat și zise, în șoaptă:

— Prea milostive stăpâne!

Dar nu-i răspunse nimeni, afară de respirația uniformă a guvernatorului Varșoviei.

Iosif zise atunci din nou, ceva mai tare:

— Prea milostive stăpâne…

De data aceasta guvernatorul deschise ochii și întrebă nemulțumit de a fi fost trezit din somn:

— Ce este Iosif? Nici să dorm nu mă mai lăsați?

— Prea milostive stăpâne, este aici un om care vrea să vorbească cu Excelența Voastră!

— Dați-l afară! strigă guvernatorul, înfuriat. Pentru atâta numai îmi tulburați somnul?

— I-am spus eu că nu se poate vorbi cu Excelența Voastră...

— Și?

— Mi-a răspuns că trebuie neapărat să vă vorbească.

— Dar cine este omul acesta?

— Iagnov, hangiul de la „Doi Porumbei”.

La auzul acestor cuvinte semnele mâniei se risipiră de pe fața guvernatorului.

— Iagnov? repetă el. Lasă-l să intre!

Servitorul se îndepărtă și peste câteva clipe, hangiul se ivi înaintea contelui Gorciacov. El se înclină adânc și zise:

— Iertați-mă, prea milostive stăpâne că vă tulbur liniștea, dar n-aș fi făcut-o dacă n-ar fi vorba despre o chestiune de o deosebită însemnătate.

— Vorbește, Iagnov! Mi-aduci ceva vești despre Stanislau Rimsky?

— Despre unul din tovarășii lui Stanislau Rimsky.

— Așa? Care?

— Contele Riminsky, care a intrat de curând în banda Vulturului Morții.

Chipul călăului Varșoviei se însenină.

— Iagnov, tu ești un om și jumătate! Vino mai aproape și spune-mi despre ce este vorba!

— V-am amintit încă din rândul trecut, prea milostive stăpâne că tovarășii lui Stanislau Rimsky trag la hanul meu.

— Da, pe unul l-au urmărit chiar cazacii dar a izbutit să se facă nevăzut.

— Sunt foarte vicleni și isteți, tâlharii aceștia! L-am spionat eu și pe celălalt, dar și el m-a spionat bine!

— Și contele Riminsky?

— A venit, fără să bănuiască ceva. Și-a schimbat nu numai straiele, dar și chipul și l-a transformat, spre a nu putea fi recunoscut. Dar ochii mei nu pot fi înșelați și mi-am dat seama îndată, cu cine am de-a face. El însă nu știe că l-am descoperit.

Contele Gorciacov coborî din pat, trase un saltar, luă de acolo câteva bancnote și i le dădu hangiului.

— Ține, Iagnov! Sunt foarte mulțumit de vestea pe care mi-ai adus-o!

Hangiul se înclină, adânc.

— Mii de mulțumiri, prea milostive stăpâne!

— Să fi însă cu ochii în patru și de acum înainte! La urma urmelor este chiar în interesul populației de prin împrejurimi să stârpim această bandă de tâlhari.

— Lăsați-l pe seama mea pe contele Riminsky, prea milostive stăpâne! Nu-l voi pierde din ochi și vă voi da de știre de fiecare pas pe care-l va face!

— Deocamdată nu trebuie să vii să-mi spui și ce mănâncă și ce bea. Să te ții însă de instrucțiunile pe care ți le voi da!

— Porunciți, prea milostive stăpâne!

— Pentru moment du-te acasă și să nu te miști din han. Să bagi însă bine de seamă ca Riminsky să nu prindă vreo bănuială căci atunci totul se duce pe gârlă. Dacă prinde de veste că tu-l spionezi și-mi aduci mie informații despre mișcările lui, va fugi, își vestește tovarășii…

— …și fug? încheie Iagnov, hangiul.

— Fug?… Asta n-ar fi nimic! Dar după cât îi cunosc eu pe ticăloșii aceștia, sunt în stare să se răzbune cumplit și în primul rând pe tine!

— Pe mine? se îngrozi hangiul. Maică Precistă ajută-mă! Dar cum să se răzbune când orașul geme de cazaci?

— Că mult îi pasă lui Rimsky de cazaci! Vulturul Morții nu se dă în lături de la nicio primejdie… El nu cunoaște teamă și de mânia lui nu poți scăpa când l-ai supărat, nici chiar dacă te-ai așeza în mijlocul unei armate întregi de cazaci! El nu cunoaște ce însemnează: nu se poate!

— Sfinte Isuse Christoase nu mă lăsa! suspină Iagnov. Niciodată n-aș fi crezut să fie atât de primejdios! Mie mi-a părut un om tare blând… Dar dacă astfel stau lucrurile, atunci dracul ne-a luat, căci mă va jupui de viu!

— Tocmai de aceea, trebuie să lucrezi cu multă băgare de seamă!

— Și ce să fac, prea milostive stăpâne?

— Mai înainte de toate, ceea ce ți-am spus: Contele Riminsky nu trebuie să prindă nici cea mai mică bănuială. Despre ceea ce vei avea de făcut în viitor, te voi vesti prin scrisoare. Vei primi câteva rânduri și vei face întocmai după cum va sta scris în ele.

— Am înțeles, prea milostive stăpâne!

— Atunci, te poți duce!

Iagnov se mai înclină odată, apoi părăsi odaia. Contele Gorciacov îl băgase în sperieți. Nu se mai gândea decât la ceea ce se va întâmpla dacă Vulturul Morții prinde de veste că l-a trădat.

Grozăviile pe care le povestea lumea despre Vulturul Morții nu făceau decât să-l facă să se cutremure și mai mult la gândul eventualei răzbunări.

Convorbirea cu guvernatorul Varșoviei îl abătuse pe Iagnov; în schimb contele Gorciacov era foarte bine dispus după ce convorbise cu hangiul de la „Doi Porumbei”.

El își freca mâinile de bucurie și era toarte mulțumit că, în sfârșit, marea operă la care lucra de ani de zile promitea să ajungă la îndeplinire. Din ziua în care contele Gorciacov primise un pumn în față, în plin bal mascat, în palatul guvernamental din Varșovia în vreme ce Mioara Comăneanu îi ucidea fiul care o atacase în chip atât de laș

și josnic, Vulturul Morții îi pricinuise multe zile fripte guvernatorului Varșoviei.

Contele Gorciacov își aducea aminte mereu de aceste necazuri pe care le avuse din pricina lui Stanislau Rimsky.

Acum se bucură că se apropie clipa răzbunării, dar și mai mult se bucura la gândul că prinderea temutului bandit va fi legată tot numai de numele lui.

Se îmbrăcă iute, gândindu-se necontenit la prinderea Vulturului Morții. Era atât de încredințat de această prindere, încât începu să se întrebe cu ce distincție îl va răsplăti țarul pentru fapta aceasta. Nici nu se gândea că s-ar putea întâmpla ca Vulturul Morții să-i mai scape și de data aceasta! O voce tainică îi șoptea că după atâtea neizbânzi a sosit clipa ca temutul bandit să fie făcut nevătămător.

Vestea dusă de Iagnov despre prezența contelui Ion Riminsky la Dubro avea o foarte mare însemnătate pentru el. De câteva zile guvernatorul Varșoviei nu-și mai frământase creierul decât cu gândul cum să ajungă la contele Riminsky, pe care-l ochise să fie trădătorul Vulturului Morții.

Acum, iată că întâmplarea i-l scosese în cale pe contele Riminsky, pe care toanele destinului îl târâse în ceata de voinici a lui Stanislau Rimsky.

Contele Gorciacov se îmbrăcase. Cum era o fire vanitoasă, se mai uită odată în oglindă și găsind în înfățișarea lui totul în ordine, părăsi odaia.

Ceru să i se aducă, armăsarul, iar când calul îi fu adus, încălecă pe el și porni în galop. Trecătorii de pe străzi se înfiorau când îl zăreau și își șopteau:

— Contele Gorciacov, cel cumplit!

— Călăul Varșoviei!

— Guvernatorul cu inimă de piatră!

Mulți se întrebau, oare unde se ducea guvernatorul atât de grăbit? Mulți însă știau că nu de mult sosise la Dubro o

tânără femeiuşcă la care guvernatorul avea obiceiul să se ducă destul de des.

Într-adevăr, contele Gorciacov se duse şi acum la vila pe care o închiriase pe seama Nataşei Smirnovska, dansatoarea din Varşovia.

Îngrijitorul vilei îl cunoştea pe conte. De îndată ce-l zări deschise poarta şi peste câteva clipe guvernatorul şedea faţă în faţă cu Nataşa Smirnovska în salonul vilei.

Dansatoarea era în toane rele şi ea nici nu căuta să şi le ascundă faţă de guvernator.

— Dragă conte, zise ea, îţi mărturisesc sincer că nu mai înţeleg nimic din toată afacerea aceasta. Pentru ce m-ai adus în cuibul acesta din fundul lumii? Pentru ca să mă plictisesc de moarte?

— Bine, dar nu eşti mulţumită de locuinţa pe care ţi-am dat-o în această frumoasă vilă?

— Ce folos că vila e frumoasă dacă sunt singură în ea? La Varşovia eram obişnuită cu societate mare, eram obişnuită să fiu sărbătorită! Aici stau singură cuc zile întregi şi nimeni nu se uită la mine. Când am venit aici mi-ai făgăduit că mă voi întâlni cu contele Riminsky.

— Nu mi-am retras încă această promisiune! răspunse contele Gorciacov zâmbind.

— Eu nu prea am avut prilejul să mă încredinţez că ai fi făcut vreun pas în vederea acestei întâlniri!

— Te grăbeşti, Nataşa mea! Încă nu este prea târziu, pentru a face ca această întâlnire să aibă loc.

— Eu am început să nu mai cred în ea!

— Repet, Nataşa, prea te grăbeşti cu afirmaţiile!

— Mă tem că toată chestiunea cu contele Riminsky nu este decât o pură invenţie şi că în realitate ai cu totul alte gânduri cu mine!

— Crezi?

— Aceasta este părerea mea! Cine ştie pe unde chefuieşte contele Riminsky acum!

— În clipa de faţă se găseşte la Dubro!

— La Dubro?!

— Tocmai de aceea am venit spre a-ți aduce această veste atât de plăcută pentru d-ta.

— Dacă este aici, atunci de ce nu l-ai adus cu d-ta? strigă dansatoarea care tot se mai îndoia încă de adevărul celor spuse de Gorciacov.

— Crede-mă, dragă Natașa că… o clipă n-aș fi șovăit să-l aduc, dacă mi-ar fi stat în putință. Aducerea aici a contelui Riminsky este mult mai grea decât îți închipui d-ta?

— Totuși trebuie să mă întâlnesc cu el!

— Nici nu mă împotrivesc! Din contră, aș dori ca această întâlnire să aibă loc cât mai curând, deoarece este și în interesul meu. Am venit aici, pentru a ne sfătui asupra mijlocului prin care l-am putea face să vină!

Natașa Smirnovska făcea gălăgie ca o adevărată artistă ce era.

— Vreau să-l văd! Vreau să-l văd!

— Dorința aceasta ți se va îndeplini foarte iute dragă Natașa, răspunse contele Gorciacov, dacă-mi vei da ascultare.

— Atunci, îți stau la dispoziție!

— Mai înainte de toate… așează-te la masa de scris.

Dansatoarea se supuse.

— Pregătește hârtie, condei și cerneală!

— S-a făcut!

— Acum scrie, ce-ți voi spune eu!

— Începe!

Contele Gorciacov se trânti într-un fotoliu și dictă încet, pentru ca Natașa să poată trece pe hârtie, ceea ce spunea el:

Conte Riminsky,

Să nu te mire scrisoarea aceasta și nici să nu te mire că cineva știe că te găsești la Dubro. Pe de altă parte nu te speria, căci acela care-ți adresează aceste rânduri nu se gândește nicio clipă să te trădeze. Dacă vrei să afli cine

este persoana care știe de prezența d-tale aici, vino astă seară la ceasurile zece la poarta dinspre apus a orașului. Nu trebuie că te temi. Îți făgăduiesc că nu ți se va întâmpla nimic. La locul mai sus arătat te va aștepta cineva care te va conduce la scriitorul acestor rânduri. Este în propriul d-tale interes să vii la locul și ora arătată mai sus.

Un necunoscut bine cunoscut

Natașa Smirnovska își încheie scrisoarea și o predă contelui Gorciacov.

Guvernatorul Varșoviei citi rândurile și dădu din cap mulțumit.

— Foarte bine! zise el, zâmbind. Sunt încredințat că scrisoarea aceasta îl va ademeni pe Riminsky!

— Dar nu-i așa, întrebă dansatoarea, speriată, că nu i se va întâmpla nimic?

— Nu! Nu!, o liniști contele Gorciacov. Niciun fir de păr nu i se va mișca din loc! Planurile mele sunt mult prea mari în privința contelui Riminsky pentru ca să las să i se întâmple ceva.

Zicând acestea, contele Gorciacov pecetlui scrisoarea. După aceea se așeză el însuși la masă și așternu pe o bucată de hârtie următoarele rânduri:

Iagnov,

Scrisoarea aici alăturată trebuie să ajungă neîntârziat în mâinile contelui Riminsky. Dacă te întreabă de unde vine scrisoarea, fă-te că nu știi. Să nu-i spui decât că a fost adusă de un curier care a plecat îndată!

După aceea puse scrisorile în plicuri și le vârî în buzunar.

Era mulțumit.

Se simțea cu un pas mai înaintat în spre ținta planurilor sale.

— Dragă Natașa, îi zise ei, dansatoarei, pregătește-te, pentru vizita de diseară.

— Ești atât de încredințat, conte Gorciacov, că va veni?

— Pe deplin!

Chipul dansatoarei se însenină sub acțiunea unui zâmbet de fericire.

— Nici nu-ți poți închipui cât sunt de fericită că-l voi vedea!

— Acum totul atârnă de iscusința d-tale.

Contele Gorciacov se pregăti să plece.

— Te duci? îl întrebă Natașa Smirnovska.

— Da. Trebuie să îngrijesc ca scrisoarea să ajungă la locul de destinație înainte de zece seara însă ne vom mai revedea și atunci îți voi da instrucțiunile trebuincioase. La revedere frumoasă Natașa!

— La revedere conte Gorciacov!

În buzunar cu scrisoarea de amăgire, guvernatorul Varșoviei se îndepărtă. Încălecând pe cal, el se înapoie la Primărie.

De îndată ce ajunse acolo își chemă servitorul.

— Iosif, ține scrisoarea aceasta! Du-te cu ea îndată la hanul „Doi Porumbei” și înmâneaz-o hangiului.

— Am înțeles, prea milostive stăpâne!

— Dar bagă de seamă: Nimeni nu trebuie să te vadă când îi predai scrisoarea! Ai înțeles!

— Da, prea milostive stăpâne!

Iosif plecă îndată.

Pe chipul contelui Gorciacov se ivi un zâmbet diabolic și mâna i se încleștă în pumn.

— Tremură, Vultur al Morții! Lațul a început să se strângă! șuieră el.

*

*   *

Contele Riminsky ședea în odăița lui din hanul la „Doi Porumbei”. El se ținea întocmai de instrucțiunile primite de la Micislav și în timpul zilei nu ieșea din casă deoarece, oricât de desăvârșită îi era travestirea, totuși, se putea întâmpla ca cineva să recunoască în el pe contele Riminsky și atunci era rău de el.

Iagnov îi dădea târcoale, gata să-l servească. Fără a aminti cu un singur cuvânt numele Vulturului Morții, Iagnov se învârtea cu atâta atenție în jurul lui, încât tânărul conte ar fi putut să jure pentru buna credință a hangiului față de Rimsky.

La timpul mesei Iagnov îi aducea el singur mâncarea, nelăsând pe nimeni să pătrundă în odaia oaspelui său.

Contele Ion Riminsky stătea la fereastră, în mână cu o carte pe care și-o luase spre a-și alunga urâtul. Cititul însă nu mergea de loc deoarece contele se gândea necontenit că peste două zile prințesa Fedora Feodorovna, fermecătoarea castelană din Rudin, va fi soția Vulturului Morții.

El crezuse că rana acestei vechi iubiri se vindecase de mult, iată însă, că acum, când era departe de Rudin, rana aceasta începuse să sângereze din nou.

Cu fruntea-i înfierbântată lipită de sticla rece a ferestrei el își lăsă privirea melancolică fără țintă prin grădina acoperită cu zăpadă a hanului. Deodată cineva bătu la ușă.

Contele Riminsky tresări.

Cine să-l caute? Să-i fi dat de urmă? Își vârî mâna în buzunar și porni încet spre ușă. Era hotărât, să-și vândă scump viața, dacă avea de-a face cu copoii autorităților.

Ajungând la ușă, dădu zăvorul la o parte, apoi apăsă pe clanță și deschise ușa.

În prag se ivi Iagnov.

Contele Riminsky răsuflă ușurat

— Intră! îi zise el hangiului care și pătrunsese în odaie. Ce este?

— Am o scrisoare pentru dv., răspunse hangiul în șoaptă.

Contele Riminsky, se uită foarte mirat la Iagnov.
— Ai înnebunit?
— Nu am înnebunit, stăpâne, iată scrisoarea!
— Dar cine poate să-mi scrie mie? Cine știe că sunt aici?
— Asta nu mai știu, stăpâne! răspunse hangiul în chip foarte firesc. Mie mi s-a dat scrisoarea și eu v-o înmânez.
— Dă-o aici!
Iagnov i-o întinse și contele Riminsky o luă cu înfrigurare. După aceea rupse plicul și o citi cu uimire crescândă:

Conte Riminsky,

Să nu te mire scrisoarea aceasta și nici să nu te mire că cineva știe că te găsești la Dubro. Pe de altă parte nu te speria, căci acela care-ți adresează aceste rânduri nu se gândește nicio clipă să te trădeze. Dacă vrei să afli cine este persoana care știe de prezența d-tale aici, vino astă seară la ceasurile zece la poarta dinspre apus a orașului. Nu trebuie că te temi. Îți făgăduiesc că nu ți se va întâmpla nimic. La locul mai sus arătat te va aștepta cineva care te va conduce la scriitorul acestor rânduri. Este în propriul d-tale interes să vii la locul și ora arătată mai sus.

Un necunoscut bine cunoscut

Uimirea contelui Riminsky era fără margini.
— Cine a adus scrisoarea aceasta? se răsti el la Iagnov.
— Un fel de servitor, îngână hangiul, speriat.
Contele Riminsky îl prinse pe hangiu și-l zgâlțâi de-i trosniră oasele.
— Minți, ticălosule!
— Jur pe Maica Precistă că am spus adevărul! strigă hangiul.
— Mai e aici aducătorul scrisorii?
— De îndată ce mi-a dat-o a și plecat!
— Și nu-l cunoști? Nu știi la cine slujește?

— Nu știu stăpâne!

Apoi, după o scurtă pauză, întrebă:

— V-a adus vreo veste rea scrisoarea?

Contele Riminsky răspunse enervat:

— Nu, nu… Aș vrea numai să știu cine și de unde a aflat că mă găsesc aici?

— Stăpâne, răspunse hangiul, omul nu poate fi nicicând îndeajuns de prevăzător. Cine știe care din cunoscuții dv. vă va fi zărit pe undeva. Bine că scrisoarea nu v-a adus vreo veste rea!

Contele Riminsky făcu un semn și Iagnov era bun bucuros că putea să se îndepărteze. Era fericit că scăpase atât de ușor de însărcinarea care-i dăduse fiori de groază. Tremura să nu se trădeze prin vreo mișcare sau vreun cuvânt negândit căci atunci se sfârșea cu el.

Își jucase bine rolul, totuși, contele Riminsky se îndoi o clipă și Iagnov simțea și acum încă, dovada acestei îndoieli, tradusă printr-o durere destul de vie pe care i-o pricinuise zgâlțâiala contelui.

Rămas singur, contele Riminsky se uită nedumerit la scrisoarea din mâinile sale.

O citea și o recitea, dar tot nu se putea dumeri. Nici măcar să bănuiască nu putea de la cine venea scrisoarea, atât de isteț fusese alcătuit cuprinsul ei.

Cine să fi aflat că se găsește la Dubro?

Era cu neputință să-l fi văzut cineva, deoarece venise pe furiș, intrând aproape nevăzut în han. Totuși, scrisoarea dovedea tocmai contrariul.

Să fie oare o cursă în care voiau să-l atragă?

Gândindu-se mai bine își dădu seama că bănuiala aceasta nu era întemeiată. Scrisoarea era trimisă de un prieten, de cineva care-i dorea binele. Fiindcă, dacă îi era vrăjmaș, atunci n-ar fi căutat să-l prindă în cursă, ci l-ar fi denunțat contelui Gorciacov și acesta ar fi știut cum să pună mâna pe el.

Scrisoarea era scrisă de un prieten și după felul scrisului se vedea ușor că prietenul acesta era… o femeie.

Dar cine anume?

Cine să fie această necunoscută, bine cunoscută?

Căută să-și reamintească de toate cunoștințele sale feminine, dar la niciuna nu se putea opri. Afară de aceasta, la Dubro nici nu prea avea el cunoscuți, așa că scrisoarea trebuia să fie trimisă de cineva care și el era străin de oraș.

Tânărul conte alerga neliniștit și enervat prin odaie. Se uita mereu la scrisoarea din mâna sa, în nădejdea că tot va izbuti să dea peste vreun amănunt care să-l pună pe urma cea bună.

În zadar.

Nici nu știa ce să se facă! Să se ducă la întâlnire sau să se înapoieze cât mai iute la Rudin, această scrisoare fiind prevestirea unei furtuni care se apropie?

Deodată îi mai veni în minte un nume, un nume la care nu se gândise până atunci.

Fedora Feodorovna.

Închipuirea înfierbântată îl făcu să creadă că poate prințesa îi va fi trimis scrisoarea.

Dar și bănuiala aceasta nu ținu decât câteva clipe. După ce se gândi la toate posibilitățile își dădu seama că nu putea să fie castelana din Rudin aceea care-i trimisese scrisoarea…

Ce să aibă să-i spună Fedora Feodorovna? Dar chiar dacă ar fi vrut să-i comunice ceva ar fi găsit o altă modalitate de a-l înștiința, nu prin această scrisoare iscălită „un necunoscut bine cunoscut”.

În zadar întorcea scrisoarea și pe față și pe dos, toată frământarea lui rămase zadarnică.

În cele din urmă o vârî în buzunar, dezamăgit.

— Dacă vreau să știu cine este această misterioasă necunoscută, își zise el, nu-mi rămâne altceva de făcut, decât să mă duc la întâlnire. Și vreau să știu cu orice preț, cine mi-a trimis scrisoarea!

Tainica scrisoare îl zăpăcise cu totul pe contele Riminsky.

Întâmplările ultimelor zile îi istoviseră și așa îndeajuns, acum venea să se mai adauge la starea lui de nervi și taina în care era învăluită această scrisoare ciudată.

Minutele i se păreau ani și ceasurile veacuri. Timpul se oprise parcă în loc, pentru contele Riminsky, care ar fi vrut să se și vadă la ceasurile zece seara când urma ca enigma să-i fie dezlegată.

Încercă să mai citească odată scrisoarea, dar după două rânduri o aruncă furios.

Se uită la ceas.

Erau opt.

— Încă două ceasuri! suspină el amărât.

Cineva bătu în ușă din nou.

— Cine e acolo?

— Eu sunt, stăpâne! răspunse vocea lui Iagnov.

Contele Riminsky deschise ușa.

Hangiul îi adusese cina. O așeză pe masă și se pregătea să plece când tânărul conte îl opri:

— Spune-mi, Iagnov, cum pot ajunge eu neobservat la poarta din spre apus a orașului?

— Încă în astă seară?

— Da!

— Foarte simplu! Peste un ceas nici dracu nu mai trece pe străzile Dubro-ului, căci aici lumea este obișnuită să se culce odată cu găinile.

— Chiar și cazacii?

— Aceștia mai ales!

— Și care-i drumul cel mai scurt până la poarta din spre apus?

— O iei prin grădină, stăpâne, și mergi mereu înainte până când dai de poarta apuseană.

— Bine, Iagnov! Te poți duce!

Hangiul plecă.

El ajunsese pe coridor când deodată contelui Riminsky îi veni un gând. Voia să-l strige spre a-i spune că dacă nu se va înapoia acasă până dimineața, să le dea de veste voinicilor că a dispărut în urma unei scrisori, prin care era chemat la poarta apuseană a orașului.

Își și așezase mâna pe clanță spre a deschide ușa, dar îi dădu drumul îndată. Se răzgândise în ultimul moment, deoarece își adusese aminte că nu-i era îngăduit să trădeze ascunzătoarea. Mai bine să moară decât ca străini să afle din gura lui locul unde se ascundeau Vulturul Morții și cu tovarășii săi. Dacă Iagnov astăzi le era încă credincios mâine se putea foarte bine să-i trădeze.

El își luă mâna de pe clanță fără a-l fi chemat înapoi pe hangiu.

Își reîncepu plimbarea înfrigurată prin odaie. Se așeză lângă cina ce se găsea pe masă, încercă să mănânce din ea dar nicio bucățică nu i se ducea pe gât.

Era mult prea nervos pentru a putea mânca.

Se uita necontenit la ceas și cu cât era mai nerăbdător cu atâta i se părea că timpul trece mai încet.

Ceasurile erau de-abia opt și jumătate.

O oră i se părea o veșnicie. Oare nu va mai sosi niciodată timpul să se ducă la poarta apuseană?

Se gândi să plece mai de vreme de acasă spre a-și mai liniști puțin nervii la aerul curat de iarnă, dar renunță la acest gând deoarece se putea întâmpla ușor să fie observat și poate chiar recunoscut de unul căruia colindarea lui pe străzi să i se parcă ciudată la o oră atât de târzie.

De la sosirea contelui Gorciacov la Dubro era o adevărată stare de asediu și oricare cazac îl putea opri, cerându-i să-și dovedească identitatea și rostul lui pe stradă, la ceasurile acelea.

Afară se întunecase cu totul.

Liniștea coborâse peste fire și în liniștea aceasta se auzea și mai mult gălăgia făcută de cheflii din cârciuma

hanului. Contele Riminsky rămase gânditor în fața sobei în care pâlpâia focul.

El își ținea ceasul în mână și în tăcerea ce domnea în odaie nu se auzea decât trosnetul lemnelor din foc și sunetul monoton al ceasornicului.

Într-un târziu duse ceasul în dreptul luminii împrăștiate de foc, poate pentru a suta oară și se uită la arătătoare. Unul, cel mai mare era la nouă, cel mic în apropiere de zece.

În sfârșit sosise și timpul de plecare.

Își îmbrăcă șuba și pentru orice eventualitate își vârî și pistolul în buzunarul șubei spre a-l avea la îndemână.

Cine știe de ce aventuri va mai avea parte în noaptea aceea misterioasă!

Părăsi odaia și trecând prin coridor unde nu se întâlni cu nimeni, ieși în grădină prin poarta din dos.

După ce străbătu grădina, ieși pe stradă și aici o luă drept înainte așa după cum îi spusese Iagnov.

Iar când orologiul bisericii bătu ceasurile zece, contele Riminsky era la poarta apuseană a orașului. Se uită în jurul său, căutându-și misterioasa călăuză, dar nu văzu pe nimeni.

Însă mai înainte de a fi amuțit cu totul ecoul bătăilor orologiului o făptură învăluită într-o mantie neagră se ivi ca din pământ lângă el și-l întrebă:

— Contele Riminsky?

— Eu sunt!

— Urmați-mă!

Și o luă înainte.

Contele Riminsky căută să privească în fața tainicului său conducător, dar acesta își ridicase gulerul șubei atât de sus încât de-abia i se mai zărea vârful căciulii..

În chipul acesta contele Riminsky nu mai avu ce face decât să se supună soartei și să meargă după călăuza sa care înainta cu pași grăbiți.

Pe drum, contele încercă să afle de la necunoscut unde îl ducea și-i puse mai multe întrebări; acesta însă nu-i răspunse nici măcar o singură dată, de parcă nici nu l-ar fi auzit.

Peste vreo zece minute de drum, făcut în cea mai desăvârșită tăcere, călăuza se opri în fața porții unei vile cochete.

— Am ajuns! zise necunoscutul scurt și scoțând o cheie din buzunar, descuie poarta prin care contele Riminsky intră urmat de conducătorul său.

Ajuns la ușa vilei, acesta o descuie… apoi dispăru, în aceeași clipă, mai înainte ca tânărul conte să-i mai fi putut spune ceva.

În locul necunoscutului apăru acum un servitor în livrea care se grăbi să-i ajute lui Riminsky să-și dezbrace șuba.

— Cine locuiește aici? întrebă contele, oarecum răstit.

Servitorul se înclină și răspunse, respectuos:

— Stăpâna noastră!

— Și cine este stăpâna voastră?

— Veți vedea peste câteva clipe!

Contele Riminsky era furios că nu i se dădea nicio lămurire la întrebările sale sau mai bine zis că i se dădeau răspunsuri care nu-l lămureau de loc.

Lacheul deschise o ușă, în dosul căreia se ivi un salonaș foarte elegant mobilat.

Contele Riminsky se uită încurcat în jurul său și era stăpânit de o oarecare neliniște. În curând însă această neliniște i se risipi deoarece își dădu seama că nu putea fi vorba decât de o aventură de dragoste.

Dar cine să fie stăpâna vilei?

— Ei, dar oare nu tot voi afla peste câteva minute?

Cu acest gând intră în salonașul plin cu mobile, covoare și lucruri scumpe. Se vedea că stăpâna casei era obișnuită cu traiul bun, cu luxul chiar.

Salonașul era gol.

Riminsky se opri nedumerit. Servitorul îi zise:

— Binevoiți a lua loc! Stăpâna va veni îndată!

După aceea servitorul plecă… închizând ușa în urma sa.

Contele Riminsky rămase singur.

Misterul ce-l înconjura începuse să-l enerveze prea tare.

Se așeză într-un fotoliu cu față de mătase și lemnul sculptat și așteptă să vadă când și cum va apare înaintea sa stăpâna casei.

Necunoscuta, bine cunoscută.

Cine să fie oare?

Gândul acesta îl frământa necontenit.

Deodată i se păru că aude zgomotul unor pași și un foșnet de mătase. În același timp odaia se umplu de un miros plăcut.

Contele Riminsky, se sculă de pe scaun și se întoarse.

În fața lui se afla stăpâna casei, investmântată într-o toaletă de mătase de culoarea nalbei și purtând pe față o mască tot de aceeași culoare.

CAPITOLUL 71
Trădătorul

Contele Ion Riminsky privi mirat la femeia cu trup ca tras printr-un inel care se ivise înaintea sa și din chipul căreia din pricina măștii nu putea să vadă decât trăsăturile fine ale buzelor.

Și necunoscuta îi vorbi, dulce, ca sunetul unor clopoței de argint.

— Te salut cu bucurie în casa mea conte Riminsky și îți mulțumesc că ai venit.

Vocea aceasta i se păru cunoscută moșierului din Urzin dar nu putea să-și amintească unde o auzise. El se înclină și răspunse:

— Nu știu pe cine trebuie să salut în necunoscuta, bine cunoscută! Eu am dat ascultare chemării, mi se pare deci ciudat să fiu primit în mască. Care poate fi pricina că la încrederea de care am dat dovadă mi se răspunde cu atâta neîncredere?

— Închipuiește-ți, dragă conte, răspunse glumeț doamna cu masca de culoarea nalbei, că te găsești la un bal mascat. Pe vremuri, mai înainte de a te fi retras la Urzin, erai nelipsit la balurile mascate.

— Asta s-a întâmplat pe vremuri! răspunse contele Riminsky puțin enervat. De atunci s-au schimbat multe.

— În privința aceasta ai dreptate, dragă conte. De pildă, nobilul moșier din Urzin, a trecut la ceata de bandiți a Vulturului Morții.

— Așadar cunoașteți și acest eveniment al vieții mele! făcu Riminsky, mirat.

— Cunosc chiar mult mai multe, decât îți închipui, dragă conte Riminsky!

Tânărul tovarăș al Vulturului Morții începu să-și piardă răbdarea.

— Vreau să știu cine sunteți!… Să știu numele dv. La o parte cu masca de culoarea nalbei!

Femeia mascată zâmbi.

— Mai încet, dragă conte! Cu forța nu vei ajunge prea departe! În schimb, dacă vei fi liniștit, așa după cum se cuvine să fie un conte Riminsky, atunci îți făgăduiesc că masca va cădea de pe chipul meu!

— Dar eu vreau să cadă îndată! strigă contele Riminsky.

— Domnul meu, zise mascata, fără să-și piardă cumpătul, nu trebuie să uiți că în casa aceasta ai intrat ca un conte Riminsky și nu ca un bandit!

Răspunsul acesta fu ca o găleata de apă rece pentru moșierul din Urzin.

— Vă cer iertare, doamna mea că m-am lăsat prea stăpânit de curiozitate. Trebuie să recunoașteți însă că situația de față este îndeajuns de ciudată spre a-mi îndreptăți enervarea. După cât se pare, dv. știți într-adevăr mai multe despre mine decât mi-aș fi putut închipui. Ați știut chiar și că mă găsesc în oraș, ceea ce este îndeajuns de curios!

— De ce să ne pierdem vremea cu asemenea vorbe fără rost? Se prea poate să știi tot ce ți-a ațâțat curiozitatea încă în noaptea aceasta. Deocamdată însă, renunță să-ți satisfaci această curiozitate și bine-voiește a trece în odaia de alături unde ne așteaptă cina.

În clipa aceea mâini nevăzute deschiseră ușa ce dădea în odaia vecină și contele Riminsky rămase din nou uluit de uimire.

Din odaia vecină venea o lumină orbitoare. Masa pusă strălucea ca în basme de tacâmurile de aur, de porțelanurile și cristalurile de un lux puțin obișnuit.

Masa era pusă pentru două persoane.

Mascata se așeză la masă și-l pofti și pe conte să șadă.

— Ia loc, dragă conte!

Contele Riminsky se așeză fără să vrea supunându-se mecanic la cererea necunoscutei. Gândurile lui zburară la timpuri trecute, la Varșovia, unde pe vremuri lua parte aproape în fiecare seară la asemenea mese la care era întotdeauna un mosafir bine venit.

Și se gândi apoi că din moment ce se înrolase în banda lui Stanislau Rimsky, renunțase pentru totdeauna la viața aceea de belșug și strălucire.

I se păru că soarta îi pregătise anume această scenă, care avea menirea să-i reamintească de tot ceea ce pierduse.

Ușa se deschise și prin ea intrară doi feciori îmbrăcați în frac și cu mănuși albe în mâini, aducând cele dintâi feluri de mâncare.

Feciorii se învârteau necontenit în jurul lor, aducând feluri după feluri și contele Riminsky avu prilejul să observe că i se serveau numai mâncărurile lui preferate.

Nu putea să-și dea seama dacă aceasta se datoră numai întâmplării, sau voinței necunoscutei lui binecunoscută. În tot timpul cinei el se trudi să găsească vreun semn de recunoaștere la necunoscuta din fața sa, însă truda îi rămase zadarnică. Masca de culoarea nalbei ascundea prea bine chipul stăpânei casei. Prin cele două găuri ale măștii îl priveau doi ochi strălucitori iar când necunoscuta râdea, buzele-i pictate lăsau să se întrevadă două rânduri de dinți, ca niște mărgăritare.

Dar atât și nimic mai mult!

Unul din feciori deschise o sticlă de vin și moșierul din Urzin simți îndată după parfumul pe care-l răspândea, că vinul acela era din renumitul vin de Cotnari, pe care pe

vremuri obișnuia să-l ofere la toate banchetele care se dădeau la el în casă, la Varșovia.

Și aceasta să fi fost numai o simplă întâmplare?

Necunoscuta își ridică paharul.

— Să bem, conte Riminsky! zise ea, închinând…

După sfârșitul cinei, pe care o luase în împrejurări atât de puțin obișnuite, unul din feciorii din casă aduse tutun, același tutun, pe care-l fumase contele la Varșovia.

În gândul lui contele se întrebă din nou:

— Și aceasta este numai o întâmplare?

— Ciudat, zise el, ne mai putându-se stăpâni. În seara aceasta nu mi s-au servit decât mâncările mele preferate, vinul pe care-l beam cu drag, tutunul din care fusesem obișnuit. Aș putea spune că în seara aceasta am retrăit viața pe care am dus-o pe vremuri…

— Nu tocmai! zise mascata.

— Cum înțelegeți aceasta?

— Uită-te puțin în oglindă, conte Riminsky!

Contele Riminsky se întoarse fără să vrea și se uită la imaginea pe care o reflecta oglinda venețiană din spatele său.

Imaginea aceasta era alcătuită dintr-o odaie cu mobile foarte scumpe și de gust, în care se găseau o femeie îmbrăcată într-o scumpă toaletă de seară, plină cu pietre prețioase și un bărbat… îmbrăcat în veșminte roase, zdrențuite.

Locul acestui bărbat nu prea era într-un asemenea decor.

Contele Riminsky se uită încurcat la necunoscuta care zise:

— Pe vremuri aveai obiceiul să vii în frac când erai poftit undeva!

Contele își aplecă abătut capul, iar misterioasa mascată urmă:

— Mai mult chiar: contele Ion Riminsky era cunoscut ca un fel de arbitru al elegantei bărbătești…

— Nu este vina mea, dacă soarta a vrut astfel! căută contele să se scuze.

— Aceasta nu este o scuză! strigă enigmatica femeie. Tocmai de aceea suntem oameni, pentru a ști să luptăm împotriva loviturilor soartei și pentru a dovedi că nu ne lăsăm copleșiți de către o vitregie de a destinului.

— Este ușor să vorbești astfel, doamna mea, răspunse moșierul din Urzin, când n-ai avut o viață întreagă alte griji decât să te duci la serate și banchete!

— În privința aceasta d-ta n-ai dreptul să te plângi.

— Dar de unde mă cunoașteți atât de bine? întrebă contele Riminsky, din nou enervat.

Zâmbetul fin al necunoscutei însă, îl dezarma, într-o clipă.

— Ai uitat atât de iute ce mi-ai făgăduit, conte Riminsky? Iarăși îți pierzi cumpătul? Ți-am spus doar că prin o asemenea purtare nu vei ajunge la țintă!

— Iertați-mă!…

— Mi-e milă de d-ta, zise necunoscuta acum cu voce blândă, că ești silit să trăiești în mijlocul onor oameni care nu sunt vrednici de d-ta!

Moșierul din Urzin răspunse, înțepat:

— Vă mulțumesc pentru compătimire, frumoasă doamnă, dar trebuie s-o resping. Oamenii în mijlocul cărora m-am dus de bună voie, sunt toți vrednici de mine și aș putea spune că… mă simt fericit în mijlocul lor.

Necunoscuta rămase foarte mirată.

— Ceea ce ai spus este foarte ciudat și dacă e adevărat aruncă o lumină foarte puțin favorabilă asupra d-tale!

— Vă îndoiți de cuvintele mele?

— Mă îndoiesc, în ceea ce privește fericirea pe care vrei să mă faci să cred că ai găsit-o! Ochii d-tale spun altceva! Și nu te supăra, dar mai curând cred în ochii d-tale, decât în cuvintele pe care le-ai rostit.

— Ah!

— Nu te mira, dragă conte Riminsky, dar eu te cunosc mult mai bine decât să cred că te simți bine în societatea unor tâlhari, a unor ucigași!

— Vă înșelați, doamna mea… Stanislau Rimsky…

— Nu încerca să-l aperi pe Vulturul Morții! Nu este om în Rusia care să nu știe că Stanislau Rimsky este un tâlhar de rând, atât și nimic mai mult!

— Nu-i adevărat!

— Dar mă rog, de ce-i iei apărarea?

— Fiindcă merită!

— D-ta ești singurul om care spune așa ceva!

— O spun însă din convingere!

— Foarte ciudat!

— Fiindcă ceilalți nu-l cunosc pe Vulturul Morții. Eu însă știu că Stanislau Rimsky nu este un tâlhar de rând. Ceea ce face, face dintr-un adânc spirit de dreptate și de compătimire pentru semenii săi. Mie mi-a scăpat viața, iar când am avut nevoie de un scut, de un adăpost, m-a primit în mijlocul tovarășilor săi. Și toți prietenii lui sunt la fel, până la cel din urmă.

Necunoscuta începu să râdă.

— Foarte bine! Însă nu vei reuși să mă convingi pe mine că d-ta bogatul, distinsul, bine crescutul conte Ion Riminsky, te simți bine în mijlocul unor vagabonzi de rând! Chiar dacă mi-ai spune aceasta de o mie de ori și eu tot nu te voi crede!

Contele Riminsky se frământa neputincios. El își dădea seama că adevărul se ascundea în vorbele necunoscutei. Își aplecă încet capul și zise, abătut:

— Și dacă ar fi astfel?

— Atunci trebuie să te folosești de orice prilej pentru a căuta să te înapoiezi în rândul oamenilor!

— E cu neputință!

— Nimic nu e cu neputință.

— Atunci tot nu sunteți destul de bine informată… fiindcă nu știți că…

— Ba da, știu, îi taie vorba, misterioasa femeie, știu că ți-ai ucis unchiul, pe contele Mauriciu Riminsky.

Tânărul conte rămase uluit, iar dansatoarea urmă:

— Eu însă îți voi deschide o portiță prin care să te poți înapoia la viața cu care ai fost obișnuit… Nu șovăi să primești!

Contele Riminsky începu să râdă amarnic.

— Așadar, pentru aceasta m-ați ademenit aici?

— Să zicem că, da!

— Atunci îmi pare foarte rău că am venit!

La auzul acestor cuvinte și necunoscuta își pierdu cumpătul!

— Este o prostie ceea ce ai spus! Trebuie să te desparți de Vulturul Morții!

— Nu se poate! Am jurat credință lui Stanislau Rimsky și nu-mi voi călca jurământul nicicând!

— Jurământul făcut sub amenințare nu leagă!

— Dar eu nu m-am dus la ei, sub amenințare, ci de bună voie… Când nu mai aveam alta cale pe care să apuc, atunci m-am dus la Vulturul Morții.

— Așadar tot nevoia te-a făcut să te legi de ei, răspunse necunoscuta îndată. D-ta singur al mărturisit că atunci te-ai dus la Vulturul Morții când nu mai aveai altă cale pe care să apuci.

— În orice caz, eu vreau să mă țin de jurământul pe care l-am făcut!

— Pentru a alerga de bună voie în brațele pieirii?… Care va fi sfârșitul d-tale?… Un glonte de cazac, care te va nimeri când te aștepți mai puțin!

— Puțin îmi pasă!

— Cum poți vorbi astfel? Nu te gândești la viitorul d-tale?

— Viitorul meu nu mai are nicio însemnătate, deoarece viața mea nu mai are țintă.

— Ce vorbe copilărești!

— Se poate, dar hotărârea nu mi-o voi schimba!

Tânărul conte rosti aceste cuvinte cu o liniște, cu o nepăsare, care dovedea că într-adevăr viața nu mai are nicio țintă pentru el.

De altfel contelui Riminsky nici nu-i prea plăcea să se mai gândească la viitorul său în care nu mai avea ce nădăjdui. Iar acum, când această misterioasă necunoscută îi arătă fără cruțare, la ce se putea aștepta în viitor, se cutremură.

Timp de câteva minute în odaie domni o liniște apăsătoare. Apoi se auzi din nou glasul blând al necunoscutei:

— Dragă conte Riminsky, trebuie să te întorci din drumul pe care ai pornit până nu este prea târziu, până când mai ai o posibilitate să ocolești prăbușirea definitivă! Eu îți pot oferi această posibilitate, trebuie însă să vrei și d-ta!

Contele Riminsky nu se mai putu stăpâni. Pană atunci cuvintele blânde ale necunoscutei izbutiseră să-l dezarmeze, acum însă, când auzi cu atâta hotărâre spunându-i-se că ar mai putea fi scăpat prin… această necunoscută bine cunoscută, vru să știe fără întârziere, cu cine are de-a face.

Mai înainte ca femeia să se fi putut apăra, el sări la ea și dintr-o singură mișcare îi smulse de pe față masca de culoarea nalbei, strigând:

— Vreau să știu cine ești!

Iar în clipa următoare, când masca nu mai ascundea frumosul chip de femeie, contele exclamă, în prada unei nemărginite mirări:

— Natașa!

— Da, Ionel, eu sunt! răspunse dansatoarea, cu fața împurpurată.

— Dar de ce te-ai ascuns în dosul acestei măști?

— Nu vroiam să știi cine se găsește în fața ta!

— Și ce cauți la Dubro?

— Am venit să te scap!

— Dar de unde, ai aflat, ce s-a întâmplat cu mine?

— Asta n-are nicio însemnătate. Mai bine gândește-te la groaznica primejdie care te pândește. Dubro este plin de soldați, vânătoarea împotriva Vulturului Morții a început și nimeni nu va fi crușat!

Contele Riminsky privi tăcut înaintea sa.

Dar Natașa Smirnovska nu-l slăbi.

— Nu mai sta pe gânduri, nu mai cumpăni atâta ce trebuie să faci! Nu ți-a mai rămas decât o singură cale pe care poți apuca și aceasta este calea pe care ți-o ofer eu!

— Nu pot s-o fac... nu se poate! îngână moșierul din Urzin, îndurerat!

— Nu deznădăjdui prea iute!

— Pentru mine nu mai există nicio cale care să ducă înapoi. Averea mi-a fost confiscată, eu însumi sunt pus sub urmărire pentru omucidere.

— Nu te teme!

— Ce poți tu să faci, sărmană Natașa?

— Totul!

— Vorbe!

— Ascultă-mă! Nu te-am chemat aici pentru a mă bucura de nenorocirea ta, ci pentru a te scăpa de la pieire. Îți făgăduiesc că vei fi iertat și îți vei redobândi averea confiscată.

Ochii contelui Riminsky începură să strălucească.

— Să fie cu putință?

— Îmi voi îndeplini promisiunea, cuvânt cu cuvânt!

Înaintea ochilor contelui Riminsky se ivi moșia Urzinului, pe care o socotea pierdută și se gândi cu nespusă bucurie la clipa, în care s-ar putea întoarce din nou în mijlocul oamenilor. Dar imaginea dispăru îndată și tânărul conte își zise că totul nu se reduce decât la simple vorbe de femeie care nu vor fi traduse în fapte niciodată.

— Să fie oare cu putință așa ceva? îngână el, ca în vis.

Natașa se apropie de el, îl mângâie, fără să spună vreun cuvânt și tânărul conte căzu în genunchi în fata ei și îmbrățișându-i picioarele, gemu:

— Natașa… Natașa… mă simt atât de fericit, cu toate că, încă tot nu pot da crezare cuvintelor tale!

— Dar eu te rog să le dai, deoarece mie mi-a promis contele Gorciacov că îmi va îndeplini toate acele făgăduieli pe care ți le-am făcut mai adineauri.

— Contele Gorciacov, călăul Varșoviei? exclamă contele Riminsky, întunecat. Dacă el ți-a făgăduit aceasta, atunci fără îndoială că a pus și condiții.

— Da.

— Și care sunt aceste condiții? întrebă tânărul conte, nerăbdător.

Natașa Smirnovska tăcu.

— Contele Gorciacov îmi cere să părăsesc Rusia?

Dansatoarea dădu din cap, negativ.

— Nu, poți rămâne!

— Atunci?

— Contele Gorciacov a pus condiții mult mai ușoare.

— Nu-l cunosc pe contele Gorciacov ca pe omul care ar pune condiții ușoare!

— Crede-mă pe mine că guvernatorul Varșoviei nu este un om tocmai atât de rău, după cum se vorbește despre el.

— Călăul Varșoviei? strigă contele Riminsky, cu adânc dispreț. Nu mi s-a întâmplat să aud o poreclă mai nimerită ca aceea pe care poporul i-a dat-o contelui Gorciacov. Un om rău, nemilos, cu inimă de piatră…

— Te înșeli! Contele Gorciacov urmărește un singur scop: să scape ținutul acesta de sub teroarea Vulturului Morții! Să se răfuiască odată pentru totdeauna cu Stanislau Rimsky care a tulburat ordinea publică și primejduiește autoritatea statului.

— Iar aceasta se va sfârși cu izbânda lui Rimsky. Vulturul Morții nu se teme să-și măsoare puterile cu contele Gorciacov.

— Ce cuvinte de copil! La ce-i va folosi vitejia față de miile de cazaci?

— Vom vedea cine a avut dreptate!

Dansatoarea se aplecă și mai mult deasupra contelui Riminsky.

— Ascultă-mă! Ți-am spus că-ți vei recăpăta averea confiscată și te vei putea întoarce printre oameni dar pentru aceasta trebuie să-i dai contelui Gorciacov o mână de ajutor pentru a-l prinde pe Vulturul Morții și a-i face nevătămători pe tovarășii lui.

Contele Riminsky sări ca mușcat de șarpe și cu ochii lucind de o lumină amenințătoare, strigă:

— Să fiu trădător?

Dansatoarea se înspăimântă de privirea cu care se uita contele la ea.

Stăpânul Urzinului tremura din tot trupul de enervare.

Natașa se uita la el încurcată și căuta cuvintele prin care să risipească mânia tânărului conte.

În cele din urmă zise, încet, liniștită:

— Nu da această urâtă denumire serviciului pe care ți-l cere contele Gorciacov. Și gândește-te că la urma urmelor răsplata este îndeajuns de mare…

Contele Riminsky începu să zbiere, nu să mai vorbească:

— Nu… la aceasta nu mă veți hotărî voi niciodată! Mă pot răci de Vulturul Morții, pot deveni dușmanul lui, sau poate chiar că am fost nebun când am intrat în ceata lui, dar să-l trădez, să-l vând… aceasta nu se va întâmpla niciodată!

Dansatoarea se folosi de toată puterea sa de convingere spre a-l hotărî pe Riminsky să primească propunerea ei.

Se așeză lângă el și începu să-i vorbească cu cuvinte blânde, înrâuritoare:

— Ascultă-mă, Ionel, e singurul lucru, care te mai poate salva!

— Ți-am spus că nici vorbă nu poate fi despre așa ceva!

— Totuși, trebuie să te gândești…

— Nici chiar cu toate chinurile din lume nu va izbuti contele Gorciacov să mă facă să-i trădez ascunzătoarea lui Stanislau Rimsky! Mă leagă un jurământ de Vulturul Morții, în consecință nu-l pot trăda!

Nașa Smirnovska își încolăci brațele în jurul gâtului contelui Riminsky, dar acesta se desfăcu încet din strânsoarea brațelor albe și arzătoare:

— Acolo unde sunt, acolo este locul meu! strigă contele Riminsky. Pot fi urmărit de autorități, gloanțele cazacilor mă pot pândi din dosul fiecărui copac, dar trădătorul Vulturului Morții nu voi fi niciodată!

— Dar ce te leagă pe tine de Vulturul Morții? Care este lanțul ce te silește să fi atât de dârz?

— Cuvântul de onoare!

— Dar viitorul, fericirea, viața ta îți cer să nu fi încăpățânat!

— N-aș putea fi fericit niciodată în viață dacă l-aș trăda pe căpitanul nostru!

Contele Riminsky era în prada unei lupte cumplite. I se părea că se înăbușă, că aerul din odaie îl gâtuie și alergă la fereastră spre aș lipi fruntea înfierbântată de geam. Deabia se mai putea lupta împotriva cuvintelor ispititoare ale dansatoarei.

— Aș fi omul cel mai josnic, cel mai nerecunoscător din lume, dacă l-aș trăda pe Vulturul Morții!

— Cum poți vorbi așa ceva?

— Cum să nu vorbesc când Stanislau Rimsky m-a scăpat din închisoare cu prețul vieții sale? Curajul lui, jertfa lui, dovada de prietenie pe care mi-a dat-o să i-o răsplătesc în chipul acesta? Și gândește-te numai - acum pot să-ți mărturisesc - eu mă găsesc la Dubro ca trimis al Vulturului Morții ca însărcinat al tovarășilor săi. Ceea ce-mi ceri tu este să nu rămân credincios până la capăt acestei însărcinări ci dimpotrivă, în loc să mi vestesc prietenii de primejdia care i pândește, să-i trădez! Ei bine, aceasta nu se va întâmpla niciodată!

— Așadar, vrei să te înapoiezi la Vulturul Morții?

— Fără îndoială!

— Gândește te la soarta, care te așteaptă! Dacă vrei să fii prins în tovărășia Vulturului Morții, nimeni, dar nimeni nu te mai poate scăpa!

— Îmi este tot una, dar trădător nu voi fi!

Natașa Smirnovska se apropie din nou de el.

Contele Riminsky voi să se îndepărteze, dar nu mai avu putere. Parfumul părului ei, apropierea frumoasei femei îl îmbătară, iar minunatele ei buze rosteau cuvinte ispititoare, vrăjitoare:

— Se poate să ai dreptate! Se poate ca datoria, cinstea să-ți ceară să faci așa, după cum ai spus tu! Dar nu mă

învoiesc eu, fiindcă te iubesc… tot te mai iubesc și nu vreau să te pierd pentru totdeauna!

— Nu… Natașa… lasă-mă!

— Ești tânăr, de ce să te jertfești de dragul unei îndatoriri prostești?… Tu, un conte Riminsky… Îți vine să râzi chiar și numai când te gândești la tovărășia dintre un nobil sărbătorit de toată lumea și o ceată de spărgători, de tâlhari, de ucigași…

— Lasă-mă… lasă-mă!

— Vino-ți în fire, până nu este prea târziu! Ce aștepți de la Vulturul Morții? Cu ce te vei alege dacă vei rămâne și pe mai departe alături de el? Cu zile pline de zbucium până când, într-o bună zi vă dați seama că nu mai există nădejde de scăpare!

— Natașa… Natașa! îngânară buzele tremurânde ale contelui Riminsky, a cărui împotrivire devenea tot mai slabă.

Natașa Smirnovska simți că sosise clipa hotărâtoare. Dacă nu izbutea acum să smulgă taina contelui Riminsky, atunci nu mai izbutea niciodată!

De aceea urmă asaltul cu încăpățânare.

— Dacă-i rămâi credincios Vulturului Morții, răsplata îți va fi un glonte de cazac sau te vor prinde, ceea ce ar fi și mai rău, deoarece ai fi spânzurat… Un conte Riminsky spânzurat!… Dar dacă rămâi lângă mine, lumea va fi a ta din nou… vei fi fericit și vom fi împreună, fiindcă te iubesc, te iubesc încă și astăzi!

Contele Riminsky își adună ultimele puteri și se smulse din brațele dansatoarei.

— Nu pot s-o fac… Nu-l pot trăda… Aș fi omul cel mai mârșav din lume!

— Prostii!

— Nu este așa… Trebuie să mă înțelegi, Natașa… Nu pot s-o fac… nu pot… Stanislau Rimsky, se pregătește tocmai de nuntă și eu…

Natașa Smirnovska își ridică brusc capul.

— Ce ai spus? Se pregătește de nuntă? Și cu cine are de gând să se ducă înaintea popii?

— Cu aceea pe care am iubit-o eu! răspunse contele Riminsky, căruia inima i se umplu de amărăciune când rosti aceste cuvinte.

Deodată însă tresări și se uită speriat în jurul său deoarece își dăduse seama că spusese mai mult decât ar fi avut dreptul să spună.

În ochii Natașei Smirnovska se aprinse flacăra izbânzii.

Acum avea o nouă armă împotriva încăpățânării contelui Riminsky.

— Așa? Stanislau Rimsky se pregătește de nuntă în vreme ce tu veghezi asupra lui la Dubro cu prețul vieții tale? Și pe deasupra se mai și însoară cu aceea pe care ai iubit-o tu? Auzi, conte Riminsky?... Ți-o ia și tu îl lași?... Așadar acesta este vestitul vostru căpitan?... Măreția lui constă în aceea că își nefericește tovarășii, care își primejduiesc viața pentru el?

— Taci! strigă contele Riminsky, cu fața aprinsă de mânie.

Dar Natașa nu tăcu, ci urmă cu asediul hotărâtor.

— Se însoară cu aceea, pe care ai iubit-o? Și după toate acestea tu vrei să te mai înapoiezi la el? Cum, nu ți s-ar rupe inima? Nu ți s-ar răzvrăti sângele, văzând că aceea pe care o iubești, o sărută, o îmbrățișează Vulturul Morții? Conte Riminsky, dar nu te gândești că nu există o batjocură mai groaznică pentru un bărbat?

— Da... da... îngână contele Riminsky, aproape ieșit din fire, se însoară cu aceea pe care o iubesc...

În închipuirea lui înfierbântată o zări pe Fedora Feodorovna în brațele Vulturului Morții, care o săruta, o săruta, o săruta...

O fierbințeală cumplită i se revărsă pe tot corpul.

Și în această atmosferă de iad, Natașa Smirnovska întrebă deodată:

— Și unde se va celebra cununia?

Contele Ion Riminsky era cuprins de friguri.

Auzise întrebarea și o putere lăuntrică nelămurită îi șoptea că trebuie să răspundă ceva.

Creierul i se împotrivea, inima i se împotrivea, dar buzele tot i se mișcară spre a spune:

— Peste două zile… noaptea… în capela din pădurea Rudinului!

Natașa Smirnovska era în culmea fericirii.

În aceeași clipă draperia grea de catifea din dosul canapelei fu dată la o parte și în dosul ei se ivi chipul diabolic al contelui Gorciacov.

Dansatoarea din Varșovia repetă, în culmea fericirii:

— Peste două zile… noaptea… în capela din pădurea Rudinului!

De-abia acum își dădu seama contele Riminsky de ceea ce făcuse. Înțelesese îngrozit că își trădase căpitanul și tovarășii.

Voi să sară de pe canapea dar nu mai avea putere.

Voi să strige, să urle, dar Natașa Smirnovska se aplecă peste el și gura ei roșie se apăsă peste a lui și…

…Îl sărută…îl sărută… îl sărută.

CAPITOLUL 72
Cununia Vulturului Morții

În Cuibul Vulturilor zarva era în toi.

Voinicii aproape că nici nu se mai gândeau la ceea ce se petrece la Dubro. Toți vorbeau numai despre nunta căpitanului pe care voiau s-o facă întocmai ca în povești.

Stanislau Rimsky era aproape tot timpul la Fedora Feodorovna. Amândoi se gândeau cu bucurie că nu-i mai despărțeau decât trei zile... decât două zile... decât o singură zi, de nuntă, de ziua fericirii desăvârșite.

Voinicii erau mulțumiți să-și vadă căpitanul fericit. Vulturul Morții era de nerecunoscut... Se schimbase cu totul. Din omul întunecat, trist și veșnic îngândurat, el devenise acum deodată vesel, vorbăreț, mulțumit, el, care o viață întreagă nu știuse ce însemnează să fii fericit.

Mai întâi îl duruse dragostea lui nenorocită pentru Mioara Comăneanu, iar după întoarcerea de la Petrograd durerea aceasta nu făcu decât să-i crească și mai mult, adeseori fiind atât de copleșitoare, încât zile întregi nu vorbea un cuvânt.

Atâta timp cât o știuse moartă pe Mioara nu-l chinuise decât durerea; când află însă că adorata lui iubită, aceea pe care o iubise mai mult decât propria sa viață, se căsătorise cu un altul, durerea se transformă într-o amărăciune de moarte pe care nimic nu i-o mai putea scoate din suflet.

Dându-și seama că starea aceasta îl ducea la pieire, el căută să uite, căută un balsam pentru rana inimii sale și

atunci se deșteptă în sufletul lui dragostea pentru Fedora Feodorovna. Și dragostea aceasta nouă făcu din Vulturul Morgii un om nou, un nou născut.

Pentru firea lui oțelită în luptă și prin vitregiile soartei, duioșia acestei iubiri era asemenea unei fericiri care nu le este dată muritorilor decât odată la o sută de ani și chiar și atunci, unuia singur.

Într-adevăr, Stanislau Rimsky se socotea omul cel mai fericit pe care l-a suportat vreodată scoarța pământului. Dar oricât de mare era dragostea lui pentru Fedora Feodorovna, oricât de fericit se simțea în preajma zilei care urma să-i dăruiască lui și pentru totdeauna, pe cea mai dorită și mai ispititoare femeie a Rusiei, el tot nu uită de prietenii din jurul său, pe care ar fi vrut să-i împărtășească pe deplin din această fericire ce-i umplea sufletul.

În ajunul cununiei voinicii erau adunați din nou în Cuibul Vulturilor.

— La Dubro e liniște? zise Stanislau Rimsky.

— Da, răspunse Dan Dragomir. Contele Riminsky nu s-a înapoiat, ceea ce înseamnează că, nu ne pândește nicio primejdie.

— Se pare, reluă cuvântul Vulturul Morții, că contelui Gorciacov i-a mai venit puțin mintea la cap, după nenumăratele neizbânzi pe care le a suferit și se gândește bine, mai înainte de a ne ataca din nou.

— Dar să poftească! strigă Micislav. Și așa de mult n-am mai avut o încăierare mai ca lumea! Din ziua distrugerii temniței din Dubro n-am mai avut nimic de lucru!

— Nu mai cobi! zise atunci Lew Vlasovici. Acum n-avem timp de luptat, vrem să petrecem!

— Trăiască Vulturul Morții! strigă Severin și ceilalți aclamară în cor după el.

Stanislau Rimsky mulțumi pentru noua dovadă de prietenie a tovarășilor săi, apoi se retrase din mijlocul lor spre a lua din nou calea coridorului secret.

Ceilalți voinici începură să se sfătuiască asupra celor ce mai aveau de rânduit.

— Nu trebuie să uităm că, mâine noapte va fi nunta căpitanului, zise doctorul Leonida, și până atunci mai avem multe de făcut!

Voinicii găsiră că doctorul avea dreptate și se așezară să-și împartă însărcinările între ei.

— Severin, reluă doctorul Leonida, tu ți-ai luat însărcinarea să aduci preotul!

— Da. Astăzi însă aș vrea să schimb cu cineva!

— Dar ce s-a întâmplat? De ce te codești?

— Nu mă codesc, însă am o idee cum am putea să tragem un chef împărătesc cu prilejul nunții căpitanului. De aceea, v-aș ruga să mă lăsați pe mine să fac rost de mâncare și băutură, iar popa să-l aducă altcineva.

— Bine, zise Dan Dragomir, tu îngrijești de mâncare și băutură, iar Micislav și cu mine vom veni cu popa!

Fiecare dintre voinici primi câte o însărcinare, apoi se duseră să se odihnească, deoarece a doua zi era ziua cea mare…

A doua zi se și sculară toți cu noaptea în cap.

Fetele, Ludovica și Minerva, se duseră la capela din pădure, spre a o împodobi pentru cununie, iar Severin porni în spre Urzin, unde se duse de-a dreptul la cârciuma zgârcitului Moghiev.

Voinicul se așeză la una din mese și ceru să vie cârciumarul.

Acesta se și ivi îndată și se așeză la masa lui Severin.

— Nu mă mai recunoști, Moghiev? întrebă voinicul.

— Îmi pari cunoscut, dar nu știu de unde să te iau!

— Grigore Grigoriev, la naiba! Pe vremuri am locuit aici, în Urzin, apoi m-am mutat la Moscova, iar acum m-am înapoiat aici. Mi-am luat o casă prin pădure și mâine vreau s-o sfințesc.

— Și cu ce îți pot fi de folos?

— Vreau să cumpăr de ale mâncării și băutură!…

În speranța unei afaceri bune chipul lui Moghiev se însenină.

— La mine găsești tot ce-ți dorește inima. Eu am vinurile cele mai bune din ținuturile acestea și șuncile mele sunt cunoscute cale de zece poște.

Severin zâmbi, apoi zise:

— Bravo, Moghiev, ești omul meu!

— Și cam de ce ai avea nevoie?

— Cam de atâta cât este trebuincios pentru a sătura vreo doisprezece oameni. Trebuie să știi însă că oamenii aceștia mănâncă, nu glumă și beau și mai mult!

— Grigore Grigoriev, zise cârciumarul, eu pot să dau de mâncare și de băut la o sută douăzeci de oameni, nu la doisprezece! Lasă pe mine, vei vedea ce știe bătrânul Moghiev!

— Afară de aceasta trebuie să te mai îngrijești și de transportarea lor, deoarece eu n-am nici cal, nici căruță.

— Se va face și asta, Grigore Grigoriev. Dar… te-ai gândit oare că aceasta nu va fi o petrecere prea ieftină?

Drept răspuns Severin își scoase portofelul, care era doldora de bani.

— Ia privește! Ce crezi, ajunge?

De mult nu mai văzuse Moghiev atâția bani la un singur om. Ochii îi străluceau de bucurie și se gândea cu mulțumire la afacerea minunată pe care urma s-o facă cu acest proprietar scos proaspăt din cutie.

Severin îi întinse mâna.

— Așadar am încheiat târgul?

— Încheiat!

— Atunci îngrijește să fie totul gata!

— Pentru când ai nevoie de ceea ce ai comandat?

— Încă astăzi.

— S-a făcut! Și cum să le transport?

— Pe deseară să fie totul gata. Voi veni aici și plecăm împreună!

— Bine!

Severin se îndepărtă mulțumit, dar nici Moghiev nu era mai puțin încântat deoarece își spunea că izbutise din nou să tragă pe sfoară pe un om nepriceput. Se gândea că la o cantitate atât de mare putea să pună prețuri îndoite, fără nicio teamă, căci Grigoriev nu va băga de seamă.

Cârciumarul începu să împacheteze merindele încă în timpul după amiezii. Nenumărate șunci, rotogoale de cârnați, mușchi afumat, cașcaval și alte brânzeturi coborâră din cămară în căruță, unde de-abia mea încăpeau de butoiașele cu vin. Era acolo mâncare pentru douăzeci și patru de oameni, nu pentru doisprezece, dar puțin îi păsa lui Moghiev. Grigoriev îi ceruse mai bine să fie mai mult, decât mai puțin.

Spre seară apoi veni și Grigore Grigoriev.

Moghiev îl primi zâmbind.

— Totul este gata!

Și-l conduse pe Severin în curte, unde căruța era atât de încărcată, în cât îți făcea impresia că se va prăbuși sub atâta povară.

— Totul este gata! zise Moghiev din nou.

— Bine, răspunse Severin, atunci putem pleca! Cine va mâna caii?

— Eu însumi! zise cârciumarul. Sunt curios să-ți văd și eu casa!

— Îmi pare foarte bine! răspunse Severin și se și așeză în căruță.

Moghiev se urcă și el.

— Cât facem până la tine acasă?

— Întocmai două ceasuri!

— Încotro să mân?

— Spre Rudin!

Moghiev dădu bice cailor și căruța porni.

Firește că pe drum vorbiră de una și de alta, dar Severin jucă foarte bine rolul lui Grigore Grigoriev, răspunzând de minune la toate întrebările curioase ale cârciumarului.

Trecuse vreun ceas, de când mergeau pe drum, când ajunseră la pădurea Rudinului. Severin arătă spre calea ce străbătea pădurea și Moghiev conduse caii într-acolo.

Merseră așa încă vreo zece minute, când deodată de printre copacii pădurii ieșiră la iveală trei oameni înarmați.

— Dumnezeule! strigă Severin, dar mult mai tare se sperie Moghiev, care își duse iute mâna la buzunar, unde avea pistolul. Dar mai înainte de a ajunge să pună mâna pe el, unul dintru agresori îl și trase de pe căruță, în vreme ce un altul îl făcu nevătămător pe Severin, pe care spre mai mare siguranță îl mai și legară.

Aceeași soartă îl așteptă și pe Moghiev, care nici nu mai putea să se miște din pricina frânghiei, cu care fusese legat.

— Unde duceți aceste merinde și acest vin? întrebă, răstit, unul din agresori.

— Aici… pentru sfințirea casei lui Grigore Grigoriev! răspunse Moghiev, gemând.

— Tu ești Grigoriev? îl întrebă atunci necunoscutul pe Severin.

— Eu, stăpâne… și te implor, dă-ne drumul, căci doar nu ți-am făcut niciun rău.

— Amice Grigore Grigoriev, acum îți vom sfinți noi casa, de aceea vom lua mâncarea și băutura, iar voi veți rămâne aici!

Moghiev strigă deznădăjduit:

— Nu le luați, căci sunt ale mele!

Drept răspuns, același râs batjocoritor.

— Cum ai spus prietene? Sunt ale tale? Nu te înșeli oare? Toate acestea sunt ale noastre!

— Nu vă e rușine! strigă atunci Severin, furios. Să prădați un om sărac! Singura mea bucurie era sfințirea casei mele și acum vreți să-mi luați și această bucurie? Să vă fie rușine.

Necunoscutul, care părea să fie căpetenia bandiților, se răsti la Severin:

— Ține-ți gura, Grigore Grigoriev, căci de nu, îți trimit un plumb în burtă!

Dar Severin nu-și ținu gura.

— Mi-e însă nu prea mi-e teamă, de voi! De aș fi liber, v-aș arăta eu cine este Grigore Grigoriev. Dar vă veți căi voi amar și așa!

Necunoscutul râse din nou, disprețuitor.

— Așa? Mai ai și îndrăzneala să ne ameninți? Ei, bine, îți vom lua noi cheful de a ne mai amenința!

Cu acestea se întoarse la tovarășii săi.

— Ridicați-l, duceți-l în pădure și trageți-i un glonte în cap!

Severin se înspăimântă, începu să se zbată ca în gură de șarpe, dar ce putea el face față de cei doi bărbați vânjoși, care îl luară pe sus, îl târâră în pădure, de unde peste câteva minute se auzi o detunătură de armă.

— S-a sfârșit cu Grigore Grigoriev! îi zise atunci necunoscutul lui Moghiev, care îngrozi și mai mult, gândindu-se la soarta care-i fusese hărăzită omului care stătuse lângă el, în căruță.

Dar se îngrozi și mai mult, de teamă să nu pățească și el la fel.

— Îndurare! Îndurare! se văicărea el.

— Dacă-ți ții gura, te vom ierta! Dacă însă începi și tu cu amenințările, atunci te vei duce să-i ții tovărășie pe lumea cealaltă lui Grigore Grigoriev...

— Sfinte Dumnezeule!

— Dar de la tot ceea ce se găsește pe căruța aceasta să-ți iei rămas bun, căci ele sunt ale noastre, din clipa aceasta!

— Nu mă nenorociți! se rugă cârciumarul din Urzin, dar necunoscutul îi tăie vorba, răstit:

— Gura! Cum îndrăznești să spui așa ceva?

— Dar eu sunt un om sărac!

— Nu ți-e rușine? Crezi oare că nu știu că tu ești cârciumarul din Urzin? Crezi pare că nu știu ce zgârie

brânză ești și că toată viața n-ai avut alt scop, decât să înșeli pe toți aceia, care veneau să târguiască de la tine? Ești îndeajuns de avut pentru ca să nu sărăcești din pricina celor ce-ți vom lua acum!

Moghiev tăcu, fiindcă găsi că era mai cuminte să tacă, decât să împărtășească soarta lui Grigore Grigoriev, care acum zăcea mort. Își zicea că-l pedepsise Dumnezeu pentru a fi vrut să-l înșele pe Grigore Grigoriev!

Între timp necunoscutul se suise în căruță și dădu bice cailor. Căruța porni încet mai departe, lăsându-l pe Moghiev legat cobză, în marginea pădurii. Cârciumarul se trudi din răsputeri să se rostogolească până la șosea, unde mai putea nădăjdui să fie găsit de cineva.

Între timp căruța înainta mereu, până când deodată se auziră mai multe voci, pe o parte și pe cealaltă a șoselei.

— Stai!

— Vlasovici!

— Suntem aici!

Căruța se opri.

Lew Vlasovici, fostul învățător, le strigă tovarășilor săi:

— Sus băieți!

Și unul după altul se cățărară pe căruță: doctorul Leonida, Micislav și în urmă de tot, Severin, Grigore Grigoriev cel împușcat în pădure.

Și Severin râse cu poftă.

— Minunat a mers treaba! L-am băgat în sperieți pe Moghiev și îmi închipui ce rău trebuie să-i pară că m-ați împușcat.

Un hohot de râs răspunse.

— Cred că nu-i pare atât de rău de tine, ca de afacerea pe care a pierdut-o! Pe deasupra i-am mai luat și caii și căruța.

— Totul a mers de minune, zise și doctorul Leonida, zâmbind. Nici nu mi-aș fi putut închipui, Severine, să fi atât de bogat în idei!

— Este adevărat că ideea a fost a mea, zise Severin, modest, însă fără ajutorul vostru n-aș fi putut face nimic. Atacul a fost atât de bine executat, în cât la început tremuram chiar și eu!

— Dar și tu ți-ai jucat rolul de minune!

— Nu trebuie să vă mirați! zise Severin, râzând. Eu nu mai vedeam decât aceste mâncăruri de soi și butoaiele de vin și de dragul lor m-am învoit chiar și să mă legați și… să-l împușcați pe Grigore Grigoriev.

Restul drumului îl făcură stând mereu de vorbă despre isprava lor. Peste vreun sfert de ceas ajunseră la casa de vânătoare din pădure. Voinicii hotărâseră să țină nunta în această clădire pierdută în mijlocul pădurii și pe care o cunoșteau foarte puțini, chiar și din oamenii de prin împrejurimi, așa că nu erau amenințați să fie descoperiți. Aici descărcaseră merindele, a căror cantitate era atât de mare încât doctorul Leonida găsi de cuviință să aducă noi laude lui Severin.

— Cred și eu că merit să fiu lăudat, zise Severin, foarte serios, având în vedere prețul de nimic pe care am cumpărat toate aceste bunătăți!

După aceea rânduiră totul prin casă, pentru ca banchetul de nuntă să aibă loc în condiții cât se poate de plăcute. Ludovica și cu Minerva trecuseră pe acolo încă în timpul după amiezii și împodobiră toată casa, așa ca era o adevărată plăcere să privești la noua înfățișare a casei de vânătoare. Masa fusese întinsă în odaia din mijloc, care era cea mai încăpătoare.

În jurul mesei erau așezate fotolii confortabile, pe masă farfurii, tacâmuri, pahare din cele mai fine…

— Cât e de frumos! exclamă doctorul Leonida…

— Și cât de fericit va fi căpitanul! adăugă Vlasovici.

— Merită să fie și el fericit, zise Micislav, căci destul a suferit în viață!

— Dar să ne grăbim, căci mai avem ceva de făcut! zise Vlasovici.

— Ce?

— Popa! Ați uitat că fără popă nu se poate cununia!

— Așa este!

— Atunci să mergem!

După ce descărcară căruța, se suiră toți în ea și porniră în spre Rudin.

Pe drum Severin și cu doctorul Leonida coborâră din căruță, spre a se înapoia la ascunzătoare, pentru a-l vesti pe Vulturul Morții despre cele întâmplate. Lew Vlasovici și cu Dan Dragomir merseră mai departe în spre Rudin, deoarece hotărâseră ca de-acolo să-l aducă pe bătrânul preot Nicolovici.

Secera lunii era de mult pe cer, când căruța voinicilor intră pe strada principală a Rudinului.

Vlasovici cunoștea bine satul, știa unde locuiește preotul și mână de-a dreptul la casa lui.

În casa preotului lumea dormea de mult. Ferestrele priveau negricioase în noapte, de altfel ca și ferestrele celorlalte case de prin împrejurime.

Lew Vlasovici sări din căruță și bătu încet în fereastră.

Niciun răspuns, timp de câteva minute.

— Te pomenești că nu este acasă! îi zise fostul învățător lui Dan Dragomir. Atâta ne-ar mai trebui.

— Dar unde naiba să fie? Părintele Nicolovici nu prea obișnuiește să-și petreacă nopțile prin cârciumi. Trebuie să fie acasă, pe semne însă că are somnul greu și nu ți-a auzit bătaia în fereastră.

Vlasovici mai bătu odată în geam, de data aceasta mai tare.

Nu peste mult timp fereastra se și deschise și în cadrul ei se ivi capul cărunt al preotului.

— Cine sunteți?

— Pe Sfinția ta te căutăm, părinte! răspunse Lew Vlasovici, blând, cucernic.

— Ce vreți?

— Te rugăm să te îmbraci și să vii cu noi!

— Unde?

— La un muribund!

Acum în toiul nopții?

— Își dă sfârșitul, Prea Sinte și ne-a implorat să-i aducem un preot.

— Unde șade muribundul?

— Cale de o jumătate de ceas cu căruța... Da te rugăm, Prea Sfinte, nu mai întârzia, căci te pomenești că moare între timp.

Preotul rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse, încet:

— Așteptați până mă îmbrac. Căruța e aici?

— Aici, Prea Sfinte!

Fereastra se închise și în dosul ei se făcu lumină. Lew Vlasovici și cu Dan Dragomir așteptară liniștiți, lângă căruță.

— A mers destul de repede! zise Dan Dragomir. N-aș fi crezut că se va lăsa convins cu atâta ușurință!

— Eu știam mai dinainte, răspunse Lew Vlasovici. Nicolovici este foarte evlavios și ia foarte în serios chestiunile religioase.

— Dar cum îi vom spune noi adevărul?

— I-l vom spune noi pe drum!

În curând se ivi și părintele în poartă. Luase cu sine și un felinar, pe care-l întări de căruță.

Mai înainte de a se urca în trăsură întrebă:

— Cine este muribundul?

— O bătrână, foarte cucernică și cu frica lui Dumnezeu!

— Și unde șade?

— În apropierea castelului din Rudin.

Părintele Nicolovici se urcă în căruță.

— Putem pleca!

Dan Dragomir dădu bice cailor!

Căruța trecu prin strada principală a Rudinului, apoi o luă în spre pădure.

Părintele nu scotea un cuvânt și tot atât de tăcut stătea lângă el și Lew Vlasovici.

Gândurile fostului învățător, de altfel ca și ale lui Dan Dragomir se îndreptau numai în spre Stanislau Rimsky, care în clipele acelea era în fierberea pregătirilor de nuntă.

Mergeau de o jumătate de ceas și drumul tot nu se sfârșise încă. Părintele începu să se neliniștească.

— Dar departe mai șede muribunda! N-ar fi fost mai aproape părintele din Urzin?

— Liniștește-te, Prea Sfinte, căci în curând vom ajunge! zise Dan Dragomir. Te-am chemat pe Sfinția Ta, fiindcă pe d-ta te-a vrut muribunda.

— Pe mine?

— Da. Avea obiceiul să umble la biserica Sfinției Tale.

Mai făcură o bună bucată de drum.

Trecuseră și pe lângă castelul din Rudin, dar căruța mergea mereu, până când deodată, părăsi șoseaua națională și o luă spre inima pădurii.

În clipa aceea părintele Nicolovici sări de pe jilț și strigă:

— Oprește!

Vlasovici îl întrebă, nedumerit:

— Dar ce s-a întâmplat?

— Nici un pas nu merg mai departe! răspunse preotul.

— Dar de ce, Prea Sfinte?

— Mai întâi să-mi spuneți, unde mă duceți?

— Dar nu ți-am spus?

— Nu mi-ați spus adevărul!

— Prea Sfinte…

Într-o clipă părintele puse mâna pe felinar și lumină chipul lui Vlasovici.

Ochii fostului învățător se închiseră sub lumina bruscă a felinarului.

— Lew Vlasovici! strigă părintele Nicolovici, încremenit.

Fostul învățător își aplecă privirea. Părintele urmă:

— Lew Vlasovici! Învățătorul din Malzin. Nu-ți mai aduci aminte de mine? Nu-ți mai aduci aminte că odată ți-am făcut o vizită la școală?

— Ba da… ba da!

— Ce s-a întâmplat cu tine? Lumea spune că, după pustiirea castelului și arderea pe rug a jupânitei Theodora, tu… tu te-ai fi alăturat la banda lui Stanislau Rimsky, care a nimicit satul și castelul și a dat foc stăpânei moșiei.

Învățătorul tăcu.

— Să fie adevărat? Nu răspunzi? Într-adevăr ai pe suflet păcatul acesta? Și tu să fi luat parte la uciderea mișelească a prea bunei jupânițe Theodora?…

Fostul învățător negă cu tărie:

— Nu! Nu!

— Atunci de ce ai dispărut? De ce te-ai înrolat în banda Vulturului Morții?

— Nu arunca cu piatra în mine, Prea Sfinte, mai înainte de a cunoaște împrejurările…

— Din moment ce te-ai întovărășit cu Vulturul Morții, nu trebuie să mai cunosc împrejurările…

— Nici pe Vulturul Morții nu trebuie să-l osândești!

— Pe căpetenia de tâlhari?

— Tocmai el a fost acela care a vrut să o salveze pe jupânița Theodora cu prețul vieții sale. A făcut tot ce i-a stat în putință pentru a o scăpa de la moarte și era să plătească cu propria lui viață această îndrăzneală.

— Cum, nu el a ucis-o pe jupânița Theodora? Nu el a dat foc castelului?

— Nu! Nu!

— Dar cine, dacă nu el?

— Țăranii îmbărbătați de rachiu au săvârșit această mârșăvie… Stanislau Rimsky a vrut s-o scape pe stăpâna moșiei, dar n-a izbutit. Tovarășii Vulturului Morții au sosit la fața locului prea târziu, când din jupânița Theodora nu mai rămăsese decât scrum și când țăranii petreceau de bucuria faptei lor mârșave.

— Atunci nici satul nu l-a pustiit Vulturul Mort?

— Satul da! Aceasta a fost răzbunarea lui împotriva ticăloșilor, care au răsplătit cu atâta nerecunoștință bunătatea Theodorei. Stanislau Rimsky n-a făcut decât să pedepsească pe cei vinovați. Dacă pedepsirea unor asemenea ticăloși este un păcat, atunci Stanislau Rimsky e un păcătos… Și atunci și eu sunt un păcătos, fiindcă am aprobat fapta lui și m-am înscris în ceata lui de voinici sub înrâurirea acestei fapte!

— Într-adevăr, așa să se fi întâmplat? se minună părintele Nicolovici.

— Așa să-mi ajute Dumnezeu, zise fostul învățător, în chip solemn, dacă nu este adevărat până la ultimul cuvânt, tot ceea ce ți-am spus!

Părintele Nicolovici tăcu.

— Crede-mă, Prea Sfinte, urmă Lew Vlasovici, că Vulturul Morții nu este nici pe departe omul rău și fără suflet, cum îl descriu dușmanii săi. Dimpotrivă, este un suflet nobil și un bărbat curajos, care-i ajută pe săraci și asupriți și-i apără de cei tari și răi. Acestea nu sunt motive pentru a-l urî și a-l disprețui, ci dimpotrivă, pentru a-l iubi.

Dan Dragomir dădu bice cailor și căruța porni din nou.

Părintele Nicolovici se întoarse iarăși în spre Vlasovici și apucându-l de braț îl întrebă:

— Dar acum să-mi spui unde mă duceți?

— Mărturisesc că nu la o muribundă!

— Dar?

— La o cununie!

— Și de ce trebuie să aibă loc cununia aceasta în taină și în miez de noapte?

— Vei afla, când vom ajunge acolo, Prea Sfinte!

— Poate că e vorba despre răpirea vrunei fete? Atunci totul este în zadar, căci nu voi binecuvânta căsătoria decât numai dacă amândoi vor declara că se unesc de bună voie și neînrâuriți de nimeni.

— Fii pe pace, Prea Sfinte, căci noi nu suntem oameni care să căutăm să înrâurim asupra cuiva în asemenea împrejurări. Amândouă părțiile doresc această căsătorie.

— Dar atunci la ce bun toată această tăinuire?

— Din pricina persoanei mirelui.

— Din pricina persoanei mirelui?

— Da, Prea Sfinte!

— Și cine este mirele?

Vlasovici nu răspunse.

Părintele începu să bănuiască adevărul.

— Nu cumva…

— Ba da, Prea Sfinte… acela, la care te-ai gândit!

— Vulturul…

— Da, Vulturul Morții, căpitanul nostru!

Părintele Nicolovici era pus în mare încurcătură.

Nu știa ce să facă. Gândurile cele mai ciudate îi frământau creierul. Știa prea bine că Stanislau Rimsky era urmărit de autorități și cunoștea și pregătirile care se făceau la Dubro, pentru prinderea Vulturului Morții. Goana pentru descoperirea ascunzătorii Vulturului Morții era dusă cu o îndărătnicie nemaicunoscută și în vreme ce contele Gorciacov se trudea din răsputeri să dea de ea,

iată că soarta îl ducea pe el, preotul Rudinului, fără să vrea, la această ascunzătoare.

Ce să facă?

Datoria preotului era să binecuvânteze unirea tuturor acelora, care de bună voie voiau să se căsătorească și în decurs de patruzeci de ani de preoție, nu refuzase binecuvântarea niciunei legături făcute cu învoirea părților.

Acum însă, împrejurările erau foarte ciudate și bietul preot se întreba dacă are dreptul să refuze celebrarea căsătoriei, sau era obligat s-o oficieze, oricât de neobișnuite erau împrejurările

— Vreți să binecuvântez cununia Vulturului Morții? mai întrebă el, odată.

— Da, Prea Sfinte, asta te-am rugat să faci!

— Bine, dar Stanislau Rimsky este urmărit în tot cuprinsul Rusiei!

— Dreptul de a fi fericit nu i-l poate lua nimeni! răspunse Lew Vlasovici.

— Bine, fie! zise părintele Nicolovici, aplecându-și capul.

Lew Vlasovici luă mâna bătrânului preot și o sărută.

— Dumnezeu să te binecuvânteze!

— Și unde va avea loc cununia?

— În capela din pădurea Rudinului!

— Și cine este mireasa?

— Fedora Feodorovna, prințesa Rudinului! răspunse Lew Vlasovici, cu voce de sărbătoare.

Bătrânul-preot crezu că nu auzise bine.

— Ce-ai spus? întrebă el.

— Fedora Feodorovna, prințesa Rudinului! repetă Vlasovici.

— Să fie cu putință?

— Vei avea prilejul să te încredințezi singur, Prea Sfinte!

— Prințesa… marea noastră binefăcătoare?… Și Stanislau Rimsky… Vulturul Morții!

— Vezi, Prea Sfinte, zise atunci Lew Vlasovici, și din asta poți să-ți dai seama ce om este Vulturul Morții… Stăpâna Rudinului nu-și va oferi mâna unui nevrednic!

Bătrânul preot clătină din cap.

Era aproape la șaptezeci de ani, auzise și văzuse multe ciudățenii în acest timp, dar aceasta le întrecea pe toate.

Prințesa Rudinului, una din cele mai bogate femei ale Rusiei, se căsătorește cu Stanislau Rimsky, căpitanul de bandiți!

Între timp căruța mergea încet mai departe.

Părintele Nicolovici avea acum la ce să se gândească și nu mai vorbi. Lew Vlasovici tăcu și el. Era fericit că preotul primise și că deci nu mai lipsea nimic pentru a duce la îndeplinire dorința căpitanului.

Peste un ceas sau poate chiar mai curând, Vulturul Morții va fi soțul fericit al prințesei Fedora Feodorovna.

În depărtare se iviră, mici puncte strălucitoare. Dacă n-ar fi fost vreme de iarnă, ai fi crezut că sunt licurici. Dar punctele acestea de lumină creșteau necontenit, cu cât căruța se apropia mai mult de ele…

Dan Dragomir se întoarse deodată în spre Lew Vlasovici.

— Privește!

Vlasovici îi explică părintelui Nicolovici:

— Acolo va avea loc cununia… Capela din pădure este înconjurată de făcliile voinicilor și tot acolo se găsește și perechea care așteaptă binecuvântarea Sfinției Tale!

Strălucirea făcliilor oferea ochilor o priveliște minunată. Când cei din jurul bisericuței auziră huruitul cărații își dădură seama că trebuiau să fie Dan Dragomir, Vlasovici și cu preotul.

Micislav și cu Severin le ieșiră înainte cu făclii, pentru a le arăta drumul. În curând căruța și sosi la destinație și amândoi îl salutară pe bătrânul preot, cu respectul ce i se cuvenea.

Părintele Nicolovici coborî din căruță.

La lumina făcliilor el zări mica bisericuță din pădure, iar puțin mai la o parte, un mic grup: doctorul Leonida cu cele două fete.

— Unde este căpitanul? întrebă Dan Dragomir.

— Așteaptă împreună cu prințesa, în casa de vânătoare. După un vechi obicei, unul din nași trebuie să se ducă după mireasă, celălalt după mire. Vino, Dane, căci nouă ni se cuvine această însărcinare!

— Până atunci, ia loc, Prea Sfinte! zise Severin. Tânăra pereche va fi în curând aici!

— Lumânările au fost aprinse, în bisericuță? întrebă preotul.

— Acum avem de gând să le aprindem!

— Atunci unul din voi, tu, Vlasovici, vino cu mine, să facem pregătirile necesare.

— Vin, Prea Sfinte! răspunse fostul învățător, care și porni în spre bisericuță.

Peste câteva minute din capelă venea o lumină dulce, odihnitoare.

Lumânările fuseseră aprinse și ferestrele multicolore ale capelei răsfrângeau în minunate străluciri flăcările pâlpâitoare ale lumânărilor.

Preotul își dezbracă șuba și păși în fața altarului în odăjdii bisericești. Deschise Sf. Evanghelie și căută pagina consacrată pentru asemenea împrejurări.

În timpul acesta tovarășii Vulturului Morții așteptau cu nerăbdare sosirea căpitanului.

Deodată, Ludovica strigă:

— Vin!

Într-adevăr în întunericul nopții se zăriră făcliile ținute de Dau Dragomir și doctorul Leonida.

— Vin! repetară și ceilalți voinici.

Toți se adunară într-un singur grup și priveau cu nerăbdare la nuntașii care se apropiau.

În față venea Dan Dragomir, având la brațul drept pe Fedora Feodorovna, iar pe urmă, Vulturul Morții, alături de doctorul Leonida.

Severin nu se mai putu stăpâni și strigă:

— Trăiască Vulturul Morții! Trăiască prințesa!

Un fior de fericire străbătu trupul prințesei, care era atât de emoționată, încât de-abia mai avea putere să zâmbească. Nu la fel stăteau lucrurile cu Stanislau Rimsky, care era de o veselie necunoscută și care făcea mereu semne tovarășilor săi.

Câtva timp rămaseră în fața capelei și Stanislau Rimsky întrebă:

— Totul este gata?

— Gata, căpitane! răspunse Severin. Vlasovici a și intrat în capelă cu preotul, pentru a face cele din urmă pregătiri.

— Atunci, du-te de vezi, dacă au isprăvit și întreabă-l pe părinte, dacă poate începe slujba.

Severin alergă în capelă, de unde se întoarse în curând, cu fața strălucitoare de bucurie:

— Căpitane, părintele spune că putem începe chiar acum!

Vulturul Morții se apropie de mireasa sa și o sărută duios pe frunte.

— Dragă Fedora, este cea din urmă sărutare, pe care ți-o dau ca Stanislau Rimsky și cea din urmă sărutare pe care mi-o dai tu ca prințesă a Rodinului! După legile oamenilor și ale lui Dumnezeu, acum suntem încă doi străini, unul pentru altul; dar când vom ieși din această, bisericuță, vom fi soț și soție.

Fedora Feodorovna nu se mulțumi cu sărutarea de pe frunte, ci își lipi buzele de gura Vulturului Morții. Buzele lor stătură mult timp împreunate, ca și când dragostea le-ar fi lipit una de alta.

Din depărtare vântul aduse sunetul unui clopot.

Era miezul nopții.

Cele două canaturi ale ușii bisericii se deschiseră și lumina din biserică răzbi în noapte.

Fedora Feodorovna, Dan Dragomir, Stanislau Rimsky și cu doctorul Leonida porniră încet spre capela în care răsuna cântecul religios al bătrânului preot.

CAPITOLUL 73
Cununia de la miezul nopții

După Fedora Feodorovna, Dan Dragomir, Stanislau Rimsky și doctorul Leonida intrară și ceilalți voinici în bisericuță, unde domnea o liniște cucernică. Nu se auzea decât glasul bătrânului părinte Nicolovici, care se îndrepta implorător către Cel de Sus.

În dreapta altarului se așeză Stanislau Rimsky, iar în stânga Fedora Feodorovna. Și în vreme ce părintele Nicolovici se adresa Celui de Sus, cei doi miri se uitau cu o duioșie mișcătoare unul la altul.

Privirile lor trădau încredere în viitor, fericire și nemărginită dragoste. Voinicii priveau și ei adânc mișcați la căpitanul lor și aleasa sa și Micislav îi șopti Minervei, care se găsea lângă el:

— În toată Rusia nu mai găsești o a doua pereche atât de frumoasă!

Cântecul se sfârși și bătrânul preot făcu un semn perechii să vină mai aproape. Cei doi miri îngenunchează în fața altarului și Stanislau Rimsky luă în mâna sa mâna prințesei.

În tăcerea desăvârșită ce domnea în bisericuță preotul întrebă:

— Stanislau Rimsky, răspunde, dacă iubești pe aceea a cărei mână o ții în mâna ta?

— O iubesc! răspunse Vulturul Morții, mândru…

— Vrei s-o iei de soție de bună voie, fără să fi fost împins la aceasta de o voință străină de tine?

— De bună voie și fără să mă silească cineva!

— Îi vei fi soț credincios, împărtășind cu ea bucurii și nevoi și apărând-o, când ar avea nevoie de apărare?

— Îi voi fi soț credincios și o voi apăra întotdeauna, chiar cu prețul vieții mele!

— Nu o vei părăsi niciodată?

— Niciodată!

Părintele Nicolovici se întoarse atunci în spre mireasă.

— Prințesă Fedora Feodorovna, răspunde dacă îl iubești pe bărbatul, a cărui mână o ții în mâna ta?

— Îl iubesc!

— Vrei să-l iei de soț de bună voie, fără să fi fost împinsă la aceasta de o voință străină de tine?

— Da!

— Îi vei fi soție credincioasă, împărtășind cu el și bucurii și nevoi?

— Da!

— Nu-l vei părăsi niciodată?

— Niciodată!

— Atunci vă binecuvântez în numele Domnului nostru! Să ne întoarcem cu toții sufletele către Cel de Sus și să-L rugăm să pogoare harul său asupra robilor săi care se unesc astăzi în fața Lui… Bucuria și mulțumirea să le însoțească pașii în viață, jalea și necazul să fugă din calea lor… Stanislau Rimsky, aici, în fața altarului, unde ai jurat credință soției tale, te sfătuiesc să renunți la viața zbuciumată pe care ai dus-o până acum și să-ți trăiești restul zilelor în nobilă simplitate, spre bucuria tinerei tale soții. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândoi.

Părintele mai spuse o rugăciune, apoi intonă un cântec pe care îl repetară toți în cor… Cântecul răsuna mai tare, tot mai tare, răzbind până în depărtări.

Încetul cu încetul cântecul muri, slujba religioasă luă sfârșit și părintele Nicolovici strânse mai întâi mâna miresei, apoi pe a mirelui. După aceea veniră voinicii, care urară toate fericirile tinerei perechi.

Vulturul Morții își oferi brațul prințesei, care se lipi fericită de soțul său și așa porniră încet afară din capelă.

Cei doi nuni mari, Dan Dragomir și cu doctorul Leonida, mergeau în frunte, după aceea venea tânăra pereche, iar pe urmă ceilalți voinici. Părintele Nicolovici rămăsese în bisericuță să stingă lumânările, iar după ce sfârși cu acest lucru, își îmbrăcă șuba peste odăjdiile bisericești.

Mirii, urmați de ceilalți nuntași se îndreptară în spre casa de vânătoare, unde urma să aibă loc banchetul de nuntă. Toți râdeau fericiți și de-abia așteptau să se așeze la masă.

Stanislau Rimsky se întoarse în spre soția sa cu ochi strălucitori de fericire și-i zise:

— Vei vedea, draga mea…

În aceeași clipă, un strigăt ascuțit se auzi în noapte:

— Niciun pas mai departe!

Vulturul Morții se uită în jurul său, nedumerit și… un urlet, ca de fiară rănită îi ieși din piept:

— Trădare!

Deodată, ca și când pădurea ar fi căpătat viață o armată nenumărată de cazaci se ivi din dosul copacilor.

Voinicii se uitară îngroziți în jurul lor.

Oriunde își îndreptau privirile, numai cazaci și iar numai cazaci!

Fedora Feodorovna scoase un țipăt de groază, apoi strigă:

— Înapoi, în bisericuță!… În sfântul lăcaș nu ne vor putea urmări… și eu voi…

Se întoarseră, dar cazacii alcătuiseră și în spatele lor un lanț viu, care nu mai putea fi străpuns de o mână de oameni.

Dan Dragomir, doctorul Leonida și ceilalți voinici, se așezară iute în jurul Vulturului Morții, de la care își așteptau scăparea și pe care erau gata să-l apere cu propriile lor trupuri.

— Să fugim!

— Ce facem?

— Am fost trădați!

— Căpitane, vorbește!

Asemenea strigăte deznădăjduite ieșiră de pe buzele voinicilor, care își pierduseră capul.

Rimsky se uită zăpăcit la tovarășii săi și își strângea soția la piept.

Același glas ascuțit de mai înainte răsună din nou și contele Gorciacov se desprinse din rândul cazacilor.

— Stanislau Rimsky, te somez să te predai, împreună cu tovarășii tăi! Toate armele pe care le aveți asupra voastră să mi le predați, căci altfel dau ordin să se tragă în voi!

Dar somației guvernatorului îi răspunse un glas hotărât, dârz:

— Stanislau Rimsky nu se predă!

Și credincioșii lui prieteni strigară în cor:

— Nu ne predăm!

— Bine! răspunse contele Gorciacov, șoptind ceva la urechea lui Marius Gersot care era alături de el.

În clipa următoare cazacii își luară armele de pe umeri și sute de țevi de pușcă se îndreptară asupra voinicilor.

Fuga era cu neputință.

Stanislau Rimsky își dădu seama și el de această imposibilitate și amărăciunea îl gâtuia. Tocmai acum, când se vedea și el în pragul fericirii, trebuia să se nimicească totul.

O durere de neînchipuit îi sfâșia inima și aproape uitând de sine, îngână:

— Totul s-a sfârșit!

Pe Fedora Feodorovna o podidiră lacrimile. Durerea îi sfâșia și ei inima și nu știa ce să facă.

Atunci se auzi deodată vocea ticălosului de Marius Gersot:

— Vă somez încă odată…

Atunci Fedora Feodorovna se smulse brusc din brațele Vulturului Morții, alergă la contele Gorciacov și căzând în genunchi, se rugă:

— Vă implor, nu vă atingeți de ei!… Eu, prințesa Rudinului, îmi iau toată răspunderea pentru ei!

Marius Gersot însă, îi răspunse semeț și batjocoritor:

— D-ta nu mai ești prințesa Rudinului, ci soția lui Stanislau Rimsky, în consecință ne vom purta cu d-ta la fel ca și cu oricare alt membru al acestei bande de ucigași!

Prințesa țipă.

Marius Gersot se adresă cazacilor:

— Prindeți-o!

Doi cazaci porniră în spre prințesă, dar Dan Dragomir fu mai iute decât soldații și dintr-o săritură se repezi la Marius Gersot, la blestematul vrăjmaș, care se zbătea deznădăjduit în brațele vânjosului român.

Contele Gorciacov, speriat, strigă:

— Împușcați-l!

Ofițerul cel mai apropiat își scoase pistolul. Ochi o clipă, dar tocmai în clipa aceea Dan Dragomir îl trânti la pământ pe Marius Gersot și glontele trecu pe deasupra voinicului.

Urmă un țipăt sfâșietor și Fedora Feodorovna se prăbuși la pământ, scăldată în sânge.

— Stanislau… Stanislau! suspină ea, dureros.

Atunci se dezmetici și Vulturul Morții din toropeală și se repezi asupra cazacilor ca o fiară scăpată din cușcă. Tot atunci îl culcă la pământ și Dan Dragomir pe Marius Gersot, care încercase să se ridice, iar ceilalți voinici se aruncară asupra vrăjmașului cu o furie de neînchipuit.

Într-o clipă se încinse o încăierare cumplită.

Detunăturile de puști, de pistoale se amestecau cu strigătele de durere ale răniților, cu înjurături și blesteme, de nu se mai putea înțelege nimic.

Dar țipetele cele mai dureroase ieșeau din gura lui Marius Gersot. În mijlocul acestei încăierări, care se dădea pe viață și pe moarte, voinicii se năpustiră ca niște tigri

înfuriați asupra aceluia care era toată pricina nenorocirii lor.

Ei îl spintecară aproape în bucăți pe trădător și îi despicară capul, de nu mai era de recunoscut. Dar cazacii se și năpustiseră asupra lor și trebuiră să se apere de atacurile care veneau din toate părțile.

Unul din cazaci îl împușcă în cap pe Vlasovici din imediată apropriere și fostul învățător, căzu mort la pământ, fără să mai scoată vreo vorbă.

Vulturul Morții se lupta ca un leu și cu un curaj disprețuitor de moarte, chiar și în această situație deznădăjduită. Durerea, de a fi pierdut-o pe aceea pe care o iubise atât de mult, îi însutise puterile.

În mijlocul urletelor infernale, se auzeau mereu strigătele contelui Gorciacov:

— Băgați de seamă de Rimsky! Trebuie prins viu!...

Zece, doisprezece cazaci se repeziră la Vulturul Morții, dar el se desfăcu de ei, de toți. O putere nebănuită zăcea în brațele sale. Pe un cazac, de o statură uriașă, îl apucă de gât și dintr-o singură mișcare i-l suci, ca la un pui, apoi îl aruncă la o parte, de parcă ar fi fost un fulg!

Alți soldați se repeziră la el, dar și aceștia se rostogoleau la pământ, unul după altul, în urma groaznicelor sale lovituri. Voinicii luptau și ei vitejește în jurul lui. Pierderea Fedorei Feodorovna și a lui Lew Vlasovici prinse dorul de răzbunare în sufletele lor și cazacii cădeau cu droaia, în mijlocul unor deznădăjduite țipete de durere.

Dar până la urmă ar fi fost cu neputință ca numărul mare al cazacilor să nu iasă învingător. Chiar și îndârjirea și nebănuita putere a Vulturului Morții trebui să se plece, în fața mulțimii armate, care stătea sub ordinele contelui Gorciacov.

În curând, Stanislau Rimsky fu azvârlit la pământ, unde îl apucară zeci de mâini, așa că nici să se miște nu mai putea.

Din când în când se mai opintea, în nădejdea că se va putea desface din strânsoarea vrășmașului, dar ce putea să facă el, împotriva nenumăraților soldați, care se trântiseră cu totul peste el?

— Câinilor!… Ucigașilor! striga el disprețuitor.

Acum și contele Gorciacov îndrăzni să se apropie de el.

— Legați-l bine! Aveți grijă de el, fiindcă acesta este cel mai primejdios! Băgați de seamă însă, să nu mi-l omorâți, căci pentru el am o moarte cu totul deosebită!

Stanislau Rimsky se uită cu ochi fulgerători la dușmanul său de moarte.

— Îți voi răsplăti eu aceasta, conte Gorciacov!

— Ce tot spui acolo? întrebă contele Gorciacov, disprețuitor.

— Ai ucis-o pe aceea care mi-a fost dragă, mi-ai ucis cei mai buni prieteni! Cumplită va fi răzbunarea, cu care te voi lovi!

Contele Gorciacov se apropie, își ridică mâna și lovi cu cravașa în obrazul aceluia ce nu se putea apăra.

— Ține, câine! Aceasta este răsplata pentru îndrăzneala amenințărilor tale… acesta este darul meu de nuntă!

Stanislau Rimsky vru să se repeadă la el pentru a-l sfâșia, dar legăturile îi erau atât de strânse, încât încercând să le rupă, nu făcu decât să-și rănească singur trupul, în mai multe locuri.

Nu putea face nimic și această neputință de a se răzbuna pe loc îl făcu să simtă și mai mult înjosirea loviturii cu cravașa.

Rânjetul batjocoritor al contelui Gorciacov îl făcea să înnebunească de durere. Își întoarse privirea spre a nu mai vedea chipul diabolic al călăului Varșoviei.

Dar atunci văzu altceva, tot atât de dureros.

Văzu că, și tovarășii săi fuseseră prinși și mai văzu că doi cazaci ridicară trupul neînsuflețit al prințesei și-l duseră mai la o parte.

Unul din acești cazaci se întoarse apoi la contele Gorciacov și-i zise:

— Prea milostive stăpâne, prințesa e moartă. Glontele a ucis-o pe loc!

Pe Vulturul Morții îl năpădiră lacrimile.

Ce soartă tragică îi rezervase destinul! Ce dar de nuntă crud, înfiorător, îi pregătise soarta! Îi răpise pe aceea pe care o iubea, tocmai în clipa când putea spune că este a lui!

Inima i se strânse de durere, creierul îi zvâcnea sălbatic și se zbătea neputincios să-și rupă legăturile. El jurase de mult, încă din Varșovia, când i-o răpise pe Mioara Comăneanu, să se răzbune pe contele Gorciacov.

Și de atunci, de atâta amar de vreme, nu izbutise încă să-și îndeplinească această dorință arzătoare și acum era lăsat la voia lui, la voia acestui om cu inimă de câine.

— Vai, dacă ar mai putea să fie iarăși liber măcar numai câteva zile, atunci călăul Varșoviei n-ar mai fi scăpat de răzbunarea lui! Chiar dacă ar fi trebuit să plătească cu propria lui viață această răzbunare și tot nu s-ar da înapoi de la ea!

Guvernatorul Varșoviei le porunci cazacilor să pornească înapoi spre Dubro.

— Trupul neînsuflețit al prințesei să fie transportat la castelul din Rudin!

— Și cu cei doi bandiți doborâți ce să se întâmple?

— Lăsați-i aici, pradă lupilor!

Pe Vulturul Morții îl îngrozi atâta cruzime.

— Și cu prefectul poliției din Petrograd ce facem? întrebă cineva.

Contele Gorciacov observă de-abia acum că fostul său secretar zăcea în zăpadă, cu trupul sfâșiat.

— Pentru asta veți primi o pedeapsă cumplită! urlă călăul Varșoviei înfuriat. Răzbunarea mea va fi atât de crudă, cum nu s-a mai pomenit de când există lumea! Înainte! Luați prizonierii. Pe ticălosul acesta de Stanislau

Rimsky să-l duceți deosebit, spre a nu veni în atingere cu tovarășii săi…

Doi cazaci îl împinseră cu o sălbăticie de nedescris pe Vulturul Morții care porni împleticindu-se de pe locul care mai înainte fusese locul fericirii sale, pentru ca în câteva minute să se transforme în locul pe care avea să-și piardă tot ce avea mai scump în lumea aceasta: soția și prietenii!

Și mergând așa zăpăcit de durere auzi deodată un glas care strigă:

— Căpitane… căpitane!

Se uită în direcția de unde venea glasul. Era Severin, căruia sângele îi curgea șiroaie dintr-o rană de la cap și care se vedea că-și trăiește cele din urmă clipe.

Stanislau Rimsky se opri și se uită cu ochi înlăcrimați la credinciosul său tovarăș.

— Severin!

— Căpitane… mor fericit… fiindcă știu că mor pentru tine!

Vulturul Morții se trânti la pământ și își sărută credinciosul tovarăș.

— Severin… drag prieten… Dumnezeu să se îndure de sufletul tău!

— Răzbună-ne… trădarea… Dumnezeu să te ajute!

Contele Gorciacov, care văzuse toată această scenă, începu să urle de mânie:

— Loviți-l!… Dați-i!… Să plece de acolo.

Cazacii îl smuciră pe Rimsky de lângă tovarășul său.

— Iar câinele acesta… să crape! urmă contele Gorciacov, scoțându-și pistolul și descărcându-l de la doi pași, în rănitul de moarte.

Când fumul prafului de pușcă se risipi… Severin zăcea nemișcat.

Stanislau Rimsky gemu de durere.

— Vai, de ce n-am murit eu! Mai bine se sfârșea cu mine decât să fiu silit să privesc la sfârșitul tuturor acelora pe care i-am iubit!

Îi venea să înnebunească de durere, dar își adună toate puterile pentru a nu-și trăda simțămintele ce-i sfâșiau sufletul. Și așa contele Gorciacov izbucnise într-un hohot de râs batjocoritor când îi zărise lacrimile din ochi.

De-abia când ajunseră pe șosea putu Vulturul Morții să-și dea seama de mulțimea cazacilor, care fuseseră aduși

pentru prinderea lui. Era o adevărată armată acolo și deci nu trebuia să se mire că mica lui trupă de voinici fusese biruită.

El își luase pedeapsa cea mai fioroasă pe care i-ar fi putut-o născoci o minte omenească, fără ca guvernatorul Varșoviei să-și fi dat seama de aceasta. Fusese silit să asiste la moartea acelora care îl iubiseră atât de mult! Mai întâi Fedora Feodorovna, apoi Lew Vlasovici, iar la urmă, Severin.

Ce crudă soartă…

Dar ceilalți?

Dan Dragomir, doctorul Leonida, Micislav, Ludovica și Minerva, prizonieri… Dan Dragomir era plin de sânge, căpătase mai multe răni în timpul cumplitei lupte, dar, totuși, mergea dârz în mijlocul soldaților. Doctorul Leonida era rănit și el și de-abia se mai putea târî și Micislav la fel.

— Ce se va întâmpla cu ei? se frământa Vulturul Morții. Vai, dacă aș putea să mă jertfesc eu în locul lor, cu câtă dragă inimă aș face-o!

Contele Gorciacov înainta triumfător în mijlocul ofițerilor săi. Planul său reușise pe deplin. Vulturul Morții, atât de temutul tâlhar, pe care nimeni nu fusese în stare să-l prindă, ani de-a rândul, era acum prizonierul său, împreună cu toată banda lui.

Este adevărat că izbânda aceasta fusese plătită foarte scump, dar puțin îi păsa contelui Gorciacov de pierderile suferite. Viața lui Marius Gersot și a celor vreo douăzeci de cazaci nu mai avea nicio însemnătate pentru el, când era vorba de prinderea Vulturului Morții.

Mergând în mijlocul ofițerilor săi, călăul Varșoviei se gândea necontenit că fapta aceasta a lui îi va aduce cea mai mare distincție din partea țarului… care-l va primi în audiență specială și că întreaga Rusie îl va sărbători, pentru iscusința, de care dăduse dovadă.

Tristul convoi părăsise pădurea și înainta acum pe șoseaua Rudinului. Cazacii se opriră, deoarece aici își

ascunseseră caii, spre a intra cât mai neobservați în pădurea Rudinului.

La porunca guvernatorului Varșoviei, prizonierii fură luați între cai. Mâinile le fuseseră dezlegate și legate apoi câte una cu câte o frânghie de căpestrele cailor. În chipul acesta nenorociții trebuiau să țină pas cu caii, căci altfel erau târâți și uciși de copitele celor care veneau în urmă.

Tot astfel sunt duși și surghiuniții din Siberia, din care se prăpădesc jumătate mai înainte de a ajunge în iadul veșnicei zăpezi. Vulturul Morții nu se împotrivi, nu căută să se răzvrătească, ceea ce de altfel ar fi fost și așa în zadar. Se supuse soartei și îndurase să fie legat cobză, căci durerile trupești erau neînsemnate, pe lângă durerile sufletești care îl chinuiau.

Tristul convoi porni spre Dubro.

CAPITOLUL 74
Sfârșitul unui trădător

Prizonierii își îndurau soarta cu o resemnare eroică. Drumul până la Dubro era lung și greu, mai ales când trebuiau să alerge după cai, dar de aceea nu se plânseră, ci îndurară fără să crâcnească această tortură.

Trecură pe lângă castelul din Rudin și pe lângă Cuibul Vulturilor. Vulturului Morții îi sângeră inima când zări turnul care-l adăpostise timp atât de îndelungat. Toate amintirile frumoase care îl legau de acest ținut i se împrospătară în minte, poate tocmai pentru a-i mări durerea. El zări și coridorul ascuns care ducea din Cuibul Vulturilor până la castel, coridor pe care trecuse de atâtea ori spre a se întâlni cu Fedora Feodorovna.

Amărăciunea îi năpădi sufletul la gândul că mândrul castel nu mai avea stăpân și că ascunzătoarea rămăsese pustie.

De l-ar duce cât mai departe de acolo, pentru ca tristele amintiri care îl legau de lucrurile acestea să nu-i rupă necontenit rana inimii sale.

Contele Gorciacov se desfăta cu o plăcere diabolică la suferințele voinicilor. El își îndemna cazacii să mâne caii tot mai iute și bieții prizonieri, istoviți de lupta dată, trebuiau să alerge din răsputeri, pentru a se ține de caii care îi târau fără milă, de câte ori pământul amenința să le fugă de sub picioare. Toată greutatea corpului atârnând de încheietura mâinii de care erau legați, frânghia le rosese

carnea până la os și încheietura le sărise din loc, pricinuindu-le dureri îngrozitoare.

Cu toate acestea, niciunul nu se plânse. Vulturul Morții își mușca buzele, ca nu cumva să strige de durere și pilda lui o urmară și ceilalți voinici! Dacă fuseseră vrednici de căpitanul lor înainte de a fi ajuns în starea aceasta de plâns, voiau să rămână vrednici de el și cu prilejul acestei cumplite încercări a soartei.

Purtarea lor eroică îl uimi chiar și pe contele Gorciacov, care până în cele din urmă le porunci cazacilor să mâne caii mai încet.

Dar această măsură nu se datora înduioșării inimii sale de piatră, ci împrejurării că, chiar și cazacii începuseră să murmure din pricina sălbăticiei, cu care erau tratați prizonierii; or, aceasta nu era de loc pe placul guvernatorului din Varșovia.

Până la Dubro mai era încă un drum destul de lung.

Dar turnul, în direcția căruia mergeau cazacii, începuse să se zărească în zare.

Inima Vulturului Morții continua să sângereze. Nu se gândea la propria sa soartă, nu se gândea la tristul viitor ce-l aștepta, ci la pierderea tinerei sale soții și a celor doi prieteni credincioși. Se mai gândea apoi - și gândul acesta îl frământa cumplit - la acela care-l va fi trădat, la acela, care va fi năpustit toată nenorocirea aceasta pe capul său și al prietenilor săi.

Nu mai încăpea nicio îndoială că cineva îi trădase contelui Gorciacov locul și ora exactă, unde și când urma să aibă loc cununia.

Era vădit că guvernatorul Varșoviei alesese cum nu se putea mai bine timpul atacului… La cununia de la miezul nopții voinicii se simțiseră în afară de orice primejdie și tocmai de aceea nici nu se înarmaseră aproape.

Cine ar fi îndrăznit să se gândească, cum că nunta, care începuse atât de frumos, va avea sfârșit atât de tragic! Ce

puteau să fac, o mână de oameni aproape dezarmați, față de o întreagă armată de cazaci?

Ei așteptaseră atacul acesta zile întregi, curajoși și fără teamă, deoarece ei nu cunoșteau frica… Își închipuiau poate că urmăritorii vor da peste ascunzătoarea lor, dar aceasta nu-i înspăimânta, deoarece Cuibul Vulturilor era un adăpost întărit, pe care-l puteau apăra, la nevoie, chiar săptămâni întregi împotriva unui dușman ori cât de numeros.

Iar dacă tot ar fi fost amenințați să fie prinși, atunci se puteau refugia oricând, prin coridorul secret ce lega Cuibul Vulturilor de castelul Fedorei Feodorovna.

Dar așa?…

Primejdia căzuse asupra lor tocmai când se simțeau mai în siguranță, tocmai în mijlocul celei mai desăvârșite fericiri.

Diabolic fusese planul contelui Gorciacov și-i reușise pe deplin.

Dar cine să-l fi trădat?

Oricât își frământa creierul, Vulturul Morții nu era în stare să-și răspundă la această întrebare. El nu putea să-și dea seama în ce chip aflase contele Gorciacov că-și serba cununia în mica bisericuță din pădurea Rudinului.

Numai oamenii săi cei credincioși știau despre această cununie, dar aceștia nu-l vânduseră.

Poate părintele Nicolovici?

Nu, era cu neputință.

Preotul nu aflase decât în ultimul moment unde va fi dus, așa că n-ar fi avut timpul necesar când să-l trădeze.

Dar atunci cine-l vânduse?

La întrebarea aceasta Vulturul Morții nu putea răspunde.

În spre răsărit cerul începu să se lumineze și la lumina zorilor, casele din Dubro se desprinseră din întuneric… Iar când convoiul intră în oraș, soarele răsărise pe cer spre a lumina trista procesiune a prizonierilor istoviți de moarte.

Cât se schimbaseră lucrurile, în răstimp de câteva săptămâni! Stanislau Rimsky își aduse aminte de o noapte când cu mica lui trupă străbătuse Dubroul ca o volbură, după ce în câteva ceasuri numai, pustiise de pe suprafața pământului blestemata temniță a Dubroului.

Cine s-ar fi gândit că izbânda aceea răsunătoare va fi urmată de o înfrângere atât de desăvârșită? Inima i se strânse, când își aduse aminte de vechea lui măreție, a lui, a aceluia care acum se târa pe străzile Dubroului legat cobză, ca un biet prizonier, vrednic de plâns.

Câțiva cazaci trimiși înainte răspândiseră vestea victoriei și când contele Gorciacov intră triumfător în oraș străzile erau pline de oameni și ferestrele înțesate de capete curioase.

Toată lumea voia să-l vadă pe Stanislau Rimsky, pe Vulturul Morții.

Vederea căpitanului de bandiți, legat de căpăstrul cailor, stârni în sufletele oamenilor simțăminte cu totul deosebite. Săracii, aceia pe care Vulturul Morții îi ajutase de nenumărate ori, se uitau cu inima sfâșiată la binefăcătorul lor, care înainta plin de sânge, istovit, umilit; aceia însă care aveau motive să tremure și să se teamă că într-o bună zi se va ivi în fața lor Vulturul Morții spre a le cere socoteală pentru păcatele lor, aceia înjurau și strigau acum în culmea fericirii de a se ști scăpați de această veșnică amenințare ce plutea deasupra capetelor lor:

— Sfâșiați-l!

— Așa-i trebuie!

— La spânzurătoare cu el!

— Să piară ucigașul!

— Să-l ardem pe rug!

Tot aceștia erau și aceia care îl aclamau pe contele Gorciacov pentru izbânda repurtată.

— Trăiască contele Gorciacov!

— Trăiască guvernatorul!

— Trăiască! Trăiască!

Vulturul Morții se uită cu fruntea sus la această hoardă înfuriată în fruntea căreia îi zări pe Sidoniev, giuvaergiul.

Giuvaergiul era cel mai înverșunat. Striga, cât îl ținea gura:

— Moarte Vulturului Morții!... Crăpați-i capul!... Linșați-l!... Smulgeți-i limba din gură.

Stanislau Rimsky se uită blând la giuvaergiul care văzând chipul acela plin de sânge, schimonosit de durere și suferință, privindu-l atât de fără ură, amuți pe loc.

Tristul convoi înaintă mai departe, trecând prin mijlocul curioșilor adunați de o parte și de cealaltă a străzii.

Convoiul trecu pe lângă o vilă, ai cărei locuitori păreau că dorm încă. Gălăgia de pe stradă însă puse în mișcare și pe locatarii vilei, care, în număr de doi, se apropiară de fereastră...

Natașa Smirnovska și contele Ion Riminsky...

Contele Riminsky era ca buimăcit și auzind că se strigă numele Vulturului Morții, se apropie de fereastră zăpăcit ca în prada unui vis urât.

Natașa căută să-l împiedice.

— Unde te duci? Ce vrei să faci?

— Să văd... să văd... îngână tânărul conte care se smulse brusc din brațele dansatoarei și alergă la fereastră.

El își lipi fruntea înfierbântată de geam și privirea-i rătăcită se avântă pe stradă. Sub ferestrele vilei erau adunați nenumărați curioși, dar contele Riminsky putea vedea nestânjenit, până la cotitura străzii, unde câțiva cazaci, care călăreau înainte, dădeau lumea la o parte din drum.

În curând de după colț se ivi contele Gorciacov, stând mândru pe calul său.

Câteva strigăte răzlețe:

— Trăiască contele Gorciacov!

— Trăiască guvernatorul!

Pumnul contelui Riminsky se încleștă când zări chipul Călăului Varșoviei.

După aceea… îl zări și pe Stanislau Rimsky în dosul cazacilor…

Vulturul Morții de-abia mai putea să-și târască trupul istovit, pe față îi era întipărită suferința și temutul căpitan de voinici nu mai era decât o ruină tristă…

După el veneau ceilalți…

Dan Dragomir…

Micislav…

Doctorul Leonida…

Ludovica…

Contele Riminsky vru să-și acopere ochii, spre a nu mai vedea această tristă priveliște care era cea mai cumplită învinuire împotriva sa.

Dar nu avu putere să-și ridice mâna.

Vru să fugă de la fereastră, dar nu putu să facă măcar un singur pas.

Vru să-și închidă ochii, dar zadarnică-i fu vrerea, porunca creierului său rămase neîndeplinită… fiindcă o voce lăuntrică îi striga:

— Trebuie să rămâi pe loc, spre a vedea tristul triumf al mârșavei tale fapte.

Și contele Riminsky se holbă cu ochii mari deschiși pe strada pe care erau duși legați toți aceia cărora le jurase veșnică credință.

Sufletul contelui Riminsky fu cuprins de chinuri cumplite. Îi venea să urle din pricina torturilor care îi sfâșiau inima.

Dar prin aceasta trădătorul nu fusese pedepsit încă…

Cum se uita el năuc la convoiul ce trecea pe stradă deodată băgă de seamă că privirea Vulturului Morții era îndreptată tocmai asupra acelei ferestre. Și în clipa următoare pe chipul însângerat al lui Stanislau Rimsky se întipări o uimire ce nu poate fi redată în cuvinte.

În clipa aceea Vulturul Morții înțelese cine era pricina nenorocirii sale și a prietenilor săi. El știa acum cine fusese trădătorul…

Contele Riminsky desluși și el privirea plină de înțeles a Vulturului Morții. Pricepu învinuirea, uimirea, dispreţul acestei priviri și chinurile sufletului său se însutiră.

Acum nu-i mai ieșea din minte curajul disprețuitor de moarte cu care Stanislau Rimsky îl scăpase din temnița Dubroului și pe care el îl răsplătise cu atâta crudă nerecunoștință.

Își dădea seama acum că fără trădarea lui, cazacii contelui Gorciacov n-ar fi dat niciodată de urma voinicilor.

Și trădătorul acesta, omul care se înjosise într-adevăr, încât fusese gata să-și vândă propriul său binefăcător, era contele Ion Riminsky. Credincioșii prieteni, care își primejduiseră viața pentru a-l scăpa pe el, treceau acum în lanțuri pe străzile Dubroului… din pricina lui.

Contele Riminsky nu se mai putu stăpâni.

Dintr-o singură mișcare deschise amândouă canaturile de la fereastră.

Natașa Smirnovska sări înaintea lui, strigând:

— Ce faci?

Dar contele Riminsky o împinse la o parte, brutal:

— Fugi!

— Ionel!

— Pleacă, dacă-ți spun!

Dansatoarea mai încercă odată să-l împiedice dar brațul vânjos al contelui o azvârli cât colo.

Apoi, prin fereastra deschisă, contele Ion Riminsky strigă, implorator:

— Căpitane… căpitane… iartă-mă!

Rimsky se uita mereu la el.

Dar ochii lui, care cu o clipă mai înainte aruncau fulgere de mânie erau acum blânzi, iertători…

Toată lumea observase această scenă. Mulți recunoscură în contele Riminsky pe moșierul din Urzin și atunci își dădură seama în ce împrejurări ajunsese Stanislau Rimsky în ghearele contelui Gorciacov.

Convoiul se îndepărtă și contele Riminsky se prăbuși lângă fereastră.

Trădătorul plângea amarnic, fiori de groază zguduindu-i tot trupul.

Natașa Smirnoyska încercă să-l mângâie:

— Vezi, la ce ai avut nevoie de toate acestea?

— Taci!

— Pentru ce a trebuit să te arăți?

— Taci!… Pleacă dinaintea mea!

— Ionel!

— Pleacă… pleacă! Nu vreau să te mai văd!… Nu vreau să te mai aud!

— Ionel… nu face copilării!

— Mi-ai distrus tot restul vieții!… Dumnezeule, de ce m-ai lăsat să săvârșesc această mârșăvie?… De ce a trebuit să ascult de vorbele unei femei?… De ce am fost atât de slab?… Mai bine mă duceau și pe mine așa… însângerat… chinuit… legat de cai!

— Nu-ți dai seama, strigă atunci dansatoarea, că numai eu te-am scăpat de la această nenorocire?

— Nu… nu… pleacă… fugi!

— Mai curând sau mai târziu aceeași soartă te-ar fi așteptat și pe tine, dacă nu te scăpăm eu, cât mai era timp!

— Niciodată nu i-ar fi prins… dacă nu-i trădam eu!

— Ce prost ești, i-ar fi trădat altul!

— Nu-i adevărat! Nimeni, afară de mine, n-ar fi fost în stare de o asemenea mârșăvie!

— Nu te învinui în zadar, căci hangiul era în legătură cu contele Gorciacov, fără ca tu să fi știut.

— Totuși, din asta n-ar fi aflat niciodată, nimic!

— Și ceilalți tovarăși ai Vulturului Morții trăgeau la „Doi Porumbei”. Era îndeajuns ca Gorciacov să pună mâna pe unul din ei și te asigur eu că ar fi scos el taina din tovarășul tău.

— Niciodată.

— Nu uita că, contele Gorciacov se pricepe în asemenea chestiuni… Mai sunt încă… camere de tortură…

— Tovarășii Vulturului Morții ar fi fost în stare să moară de o sută de ori, dar căpitanul tot nu și-l trădau!… Numai eu am fost în stare să săvârșesc o asemenea josnicie!

Contele Riminsky se lovea cu pumnii în cap, își sfâșia hainele de pe el și alerga ca un nebun, de colo până colo, strigând necontenit:

— Ce am făcut?… Ce am făcut?

— Liniștește-te! zise Natașa Smirnovska. Totul va trece ca un vis urât!

— Niciodată… niciodată!

— Te înșeli!

— Pecetea trădării îmi va arde fruntea tot restul zilelor mele! Și asta n-o pot îndura… nu pot!…

Și aproape nebun de durere fugi afară din odaie.

Natașa Smirnovska se repezi după el, dar mai înainte de a ieși din odaie, ușa se închise înaintea ei și cheia se învârti de două ori în broască.

Ea începu să bată deznădăjduită cu micii ei pumni în ușă.

— Dă-mi drumul… dă-mi drumul!

Dar nimeni nu-i răspunse.

— Ionel!

Mai așteptă puțin, apoi își lipi urechea de tăblia ușii. Nu se auzea nimic afară de pașii enervați ai contelui.

Contele Riminsky alerga buimăcit prin odaie, căutând în zadar să uite totul, încercând fără rezultat să-și stăpânească mustrarea de cuget. Chipul însângerat, schimonosit de durere al Vulturului Morții, înfățișările nenorocite ale prizonierilor se iveau necontenit înaintea ochilor săi și acesta năluciri fioroase nu voiau să se risipească, nicicum!

— Ionel!… dă-mi drumul! se ruga Natașa Smirnovska, deznădăjduită, lovind cât putea cu pumnii în ușă.

Dar contele Riminsky era atât de abătut, atât de nesimțitor la orice zgomot din afară, încât nici nu auzi strigătele și bătăile în ușă ale dansatoarei.

Nălucirile sângeroase îl zdrobiseră cu desăvârșire, îl aduseseră în pragul nebuniei. Oriunde își întorcea privirile nu vedea decât chipurile desfigurate ale prizonierilor care își ridicau pumnii amenințători împotriva lui.

Cel mai mic amănunt al întâmplărilor din ultimele zile îi reveni în minte. Plecarea din Cuibul Vulturilor pentru a-și îndeplini însărcinarea pe care i-o încredințaseră tovarășii săi... El fusese hărăzit să vegheze la nunta Vulturului Morții și cu câtă josnicie, cu câtă mârșăvie înșelase el încrederea prietenilor și a binefăcătorilor săi.

Cu acest preț nu-i trebuia fericirea!

Cu acest preț nu-i trebuia libertatea!

Nu-i mai trebuia viața cu care fusese obișnuit, nu-i mai trebuia averea făgăduită ca răsplată, nu-i mai trebuia nimic, căci și așa n-ar fi fost în stare să îndure viața ce-l aștepta de astăzi înainte.

Învinuirea trădării l-ar urmări la fiecare pas, în fiecare clipă ar avea în fața ochilor săi înfățișarea nenorocită a prizonierilor.

Nu!

Viața aceasta nu-i trebuia lui!

Hotărârea fu luată!

În clipa următoare în vilă răsună o detunătură de pistol.

Contele Ion Riminsky se prăbuși la pământ cu capul însângerat... El așezase un punct de sânge la capătul vieții sale, se osândise singur la moarte.

Din odaia vecină se auzi un țipăt înfiorător.

— Ionel!

După aceea și mai tare:

— Ce ai făcut?

Apoi sălbatice lovituri în ușă.

Servitorii alergară din toate părțile. Natașa Smirnovska li se adresă leșinată pe jumătate de groază:

— Pentru numele Tui Dumnezeu, săriți!
— Ce s-a întâmplat?
— O groaznică nenorocire!
— Contele?
— S-a împușcat!
— Sfântă Maică Precistă, îndură-te de noi!
Servitorii se năpustiră în ușă și după câteva sforțări, o sparseră.
Toți năvăliră în odaie.
Contele Ion Riminsky, moșierul din Urzin, zăcea întins în mijlocul odăii, cu capul într-un lac de sânge.
Natașa Smirnovska îngenunche alături de el.
— Ce ai făcut?… Ce ai făcut?
Buzele muribunde ale contelui îngânară slab:
— Așa… a trebuit… să fie… Poate că… moartea… îmi va aduce… ușurare…
După aceea buzele i se mai mișcară, dar fără a prinde cuvinte între ele.
Natașa Smirnovska se aruncă plângând amarnic peste trupul neînsuflețit al iubitului său.
Contele Ion Riminsky se pedepsise singur, pentru trădarea, de care se făcuse vinovat.

CUPRINS